*

Günümüz insanına
KUR'AN BİLGİSİ

Hazırlayan
HAMZA KILIÇ

KAYNAKLAR

1- Diyanet Meali
2- Elmalılı Orijinal Meali
3- Ö.Nasuhi Bilmen Meali
4- Celal Yıldırım Meali
5- A.Fikri Yavuz Meali
6- H.Basri Çantay Meali
7- Muhammed Esed Meali
8- Ali Bulaç Meali
9- Y.Nuri Öztürk Meali
10- Diyanet Vakfı Meali
11- Elmalılı 1 Meali
12- Elmalılı 2 Meali
13- Tefhimul Kuran Meali
14- Seyit Kutub Fizilal-il Kuran
15- Abdulbaki Gölpınarlı Meali
16- Suat Yıldırım Meali
17- Ahmet Uğurlu Meali
18- Gültekin Onan Meali
19- Şaban Piriş Meali .
20- Mustafa İslamoğlu Meali
21- Ümit Şimşek Meali
22- Edip Yüksel Meali
23- Fikri Yavuz Meali
24- Ahmet Davutoğlü Meali
25- Şemseddin Yeşil Meali
26- Sadi Irmak Meali
27- İbni Kesir Meali
28- İbnül-Arabi Tevilat

ÖNSÖZ

Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun. Ve selâm olsun, âlemlere rahmet olarak gönderilen O'nun sevgili Resulü Muhammed Mustafa s.a.s Efendimize, bütün peygamberlere, evliya ve şehitlere. Ehli beyt, Âli âbâ, Kerbela Şehitlerine.

Bu eser, yukarıda adı geçen 28 mealin harmanıdır. Her ayet bu 28 mealden tek tek kontrol edilmiş, en doğru en anlaşılır ve en temiz Türkçe ile sizlerin hizmetine sunulmuştur.

Bu eser bir "Kur'an Fihristi" değildir. Bu nedenle ele alınan bir konu hakkında, tekrar edilen ayetler ve ayette ismi geçmesine karşın konuyla doğrudan ilgisi olmayan ayetler alınmamıştır.

Bu eser günümüz insanın, Allah hakkında bilmesi gerekenleri ve günlük hayatında karşılaşacağı her türlü yaşam kuralları; iş, olay ve konu hakkında "acaba Kur'an bu konuda ne diyor" sorusuna cevap veren, baş vurabileceğiniz bir "Bilgi kitabıdır." Herhangi bir konu; örneğin "Namaz" hakkında bilmeniz gereken ayetleri Kur'anın tümünü araştırmadan alt alta bulacaksınız. Saygılarımla.

HAMZA KILIÇ

1939 yılında, Tunceli'nin Çemişkezek ilçesinde doğdu. 1957 Sivas İlk Öğretmen Okulundan mezun oldu. İki yıl Tunceli'nin Sahsek (eski adı) köyünde ilkokul Başöğretmenliği yaptı. 1963 yılında Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi Bölümünden mezun oldu. İlk görev yeri Urfa Endüstri Meslek Lisesidir. 1966-1968 yıllarında Erzurum-Oltu 246. Piyade Alayında (83.dönem) iki yıl Yedek Subay olarak askerliğini yaptı. Askerlik sonrası Çanakkale'ye atandı ve 28 yıl eğitim hizmetinde bulunduktan sonra, 1989 yılında Çanakkale Mustafa Kemal Orta Okulundan emekliye ayrıldı.

Yazarın diğer eserleri:
Özbenlik. 2001. İnsan yayınları.
Allah'ı Tanımanın Yolu. 2003, İnsan yayınları.
Zikir ve Tevhit Eğitimi. 2004, İnsan yayınları.
Kâinat Kitabını Okumak. 2006. İnsan yayınları.
Günümüzde Melamet Ve Melamet'in Temel İlkeleri. 2007. İnsan Yayınlarıç
Günümüz İnsanına Fusûsu'l-Hikem.2009. İnsan yayınları.
Günümüz İnsanına İnsan-ı Kâmil. 1-2. Cilt. 2011. Kurtuba Yayınları
Günümüz İnsanına Melamet. 2012. Kurtuba Yayınları.

Yazışma Adresi:
1738 Sokak. 131/4
Karşıyaka-İZMİR
Tel: 0.544.3690577
hamzakilic39@hotmail.com

İÇİNDEKİLER

ALLAH'IN GENEL TANIMI

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ Hamd, **âlemlerin Rabbi** olan Allah'a mahsustur. Fatiha, 1/1

اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ … Allah şüphesiz her **şeye kadirdir.** Bakara, 2/20

اِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ …Allah **tövbeleri kabul eden ve merhameti bol olandır**. Bakara, 2/37

وَاللّٰهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ …Allah rahmetini dilediğine verir. **Allah büyük lütuf sahibidir.** Bakara, 2/105

اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ وَلِىٍّ وَلَا نَصِيرٍ Bilmez misin, göklerin ve yerin mülkiyet ve hükümranlığı/yetki ve idaresi yalnızca Allah'ındır. Sizin için **Allah'tan başka ne bir dost ne de bir yardımcı vardır.** Bakara, 2/107

اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ… Allah **affedici ve esirgeyicidir**. Bakara, 2/199

وَاللّٰهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ …Allah'ın **hesabı çok süratlidir**. Bakara, 2/202

وَاللّٰهُ رَؤُفٌ بِالْعِبَادِ... **Allah da kullarına şefkatlidir**. Bakara, 2/207

اَنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ…Allah **her işi tam ve mükemmel, kararlarında isabetli ve adildir.** Bakara, 2/209

وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُورُ … Bütün işler yalnızca **Allah'a döndürülür**. Bakara, 2/210

فَاِنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ …Allah'ın **azabı şiddetlidir**. Bakara, 2/211

وَاللّٰهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ …Allah dilediğine **hesapsız rızık verir.** Bakara, 2/212

وَاللّٰهُ يَهْدِى مَنْ يَشَاءُ اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ …Allah dilediğini **doğru yola iletir.** Bakara, 2/213

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللّٰهُ بِاللَّغْوِ فِى اَيْمَانِكُمْ وَلٰكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ وَاللّٰهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ **Allah** sizi kasıtsız yeminlerinizden sorumlu tutmaz. Lâkin kasıtlı yaptığınız yeminlerinizden dolayı sizi sorumlu tutar. **Allah** gafurdur, halimdir/**bağışlayandır, cezalandırmadan önce fırsat tanıyandır**. Bakara, 2/225

اَللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ اَلْحَىُّ الْقَيُّومُ لَا تَاْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِى يَشْفَعُ عِنْدَهُ اِلَّا بِاِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَىْءٍ مِنْ عِلْمِهِ اِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَلَا يَؤُدُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِىُّ الْعَظِيمُ **Allah'tan** başka tanrı yoktur, Hayy/hep diri hayat doludur. Kayyum/etkindir/yarattıklarını kudretiyle ayakta tutar. Ne gaflet yakışır O'na ne uyuklama, uykusu gelmez, uyuklamaz ve uyumaz. Göklerde ve yerde olan her şeyin tek sahibidir. O'nun huzurunda, onun izni olmadan kimse şefaat edemez. Her şeyin içini dışını önünü arkasını bilir. İnsanlar, dilediği kadarından başka O'nun ilminden hiç bir şey kavrayamaz. O'nun sonsuz kudreti ve egemenliği gökleri ve yeri kuşatıp kapsar. Onları korumak/yönetmek ise O'na hiç ağır gelmez. O Allah, yüceler yücesidir**.** Bakara, 2/255 *(Ayet'el Kürsi)*

وَاللّٰهُ غَنِىٌّ حَلِيمٌ... **Allah zengindir, acelesi de yoktur.** Bakara, 2/263

وَاللّٰهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ …Allah, kâfirleri **doğru yola iletmez.** Bakara, 2/264

وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ غَنِىٌّ حَمِيدٌ …Biliniz ki **Allah çok zengindir, övgüye layıktır.** Bakara, 2/267

رَبَّنَا اِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ Rabbimiz! Gelmesinde şüphe edilmeyen bir günde, insanları hiç kuşkusuz toplayacak olan Sensin. **Allah asla sözünden dönmez.** Âl-i İmran, 3/9

لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ... Allah'tan başka ilâh yoktur**. O, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.** Âl-i İmran, 3/18

وَاللّٰهُ رَؤُفٌ بِالْعِبَادِ **...Allah, kullarına karşı şefkatlidir.** Âl-i İmran, 3/30

وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ... **Allah çok bağışlayan ve çok merhamet edendir.** Âl-i İmran, 3/31

وَاللّٰهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ... Allah, **tuzak kuranların hayırlısıdır.** Âl-i İmran, 3/54

اِنَّ هٰذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ اِلٰهٍ اِلَّا اللّٰهُ وَاِنَّ اللّٰهَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ Allah'tan başka ilâh yoktur. Kuşkusuz ki **Allah,** evet O, **mutlak güç ve hikmet sahibidir/**her işi mükemmel ve her kararı isabetlidir Âl-i İmran, 3/62

وَاللّٰهُ وَلِىُّ الْمُؤْمِنِينَ …Allah **müminlerin dostudur.** Âl-i İmran, 3/68

يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ Dilediğine rahmetini bağışlar. Allah üstün lütuf/**güzellik, iyilik sahibidir.** Âl-i İmran, 3/74

وَاللّٰهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ... **Allah zalimler topluluğunu doğru yola iletmez.** Âl-i İmran, 3/86

وَلِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُورُ Göklerde ve yerde ne varsa **Allah'ındır.** İşler, dönüp dolaşıp **Allah 'a varır.** Âl-i İmran, 3/109

وَلِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ Göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. Dilediğini bağışlar, dilediği cezalandırır. **Allah, çok bağışlayıcı ve çok merhametlidir.** Âl-i İmran, 3/129

وَاللّٰهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ... **Allah** büyük **kerem sahibidir**/ulu ve asildir. Âl-i İmran, 3/174

وَاَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ ...Allah **kullarına zulmetmez.** Âl-i İmran, 3/182

وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ Göklerin ve yerin hükümranlığı **Allah'ındır. Allah'ın her şeye gücü yeter**. Âl-i İmran, 3/189

اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا …Allah sizin **üzerinizde gözetleyicidir.** Nisâ, 4/1

وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِاَعْدَائِكُمْ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَلِيًّا وَكَفٰى بِاللّٰهِ نَصِيرًا **Allah** düşmanlarınızı sizden daha iyi bilir. Gerçek **bir dost olarak Allah yeter**, **bir yardımcı olarak da Allah yeter.** Nisâ, 4/45

بَلِ اللّٰهُ يُزَكِّى مَنْ يَشَاءُ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا …Allah dilediğini **temize çıkarır** ve hiç kimseye kıl kadar **haksızlık etmez.** Nisâ, 4/49

وَاللّٰهُ اَشَدُّ بَاْسًا وَاَشَدُّ تَنْكِيلًا …Allah'ın gücü daha çetin ve cezası daha **şiddetlidir.** Nisâ, 4/84

مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِنْهَا وَمَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَا وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ مُقِيتًا Kim iyi bir işe aracılık ederse onun da o işten bir nasibi olur. Kim kötü bir işe aracılık ederse onun da ondan bir payı olur. **Allah her şeyin karşılığını verir.** Nisâ, 4/85

وَاِذَا حُيِّيتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِاَحْسَنَ مِنْهَا اَوْ رُدُّوهَا اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا Bir selam aldığınızda siz de ondan daha güzeli ile karşılık verin ya da aynı şekilde selamlayın. Tabii ki **Allah her şeyin hesabını tam olarak yapandır.** Nisâ, 4/86

فَاِنَّ لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَكَانَ اللّٰهُ غَنِيًّا حَمِيدًا…Biliniz ki göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. **Allah hudutsuz zengindir ve ziyadesiyle övgüye lâyıktır.** Nisâ, 4/131

وَلِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَكِيلًا Göklerde ve yeryüzünde olan her şey **Allah'a aittir**. Vekil olarak **Allah yeter.** Nisâ, 4/132

فَاِنَّ لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيمًا حَكِيمًا …Göklerde ve yerde ne varsa şüphesiz hepsi Allah'ındır. **Allah geniş ilim ve hikmet sahibidir**. Nisa, 4/170

فَاِنَّ لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيمًا حَكِيمًا…Göklerde, yerde ve ikisinin arasında ne varsa her şeyin mülkiyeti ve yönetimi **Allah' a aittir ve dönüş de ancak O'nadır.** Maide, 5/18

اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ Bilmez misin ki, göklerde ve yerde ne varsa hepsinin mülkiyeti Allah'a aittir; **dilediğini cezalandırır, dilediğini bağışlar**. **Allah'ın kudreti her şeye yeter.** Maide, 5/40

وَاللّٰهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ … Allah daima **galiptir, öç alandır.** Maide, 5/95

اِعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَاَنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ Biliniz ki **Allah'ın cezalandırması çok çetindir** ve yine unutmayın ki **Allah'ın bağışlaması ve merhameti de sınırsızdır**. Maide, 5/98

لِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ Göklerin, yerin ve içlerindeki her şeyin mülkiyeti ve yönetimi **Allah'a** aittir. **O'nun her şeye gücü yeter**. Maide, 5/120

لِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ Ayetlerimizi yalanlayanlar karanlıklar içinde kalmış sağır ve dilsizlerdir. Allah **kimi dilerse onu şaşırtır, dilediği kimseyi de doğru yola iletir.** En'am, 6/39

اِنِ الْحُكْمُ اِلَّا لِلّٰهِ يَقُصُّ الْحَقَّ وَهُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ …**Hüküm ancak Allah'ındır.** O hakikati bildirecektir ve **O, doğru karar verenlerin** en hayırlısıdır. En'am, 6/57

وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ ...**Rabbin hiçbir şeye muhtaç değildir** ve merhamet sahibidir. En'am, 6/133

اِنَّ وَلِيِّىَ اللّٰهُ الَّذِى نَزَّلَ الْكِتَابَ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ Allah kimi şaşırtırsa, artık onun için yol gösteren yoktur. Ve **onları azgınlıkları içinde şaşkın olarak bırakır.** A'raf, 7/186

اِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ …Şüphesiz **Allah, mutlak güç sahibidir**, hüküm ve hikmet sahibidir. Enfâl, 8/10

وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ... Ortalığı kasıp kavuran bir fitneden/bela ve musibetten kendinizi koruyun. Çünkü çıktı mı yalnız zalimi vurmakla kalmaz **Allah'ın ceza konusunda çok sert olduğunu da bilin…** Enfâl, 8/25

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِنْ تَتَّقُوا اللّٰهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّـَٔاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ Ey iman edenler! Eğer Allah'tan korkup çekinirseniz/sorumluluk bilinci ile hareket ederseniz O, size iyi ile kötüyü ayırt edecek bir anlayış verir, suçlarınızı örter ve sizi bağışlar. Çünkü **Allah sınırsız lütuf, sonsuz kerem sahibidir.** Enfâl, 8/29

وَاِ اَنَّ اللّٰهَ مَوْلٰيكُمْ نِعْمَ الْمَوْلٰى وَنِعْمَ النَّصِيرُ …Bilin ki **Allah sizin sahibinizdir**. O ne güzel sahip ve O ne mükemmel bir yardımcıdır! Enfâl, 8/40

وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُورُ …Bütün işler **Allah'a döner**. Enfâl, 8/44

وَاَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ …Allah kullarına **haksızlık etmez.** Enfâl, 8/51

اِنَّ اللّٰهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ …**Allah güçlüdür**. O'nun **cezası şiddetlidir**. Enfâl, 8/52

يُرِيدُونَ اَنْ يُطْفِؤُا نُورَ اللّٰهِ بِاَفْوَاهِهِمْ وَيَاْبَى اللّٰهُ اِلَّا اَنْ يُتِمَّ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ Allah'ın nurunu ağızlarıyla söndürmek istiyorlar. Oysaki kâfirler hoşlanmasalar da **Allah nurunu tamamlamaktan asla vazgeçmez.** Tövbe, 9/

وَاللّٰهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ…Allah fâsıkları/kötülük düşünenleri doğru **yola ulaştırmaz.** Tövbe, 9/80

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ اَنْ تُؤْمِنَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ وَيَجْعَلُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ **Allah'ın izni olmaksızın hiç kimse inanamaz**. O, akıllarını kullanmayanları pis işlere bulaştırır. Yûnus, 10/100

وَاِنْ يَمْسَسْكَ اللّٰهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ اِلَّا هُوَ وَاِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ Eğer Allah sana herhangi bir darlık, bir sıkıntı verecek olursa, bil ki onu, **O'ndan başka giderebilecek yoktur**. Eğer sana bir hayır, iyilik verirse, **onu da engelleyecek kimse yoktur**. O lütuf ve cömertliğini kullarından dilediğine nasip eder. Çünkü O, çok acıyan, esirgeyen ve bağışlayandır. Yûnus, 10/107

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِى الْاَرْضِ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ رِزْقُهَا … Yeryüzündeki bütün canlı türlerinin beslenmelerini ve geçinmelerini sağlamak **Allah'ın garantisi altındadır**… Hud, 11/6

وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا اِلَيْهِ اِنَّ رَبِّى رَحِيمٌ وَدُودٌ Rabbinizden af ve bağışlanma dileyin; şüphesiz ki **Rabbim çok merhametlidir ve O sevecen ve dost canlısıdır.** Hud, 11/90

وَاصْبِرْ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يُضِيعُ اَجْرَ الْمُحْسِنِينَ Sabret. Allah güzel iş yapanların **ödülünü zayi etmez.** Hud, 11/115

اَللّٰهُ الَّذِى رَفَعَ السَّمٰوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِى لِاَجَلٍ مُسَمًّى يُدَبِّرُ الْاَمْرَ … Gördüğünüz gibi Allah gökleri direksiz yükseltmiş, sonra evreni dengesine oturtmuş, güneşe ve aya bir hareket verip hizmetinize sunmuştur. Artık her biri, belli bir süre görev yapacaktır. **Bütün işleri tek elden düzenleyip yöneten yalnızca Allah'tır…** Ra'd, 13/2

وَاِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلٰى ظُلْمِهِمْ وَاِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ …Doğrusu Rabbin, insanların zalimliklerine rağmen onlara karşı **bağışlayıcıdır** ve yine hiç kuşkusuz Rabbinin **cezası da pek ve şiddetlidir.** Ra'd, 13/6

اَللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ اُنْثٰى وَمَا تَغِيضُ الْاَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ وَكُلُّ شَیْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ Allah, her dişinin neye gebe olduğunu bilir. Rahimlerin, neyi ne kadar eksiltip artıracağını da bilir. **O'nun katında her şey ölçü iledir.** Ra'd, 13/8

سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ اَسَرَّ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهِ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِالَّيْلِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ Sözünü gizli tutanla açıkça söyleyen, geceye bürünüp saklanan ile gündüzün ortalıkta gezen arasında **Allah için hiçbir fark yoktur.** Ra'd, 13/10

وَلِلّٰهِ يَسْجُدُ مَنْ فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلَالُهُمْ بِالْغُدُوِّ وَالْاٰصَالِ Göklerde ve yerde bulunanlar ve onların gölgeleri de sabah akşam ister istemez sadece **Allah'a secde ederler**. Ra'd, 13/15 *(Secde Ayeti)*

قُلِ اللّٰهُ خَالِقُ كُلِّ شَیْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ De ki: Her şeyin yaratanı Allah'tır. O, birdir, mutlak üstündür, **her şeyi kaza ve kader çizgisine, irâdesine, hükmüne sokan O'dur.** Ra'd, 13/16

فَيُضِلُّ اللّٰهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِى مَنْ يَشَاءُ…Allah dilediğini **saptırır,** dilediğini de **doğru yola iletir**…İbrahim, 14/4

فَلَا تَحْسَبَنَّ اللّٰهَ مُخْلِفَ وَعْدِهِ رُسُلَهُ اِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ O halde, sakın Allah'ın peygamberlerine verdiği sözden cayacağını sanma! Çünkü Allah **mutlak güç ve intikam sahibidir.** İbrahim, 14/47

وَعَلَى اللّٰهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِرٌ وَلَوْ شَاءَ لَهَدٰيكُمْ اَجْمَعِينَ **Doğru yolu bildirmek, gösterip yöneltmek Allah'a aittir.** Yollardan bir kısmı eğridir, **Allah dileseydi hepinizi doğru yola iletirdi.** Nahl, 16/9

لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ وَلِلّٰهِ الْمَثَلُ الْاَعْلٰى وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ Kötü sıfat, ahirete inanmayanlar içindir. **En yüce sıfatlar ise Allah'a aittir. Çünkü O, her şeyden üstün ve hikmet sahibidir.** Nahl, 16/60

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللّٰهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلٰكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ اِلٰى اَجَلٍ مُسَمًّى… Eğer Allah, zalimce davranışlarından ötürü insanları hemen cezalandırsaydı yeryüzünde bir tek canlıyı sağ bırakmazdı. Fakat o insanlara **belirli bir sürenin sonuna kadar erteler/mühlet tanır**…Nahl, 16/61

قُلِ اللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اَبْصِرْ بِهِ وَاَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِیٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِى حُكْمِهِ اَحَدًا Göklerin ve yerin gizli bilgisi **Allah'a aittir. O'nun** görmesi de, işitmesi olağan üstüdür. Varlıkların, O'ndan başka hiçbir dostu da yoktur. **O, hükmüne/kararlarına ve uygulamalarına hiçbir kimseyi ortak etmez.**" Kehf, 18/26

وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ مُقْتَدِرًا...**Allah,** her şey üzerinde **iktidar sahibidir.** Kehf, 18/45

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِى السَّمٰوَاتِ وَمَنْ فِى الْاَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنْ يُهِنِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُكْرِمٍ اِنَّ اللّٰهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ Göklerdeki ve yerdeki tüm varlıkların, güneşin, ayın, yıldızların, dağların, ağaçların, hayvanların ve çok sayıda insanın Allah'a secde ettiklerini, O'nun buyruğuna boyun eğdiklerini görmüyor musun? Çoğu insan da azaba çarpılmayı hak etmiştir. **Allah'ın alçalttığı kimseye hiç kimse saygınlık ve onur kazandıramaz. Hiç şüphesiz Allah dilediğini yapar.** Hac, 22/18 *(Secde Ayeti)*

وَلَيَنْصُرَنَّ اللّٰهُ مَنْ يَنْصُرُهُ اِنَّ اللّٰهَ لَقَوِىٌّ عَزِيزٌ ...Allah, kendisine yardım edenlere **muhakkak surette yardım eder.** Allah çok kuvvetli ve güçlüdür. Hac, 22/40

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ يُولِجُ الَّيْلَ فِى النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِى الَّيْلِ وَاَنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ Bu böyledir. **Allah geceyi gündüze sokar, gündüzü de geceye sokar** ve mutlaka Allah işitendir, görendir. Hac, 22/61

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ وَاَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْعَلِىُّ الْكَبِيرُ Böyledir bu, çünkü Allah, hakkın/gerçeğin ta kendisidir. Ondan başka neyi çağırırlarsa boştur, aslı yoktur ve şüphe yok ki **Allah, pek yücedir, pek büyüktür**. Hac, 22/62

اِنَّ اللّٰهَ بِالنَّاسِ لَرَؤُفٌ رَحِيمٌ ...Allah, insanlara **çok şefkatli ve çok merhametlidir.** Hac, 22/65

عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ Allah, **gizli olanı ve açıkça görüneni de bilir** O, onların ortak koştuklarından uzaktır. Mü'minun, 23/9

وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ **...**Allah çok **bağışlayandır, çok merhametlidir**. Nûr, 24/22

وَاللّٰهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ...Allah, dilediğini **hesapsız rızıklandırır**. Nûr, 24/38

وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاِلَى اللّٰهِ الْمَصِيرُ **Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır**; dönüş de **O'nadır.** Nûr, 24/42

يَخْلُقُ اللّٰهُ مَا يَشَاءُ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ...Allah dilediğini **yaratır.** Hiç şüphesiz Allah, her şeye **güç yetirendir.** Nûr, 24/45

قُلْ اَنْزَلَهُ الَّذِى يَعْلَمُ السِّرَّ فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا De ki: Onu/Kur'anı göklerde ve yerdeki gizlilikleri bilen **Allah indirdi.** Şüphesiz O, çok bağışlayıcıdır, **engin merhamet sahibidir**. Furkan, 25/6

اِلَّا مَنْ تَابَ وَاٰمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَاُولٰئِكَ يُبَدِّلُ اللّٰهُ سَيِّاٰتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحِيمًا Ancak teybe ve iman edip iyi davranışta bulunanlar başkadır; **Allah onların kötülüklerini iyiliklere çevirir.** Allah çok bağışlayıcıdır, engin merhamet sahibidir. Furkan, 25/70

وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ Şüphesiz senin Rabbin, **mutlak galip ve engin merhamet sahibidir** Şûra, 26/9

اِنَّ اللّٰهَ لَغَنِىٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ...Şüphesiz Allah, **kendi kendine yetendir**. Ankebut, 29/6

بِنَصْرِ اللّٰهِ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ **Allah, dilediğine yardım eder**, galip kılar/ kazandırır. O, mutlak güç sahibidir, çok esirgeyicidir. Rum, 30/5

لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللّٰهِ ...Allah'ın **yaratmasında değişme yoktur…** Rum, 30/30

وَاِلَى اللّٰهِ عَاقِبَةُ الْاُمُورِ Bütün işlerin sonu **Allah'a varır.** Lokman, 31/22.

لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَنِىُّ الْحَمِيدُ Göklerde ve yerde ne varsa, **hepsi Allah'ındır.** Bilinmeli ki, asıl zengin ve övülmeye lâyık olan Allah'tır. Lokman, 31/26

اِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ...Şüphe yok ki **Allah mutlak galip ve hikmet sahibidir**. Lokman, 31/27

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ وَاَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الْبَاطِلُ وَاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْعَلِىُّ الْكَبِيرُ Elbet Allah, hakkın ta kendisidir. O'ndan başka çağırdıkları her şey tamamıyla değersiz ve geçersizdir; **Allah çok yüce, çok uludur.** Lokman, 31/30

وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ... **Allah,** müminlere karşı **çok merhametlidir.** Ahzab, 33/43

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِى لَهُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ Hamd, göklerde ve yerde bulunanların hepsinin sahibi olan **Allah ' mahsustur…** Sebe, 34/1

هُوَ اللّٰهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ...Yalnızca **çok güçlü hüküm ve hikmet sahibi** olan ancak **Allah'tır.** Sebe, 34/27

وَاِلَى اللّٰهِ الْمَصِيرُ...**Dönüş Allah'adır.** Fatır, 35/18

اِنَّ اللّٰهَ يُمْسِكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ اَنْ تَزُولَا وَلَئِنْ زَالَتَا اِنْ اَمْسَكَهُمَا مِنْ اَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ اِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا Şüphesiz Allah gökleri ve yeri, düzenleri bozulmasın **diye dengede tutuyor.** Andolsun ki onların düzenleri eğer bir bozulursa, Kendisinden başka hiç kimse onları tutamaz. Şüphesiz O, **hoşgörülü, çok bağışlayıcıdır.** Fatır, 35/41

اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِى مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ Allah, **yalancı ve inkârcı kimseyi doğru yola iletmez**. Zümer, 39/3

وَعْدَ اللّٰهِ لَا يُخْلِفُ اللّٰهُ الْمِيعَادَ ...Bu, Allah'ın verdiği sözdür. Allah, **verdiği sözden caymaz.** Zümer, 39/20

وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ...Allah kimi de saptırırsa artık ona **yol gösteren olmaz.** Zümer, 39/23

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ اَسْرَفُوا عَلٰى اَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا اِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ De ki: Ey kendilerine haksızlık edip ölçüyü aşan kullarım! Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin. **Çünkü Allah elbette bütün günahları bağışlar ve gerçekten O, çok bağışlayan, çok merhamet edendir.** Zümer, 39/53

اَللّٰهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ Allah her şeyin yaratıcısı ve her şeyi **koruyan, yönetendir**. Zümer, 39/62

اِنَّ اللّٰهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ …Şüphesiz **Allah, hesabı çarçabuk görendir**. Mümin, 40/17

وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ …**Allah kimi saptırırsa**, onu doğru yola iletecek de yoktur. Mümin, 40/33

يَطْبَعُ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ قَلْبِ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ…Allah, **her kibirli zorbanın kalbini mühürler.** Mümin, 40/35

اَللّٰهُ الَّذِى جَعَلَ لَكُمُ الَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا اِنَّ اللّٰهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ İçinde dinlenesiniz diye geceyi, görmeniz ve çalışmanız için de gündüzü yaratan Allah'tır. Şüphesiz Allah, insanlara karşı **çok lütuf sahibidir**. Ama insanların çoğu şükretmezler. Mümin, 40/61

اَللّٰهُ الَّذِى جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَصَوَّرَكُمْ فَاَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللّٰهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ Yeri sizin için yerleşim alanı olarak düzenleyen göğü de yeryüzünün çatısı yapan, size şekil verip şeklinizi güzel yapan ve sizi **temiz besinlerle besleyen Allah'tır.** İşte Rabbiniz olan Allah, budur. Âlemlerin Rabbi olan Allah, yüceler yücesidir. Mümin, 40/64

اَللّٰهُ الَّذِى جَعَلَ لَكُمُ الْاَنْعَامَ لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا تَاْكُلُونَ Allah, kimine binesiniz, kimini yiyesiniz diye sizin için **hayvanları yaratandır.** Mümin, 40/79

وَخَلَقَ اللّٰهُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ وَلِتُجْزٰى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ Göklerin ve yerin mülkü **Allah'ındır.** O, dilediğini bağışlar, dilediğine ceza verir. **Allah çok bağışlayan, çok merhamet edendir.** Câsiye, 45/22

وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَاٰتٰيهُمْ تَقْوٰيهُمْ. Allah doğru yol yönelenlerin **hidayetlerini arttırır ve sakınmalarını sağlar**. Muhammed, 47/17

اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ ثُمَّ مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يَغْفِرَ اللّٰهُ لَهُمْ İnkâr edip Allah yolundan alıkoyanları ve sonra da kâfir olarak ölenleri **Allah asla bağışlamaz.** Muhammed, 47/34

وَلِلّٰهِ جُنُودُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيمًا حَكِيمًا Göklerin ve yerin **bütün orduları Allah'ın emrindedir.** Allah bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir. Fetih, 48/4

وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحِيمًا Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır; **dilediğini bağışlar, dilediğine de azap eder.** Allah, çok bağışlayandır, merhamet sahibidir. Fetih, 48/14

وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ …**Allah âlimdir/**bilgindir, **hakîmdir/**her şeye hükmeder. Hucurat, 49/8

وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ تَوَّابٌ رَحِيمٌ …Şüphesiz Allah, **tövbeyi çok kabul eden, çok esirgeyendir.** Hucurat, 49/12

وَاِنَّ اللّٰهَ بِكُمْ لَرَؤُفٌ رَحِيمٌ…Şüphesiz **Allah,** size karşı çok **şefkatli, çok merhametlidir.** Hadid, 57/9

مَنْ ذَا الَّذِى يُقْرِضُ اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ وَلَهُ اَجْرٌ كَرِيمٌ Kim Allah'a güzel bir ödünç verecek olursa, Allah da onun karşılığını **kat kat verir** ve ayrıca onun çok değerli bir mükâfatı da vardır. Hadid, 57/11

لِئَلَّا يَعْلَمَ اَهْلُ الْكِتَابِ اَلَّا يَقْدِرُونَ عَلٰى شَيْءٍ مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ وَاَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللّٰهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ Böylece kitap ehli, Allah'ın lütfundan hiçbir şey elde edemeyeceklerini bilsinler. Lütuf bütünüyle Allah'ın elindedir, onu dilediğine bahşeder. **Allah, büyük lütuf sahibidir.** Hadid, 57/29

وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ …**Allah her şeye şahittir.** Mücadele, 58/6

هُوَ اللّٰهُ الَّذِى لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ O, öyle bir Allah'tır ki Kendisinden başka ilah yoktur. Görülmeyeni ve görüleni bilir. **O çok esirgeyen, çok acıyandır.** Haşr, 59/22

هُوَ اللّٰهُ الَّذِى لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ اَلْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللّٰهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ O, öyle bir Allah'tır ki, **Kendisinden başka ilah yoktur.** O, mülkün sahibi, her türlü eksiklikten uzak, barış ve esenliğin kaynağı, güvenlik veren, gözetip koruyan, mutlak güç sahibi, düzeltip ıslah eden, istediğini zorla yaptıran, büyüklükte eşsiz ve benzeri olmayandır. **Allah, onların ortak koştuklarından uzaktır.** Haşr, 59/23

اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ Allah, yoldan çıkmış topluluğu **doğru yola iletmez.** Münafikun, 63/6

يُسَبِّحُ لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ **Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ı tesbih eder.** O, üstündür, hikmet sahibidir. Tegabün, 64/1

اِنْ تُقْرِضُوا اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَاعِفْهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللّٰهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ Eğer Allah'a güzel bir borç verirseniz, Onu sizin için katlar ve sizi bağışlar. **Allah,** şükredenlere karşılık verir; **cezalandırmada acele etmez.** Tegabün, 64/17

وَمَا تَشَاؤُنَ اِلَّا اَنْ يَشَاءَ اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا **Allah dilemedikçe siz bir şey dileyemezsiniz.** Hiç kuşkusuz Allah her şeyi bilir ve her işi yerinde yapar. İnsan, 76/30

ALLAH'IN "BEN" ZAMİRİ İLE KENDİSİNİ TANITMASI

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

فَاذْكُرُونٖى اَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لٖى وَلَا تَكْفُرُونِ Öyle ise siz Beni anın ki **Ben** de sizi anayım. Bana şükredin; sakın Bana nankörlük etmeyin! Bakara; 2/152

اِلَّا الَّذٖينَ تَابُوا وَاَصْلَحُوا وَبَيَّنُوا فَاُولٰئِكَ اَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَاَنَا التَّوَّابُ الرَّحٖيمُ... Ancak tövbe edip halini düzelterek gerçeği söyleyenler başka. **Ben,** onları bağışlarım. **Ben,** çok tövbe kabul ederim ve çok bağışlarım. Bakara; 2/160

وَاِذَا سَاَلَكَ عِبَادٖى عَنّٖى فَاِنّٖى قَرٖيبٌ اُجٖيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ اِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجٖيبُوا لٖى وَلْيُؤْمِنُوا بٖى لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ Ey Peygamber! Kullarım sana, **Beni** sorduklarında söyle onlara **Ben** onlara çok yakınım. **Bana** yürekten dua edenin çağrısına hemen karşılık veririm. Yeter ki kullarım da **Bana** inansınlar ve **Benim** davetime uysunlar ki doğru yolu bulsunlar. Bakara, 2/186

اِنَّمَا ذٰلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ اَوْلِيَاءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونِ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنٖينَ Şeytan, ancak kendi dostlarını korkutur. Şu halde, eğer iman etmiş kimseler iseniz onlardan korkmayın, **Benden** korkun. Ali İmran, 3/175

... اَنّٖى لَا اُضٖيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِنْكُمْ مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ ... **Ben**, içinizden erkek olsun kadın olsun, çaba gösteren hiçbir kimsenin çalışmasını boşa çıkarmayacağım…Ali İmran, 3/195

نَبِّئْ عِبَادٖى اَنّٖى اَنَا الْغَفُورُ الرَّحٖيمُ Resulüm! Kullarıma, **Benim**, çok bağışlayıcı ve pek esirgeyici olduğumu haber ver. Hicr, 15/49

وَ اَنَّ عَذَابٖى هُوَ الْعَذَابُ الْاَلٖيمُ Ve **Benim** azabımın elem verici bir azap olduğunu da bildir. Hicr, 15/50

وَقَالَ اللّٰهُ لَا تَتَّخِذُوا اِلٰهَيْنِ اثْنَيْنِ اِنَّمَا هُوَ اِلٰهٌ وَاحِدٌ فَاِيَّاىَ فَارْهَبُونِ Allah buyurdu ki: "İki ilâh edinmeyin. O, ancak tek ilâhtır. O hâlde, yalnız **Benden** korkun." Nahl, 16/51

مَا اَشْهَدْتُهُمْ خَلْقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَلَا خَلْقَ اَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلّٖينَ عَضُدًا **Ben** şeytanları, ne gökler ile yerin yaratılışına ve ne de kendi yaratılışına şahit tuttum. Ben insanları yoldan çıkaranları yardımcı edinmem. Kehf, 18/51

اَفَحَسِبَ الَّذٖينَ كَفَرُوا اَنْ يَتَّخِذُوا عِبَادٖى مِنْ دُونٖى اَوْلِيَاءَ اِنَّا اَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرٖينَ نُزُلًا İnkârcılar **Beni** bırakıp da kullarımı dostlar edineceklerini mi sandılar? Biz cehennemi kâfirlere bir konak olarak hazırladık. Kehf, 18/102

اِنَّنٖى اَنَا اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنَا فَاعْبُدْنٖى وَاَقِمِ الصَّلٰوةَ لِذِكْرٖى Muhakkak ki **Ben**, yalnızca **Ben** Allah'ım. **Benden** başka ilâh yoktur. **Bana** kulluk et; **Beni** anmak için namaz kıl. Tâ-Hâ, 20/14

وَلَا تَنِيَا فٖى ذِكْرٖى …**Beni** anmayı ihmal etmeyin. Tâ-Hâ, 20/42

قَالَ لَا تَخَافَا اِنَّنٖى مَعَكُمَا اَسْمَعُ وَاَرٰى Şöyle dedi; **Ben** sizinle beraberim; işitir ve görürüm. Tâ-Hâ, 20/46

وَاِنّٖى لَغَفَّارٌ لِمَنْ تَابَ وَاٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدٰى **Ben,** tövbe edip inanan, dürüst ve erdemli davranışlar ortaya koyan ve bundan sonra da doğru yolda yürümeye azimli kimseler için son derece affediciyim. Ta-Ha, 20/82

وَمَنْ اَعْرَضَ عَنْ ذِكْرٖى فَاِنَّ لَهُ مَعٖيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اَعْمٰى Kim de **Beni** anmaktan yüz çevirirse şüphesiz onun sıkıntılı bir hayatı olacak ve biz onu, kıyamet günü kör olarak dirilteceğiz. Tâ-Hâ, 20/ 124

وَاَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ **Ben** de sizin Rabbinizim. Öyle ise **Bana** kulluk edin. Enbiya, 21/92.

يَا مُوسٰى اِنّٖى اَنَا اللّٰهُ رَبُّ الْعَالَمٖينَ …Ey Musa! Bil ki **Ben,** bütün âlemlerin Rabbi olan Allah'ım. Kasas, 28/30.

وَالَّذٖينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَلِقَائِهٖ اُولٰئِكَ يَئِسُوا مِنْ رَحْمَتٖى وَاُولٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلٖيمٌ Allah'ın âyetlerini ve O'na kavuşmayı inkâr edenler var ya işte onlar **Benim** rahmetimden ümitlerini kesmişlerdir ve onlar için acıklı bir azap vardır. Ankebut, 29/23

يَا عِبَادِىَ الَّذٖينَ اٰمَنُوا اِنَّ اَرْضٖى وَاسِعَةٌ فَاِيَّاىَ فَاعْبُدُونِ Ey iman eden kullarım! Şüphesiz, **Benim** arzım geniştir. O halde nerede güven içinde olacaksanız orada yalnız **Bana** kulluk edin. Ankebut, 29/56

ثُمَّ اَخَذْتُ الَّذٖينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ نَكٖيرِ Sonra **Ben,** o inkâr edenleri yakaladım. Bak ki **Beni** inkâr edenleri cezalandırmam nasıl oldu. Fatır, 35/26

اِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰئِكَةِ اِنّٖى خَالِقٌ بَشَرًا مِنْ طٖينٍ Rabbin meleklere demişti ki: **Ben** muhakkak çamurdan bir insan yaratacağım. Sad, 38/71

مَا يُبَدَّلُ الْقَوْلُ لَدَىَّ وَمَا اَنَا بِظَلَّامٍ لِلْعَبٖيدِ **Benim** huzurumda söz değiştirilmez ve **Ben** kullarıma asla zulmetmem. Kaf, 50/29

بِمَا اَخْفَيْتُمْ وَمَا اَعْلَنْتُمْ …**Ben**, sizin gizlediğinizi de, açıkladıklarınızı da bilirim… Mümtehine, 60/1

سَاُرْهِقُهُ صَعُودًا **Ben** onu sarp bir yokuşa sardıracağım! Müddesir, 74/17

ALLAH'IN KENDİSİNİ "O" ZAMİRİ İLE TANITMASI

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

...لَهُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ كُلٌّ لَهُ قَانِتُونَ …Göklerde ve yerde olanların hepsi **O'nundur,** hepsi **O'na** boyun eğmiştir. Bakara, 2/116

يَهْدٖى مَنْ يَشَاءُ اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍ **O** dilediğini doğru yola iletir. Bakara, 2/142

وَاِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ ... Sizin ilâhınız bir tek ilâhtır. **O'ndan** başka ilâh yoktur. **O,** esirgeyen ve bağışlayandır/rahmandır, rahîmdir. Bakara, 2/163

هُوَ الَّذِى يُصَوِّرُكُمْ فِى الْاَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ Rahimlerde sizi dilediği gibi şekillendiren **O'dur.** O'ndan başka ilâh yoktur. O mutlak güç ve hikmet sahibidir. Ali İmran, 3/6

بَلِ اللّٰهُ مَوْلٰيكُمْ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ Sizin mevlanız Allah'dır ve **O,** yardım edeceklerin en hayırlısıdır. Âl-i İmran, 3/150

حَسْبُنَا اللّٰهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ En güzel ve en hayırlı vekil/koruyup gözetleyen **O'dur** Âl-i İmran, 3/173

هُوَ الَّذِى خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضٰى اَجَلًا وَاَجَلٌ مُسَمًّى عِنْدَهُ ثُمَّ اَنْتُمْ تَمْتَرُونَ Sizi bir çamurdan yaratan, sonra ölüm zamanını takdir eden **O'dur. O'nun** katında muayyen bir ecel/kıyamet vardır. Siz hâla şüphe mi ediyorsunuz. En'am, 6/2

وَهُوَ اللّٰهُ فِى السَّمٰوَاتِ وَفِى الْاَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ Göklerin ve yerin Allah'ı **O'dur.** Gizlinizi de açığınızı da bilir. Ne kazandığınızı da bilir. En'am, 6/3

كَتَبَ عَلٰى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ... **O,** merhamet etmeyi kendi zatına farz kıldı… En'am, 6/12

وَلَهُ مَا سَكَنَ فِى الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ Gecede ve gündüzde barınan her şey **O'nundur**. **O** her şeyi işitir ve bilir. En'am, 6/13

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ **O,** kullarının üstünde her türlü tasarrufa sahiptir. **O**, hüküm ve hikmet sahibidir, her şeyden haberdardır. En'am, 6/18

وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا اِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِى الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ اِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِى ظُلُمَاتِ الْاَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ اِلَّا فِى كِتَابٍ مُبِينٍ Gaybın/gizliliklerin anahtarları, Allah'ın katındadır. Onları ancak Allah bilir. Karada ve denizde ne varsa hepsini **O** bilir. **O'nun ilmi dışında bir yaprak dahi düşmez.** O yerin karanlıkları içindeki yaş ve kuru tek bir taneyi dahi bilir. En'am, 6/59

وَهُوَ الَّذِى يَتَوَفّٰيكُمْ بِالَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُمْ بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضٰى اَجَلٌ مُسَمًّى ثُمَّ اِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ Geceleyin sizi öldüren/uyutan, gündüzün de ne işlediğinizi bilen; sonra belirlenmiş ömrü yaşamak üzere sizi uyandırıp tekrar hayata geri döndüren **O'dur**. En sonunda da dönüşünüz yine **O'nadır.** Nihayet **O,** yaptığınız her şeyi size haber verecektir. En'am, 6/60

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ **O**, kullarının üstünde yegâne kudret ve tasarruf sahibidir… En'am, 6/61

وَهُوَ الَّذِى خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ فَيَكُونُ قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِى الصُّورِ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ **O,** gökleri ve yeri hak ve hikmet ile yaratandır. "Ol!" dediğinde her şey oluverir. **O'nun** sözü gerçektir. Sûr'a üflendiği gün de hükümranlık **O'nundur.** Gizliyi ve açığı bilendir. O, hikmet sahibidir, her şeyden haberdardır. En'am, 6/73

بَدِيعُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اَنّٰى يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ صَاحِبَةٌ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ **O,** göklerin ve yerin eşsiz ve benzersiz yaratıcısıdır.**O'nun** bir eşi olmadığı hâlde, nasıl bir çocuğu olabilir? Oysaki her şeyi **O** yarattı. Her şeyi hakkıyla bilen **O'dur.** En'am, 6/101

ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ... İşte sizin rabbiniz olan Allah. O'ndan başka hiç bir ilâh yoktur. **O,** her şeyin yaratıcısıdır. Öyle ise **O'na** kulluk edin. Her şeye vekildir/her şeyi yöneten, koruyup gözeten tek varlık **O'dur.** En'am, 6/102

لَا تُدْرِكُهُ الْاَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْاَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ Gözler **O'nu göremez**; oysaki **O, gözleri görür**. **O,** eşyayı pekiyi **bilen**, her şeyden haberdar olandır. En'am, 6/103

فَاِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا يُرَدُّ بَاْسُهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ Eğer seni yalanlarlarsa de ki: Rabbiniz geniş bir rahmet sahibidir. Bununla beraber **O'nun** azabı geri çevrilmez. En'am, 6/147

وَاِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ …**O,** bağışlayan ve eşsiz bir merhamet kaynağıdır. En'am, 6/165

اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ...Bilesiniz ki **O**, haddi aşanları sevmez. A'raf, 7/55

وَهُوَ الَّذِى يُرْسِلُ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَىْ رَحْمَتِهِ **O,** rahmetinin önünden rüzgârı müjdeci gönderir… A'raf, 7/57

...وَهُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ Ve **O** bütün salih kullarını görüp gözetir. A'raf, 7/196

اِنَّ اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يُحْيِى وَيُمِيتُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ Göklerin ve yerin egemenliği/denetim ve yönetimi Allah'a aittir. Can veren de öldüren de **O'dur.** Sizin Allah'dan başka bir dostunuz, dayanağınız ve yardım edeniniz yoktur. Tövbe, 9/116

مِنْ شَفِيعٍ اِلَّا مِنْ بَعْدِ اِذْنِهِ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ اَفَلَا تَذَكَّرُونَ… **O'nun** izni olmaksızın, hiç kimse şefaatçi olamaz. İşte **O**, Rabbiniz Allah'tır. O hâlde **O'na** kulluk edin. Hâlâ düşünmüyor musunuz? Yunus, 10/3

اِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا وَعْدَ اللّٰهِ حَقًّا اِنَّهُ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ لِيَجْزِىَ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ... Sonunda hepiniz **O'na** döneceksiniz. Bu Allah'ın kesin gerçekleşecek bir sözüdür. Her şeyi ilk baştan yaratan O'dur. **O**, iman edip iyi, güzel ve yararlı işler ortaya koyanları adaletle ödüllendirmek için geri döndürecek olan yine O'dur… Yûnus, 10/4

إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ …**O,** kalplerin özünü bilendir. Hud,11/5

وَلِلّٰهِ غَيْبُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاِلَيْهِ يُرْجَعُ الْاَمْرُ كُلُّهُ فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ Rabbin yaptıklarınızdan gafil değildir. **O**, öyle bir Allah'tır ki, **O'ndan** başka tanrı yoktur. Görülmeyeni ve görüleni bilendir. Hud, 11/123

...يُدَبِّرُ الْاَمْرَ …**O,** her işi hakkıyla düzenler, yürütür ve yönetir…Ra'd, 13/2

وَهُوَ الَّذٖى مَدَّ الْاَرْضَ وَجَعَلَ فٖيهَا رَوَاسِىَ وَاَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فٖيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشِى الَّيْلَ النَّهَارَ اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ Yeri döşeyen, onda oturaklı dağlar ve ırmaklar yaratan ve bütün meyvelerden çifter çifter yaratan **O'dur.** Geceyi de gündüzün üzerine **O** örtüyor. Şüphesiz bunlarda düşünen bir toplum için ibretler vardır. Ra'd, 13/3

...يُدَبِّرُ الْاَمْرَ …**O, her işi düzenler, yürütür ve yönetir**…Ra'd, 13/2

...وَهُوَ الَّذٖى مَدَّ الْاَرْضَ وَجَعَلَ فٖيهَا رَوَاسِىَ وَاَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فٖيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشِى الَّيْلَ النَّهَارَ Yeri döşeyen, onda oturaklı dağlar ve ırmaklar yaratan ve orada bütün meyvelerden çifter çifter yaratan **O'dur.** Geceyi de gündüzün üzerine **O** örtüyor… Ra'd, 13/3

وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبَيْنِ وَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ **O,** ilahi yasalar ile hareket eden güneşi ve ayı sizin hizmetinize sunan, geceyi ve gündüzü sizin emrinize verendir. İbrahim, 14/33

هُوَ الَّذٖى اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ Gökten suyu indiren **O'dur…** Nahl, 16/10

وَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِاَمْرِهٖ اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ **O,** geceyi, gündüzü, güneşi ve ayı sizin hizmetinize verdi. Bütün yıldızlar da **O'nun** emri ile sizin hizmetinize verilmiştir. Şüphesiz bunlarda aklını kullanan bir millet için ibretler vardır. Nahl, 16/12

وَهُوَ الَّذٖى سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَاْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا İçinden taze balık yemeniz ve takacağınız bir süs eşyası çıkarmanız için denizleri emrinize veren **O'dur**… Nahl, 16/14

اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرٖينَ **O**, büyüklük taslayanları asla sevmez. Nahl, 16/23

تُسَبِّحُ لَهُ السَّمٰوَاتُ السَّبْعُ وَالْاَرْضُ وَمَنْ فٖيهِنَّ وَاِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهٖ وَلٰكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبٖيحَهُمْ اِنَّهُ كَانَ حَلٖيمًا غَفُورًا Yedi gök, yer ve bunlarda bulunan herkes **O'nu** tesbih eder. **O'nu** övgü ile tesbih etmeyen hiçbir şey yoktur. Ne var ki siz, onların tesbihini anlamazsınız. **O,** halîmdir/yumuşak huyludur ve bağışlayıcıdır. İsrâ, 17/44

قُلِ اللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اَبْصِرْ بِهٖ وَاَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهٖ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فٖى حُكْمِهٖ اَحَدًا Göklerin ve yerin gizli bilgisi **O'na aittir. O'nun** görmesi de, işitmesi olağan üstüdür…Onların, **O'ndan** başka hiçbir dostu da yoktur. O, hükmüne hiçbir kimseyi ortak etmez." Kehf, 18/26

... مَا بَيْنَ اَيْدٖينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذٰلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا Geleceğinizde, geçmişinizde ve bu ikisi arasındaki tüm olaylar **O'nun tasarrufu** altındadır. Senin Rabbin hiçbir şeyi unutmaz. Meryem, 19/64

لَهُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرٰى Göklerde, yerde ve ikisi arasında bulunanlar ile toprağın altında olanlar hep **O'nundur**. Tâ-Hâ, 20/6

وَاِنْ تَجْهَرْ بِالْقَوْلِ فَاِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَاَخْفٰى İster içinden konuş, ister açıktan, **O'nun için fark etmez.** Zira **O** gizliyi de, gizlinin gizlisini de bilir. Tâ-Hâ, 20/7

...لَهُ الْاَسْمَاءُ الْحُسْنٰى En güzel isimler **O'nundur.** Tâ-Hâ, 20/8

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدٖيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحٖيطُونَ بِهٖ عِلْمًا **O**, insanların geleceklerini de geçmişlerini de bilir ama onlar **O'nu** bilgice asla kuşatamazlar. Tâ-Hâ, 20/110

وَلَهُ مَنْ فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهٖ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ Göklerde ve yerde kim varsa O'nundur. **O'nun** huzurundakiler, **O'na** kulluk etmede asla kibirlenmezler ve ibadetten bıkıp usanmazlar. Enbiya, 21/19

وَهُوَ الَّذٖى خَلَقَ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ فٖى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ **O,** geceyi, gündüzü, güneşi ve ayı yaratandır. Her biri bir yörüngede yüzmektedirler. Enbiya, 21/33

...وَاَنَّهُ يُحْيِ الْمَوْتٰى Ölüleri **O** diriltir… Hac, 22/6

...وَاِنَّ اللّٰهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقٖينَ Şüphesiz Allah, evet **O,** rızık verenlerin en hayırlısıdır. Hac, 22/58

لَهُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَاِنَّ اللّٰهَ لَهُوَ الْغَنِىُّ الْحَمٖيدُ Göklerde ve yerde ne varsa **O'nu dur**. Gerçekten Allah, yalnızca **O** zengindir, övgüye değerdir. Hac, 22/64

... هُوَ مَوْلٰيكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلٰى وَنِعْمَ النَّصِي **O** sizin Mevla'nızdır**.** Ne güzel Mevlâ, ne güzel yardımcıdır! Hac, 22/78

...وَهُوَ الَّذٖى يُحْيٖى وَيُمٖيتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ اَفَلَا تَعْقِلُونَ Ve **O,** yaşatan ve öldürendir; gece ile ve gündüzün yer değişmesi **O'nun** eseridir… Mü'minun, 23/80

فَتَعَالَى اللّٰهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرٖيمِ Öyleyse artık şu gerçeği bilin ki Allah yüceler yücesidir. Gerçek hükümran **O'dur. O'ndan** başka tanrı yoktur. **O** pek değerli arşın Rabbidir. Mü'minun, 23/116

اَلَّذٖى لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرٖيكٌ فِى الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَیْءٍ فَقَدَّرَهُ تَقْدٖيرًا **Göklerin ve yerin yönetim ve denetimi O'nundur. O** asla evlat edinmedi, denetim ve yönetiminde de hiç bir ortağı olmadı. Her şeyi yaratıp düzen veren ve her şeyin varlığını bir tasarıma göre belirleyen **O'dur.** Furkan, 25/2

وَهُوَ الَّذٖى جَعَلَ لَكُمُ الَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا Sizin için geceyi bir örtü, uykuyu dinlenme aracı, gündüzü de dağılıp çalışma zamanı yapan, **O'dur.** Furkan, 25/47

وَهُوَ الَّذٖى اَرْسَلَ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَىْ رَحْمَتِهٖ... Rüzgârları rahmetinin önünde müjdeci olarak gönderen **O'dur**… Furkan, 25/48

وَهُوَ الَّذٖى مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهٰذَا مِلْحٌ اُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَحْجُورًا Birinin suyu tatlı ve susuzluğu giderici, diğerinin ki tuzlu ve acı iki denizi salıveren ve aralarına bir engel koyan **O'dur.** Furkan, 25/53

وَهُوَ الَّذٖى خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدٖيرًا Hayat suyundan/meniden bir insan yaratıp onu kan bağıyla soy-sop sahibi yapan sonra evlilik bağıyla kadın erkek arasında yakınlık sağlayan **O'dur.** Zira senin Rabbin sonu gelmez sınırsız bir kudret sahibidir. Furkan, 25/54

وَهُوَ الَّذٖى جَعَلَ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِمَنْ اَرَادَ اَنْ يَذَّكَّرَ اَوْ اَرَادَ شُكُورًا İbret almak veya şükretmek isteyen kimseler için gece ile gündüzü birbiri ardınca getiren de **O'dur**. Furkan, 25/62

وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزٖيزُ الرَّحٖيمُ Senin Rabbin, **işte O**, mutlak galip ve engin merhamet sahibidir. Şuara, 26/68

اَلَّذٖى خَلَقَنٖى فَهُوَ يَهْدٖينِ Beni yaratan ve bana doğru yolu gösteren **O'dur.** Şuara, 26/78

وَالَّذٖى هُوَ يُطْعِمُنٖى وَيَسْقٖينِ Beni yediren, içiren **O'dur.** Şuara, 26/79

وَاِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفٖينِ Hastalandığımda bana şifa veren **O'dur**. Şuara, 26/80

وَالَّذٖى يُمٖيتُنٖى ثُمَّ يُحْيٖينِ Beni öldüren ve sonra diriltecek olan **O'dur.** Şuara, 26/81

اِنَّكَ لَا تَهْدٖى مَنْ اَحْبَبْتَ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَهْدٖى مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَدٖينَ Şüphesiz sen sevdiğin kimseyi doğru yola iletemezsin. Fakat Allah, dilediği kimseyi doğru yola eriştirir. **O,** doğru yola gelecekleri daha iyi bilir. Kasas, 28/56

وَهُوَ اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ لَهُ الْحَمْدُ فِى الْاُولٰى وَالْاٰخِرَةِ وَلَهُ الْحُكْمُ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ İşte **O,** Allah'tır. **O'ndan** başka ilah yoktur. Dünyada da ahirette de hamd O'na mahsustur. Ve yargı ve karar da O'na aittir. Dönüşte yalnızca O'nadır. Kasas, 28/70

وَهُوَ الَّذٖى يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعٖيدُهُ وَهُوَ اَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْاَعْلٰى فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزٖيزُ الْحَكٖيمُ Yaratmaya başlayan, sonra onu tekrarlayan **O'dur,** ki bu, **O'nun** için pek kolaydır. Göklerde ve yerdeki en yüce sıfatlar/bütün güzellikler **O'nun-dur. O,** mutlak güç ve hikmet sahibidir. Rum, 30/27

اَللّٰهُ الَّذٖى خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَهُوَ الْعَلٖيمُ الْقَدٖيرُ Sizi başlangıçta güçsüz yaratan, sonra güçsüzlüğün ardından kuvvet veren ve sonra kuvvetin ardından yine güçsüzlük ve ihtiyarlık veren, Allah'tır. **O,** dilediğini yaratır. **O,** hakkıyla bilendir, üstün kudret sahibidir. Rum, 30/54

اِنَّ اللّٰهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِى الْاَرْحَامِ وَمَا تَدْرٖى نَفْسٌ مَاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرٖى نَفْسٌ بِاَىِّ اَرْضٍ تَمُوتُ اِنَّ اللّٰهَ عَلٖيمٌ خَبٖيرٌ Kıyamet vakti hakkındaki bilgi, ancak Allah'ın katındadır. Yağmuru **O** yağdırır, rahimlerde olanı **O** bilir. Hiç kimse yarın ne kazanacağını bilemez. Yine hiç kimse nerede öleceğini bilemez. Şüphesiz Allah, her şeyi bilendir, her şeyin bilincindedir. Lokman, 31/34

يُدَبِّرُ الْاَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ اِلَى الْاَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ اِلَيْهِ فٖى يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ اَلْفَ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ Gökten yere kadar bütün işleri Allah yönetip yürütür. Sonra bu işler, süresi sizin hesabınızla bin yıl olan bir günde **O'na** yükselir. Secde, 32/5

ذٰلِكَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزٖيزُ الرَّحٖيمُ Görülmeyeni de görüleni de bilen, mutlak galip ve merhamet sahibi **O'dur.** Secde, 32/6

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذٖى لَهُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَلَهُ الْحَمْدُ فِى الْاٰخِرَةِ وَهُوَ الْحَكٖيمُ الْخَبٖيرُ Hamd, göklerde ve yerde olanların tümü kendisine ait olan Allah'ındır; ahirette de hamd **O'nundur. O,** hüküm ve hikmet sahibidir/bilinçlidir, her şeyden haberi olandır. Sebe, 34/1

مَا يَفْتَحِ اللّٰهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا وَمَا يُمْسِكْ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهٖ وَهُوَ الْعَزٖيزُ الْحَكٖيمُ Allah'ın insanlara açacağı her hangi bir rahmeti kimse engelleyemez. **O'nun** engellediğini de O'ndan başka salıverecek yoktur. **O**, üstündür, hikmet sahibidir. Fatır, 35/2

يُولِجُ الَّيْلَ فِى النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِى الَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرٖى لِاَجَلٍ مُسَمًّى ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذٖينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهٖ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمٖيرٍ **O** geceyi gündüze ve gündüzü geceye dönüştürür. Güneşi ve ayı buyruğu altına almıştır. Her biri belirli bir süreye kadar hareket eder. İşte Rabbiniz bu Allah'dır. Egemenlik yalnızca **O'na** aittir. **O'nu** bir yana bırakarak taptığınız düzmece ilahlar, bir çekirdek kabuğunun bile sahibi değildirler. Fatır, 35/13

...اِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ…Şüphesiz O, çok **bağışlayan, şükrün karşılığını** verendir. Fatır, 35/30

اِنَّ اللّٰهَ عَالِمُ غَيْبِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اِنَّهُ عَلٖيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ Allah, göklerin ve yerin gizliliklerini bilir. **O**, kalplerin içinde ne varsa onu da hakkıyla bilendir. Fâtır, 35/38

إِنَّ اللّٰهَ يُمْسِكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ اَنْ تَزُولَا وَلَئِنْ زَالَتَا اِنْ اَمْسَكَهُمَا مِنْ اَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ اِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا Şüphesiz Allah gökleri ve yeri, nizamları bozulmasın diye tutuyor. Andolsun ki onların nizamı eğer bir bozulursa, kendisinden başka hiç kimse onları tutamaz. Şüphesiz **O**, hoşgörülü, çok bağışlayıcıdır. Fatır, 35/41

اَلَّذِى جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْاَخْضَرِ نَارًا... Yeşil ağaçtan sizin için ateş çıkaran **O'dur...** Yasin, 36/80

قُلْ لِلّٰهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ ثُمَّ اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ De ki; Bütün şefâat Allah'ındır. Göklerin ve yerin hükümranlığı/yönetimi bakım ve korunması **O'na** aittir. Zümer, 39/44

اَللّٰهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ Allah her şeyi yaratandır ve **O**, her şeye vekildir/Her şey O'nun tasarrufunda, yönetim ve denetimindedir. Zümer, 39/62

غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِى الطَّوْلِ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ اِلَيْهِ الْمَصِيرُ Bu kitabın indirilmesi, mutlak güç sahibi, hakkı ile bilen, günahı bağışlayan, tövbeyi kabul eden, azabı ağır olan, lütuf sahibi Allah tarafındandır. **O'ndan** başka ilah yoktur. Dönüş ancak **O'nadır.** Mümin, 40/3

هُوَ الْحَيُّ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ Gerçek manada diri olan yalnız **O'dur.** O'ndan başka ilah yoktur. Öyleyse ibadeti gönülden ve yalnız **O'na** yapın, yalnız O'na yalvarın. Bütün hamd ve övgüler âlemlerin Rabbi Allah'adır. Mümin, 40/65

هُوَ الَّذِى خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا اَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُوا شُيُوخًا وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفّٰى مِنْ قَبْلُ وَلِتَبْلُغُوا اَجَلًا مُسَمًّى وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ Sizi, önce topraktan, sonra spermden, sonra embriyodan yaratan, sonra da sizi güçlenmeniz, daha sonra da yaşlanmanız için çocuk olarak çıkaran **O'dur.** İçinizden daha önce öldürülenler de vardır. Bu, aklınızı kullanasınız diye adı konmuş bir süreye erişmeniz içindir. Mümin, 40/67

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ اِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ Göklerin ve yen anahtarları **O'nundur.** Dilediğine rızkı bol verir, dilediğinden de kısar. **O**, her şeyi bilendir. Şûra, 42/12

وَهُوَ الَّذِى يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُوا عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ **O,** kullarından tövbeyi kabul eden, kötülükleri bağışlayan ve yaptıklarınızı bilendir. Şûrâ, 42/25

وَاَنَّهُ هُوَ اَضْحَكَ وَاَبْكٰى Doğrusu güldüren de ağlatan da **O'dur.** Necm, 53/43

وَاَنَّهُ هُوَ اَمَاتَ وَاَحْيَا Öldüren ve hayat veren de **O'dur.** Necm, 53/44

وَاَنَّهُ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْاُنْثٰى Gerçekten **O** yarattı erkek ile dişi iki çifti/kramozonları. Necm, 53/45

مِنْ نُطْفَةٍ اِذَا تُمْنٰى Bir nutfenin/meninin rahimlere döküldüğü zaman. Necm, 53/46

وَاَنَّ عَلَيْهِ النَّشْاَةَ الْاُخْرٰى Şüphesiz tekrar diriltmek de **O'na aittir**. Necm, 53/47

وَاَنَّهُ هُوَ اَغْنٰى وَاَقْنٰى Zengin eden de yoksul kılan da **O'dur**. Necm, 53/48

وَاَنَّهُ هُوَ رَبُّ الشِّعْرٰى Doğrusu Şi'râ yıldızının Rabbi de **O'dur.** Necm, 53/49

وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنْشَاٰتُ فِى الْبَحْرِ كَالْاَعْلَامِ Denizlerde yüce dağlar gibi yüzen gemiler de **O'nundur**. Rahman, 55/24

يَسْئَلُهُ مَنْ فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِى شَاْنٍ Göklerde ve yerde kim varsa **O'ndan** ister. **O, her an yeni bir iş ve oluştadır.** Rahman, 55/29

هُوَ الَّذِى خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ فِى سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِى الْاَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ اَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ **O,** gökleri ve yeri altı günde yaratan, sonra Arş'a/yönetim merkezine kurulandır. Yere gireni ve ondan çıkanı, gökten ineni ve oraya yükseleni bilir. Nerede olsanız, **O** sizinle beraberdir**.** Allah yaptıklarınızı görür. Hadid, 57/4

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوٰى ثَلٰثَةٍ اِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ اِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا اَدْنٰى مِنْ ذٰلِكَ وَلَا اَكْثَرَ اِلَّا هُوَ مَعَهُمْ اَيْنَ مَا كَانُوا ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اِنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ Göklerde ve yerde olanların her şeylerini Allah'ın bildiğini görmüyor musun? Üç kişinin gizli konuştuğu yerde dördüncüsü mutlaka **O'dur.** Beş kişinin gizli konuştuğu yerde altıncısı yine **O'dur.** Bunlardan az veya çok olsunlar ve nerede bulunurlarsa bulunsunlar mutlaka **O,** onlarla beraberdir. Sonra kıyamet günü onlara yaptıklarını haber verecektir. Doğrusu Allah, her şeyi bilendir. Mücâdele, 58/7

هُوَ اللّٰهُ الَّذِى لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ **O,** öyle Allah'tır ki, **O'ndan** başka tanrı yoktur. görüneni ve görünmeyeni bilendir. **O,** esirgeyendir, bağışlayandır. Haşr, 59/22

هُوَ اللّٰهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْاَسْمَاءُ الْحُسْنٰى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ **O,** yaratan, var eden, şekil veren Allah'tır. En güzel isimler **O'nundur.** Göklerde ve yerde olanlar **O'nun** şanını yüceltmektedirler. O, galiptir, hikmet sahibidir. Haşr, 59/24

يُسَبِّحُ لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ Göklerde ne var, yerde ne varsa hepsi Allah'ı tesbih ve tenzih eder. Hâkimiyet **O'nundur.** Bütün hamtlar ve övgüler **O'na** mahsustur. **O** her şeye kadirdir. Tegabün, 64/1

اَللّٰهُ الَّذٖى خَلَقَ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ وَمِنَ الْاَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْاَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَیْءٍ قَدٖيرٌ وَاَنَّ اللّٰهَ قَدْ اَحَاطَ بِكُلِّ شَیْءٍ عِلْمًا Allah **O'dur** ki, yedi göğü ve yerden de onların benzerini yaratmıştır. İşler ve oluşlar için emirleri varlıklara sürekli iner ki, Allah'ın her şeye kadir olduğunu ve Allah'ın bilgisiyle her şeyi kuşattığını bilesiniz. Talak, 65/12

اَلَّذٖى خَلَقَ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ طِبَاقًا مَا تَرٰى فٖى خَلْقِ الرَّحْمٰنِ مِنْ تَفَاوُتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرٰى مِنْ ف **O,**Yedi göğü tabakalar halinde yaratandır Rahman'ın yaratmasında bir düzensizlik bulamazsın. Gözünü çevir bir bak, bir çatlak görebilir misin? Mülk, 67/3

قُلْ هُوَ الَّذٖى اَنْشَاَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْئِدَةَ قَلٖيلًا مَا تَشْكُرُونَ De ki; Sizi yaratan, size işitme duyusu, gözler ve kalpler veren **O'dur.** Ne az şükrediyorsunuz! Mülk, 67/23

رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكٖيلًا **O,** doğunun da batının da Rabbidir. **O'ndan** başka ilâh yoktur. Öyleyse yalnız **O'na** sığın. Müzzemmil, 73/9

رَبِّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمٰنِ لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا ... **O,** göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların Rabbidir. O, rahmandır. O gün insanlar O'na karşı konuşmaya yetkili değillerdir. Nebe, 78/37

اِنَّهُ هُوَ يُبْدِئُ وَيُعٖيدُ Şüphesiz **O**, başlangıçta yaratmayı yapar, sonra onu tekrarlar. Bürûc, 85/13

وَهُوَ الْغَفُورُ الْوَدُودُ **O,** çok bağışlayandır, çok sevendir. Bürûc, 85/1314

ALLAH'N KENDİSİNİ "BİZ" ZAMİRİ İLE TANITMASI

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِبِسْمِ

وَاِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ الْبَحْرَ فَاَنْجَيْنَاكُمْ وَاَغْرَقْنَا اٰلَ فِرْعَوْنَ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُونَ Bir zamanlar **Biz** sizin için **denizi yardık**, sizi kurtardık, Firavun'un taraftarlarını da, siz bakıp dururken denizde boğduk. Bakara, 2/50

مَا نَنْسَخْ مِنْ اٰيَةٍ اَوْ نُنْسِهَا نَاْتِ بِخَيْرٍ مِنْهَا اَوْ مِثْلِهَا اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَیْءٍ قَدٖيرٌ **Biz,** bir ayetin hükmünü yürürlükten kaldırır ve ya onu unutturur声sak yerine mutlaka daha iyisini veya benzerini getiririz. Bilmez misin ki Allah'ın gücü her şeye yeter. Bakara, 2/106

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِى الْاَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطٖيرُ بِجَنَاحَيْهِ اِلَّا اُمَمٌ اَمْثَالُكُمْ مَا فَرَّطْنَا فِى الْكِتَابِ مِنْ شَیْءٍ ثُمَّ اِلٰى رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ Yeryüzünde yürüyen hiçbir hayvan ve kanatlarıyla uçan hiçbir kuş yoktur ki onlarda sizler gibi birer toplum olmasın. **Biz,** kitapta hiçbir şeyi eksik bırakmadık. Nihayet tamamı toplanıp Rablerinin huzuruna getirilecekler. En'am, 6/38

وَلَوْ اَنَّنَا نَزَّلْنَا اِلَيْهِمُ الْمَلٰئِكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتٰى وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَیْءٍ قُبُلًا مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا اِلَّا اَنْ يَشَاءَ اللّٰهُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ **Biz** onlara melekleri indirsek, ölüler dile gelip onlarla konuşsa ve tüm belgeleri toplayıp önlerine yığsak, Allah dilemedikçe yine de inanacak değillerdi. Zaten çokları ne yaptığının bilincinde bile değiller. En'am, 6/111

وَهٰذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقٖيمًا قَدْ فَصَّلْنَا الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ Bu din, Rabbinin dosdoğru yoludur. **Biz,** öğüt alacak bir topluluk için ayetleri ayrıntılı olarak açıkladık. En'am, 6/126

وَلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِى الْاَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فٖيهَا مَعَايِشَ قَلٖيلًا مَا تَشْكُرُونَ Doğrusu **Biz** sizi yeyüzüne yerleştirdik ve orada geçiminizi sağlayacak bir ortam hazırladık. Ne kadar da az şükrediyorsunuz! A'raf, 7/10

وَمَا اَرْسَلْنَا فٖى قَرْيَةٍ مِنْ نَبِیٍّ اِلَّا اَخَذْنَا اَهْلَهَا بِالْبَاْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَضَّرَّعُونَ **Biz**, bir ülkeye bir peygamber göndermeden önce, halkını açlık ve yoksulluk sıkıntısına sokarız ki dua etme ihtiyacı duysunlar. A'raf, 7/94

وَالَّذٖينَ يُمَسِّكُونَ بِالْكِتَابِ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ اِنَّا لَا نُضٖيعُ اَجْرَ الْمُصْلِحٖينَ **Biz,** Kitab'a sımsıkı sarılıp, namazı dosdoğru kılanların, bir de iyiliğe çalışanların emeklerinin karşılığını veririz. A'raf, 7/170

وَلَقَدْ ذَرَاْنَا لِجَهَنَّمَ كَثٖيرًا مِنَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ اَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ اٰذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا اُولٰئِكَ كَالْاَنْعَامِ بَلْ هُمْ اَضَلُّ اُولٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ Andolsun **Biz,** cinler ve insanlardan birçoğunu cehennem için yarattık. Onların kalpleri vardır, kavrayamazlar; gözleri vardır, onlarla görmezler; kulakları vardır, onlarla işitmezler. İşte bunlar, hayvan gibi, hatta daha da öte, tamamen duyarsız varlıklardır. İşte bunlar gafil olanlardır. A'raf, 7/179

وَمَا تَكُونُ فٖى شَاْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْاٰنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ اِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا اِذْ تُفٖيضُونَ فٖيهِ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِى الْاَرْضِ وَلَا فِى السَّمَاءِ وَلَا اَصْغَرَ مِنْ ذٰلِكَ وَلَا اَكْبَرَ اِلَّا فٖى كِتَابٍ مُبٖينٍ Hangi işi yaparsan yap, Kur'ân'dan ne okursan oku, ve siz insanlar; ne işte çalışırsanız çalışın, siz ona dalıp gitmişken, **Biz** sizin üzerinizde şahidiz. Rabbinden ne yerde, ne gökte zerre kadar; ondan ne küçük, ne büyük hiçbir şey kaçmaz. Bunların hepsi apaçık bir Kitaptadır. Yunus, 10/61

اِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَاِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ Kur'an'ı kesinlikle **Biz indirdik**; elbette onu **Biz koruyacağız.** Hicr, 15/9

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِى السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرٖينَ Andolsun, **Biz** gökte birtakım yıldız sistemleri yarattık ve seyredenler için onları görüş mesafesin getirdik. Hicr, 15/16

وَاِنْ مِنْ شَیْءٍ اِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنَزِّلُهُ اِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ Her şeyin kaynağı yalnız **Bizim** yanımızdadır. **Biz** onu ancak belli bir ölçüyle indiririz. Hicr, 15/21

وَاَرْسَلْنَا الرِّيَاحَ لَوَاقِحَ فَاَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاَسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا اَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنٖينَ **Biz,** rüzgârları aşılayıcı olarak gönderdik ve gökten su indirdik de onunla su ihtiyacınızı karşıladık. Biz bunları yapmasaydık siz suyu depolayamazdınız. Hicr, 15/22

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَاٍ مَسْنُونٍ Andolsun **Biz** insanı, kuru bir topraktan şekil verilebilecek kara balçıktan yarattık. Hicr, 15/26

اِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ اِذَا اَرَدْنَاهُ اَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ **Biz,** bir şeyin olmasını istediğimiz zaman, ona Sadece **Ol** dememiz yeterlidir. O da hemen olur/oluş sürecine geçer. Nahl, 16/40

مَنِ اهْتَدٰى فَاِنَّمَا يَهْتَدٖى لِنَفْسِهٖ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى وَمَا كُنَّا مُعَذِّبٖينَ حَتّٰى نَبْعَثَ رَسُولًا Kim doğru yolu seçerse, kendisi için seçmiş olur; kim de doğru yoldan saparsa, kendi aleyhinde sapmış olur. Hiç kimse başkasının günahını yüklenemez. **Biz,** peygamber göndermedikçe de kimseye ceza verecek değiliz. İsrâ, 17/l5:

وَلَا تَقْتُلُوا اَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ اِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَاِيَّاكُمْ اِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطْاً كَبٖيرًا Geçim endişesi ile çocuklarınızı öldürmeyin. Onların da sizin de rızkınızı **Biz,** veririz. Onları öldürmek gerçekten büyük bir suçtur. İsrâ, 17/31

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فٖى هٰذَا الْقُرْاٰنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ الْاِنْسَانُ اَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا Hakikaten **Biz** bu Kur'anı insanlar için her türlü anlatım tarzıyla açıkladık. Fakat tartışmaya en düşkün varlık insandır. Kehf, 18/54

وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَا يَاْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدٖينَ **Biz** peygamberleri, yemez içmez varlıklar olarak **yaratmadık.** Onlar ölümsüz de değiller. Enbiya, 21/8

اَوَلَمْ يَرَ الَّذٖينَ كَفَرُوا اَنَّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ اَفَلَا يُؤْمِنُونَ İnkâr edenler, göklerle yer bitişik bir halde iken **Bizim,** onları birbirinden koparıp ayırdığımızı ve ayrıca her canlıyı sudan yarattığımızı görmediler mi? Bunlara karşın yine de inanmayacaklar mı? Enbiya, 21/30

وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا وَهُمْ عَنْ اٰيَاتِهَا مُعْرِضُونَ **Biz,** gökyüzünü korunmuş bir tavan gibi yaptık. Onlar ise, gökyüzündeki bu ve bunun gibi gerçekleri görmezden geliyorlar. Enbiya, 21/32

وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِنْ قَبْلِكَ الْخُلْدَ اَفَاِئْنْ مِتَّ فَهُمُ الْخَالِدُونَ **Biz,** senden önce yaşamış hiçbir insana ölümsüzlük vermedik. Şimdi sen ölürsen, sanki onlar sonsuza kadar yaşayacaklar mı? Enbiya, 21/34

وَنَضَعُ الْمَوَازٖينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيٰمَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْـًٔا وَاِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ اَتَيْنَا بِهَا وَكَفٰى بِنَا حَاسِبٖينَ **Biz,** kıyamet gününde, en hassas teraziler kurarız. Artık kimseye, hiçbir şekilde haksızlık edilmez. Hatta yapılan iş, bir hardal tane- si kadar dahi olsa bile. Hesap görücü olarak **Biz** yeteriz. Enbiya, 21/47

يَوْمَ نَطْوِى السَّمَاءَ كَطَىِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ كَمَا بَدَاْنَا اَوَّلَ خَلْقٍ نُعٖيدُهُ وَعْدًا عَلَيْنَا اِنَّا كُنَّا فَاعِلٖينَ Düşün ki o gün göğü, kitap sayfalarını dürer gibi düreceğiz. Varlıkları yaratmaya ilk başladığımız gibi, tekrar var edeceğiz. Bu yerine getirmeyi üstlendiğimiz bir sözdür. Hiç tartışmasız **Biz** bunları yaparız. Enbiya, 21/104

وَمَا اَرْسَلْنَاكَ اِلَّا رَحْمَةً لِلْعَالَمٖينَ Resulüm **Biz** seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik. Enbiya, 21/107

وَلَا نُكَلِّفُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ **Biz** hiç kimseye gücünün üstünde bir yük yüklemeyiz. Bizim katımızda, hakkı söyleyen bir kitap vardır. Onlara haksızlık edilmez. Müminûn, 23/62

وَقَالَ الَّذٖينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا اُنْزِلَ عَلَيْنَا الْمَلٰئِكَةُ اَوْ نَرٰى رَبَّنَا لَقَدِ اسْتَكْبَرُوا فٖى اَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْ عُتُوًّا كَبٖيرًا **Bize** hesap vereceklerine ihtimal vermeyenler: "bize bir melek indirilmeli, ya da Tanrımızı görebilmeliyiz " diyorlar. Kabardıkça kabarıyor, azdıkça azıyorlar. Furkan, 25/ 2l

اِنَّ الَّذٖينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ اَعْمَالَهُمْ فَهُمْ يَعْمَهُونَ Şüphesiz **Biz**, ahirete inanmayanlara dünya işlerini öylesine süslü ve güzel gösteririz ki artık gözleri başka bir şey göremez. Neml, 27/4

اَمْ حَسِبَ الَّذٖينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّـَٔاتِ اَنْ يَسْبِقُونَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ Yoksa kötülükleri yapanlar **Bizden** kaçabileceklerini mi sandılar? Ne kadar kötü bir yanılgı! Ankebut, 29/4

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ اِلَيْنَا تُرْجَعُونَ **Her can ölümü tadacaktır**. Siz de bir gün **Bizim** karşımıza getirileceksiniz. Ankebut, 29/57

وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ اُمُّهُ وَهْنًا عَلٰى وَهْنٍ وَفِصَالُهُ فٖى عَامَيْنِ اَنِ اشْكُرْ لٖى وَلِوَالِدَيْكَ اِلَىَّ الْمَصٖيرُ **Biz** insana, ana-babasına iyi davranmasını önerdik. Çünkü anası onu nice sıkıntılarla taşımış ve iki yıl da emzirmiştir. Öyleyse önce Bana, sonra da anne ve babana şükret. Zira sonunda Bana dönüp hesap vereceksiniz. Lokman, 31/14:

وَلَوْ شِئْنَا لَاٰتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدٰيهَا وَلٰكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنّٖى لَاَمْلَئَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ اَجْمَعٖينَ Eğer **Biz** isteseydik, herkesi doğru yola iletirdik. Ancak "Cehennemi tamamen cin ve insanlarla dolduracağım" diye söz verdik. Secde, 32/13

يَا اَيُّهَا النَّبِىُّ اِنَّا اَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذٖيرًا Ey Peygamber! **Biz** seni gerçekten bir şahit, bir müjdeleyici ve bir uyarıcı olarak gönderdik. Ahzab, 33/45

اِنَّا عَرَضْنَا الْاَمَانَةَ عَلَى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَالْجِبَالِ فَاَبَيْنَ اَنْ يَحْمِلْنَهَا وَاَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْاِنْسَانُ اِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا **Biz** emaneti/sorumluluğu, göklere, yere ve dağlara teklif ettik de onlar bunu yüklenmekten korkup çekindiler Onu insan yüklendi. Doğrusu o çok zalim ve çok cahildir. Ahzab, 33/72

اِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْءٰنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ Gerçekten **Biz** onu, belki aklınızı kullanırsınız diye Arapça bir Kur'an olarak indirdik. Zuhruf, 43/2

وَاللّٰهُ الَّذى اَرْسَلَ الرِّيَاحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَسُقْنَاهُ اِلٰى بَلَدٍ مَيِّتٍ فَاَحْيَيْنَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا كَذٰلِكَ النُّشُورُ Rüzgârları gönderip de bulutları harekete geçiren, sonra onu, susuzluktan çatlamış bir ülkeye doğru sevk eden, ölü topraklara suyla can veren **Biziz**. Yeniden dirilişte de böyle olacaktır. Fatır, 35/9

اِنَّا نَحْنُ نُحْيِ الْمَوْتٰى وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَاٰثَارَهُمْ وَكُلَّ شَيْءٍ اَحْصَيْنَاهُ فِى اِمَامٍ مُبِينٍ **Biz,** yalnız **Biz,** ölüleri diriltiriz ve onların önden gönderdiklerini de arkada bıraktıkları eserlerini de yazarız. Zaten **Biz** her şeyi apaçık bir kitapta ayrıntılı olarak kaydetmişizdir. Yasin, 36/12

... وَزَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَحِفْظًا ذٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ **Biz,** yakın göğü kandillerle donattık, bozulmaktan da koruduk. İşte bunlar, Allah'ın sonsuz bilgi gücüyle yaptığı akıl almaz hesaplı işlerdir. Fussilet, 41/12

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْاٰنًا اَعْجَمِيًّا لَقَالُوا لَوْلَا فُصِّلَتْ اٰيَاتُهُ ءَاَعْجَمِيٌّ وَعَرَبِيٌّ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ اٰمَنُوا هُدًى وَشِفَاءٌ وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِى اٰذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى اُولٰئِكَ يُنَادَوْنَ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ Eğer **Biz** Kuran'ı yabancı bir dilde indirseydik; diyeceklerdi ki: “Arap milletine yabancı dilden kitap mı olur? Ayetlerini açıklasın o zaman” De ki: "Bu ilahi kelam, iman edenler için bir rehber ve bir şifa kaynağıdır; inanmayanlara gelince, onların kulaklarında bir sağırlık var ve bu nedenle Kur'an onlara kapalı, anlaşılmaz gelir. Onlar çok uzaklardan seslenilen insanlar gibiler." Fussilet, 41/44

وَمَا خَلَقْنَا السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ **Biz** gökleri, yeri ve bunlar arasında bulunanları, oyun ve eğlence olsun diye yaratmadık. Duhân, 44/38

فَاِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ **Biz** Kur'an'ı, düşünüp ders alsınlar diye senin dilinde indirerek kolayca anlaşılmasını sağladık. Duhân, 44/58

مَا خَلَقْنَا السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا اِلَّا بِالْحَقِّ وَاَجَلٍ مُسَمًّى وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا اُنْذِرُوا مُعْرِضُونَ **Biz,** gökleri, yeri ve ikisi arasında bulunanları belirli bir maksat ve amaçla ve belli bir süre için yarattık. … Ahkaf, 46/3

وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ اِحْسَانًا حَمَلَتْهُ اُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمْلُهُ وَفِصَالُهُ ثَلٰثُونَ شَهْرًا حَتّٰى اِذَا بَلَغَ اَشُدَّهُ وَبَلَغَ اَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ اَوْزِعْنِى اَنْ اَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِى اَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلٰى وَالِدَيَّ وَاَنْ اَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضٰيهُ وَاَصْلِحْ لِى فِى ذُرِّيَّتِى اِنِّى تُبْتُ اِلَيْكَ وَاِنِّى مِنَ الْمُسْلِمِينَ **Biz** insana, ana-babasına iyi davranmasını önerdik: Annesi onu sıkıntılarla taşıdı ve acılarla doğurdu. Hamilelik ve emzirme neredeyse otuz ay sürer. Sonunda bu kul, ergenlik, olgunluk derken kırkına basar ve der ki: “Rabbim! Bana, ana-babama verdiğin nimete şükretmemi benim, razı olacağın yararlı iş yapmamı sağla. Neslimi de iyilikte devamlı kıl. İşte ben sana döndüm ve Sana teslim oldum.” Ahkaf, 46/15

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَاُنْثٰى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا اِنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ اَتْقٰيكُمْ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ Ey insanlar! Doğrusu **Biz** sizi bir erkekle bir dişiden yarattık ve birbirinizle tanışasınız diye sizi milletlere ve kabilelere ayırdık. Şüphesiz ki, sizin Allah yanında en şerefli ve itibarlınız, O'ndan saygı ile en çok korkup fenalıklardan sakınanızdır. Muhakkak Allah bilir ve haberlidir. Hucurât, 49/13

قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْاَرْضُ مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا كِتَابٌ حَفِيظٌ Doğrusu **Biz,** yerin onlardan/cesetlerinden ne eksilteceğini biliriz. Zaten yanımızda her şeyin kayıtlı olduğu şaşmaz bir Kitap vardır. Kaf, 50/4

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ اَقْرَبُ اِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ Andolsun, insanı **Biz yarattık** ve nefsinin kendisine neler fısıldadıklarını biliriz. Çünkü **Biz insana şah damarından daha yakınız**. Kaf, 50/l6

وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِى سِتَّةِ اَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ Andolsun **Biz**, gökleri, yeri ve ikisi arasında bulunanları altı günde/altı zaman diliminde yarattık ve hiç de yorulmadık. Kaf, 50/38

وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِاَيْدٍ وَاِنَّا لَمُوسِعُونَ Göğü/evreni kendi güç ve kudretimizle **Biz** kurduk ve onu sürekli **genişleten de Biziz.** Zariyat, 51/47

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْاٰنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ Andolsun **Biz** Kur'an'ı, anlaşılıp öğüt alınması için **kolaylaştırdık.** O halde düşünüp öğüt alan yok mu? Kamer, 54/32-40

اِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ **Biz,** her şeyi **bir ölçüye göre yarattık**. Kamer, 54/49

مَا اَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِى الْاَرْضِ وَلَا فِى اَنْفُسِكُمْ اِلَّا فِى كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ اَنْ نَبْرَاَهَا اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيرٌ Yeryüzünde meydana gelen olaylar ya da sizin başınıza gelenler, **Biz** bunları daha yaratmadan önce, bir kitapta kayıt altına almışızdır. Şüphesiz bu, Allah'a göre çok kolay bir işlemdir. Hadid, 57/22

اِنَّا خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ اَمْشَاجٍ نَبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا **Biz** insanı erkek dişi hücrelerinin karışımı olan bir damla- dan **yarattık**; onu imtihan edelim diye, kendisine işitme ve görme yeteneği verdik. İnsan, 76/2

لَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ فِى اَحْسَنِ تَقْوِيمٍ **Biz** insanı en güzel biçimde yarattık. Tin, 95/4

ALLAH'IN BİLMESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

... وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ Allah yapmakta olduklarınızdan **gafil/habersiz değildir.** Bakara, 2/74

... وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ Allah **zalimleri iyi bilir.** Bakara, 2/95

وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلٖيمٌ...Allah her şeyi **kapsayan ve her şeyi bilendir.** Bakara, 2/268

اِنَّ اللّٰهَ لَا يَخْفٰى عَلَيْهِ شَيْءٌ فِى الْاَرْضِ وَلَا فِى السَّمَاءِ Şüphesiz ne yerde ne de gökte hiçbir şey Allah'a **gizli kalmaz.** Âl-i İmran, 3/5

وَكَانَ اللّٰهُ شَاكِرًا عَلٖيمًا...Allah şükre **karşılık veren ve her şeyi bilendir.** Nisâ, 4/147

وَكَانَ اللّٰهُ عَلٖيمًا حَكٖيمًا...Allah geniş **ilim ve hikmet sahibidir.** Nisâ, 4/170

وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ...Allah **açıkladığınızı da gizlediğinizi de bilir.** Maide, 5/99

وَهُوَ اللّٰهُ فِى السَّمٰوَاتِ وَفِى الْاَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ Göklerin ve yerin Allah'ı O'dur. **Gizlinizi de açığınızı da bilir. Ne kazandığınızı da bilir.** En'am, 6/3

وَلَهُ مَا سَكَنَ فِى الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ السَّمٖيعُ الْعَلٖيمُ Gecede ve gündüzde barınan **her şey O'nundur**. O her şeyi **işitendir, bilendir.** En'am, 6/13

وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا اِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِى الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ اِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فٖى ظُلُمَاتِ الْاَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ اِلَّا فٖى كِتَابٍ مُبٖينٍ Gaybın/gizliliklerin anahtarları, Allah'ın yanındadır. Onları ancak **Allah bilir.** Karada ve denizde ne varsa hepsini **O bilir. O'nun ilmi dışında bir yaprak dahi düşmez.** O yerin karanlıkları içindeki yaş ve kuru tek bir taneyi **dahi bilir.** En'am, 6/59

فَالِقُ الْاِصْبَاحِ وَجَعَلَ الَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ذٰلِكَ تَقْدٖيرُ الْعَزٖيزِ الْعَلٖيمِ O, karanlığı yarıp sabahı çıkarandır. Geceyi dinlenme zamanı, güneşi ve ayı birer hesap ölçüsü yapmıştır. Bunlar mutlak güç sahibinin taktiridir. En'am, 6/96

وَاِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ اِنَّهُ سَمٖيعٌ عَلٖيمٌ Eğer şeytanın vesvesesi seni dürterse hemen Allah'a sığın. Çünkü **O, işitendir, bilendir.** A'raf, 7/200

وَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ اِنَّ الْعِزَّةَ لِلّٰهِ جَمٖيعًا هُوَ السَّمٖيعُ الْعَلٖيمُ O inkârcıların sözü seni üzmesin. Çünkü gerçekten bütün kuvvet ve kudret, üstünlük ve hâkimiyet Allah'ındır. **O, her şeyi işitendir, bilendir.** Yunus, 10/65

اِنَّهُ عَلٖيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ...O, kalplerin **özünü bilendir**. Hud, 11/5

وَلِلّٰهِ غَيْبُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاِلَيْهِ يُرْجَعُ الْاَمْرُ كُلُّهُ فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ Göklerin ve yerin bilinmeyen sırlarını **Allah bilir.** Bütün işler O'na döndürülür; yalnız O'na ibadet et ve O'na dayan! Rabbin yaptığınızdan ve yapacağınızdan **habersiz değildir**. Hud, 11/123

اَللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ اُنْثٰى وَمَا تَغٖيضُ الْاَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ Allah her dişinin neye gebe olduğunu, rahimlerin **neyi eksiltip neyi artıracağı bilir.** O'nun katında her şey bir ölçüye bağlıdır. Ra'd, 13/8

رَبَّنَا اِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفٖى وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفٰى عَلَى اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ فِى الْاَرْضِ وَلَا فِى السَّمَاءِ Ey Rabbimiz! Sen bizim gizlediğimizi de açığa vurduğumuzu da elbet **bilirsin.** Çünkü yerde ve gökte, hiçbir şey Allah'tan gizli kalmaz. İbrahim, 14/38

وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ Allah, **gizlediğinizi de açığa vurduğunuzu da bilir**. Nahl, 16/19

رَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِمَا فٖى نُفُوسِكُمْ Allah kalbinizdeki **duyguları herkesten daha iyi bilir…** İsra, 17/25

قُلِ اللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اَبْصِرْ بِهٖ وَاَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهٖ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فٖى حُكْمِهٖ اَحَدًا De ki: Ne kadar kaldıklarını **Allah daha iyi bilir.** Göklerin ve yerin **gizli bilgisi O'na aittir**. O'nun görmesi de, işitmesi de hayret edilecek üstünlüktedir. Göklerde ve yerde olanların O'ndan başka bir yöneticisi yoktur. O, kendi hükümranlığına kimseyi ortak etmez. Kehf, 18/26

وَاِنْ تَجْهَرْ بِالْقَوْلِ فَاِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَاَخْفٰى İster içinden konuş, ister açıktan, **O'na göre birdir.** Zira O gizliyi de, **gizlinin gizlisini de bilir.** Tâ-Hâ, 20/7

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدٖيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحٖيطُونَ بِهٖ عِلْمًا O, insanların geleceklerini de geçmişlerini de **bilir.** Onların ilmi ise bunu kapsayamaz. Tâ-Hâ, 20/110

قَالَ رَبّٖى يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِى السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ السَّمٖيعُ الْعَلٖيمُ Dedi ki; "Benim Rabbim, gökte ve yerde söylenen her sözü bilir, o işiten ve **bilendir."** Enbiya, 21/4

اِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ Şüphesiz Allah sözün **açığını da bilir, gizlisini de.** Enbiya, 21/110

اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا فِى السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ اِنَّ ذٰلِكَ فٖى كِتَابٍ اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسٖيرٌ Bilmez misin ki, Allah, gökte ve yerde **ne varsa hepsini bilir.** Şüphesiz bunlar bir kitaptadır ve bunlar Allah'a pek kolaydır. Hac, 22/70

وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَهْدٖى مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَدٖينَ...Allah dilediğini doğru yola iletir ve doğru yola erecekleri **O daha iyi bilir.** Kasas, 28/56

وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ Rabbin onların göğüslerinde **gizlediklerini de, açığa vurduklarını da bilir.** Kasas, 28/69

اِنَّ اللّٰهَ عَلٖيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ...Allah **kalplerde olanı şüphesiz çok iyi bilir.** Lokman, 31/23

اِنَّ اللّٰهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِى الْاَرْحَامِ وَمَا تَدْرٖى نَفْسٌ مَاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرٖى نَفْسٌ بِاَىِّ اَرْضٍ تَمُوتُ اِنَّ اللّٰهَ عَلٖيمٌ خَبٖيرٌ
Kıyamet vakti hakkındaki bilgi, ancak Allah'ın katındadır. Yağmuru O yağdırır, rahimlerde olanı O bilir. Hiç kimse yarın ne kazanacağını bilemez. Yine hiç kimse nerede öleceğini bilemez. **Şüphesiz Allah, her şeyi bilendir, her şeyden haberi olandır/**her şeyin bilincindedir**.** Lokman, 31/34

... لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِى السَّمٰوَاتِ وَلَا فِى الْاَرْضِ ...Göklerde ve yerde zerre miktarı bir şey bile **Allah'tan gizli kalmaz**… Sebe, 34/3

اِنَّ اللّٰهَ عَالِمُ غَيْبِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اِنَّهُ عَلٖيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ Allah, göklerin ve yerin **gizliliklerini bilir.** O, **kalplerin içinde ne varsa** onu da hakkıyla **bilendir.** Fatır, 35/38

يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْاَعْيُنِ وَمَا تُخْفِى الصُّدُورُ Allah, gözlerin **hainliğini ve kalplerin gizlediğini bilir.** Mümin, 40/19

...وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوٰيكُمْ Allah, dolaştığınız yeri ve varacağınız **yeri de bilir**. Muhammed, 47/19

... اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبٖيلِهٖ وَهُوَ اَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدٰى Senin Rabbin, kimin Allah'ın **yolundan saptığını**, kimin **doğru yolda yürüdüğünü pekiyi bilir.** Necm, 53/30

...يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِى الْاَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فٖيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ اَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصٖيرٌ Yere gireni, ondan çıkanı, gökten ineni, oraya yükseleni **bilir.** Nerede olsanız, O sizinle beraberdir. Allah, bütün yaptıklarınızı **hakkıyla görendir**. Hadid, 57/4

يَعْلَمُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللّٰهُ عَلٖيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ Göklerde ve yerde olanları bilir. Gizlediklerinizi ve açığa vurduklarınızı da bilir. **Allah kalplerde olanı bilendir**. Tegabün, 64/4

وَمَا تَشَاؤُنَ اِلَّا اَنْ يَشَاءَ اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٖيمًا حَكٖيمًا **Allah dilemedikçe siz bir şey dileyemezsiniz.** Hiç kuşkusuz **Allah her şeyi bilir** ve her işi yerinde yapar. İnsan, 76/30

ALLAH'IN GÖRÜP İŞİTMESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِبِسْمِ

...وَاَقٖيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَمَا تُقَدِّمُوا لِاَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصٖيرٌ Namazı kılın, zekâtı verin, önceden kendiniz için yaptığınız her iyiliği Allah'ın katında bulacaksınız. Şüphesiz Allah, yapmakta olduklarınızı **noksansız görür.** Bakara, 2/110

مَنْ كَانَ يُرٖيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللّٰهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَكَانَ اللّٰهُ سَمٖيعًا بَصٖيرًا Kim dünya nimeti isterse, bilsin ki, dünya nimeti de, ahiret nimeti de Allah'ın katındadır. **Allah her şeyi işitir ve görür.** Nisa, 4/134

وَحَسِبُوا اَلَّا تَكُونَ فِتْنَةٌ فَعَمُوا وَصَمُّوا ثُمَّ تَابَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَمُّوا كَثٖيرٌ مِنْهُمْ وَاللّٰهُ بَصٖيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ Bu cinayetleri yanlarına kâr kalacak sandılar. Gözleri kör ve kulakları sağır oldu. Sonra Allah tövbelerini kabul etti, fakat arkasından çoğu yine kör ve sağır oldu. Hiç şüphesiz **Allah onların ne yaptıklarını görüyor.** Maide, 5/71

لَا تُدْرِكُهُ الْاَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْاَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطٖيفُ الْخَبٖيرُ Gözler **O'nu göremez**; oysaki **O, gözleri görür**. **O,** eşyayı pekiyi **bilen**, her şeyden **haberdar olandır.** En'am, 6/103

... وَهُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِحٖينَ O bütün salih/din kurallarına uyan kullarını **görüp gözetir.** A'raf, 7/196

وَاِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ اِنَّهُ سَمٖيعٌ عَلٖيمٌ Eğer şeytanın vesvesesi seni dürterse hemen Allah'a sığın. Çünkü **O, işitendir, bilendir.** A'raf, 7/200

وَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ اِنَّ الْعِزَّةَ لِلّٰهِ جَمٖيعًا هُوَ السَّمٖيعُ الْعَلٖيمُ O inkârcıların sözü seni üzmesin. Çünkü gerçekten bütün kuvvet ve kudret, üstünlük ve hâkimiyet Allah'ındır. **O, her şeyi işitendir, bilendir.** Yunus, 10/65

اِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهٖ خَبٖيرًا بَصٖيرًا Şüphesiz ki O, kullarından haberlidir. **Onları çok iyi görür.** İsra, 17/30

...لَهُ غَيْبُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اَبْصِرْ بِهٖ... Göklerin ve yerin gizli bilgisi O'na aittir. O'nun **görmesi de, işitmesi de** şayanı hayrettir/**akıllara durgunluk verir.** Kehf, 18/26

يَا بُنَىَّ اِنَّهَا اِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فٖى صَخْرَةٍ اَوْ فِى السَّمٰوَاتِ اَوْ فِى الْاَرْضِ يَاْتِ بِهَا اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ لَطٖيفٌ خَبٖيرٌ Yavrucuğum! Haberin olsun ki, yaptığın iş bir hardal tanesi ağırlığınca olsa da, bir kaya içinde veya göklerde, yahut yerin derinliklerinde bir yerlere gizlense, Allah yinede onu senin karşına çıkartıp getirir. Doğrusu Allah, **en ince işleri görüp bilmektedir** ve her şeyden haberlidir. Lokman, 31/16

...يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِى الْاَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فٖيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ اَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصٖيرٌ Yere gireni ve ondan çıkanı, gökten ineni ve onda yükseleni bilir. Nerede olsanız, O sizinle beraberdir. Allah, bütün yaptıklarınızı **hakkıyla görendir**. Hadid, 57/4

ALLAH'IN ÂLEMLERİ VE VARLIKLARI YÖNETMESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِبِسْمِ

Mülk: *Hükümranlık. Her şeye hakim olan, kullanma hakkını elinde tutan. Denetleyen, yöneten.*

اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ Bilmez misin ki, göklerin ve yerin mülkü/ **denetim ve yönetimi** Allah'ındır. Sizin için Allah'tan başka ne bir dost, ne de bir yardımcı vardır. Bakara, 2/107

وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ Göklerin ve yerin **mülkü** Allah'ındır ve Allah her şeye kadirdir. Al-i İmran, 3/189

اَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِنَ الْمُلْكِ فَاِذًا لَا يُؤْتُونَ النَّاسَ نَقِيرًا Yoksa mülk ve **yönetimden** bir payları mı var? Eğer öyle olsa, insanlara bir çekirdek bile vermezlerdi. Nisa, 4/53

وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَاِلَيْهِ الْمَصِيرُ ...Göklerin, yerin ve bunların arasında bulunan her şeyin **mülkü** Allah'ındır. Dilediğini yaratır. Allah, her şeye hakkıyla gücü yetendir. Maide, 5/18

اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ Bilmez misin ki, göklerin ve yerin mülkü/hükümranlığı/**denetim ve yönetimi** Allah'a aittir. O, dilediğine azap eder, dilediğini de bağışlar. Allah, her şeye hakkıyla gücü yetendir. Maide, 5/40

وَهُوَ الَّذِى خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ فَيَكُونُ قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِى الصُّورِ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ
Gökleri ve yeri gerçeğe dayalı olarak yaratan O'dur. Allah'ın "ol" deyip de her şeyin oluvereceği günü hatırla. O'nun sözü gerçektir.Sur'a üflendiği gün, egemenlik/**yönetim** O'na aittir. O gizli ve açık her şeyi bilir, O hikmet sahibidir ve her şeyden haberdardır. En'âm, 6/73

اِنَّ اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يُحْيِى وَيُمِيتُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ Göklerin ve yerin **denetim ve yönetimi** Allah 'a aittir. Can veren de öldüren de O'dur. Sizin Allah'dan başka dostunuz ve yardımcınız yoktur. Tövbe, 9/116

يُدَبِّرُ الْاَمْرَ يُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ... **O, her işi hakkıyla düzenler, yürütür ve yönetir**…Ra'd, 13/2

قَالَ رَبُّنَا الَّذِى اَعْطٰى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدٰى Dedi ki; Bizim Rabbi'miz, her varlığı farklı niteliklerle donatarak yaratan, sonra da bu varlıkları nitelikleri doğrultusunda **yönlendiren** Allah'dır. Ta-Ha, 20/50

اَلَّذِى لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِى الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَّرَهُ تَقْدِيرًا Göklerin ve yerin mülkü O'nun-dur. O asla evlat edinmedi. Denetim ve yönetiminde de hiç bir ortağı yoktur. Her şeyi yaratıp düzen veren ve her şeyin varlığını bir tasarıma göre belirleyen O'dur. Furkan, 25/2

يُدَبِّرُ الْاَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ اِلَى الْاَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ اِلَيْهِ فِى يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ اَلْفَ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ Gökten yere kadar bütün işleri Allah **yönetip yürütür**. Sonra bu işler, süresi sizin hesabınızla bin yıl olan bir günde O'na yükselir. Secde, 32/5

وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ رَقِيبًا ...Şüphesiz Allah, her şeyi **denetleyip gözetleyendir**. Mü'minun, 33/52

اِنَّ اللّٰهَ يُمْسِكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ اَنْ تَزُولَا وَلَئِنْ زَالَتَا اِنْ اَمْسَكَهُمَا مِنْ اَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ اِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا Şüphesiz Allah, gökleri ve yeri, yok olup gitmesinler diye kurduğu düzenle **yönetmeye** devam ediyor. Andolsun, eğer onların düzenleri bir bozulursa, artık onları O'ndan başka hiç kimse onları tutamaz. Fatır, 35/41

قُلْ لِلّٰهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ ثُمَّ اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ De ki: "Şefaat tümüyle Allah'a aittir. Göklerin ve yerin mülkü/**yönetim ve denetimi** O'nundur. Sonra yalnız O'na döndürüleceksiniz." Zümer, 39/44

اَللّٰهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ Her şeyi yaratan Allah'tır. Her şey O'nun **tasarruf ve yönetimindedir.** Zümer, 39/62

لِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ يَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ اِنَاثًا وَيَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ الذُّكُورَ Göklerin ve yerin mülkü/**yönetim ve denetimi** Allah'ındır. O, dilediğini yaratır. Dilediğine kız, dilediğine erkek çocukları verir. Şura, 42/49

وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحِيمًا Göklerin ve yerin mülkü/**yönetim ve denetimi** Allah'ındır. O, dilediğini bağışlar, dilediğine ceza verir. Allah çok bağışlayan, çok merhamet edendir. Feth, 48/14

سُنَّةَ اللّٰهِ الَّتِى قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللّٰهِ تَبْدِيلًا Allah'ın kanunları/yöntemi öteden beri hep böyledir ve siz **Allah'ın kanunlarında/denetim ve yönteminde hiçbir değişme bulamazsınız!** Feth, 48/23

يَسْـَٔلُهُ مَنْ فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِى شَاْنٍ Göklerde ve yerde kim varsa O'ndan ister. **O, her an yeni bir iş ve oluştadır.** Rahman, 55/29

اَللّٰهُ الَّذِى خَلَقَ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ وَمِنَ الْاَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْاَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَاَنَّ اللّٰهَ قَدْ اَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا Allah O'dur ki, yedi göğü ve yerden de onların benzerini yaratmıştır. **İşler ve oluşlar için emirleri onlara sürekli iner ki,** Allah'ın her şeye kadir olduğunu ve Allah'ın bilgisiyle her şeyi kuşattığını bilesiniz. Talak, 65/12

هَلْ اَتٰى عَلَى الْاِنْسَانِ حِينٌ مِنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْـًٔا مَذْكُورًا Mülkü/**yönetim ve denetimi** elinde tutan Allah, yüceler yücesidir. O'nun, her şeye hakkıyla gücü yeter. Mülk, 67/1

ALLAH'IN DİLEMESİ/İSTEMESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَاللّٰهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ...Allah, rahmetini **dilediğine** tahsis eder. Allah, büyük lütuf sahibidir. Bakara, 2/105

يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ... **O dilediğini** doğru yola iletir. Bakara, 2/142

زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَالَّذِينَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَاللّٰهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ İnkâr edenlere dünya hayatı cazip gösterildi. Bu nedenle onlar iman edenlerle alay ederler. Allah'a karşı gelmekten sakınanlar ise, kıyamet günü bunların üstündedir. **Allah dilediğine** hesapsız nimetler verir. Bakara, 2/212

وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ مَا اقْتَتَلَ الَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَلٰكِنِ اخْتَلَفُوا فَمِنْهُمْ مَنْ اٰمَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ مَا اقْتَتَلُوا وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ

...Eğer **Allah dileseydi**, bunların arkasından gelen milletler, kendilerine apaçık deliller geldikten sonra, birbirlerini öldürmezlerdi. Fakat ayrılığa düştüler. Onlardan inananlar da vardı, inkâr edenler de. Yine **Allah dileseydi**, birbirlerini öldürmezlerdi. Lâkin Allah dilediğini yapar. Bakara, 2/253

يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ اُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ اِلَّا اُولُوا الْاَلْبَابِ O hikmeti/bilgi ve anlayışı **dilediğine verir.** Kime hikmet verilmişse ona pek çok hayır verilmiştir. Bunu ancak akıl sahipleri bilir. Bakara, 2/269

لَيْسَ عَلَيْكَ هُدٰيهُمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ Onları hidayete/doğru yola erdirmek sana ait değildir. Fakat **Allah, dilediğini hidayete erdirir**… Bakara, 2/272

قُلِ اللّٰهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ De ki; 'Ey mülkün sahibi Allah'ım, sen mülkü; **dilediğine verirsin**, **dilediğinden çeker geri alırsın.** Dilediğini yüceltirsin, dilediğini alçaltırsın. Her türlü İyilik Sendendir. Senin gücün her şeye yeter. Al-i İmran, 3/26

قُلْ اِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللّٰهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ...De ki: Lütuf/üstünlük, şerefli kılmak, fazilete eriştirmek Allah'ın elindedir; **onu dilediğine verir**… Al-i İmran, 3/73

يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ O, kime **dilerse** rahmetiyle ona öncelik tanır. Allah lütuf ve ihsan sahibidir. Al-i İmran, 3/74

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ Göklerdeki ve yeryüzündeki her şey Allah 'a aittir: O, **dilediğini affeder, dilediğini cezalandırır**… Al-i İmran, 3/129

اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغْفِرُ اَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدِ افْتَرٰى اِثْمًا عَظِيمًا Şüphesiz Allah, kendisine ortak koşulmasını asla bağışlamaz. Bunun dışında kalan günahları ise **dilediği kimseler** için bağışlar. Allah'a şirk/ortak koşan kimse, şüphesiz büyük bir günah işleyerek iftira etmiş olur. Nisa, 4/48

وَمَنْ يُرِدِ اللّٰهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا...Eğer Allah birini saptırmayı **dilerse** artık sen; Allah'a karşı onun için hiç bir şey yapamazsın… Maide, 5/41

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللّٰهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ اَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ اَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذٰلِكَ فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ Ey iman edenler! Sizden kim dininden dönerse, bilin ki Allah onların yerine öyle bir topluluk getirir ki, Allah onları sever, onlar da Allah'ı severler. Onlar müminlere karşı alçak gönüllü, kâfirlere karşı güçlü, sert ve onurludurlar. Allah yolunda savaşırlar. Bu yolda hiç kimsenin kınamasından/eleştirisinden de korkmazlar. İşte bu, Allah'ın bir lütfüdür. Onu **dilediğine** verir. Allah lütfü geniş olandır, hakkıyla bilendir. Maide, 5/54

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا صُمٌّ وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ مَنْ يَشَاِ اللّٰهُ يُضْلِلْهُ وَمَنْ يَشَأْ يَجْعَلْهُ عَلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ Ayetlerimizi yalanlayanlar, karanlıklar içerisindeki birtakım sağırlar ve dilsizlerdir. **Allah, kimi dilerse onu şaşırtır.** Kimi de dilerse onu dosdoğru yola iletir. En'âm, 6/39

وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ مَا اَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا وَمَا اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ **Allah dileseydi onlar asla ortak koşmazlardı.** Biz seni onların başına bir bekçi yapmadık. Sen onlardan sorumlu da değilsin. En'âm, 6/107

وَلَوْ اَنَّنَا نَزَّلْنَا اِلَيْهِمُ الْمَلٰئِكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتٰى وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلًا مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا اِلَّا اَنْ يَشَاءَ اللّٰهُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ Biz onlara melekleri indirsek, ölüler dile gelip onlarla konuşsa ve tüm belgeleri toplayıp önlerine yığsak, **Allah dilemedikçe** yine de inanmazlar. Zaten çokları ne yaptığının bilincinde bile değiller. En'am, 6/111

فَمَنْ يُرِدِ اللّٰهُ اَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْاِسْلَامِ وَمَنْ يُرِدْ اَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَاَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّمَاءِ... Allah kimi doğru yola iletmek **isterse** göğsünü İslâm'a açar. Kimi de saptırmak isterse göğsünü, sanki göğe çıkıyormuş gibi, dar ve tıkanık yapar… En'âm, 6/125

وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ اِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ كَمَا اَنْشَاَكُمْ مِنْ ذُرِّيَّةِ قَوْمٍ اٰخَرِينَ Rabbin hiçbir şeye ihtiyacı yoktur ve merhamet sahibidir. O, eğer **dilerse** sizi yok edip arkanızdan yerinize istediği başkalarını yaratabilir. Tıpkı sizi başka bir milletin soyundan türettiği gibi. En'am, 6/133

سَيَقُولُ الَّذِينَ اَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللّٰهُ مَا اَشْرَكْنَا وَلَا اٰبَاؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ شَيْءٍ كَذٰلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتّٰى ذَاقُوا بَأْسَنَا قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا اِنْ تَتَّبِعُونَ اِلَّا الظَّنَّ وَاِنْ اَنْتُمْ اِلَّا تَخْرُصُونَ Allah'a ortak koşanlar diyecekler ki: "**Allah dileseydi** ne biz ortak koşardık, ne de

atalarımız. Ayrıca, hiçbir şeyi de haram kılmazdık.” Onlardan önce yalanlayanlar da böyle söylemişlerdi de sonunda azabımızı tatmışlardı. De ki: “Yanınızda bize çıkarıp gösterebileceğiniz bir bilgi/bir kanıt mı var? Siz, sadece zanna uyuyorsunuz ve siz sadece saçmalıyorsunuz.” En’âm, 6/148

قُلْ لَا اَمْلِكُ لِنَفْسٖى نَفْعًا وَلَا ضَرًّا اِلَّا مَا شَاءَ اللّٰهُ وَلَوْ كُنْتُ اَعْلَمُ الْغَيْبَ لَاسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِىَ السُّوءُ اِنْ اَنَا اِلَّا نَذٖيرٌ وَبَشٖيرٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ De ki: “**Allah dilemedikçe** ben kendime bir zarar verme ve bir fayda sağlama gücüne sahip değilim. Eğer ben gaybı biliyor olsaydım, daha çok hayır elde etmek isterdim ve bana kötülük dokunmazdı. Ben inanan bir kavim için sadece bir uyarıcı ve bir müjdeciyim.” A’raf, 7/188

...وَيَتُوبُ اللّٰهُ عَلٰى مَنْ يَشَاءُ... **Allah, dilediğinin tövbesini kabul eder**… Tövbe, 9/15

قُلْ لَا اَمْلِكُ لِنَفْسٖى ضَرًّا وَلَا نَفْعًا اِلَّا مَا شَاءَ اللّٰهُ لِكُلِّ اُمَّةٍ اَجَلٌ اِذَا جَاءَ اَجَلُهُمْ فَلَا يَسْتَاْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ De ki: “**Allah dilemedikçe,** ben kendime bile ne bir zarar, ne de fayda verme gücüne sahibim. Her milletin bir eceli vardır. Onların eceli geldi mi, ne bir an geri kalabilirler ne de öne geçebilirler.” Yunus, 10/49

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَاٰمَنَ مَنْ فِى الْاَرْضِ كُلُّهُمْ جَمٖيعًا اَفَاَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتّٰى يَكُونُوا مُؤْمِنٖينَ Eğer **Rabbin dileseydi,** yeryüzündeki insanların tamamı iman ederdi. Hal böyle iken, mümin olmaları için o insanları sen mi zorlayacaksın! Yunus, 10/ 99

... وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ اَنْ تُؤْمِنَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ **Allah’ın izni olmadıkça, hiçbir kimse iman edemez.** Yunus, 10/100

وَاِنْ يَمْسَسْكَ اللّٰهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ اِلَّا هُوَ وَاِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهٖ يُصٖيبُ بِهٖ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهٖ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحٖيمُ Eğer Allah sana herhangi bir zarar verecek olursa, bil ki onu, O’ndan başka giderebilecek yoktur. Eğer sana bir hayır dilerse, O’nun lütfünun/hayrının sana ulaşmasını engelleyebilecek de yoktur. O, bunu kullarından **dilediğine eriştirir.** O, çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir. Yunus, 10/107

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ اُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفٖينَ Eğer **Rabbin dileseydi** insanları elbette bir tek ümmet yapardı. Ama birbiriyle tartışmaya devam edeceklerdir. Hud, 11/118

... اَنْ لَوْ يَشَاءُ اللّٰهُ لَهَدَى النَّاسَ جَمٖيعًا... **...Allah dileseydi bütün insanları doğru yola eriştirirdi**…Ra’d, 13/31

يَمْحُوا اللّٰهُ مَا يَشَاءُ وَيُثْبِتُ وَعِنْدَهُ اُمُّ الْكِتَابِ Allah **dilediği** hükmü yürürlükten kaldırır, dilediğini de yürürlükte tutar. Ana kitap O'nun katındadır. Ra’d, 13/39

... فَيُضِلُّ اللّٰهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدٖى مَنْ يَشَاءُ... Allah dilediğini **saptırır,** dilediğini de **doğru yola iletir**…İbrahim, 14/4

...وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَمُنُّ عَلٰى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهٖ... Allah, nimetini **kimi dilerse ona ihsan eder...** İbrahim, 14/11

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ اِنْ يَشَاْ يُذْهِبْكُمْ وَيَاْتِ بِخَلْقٍ جَدٖيدٍ Allah'ın gökleri ve yeri hak olarak yarattığını görmedin mi? **Dilerse** sizi yok eder, yerinize yepyeni bir halk getirir. İbrahim, 14/19

وَعَلَى اللّٰهِ قَصْدُ السَّبٖيلِ وَمِنْهَا جَائِرٌ وَلَوْ شَاءَ لَهَدٰيكُمْ اَجْمَعٖينَ Doğru yolu göstermek Allah’a aittir. Yolun eğrisi de vardır. **Allah dileseydi, hepinizi doğru yola iletirdi.** Nahl, 16/9

وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ لَجَعَلَكُمْ اُمَّةً وَاحِدَةً وَلٰكِنْ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدٖى مَنْ يَشَاءُ وَلَتُسْـَٔلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ **Allah dileseydi, sizi tek bir ümmet yapardı.** Fakat O, dilediğini saptırır, dilediğini de doğru yola iletir. Yapmakta olduğunuz şeylerden mut- laka sorguya çekileceksiniz. Nahl, 16/93

اِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ... Rabbin **rızkı dilediğine bol verir, dilediğine daraltır**… İsra, 17/30

وَمَنْ يَهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ اَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِهٖ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عَلٰى وُجُوهِهِمْ عُمْيًا وَبُكْمًا وَصُمًّا مَاْوٰيهُمْ جَهَنَّمُ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَعٖيرًا Allah kimi **doğru yola iletirse** o doğru yolda olur. Kimleri saptırırsa da onlar için kendisinden başka bir kurtarıcı bulamazsın. Kıyamet günü biz onları kör, dilsiz ve sağır olarak yüzüstü süründürürüz. Varacakları yer cehennemdir. Oranın ateşi sönmeye yüz tuttukça onu yeniden tutuştururuz. İsra, 17/97

وَلَا تَقُولَنَّ لِشَاْئٍ اِنّٖى فَاعِلٌ ذٰلِكَ غَدًا Hiçbir şey hakkında sakın **“yarın şunu yapacağım”** deme! Kehf, 18/23

اِلَّا اَنْ يَشَاءَ اللّٰهُ وَاذْكُرْ رَبَّكَ اِذَا نَسٖيتَ وَقُلْ عَسٰى اَنْ يَهْدِيَنِ رَبّٖى لِاَقْرَبَ مِنْ هٰذَا رَشَدًا Ancak “İnşaallah/**Allah dilerse** yapacağım” de**.** Bunu unutursan Allah'ı an.“Umarım Rabbim beni, doğruya yakın olana eriştirir” de. Kehf, 18/24

...وَاَنَّ اللّٰهَ يَهْدٖى مَنْ يُرٖيدُ Şüphesiz Allah, **dilediğini doğru yola iletir.** Hac, 22/16

...اِنَّ اللّٰهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ Şüphesiz Allah **dilediğini yapar**. Hac, 22/18

...وَاللّٰهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ Allah, dilediğini **hesapsız rızıklandırır**. Nur, 24/38

وَاللّٰهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِنْ مَاءٍ فَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشٖى عَلٰى بَطْنِهٖ وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشٖى عَلٰى رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشٖى عَلٰى اَرْبَعٍ يَخْلُقُ اللّٰهُ مَا يَشَاءُ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدٖيرٌ Allah bütün canlıları sudan yarattı. Bu canlıların kimi karnı üzerinde sürünür. Kimi iki ayakla kimi de dört ayakla yürür. **Allah dilediği gibi yaratır.** Hiç kuşkusuz Allah'ın gücü her şeye yeter. Nur, 24/45

اِنْ نَشَاْ نُنَزِّلْ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ اٰيَةً فَظَلَّتْ اَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِعٖينَ Eğer **dilesek** onlara gökten bir mucize indiririz de karşısında boyunları eğik kalır. Şuara, 26/4

اِنْ يَشَاْ يُذْهِبْكُمْ وَيَاْتِ بِخَلْقٍ جَدٖيدٍ Allah **dilerse sizi yok eder,** yeni bir halk topluluğu getirir. Fatır, 35/16

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ Doğrusu sen, sevdiğini doğru yola iletemezsin; fakat Allah **dilediğini doğru yola iletir** ve doğru yola erecekleri o daha iyi bilir. Kasas, 28/56

يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَنْ يَشَاءُ وَإِلَيْهِ تُقْلَبُونَ O, **dilediğini cezalandırır, dilediğine merhamet eder.** Hepiniz O'nun huzuruna götürüleceksiniz. Ankebut, 29/21

بِنَصْرِ اللَّهِ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ **Allah, dilediğine yardım eder**, galip kılar/kazandırır. O, mutlak güç sahibidir, çok esirgeyicidir. Rum, 30/5

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ Allah'ın, rızkı **dilediğine** bol verdiğini ve **dilediğinden de** kıstığını görmediler mi? Bunda inanan bir toplum için elbette ibretler vardır. Rum, 30/37

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدَاهَا وَلَٰكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ **Eğer dileseydik, herkesi doğru yola iletirdik.** Fakat benim, "Andolsun, cehennemi cinler ve insanlardan dolduracağım" sözüm gerçekleşecektir. Secde, 32/13

ذَٰلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ...İşte bu Kitap, Allah'ın rehberidir; onunla **dilediğini doğru yola iletir.** Allah kimi de saptırırsa, onu doğru yolu gösterecek bir rehber bulunmaz. Zümer, 39/23

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ Allah, kimi de **doğru yola iletirse** artık onu saptıracak hiç kimse yoktur. Allah mutlak güç sahibi, intikam sahibi değil midir? Zümer, 39/37

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ Göklerin ve yerin anahtarları O'nundur; **O, dilediğine bol rızık verir, dilediğine az.** Şüphe yok ki O, her bir şeyi bilicidir. Şura, 42/12

وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ وَلَٰكِنْ يُنَزِّلُ بِقَدَرٍ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ Allah kullarının tümüne bol rızık verseydi, yeryüzünde azarlardı. Ama O **dilediği ölçüde** indirir. Çünkü O, kullarından haberlidir onları görür. Şura, 42/27

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ يَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ إِنَاثًا وَيَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ الذُّكُورَ Göklerin ve yerin yönetim ve idaresi yalnız Allah'a aittir. **O, dilediğini yaratır**. Dilediğine kız çocukları bağışlar, dilediğine erkek. Şura, 42/49

قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا...De ki: "Allah size bir zarar vermek dilemiş olsa, yahut size bir fayda vermek istemiş olsa **Allah'ın dilediğine kim engel olabilir?** Hayır hiç kimse engel olamaz"… Feth, 48/11

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır; **dilediği kimseyi bağışlar, dilediğine de azap eder.** Allah, çok bağışlayandır, merhamet sahibidir. Fetih, 48/14

لِئَلَّا يَعْلَمَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَلَّا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ Ve geçmiş vahiylerin mensupları bilsinler ki Allah'ın lütfu/yardım ve bağışı üzerinde hiçbir güçleri yoktur; bütün lütuf yalnızca Allah'ın elindedir, **onu dilediğine verir**. Allah sonsuz lütuf sahibidir. Hadid, 57/29

وَمَا تَشَاؤُنَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ... **Allah dilemedikçe siz hiç bir şey dileyemezsiniz…** İnsan, 76/30

وَمَا تَشَاؤُنَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ Âlemlerin Rabbi **Allah dilemedikçe siz dileyemezsiniz.** Tekvir, 81/29

ALLAH'IN İZNİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كِتَابًا مُؤَجَّلًا Hiçbir kimse **Allah'ın izni olmadan ölmez**. Ölüm belirli bir süreye göre yazılmıştır…Al-i İmran, 3/145

يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ Allah, rızasına uyanları Kur' anla kurtuluş yollarına ulaştırır ve onları **Kendi izniyle** karanlıklardan nura çıkarır. Onları dosdoğru yola yöneltip iletir. Maide, 5/16

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ Verimli toprak, **Allah'ın izni** ile ürünü cömertçe verir. A'raf, 7/58

مَا مِنْ شَفِيعٍ إِلَّا مِنْ بَعْدِ إِذْنِهِ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ...O'nun **izni olmaksızın**, hiç kimse şefaatçi olamaz. İşte O, Rabbiniz Allah'tır. O hâlde O'na kulluk edin. Hâlâ düşünmüyor musunuz? Yunus, 10/3

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تُؤْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ **Allah'ın izni olmadan** hiç bir kimse iman edemez… Yunus, 10/100

لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ إِلَّا بِإِذْنِهِ ... **Allah'ın izni** olmadan hiç kimse konuşamaz… Hud, 11/105

وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ **Allah'ın izni olmadan** hiçbir peygamber ayet getiremez…Ra'd, 13/38

وَلَيْسَ بِضَارِّهِمْ شَيْئًا إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ... **Allah'ın izni olmadan** inananlara kimse zarar veremezler.Mücadele, 58/10

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ قَلْبَهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ **Allah'ın izni olmadan** hiçbir kötülük başa gelmez. Kim Allah'a inanırsa, Allah onun kalbini doğruya götürür. Allah her şeyi bilendir. Tegabün, 64/11

تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ Kadir gecesi Melekler ve ruh, **Rablerinin izniyle** her bir iş için inerler. Kadir, 97/4

ALLAH KİMLERLE BERABERDİR

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلٰوةِ اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصَّابِرِينَ Ey iman edenler! Sabır ve namaz ile Allah'tan yardım isteyin. Çünkü Allah kesinlikle **sabredenlerle beraberdir**. Bakara, 2/153

...وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ …Allah'tan korkun! Ve kesin olarak bilin ki Allah, korkup **sakınanlarla beraberdir.** Bakara, 2/194

... وَاَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ Allah **müminlerle beraberdir.** Enfâl, 8/19

وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ Ve bilin ki Allah, ilahî sınırlara saygılı olup **fenalıklardan sakınanlarla beraberdir.** Tövbe, 9/36

وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ Bilin ki, Allah kendisine karşı gelmekten sakınanlarla **beraberdir.** Tövbe, 9/123

اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ Şüphesiz Allah, kendisine karşı gelmekten sakınanlar ve **iyilik yapanlarla beraberdir.** Nahl, 16/128

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَاِنَّ اللّٰهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ Ama bizim uğrumuzda mücadele edenleri elbette kendi yollarımıza eriştireceğiz. Hiç şüphe yok ki **Allah iyi davrananlarla beraberdir.** Ankebut, 29/69

هُوَ الَّذِى خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ فِى سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِى الْاَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ اَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ Gökleri ve yeri altı günde yaratan, sonra Arş'ın üzerinde saltanat ve kudretini kuran O'dur. Yere gireni ve ondan çıkanı, gökten ineni ve oraya yükseleni bilir. **Nerede olsanız, O sizinle beraberdir.** Allah yaptıklarınızı görür. Hadid, 57/4

هُوَ الَّذِى خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ فِى سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِى الْاَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ اَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ Göklerde ve yerde olanları Allah'ın bildiğini görmüyor musun? Üç kişinin gizli konuştuğu yerde dördüncüsü mutlaka O'dur. Beş kişinin gizli konuştuğu yerde altıncısı mutlaka O'dur. Bunlardan az veya çok olsunlar ve nerede bulunurlarsa bulunsunlar mutlaka **O, onlarla beraberdir**. Sonra kıyamet günü onlara yaptıklarını haber verecektir. Doğrusu Allah, her şeyi bilendir. Mücadele, 58/7

ALLAH KİMLERİ SEVER

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

...وَاَنْفِقُوا فِى سَبِيلِ اللّٰهِ وَلَا تُلْقُوا بِاَيْدِيكُمْ اِلَى التَّهْلُكَةِ وَاَحْسِنُوا اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ Allah yolunda harcayın. Kendi ellerinizle kendinizi tehlikeye atmayın. Yaptığınızı güzel yapın; **Allah güzel iş yapanları sever**. Bakara, 2/195

اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ Allah **tövbe edenleri ve çok temizlenenleri sever.** Bakara, 2/222

بَلٰى مَنْ اَوْفٰى بِعَهْدِهِ وَاتَّقٰى فَاِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ Her kim sözünü yerine getirir ve kötülükten sakınırsa, bilsin ki Allah **kötülükten sakınanları sever.** Âl-i İmran, 3/76

وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ Allah **güzel davranışta bulunanları sever.** Âl-i İmran, 3/134

...وَاللّٰهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ...Allah **sabredenleri sever.** Âl-i İmran, 3/146

...فَاِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ...Kararını verdiğin zaman da artık Allah'a dayanıp güven. Çünkü Allah, **kendisine dayanıp güvenenleri sever.** Âl-i İmran, 3/159

... اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ... Şüphesiz **Allah iyilik edenleri sever…** Maide, 5/13

... وَاِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ...Ve eğer hüküm verirsen, aralarında adaletle hükmet. **Allah âdil olanları sever.** Maide, 5/42

...اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ...Allah **haksızlıktan sakınanları sever.** Tövbe, 9/4

...فَمَا اسْتَقَامُوا لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ...Onlar size karşı dürüst davrandıkları müddetçe siz de onlara dürüst davranın. Çünkü Allah **ahdi bozmaktan sakınanları sever.** Tövbe, 9/7

...وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُطَّهِّرِينَ...Allah **çok temizlenenleri sever.** Tövbe, 9/108

...اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ...Allah, **adaletli olanları sever**. Mümtehine, 60/8

اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِى سَبِيلِهِ صَفًّا كَاَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ Allah, kendi yolunda kenetlenmiş bir yapı gibi **saf bağlayarak savaşanları sever**. Saf, 61/4

ALLAH KİMLERİ SEVMEZ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَقَاتِلُوا فِى سَبِيلِ اللّٰهِ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ Size karşı savaş açanlara, siz de Allah yolunda savaş açın. Sakın aşırı gitmeyin, çünkü Allah **aşırıları gidenleri sevmez.** Bakara, 2/190

...وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الْفَسَادَ...Allah **bozgunculuğu sevmez.** Bakara, 2/205

وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ اَثٖيمٍ... Allah **küfürde ve günahta ısrar eden hiç kimseyi sevmez.** Bakara, 2/276

اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرٖينَ... Allah **inkâr edenleri sevmez.** Âl-i İmran, 3/32

وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمٖينَ... Allah **zalimleri sevmez.** Âl-i İmran, 3/57

وَلَا تُجَادِلْ عَنِ الَّذٖينَ يَخْتَانُونَ اَنْفُسَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ خَوَّانًا اَثٖيمًا Kendi kişiliklerine ihanet edenleri savunma! Şüphe yok ki Allah, kendilerine ihanet edenleri ve **günahkarlıkta inat edenleri sevmez**. Nisa, 4/107

لَا يُحِبُّ اللّٰهُ الْجَهْرَ بِالسُّوءِ مِنَ الْقَوْلِ اِلَّا مَنْ ظُلِمَ وَكَانَ اللّٰهُ سَمٖيعًا عَلٖيمًا Allah, zulme uğrayanlar dışında, **kötü sözün açıkça söylenmesini sevmez.** Allah işitendir, bilendir. Nisâ, 4/148

وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدٖينَ…Allah **bozguncuları sevmez.** Maide, 5/64

اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدٖينَ... Allah haddi/**sınırları aşanları sevmez.** Maide, 5/87

وكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفٖينَ... Yiyin, için, fakat israf etmeyin; çünkü Allah **israf edenleri sevmez.** A'raf, 7/31

اُدْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدٖينَ Rabbinize alçak gönüllüce ve gizlice, için için dua edin. Çünkü O, **haddi aşanları sevmez.** A'raf, 7/55

اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْخَائِنٖينَ … Allah, **hainleri sevmez.**. Enfâl, 8/58

اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرٖينَ... O, **büyüklük taslayanları asla sevmez.** Nahl, 16/23

لَا تَفْرَحْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحٖينَ … Şımarma! Bil ki Allah **şımarıkları sevmez.** Kasas, 28/76

وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِى الْاَرْضِ مَرَحًا اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ Küçümseyerek surat asıp insanlardan yüz çevirme ve yeryüzünde böbürlenerek yürüme! Allah, **kendini beğenmiş övünüp duran kimseleri asla sevmez.** Lokman, 31/18

ALLAH'IN BAKMAMIZI İSTEDİĞİ ŞEYLER

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

قُلْ سٖيرُوا فِى الْاَرْضِ ثُمَّ انْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبٖينَ De ki: yeryüzünde dolaşın da **bakın** o Peygamberlere yalancı diyenlerin akıbeti nasıl olmuş? En'âm, 6/11

اَوَلَمْ يَنْظُرُوا فٖى مَلَكُوتِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللّٰهُ مِنْ شَيْءٍ وَاَنْ عَسٰى اَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ اَجَلُهُمْ فَبِاَىِّ حَدٖيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ Onlar göklerdeki ve yerdeki sınırsız hükümranlık ve nizama, Allah'ın yarattığı her şeye ve de ecellerinin yaklaşmış olabileceğine hiç **bakmadılar mı?** Peki, bundan sonra artık hangi söze inanacaklar? A'raf, 7/185

بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحٖيطُوا بِعِلْمِهٖ وَلَمَّا يَاْتِهِمْ تَاْوٖيلُهُ كَذٰلِكَ كَذَّبَ الَّذٖينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمٖينَ Hayır, düşündükleri gibi değil. Onlar bilgileriyle kavrayamadıkları ve henüz açıklaması da gelmemiş olan bir şeyi yalanladılar. Onlardan öncekiler de böyle yalanlamıştı. **Bak da gör** nasıl olmuştur zalimlerin sonu! Yunus, 10/39

اَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ اَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِى السَّمَاءِ Resulüm! Allah'ın verdiği **şu örneğe bak**: Güzel bir söz, kökü sağlam, dalları göklerde olan sağlıklı gürbüz bir ağaca benzer. İbrahim, 14/24

وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبٖيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبٖيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْاَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ Kötü söz ise, gövdesi toprağın üstünden kolayca çıkarılabilen, kökleşip yerleşmeyen değersiz bir ağaca benzer. İbrahim, 14/26

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذٖينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ كُفْرًا وَاَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ Allah'ın verdiği nimeti, elinin tersiyle itip kendi halkını sefalete sürükleyenlere **bak ta gör!**. İbrahim 14/28

اَوَلَمْ يَرَوْا اِلَى الْاَرْضِ كَمْ اَنْبَتْنَا فٖيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرٖيمٍ Yeryüzüne **bakmazlar mı,** orada her türden nice güzel ve yararlı bitkiler bitirdik. Şuara, 26/7

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا اَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدٖينَ Vicdanları kabul ettiği halde sırf zulüm ve büyüklenmeden dolayı bunları/Hz. Musa'nın söylediklerini inkâr ettiler. Artık sen, bozguncuların nasıl bir sona uğratıldıklarına **bir bak.** Neml, 27/14

قُلْ سٖيرُوا فِى الْاَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمٖينَ De ki: Hele bir yeryüzünde gezin de, günahkârların sonu nice oldu, **bir bakın!** Neml, 27/69

قُلْ سٖيرُوا فِى الْاَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ بَدَاَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللّٰهُ يُنْشِئُ النَّشْاَةَ الْاٰخِرَةَ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدٖيرٌ Onlara de ki; Yeryüzünde geziniz de Allah'ın canlıları ilk kez nasıl yarattığına **bir bakın.** Allah bu yaratma işlemini ilerde/ahirette bir kere daha tekrarlayacaktır. Hiç kuşkusuz Allah'ın her şeye gücü yeter. Ankebut, 29/20

اَوَلَمْ يَسٖيرُوا فِى الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذٖينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا اَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَاَثَارُوا الْاَرْضَ وَعَمَرُوهَا اَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ Yeryüzünde gezip, kendilerinden önceki insanların sonlarının nasıl olduğuna **bakmazlar mı?** Onlar kendilerinden daha güçlü idiler. Yeryüzünü kazıp altüst etmişler ve onu, bunların imar

ettiklerinden daha çok imar etmişlerdir. Onlara da peygamberler apaçık delillerle gelmişti. Böylece Allah onlara zulmetmiyor, onlar kendilerine zulmediyorlardı. Rum, 30/9

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُولِجُ الَّيْلَ فِى النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِى الَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرٖى اِلٰى اَجَلٍ مُسَمًّى وَاَنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبٖيرٌ **Baksana** Allah nasıl geceyi uzatıp gündüzü kısaltıyor ve bir zaman sonra geceyi kısaltıp gündüzü uzatıyor. Ay ve güneşi nasıl da bir yasaya göre çalıştırıyor Her biri, belli bir sona doğru yörüngelerinde akıp gidiyor. Allah'ın, yaptıklarınızdan her an haberli olduğunu da unutmayın. Lokman, 31/29

اَلَمْ تَرَ اَنَّ الْفُلْكَ تَجْرٖى فِى الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللّٰهِ لِيُرِيَكُمْ مِنْ اٰيَاتِهٖ اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ Allah'ın varlığının delillerini görmek için Allah'ın, suyun kaldırma kuvveti sayesinde denizlerde süzülen **gemilere bak!** Hiç şüphesiz bunda, çok sabreden, çok şükreden için gerçekten ayetler vardır. Lokman, 31/31

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاَخْرَجْنَا بِهٖ ثَمَرَاتٍ مُخْتَلِفًا اَلْوَانُهَا وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بٖيضٌ وَحُمْرٌ مُخْتَلِفٌ اَلْوَانُهَا وَغَرَابٖيبُ سُودٌ Allah'ın gökten su indirdiğini ve onunla çeşitli renklerde ürünler çıkardığımızı görmüyor musun? Dağlara! Kırmızıdan beyaza ve simsiyah damar damar/yol yol topraklara **bak!** Fatır, 35/28

وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَابِّ وَالْاَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ اَلْوَانُهُ كَذٰلِكَ اِنَّمَا يَخْشَى اللّٰهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمٰٓؤُا اِنَّ اللّٰهَ عَزٖيزٌ غَفُورٌ İnsanlara **bak,** evcil hayvanlara ve diğer hayvanlara **bak.** Aynı şekilde onlar da renk renk Allah'tan hakkıyla korkanlar, bilim adamlarıdır. Allah üstün ve güçlü, hoşgörülü ve bağışlayandır.Fatır, 35/29

اَفَلَمْ يَسٖيرُوا فِى الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذٖينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا اَكْثَرَ مِنْهُمْ وَاَشَدَّ قُوَّةً وَاٰثَارًا فِى الْاَرْضِ فَمَا اَغْنٰى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ Onlar, yeryüzünde gezip kendilerinden öncekilerin sonunun ne olduğuna **bakmıyorlar mı?** Onlar, topluluk olarak sizlerden daha çoktu, kuvvet ve yeryüzünde yaptıkları eserler sizinkilerden daha üstündü. Ne oldu? Yapıp başardıkları bunca eserlerin, onlara hiçbir faydası olmadı. Mümin, 40/82

اَفَلَمْ يَسٖيرُوا فِى الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذٖينَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَّرَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَلِلْكَافِرٖينَ اَمْثَالُهَا Onlar yeryüzünde dolaşıp, kendilerinden öncekilerin sonlarının nasıl olduğuna **bakmadılar mı?** Allah, onları yerle bir etmiştir. İnkâr edenlere de bu akıbetin benzerleri vardır. Muhammed, 47/10

اَفَلَمْ يَنْظُرُوا اِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ Üstlerindeki göğe **bakmazlar mı?** Onu nasıl bina ettik, yıldızlarla nasıl donattık! Onda hiçbir düzensizlik ve eksiklik yoktur. Kaf, 50/6

اَفَرَاَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذٖى تَشْرَبُونَ Şu içmekte olduğunuz suya **baktınız mı?** Vakıa, 56/68

ءَاَنْتُمْ اَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ اَمْ نَحْنُ الْمُنْزِلُونَ Onu buluttan siz mi indirdiniz, yoksa Biz mi? Vakıa, 56/69

لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ اُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ Eğer dileseydik onu tuzlu yapardık. Hâlâ mı şükretmezsiniz? Vakıa, 56/70

اَفَرَاَيْتُمُ النَّارَ الَّتٖى تُورُونَ Yaktığınız ateşe **baktınız mı?** Vakıa, 56/71

ءَاَنْتُمْ اَنْشَاْتُمْ شَجَرَتَهَا اَمْ نَحْنُ الْمُنْشِؤُنَ Onun ağacını siz mi yarattınız, yoksa yaratan biz miyiz? Vakıa, 56/72

اَلَّذٖى خَلَقَ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ طِبَاقًا مَا تَرٰى فٖى خَلْقِ الرَّحْمٰنِ مِنْ تَفَاوُتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرٰى مِنْ فُطُورٍ Yedi göğü birbiriyle uyumlu tabakalar halinde yaratan O'dur. Rahman'ın bu yaratmasında bir düzensizlik bulamazsın. **Gözünü çevir bir bak,** bir çatlak görebilir misin? Mülk, 67/3

ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ اِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسٖيرٌ Sonra gözünü, **tekrar tekrar çevir bak.** Göz aradığı kusuru bulmaktan umudu keserek yorgun ve bitkin bir halde sana döner. Mülk, 67/4

فَلْيَنْظُرِ الْاِنْسَانُ اِلٰى طَعَامِهٖ Her şeyden önce insan, yediği yemeğine **bir baksın!**. Abese, 80/24

ALLAH'IN GÖRMEMİZİ İSTEDİĞİ ŞEYLER

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذٖينَ اُوتُوا نَصٖيبًا مِنَ الْكِتَابِ يَشْتَرُونَ الضَّلَالَةَ وَيُرٖيدُونَ اَنْ تَضِلُّوا السَّبٖيلَ Kendilerine Kitap'tan bir pay verilmiş olanları **görmüyor musun?** Onlar sapıklığı satın alıyorlar, sizin de yoldan sapmanızı istiyorlar.Nisa, 4/44

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذٖينَ يَزْعُمُونَ اَنَّهُمْ اٰمَنُوا بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرٖيدُونَ اَنْ يَتَحَاكَمُوا اِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ اُمِرُوا اَنْ يَكْفُرُوا بِهٖ وَيُرٖيدُ الشَّيْطَانُ اَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعٖيدًا Gerek sana ve gerekse senden öncekilere indirilen kitaplara inandıklarını ileri sürenleri **görmüyor musun?** Kalkıp azgın şeytanın önünde muhakeme olmak istiyorlar. Halbuki onlara o şeytanı reddetmeleri emri verilmişti. Şeytan da onları iyice saptırmak ister. Nisa, 4/60

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذٖينَ قٖيلَ لَهُمْ كُفُّوا اَيْدِيَكُمْ وَاَقٖيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ اِذَا فَرٖيقٌ مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللّٰهِ… Kendilerine, ellerinizi savaştan çekin, namazı kılın ve zekâtı verin, denilen kimseleri **görmedin mi?** Sonra onlara savaş farz kılınınca, içlerinden bir gurup hemen Allah'tan korkar gibi, hatta daha fazla bir korku ile insanlardan korkmaya başladılar… Nisa, 4/77

اَلَمْ يَرَوْا كَمْ اَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَكَّنَّاهُمْ فِى الْاَرْضِ مَا لَمْ نُمَكِّنْ لَكُمْ وَاَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَارًا وَجَعَلْنَا الْاَنْهَارَ تَجْرٖى مِنْ تَحْتِهِمْ فَاَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَاَنْشَاْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا اٰخَرٖينَ Onlardan önce nice nesilleri yok ettiğimizi **görmediler mi?** Yeryüzünde size vermediğimiz

imkânları onlara vermiştik. Onlara gökten bol bol yağmur indirmiş, altlarından ırmaklar akıtmıştık. Fakat onları günahlarından dolayı yok ettik. Ve yerlerine başka bir nesil yarattık. En'âm, 6/6

قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ اَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِىَ فَعَلَيْهَا وَمَا اَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ Gerçekten Rabbinizden size birçok deliller geldi, artık **kim gözünü açarak onları görürse** kendi lehine, kim de körlük ederse, kendi aleyhinedir. Ve o durumda ben sizin bekçiniz değilim. En'âm, 6/104

اَوَلَا يَرَوْنَ اَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِى كُلِّ عَامٍ مَرَّةً اَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ Onlar, her yıl bir veya iki kez çeşitli belâlarla imtihan edildiklerini **görmüyorlar mı?** Sonra da ne tövbe ediyorlar ne de ibret alıyorlar. Tevbe, 9/126

اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا نَاْتِى الْاَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ اَطْرَافِهَا وَاللّٰهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ Onların yurtlarını **görmediler mi ki**, yurtlarının sınırlarını nasıl eksiltiyoruz. O'nun hükmünü bozacak yoktur. O, çabucak hesabı görür. Ra'd, 13/41

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ اِنْ يَشَاْ يُذْهِبْكُمْ وَيَاْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ Allah'ın gökleri ve yeri hak olarak/dengeli, birbirine uyumlu olarak yarattığını **görmedin mi?** O isterse sizi ortadan kaldırıp yerinize yepyeni bir halk getirir. Bu Allah'a göre hiç de zor değildir. İbrahim, 14/19

اَوَ لَمْ يَرَوْا اِلٰى مَا خَلَقَ اللّٰهُ مِنْ شَىْءٍ يَتَفَيَّؤُا ظِلَالُهُ عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلّٰهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ Allah'ın yarattığı herhangi bir şeyi **görmediler mi?** Onun gölgeleri, küçülerek ve Allah'a secde ederek sağa sola döner. Nahl, 16/48

اَلَمْ يَرَوْا اِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِى جَوِّ السَّمَاءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ اِلَّا اللّٰهُ Göğün boşluğunda Allah'ın ilahi yasalarıyla uçuşan kuşları/uçakları **görmediler mi?** Onları orada Allah'tan başkası tutamaz…Nahl, 16/79

اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ الَّذِى خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ قَادِرٌ عَلٰى اَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ اَجَلًا لَا رَيْبَ فِيهِ فَاَبَى الظَّالِمُونَ اِلَّا كُفُورًا **Görmüyorlar mı**; gökleri ve yeri yaratan Allah, onların benzerini yaratmaya gücü yeter. Allah onlar için, hakkında hiçbir şüphe bulunmayan bir ecel belirlemiştir. Fakat zalimler ancak inkârda direttiler. İsra, 17/99

اَلَمْ تَرَ اَنَّا اَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَؤُزُّهُمْ اَزًّا Resulüm! **Görmedin mi?** Biz inkârcılar üzerine kendilerini iyice günaha sevk eden şeytanları gönderdik. Meryem, 19/83

اَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوا اَنَّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَىْءٍ حَىٍّ اَفَلَا يُؤْمِنُونَ İnkâr edenler, göklerle yer bitişik bir halde iken Bizim, onları birbirinden koparıp ayırdığımızı ve ayrıca her canlıyı sudan yarattığımızı **görmediler mi?** Bunlara karşın yine de inanmayacaklar mı? Enbiya, 21/30

وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا وَهُمْ عَنْ اٰيَاتِهَا مُعْرِضُونَ **Biz,** gökyüzünü korunmuş bir tavan gibi yaptık. Onlar ise, gök yüzündeki bu ve bunun gibi gerçekleri **görmezden geliyorlar**. Enbiya, 21/32

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِى السَّمٰوَاتِ وَمَنْ فِى الْاَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنْ يُهِنِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُكْرِمٍ اِنَّ اللّٰهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ Göklerdeki ve yerdeki tüm varlıkların, güneşin, ayın, yıldızların, dağların, ağaçların, hayvanların ve çok sayıda insanın Allah'a secde ettiklerini, O'nun buyruğuna boyun eğdiklerini **görmüyor musun?** İnsanlardan çoğu da azaba çarpılmayı hak etmiştir. Allah'ın alçalttığı kişiyi hiç kimse saygınlık ve onur kazandıramaz. Hiç şüphesiz Allah dilediğini yapar. Hac, 22/18 *(Secde Ayeti)*

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْاَرْضُ مُخْضَرَّةً اِنَّ اللّٰهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ **Görmedin mi,** Allah gökten bir su indirdi de, onun sayesinde yer, yemyeşil hale geldi. Her şeyin ihtiyacını eksiksiz bilen, sadece Allah'tır. Hac, 22/63

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِى الْاَرْضِ وَالْفُلْكَ تَجْرِى فِى الْبَحْرِ بِاَمْرِهِ وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ اَنْ تَقَعَ عَلَى الْاَرْضِ اِلَّا بِاِذْنِهِ اِنَّ اللّٰهَ بِالنَّاسِ لَرَؤُفٌ رَحِيمٌ Allah'ın yeryüzünde her şeyi sizin hizmetinize sunduğunu **görmüyor musun?** Denizlerde onun kanunlarıyla yol alan gemilere bak? Peki, nasıl oluyor da gökyüzünü yerin üstüne düşmüyor? Çünkü Allah onu düşmek- ten koruyor**.** Allah, insanlara karşı çok şefkatli ve çok merhametlidir. Hac, 22/65

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُسَبِّحُ لَهُ مَنْ فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَالطَّيْرُ صَافَّاتٍ كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ Göklerdeki ve yerdeki tüm varlıkların ve havada süzülen kuşların **Allah'ı tesbih ettiğini görmez misin?** Her biri duasını ve tesbihini kesin olarak bilmektedir. Allah onların yapmakta olduğu şeyleri hakkıyla bilendir. Nûr, 24/41

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُزْجِى سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ يَجْعَلُهُ رُكَامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ عَنْ مَنْ يَشَاءُ يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِ يَذْهَبُ بِالْاَبْصَارِ **Görmüyor musun ki,** Allah bulutları oradan oraya sürüyor, sonra birleştiriyor, Sonra üst üste yığıp yoğunlaştırıyor. Arkasından aralarından yağmur yağdığını görürsün. Yine Allah gökten dağlar gibi dolu yüklü bulutlar indiriyor. Bu doluyu dilediklerinin başına yağdırıyor ve dilediklerinden uzak tutuyor. Bulutlardan çıkan şimşeğin parıltısı, gözleri kamaştırır. Nur, 24/43

اَلَمْ تَرَ اِلٰى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا Rabbinin gölgeyi nasıl uzattığını **görmedin mi?** Eğer dileseydi, onu elbet (dünyanın dönüşünü durdurarak) hareketsiz kılardı. Sonra gölgenin oluşmasını güneş ışığına bağladık. Furkan; 25/45

اَلَمْ يَرَوْا اَنَّا جَعَلْنَا الَّيْلَ لِيَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ O inanmayanlar geceyi dinlenesiniz diye karanlık ve gündüzü de çalışasınız diye aydınlık olarak yarattığımızı **görmüyorlar mı?** Bunlarda inananlar için alacakları birçok dersler vardır. Neml, 27/86

اَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللّٰهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيرٌ Onlar, Allah’ın başlangıçta yaratmayı nasıl yaptığını, sonra onu nasıl tekrarladığını **görmüyorlar mı?** Şüphesiz bu, Allah’a göre kolaydır. Ankebut, 29/19

Arzu ve isteklerini kendine tanrı edinen Allah'ın bir bilgiye dayalı olarak şaşırttığı, kulağını ve kalbini mühürlediği, gözünü perdelediği kimseyi **gördün mü?** Onu Allah'tan başka kim doğru yola eriştirebilir? Hala anlamıyor musunuz? Ankebut, 29/21

اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ Allah’ın, rızkı dilediğine bol verdiğini ve dilediğine kıstığını **görmediler mi?** Bunda inanan bir toplum için elbette ibretler vardır. Rum, 30/37

اَلَمْ تَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَاَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِى اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ
Allah'ın, göklerde ve yerdeki her şeyi sizin hizmetinize verip, nimetlerini açık ve gizli olarak size bolca ihsan ettiğini **görmediniz mi?** Yine de, insanlar içinde, bilgisi, rehberi ve aydınlatıcı bir kitabı yokken Allah hakkında tartışan kimseler vardır. Lokman, 31/20

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُولِجُ الَّيْلَ فِى النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِى الَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِى اِلٰى اَجَلٍ مُسَمًّى وَاَنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ **Görmüyor musun** Allah, Güneşi ve ayı, emrine nasıl boyun eğdirmiştir. Onların hareketleriyle gündüzü kısaltarak geceyi uzatıyor ve geceyi kısaltarak gündüzü uzatıyor. Güneş ve Ay belli bir süreye kadar yörüngelerinde akıp gider. Allah bütün yaptıklarınızdan haberi vardır. Lokman, 31/29

اَلَمْ تَرَ اَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِى فِى الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللّٰهِ لِيُرِيَكُمْ مِنْ اٰيَاتِهِ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ **Görmedin mi ki,** gemiler Allah’ın nimetiyle/kural ve kanunlarıyla denizde akıp gitmektedir. Allah, bunu ayetlerinden bir kısmını/koyduğu yasaların nasıl çalıştıklarını size göstermek için yapmaktadır. Şüphesiz ki bunda hakkıyla sabreden, hakkıyla şükreden herkes için ibretler vardır. Lokman, 31/31

اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ اِلَى الْاَرْضِ الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا تَاْكُلُ مِنْهُ اَنْعَامُهُمْ وَاَنْفُسُهُمْ اَفَلَا يُبْصِرُونَ **Görmediler mi ki,** biz yağmuru kupkuru yere gönderip onunla hem hayvanlarının ve hem de kendilerinin yiyeceği ekinler çıkarırız. Hâlâ görmeyecekler mi? Secde, 32/27

اَفَلَمْ يَرَوْا اِلٰى مَا بَيْنَ اَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ اِنْ نَشَاْ نَخْسِفْ بِهِمُ الْاَرْضَ اَوْ نُسْقِطْ عَلَيْهِمْ كِسَفًا مِنَ السَّمَاءِ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ
Onlar önlerindeki ve arkalarındaki göğü ve yeri **görmüyorlar mı?** Dilesek onları yerin dibine geçirir ya da göğü parçalayıp başlarına indirirdik. Allah'a bağlı her kulun bundan alacağı ders vardır. Sebe, 34/9

اَوَلَمْ يَسِيرُوا فِى الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوا اَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ فِى السَّمٰوَاتِ وَلَا فِى الْاَرْضِ اِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا Yeryüzünde dolaşıp kendilerinden öncekilerin sonunun nasıl olduğunu **görmediler mi?** Oysa onlar kendilerinden daha da kuvvetli idiler. Göklerdeki ve yerdeki hiçbir şey, Allah’ı aciz bırakamaz. Şüphesiz O, hakkıyla bilendir ve kuvvet ve kudret sahibidir. Fâtır, 35/44

اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ اَيْدِينَا اَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا مَالِكُونَ Kudretimizle kendileri için hayvanlar yarattığımızı **görmezler mi?** Onlara sahip olmaktadırlar. Yasin, 36/71

اَوَلَمْ يَرَ الْاِنْسَانُ اَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَاِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ İnsan, bizim kendisini bir damla sudan yarattığımızı **görmüyor mu?** Şimdi o, apaçık bir düşman kesilmiştir. Yasin, 36/77

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنَابِيعَ فِى الْاَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُخْتَلِفًا اَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرٰيهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطَامًا اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَذِكْرٰى لِاُولِى الْاَلْبَابِ **Görmedin mi?** Allah önce gökten bir su indirdi, sonra onu yeraltı kaynaklarına yerleştirdi, sonra bu suyla farklı renkte bitkiler çıkarttı. Onlar kurur da sapsarı olduklarını görürsün. Sonra da onu kuru bir çer-çöpe çevirir. Şüphesiz bunlarda akılı başında her kes için bir öğüt vardır. Zümer, 39/21

اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ الَّذِى خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَلَمْ يَعْىَ بِخَلْقِهِنَّ بِقَادِرٍ عَلٰى اَنْ يُحْيِىَ الْمَوْتٰى بَلٰى اِنَّهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ Gökleri ve yeri yaratan ve onları yaratmaktan yorulmayan Allah’ın, ölüleri diriltmeye gücünün yeteceğini **görmediler mi?** Evet şüphesiz O, her şeye hakkıyla gücü yetendir. Ahkaf, 46/33

اَفَرَاَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ Şimdi **gördünüz mü** o döktüğünüz meniyi? Vakıa, 56/58

ءَاَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ اَمْ نَحْنُ. الْخَالِقُونَ Onu siz mi yaratıyorsunuz, yoksa yaratan biz miyiz? Vakıa, 56/59

اَفَرَاَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ ﴿٦٣﴾ ءَاَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُ اَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ ﴿٦٤﴾ لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ ﴿٦٥﴾ اِنَّا لَمُغْرَمُونَ ﴿٦٦﴾ بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٦٧﴾ اَفَرَاَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِى تَشْرَبُونَ ﴿٦٨﴾ Şimdi **gördünüz mü** o toprağa ektiğiniz tohumu? Onu siz mi bitiriyorsunuz, yoksa bitiren Biz miyiz? Dileseydik, onu kuru bir çöp yapardık da şaşkınlık içinde “Eyvah, mahvolduk! Daha doğrusu her şeyimizi kaybettik.” Diye geveleyip dururdunuz. Vakıa, 56/63 ile 68 arası

ءَاَنْتُمْ اَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ اَمْ نَحْنُ الْمُنْزِلُونَ ﴿٦٩﴾ لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ اُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ﴿٧٠﴾ Şimdi **gördünüz mü** o içtiğiniz suyu? Siz mi onu buluttan indirdiniz, yoksa indiren Biz miyiz? Dileseydik onu acı bir su yapardık. O hâlde şükretseydiniz ya!. Vakıa, 56/39-70

أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ ﴿٧١﴾ ءَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنْشِئُونَ ﴿٧٢﴾ نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذْكِرَةً وَمَتَاعًا لِلْمُقْوِينَ ﴿٧٣﴾ Ya yakmakta olduğunuz ateşi **gördünüz mü?** Onun ağacını siz mi yarattınız, yoksa yaratan Biz miyiz? Biz onu hem bir öğüt ve hatırlatma konusu hem de ihtiyacı olanlara bir nimet kıldık. Vakıa, 56/71-72-73

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوٰى ثَلٰثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا أَدْنٰى مِنْ ذٰلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ Göklerde ve yerde olanları Allah'ın bildiğini **görmüyor musun?** Üç kişinin gizli konuştuğu yerde dördüncüsü mutlaka O'dur. Beş kişinin gizli konuştuğu yerde altıncısı mutlaka O'dur. Bunlardan az veya çok olsunlar ve nerede bulunurlarsa bulunsunlar mutlaka O, onlarla beraberdir. Sonra kıyamet günü onlara yaptıklarını haber verecektir. Doğrusu Allah, her şeyi bilendir. Mücadele, 58/7

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنِ النَّجْوٰى ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا عَنْهُ... Gizli konuşmaktan menedildikleri halde yine o yasaklananı yapmaya kalkışarak günah, düşmanlık ve Peygamber'e karşı gelmek hususunda gizlice konuşanları **görmedin mi?** … Mücadele, 58/8

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ Allah'ın öfke duyduğu bir toplum ile dostluk kuranları **görmedin mi?** Aslında onlar, ne sizden ne de onlardan yanadır. Bunlar, iddialarının yalan olduğunu bile bile yemin ederler. Mücadele, 58/14

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمٰنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ Üzerlerinde kanat çırparak uçan dizi dizi kuşları/çelikten uçakları **görmezler mi?** Onları havada Rahman olan Allah'tan başkası tutmuyor. Doğrusu O, her şeyi görendir. Mülk, 67/19

أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ طِبَاقًا Allah'ın yedi kat göğü nasıl bir uyum içinde yarattığını **göremiyor musunuz?** Nuh, 71/15

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ﴿٦﴾ إِرَمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ﴿٧﴾ الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ ﴿٨﴾ وَثَمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ﴿٩﴾ وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ﴿١٠﴾
الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبِلَادِ ﴿١١﴾ وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبِلَادِ ﴿١١﴾ فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ ﴿١٢﴾ فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ﴿١٣﴾ إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ
﴿١٤﴾ **Görmedin mi,** Rabbin ne yaptı Âd kavmine? Yüksek sütunlarla süslü İrem şehrine? Ki şehirler içinde onun bir benzeri bir şehir daha yaratılmamıştı. Ve vadilerde kayaları oyup evler yapan Semud'a? Ve kazıklar/piramitler sahibi Firavun'lara ne yaptı biliyor musun? Ki onlar, şehirlerde azgınlaşmışlardı. Böylece oralarda fesadı yaygınlaştırıp-arttırmışlardı. Fecr, 89/6…14

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ﴿١﴾ أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ﴿٢﴾ وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ﴿٣﴾ تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ ﴿٥﴾ **Görmedin mi,** Rabbin fil sahiplerine ne yaptı? Onların tasarladıkları planlarını boşa çıkarmadı mı?Onların üzerine sürü sürü Ebabil kuşlarını gönderdi. Onlara 'pişirilip-sertleştirilmiş balçık taşları' atıyorlardı; Sonunda onlar, yenik ekin yaprağı haline geldiler. Fil,105/I…5

ALLAH'IN DEĞİŞMEZ KANUNLARI

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

سُنَّةَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا Senden önce gönderdiğimiz resuller hakkında geçerli olan **ilahî kanun** budur. Sen Bizim kanunlarımızda **asla bir değişiklik bulamazsın!** İsra, 17/77

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا Allah'ın, kendisine farz kıldığı şeyleri yerine getirmesi konusunda peygambere bir darlık yoktur. Daha önceki peygamberler hakkında da Allah'ın **kanunu** böyledir. Allah'ın emri, kesinleşmiş bir hükümdür. Ahzab, 33/36

سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا (Münafıkların öldürülmesi gibi) Daha önce gelip geçenler hakkında da Allah'ın kanunu böyledir. **Allah'ın kanununda asla değişme bulamazsın.** Ahzab, 33/62

اِسْتِكْبَارًا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا Çünkü onlar yeryüzünde büyüklük taslıyor ve kötü tuzaklar kuruyorlardı. Oysaki kişi kazdığı kuyuya kendi düşer. Onlar öncekilere uygulanan kanunlardan başkasını mı bekliyorlar? Allah'ın kanunlarında asla bir değişme bulamazsın, **Allah'ın kanununda kesinlikle bir sapma da bulamazsın.** Fatır, 35/43

فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا سُنَّتَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ Fakat şiddetli azabımızı gördükleri zaman inanmaları, kendilerine bir fayda sağlamadı. Eskiden beri yürürlükte olan **Allah'ın kanunları** budur. İşte o zaman kâfirler ziyana uğramışlardır. Mümin, 40/85

ALLAH'IN VARLIĞINI KANITLAYAN BELGELER

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدٰى مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ Katımızdan indirdiğimiz apaçık **delilleri/belgeleri** ve kitapta insanlara apaçık gösterdiğimiz kurtuluş yolunu gizleyenlere hem Allah hem de lânet etme yeteneğine sahip tüm varlıklar lânet eder. Bakara, 2/159

قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ اَخَذَ اللّٰهُ سَمْعَكُمْ وَاَبْصَارَكُمْ وَخَتَمَ عَلٰى قُلُوبِكُمْ مَنْ اِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ يَاْتِيكُمْ بِهِ اُنْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْاٰيَاتِ ثُمَّ هُمْ يَصْدِفُونَ De ki: Düşündünüz mü hiç? Bir gün Allah kulaklarınızı sağır, gözlerinizi kör eder, kalplerinizi de mühürlerse/tüm yetkin anlayışlarınızı alırsa; bunları size Allah'tan başka hangi güç geri verebilir! Bak, **delilleri nasıl açıklıyoruz.** Buna karşın onlar nasıl anlamazlıktan geliyorlar! En'am, 6/46

وَمِنْ اٰيَاتِهِ اَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ اِذَا اَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ Sizi topraktan yaratması ve insan olarak her yere yayılmanız **O'nun varlığının delillerinden biridir.** Rum, 30/20

وَمِنْ اٰيَاتِهِ اَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا اِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ Kendileriyle huzur bulasınız diye kendi türünüzden eşler yaratması ve içinize sevgi ve merhameti yerleştirmesi de **O'nun varlığının delillerindendir**. Doğrusu bunda, iyi düşünen bir toplum için ibretler vardır. Rum, 30/21

وَمِنْ اٰيَاتِهِ خَلْقُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاخْتِلَافُ اَلْسِنَتِكُمْ وَاَلْوَانِكُمْ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِلْعَالِمِينَ **O'nun varlığının delillerinden biri de,** gökleri ve yeri yaratması, lisanlarınızın ve renklerinizin değişik olmasıdır. Şüphesiz bunda bilenler için alınacak dersler vardır. Rum, 30/22

وَمِنْ اٰيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِالَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهِ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ Gece uyuyabilmeniz ve gündüz Allah'ın lütfettiklerinden nasibinizi aramanız da **O'nun varlığının delillerindendir.** Bu olayda duyarlı toplumlar için bir takım dersler vardır. Rum, 30/23

وَمِنْ اٰيَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُحْيِى بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ Yine size şimşeği gösterip içinize biraz korku biraz umut salması, gökyüzünden su indirip ölmüş toprağa can vermesi de **O'nun varlığının delillerindendir.** Bunda akıllarını kullananlar için alınacak dersler vardır! Rum, 30/24

وَمِنْ اٰيَاتِهِ اَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْاَرْضُ بِاَمْرِهِ ثُمَّ اِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِنَ الْاَرْضِ اِذَا اَنْتُمْ تَخْرُجُونَ Göğün ve yerin O'nun yasaları sayesinde varlığını sürdürmesi de **O'nun varlığının delillerindendir**. Sonra sizi topraktan bir çağırdı mı hemen çıkıvereceksiniz. Rum, 30/25

وَمِنْ اٰيَاتِهِ اَنْ يُرْسِلَ الرِّيَاحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِيُذِيقَكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَلِتَجْرِىَ الْفُلْكُ بِاَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ **O'nun varlığının ve kudretinin delillerinden biri de**; Size rahmet eserlerini tattırması, emri ile gemilerin akıp gitmesi ve O'nun lütfundan nasip aramanız ve şükretmeniz için, rüzgârları müjdeci olarak göndermesidir. Umulur ki O'na teşekkür etmeyi unutmazsınız . Rum, 30/46

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُولِجُ الَّيْلَ فِى النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِى الَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِى اِلٰى اَجَلٍ مُسَمًّى وَاَنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ Baksana Allah nasıl geceyi uzatıp gündüzü kısaltıyor ve bir zaman sonra geceyi kısaltıp gündüzü uzatıyor. Ay ve güneşi nasıl da bir yasaya göre çalıştırıyor Her biri, belli bir sona doğru yörüngelerinde akıp gidiyor. Allah'ın, yaptıklarınızdan her an haberli olduğunu da unutmayın. Bütün bunlar, **Allah'ın varlığının delilleridir.** Lokman, 31/29

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ وَاَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الْبَاطِلُ وَاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ İşte bu yüzden Allah hakkın ta kendisidir. O'ndan başka taptığınız her şey değersiz ve geçersizdir; Allah'ın yüceli ve büyüklüğünün sınır yoktur. Lokman, 31/30

اَلَمْ تَرَ اَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِى فِى الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللّٰهِ لِيُرِيَكُمْ مِنْ اٰيَاتِهِ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ **Allah'ın varlığının delillerini** görmek için O'nun koyduğu yasalar sayesinde denizlerde süzülen gemilere bak! Allah, mucizelerinden birkaçını görebilenlere gösteriyor. Çünkü bu olay, sabretmesini ve şükretmesini bilen her kes için bir ibrettir. Lokman, 31/31

وَمِنْ اٰيَاتِهِ خَلْقُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَثَّ فِيهِمَا مِنْ دَابَّةٍ وَهُوَ عَلٰى جَمْعِهِمْ اِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ Gökleri, yeri ve bunların içine yaratığı canlılar da **O'nun varlığının delillerindendir.** O dilediği zaman bunları bir araya toplamaya da kadirdir. Şûra, 42/29

وَمِنْ اٰيَاتِهِ الْجَوَارِ فِى الْبَحْرِ كَالْاَعْلَامِ Denizlerde dağlar gibi seyretmekte olan gemiler de **O'nun varlığının delillerindendir.** Şûra, 42/32

ALLAH'IN KULLARINA VAATLERİ/VERDİĞİ SÖZLER

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

لَا يُكَلِّفُ اللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ... **Allah, bir kimseyi ancak gücünün yettiği şeyle yükümlü kılar.** Onun kazandığı iyilik kendi yararına, kötülük de kendi zararınadır… Bakara, 2/268

رَبَّنَا اِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ Rabbimiz! Şüphesiz sen, hakkında şüphe olmayan bir günde insanları toplayacaksın. **Şüphesiz Allah sözünden dönmez.** Al-i İmran, 3/9

رَبَّنَا وَاٰتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلٰى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ Rabbimiz! Elçilerin vasıtasıyla vadettiğin şeyi bize ver. Kıyamet Günü bizi mahcup etme! Şüphesiz**, sen sözünden asla caymazsın**!" Al-i İmran, 3/194

وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا اَبَدًا وَعْدَ اللّٰهِ حَقًّا وَمَنْ اَصْدَقُ مِنَ اللّٰهِ قِيلًا İman sahibi olup yararlı işler yapanları içlerinden ırmaklar akan cennetlere koyacağız, orada sonsuza kadar kalacaklar. Bu, Allah'ın gerçek **vadidir. Kimin sözü Allahın sözünden daha doğru olabilir?** Nisa, 4/122

وَعَدَ اللّٰهُ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَاَجْرٌ عَظِيمٌ Allah, iman edip iyi işler yapanları bağışlayacağını ve kendilerine büyük ödül vereceğini **söz vermiştir.** Maide, 5/9

وَنَادٰى اَصْحَابُ الْجَنَّةِ اَصْحَابَ النَّارِ اَنْ قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا... Cennet ehli cehennem ehline: Biz Rabbimizin bize **söz verdiklerini** aynen bulduk, siz de Rabbinizin size vadettiğini gerçek buldunuz mu? diye seslenir. “Evet!” derler… A’raf, 7/44

وَعَدَ اللّٰهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا... Allah, erkek ve kadın münafıklara/ikiyüzlülere ve gerçeği inkâr edenlere, içinde ebedî kalmak üzere **cehennem ateşini vadetti.** Bu, onlara yeter… Tövbe, 9/68

وَعَدَ اللّٰهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِى جَنَّاتِ عَدْنٍ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللّٰهِ اَكْبَرُ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ Allah, mümin erkeklere ve kadınlara, içinde ebedî kalmak üzere altından ırmaklar akan cennetler ve Adn cennetlerinde güzel meskenler **vadetti.** Allah'ın rızası ise hepsinden büyüktür. İşte büyük kurtuluş da budur. Tövbe, 9/72

اِنَّ اللّٰهَ اشْتَرٰى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اَنْفُسَهُمْ وَاَمْوَالَهُمْ بِاَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِى التَّوْرٰيةِ وَالْاِنْجِيلِ وَالْقُرْاٰنِ وَمَنْ اَوْفٰى بِعَهْدِهِ مِنَ اللّٰهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذِى بَايَعْتُمْ بِهِ وَذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ Allah müminlerin mallarını ve canlarını karşılığında kendilerine cenneti vermek üzere satın aldı. Onlar Allah yolunda savaşırlar, bu yolda kimi zaman öldürdüler ve kimi zaman da öldüler. Bu Allah'ın üzerine borç aldığı ve hem Tevrat'ta, hem İncil'de, hem de Kur'an'da belirttiği kesin bir **vadidir.** Allah'dan daha çok sözünde duran kim olabilir ki? O halde yaptığınız bu alışverişe sevininiz. İşte büyük kurtuluş, büyük başarı budur. Tövbe, 9/111

اِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا وَعْدَ اللّٰهِ حَقًّا Hepiniz topluca O'na döneceksiniz: **bu Allah'ın, gerçekleşmesi kaçınılmaz olan bir vadidir**…Yunus, 10/4

اَلَا اِنَّ لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اَلَا اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ Biliniz ki, göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Yine haberiniz olsun ki, Allah'ın **vadettikleri gerçektir.** Fakat insanların çoğu bunu bilmez. Yunus, 10/55

وَلَوْ اَنَّ قُرْاٰنًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ اَوْ قُطِّعَتْ بِهِ الْاَرْضُ اَوْ كُلِّمَ بِهِ الْمَوْتٰى بَلْ لِلّٰهِ الْاَمْرُ جَمِيعًا اَفَلَمْ يَايْـَٔسِ الَّذِينَ اٰمَنُوا اَنْ لَوْ يَشَاءُ اللّٰهُ لَهَدَى النَّاسَ جَمِيعًا وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا تُصِيبُهُمْ بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةٌ اَوْ تَحُلُّ قَرِيبًا مِنْ دَارِهِمْ حَتّٰى يَاْتِىَ وَعْدُ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ Eğer okunan bir Kitapla; dağlar yürütülseydi veya onunla yer parçalansaydı, yahut onunla ölüler konuşturulsaydı (o Kitap yine bu Kur'an olacaktı). Fakat bütün işler Allah'a aittir. İman edenler hâla bilmediler mi ki, Allah dileseydi bütün insanları hidayete erdirirdi? Allah'ın vadi gelinceye kadar inkâr edenlere, yaptıklarından dolayı ya ansızın büyük bir belâ gelmeye devam edecek veya o belâ evlerinin yakınına inecek. **Allah, verdiği sözden asla dönmez.** Ra’d, 13/31

فَلَا تَحْسَبَنَّ اللّٰهَ مُخْلِفَ وَعْدِهِ رُسُلَهُ اِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ Sakın Allah’ın, peygamberlerine **verdiği sözden cayacağını sanma!** Şüphesiz Allah, mutlak güç sahibidir, intikam sahibidir. İbrahim, 14/47

جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِى وَعَدَ الرَّحْمٰنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ اِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَاْتِيًّا Rahman'ın, kullarına görmedikleri halde vaat ettiği Adn cennetlerine girecekler. Kuşkusuz, **O'nun sözü yerine gelir**. Meryem, 19/ 61

وَعَدَ اللّٰهُ الَّذِينَ اٰمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِى الْاَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِى ارْتَضٰى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ اَمْنًا يَعْبُدُونَنِى لَا يُشْرِكُونَ بِى شَيْـًٔا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذٰلِكَ فَاُولٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ Allah, aranızdaki iman edip iyi işler yapanlara, kendilerinden önceki müminler gibi yeryüzünde egemen kılacağını, kendileri için seçtiği dinlerini sarsılmaz temellere oturtacağını ve korkularını güvene dönüştüreceğini **vadetti.** Çünkü onlar bana kulluk ederler, hiçbir şeyi bana ortak koşmazlar. Kâfir/gerçeği örtenlere gelince, onlar yoldan çıkmışların ta kendileridirler. Nur, 24/55

قُلْ اَذٰلِكَ خَيْرٌ اَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِى وُعِدَ الْمُتَّقُونَ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَمَصِيرًا De ki; Bu mu iyidir, yoksa Allah'tan korkanlara **söz verilen,** onlar için ödül ve barınak olarak hazırlanan ebedi cennet mi? Furkan, 25/15

اَفَمَنْ وَعَدْنَاهُ وَعْدًا حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيهِ كَمَنْ مَتَّعْنَاهُ مَتَاعَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ مِنَ الْمُحْضَرِينَ Kendisine, güzel bir **vaatte** bulunduğumuz ve buna ulaşan kimse, dünya hayatının geçimliğinden yararlandırdığımız, sonra kıyamet günü hüsrana uğrayacak olan kimse gibi olur mu? Kasas, 28/61

اِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ Şüphesiz, iman edip de güzel davranışlarda bulunanlar için, içinde devamlı kalacakları ve nimetleri bol cennetler vardır. Lokman, 31/8

خَالِدِينَ فِيهَا وَعْدَ اللّٰهِ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ Orada sonsuza kadar kalacaklardır. Bu Allah'ın **verdiği gerçek bir sözdür.** O, mutlak güç ve hikmet sahibidir. Lokman, 31/9

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ وَاخْشَوْا يَوْمًا لَا يَجْزِى وَالِدٌ عَنْ وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَنْ وَالِدِهِ شَيْـًٔا اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ بِاللّٰهِ الْغَرُورُ Ey İnsanlar! Rabbinize karşı gelmekten sakının. Ne babanın evlâdı, ne evlâdın babası namına bir şey ödeyemeyeceği günden çekinin. Bilin ki, Allah'ın **verdiği söz gerçektir.** Sakın dünya hayatı sizi aldatmasın ve şeytan, Allah'ın affına güvendirerek sizi kandırmasın. Lokman, 31/33

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ بِاللّٰهِ الْغَرُورُ Ey insanlar, Allah'ın **vadi gerçektir.** Sakın dünya hayatı sizi aldatmasın, sakın şeytan, sizi Allah'ın affına güvendirerek ayartmasın. Fatır, 35/5

لٰكِنِ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِنْ فَوْقِهَا غُرَفٌ مَبْنِيَّةٌ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ وَعْدَ اللّٰهِ لَا يُخْلِفُ اللّٰهُ الْمِيعَادَ Fakat Rabbine karşı gelmekten sakınanlar için cennette üst üste yapılmış ve altlarından ırmaklar akan köşkler vardır. **Allah, gerçek bir söz vermiştir. Allah, sözünden dönmez.** Zümer, 39/20

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذٖى صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَاَوْرَثَنَا الْاَرْضَ نَتَبَوَّاُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ اَجْرُ الْعَامِلٖينَ Onlar da şöyle derler: “Bize verdiği **sözde** sadık olan ve bizi, dilediğimiz yerinde oturacağımız bu cennet yurduna vâris kılan Allah'a hamd olsun. İyi amelde bulunanların ödülü ne güzelmiş!” derler. Zümer, 39/74

أُولٰئِكَ الَّذٖينَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ اَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَنَتَجَاوَزُ عَنْ سَيِّاٰتِهِمْ فٖى اَصْحَابِ الْجَنَّةِ وَعْدَ الصِّدْقِ الَّذٖى كَانُوا يُوعَدُونَ İşte kendilerinden yaptıklarının en güzelini kabul buyuracağımız ve günahlarını sileceğimiz bu kimseler, cennetlikler arasında seçkin kişilerdir. Bu onlara **verilmiş dosdoğru bir sözdür**. Ahkaf, 46/16

...وَعَدَ اللّٰهُ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَاَجْرًا عَظٖيمًا İnanıp doğru ve yararlı işler yapanlara Allah bağış ve büyük bir ödül **vadetmiştir.** Feth, 48/29

ALLAH’IN “EY İNSANLAR” DİYE SESLENMESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذٖى خَلَقَكُمْ وَالَّذٖينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ **Ey insanlar!** sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize kulluk edin ki, azaptan korunasınız. Bakara, 2/21

...يَا اَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذٖى خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثٖيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللّٰهَ Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan ve **ondan da eşini yaratan;** ikisinden birçok erkek ve kadın meydana getiren Rabbinize karşı gelmekten sakının…Nisa, 4/1

اِنْ يَشَاْ يُذْهِبْكُمْ اَيُّهَا النَّاسُ وَيَاْتِ بِاٰخَرٖينَ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى ذٰلِكَ قَدٖيرًا **Ey insanlar!** Allah dilerse sizi yokluğa gönderip başkalarını getirir; Allah buna kadirdir. Nisa, 4/133

يَا اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَاٰمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ وَاِنْ تَكْفُرُوا فَاِنَّ لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٖيمًا حَكٖيمًا **Ey insanlar!** Resûl size Rabbinizden gerçeği getirdi. Şu halde kendi iyiliğinize olarak ona iman edin. Eğer inkâr ederseniz, göklerde ve yerde ne varsa şüphesiz hepsi Allah'ındır. Allah geniş ilim ve hikmet sahibidir. Nisa, 4/170

يَا اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَاَنْزَلْنَا اِلَيْكُمْ نُورًا مُبٖينًا **Ey insanlar!** Şüphesiz size Rabbinizden kesin bir delil geldi ve size apaçık bir nur indirdik. Nisa, 4/174

قُلْ يَا اَيُّهَا النَّاسُ اِنّٖى رَسُولُ اللّٰهِ اِلَيْكُمْ جَمٖيعًا الَّذٖى لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ يُحْيٖى وَيُمٖيتُ فَاٰمِنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ النَّبِىِّ الْاُمِّىِّ الَّذٖى يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَكَلِمَاتِهٖ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ De ki: **Ey insanlar!** Ben sizin hepinize, gönderilen göklerin ve yerin sahibi olan Allah'ın elçisiyim. Ondan başka tanrı yoktur, O diriltir ve öldürür. Allah’a ve O’nun elçisi ümmi Peygamber’e iman edin. Zira O da Allah’a ve O’nun sözlerine iman etmiştir. Doğru yolu bulabilmeniz için ona tabi olun! A'raf, 7/158

يَا اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِمَا فِى الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنٖينَ **Ey insanlar!** Size Rabbinizden bir öğüt, gönüllerdekine bir şifa, müminler için bir hidayet ve rahmet gelmiştir. Yunus, 10/57

قُلْ يَا اَيُّهَا النَّاسُ اِنْ كُنْتُمْ فٖى شَكٍّ مِنْ دٖينٖى فَلَا اَعْبُدُ الَّذٖينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلٰكِنْ اَعْبُدُ اللّٰهَ الَّذٖى يَتَوَفّٰيكُمْ وَاُمِرْتُ اَنْ اَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنٖينَ De ki: **"Ey insanlar!** Benim dinimden şüphede iseniz, bilin ki ben Allah'ı bırakıp da sizin taptıklarınıza tapmam, Ben sizi öldürecek olan Allah'a kulluk ederim. Bana müminlerden olmam emrolundu." Yunus, 10/104

قُلْ يَا اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنِ اهْتَدٰى فَاِنَّمَا يَهْتَدٖى لِنَفْسِهٖ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا اَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكٖيلٍ De ki: **Ey insanlar!** Size Rabbinizden Hak (Kur'an) gelmiştir. Artık kim doğru yola gelirse, kendisi için gelecektir. Kim de saparsa, o da ancak kendi aleyhine sapacaktır. Ben sizin üzerinize vekil değilim. Yunus, 10/108

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ اِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَىْءٌ عَظٖيمٌ **Ey insanlar!** Rabbinizden korkun! Çünkü kıyamet vaktinin depremi müthiş bir şeydir! Hac, 22/l

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اِنْ كُنْتُمْ فٖى رَيْبٍ مِنَ الْبَعْثِ فَاِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُضْغَةٍ مُخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِنُبَيِّنَ لَكُمْ وَنُقِرُّ فِى الْاَرْحَامِ مَا نَشَاءُ اِلٰى اَجَلٍ مُسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا اَشُدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفّٰى وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ اِلٰى اَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنْ بَعْدِ عِلْمٍ شَيْـًٔا وَتَرَى الْاَرْضَ هَامِدَةً فَاِذَا اَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَاَنْبَتَتْ مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهٖيجٍ **Ey insanlar!** Eğer yeniden dirilmekten şüphede iseniz, bilin ki, biz sizi topraktan sonra meniden sonra aşılanmış yumurtadan, sonra uzuvları belirsiz, canlı et parçasından yarattık ki size kudretimizi gösterelim. Dilediğimizi, belirlenmiş bir süreye kadar rahimlerde bekletiriz; sonra sizi bir bebek olarak dışarı çıkarırız. Sonra güçlü çağınıza ulaşmanız için sizi büyütürüz. İçinizden kimi erken vefat eder; kimi de ömrün en verimsiz ihtiyarlık çağına kadar götürülür; ta ki bütün bilgisine karşın hiç bir şey bilmez hale gelsin. Sen, yeryüzünü de kupkuru ve ölü bir halde görürsün; fakat biz, üzerine yağmur indirdiğimizde o, kıpırdanır, kabarır ve her çeşitten iç açıcı ürünler verir. Hac, 22/5

قُلْ يَا اَيُّهَا النَّاسُ اِنَّمَا اَنَا لَكُمْ نَذٖيرٌ مُبٖينٌ De ki: **Ey insanlar!** Ben sizin için apaçık bir uyarıcıyım. Hac, 22/49

يَا اَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُ اِنَّ الَّذٖينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوِ اجْتَمَعُوا لَهُ وَاِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْـًٔا لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ **Ey insanlar!** Size bir misal verildi; şimdi onu dinleyin: Allah'ı bırakıp da yalvardıklarınız bunun için bir araya gelseler bile bir sineği dahi yaratamazlar. Sinek onlardan bir şey kapsa, bunu ondan geri de alamazlar. İsteyen de âciz, kendinden istenen de! Hac, 22/73

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرُ اللّٰهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَاَنّٰى تُؤْفَكُونَ **Ey insanlar!** Allah'ın size olan nimetini hatırlayın; Allah'tan başka size gökten ve yerden rızık verecek bir yaratıcı var mı? O'ndan başka tanrı yoktur. Nasıl oluyor da çevriliyorsunuz! Fatir., 35/3

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ بِاللّٰهِ الْغَرُورُ **Ey insanlar!** Allah'ın vadi gerçektir, sakın dünya hayatı sizi aldatmasın ve o aldatıcı şeytan da Allah hakkında sizi kandırmasın! Fatir, 35/5

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ اِلَى اللّٰهِ وَاللّٰهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ **Ey insanlar!** Allah'a muhtaç olan sizsiniz. Zengin ve övülmeye lâyık olan ancak O'dur. Fatir, 35/15

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَاُنْثٰى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا اِنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ اَتْقٰيكُمْ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ **Ey insanlar!** Doğrusu biz sizi bir erkekle bir dişiden yarattık. Ve birbirinizle tanışmanız için sizi kavimlere ve kabilelere ayırdık. Muhakkak ki Allah yanında en değerli olanınız, O'ndan en çok korkanınızdır. Şüphesiz Allah bilendir, her şeyden haberdardır. Hucurat, 49/13

ABDEST ve TEYEMMÜM

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِذَا قُمْتُمْ اِلَى الصَّلٰوةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَاَيْدِيَكُمْ اِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُؤُسِكُمْ وَاَرْجُلَكُمْ اِلَى الْكَعْبَيْنِ وَاِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا وَاِنْ كُنْتُمْ مَرْضٰى اَوْ عَلٰى سَفَرٍ اَوْ جَاءَ اَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ اَوْ لٰمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَاَيْدِيكُمْ مِنْهُ مَا يُرِيدُ اللّٰهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلٰكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ Ey iman edenler! Namaza kalktığınız zaman yüzünüzü, ellerinizi ve dirseklere kadar kollarınızı yıkayın. Başınızı ve topuğa kadar her iki ayaklarınızı meshedin /veya yıkayın. Eğer boy abdestini gerektiren bir halde iseniz banyo yapıp kendinizi temizleyin. Ama eğer hasta iseniz veya seyahatteyseniz ya da tuvalet ihtiyacınızı gidermişseniz yahut bir kadınla birlikte olmuşsanız buna karşın su bulamıyorsanız, o zaman, temiz toprağa ellerinizi sürün ve onunla yüzünüzü ve kollarınızı hafifçe ovun/teyemmüm edin Allah, size zorluk çıkarmak istemez. Allah sizi arındırmak ve üzerinizdeki nimetini tamamlamak ister. Umulur ki şükredersiniz. Maide, 5/6

ACELE/ACELECİLİK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ اِنّٖى عَلٰى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبّٖى وَكَذَّبْتُمْ بِهٖ مَا عِنْدٖى مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهٖ اِنِ الْحُكْمُ اِلَّا لِلّٰهِ يَقُصُّ الْحَقَّ وَهُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ De ki: “Ben, Rabbimden gelen kesin bir belge üzereyim. Siz ise onu yalanladınız. Sizin **acele** istediğiniz azap benim elimde değil. Hüküm yalnızca Allah’a aittir. O, hakkı/gerçeği anlatır. Ayırt edip çözüm getirenlerin en hayırlısı O'dur." En'am, 6/57

اَتٰى اَمْرُ اللّٰهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ Allah’ın emri gelecektir. Artık onun **acele** gelmesini istemeyin. Allah, onların ortak koştukları şeylerden uzaktır, yücedir. Nahl, 16/1

وَيَدْعُ الْاِنْسَانُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْاِنْسَانُ عَجُولًا İnsan, hayrın gelmesine dua ettiği gibi kötülüğün gelmesine de dua eder. İnsan pek **acelecidir.** İsra, 17/11

فَتَعَالَى اللّٰهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْاٰنِ مِنْ قَبْلِ اَنْ يُقْضٰى اِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُلْ رَبِّ زِدْنٖى عِلْمًا Gerçek hükümdar olan Allah yücedir. Resulüm; Kur'ân sana vahy edilirken, vahiy bitmeden önce Kur'ân'ı okumada **acele** etme; “Rabbim! benim ilmimi artır” de. Ta-ha, 20/114

خُلِقَ الْاِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ سَاُورٖيكُمْ اٰيَاتٖى فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ İnsan, **aceleci** bir tabiatta yaratılmıştır. Size yakında âyetlerimi göstereceğim. Şimdi acele etmeyin. Enbiya, 21/37

قَالَ يَا قَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ Dedi ki: "Ey kavmim, neden iyiliği değil de kötülüğü **acele** istiyorsunuz? Yargılanmanız için Allah'tan bağışlanma dilemeniz gerekmez mi? Neml, 27/46

اَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ Şimdi onlar, Bizim azabımızı **acele** olarak hemen mi istiyorlar? Saffat, 37/176

ACİZ/ACİZLİK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

فَبَعَثَ اللّٰهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِى الْاَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُوَارٖى سَوْاَةَ اَخٖيهِ قَالَ يَا وَيْلَتٰى اَعَجَزْتُ اَنْ اَكُونَ مِثْلَ هٰذَا الْغُرَابِ فَاُوَارِىَ سَوْاَةَ اَخٖى فَاَصْبَحَ مِنَ النَّادِمٖينَ Allah, ona, yeri eşeleyerek kardeşinin cesedini nasıl gömeceğini gösteren bir karga gönderdi. "yazıklar bana" dedi. "Şu karga kadar olup da kardeşimin cesedini gömmekten **aciz miyim**?" Artık o, pişman olmuştu. Maide, 5/31

وَاَذَانٌ مِنَ اللّٰهِ وَرَسُولِهٖ اِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْاَكْبَرِ اَنَّ اللّٰهَ بَرٖىءٌ مِنَ الْمُشْرِكٖينَ وَرَسُولُهُ فَاِنْ تُبْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَاِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُوا اَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزٖى اللّٰهِ وَبَشِّرِ الَّذٖينَ كَفَرُوا بِعَذَابٍ اَلٖيمٍ Bu, büyük Hac günü, Allah ve Resulünden insanlara bir duyurudur: Allah ve Resul’ü, kesin olarak müşriklerden/Allah’a ortak koşanlardan uzaktır. Eğer tevbe ederseniz sizin için daha hayırlıdır; yok eğer yüz çevirirseniz, bilin ki Allah'ı elbette **aciz** bırakacak değilsiniz. İnkâr edenleri acı bir azapla müjdele. Tevbe, 9/3

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذٖينَ كَفَرُوا مُعْجِزٖينَ فِى الْاَرْضِ وَمَاْوٰيهُمُ النَّارُ وَلَبِئْسَ الْمَصٖيرُ İnkâra sapanların, yeryüzünde Allah'ı **aciz** bırakacaklarını sanma. Onların son barınma yerleri ateştir. Ne kötü bir dönüştür o. Nur, 24/57

وَمَا اَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِى الْاَرْضِ وَلَا فِى السَّمَاءِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ Siz; yerde ve gökte Allah'ı **aciz** bırakamazsınız. Sizin Allah'ın dışında ne dostunuz ne de yardımcınız vardır. Ankebut, 29/22

اَوَلَمْ يَسِيرُوا فِى الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوا اَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ فِى السَّمٰوَاتِ وَلَا فِى الْاَرْضِ اِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا Yeryüzünde gezip dolaşmıyorlar mı ki, kendilerinden öncekilerin nasıl bir sona uğradıklarını görsünler; üstelik onlar kuvvet bakımından kendilerinden daha güçlüydüler. Göklerde ve yerde Allah'ı **aciz** bırakacak hiçbir şey yoktur. Şüphesiz O, bilendir, güç yetirendir. Fatır, 35/44

ADALET

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

a) Allah adaleti emreder:

اِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّنَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَاْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ اَلِيمٍ Allah'ın ayetlerini inkâr edenler, Peygamberleri haksız yere öldürenler, insanlardan **adaleti** emredenleri öldürenler var ya, onları elem dolu bir azap ile müjdele. Al-i İmran, 3/21

اِنَّ اللّٰهَ يَاْمُرُكُمْ اَنْ تُؤَدُّوا الْاَمَانَاتِ اِلٰى اَهْلِهَا وَاِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ اَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ اِنَّ اللّٰهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا Şüphesiz Allah size, emanetleri mutlaka ehline vermenizi ve insanlar arasında karar verdiğiniz zaman **adaletle karar vermenizi** emrediyor. Doğrusu Allah, bununla size ne güzel öğüt veriyor! Şüphesiz ki Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir. Nisâ, 4/58

قُلْ اَمَرَ رَبِّى بِالْقِسْطِ… De ki: "Rabbim **adaleti** emretti… Araf, 7/29

...وَبِعَهْدِ اللّٰهِ اَوْفُوا ذٰلِكُمْ وَصّٰيكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ …Birisi hakkında konuştuğunuz zaman yakınınız bile olsa **âdil** olun. Allah'a verdiğiniz sözü tutun. En'am, 6/152

فَاسْتَقِمْ كَمَا اُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا اِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ Seninle birlikte tövbe edenlerle birlikte emrolunduğunuz gibi dosdoğru olun. Hak ve **adalet** ölçülerini aşmayın. Şüphesiz O yaptıklarınızı hakkıyla görür. Hud, 11/112

اِنَّ اللّٰهَ يَاْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ وَاِيتَائِ ذِى الْقُرْبٰى وَيَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ Şüphesiz Allah, **adaleti,** iyilik yapmayı, yakınlara yardım etmeyi emreder; utanç verici kötülükleri, azgınlık, kıskançlık ve taşkınlıkları da yasaklar. O, düşünüp tutasınız diye size öğüt veriyor. Nahl, 16/90

لَقَدْ اَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَاَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ Andolsun, biz peygamberlerimizi apaçık belgelerle gönderdik ve insanlar **adaleti** ayakta tutsunlar diye, onlarla birlikte kitabı ve ölçüyü indirdik … Hadid, 57/25

b) Allah katında adalet:

شَهِدَ اللّٰهُ اَنَّهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ وَالْمَلٰئِكَةُ وَاُولُوا الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ Allah, melekler ve hak ve **adaleti** gözeten ilim sahipleri O'ndan başka tanrı olmadığına şahittir: O'ndan başka ilah yoktur, O, mutlak güç sahibidir ve hüküm ve hikmet sahibidir. Al-i İmran, 3/18

اِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا وَعْدَ اللّٰهِ حَقًّا اِنَّهُ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ لِيَجْزِىَ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ… Sonunda hepiniz O'na döneceksiniz. Bu Allah'ın kesinlikle gerçekleşecek bir vadidir. O, iman edip hayra ve barışa yönelik yararlı işler, eylemler ortaya koyanları **adaletle** ödüllendirsin diye insanları önce yaratır, sonra öldürür ve sonra da onları yeniden diriltir… Yûnus, 10/4

وَلِكُلِّ اُمَّةٍ رَسُولٌ فَاِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِىَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ Her milletin bir peygamberi vardır. Peygamberleri gelen toplumlar sorumludur ve aralarında **adaletle** yargıda bulunulur ve onlara asla haksızlık yapılmaz. Yûnus, 10/47

وَلَوْ اَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِى الْاَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهِ وَاَسَرُّوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَاَوُا الْعَذَابَ وَقُضِىَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ Haksızlık yapıp kendisine yazık eden herkes, yeryüzündekilerin tümüne sahip olsa cezadan kurtulmak için hepsini fidye olarak verirdi. Ne yazık ki o zalimler kendilerini bekleyen azabı görünce pişmanlıklarını gösterecek gücü bile kendilerinde bulamayacaklar. Yine de onlar hakkında **adaletle** yargıda bulunulacak; kendilerine haksızlık edilmeyecektir. Yûnus, 10/54

وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيٰمَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَاِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ اَتَيْنَا بِهَا وَكَفٰى بِنَا حَاسِبِينَ Biz, kıyamet günü için **adalet** terazileri kuracağız. Kimseye, hiçbir şekilde haksızlık edilmez. Öyle ki yapılan iş bir hardal tanesi kadar dahi olsa, onun karşılığını vereceğiz. Hesap gören olarak biz herkese yeteriz. Enbiya, 21/47

وَاَشْرَقَتِ الْاَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجِيءَ بِالنَّبِيِّنَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِىَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ Mahşer yeri Rabbinin nuru ile ışıl ışıl aydınlanır. Amel defterleri, ortaya konur, peygamberler ve şahitler getirilir. Artık insanlara hak ve **adaletle** hükmedilir ve onlara asla haksızlık yapılmaz. Zümer, 39/69

وَتَرَى الْمَلٰئِكَةَ حَافِّينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِىَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ Melekleri de, Rablerini hamd ile tesbih edip yücelterek Arş'ın etrafını kuşatmış halde görürsün. Artık kulların arasında **adaletle** hüküm verilmiş ve "Hamd âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur" denilmiştir. Zümer, 39/75

c) Adaletle hükmetmek:

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلّٰهِ وَلَوْ عَلٰى اَنْفُسِكُمْ اَوِ الْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبِينَ اِنْ يَكُنْ غَنِيًّا اَوْ فَقِيرًا فَاللّٰهُ اَوْلٰى بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوٰى اَنْ تَعْدِلُوا وَاِنْ تَلْوُا اَوْ تُعْرِضُوا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا Ey iman edenler! Kendiniz, ana babanız ve en yakınlarınızın aleyhine de olsa, Allah için şahitlik yaparak **adaleti** titizlikle ayakta tutan kimseler olun. Şahitlik ettikleriniz zengin veya fakir de olsalar **adaletten** ayrılmayın. Çünkü Allah ikisine de sizlerden daha yakındır. Öyle ise adaleti yerine getirmede nefsinize uymayın. Eğer şahitlik ederken gerçeği çarpıtırsanız veya şahitlik etmekten kaçınırsanız bilin ki şüphesiz Allah, yaptıklarınızdan hakkıyla haberli olandır. Nisâ, 4/135

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلّٰهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلٰى اَلَّا تَعْدِلُوا اِعْدِلُوا هُوَ اَقْرَبُ لِلتَّقْوٰى وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ Ey iman edenler! Allah için hakkı titizlikle ayakta tutan, **adalet** ile şahitlik eden kimseler olun. Bir topluma olan kininiz sizi **adaletsizliğe** itmesin. Adil olun. Bu, takva/korunup sakınanların davranışıdır. Allah'tan korkup sakının. Şüphesiz Allah yaptıklarınızdan haberlidir. Maide, 5/8

سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ اَكَّالُونَ لِلسُّحْتِ فَاِنْ جَاؤُكَ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ اَوْ اَعْرِضْ عَنْهُمْ وَاِنْ تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَنْ يَضُرُّوكَ شَيْـًٔا وَاِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ Hep yalana kulak verir, durmadan haram yerler. Sana gelirlerse, ister aralarında hüküm ver, ister onlardan yüz çevir. Eğer onlardan yüz çevirirsen sana hiçbir zarar veremezler. Ve eğer hüküm verirsen, aralarında **adaletle** hükmet. Allah âdil olanları sever. Maide, 5/42

وَمِمَّنْ خَلَقْنَا اُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ Yarattıklarımız arasında, hakka sarılarak doğru yolu gösteren ve hak ile **adaleti** gerçekleştiren bir topluluk vardır. Araf, 7/181

وَاللّٰهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَقْضُونَ بِشَيْءٍ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ Allah, **adaletle** hükmeder. Allah'tan başka taptıkları ise hiçbir hüküm veremezler çünkü yalnız Allah'tır hakkıyla işiten ve görendir. Mümin, 40/20

وَاِنْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَاَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَاِنْ بَغَتْ اِحْدٰيهُمَا عَلَى الْاُخْرٰى فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتّٰى تَفِيءَ اِلٰى اَمْرِ اللّٰهِ فَاِنْ فَاءَتْ فَاَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَاَقْسِطُوا اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ Ey iman edenler! Eğer müminlerden iki grup birbirleriyle savaşa tutuşurlarsa hemen aralarını düzeltip barışı sağlayın. Şayet biri ötekine saldırırsa, Allah'ın buyruğuna dönünceye kadar saldıran tarafla savaşın. Eğer dönerse aralarını **adaletle** düzeltin ve her işte adaletli davranın. Şüphesiz ki Allah, **adil** davrananları sever. Hucurat, 49/9

d) Kadınlar hakkında adalet:

وَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامٰى فَانْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَثْنٰى وَثُلٰثَ وَرُبَاعَ فَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ ذٰلِكَ اَدْنٰى اَلَّا تَعُولُوا

Eğer, yetim kızlara **adil** davranamamaktan korkuyorsanız, o zaman, size helal olan diğer kadınlardan iki, üç ve dörde kadar evlenin. **Adil** olamayacağınızdan korkarsanız bir tane ile veya sahip olduğunuz cariye ile evlenin. Bu, haksızlık etmemeniz ve **adaletten** ayrılmamanız için daha uygundur. Nisâ, 4/3

وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا اَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمَيْلِ فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ وَاِنْ تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا Ne kadar uğraşırsanız uğraşın, kadınlar arasında **adaleti** yerine getiremezsiniz. Öyle ise birine büsbütün gönül verip ötekini askıda kalmış kadın gibi bırakmayın. Ancak her şeyi yoluna koyar ve Allah'a karşı gelmekten sakınırsanız, şüphesiz Allah çok bağışlayıcı ve çok merhamet edicidir. Nisâ, 4/129

e) Ölçü ve tartıda adalet:

...وَاَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ... Ölçüyü ve tartıyı **adaletle** tam yapın… En'am, 6/152

...وَيَا قَوْمِ اَوْفُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ اَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْاَرْضِ مُفْسِدِينَ... Ölçüyle tartıyla yaptığınız alış verişte dürüst ve **adaletli** olun; insanları kendi hakları olan şeylerden yoksun bırakmayın ve yeryüzünde bozgunculuk yaparak karışıklık çıkarmayın. Hud, 11/85

وَاَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ Tartıyı **adaletle** yapın, teraziyi eksik tutmayın. Rahman, 55/9

ADAM ÖLDÜRMEK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ اَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا اِلَّا خَطَاً وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَاً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ اِلٰى اَهْلِهِ اِلَّا اَنْ يَصَّدَّقُوا فَاِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَاِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ فَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ اِلٰى اَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِنَ اللّٰهِ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيمًا حَكِيمًا Yanlışlıkla ya da hata sonucu olması dışında bir müminin bir mümini kasten **öldürmesi** olacak şey değildir. Bir mümini yanlışlıkla öldüren kişi, mümin bir köleyi özgürlüğüne kavuşturmak ve öldürülenin akrabalarına diyet ödemekle yükümlüdür, meğerki onlar bundan vazgeçmiş olsunlar. Öldürülen sizinle savaş halinde olan bir topluluğa mensup bir mümin ise, diyet, mümin bir köleyi özgürlüğüne kavuşturmak ile sınırlı olacaktır; ama o, sizin anlaşma ile bağlı bulunduğunuz bir topluluğa mensup ise ödenecek bedel, mümin bir köleyi özgürlüğüne kavuşturmanın yanında akrabalarına ödenecek bir diyeti de kapsayacaktır. Fakat yeterli imkânları olmayan, bunun yerine peş peşe iki ay oruç tutmalıdır. Bu, Allah tarafından emredilen karşılıktır, Allah gerçekten her şeyi bilendir, hikmet sahibidir. Nisa, 4/92

وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَاَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا Kim bir mümini kasten **öldürürse**, cezası, içinde ebedi kalacağı cehennemdir. Allah ona gazap etmiş, lânet etmiş ve onun için büyük bir azap hazırlamıştır. Nisa, 4/93

مِنْ اَجْلِ ذٰلِكَ كَتَبْنَا عَلٰى بَنِى اِسْرَائِلَ اَنَّهُ مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ اَوْ فَسَادٍ فِى الْاَرْضِ فَكَاَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَميعًا وَمَنْ اَحْيَاهَا فَكَاَنَّمَا اَحْيَا النَّاسَ جَميعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اِنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ بَعْدَ ذٰلِكَ فِى الْاَرْضِ لَمُسْرِفُونَ İsrail oğullarına kitapta şunu bildirdik: Kim katil olmayan ve yeryüzünde fesat çıkarmayan suçsuz bir kişiyi kasten **öldürürse** sanki bütün insanları öldürmüş gibi olur. Kim de bir kişinin hayatını kurtarırsa sanki bütün insanların hayatını kurtarmış olur. Resullerimiz onlara açık ayetler ve deliller getirmişlerdi. Ne var ki onların çoğu bütün bunlardan sonra, hâla yeryüzünde fesat ve cinayette aşırı gitmektedirler. Maide, 5/32

قُلْ تَعَالَوْا اَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ اَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْـًٔا وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا اَوْلَادَكُمْ مِنْ اِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَاِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِى حَرَّمَ اللّٰهُ اِلَّا بِالْحَقِّ ذٰلِكُمْ وَصّٰيكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ De ki: "Gelin, Allah'ın neyi yasakladığını size anlatayım: O'na hiç bir şeyi ortak koşmayın; anne babanıza iyilik yapın ve çocuklarınızı yoksulluk korkusuyla **öldürmeyin**; çünkü sizin de onların da rızıklarını sağlayacak olan Biziz. Kötülüklerin açığına da gizlisine de yaklaşmayınız. Haklı bir gerekçe yokken Allah'ın dokunulmaz ve kutsal saydığı insan hayatına **kıymayın.** İşte Allah aklınızı başınıza alasınız diye bütün bunları size bildirdi. En'am, 6/151

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِى حَرَّمَ اللّٰهُ اِلَّا بِالْحَقِّ وَمَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لِوَلِيِّهِ سُلْطَانًا فَلَا يُسْرِفْ فِى الْقَتْلِ اِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا Haklı bir sebep olmadıkça, Allah'ın, öldürülmesini yasakladığı **cana kıymayın**. Kim haksız yere öldürülürse, Biz öldürülen kimsenin velisine kısas yetkisi tanımışızdır; ama hal böyle de olsa, bu kişi kısasta meşru ölçüleri aşmasın. Öldürülen kimse ise şüphesiz, Allah tarafından yardıma layık görülmüştür! İsrâ, 17/33

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِى حَرَّمَ اللّٰهُ اِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ يَلْقَ اَثَامًا Ve onlar ki, Allah'la beraber başka bir ilaha kulluk etmezler, hukuki bir gerekçe olmadıkça Allah'ın dokunulmaz kıldığı **cana kıymazlar** ve zina etmezler. Kim bunları yaparsa ağır cezaya çarptırılır.Furkan, 25/68

ADAK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَمَا اَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ اَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ اَنْصَارٍ Yaptığınız her harcamayı ve adadığınız her **adağı** muhakkak Allah bilir. Zalimler için hiç yardımcı yoktur. Bakara, 2/270

ثُمَّ لْيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلْيُوفُوا نُذُورَهُمْ وَلْيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ Sonra da temizlensinler, **adaklarını** yerine getirsinler ve Beyt-i Atik-i /Kâbe'yi tavaf etsinler. Hac, 22/29

يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا **Adaklarını** yerine getirenler o kullar, kötülüğü çok yaygın olan bir günden korkarlar. İnsan, 76/7

AF

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

a) Allah affedicidir:

اِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ اِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا وَلَقَدْ عَفَا اللّٰهُ عَنْهُمْ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ İki ordunun savaş alanında karşılaştığı gün görevlerinden kaçanlara gelince; Şeytan, onları bizzat kendi hatalarından dolayı ayaklarını kaydırmak istemişti. Ama yine de Allah onları **affetti**. Kuşkusuz Allah çok bağışlayandır, halimdir/ hemen cezalandırmaz, mühlet verir**.** Al-i İmran, 3/155

فَاُولٰئِكَ عَسَى اللّٰهُ اَنْ يَعْفُوَ عَنْهُمْ وَكَانَ اللّٰهُ عَفُوًّا غَفُورًا Umulur ki Allah bu kimseleri affeder. Şüphesiz Allah çok **affedicidi**r, çok bağışlayıcıdır. Nisa, 4/99

عَفَا اللّٰهُ عَمَّا سَلَفَ وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللّٰهُ مِنْهُ وَاللّٰهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ...Allah geçmişi **affetmiştir**. Ama her kim o suçu yeniden işlerse, Allah ona cezasını verir. Zira Allah kudret sahibidir, kötülerden intikamını alandır. Maide, 5/95

وَاِنِّى لَغَفَّارٌ لِمَنْ تَابَ وَاٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدٰى Şüphesiz Ben, tövbe edip inanan, yararlı iş davranışlarda bulunan ve bundan sonra da doğru yolda yürümeye devem eden kimseler için son derece **affediciyim.** Ta-Ha, 20/82

قُلْ يَا عِبَادِىَ الَّذِينَ اَسْرَفُوا عَلٰى اَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا اِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ De ki: "Ey günah konusunda haddi aşan kullarım! Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin. Şüphesiz Allah bütün günahları **affeder**. Çünkü O, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir." Zümer, 39/53

وَمَا اَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ اَيْدِيكُمْ وَيَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ Başınıza gelen her türlü musibet/kötü iş, kendi ellerinizle yapıp ettiklerinizin bir ürünüdür. Bununla beraber Allah günahlarınızın çoğunu da **affeder.** Şûrâ, 42/30

b) Affedici olmak:

اَلَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِى السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ Onlar bollukta ve darlıkta Allah yolunda harcayanlar, öfkelerini yenenler, insanları affedenlerdir. Allah, iyilik edenleri sever. Al-i İmran, 3/134

اِنْ تُبْدُوا خَيْرًا اَوْ تُخْفُوهُ اَوْ تَعْفُوا عَنْ سُوءٍ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا Açıktan ya da gizli olarak bir iyilik yaparsanız yahut bir kötülüğü **affederseniz** biliniz ki, Allah çok affedicidir ve gücü her şeye yetendir. Nisâ, 4/149

خُذِ الْعَفْوَ وَاْمُرْ بِالْعُرْفِ وَاَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ Sen **af** yolunu tut, iyiliği emret, bilgisizlerden uzak dur. Araf, 7/199

وَلَا يَأْتَلِ اُولُوا الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ اَنْ يُؤْتُوا اُولِى الْقُرْبٰى وَالْمَسَاكِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا اَلَا تُحِبُّونَ اَنْ يَغْفِرَ اللّٰهُ لَكُمْ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ İçinizden varlık ve servet sahibi kimseler; yakınlarına, düşkünlere ve Allah yolunda hicret edenlere kendi mallarından bir şey vermeyeceklerine dair yemin etmesinler. **Affetsinler** ve hoş görsünler. Allah'ın sizi bağışlamasını istemez misiniz? Allah çok bağışlayandır ve esirgeyendir. Nûr, 24/22

وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْاِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ وَاِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ Onlar ki günahın büyüğünden ve ahlaksızlıklardan kaçınanlar, öfkelendikleri zaman da **affedip** bağışlarlar. Şûrâ, 42/37

وَجَزٰٓؤُا سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا فَمَنْ عَفَا وَاَصْلَحَ فَاَجْرُهُ عَلَى اللّٰهِ اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ Bir kötülüğü cezalandırmak istersen, karşılığında onun gibi bir kötülük yapman gerekir. Şu halde kim **affeder** ve barış yaparsa onun ödülü Allah'a aittir. Çünkü O, zalimleri hiç sevmez. Şûrâ, 42/40

وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ اِنَّ ذٰلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْاُمُورِ Her kim sabredip kendisine yapılan kötülüğü **affederse** işte onun bu hareketi, ancak büyüklere yaraşan örnek davranışlardandır. Şûrâ, 42/43

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِنَّ مِنْ اَزْوَاجِكُمْ وَاَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ وَاِنْ تَعْفُوا وَتَصْفَحُوا وَتَغْفِرُوا فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ Ey iman edenler! Eşleriniz-den ve çocuklarınızdan size düşman olanlar vardır. Onlardan sakının. Ama **affeder**, hoş görüp vazgeçer ve bağışlarsanız şüphe yok ki Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir. Tegabün, 64/14

AĞLAMAK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا جَزَٓاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ Öyleyse kazandıklarının cezası olarak az gülsünler, çok **ağlasınlar.** Tevbe, 9/82

وَيَخِرُّونَ لِلْاَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا Onlar **ağlayarak** yüzüstü yere kapanırlar. Bu da onların derin saygısını artırır. İsra, 17/109

فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَٓاءُ وَالْاَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنْظَرِينَ Yer ve gök, onların arkasından **ağlamadı.** Yüzlerine bile bakmadı. Duhan, 44/29

وَاَنَّهُ هُوَ اَضْحَكَ وَاَبْكٰى Doğrusu, güldüren ve **ağlatan** O'dur. Necm, 53/43

اَفَمِنْ هٰذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ ﴿٥٩﴾ Şimdi siz bu söze/Kur'an'a mı şaşıyorsunuz?

وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ ﴿٦٠﴾ Onu dinlerken **ağlayacağınıza** gülüyorsunuz, öyle mi?. Necm, 53/59-60

AHDE VEFA/SÖZÜNDE DURMAK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

بَلٰى مَنْ اَوْفٰى بِعَهْدِهٖ وَاتَّقٰى فَاِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ Her kim ahde **vefa eder**/sözünü yerine getirir ve kötülükten sakınırsa, bilsin ki Allah sakınanları sever. Al-i İmran, 3/76

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اَوْفُوا بِالْعُقُودِ Ey iman edenler! Allah ve insanlar arasında verdiğiniz **sözü ve yaptığınız bağlan-tıları** yerine getirin…Maide, 5/1

وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّذِى وَاثَقَكُمْ بِهٖ اِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ Allah'ın size olan nimetini, "Duyduk ve kabul ettik" dediğiniz zamanda **O'na verdiğiniz sözü hatırlayın** ve Allah'tan korkun. Şüphesiz Allah, kalblerin içindekini bilmektedir. Maide, 5/7

اَلَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللّٰهِ وَلَا يَنْقُضُونَ الْمِيثَاقَ Onlar ki Allah'la olan bağlantılarına **sadakat gösterir**, antlaşmalarını asla bozmazlar. Ra'd, 13/20

وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهٖ وَيَقْطَعُونَ مَٓا اَمَرَ اللّٰهُ بِهٖٓ اَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِى الْاَرْضِ اُولٰٓئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُٓوءُ الدَّارِ Allah'a **verdikleri sözü,** kesin olarak onayladıktan sonra bozanlar, Allah'ın sürdürülmesini emrettiği ilişkileri kesip koparanlar ve yeryüzünde bozgunculuk çıkaranlar; işte lanet onlar içindir ve yurdun en kötü olanı da onlar içindir. Ra'd, 13/25

وَاَوْفُوا بِعَهْدِ اللّٰهِ اِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَنْقُضُوا الْاَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللّٰهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ Sözleştiğiniz zaman, **Allah'a verdiğiniz sözü yerine getirin**. Allah'ı kendinize kefil tutarak sağlama bağladıktan sonra yeminlerinizi bozmayın. Allah, sizin ne yaptığınızı elbette bilir. Nahl, 16/91

وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللّٰهِ ثَمَنًا قَلِيلًا اِنَّمَا عِنْدَ اللّٰهِ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ **Allah'a verdiğiniz sözü** basit bir ücret karşılığı satmayın. Biliniz ki, Allah katında olan, sizin için daha hayırlıdır. Nahl, 16/95

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ اِلَّا بِالَّتِى هِىَ اَحْسَنُ حَتّٰى يَبْلُغَ اَشُدَّهُ وَاَوْفُوا بِالْعَهْدِ اِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْؤُلًا Erginlik çağına erişinceye kadar yetimin malına sadece niyetlerin en güzeli ile yaklaşınız. **Verdiğiniz sözü de yerine getirin.** Çünkü verilen söz, sorumluluk gerektirir. İsra, 17/34

وَالَّذِينَ هُمْ لِاَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ Onlar ki; emanetlerine ve **verdikleri sözlere riayet ederler.** Mü'minun, 23/8

اِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ اِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللّٰهَ يَدُ اللّٰهِ فَوْقَ اَيْدِيهِمْ فَمَنْ نَكَثَ فَاِنَّمَا يَنْكُثُ عَلٰى نَفْسِهِ وَمَنْ اَوْفٰى بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهُ اللّٰهَ فَسَيُؤْتِيهِ اَجْرًا عَظِيمًا Ey Muhammed! Sana biat edenler/**bağlılıklarını** bildirenler, Allah'a biat ettiler. Allah'ın eli onların elleri üzerindedir. O halde, **kim ahdini bozarsa** yalnızca kendi aleyhine bozmuş olur ve kim de Allah'a verdiği sözü tutarsa artık O da, ona büyük bir ödül verecektir. Feth, 48/10

AHİRET

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

a) Ahirete iman etmek:

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَبِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ Onlar/Allah’a karşı gelmekten sakınanlar sana indirilene ve senden önce indirilene iman ederler; **ahiret gününe** de kesinkes inanırlar. Bakara, 2/4

اِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالنَّصَارٰى وَالصَّابِئِينَ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ Şüphesiz iman edenler; Yahudi, Hıristiyanlardan ve Sabiî’lerden; Her kim Allah'a ve **ahiret gününe** hakkıyla inanıp doğru ve yararlı işler yaparsa elbette onların Rab’leri katında ödülleri hazırdır. Onlar için üzülecekleri herhangi bir korku da yoktur. Bakara, 2/62

وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِى نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْـًٔا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ Ve hiç kimsenin hiç kimse adına bir şey ödeyemeyeceği, hiç kimseden fidye alınmayacağı ve hiç kimsenin şefaatinin kabul edilmeyeceği ve yardım görülmeyeceği bir günden/**Ahiret gününden** sakının. Bakara, 2/123

لَيْسَ الْبِرَّ اَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلٰكِنَّ الْبِرَّ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَالْمَلٰئِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّنَ وَاٰتَى الْمَالَ عَلٰى حُبِّهِ ذَوِى الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِى الرِّقَابِ وَاَقَامَ الصَّلٰوةَ وَاٰتَى الزَّكٰوةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ اِذَا عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ فِى الْبَاْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَاْسِ اُولٰئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ İyilik, yüzlerinizi doğu ve batı taraflarına çevirmenizden ibaret değildir. Asıl iyilik, Allah’a, **ahiret gününe,** meleklere, kitap ve peygamberlere iman edenlerin; mala olan sevgilerine rağmen, onu yakınlara, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışa, dilenenlere ve kölelere verenlerin; namazı dosdoğru kılan, zekâtı veren, antlaşma yaptıklarında sözlerini yerine getirenlerin ve zorda, hastalıkta ve savaşın kızıştığı zamanlarda direnip sabredenlerin tutum ve davranışlarıdır. İşte bunlar, doğru olanlardır. İşte bunlar, Allah’a karşı gelmekten sakınanların ta kendileridir. Bakara, 2/177

يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَيَاْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسَارِعُونَ فِى الْخَيْرَاتِ وَاُولٰئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ Onlar, Allah'a ve **ahiret gününe** inanırlar; iyiliği önerir, kötülükten sakındırırlar ve hayırlı işlere koşuşurlar. İşte bunlar hayra ve barışa yönelik hizmet üretenlerdendir. Âl-i İmran, 3/114

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ اَنْ تَمُوتَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ كِتَابًا مُؤَجَّلًا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْاٰخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَسَنَجْزِى الشَّاكِرِينَ Allah’ın izni olmadıkça hiç kimseye ölmek yoktur. Ölüm, zamanı Allah’ın ilminde kararlaşmış bir yazıdır. Kim dünya menfaatini isterse kendisine ondan veririz ve kim de **ahiret sevabını** isterse ona da bundan veririz. Biz şükredenleri ödüllendireceğiz. Âl-i İmran, 3/145

وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا Allah’a ve **ahiret gününe** iman etmedikleri halde mallarını, insanlara gösteriş için harcayanları da Allah sevmez. Yakın dostu şeytan olan kişi, ne kötü dost sahibidir. Nisâ, 4/38

وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَاَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللّٰهُ وَكَانَ اللّٰهُ بِهِمْ عَلِيمًا Oysaki Allah’a ve **ahiret gününe** imân edip Allah'ın kendilerine rızık olarak verdiğinden Allah için harcasalardı ne kaybederlerdi sanki? Allah onlar hakkındaki her şeyi bilir. Nisâ, 4/39

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اَطِيعُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُوا الرَّسُولَ وَاُولِى الْاَمْرِ مِنْكُمْ فَاِنْ تَنَازَعْتُمْ فِى شَىْءٍ فَرُدُّوهُ اِلَى اللّٰهِ وَالرَّسُولِ اِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ذٰلِكَ خَيْرٌ وَاَحْسَنُ تَاْوِيلًا Ey iman edenler! Allah'a itaat edin. Peygamber’e ve sizin içinizdeki hüküm ve yetki sahiplerine de itaat edin. Eğer bir hususta anlaşmazlığa düşerseniz Allah'a ve **ahiret gününe** gerçekten inanıyorsanız onu Allah'a ve Resul’e götürün. Böyle yapmanız hem daha hayırlı hem de sonuç bakımından daha güzeldir. Nisâ, 4/59

لٰكِنِ الرَّاسِخُونَ فِى الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُقِيمِينَ الصَّلٰوةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ اُولٰئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ اَجْرًا عَظِيمًا Fakat içlerinden ilimde derinleşmiş olanlar ve müminler, sana indirilene ve senden önce indirilene iman edenler, namazı devamlı kılanlar, zekât verenler; Allah'a ve **ahiret gününe** inananlar var ya; işte bunlara zamanı geldiğinde görkemli bir ödül vereceğiz. Nisâ, 4/162

اِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِؤُنَ وَالنَّصَارٰى مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ İman edenler ile Yahudiler, Hıristiyanlar ve Sabiîler’den Allah'a ve **ahiret gününe** gerçekten inanıp doğru ve yararlı işler yapanlara asla korku yoktur; onlar üzülecek de değillerdir. Maide, 5/69

وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا اِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَلَلدَّارُ الْاٰخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ اَفَلَا تَعْقِلُونَ Dünya hayatı oyun ve eğlenceden başka değildir. Korkup sakınanlar için a**hiret yurdu** daha hayırlıdır. Hâla akıl erdiremiyor musunuz? En'am, 6/32

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْاٰخِرَةِ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ هَلْ يُجْزَوْنَ اِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ Oysaki ayetlerimizi ve **ahirete** kavuşacaklarını yalan sayanların bütün işleri ve eserleri boşa gitmiştir. Görecekleri ceza işlediklerinin karşılığından başka bir şey mi olacak ki? A'raf, 7/147

وَالدَّارُ الْاٰخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ اَفَلَا تَعْقِلُونَ …Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için **ahiret yurdu** daha hayırlıdır. Daha aklınızı başınıza almayacak mısınız? Araf, 7/169

مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ اَنْ يَعْمُرُوا مَسَاجِدَ اللّٰهِ شَاهِدِينَ عَلٰى اَنْفُسِهِمْ بِالْكُفْرِ اُولٰئِكَ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ وَفِى النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ Allah'a ortak koşanların, inkârlarına bizzat kendileri şahitlik edip dururken, Allah'ın mescitlerini imar etmeleri düşünülemez. Onların bütün amelleri boşa gitmiştir. Onlar ateşte ebedî kalacaklardır. Tövbe, 9/17

اِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللّٰهِ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَاَقَامَ الصَّلٰوةَ وَاٰتَى الزَّكٰوةَ وَلَمْ يَخْشَ اِلَّا اللّٰهَ فَعَسٰى اُولٰئِكَ اَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ Allah'ın mescitlerini ancak Allah'a ve **ahiret gününe** iman eden, namazı dosdoğru kılan, zekâtı gönül hoşluğuyla veren dahası Allah'tan başka hiç kimseden korkmayan kimseler ziyaret edip imar edebilir. Nitekim işte böyleleri doğru yolu olduklarını umabilirler. Tövbe, 9/18

اَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَجَاهَدَ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ لَا يَسْتَوُنَ عِنْدَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ…
Yoksa siz hacılara su vermeyi Mescid-i Haram'ı ziyaret edip tamir etmeyi Allah'a ve **ahiret gününe** iman etmek Allah yolunda her türlü güçlükle savaşmakla bir mi tutuyorsunuz? Allah'a göre bunlar eşit değildir… Tövbe, 9/19

لَا يَسْتَاْذِنُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ اَنْ يُجَاهِدُوا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ Allah'a ve **ahiret gününe** iman edenler, mallarıyla canlarıyla savaşmaktan çekinip senden izin istemezler. Allah sorumluluk duygusuyla Kendi- sine karşı gelmekten sakınanları çok iyi bilendir. Tövbe, 9/44

اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِمَنْ خَافَ عَذَابَ الْاٰخِرَةِ ذٰلِكَ يَوْمٌ مَجْمُوعٌ لَهُ النَّاسُ وَذٰلِكَ يَوْمٌ مَشْهُودٌ İşte bunda, **ahiret azabından** korkanlar için elbette bir ibret vardır. Ki o gün, insanlığın toplandığı bir gündür ve o, görülecek bir gündür. Hud, 11/103

وَلَاَجْرُ الْاٰخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اٰمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ Elbette ki, **ahiret ödülü**, inananlar ve Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için daha iyidir. Yusuf, 12/57

اَفَلَمْ يَسِيرُوا فِى الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَدَارُ الْاٰخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا اَفَلَا تَعْقِلُونَ... O kâfirler yeryüzünde gezip kendilerinden öncekilerin başlarına gelen feci akıbeti görmediler mi? Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için **ahiret yurdu** bu dünyadan çok daha hayırlıdır. Öyleyse hâla aklınızı kullanmaz mısınız? Yusuf, 12/109

اَللّٰهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَفَرِحُوا بِالْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا فِى الْاٰخِرَةِ اِلَّا مَتَاعٌ Allah dilediğine rızkını bollaştırır da daraltır da. Onlar dünya hayatıyla şımardılar. Oysa **ahiretin yanında** dünya hayatı, geçici ve değersiz bir faydalanmadan başka bir şey değildir. Ra'd, 13/26

وَمَنْ اَرَادَ الْاٰخِرَةَ وَسَعٰى لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَاُولٰئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا Kim de **ahireti ister** ve inanarak ona yaraşır biçimde çalışırsa, böylelerinin çabaları takdir edilir, emekleri de boşa gitmez. İsrâ, 17/19

اُنْظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلٰى بَعْضٍ وَلَلْاٰخِرَةُ اَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَاَكْبَرُ تَفْضِيلًا Baksana, biz insanların kimini kiminden nasıl üstün tuttuk! Elbette ki **Ahiret**ki üstünlük ve derece farkı dünyadakinden daha etkindir. İsrâ, 17/21

وَمَنْ كَانَ فِى هٰذِهِ اَعْمٰى فَهُوَ فِى الْاٰخِرَةِ اَعْمٰى وَاَضَلُّ سَبِيلًا Bu dünyada gerçekler karşısında kör olan kimse **ahirette de** kördür. Üstelik yolunu da tam sapıtmış, şaşırmış gitmiştir. İsrâ, 17/72

اَلَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ O inananlar ki, namazı hakkını vererek kılarlar, arınmak için zekâtı verirler ve **ahirete de** kesin olarak inanırlar. Neml, 27/3

وَابْتَغِ فِيمَا اٰتٰيكَ اللّٰهُ الدَّارَ الْاٰخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَاَحْسِنْ كَمَا اَحْسَنَ اللّٰهُ اِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفَسَادَ فِى الْاَرْضِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ Allah'ın sana verdiğinden O'nun yolunda harcayarak **ahiret yurdunu** iste; ama dünyadan da nasibini unutma. Allah sana ihsan ettiği gibi, sen de insanlara iyilik et. Yeryüzünde bozgunculuğu arzulama. Şüphesiz ki Allah, bozguncuları sevmez. Kasas, 28/77

تِلْكَ الدَّارُ الْاٰخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِى الْاَرْضِ وَلَا فَسَادًا وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ İşte **ahiret yurdu**! Bu yurt; yeryüzünde büyüklük taslamayan ve bozgunculuk çıkarmak istemeyen kimselere aittir. Çünkü gelecek; Allah'a karşı gelmekten sakınanlar içindir. Kasas, 28/83

وَمَا هٰذِهِ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا اِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ وَاِنَّ الدَّارَ الْاٰخِرَةَ لَهِىَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ Bu dünya hayatı bir eğlenceden, bir oyundan ibarettir. **Ahiret yurdundaki** hayata gelince, işte asıl yaşam odur. Keşke bilmiş olsalardı! Ankebut, 29/64

يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِنَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْاٰخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ Onlar dünya hayatının ancak dış yönünü bilirler. **Ahiret konusunda** ise tamamen habersizdirler. Rum, 30/7

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِى رَسُولِ اللّٰهِ اُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللّٰهَ وَالْيَوْمَ الْاٰخِرَ وَذَكَرَ اللّٰهَ كَثِيرًا Andolsun ki, Allah'ın Resulü, Allah'a ve **ahiret gününe** kavuşmayı umanlar ve Allah'ı çok zikredenler için güzel bir örnektir. Ahzab, 33/21

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَاَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا Allah'ı ve Peygamberini incitenlere, Allah, dünyada da **ahirette** de lanet etmiş, onlar için aşağılayıcı azab bir hazırlanmıştır. Ahzab, 33/57

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِى لَهُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَلَهُ الْحَمْدُ فِى الْاٰخِرَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ Hamd, göklerde ve yerde bulunanların sahibi olan Allah'a mahsustur. **Ahirette de** hamd O'nadır.O, hikmet sahibidir, her şeyi bilendir. Sebe, 34/1

وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ اِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يُؤْمِنُ بِالْاٰخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا فِى شَكٍّ وَرَبُّكَ عَلٰى كُلِّ شَیْءٍ حَفِيظٌ Oysaki şeytanın onlar üzerinde hiçbir etkisi yoktu. Ancak **ahirete inananı**, şüphe içinde kalandan ayırt edip bilelim diye ona bu fırsatı verdik. Rabbin gerçekten her şeyi koruyandır. Sebe, 34/21

اَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ اٰنَاءَ الَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْاٰخِرَةَ وَيَرْجُوا رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِى الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ اِنَّمَا يَتَذَكَّرُ اُولُوا الْاَلْبَابِ Yoksa geceleyin secde ve kıyamda durarak ibadet eden, **ahiretten çekinen** ve Rabbinin rahmetini dileyen kimse o inkârcı ile bir tutulur mu? Resulüm! De ki: Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Şüphesiz, temiz akıl sahipleri öğüt alıp düşünürler. Zümer, 39/9

يَا قَوْمِ اِنَّمَا هٰذِهِ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَاِنَّ الْاٰخِرَةَ هِىَ دَارُ الْقَرَارِ Ey kavmim! Şüphesiz bu dünya hayatı ancak geçici bir yararlanmadır. **Ahiret** ise ebedi olarak kalınacak yerdir. Mümin, 40/39

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا اٰبَاءَهُمْ اَوْ اَبْنَاءَهُمْ اَوْ اِخْوَانَهُمْ اَوْ عَشِيرَتَهُمْ... Allah'a ve **ahiret gününe** inanan bir toplumun Allah'a ve Resulüne düşman olanlarla dostluk ettiğini göremezsin. Hatta bunlar babaları, oğulları, kardeşleri, yahut akrabaları olsa bile … Mücadele, 58/22

b) Ahireti inkâr edenler:

اُولٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا بِالْاٰخِرَةِ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ İnanmayanlar, **ahirete** karşılık dünya hayatını satın alanlardır. Ne azapları hafifletilecek ne de kendilerine yardım edilecektir. Bakara, 2/86

...وَمَنْ يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَاُولٰئِكَ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَاُولٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ Sizden kim, dininden döner ve kâfir olarak ölürse, onun bütün yapıp ettiği güzel işler dünyada da **ahirette** de boşa gitmiştir. Onlar cehennemliktirler ve orada devamlı kalırlar. Bakara, 2/217.

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تُبْطِلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْاَذٰى كَالَّذِى يُنْفِقُ مَالَهُ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَاَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ عَلٰى شَیْءٍ مِمَّا كَسَبُوا وَاللّٰهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ Ey iman edenler! Allah'a ve **ahiret gününe** inanmayan ve dolayısıyla malını gösteriş için harcayan kişinin yaptığı gibi, başa kakarak, gönül inciterek yardımlarınızı değersiz hale sokmayın: O kişinin hali, üzerinde biraz toprak bulunan kayaya benzer. Bir sağanak vurunca onu çırçıplak bırakıverir. Bu gibilerin, yaptıkları hayırlı işlerinden hiçbir kazançları olmaz. Zira Allah, hakikati reddeden bir toplumu doğruya yöneltmez. Bakara, 2/264

اِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللّٰهِ وَاَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا اُولٰئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِى الْاٰخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللّٰهُ وَلَا يَنْظُرُ اِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ Allah'a karşı verdikleri sözü ve yeminlerini az bir bedelle değiştirenlere gelince, işte bunların **ahirette** bir payı yoktur. Kıyamet günü Allah onlarla konuşmayacak, onlara bakmayacak ve onları temize çıkarmayacaktır. Onlar için acı bir azap vardır. Âl-i İmran, 3/77

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْاِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِى الْاٰخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ Kim, İslâm'dan başka bir din ararsa, bilsin ki kendisinden böyle bir din asla kabul edilmeyecek ve o, **ahirette** ziyan edenlerden olacaktır. Âl-i İmran 3/85

...وَلَا تَتَّبِعْ اَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ وَهُمْ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ Ayetlerimizi yalanlayanların ve **ahiret gününe** inanmayanların arzularına uyma. Onlar, kendi Rablerine başkalarını denk tutuyorlar. En'am, 6/150

اَلَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ كَافِرُونَ Onlar, kişiyi Allah yolundan alıkoyan ve o yolu çapraşık dolambaçlı göstermeye uğraşan zalimlerdir. Onlar **ahireti** de inkâr ederler. A'raf, 7/45

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْاٰخِرَةِ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ هَلْ يُجْزَوْنَ اِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ Ayetlerimizi ve **ahiretteki karşılaşmayı** inkâr edenlerin amelleri hepten boşa gitmiştir.Çekecekleri kendi yaptıklarının cezasıdır. A'raf, 7/147

قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللّٰهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ حَتّٰى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ Kendilerine Kitap verilenlerden Allah'a ve **ahiret gününe** inanmayan, Allah ve Resulünün haram kıldığını haram saymayan ve hak dini kendine din edinmeyen kimselerle, küçülerek elleriyle cizye /vergi verinceye kadar savaşın. Tövbe, 9/29

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَاَنْ لَمْ يَلْبَثُوا اِلَّا سَاعَةً مِنَ النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللّٰهِ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ Onları yeniden diriltip hepsini bir araya toplayacağı gün, dünyada sanki gündüzün bir saatinden başka kalmamışlar gibi, aralarında tartışırlar. **Allah'a kavuşmayı** yalan sayanlar, ziyana uğramış ve doğru yolu bulamamışlardır. Yunus, 10/45

اَلَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ O zalimler ki insanları Allah'ın yolundan çevirirler ve o yolu çapraşık ve dolambaçlı göstermeğe çalışırlar. Çünkü onlar **ahrete inanmazlar.** Hud, 11/19

اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكِرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ Sizin İlâhınız bir tek İlah'tır. Ne var ki, **ahirete inanmayanlar** bu gerçeği, boş bir kibir yüzünden, kabule yanaşmıyor. Nahl, 16/22

وَاَنَّ الَّذٖينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ اَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا اَلٖيمًا **Ahirete inanmayanlara** gelince, onlar için de elemli bir azap hazırlamışızdır. İsra, 17/10

وَاِذَا قَرَاْتَ الْقُرْاٰنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذٖينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ حِجَابًا مَسْتُورًا Biz, Kur'an okuduğun zaman, seninle **ahirete inanmayanların** arasına gizleyici bir örtü çekeriz. İsra, 17/45

وَقَالَ الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِهِ الَّذٖينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِلِقَاءِ الْاٰخِرَةِ وَاَتْرَفْنَاهُمْ فِى الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا مَا هٰذَا اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يَاْكُلُ مِمَّا تَاْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ Nuh'un milleti içinden kâfir/hakikati örten ve **ahirete ulaşmayı** inkâr eden ayrıca dünya hayatında kendilerine refah verdiğimiz varlıklı kişiler dediler ki; "Bu nasıl bir peygamberdir? Bu sizin gibi bir insandır; sizin yediğinizden yer, sizin içtiğinizden içer." Mü'minun, 23/33

اِنَّ الَّذٖينَ يُحِبُّونَ اَنْ تَشٖيعَ الْفَاحِشَةُ فِى الَّذٖينَ اٰمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ اَلٖيمٌ فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ İnananlar arasında çirkin şeylerin yayılmasını arzulayan kimseler için dünyada da **ahirette** de çetin bir ceza vardır. Allah bilir, siz bilmezsiniz. Nûr, 24/19

اِنَّ الَّذٖينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لُعِنُوا فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظٖيمٌ Namuslu, bir şeyden haberi olmayan mümin kadınlara zina suçu atanlar, dünya ve **ahirette** lânetlenmişlerdir. Onlar için büyük bir azap vardır. Nûr, 24/23

اِنَّ الَّذٖينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ اَعْمَالَهُمْ فَهُمْ يَعْمَهُونَ **Ahirete inanmayanla** gelince. Biz onların yapıp ettiklerini kendilerine süslü gösterdik, bu yüzden onlar saplandıkları bataklıkta bocalayıp dururlar. Neml, 27/4

بَلِ ادَّارَكَ عِلْمُهُمْ فِى الْاٰخِرَةِ بَلْ هُمْ فٖى شَكٍّ مِنْهَا بَلْ هُمْ مِنْهَا عَمُونَ **Ahiretin varlığına** dair bilgiler, kendilerine peygamberler vasıtasıyla ulaşmaktadır. Ama onlar hala kuşku içindedirler. Daha kötüsü ahirete karşı kördürler. Neml, 27/66

يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِنَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْاٰخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ Onlar dünya hayatının ancak dış yönünü bilirler. **Ahiret** konusunda ise tamamen gaflettedirler/bilgisizdirler. Rum, 30/7

وَاَمَّا الَّذٖينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَلِقَائِ الْاٰخِرَةِ فَاُولٰئِكَ فِى الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ Gerçekleri inkâr edenler, ayetlerimizi ve **ahiret buluşmasını** yalan sayanlar ise, işte onlar azapla yüz yüze geleceklerdir. Rum, 30/16

اَلَّذٖينَ يُقٖيمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ Onlar; namazı dosdoğru kılan, zekâtı veren kimselerdir. Onlar **ahirete de** kesin olarak inanırlar. Lokman, 31/4

وَاِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَحْدَهُ اشْمَاَزَّتْ قُلُوبُ الَّذٖينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ وَاِذَا ذُكِرَ الَّذٖينَ مِنْ دُونِهٖ اِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ Allah, tek ve ortaksız olarak anıldığı zaman, **ahirete inanmayanların** içlerine sıkıntı basar. Ama Allah'tan başka taptıkları anıldığı zaman hemen yüzleri güler. Zümer, 39/45

مَنْ كَانَ يُرٖيدُ حَرْثَ الْاٰخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فٖى حَرْثِهٖ وَمَنْ كَانَ يُرٖيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهٖ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِى الْاٰخِرَةِ مِنْ نَصٖيبٍ Kim **ahiret kazancını** isterse, onun kazancını artırırız. Kim de dünya kazancını isterse, ona da istediğinden veririz, fakat onun ahiretten hiç bir payı yoktur. Şûrâ, 42/20

يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَئِسُوا مِنَ الْاٰخِرَةِ كَمَا يَئِسَ الْكُفَّارُ مِنْ اَصْحَابِ الْقُبُورِ Ey iman edenler! Allah'ın gazabına uğrayan bir toplum ile dost olmayın! Çünkü kâfirler/gerçekleri inkâr edenler, kabirlerdeki kimselerden nasıl umutlarını kesmişlerse, **ahiretten de** öylece umutlarını kesmişlerdir. Mümtehine, 60/13

c) Dünyayı Ahirete tercih edenler:

يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا مَا لَكُمْ اِذَا قٖيلَ لَكُمُ انْفِرُوا فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ اثَّاقَلْتُمْ اِلَى الْاَرْضِ اَرَضٖيتُمْ بِالْحَيٰوةِ الدُّنْيَا مِنَ الْاٰخِرَةِ فَمَا مَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا فِى الْاٰخِرَةِ اِلَّا قَلٖيلٌ

Ey iman edenler! Size ne oldu ki, "Allah yolunda savaşa çıkın!" denildiği zaman yere çakılıp kalıyorsunuz? Dünya hayatını **ahirete tercih mi** ediyorsunuz? Ama ahirete göre dünya hayatının yararı pek azdır. Tövbe, 9/38

اَلَّذٖينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلَى الْاٰخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبٖيلِ اللّٰهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا اُولٰئِكَ فٖى ضَلَالٍ بَعٖيدٍ Dünya hayatını **ahirete tercih edenler**, insanları Allah yolundan çevirip bu yolu eğri ve çelişkili göstermek isteyenler var ya, işte onlar derin bir sapıklık içindedirler. İbrahim, 14/3

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمُ اسْتَحَبُّوا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلَى الْاٰخِرَةِ وَاَنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الْكَافِرٖينَ (İman ettikten sonra Allah'ı inkâr edenlere gelince) Onları ahirette korkunç bir azap beklemektedir. Bu böyledir. Çünkü onlar dünya hayatını **ahirete tercih etmişlerdir.** Allah da kâfirler topluluğunu doğru yola eriştirmez. Nahl, 16/107

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللّٰهَ عَلٰى حَرْفٍ فَاِنْ اَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَاَنَّ بِهٖ وَاِنْ اَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلٰى وَجْهِهٖ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةَ ذٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبٖينُ İnsanlar arasında öylesi de var ki, sınırlı ve somut bir amaç/menfaat uğruna Allah'a kulluk eder. Eğer işleri iyi giderse hoşnut olur. Fakat eğer sınav amaçlı bir sıkıntı ile karşılaşırsa yüz geri eder, sırt çevirir. Böylesi hem dünyayı hem de **ahireti** kaybeder ki, işte asıl yürek yarası budur. Hac, 22/11

AHLAK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِبِسْمِ

وَاِنَّكَ لَعَلٰى خُلُقٍ عَظٖيمٍ Ve şüphesiz sen, pek büyük bir **ahlak** üzerindesin. Kalem, 68/4

AKIL

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِبِسْمِ

a) Aklı kullanmak:

اِنَّ فِى خَلْقِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِى تَجْرِى فِى الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيَاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ Kuşkusuz, göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbirini takip edişinde; insanlara faydalı yüklerle denizlerde seyreden gemilerde;Allah'ın gökten indirerek onunla ölü toprağa can verdiği ve her çeşit canlının çoğalmasını sağladığı yağmurlarda, rüzgârların yönünün değişmesinde ve gökle yer arasında kendileri için tayin edilmiş belirli yönlere akan bulutlarda. Bütün bunlarda **düşünüp, akıllarını kullananlar** için sayısız izler, işaretler ve ibretler vardır. Bakara, 2/164

وَاِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا اَلْفَيْنَا عَلَيْهِ اٰبَاءَنَا اَوَ لَوْ كَانَ اٰبَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْـًٔا وَلَا يَهْتَدُونَ Onlara; “Allah'ın indirdiklerine uyun” denilince; Hayır, biz atalarımızdan gördüklerimize uyarız, derler. Ya ataları bir şeye **akıl erdiremez** ve doğruyu seçemez idiyseler de mi onlara uyacaklar? Bakara, 2/170

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بِطَانَةً مِنْ دُونِكُمْ لَا يَاْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ اَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِى صُدُورُهُمْ اَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْاٰيَاتِ اِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ Ey iman edenler! Sizden olmayanları dost edinmeyin. Onlar sizi yoldan çıkarmak için ellerinden geleni yaparlar ve sizi sıkıntıya sokmaktan hoşlanırlar. Ağızlarından nefret ve öfke taşmaktadır. Kalplerinde sakladıkları ise çok daha da kötüdür. Eğer **aklınızı kullanırsanız** Allah size ayetlerini açık-seçik açıkladı. Al-i İmran, 3/118

وَهٰذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا قَدْ فَصَّلْنَا الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ İslâm yolu Rabbinin dosdoğru yoludur. Düşünüp **aklını kullanan** kimseler için ayetlerimizi iyice açıklamış bulunuyoruz. En'am, 6/126

قُلْ تَعَالَوْا اَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ اَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْـًٔا وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا اَوْلَادَكُمْ مِنْ اِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَاِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِى حَرَّمَ اللّٰهُ اِلَّا بِالْحَقِّ ذٰلِكُمْ وَصّٰيكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ De ki: "Gelin, Allahın neyi yasakladığını size anlatayım: O'na hiç bir şeyi ortak koşmayın; anne babanıza iyilik yapın ve çocuklarınızı yoksulluk korkusuyla öldürmeyin; çünkü sizin de onların da rızıklarını sağlayacak olan Biziz. Kötülüklerin açığına da gizlisine de yaklaşmayınız. Haklı bir gerekçe yokken Allah'ın dokunulmaz ve kutsal saydığı insan hayatına kıymayın. İşte Allah **aklınızı başınıza alasınız** diye bütün bunları size bildirdi. En'am, 6/151

اِنَّا اَنْزَلْنَاهُ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ Biz **akıl erdiresiniz** diye Kur’an’ı Arapça olarak indirdik. Yusuf, 12/2

وَفِى الْاَرْضِ قِطَعٌ مُتَجَاوِرَاتٌ وَجَنَّاتٌ مِنْ اَعْنَابٍ وَزَرْعٌ وَنَخِيلٌ صِنْوَانٌ وَغَيْرُ صِنْوَانٍ يُسْقٰى بِمَاءٍ وَاحِدٍ وَنُفَضِّلُ بَعْضَهَا عَلٰى بَعْضٍ فِى الْاُكُلِ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ Yeryüzünde, birbirine komşu kıtalar vardır. Bunlarda, üzüm bağları, ekinler ve çatallı çatalsız hurma ağaçları vardır. Hepsi de aynı su ile sulanır. Fakat onları şekil ve lezzet olarak birbirinden farklı kılmışızdır. İşte bunlarda **akıllarını kullanan** bir toplum için deliller ve ibretler vardır. Ra’d, 13/4

وَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِاَمْرِهِ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ Ve sizin için gece ile gündüzü, Güneş ile Ay'ı ve yıldızları belli yasalarla bağlayıp, sizin hizmetinize verdi. Doğrusu bütün bunlarda **aklını kullanan** bir toplum için mutlaka çıkartılacak dersler vardır. Nahl, 16/12

وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْاَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ Hurma ve üzüm ağaçlarının meyvelerinden de hem içki, hem de yararlı besin elde edersiniz. Şüphesiz ki, bunda **aklını kullanan** bir topluluk için kesin bir ibret vardır. Nahl, 16/67

وَلَقَدْ تَرَكْنَا مِنْهَا اٰيَةً بَيِّنَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ Andolsun Biz, **aklını kullanıp** düşünen bir toplum için harap ettiğimiz o ülkeden açık bir çok işaret bırakmışızdır. Ankebut, 29/35

وَمِنْ اٰيَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُحْيِى بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ O'nun varlığını kanıtlayan belgelerinden biri de, size korku ve umut vermek için şimşeği göstermesi ve gökten su indirip öldükten sonra yeryüzüne hayat vermesidir. Bunda **aklını kullanan** bir millet için deliller ve ibretler vardır. Rum, 30/24

هُوَ الَّذِى خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا اَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُوا شُيُوخًا وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفّٰى مِنْ قَبْلُ وَلِتَبْلُغُوا اَجَلًا مُسَمًّى وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ Sizi, önce topraktan, sonra spermden, sonra embriyodan yaratan, sonra da sizi güçlenmeniz, daha sonra da yaşlanmanız için çocuk olarak çıkaran O’dur. İçinizden daha önce öldürülenler de vardır. Bu, **aklınızı kullanasınız** diye adı konmuş bir süreye erişmeniz içindir. Mümin, 40/67

وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيَاحِ اٰيَاتٌ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ Gece ile gündüzün değişmesinde, Allah'ın gökten bir rızık sebebi olan yağmuru indirip de onunla yeryüzünü ölümünden sonra diriltmesinde ve rüzgârları yönlendirmesinde **aklını kullanan** bir topluluk için nice deliller vardır. Casiye. 45/5

اِعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ يُحْيِى الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ Bilin ki Allah, cansız toprağa yeniden hayat verir. Gerçekten Biz, size âyetleri/açık belgeleri bir bir açıkladık. **Ola ki aklınızı kullanırsınız.** Hadid, 57/17

b) Akıl sahipleri:

وَلَكُمْ فِى الْقِصَاصِ حَيٰوةٌ يَا اُولِى الْاَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ **Ey akıl sahipleri!** Kısasta sizin için hayat vardır. Umulur ki suç işlemekten sakınırsınız. Bakara, 2/179

اَلْحَجُّ اَشْهُرٌ مَعْلُومَاتٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِى الْحَجِّ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمْهُ اللّٰهُ وَتَزَوَّدُوا فَاِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوٰى وَاتَّقُونِ يَا اُولِى الْاَلْبَابِ Hac, bilinen aylardadır. Kim o aylarda hacca giderse hacda kadına yaklaşmak, günah sayılan davranışlara yönelmek, kavga ve çekişmeye girmek yoktur. İyilik olarak yaptığınızı her iş ve eylemi Allah bilir. Ahiret için hazırlık yapın. Hiç kuşkusuz en güzel hazırlık Allah'ın emirlerine uyma ve sorumluluk bilinci taşımaktır. **Ey akıl sahipleri!** Ben'den korkun ve sakının. Bakara, 2/197

يُؤْتِى الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ اُوتِىَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ اِلَّا اُولُوا الْاَلْبَابِ Allah hikmeti/değerli ve üstün bilgiyi dilediğine verir. Kime hikmet verilirse, ona pek çok hayır verilmiş demektir. Bunu ancak **akıl sahipleri** düşünüp anlayabilirler. Bakara, 2/269.

هُوَ الَّذِى اَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ اٰيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ اُمُّ الْكِتَابِ وَاُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَاَمَّا الَّذِينَ فِى قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَاْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَاْوِيلَهُ اِلَّا اللّٰهُ وَالرَّاسِخُونَ فِى الْعِلْمِ يَقُولُونَ اٰمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ اِلَّا اُولُوا الْاَلْبَابِ O ki, Kitab'ı sana indirdi; ondan bir kısmı muhkem/mânası açık, yorum gerektirmez, âyetlerdir ki, bunlar Kitab'ın esasıdır. Diğer bir kısmı ise müteşâbih /mânası kapalı, yorum isteyen âyetlerdir. Ancak şu var ki, kalplerinde bir eğrilik ve bozukluk bulunanlar, fitne aramak için Kitap'ın sadece müteşâbih kısmının ardına düşerler ve onu yorumlamaya uğraşırlar. Oysaki onun yorumunu ancak Allah bilir. İlim sahipleri ise, "Ona inandık, hepsi de Rabbimizin katından indirilmedir." derler. Bu gerçekleri ancak **akıl sahipleri** düşünebilir. Âl-i İmran, 3/7

اِنَّ فِى خَلْقِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَاٰيَاتٍ لِاُولِى الْاَلْبَابِ Muhakkak göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelip sürelerinin uzayıp kısalmasında **temiz akıl sahipleri** için gerçekten birçok dersler vardır. Âl-i İmran, 3/190

قُلْ لَا يَسْتَوِى الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ اَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللّٰهَ يَا اُولِى الْاَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ De ki: "İyi ile kötü, güzel ile çirkin bir olmaz. kötü şeylerin çokluğu tuhafına yahut hoşuna gitse bile. O halde, Ey **temiz akıl sahipleri,** Allah' tan korkup sakının. Umulur ki mutluluğa eresiniz!" Maide, 5/100

لَقَدْ كَانَ فِى قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِاُولِى الْاَلْبَابِ **Akıl sahiplerinin** peygamberlere ilgili hikâyelerden alacakları ibret dersleri vardır…Yusuf, 12/111

لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمُ الْحُسْنٰى وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُ لَوْ اَنَّ لَهُمْ مَا فِى الْاَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ اُولٰئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَاْوٰيهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ Şimdi Rabbinden sana indirilenin hak/gerçek olduğunu bilen bir kimseyle bunu göremeyecek kadar kör olan kimse bir midir? Bu gerçeği yalnızca **temiz akıl sahipleri** anlayabilirler. Ra'd, 13/19

هٰذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنْذَرُوا بِهِ وَلِيَعْلَمُوا اَنَّمَا هُوَ اِلٰهٌ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ اُولُوا الْاَلْبَابِ Bu Kur'an tüm insanlara yönelik bir duyurudur. Onun aracılığı ile insanlar uyarılsın, herkes Allah'ın tek bir Tanrı olduğunu öğrensin ve **akıl sahipleri** düşünüp öğüt alsınlar diye insanlara gönderilmiştir. İbrahim, 14/52

اَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِى مَسَاكِنِهِمْ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِاُولِى النُّهٰى Bizim, onlardan önce nice nesilleri yok etmiş olmamız kendilerini yola getirmedi mi? Oysaki onların yurtlarında gezip dolaşırlar. Bunda, elbette ki **akıl sahipleri** için nice ibretler vardır. Ta-ha, 20/128

اَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ اٰنَاءَ الَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْاٰخِرَةَ وَيَرْجُوا رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِى الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ اِنَّمَا يَتَذَكَّرُ اُولُوا الْاَلْبَابِ Yoksa geceleyin secde ve kıyamda durarak ibadet eden, ahiretten çekinen ve Rabbinin rahmetini dileyen kimse o inkârcı ile bir tutulur mu? Resulüm! De ki: Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Şüphesiz, **temiz akıl sahipleri** öğüt alıp düşünürler. Zümer, 39/9

اَلَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ اَحْسَنَهُ اُولٰئِكَ الَّذِينَ هَدٰيهُمُ اللّٰهُ وَاُولٰئِكَ هُمْ اُولُوا الْاَلْبَابِ O kullarım ki, Kur'an'ı dinlerler sonra da en güzel şekilde uygularlar. İşte gerçek **akıl sahipleri** onlardır. Zümer, 39/18

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنَابِيعَ فِى الْاَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُخْتَلِفًا اَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرٰيهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطَامًا اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَذِكْرٰى لِاُولِى الْاَلْبَابِ Görmüyor musun ki Allah gökten bir su indirir de onu yerdeki bir takım kaynaklarda depolar. Sonra da onunla rengârenk çeşit çeşit ekinler çıkarır. Daha sonra onlar kurur, sen onu sararmış vaziyette görürsün. Sonra da onu çerçöp haline getirir. Şüphesiz bütün bunlarda **akıl sahibi olanların** alacağı dersler vardır. Zümer, 39/21

هُدًى وَذِكْرٰى لِاُولِى الْاَلْبَابِ O Kur'an, **akıl sahipleri** için bir öğüt ve doğruluk rehberidir. Mümin, 40/54.

اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فَاتَّقُوا اللّٰهَ يَا اُولِى الْاَلْبَابِ اَلَّذِينَ اٰمَنُوا قَدْ اَنْزَلَ اللّٰهُ اِلَيْكُمْ ذِكْرًا Allah günahkârlara şiddetli bir azap hazırlamıştır. Ey inanan **akıl sahipleri!** Allah'tan korkun. Allah size uyarıcı bir kitap indirmiştir. Talak, 65/10

c)Aklını kullanmayanlar:

وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا اِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَلَلدَّارُ الْاٰخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ اَفَلَا تَعْقِلُونَ Dünya hayatı bir oyun ve eğlencedir. Allah'tan korkanlar için ahiret yurdu elbette ki daha hayırlıdır. Hâla **akıl erdiremiyor musunuz?** En'am, 6/32

اِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللّٰهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ Yeryüzünde dolaşan canlıların Allah katında en kötüsü, anlamayan ve **aklını kullanmayan** sağırlarla ve dilsizlerdir. Enfâl, 8/22

قُلْ لَوْ شَاءَ اللّٰهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ وَلَا اَدْرٰيكُمْ بِهٖ فَقَدْ لَبِثْتُ فٖيكُمْ عُمُرًا مِنْ قَبْلِهٖ اَفَلَا تَعْقِلُونَ De ki: "Eğer Allah dileseydi, onu size okumazdım ve yine dileseydi onu size bildirmezdi. Ben ondan önce sizin içinizde yaşayan bir insandım. Siz yine de **akıl erdirmeyecek misiniz?"** Yunus, 10/16

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُونَ اِلَيْكَ اَفَاَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ Onlardan senin söylediklerini dinlemeye gelenler de var. Sen sağırlara nasıl duyurabilirsin ki? Hele bir de **akıllarını da kullanmıyorlarsa!** Yunus, 10/42

مَا كَانَ لِنَفْسٍ اَنْ تُؤْمِنَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ وَيَجْعَلُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذٖينَ لَا يَعْقِلُونَ Allahın izni olmadan hiç bir kimsenin iman etmesi mümkün değildir. Allah, pisliği**, aklını kullanmayanlar** üzerine bırakır. Yunus, 10/100

يَا قَوْمِ لَا اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًا اِنْ اَجْرِىَ اِلَّا عَلَى الَّذٖى فَطَرَنٖى اَفَلَا تَعْقِلُونَ Ey halkım! Bu bunun karşılığında bir ücret istemiyorum. Benim ücretim, beni Yaratandan başkasına düşmez. Hala **aklınızı başınıza** toplamayacak mısınız? Hud, 11/51

وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ اِلَّا رِجَالًا نُوحٖى اِلَيْهِمْ مِنْ اَهْلِ الْقُرٰى اَفَلَمْ يَسٖيرُوا فِى الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذٖينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَدَارُ الْاٰخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذٖينَ اتَّقَوْا اَفَلَا تَعْقِلُونَ Senden önce de, şehirler halkından kendilerine vahyettiğimiz erkeklerden başkasını peygamber göndermedik. O kâfirler yeryüzünde hiç gezip dolaşmazlar mı? Eğer gezselerdi, kendilerinden öncekilerin başlarına gelen feci akıbeti görürlerdi. Sakınıp Allah'tan korkan kimseler için ahiret yurdu bu dünyadan çok daha hayırlıdır. Öyleyse hâla **aklınızı kullanmaz mısınız**? Yusuf, 12/109

لَقَدْ اَنْزَلْنَا اِلَيْكُمْ كِتَابًا فٖيهِ ذِكْرُكُمْ اَفَلَا تَعْقِلُونَ Doğrusu Biz, hayatınız için gerekli notları içeren, size şan ve şeref sağlayan bir kitap indirdik. **Hâlâ aklınızı kullanmayacak mısınız?** Enbiya, 21/10

وَهُوَ الَّذٖى يُحْيٖى وَيُمٖيتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ اَفَلَا تَعْقِلُونَ O ki diriltir ve öldürür; gece ile gündüzün değişip durması O'nun koyduğu şaşmayan kanunların eseridir. Artık **aklınızı kullanmaz mısınız?** Mü'minun, 23/80

اَمْ تَحْسَبُ اَنَّ اَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ اَوْ يَعْقِلُونَ اِنْ هُمْ اِلَّا كَالْاَنْعَامِ بَلْ هُمْ اَضَلُّ سَبٖيلًا Yoksa sen onların çoğunun kulaklarının işittiğini ve **akıllarını kullanacaklarını mı sanıyorsun?** Onlar hayvanlar gibidirler. Hatta hayvanlardan bile daha sapık yoldadırlar. Furkan, 25/44

وَمَا اُوتٖيتُمْ مِنْ شَیْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَزٖينَتُهَا وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ وَاَبْقٰى اَفَلَا تَعْقِلُونَ Size verilen şeyler, dünya hayatının geçimi ve süsüdür. Allah katında olanlar ise, daha hayırlı ve kalıcıdır. Hâla buna **aklınız ermeyecek mi?** Kasas, 28/60

وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ اللّٰهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ Andolsun ki onlara, “Gökten su indirip, onunla ölümünün ardından yeryüzünü canlandırıp dirilten kimdir?” diye sorsan, şüphesiz: “Allah” diyecekler. De ki: “Öyleyse hamd yalnızca Allah'a mahsustur.” Fakat çoğu **akıllarını kullanmazlar**. Ankebut, 29/63

وَمَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِى الْخَلْقِ اَفَلَا يَعْقِلُونَ Kimin ömrünü uzatıyorsak, onun güç ve kuvvetini alarak yaratılışını tersine çeviriyoruz. **Hâlâ akıllanmayacaklar mı?** Yasin, 36/68

وَاِنَّكُمْ لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِمْ مُصْبِحٖينَ Şüphesiz sizler yolculuklarınız sırasında sabah akşam onların harap olmuş şehirlerin kalıntılarından geçip görüyorsunuz. Saffat, 37/137

وَبِالَّيْلِ اَفَلَا تَعْقِلُونَ Buna rağmen hala **aklınızı kullanmayacak mısınız?** Saffat, 37/138

AKRABALAR

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

اَلَّذٖينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ مٖيثَاقِهٖ وَيَقْطَعُونَ مَا اَمَرَ اللّٰهُ بِهٖ اَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِى الْاَرْضِ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ Onlar ki, Allah'a kesin söz verdikten sonra sözlerinden dönerler. Allah'ın, birleştirmesini emrettiği iman ve **akrabalık** bağlarını keserler ve yeryüzünde bozgunculuk yaparlar; işte ziyana uğrayanlar onlardır. Bakara, 2/27

كُتِبَ عَلَيْكُمْ اِذَا حَضَرَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ اِنْ تَرَكَ خَيْرًا الْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبٖينَ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقٖينَ Sizden birinize ölüm gelip çattığı zaman, eğer arkasında yeterli bir servet bırakıyorsa, anaya, babaya ve yakın **akrabaya** uygun şekilde vasiyette bulunmak size farz kılındı. Bu, Allah'tan korkanlar için bir yükümlülüktür. Bakara, 2/180

يَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلْ مَا اَنْفَقْتُمْ مِنْ خَيْرٍ فَلِلْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبٖينَ وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكٖينِ وَابْنِ السَّبٖيلِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ بِهٖ عَلٖيمٌ Sana Allah yolunda ne harcayacaklarını soruyorlar. De ki: “Hayır olarak ne harcarsanız. Harcamalar, ana-baba, **akraba**, yetimler, fakirler ve yolda kalmışlar içindir. Hayır olarak ne yaparsanız, Allah onu hakkıyla bilir.” Bakara, 2/215

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذٖى خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثٖيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذٖى تَسَاءَلُونَ بِهٖ وَالْاَرْحَامَ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقٖيبًا Ey insanlar! Sizi bir tek canlıdan yaratan, ondan eşini vücuda getiren ve o ikisinden birçok erkekler ve kadınlar üreten Rabbinize karşı gelmekten sakının. Adını anarak birbirinizden dilekler dilediğiniz Allah'tan korkun ve **akrabalık** bağlarını koparmaktan sakının. Unutmayın ki Allah, sizin üzerinizde sürekli ve titiz bir gözetleyicidir. Nisâ, 4/1

لِلرِّجَالِ نَصٖيبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْاَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ نَصٖيبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْاَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ اَوْ كَثُرَ نَصٖيبًا مَفْرُوضًا Ana, baba ve **akrabanın** geride bıraktıklarından erkekler bir pay alacaklardır. Ana baba ve akrabanın bıraktıklarından, Az veya çok olsun kadınların da bir payı olacaktır; bu, Allah tarafından tayin edilen bir paydır. Nisâ, 4/7

وَاِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ اُولُوا الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكٖينُ فَارْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا Miras taksiminde kendilerine pay düşmeyen **akrabalar**, yetimler ve fakirler hazır bulunurlarsa, onlara da maldan bir şeyler verin ve onlara gönüllerini alacak güzel sözler söyleyin. Nisâ, 4/8

وَاعْبُدُوا اللّٰهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهٖ شَيْـًٔا وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَبِذِى الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكٖينِ وَالْجَارِ ذِى الْقُرْبٰى وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنْبِ وَابْنِ السَّبٖيلِ وَمَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا Allah'a ibadet edin ve ona hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana babaya, **akrabaya**, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yanınızdaki arkadaşa, yolcuya, elinizin altındakilere iyilik edin. Şüphesiz Allah, kibirlenen ve övünen kimseleri sevmez. Nisa, 4/36

وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا مِنْ بَعْدُ وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ فَاُولٰٓئِكَ مِنْكُمْ وَاُولُوا الْاَرْحَامِ بَعْضُهُمْ اَوْلٰى بِبَعْضٍ فٖى كِتَابِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَیْءٍ عَلٖيمٌ Sonradan iman ederek hicret edip de sizinle beraber savaşanlar da sizdendir. Ancak Allah'ın kitabına göre yakın **akrabalar** birbirlerine vâris olmağa daha uygundur. Şüphesiz ki Allah her şeyi bilendir. Enfâl, 8/75

وَالَّذٖينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ مٖيثَاقِهٖ وَيَقْطَعُونَ مَا اَمَرَ اللّٰهُ بِهٖ اَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِى الْاَرْضِ اُولٰٓئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ Allah'a verdikleri sözü, belgeledikten sonra bozanlar, Allah'ın korunmasını emrettiği **akrabalık** bağlarını koparanlar ve yeryüzünde fesat çıkaranlar var ya; işte lânet onlara, yurdun kötüsü de onlaradır. Ra'd, 13/25

اِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ وَاٖيتَائِ ذِى الْقُرْبٰى وَيَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْىِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ Muhakkak ki Allah, adaleti, iyiliği, **akrabaya** yardım etmeyi emreder, çirkin işleri, fenalık ve azgınlığı da yasaklar. O, düşünüp tutasınız diye size öğüt veriyor. Nahl, 16/90

وَاٰتِ ذَا الْقُرْبٰى حَقَّهُ وَالْمِسْكٖينَ وَابْنَ السَّبٖيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذٖيرًا **Akrabaya,** yoksula ve yolda kalmış yolcuya haklarını ver, fakat saçıp savurma. İsra, 17/26

فَاٰتِ ذَا الْقُرْبٰى حَقَّهُ وَالْمِسْكٖينَ وَابْنَ السَّبٖيلِ ذٰلِكَ خَيْرٌ لِلَّذٖينَ يُرٖيدُونَ وَجْهَ اللّٰهِ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ Öyle ise **akrabaya,** yoksula ve yolcuya hakkını ver. Bu, Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak isteyenler için daha hayırlıdır. İşte onlar kutruluşa erenlerdir. Rum, 30/38

فَهَلْ عَسَيْتُمْ اِنْ تَوَلَّيْتُمْ اَنْ تُفْسِدُوا فِى الْاَرْضِ وَتُقَطِّعُوا اَرْحَامَكُمْ Demek sizler iş başına gelecek olursanız, yeryüzünde bozgunculuk yapacak, **akrabalık bağlarını** da koparacaksınız, öyle mi? Muhammed, 47/22

ALAY ETMEK-LAKAP TAKMAK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

زُيِّنَ لِلَّذٖينَ كَفَرُوا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَالَّذٖينَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَاللّٰهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ İnkâr edenlere dünya hayatı süslü/cazip gösterildi. Onlar iman edenlerle **alay ederler**. Allah'a karşı gelmekten sakınanlar ise, kıyamet günü bunların üstündedir. Allah dilediğini hesapsız olarak ödüllendirir. Bakara, 2/212

وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذٖينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهٖ يَسْتَهْزِؤُنَ Andolsun, senden önce de birçok peygamber **alaya** almışlardı da alay edenleri, alay ettikleri şey kuşatıp kıskıvrak mahvetmişti. En'am, 6/10

اَلَّذٖينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعٖينَ مِنَ الْمُؤْمِنٖينَ فِى الصَّدَقَاتِ وَالَّذٖينَ لَا يَجِدُونَ اِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللّٰهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلٖيمٌ Sadaka vermekte gönülden davranan müminlere dil uzatan ve ancak ellerinden geldiği kadar verebilenlerle **alay eden** kimselere davranışlarının cezasını Allah verir. Onlara can yakıcı azab vardır. Tövbe, 9/79

وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذٖينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهٖ يَسْتَهْزِؤُنَ Andolsun, senden önce de birçok peygamberle **alay edildi** de içlerinden alay edenleri, o alaya aldıkları şey kuşatıverdi. Enbiya, 21/41

يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسٰى اَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ عَسٰى اَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا اَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْاَلْقَابِ بِئْسَ الِاسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْاٖيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ Ey inananlar! Bir topluluk başka bir toplulukla **alay etmesin**. Belki alay ettikleri kimseler, kendilerinden iyidirler. Kadınlarda başka kadınlarla alay etmesinler. Belki o alay ettikleri kend-i lerinden daha iyidirler. Birbirinizde kusur aramayın; birbirinizi **kötü lakaplarla** çağırmayın. İnandıktan sonra sapıklıkla adlanmak ne kötü şeydir! Kim tövbe etmezse, işte onlar zalimin ta kendisidir. Hucurat, 49/11

ALDATMAK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

وَاِلٰى مَدْيَنَ اَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَاَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمٖيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ اَشْيَاءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا فِى الْاَرْضِ بَعْدَ اِصْلَاحِهَا ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنٖينَ Medyen halkına da kardeşleri Şu'ayb'ı peygamber olarak gönderdik. Dedi ki: "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin. Sizin ondan başka ilahınız yoktur. Rabbinizden size açık bir belge gelmiştir. Artık ölçüyü ve tartıyı tam yapın. **İnsanların mallarını eksiltmeyin**. Düzene sokulduktan sonra yeryüzünde bozgunculuk etmeyin. İnananlar iseniz bu sizin için hayırlıdır." A'raf, 7/85

وَيْلٌ لِلْمُطَفِّفٖينَ ﴿١﴾ Ölçüde ve tartıda **hile yapanların vay haline!** Mutaffifin, 83/1

اَلَّذٖينَ اِذَا اكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ﴿٢﴾ وَاِذَا كَالُوهُمْ اَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ ﴿٣﴾ اَلَا يَظُنُّ اُولٰٓئِكَ اَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ﴿٤﴾ لِيَوْمٍ عَظٖيمٍ ﴿٥﴾ يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمٖينَ ﴿٦﴾ Onlar insanlardan bir şey ölçüp aldıkları zaman, tam ölçerler. Fakat kendileri onlara bir şey ölçüp

yahut tartıp verdikleri zaman **eksik** ölçüp tartarlar. Onlar, tüm insanların, âlemlerin Rabbinin huzurunda toplanacakları günde diriltileceklerini sanmıyorlar mı? Mutaffifin, 83/2…6

ALÇAK GÖNÜLLÜLÜK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّجِيمِبِسْمِ

وَلِكُلِّ اُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لِيَذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ عَلٰى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْاَنْعَامِ فَاِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ فَلَهُ اَسْلِمُوا وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ Her ümmet için, Allah’ın kendilerine rızık olarak verdiği hayvanlar üzerine ismini ansınlar diye kurban kesmeyi uygun bulduk. İşte sizin ilâhınız bir tek ilâhtır. Şu hâlde O’na teslim olun. **Alçak gönüllü** olanlara müjde ver. Hac, 22/34

وَعِبَادُ الرَّحْمٰنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْاَرْضِ هَوْنًا وَاِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا Rahman’ın kulları, yeryüzünde **alçak gönüllü** olarak yürürler. Cahiller kendilerine laf attıklarında ise “Selam/sağlık ve esenlik sizin üstünüze olsun” deyip geçerler. Furkan, 25/63

وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ Müminlerden sana uyanlara **tevazu ve** hoşgörü ile rahmet ve şefkat kanadını yerlere kadar indir. Şuara, 26/215

ALEMLER

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّجِيمِبِسْمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ Hamd **Alemlerin** Rabbinedir. Fatiha, 1/1

يَا بَنِى اِسْرَائِلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِى اَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَاَنِّى فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ Ey İsrail oğulları, size bağışladığım nimetimi ve sizi **alemlere** üstün kıldığımı hatırlayın. Bakara, 2/122

وَلٰكِنَّ اللّٰهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ…Ancak Allah, **alemlere** karşı büyük lütuf ve ihsan sahibidir. Bakara, 2/251

فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِىٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ Kim inkar ederse, şüphesiz Allah **alemlere** muhtaç olmayandır. Ali İmran, 3/97

اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٰى لِلْعَالَمِينَ…O Kur'an, **alemlere** bir 'öğüt ve hatırlatmadan' başkası değildir." En'am, 6/90

وَمَا اَرْسَلْنَاكَ اِلَّا رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ Biz seni **alemler** için yalnızca bir rahmet olarak gönderdik. Enbiya, 21/107

وَمَا تَشَاؤُنَ اِلَّا اَنْ يَشَاءَ اللّٰهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ **Alemlerin** Rabbi olan Allah dilemedikçe siz dileyemezsiniz. Tekvir, 81/29

ÂLİMLER/ BİLGİNLER/İLİM SAHİPLERİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّجِيمِبِسْمِ

شَهِدَ اللّٰهُ اَنَّهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ وَالْمَلٰئِكَةُ وَاُولُوا الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُAllah, melekler ve **ilim sahipleri**, ondan başka ilâh olmadığına adaletle şahitlik ettiler. O’ndan başka ilâh yoktur. O, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir. Al-i İmran, 3/18

لٰكِنِ الرَّاسِخُونَ فِى الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُقِيمِينَ الصَّلٰوةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ اُولٰئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ اَجْرًا عَظِيمًا Fakat onlardan **ilimde derinleşmiş** olanlar ve müminler, sana indirilene ve senden önce indirilene iman ederler. O namazı kılanlar, zekâtı verenler, Allah’a ve ahiret gününe inananlar var ya, iş- te Ben onlara büyük bir ödül vereceğiz. Nisa, 4/162

قُلْ اٰمِنُوا بِهِ اَوْ لَا تُؤْمِنُوا اِنَّ الَّذِينَ اُوتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِ اِذَا يُتْلٰى عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْاَذْقَانِ سُجَّدًا De ki: Siz ona/Kur’ana ister inanın, ister inanmayın; şu bir gerçek ki, bundan önce kendilerine **ilim verilen** kimselere o Kur'an okununca, derhal yüz üstü secdeye kapanırlar. İsra, 17/107 *(Secde Ayeti)*

وَتِلْكَ الْاَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا اِلَّا الْعَالِمُونَ İşte Biz bu örnekleri insanlar için getiriyoruz. Onları ancak **bilginler** düşünüp anlarlar. Ankebut, 29/43

وَمِنْ اٰيَاتِهِ خَلْقُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاخْتِلَافُ اَلْسِنَتِكُمْ وَاَلْوَانِكُمْ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِلْعَالِمِينَ Göklerin ve yerin yaratılması, dillerinizin ve renklerinizin farklı oluşu, O'nun ayetlerindendir.Bunda, **âlimler** için gerçekten ayetler vardır. Rum, 30/22

اِنَّمَا يَخْشَى اللّٰهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمٰٓؤُا اِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ…Kulları içinde Allah'tan ancak **âlimler** korkar. Şüphe yok ki Allah çok güçlüdür. Hüküm ve hikmet sahibidir. Fatır, 35/28

اَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ اٰنَاءَ الَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْاٰخِرَةَ وَيَرْجُوا رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِى الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ اِنَّمَا يَتَذَكَّرُ اُولُوا الْاَلْبَابِ Yoksa geceleyin secde ederek ve kıyamda durarak ibadet eden, ahiretten çekinen ve Rabbinin rahmetini dileyen kimse o inkârcı gibi midir? De ki: **Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?** Doğrusu bunu ancak akıl sahipleri düşünüp öğüt alır. Zümer, 39/9

يَرْفَعِ اللّٰهُ الَّذِينَ اٰمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ اُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ…Allah sizden inananları ve kendilerine **ilim verilenleri** derecelerini yükseltsin. Allah yaptıklarınızdan haberdardır. Mücadele, 58/11

مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرٰيةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ اَسْفَارًا بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ Tevrat’taki **bilgilerle** yükümlü oldukları halde onun öngördüğü bilgilerle amel etmeyenlerin durumu, **ciltlerle kitap taşıyan eşeğin durumu gibidir.** Allah’ın ayetlerini inkâr eden topluluğun hâli ne kötüdür! Allah, zalimler topluluğunu doğru yola iletmez. Cuma, 62/5

AMEL/İŞ-EYLEM

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

a) Salih ameller/İyi ve güzel işler.

وَبَشِّرِ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ اَنَّ لَهُمْ... İman edip **salih ameller/**doğru ve yararlı işler yapanlara, içinden ırmaklar akan cennetler olduğunu müjdele… Bakara, 2/25

بَلٰى مَنْ اَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلّٰهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ اَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّه۪ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ Kim kendini Allah'a adar ve bunun yanında **iyi ameller** de işlerse Allah katında mutlaka ödülünü alır. Böyleleri için korku söz konusu değildir, onlar hiç üzülmeyecekler. Bakara, 2/112

اِنَّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتَوُا الزَّكٰوةَ لَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ Şüphesiz iman edip **salih ameller** işleyen, namazı dosdoğru kılan ve zekâtı verenlerin ödülleri Rableri katındadır. Onlara korku yoktur. Onlar mahzun da olmayacaklardır. Bakara, 2/277

فَاَمَّا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفّ۪يهِمْ اُجُورَهُمْ وَيَز۪يدُهُمْ مِنْ فَضْلِه۪... İman edip **salih ameller** işleyenlere gelince, Allah onların ödüllerini eksiksiz ödeyecek ve lütfundan onlara daha da fazlasını verecektir, …Nisa, 4/173

وَعَدَ اللّٰهُ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَاَجْرٌ عَظ۪يمٌ Allah, iman eden ve **iyi şeyler** yapanlara söz vermiştir; onlara bağışlama ve büyük ödül vardır. Maide, 5/9

وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ ف۪يهَا خَالِدُونَ İman edip **salih ameller** işleyenlere gelince ki biz kişiye ancak gücünün yettiğini yükleriz. İşte onlar cennetliklerdir. Onlar orada ebedî kalıcıdırlar. A'raf, 7/42

لِلَّذ۪ينَ اَحْسَنُوا الْحُسْنٰى وَزِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ ف۪يهَا خَالِدُونَ Dünyada **iyi işler** yapanlara daha iyi bir karşılık ve fazlası vardır. Onların yüzlerini ne bir kara leke ve ne de horlanmışlık kaplar. Onlar cennetliklerdir, orada ebedi olarak kalacaklardır. Yunus, 10/26

اِنَّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَاَخْبَتُوا اِلٰى رَبِّهِمْ اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ ف۪يهَا خَالِدُونَ İnanıp da **güzel işler yapan** ve Rablerine gönülden boyun eğenlere gelince, işte onlar cennet ehlidir. Onlar orada ebedî kalırlar. Hud, 11/23

اَلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبٰى لَهُمْ وَحُسْنُ مَاٰبٍ İman edip **iyi işler** yapanlara ne mutlu! Onlar için hoş bir hayat ve güzel bir gelecek vardır. Ra'd, 13/29

اَلْمَالُ وَالْبَنُونَ ز۪ينَةُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ اَمَلًا Mal ve oğullar dünya hayatının süsüdür; Kalıcı olan **salih ameller** ise, Rabbinin katında, sevap ve ümit olarak da daha hayırlıdır. Kehf, 18/46

...فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّه۪ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّه۪ اَحَدًا Kim Rabbine kavuşmayı umuyorsa **yararlı bir iş** yapsın ve Rabbine ibadette kimseyi ortak koşmasın." Kehf, 18/110

وَيَز۪يدُ اللّٰهُ الَّذ۪ينَ اهْتَدَوْا هُدًى وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَرَدًّا Allah, doğru yolda olanların hidayetini artırır. Kalıcı ve **salih ameller**/doğru ve yararlı işler yapanlar ise Rabbin katında sevapça daha üstün, sonuç bakımından daha hayırlıdır. Meryem, 19/76

فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ لِسَعْيِه۪ وَاِنَّا لَهُ كَاتِبُونَ Şu hâlde, kim inanmış olarak bir **salih amel** işlerse, çalışması asla inkâr edilmez. Şüphesiz biz onu yazmaktayız. Enbiya, 21/94

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى الَّذ۪ينَ عَمِلُوا السَّيِّـَٔاتِ اِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ Kim **iyilikle gelirse,** ona daha hayırlısı vardır. Kim de kötülükle gelirse, ona işlediği suçuna denk ceza görür. Kasas, 28/84

وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّـَٔاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ اَحْسَنَ الَّذ۪ى كَانُوا يَعْمَلُونَ İman edip **doğru ve yararlı işler** yapanların kötülüklerini elbette örteriz ve onlara, yaptıklarının daha güzeli ile karşılık veririz. Ankebut, 29/7

وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِى الصَّالِح۪ينَ İnanıp **iyi işler** yapanları, elbette sâlihler/iyiler arasına sokarız. Ankebut, 29/9

مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِاَنْفُسِهِمْ يَمْهَدُونَ Kim inkâr ederse, inkârı kendi aleyhine olur. **İyi işler** yapanlara gelince, onlar da kendileri için cennetteki yerlerini hazırlamış olurlar. Rum, 30/44

لِيَجْزِىَ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِه۪ اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِر۪ينَ Zira Allah, iman edip iyi işler yapanlara kendi lütfundan karşılık verecektir. Şüphesiz O, kâfirleri sevmez. Rum, 30/45

اَفَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِه۪ فَرَاٰهُ حَسَنًا فَاِنَّ اللّٰهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْد۪ى مَنْ يَشَاءُ فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسَرَاتٍ اِنَّ اللّٰهَ عَل۪يمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ İşlediği kötü işleri süsü ve güzel gören kimse; **iyiyi, kötüyü bilen gibi midir?** Allah, dilediğini sapıklık içinde bırakır, dilediğini doğru yola çıkarır. Öyleyse onlar için kendini üzüp durma! Allah, onların ne yaptıklarını biliyor. Fatır, 35/8

مَنْ كَانَ يُر۪يدُ الْعِزَّةَ فَلِلّٰهِ الْعِزَّةُ جَم۪يعًا اِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ وَالَّذ۪ينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّـَٔاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَد۪يدٌ وَمَكْرُ اُولٰٓئِكَ هُوَ يَبُورُ Her kim şan ve şeref istiyorsa bilsin ki, şan ve şeref bütünüyle Allah'a aittir. Güzel sözler ancak O'na yükselir. **Salih**

ameli de güzel sözler yükseltir. Kötülükleri tuzak yapanlar var ya, onlar için çetin bir azap vardır. İşte onların tuzağı boşa çıkar. Fatır, 35/10

إِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ اَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ Şüphesiz iman edip **salih ameller** işleyenler için ise kesintisiz bir mükâfat vardır. Fussilet, 41/8

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ اَسَاءَ فَعَلَيْهَا وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ Kim **iyi bir iş** yaparsa kendi lehinedir. Kim de kötülük yaparsa kendi aleyhinedir. Rabbin, kullara zerre kadar haksızlık etmez. Fussilet, 41/46

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ اَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ Kim **iyi bir iş** yaparsa faydası kendisinedir ve kim kötülük yaparsa zararı kendisinedir. Sonra Rabbinize döndürüleceksiniz. Casiye, 45/15

اَلَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْاِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ اِلَّا اللَّمَمَ اِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ هُوَ اَعْلَمُ بِكُمْ اِذْ اَنْشَاَكُمْ مِنَ الْاَرْضِ وَاِذْ اَنْتُمْ اَجِنَّةٌ فِى بُطُونِ اُمَّهَاتِكُمْ فَلَا تُزَكُّوا اَنْفُسَكُمْ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقٰى Ufak tefek kusurları dışında, büyük günahlardan, çirkin işlerden kaçınanlara gelince, bil ki Rabbin, affı bol olandır. O, sizi daha topraktan yarattığı zaman ve annelerinizin rahminde bulunduğunuz sırada bile, en iyi bilendir. Bunun için kendinizi temize çıkarmayın. Çünkü O, **kötülükten sakınanı** daha iyi bilir. Necm, 53/32

رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْكُمْ اٰيَاتِ اللّٰهِ مُبَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللّٰهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا اَبَدًا قَدْ اَحْسَنَ اللّٰهُ لَهُ رِزْقًا İman edip **salih amel** işleyenleri, karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için size Allah'ın apaçık âyetlerini okuyan bir peygamber gönderdi. Kim Allah'a inanır ve **salih bir amel işlerse**, Allah onu, içinden ırmaklar akan, içinde ebedî kalacakları cennetlere koyacaktır. Allah, gerçekten ona güzel bir rızık vermiştir. Talak, 65/11

اِلَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ اَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ İman edip **sâlih amel** işleyenler başkadır; onlar için arkası kesilmeyen bir mükâfat vardır. İnşikak, 84/25

اِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ اُولٰئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ Şüphesiz, iman edip, **salih ameller** işleyenler yaratılmışların en hayırlısıdırlar. Beyine, 98/7

وَالْعَصْرِ ﴿١﴾ اِنَّ الْاِنْسَانَ لَفِى خُسْرٍ ﴿٢﴾ اِلَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ﴿٣﴾ Zamana yemin ederim ki insan gerçekten ziyan içindedir. Bundan ancak iman edip **iyi ameller** işleyenler, birbirlerine hakkı tavsiye edenler ve sabrı tavsiye edenler müstesnadır. Asr, 103/1-2-3

AMELLERİN YAZILMASI

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَمَا تَكُونُ فِى شَاْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْاٰنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ اِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا اِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِى الْاَرْضِ وَلَا فِى السَّمَاءِ وَلَا اَصْغَرَ مِنْ ذٰلِكَ وَلَا اَكْبَرَ اِلَّا فِى كِتَابٍ مُبِينٍ Hangi durumda bulunsan, Kur'an'dan her ne okusan ve her ne iş yapsanız, siz ona dalıp gitmişken Biz üzerinizde **şahidiz.** Rabbinden ne yerde, ne gökte zerre kadar; ondan ne küçük, ne büyük hiçbir şey gizli değildir. **Bunların hepsi apaçık bir kitaptadır.** Yunus, 10/61

وَلِلّٰهِ غَيْبُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاِلَيْهِ يُرْجَعُ الْاَمْرُ كُلُّهُ فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ Bununla beraber göklerin ve yerin sırrını Allah bilir. Bütün işler O'na döndürülür; yalnız O'na ibadet et ve O'na dayan! Rabbin yaptığınızdan ve yapacağınızdan **habersiz değildir**. Hud, 11/123

لَهُ مُعَقِّبَاتٌ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ يَحْفَظُونَهُ مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ Herkes için önünden ve arkasından takip eden melekler vardır, onu Allah'ın emriyle **gözetirler**… Ra'd, 13/11

وَكُلَّ اِنْسَانٍ اَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِى عُنُقِهِ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ كِتَابًا يَلْقٰيهُ مَنْشُورًا Her insanın yaptığı iş ve eylemleri boynuna astık, onları, kıyamet günü de yazılmış apaçık bir kitap olarak meydana çıkaracağız. Herkes, ne yapmışsa hepsini **o kitapta yazılı** olarak bulacaktır. İsra, 17/13

اِنَّا نَحْنُ نُحْيِ الْمَوْتٰى وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَاٰثَارَهُمْ وَكُلَّ شَىْءٍ اَحْصَيْنَاهُ فِى اِمَامٍ مُبِينٍ Gerçekten ölüleri Biz diriltiriz, onların önceden yapıp gönderdiklerini ve bıraktıkları **eserlerini yazarız**… Yasin, 36/12

وَاَشْرَقَتِ الْاَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجِىءَ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِىَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ Yeryüzü, Rabbinin nuruyla aydınlanır. **Kitap açılır**. Peygamberler ve şahitler getirilir. Ve onlara haksızlık yapılmadan, aralarında adaletle hüküm verilir. Zümer, 39/69

وَتَرٰى كُلَّ اُمَّةٍ جَاثِيَةً كُلُّ اُمَّةٍ تُدْعٰى اِلٰى كِتَابِهَا اَلْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ O gün her ümmeti diz çökmüş olarak görürsün. Her ümmet **kitabına** çağırılır: "Bugün yaptıklarınızın karşılığını size verilecektir." Casiye, 45/28

اِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ Onun sağında ve solunda, her davranışı yakalayıp **tespit eden** iki melek vardır. Kaf, 50/17

وَكُلُّ شَىْءٍ فَعَلُوهُ فِى الزُّبُرِ Onların yaptıkları her şey **defterlere kaydedilmiştir**. Kamer, 54/52

مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ اِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ İnsan hiçbir söz söylemez ki, yanında onu gözetleyen **yazmaya hazır** bir melek bulunmasın. Kaf, 50/18

وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌ Küçük, büyük hepsi satır satır **yazılmıştır.** Kamer, 54/53

وَاِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ **Amel defterleri açıldığı zaman.** Tekvir, 81/10

وَاِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ Şunu iyi bilin ki üzerinizde bekçiler, **değerli yazıcılar** vardır. İnfitar, 82/10

كِرَامًا كَاتِبِينَ Onlar, yapmakta olduklarınızı kayda geçirirler. İnfitar, 82/11

كَلَّا اِنَّ كِتَابَ الفُجَّارِ لَفِى سِجِّينٍ ﴿٧﴾ وَمَا اَدْرٰيكَ مَا سِجِّينٌ ﴿٨﴾ كِتَابٌ مَرْقُومٌ ﴿٩﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٠﴾ Doğrusu günahkârların yazısı, muhakkak Siccîn'dedir. Siccin'in ne olduğunu sen nereden bileceksin? O, **amellerin sayılıp** yazıldığı bir kitaptır. Hakkı yalan sayanların o gün, vay hallerine! Mutaffifin, 83/7-8-9-10

كَلَّا اِنَّ كِتَابَ الْاَبْرَارِ لَفِى عِلِّيِّينَ ﴿١٨﴾ وَمَا اَدْرٰيكَ مَا عِلِّيُّونَ ﴿١٩﴾ كِتَابٌ مَرْقُومٌ ﴿٢٠﴾ Şüphe yok ki iyi kişilerin **amel defterleri**, illiyyîn'dedir. İlliyyun'un ne olduğunu nereden bileceksin? İlliyyûn, müminlerin yaptıkları işlerin kaydedildiği defterdir. Mutaffifin, 83/18-19-20

فَاَمَّا مَنْ اُوتِىَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ ﴿٧﴾ فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا ﴿٨﴾ وَيَنْقَلِبُ اِلٰى اَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿٩﴾ Kime kitabı/**amel defteri** sağından verilirse, Hesabı çok kolay bir şekilde görülecek, Sevinçli olarak ailesine dönecektir. İnşikak, 84/7-8-9

وَاَمَّا مَنْ اُوتِىَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ ﴿١٠﴾ فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا ﴿١١﴾ وَيَصْلٰى سَعِيرًا ﴿١٢﴾ Kimin de **kitabı** arkasından verilirse, "yetiş ya ölüm" diye bağıracak. Ve cehennem'e girecektir. İnşikak, 84/10-11-12

AMELLERİN KARŞILIĞI

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَلِكُلٍّ دَرَجَاتٌ مِمَّا عَمِلُوا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ Herkesin, yaptığı işlere göre birbirinden farklı derecesi vardır. Rabbin onların **yaptıklarından habersiz** değildir. En'âm, 6/132

وَلِكُلٍّ دَرَجَاتٌ مِمَّا عَمِلُوا وَلِيُوَفِّيَهُمْ اَعْمَالَهُمْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ Herkesin yaptıklarına göre dereceleri vardır. Allah, onlara **yaptıklarının karşılığını verir,** asla kendilerine haksızlık yapılmaz. Ahkaf, 46/19

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اَطِيعُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوا اَعْمَالَكُمْ Ey iman edenler! Allah'a itaat edin; resule de itaat edin! **Amellerinizi işe yaramaz hale getirmeyin.** Muhammed, 47/33

وَلِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ لِيَجْزِىَ الَّذِينَ اَسَاؤُا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِىَ الَّذِينَ اَحْسَنُوا بِالْحُسْنٰى Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'a aittir: O, kötülük yapanlara **yaptıklarının karşılığını verecek** ve iyilik yapanları da katıksız iyilikle ödüllendirecektir. Necm, 53/31

ANA-BABA

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَاِذْ اَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِى اِسْرَائِلَ لَا تَعْبُدُونَ اِلَّا اللّٰهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَذِى الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ اِلَّا قَلِيلًا مِنْكُمْ وَاَنْتُمْ مُعْرِضُونَ Vaktiyle Biz, İsrail oğullarından: "Allah'tan başkasına kulluk etmeyin, **anaya, babaya,** yakın akrabaya, yetimlere, yoksullara iyilik edin, insanlara güzel söz söyleyin, namazı kılın, zekâtı verin" Diye söz almıştık. Sonunda çok azınız dışında sözünüzden döndünüz ve hala da dönmeye devam ediyorsunuz. Bakara, 2/83

كُتِبَ عَلَيْكُمْ اِذَا حَضَرَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ اِنْ تَرَكَ خَيْرًا اَلْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ Birinize ölüm geldiği zaman, eğer bir hayır bırakacaksa **anaya, babaya,** yakınlara uygun bir biçimde vasiyet etmek Allah'tan korkanlar üzerine bir borçtur. Bakara, 2/180

يَسْئَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلْ مَا اَنْفَقْتُمْ مِنْ خَيْرٍ فَلِلْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبِينَ وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ بِهِ عَلِيمٌ Sana Allah yolunda kimlere ve ne harcayacaklarını sorarlar. De ki: Hayır olarak harcarsanız. Harcayacağınız mal; **anne baba**, akrabalar, yetimler, yoksullar ve yolda kalmış garipler içindir. Hayır olarak ne yaparsanız Allah muhakkak onu bilir. Bakara, 2/215

وَاعْبُدُوا اللّٰهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَبِذِى الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِى الْقُرْبٰى وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنْبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا Allah'a ibadet edin, O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. **Ana babaya,** akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın ve uzak komşuya, yakın arkadaşa, yolcuya, ellerinizin altında bulunan hizmetçi ve işçilere iyi davranın; Allah kendini beğenen ve övünen kimseleri sevmez. Nisâ, 4/36

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلّٰهِ وَلَوْ عَلٰى اَنْفُسِكُمْ اَوِ الْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبِينَ اِنْ يَكُنْ غَنِيًّا اَوْ فَقِيرًا فَاللّٰهُ اَوْلٰى بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوٰى اَنْ تَعْدِلُوا وَاِنْ تَلْوُا اَوْ تُعْرِضُوا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا Ey iman edenler! Kendiniz, **ana babanız** ve en yakınlarınızın aleyhine de olsa, Allah için şahitlik yaparak adaleti titizlikle ayakta tutan kimseler olun. Şahitlik ettikleriniz zengin veya fakir de olsalar adaletten ayrılmayın. Çünkü Allah ikisine de sizlerden daha yakındır. Öyle ise adaleti yerine getirirken nefsinize uymayın. Eğer şahitlik ederken gerçeği çarpıtırsanız veya şahitlik etmekten kaçınırsanız bilin ki şüphesiz Allah, yaptıklarınızdan hakkıyla haberli olandır. Nisâ, 4/135

قُلْ تَعَالَوْا اَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ اَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْـًٔا وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا اَوْلَادَكُمْ مِنْ اِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَاِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِى حَرَّمَ اللّٰهُ اِلَّا بِالْحَقِّ ذٰلِكُمْ وَصّٰيكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ De ki: "Gelin, Allahın neyi yasakladığını size anlatayım: O'na hiç bir şeyi ortak koşmayın; **anne babanıza** iyilik yapın ve çocuklarınızı yoksulluk korkusuyla öldürmeyin; çünkü sizin de onların da rızıklarını sağlayacak olan Biziz. Kötülüklerin açığına da gizlisine de yaklaşmayınız. Haklı bir gerekçe yokken Allah'ın dokunulmaz ve kutsal saydığı insan hayatına kıymayın. İşte Allah aklınızı başınıza alasınız diye bütün bunları size bildirdi. En'am, 6/151

وَقَضٰى رَبُّكَ اَلَّا تَعْبُدُوا اِلَّا اِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا اِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ اَحَدُهُمَا اَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا اُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا Rabbin ancak kendisine kulluk etmenizi, **ana babaya** iyilikte bulunmanızı emretmiştir. Onlardan biri ya da ikisi senin yanında yaşlanırsa, onlara "öf!" bile deme, onları sakın azarlama, onlara hep güzel, tatlı söz söyle. Onları esirge, alçakgönüllülükle üzerlerine kol kanat ol ve; "Rabbim! Küçüklüğümde onlar beni nasıl sevgi ile büyüttülerse, şimdi de sen onlara öyle rahmet et!" diyerek dua et. İsrâ,17/23

فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِنْ قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ اَوْزِعْنٖى اَنْ اَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتٖى اَنْعَمْتَ عَلَىَّ وَعَلٰى وَالِدَىَّ وَاَنْ اَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضٰيهُ وَاَدْخِلْنٖى بِرَحْمَتِكَ فٖى عِبَادِكَ الصَّالِحٖينَ

Süleyman karıncanın sözüne gülümsedi ve dedi ki: Ey Rabbim! Gerek bana gerekse **ana babama** verdiğin nimete şükretmemi ve benim, hoşnut olacağın iyi işler yapmamı sağla. Rahmetinle, beni iyi kulların arasına kat. Neml, 27/19.

وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَاِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بٖى مَا لَيْسَ لَكَ بِهٖ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا اِلَىَّ مَرْجِعُكُمْ فَاُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ Biz, insana, **ana babasına** iyi davranmasını tavsiye etmişizdir. Eğer onlar seni, hakkında bilgin olmayan bir şeyi bana ortak koşman için zorlarlarsa, onlara itaat etme. Dönüşünüz ancak banadır. O zaman size yapmış olduklarınızı haber vereceğim. Ankebut, 29/8

وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ اُمُّهُ وَهْنًا عَلٰى وَهْنٍ وَفِصَالُهُ فٖى عَامَيْنِ اَنِ اشْكُرْ لٖى وَلِوَالِدَيْكَ اِلَىَّ الْمَصٖيرُ Biz insana, **ana babasına** iyi davranmasını tavsiye etmişizdir**.** Çünkü anası onu nice sıkıntılara katlanarak taşımıştır. Sütten kesilmesi de iki yıl sürer. Bu nedenle ona; "önce Bana, sonra da ana-babana şükret" dedik. Unutmayın ki sonunda Bana döneceksiniz. Lokman, 31/14

وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ اِحْسَانًا حَمَلَتْهُ اُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمْلُهُ وَفِصَالُهُ ثَلٰثُونَ شَهْرًا حَتّٰى اِذَا بَلَغَ اَشُدَّهُ وَبَلَغَ اَرْبَعٖينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ اَوْزِعْنٖى اَنْ اَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتٖى اَنْعَمْتَ عَلَىَّ وَعَلٰى وَالِدَىَّ وَاَنْ اَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضٰيهُ وَاَصْلِحْ لٖى فٖى ذُرِّيَّتٖى اِنّٖى تُبْتُ اِلَيْكَ وَاِنّٖى مِنَ الْمُسْلِمٖينَ Biz insana, **ana babasına** iyilik etmesini tavsiye ettik. Annesi onu güçlükle taşıdı ve güçlükle doğurdu. Hamileliği ve sütten kesilmesi, otuz ay sürer. Nihayet insan, güçlü çağına erip kırk yaşına varınca der ki: "Rabbim! Bana, ana ve babama verdiğin nimete şükretmemi, benim; razı olacağın yararlı bir iş yapmamı sağla. Bana verdiğin gibi soyuma da iyilik ve kurtuluş ver. Doğrusu Sana yöneldim Rabbim. Ve elbette ki ben sana teslim olanlardanım." Ahkaf, 46/15

ANLAŞMAZLIK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

كَانَ النَّاسُ اُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللّٰهُ النَّبِيّٖنَ مُبَشِّرٖينَ وَمُنْذِرٖينَ وَاَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فٖيمَا اخْتَلَفُوا فٖيهِ وَمَا اخْتَلَفَ فٖيهِ اِلَّا الَّذٖينَ اُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ فَهَدَى اللّٰهُ الَّذٖينَ اٰمَنُوا لِمَا اخْتَلَفُوا فٖيهِ مِنَ الْحَقِّ بِاِذْنِهٖ وَاللّٰهُ يَهْدٖى مَنْ يَشَاءُ اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍ İnsanlar tek bir ümmetti. Ayrılmaları üzerine Allah, rahmetinin müjdecileri ve azabının habercileri olmak üzere peygamberler gönderdi ve beraberlerinde hak ile ilgili kitap indirdi ki, insanların, **anlaşmazlığa** düştükleri şeyler hakkında hakem olsun. Bunda da sırf o kitap verilenler, kendilerine bunca deliller geldikten sonra tuttular, aralarındaki hırs ve kıskançlık yüzünden anlaşmazlığa düştüler. Bunun üzerine Allah kendi izniyle, iman edenleri, onların hakkında anlaşmazlığa düştükleri hakka, ulaştırdı. Allah, dilediğini doğru yola iletir. Bakara, 2/213

اِنَّ الدّٖينَ عِنْدَ اللّٰهِ الْاِسْلَامُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذٖينَ اُوتُوا الْكِتَابَ اِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ فَاِنَّ اللّٰهَ سَرٖيعُ الْحِسَابِ Hiç şüphesiz Allah katında din İslâm'dır. Kitap verilmiş olanlar, kendilerine ilim geldikten sonra sırf, aralarındaki ihtiras ve aşırılık yüzünden **ayrılığa** düştüler. Kim Allah'ın âyetlerini inkâr ederse, bilsin ki Allah hesabı çok çabuk görendir. Al-i İmran, 3/19

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللّٰهِ جَمٖيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا... Hep birlikte Allah'ın ipine sımsıkı sarılınız, sakın bölünüp **ayrılığa** düşmeyin… Al-i İmran, 3/106

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذٖينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ Kendilerine apaçık deliller geldikten sonra parçalanıp **ayrılığa** düşenler gibi olmayın. İşte onlara büyük bir azap vardır. Al-i İmran, 3/105

يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا اَطٖيعُوا اللّٰهَ وَاَطٖيعُوا الرَّسُولَ وَاُولِى الْاَمْرِ مِنْكُمْ فَاِنْ تَنَازَعْتُمْ فٖى شَىْءٍ فَرُدُّوهُ اِلَى اللّٰهِ وَالرَّسُولِ اِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ذٰلِكَ خَيْرٌ وَاَحْسَنُ تَأْوٖيلًا Ey iman edenler! Allah'a itaat edin. Resule ve sizin içinizden olan hüküm ve yetki sahiplerine de itaat edin. Herhangi bir hususta **anlaşmazlığa** düştüğünüz takdirde, Allah'a ve ahiret gününe gerçekten inanıyorsanız, onu Allah ve Resulüne arz edin. Bu, daha iyidir, sonuç bakımından da daha güzeldir. Nisa, 4/59

اِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيَعًا لَسْتَ مِنْهُمْ فِى شَىْءٍ اِنَّمَا اَمْرُهُمْ اِلَى اللّٰهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ Dinlerini parça parça edip guruplara **ayrılanlar** var ya, senin onlarla hiçbir ilişkin yoktur. Onların işi ancak Allah'a kalmıştır. Sonra Allah onlara yaptıklarını bildirecektir. En'âm, 6/159

وَاَطِيعُوا اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصَّابِرِينَ Allah'a ve Resulüne itaat edin ve çekişip birbirinize **düşmeyin**, çözülüp dağılırsınız, gücünüz gider. Sabredin. Allah, sabredenlerle beraberdir. Enfal, 8/46

فَتَقَطَّعُوا اَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ Fakat din hususunda **ayrıldılar** ve ayrılanlar, kendi kitaplarından başka kitapları inkâr ettiler ve her bölük, kendi elindekine razı oldu, onunla övünmeye koyuldu. Mü'minun, 23/53

اَلَا لِلّٰهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ اَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ اِلَّا لِيُقَرِّبُونَا اِلَى اللّٰهِ زُلْفٰى اِنَّ اللّٰهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِى مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِى مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ İyi bil ki, hâlis din yalnız Allah'ındır. O'ndan başka bir takım dostlar edinenler; "Biz bunlara, sırf bizi Allah'a yaklaştırmaları için tapıyoruz," diyecekler. Şüphesiz ki Allah, onlar arasında, **ayrılığa** düştükleri konuda hükmünü verecektir. Allah, yalancı, nankör insanı doğru yola iletmez. Zümer, 39/3

وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَىْءٍ فَحُكْمُهُ اِلَى اللّٰهِ… Görüş **ayrılığına** düştüğünüz herhangi bir meselede hüküm vermek Allah'a aittir…Şura, 42/10

… اَنْ اَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ …Dini dosdoğru tutun ve onda **ayrılığa** düşmeyin!" ... Şura, 42/13

وَمَا تَفَرَّقُوا اِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ اِلٰى اَجَلٍ مُسَمًّى لَقُضِىَ بَيْنَهُمْ وَاِنَّ…. Onlar, kendilerine ilim geldikten sonra sadece aralarındaki çekememezlik yüzünden **ayrılığa** düştüler. Eğer Rabbinden belli bir süreye kadar yaşatma sözü vermiş olmasaydı, aralarında hüküm verilir, işleri bitirilirdi… Şura, 42/14

ANTLAŞMA

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا اَمَرَ اللّٰهُ بِهِ اَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِى الْاَرْضِ اُولٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ Onlar ki, söz verip **antlaştıktan** sonra Allah'a verdikleri sözü bozarlar. Allah'ın birleştirmesini emrettiği şeyi keserler ve yeryüzünde bozgunculuk yaparlar. İşte zarara uğrayanlar onlardır. Bakara, 2/27

وَاِمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ خِيَانَةً فَانْبِذْ اِلَيْهِمْ عَلٰى سَوَاءٍ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْخَائِنِينَ **Antlaşma** yaptığın bir milletin hainlik yapmasından korkarsan, sen de onlarla yaptığın antlaşmayı aynı şekilde bozduğunu kendilerine bildir. Çünkü Allah hainleri sevmez. Enfal, 8/58

بَرَاءَةٌ مِنَ اللّٰهِ وَرَسُولِهِ اِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ Bu, Allah ve Resulünden kendileriyle **antlaşma** yapmış olduğunuz müşriklere bir ihtardır! Tövbe, 9/1

فَسِيحُوا فِى الْاَرْضِ اَرْبَعَةَ اَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا اَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِى اللّٰهِ وَاَنَّ اللّٰهَ مُخْزِى الْكَافِرِينَ Bundan böyle yeryüzünde dört ay daha istediğiniz gibi gezip dolaşın. Şunu da bilin ki, Allah'ı aciz bırakacak değilsiniz. Allah kâfirleri mutlaka perişan edecektir. Tövbe, 9/2

اِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوكُمْ شَيْئًا وَلَمْ يُظَاهِرُوا عَلَيْكُمْ اَحَدًا فَاَتِمُّوا اِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ اِلٰى مُدَّتِهِمْ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ Ancak **antlaşma** şartlarını eksiksiz yerine getiren ve size karşı hiç kimseyi desteklemeyen müşrikler ile aranızdaki antlaşmalara sürelerinin sonuna kadar uyunuz. Hiç şüphesiz Allah kötülükten sakınanları sever. Tövbe, 9/4

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللّٰهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ اِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقَامُوا لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ Allah'a ortak koşanların Allah katında ve Resûlü yanında bir sözleşmesi olabilir? Ancak Mescid-i Haram'ın/ Kâbe'nin yanında kendileriyle antlaşma yaptıklarınız başkadır. Bunlar size karşı dürüst davrandığı sürece, siz de onlara dürüst davranın. Çünkü Allah sakınanları sever. Tövbe, 9/7

كَيْفَ وَاِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ اِلًّا وَلَا ذِمَّةً يُرْضُونَكُمْ بِاَفْوَاهِهِمْ وَتَاْبٰى قُلُوبُهُمْ وَاَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَ Evet nasıl olabilir ki! Onlar size galip gelselerdi, sizin hakkınızda ne yemin ne de **antlaşma** gözetirlerdi. Onlar ağızlarıyla sizi razı etmeğe çalışıyorlar, oysaki kalpleri buna karşıdır. Çünkü onların çoğu yoldan çıkmışlardır. Tövbe, 9/8

لَا يَرْقُبُونَ فِى مُؤْمِنٍ اِلًّا وَلَا ذِمَّةً وَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ Onlar bir mümin hakkında ne bir yemine saygı gösterirler ne de bir **antlaşma** şartına. Çünkü onlar saldırganların kendileridir. Tövbe, 9/10

وَاِنْ نَكَثُوا اَيْمَانَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا فِى دِينِكُمْ فَقَاتِلُوا اَئِمَّةَ الْكُفْرِ اِنَّهُمْ لَا اَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ Eğer onlarla **antlaşma** yaptıktan sonra antlarını bozarlar da dininize dil uzatırlarsa kafirlerin elebaşları ile savaşınız. Çünkü onlar için yeminin bir anlamı yoktur. Belki can korkusu ile saldırılarına son verirler. Tövbe, 9/12

وَاَوْفُوا بِعَهْدِ اللّٰهِ اِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَنْقُضُوا الْاَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللّٰهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ **Antlaşma** yaptığınız zaman, Allah'a verdiğiniz sözü yerine getirin ve Allah'ı, üzerinize şahit tutarak sağlamlaştırdığınız yeminleri bozmayın. Şüphesiz Allah, yapacağınız şeyleri pekiyi bilir. Nahl, 16/91

وَلَا تَكُونُوا كَالَّتِى نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ اَنْكَاثًا تَتَّخِذُونَ اَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ اَنْ تَكُونَ اُمَّةٌ هِىَ اَرْبٰى مِنْ اُمَّةٍ اِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللّٰهُ بِهِ وَلَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ Bir topluluk diğer bir topluluktan daha güçlü ve çoktur diye **yeminlerinizi** aranızda bir hile ve

fesat sebebi yaparak bozmayın. Böylece eğirdiği yünü sağlam iplik haline getirdikten sonra tekrar tel tel çözen kadın gibi olmayınız. Çünkü Allah sizi bu yolla sınavdan geçirir. Kıyamet günü aranızdaki anlaşmazlık konularını size açıklayacaktır. Nahl, 16/92

وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللّٰهِ ثَمَنًا قَلِيلًا اِنَّمَا عِنْدَ اللّٰهِ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ Allah'a **verdiğiniz sözü** basit bir ücret karşılığı satmayın. Şunu bilin ki, Allah katında olan, sizin için daha hayırlıdır. Nahl, 16/95

ARKADAŞ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

...وَالصَّاحِبِ بِالْجَنْبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ... Yanınızdaki **arkadaşa**, yolcuya, elinizin altındakilere iyilik edin …Nisa, 4/36

...وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا Şeytan kimin **arkadaşı** olursa, o ne kötü arkadaştır! Nisa, 4/38

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ Ey iman edenler! Allah'ın emirlerine karşı gelmekten sakının ve **dürüst insanlarla** beraber olun. Tövbe, 9/119

وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَاءَ فَزَيَّنُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ اَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِى اُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ اِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ Biz onların yanına birtakım **arkadaşlar** katarız. Bunlar onların önlerinde ve arkalarında ne varsa hepsini süslü gösterdiler. Böylece kendilerinden önce gelip geçmiş olan cinler ve insanlar için uygulanan azap onlara da gerekli olmuştur. Çünkü onlar bu cezayı hak etmişlerdir. Fussilet, 41/25

وَمَنْ يَعْشُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمٰنِ نُقَيِّضْ لَهُ شَيْطَانًا فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ ﴿٣٦﴾ Kim Rahman'ın indirdiği Kur'anı göz ardı ederse ona, bir şeytanı **arkadaş** veririz ve o şeytan artık onun ayrılmaz dostudur. Zuhruf, 43/36

وَاِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ اَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٣٧﴾ Şüphesiz bu şeytanlar onları doğru yoldan saptırırlar. Onlar ise doğru yolda olduklarını sanırlar. Zuhruf, 43/37

حَتّٰى اِذَا جَاءَنَا قَالَ يَا لَيْتَ بَيْنِى وَبَيْنَكَ بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ الْقَرِينُ ﴿٣٨﴾ Sonunda bize gelince, **arkadaşına,** "Keşke benimle senin aranda doğu ile batı arası kadar uzaklık olsaydı! Ne kötü arkadaşmışsın!" der. Zuhruf, 43/38

ARŞ Ve KÜRSİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Arş: *En yüksek gök. Allahın kudret ve saltanatının tecelli yeri. Yönetim merkezi.* ***Kürsü:*** *Taht, yüce makam.*

اَللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ اَلْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَاْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِى يَشْفَعُ عِنْدَهُ اِلَّا بِاِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ اِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَلَا يَؤُدُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ **Allah'tan** başka ilah yoktur, Hayy/hep diri hayat doludur. Kayyum/etkindir/yarattıklarını kudretiyle ayakta tutar. Ne gaflet yakışır O'na ne uyuklama, uykusu gelmez, uyuklamaz ve uyumaz. Göklerde ve yerde olan her şeyin tek sahibidir. O'nun huzurunda, onun izni olmadan kimse şefaat edemez. Her şeyin içini dışını önünü arkasını bilir. İnsanlar, dilediği kadarından başka O'nun ilminden hiç bir şey kavrayamaz. O'nun sonsuz kudreti ve egemenliği gökleri ve yeri kuşatıp kap sar. Onları korumak/yönetmek ise O'na hiç ağır gelmez. O Allah, yüceler yücesidir**.** Bakara, 2/255 *(Ayet'el Kürsi)*

اِنَّ رَبَّكُمُ اللّٰهُ الَّذِى خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ فِى سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِى الَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِاَمْرِهِ اَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْاَمْرُ تَبَارَكَ اللّٰهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ Şüphesiz sizin Rabbiniz, gökleri ve yeri altı günde/altı evrede yaratan sonra **Arş'a**/ yönetim merkezine kurulup varlık âlemini yönetendir. Geceyi, durmadan kendisini kovalayan gündüze bürüyüp örten; güneşi, ayı ve yıldızları emrine boyun eğmiş durumda yaratan Allah'tır. Bilesiniz ki, yaratmak da emretmek de O'na mahsustur. Âlemlerin Rabbi Allah ne yücedir! A'raf, 7/54

فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِىَ اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ Eğer yüz çevirirlerse De ki: "Allah bana yeter, ondan başka hiç bir ilâh yoktur. Ben, ancak ona güvendim ve o büyük **Arş'ın** sahibidir." Tövbe, 9/129

اِنَّ رَبَّكُمُ اللّٰهُ الَّذِى خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ فِى سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يُدَبِّرُ الْاَمْرَ مَا مِنْ شَفِيعٍ اِلَّا مِنْ بَعْدِ اِذْنِهِ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ اَفَلَا تَذَكَّرُونَ
Şüphe yok Rabbiniz, öyle bir Allah'tır ki gökleri ve yeryüzünü altı günde yarattı. Sonra **Arş'a**/yönetim merkezine geçti. Oradan her işi tasarlıyor ve yönetiyor. O'nun izni olmaksızın, hiç kimse şefaatçi olamaz. İşte O, Rabbiniz Allah'tır. O hâlde O'na kulluk edin. Hâlâ düşünmüyor musunuz? Yunus, 10/3

وَهُوَ الَّذِى خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ فِى سِتَّةِ اَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوَكُمْ اَيُّكُمْ اَحْسَنُ عَمَلًا وَلَئِنْ قُلْتَ اِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اِنْ هٰذَا اِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ O sizi denemek, hanginizin amelinin daha güzel olduğunu ortaya çıkarmak için gökleri ve yeri altı gün/devirde yarattı ki **Arş'ı** da su üstünde idi. Eğer onlara, öldükten sonra dirilip kalkacaksınız, diyecek olsan, o küfredenler, «elbette bu açık bir sihirden başkası değildir!» diyecekler. Hud, 11/7

اَللّٰهُ الَّذِى رَفَعَ السَّمٰوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ Allah gökleri gördüğünüz herhangi bir direk/dayanak olmadan yükselten, sonra **Arş'a** kurulan, güneşi ve ayı buyruğu altına alandır. Ra'd, 13/2

ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ O **Arş** sahibidir, şanı pek yücedir. Bürûc, 85/15

اَلرَّحْمٰنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوٰى Rahman, **Arş** üzerinde istiva etmiştir/hükümranlığını ve yüce kudretini bütün haşmetiyle kurmuştur. Ta-Ha, 20/5

لَوْ كَانَ فِيهِمَا اٰلِهَةٌ اِلَّا اللّٰهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللّٰهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ Eğer gökte ve yerde Allah'tan başka ilâhlar olsaydı gökle yerin düzeni bozulup altüst olurdu. **Arş'ın** Rabbi olan Allah onların yakıştırdıkları vasıflardan çok yüce ve temizdir. Enbiya, 21/22

فَتَعَالَى اللّٰهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ Kendisinden başka ilah olmayan, gerçek hâkim ve hükümdar, şerefli **Arş'ın** Rabbi olan Allah, çok yücedir. Mü'minun, 23/116

اَللّٰهُ الَّذٖى خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فٖى سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهٖ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَفٖيعٍ اَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ Allah, gökleri ve yeri altı günde, yaratmış. Sonra da **Arş'ına** kurulup onları hâkimiyeti altına almıştır. Sizin O'ndan başka dostunuz ve şefaatçiniz de yoktur. Hâlâ düşünmüyor musunuz? Secde, 32/4

وَتَرَى الْمَلٰئِكَةَ حَافّٖينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِىَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَقٖيلَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمٖينَ Melekleri, **Arş'ın** etrafını çevire- rek, Rab'lerini hamd ile överken görürsün. Artık insanların aralarında adaletle hükmedilmiştir. "Hamd, âlemlerin Rabb'i olan Allah içindir" denir. Zümer, 39/75

اَلَّذٖينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهٖ... **Arş'ı** taşıyanlar ve onun çevresinde bulunanlar, Rab' lerini överek tesbih ederler, O'na inanırlar… Mümin, 40/7

رَفٖيعُ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِى الرُّوحَ مِنْ اَمْرِهٖ عَلٰى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهٖ لِيُنْذِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ O, dereceleri yükselten, **Arş'ın** sahibi Allah, o buluşma gününün dehşetini haber vermek için, kullarından dilediğine emrini tebliğ eder. Mümin, 40/15

سُبْحَانَ رَبِّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ Göklerin ve yerin Rabbi, **Arş'ın** da Rabbi olan Allah onların uydurdukları noksan sıfatlardan yücedir, münezzehtir/temizdir. Zuhruf, 43/82

هُوَ الَّذٖى خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ فٖى سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِى الْاَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فٖيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ اَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصٖيرٌ O, gökleri ve yeri altı günde yaratan, sonra **Arş'a** kurulandır. Yere gireni, ondan çıkanı, gökten ineni, oraya yükseleni bilir. Nerede olsanız, O sizinle beraberdir. Allah, yaptıklarınızı hakkıyla görendir. Hadid, 57/4

وَالْمَلَكُ عَلٰى اَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَانِيَةٌ Melekler de onun etrafındadır, O gün Rabbinin **Arş'ını** bunların da üstünde sekiz melek yüklenir. Hakka, 69/17

AŞIRIYA KAÇMAK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

فَاسْتَقِمْ كَمَا اُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا اِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصٖيرٌ Öyle ise emrolunduğun gibi dosdoğru ol. Beraberindeki tövbe edenler de dosdoğru olsunlar. **Hak ve adalet ölçülerini aşmayın.** Şüphesiz O, yaptıklarınızı hakkıyla görür. Hud, 11/112

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذٖينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدٰوةِ وَالْعَشِىِّ يُرٖيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرٖيدُ زٖينَةَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ اَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوٰيهُ وَكَانَ اَمْرُهُ فُرُطًا Sabah akşam Rablerine, O'nun rızasını dileyerek dua edenlerle birlikte ol. Dünyanın cazibesine kapılıp da gözlerini onlardan ayırma. Kalbini bizi anmaktan gafil kıldığımız, boş arzularına uymuş ve **işi hep aşırılık** olan kimselere boyun eğme. Kehf, 18/28

يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا لَا تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَىِ اللّٰهِ وَرَسُولِهٖ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ سَمٖيعٌ عَلٖيمٌ Ey iman edenler! Allah'ın ve resulünün **önüne geçmeyin!** Allah'tan korkun! Gerçekten Allah her şeyi işiten, her şeyi bilendir. Hucurat, 49/1

AV VE AVLANMAK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

يَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا اُحِلَّ لَهُمْ قُلْ اُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبٖينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللّٰهُ فَكُلُوا مِمَّا اَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ سَرٖيعُ الْحِسَابِ Sana kendilerine nelerin helâl kılındığını soruyorlar. De ki: "Bütün temiz yiyecekler size helâl kılınmıştır. Allah'ın size öğrettiği şekilde eğittiğiniz **avcı** hayvanların sizin için tutup getirdiklerini yiyiniz ve üzerlerine Allah'ın adını anınız. Allah'a karşı gelmekten sakının, çünkü Allah hesabı çabuk görür." Maide, 5/4

اُحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعًا لَكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ وَحُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذٖى اِلَيْهِ تُحْشَرُونَ Sizin için de yolcular için de bir geçimlik olmak üzere **deniz avı** yapmak ve deniz ürünlerini yemek sizlere helâl kılındı. Kara avı ise ihramlı olduğunuz sürece size haram kılındı. Huzurunda toplanacağınız Allah'tan korkun. Maide, 5/96

وَهُوَ الَّذٖى سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَاْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَاخِرَ فٖيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهٖ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ O, taze et yemeniz, takınacağınız süs eşyası çıkarmanız için denizi sizin hizmetinize sundu. Gemilerin de suyu yara yara gittiğini görürsün. Bütün bunlar O'nun lütfundan nasip aramanız ve şükretmeniz içindir. Nahl, 16/14

وَمَا يَسْتَوِى الْبَحْرَانِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ شَرَابُهُ وَهٰذَا مِلْحٌ اُجَاجٌ وَمِنْ كُلٍّ تَاْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ فٖيهِ مَوَاخِرَ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهٖ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ İki deniz aynı değildir. Birinin suyu tatlı kolay içimli, öbürününki tuzlu ve acıdır. Her ikisinden de

taze **balıketi** yer ve takı olarak süs eşyaları çıkartırsınız. Allah'ın size verdiklerini elde etmeniz ve şükretmeniz için gemilerin suları yararak yol aldığını görürsünüz. Fatır, 35/12

AY HALİ/HAYIZ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ اَذًى فَاعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِى الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتّٰى يَطْهُرْنَ فَاِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ اَمَرَكُمُ اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ Sana kadınların **ay halini** sorarlar. De ki: O bir ezadır/rahatsızlıktır. Ay halindeki kadınlardan uzak durun. Temizleninceye kadar onlara yaklaşmayın. Temizlendikleri vakit, Allah'ın size emrettiği yer- den onlara yaklaşın. Şüphesiz Allah çok tövbe edenleri, çok temizlenenleri sever. Bakara, 2/222

AY VE GÜNEŞ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْاَهِلَّةِ قُلْ هِىَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ... Sana, **hilâlleri** soruyorlar. De ki: “Onlar, insanlar ve hac için vakit ölçüleridir…Bakara, 2/189

فَالِقُ الْاِصْبَاحِ وَجَعَلَ الَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ذٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ O, karanlığı yarıp sabahı çıkarandır. Geceyi dinlenme zamanı, **güneşi ve ayı** da ince birer hesap ölçüsü kıldı. Bütün bunlar her şeyi bilen sonsuz kudret sahibinin iradesi taktiri ile düzenlenmiştir. En'âm, 6/96

اِنَّ رَبَّكُمُ اللّٰهُ الَّذِى خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ فِى سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِى الَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِاَمْرِهِ اَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْاَمْرُ تَبَارَكَ اللّٰهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ Şüphesiz Rabbiniz, gökleri ve yeri altı günde/aşamada yaratmış, sonra da arş üzerinde egemenlik kurmuştur. Gündüzü, durmaksızın kendisini kovalayan geceyle örter. **Güneş, ay** ve bütün yıldızlar hep O’nun buyruğu ile hareket ederler. İyi bilesiniz ki yaratmak da, yönetme de O’na mahsustur. Âlemlerin Rabbi olan Allah yücelerin yücesidir. A’raf, 7/54

هُوَ الَّذِى جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدَّرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ مَا خَلَقَ اللّٰهُ ذٰلِكَ اِلَّا بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ **Güneş'i** ısı ve ışık kaynağı; **Ay'ı,** vakit ölçüsü ve yılların sayısını bilesiniz diye ışık yansıtıcısı yapıp evreler takdir eden O'dur. Allah bütün bunları rastgele değil, şaşmaz ölçülere bağlı olarak yaratmıştır. O, bilgi sahibi kimselere ayetlerini ayrıntılı biçimde anlatır. Yunus, 10/5

اَللّٰهُ الَّذِى رَفَعَ السَّمٰوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِى لِاَجَلٍ مُسَمًّى يُدَبِّرُ الْاَمْرَ يُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ Allah odur ki gökleri, görebileceğiniz bir direk olmadan yükseltti. Sonra da Arş üzerinde ilâhî saltanatını kurdu. **Güneş’i ve Ay’ı** size hizmet etmeleri için Kendi iradesi altına aldı. Bunlardan her biri belirli bir vakte kadar yörüngelerinde dönerler. Bütün işleri O yönetir. O. Bütün bu ayetleri açık açık dile getiriyor ki, sonunda Rabbinizin huzuruna çıkacağınıza yürekten ve kesin bir biçimde inanasınız. Ra’d/13/2

وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبَيْنِ وَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ O, âdetleri üzere hareket eden **güneşi ve ayı** sizin hizmetinize sunan, geceyi ve gündüzü sizin emrinize verendir. İbrahim, 14/33

وَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِاَمْرِهِ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ O, geceyi, gündüzü, **güneşi ve ayı** sizin hizmetinize verdi. Bütün yıldızlar da O’nun emri ile sizin hizmetinize verilmiştir. Şüphesiz bunlarda aklını kullanan bir millet için ibretler vardır. Nahl, 16/12

وَهُوَ الَّذِى خَلَقَ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ O, geceyi, gündüzü, **güneşi ve ayı** yaratandır. Her biri bir yörüngede yüzmektedirler. Enbiya, 21/33

تَبَارَكَ الَّذِى جَعَلَ فِى السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا Gökteki gezegenlere yörüngeler belirleyen, orada ışık kaynağı olan **güneşi** ve ışık yansıtıcı bir **ay** yaratan Allah’ın şanı çok yücedir. Furkan, 25/61

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُولِجُ الَّيْلَ فِى النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِى الَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِى اِلٰى اَجَلٍ مُسَمًّى وَاَنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ Görmedin mi ki, Allah, gece ve gündüzü nasıl uzatıp kısaltıyor. **Güneşi ve ayı** da koyduğu kanunlara boyun eğdirmiştir. Her biri kendi yörüngesinde belli bir zamana kadar akar gider. Şüphesiz Allah, yaptıklarının bilincindedir. Lokman, 31/29

يُولِجُ الَّيْلَ فِى النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِى الَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِى لِاَجَلٍ مُسَمًّى ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ O sürekli olarak gündüzü kısaltarak geceyi uzatır, geceyi de kısaltarak gündüzü uzatır. **Güneş ve ayı** emri altında hizmete koşturan da O’ dur. Bunlardan her biri belirlenmiş bir vakte kadar yörüngelerinde akıp gider. İşte bütün bunları yapan, Rabbiniz olan Allah’tır. Mülk ve yönetim O'nundur. O’ndan başka ibadet ettikleriniz ise, bir çekirdek zarına bile güç yetiremezler. Fâtır, 35/13

وَالشَّمْسُ تَجْرِى لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا ذٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ **Güneş** de kendi yörüngesinde akıp gitmektedir. Bu, mutlak güç sahibi, hakkıyla bilen Allah’ın takdiri ve düzenlemesidir. Yasin, 36/39

وَالْقَمَرَ قَدَّرْنَاهُ مَنَازِلَ حَتّٰى عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ **Ayın** dolaşımı için de evreler belirledik. Nihayet o, eğrilmiş kuru hurma dalı/hilal gibi olur. Yasin, 36/40

خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ الَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى الَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرٖى لِاَجَلٍ مُسَمًّى اَلَا هُوَ الْعَزٖيزُ الْغَفَّارُ Gökleri ve yeri hak ve hikmete uygun olarak yaratmıştır. Geceyi gündüzün üzerine örtüyor, gündüzü de gecenin üzerine örtüyor. **Güneşi ve ayı** da koyduğu kanunlara boyun eğdirmiştir. Bunların her biri belli bir zamana kadar akıp gitmektedir. İyi bilin ki O, mutlak güç sahibidir, çok bağışlayandır. Zümer, 39/5

وَمِنْ اٰيَاتِهِ الَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلّٰهِ الَّذٖى خَلَقَهُنَّ اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاهُ تَعْبُدُونَ Gece, gündüz, **güneş ve ay** Allah'ın varlığının delillerindendir. Güneşe ve aya secde etmeyin. Eğer gerçekten Allah'a kulluk ediyorsanız, onları yaratan Allah'a secde edin. Fussilet, 41/37 *(Secde Ayeti)*

اَلشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ **Güneşin ve ayın** konumları ve hareketleri belirli bir hesaba göredir. Rahman, 55/5

اَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللّٰهُ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ طِبَاقًا Görmediniz mi, Allah yedi göğü tabaka tabaka nasıl yaratmıştır

وَجَعَلَ الْقَمَرَ فٖيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسَ سِرَاجًا Ve onların içine **ay'ı** bir ışık yansıtıcısı ve **güneşi** de ışık saçan bir lamba yapmıştır? Nuh, 71/15-16

وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا Üstünüze yedi sağlam gök bina ettik

وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا Alev alev yanan aydınlatıcı ve ısıtıcı bir **kandil** astık. Nebe, 78/12-13

وَالشَّمْسِ وَضُحٰيهَا ﴿١﴾ وَالْقَمَرِ اِذَا تَلٰيهَا ﴿٢﴾ وَالنَّهَارِ اِذَا جَلّٰيهَا ﴿٣﴾ وَالَّيْلِ اِذَا يَغْشٰيهَا ﴿٤﴾ وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنٰيهَا ﴿٥﴾ Andolsun **güneşe** ve aydınlığa. Güneşten ışık alıp yansıtan **ay'a,** Güneşi açtığı zaman gündüze. Ve güneşi örtüp ışıklığını gideren geceye. Ve göğe ve onu bina edene. Şems, 91/1-2-3-4-5

AYLARIN SAYISI

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

فَالِقُ الْاِصْبَاحِ وَجَعَلَ الَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ذٰلِكَ تَقْدٖيرُ الْعَزٖيزِ الْعَلٖيمِ O. Karanlığı yarıp sabahı ortaya çıkaran O'dur. Geceyi dinlenmeniz, **güneş ve Ay'ı** da vakitlerinizi hesaplamak için O yarattı. Bütün bunlar mutlak güç sahibinin, hakkıyla bilenin takdiridir /ölçüp biçmesidir. En'âm, 6/96

اِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللّٰهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فٖى كِتَابِ اللّٰهِ Gökler ve yerler yarattığı günden beri Allah katında **ayların sayısı** O'nun yazgısına göre on ikidir… Tövbe, 9/36

هُوَ الَّذٖى جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدَّرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنٖينَ وَالْحِسَابَ Güneşi bir ışık kaynağı, ayı da ışık yansıtıcısı kılan, **yılların sayısını** ve hesabı bilmeniz için aya menziller takdir eden O'dur. Allah bütün bunları rastgele değil, şaşmaz ölçülere bağlı olarak yaratmıştır… Yunus, 10/5

وَجَعَلْنَا الَّيْلَ وَالنَّهَارَ اٰيَتَيْنِ فَمَحَوْنَا اٰيَةَ الَّيْلِ وَجَعَلْنَا اٰيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِتَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنٖينَ وَالْحِسَابَ وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنَاهُ تَفْصٖيلًا Gece ile gündüzü varlığımızın ve yetkin gücümüzün iki ayeti, iki somut göstergesi olarak yarattık. Rabbinizin cömertliğinden payınıza düşeni alasınızz ve yılların sayısı ile **takvim hesabını** bilesiniz diye geceyi karartarak gündüzü aydınlık yaptık. Her konuyu ayrıntılı biçimde anlattık. İsra, 17/12

AYIP

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

قَوْلٌ مَعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِنْ صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَا اَذًى وَاللّٰهُ غَنِيٌّ حَلٖيمٌ Güzel, yapıcı bir söz, bir bağışlama, ardından bir **eziyet gelen** sadakadan daha üstündür. Allah'ın cömertliğinin ve hoşgörüsünün sınır yoktur. Bakara, 2/263

يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسٰى اَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ عَسٰى اَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا اَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْاَلْقَابِ بِئْسَ الِاسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْاٖيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَاُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ Ey inananlar! Bir topluluk başka bir toplulukla alay etmesin! Olabilir ki, alay ettikleri topluluk kendilerinden hayırlıdır. Kadınlar da başka kadınlarla alay etmesinler. Alay ettikleri, kendilerinden hayırlı olabilir. Kendi kendinizi **ayıplamayın,** birbirinizi kötü lakaplarla çağırmayın. İman ettikten sonra insanın adının kötüye çıkması, fâsık/kötülük düşünen günahkâr damgası yemesi ne fena bir şeydir! Kim tövbe etmezse işte onlar tam zalim kimselerdir. Hucurat, 49/11

يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثٖيرًا مِنَ الظَّنِّ اِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ اِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبْ بَعْضُكُمْ بَعْضًا Ey iman edenler! Zannın çoğundan kaçının. Çünkü zannın bir kısmı günahtır. **Birbirinizin ayıplarını ve kusurunu araştırmayın.** Biriniz diğerinizi arkasından çekiştirmesin… Hucurat, 49/12

BARIŞ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

a) Barışın önemi:

يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا ادْخُلُوا فِى السِّلْمِ كَافَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ اِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبٖينٌ Ey iman edenler! Hep birden topluca **barışa/İslam'a** girin. Şeytanın peşinden gitmeyin. Çünkü o, apaçık düşmanınızdır. Bakara, 2/208.

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللّٰهِ جَمٖيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ كُنْتُمْ اَعْدَاءً فَاَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَاَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهٖ اِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلٰى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَاَنْقَذَكُمْ مِنْهَا كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيَاتِهٖ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ Hepiniz birden Allah'ın ipine sımsıkı sarılın, sakın ayrılıp bölünmeyin. Allah 'ın üzerinizdeki nimetini anın; hani bir zamanlar birbirinize düşmandınız, aranızda **barışı sağladı** da, O'nun

bu nimeti sayesinde kardeş oldunuz. Ateşten bir çukur kenarına geldiniz de Allah sizi ondan kurtardı. Doğru yolda yürüyesiniz diye Allah size ayetlerini açıklar. Al-i İmran, 3/103

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ اَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ اَتُرِيدُونَ اَنْ تَجْعَلُوا لِلّٰهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا مُبِينًا Ey iman edenler! Müminleri bırakıp da kâfirleri **dost edinmeyin**. Kendi aleyhinizde Allah'a apaçık bir suç kanıtı mı vermek istiyorsunuz? Nisa, 4/144

وَجَزٰٓؤُا سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا فَمَنْ عَفَا وَاَصْلَحَ فَاَجْرُهُ عَلَى اللّٰهِ اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ Bir kötülüğün cezası, ona denk bir kötülüktür. **Kim bağışlar ve barışı sağlarsa**, onun ödülü Allah'a aittir. Doğrusu O, zalimleri sevmez. Şûra, 42/40

b)Savaşta barış:

فَاِنِ اعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ يُقَاتِلُوكُمْ وَاَلْقَوْا اِلَيْكُمُ السَّلَمَ فَمَا جَعَلَ اللّٰهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا ... Size savaş açmayan ve **barış** teklif ederlerin isteklerini kabul edin. Çünkü Allah, onlara zarar vermenize izin vermez. Nisâ, 4/90

وَاِنْ جَنَحُوا لِلسَّلْمِ فَاجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ اِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ Eğer düşmanlarınız **barış** teklif ederlerse, sen de barışı kabul et, Allah'a güvenip dayan. Şüphesiz Allah işiten ve bilendir. Enfâl, 8/61

فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا اِلَى السَّلْمِ وَاَنْتُمُ الْاَعْلَوْنَ وَاللّٰهُ مَعَكُمْ وَلَنْ يَتِرَكُمْ اَعْمَالَكُمْ Üstün durumda iken gevşeklik gösterip **barışa** çağırmayın. Allah sizinle beraberdir. O sizin iyi iş ve eylemlerinizi eksiltmeyecektir. Muhammed, 47/35

وَاِنْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَاَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَاِنْ بَغَتْ اِحْدٰيهُمَا عَلَى الْاُخْرٰى فَقَاتِلُوا الَّتِى تَبْغِى حَتّٰى تَفِىءَ اِلٰى اَمْرِ اللّٰهِ فَاِنْ فَاءَتْ فَاَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَاَقْسِطُوا اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ Eğer müminlerden iki grup birbirleriyle savaşa tutuşurlarsa hemen **barışı sağlayın**. Şayet biri ötekine saldırırsa, Allah'ın buyruğuna dönünceye kadar saldıran tarafla savaşın. Eğer dönerse aralarını adaletle düzeltin ve her işte adaletli davranın. Şüphesiz ki Allah, adil davrananları sever. Hucurat, 49/9

c)Karı-koca arasında barış:

وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِاَنْفُسِهِنَّ ثَلٰثَةَ قُرُوءٍ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ اَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللّٰهُ فِى اَرْحَامِهِنَّ اِنْ كُنَّ يُؤْمِنَّ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَبُعُولَتُهُنَّ اَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِى ذٰلِكَ اِنْ اَرَادُوا اِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِى عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَاللّٰهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ Boşanmış kadınlar, başkalarıyla evlenmeden üç ayhali beklemeleri gerekir. Eğer onlar Allah'a ve ahiret gününe gerçekten inanmışlarsa, rahimlerinde Allah'ın yarattığını gizlemeleri kendilerine helâl olmaz. Eğer kocalar **barışmak isterlerse,** koca, boşadığı kadını geri almaya daha fazla hak sahibidir.Adalet ölçülerine göre, kadınların kocaları üzerindeki hakları, kocaların kadınlar üzerindeki haklarına eşittir. Ne var ki bu konuda erkekler kadınlar üzerinde bir derece üstünlüğe sahiptirler. Allah elbette çok üstündür, güçlüdür ve hikmet sahibidir. Bakara, 2/228

وَاِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْعَثُوا حَكَمًا مِنْ اَهْلِهِ وَحَكَمًا مِنْ اَهْلِهَا اِنْ يُرِيدَا اِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللّٰهُ بَيْنَهُمَا اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا Eğer karı-koca arasında anlaşmazlık doğmasından korkarsanız, erkeğin ve kadının ailelerinden birer hakem tayin edin. Bunlar gerçekten **barıştırmak** isterlerse Allah onları uzlaştırır. Bilin ki Allah, gerçekten her şeyi bilendir, her şeyden haberi olandır. Nisâ, 4/35

وَاِنِ امْرَاَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا اَوْ اِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا اَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَاُحْضِرَتِ الْاَنْفُسُ الشُّحَّ وَاِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا Eğer bir kadın kocasının sadakatsizliğinden yahut kendisini tek edeceğinden endişe ediyorsa, kocasıyla bu konuyu konuşarak bir **barış** sağlamalarında hiçbir sakınca yoktur**. Barış** hep zaman hayırdır. Zaten nefisler, bencillik, kıskançlık ve doymazlığa hazırdır. Eğer arayı düzeltir ve geçimsizlikten sakınırsanız biliniz ki Allah'ın yaptığınız her şeyden haberi vardır. Nisâ, 4/128

BAŞA KAKMAK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلَّذِينَ يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمْ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ ثُمَّ لَا يُتْبِعُونَ مَا اَنْفَقُوا مَنًّا وَلَا اَذًى لَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ Mallarını Allah yolunda harcayanlar, sonra da harcadıklarının peşinden **başa kakmayan** ve eziyet vermeyenlerin ecirleri Rableri Katındadır, onlara korku yoktur ve onlar mahzun olmayacaklardır. Bakara, 2/262

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تُبْطِلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْاَذٰى كَالَّذِى يُنْفِقُ مَالَهُ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَاَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ عَلٰى شَيْءٍ مِمَّا كَسَبُوا وَاللّٰهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ Ey iman edenler, Allah'a ve ahiret gününe inanmayıp, insan-lara karşı gösteriş olsun diye malını verenler gibi minnet ve eziyet ederek/**başa kakarak** sadakalarınızı geçersiz kılmayın. Böylesinin durumu, üzerinde toprak bulunan bir kayanın durumuna benzer; üzerine sağanak bir yağmur düştü mü, onu çırılçıplak bırakıverir. Bu gibiler kazandıklarından hiçbir şey elde edemezler. Allah, kafir-ler topluluğuna hidayet vermez. Bakara, 2/264

وَلَا تَمْنُنْ تَسْتَكْثِرُ Yaptığın iyiliği çok görerek **başa kakma.** Müddesir, 74/6

BATIL/BOŞ-GEÇERSİZ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يَا اَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبِسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ Ey Kitap Ehli, neden hakkı **batıl** ile örtüyor ve bildiğiniz halde hakkı gizliyorsunuz? Ali İmran, 3/71

وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ Hakkı **batıl** ile örtüp bile bile gizlemeyin. Bakara, 2/42

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ اَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللّٰهِ هُمْ يَكْفُرُونَ Allah size kendi nefislerinizden eşler yarattı, eşlerinizden çocuklar ve torunlar yarattı ve sizi güzel şeylerden rızıklandırdı. Şimdi onlar hâla **bâtıla** inanıp Allah'ın nimetine nankörlük mü ediyorlar? Nahl, 16/72

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ اِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا De ki: "Hak geldi, **batıl** yok oldu. Hiç şüphesiz batıl yok olmaya mahkumdur." İsra, 17/81

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ اِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ وَيُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا اٰيَاتِى وَمَا اُنْذِرُوا هُزُوًا Biz elçileri, müjde veriler ve uyarıcılar olarak göndeririz. İnkar edenler ise, hakkı **batıl** ile geçersiz kılmak için mücadele ediyorlar. Onlar Benim ayetlerimi ve uyarıldıklarını azabı alay konusu edindiler. Kehf, 18/56

بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَاِذَا هُوَ زَاهِقٌ وَلَكُمُ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ Hayır, Biz hakkı/gerçeği **batılın** üstüne fırlatırız, o da onun beynini darmadağın eder. Bir de bakarsın ki, o, yok olup gitmiştir. Allah'a yakıştırdığınız vasıflardan dolayı yazıklar olsun size! Enbiya, 21/18

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ وَاَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ İşte böyle! Çünkü Allah, hakkın ta Kendisidir. O'nun dışında, taptıkları ise, **batılın** ta kendisidir. Gerçekten Allah, Yücedir, büyüktür. Hac, 22/62

قُلْ كَفٰى بِاللّٰهِ بَيْنِى وَبَيْنَكُمْ شَهِيدًا يَعْلَمُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللّٰهِ اُولٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ De ki: "Benimle sizin aranızda şahit olarak Allah yeter. O, göklerde ve yerde olanı bilir. **Batıla** inanan ve Allah'ı inkar edenler ise, işte onlar hüsrana uğrayanlardır." Ankebut, 29/52

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ وَاَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الْبَاطِلُ وَاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ İşte böyle; şüphesiz Allah, O, Hak olandır ve elbette O'nun dışında taptıkları tanrılar ise, **batıldır.** Şüphesiz Allah, Yücedir, büyüktür. Lokman, 31/30

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِئُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ De ki: "Hak geldi; **batıl** ise ne bir şey ortaya çıkarabilir, ne geri getirebilir. Sebe, 34/49

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا ذٰلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ Biz gökyüzünü, yeryüzünü ve ikisi arasında bulunan hiçbir şeyi **batıl/**boş ve amaçsız olarak yaratmadık. Bu, inkâr edenlerin zannıdır. Ateşten dolayı vay o inkâr edenlere. Sad, 38/27

لَا يَاْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ Geçmişte ve gelecekte ona/Kur'an'a **batıl** karışmaz. Her yaptığını bir hikmete göre yapan ve övülmeye layık Allah katından indirilmiştir. Fussilet, 41/42

اَمْ يَقُولُونَ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا فَاِنْ يَشَاِ اللّٰهُ يَخْتِمْ عَلٰى قَلْبِكَ وَيَمْحُ اللّٰهُ الْبَاطِلَ وَيُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ اِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ Yoksa onlar sana: "Allah'a karşı yalan düzüp uydurdu mu" diyorlar? Oysa eğer Allah dilerse senin de kalbini mühürler. Allah, **batılı** yok edip ortadan kaldırır ve Kendi kelimeleriyle hakkı hak olarak gerçekleştirir. Çünkü O, sinelerin özünde olanı bilendir. Şura, 42/24

وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَخْسَرُ الْمُبْطِلُونَ Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. Kıyametin kopacağı gün, işte o gün, **batılda** olanlar hüsrana uğrayacaklardır. Casiye, 45/27

ذٰلِكَ بِاَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَاَنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذٰلِكَ يَضْرِبُ اللّٰهُ لِلنَّاسِ اَمْثَالَهُمْ Bu böyledir; çünkü küfre batanlar **batıla** uymuşlardır. İman edenler ise Rablerinden gelen hakka uymuşlardır. İşte Allah, insanlara kendi durumlarını bu şekilde örnekleyerek anlatır. Muhammed, 47/3

BİAT/İTAAT SÖZÜ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّذِى وَاثَقَكُمْ بِهِ اِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ Allah'ın üzerinizdeki nimetini ve: "İşittik ve itaat ettik" dediğiniz zaman, O'na verdiğiniz **bağlayıcı sözü** hatırlayınız. Allah'tan korkunuz. Hiç kuşkusuz Allah, kalplerinizin özünü bilir. Maide, 5/7

اِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ اِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللّٰهَ يَدُ اللّٰهِ فَوْقَ اَيْدِيهِمْ فَمَنْ نَكَثَ فَاِنَّمَا يَنْكُثُ عَلٰى نَفْسِهِ وَمَنْ اَوْفٰى بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهُ اللّٰهَ فَسَيُؤْتِيهِ اَجْرًا عَظِيمًا Ey Muhammed! **Sana biat edenler, Allah'a biat etmektedirler.** Allah'ın eli, onların ellerinin üzerindedir. Kim Allah'a verdiği sözden dönerse, kendisi zarar eder. Ve kim Allah'a verdiği sözü tutarsa Allah ona büyük bir ödül verecektir. Feth, 48/10

لَقَدْ رَضِىَ اللّٰهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ اِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِى قُلُوبِهِمْ فَاَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَاَثَابَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا Şüphesiz Allah, ağaç altında sana **biat** eden inananlardan hoşnut olmuştur. Gönüllerinde olanı bilmiş, onlara huzur, güven duygusu vermiş ve onları yakın bir zaferle ödüllendirmiştir. Feth, 48/18

BİRLİK-BERABERLİK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللّٰهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ كُنْتُمْ اَعْدَاءً فَاَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَاَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ اِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلٰى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَاَنْقَذَكُمْ مِنْهَا كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ Hepiniz birden Allah'ın ipine sımsıkı sarılın, **Parçalanıp bölünmeyin.**

Allah' ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın. Hani bir zamanlar birbirinize düşmandınız, kalbleriniz arasını uzlaştırdı da, O'nun bu nimeti sayesinde kardeş oldunuz. Yine siz ateşten bir çukur kenarına geldiniz de Allah sizi ondan kurtardı. Doğru yolda yürüyesiniz diye Allah size böylece âyetlerini açıklar. Al-i İmran, 3/103

وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ اُمَّةٌ يَدْعُونَ اِلَى الْخَيْرِ وَيَاْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ İçinizden **hayra/birliğe** çağıran, doğruluk ve güzelliği emreden, kötülük ve çirkinlikten de men eden bir topluluk/bir kurum mutlaka bulunsun. İşte kurtuluş ve zafere erenler işte onlardır. Al-i İmran, 3/104

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاُولٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ Kendilerine bilgi ve belgeler geldikten sonra, **parçalanıp ayrılan** ve anlaşmazlığa düşenler gibi olmayın. Bu gibiler için büyük azap vardır. Al-i İmran, 3/105

وَاَطِيعُوا اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصَّابِرِينَ Allah'a ve Resûlü'ne itaat edin. Birbirinize **düşmeyin,** sonra korkuya kapılıp zayıf düşersiniz, Sabredin! Allah sabredenlerle beraberdir. Enfal, 8/46

وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاَمْرُهُمْ شُورٰى بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ O kimseler ki Rablerinin çağrısına olumlu cevap vererek; namazı dosdoğru kılanlar; işleri kendi aralarında **danışma** ile çözenler. Şura, 42/38

وَالَّذِينَ اِذَا اَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ Kendilerine rızık olarak verdiklerimizden Allah için harcayanlar Ve haklarına tecavüz edildiği zaman, **birlik olup** karşı koyarlar. Şura, 42/39

اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِى سَبِيلِهِ صَفًّا كَاَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ Allah kendi yolunda **birbirlerine kurşunla kenetlenmiş** bir yapı gibi saf halinde savaşanları elbette sever. Saf, 61/4

BİTKİLER

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَهُوَ الَّذٖى اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاَخْرَجْنَا بِهٖ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَاَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِنْ اَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ اُنْظُرُوا اِلٰى ثَمَرِهٖ اِذَا اَثْمَرَ وَيَنْعِهٖ اِنَّ فٖى ذٰلِكُمْ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ O gökten su indirendir. İşte Biz her çeşit **bitkiyi** onunla bitirdik. Önce bir yeşillik çıkardık, sonra birbiri üstüne bindirilmiş taneler ürettik. Hurmanın tomurcuğundan sarkan salkımlar; üzüm bağları; birbirine benzeyen ve benzemeyen zeytin ve nar bahçeleri meydana getirdik. Ürün vermeye başladığında ve olgunluğa eriştiklerinde meyvelerine bir bakıverin. Elbette bütün bunlarda inanacak bir topluluk için alınacak birçok dersler vardır. Enam, 6/99

وَهُوَ الَّذٖى اَنْشَاَ جَنَّاتٍ مَعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا اُكُلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُتَشَابِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهٖ اِذَا اَثْمَرَ وَاٰتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهٖ وَلَا تُسْرِفُوا اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفٖينَ Çardaklı ve çardaksız üzüm bahçeleri, tadı çeşitli hurma ve ekinleri, birbirine benzeyen ve benzemeyen zeytin ve narları yaratan O'dur. Meyve zamanı meyvelerinden yiyin ve hasat zamanı da yoksulların hakkını verin. İsraf etmeyin. Çünkü Allah israf edenleri sevmez. Enam, 6/141

وَهُوَ الَّذٖى مَدَّ الْاَرْضَ وَجَعَلَ فٖيهَا رَوَاسِىَ وَاَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فٖيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشِى الَّيْلَ النَّهَارَ اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ Yeri döşeyen, onda oturaklı dağlar ve ırmaklar yaratan ve orada bütün meyvelerden erkek ve dişi çiftler yaratan O'dur. Geceyi de gündüzün üzerine O örtüyor. Bütün bunlarda düşünen bir toplum için ibretler vardır. Ra'd, 13/3

وَفِى الْاَرْضِ قِطَعٌ مُتَجَاوِرَاتٌ وَجَنَّاتٌ مِنْ اَعْنَابٍ وَزَرْعٌ وَنَخٖيلٌ صِنْوَانٌ وَغَيْرُ صِنْوَانٍ يُسْقٰى بِمَاءٍ وَاحِدٍ وَنُفَضِّلُ بَعْضَهَا عَلٰى بَعْضٍ فِى الْاُكُلِ اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ Yeryüzünde birbirine yakın komşu kıtalar vardır. Ve oralarda üzüm bağları, ekinler, çatallı ve çatalsız hurmalıklar da vardır. Bunların hepsi aynı su ile sulanır. Ama **ürünlerini,** verim ve lezzet bakımından bazısını bazısından üstün kıldık. Bunlarda da aklını kullanan bir topluluk için alınacak dersler/ibretler vardır. Ra'd, 13/4

وَالْاَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَاَلْقَيْنَا فٖيهَا رَوَاسِىَ وَاَنْبَتْنَا فٖيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ Yeryüzünü düzgün bir şekilde yarattık ve oraya sabit dağlar yerleştirdik. Ve orada belirli bir ölçü uyarınca her **bitkiyi** yetiştirdik. Hicr, 15/19

يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخٖيلَ وَالْاَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ Allah su aracılığı ile sizin için ekinler, zeytinler, hurmalar, üzümler ve çeşit çeşit meyveler **yetiştirir.** Bunda düşünen kimseler için ibret dersi vardır. Nahl, 16/11

وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخٖيلِ وَالْاَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ Hurma ağaçlarının meyveleri ile üzümlerden içki ve yararlı **besin** elde edersiniz. Düşünenler için bunda ibret dersi vardır. Nahl, 16/67

وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ تَنْبُتُ بِالدُّهْنِ وَصِبْغٍ لِلْاٰكِلٖينَ Tûr-i Sînâ'da da yetişen ve yiyenlere yağ ve katık sağlayan **Zeytin** ağacını da yarattık. Mü'minun, 23/20

اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ اِلَى الْاَرْضِ الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهٖ زَرْعًا تَاْكُلُ مِنْهُ اَنْعَامُهُمْ وَاَنْفُسُهُمْ اَفَلَا يُبْصِرُونَ Bizim, susuz araziyi su ile suladığımızı, onunla, hayvanların ve kendilerinin yediği ekini çıkardığımızı görmüyorlar mı? Hâlâ doğruyu görmeyecekler mi? Secde, 32/27

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنَابٖيعَ فِى الْاَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهٖ زَرْعًا مُخْتَلِفًا اَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهٖيجُ فَتَرٰيهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطَامًا اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَذِكْرٰى لِاُولِى الْاَلْبَابِ Allah'ın, gökten su indirip, onu yerdeki kaynaklara yerleştiren, sonra onunla çeşitli renklerde **ekinler** yetiştirdiğini görmüyor musun? Sonra ekin kurur; onu sararmış görürsün. Sonra Allah onu bir çöpe dönüştürür. Şüphesiz bunlarda akıl sahipleri için öğüt vardır. Zümer, 39/21

وَالْاَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَاَلْقَيْنَا فٖيهَا رَوَاسِيَ وَاَنْبَتْنَا فٖيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهٖيجٍ Yeryüzünü de yaydık ve orada sabit dağlar yerleştirdik. Orada her türden iç açıcı çift **bitkiler** bitirdik. Kaf, 50/7

وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُبَارَكًا فَاَنْبَتْنَا بِهٖ جَنَّاتٍ وَحَبَّ الْحَصٖيدِ Gökten bereketli su indirdik, onunla bahçeler ve biçilecek taneli **ekinler** bitirdik. Kaf, 50/9

وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ لَهَا طَلْعٌ نَضٖيدٌ Kümelenmiş tomurcuklu meyveleriyle, uzun boylu hurma ağaçları. Kaf, 50/10

وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ **Bitkiler** ve ağaçlar secde ederler. Rahman, 55/6

اَفَرَاَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ ﴿٦٣﴾ Şimdi gördünüz mü o **ektiğiniz tohumu?**

ءَاَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُ اَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ ﴿٦٤﴾ Haber veriniz onu sizler mi bitiriyorsunuz, yoksa bitirenler Biz miyiz?

لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ ﴿٦٥﴾ Dileseydik, onu kuru bir çöp yapardık da şaşkınlık içinde şöyle geveleyip dururdunuz.

اِنَّا لَمُغْرَمُونَ ﴿٦٦﴾ بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٦٧﴾ "Eyvah, mahvolduk! Daha doğrusu her şeyimizi kaybettik." Vakıa, 56/63…67. ayetler.

وَاَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا ﴿١٤﴾ Yoğunlaşmış bulutlardan şarıl şarıl bir su indirdik.

لِنُخْرِجَ بِهٖ حَبًّا وَنَبَاتًا ﴿١٥﴾ Taneler, **bitkiler**, çıkaralım diye.

وَجَنَّاتٍ اَلْفَافًا ﴿١٦﴾ Ve sarmaş dolaş bağlar bahçeler. Nebe, 78/14-15-16

اَنَّا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا ﴿٢٥﴾ ثُمَّ شَقَقْنَا الْاَرْضَ شَقًّا ﴿٢٦﴾ فَاَنْبَتْنَا فٖيهَا حَبًّا ﴿٢٧﴾ وَعِنَبًا وَقَضْبًا ﴿٢٨﴾ وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا ﴿٢٩﴾ وَحَدَائِقَ غُلْبًا ﴿٣٠﴾ وَفَاكِهَةً وَاَبًّا
﴿٣١﴾ مَتَاعًا لَكُمْ وَلِاَنْعَامِكُمْ ﴿٣٢﴾ Şöyle ki: sizin ve hayvanlarınızın yararlanması için; önce yağmurlar yağdırdık. Sonra toprağı göz göz yardık da oradan ekinler, üzüm bağları, sebzeler, zeytin ve hurma ağaçları, iri ve sık ağaçlı bahçeler, meyveler ve çayırlar bitirdik. Abese, 80/25…32. ayetler.

سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْاَعْلٰى ﴿١﴾ اَلَّذٖى خَلَقَ فَسَوّٰى ﴿٢﴾ وَالَّذٖى قَدَّرَ فَهَدٰى ﴿٣﴾ وَالَّذٖى اَخْرَجَ الْمَرْعٰى ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُ غُثَاءً اَحْوٰى ﴿٥﴾ Yaratıp düzene koyan, takdir edip yol gösteren, topraktan **yeşil otu** çıkarıp sonra da onu kapkara bir sel artığına çevi- ren yüce Rabbinin adını tesbih et! Ala, 87/1…5

BORÇ ALIP VERME

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا اِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدَيْنٍ اِلٰى اَجَلٍ مُسَمًّى فَاكْتُبُوهُ وَلْيَكْتُبْ بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلَا يَاْبَ كَاتِبٌ اَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللّٰهُ فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ الَّذٖى عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللّٰهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْـًٔا فَاِنْ كَانَ الَّذٖى عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفٖيهًا اَوْ ضَعٖيفًا اَوْ لَا يَسْتَطٖيعُ اَنْ يُمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِ وَاسْتَشْهِدُوا شَهٖيدَيْنِ مِنْ رِجَالِكُمْ فَاِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَاَتَانِ مِمَّنْ تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَاءِ اَنْ تَضِلَّ اِحْدٰيهُمَا فَتُذَكِّرَ اِحْدٰيهُمَا الْاُخْرٰى وَلَا يَاْبَ الشُّهَدَاءُ اِذَا مَا دُعُوا وَلَا تَسْـَٔمُوا اَنْ تَكْتُبُوهُ صَغٖيرًا اَوْ كَبٖيرًا اِلٰى اَجَلِهٖ ذٰلِكُمْ اَقْسَطُ عِنْدَ اللّٰهِ وَاَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَاَدْنٰى اَلَّا تَرْتَابُوا اِلَّا اَنْ تَكُونَ تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدٖيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَلَّا تَكْتُبُوهَا وَاَشْهِدُوا اِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا يُضَارَّ كَاتِبٌ وَلَا شَهٖيدٌ وَاِنْ تَفْعَلُوا فَاِنَّهُ فُسُوقٌ بِكُمْ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَيُعَلِّمُكُمُ اللّٰهُ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلٖيمٌ Ey müminler, birbirinize belirli bir süre sonra ödenmek üzere **borç verdiğiniz** zaman bunu yazın. İçinizden biri bunu dürüst bir şekilde yazsın. Yazan kimse onu Allah'ın kendisine öğrettiği gibi yazmayı ihmal etmesin. Bu hesabı yazıcıya borçlu taraf yazdırsın. Ama Rabbi olan Allah'tan korksun da bu hesabı yazdırırken hiçbir şeyi eksik bırakmasın. Eğer borçlu taraf aptal, zayıf ya da nasıl yazdıracağını bilmeyen biri ise yazdırma işlemini onun yerine dürüst bir şekilde velisi yapsın. Bu işleminize erkeklerinizden iki kişiyi şahit tutunuz, eğer iki erkek şahit bulunmaz ise karşılıklı olarak onayla- dığınız bir erkek ile iki kadını şahit tutunuz, ta ki biri yanılınca öbürü ona hatırlatsın. Şahitler çağrıldıklarında gitmemezlik etmesinler. Borç küçük olsun büyük olsun onu vadesini belirterek yazmaktan üşenmeyiniz. Bu Allah katında en dürüstçe şahitlik için en sağlam ve sizi şüpheden uzak tutacak en kestirme yoldur. Yalnız aranızda peşin bir alış veriş olursa bu işlemi yazıya geçirmeniz gerekmez. Alışveriş yaparken de şahit tutun. Ne yazana ne de şahide zarar verilmesin. Eğer bunlara zarar verirseniz kendi hesabınıza günaha girmiş olursunuz. Allah' tan korkun. O size nasıl hare- ket edeceğinizi gösteriyor. Allah her şeyi bilir. Bakara, 2/282

وَاِنْ كُنْتُمْ عَلٰى سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهَانٌ مَقْبُوضَةٌ فَاِنْ اَمِنَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِى اؤْتُمِنَ اَمَانَتَهُ وَلْيَتَّقِ اللّٰهَ رَبَّهُ وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَاِنَّهُ اٰثِمٌ قَلْبُهُ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلٖيمٌ Eğer yolculukta olur da işlemlerinizi yazacak birini bulamazsanız, karşılıklı olarak alınan rehinler yeterlidir. Eğer birbirinize güvenerek **borçlanmış** iseniz kendisine güvenilen kimse borcunu ödesin. Rabbi olan Allah'tan korksun. Sakın şahitlik yapamam demeyin. Kim şahitliği saklı tutarsa onun kalbi günahkârdır. Hiç kuşkusuz ne yaparsanız Allah onu bilir. Bakara, 2/283

وَاِنْ كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ اِلٰى مَيْسَرَةٍ وَاَنْ تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ Eğer **borçlu,** darlık içinde ise, ona ödemek için kolaylık sağlayın. Eğer borcu **sadaka olarak sayarsanız** sizin için daha hayırlıdır. Bakara, 2/280

BOŞAMA/BOŞANMA

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

لِلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ تَرَبُّصُ اَرْبَعَةِ اَشْهُرٍ فَاِنْ فَاؤُ فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ Kadınlarına **yaklaşmamaya** yemin edenler dört ay beklerler. Eğer bu müddet içinde kadınlarına dönerlerse, şüphesiz Allah çok bağışlayan ve esirgeyendir. Bakara, 2/226

وَاِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَاِنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ Eğer yemin edenler yeminlerinden dönmeyip kadınlarını **boşamaya** karar verirlerse ayrılırlar. Biliniz ki, Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir. Bakara, 2/227

وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِاَنْفُسِهِنَّ ثَلٰثَةَ قُرُوءٍ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ اَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللّٰهُ فِى اَرْحَامِهِنَّ اِنْ كُنَّ يُؤْمِنَّ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَبُعُولَتُهُنَّ اَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِى ذٰلِكَ اِنْ اَرَادُوا اِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِى عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَاللّٰهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ **Boşanmış** kadınlar, evlenmeksizin üç ay hali boyunca bekleyeceklerdir: ve eğer Allah'a ve ahiret gününe imanları varsa, Allah'ın rahimlerinde yarattığı çocuğu saklamaları kendilerine helâl olmaz. Ve bu süre zarfında barışmak isterlerse, kocalarının onları kabul etmeye öncelikle hakları vardır; ama adalet ölçülerine göre, kadınların kocaları üzerindeki hakları, kocaların onlar üzerinde hakları vardır. Ancak erkekler bu konuda onlar üzerinde öncelik sahibidirler. Ve Allah kudret ve hikmet sahibidir. Bakara, 2/228

اَلطَّلَاقُ مَرَّتَانِ فَاِمْسَاكٌ بِمَعْرُوفٍ اَوْ تَسْرِيحٌ بِاِحْسَانٍ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ اَنْ تَأْخُذُوا مِمَّا اٰتَيْتُمُوهُنَّ شَيْـًٔا اِلَّا اَنْ يَخَافَا اَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللّٰهِ فَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللّٰهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ تِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللّٰهِ فَاُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ Aynı kadını ancak iki defa **boşayıp** tekrar evlenebilirsiniz ki bu durumda evlilik ya iyilikle devam eder veya güzel bir şekilde sona erdirilir. Onlara verdiklerinizi geri almanız size helal olmaz. Erkekle kadının Allah'ın sınırlarını korumada endişe etmeleri hali başka. O halde, ikisinin de Allah'ın koyduğu sınırları koruyamayacaklarından korkuyorsanız, kadının özgür kalabilmesi için erkeğe bazı şeyler vermesinde her iki taraf için de bir günah yoktur. Bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır; onları ihlal etmeyiniz: Zira kim Allah'ın koyduğu sınırları ihlal ederse, işte onlar zalimlerdir! Bakara, 2/229

فَاِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدُ حَتّٰى تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ فَاِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا اَنْ يَتَرَاجَعَا اِنْ ظَنَّا اَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللّٰهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ Ve erkekler üçüncü defa aynı kadını **boşarsa**, bu kadın, başka bir erkekle evlenmedikçe bir daha kendisine helal olmaz; eğer sonraki erkek de onu boşarsa -her ikisini de Allah'ın koyduğu sınırları koruyabileceklerini düşünmeleri şartıyla- birbirlerine dönmelerinde ikisi içinde bir günah yoktur: Bunlar, anlama ve kavrama yeteneğine sahip olanlara Allah'ın açıkladığı sınırlardır. Bakara, 2/230

وَاِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَاَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ اَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِتَعْتَدُوا وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَتَّخِذُوا اٰيَاتِ اللّٰهِ هُزُوًا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَمَا اَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ بِهِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ Böylece, kadınlarınızı **boşadığınızda** ve onlar bekleme sürelerinin sonuna yaklaşmak üzere iken onları ya güzellikle alıkoyun ya da güzel bir şekilde bırakın. Ama istemedikleri halde, eziyet etmek için alıkoymayın, Çünkü böyle bir davranışta bulunan, yalnızca kendisine yazık eder. Ve Allah'ın bu emirlerini önemsemezlik yapmayın; Allah'ın size lütfettiği nimetleri ve size öğüt için indirdiği vahyi ve hikmeti hatırlayın; Allah'tan korkup sakının ve bilin ki Allah her şeyin aslını bilir. Bakara, 2/231

وَاِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ اَنْ يَنْكِحْنَ اَزْوَاجَهُنَّ اِذَا تَرَاضَوْا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ ذٰلِكَ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ذٰلِكُمْ اَزْكٰى لَكُمْ وَاَطْهَرُ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ Kadınları **boşadığınız** ve onlar da bekleme sürelerini bitirdikleri vakit, eğer aralarında iyilikle anlaşıp tekrar birbirleriyle evlenmek isterlerse evlenmelerine engel olmayın. Bu, Allah'a ve Ahiret Günü'ne inanan her biriniz için uyarıdır; bu, sizin için en erdemli ve en temiz yoldur. Allah her şeyi kesinlikle bilir, ama siz bilmezsiniz Bakara, 2/232

لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اِنْ طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ تَمَسُّوهُنَّ اَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً وَمَتِّعُوهُنَّ عَلَى الْمُوسِعِ قَدَرُهُ وَعَلَى الْمُقْتِرِ قَدَرُهُ مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ
Kendileriyle cinsel yaklaşmada bulunmadığınız ya da mehirlerini/nikâh bedellerini tesit etmediğiniz kadınları **boşamanızda** sizin için bir sakınca yoktur. Ancak böyle bir durumda bile onların ihtiyaçlarını karşılayın. İmkânları iyi olan kendi gücüne, dar olan da yine kendi gücüne göre adil şekilde bir kadının ihtiyaçlarını karşılasınlar. Bu, güzel düşünüp güzel davrananlar üzerine bir borçtur. Bakara, 2/236

وَاِنْ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ اَنْ تَمَسُّوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ اِلَّا اَنْ يَعْفُونَ اَوْ يَعْفُوَا الَّذِى بِيَدِهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ وَاَنْ تَعْفُوا اَقْرَبُ لِلتَّقْوٰى وَلَا تَنْسَوُا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ اِنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ Eğer cinsel yaklaşmada bulunmadan kadını **boşarsanız** tespit ettiğiniz nikâh bedelinin yarısını kadına ödemeniz gerekir. Meğerki kadınlar bu hakkı bağışlamış olsunlar veya nikâh akdini elinde bulunan erkek tamamını kadına bıraksın. Bu Allah'tan korkup sakınan erkeklere yakışan bir davranıştır. Ve birbirinize saygılı davranmayı unutmayın. . Hiç şüphesiz ne yaparsanız Allah onu görür. Bakara, 2/237

وَلِلْمُطَلَّقَاتِ مَتَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ **Boşanmış** kadınlar için örfe uygun bir geçim imkânı/nafaka sağlanması Allah'tan korkanlar üzerine bir borçtur. Bakara, 2/241

وَاِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْعَثُوا حَكَمًا مِنْ اَهْلِهِ وَحَكَمًا مِنْ اَهْلِهَا اِنْ يُرِيدَا اِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللّٰهُ بَيْنَهُمَا اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا Eğer karı kocanın arasının açılmasından endişe ederseniz onlara biri erkeğin ve öbürü kadının akrabası olan iki arabulucu gönderiniz. Eğer bu arabulucular karı-kocayı barıştırmak isterlerse Allah onların arasını bulur. Hiç şüphesiz Allah her şeyi bilir ve her şeyden haberdardır. Nisa, 4/35

وَاِنِ امْرَاَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا اَوْ اِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا اَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَاُحْضِرَتِ الْاَنْفُسُ الشُّحَّ وَاِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا Eğer kadın, kocasının geçimsizlik çıkaracağından veya kendisini ihmal edeceğinden endişe ederse bu çiftin anlaşma yolu ile ilişkilerini yeniden düzene koymalarının bir sakıncası yoktur. Anlaşma her zaman hayırlıdır. Unutmayın ki nefisler, kıskançlığa ve bencil tutkulara hazırdır. Eğer iyi davranır, Allah'tan korkarsanız, Allah yaptıklarınızdan haberlidir. Nisa, 4/128

وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا اَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمَيْلِ فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ وَاِنْ تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا Ne kadar özen gösterseniz de eşleriniz arasında adaleti/eşitliği sağlayamazsınız. O halde birine iyice tutulup öbürünü ortada bırakmayın. Eğer bu duruma dikkat eder Allah'tan korkarsanız, hiç kuşkusuz Allah affedicidir ve merhametlidir. Nisa, 4/129

وَاِنْ يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللّٰهُ كُلًّا مِنْ سَعَتِهِ وَكَانَ اللّٰهُ وَاسِعًا حَكِيمًا Eğer eşler birbirinden ayrılırlarsa Allah bol nimetleri ile her ikisini de muhtaç duruma düşmekten korur. Allah'ın nimetleri boldur ve O hikmet sahibidir. Nisa, 4/130

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ اَنْ تَمَسُّوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُّونَهَا فَمَتِّعُوهُنَّ وَسَرِّحُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا Ey iman edenler! Mümin kadınlarla evlenir ve fakat onlara dokunmadan **boşarsanız**, onlar adına bir iddet dönemi hesaplamaya ve beklemeye gerek yoktur; o halde hemen ihtiyaçlarını karşılayın ve en güzel şekilde bırakın. Ahzab, 33/49

İddet: *Bekleme süresi. Kocasından ayrılan kadının, başkası ile evlenebilmesi için, üç defa hayız görüp temiz oluncaya kadar geçen zaman. (Kocasından boşanırsa 100 gün, kocası ölürse 130 gün.)*

يَا اَيُّهَا النَّبِيُّ اِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعِدَّتِهِنَّ وَاَحْصُوا الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللّٰهَ رَبَّكُمْ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ اِلَّا اَنْ يَاْتِينَ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللّٰهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِى لَعَلَّ اللّٰهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذٰلِكَ اَمْرًا Ey Peygamber! Kadınları **boşayacağınızda**, onları İddet sürelerini gözeterek temizlendiklerinde boşayın ve iddet sürelerini de sayın. Rabbiniz Allah'tan korkun. Apaçık bir hayâsızlık yapmaları bir yana, onları evlerinden çıkarmayın, kendileri de çıkmasınlar. Bunlar Allah'ın sınırlarıdır. Kim Allah'ın sınırlarını aşarsa, aslında kendisine karşı haksızlık etmiş olur. Nereden bileceksin? Belki de Allah size, yeniden bazı imkânlar sağlayabilir. Talak, 65/1

فَاِذَا بَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَاَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ اَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَاَشْهِدُوا ذَوَىْ عَدْلٍ مِنْكُمْ وَاَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلّٰهِ ذٰلِكُمْ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللّٰهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا **Boşanan** kadınlar iddet süreleri sonuna varınca, onları güzelce tutun yahut onlardan güzelce ayrılın. İçinizden iki âdil kimseyi şahit tutun. Şahitliği Allah için dosdoğru yapın. İşte bununla Allah'a ve ahiret gününe inanan kimselere öğüt verilmektedir. Kim Allah'a karşı gelmekten sakınırsa, Allah ona bir çıkış yolu açar. Talak, 65/2

وَاللَّائِى يَئِسْنَ مِنَ الْمَحِيضِ مِنْ نِسَائِكُمْ اِنِ ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلٰثَةُ اَشْهُرٍ وَاللَّائِى لَمْ يَحِضْنَ وَاُولَاتُ الْاَحْمَالِ اَجَلُهُنَّ اَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَنْ يَتَّقِ اللّٰهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ اَمْرِهِ يُسْرًا Adetten kesilen kadınlarınızın iddet sürelerinde kuşkuya düşerseniz, onların bekleme süreleri üç aydır. Hiç âdet görmemiş kadınların süreleri de böyledir. Gebe olan kadınların süreleri ise doğuruncaya kadardır. Kim Allah'tan korkarsa, O ona işinde bir kolaylık verir. Talak, 65/4

اَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وُجْدِكُمْ وَلَا تُضَارُّوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا عَلَيْهِنَّ وَاِنْ كُنَّ اُولَاتِ حَمْلٍ فَاَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتّٰى يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَاِنْ اَرْضَعْنَ لَكُمْ فَاٰتُوهُنَّ اُجُورَهُنَّ وَاْتَمِرُوا بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ وَاِنْ تَعَاسَرْتُمْ فَسَتُرْضِعُ لَهُ اُخْرٰى Boşayıp da henüz iddet'i sona ermemiş kadınları, imkânlarınız elverdiği nispette oturduğunuz yerde oturtun. Sıkıntıya uğratarak kendilerine sakın zarar vermeyin. Eğer **boşadığınız** kadın gebe ise doğumlarını yapıncaya kadar nafakasını verin. Size ait çocuğu emzirirse ücretlerini verin. Bu işleri aranızda güzellikle ve örfe uygun şekilde halledin. Eğer aranızda emzirmeyle ilgili bir anlaşmazlık çıkarsa, çocuğu babası hesabına başka bir kadın emzirecektir. Talak, 65/6

لِيُنْفِقْ ذُو سَعَةٍ مِنْ سَعَتِهِ وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا اٰتٰيهُ اللّٰهُ لَا يُكَلِّفُ اللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا مَا اٰتٰيهَا سَيَجْعَلُ اللّٰهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا Varlıklı olan varlığı nis- petinde nafaka versin, Rızkı sınırlı olan ise, Allah'ın kendisine verdiğinden nafaka versin. Allah bir kişiye ne vermişse ancak onu teklif eder. Allah bir güçlükten sonra bir kolaylık yaratacaktır. Talak, 65/7

BOŞ SÖZ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللّٰهُ بِاللَّغْوِ فِى اَيْمَانِكُمْ وَلٰكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْاَيْمَانَ فَكَفَّارَتُهُ اِطْعَامُ عَشَرَةِ مَسَاكِينَ مِنْ اَوْسَطِ مَا تُطْعِمُونَ اَهْلِيكُمْ اَوْ كِسْوَتُهُمْ اَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلٰثَةِ اَيَّامٍ ذٰلِكَ كَفَّارَةُ اَيْمَانِكُمْ اِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا اَيْمَانَكُمْ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ Allah, boş bulunarak ettiğiniz **yeminlerle sizi sorumlu tutmaz**. Ama bile bile yaptığınız yeminlerle sizi sorumlu tutar. Bu durumda yeminin kefareti/bedeli, ailenize yedirdiğinizin orta halli yemek ile on yoksulu doyurmak yahut onları giydirmek ya da bir köle azat etmektir. Kim bu imkânı bulamazsa, üç gün oruç tutması gerekir. İşte yemin ettiğiniz vakit yeminle- rinizin bedeli budur. Yeminlerinizi tutun. Allah, size âyetlerini işte böyle açıklıyor ki şükredesiniz. Maide, 5/89

اَلَّذِينَ هُمْ فِى صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ Onlar namazlarında huşu içinde olanlardır. وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ Onlar, **boş sözler- den** ve işlerden yüz çevirenlerdir. Mü'minun, 23/2-3

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَاِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا O kullar, yalan şahitlik etmezler. **Boş söz** ve işlere rastladık- larında onurlu bir şekilde oradan geçip giderler. Furkan, 25/72

وَاِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ اَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا اَعْمَالُنَا وَلَكُمْ اَعْمَالُكُمْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِى الْجَاهِلِينَ Onlar ki, **boş ve anlamsız** sözler işittikleri zaman ondan hemen yüz çevirip, "Bizim işlerimiz bize, sizin işleriniz size. Size selam olsun. Bizim cahillerle işimiz yoktur" derler. Kasas, 28/55

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْثِيمًا Cennette ne **boş bir söz**, ne de günaha sokan bir şey işitirler. Vakıa, 56/25

لَا تَسْمَعُ فِيهَا لَاغِيَةً Orada, **anlamsız ve saçma** olan bir söz işitmez. Gaşiye, 88/11

BOZGUNCULUK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَاِذِ اسْتَسْقٰى مُوسٰى لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ اُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْ كُلُوا وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللّٰهِ وَلَا تَعْثَوْا فِى الْاَرْضِ مُفْسِدِينَ Hani, Musa kavmi için su dilemişti. Biz de, "Asanı kayaya vur" demiştik, böylece kayadan on iki pınar fışkırmış, her boy kendi su alacağı pınarı bilmişti. "Allah'ın rızkından yiyin, için. Yalnız, yeryüzünde **bozgunculuk** yaparak fesat çıkarmayın" demiştik. Bakara, 2/60

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِى الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَيُشْهِدُ اللّٰهَ عَلٰى مَا فِى قَلْبِهِ وَهُوَ اَلَدُّ الْخِصَامِ İnsanlardan öylesi de vardır ki, dünya hayatına ilişkin sözleri senin hoşuna gider. Hatta sözlerinin samimi olduğuna Allah'ı şahit gösterir. Oysaki o, en amansız düşmandır. Bakara, 2/204

وَاِذَا تَوَلّٰى سَعٰى فِى الْاَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الْفَسَادَ O, senin yanından ayrılınca yeryüzünde **bozgunculuk yapmağa**, ekin ve nesli yok etmeğe çalışır. Allah ise bozgunculuğu sevmez. Bakara, 2/205

وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللّٰهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ اَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنْفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا وَاَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ كُلَّمَا اَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ اَطْفَاَهَا اللّٰهُ وَيَسْعَوْنَ فِى الْاَرْضِ فَسَادًا وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ Bir de Yahudiler, "Allah'ın eli bağlıdır" dediler. Söyledikleri bu söz yüzünden lanetlendiler. Söylediklerinin aksine, Allah'ın iki eli de alabildiğine açıktır; dilediği gibi bağışta bulunur. Andolsun, sana Rabbinden indirilen Kur'an onlardan bir çoğunun azgınlık ve küfrünü artıracaktır. Biz onların arasına kıyamete kadar düşmanlık ve kin saldık. Ne zaman savaş için bir ateş yakmışlarsa Allah onu söndürmüştür. Onlar yeryüzünde bozgunculuk çıkarmaya çalışırlar. Allah **bozguncuları** sevmez. Maide, 5/64

وَلَا تُفْسِدُوا فِى الْاَرْضِ بَعْدَ اِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا اِنَّ رَحْمَتَ اللّٰهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ Düzene sokulduktan sonra yeryüzünde **bozgunculuk** yapmayın. Allah'a azabından korkarak ve rahmetini umarak dua edin. Şüphesiz, Allah'ın rahmeti iyilik edenlere çok yakındır. A'raf, 7/56

وَاذْكُرُوا اِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّاَكُمْ فِى الْاَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ الْجِبَالَ بُيُوتًا فَاذْكُرُوا اٰلَاءَ اللّٰهِ وَلَا تَعْثَوْا فِى الْاَرْضِ مُفْسِدِينَ Hatırlayın ki Allah Âd kavminden sonra, sizi onların yerine getirdi ve sizi yeryüzünde yerleştirdi. Yerin ovalarında köşkler kuruyor, dağları oyup evler yapıyorsunuz. Artık Allah'ın nimetlerini anın da yeryüzünde **bozgunculuk** yaparak karışıklık çıkarmayın." A'raf, 7/74

وَاِلٰى مَدْيَنَ اَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَاَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ اَشْيَاءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا فِى الْاَرْضِ بَعْدَ اِصْلَاحِهَا ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ Medyen halkına da kardeşi Şuayb'ı peygamber olarak gönderdik. Dedi ki: "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin. Sizin için O'ndan başka ilah yoktur. Doğrusu Rabbinizden size açık bir belge geldi. Artık ölçüyü ve tartıyı tam yapın. İnsanların mallarını eksiltmeyin. Düzene girdikten sonra yeryüzünde **bozgunculuk** çıkarmayın. Eğer bana inanırsanız, şu söylediklerim sizin için hayırlıdır." A'raf, 7/85

وَوٰعَدْنَا مُوسٰى ثَلٰثِينَ لَيْلَةً وَاَتْمَمْنَاهَا بِعَشْرٍ فَتَمَّ مِيقَاتُ رَبِّهِ اَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَقَالَ مُوسٰى لِاَخِيهِ هٰرُونَ اخْلُفْنِى فِى قَوْمِى وَاَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ Ve sonra Musa için otuz gecelik bir süre belirledik ve buna bir on gece daha ekledik ki böylece Rabbinin belirle- diği süre kırk geceye tamamlandı. Ve Musa kardeşi Harun'a şöyle dedi: "Halkımın arasında benim yerimi al, dürüst ve erdemli davran; Sakın **bozguncuların** yoluna uyma" dedi. A'raf, 7/142

فَلَمَّا اَلْقَوْا قَالَ مُوسٰى مَا جِئْتُمْ بِهِ السِّحْرُ اِنَّ اللّٰهَ سَيُبْطِلُهُ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ Sihirbazlar atacaklarını atınca Musa dedi ki: "Sizin bu yaptığınız sihirdir. Allah onu elbette boşa çıkaracaktır. Çünkü Allah **bozguncuların** işini düzeltmez. Yunus, 10/81

وَيَا قَوْمِ اَوْفُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ اَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِى الْاَرْضِ مُفْسِدِينَ "Ey kavmim! Ölçüyü ve tartıyı adaletle tam yapın. İnsanların mallarını ve haklarını eksiltmeyin. Yeryüzünde **bozgunculuk** yaparak karışıklık çıkarmayın." Hud, 11/85

فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ اُولُوا بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِى الْاَرْضِ اِلَّا قَلِيلًا مِمَّنْ اَنْجَيْنَا مِنْهُمْ وَاتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا اُتْرِفُوا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ Sizden önceki nesillerden aklı başında kimseler insanları yeryüzünde **bozgunculuk** yapmaktan alıkoysalardı ya! Ancak içlerinden kendilerini kurtardığımız pek az kimse bunu yapmıştı. Zalimler ise, içinde bulundukları refahın peşine düştüler ve hepsi de suçlu oldular. Hud, 11/116

اَلَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ زِدْنَاهُمْ عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ İnkâr eden ve insanları Allah'ın yolundan alıkoyanların, yaptıkları **bozgunculuklarına** karşılık azap üstüne azap ekleriz. Nahl, 16/88

وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ اَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْاَرْضِ مُفْسِدِينَ İnsanların mallarını ve haklarını eksiltmeyin. Yeryüzünde **bozgunculuk** yaparak karışıklık çıkarmayın. Şuara, 26/183

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا اَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ Kendileri de ayetlerimizin gerçek olduklarını kesin olarak bildikleri halde sırf zalimliklerinden ve büyüklük taslamalarından ötürü inkâr ettiler. Ama **bozguncuların** sonunun nasıl olduğuna bir bak!" Neml, 27/14

اِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْاَرْضِ وَجَعَلَ اَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضْعِفُ طَائِفَةً مِنْهُمْ يُذَبِّحُ اَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ اِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ Şüphe yok ki, Firavun ülkesinde büyüklük taslamış ve halkını sınıflara ayırmıştı; onlardan bir kesimini eziyor, oğullarını boğazlıyor, kadınlarına hayasızca davranıyordu. Şüphesiz o **bozgunculardandı.** Kasas, 28/4

وَابْتَغِ فِيمَا اٰتٰيكَ اللّٰهُ الدَّارَ الْاٰخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَاَحْسِنْ كَمَا اَحْسَنَ اللّٰهُ اِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفَسَادَ فِي الْاَرْضِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ Allah'ın sana verdiklerinde ahiret yurdunu ara. Dünyadan da nasibini unutma. Allah'ın sana iyilik yaptığı gibi sen de iyilik yap ve yeryüzünde bozgunculuk isteme. Allah **bozguncuları** sevmez. Kasas, 28/77

اَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْاَرْضِ اَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ Yoksa inanıp doğru ve yararlı işler yapanları yeryüzünde **bozgunculuk** çıkartanlarla yahut Allah'a karşı gelmekten sakınanları yoldan çıkan arsızlarla bir tutacağımızı mı sandınız? Sad, 38/28

BULUTLAR

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِنَّ فِي خَلْقِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيَاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ Şüphesiz, göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelişinde, insanlara yarar sağlayacak yüklerle denizde seyreden gemilerde, Allah'ın gökyüzünden indirip kendisiyle ölmüş toprağı dirilttiği yağmurda, yeryüzünde her çeşit canlıyı yaymasında, rüzgârları ve gökle yer arasındaki emre amade **bulutları** evirip çevirmesinde elbette düşünen bir topluluk için deliller vardır. Bakara, 2/164

وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ حَتّٰى اِذَا اَقَلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا سُقْنَاهُ لِبَلَدٍ مَيِّتٍ فَاَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ فَاَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ كَذٰلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتٰى لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ Rahmetinin önünde müjdeci olarak rüzgarları gönderen O'dur. O rüzgarlar, yağmur **yüklü bulutları** yüklenince, onu kurak bir memlekete gönderir, sonra onunla yağmur yağdırır ve onunla her çeşit ürünü yetiştiririz. İşte Biz, ölüleri de böyle diriltiriz. Gerekir ki düşünür, ibret alırsınız. A'raf, 7/57

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ O, korku ve ümit vermek için size şimşeği gösteren ve yağmur yüklü **bulutları** meydana getirendir. Ra'd, 13/12

وَاَرْسَلْنَا الرِّيَاحَ لَوَاقِحَ فَاَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاَسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا اَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ Rüzgârları da aşılayıcı olarak gönderip, **bulutlardan** su indirerek sizi onunla suladık. Suyu toplayıp depolayan da siz değilsiniz. Hicr, 15/22

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُزْجِي سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ يَجْعَلُهُ رُكَامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ عَنْ مَنْ يَشَاءُ يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِ يَذْهَبُ بِالْاَبْصَارِ Görmez misin ki Allah, **bulutları** sevk eder. Sonra, onları kaynaştırıp üst üste yığar. Nihayet yağmurun, onların arasından yağdığını görürsün. O, gökten, oradaki dağ gibi bulutlardan dolu indirir. Artık onu dilediğine isabet ettirir; dilediğinden de onu uzak tutar. **Bulutlardaki** şimşeğinin parıltısı neredeyse gözleri alır! Nur, 24/43

اَللّٰهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَاحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَيَبْسُطُهُ فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُهُ كِسَفًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ فَاِذَا اَصَابَ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ اِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ Allah, rüzgârları gönderendir. Onlar da **bulutları** harekete geçirir. Allah, onları dilediği gibi, yayar ve yoğunlaştırır. Nihayet yağmurun onların arasından çıktığını görürsün. O yağmuru kullarından dilediğine verince içlerini bir sevinç kaplar. Rum, 30/48

وَاللّٰهُ الَّذِي اَرْسَلَ الرِّيَاحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَسُقْنَاهُ اِلٰى بَلَدٍ مَيِّتٍ فَاَحْيَيْنَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا كَذٰلِكَ النُّشُورُ Allah, rüzgârları gönderendir. Onlar da **bulutları** hareket ettirir. Biz de bulutları ölü bir toprağa sürer ve onunla ölümünden sonra yeryüzünü diriltiriz. İşte ölümden sonra diriliş de böyledir. Fatır, 35/9

اَفَرَاَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ﴿٦٨﴾ ءَاَنْتُمْ اَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ اَمْ نَحْنُ الْمُنْزِلُونَ ﴿٦٩﴾ لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ اُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ﴿٧٠﴾ Hiç içtiğiniz suyu düşündünüz mü? Siz mi onu **bulutlardan** indirdiniz, yoksa Biz miyiz onun yere inmesini sağlayan? Dileseydik, onu tuzlu yapıverirdik. Peki şükretmeniz gerekmez mi? Vakıa, 56/68-69-70

وَاَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا ﴿١٤﴾ لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ﴿١٥﴾ وَجَنَّاتٍ اَلْفَافًا ﴿١٦﴾ Taneler, bitkiler, sarmaş dolaş bahçeler çıkaralım diye yağmur yüklü yoğun **bulutlardan** şarıl şarıl yağmur yağdırdık. Nebe, 78/14-15-16

BURÇLAR

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِى السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ Andolsun, biz gökte birtakım **burçlar** yarattık ve seyredenler için onu süsledik. Hicr, 15/16

تَبَارَكَ الَّذِى جَعَلَ فِى السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا Gökte **burçları** var eden, onların içinde bir çerağ/güneş ve nurlu bir ay oluşturan Allah, yüceler yücesidir. Furkan, 25/61

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ **Burçlarla** dolu göğe andolsun. Bürüc, 85/1

BÜYÜKLÜK TASLAMA

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ وَاٰتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَاَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ اَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوٰى اَنْفُسُكُمُ اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ Andolsun, Biz Musa'ya kitabı verdik ve ardından peş peşe elçiler gönderdik. Meryem oğlu İsa'ya da apaçık belgeler verdik ve onu Ruhu'l-Kudüs'le/Cebrail ile destekledik. Ne zaman ki, bir peygamber, size canınızın istemediği bir şey getirdiyse **büyüklük taslamadınız mı?** Kimini yalanladınız, kimini de öldürdünüz. Bakara, 2/87

وَاعْبُدُوا اللّٰهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَبِذِى الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِى الْقُرْبٰى وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنْبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا Allah'a ibadet edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Anne-babaya, yakın akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yanınızdaki arkadaşa, yolda kalmışa ve çalıştırdığınız kölelere ve işçilere iyi davranın. Çünkü Allah, her **büyüklük taslayıp** böbürleneni sevmez. Nisa, 4/36

لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ اَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلّٰهِ وَلَا الْمَلٰئِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ اِلَيْهِ جَمِيعًا Ne İsa Allah'ın bir kulu olmaktan çekinir ne de Allah'a yakınlaştırılmış melekler. Kim Allah'a kulluk etmekten çekinir ve **büyüklük taslarsa**, bilsin ki, O, onların hepsini huzuruna toplayacaktır. Nisa, 4/172

فَاَمَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ اُجُورَهُمْ وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَاَمَّا الَّذِينَ اسْتَنْكَفُوا وَاسْتَكْبَرُوا فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا اَلِيمًا وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا Ama iman edenler ve salih amellerde bulunanlar, onlara ödüllerini eksiksiz ödeyecek ayrıca daha da fazlası ihsan edecektir. Kulluktan çekinip **büyüklük taslayanlara** gelince, onlara korkunç bir azapla azap edecektir. Ve onlar Allah'tan başka ne bir dost bulurlar, ne bir yardımcı. Nisa, 4/173

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا اُولٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ Ayetlerimizi yalanlayanlar ve onlara karşı **büyüklenenler,** işte onlar ateşin arkadaşlarıdır; onda sonsuza dek kalacaklardır. Araf, 7/36

اِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ اَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتّٰى يَلِجَ الْجَمَلُ فِى سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذٰلِكَ نَجْزِى الْمُجْرِمِينَ Ayetlerimizi yalanlayanlar ve onlara karşı **büyüklenenler,** onlar için göğün kapıları açılmaz ve deve iğnenin deliğinden geçinceye kadar cennete girmezler. Biz suçluları işte böyle cezalandırırız. Araf, 7/40

قَالَ الْمَلَاُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِمَنْ اٰمَنَ مِنْهُمْ اَتَعْلَمُونَ اَنَّ صَالِحًا مُرْسَلٌ مِنْ رَبِّهِ قَالُوا اِنَّا بِمَا اُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ Kavminden **büyüklük taslayanlar,** içlerinden zayıf görünen müminlere alay yollu: "Siz, gerçekten Salih'in Rabbi tarafından size elçi olarak gönderildiğini biliyor musunuz?" dediler. Onlar da: "Elbette, biz onunla gönderilen her şeye inandık, iman ettik." diye cevap verdiler. Araf, 7/75

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا اِنَّا بِالَّذِى اٰمَنْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ **Büyüklük taslayanlar**, "Şüphesiz biz sizin inandığınız şeyi inkâr edenleriz" dediler. Araf, 7/76

فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالدَّمَ اٰيَاتٍ مُفَصَّلَاتٍ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُجْرِمِينَ Bunun üzerine, ayrı ayrı mucize şeklinde üzerlerine tufan, çekirge, buğday güvesi, kurbağa ve kan gönderdik. Yine de **büyüklük tasladılar** ve suçlu günahkâr bir kavim oldular. Araf, 7/133

سَاَصْرِفُ عَنْ اٰيَاتِىَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِى الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَاِنْ يَرَوْا كُلَّ اٰيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا وَاِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَاِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الْغَىِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ Yeryüzünde haksız yere **büyüklük taslayanları** âyetlerimden uzaklaştıracağım. Onlar her bir âyeti görseler de ona iman etmezler. Doğru yolu görseler onu yol edinmezler. Ama sapıklık yolunu görseler onu hemen yol edinirler. Bu, onların, âyetlerimizi yalanlamaları ve onlardan hep gafil olmaları sebebiyledir. Araf, 7/146

اِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ Şüphesiz Rabbinin Katında olanlar, O'na ibadet etmekten **büyüklenmezler**; O'nu tesbih ederler ve yalnız O'na secde ederler. Araf, 7/206

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسٰى وَهٰرُونَ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَائِهِ بِاٰيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُجْرِمِينَ Sonra bunların ardından Firavun'a ve onun önde gelen çevresine Musa'yı ve Harun'u ayetlerimizle gönderdik. Fakat onlar **büyüklendiler.** Onlar suçlu günahkâr bir kavimdi. Yunus, 10/75

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا اَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ Vicdanları kabul ettiği halde, zulüm ve **büyüklenme** nedeniyle ayetlerimizi inkar ettiler. Artık bozguncuların sonunun nasıl oldu bir bak. Neml, 27/14

وَاسْتَكْبَرَ هُوَ وَجُنُودُهُ فِى الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَظَنُّوا اَنَّهُمْ اِلَيْنَا لَا يُرْجَعُونَ Firavun ve askerleri, yeryüzünde haksız yere **büyüklendiler** ve gerçekten Bize döndürülmeyeceklerini sandılar. Kasas, 28/39

وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِ اٰيَاتُنَا وَلّٰى مُسْتَكْبِرًا كَاَنْ لَمْ يَسْمَعْهَا كَاَنَّ فٖى اُذُنَيْهِ وَقْرًا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ اَلٖيمٍ Ona ayetlerimiz okunduğunda, sanki işitmiyormuş sanki kulaklarında bir ağırlık varmış gibi, **büyüklük taslayarak** sırtını çevirir. Artık sen ona acı bir azap ile müjde ver. Lokman, 31/7

وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِى الْاَرْضِ مَرَحًا اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ İnsanları küçümseyip yüz çevirme! Yeryüzünde **böbürlenerek** yürüme! Allah, kendini beğenmiş övünen kimseyi sevmez. Lokman, 31/18

اِنَّمَا يُؤْمِنُ بِاٰيَاتِنَا الَّذٖينَ اِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ Bizim ayetlerimize, ancak kendilerine hatırlatıldığı zaman, hemen secdeye kapananlar, Rablerini hamd ile tesbih edenler ve **büyüklük taslamayanlar** iman eder. Secde, 32/15 *(Secde Ayeti)*

قَالَ الَّذٖينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذٖينَ اسْتُضْعِفُوا اَنَحْنُ صَدَدْنَاكُمْ عَنِ الْهُدٰى بَعْدَ اِذْ جَاءَكُمْ بَلْ كُنْتُمْ مُجْرِمٖينَ **Büyüklük taslayanlar,** zayıf ve güçsüz gördükleri insanlara, “Size hidayet geldikten sonra, biz mi sizi ondan alıkoyduk? Hayır, suçlu olanlar sizlerdiniz” derler. Sebe, 34/32

اِسْتِكْبَارًا فِى الْاَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ وَلَا يَحٖيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ اِلَّا بِاَهْلِهٖ فَهَلْ يَنْظُرُونَ اِلَّا سُنَّتَ الْاَوَّلٖينَ فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللّٰهِ تَبْدٖيلًا وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللّٰهِ تَحْوٖيلًا O Allah’a ortak koşanlar yeryüzünde **büyüklük taslıyor** ve kötü tuzaklar kuruyorlardı. Hâlbuki kişi kazdığı kuyuya kendi düşer. Onlar öncekilere uygulanan kanunlardan başkasını mı bekliyorlar? Allah'ın kanununda asla bir değişme bulamazsın, Allah'ın kanununda kesinlikle bir sapma da bulamazsın. Fatır, 35/43

وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ تَرَى الَّذٖينَ كَذَبُوا عَلَى اللّٰهِ وُجُوهُهُمْ مُسْوَدَّةٌ اَلَيْسَ فٖى جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْمُتَكَبِّرٖينَ Kıyamet günü, Allah'a yalan söyleyenlerin yüzlerinin kapkara olduğunu görürsün. **Büyüklenenler** için cehennemde yeri mi yok? Zümer, 39/60

اَلَّذٖينَ يُجَادِلُونَ فٖى اٰيَاتِ اللّٰهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ اَتٰيهُمْ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللّٰهِ وَعِنْدَ الَّذٖينَ اٰمَنُوا كَذٰلِكَ يَطْبَعُ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ قَلْبِ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ Kendilerine gelmiş hiçbir delil olmadığı halde Allah'ın âyetleri hakkında mücadele edenler; gerek Allah, gerekse iman edenler tarafından büyük bir nefretle karşılanır. Allah, **büyüklük taslayan** her zorbanın kalbini işte böyle mühürler. Mü'min, 40/35

وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونٖى اَسْتَجِبْ لَكُمْ اِنَّ الَّذٖينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتٖى سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرٖينَ Rabbiniz dedi ki: "Bana dua edin, size icabet edeyim/size uyayım. Doğrusu Bana ibadet etmekte **büyüklük taslayanlar**; cehenneme boyunu bükük kimseler olarak gireceklerdir. Mü'min, 40/60

فَاِنِ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذٖينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِالَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْئَمُونَ Eğer onlar **büyüklük taslarlarsa** bilsinler ki, Rabbin katındakiler hiç usanmadan, gece ve gündüz O'nu tespih ederler. Fussilet, 41/38

يَسْمَعُ اٰيَاتِ اللّٰهِ تُتْلٰى عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَاَنْ لَمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ اَلٖيمٍ Kendisine Allah'ın ayetleri okunurken işitir, sonra **büyüklük taslayarak** sanki işitmemiş gibi ısrar eder. Artık sen onu acı bir azapla müjdele. Casiye, 45/8

وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ... Allah, **büyüklük taslayıp** böbürleneni sevmez. Hadid, 57/23

CANLI/CANLILIK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

اِنَّ اللّٰهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوٰى يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ فَاَنّٰى تُؤْفَكُونَ Tohumu ve çekirdeği **filizlendiren** Allah'tır. O ölüden diriyi ve diriden ölüyü çıkarır. İşte Allah budur. Nasıl olur da bu gerçekleri görmezlikten geliyorsunuz? En’âm, 6/95

اَوَلَمْ يَرَ الَّذٖينَ كَفَرُوا اَنَّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ اَفَلَا يُؤْمِنُونَ İnkâr edenler, göklerle yer bitişik bir halde iken bizim, onları birbirinden ayırdığımızı ve **her canlı şeyi sudan yarattığımızı** görüp düşünmediler mi? Yine de inanmazlar mı? Enbiya, 21/30

اَللّٰهُ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعٖيدُهُ ثُمَّ اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ Allah, önce varlığı **yaratır**, ölümden sonra da bu yaratmayı, tekrarlar. Sonunda hep O'na döndürüleceksiniz. Rum, 30/11

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذٰلِكَ تُخْرَجُونَ O, ölüden **canlıyı** çıkarır. Canlıdan da ölüyü çıkarır ve yeri ölümünden sonra diriltir ve işte siz de öylece çıkarılacaksınız. Rum, 30/19

سُبْحَانَ الَّذٖى خَلَقَ الْاَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الْاَرْضُ وَمِنْ اَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ Yerin bitkilerinden, kendi nefislerinden ve daha bilemeyecekleri şeylerden **bütün çiftleri** yaratan Allah'ın şanı ne yücedir. Yasin, 36/36

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَاَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ الْاَنْعَامِ ثَمَانِيَةَ اَزْوَاجٍ يَخْلُقُكُمْ فٖى بُطُونِ اُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِنْ بَعْدِ خَلْقٍ فٖى ظُلُمَاتٍ ثَلٰثٍ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَاَنّٰى تُصْرَفُونَ O, sizi bir tek **nefisten** yarattı. Sonra ondan eşini var etti. Sizin için hayvanlardan erkek ve dişi olarak sekiz çift yarattı. Sizi de annelerinizin karnında üç karanlık içinde, bir yaratıştan öbürüne geçirerek oluşturuyor. İşte Rabbiniz Allah budur; hükümranlık O'nundur; O'ndan başka ilah yoktur. Buna rağmen hakikati nasıl görmezden gelirsiniz? Zümer, 39/6

اِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِنْ اَكْمَامِهَا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ اُنْثٰى وَلَا تَضَعُ اِلَّا بِعِلْمِهٖ وَيَوْمَ يُنَادٖيهِمْ اَيْنَ شُرَكَائٖى قَالُوا اٰذَنَّاكَ مَا مِنَّا مِنْ شَهٖيدٍ Kıyametin kopuş saatine ait bilgi yalnız Allah’a aittir. O'nun bilgisi dışında hiçbir meyve kabuğunu yarıp çıkamaz,

hiçbir dişi **gebe kalmaz** ve doğurmaz Allah onlara: “Bana koştuğunuz ortaklarım nerede?” diye seslendiği gün, onlar: “Senin ortağın olduğuna dair bizden hiçbir şahit olmadığını sana arz ederiz.” derler. Fussilet, 41/47

فَاطِرُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا وَمِنَ الْاَنْعَامِ اَزْوَاجًا يَذْرَؤُكُمْ فِيهِ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ O, göklerin ve yerin yaratıcısıdır. Size kendi içinizden **eşler var etti.** Hayvanlardan da çiftler var etti. Sizleri bu tarzda türetip yayıyor. O’nun bir benzeri yoktur. O, işitendir, görendir. Şura, 42/11

وَمِنْ اٰيَاتِهِ خَلْقُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَثَّ فِيهِمَا مِنْ دَابَّةٍ وَهُوَ عَلٰى جَمْعِهِمْ اِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ Göklerin ve yerin yaratılışı ve onlarda bütün canlıları üretip yayması, O’nun sonsuz kudretinin bir göstergesidir. Bütün bunları, dilediği zaman toplayıp bir araya getirmeğe O'nun gücü ve kudreti yeter. Şura, 42/29

وَالَّذِى خَلَقَ الْاَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْفُلْكِ وَالْاَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ Allah **bütün çiftleri** yaratmıştır. Sizin için bineceğiniz gemiler ve hayvanlar var etmiştir. Zuhruf, 43/12

وَمَا خَلَقْنَا السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ Biz, gökleri, yeri ve bunlar arasında bulunanları, bir oyun bir eğlence olsun diye **yaratmadık.** مَا خَلَقْنَاهُمَا اِلَّا بِالْحَقِّ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ Onları sadece gerçek bir sebeple yarattık. Fakat birçokları bilmezler. Duhan, 44/38-39

وَفِى خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُثُّ مِنْ دَابَّةٍ اٰيَاتٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ Sizin yaratılışınızda ve yeryüzünde yaydığı **canlılarda,** kesin olarak inanan bir toplum için ibret verici işaretler vardır. Casiye, 45/4

وَالْاَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَاَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِىَ وَاَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ Yeryüzünü de yaydık ve orada sabit dağlar yerleştirdik. Orada her türden iç açıcı **çift bitkiler** bitirdik. Kaf, 50/7

نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ Sizi Biz **yarattık**! Doğrulamanız gerekmez mi? اَفَرَاَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ Rahimlere döktüğünüz meniyi gördünüz mü? ءَاَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ اَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ Onu siz mi yaratıyorsunuz yoksa yaratan Biz miyiz? Vakıa,56/57-58-59

CEHALET/CAHİLLİK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَاِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاٰيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلٰى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ اَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَاَصْلَحَ فَاَنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

Bizim ayetlerimize iman edenler sana geldiklerinde, onlara de ki: "Selam olsun size. Rabbiniz rahmeti Kendi üzerine yazdı ki, içinizden kim bir **cehalet** sonucu kötülük işler sonra tövbe eder ve kendini ıslah ederse şüphesiz, O, bağışlayandır, esirgeyendir." En'am, 6/54

خُذِ الْعَفْوَ وَاْمُرْ بِالْعُرْفِ وَاَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ Sen af yolunu tut, İslam'ı emret ve **cahillerden** yüz çevir. Araf, 7/199

ثُمَّ اِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ وَاَصْلَحُوا اِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ Sonra gerçekten Rabbin, **cehalet** sonucu kötülük işleyen, sonra bunun ardından tövbe eden ve ıslah olanlarla beraberdir. Şüphesiz Rabbin bundan sonra bağışlayandır, esirgeyendir. Nahl, 16/119

وَعِبَادُ الرَّحْمٰنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْاَرْضِ هَوْنًا وَاِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا O Rahmanın kulları, yeryüzü üzerinde alçak gönüllü olarak yürürler ve **cahiller** kendileriyle muhatap oldukları zaman "Selam" derler. Furkan, 25/63

وَاِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ اَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا اَعْمَالُنَا وَلَكُمْ اَعْمَالُكُمْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِى الْجَاهِلِينَ Onlar, anlamsız, çirkin sözler işitince yüzlerini çevirip uzak durur ve şöyle derler: "Bizim işlerimiz bize, sizinkiler de size aittir. Selâm olsun size, hoşça kalın! **Cahillerle** arkadaşlık etmeyi arzulamayız biz" Kasas, 28/55

اِنَّا عَرَضْنَا الْاَمَانَةَ عَلَى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَالْجِبَالِ فَاَبَيْنَ اَنْ يَحْمِلْنَهَا وَاَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْاِنْسَانُ اِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا Şüphesiz biz emaneti göklere, yere ve dağlara teklif ettik de onlar onu yüklenmek istemediler, ondan çekindiler. Onu insan yüklendi. Çünkü o çok zalimdir, çok **cahildir**. Ahzab, 33/72

قُلْ اَفَغَيْرَ اللّٰهِ تَاْمُرُونِّى اَعْبُدُ اَيُّهَا الْجَاهِلُونَ De ki: "Ey **cahiller**, bana Allah'ın dışında bir başkasına kulluk etmemi mi emrediyorsunuz?" Zümer, 39/64

قَالَ اِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللّٰهِ وَاُبَلِّغُكُمْ مَا اُرْسِلْتُ بِهِ وَلٰكِنِّى اَرٰيكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ Hud dedi ki: "İlim ancak Allah katındadır. Ben size gönderileni tebliğ ediyorum; ancak sizi **cahillik** eden bir kavim olarak görüyorum." Ahkaf, 46/23

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَاٍ فَتَبَيَّنُوا اَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلٰى مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ Ey iman edenler, eğer bir yoldan çıkmış biri size bir haber getirirse, o haberi 'etraflıca araştırın'. Yoksa **cehalet** sonucu, bir topluluğa kötülük edersiniz de, sonra da yaptıklarınıza pişman olursunuz. Hucurat, 49/6

اَلَّذِينَ هُمْ فِى غَمْرَةٍ سَاهُونَ Onlar koyu bir **cehalet** içerisinde kalmış gafillerdir. Zariyat, 51/11

CEHENNEM

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

a) Cehennemin yakıtı:

...فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِى وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ اُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ... **Yakıtı,** insan ve taş olan cehennem ateşinden sakının. Çünkü o ateş hakikati inkâr edenler için hazırlanmıştır. Bakara, 2/24

اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ اَمْوَالُهُمْ وَلَا اَوْلَادُهُمْ مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا وَاُولٰئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ İnkâr edenlere gelince; onların ne malları ne de çocukları Allah'tan gelecek bir azap karşısında kendilerine hiçbir şey kazandırmaz. Ve onlar **cehennem yakıtıdırlar.** Al-i İmran, 3/10

وَلَقَدْ ذَرَاْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِنَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ اَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ اٰذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا اُولٰئِكَ كَالْاَنْعَامِ بَلْ هُمْ اَضَلُّ اُولٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ Andolsun, biz cinler ve insanlardan birçoğunu **cehennem** için yaratmışızdır. Onların kalpleri vardır, onlarla kavramazlar; gözleri vardır, görmezler; kulakları vardır, işitmezler. İşte onlar hayvanlar gibidir; hatta daha da şaşkındırlar. İşte asıl gafiller/ne yaptıklarını bilmeyenler onlardır. A'raf, 7/179

اِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ اَنْتُمْ لَهَا وَارِدُونَ Gerçekten siz de, Allah'tan başka taptıklarınız da **cehennemin yakıtısınız.** Sizler oraya mutlaka gireceksiniz. Enbiya, 21/98

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا قُوا اَنْفُسَكُمْ وَاَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلٰئِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللّٰهَ مَا اَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ Ey iman edenler, kendinizi ve yakınlarınızı **ateşten** koruyun ki **onun yakıtı** insanlar ve taşlardır; üzerinde oldukça sert mizaçlı, güçlü melekler vardır. Allah kendilerine neyi emretmişse ona isyan etmeden hemen yerine getirirler. Tahrim, 66/6

وَاَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا Hak yoldan çıkanlar; onlar **cehenneme odun** olmuşlardır. Cin, 72/15

b) Kimler cehenneme girecek:

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا اُولٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ Gerçekleri inkâr edip âyetlerimizi yalanlayanlar, onlar **cehennemliktir,** onlar orada sonsuza kadar kalacaklardır. Bakara, 2/39

وَقَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ اِلَّا اَيَّامًا مَعْدُودَةً قُلْ اَتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللّٰهِ عَهْدًا فَلَنْ يُخْلِفَ اللّٰهُ عَهْدَهُ اَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ Ve onlar: "Ateş bize birkaç günden fazla dokunmaz" derler. Onlara de ki: "Allah'tan bir söz mü aldınız -çünkü Allah hiçbir zaman sözünden caymaz- yoksa asla bilemeyeceğiniz bir şeyi mi Allah'a isnat ediyorsunuz?" بَلٰى مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَاَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ فَاُولٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ Evet! İşte böylesine büyük bir kötülük işlerde günahı kendisini kuşatırsa işte o kimse **cehennemliktir.** Onlar orada sürekli kalacaktır. Bakara, 2/80-81

... قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَاُمَتِّعُهُ قَلِيلًا ثُمَّ اَضْطَرُّهُ اِلٰى عَذَابِ النَّارِ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ Allah'da; "Her kim hakikati inkâr ederse, onun kısa bir süre dünyada yaşamasına izin veririm, ama sonunda yeri **cehennemdir.** Ne kötü bir duraktır o!" Bakara, 2/126

وَاِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللّٰهَ اَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْاِثْمِ فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُ وَلَبِئْسَ الْمِهَادُ Ona "Allah'tan kork" denildiği zaman, gururu onu daha da günaha sürükler. Artık böylesinin hakkından **cehennem** gelir. O ne kötü yerdir orası! Bakara, 2/205-206

...وَمَنْ يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَاُولٰئِكَ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَاُولٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ...sizden kim, dininden döner ve kâfir olarak ölürse, onların yaptıkları işler dünyada da ahirette de boşa gider. Onlar **cehennemliktirler** ve orada devamlı kalırlar. Bakara, 2/217

اَللّٰهُ وَلِيُّ الَّذِينَ اٰمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا اَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ اِلَى الظُّلُمَاتِ اُولٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ Allah, iman edenlerin dostudur. Onları karanlıklardan aydınlığa çıkarır. İnkârcıların dostları ise aydınlıktan karanlıklara sokan şeytanlardır. İşte böyleleri, içinde sonsuza kadar kalacakları **cehenneme** mahkûmdurlar. Bakara, 2/257

اَلَّذِينَ يَاْكُلُونَ الرِّبٰوا لَا يَقُومُونَ اِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِى يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوا اِنَّمَاالْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبٰوا وَاَحَلَّ اللّٰهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبٰوا فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهٰى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَاَمْرُهُ اِلَى اللّٰهِ وَمَنْ عَادَ فَاُولٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ Faiz yiyenler çağırıldıklarında, mezarlarından şeytan çarpmış gibi kalkarlar. Bu hal onların "Alışveriş tıpkı faiz gibidir" demeleri yüzündendir. Hâlbuki Allah, alışverişi helâl, faizi haram kılmıştır. Bundan sonra kime Rabbinden bir öğüt gelir de faizden vazgeçerse, geçmişte olan kendisinindir ve artık onun işi Allah'a kalmıştır. Ancak, kim tekrar faize dönerse, işte onlar **cehennemliktir,** orada devamlı kalırlar. Bakara, 2/275

اِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللّٰهِ وَاَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا اُولٰئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِى الْاٰخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللّٰهُ وَلَا يَنْظُرُ اِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ Allah'ın ahdini ve yeminlerini az bir değere karşılık satanlar var ya! İşte onlara ahirette pay yoktur. Kıyamet gününde Allah onlarla konuşmaz, onları gözetmez arındırmaz. Onlara acı bir **azap** azabı vardır. Al-i İmran, 3/77

اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ اَمْوَالُهُمْ وَلَا اَوْلَادُهُمْ مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا وَاُولٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ İnkâr edenlere gelince; onların ne malları ne de evlâtları kendilerine hiçbir fayda sağlamayacaktır. İşte onlar, **cehennemliklerdir;** onlar orada ebedî kalacaklardır. Âl-i İmran, 3/116

وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِى اُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ Kâfirler için hazırlanmış **ateşten** sakının. Âl-i İmran, 3/131

سَنُلْقِى فِى قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَا اَشْرَكُوا بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَاْوٰيهُمُ النَّارُ وَبِئْسَ مَثْوَى الظَّالِمِينَ Hiçbir şeye dayanmaksızın Allah'a şirk koştuklarından dolayı kâfirlerin yüreklerine yakında bir korkudur salacağız. Onların gidecekleri yer **cehennem'dir.** Zalimlerin varacağı yer ne kötüdür! Âl-i İmran, 3/151

اَفَمَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللّٰهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطٍ مِنَ اللّٰهِ وَمَاْوٰيهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ Allah'ın rızasına uyan kimse, Allah'ın gazabına uğrayan ve varacağı yer **cehennem** olan kimse gibi midir? O, ne kötü varılacak yerdir! Âl-i İmran, 3/162

وَمَنْ يَعْصِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُهِينٌ Kim de Allah’a ve Peygamberine isyan eder ve O’nun koyduğu sınırları aşarsa, Allah onu ebedî kalacağı **cehennem** ateşine sokar. Onun için alçaltıcı bir azap vardır. Nisâ, 4/14

اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بَدَّلْنَاهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا Ayetlerimize karşı inkâra sapanları şüphesiz **ateşe** sokacağız. Derileri yanıp döküldükçe, azabı yeniden hissetmeleri için onları başka derilerle değiştireceğiz. Gerçekten Allah, güçlü ve üstün olandır, hüküm ve hikmet sahibidir. Nisa, 4/56

وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَاَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا Kim bir mümini kasten öldürürse cezası, **içinde ebediyen kalacağı cehennemdir.** Allah ona gazap etmiş, onu lânetlemiş ve onun için büyük bir azap hazırlamıştır. Nisâ, 4/93

وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدٰى وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلّٰى وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا Kendisine doğru yol gösterildikten sonra, kim Peygamber'e karşı çıkar ve müminlerin yolundan başka bir yola saparsa, onu kendi tercihiyle bırakırız ve **cehenneme sokarız**; o ne kötü bir yerdir. Nisâ, 4/115

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِى الْكِتَابِ اَنْ اِذَا سَمِعْتُمْ اٰيَاتِ اللّٰهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَاُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا مَعَهُمْ حَتّٰى يَخُوضُوا فِى حَدِيثٍ غَيْرِهِ اِنَّكُمْ اِذًا مِثْلُهُمْ اِنَّ اللّٰهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِى جَهَنَّمَ جَمِيعًا Allah, kitapta şunu da indirmiştir: Ne zaman Allah’ın ayetlerinin inkâr edildiğini yahut onlarla alay edildiğini işitirseniz mevzu değişinceye kadar onlarla birlikte oturmayın, yoksa siz de onlar gibi olursunuz. Elbette Allah, ikiyüzlüleri ve inkârcıları **cehennemde** bir araya getirecektir. Nisâ, 4/140

اِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِى الدَّرْكِ الْاَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا Şüphe yok ki münafıklar/ikiyüzlüler **cehennemin** en alt katındadırlar. Artık onlara asla bir yardımcı bulamazsın. Nisâ, 4/145

اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللّٰهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقً Şüphesiz ki inkâr edip küfre saplananları ve haksızlıkta bulunanları Allah bağışlayacak değildir. Nisâ, 4/168

اِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا اَبَدًا وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيرًا Ancak, onda ebedi kalmaları için cehennem yoluna iletecektir. Bu da Allah'a göre pek kolaydır. Nisâ, 4/169

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا اُولٰئِكَ اَصْحَابُ الْجَحِيمِ İnkâr edip âyetlerimizi yalanlayanlara gelince: İşte onlar **Cehennemliktirler.** Maide, 5/10

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَا بَنِى اِسْرَائِلَ اعْبُدُوا اللّٰهَ رَبِّى وَرَبَّكُمْ اِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللّٰهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَاْوٰيهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ اَنْصَارٍ Andolsun, “Allah, Meryem oğlu Mesih’tir” diyenler kesinlikle kâfir oldu. Oysa Mesih şöyle demişti: “Ey İsrail oğulları! Yalnız, benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah’a kulluk edin. Kim Allah’a ortak koşarsa, artık, Allah ona cenneti muhakkak haram kılmıştır. Onun barınağı da **cehennemdir.** Zalimler için hiçbir yardımcı yoktur.” Maide, 5/72

وَلَوْ تَرٰى اِذْ وُقِفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا يَا لَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا نُكَذِّبَ بِاٰيَاتِ رَبِّنَا وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ **Ateşin** karşısında durdurulup da, “Ah, keşke dünyaya geri döndürülsek de Rabbimizin âyetlerini yalanlamasak ve müminlerden olsak” dedikleri vakit hâllerini bir görsen! En’âm, 6/27

وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ قَالَ اُوحِىَ اِلَىَّ وَلَمْ يُوحَ اِلَيْهِ شَىْءٌ وَمَنْ قَالَ سَاُنْزِلُ مِثْلَ مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ وَلَوْ تَرٰى اِذِ الظَّالِمُونَ فِى غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلٰئِكَةُ بَاسِطُوا اَيْدِيهِمْ اَخْرِجُوا اَنْفُسَكُمُ اَلْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنْ اٰيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ Allah'a karşı yalan uydurup iftira düzenden veya kendisine hiçbir şey vahyolunmamışken "Bana da vahiy geldi" diyen ve "Allah'ın indirdiğinin bir benzerini de ben indireceğim" diyenden daha zalim kimdir? Sen bu zalimleri, ölümün 'şiddetli sarsıntıları' sırasında meleklerin ellerini uzatarak onlara: "Canlarınızı çıkarın, bugün Allah'a karşı haksız olanı söylediğiniz, O'nun ayetlerinden kibirlenerek yüz çevirmeniz nedeniyle alçaltıcı bir **azapla** karşılık göreceksiniz" dediklerinde bir görsen. En’âm, 6/93

قَالَ اخْرُجْ مِنْهَا مَذْؤُمًا مَدْحُورًا لَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَاَمْلَئَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ اَجْمَعِينَ Allah şeytana; “Aşağılanmış ve kovulmuş olarak defol oradan! İnsanlardan kim sana uyarsa, sizin hepinizi **cehenneme** dolduracağım!” Dedi. A'raf, 7/18

اِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ اَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتّٰى يَلِجَ الْجَمَلُ فِى سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذٰلِكَ نَجْزِى الْمُجْرِمِينَ Bizim ayetlerimizi yalanlayıp da onlara uymayı kibirlenmek isteyenler var ya, işte onlara gök kapıları açılmaz ve onlar, deve iğne deliğine girinceye kadar cennete giremeyeceklerdir! Suçluları işte böyle cezalandırırız! A'raf, 7/40

وَمَنْ يُوَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ دُبُرَهُ اِلَّا مُتَحَرِّفًا لِقِتَالٍ اَوْ مُتَحَيِّزًا اِلٰى فِئَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِنَ اللّٰهِ وَمَاْوٰيهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ Tekrar savaşmak için bir tarafa çekilme veya diğer bölüğe ulaşıp mevzi tutma durumu dışında, kim öyle bir günde savaştan kaçarsa o, Allah'ın gazabını hak etmiştir. Onun yeri **cehennemdir.** Orası, varılacak ne kötü yerdir! Enfâl, 8/16

اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ وَالَّذِينَ كَفَرُوا اِلٰى جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ Şüphesiz ki inkâr edenler akıllarını ve mallarını, insanları Allah yolundan alıkoymak için harcıyorlar. Daha da harcayacaklar. Ama sonunda bu, onlara yürek acısı olarak geri dönecektir. Bilin ki hakikati inkârda direnenler en sonunda yenilecektir. Toplanacakları yer ise **cehennemdir.** Enfâl, 8/36

لِيَمِيزَ اللّٰهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضَهُ عَلٰى بَعْضٍ فَيَرْكُمَهُ جَمِيعًا فَيَجْعَلَهُ فٖى جَهَنَّمَ اُولٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ Allah, pis olanı temizden ayırmak, pis olanların hepsini birbiri üstüne koyup yığarak **cehenneme** koymak için böyle yapar. İşte onlar ziyana uğrayanların ta kendileridir. Enfâl, 8/37

وَلَوْ تَرٰى اِذْ يَتَوَفَّى الَّذٖينَ كَفَرُوا الْمَلٰئِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَاَدْبَارَهُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرٖيقِ Melekleri, onların yüzlerine ve arkalarına vurarak: "**Yakıcı azabı** tadın" diye o küfredenlerin canlarını alırken görmelisin. Enfâl, 8/50

مَا كَانَ لِلْمُشْرِكٖينَ اَنْ يَعْمُرُوا مَسَاجِدَ اللّٰهِ شَاهِدٖينَ عَلٰى اَنْفُسِهِمْ بِالْكُفْرِ اُولٰئِكَ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ وَفِى النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ Allah'a ortak koşanların, inkârlarına bizzat kendileri tanıklık ederken Allah'ın mescitlerini imar etmeleri düşünülemez. Onların bütün işleri boşa gitmiştir. Onlar **cehennemde** ebedî kalacaklardır. Tövbe, 9/17

اَلَمْ يَعْلَمُوا اَنَّهُ مَنْ يُحَادِدِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ فَاَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فٖيهَا ذٰلِكَ الْخِزْىُ الْعَظٖيمُ Onlar bilmiyorlar mı ki; Kim Allah ve Resulüne karşı gelirse, ona, içinde ebedî kalacağı **cehennem ateşi** vardır. İşte bu büyük rezilliktir. Tövbe, 9/63.

وَعَدَ اللّٰهُ الْمُنَافِقٖينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدٖينَ فٖيهَا هِىَ حَسْبُهُمْ وَلَعَنَهُمُ اللّٰهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُقٖيمٌ Allah ikiyüzlü kadın ve erkeklere, ayrıca inkârcılara, içinde ebedî kalacakları **cehennem ateşini** vaat etti. O, onlara yeter. Allah onları rahmetinden dışlamıştır. Onlar için sürekli bir azap vardır. Tövbe, 9/68

اَفَمَنْ اَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلٰى تَقْوٰى مِنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ اَمْ مَنْ اَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلٰى شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهٖ فٖى نَارِ جَهَنَّمَ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الظَّالِمٖينَ Binasını Allah korkusu ve rızası üzerine kuran kimse mi daha hayırlıdır, yoksa binasını yıkılacak bir yarın kenarına kurup, onunla beraber kendisi de çöküp **cehenneme yuvarlanan** kimse mi? Allah zalimler topluluğunu doğru yola iletmez. Tövbe, 9/109

اِنَّ الَّذٖينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَاطْمَاَنُّوا بِهَا وَالَّذٖينَ هُمْ عَنْ اٰيَاتِنَا غَافِلُونَ Bize kavuşacağını ummayan ve dünya hayatına razı olup onunla yetinen kimseler ile Bizim ayetlerimizi görmezden gelip umursamayanlar, Yûnus, 10/7

اُولٰئِكَ مَاْوٰيهُمُ النَّارُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ İşte onların kazandıklarının karşılığı olarak varacakları yer **ateştir.** Yûnus, 10/8

وَالَّذٖينَ كَسَبُوا السَّيِّـَٔاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ مَا لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ عَاصِمٍ كَاَنَّمَا اُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطَعًا مِنَ الَّيْلِ مُظْلِمًا اُولٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فٖيهَا خَالِدُونَ Kötü işler yapanlara gelince, her kötülüğün cezası yaptıkları kötülük kadardır. O gün öyle bir utanç ve aşağılanmağa mahkûm olurlar ki, onları koruyup kurtaracak Allah'tan başka hiç kimse olmadığından yüzleri karanlık bir gece gibi kapkara kesilir. İşte bunlar da **cehennem** sakinleridir ve orada ebedî kalacaklardır. Yûnus, 10/27

فَاَمَّا الَّذٖينَ شَقُوا فَفِى النَّارِ لَهُمْ فٖيهَا زَفٖيرٌ وَشَهٖيقٌ Bedbahtlar **cehenneme** atılacaklar. Çektikleri azabın dehşetinden, devamlı surette hıçkırıp feryat edecekler. Hud, 11/106

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ اُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفٖينَ Zaten Rabbin dileseydi tüm insanları inanan tek bir toplum yapardı. Bunu dilemediği için onlar farklı görüşleri benimsemişlerdir. Hud, 11/118

اِلَّا مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ وَلِذٰلِكَ خَلَقَهُمْ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَاَمْلَئَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ اَجْمَعٖينَ Ancak Rabbinin rahmetiyle yol gösterdikleri hariç. Oysaki O, tüm insanları işte bu rahmet için yarattı. Ne var ki rahmete sırt çevirenler için Rabbinin, "And olsun ki **cehennemi** tümüyle insanlar ve cinlerin kötüleriyle dolduracağım" sözü gerçekleşecektir. Hud, 11/119

وَاِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ ءَاِذَا كُنَّا تُرَابًا ءَاِنَّا لَفٖى خَلْقٍ جَدٖيدٍ اُولٰئِكَ الَّذٖينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَاُولٰئِكَ الْاَغْلَالُ فٖى اَعْنَاقِهِمْ وَاُولٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فٖيهَا خَالِدُونَ
Eğer şaşıracaksan asıl sen onların "ne yani, şimdi biz toprak olup gittikten sonra yeni bir yaratılışa yeniden mi yaratılacağız" demelerine şaş. Onlar aslında Allah'ı inkâr ediyorlar. İşte bunlardır boyunlarında tutsaklık tasması taşıyanlar. Ve işte bunlardır, ebedî kalmak üzere **cehennemlik** olanlar. Ra'd, 13/5

لِلَّذٖينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمُ الْحُسْنٰى وَالَّذٖينَ لَمْ يَسْتَجٖيبُوا لَهُ لَوْ اَنَّ لَهُمْ مَا فِى الْاَرْضِ جَمٖيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهٖ اُولٰئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَاْوٰيهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ Bütün güzellikler Rablerinin emrine itaat edip uyanlar içindir. Ona uymayanlara gelince: Eğer yeryüzünde ki her şey olanların olsaydı ve bir o kadarına daha sahip olsalardı o gün düştükleri durumdan kurtulmak için hiç tereddütsüz hepsini verirlerdi. İşte hesapların en kötüsü onları beklemektedir. Varacakları yer de **cehennemdir.** O ne kötü bir yataktır! Ra'd, 13/18

مَنْ كَانَ يُرٖيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فٖيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرٖيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلٰيهَا مَذْمُومًا مَدْحُورًا Her kim bu çarçabuk geçen dünyanın nimetlerini isterse, dilediğimiz kimseye dilediğimiz kadarını hemen veririz, sonra da onu, kınanmış ve kovulmuş olarak gireceği **cehenneme** sokarız. İsrâ, 17/18

قَالَ اذْهَبْ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَاِنَّ جَهَنَّمَ جَزَاؤُكُمْ جَزَاءً مَوْفُورًا Allah buyurdu: Git! Onlardan kim sana/şeytana uyarsa, iyi bilsin ki hepinin cezası **cehennemdir.** Tam bir ceza! İsrâ, 17/63

وَمَنْ يَهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ اَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِهٖ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عَلٰى وُجُوهِهِمْ عُمْيًا وَبُكْمًا وَصُمًّا مَاْوٰيهُمْ جَهَنَّمُ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَعٖيرًا Allah kimi doğru yola iletirse, o doğru yolu bulmuş olur. Kimi de saptırırsa artık onun Allah'tan başka dost ve yardımcısı yoktur. Kıyamet günü ise onları yüzükoyun körler, dilsizler, sağırlar olarak kaldırıp hesap alanına sevk edeceğiz. Varış yerleri **cehennemdir.** Onun ateşi azalmaya yüz tutunca, biz onun çılgınca yükselen alevlerini artırırız. İsrâ, 17/97

وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيَكْفُرْ اِنَّا اَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا اَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَاِنْ يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِى الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا Ve de ki: Bu Kur'an, Allah tarafından gönderilmiş bir gerçektir. Öyle ise dileyen iman etsin, dileyen inkâr etsin. Biz o inkâr eden zalimlere, duvarları kendilerini çepeçevre kuşatmış olan müthiş bir ateş hazırladık. Öyle ki eğer susuzluktan feryat edecek olurlarsa kendilerine erimiş maden gibi yüzleri haşlayan bir su verilir. O ne fena bir içecektir ve **cehennem** ne fena bir barınaktır! Kehf, 18/29

وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِلْكَافِرِينَ عَرْضًا İşte o gün kâfirleri **cehennemle** yüz yüze getiririz. Kehf, 18/100

اَلَّذِينَ كَانَتْ اَعْيُنُهُمْ فِى غِطَاءٍ عَنْ ذِكْرِى وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا Onlar ki âlemde Beni hatırlatan hiçbir şeyi görmediler ve duymadılar. Kehf, 18/101

اَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا اَنْ يَتَّخِذُوا عِبَادِى مِنْ دُونِى اَوْلِيَاءَ اِنَّا اَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ نُزُلًا İnkârda ısrar eden bu kimseler beni bırakıp da kullarımdan mı medet umuyorlar? Biz **cehennemi** kâfirlere bir konuk evi olarak hazırladık. Kehf, 18/102

اُولٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ فَحَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَزْنًا İşte bunlar Rablerinin ayetlerini inkâr eden ve O'na kavuşmayı ısrarla reddeden kimselerdir. Bu sebepten amelleri boşa gitmiştir. Bu yüzden kıyamet günü onlar için hiçbir ölçü tutturmayız/onlara hiçbir değer vermeyiz. Kehf, 18/105

ذٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ جَهَنَّمُ بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا اٰيَاتِى وَرُسُلِى هُزُوًا İşte onların cezası inkârda direndikleri ve ayetlerimi ve peygamberlerimi alaya aldıkları için **cehennem** olacaktır. Kehf, 18/106

فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا Öyle ise, Rabbine andolsun ki, muhakkak surette onları şeytanlarla birlikte mahşerde toplayacağız; sonra onları diz çökmüş vaziyette **cehennemin** çevresinde hazır bulunduracağız. Meryem, 19/68

يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ اِلَى الرَّحْمٰنِ وَفْدًا Allah'a karşı gelmekten sakınanları huzurumuzda onurlu konuklar olarak toplayacağı. Meryem, 19/85

وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ اِلٰى جَهَنَّمَ وِرْدًا Suçluları da suya koşan susuz develer gibi **cehenneme** sevk edeceğiz. Meryem, 19/86

اِنَّهُ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَاِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيٰى Doğrusu; kim Rabbine günaha batmış bir halde varırsa, kendisini **cehennemin** beklediğini unutmasın. Orada ne tam ölebilir ne de yaşayabilir. Tâ-Hâ, 20/74

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِى اٰيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ اُولٰئِكَ اَصْحَابُ الْجَحِيمِ Ayetlerimizi etkisiz kılmak için birbirleriyle yarışanlar! işte bunlar, **cehennemliklerdir.** Hac, 22/51

وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِى وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا الْمُنْكَرَ يَكَادُونَ يَسْطُونَ بِالَّذِينَ يَتْلُونَ عَلَيْهِمْ اٰيَاتِنَا قُلْ اَفَاُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِنْ ذٰلِكُمْ اَلنَّارُ وَعَدَهَا اللّٰهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَبِئْسَ الْمَصِيرُ Ayetlerimiz açık açık kendilerine okunduğunda, kâfirlerin suratlarında bir huzursuzluk sezersin. Öyle ki neredeyse ayetlerimizi okuyanlara saldıracaklar. De ki: Size bu öfke ve huzursuzluğunuzdan daha kötüsünü bildireyim mi? **Cehennem!** Allah, onu kâfirlere bir ceza olarak vaat etti. O ne kötü sondur! Hac, 22/72

فَاَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ غُثَاءً فَبُعْدًا لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ Nitekim vukuu kaçınılmaz olan korkunç bir ses yakalayıverdi onları! Kendilerini hemen sel süprüntüsüne çevirdik. Zalimler topluluğunun **canı cehenneme!** Mü'minun, 23/41

ثُمَّ اَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرًا كُلَّمَا جَاءَ اُمَّةً رَسُولُهَا كَذَّبُوهُ فَاَتْبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا وَجَعَلْنَاهُمْ اَحَادِيثَ فَبُعْدًا لِقَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ Sonra biz ardı ardına peygamberlerimizi gönderdik. Herhangi bir millete peygamber gönderdiğimizde her defasında, onlar bu peygamberi yalanladılar; biz de onları birbiri ardından yok ettik ve onları ibret hikâyelerine dönüştürdük. Artık iman etmeyen kavmin **canı cehenneme!** Mü'minun, 23/44

فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ Kimin iyilikleri tartıda ağır basarsa onlar kurtulmuşlardır. Mü'minun, 23/102

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَاُولٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا اَنْفُسَهُمْ فِى جَهَنَّمَ خَالِدُونَ Ama kimlerin de hafif gelirse, artık bunlar da kendilerine yazık etmişlerdir; çünkü sonsuza dek **cehennemde** kalacaklardır. Mü'minun, 23/103

وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وُجُوهُهُمْ فِى النَّارِ هَلْ تُجْزَوْنَ اِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ Kimler kötülükle gelirse, artık onlar da **ateşe** yüzükoyun atılır ve onlara; ancak yaptıklarınızın karşılığını görüyorsunuz" denir. Neml, 27/90

وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ اَلَيْسَ فِى جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْكَافِرِينَ Allah'a karşı yalan uyduran yahut kendisine hak/gerçekler geldiği halde onu yalan sayandan daha zalimi kimdir? **Cehennemde** kâfirlere yer mi yok! Ankebut, 29/68

وَلَوْ شِئْنَا لَاٰتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدٰيهَا وَلٰكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّى لَاَمْلَئَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ اَجْمَعِينَ Biz dilesek, elbette herkesi doğru yola iletirdik. Fakat "**Cehennemi** hem cinlerden hem insanlardan bir kısmıyla dolduracağım" diye benden kesin söz çıkmıştır. Secde, 32/13

وَاَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَاْوٰيهُمُ النَّارُ كُلَّمَا اَرَادُوا اَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا اُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّذِى كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ Hak yoldan sapan inkârcılara gelince; onların varacakları yer **ateştir.** Oradan çıkmak isterler ama bu asla mümkün değildir ve kendilerine; "yalandır, deyip durduğunuz **cehennem azabını** tadın!" denir. Secde, 32/20

اِنَّ اللّٰهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ وَاَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا Şüphesiz Allah, kâfirlere lânet etmiş ve onlara alevli bir **ateş** hazırlamıştır.

خَالِدِينَ فِيهَا اَبَدًا لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا Onlar, orada ebedî olarak kalacaklardır. Hiçbir dost, hiçbir yardımcı da bulamayacaklardır. Ahzab, 33/64-65

يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِى النَّارِ يَقُولُونَ يَا لَيْتَنَا اَطَعْنَا اللّٰهَ وَاَطَعْنَا الرَّسُولَا Yüzlerinin **ateşte** evirilip çevrileceği gün, derler ki: Eyvahlar bize, keşke Allah'a itaat etseydik ve Resul'e itaat etseydik. Ahzab, 33/66

وَقَالُوا رَبَّنَا اِنَّا اَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا فَاَضَلُّونَا السَّبِيلَا Ve dediler ki: "Rabbimiz, gerçekten biz, büyüklerimize itaat ettik, böylece onlar bizi yoldan saptırmış oldular. Ahzab, 33/67

رَبَّنَا اٰتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنْهُمْ لَعْنًا كَبِيرًا "Rabbimiz, onlara azaptan iki katını ver ve büyük bir lanet ile lanet et." Ahzab, 33/68

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضٰى عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا كَذٰلِكَ نَجْزِى كُلَّ كَفُورٍ Hakkı ısrarla inkâr edenlere de **cehennem ateşi** vardır. Öldürülmezler ki ölsünler. Dahası, cehennem azabı az da olsa hafifletilmez. İşte Biz, inkârda ileri giden her nankörü böyle cezalandırırız. Fâtır, 35/36

فَاِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ ﴿١٦١﴾ مَا اَنْتُمْ عَلَيْهِ بِفَاتِنِينَ ﴿١٦٢﴾ اِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ ﴿١٦٣﴾ Ey inkârcılar! Siz ve taptıklarınız, **cehenneme** gireceklerden başka Allah'a yönelmek isteyen herhangi bir kulu yoldan çıkaracak bir kuvvete sahip değilsiniz." Saffat, 37/161-162-163

هٰذَا وَاِنَّ لِلطَّاغِينَ لَشَرَّ مَاٰبٍ İşte böyle! Şüphesiz azgınlar için kötü bir dönüş yeri, **cehennem** vardır. Sad, 38/55

هٰذَا فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ وَغَسَّاقٌ Bu böyledir! İşte tatsınlar bakalım o kaynar ve kokuşmuş suları! Sad, 38/57

هٰذَا فَوْجٌ مُقْتَحِمٌ مَعَكُمْ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ اِنَّهُمْ صَالُوا النَّارِ İnkârcıların ileri gelenlerine "işte bu topluluk sizinle beraber gerçeğe karşı direnenlerdir. Onlar rahat yüzü görmesin, mutlaka **ateşe** gireceklerdir" denir. Sad, 38/59

قَالُوا بَلْ اَنْتُمْ لَا مَرْحَبًا بِكُمْ اَنْتُمْ قَدَّمْتُمُوهُ لَنَا فَبِئْسَ الْقَرَارُ Topluluktа bulunanlar ise; "Hayır, asıl siz rahat yüzü görmeyin; bizi buraya getiren sizsiniz, ne kötü bir duraktır." Derler. Sad, 38/60

قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هٰذَا فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِى النَّارِ "Rabbimiz! Bunu kim başımıza getirdiyse, ateşte onun azabını kat kat artır" derler. Sad, 38/61

وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرٰى رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِنَ الْاَشْرَارِ Yine şöyle derler: "Dünyada kendilerini kötü saydığımız adamları acaba neden göremiyoruz?" Sad, 38/62

اَتَّخَذْنَاهُمْ سِخْرِيًّا اَمْ زَاغَتْ عَنْهُمُ الْاَبْصَارُ Alaya aldığımız onlar değil miydi? Yoksa buradalar da onları gözden mi kaçırdık. Sad, 38/63

اِنَّ ذٰلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ اَهْلِ النَّارِ İşte ateş halkının tartışmaları böyledir ve bunlar gerçektir. Sad, 38/64

وَاِذَا مَسَّ الْاِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا اِلَيْهِ ثُمَّ اِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِنْهُ نَسِىَ مَا كَانَ يَدْعُوا اِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ لِلّٰهِ اَنْدَادًا لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا اِنَّكَ مِنْ اَصْحَابِ النَّارِ Her ne zaman insanın başına bir sıkıntı gelse, Rabbine yönelerek O'ndan yalvar yakar yardım ister. Ama O'nun sayesinde bir nimete kavuşunca da, sıkıntıdayken yalvarmış olduğu Rabbini unutur ve başka varlıkları O'na ortak koşmaya başlar. Böylece başkalarına da kötü örnek olur. Ona de ki; nankörlüğünle az bir süre eğlenedur; ama bil ki sen, **cehennemi** hak eden birisin! Zümer, 39/8

فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللّٰهِ وَكَذَّبَ بِالصِّدْقِ اِذْ جَاءَهُ اَلَيْسَ فِى جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْكَافِرِينَ Allah hakkında yalan uydurandan ve önüne konulan gerçeği yalanlayandan daha zalim kim vardır? **H**akikati inkâr edenlerin yeri **cehennem** değil midir? Zümer, 39/32

وَاتَّبِعُوا اَحْسَنَ مَا اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَاْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَاَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ Farkında olmadan **azap** size ansızın gelmeden önce, Rabbinizden size indirilene en güzel şekilde uyun ki,

اَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتٰى عَلٰى مَا فَرَّطْتُ فِى جَنْبِ اللّٰهِ وَاِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّاخِرِينَ Kişinin Allah'ın yanında; "işlediğim kusurlardan dolayı vay hâlime!" dediği gibi demeyesiniz. Zümer, 39/55-56

وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللّٰهِ وُجُوهُهُمْ مُسْوَدَّةٌ اَلَيْسَ فِى جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْمُتَكَبِّرِينَKıyamet günü Allah hakkında yalan söyleyenlerin yüzlerinin kapkara kesildiğini göreceksin. Büyüklük taslayanlar için **cehennemde** yer mi yok? Zümer, 39/60

وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِى اَسْتَجِبْ لَكُمْ اِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِى سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ Rabbiniz şöyle buyurdu: Bana dua edin, kabul edeyim. Çünkü bana ibadeti bırakıp büyüklük taslayanlar aşağılanarak **cehenneme gireceklerdir.** Mümin, 40/60

وَيَوْمَ يُحْشَرُ اَعْدَاءُ اللّٰهِ اِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ Allah'ın düşmanlarının, toplanıp yığın yığın **cehenneme** sevk edilecekleri günü hatırla! Fussilet, 41/19

وَتَرٰيهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَاشِعِينَ مِنَ الذُّلِّ يَنْظُرُونَ مِنْ طَرْفٍ خَفِىٍّ وَقَالَ الَّذِينَ اٰمَنُوا اِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا اَنْفُسَهُمْ وَاَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اَلَا اِنَّ الظَّالِمِينَ فِى عَذَابٍ مُقِيمٍ Allah, kimi saptırırsa artık bundan sonra onun hiçbir dostu yoktur. **Azabı** gördüklerinde zalimlerin, "Dünyaya dönmek için bir yol var mı?" dediklerini görürsün. Yine onların, aşağılanmış bir şekilde başları eğik

ateşe sunulurlarken göz ucuyla gizli gizli bakıştıklarını görürsün. İnananlar da: "İşte asıl ziyana uğrayanlar, kıyamet günü hem kendilerini, hem ailelerini ziyan edenler bunlardır. Gerçekten zalimler sürekli bir **azâb** içindedirler" derler. Şura, 42/45

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ اَذْهَبْتُمْ طَيِّبَاتِكُمْ فِى حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِى الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ İnkâr edenler ateşe sunuldukları gün, onlara şöyle denir: “Dünyadaki hayatınızda güzellikleri tükettiniz, onların zevkini sürdünüz. Bugün ise yeryüzünde haksız yere büyüklük taslamanızdan ve yoldan çıkmanızdan dolayı, **alçaltıcı bir azapla** cezalandırılacaksınız.” Ahkaf, 46/ 20

وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّانِّينَ بِاللّٰهِ ظَنَّ السَّوْءِ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَغَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَاَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا
Allah, kendisi hakkında kötü zanda bulunan ikiyüzlü erkeklere ikiyüzlü kadınları ve Kendisine ortak koşan erkekleri ve ortak koşan kadınları cezalandıracaktır. Düşündükleri kötülükler kendi başlarına gelsin! Allah onlara öfkelenip rahmetinden dışlamış ve **cehennemi** kendilerine için hazırlamıştır. Ne kötü bir yerdir orası! Fetih, 48/6

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنِ النَّجْوٰى ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَيَتَنَاجَوْنَ بِالْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَاِذَا جَاؤُكَ حَيَّوْكَ بِمَا لَمْ يُحَيِّكَ بِهِ اللّٰهُ وَيَقُولُونَ فِى اَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللّٰهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُهُمْ جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ الْمَصِيرُ Gizli toplantıları yasaklanıp da sonra yine de yasaklandıkları şeye dönenleri görmez misin? Günah, düşmanlık ve peygambere isyan hususunda gizlice fısıldaşıyorlar. Senin yanına geldiklerinde seni Allah’ın selamlamadığı bir şekilde selamlıyorlar. Kendi kendilerine de; “Bu söylediklerimizden dolayı Allah’ın bizi cezalandırsa ya” diyorlar. Onlara **Cehennem** yeter. Oraya atılacaklar. Ne kötü bir yer! Mücadele, 58/8

وَاَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا Hak yoldan çıkanlar; onlar **cehenneme odun** olmuşlardır. Cin, 72/15

وَمَنْ يَعْصِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ فَاِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا اَبَدًا... Kim Allah ve Resulüne karşı gelirse, bilsin ki onlara içinde sonsuza kadar kalacakları **cehennem ateşi** vardır. Cin, 72/23

سَاُصْلِيهِ سَقَرَ ﴿٢٦﴾ وَمَا اَدْرٰيكَ مَا سَقَرُ ﴿٢٧﴾ لَا تُبْقِى وَلَا تَذَرُ ﴿٢٨﴾ لَوَّاحَةٌ لِلْبَشَرِ ﴿٢٩﴾ عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ ﴿٣٠﴾ *(O Kur’ana insan sözüdür diyeni)* cehenneme sokacağım. **Cehennem** ateşinin ne olduğunu hiç düşündün mü? O ne yaşatır, ne de öldürür. Derileri yakıp kavurur. Üzerinde on dokuz görevli melek vardır. Müddesir, 74/26… 30. ayetler.

كَلَّا وَالْقَمَرِ ﴿٣٢﴾ وَالَّيْلِ اِذْ اَدْبَرَ ﴿٣٣﴾ وَالصُّبْحِ اِذَا اَسْفَرَ ﴿٣٤﴾ اِنَّهَا لَاِحْدَى الْكُبَرِ ﴿٣٥﴾ نَذِيرًا لِلْبَشَرِ ﴿٣٦﴾ لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ اَنْ يَتَقَدَّمَ اَوْ يَتَاَخَّرَ ﴿٣٧﴾
Hayır, *(onlar öğüt almazlar)* Ay'a, dönüp gittiği zaman geceye, ışık saçtığı zaman sabaha andolsunki, gerçekten **Cehennem** büyük belâlardan biridir. Aranızdan iman ve itaat konusunda ileri gelenler veya geri kalanlar için uyarıcıdır. Müddesir, 74/32…37

فَاَمَّا مَنْ طَغٰى ﴿٣٧﴾ وَاٰثَرَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا ﴿٣٨﴾ فَاِنَّ الْجَحِيمَ هِىَ الْمَاْوٰى ﴿٣٩﴾ Kim azgınlık eder ve dünya hayatını tercih ederse, şüphesiz, varacağı yer o yakıcı **cehennem** ateştir! Naziat, 79/37-38-39

اِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا فَلَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابُ الْحَرِيقِ Şüphesiz inanmış erkeklerle inanmış kadınlara işkence edip sonra tövbe de etmeyenlere **cehennem azabı** ve de yangın azabı! Büruc, 85/10

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِنَا هُمْ اَصْحَابُ الْمَشْئَمَةِ Ayetlerimizi inkâr edenler ise; kötülüğe batmış kimselerdir.

عَلَيْهِمْ نَارٌ مُؤْصَدَةٌ Onların cezası da, kapıları kilitlenmiş **ateş deposuna** konulmak olacaktır. Beled, 90/19-20

لَا يَصْلٰيهَا اِلَّا الْاَشْقٰى O **ateşe** ancak en azgın olan girer.

اَلَّذِى كَذَّبَ وَتَوَلّٰى O ki, yalanlandı ve sırtını döndü. Leyl, 92/15-16

اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِى نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا اُولٰئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ İster kitap ehlinden osun isterse Allah ’a ortak koşan topluluktan olsun inkârda ısrar edenler, içinde ebedî olarak kalacakları **cehennem** ateşindedirler. Onlar tüm yaratılmışların en kötüleridir. Beyyine, 98/6

وَاَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ﴿٨﴾ فَاُمُّهُ هَاوِيَةٌ ﴿٩﴾ وَمَا اَدْرٰيكَ مَا هِيَهْ ﴿١٠﴾ نَارٌ حَامِيَةٌ ﴿١١﴾ Ama kimin de tartıları hafif gelirse, İşte onun anası/varacağı yer **Hâviye’dir.** Sen Hâviye’nin ne olduğunu nereden bileceksin? O, **kızgın bir ateştir.** Kâria, 101/8-9-10-11

وَيْلٌ لِكُلِّ هُمَزَةٍ لُمَزَةٍ ﴿١﴾ اَلَّذِى جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ ﴿٢﴾ يَحْسَبُ اَنَّ مَالَهُ اَخْلَدَهُ ﴿٣﴾ كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِى الْحُطَمَةِ ﴿٤﴾ وَمَا اَدْرٰيكَ مَا الْحُطَمَةُ ﴿٥﴾ نَارُ اللّٰهِ الْمُوقَدَةُ ﴿٦﴾ اَلَّتِى تَطَّلِعُ عَلَى الْاَفْئِدَةِ ﴿٧﴾ اِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُؤْصَدَةٌ ﴿٨﴾ فِى عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ ﴿٩﴾ Mal toplayan ve onu durmadan sayan, insanları arkadan çekiştiren, kaş göz işaretiyle alay edenlerin vay hâline! Zanneder ki serveti onu sonsuza dek yaşatacak! Hayır, tersine o, kırıp geçirene, yalayıp yutana/Hutame'ye atılacak. Hutame’nin ne olduğunu sen nereden bileceksin? O, Allah’ın, yüreklere işleyen tutuşturulmuş **ateşidir**. Bu ateş mahzeninin kapıları üzerlerine kapatılacak. Kendileri de uzun sütunlara bağlı bırakılacaklardır. Hümeze,104/1…9

c) Cehennem tasvirleri:

وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا وَلَهْوًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَذَكِّرْ بِهِ اَنْ تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ وَاِنْ تَعْدِلْ كُلَّ عَدْلٍ لَا يُؤْخَذْ مِنْهَا اُولٰئِكَ الَّذِينَ اُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ اَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ Dünya hayatına dalarak dinlerini oyun ve eğlence konusu edinenleri kendi hallerine bırak. Fakat şunu da onlara hatırlat ki, bir kimse kendi kazancı ile ken-

dini mahvetmeye görsün, o takdirde onun için Allah' tan başka ne bir yakın dost, ne de bir şefaatçi vardır. Suçlu, varını yoğunu, kurtuluşu için feda etse kabul edilmez. Onlar kendi kazandıkları azabın pençesine düşmüş kimselerdir. Bunlara inkâr ve nankörlüklerine karşılık **kaynar bir içki ve elem verici bir azap** vardır. Enam, 6/70

قَالَ ادْخُلُوا فِى اُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ فِى النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ اُمَّةٌ لَعَنَتْ اُخْتَهَا حَتّٰى اِذَا ادَّارَكُوا فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ اُخْرٰيهُمْ لِاُولٰيهُمْ رَبَّنَا هٰؤُلَاءِ اَضَلُّونَا فَاٰتِهِمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِنَ النَّارِ قَالَ لِكُلٍّ ضِعْفٌ وَلٰكِنْ لَا تَعْلَمُونَ Allah o zalimlere, şöyle der: “Sizden önce gelip geçmiş cin ve insanlarla birlikte **cehenneme** girin.” Her topluluk, birlikte olduğu yoldaşına lânet eder. Nihayet hepsi orada toplandığı zaman peşlerinden gidenler, kendilerine öncülük edenler için derler.ki, “Ey Rabbimiz! Şunlar bizi saptırdılar. Onlara bir kat daha ateş azabı ver.” Allah’ta der ki: “Zaten her biriniz için bir kat daha fazla azap vardır. Fakat bu azabın ne olduğunu bilmezsiniz.” A'raf, 7/38

لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ وَكَذٰلِكَ نَجْزِى الظَّالِمِينَ Onlar için **cehennem** ateşinden döşekler, üstlerine de ateşten örtüler vardır. İşte zalimleri böyle cezalandırırız! A'raf, 7/41

وَنَادٰى اَصْحَابُ النَّارِ اَصْحَابَ الْجَنَّةِ اَنْ اَفِيضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ اَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ قَالُوا اِنَّ اللّٰهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى الْكَافِرِينَ **Cehennem** ehli, cennet ehline: Suyunuzdan veya Allah'ın size verdiği rızıktan biraz da bize verin! diye seslenirler. Onlar da: Allah bunları kâfirlere haram kılmıştır, derler. A'raf, 7/50

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِنَّ كَثِيرًا مِنَ الْاَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لَيَاْكُلُونَ اَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يُنْفِقُونَهَا فِى سَبِيلِ اللّٰهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ اَلِيمٍ Ey iman edenler! Yahudi bilginlerinden ve rahiplerden birçoğu insanların mallarını haksız yere yerler ve Allah'ın yolundan çevirirler. Ve o kimseler ki, altını ve gümüşü toplarlar da onları Allah yolunda sarf etmezler, artık onları acıklı bir azap ile müjdele. Tövbe, 9/34

يَوْمَ يُحْمٰى عَلَيْهَا فِى نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوٰى بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ هٰذَا مَا كَنَزْتُمْ لِاَنْفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْنِزُونَ Zira o servetin **cehennem** ateşinde kızdırılıp alınlarının, böğürlerinin ve sırtlarının damgalanacağı gün onlara, "İşte, topladığınız hazineler! Haydi, tadın bakalım biriktirip sakladığınızın başınıza açtığı belanın tadını!" denir. Tövbe, 9/35

اِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا وَعْدَ اللّٰهِ حَقًّا اِنَّهُ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ لِيَجْزِىَ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ اَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ Hepinizin dönüşü O’nadır. Bu Allah'ın kesinlikle gerçekleşecek bir vaadidir. O, yaratmayı başlatır. Sonra da iman edip, doğruları yapanları adaletle ödüllendirmek için yeniden diriltir. İnkârcı kâfirlere gelince, gerçekleri inkâr ettiklerinden dolayı onlara **kızgın bir içecek** ve can yakan bir ceza vardır. Yunus, 10/4

وَاسْتَفْتَحُوا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿١٥﴾ مِنْ وَرَائِهِ جَهَنَّمُ وَيُسْقٰى مِنْ مَاءٍ صَدِيدٍ ﴿١٦﴾ يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُ وَيَاْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ وَمِنْ وَرَائِهِ عَذَابٌ غَلِيظٌ ﴿١٧﴾ İnatçı zorbaların tümü yıkılıp gitti O zorbalara **cehennem** vardır, orada onlara **iğrenç bir içecek** sunulacaktır. Öyle ki onu yutmak için çabalayacak ama bir türlü yutamayacak. Derken ölüm onu her yönden kuşatacak ne var ki ölme bahtiyarlığına bile ulaşamayacaktır. Onun da ötesinde çok daha yıkıcı bir azap onları bekleyecektir. İbrahim, 14/15-16-17

وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُقَرَّنِينَ فِى الْاَصْفَادِ O gün sen, günahkârları zincirlerle birbirlerine bağlı olarak görürsün.

سَرَابِيلُهُمْ مِنْ قَطِرَانٍ وَتَغْشٰى وُجُوهَهُمُ النَّارُ Giysileri katrandandır, yüzlerini de **ateş** bürümüştür. İbrahim, 14/ 49-50

لَهَا سَبْعَةُ اَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَقْسُومٌ **Cehennemin** yedi kapısı vardır. Onlardan her kapı için birer gurup ayrılmıştır. Hicr, 15/44

وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيَكْفُرْ اِنَّا اَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا اَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَاِنْ يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِى الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا De ki: Hak, Rabbinizdendir. Öyle ise dileyen iman etsin, dileyen inkâr etsin. Biz zalimlere öyle bir **ateş** hazırladık ki, onun duvarları kendilerini çepeçevre kuşatmıştır. Eğer onlar yardım isterlerse, katı bir sıvı gibi yüzleri kavurup yakan bir su ile yardım edilirler. Ne berbat bir içkidir o ve ne fena bir yerdir orası. Kehf, 18/29

اِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ اَنْتُمْ لَهَا وَارِدُونَ ﴿٩٨﴾ لَوْ كَانَ هٰؤُلَاءِ اٰلِهَةً مَا وَرَدُوهَا وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٩٩﴾ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾ اِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنٰى اُولٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ ﴿١٠١﴾ Hiç şüphesiz siz ve Allah’tan başka kulluk ettikleriniz **cehennem odunusunuz. O**raya varacaksınız. Eğer onlar ilâh olsalardı oraya varmazlardı. Oysaki hepsi orada ebedî kalacaklardır. Orada onların payına ah edip inlemek düşecek ve orada başka bir şey işitmeyecekler. Enbiya, 21/98…101

هٰذَانِ خَصْمَانِ اخْتَصَمُوا فِى رَبِّهِمْ فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِّعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِنْ نَارٍ يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ رُؤُسِهِمُ الْحَمِيمُ ﴿١٩﴾ يُصْهَرُ بِهِ مَا فِى بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ ﴿٢٠﴾ وَلَهُمْ مَقَامِعُ مِنْ حَدِيدٍ ﴿٢١﴾ كُلَّمَا اَرَادُوا اَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ اُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٢٢﴾ İşte inanan ve inkâr eden iki gurup. Allah hakkında çekişip dururlar. Onlardan inkâr edenlere; **cehennemde ateşten giysiler** biçilecek ve başlarına yakıp kavuran kaynar sular dökülecek. Öyle ki onunla içlerinde olan her şey, bütün organları, hatta derileri eriyip dökülecek. Ayrıca onlar için demir kamçılar da var. Her ne zaman o kavurucu ateşten çıkmak isteseler yine oraya geri dönecekler ve şu sesi duyacaklar; **“yakıcı ve kavurucu azabı tadın bakalım.”** Hac, 22/19-20-21-22

تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ ﴿١٠٤﴾ اَلَمْ تَكُنْ اٰيَاتِى تُتْلٰى عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٠٥﴾ قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ ﴿١٠٦﴾ رَبَّنَا اَخْرِجْنَا مِنْهَا فَاِنْ عُدْنَا فَاِنَّا ظَالِمُونَ ﴿١٠٧﴾ قَالَ اخْسَؤُا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ ﴿١٠٨﴾ **Ateş,** onların yüzlerini kavuracak, sırıtan

dişleriyle öylece kalakalacaklar. Allah, “Âyetlerim size okunuyordu da siz onları yalanlıyordunuz, değil mi?” der. Onlar da şöyle derler: “Ey Rabbimiz! Biz azgınlığımıza yenik düştük ve sapık bir toplum olduk. Ey Rabbimiz! Bizi buradan çıkar. Eğer tekrar günaha dönersek şüphesiz kendimize yazık etmiş oluruz.” Allah "Kesin sesinizi, sakın bir daha Bana bir şey söylemeye kalkışmayın!" buyurur. Mü’minun, 23/104…108

بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ وَاَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ﴿١١﴾ اِذَا رَاَتْهُمْ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغَيُّظًا وَزَفِيرًا ﴿١٢﴾ وَاِذَا اُلْقُوا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُقَرَّنِينَ دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُورًا ﴿١٣﴾ لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا ﴿١٤﴾ Hayır, onlar kıyamet saatini yalanladılar; biz kıyamet saatini yalan sayanlara **çılgınca yanan bir ateş** hazırladık. O ateş uzaktan dahi kendilerine görünse onun öfkeli kükremesini ve uğultusunu işitecekler. Elleri boyunlarına bağlı olarak, o ateşin dar bir yerine atıldıkları vakit, orada o an yok olup gitmek için yakaracaklar! Kendilerine "Yoo bugün yok olmak için bir kere değil, defalarca ölümü isteyin" denilecek. Furkan, 25/11-12-13-14

اَلَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلٰى وُجُوهِهِمْ اِلٰى جَهَنَّمَ اُولٰئِكَ شَرٌّ مَكَانًا وَاَضَلُّ سَبِيلًا Yüzüstü **cehenneme** sürüklenecek olanlar var ya; işte onlar, yerleri en kötü, yolları en sapık olanlardır. Furkan, 25/34

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ اِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا Ve şöyle derler: Rabbimiz! **Cehennem azabını** üzerimiz- den sav. Doğrusu onun azabı gelip geçici değil, devamlıdır. Furkan, 25/65

اِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا Şüphesiz, ne kötü bir durak ve ne kötü bir konaktır orası. Furkan, 25/66

وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِلْغَاوِينَ ﴿٩١﴾ وَقِيلَ لَهُمْ اَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٩٢﴾ مِنْ دُونِ اللّٰهِ هَلْ يَنْصُرُونَكُمْ اَوْ يَنْتَصِرُونَ ﴿٩٣﴾ **Cehennem de** azgınlara gösterilecek ve onlara, “Allah’ı bırakıp da tapmakta olduklarınız nerede? Size yardım ediyorlar mı veya kendilerini kurtarabiliyorlar mı?” denilecek. Şuara, 26/91-92-93

يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَاِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿٥٤﴾ يَوْمَ يَغْشٰيهُمُ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ اَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٥﴾ Onlar sana meydan okuyarak azabın çabucak gelmesini mi istiyorlar. Aceleye gerek yok **cehennem** zaten inkârcı kâfirleri çepeçevre kuşatmıştır. O gündeki azap onları başları üstünden ve ayaklarının altından sarıp sarmala-yacak ve Allah onlara “öteden beri yapa geldiklerinizin sonuçlarını tadın bakalım” diyecek. Ankebut, 29/54-55

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضٰى عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا كَذٰلِكَ نَجْزِى كُلَّ كَفُورٍ ﴿٣٦﴾ Hakkı ısrarla inkâr edenlere de **cehennem ateşi** vardır. Öldürülmezler ki ölsünler. Dahası, cehennem azabı az da olsa hafifletilmez. İşte Biz, inkârda ileri giden her nankörü böyle cezalandırırız. Fâtır, 35/36

وَهُمْ يَصْطَرِخُونَ فِيهَا رَبَّنَا اَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِى كُنَّا نَعْمَلُ اَوَلَمْ نُعَمِّرْكُمْ مَا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ ﴿٣٧﴾

Ve onlar orada şöyle feryat ederler: "Rabbimiz, kurtar bizi, söz veriyoruz, önce yaptıklarımızdan daha farklı, daha iyi şeyler yapacağız.” Şöyle cevap verilecek; “Size dünyada, düşünmek isteyen herkesin düşünebileceği kadar uzun bir ömür vermedik mi? Ve üstelik size bir uyarıcı da gelmişti. Öyleyse, yaptığınız hatanın ürünlerini şimdi tadın bakalım!” Artık zalimler için bir yardımcı yoktur. Fâtır, 35/37

اَذٰلِكَ خَيْرٌ نُزُلًا اَمْ شَجَرَةُ الزَّقُّومِ ﴿٦٢﴾ اِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ ﴿٦٣﴾ اِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِى اَصْلِ الْجَحِيمِ ﴿٦٤﴾ طَلْعُهَا كَاَنَّهُ رُؤُسُ الشَّيَاطِينِ ﴿٦٥﴾ فَاِنَّهُمْ لَاٰكِلُونَ مِنْهَا فَمَالِؤُنَ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿٦٦﴾ ثُمَّ اِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِنْ حَمِيمٍ ﴿٦٧﴾ ثُمَّ اِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَاِلَى الْجَحِيمِ ﴿٦٨﴾ Şimdi, ziyafet olarak, cennet ehli için anılan bu nimetler mi daha hayırlı, yoksa **cehennemin** ölümcül meyve ağacı zakkum mu? Biz onu zalimler için bir sınav aracı yaptık. O öyle bir ağaçtır ki **cehennemin** ta dibinden çıkar. Meyveleri, sanki şeytanların başları! Ve zalimler ondan yemeye ve karınlarını onunla doldurmaya mahkûmdurlar. Bu yemeğin üzerine kaynar su katılmış bir içkileri de vardır. Neticede son durakları elbette yine çılgınca yanan ateştir. Saffat, 37/62…68

قَالُوا بَلْ اَنْتُمْ لَا مَرْحَبًا بِكُمْ اَنْتُمْ قَدَّمْتُمُوهُ لَنَا فَبِئْسَ الْقَرَارُ ﴿٦٠﴾ قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هٰذَا فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِى النَّارِ ﴿٦١﴾ وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرٰى رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِنَ الْاَشْرَارِ ﴿٦٢﴾ اَتَّخَذْنَاهُمْ سِخْرِيًّا اَمْ زَاغَتْ عَنْهُمُ الْاَبْصَارُ ﴿٦٣﴾ اِنَّ ذٰلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ اَهْلِ النَّارِ ﴿٦٤﴾ *(Cehenneme girecekler kendi aralarında şöyle konuşurlar.)* "Hayır, asıl sorumlu sizsiniz! Siz rahat yüzü görmeyin! Bunu başımıza getiren sizsiniz: Ne kötü bir yer burası!" "Ey Rabbimiz!" diye yalvaracaklar, "Bunu kim başımıza getirdiyse onun ateş içindeki azabını kat kat artır!" Yine şöyle derler; “Bize ne oldu da kötü saydığımız, kendileriyle alay ettiklerimizi burada göremiyoruz? Yoksa onlar burada da biz mi göremiyoruz? **Cehennem sakinlerinin** karşılıklı çekişmeleri ve şaşkınlıkları işte böyle sürüp gidecek! Sad, 38/60…64

فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ قُلْ اِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا اَنْفُسَهُمْ وَاَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اَلَا ذٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ Onların üstlerinde ve altların-da **ateşten tabakalar** vardır. Allah, kullarını işte bununla korkutuyor. Ey kullarım! Benden korkun! Zümer, 39/15

وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا اِلٰى جَهَنَّمَ زُمَرًا حَتّٰى اِذَا جَاؤُهَا فُتِحَتْ اَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا اَلَمْ يَاْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ اٰيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنْذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا قَالُوا بَلٰى وَلٰكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧١﴾ قِيلَ ادْخُلُوا اَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٢﴾ O inkârda direnenler de guruplar halinde **cehenneme** sürülür. Oraya vardıklarında kapıları açılır, bekçileri onlara: “Size, içinizden Rabb-i nizin âyetlerini ulaştıran ve sizi hesap vereceğiniz bu güne karşı uyaran peygamberler gelmedi mi?” Diye sorarlar. Onlar "Evet geldi" derler. Ne var ki boşunadır çünkü inkâr edenler hakkında azap hükmü kesinleşmiştir. Onlara şöyle denir: “İçinde ebedî kalmak üzere **cehennemin** kapılarından girin. Büyüklük taslayanların kalacağı yer ne kötüdür!” Zümer, 39/71-72

وَقَالَ الَّذِينَ فِى النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ ادْعُوا رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِنَ الْعَذَابِ ﴿٤٩﴾ قَالُوا اَوَلَمْ تَكُ تَاْتِيكُمْ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا بَلٰى قَالُوا فَادْعُوا وَمَا دُعٰٓؤُا الْكَافِرِينَ اِلَّا فِى ضَلَالٍ ﴿٥٠﴾ Ateşin içinde olanlar, **cehennem bekçilerine** dediler ki: "Rabbinize dua edin de azabı bir günü olsun hafifletsin." Bekçiler: "Size kendi Resulleriniz açık belgelerle gelmediler mi?" Onlar: "Evet" dediler. "Şu halde siz dua edin" dediler. Oysa kâfirlerin duası boşunadır. Mümin, 40/49-50

اَلَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَبِمَا اَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٧٠﴾ اِذِ الْاَغْلَالُ فِى اَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلَاسِلُ يُسْحَبُونَ ﴿٧١﴾ Onlar ilahi kitabı ve daha önce peygamberlerimiz tarafından bildirilen mesajları yalanlayanlardır. Fakat bunlar zamanı geldiğinde gerçeği görecekler. İşte o zaman boyunlarında demir tasmalar ve ayaklarında zincirler olduğu halde **cehenneme** sürüklenecekler sonunda orada ateşi azdıran bir yakıta dönüşecekler. Mümin, 40/70-71

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا اَرِنَا الَّذَيْنِ اَضَلَّانَا مِنَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ نَجْعَلْهُمَا تَحْتَ اَقْدَامِنَا لِيَكُونَا مِنَ الْاَسْفَلِينَ İnkârda direnen kimseler **cehennemde** diyecekler ki; "Rabbimiz! Cinlerden ve insanlardan bizi saptıranları bize göster de onları ayaklarımızın altına alalım! Böylece cehennemin en altında kalanlardan olsunlar." Fussilet, 41/29

وَتَرٰيهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَاشِعِينَ مِنَ الذُّلِّ يَنْظُرُونَ مِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّ وَقَالَ الَّذِينَ اٰمَنُوا اِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا اَنْفُسَهُمْ وَاَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اَلَا اِنَّ الظَّالِمِينَ فِى عَذَابٍ مُقِيمٍ **Ateşe** sunulduklarında onların zilletten başlarını öne eğmiş, göz ucuyla gizli gizli baktıklarını görür- sün. İnananlar da, "İşte bunlar ziyana uğradılar, kıyamet günü kendilerini ve ailelerini ziyana soktular." diyecekler. İyi bilin ki zâlimler, sürekli bir azap içindedirler. Şura, 42/45

اِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِى عَذَابِ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يُفَتَّرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٥﴾ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ ﴿٧٦﴾ وَنَادَوْا يَا مَالِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ قَالَ اِنَّكُمْ مَاكِثُونَ ﴿٧٧﴾ لَقَدْ جِئْنَاكُمْ بِالْحَقِّ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ ﴿٧٨﴾ Ne var ki günahı alışkanlık haline getirenler **cehennemde** yerleşip kalacaklar. Bu azap, onlar için hiç hafifletilmeyecek ve orada çaresizlik, ümitsizlik içinde kaybolup gidecekler. Böyle yapmakla Biz onlara haksızlık etmedik, ama asıl onlar kendilerine haksızlık yapıp yazık ettiler. Cehennem bekçisine şöyle seslenirler: "Ey bekçi! Ne olur, tükendik artık! Rabbin canımızı alsın, bitirsin işimizi!" O da: "Ölüp kurtulmak yok, bu şekilde sonsuza kadar kalacak- sınız!" Zuhruf, 43/74…78

اِنَّ شَجَرَتَ الزَّقُّومِ ﴿٤٣﴾ طَعَامُ الْاَثِيمِ ﴿٤٤﴾ كَالْمُهْلِ يَغْلِى فِى الْبُطُونِ ﴿٤٥﴾ كَغَلْىِ الْحَمِيمِ ﴿٤٦﴾ خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ اِلٰى سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَاْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ ﴿٤٨﴾ ذُقْ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ﴿٤٩﴾ اِنَّ هٰذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ ﴿٥٠﴾ Şüphesiz zakkum ağacı, günahkârların yemeğidir. Tıpkı karın boşluğunda kaynayan sıvı bakır ya da kurşun gibi. Tutun onu! **Cehennemin** ortasına sürükleyin! Sonra başına azap olarak kaynar su dökün! Ve deyin ki; "Tat bakalım! Hani üstündün, kudretliydin, asildin!" işin gerçeği, bu sizin ta baştan beri "acaba" deyip şüphe ettiğiniz şeyin ta kendisidir. Duhan, 44/43…50

اَلْقِيَا فِى جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَنِيدٍ ﴿٢٤﴾ مَنَّاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُرِيبٍ ﴿٢٥﴾ اَلَّذِى جَعَلَ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ فَاَلْقِيَاهُ فِى الْعَذَابِ الشَّدِيدِ ﴿٢٦﴾ Allah cehennem görevlisi meleğe: "Atın! buyuracak, atın **cehenneme**, her nankör ve inatçı kâfiri! Hayra mani olan, haddi aşıp azanı, şüpheye dalanı! Allah'ın yanı sıra başka bir tanrı benimseyeni! Atın onu o çetin azaba!" Kaf, 50/24-25-26

يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَاْتِ وَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَزِيدٍ O gün **cehenneme** "Doldun mu?" deriz. O da "Daha var mı?" der. Kaf, 50/30

فَوَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١١﴾ اَلَّذِينَ هُمْ فِى خَوْضٍ يَلْعَبُونَ ﴿١٢﴾ يَوْمَ يُدَعُّونَ اِلٰى نَارِ جَهَنَّمَ دَعًّا ﴿١٣﴾ هٰذِهِ النَّارُ الَّتِى كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٤﴾ اَفَسِحْرٌ هٰذَا اَمْ اَنْتُمْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿١٥﴾ اِصْلَوْهَا فَاصْبِرُوا اَوْ لَا تَصْبِرُوا سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ اِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ İşte o gün, içine daldıkları dünya zevki içinde eğlenip oyalanan yalanlayıcıların vay hâline! O gün itile kakıla **cehennem** ateşine atılacaklardır. Onlara şöyle denir. "İşte yalanlayıp durduğunuz ateş budur!" Bu da mı sihir? Yoksa siz mi görmüyorsunuz? Girin oraya! İster sabredin, ister sabretmeyin, sizin için birdir. Siz ancak yaptıklarınızın karşılığıyla cezalandırılacaksınız." Tur, 52/11…16

يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِى النَّارِ عَلٰى وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ Şüphesiz günahkârlar sapıklık ve çılgınlık içindedirler. Yüzüstü ateşe sürüklendikleri gün kendilerine, "**Cehennemin** dokunuşunu tadın!" denecek. Kamer, 54/48

هٰذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِى يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٤٣﴾ يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ اٰنٍ ﴿٤٤﴾ İşte bu suçluların yalanladıkları **cehennemdir.** Onlar cehennem ateşi ile yüksek derecede kaynar su arasında gider gelirler. Rahman, 55/43-44

وَاَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا اَصْحَابُ الشِّمَالِ ﴿٤١﴾ فِى سَمُومٍ وَحَمِيمٍ ﴿٤٢﴾ وَظِلٍّ مِنْ يَحْمُومٍ ﴿٤٣﴾ لَا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ ﴿٤٤﴾ اِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذٰلِكَ مُتْرَفِينَ ﴿٤٥﴾ وَكَانُوا يُصِرُّونَ عَلَى الْحِنْثِ الْعَظِيمِ ﴿٤٦﴾ وَكَانُوا يَقُولُونَ اَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا ءَاِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿٤٧﴾ اَوَ اٰبَاؤُنَا الْاَوَّلُونَ ﴿٤٨﴾ Mutsuzlara gelince; kimdir bu mutsuzlar? Nedir cezaları? Zehir gibi iliklere işleyen bir **ateş** ve yürekleri dağlayan umutsuzluğun simgesi kayar bir su ve iç karartıcı kapkara dumandan bir gölge. Öyle bir gölge ki ne serinletir ne de rahatlatır. Çünkü onlar dünyada refah içinde şımarıp azmışlar ve inkâr gibi büyük günahı işlemekte ısrar diyorlardı. Ve diyorlardı ki: "Ne Yani! Biz ölüp de toz ve kemik yığını haline geldikten sonra mı yeniden diriltileceğiz?" Vakıa, 56/41…48

ثُمَّ اِنَّكُمْ اَيُّهَا الضَّالُّونَ الْمُكَذِّبُونَ ﴿٥١﴾ لَاٰكِلُونَ مِنْ شَجَرٍ مِنْ زَقُّومٍ ﴿٥٢﴾ فَمَالِؤُنَ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿٥٣﴾ فَشَارِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ ﴿٥٤﴾ فَشَارِبُونَ شُرْبَ الْهِيمِ ﴿٥٥﴾ هٰذَا نُزُلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ ﴿٥٦﴾ Siz ey yoldan sapmış ve hakikati yalanlamış olanlar, Şüpheniz olmasın ki, **Zakkum ağacından** yiyeceksiniz. Ve karnınızı onunla dolduracaksınız. Onun üzerine de alabildiğine kaynar sudan içece-

ksiniz. Doymak bilmez susuz develerin içişi gibi içeceksiniz!" İşte hesap gününde onlara ikram edilecek ziyafet! Vakıa, 56/51…56

وَاَمَّا اِنْ كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ ﴿٩٢﴾ فَنُزُلٌ مِنْ حَمِيمٍ ﴿٩٣﴾ وَتَصْلِيَةُ جَحِيمٍ ﴿٩٤﴾ Ve eğer o, yalanlayan ve yoldan sapanlardan biri ise, Artık onun için alabildiğine umutsuzluk veren kaynar sudan bir şölen vardır. Ve **çılgınca yanan ateş!** Vakıa, 56/ 92-94

وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٦﴾ اِذَا اُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا وَهِيَ تَفُورُ ﴿٧﴾ Rablerini inkâr edenler için **cehennem** azabı vardır. Ne kötü dönüş yeridir orası. İçine atıldıkları zaman onun korkunç kaynayış homurtusunu işitirler. Mülk, 67/6-7

تَكَادُ تَمَيَّزُ مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا اُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَاَلَهُمْ خَزَنَتُهَا اَلَمْ يَاْتِكُمْ نَذِيرٌ ﴿٨﴾ قَالُوا بَلٰى قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللّٰهُ مِنْ شَيْءٍ اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ ﴿٩﴾ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ اَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي اَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿١٠﴾ فَاعْتَرَفُوا بِذَنْبِهِمْ فَسُحْقًا لِاَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿١١﴾ O **cehennem** öfkesinin şiddetinden neredeyse patlayıp parçalanacak. Her bir grup içine atıldığında, bekçileri onlara sorar: "Size bir uyarıcı gelmedi mi?" Onlar: "Evet" derler. "Bize gerçekten bir uyarıcı geldi. Fakat biz yalanladık ve inananlara; Allah hiçbir şey indirmedi, siz yalnızca büyük bir sapmışlık içindesiniz, dedik." Ve yine derler ki: "Eğer dinlemiş olsaydık ya da akıl etmiş olsaydık, şu çılgınca yanan ateşin halkı arasında olmayacaktık." Böylece kendi günahlarını itiraf ettiler. Artık o çılgınca yanan ateşin halkı Allah'ın rahme- tinden uzaklık olsun. Mülk, 67/8…11

وَاَمَّا مَنْ اُوتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ اُوتَ كِتَابِيَهْ ﴿٢٥﴾ وَلَمْ اَدْرِ مَا حِسَابِيَهْ ﴿٢٦﴾ يَا لَيْتَهَا كَانَتِ الْقَاضِيَةَ ﴿٢٧﴾ مَا اَغْنٰى عَنِّي مَالِيَهْ ﴿٢٨﴾ هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيَهْ ﴿٢٩﴾ خُذُوهُ فَغُلُّوهُ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ ﴿٣١﴾ ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ ﴿٣٢﴾ اِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ الْعَظِيمِ ﴿٣٣﴾ وَلَا يَحُضُّ عَلٰى طَعَامِ الْمِسْكِينِ ﴿٣٤﴾ فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هٰهُنَا حَمِيمٌ ﴿٣٥﴾ وَلَا طَعَامٌ اِلَّا مِنْ غِسْلِينٍ ﴿٣٦﴾ لَا يَاْكُلُهُ اِلَّا الْخَاطِؤُنَ ﴿٣٧﴾ Ama hesap defteri sol tarafından verilen kimse şöyle sızlanacak; "Eyvah, keşke bu defteri hiç almasaydım! Ve hesabımın ne olduğunu hiç bilmeseydim. Ah keşke ölümle her şey bitmiş olsaydı! Malım başımdan hiçbir belayı def etmedi. Bütün saltanatım gücüm kuvvetim elimden kayıp gitti!" Meleklere denir ki; "Onu tutuklayın ve hemen bağlayın. Sonra onu **cehenneme** atın. Sonra uzunluğu yetmiş arşın olan zincire vurup sıkıca bağlayın. Çünkü o yüce Allah'a inanıp güvenmedi. Yoksulu doyurmak için de hiçbir çaba harcamadı. İşte bundan dolayı burada onun, tek bir can dostu yoktur. Yiyeceği ise sadece suçluların yiyeceği pis bir atıktan başkası değildir!" Hakka, 69/25…37

وَمَا جَعَلْنَا اَصْحَابَ النَّارِ اِلَّا مَلٰئِكَةً وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ اِلَّا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيْقِنَ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ وَيَزْدَادَ الَّذِينَ اٰمَنُوا اِيمَانًا وَلَا يَرْتَابَ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْكَافِرُونَ مَاذَا اَرَادَ اللّٰهُ بِهٰذَا مَثَلًا كَذٰلِكَ يُضِلُّ اللّٰهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ اِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ اِلَّا ذِكْرٰى لِلْبَشَرِ Biz, cehennemin görevlilerini meleklerden kıldık. Onların sayısını inkâr edenler için bir imtihan vesilesi yaptık ki kendilerine kitap verilenler kesin olarak bilsinler, iman edenlerin imanı artsın, kendilerine kitap verilenler ve mü'minler şüpheye düşmesin, kalplerinde bir hastalık bulunanlar ile kâfirler, "Allah, örnek olarak bununla neyi anlatmak istedi" desinler. İşte böyle. Allah, dilediğini saptırır, dilediğini doğru yola iletir. Rabbinin ordularını ancak kendisi bilir. Bu, insanlar için ancak bir uyarıdır. Müddesir, 74/31

اِنَّا اَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلَا وَاَغْلَالًا وَسَعِيرًا Doğrusu Biz, gerçeği inkârda direnen kafirlere zincirler, demir tasmalar ve çılgınca yanan bir **cehennem** ateşi hazırladık. İnsan, 76/4

اِنْطَلِقُوا اِلٰى مَا كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٢٩﴾ اِنْطَلِقُوا اِلٰى ظِلٍّ ذِي ثَلٰثِ شُعَبٍ ﴿٣٠﴾ لَا ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِي مِنَ اللَّهَبِ ﴿٣١﴾ اِنَّهَا تَرْمِي بِشَرَرٍ كَالْقَصْرِ ﴿٣٢﴾ كَاَنَّهُ جِمَالَتٌ صُفْرٌ ﴿٣٣﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٤﴾ Onlara şöyle denecek: "Yalanlamakta olduğunuz **cehennem** azabına gidin. Hiçbir serinliği olmayan ve ateşten korumayan üç katlı gölgeye girin. Şüphesiz cehennem, her biri saray büyüklüğünde kıvılcımlar saçar. Sanki deve sürüsünü andıran halatlar gibi. Gerçeği yalanlayanların o gün vay hallerine! Mürselat, 77/29…34

اِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ﴿٢١﴾ لِلطَّاغِينَ مَاٰبًا ﴿٢٢﴾ لَابِثِينَ فِيهَا اَحْقَابًا ﴿٢٣﴾ لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ﴿٢٤﴾ اِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا ﴿٢٥﴾ جَزَاءً وِفَاقًا ﴿٢٦﴾ اِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ﴿٢٧﴾ وَكَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا كِذَّابًا ﴿٢٨﴾ وَكُلَّ شَيْءٍ اَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ﴿٢٩﴾ فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ اِلَّا عَذَابًا ﴿٣٠﴾ Şüphesiz o gün **cehennem** yolları gözetleyecek; o haddini bilmez azgınları çağlar boyu konuk etmek için. Orada ne bir serinlik ve ne de içecek bir şey tadacaklar! Yalnız yakıcı bir ümitsizlik ve buz gibi bir karanlık, en uygun ceza olarak. Çünkü onlar, hesaba çekileceklerini hiç ummuyorlardı. Ayetlerimizi bütünüyle yalanlamışlardı. Biz de tüm yaptıklarını kayıt altına aldık. Şimdi yaptıklarınızın cezasını tadın, artık size azabınızı artırmaktan başka bir şey yapmayacağız. Nebe, 78/21…30

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌ ﴿٢﴾ عَامِلَةٌ نَاصِبَةٌ ﴿٣﴾ تَصْلٰى نَارًا حَامِيَةً ﴿٤﴾ تُسْقٰى مِنْ عَيْنٍ اٰنِيَةٍ ﴿٥﴾ لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ اِلَّا مِنْ ضَرِيعٍ ﴿٦﴾ لَا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ ﴿٧﴾ O gün birtakım kimseler vardır ki zillet içinde yıkılmış, işi bitmiş, eli kolu dökülmüştür. Tarifi imkânsız **kızgın bir ateşi** boylarlar. Bir umutsuzluk pınarından zehir gibi su içerler. Onlara, acı ve kötü kokulu bir dikenli bitkiden başka yiyecek yoktur. Ne besler ne de doyurur. Gaşiye, 88 /2…7

وَجِيءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْاِنْسَانُ وَاَنّٰى لَهُ الذِّكْرٰى O gün **cehennem** getirilir, insan yaptıklarını birer birer hatırlar. Fakat bu hatırlamanın ne faydası var! Fecr, 89/23

CENNET

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

a) Cennet çeşitleri:

1-And Cennetleri:

وَعَدَ اللّٰهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِى جَنَّاتِ عَدْنٍ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللّٰهِ اَكْبَرُ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ Allah, mümin erkek ve kadınlara, içinde ebedî kalmak üzere altından ırmaklar akan **cennetler** ve **Adn cennetlerinde** güzel meskenler vâdetti. Allah'ın rızası ise hepsinden büyüktür. İşte büyük kurtuluş da budur. Tövbe, 9/72

اَلَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللّٰهِ وَلَا يَنْقُضُونَ الْمِيثَاقَ ﴿٢٠﴾ وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا اَمَرَ اللّٰهُ بِهِ اَنْ يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ ﴿٢١﴾ وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرَؤُنَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ اُولٰئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٢﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ اٰبَائِهِمْ وَاَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالْمَلٰئِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ ﴿٢٣﴾ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٤﴾ Onlar, Allah'a verdikleri sözü yerine getiren ve sözleşmeyi bozmayanlardır. Onlar, Allah'ın riayet edilmesini emrettiği haklara riayet eden, Rablerine saygı besleyen ve kötü hesaptan korkanlardır. Onlar, Rablerinin rızası için sabreden, namazı dosdoğru kılan, kendilerine verdiğimizden gizli olarak ve açıktan Allah için harcayan ve kötülüğü iyilikle ortadan kaldıranlardır. İşte bunlar için dünya yurdunun iyi sonucu vardır. Bu sonuç da **Adn cennetleridir**. Atalarından, eşlerinden ve çocuklarından iyi olanlarla beraber oraya girerler. Melekler de her bir kapıdan yanlarına girerler ve derler ki; "Sabretmenize karşılık selâm sizlere. Dünya yurdunun sonucu olan cennet ne güzeldir!" Ra'd, 13/20…24

وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا اَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا خَيْرًا لِلَّذِينَ اَحْسَنُوا فِى هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ الْاٰخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٠﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاؤُنَ كَذٰلِكَ يَجْزِى اللّٰهُ الْمُتَّقِينَ ﴿٣١﴾ اَلَّذِينَ تَتَوَفّٰيهُمُ الْمَلٰئِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمُ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٢﴾

Allah'a karşı gelmekten sakınan kimselere, "Rabbiniz ne indirdi?" denildiğinde, "Hayır indirdi" derler. Bu dünyada iyilik yapanlara bir iyilik vardır. Allah'a karşı gelmekten sakınanların yurdu ne güzeldir. O yurt, zemininden ırmaklar akan **Adn cennetleridir.** Orada diledikleri her şey vardır. İşte Allah, Kendisinden korkup kötülüklerden sakınanları böyle ödüllendirir. Onlar, meleklerin, "Size selâm olsun. Yapmış olduğunuz iyi işle- re karşılık **cennete** girin" diyerek tertemiz olarak canlarını aldıkları kimselerdir. Nahl, 16/30-31-32

اُولٰئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهِمُ الْاَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ اَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِنْ سُنْدُسٍ وَاِسْتَبْرَقٍ مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْاَرَائِكِ نِعْمَ الثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا İşte onlara, alt taraflarından ırmaklar akan **Adn cennetleri** vardır. Onlar Adn cennetlerinde altın bilezikler takılacak; yeşil ipekli ve işlemeli giysiler giyinecekler ve orada yumuşak divanlarda yaslanıp oturacaklar. Bu ne güzel bir karşılık, bu ne güzel bir dinlenme yeri! Kehf, 18/31

اِلَّا مَنْ تَابَ وَاٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَاُولٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا ﴿٦٠﴾ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِى وَعَدَ الرَّحْمٰنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ اِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَاْتِيًّا ﴿٦١﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا اِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿٦٢﴾ تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِى نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا ﴿٦٣﴾ Ancak tövbe edip, iman eden ve iyi davranışta bulunan kimseler hariçtir. Bunlar, **cennete**, girecekler. Ve hiç bir haksızlığa uğratılmayacaklardır. O cennet, çok merhametli olan Allah'ın, kullarına somut olarak göstermeden vadettiği **Adn cennetleridir**. Allah'ın vaadi kesinlikle gerçekleşecektir. Orada boş sözler değil, sadece selam sözü işitirler. Ve sabah akşam rızıklarını hazır bulurlar. İşte kötülüklerden kaçınan kullarımızın mirasçısı olacakları ve içinde sürekli kalacakları cennet budur. Meryem, 19/60-61-62-63

وَمَنْ يَاْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَاُولٰئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلٰى ﴿٧٥﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذٰلِكَ جَزٰؤُا مَنْ تَزَكّٰى ﴿٧٦﴾ Her kim de O'na güzel ameller işlemiş bir mümin olarak varırsa, işte onlar için en yüksek dereceler, içinden ırmaklar akan, içinde ebediyyen kalacakları **Adn cennetleri** vardır. İşte bu, günahlardan temizlenenlerin ödülüdür. Tâ-Hâ, 20/75-76.

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْاٰنُ جُمْلَةً وَاحِدَةً كَذٰلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا ﴿٣٢﴾ وَلَا يَاْتُونَكَ بِمَثَلٍ اِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَاَحْسَنَ تَفْسِيرًا ﴿٣٣﴾ اَلَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلٰى وُجُوهِهِمْ اِلٰى جَهَنَّمَ اُولٰئِكَ شَرٌّ مَكَانًا وَاَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٣٤﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ اَخَاهُ هٰرُونَ وَزِيرًا ﴿٣٥﴾ Onların ödülü, içine girecekleri **Adn cennetleridir**. Orada altın bilezikler ve incilerle süslenirler. Orada giyecekleri elbiseleri de ipektir. Şöyle derler:"Hamd, bizden hüznü gideren Allah'a mahsustur. Şüphesiz Rabbimiz çok bağışlayandır, şükrün karşılığını verendir." O, lütfuyla bu konak yerine bizi yerleştirdi, orada bize ne bir çatışma ve gerginlik bulaşır, ne de yorgunluk ya da bıkkınlık!" Fâtır, 35/32-33-34-35

هٰذَا ذِكْرٌ وَاِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لَحُسْنَ مَاٰبٍ ﴿٤٩﴾ جَنَّاتِ عَدْنٍ مُفَتَّحَةً لَهُمُ الْاَبْوَابُ ﴿٥٠﴾ مُتَّكِئِينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ ﴿٥١﴾ وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ اَتْرَابٌ ﴿٥٢﴾ هٰذَا مَا تُوعَدُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٥٣﴾ Bu bir öğüttür. Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için elbette güzel bir dönüş yeri, kapıları kendilerine açılmış olarak **Adn cennetleri** vardır. Onlar orada koltuklara yaslanmış olarak pek çok meyveler ve içecekler isterler. Yanlarında gözlerini kendilerinden ayırmayan yaşıt eşler vardır. İşte, hesap günü için size söz verilen budur! Sad, 38/49…53

تُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ بِاَمْوَالِكُمْ وَاَنْفُسِكُمْ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾ يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِى جَنَّاتِ عَدْنٍ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ Allah'a ve Peygamberi'ne inanır ve Allah yolunda malınız ve canınızla gayret gösterirsiniz; bu sizin kendi iyiliğinizedir, keşke bilseydiniz. İşte bu takdirde O, sizin günahlarınızı

bağışlar, sizi zemininden ırmaklar akan cennetlere, **Adn cennetlerindeki** güzel mesken- lere koyar. İşte en büyük kurtuluş budur. Saf, 61/11-12.

اِنَّ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ اُولٰئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ﴿٧﴾ جَزَاؤُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرٖى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدٖينَ فٖيهَا اَبَدًا رَضِىَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذٰلِكَ لِمَنْ خَشِىَ رَبَّهُ ﴿٨﴾ İman edip hayra ve barışa yönelik fiiller sergileyenlere gelince, işte onlardır yaratılmışların en hayırlısı. Onların, Rableri katındaki ödülleri, altlarından ırmaklar akan **Adn cennetleri**/ sürekli yeşilliklerdeki bereketli bahçelerdir. Sonsuza dek kalacaklardır orada. Allah onlardan razı olmuştur, onlar da O'ndan razı olmuşlardır. İşte bu, içi ürpererek Rabbine saygı duyan kişi içindir. Beyyine, 98/7-8.

2- Firdevs Cennetleri:

اِنَّ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ﴿١٠٧﴾ خَالِدٖينَ فٖيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا ﴿١٠٨﴾ İman edip salih ameller işleyenlere gelince, **Firdevs cennetleri** onlar için konaktır. Orada ebedi olarak kalırlar ve oradan hiç ayrılmak istemezler. Kehf, 18/ 107-108

وَالَّذٖينَ هُمْ لِاَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴿٨﴾ وَالَّذٖينَ هُمْ عَلٰى صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩﴾ اُولٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ﴿١٠﴾ اَلَّذٖينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فٖيهَا خَالِدُونَ ﴿١١﴾
O müminler ki kendilerine bırakılan emanetleri gözetirler, verdikleri sözleri tam tamına tutarlar. Onlar ki, namazlarını dosdoğru ve devamlı kılarlar. İşte ebedî kalacakları **Firdevs cennetine** vâris olanlar onlardır. Mü'minun, 23/8-9-10-11

3- Huld Cennetleri:

قُلْ اَذٰلِكَ خَيْرٌ اَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتٖى وُعِدَ الْمُتَّقُونَ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَمَصٖيرًا ﴿١٥﴾ لَهُمْ فٖيهَا مَا يَشَاؤُنَ خَالِدٖينَ كَانَ عَلٰى رَبِّكَ وَعْدًا مَسْؤُلًا ﴿١٦﴾ De ki: "Bu mu *(bahsettiğimiz cehennem mi)* daha hayırlıdır, yoksa Allah'a karşı gelmekten sakınanlara vadedilen **Huld**/sonsuzluk cenneti mi?" Orası onlar için bir ödül ve son duraktır." Orada arzu ettikleri her şey bulunacak, hem ebedî olarak kalacaklardır. Bu Rabbimin yerine getireceği bir sözdür. Furkan, 25/15-16

4- Naim Cennetleri:

اَلْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ لِلّٰهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَالَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فٖى جَنَّاتِ النَّعٖيمِ O gün mülk ve yönetim Allah'ındır. İnsanlar arasında O, hüküm verecektir. İman edip hayra ve barışa yönelik işler yapanlar, nimetlerle dolu **Naîm cennetlerinde** olacaklardır. Hac, 22/56

اِنَّ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعٖيمِ İman edip hayra ve barışa yönelik güzel davranışlarda bulunanlara **Naim cennetleri** vardır. Lokman, 31/8

اُولٰئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَعْلُومٌ ﴿٤١﴾ فَوَاكِهُ وَهُمْ مُكْرَمُونَ ﴿٤٢﴾ فٖى جَنَّاتِ النَّعٖيمِ ﴿٤٣﴾ عَلٰى سُرُرٍ مُتَقَابِلٖينَ ﴿٤٤﴾ Bunlar için bilinen bir rızık, türlü meyveler vardır. **Naim cennetlerinde** karşılıklı koltuklar üzerine kurulmuş oldukları halde kendilerine ikram edilir. Saffat, 37/41-44

وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ ﴿١٠﴾ اُولٰئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ﴿١١﴾ فٖى جَنَّاتِ النَّعٖيمِ ﴿١٢﴾ İman ve amelde öne geçenler ise Ahirette de öne geçenlerdir. İşte onlar **Naim cennetlerinde** Allah'a yakın olanlardır. Vakıa, 56/10-11-12

فَاَمَّا اِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبٖينَ ﴿٨٨﴾ فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتُ نَعٖيمٍ ﴿٨٩﴾ Ama eğer ölen kimse Allah'a yakın olanlardan ise, onu esenlik, hoş kokulu çiçekler ve bol nimetli **Naim cenneti** bekliyor. Vakıa, 56/88-89

اِنَّ الْاَبْرَارَ لَفٖى نَعٖيمٍ Şüphesiz, iyiler **Naim cennetindedirler.** İnfitar, 82/13

5- Mev'a Cennetleri:

اَمَّا الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَاْوٰى نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ İman edip de, iyi işler yapanlara gelince, onlar için yaptıklarına karşılık bir ödül olarak **Mev'a cennetleri** vardır. Secde, 32/19.

عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهٰى ﴿١٤﴾ عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَاْوٰى ﴿١٥﴾ Cennetü'l Mev'â Sidretü'l Müntehâ'nın yanında bulunmaktadır. Necm, 53/14-15

a) Kimler cennete girecek:

وَبَشِّرِ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ اَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرٖى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا قَالُوا هٰذَا الَّذٖى رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَاُتُوا بِهٖ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فٖيهَا اَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فٖيهَا خَالِدُونَ İman edip iyi davranışlarda bulunanlara, içinden ırmaklar akan **cennetler** olduğunu müjdele!…Onlar için **cennette** tertemiz eşler de vardır. Ve onlar orada ebedî kalırlar.Bakara, 2/25

وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ اُولٰئِكَ اَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فٖيهَا خَالِدُونَ İman edip yararlı iş yapanlara gelince onlar da **cennetliktirler.** Onlar orada devamlı kalırlar. Bakara, 2/82

اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَاْتِكُمْ مَثَلُ الَّذٖينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسَّتْهُمُ الْبَاْسَاءُ وَالضَّرَّاءُ وَزُلْزِلُوا حَتّٰى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا مَعَهُ مَتٰى نَصْرُ اللّٰهِ اَلَا اِنَّ نَصْرَ اللّٰهِ قَرٖيبٌ Ey müminler! Yoksa siz, sizden önce gelip geçenlerin başına gelenler sizin başınıza da gelmeden **cennete** gireceğinizi mi sandınız? Yoksulluk ve sıkıntı onlara öylesine dokunmuş ve öyle sarsılmışlardı ki, nihayet Peygamber ve beraberindeki müminler: Allah'ın yardımı ne zaman! Dediler. Bilesiniz ki Allah'ın yardımı yakındır. Bakara, 2/214

قُلْ اَؤُنَبِّئُكُمْ بِخَيْرٍ مِنْ ذٰلِكُمْ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَاَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ Resulüm! De ki: Size bunlardan/dünya nimetlerinden daha iyisini bildireyim mi? Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için Rableri yanında, içinden ırmaklar akan, ebediyen kalacakları **cennetler**, tertemiz eşler ve hepsinden önemlisi Allah'ın hoşnutluğu vardır. Allah kullarını çok iyi görür. Âl-i İmran, 3/15

وَسَارِعُوا اِلٰى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمٰوَاتُ وَالْاَرْضُ اُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ Rabbinizin bağışına ve Allah'tan korkup sakınanlar için hazırlanmış genişliği gökler ve yer kadar olan **cennete** koşun! Âl-i İmran, 3/133

وَالَّذِينَ اِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً اَوْ ظَلَمُوا اَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللّٰهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ اِلَّا اللّٰهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلٰى مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٣٥﴾ اُولٰئِكَ جَزَاؤُهُمْ مَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَجَنَّاتٌ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَنِعْمَ اَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿١٣٦﴾ Onlar bir kusur işledikleri veya kendilerine bir kötülük yaptıklarında hemen Allah'ı ananlar ve günahlarının bağışlanmasını dilerler. Zaten günahları Allah'tan başka kim bağışlayabilir ki? Bir de onlar, işledikleri suçta, bile bile ısrar da etmezler. İşte onların ödülleri Rableri tarafından bağışlanma ve altından ırmaklar akan, ebedî kalacakları **cennetlerdir**. Şu işleri yapanların ödülü ne güzeldir! Âl-i İmran, 3/135-136

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَاِنَّمَا تُوَفَّوْنَ اُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَاُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا اِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ Her canlı ölümü tadacaktır. Ve ancak kıyamet günü yaptıklarınızın karşılığı size tastamam verilecektir. Kim cehennemden uzaklaştırılıp **cennete** konursa o, gerçekten kurtulmuştur. Yoksa bu dünya hayatı, aldatıcı ve geçici bir zevkten başka bir şey değildir. Âl-i İmran, 3/185

رَبَّنَا اِنَّكَ مَنْ تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ اَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ اَنْصَارٍ Ey Rabbimiz, gerçekten sen kimi ateşe sokarsan, onu hor ve perişan edersin. Orada zâlimlerin azâbını kaldıracak hiç bir yardımcıları da yoktur. İmran, 3/193

رَبَّنَا اِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِى لِلْاِيمَانِ اَنْ اٰمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَاٰمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّاٰتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْاَبْرَارِ "Rabbimiz! Biz, 'Rabbinize iman edin' diye imana çağıran bir davetçi işittik, hemen iman ettik. Rabbimiz! Günahlarımızı bağışla. Kötülüklerimizi ört. Canımızı iyilerle beraber al." İmran, 3/194

رَبَّنَا وَاٰتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلٰى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ "Rabbimiz! Bize peygamberlerine vaat ettiklerini ver, kıyamet günü bizi rezil etme. Muhakkak sen verdiğin sözden dönmezsin."

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ اَنِّى لَا اُضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِنْكُمْ مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَاُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَاُوذُوا فِى سَبِيلِى وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَاُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّاٰتِهِمْ وَلَاُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ ثَوَابًا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ Allah da onların dualarını kabul etti ve dedi ki; "Ben de, sizden erkek veya kadın hiç bir çalışanın emeğini boşa çıkarmayacağım. Zira hepiniz aynı soydansınız. Göç edenler, yurtlarından çıkarılanlar, yolumda işkence görenler, savaşanlar ve öldürülenler, elbete bunların günahlarını örteceğim ve onları alt taraflarından ırmakların aktığı **cennetlere** koyacağım. Bu Allah'ın verdiği bir ödüldür ve ödüllerin en güzeli Allah katındandır. Âl-i İmran, 3/195

لٰكِنِ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلًا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ لِلْاَبْرَارِ Fakat Rablerine karşı gelmekten sakınanlar için, Allah katından bir ikram olarak, içinde ebedî kalacakları, içinden ırmaklar akan **cennetler** vardır. Allah katında olanlar iyiler için daha hayırlıdır. . Âl-i İmran, 3/198

تِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ وَمَنْ يُطِعِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ İşte bu Allah'ın koyduğu sınırlarıdır. Kim Allah'a ve Peygamberine itaat ederse, Allah onu, içinden ırmaklar akan, içinde ebedî kalacakları **cennetlere koyacaktır.** İşte bu büyük kurtuluş ve başarıdır. Nisâ, 4/13

وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا اَبَدًا لَهُمْ فِيهَا اَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَنُدْخِلُهُمْ ظِلًّا ظَلِيلًا İman edip doğru ve yararlı işler yapanları da içlerinde ırmaklar akan **cennetlere** koyacağız, Onları sıcaktan da soğuktan da koruyan tam bir gölgeliğe alacağız. Orada sonsuza kadar kalacaklar ve orada tertemiz eşlere sahip olacaklar. Nisâ, 4/57

وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا اَبَدًا وَعْدَ اللّٰهِ حَقًّا وَمَنْ اَصْدَقُ مِنَ اللّٰهِ قِيلًا İman edip yararlı ve doğru işler yapanları içlerinden ırmaklar akan **cennetlere** koyacağız, orada sonsuza kadar kalacaklar. Bu, Allahın gerçek vaadidir. Kimin sözü Allahın sözünden daha doğru olabilir? Nisâ, 4/122

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَاُولٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا Erkek olsun, kadın olsun, her kim de inanmış bir kul olarak iyi, doğru ve yararlı işler yaparsa, işte onlar **cennete** girerler ve zerre kadar haksızlığa uğratılmazlar. Nisâ, 4/124

وَلَقَدْ اَخَذَ اللّٰهُ مِيثَاقَ بَنِى اِسْرَائِلَ وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَىْ عَشَرَ نَقِيبًا وَقَالَ اللّٰهُ اِنِّى مَعَكُمْ لَئِنْ اَقَمْتُمُ الصَّلٰوةَ وَاٰتَيْتُمُ الزَّكٰوةَ وَاٰمَنْتُمْ بِرُسُلِى وَعَزَّرْتُمُوهُمْ وَاَقْرَضْتُمُ اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا لَاُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّاٰتِكُمْ وَلَاُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذٰلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ Allah İsrail oğullarından sağlam söz almıştı. Onlardan on iki temsilci seçmiştik. Allah, şöyle demişti: "Ben sizinle beraberim. Eğer namazı kılar, zekâtı verir ve elçilerime inanır, onları desteklerseniz, fakirlere gönülden yardımda bulunarak Allah'a güzel bir borç verirseniz, elbette sizin kötülüklerinizi örterim ve yemin olsun ki sizi, içinden ırmaklar akan **cennetlere** koyarım. Ama bundan sonra sizden kim inkâr ederse, mutlaka o, dosdoğru yoldan sapmıştır." Maide, 5/12

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ اَنْ يُدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ﴿٨٤﴾ فَاَثَابَهُمُ اللّٰهُ بِمَا قَالُوا جَنَّاتٍ تَجْرٖى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدٖينَ فٖيهَا وَذٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنٖينَ ﴿٨٥﴾ Dediler ki; Rabbimizin bizi iyiler arasına katmasını umup dururken neden Allah'a ve bize gelen gerçeğe inanmayalım? Böyle söyledikleri için Allah onları, altlarından ırmaklar akan **cennetlerle** ödüllendirdi. Orada sürekli kalıcıdırlar. İşte iyilerin ödülü! Maide, 5/84-85

وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا اُولٰئِكَ اَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فٖيهَا خَالِدُونَ İman edip yararlı ve doğru işler yapanlar ki biz kimseye gücünün üstünde bir yük yüklemeyiz. İşte onlar **cennetliklerdir** ve orada sonsuza kadar kalırlar. A'raf, 7/42

اَلَّذٖينَ اٰمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ اَعْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللّٰهِ وَاُولٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾ يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّاتٍ لَهُمْ فٖيهَا نَعٖيمٌ مُقٖيمٌ ﴿٢١﴾ خَالِدٖينَ فٖيهَا اَبَدًا اِنَّ اللّٰهَ عِنْدَهُ اَجْرٌ عَظٖيمٌ ﴿٢٢﴾ İman edip hicret eden ve Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla savaşan kimselerin mertebeleri, Allah katında daha üstündür. İşte onlar, başarıya erenlerin ta kendileridir. Rab'leri, onları kendi katından bir rahmet, bir rıza ve bir **cennetle** müjdeler ki o cennette onlar için bitmez tükenmez nimetler vardır. Onlar orada sonsuza dek kalacaklardır. Hiç kuşkusuz, Allah'ın katında büyük bir ödül daha vardır. Tövbe, 9/20-21-22.

لٰكِنِ الرَّسُولُ وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا مَعَهُ جَاهَدُوا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ وَاُولٰئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٨٨﴾ اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرٖى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدٖينَ فٖيهَا ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظٖيمُ ﴿٨٩﴾ Fakat peygamber ve beraberindeki müminler, mallarıyla, canlarıyla Allah yolunda savaştılar. Bütün hayırlar işte bunlarındır. İşte bunlar kurtuluşa erenlerin ta kendileridir. Allah onlara, içinde ebedî kalacakları, içinden ırmaklar akan **cennetler** hazırlamıştır. İşte bu büyük başarıdır. Tövbe, 9/88-89

وَالسَّابِقُونَ الْاَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرٖينَ وَالْاَنْصَارِ وَالَّذٖينَ اتَّبَعُوهُمْ بِاِحْسَانٍ رَضِىَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَاَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرٖى تَحْتَهَا الْاَنْهَارُ خَالِدٖينَ فٖيهَا اَبَدًا ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظٖيمُ İslâm’ı ilk önce kabul edip seni davet edenler ve davete uyup oraya göç edenler var ya, Allah onlardan razı olmuş; onlar da O’ndan razı olmuşlardır. Allah, onlara içinden ırmaklar akan, içinde ebedî kalacakları **cennetler** hazırlamıştır. İşte bu büyük başarıdır. Tövbe, 9/100

اِنَّ اللّٰهَ اشْتَرٰى مِنَ الْمُؤْمِنٖينَ اَنْفُسَهُمْ وَاَمْوَالَهُمْ بِاَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِى التَّوْرٰيةِ وَالْاِنْجٖيلِ وَالْقُرْاٰنِ وَمَنْ اَوْفٰى بِعَهْدِهٖ مِنَ اللّٰهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذٖى بَايَعْتُمْ بِهٖ وَذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظٖيمُ Allah müminlerden, mallarını, canlarını **cennet** karşılığında satın almıştır. Zira onlar Allah yolunda savaşırlar, öldürürler ve ölürler. Bu, Allah’ın, Tevrât'ta, İncil'de ve Kur'ân 'da belirttiği gerçek bir sözdür! Kim Allah'tan daha çok sözünde durabilir? O halde O'nunla yaptığınız bu alışverişinizden ötürü sevinin. Gerçekten bu, büyük başarıdır. Tövbe, 9/111

اِنَّ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدٖيهِمْ رَبُّهُمْ بِاٖيمَانِهِمْ تَجْرٖى مِنْ تَحْتِهِمُ الْاَنْهَارُ فٖى جَنَّاتِ النَّعٖيمِ İman edip hayra ve barışa yönelik işler yapanlara gelince, Rableri onları imanlarıyla doğruya ve güzele iletir. Nimetlerle dolu **cennetlerde** onların altlarından ırmaklar akacaktır. Yûnus, 10/9

لِلَّذٖينَ اَحْسَنُوا الْحُسْنٰى وَزِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ اُولٰئِكَ اَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فٖيهَا خَالِدُونَ Güzel düşünüp güzel davrananlara karşılık olarak güzellik var. Dahası da var. Onların yüzlerine ne bir kara leke bulaşır ne de bir aşağılanma. İşte onlar cennet halkıdır, orada ebedi kalacaklardır. Yûnus, 10/26

اِنَّ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَاَخْبَتُوا اِلٰى رَبِّهِمْ اُولٰئِكَ اَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فٖيهَا خَالِدُونَ İnanıp da güzel işler yapan ve Rablerine gönülden boyun eğenlere gelince, işte onlar **cennet** ehlidir. Onlar orada ebedî kalırlar. Hud, 11/23

وَاَمَّا الَّذٖينَ سُعِدُوا فَفِى الْجَنَّةِ خَالِدٖينَ فٖيهَا مَا دَامَتِ السَّمٰوَاتُ وَالْاَرْضُ اِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاءً غَيْرَ مَجْذُوذٍ Mutlu olanlara gelince, onlar da **cennettedirler.** Rabbinin dilediği hariç, gökler ve yer durdukça onlar da orada ebedî kalacaklardır. Bu nimetler onlara bitmez, tükenmez bir lütuf olarak verilmiştir. Hud, 11/108

وَالَّذٖينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرَؤُنَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ اُولٰئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٢﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ اٰبَائِهِمْ وَاَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالْمَلٰئِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ ﴿٢٣﴾ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٤﴾ Onlar, Allah’a verdikleri sözü yerine getiren ve sözleşmeyi bozmayanlardır. Ve onlar ki, Allah'ın emirlerinin tümüne uyarlar ve Rablerine saygı gösterirler ve O’na kötü hesap vermekten korkarlar. Onlar ki, Rablerinin rızasını gözeterek sabrettiler, namazı dosdoğru kıldılar, kendilerine verilenlerden gizli-açık Allah yolunda harcadılar ve kötülüğü iyilikle savdılar. İşte onlara bu yaptıklarının karşılığı **Adn cennetleridir**; oraya atalarından, eşlerinden ve çocuklarından iyi olanlarla beraber girecekler, melekler de her kapıdan onları karşılayacaklar ve onlara “sabretmenize karşılık selâm sizlere. Dünya yurdunun sonucu olan cennet ne güzeldir!” Ra'd, 13/22-23-24

وَاُدْخِلَ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرٖى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدٖينَ فٖيهَا بِاِذْنِ رَبِّهِمْ تَحِيَّتُهُمْ فٖيهَا سَلَامٌ İman edip de iyi işler yapanlar, Rablerinin izniyle altından ırmaklar akan, içinde ebedi kalacakları **cennetlere** konulmuşlardır. Onların birbirlerine sağlık temennileri, Selâm’dır. İbrahim, 14/23

اِنَّ الَّذٖينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنٰى اُولٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ ﴿١٠١﴾ لَا يَسْمَعُونَ حَسٖيسَهَا وَهُمْ فٖى مَا اشْتَهَتْ اَنْفُسُهُمْ خَالِدُونَ ﴿١٠٢﴾ لَا يَحْزُنُهُمُ الْفَزَعُ الْاَكْبَرُ وَتَتَلَقّٰيهُمُ الْمَلٰئِكَةُ هٰذَا يَوْمُكُمُ الَّذٖى كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿١٠٣﴾ Ama kendileri hakkında Bizden ebedî mutluluk takdir edilmiş olanlar, cehennemden uzak tutulacaklardır. Onlar cehennemin hışırtısını bile işitmeyecek, canlarının çektiği **nimetler**

içinde ebedî kalacaklardır. O en büyük dehşet *(Sûra ikinci üfleyiş)* dahi onları tasalandırmaz. Melekler onları: "İşte size vaat edilen gün bugündür!" diye karşılarlar. Enbiya, 21/101 -102-103

اِنَّ اللّٰهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ اِنَّ اللّٰهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ Allah, iman edip iyi davranışlarda bulunan kimseleri, zemininden ırmaklar akan **cennetlere** kabul eder. Şüphesiz Allah dilediği şeyi yapar. Hac, 22/14

اِنَّ اللّٰهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ اَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ Muhakkak ki Allah, iman edip iyi davranışlarda bulunanları, zemininden ırmaklar akan **cennetlere** kabul eder. Bunlar orada altın bileziklerle ve incilerle bezenirler. Oranın giyecekleri ise ipektir. Hac, 22/23

تَبَارَكَ الَّذِى اِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذٰلِكَ جَنَّاتٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ وَيَجْعَلْ لَكَ قُصُورًا Dilerse sana bunlardan daha iyisini, altlarından ırmaklar akan **cennetleri** verecek ve sana saraylar ihsan edecek olan Allah'ın şanı yücedir. Furkan, 25/10

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَاِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا ﴿٧٢﴾ وَالَّذِينَ اِذَا ذُكِّرُوا بِاٰيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا ﴿٧٣﴾ وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ اَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ اَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ اِمَامًا ﴿٧٤﴾ اُولٰئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً وَسَلَامًا ﴿٧٥﴾ خَالِدِينَ فِيهَا حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٧٦﴾ Ve onlar ki, yalancı şahitlik etmezler, anlamsız, boş bir şeye rastladıkları zaman onurlu olarak geçer giderler. Kendilerine Rablerinin âyetleri hatırlatıldığında ise, onlara karşı sağır ve kör davranmazlar Onlar ki: "Rabbimiz, eşlerimiz ve çocuklarımız hususunda yüzümüzü güldür, bizi Allah'a karşı gelmekten sakınanlara önder yap." Derler. İşte onlara, doğru yolda sabır ve sebat göstermelerine karşılık, kendilerine **cennetin** üstün sarayları verilecek. Oraya devamlı kalmak üzere selâm ve saygıyla buyur edilecekler. Orası ne güzel varış yeri, ne güzel bir yerleşim yeridir! Furkan, 25/72…76

وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نِعْمَ اَجْرُ الْعَامِلِينَ İman edip güzel işler yapanları, şüphesiz ki içinde ebedî kalmak üzere altlarından ırmaklar akan **cennet** köşklerine yerleştireceğiz. İyi ve erdemli işler yapanların ödülü ne güzeldir! Ankebut, 29/58

فَاَمَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِى رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ İman edip iyi işler yapanlara gelince, onlar, **cennette** nimetlere ve sevince mazhar olacaklardır. Rum, 30/15

وَمَا اَمْوَالُكُمْ وَلَا اَوْلَادُكُمْ بِالَّتِى تُقَرِّبُكُمْ عِنْدَنَا زُلْفٰى اِلَّا مَنْ اٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَاُولٰئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ الضِّعْفِ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِى الْغُرُفَاتِ اٰمِنُونَ Sizi Bize yaklaştıracak olan, ne mallarınız, ne de evlâdınızdır. Yalnızca iman edip doğru ve yararlı işler yapanlar Bize yakın olabilirler. Bu gibileri, yaptıklarından dolayı çeşit çeşit ödüller beklemektedir ve onlar **cennet** köşklerinde huzur ve güven içinde yaşayacaklardır. Sebe, 34/37

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزٰى اِلَّا مِثْلَهَا وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَاُولٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ Kim bir kötülük işlerse, onun kadar ceza görür. Kim de kadın veya erkek, mümin olarak faydalı bir iş yaparsa işte onlar, **cennete** girecekler, orada onlara yaptıklarını karşılığı hesapsız verilecektir. Mümin, 40/40

اِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللّٰهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلٰئِكَةُ اَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَاَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِى كُنْتُمْ تُوعَدُونَ Şüphesiz, Rabbimiz Allah'tır deyip, sonra dosdoğru yolda yürüyenlerin üzerine melekler iner ve onlara: "Korkmayın, üzülmeyin, size söz verilen **cennetle** sevinin!" derler. Fussilet, 41/30

تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِى رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ لَهُمْ مَا يَشَاؤُنَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ Yaptığı kötülüklerin cezası, tepelerine inerken o zalimlerin korkudan titrediklerini göreceksin. İman edip hayra ve barışa yönelik işler yapanlarsa **cennetlerin** bahçelerindedir. Rableri katında kendileri için, diledikleri her şey vardır. İşte büyük lütuf budur. Şûra, 42/22

اِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللّٰهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٣﴾ اُولٰئِكَ اَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾ Şüphesiz, Rabbimiz Allah'tır deyip sonra da dosdoğru olanlara korku yoktur, onlar üzülmeyecekler de. Onlar **cennetliklerdir.** Yapmakta olduklarına karşılık, orada sürekli kalacaklardır. Ahkaf, 46/13-14

وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ اِحْسَانًا حَمَلَتْهُ اُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمْلُهُ وَفِصَالُهُ ثَلٰثُونَ شَهْرًا حَتّٰى اِذَا بَلَغَ اَشُدَّهُ وَبَلَغَ اَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ اَوْزِعْنِى اَنْ اَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِى اَنْعَمْتَ عَلَىَّ وَعَلٰى وَالِدَىَّ وَاَنْ اَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضٰيهُ وَاَصْلِحْ لِى فِى ذُرِّيَّتِى اِنِّى تُبْتُ اِلَيْكَ وَاِنِّى مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٥﴾ اُولٰئِكَ الَّذِينَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ اَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَنَتَجَاوَزُ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِى اَصْحَابِ الْجَنَّةِ وَعْدَ الصِّدْقِ الَّذِى كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿١٦﴾ Biz insana, ana-babasına iyilik etmesini tavsiye ettik. Annesi onu zahmetle taşıdı ve zahmetle doğurdu. Taşınması ile sütten kesilmesi, otuz ay sürer. Nihayet olgunluk çağına gelip, kırk yaşına varınca şöyle der: "Rabbim bana, anne ve babama verdiğin nimetlere şükretmemi, benim, hoşnut olacağın hayırlı bir iş yapmamı sağla. Bana verdiğin gibi soyuma da **kurtuluş** ver. Doğrusu Sana yöneldim Rabbim. Ben kendimi Sana teslim edenlerdenim." İşte bunların dünyada yaptıkları işlerin en güzelini kabul eder günahlarını da görmezden geliriz. Bu kimseler, **cennetlikler** arasında seçkin kişilerdir. Bu onlara verilmiş dosdoğru bir sözdür. Ahkaf, 46/15-16.

لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَكَانَ ذٰلِكَ عِنْدَ اللّٰهِ فَوْزًا عَظِيمًا *(Müminlerin kalplerine, Allah'ın huzur indirmesi)*, Mümin erkeklerle mümin kadınları, içinde ebedî kalacakları, zemininden

ırmaklar akan **cennetlere** koyması, onların günahlarını örtmesi içindir. İşte bu, Allah katında büyük bir kurtuluştur. Fetih, 48/5

لَيْسَ عَلَى الْاَعْمٰى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْاَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَمَنْ يُطِعِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرٖى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ وَمَنْ يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا اَلٖيمًا Kör, topal ve hastalar. Bunlar savaşa katılmak zorunda değildirler. Kim Allah'a ve Peygamberine itaat ederse,onu altından ırmaklar akan **cennetlere** sokar. Kim de yüz çevirirse, onu da acı bir azaba uğratır. Fetih, 48/17

وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقٖينَ غَيْرَ بَعٖيدٍ ﴿٣١﴾ هٰذَا مَا تُوعَدُونَ لِكُلِّ اَوَّابٍ حَفٖيظٍ ﴿٣٢﴾ مَنْ خَشِيَ الرَّحْمٰنَ بِالْغَيْبِ وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُنٖيبٍ ﴿٣٣﴾ اُدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ ذٰلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ ﴿٣٤﴾ لَهُمْ مَا يَشَاؤُنَ فٖيهَا وَلَدَيْنَا مَزٖيدٌ ﴿٣٥﴾ **Cennet,** Allah'a karşı gelmekten sakınanlara uzak olmayacak şekilde yaklaştırılacak Onlara: "İşte" denir, "buydu size vadedilen ödül. Hakka yönelen, koruması gereken her şeyi koruyan, görmediği halde Rahman'a hep saygılı olan ve daima O'na yönelen bir kalple gelenlere verilen ödül. Bu cennete huzur içinde girin; bu, ebedi hayatın başladığı gündür!" Onlar orada arzu ettikleri her şeye sahip olacaklar, ama bilsinler ki katımızda daha fazlası da var. Kaf, 50/31…35

اِنَّ الْمُتَّقٖينَ فٖى جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ Şüphesiz ki Allah'a isyandan sakınanlar, **cennetlerde** ve pınar başlarında bulunacaklar. Zariyat, 51/15

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا اٰبَاءَهُمْ اَوْ اَبْنَاءَهُمْ اَوْ اِخْوَانَهُمْ اَوْ عَشٖيرَتَهُمْ اُولٰئِكَ كَتَبَ فٖى قُلُوبِهِمُ الْاٖيمَانَ وَاَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرٖى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدٖينَ فٖيهَا رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ اُولٰئِكَ حِزْبُ اللّٰهِ اَلَا اِنَّ حِزْبَ اللّٰهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ Allah'a ve ahiret gününe iman eden hiçbir topluluğun, babaları, oğulları, kardeşleri yahut kendi soyları olsalar bile, Allah'a ve peygamberine düşman olan kimselere sevgi beslediğini göremezsin. İşte Allah onların kalplerine imanı yazmış ve onları kendi katından bir ruh ile desteklemiştir. Onları, içlerinden ırmaklar akan ve içlerinde ebedî kalacakları **cennetlere** sokacaktır. Allah onlardan razı olmuş, onlar da Allah 'tan razı olmuşlardır. İşte onlar, Allah'ın tarafında olanlardır. İyi bilin ki, Allah'ın tarafında olanlar kurtuluşa erenlerin ta kendileridir. Mücadele, 58/22

يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذٰلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللّٰهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهٖ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرٖى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدٖينَ فٖيهَا اَبَدًا ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظٖيمُ Mahşer vaktinde sizi toplayacağı gün, işte o gün kar ve zarar günüdür, Kim Allah'a inanır ve yararlı iş yaparsa Allah onun kötülüklerini örter ve onu, altlarından ırmaklar akan **cennetlere** sokar, orada ebedi kalırlar. İşte büyük başarı budur. Tegabün, 64/9

رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْكُمْ اٰيَاتِ اللّٰهِ مُبَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللّٰهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرٖى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدٖينَ فٖيهَا اَبَدًا قَدْ اَحْسَنَ اللّٰهُ لَهُ رِزْقًا Allah'ın apaçık ayetlerini size aktaran bir Peygamber göndermiştir ki iman edip doğru ve yararlı işler yapanları zifiri karanlıktan aydınlığa çıkarabilsin. Kim Allah'a inanıp doğru ve yararlı işler yaparsa, Allah onu içinden ırmaklar akan sonsuza kadar kalacakları **cennetlere** koyacaktır. Allah, böylece ona en güzel ödülle karşılık verecektir. Talâk, 65/11

يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا تُوبُوا اِلَى اللّٰهِ تَوْبَةً نَصُوحًا عَسٰى رَبُّكُمْ اَنْ يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرٖى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِى اللّٰهُ النَّبِيَّ وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعٰى بَيْنَ اَيْدٖيهِمْ وَبِاَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اَتْمِمْ لَنَا نُورَنَا وَاغْفِرْ لَنَا اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدٖيرٌ Ey iman edenler! Samimi bir tövbe ile Allah'a dönün. Umulur ki Rabbiniz sizin kötülüklerinizi örter. Peygamberi ve onunla birlikte iman edenleri utandırmayacağı bir günde Allah sizi, içlerinden ırmaklar akan **cennetlere** sokar. Onların nurları önlerinden ve sağlarından aydınlatır, gider. "Ey Rabbimiz! Nûrumuzu bizim için tamamla, bizi bağışla; çünkü senin her şeye hakkıyla gücün yeter" derler. Tahrim, 66/8

اِنَّ لِلْمُتَّقٖينَ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتِ النَّعٖيمِ Şu da bir gerçektir ki Allah'tan korkup sakınanlar için Rableri katında nimetleri bol **cennetler** vardır. Kalem, 68/34

اِلَّا الْمُصَلّٖينَ ﴿٢٢﴾ اَلَّذٖينَ هُمْ عَلٰى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ﴿٢٣﴾ وَالَّذٖينَ فٖى اَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَعْلُومٌ ﴿٢٤﴾ لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿٢٥﴾ وَالَّذٖينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدّٖينِ ﴿٢٦﴾ وَالَّذٖينَ هُمْ مِنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿٢٧﴾ اِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَاْمُونٍ ﴿٢٨﴾ وَالَّذٖينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٢٩﴾ اِلَّا عَلٰى اَزْوَاجِهِمْ اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ فَاِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومٖينَ ﴿٣٠﴾ فَمَنِ ابْتَغٰى وَرَاءَ ذٰلِكَ فَاُولٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿٣١﴾ وَالَّذٖينَ هُمْ لِاَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴿٣٢﴾ وَالَّذٖينَ هُمْ بِشَهَادَاتِهِمْ قَائِمُونَ ﴿٣٣﴾ وَالَّذٖينَ هُمْ عَلٰى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٣٤﴾ اُولٰئِكَ فٖى جَنَّاتٍ مُكْرَمُونَ ﴿٣٥﴾ Ancak, namaz kılanlar başka. Onlar, namazlarına titizlikle devam eden kimselerdir. Onlar ki mallarında belirli kimselerin/yardım isteyenlerin ve istemeyenlerin hakkı olduğunu bilirler. Yine onlar hesap gününü gönülden onaylarlar. Çünkü hiç kimse Rabbinin azabına karşı dokunulmaz değildir. İffetlerini korurlar. Ancak eşleri yani nikâh yoluyla meşru şekilde sahip oldukları kadınlarla cinsel ilişkilerinden kınanmazlar. Ama bu sınırın ötesine aşanlar hadlerini aşmış demektir. Ve onlar, kendilerine emanet edileni korur, verdikleri sözü yerine getirirler. Şahitliklerini dosdoğru yaparlar ve onlar namazlarını tam hakkını vererek bilinçli olarak kılarlar. İşte bunlardır **cennetlerde** ağırlanacak olanlar! Mearic, 70/22…35

اِنَّ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرٖى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْكَبٖيرُ İman edip iyi ve yararlı işler yapanlara gelince onlar için, altlarından ırmaklar akan **cennetler** vardır. Büyük başarı işte budur. Bürûc, 85/11

c)Cennet tasvirleri:

وَنَزَعْنَا مَا فٖى صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ تَجْرٖى مِنْ تَحْتِهِمُ الْاَنْهَارُ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذٖى هَدٰينَا لِهٰذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِىَ لَوْلَا اَنْ هَدٰينَا اللّٰهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ وَنُودُوا اَنْ تِلْكُمُ الْجَنَّةُ اُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ Biz onların kalplerinde kinden ne varsa hepsini çıkarıp atarız. Altlarından ırmaklar akar. Ve onlar derler ki: “Hidayetiyle bizi bu nimete kavuşturan Allah'a hamdolsun! Allah bizi doğru yola iletmeseydi kendiliğimizden doğru yolu bulamazdık. Andolsun ki, Rabbimizin resulleri gerçeği getirmişler.” Onlara: İşte size **cennet**; yapmış olduğunuz iyi amellere karşılık ona sahipsiniz.” diye seslenilir. A'raf, 7/43

اِنَّ الْمُتَّقٖينَ فٖى جَنَّاتٍ وَنَعٖيمٍ ﴿١٧﴾ فَاكِهٖينَ بِمَا اٰتٰيهُمْ رَبُّهُمْ وَوَقٰيهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحٖيمِ ﴿١٨﴾ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنٖيـًٔا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ مُتَّكِـٖٔينَ عَلٰى سُرُرٍ مَصْفُوفَةٍ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عٖينٍ ﴿٢٠﴾ وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِاٖيمَانٍ اَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا اَلَتْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَىْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهٖينٌ ﴿٢١﴾ وَاَمْدَدْنَاهُمْ بِفَاكِهَةٍ وَلَحْمٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢٢﴾ يَتَنَازَعُونَ فٖيهَا كَاْسًا لَا لَغْوٌ فٖيهَا وَلَا تَاْثٖيمٌ ﴿٢٣﴾ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَهُمْ كَاَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَكْنُونٌ ﴿٢٤﴾ وَاَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلٰى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٥﴾ قَالُوا اِنَّا كُنَّا قَبْلُ فٖى اَهْلِنَا مُشْفِقٖينَ ﴿٢٦﴾ فَمَنَّ اللّٰهُ عَلَيْنَا وَوَقٰينَا عَذَابَ السَّمُومِ ﴿٢٧﴾ اِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ اِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحٖيمُ ﴿٢٨﴾

Şüphesiz Allah’a karşı gelmekten sakınanlar Rablerinin, kendilerine verdiği şeylerle zevk ve mutluluk duyarak **cennetlerde** ve nimetler içinde bulunurlar. Rableri onları cehennem azabından korumuştur. Ve onlara denilir ki: "Dünyada yaptığınız güzel davranışlardan ötürü: "Yiyin, için, afiyetler olsun!" Onlar sıra sıra dizilmiş koltuklara yaslanırlar. Ve biz onları parlak, iri gözlü hurilerle eşleştirmişizdir. İman edenleri, soylarından da iman ederek onlara tabi olanları bir araya getirdik. Çalışmalarından hiçbir şey eksiltmedik. Her kişi, kazancının karşılığını alır. Biz onlara canlarının çektiği meyveden ve etten ikram ettik. Orada karşılıklı kadeh tokuştururlar, ama burada içki yüzünden ne saçmalarlar ne de günaha girerler. Etraflarında onlar için görevlendirilen genç hizmetçiler dönüp dururlar, sanki her biri 'sedefte saklı inci gibi tertemiz, pırıl pırıl'. Birbirlerinin yanına gelip şöyle sorup sohbet etmeye başlarlar: *(Ne iyilik yaptınız da bu nimetlere ulaştınız?)* Biz dünyada, çoluk çocuğumuzla yaşarken sonumuzdan endişe ederdik. Ama şükürler olsun ki Allah bize lütfetti ve bizi, o kavuran ateşten korudu. Bizler, bundan önce de O'na yalvarıp ibadet ederdik. Çünkü O, iyiliği bol, rahmeti geniştir. Tur, 52/17…28

وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهٖ جَنَّتَانِ ﴿٤٦﴾ فَبِاَىِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٧﴾ ذَوَاتَا اَفْنَانٍ ﴿٤٨﴾ فَبِاَىِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٩﴾ فٖيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ ﴿٥٠﴾ فٖيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ ﴿٥٢﴾ فَبِاَىِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٣﴾ مُتَّكِـٖٔينَ عَلٰى فُرُشٍ بَطَائِنُهَا مِنْ اِسْتَبْرَقٍ وَجَنَا الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ ﴿٥٤﴾ فَبِاَىِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٥﴾ فٖيهِنَّ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ اِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٥٦﴾ فَبِاَىِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٧﴾ كَاَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٥٨﴾ فَبِاَىِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٩﴾ هَلْ جَزَاءُ الْاِحْسَانِ اِلَّا الْاِحْسَانُ ﴿٦٠﴾ فَبِاَىِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦١﴾ وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَانِ ﴿٦٢﴾ فَبِاَىِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٣﴾ مُدْهَامَّتَانِ ﴿٦٤﴾ فَبِاَىِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٥﴾ فٖيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاخَتَانِ ﴿٦٦﴾ فَبِاَىِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٧﴾ فٖيهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ ﴿٦٨﴾ فَبِاَىِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٩﴾ فٖيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ ﴿٧٠﴾ فَبِاَىِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧١﴾ حُورٌ مَقْصُورَاتٌ فِى الْخِيَامِ ﴿٧٢﴾ فَبِاَىِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٣﴾ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ اِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٧٤﴾ فَبِاَىِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٥﴾ مُتَّكِـٖٔينَ عَلٰى رَفْرَفٍ خُضْرٍ وَعَبْقَرِىٍّ حِسَانٍ ﴿٧٦﴾ فَبِاَىِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٧﴾ تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِى الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ ﴿٧٨﴾ Rabbinin huzurunda durup hesap vermekten korkan kimseye iki **cennet** var. Öyleyse Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz? İki cennet de çeşit çeşit rengârenk ağaçlar, bitkiler ve meyveleri vardır. Öyleyse Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz? O cennetlerde kaynayıp akan iki nehir var, Öyleyse Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz? O cennetlerde her meyveden iki çift var. Öyleyse Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz? Onlar Astarları kalın ipek kumaştan dokunmuş yaldızlı atlastan minderlere uzanırlar. Her iki konutun bahçelerindeki ağaçların meyveleri yerlere kadar sarkar, kolayca koparırlar. Öyleyse Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz? Oralarda gözlerini yalnız eşlerine çevirmiş güzeller var ki, bunlardan önce onlara ne insan ne de cin dokunmuştur. Öyleyse Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz? O eşler sanki birer yakut ve mercandırlar. Öyleyse Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz? İyiliğin karşılığı iyilikten başka bir şey olabilir mi? Öyleyse Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz? Bu iki cennetten başka iki cennet daha vardır. Öyleyse Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz? O iki cennet de koyu yeşil renktedir. Öyleyse Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz? İçlerinde kaynayan iki pınar vardır. Öyleyse Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz? İkisinde de her türlü meyve, hurma ve nar vardır. Öyleyse Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz? Orada huyları güzel, yüzleri güzel kadınlar vardır. Öyleyse Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz? Çardaklar içinde, gözü gönlü dışarıda olmayan pırıl pırıl eşler. Öyleyse Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz? Daha önce görünür görünmez varlıklardan hiç birinin dokunmadığı eşler. Öyleyse Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz? Yeşil yastıklara ve çarpıcı güzellikteki döşeklere yaslanırlar. Öyley- se Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz? Azamet ve sonsuz ikram sahibi Rabbinin şanı pek yücedir. Rahman, 55/46…78

اِذَا رُجَّتِ الْاَرْضُ رَجًّا ﴿٤﴾ وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًّا ﴿٥﴾ فَكَانَتْ هَبَاءً مُنْبَثًّا ﴿٦﴾ وَكُنْتُمْ اَزْوَاجًا ثَلٰثَةً ﴿٧﴾ فَاَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا اَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿٨﴾ وَاَصْحَابُ الْمَشْـَٔمَةِ مَا اَصْحَابُ الْمَشْـَٔمَةِ ﴿٩﴾ وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ ﴿١٠﴾ اُولٰئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ﴿١١﴾ فٖى جَنَّاتِ النَّعٖيمِ ﴿١٢﴾ ثُلَّةٌ مِنَ الْاَوَّلٖينَ ﴿١٣﴾ وَقَلٖيلٌ مِنَ الْاٰخِرٖينَ ﴿١٤﴾ عَلٰى سُرُرٍ مَوْضُونَةٍ ﴿١٥﴾ مُتَّكِـٖٔينَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلٖينَ ﴿١٦﴾ يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ ﴿١٧﴾ بِاَكْوَابٍ وَاَبَارٖيقَ وَكَاْسٍ مِنْ مَعٖينٍ ﴿١٨﴾ لَا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنْزِفُونَ ﴿١٩﴾ وَفَاكِهَةٍ مِمَّا يَتَخَيَّرُونَ ﴿٢٠﴾ وَلَحْمِ طَيْرٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢١﴾ وَحُورٌ عٖينٌ ﴿٢٢﴾ كَاَمْثَالِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ ﴿٢٣﴾ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فٖيهَا لَغْوًا وَلَا تَاْثٖيمًا ﴿٢٥﴾ اِلَّا قٖيلًا سَلَامًا سَلَامًا ﴿٢٦﴾ وَاَصْحَابُ الْيَمٖينِ مَا اَصْحَابُ الْيَمٖينِ ﴿٢٧﴾ فٖى سِدْرٍ مَخْضُودٍ ﴿٢٨﴾ وَطَلْحٍ مَنْضُودٍ ﴿٢٩﴾ وَظِلٍّ مَمْدُودٍ ﴿٣٠﴾ وَمَاءٍ مَسْكُوبٍ ﴿٣١﴾ وَفَاكِهَةٍ كَثٖيرَةٍ ﴿٣٢﴾ لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ ﴿٣٣﴾ وَفُرُشٍ مَرْفُوعَةٍ ﴿٣٤﴾ اِنَّا اَنْشَاْنَاهُنَّ اِنْشَاءً ﴿٣٥﴾ فَجَعَلْنَاهُنَّ اَبْكَارًا ﴿٣٦﴾ عُرُبًا اَتْرَابًا ﴿٣٧﴾ لِاَصْحَابِ الْيَمٖينِ

﴿٣٨﴾ ثُلَّةٌ مِنَ الْاَوَّلٖينَ ﴿٣٩﴾ وَثُلَّةٌ مِنَ الْاٰخِرٖينَ ﴿٤٠﴾ Yer korkunç bir sallanışla sarsıldığında ve dağlar parçalanıp toz haline geldiğinde. Sizler üç sınıfa ayrılacaksınız. Biri mutlu olanların gurubu. Ama ne büyük mutluluk. Diğeri mutsuz olanların gurubu. Ama ne felaket bir mutsuzluk. Bir diğeri de yarışta öne geçip arayı açanlar olacak. İşte bunlar Allah'a yakınlık sağlayanlardır. Onlar, sonsuz nimetlerle dolu **Na'im cennetlerde** olacaklar. Bunlardan çoğu önceki nesillerden, azı da sonraki nesillerden. Emeklerinin mahsulü mücevheratla işlenmiş huzur tahtlarına tarifsiz bir zevk ve mutlulukla kurulacaklar. Etraflarında, cennet şarabından dolu testiler, sürahiler, kadehlerle, ebedîliğe ermiş gençler dolaşıp hizmet ederler. Ne başları döner içtiklerinden ne de akılları karışır. Seçebilecekleri her çeşit meyve canlarının çekebileceği her çeşit kuş eti. Saklı inciler gibi, iri gözlü hûriler, Bütün bunlar dünyada yaptıkları güzel işlerin karşılığıdır. Orada ne boş bir laf işitirler, ne de günaha sokan bir söz. Yalnızca bir söz işitirler "Selam, selam." Mutlular gurubunda olanlara gelince. Nedir mutlu olanların ödülü? Onlar, dikensiz sidir ağaçları ve meyveleri küme küme dizili muz ağaçları altında, yayılmış sürekli bir gölgede, çağlayan bir su başında, tükenmeyen ve yasaklanmayan çok çeşitli meyveler içinde ve yüksek döşekler üzerindedirler. Onlara, pek değerli eşler de verdik. Biz o eşleri, yep yeni bir yaratılışla yaratıp, son derece güzelleştirdik. Böylece onları, mutlular için bakire kızlar, kocalarına âşık yaşıtlar kıldık. Bunlardan çoğu önceki nesillerden, azı da sonraki nesillerden. Vâkıa, 56/4…40

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنٖينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعٰى نُورُهُمْ بَيْنَ اَيْدٖيهِمْ وَبِاَيْمَانِهِمْ بُشْرٰيكُمُ الْيَوْمَ جَنَّاتٌ تَجْرٖى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدٖينَ فٖيهَا ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظٖيمُ Bütün mümin erkekleri ve mümin kadınları önlerinde ve sağ taraflarında hızla yayılan nur/ışık dalgalarıyla gördüğün gün, onlara; Bugün size bir müjde var; içinden ırmaklar akan ve içlerinde sürekli kalacağınız **cennetler!** İşte 'büyük kurtuluş ve mutluluk' budur. Hadid, 57/l2

سَابِقُوا اِلٰى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ اُعِدَّتْ لِلَّذٖينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهٖ ذٰلِكَ فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْتٖيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظٖيمِ
Rabbiniz tarafından verilecek bağışlanma ve **cennete** girmek için yarışın! Öyle bir cennet ki eni göklerle yerin eni gibi olup Allah'a ve resullerine iman edenler için hazırlanmıştır. İşte bu, Allah'ın dilediği kimselere olan bir ihsanıdır. Allah büyük lütuf sahibidir. Hadid, 57/21

فَاَمَّا مَنْ اُوتِىَ كِتَابَهُ بِيَمٖينِهٖ فَيَقُولُ هَاؤُمُ اقْرَؤُا كِتَابِيَهْ ﴿١٩﴾ اِنّٖى ظَنَنْتُ اَنّٖى مُلَاقٍ حِسَابِيَهْ ﴿٢٠﴾ فَهُوَ فٖى عٖيشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿٢١﴾ فٖى جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿٢٢﴾ قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ ﴿٢٣﴾ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنٖيئًا بِمَا اَسْلَفْتُمْ فِى الْاَيَّامِ الْخَالِيَةِ ﴿٢٤﴾ O gün hesap için Allah'a arz olunursunuz. Hiçbir sırrınız gizli kalmaz. İşte o vakit, kitabı kendisine sağından verilen kimse der ki: "Gelin, kitabımı okuyun!" "Çünkü ben, hesabımla karşılaşacağımı zaten biliyordum." Artık o, hoşnut bir hayat içindedir. Meyveleri yerlere kadar sarkan yüksek bir **cennettedir**. Şöyle denir: "Geçmiş günlerde yaptıklarınıza karşılık, afiyetle yiyin, için. Hakka, 69/19…24

كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهٖينَةٌ ﴿٣٨﴾ اِلَّا اَصْحَابَ الْيَمٖينِ ﴿٣٩﴾ فٖى جَنَّاتٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٤٠﴾ عَنِ الْمُجْرِمٖينَ ﴿٤١﴾ مَا سَلَكَكُمْ فٖى سَقَرَ ﴿٤٢﴾ قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلّٖينَ ﴿٤٣﴾ وَلَمْ نَكُ نُطْعِمُ الْمِسْكٖينَ ﴿٤٤﴾ وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَائِضٖينَ ﴿٤٥﴾ وَكُنَّا نُكَذِّبُ بِيَوْمِ الدّٖينِ ﴿٤٦﴾ حَتّٰى اَتٰينَا الْيَقٖينُ ﴿٤٧﴾ Her insan, yapmış olduğu bütün kötü fiiller için rehin olarak tutulacaktır. Ancak dürüst ve erdemli olmayı başaranlar hariç. Onlar **cennetler** içindedir. Günahkârlara uzaktan uzağa sorarlar: "Sizi şu yakıcı ateşe sokan nedir?" Onlar şöyle derler: "Biz namaz kılmazdık. Yoksulu yedirip doyurmazdık. Boş ve anlamsız sözlere ve kötü tutkulara dalıp gidenlerle biz de dalar giderdik. Ayrıca hesap gününü de yalan sayardık. Ta ki ölüm bizi yakalayana ve o tartışılmaz olay önümüze serilene kadar. "Müddesir, 74/38…47

اِنَّ الْاَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَاْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا ﴿٥﴾ عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللّٰهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجٖيرًا ﴿٦﴾ يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطٖيرًا ﴿٧﴾ وَيُطْعِمُونَ الطَّعَامَ عَلٰى حُبِّهٖ مِسْكٖينًا وَيَتٖيمًا وَاَسٖيرًا ﴿٨﴾ اِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللّٰهِ لَا نُرٖيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكُورًا ﴿٩﴾ اِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَرٖيرًا ﴿١٠﴾ فَوَقٰيهُمُ اللّٰهُ شَرَّ ذٰلِكَ الْيَوْمِ وَلَقّٰيهُمْ نَضْرَةً وَسُرُورًا ﴿١١﴾ وَجَزٰيهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرٖيرًا ﴿١٢﴾ مُتَّكِـٖٔينَ فٖيهَا عَلَى الْاَرَائِكِ لَا يَرَوْنَ فٖيهَا شَمْسًا وَلَا زَمْهَرٖيرًا ﴿١٣﴾ وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلَالُهَا وَذُلِّلَتْ قُطُوفُهَا تَذْلٖيلًا ﴿١٤﴾ وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِاٰنِيَةٍ مِنْ فِضَّةٍ وَاَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارٖيرَا ﴿١٥﴾ قَوَارٖيرَ مِنْ فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدٖيرًا ﴿١٦﴾ وَيُسْقَوْنَ فٖيهَا كَاْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبٖيلًا ﴿١٧﴾ عَيْنًا فٖيهَا تُسَمّٰى سَلْسَبٖيلًا ﴿١٨﴾ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ اِذَا رَاَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَنْثُورًا ﴿١٩﴾ وَاِذَا رَاَيْتَ ثَمَّ رَاَيْتَ نَعٖيمًا وَمُلْكًا كَبٖيرًا ﴿٢٠﴾ عَالِيَهُمْ ثِيَابُ سُنْدُسٍ خُضْرٌ وَاِسْتَبْرَقٌ وَحُلُّوا اَسَاوِرَ مِنْ فِضَّةٍ وَسَقٰيهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا ﴿٢١﴾ اِنَّ هٰذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُمْ مَشْكُورًا ﴿٢٢﴾ Elbette iyiler hoş kokulu çiçekler ile tatlandırılmış bir kadehten içecekler. Bu içki bir kaynaktan çıkar ki ondan bol bol içerler ve içirirler. Bu has kullar ki dünyada, sözlerini yerine getirirler ve şiddeti yayılıp genişleyen bir Gün'ün kaygısını taşırlardı. Ve kendi imkânları yetmese bile muhtaçlara, yetimlere ve esirlere yedirirler ve onlara şöyle derlerdi; "Biz size sırf Allah rızası için yediriyoruz. Sizden bir karşılık ve bir teşekkür beklemiyoruz. Çünkü biz, sıkıntı ve dehşet dolu bir Gün'de Rabbimize vereceğimiz hesaptan korkarız." Ve bu yüzden Allah onları o Gün'ün dehşetinden koruyacak, aydınlık ve sevinç verecek ve onları sıkıntılara karşı sabrettikleri için cennet ve ipekten giysiler ile ödüllendirecektir. Orada sedirlere uzanacaklar ve ne yakıcı bir güneş, ne de şiddetli bir soğuk görecekler. O bahçenin kutlu gölgeleri başlarını örtecek ve meyve salkımları kolaya alınacak şekilde sarkıtılacaktır. Onlara gümüşten billûr kaplar ve kadehlerle servis yapılacak. Öyle gümüş kadehler ki hepsini de içilecek miktarı içine alacak şekil ve büyüklükte. Ve o cennetlerde kendilerine zencefille tatlandırılmış bir kadeh içecek verilecek, oradaki "Selsebil" isimli bir kaynaktan.Kendilerine "gençlik iksiri" servisi yapılacak. Onlara hiç ölmeyecek gençler hizmet ederler. Bu gençleri görsen, ortalığa saçılmış birer inci sanırsın. Hangi tarafa baksan hep nimet, servet,

ihtişam, büyük bir saltanat görürsün. Elbiseleri ince veya kalın yeşil renkli ipeklerden, atlaslardandır. Gümüş bilezikler takınırlar. Onların Rabbi, kendilerine tertemiz bir içki ikram edip şöyle demiştir: "İşte bütün bunlar size bir ödül olarak verilmiştir. Üstün çalışma ve gayretleriniz boşa gitmedi, kabul gördü." İnsan, 76/5…22

اِنَّ الْمُتَّقِينَ فِى ظِلَالٍ وَعُيُونٍ ﴿٤١﴾ وَفَوَاكِهَ مِمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٤٢﴾ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيـٓئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾ اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِى الْمُحْسِنِينَ ﴿٤٤﴾ Allah’a karşı gelmekten sakınanlar, gölgeler içinde ve pınar başlarındadırlar. Canlarının çektiği meyveler içerisindedirler “Dünyada yaptığınız iyi ve yararlı işlerin karşılığı olarak yiyin için afiyet olsun.” Elbette biz, 'iyi ve güzel' davrananları işte böyle ödüllendiririz. Mürselat, 77/41… 44

اِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ﴿٣١﴾ حَدَائِقَ وَاَعْنَابًا ﴿٣٢﴾ وَكَوَاعِبَ اَتْرَابًا ﴿٣٣﴾ وَكَاْسًا دِهَاقًا ﴿٣٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذَّابًا ﴿٣٥﴾ Allah'tan derin bir saygı ile korkup fenalıklardan sakınanlara kurtuluş ve başarı var. Şahane bağlar ve bahçeler, kendileriyle bir yaş ta, gencecik eşler ve dolup taşan kadehler var. Orada ne bir boş söz işitirler, ne de bir yalan. Nebe, 78/31…35

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌ ﴿٨﴾ لِسَعْيِهَا رَاضِيَةٌ ﴿٩﴾ فِى جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿١٠﴾ لَا تَسْمَعُ فِيهَا لَاغِيَةً ﴿١١﴾ فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ﴿١٢﴾ فِيهَا سُرُرٌ مَرْفُوعَةٌ ﴿١٣﴾ وَاَكْوَابٌ مَوْضُوعَةٌ ﴿١٤﴾ وَنَمَارِقُ مَصْفُوفَةٌ ﴿١٥﴾ وَزَرَابِىُّ مَبْثُوثَةٌ ﴿١٦﴾ O gün birtakım yüzler vardır ki, nimet içinde mutludurlar. Dünyadaki çalışmasından ötürü hoşnutturlar. Yüksek bir **cennettedirler.** Orada boş bir söz işitmezler. Orada akan bir kaynak, yükseltilmiş tahtlar, konulmuş kadehler, sıra sıra dizilmiş yastıklar, serilmiş halılar vardır. Gâşiye, 88/8…16

CİHAD/ALLAH YOLUNDA SAVAŞ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

a) Allah yolunda savaşmak:

لَيْسَ الْبِرَّ اَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلٰكِنَّ الْبِرَّ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَالْمَلٰئِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّنَ وَاٰتَى الْمَالَ عَلٰى حُبِّهٖ ذَوِى الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِى الرِّقَابِ وَاَقَامَ الصَّلٰوةَ وَاٰتَى الزَّكٰوةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ اِذَا عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ فِى الْبَاْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَاْسِ اُولٰئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ İyilik, yüzlerinizi doğu ve batı yönüne döndürmeniz değildir. Asıl iyilik, Allah'a, ahiret gününe, meleklere kitaplara ve peygamberlere iman eden; sevdiği maldan yakınlara, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışa, isteyip dilenene ve kölelere özgürlükleri için veren; namazı dosdoğru kılan, zekâtı veren ve söz verdikleri zaman sözlerini yerine getirenler ile zorda, hastalıkta ve **savaşın kızıştığı** zamanlarda direnip sabredenlerin tutum ve davranışıdır. İşte bunlar, doğru olanlar ve Allah’tan korkup sakınanlar. Bakara, 2/177

وَقَاتِلُوا فِى سَبِيلِ اللّٰهِ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ Sizinle savaşa girenlerle **Allah yolunda siz de cihad edin/savaşın**. Ama haksız yere saldırmayın. Çünkü Allah, sınır tanımaz azgınları sevmez. Bakara, 2/190

وَقَاتِلُوهُمْ حَتّٰى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلّٰهِ فَاِنِ انْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ اِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ Hiçbir zulüm ve baskı kalmayıncaya ve din yalnız Allah’ın oluncaya kadar onlarla savaşın. Onlar savaşmaya son verecek olurlarsa, artık zalimlerden başkasına düşmanlık ve saldırı yoktur. Bakara, 2/193

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهٌ لَكُمْ وَعَسٰى اَنْ تَكْرَهُوا شَيْـًٔا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَعَسٰى اَنْ تُحِبُّوا شَيْـًٔا وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ Hoşunuza gitmese de **savaş size farz kılındı.** Sizin için daha hayırlı olduğu halde bir şeyi sevmemeniz mümkündür. Sizin için daha kötü olduğu halde bir şeyi sevmeniz de mümkündür. Allah bilir, siz bilmezsiniz. Bakara, 2/2l6

اِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِى سَبِيلِ اللّٰهِ اُولٰئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ Şüphe yok ki, iman edenler, hicret/göç edip **Allah yolunda savaşanlar,** işte ancak onlar Allah'ın rahmetini umabilirler: Allah çok affedicidir, rahmet kaynağıdır. Bakara, 2/2l8.

وَقَاتِلُوا فِى سَبِيلِ اللّٰهِ وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ Allah yolunda **savaşın** ve bilin ki Allah her şeyi işiten, her şeyi bilendir. Bakara, 2/244

اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللّٰهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ Allah, sizin içinizden cihad edenlerle sabır götserenleri ortaya çıkarmadan, kolayca cennete girivereceğinizi mi zannettiniz? Âl-i İmran, 3/l42

وَكَاَيِّنْ مِنْ نَبِيٍّ قَاتَلَ مَعَهُ رِبِّيُّونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا اَصَابَهُمْ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُوا وَاللّٰهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ ﴿١٤٦﴾ وَمَا كَانَ قَوْلَهُمْ اِلَّا اَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَاِسْرَافَنَا فِى اَمْرِنَا وَثَبِّتْ اَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿١٤٧﴾ Nice peygamber var ki, çok sayıda taraftarı kendisi ile birlikte savaştı. Bunlar Allah yolunda başlarına gelenlerden dolayı gevşemediler, yılmadılar ve boyun eğmediler. Allah sıkıntılara göğüs gerenleri sever. Onların sözü sadece şuydu: “Ey Rabbimiz! Bize günahlarımızı ve işlerimizde yaptığımız taşkınlıklarımızı bağışla. **Savaşta** ayaklarımızı sağlam tut, kâfirler topluluğuna karşı bize zafer ver.” Âl-i İmran, 3/146-147

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا وَقَالُوا لِاِخْوَانِهِمْ اِذَا ضَرَبُوا فِى الْاَرْضِ اَوْ كَانُوا غُزًّى لَوْ كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللّٰهُ ذٰلِكَ حَسْرَةً فِى قُلُوبِهِمْ وَاللّٰهُ يُحْيِى وَيُمِيتُ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ Ey inananlar, sakın kâfir olup da sefere çıkan, yahut savaşa giden kardeşlerine, bizim yanımızda olsalardı ölmezlerdi, öldürülmezlerdi diyenlere benzemeyin. Allah, bunu, onların yüreklerine bir hasret olarak yerleştirdi. Oysaki dirilten de, öldüren de Allah'tır ve Allah, bütün yaptıklarınızı görür. Âl-i İmran, 3/156

رَبَّنَا وَاٰتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلٰى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمٖيعَادَ ﴿١٩٤﴾ فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ اَنّٖى لَٓا اُضٖيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِنْكُمْ مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَالَّذٖينَ هَاجَرُوا وَاُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَاُو۫ذُوا فٖى سَبٖيلٖى وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَاُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّاٰتِهِمْ وَلَاُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرٖى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ ثَوَابًا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ ﴿١٩٥﴾ Allah da onların dualarını kabul etti ve dedi ki; “Ben de, sizden erkek ve ya kadın hiç bir çalışanın emeğini boşa çıkarmayacağım. Zira hepiniz aynı soydansınız. Göç edenler, yurtlarından çıkarılanlar, benim yolumda işkence görenler, **savaşan** ve öldürülenler, elbette bunların günahlarını örteceğim ve onları alt taraflarından ırmakların aktığı cennetlere koyacağım. Bu Allah’ın verdiği bir ödüldür ve ödüllerin en güzeli Allah katındandır. Âl-i İmran, 3/194-195

يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ Ey iman edenler! Sabredin. Sabır yarışında düşmanlarınızı geçin. **Savaşa** hazırlıklı, uyanık olun ve Allah’a karşı gelmekten sakının ki kurtuluşa eresiniz. Âl-i İmran, 3/200

يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ فَانْفِرُوا ثُبَاتٍ اَوِ انْفِرُوا جَمٖيعًا Ey iman edenler! Düşmana karşı tedbirinizi alıp, küçük birlikler hâlinde yahut topluca **savaşa** gidin. Nisâ, 4/71

فَلْيُقَاتِلْ فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ الَّذٖينَ يَشْرُونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا بِالْاٰخِرَةِ وَمَنْ يُقَاتِلْ فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ فَيُقْتَلْ اَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتٖيهِ اَجْرًا عَظٖيمًا Öyleyse, bu dünya hayatını ahiret ile takas etmek isteyenler Allah yolunda **savaşsınlar!** Allah yolunda savaşan her kese, ister öldürülmüş olsun ister zafer kazansın, zamanı geldiğinde büyük bir ödül vereceğiz. Nisâ, 4/74

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ وَالْمُسْتَضْعَفٖينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَٓاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذٖينَ يَقُولُونَ رَبَّنَٓا اَخْرِجْنَا مِنْ هٰذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ اَهْلُهَا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ نَصٖيرًا Nasıl olur da **Allah yolunda savaşmayı** ve "Ey Rabbimiz! Bizi halkı zalim olan bu topraklardan kurtarıp özgürlüğe kavuştur ve rahmetinle bize, koruyucu ve destek olacak bir yardımcı gönder!" diye yalvaran çaresiz erkekler, kadınlar ve çocuklar için savaşmayı reddedersiniz? Nisâ, 4/75

اَلَّذٖينَ اٰمَنُوا يُقَاتِلُونَ فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ وَالَّذٖينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فٖى سَبٖيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُٓوا اَوْلِيَٓاءَ الشَّيْطَانِ اِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعٖيفًا İman edenler Allah yolunda **savaşırlar.** İnkâr edenler de tâgût/şeytanın yolunda savaşırlar. O hâlde, siz şeytanın dostlarına karşı savaşın. Şüphesiz şeytanın hilesi zayıftır. Nisâ, 4/76

فَقَاتِلْ فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ لَا تُكَلَّفُ اِلَّا نَفْسَكَ وَحَرِّضِ الْمُؤْمِنٖينَ عَسَى اللّٰهُ اَنْ يَكُفَّ بَأْسَ الَّذٖينَ كَفَرُوا وَاللّٰهُ اَشَدُّ بَأْسًا وَاَشَدُّ تَنْكٖيلًا Ey Muhammed! Allah yolunda savaş. Sen ancak kendinden sorumlusun! İnananları da teşvik et. Umulur ki Allah, inkâr edenlerin gücünü kırar. Allah’ın gücü daha üstündür, cezası daha şiddetlidir. Nisâ, 4/84

لَا يَسْتَوِى الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنٖينَ غَيْرُ اُو۬لِى الضَّرَرِ وَالْمُجَاهِدُونَ فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللّٰهُ الْمُجَاهِدٖينَ بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدٖينَ دَرَجَةً وَكُلًّا وَعَدَ اللّٰهُ الْحُسْنٰى وَفَضَّلَ اللّٰهُ الْمُجَاهِدٖينَ عَلَى الْقَاعِدٖينَ اَجْرًا عَظٖيمًا Bir mazeretleri olmaksızın mücadeleden kaçınan müminler ile Allah yolunda **malları ve canlarıyla savaşanlar** bir olmaz. Allah, malları ve canlarıyla üstün çaba gösterenleri mücadeleden kaçınanlardan daha üstün bir mertebeye yüceltmiştir. Allah bütün müminlere nihai güzellik vaat etmiştir ancak, Allah yolunda her türlü güçlükle savaşanlara büyük bir ödül vadederek mücadeleden kaçınanlardan üstün tutmuştur. Nisâ, 4/95

وَلَا تَهِنُوا فِى ابْتِغَٓاءِ الْقَوْمِ اِنْ تَكُونُوا تَاْلَمُونَ فَاِنَّهُمْ يَاْلَمُونَ كَمَا تَاْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٖيمًا حَكٖيمًا **Savaşta** düşmanı izleyin peşlerini bırakmayın. Bundan dolayı sıkıntıya düşüyorsanız, hiç kuşkusuz tıpkı sizin gibi onlar da sıkıntıya düşüyorlar. Oysa siz, bu sıkıntıdan dolayı Allah’tan bir şeyler umuyorsunuz, onlar için bu da yok. Allah, bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir. Nisâ, 4/104

يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَابْتَغُٓوا اِلَيْهِ الْوَسٖيلَةَ وَجَاهِدُوا فٖى سَبٖيلِهٖ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ Ey iman edenler! Allah'tan korkun. O'na yaklaşmaya yol arayın ve yolunda her türlü güçlükle **savaşın ki** kurtuluşa eresiniz. Maide, 5/35

يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دٖينِهٖ فَسَوْفَ يَاْتِى اللّٰهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُٓ اَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنٖينَ اَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرٖينَ يُجَاهِدُونَ فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَٓائِمٍ ذٰلِكَ فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْتٖيهِ مَنْ يَشَٓاءُ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلٖيمٌ Siz ey imana edenler! Eğer imanınızı kaybederseniz, Allah, zaman içinde sizin yerinize O’nun sevdiği ve O’nu seven insanlar geçirecektir. Bunlar müminlere karşı alçak gönüllü, inkârcılara karşı sert ve onurlu, Allah yolunda her türlü güçlükle **savaşan** ve kendilerini kınayabilecek kimselerin kınamasından korkmayan insanlardır: Bu, Allahın dilediğine bağışladığı lütfüdür. Allah lütfünde sınırsızdır ve her şeyi bilendir. Maide, 5/54

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذٖينَ قٖيلَ لَهُمْ كُفُّٓوا اَيْدِيَكُمْ وَاَقٖيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ اِذَا فَرٖيقٌ مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللّٰهِ اَوْ اَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا الْقِتَالَ لَوْلَٓا اَخَّرْتَنَٓا اِلٰٓى اَجَلٍ قَرٖيبٍ قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلٖيلٌ وَالْاٰخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ اتَّقٰى وَلَا تُظْلَمُونَ فَتٖيلًا Kendilerine, «Ellerinizi savaştan çekin, namazı kılın, zekatı verin» denilen kimseleri görmedin mi? **Üzerlerine savaş yazılınca** hemen içlerinden bir kısmı insanlardan, Allah'tan korkar gibi, hatta daha çok korkarlar ve «Rabbimiz! Niçin bize savaş yazdın? Ne olurdu kısa bir süre daha bize mühlet verseydin!» derler. Onlara de ki: «Dünya zevki ne de olsa azdır, ahiret, Allah'a karşı gelmekten sakınan için daha hayırlıdır ve size kıl kadar haksızlık edilmez.» Nisa, 4/77

وَمَنْ يُوَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ دُبُرَهُٓ اِلَّا مُتَحَرِّفًا لِقِتَالٍ اَوْ مُتَحَيِّزًا اِلٰى فِئَةٍ فَقَدْ بَٓاءَ بِغَضَبٍ مِنَ اللّٰهِ وَمَاْوٰيهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصٖيرُ **Tekrar savaşmak** için bir tarafa çekilme veya diğer bölüğe ulaşıp mevzi tutma durumu dışında, kim öyle bir günde savaştan kaçarsa

muhakkak ki o, Allah'ın gazabını hak etmiş olarak döner. Onun yeri de cehennemdir. Orası, varılacak ne kötü yerdir! Enfâl, 8/16

وَقَاتِلُوهُمْ حَتّٰى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدّينُ كُلُّهُ لِلّٰهِ فَاِنِ انْتَهَوْا فَاِنَّ اللّٰهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ Fitnenin kökü kazınıp Allah'ın dini kesinlikle egemen oluncaya kadar onlarla **savaşın.** Eğer yaptıklarından vazgeçerlerse, hiç şüphesiz Allah onların ne yaptıklarını görür. Enfâl, 8/39

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا وَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ Ey iman edenler! **Savaş** esnasında bir çatışmaya girdiğinizde sıkı durun, sürekli Allah'ı anın ki zafere ulaşabilesiniz. Enfâl, 8/45

وَاَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللّٰهِ وَعَدُوَّكُمْ وَاٰخَرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمْ اَللّٰهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ يُوَفَّ اِلَيْكُمْ وَاَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ Siz de düşmanlara karşı gücünüzün yettiği kadar her türlü kuvvet ve **savaşta** başarılı olabilmeniz için savaş malzemesi hazırlayın ki, bununla Allah'ın düşmanlarını, kendi düşmanlarınızı ve bunlardan başka sizin bilmeyip de Allah'ın bildiği diğer düşmanları korkutasınız. Allah yolunda ne harcarsanız, onun karşılığı size eksiksiz olarak ödenir ve asla haksızlığa uğratılmazsınız. Enfâl, 8/60

يَا اَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ اِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عِشْرُونَ صَابِرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَاِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا اَلْفًا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ

Ey Peygamber! Müminleri **savaşmaya** teşvik et! Sizden sabırlı yirmi kişi, inkârcılardan iki yüz kişiyi, sizden yüz kişi, onlardan bin kişiyi yener. Çünkü onlar anlayışsız ve bilinçsiz bir topluluktur. Enfâl, 8/65

اِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَالَّذِينَ اٰوَوْا وَنَصَرُوا اُولٰئِكَ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَاءُ بَعْضٍ İman edip de hicret/ göç edenler, Allah yolunda **mallarıyla, canlarıyla savaşanlar** ve göç edenleri barındırıp yardım edenler var ya, işte onlar birbirinin dostlarıdır… Enfâl, 8/72

وَالَّذِينَ اٰمَنُوا مِنْ بَعْدُ وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ فَاُولٰئِكَ مِنْكُمْ Sonradan iman eden ve hicret edip de sizinle beraber **savaşanlar da** sizdendir… Enfâl, 8/75

وَاِنْ نَكَثُوا اَيْمَانَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ فَقَاتِلُوا اَئِمَّةَ الْكُفْرِ اِنَّهُمْ لَا اَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ Eğer antlaşma yaptıktan sonra yeminlerini bozarlar ve dininize saldırırlarsa, **küfrün önderlerine karşı savaşın**. Çünkü onlar yeminleri olmayan adamlardır. Umulur ki küfre son verirler. Tövbe, 9/12

قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبْهُمُ اللّٰهُ بِاَيْدِيكُمْ وَيُخْزِهِمْ وَيَنْصُرْكُمْ عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُؤْمِنِينَ Onlarla **savaşın** ki Allah sizin ellerinizle onları cezalandırsın, rezil etsin. Ve inananlar toplumunun gönüllerini ferahlandırsın, şifa versin; Tövbe, 9/14

اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللّٰهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلَا رَسُولِهِ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ وَلِيجَةً وَاللّٰهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ Allah; içinizden cihat edenleri, Allah'tan, resulünden ve müminlerden başkasını kendisine sırdaş edinmeyenleri belirlemedikçe, bırakılacağınızı mı sandınız? Allah, yapmakta olduklarınızdan haberdardır. Tövbe, 9/16

اَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ لَا يَسْتَوُنَ عِنْدَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ *(Ey müşrikler!)* Siz hacılara su vermeyi ve Mescid-i Haram'ı onarmayı, Allah'a ve ahiret gününe iman edip de **Allah yolunda savaşanların** imanı ile bir mi tutuyorsunuz? Oysaki onlar Allah katında eşit değillerdir. Allah zalimler topluluğunu doğru yola iletmez. Tövbe, 9/19

اَلَّذِينَ اٰمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ اَعْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللّٰهِ وَاُولٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ İnanan, hicret eden ve Allah yolunda **mallarıyla, canlarıyla savaşanların,** işte bunların Allah katında dereceleri daha büyüktür. Kurtuluşa erenler onlardır. Tövbe, 9/20

قُلْ اِنْ كَانَ اٰبَاؤُكُمْ وَاَبْنَاؤُكُمْ وَاِخْوَانُكُمْ وَاَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَاَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا اَحَبَّ اِلَيْكُمْ مِنَ اللّٰهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتّٰى يَاْتِيَ اللّٰهُ بِاَمْرِهِ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ De ki: "Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, mensup olduğunuz oymak ya da boy, kazanıp biriktirdiğiniz mallar, kötüye gitmesinden kaygılandığınız ticaret, hoşlandığınız konutlar. Bütün bunlar size Allah'tan ve O'nun elçisinden ve O'nun yolunda **savaşmaktan** daha değerliyse, o zaman Allah iradesini açığa vuruncaya kadar bekleyin. Ve bilin ki, Allah, günaha gömülüp gitmiş bir topluluğa asla doğru yola iletmez.". Tövbe, 9/24

قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللّٰهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ حَتّٰى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ Kendilerine kitap verilenlerden Allah'a ve ahiret gününe iman etmeyen, Allah'ın ve Resulünün haram kıldığını haram saymayan ve hak din İslâm'ı, din kabul etmeyen kimselerle, küçülerek kendi elleriyle vergi verinceye kadar **savaşın.** Tövbe, 9/29

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا مَا لَكُمْ اِذَا قِيلَ لَكُمُ انْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ اثَّاقَلْتُمْ اِلَى الْاَرْضِ اَرَضِيتُمْ بِالْحَيٰوةِ الدُّنْيَا مِنَ الْاٰخِرَةِ فَمَا مَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا فِي الْاٰخِرَةِ اِلَّا قَلِيلٌ

Ey iman edenler! Size ne oldu ki, **Allah yolunda savaşa çıkın!** denildiği zaman yere çakılıp kalıyorsunuz? Dünya hayatını ahirete tercih mi ediyorsunuz? Ama dünya hayatının faydası ahiretin yanında pek azdır.Tövbe, 9/38

اِنْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِاَمْوَالِكُمْ وَاَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ Gerek hafif, gerek ağır savaş araç ve gereçleriyle sefere çıkın **mallarınızla ve canlarınızla Allah yolunda savaşın.** Bilmeniz gerekir ki bu sizin için daha hayırlıdır. Tövbe, 9/41

إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسَاكِينِ وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ وَالْغَارِمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَابْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِنَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ
Sadakalar/zekât gelirleri sadece yoksullara, düşkünlere, zekât toplamakla görevli memurlara, kalpleri İslâm'a ısındırılmak istenenlere, sözleşmeli kölelere, borçlulara, Allah yolunda **savaşanlara** ve yolda kalanlara verilir. Bu paylaştırma sırası Allah tarafından belirlenmiştir. Allah her şeyi bilir ve her yaptığı yerindedir. Tövbe, 9/60

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُحِلُّونَهُ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا لِيُوَاطِئُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللّٰهُ فَيُحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللّٰهُ زُيِّنَ لَهُمْ سُوءُ أَعْمَالِهِمْ وَاللّٰهُ لَا
يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ Ey Peygamber! Hakkı inkâr edenlerle ve ikiyüzlülerle yılmadan **savaş**. Ve onlara karşı kararlı ve sert davran. Onların varacakları yer cehennemdir. Ne kötü bir duraktır orası! Tövbe, 9/73

فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلَافَ رَسُولِ اللّٰهِ وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا لَوْ كَانُوا
يَفْقَهُونَ Allah'ın resulüne muhalefet edip arkasından **savaşa** gitmeyenler sevindiler, mallarıyla ve canlarıyla savaşmaktan hoşlanmadılar ,"Bu sıcakta sefere çıkmayın." dediler. De ki: "Cehennemin ateşi daha sıcaktır!" Keşke bilselerdi! Tövbe, 9/81

لٰكِنِ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأُولٰئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَأُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ Fakat Peygamber ve onunla beraber inananlar, **mallarıyla, canlarıyla savaştılar.** İşte bütün hayırlar onlarındır ve onlar kurtuluşa erenlerin kendileridir. Tövbe, 9/88

لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضٰى وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يُنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا لِلّٰهِ وَرَسُولِهِ مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
Allah'a ve Resulüne karşı 'içten bağlı kalıp hayra çağıranlar' oldukları sürece, güçsüz zayıflara, hastalara ve **savaşta** harcayacak birşey bulamayanlara bir sorumluluk/günah yoktur. İyilik edenlerin aleyhinde de bir yol yoktur. Allah, bağışlayandır, esirgeyendir. Tövbe, 9/91

إِنَّ اللّٰهَ اشْتَرٰى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرٰيةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفٰى
بِعَهْدِهِ مِنَ اللّٰهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ Allah müminlerden, mallarını ve canlarını, cennet karşılığında satın almıştır. Çünkü onlar **Allah yolunda savaşırlar, öldürürler, ölürler.** Bu, Tevrat'ta, İncil'de ve Kur' an'da Allah'ın verdiği bir sözdür. Allah'tan daha çok sözünü yerine getiren kim vardır! O halde O'nunla yapmış olduğunuz bu alış verişinizden dolayı sevinin. İşte bu, gerçekten büyük kazançtır. Tövbe, 9/111

وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنْذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ Müminlerin hepsinin toptan sefere çıkmaları doğru değildir. Öyleyse her topluluktan büyük kısmı savaşa çıkarken, bir kısmı da din hususunda sağlam bilgi sahibi olmak, dinî hükümleri öğrenmek için çalışmalı ve savaşa çıkanlar geri döndüklerinde kötülüklerden sakınmaları ümidiyle, onları uyarmalıdır. Tövbe, 9/122

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قَاتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ وَلْيَجِدُوا فِيكُمْ غِلْظَةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ Siz ey iman edenler! Hakkı inkâr eden kimselerden yakınınızda olanlarla **savaşın.** Ki sizi sert ve dirençli bulup sizden çekinsinler. Bilin ki, Allah, kendisinden korkup sakınanlarla beraberdir. Tövbe, 9/123

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْجِبَالِ أَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُمْ بَأْسَكُمْ كَذٰلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ
Allah, yarattıklarından sizin için gölgeler yaptı. Dağlarda da sizin için barınaklar yarattı. Sizi sıcaktan koruyacak elbiseler ve **savaşta sizi koruyacak zırhlar yarattı**. İşte böylece Allah, Müslüman olmanız için üzerinize nimetini tamamlıyor. Belki O'na boyun eğer de kurtulursunuz. Nahl, 16/81

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا ثُمَّ جَاهَدُوا وَصَبَرُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ Sonra şüphesiz Rabbin, eziyet edildikten sonra hicret edip, ardından da sabrederek **savaşanların** yardımcısıdır. Bütün bunlardan sonra Rabbin elbette çok bağışlayan, pek esirgeyendir. Nahl, 16/110

وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَكُمْ لِتُحْصِنَكُمْ مِنْ بَأْسِكُمْ فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ Ona/Davud'a, **savaş** sıkıntılarınızdan sizi koruması için zırh yapmayı öğrettik. Artık şükredecek misiniz? Enbiya, 21/80

أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظُلِمُوا وَإِنَّ اللّٰهَ عَلٰى نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ Kendilerine haksız yere saldırılan kimselere **savaşma** izni verilmiştir. Ve şüphesiz Allah onlara yardım ulaştıracak güçtedir. Hac, 22/39

وَجَاهِدُوا فِي اللّٰهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ اجْتَبٰيكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ... Allah uğrunda, hakkını vererek **savaşın.** O, sizi seçti; din konusunda da üzerinize hiçbir zorluk yüklemedi… Hac, 22/78

وَمَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللّٰهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ Kim kötülüklere karşı **savaşırsa** bu savaşı kendisi için vermiş olur. Şüphesiz Allah'ın hiçbir şeye/varlığa ihtiyacı yoktur. Ankebut, 29/6

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللّٰهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ Ama davamız uğrunda **savaşanları,** Bize varan yollara mutlaka yöneltiriz. Kuşkusuz Allah, iyi davrananlarla beraberdir. Ankebut, 29/69

فَإِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّقَابِ حَتّٰى إِذَا أَثْخَنْتُمُوهُمْ فَشُدُّوا الْوَثَاقَ فَإِمَّا مَنًّا بَعْدُ وَإِمَّا فِدَاءً حَتّٰى تَضَعَ الْحَرْبُ أَوْزَارَهَا ذٰلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللّٰهُ لَانْتَصَرَ مِنْهُمْ
وَلٰكِنْ لِيَبْلُوَا بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ **Savaşta** inkâr edenlerle karşılaştığınız zaman, boyunlarını vurun! Onları iyice bozguna uğratınca, anlaşmayı sıkı yapın. Sonra da esir aldıklarınızı ya karşılıksız serbest bı-

rakın ya da fidye ile bırakın. İşte böyle, eğer Allah dileseydi, onlardan bizzat kendisi intikam alırdı. Fakat savaşla birbirinizi denemek ister. Allah, yolunda öldürülenlerin emekleri asla boşa çıkarmayacaktır. Muhammed, 47/4

وَيَقُولُ الَّذِينَ اٰمَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ فَاِذَا اُنْزِلَتْ سُورَةٌ مُحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ رَاَيْتَ الَّذِينَ فِى قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يَنْظُرُونَ اِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشِىِّ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَاَوْلٰى لَهُمْ İman etmiş olanlar: Keşke **savaş** hakkında bir sure indirilmiş olsaydı! derler. Hükmü açık bir sure indirilip de **savaştan** söz edilince, kalplerinde hastalık olanların, ölüm baygınlığı geçiren kimsenin bakışı gibi sana baktıklarını görürsün. Onlara yakışan da budur! Muhammed, 47/20

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتّٰى نَعْلَمَ الْمُجَاهِدِينَ مِنْكُمْ وَالصَّابِرِينَ وَنَبْلُوَا اَخْبَارَكُمْ Andolsun ki hepinizi Allah yolundaki **her türlü savaşla** mutlaka sınayacağız. Ki Bizim yolumuzda üstün gayret gösterenleri ve sıkıntılara göğüs gerenleri diğerlerinden ayırt edebilelim. Muhammed, 47/31

فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا اِلَى السَّلْمِ وَاَنْتُمُ الْاَعْلَوْنَ وَاللّٰهُ مَعَكُمْ وَلَنْ يَتِرَكُمْ اَعْمَالَكُمْ Düşmanla **savaşırken** gevşemeyin, üstün durumda iken gevşeyip barışa çağırmayın. Allah sizinledir; gayretinizi asla boşa gitmeyecektir.Muhammed, 47/35

لَيْسَ عَلَى الْاَعْمٰى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْاَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ... Körün, topalın ve hastanın Allah yolunda **savaşa** katılmak zorunda değillerdir… Fetih, 48/17

وَاِنْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَاَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَاِنْ بَغَتْ اِحْدٰيهُمَا عَلَى الْاُخْرٰى فَقَاتِلُوا الَّتِى تَبْغِى حَتّٰى تَفِىءَ اِلٰى اَمْرِ اللّٰهِ فَاِنْ فَاءَتْ فَاَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَاَقْسِطُوا اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ Eğer inananlardan iki grup birbirleriyle **savaşırlarsa** onların arasını düzeltin, şayet biri ötekine saldırırsa Allah'ın buyruğuna dönünceye kadar saldıran tarafla **savaşın**. Vazgeçerlerse adaletle onların arasını düzeltin, hep âdil olun. Çünkü Allah, adaletli davrananları sever. Hucurat, 49/9

اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ اُولٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ Bil ki, gerçek müminler, Allah'a ve Elçisi'ne iman edenler ve bu konuda bütün şüphelerden uzak duranlar ve Allah yolunda tüm güçlüklerle malları ve canları ile **savaşanlardır**. İşte sözlerinde duranlar bunlardır. Hucurat, 49/15

لَا يُقَاتِلُونَكُمْ جَمِيعًا اِلَّا فِى قُرًى مُحَصَّنَةٍ اَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ بَاْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتّٰى ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ Onlar tahkim edilmiş şehirlerde veya siperler arkasında bulunmaksızın sizinle toplu halde **savaşamazlar.** Kendi aralarındaki savaşları ise çetindir. Sen onları derli toplu sanırsın, oysaki kalpleri darmadağınıktır. Böyledir, çünkü onlar aklını kullanmayan bir topluluktur. Haşr, 59/14

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّى وَعَدُوَّكُمْ اَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ اِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَاِيَّاكُمْ اَنْ تُؤْمِنُوا بِاللّٰهِ رَبِّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ جِهَادًا فِى سَبِيلِى وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِى تُسِرُّونَ اِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ وَاَنَا اَعْلَمُ بِمَا اَخْفَيْتُمْ وَمَا اَعْلَنْتُمْ وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ Ey iman edenler! Eğer benim yolumda rızamı kazanmak için **savaşıyorsanız**, benim de düşmanım, sizin de düşmanınız olanlara sevgi göstererek, gizli muhabbet besleyerek onları dost edinmeyin. Oysa onlar, size gelen gerçeği inkâr etmişlerdir. Rabbiniz Allah'a inandığınızdan dolayı Peygamber'i de sizi de yurdunuzdan çıkarıyorlar. Ben, sizin saklı tuttuğunuzu da, açığa vurduğunuzu da en iyi bilenim. Sizden kim bunu yaparsa/ onları dost edinirse doğru yoldan sapmış olur. Mümtehine, 60/1

اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِى سَبِيلِهِ صَفًّا كَاَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ Şüphesiz ki Allah, kendi yolunda, birbirine kenetlenmiş yekpare bir bina gibi, saf bağlayarak **çarpışanları** sever. Saf, 61/4

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا هَلْ اَدُلُّكُمْ عَلٰى تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابٍ اَلِيمٍ ﴿١٠﴾ تُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ بِاَمْوَالِكُمْ وَاَنْفُسِكُمْ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾ Ey iman edenler! Sizi gayet acı bir azaptan kurtaracak, üstelik size çok kârlı bir ticaret sağlayacak bir yol göstereyim mi? Allah'a ve Elçisine inanın, Allah yolunda mallarınızla ve canlarınızla her türlü güçlükle **savaşın.** Bilin ki bunları yapmak sizin için çok hayırlıdır. Saf, 61/10-11

يَا اَيُّهَا النَّبِىُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَاْوٰيهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ Ey Peygamber! Hakikati inkâr edenler ve iki yüzlüler ile **savaş** ve onlara karşı kararlı ve ödünsüz davran. Onların varacakları yer cehennemdir. Ne kötü bir varış yeridir orası! Tahrim, 66/9

b) Savaşın yasak olduğu yerler ve zamanlar:

وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَاَخْرِجُوهُمْ مِنْ حَيْثُ اَخْرَجُوكُمْ وَالْفِتْنَةُ اَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تُقَاتِلُوهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتّٰى يُقَاتِلُوكُمْ فِيهِ فَاِنْ قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ كَذٰلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿١٩١﴾ فَاِنِ انْتَهَوْا فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٩٢﴾ Onları karşılaştığınız her yerde öldürün ve sizi sürdükleri yerden siz de onları sürün. Fitne"/zulüm, baskı, kargaşa çıkartmak; adam öldürmekten daha kötüdür. Onlar size **savaş açmadıkça** Mescid-i Haram civarında onlarla **savaşmayın**; ama eğer sizinle savaşırlarsa onları öldürün; hakikati inkâr edenlerin cezası böyle verilecektir. Ancak vazgeçerlerse siz de bırakın, unutmayın ki Allah çok affedicidir, rahmet kaynağıdır. Bakara, 2/191-192

يَسْئَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ... Sana haram ayda **savaşmayı** soruyorlar. De ki: O ayda savaş büyük bir günahtır… Bakara, 2/217

اِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللّٰهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِى كِتَابِ اللّٰهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ مِنْهَا اَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ذٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ اَنْفُسَكُمْ وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ Doğrusu, Allah katında ayların sayısı, gökleri ve yeri yarattığı gün

koyduğu yasa gereği on ikidir. Bunlardan dördü haram aylardır. (Zilkade, Zihicce, Muharrem, Recep) İşte bu dosdoğru bir hesaptır. Öyleyse o aylarda kendinize kötülük ederek yazık etmeyin. Tabii ki düşmanlarınız size karşı topyekûn savaştıkları gibi siz de onlara karşı **topyekûn savaşın.** Ama iyi bilin ki, Allah sorumlu davrananlarla birliktedir. Tövbe, 9/36

C) Savaşta Allah'ın bizzat yardımı:

بَلٰى اِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَاْتُوكُمْ مِنْ فَوْرِهِمْ هٰذَا يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ اٰلَافٍ مِنَ الْمَلٰئِكَةِ مُسَوِّمِينَ Hayır! Ama eğer sıkıntıya göğüs gerer ve Allah'a karşı gelmekten sakındığınız, düşman aniden size saldırdığında, Rabbiniz akın akın gelen **beş bin melekle size yardım edecektir!**" Al-i İmran, 3/125

CİMRİLİK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّجِيمِ

اَلشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَاْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ وَاللّٰهُ يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ Şeytan sizi fakirlik ile korkutur ve **cimriliği** telkin eder. Oysa Allah size bağışlama ve bol nimet vaat eder. Allah'ın kudret ve egemenlikte sınırsızdır, her şeyi bilendir. Bakara, 2/268

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخَلُونَ بِمَا اٰتٰيهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا لَهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَلِلّٰهِ مِيرَاثُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ Allah'ın kendilerine bolca verdiği nimetlerden **cimrilik** edenler, bunu kendileri için hayırlı sanmasınlar, aksine bu onlar için şerdir. Kıyamet günü cimrilik ettikleri şeyler boyunlarına dolanacaktır. Göklerin ve yerin mirası Allah'ındır. Allah, yaptıklarınızdan haberdardır. Âl-i İmran, 3/180

اَلَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَيَاْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا اٰتٰيهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهِ وَاَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا Böyleleri **cimrilik** yaparlar ve insanlara **cimriliği** önerirler, Allah'ın kendilerine bolca verdiği nimeti yalnız kendilerine saklarlar. Biz o nankörlere hor ve hakir edici bir azap hazırladık. Nisâ, 4/37

...وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يُنْفِقُونَهَا فِى سَبِيلِ اللّٰهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ اَلِيمٍ Altın ve gümüşü biriktirip gizleyerek onları Allah yolunda harcamayanları elem dolu bir azapla müjdele. Tövbe, 9/34

اَلْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَاْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ اَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللّٰهَ فَنَسِيَهُمْ اِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ Münafık/ikiyüzlü erkekler, münafık kadınlar, birbirine benzerler. Onlar, kötülüğü emrederler, iyilikten alı kor ve **cimrilik ederler**. Onlar Allah'ı unuttular, Allah da onları unuttu. İkiyüzlüler, yoldan sapmışların ta kendileridir. Tövbe, 9/67

فَلَمَّا اٰتٰيهُمْ مِنْ فَضْلِهِ بَخِلُوا بِهِ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ Fakat Allah bir lütuf olarak onlara zenginlik verince, onlar da **cimrilik** edip yüz çevirdiler ve sözlerinden döndüler. Tövbe, 9/76

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً اِلٰى عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَحْسُورًا Elini boynuna bağlamamış gibi **cimri** olma, ama elini büsbütün açıp saçıp savurma da. Sonra kaybettiklerinin hasretini çeker üzülürsün. İsrâ, 17/29

وَالَّذِينَ اِذَا اَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذٰلِكَ قَوَامًا Onlar, harcadıklarında ne israf ne de **cimrilik** edenlerdir. Onların harcamaları, bu ikisi arası dengeli bir harcamadır. Furkan, 25/67

...وَلَا يَسْئَلْكُمْ اَمْوَالَكُمْ O sizden mallarınızın tamamını istemez. Muhammed, 47/36

اِنْ يَسْئَلْكُمُوهَا فَيُحْفِكُمْ تَبْخَلُوا وَيُخْرِجْ اَضْغَانَكُمْ Eğer sizden tamamını isteyip de sizi zorlasaydı **cimrilik** ederdiniz. Böylece, bütün ahlâkî zaaflarınızı ortaya çıkardı. Muhammed, 47/37

هَا اَنْتُمْ هٰؤُلَاءِ تُدْعَوْنَ لِتُنْفِقُوا فِى سَبِيلِ اللّٰهِ فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْخَلُ وَمَنْ يَبْخَلْ فَاِنَّمَا يَبْخَلُ عَنْ نَفْسِهِ وَاللّٰهُ الْغَنِيُّ وَاَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ وَاِنْ تَتَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا اَمْثَالَكُمْ İşte sizler, Allah yolunda harcamaya çağırılıyorsunuz. Ama içinizden **cimrilik** yapanlar var. Ama kim cimrilik ederse, ancak kendisine cimrilik etmiş olur. Allah zengindir, siz ise fakirsiniz. Eğersiz gerçeklere sırt çevirirseniz Allah, sizin yerinize başka toplumları getirir ve onlar, sizin gibi vefasız olmazlar. Muhammed, 47/38

اَلَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَيَاْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَمَنْ يَتَوَلَّ فَاِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ Onlar ki hem **cimrilik** ederler hem de insanlara cimriliği emrederler. Her kim harcamadan kaçınıp, arkasını dönerse haberi olsun ki Allah zengindir ve övgüye layıktır. Hadid, 57/24

...وَمَنْ يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ فَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ Kim de nefsinin aşırı **cimrilik,** kıskançlık ve ihtirasından korunursa, işte onlar umduklarına kavuşacaklardır. Haşr, 59/9

فَاتَّقُوا اللّٰهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَاسْمَعُوا وَاَطِيعُوا وَاَنْفِقُوا خَيْرًا لِاَنْفُسِكُمْ وَمَنْ يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ فَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ O hâlde, gücünüz yettiği kadar Allah'a karşı gelmekten sakının. Dinleyin, itaat edin, kendi iyiliğiniz için harcayın. Kim nefsinin **cimriliğinden** korunursa, işte onlar kurtuluşa erenlerin ta kendileridir. Tegabün, 64/16

وَاَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنٰى ﴿٨﴾ وَكَذَّبَ بِالْحُسْنٰى ﴿٩﴾ فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْعُسْرٰى ﴿١٠﴾ Ama kim **cimriliğe** sapar ve kendisini tüm ihtiyaçların üstünde görür, ve güzelliği yalanlarsa, Biz onu, en zor yola süreceğiz Leyl, 92/8-9-10

اِنَّ الْاِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ ﴿٦﴾ وَاِنَّهُ عَلٰى ذٰلِكَ لَشَهِيدٌ ﴿٧﴾ وَاِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ﴿٨﴾ اَفَلَا يَعْلَمُ اِذَا بُعْثِرَ مَا فِى الْقُبُورِ ﴿٩﴾ وَحُصِّلَ مَا فِى الصُّدُورِ ﴿١٠﴾ اِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَخَبِيرٌ ﴿١١﴾ İnsan, Rabbine karşı gerçekten çok nankördür! Ve kendisi de buna şahittir. O, mal sevgi-

sine de aşırı derecede düşkün ve **cimridir.**Kabirlerde olanlarım dışarı atıldığı, kalplerde olanlar da ortaya konulduğu zamanın geleceğini bilmez mi o, Şüphe yok ki Rabbin, o gün, onların her şeyini bilir. Adiyat, 100/6…11

وَيْلٌ لِكُلِّ هُمَزَةٍ لُمَزَةٍ ﴿١﴾ اَلَّذِى جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ ﴿٢﴾ يَحْسَبُ اَنَّ مَالَهُ اَخْلَدَهُ ﴿٣﴾ كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِى الْحُطَمَةِ ﴿٤﴾ Mal toplayan ve onu durmadan sayan, insanları arkadan çekiştiren, kaş göz işaretiyle alay eden kişinin vay hâline! Zanneder ki serveti onu sonsuza dek yaşatacak! Hayır, tersine, çökerten, kırıp geçiren bir azaba terk edilecektir o! Hümeze, 104/1…4

CİNLER

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

…وَجَعَلُوا لِلّٰهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ… **Cinleri** Allah'a ortak koştular. Oysaki onları da Allah yaratmıştır… En'am, 6/100

… وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِىٍّ عَدُوًّا شَيَاطِينَ الْاِنْسِ Böylece biz her peygambere, insan ve **cin şeytanlarını** düşman kıldık. …En'am, 6/112.

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ قَدِ اسْتَكْثَرْتُمْ مِنَ الاِنْسِ… Onların hepsini bir araya toplayacağı gün, "Ey **cin topluluğu**! İnsanlardan pek çoğunu saptırıp aranıza kattınız" diyecek… En'am, 6/128

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ اَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ اٰيَاتِى وَيُنْذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا قَالُوا شَهِدْنَا عَلٰى اَنْفُسِنَا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلٰى اَنْفُسِهِمْ اَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ Hesap günü Allah, şöyle diyecektir; "Ey **cin** ve insan topluluğu! İçinizden size ayetlerimi anlatan, böyle bir günün gelip çatacağını sizlere bildirip uyaran peygamberler gelmedi mi?" Onlar: "Biz kendi aleyhimizde şahidiz" diyecekler. Gerçekten dünya hayatı onları aldattı da inançsız ve suçlu olduklarına kendileri şahitlik ettiler. En'am, 6/130

وَلَقَدْ ذَرَاْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِنَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ اَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ اٰذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا اُولٰئِكَ كَالْاَنْعَامِ بَلْ هُمْ اَضَلُّ اُولٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ Andolsun, biz **cinler** ve insanlardan birçoğunu cehennem için yaratmışızdır. Onların kalpleri vardır, onlarla kavramazlar; gözleri vardır, onlarla görmezler; kulakları vardır, onlarla işitmezler. İşte onlar hayvanlar gibidir; hatta daha da şaşkındırlar. İşte asıl gafiller onlardır. A'raf, 7/179

وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السَّمُومِ **Cinleri de** daha önce dumansız zehirli ateşten yaratmıştık. Hicr, 15/27

قُلْ لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْاِنْسُ وَالْجِنُّ عَلٰى اَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هٰذَا الْقُرْاٰنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا De ki: "Yemin olsun, eğer insanlar ve **cinler** şu Kur'an'ın bir benzerini getirmek üzere bir araya toplansalar, birbirlerine de destek olsalar, yine de onun bir benzerini ortaya getiremezler." İsrâ, 17/88

وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوا اِلَّا اِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ اَمْرِ رَبِّهِ اَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ اَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِى وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا Hani biz meleklere: Âdem'e secde edin, demiştik; İblis hariç olmak üzere, onlar hemen secde ettiler. **İblis cinlerdendi**; Rabbinin emrine uymadı. Şimdi siz, beni bırakıp da onu ve onun soyunu mu dost ediniyorsunuz? Oysa onlar sizin düşmanınızdır. Zalimler için bu ne kötü bir tercihtir! Kehf, 18/50

قَالَ عِفْرِيتٌ مِنَ الْجِنِّ اَنَا اٰتِيكَ بِهِ قَبْلَ اَنْ تَقُومَ مِنْ مَقَامِكَ وَاِنِّى عَلَيْهِ لَقَوِىٌّ اَمِينٌ **Cinlerden** bir ifrit, Hz Süleyman'a "Sen yerinden kalkmadan ben onu sana getiririm, şüphesiz ben buna güç yetirecek güvenilir biriyim" dedi. Neml, 27/39

وَلَوْ شِئْنَا لَاٰتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدٰيهَا وَلٰكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّى لَاَمْلَئَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ اَجْمَعِينَ Dileseydik, elbette herkese kurtuluş verirdik. Fakat "Cehennemi hem **cinlerden** hem insanlardan bir kısmıyla dolduracağım" diye benden kesin söz çıkmıştır. Secde, 32/13

وَلِسُلَيْمٰنَ الرِّيحَ غُدُوُّهَا شَهْرٌ وَرَوَاحُهَا شَهْرٌ وَاَسَلْنَا لَهُ عَيْنَ الْقِطْرِ وَمِنَ الْجِنِّ مَنْ يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِاِذْنِ رَبِّهِ وَمَنْ يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ اَمْرِنَا نُذِقْهُ مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ Sabah gidişi bir aylık mesafe, akşam dönüşü yine bir aylık mesafe olan rüzgârı da Süleyman'ın emrine verdik ve onun için erimiş bakırı kaynağından sel gibi akıttık. Rabbinin izniyle **cinlerden** bir kısmı, onun emrinde çalışırdı. Onlardan kim emrimizden sapsa, ona alevli azabı tattırırdık. Sebe, 34/12

يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَحَارِيبَ وَتَمَاثِيلَ وَجِفَانٍ كَالْجَوَابِ وَقُدُورٍ رَاسِيَاتٍ اِعْمَلُوا اٰلَ دَاوُدَ شُكْرًا وَقَلِيلٌ مِنْ عِبَادِىَ الشَّكُورُ **Cinler,** Süleyman için dilediği biçimde kaleler, heykeller, havuz gibi çanaklar ve sabit kazanlar yapıyorlardı. Ey Davûd ailesi, şükredin! Kullarımdan şükredenler pek azdır. Sebe, 34/13

فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلٰى مَوْتِهِ اِلَّا دَابَّةُ الْاَرْضِ تَأْكُلُ مِنْسَاَتَهُ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ الْجِنُّ اَنْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لَبِثُوا فِى الْعَذَابِ الْمُهِينِ Süleyman'ın ölümüne hükmettiğimiz zaman, onun öldüğünü, ancak değneğini yiyen bir ağaç kurdu gösterdi. Sonunda yere yıkılınca anlaşıldı ki **cinler** gaybı bilselerdi, o onur kırıcı angaryaların sıkıntısını çekmeye devam etmezlerdi. Sebe, 34/14

وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجِنَّةِ نَسَبًا وَلَقَدْ عَلِمَتِ الْجِنَّةُ اِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ Allah ile **cinler** arasında da bir soy birliği uydurdular. Andolsun, **cinler** de hesap yerine götürülecekler ve hesap verecekler. Saffat, 37/158

وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَاءَ فَزَيَّنُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ اَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِى اُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ اِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ Biz onlara bir takım arkadaşlar musallat ettik de bunlar onlara yaptıklarını ve yapacaklarını süslü gösterdiler. Böylece

kendilerinden önce gelip geçmiş olan **cinler** ve insanlar için uygulanan azap onlara da geçerli olmuştur. Kuşkusuz onlar kendilerine yazık etmişlerdir. Fussilet, 41/25

اُولٰئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِى اُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ اِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ İşte onlar, kendilerinden önce **cinlerden** ve insanlardan gelip geçmiş topluluklar içinde, haklarında azabın gerçekleştiği kimselerdir. Gerçekten onlar ziyana uğrayanlardır. Ahkaf, 46/18

وَاِذْ صَرَفْنَا اِلَيْكَ نَفَرًا مِنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْاٰنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا اَنْصِتُوا فَلَمَّا قُضِىَ وَلَّوْا اِلٰى قَوْمِهِمْ مُنْذِرِينَ Hani **cinlerden bir gurubu**, Kur'an'ı dinlemeleri için sana yöneltmiştik. Kur'an okunmaya başlayınca birbirlerine "Susun" demişler, Kur 'an'ın okunması bitince uyarıcılar olarak kavimlerine dönmüşlerdi. Ahkaf, 46/29

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْاِنْسَ اِلَّا لِيَعْبُدُونِ Ben **cinleri** ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım. Zariyat, 51/56

وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَارِجٍ مِنْ نَارٍ **Cinleri** öz ateşten yarattı. Rahman, 55/15

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ اِنِ اسْتَطَعْتُمْ اَنْ تَنْفُذُوا مِنْ اَقْطَارِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ فَانْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ اِلَّا بِسُلْطَانٍ Ey **cin** ve insan toplulukları! Gökle-rin ve yerin çerçevesinden çıkıp gitmeye gücünüz yetiyorsa gidin. Ancak büyük bir güçle çıkıp gidebilirsiniz. Rahman, 55/33

قُلْ اُوحِىَ اِلَىَّ اَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِنَ الْجِنِّ فَقَالُوا اِنَّا سَمِعْنَا قُرْاٰنًا عَجَبًا ﴿١﴾ يَهْدِى اِلَى الرُّشْدِ فَاٰمَنَّا بِهِ وَلَنْ نُشْرِكَ بِرَبِّنَا اَحَدًا ﴿٢﴾ وَاَنَّهُ تَعَالٰى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ
صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا ﴿٣﴾ وَاَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى اللّٰهِ شَطَطًا ﴿٤﴾ وَاَنَّا ظَنَنَّا اَنْ لَنْ تَقُولَ الْاِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا ﴿٥﴾ وَاَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِنَ الْاِنْسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِنَ
الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا ﴿٦﴾ وَاَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ اَنْ لَنْ يَبْعَثَ اللّٰهُ اَحَدًا ﴿٧﴾ De ki: Bana vahyolunduğuna göre bir **cin** gurubu Kur'ân'ı dinledikten sonra şöyle dediler: "Biz gerçekten, doğru yolu gösteren harikulade bir Kur'ân dinledik. Bundan böy-le Rabbimize asla ortak tanımayacağız. Rabbimizin şanı çok yücedir, O ne eş, ne de çocuk edinmiştir. Meğer içimizden birtakım cahiller, Allah hakkında gerçek olmayan sözler söylüyormuş! Biz de saf saf, insanları ve **cinleri**, Allah hakkında yalan söylemez sanmışız! Meğer bir kısım insanlar **cinlerden** bazılarına sığınıp, böyle-ce onları daha da azgın hale getirmişler! Onlar da, sizin zannettiğiniz gibi, Allah'ın ölen hiçbir kimseyi diriltme-yeceğini zannetmişler. Cin, 72/l…7

وَاَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّمْعِ فَمَنْ يَسْتَمِعِ الْاٰنَ يَجِدْ لَهُ شِهَابًا رَصَدًا Oysaki biz **cinleri**, daha önce göğün bazı yerlerinde gizli haberlerini dinlemek için otururduk. Fakat şimdi her kim dinlemeye kalkacak olursa, kendini gözet- leyen yakıcı bir ışık bulur. Cin, 72/9

قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿١﴾ مَلِكِ النَّاسِ ﴿٢﴾ اِلٰهِ النَّاسِ ﴿٣﴾ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿٤﴾ اَلَّذِى يُوَسْوِسُ فِى صُدُورِ النَّاسِ ﴿٥﴾ مِنَ الْجِنَّةِ وَ النَّاسِ ﴿٦﴾ De ki: "Cinlerden ve insanlardan; insanların kalplerine vesvese veren sinsi vesvesecinin kötülüğünden, insanların Rabbine, insanların Melik'ine, insanların İlâh'ına sığınırım." Nas, 114/1…6

CÖMERTLİK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

وَاٰتُوا النِّسَاءَ صَدُقَاتِهِنَّ نِحْلَةً فَاِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ هَنِيئًا مَرِيئًا Kadınlara mehirlerini/nikâh bedellerini nazik ve **cömert** bir şekilde örf ve çevrenin kabullerine uygun olarak verin. Eğer onlar gönül rızasıyla size bir şey bağış-larlarsa onu afiyetle yiyin. Nisa, 4/4

يَا اَيُّهَا الْاِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ Ey insan! O sonsuz **cömertliğin** sahibi Kerim Rabbine karşı seni aldatıp gururlu kılan nedir? İnfitar, 82/6

اِقْرَاْ وَرَبُّكَ الْاَكْرَمُ Oku, O, **cömertliğinin** sonu olmayan Rabbindir! Alak, 96/3

CUM'A

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِذَا نُودِىَ لِلصَّلٰوةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا اِلٰى ذِكْرِ اللّٰهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩﴾ فَاِذَا قُضِيَتِ الصَّلٰوةُ فَانْتَشِرُوا فِى
الْاَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ وَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠﴾ Ey iman edenler! **Cum'a günü** namaz için çağrı yapıldığı za-man, hemen Allah'ı anmaya koşun ve alış verişi bırakın. Bilmelisiniz ki, elbette bu, sizin için daha hayırlıdır. Namaz kılınınca artık yeryüzüne dağılın ve Allah'ın lütfettiklerinden nasibinizi arayın. Allah'ı çok zikredin ki kurtulabilesiniz. Cum'a, 62/9-10

ÇALIŞMAK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

وَاَنْ لَيْسَ لِلْاِنْسَانِ اِلَّا مَا سَعٰى Doğrusu insana **çalışmasından** başka bir şey yoktur. Necm, 53/39

Ahiret için çalışmak:

وَمَنْ اَرَادَ الْاٰخِرَةَ وَسَعٰى لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَاُولٰئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا Kim de mümin olarak ahireti ister ve ona ulaşmak için gereği gibi **çalışırsa** böylelerinin çabaları takdir edilir, emeklerinin karşılığını alırlar. İsra, 17/19

رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَاِقَامِ الصَّلٰوةِ وَاِيتَاءِ الزَّكٰوةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْاَبْصَارُ Öyle kişiler vardır ki onları ne bir ticaret, ne bir alış veriş, Allah'ı anmaktan, namaz kılmaktan, zekâtı vermekten alıkoyabilir. Nur, 24/37

وَابْتَغِ فِيمَا اٰتٰيكَ اللّٰهُ الدَّارَ الْاٰخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَاَحْسِنْ كَمَا اَحْسَنَ اللّٰهُ اِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفَسَادَ فِى الْاَرْضِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ Allah'ın sana verdiği şeylerde ahiret yurduiçin **çalış**. Dünyadan da nasibini unutma. Allah'ın sana iyilik yaptığı gibi sen de iyilik yap ve yeryüzünde bozgunculuk isteme. Çünkü Allah bozguncuları sevmez. Kasas, 28/77

b) Hem dünya hem de ahiret için çalışmak:

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ اَنْ تَمُوتَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ كِتَابًا مُؤَجَّلًا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْاٰخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَسَنَجْزِى الشَّاكِرِينَ Allah'ın izni olmadıkça hiç kimse ölmez. O, vadesi yazılmış şaşmaz bir yazıdır. Kim dünya menfaatini isterse/dünya için **çalışırsa**, kendisine ondan veririz. Kim de ahiret mükâfatını isterse/ahiret için **çalışırsa**, ona da ondan veririz. Biz şükredenleri ödüllendireceğiz. Al-i İmran, 3/145

مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْاٰخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِى حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِى الْاٰخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ Kim ahiret için **çalışırsa**, onun kazancını artırırız. Kimde dünya için **çalışırsa,** ona da istediğinden veririz, ama onun ahiretten hiçbir payı yoktur. Şura, 42/20

فَاِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٥﴾ اِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٦﴾ فَاِذَا فَرَغْتَ فَانْصَبْ ﴿٧﴾ وَاِلٰى رَبِّكَ فَارْغَبْ ﴿٨﴾ Şüphesiz güçlükle beraber bir kolaylık vardır. Gerçekten, güçlükle beraber bir kolaylık vardır. Öyleyse, bir işi bitirince diğerine **başla/çalış.** Ve yalnız Rabbine sevgi ile yönel, O'na yaklaş! İnşirah, 94/5…8

ÇOCUKLAR

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْاَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ذٰلِكَ مَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَاللّٰهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَاٰبِ Kadınlara, **evlatlara**, tartı tartı biriktirilmiş altın ve gümüşe, otlağa yayılmış atlara, küçükbaş hayvanlara ve ekinlere karşı aşırı tutkunluk insanlara cazip gösterildi. Bunlar dünya hayatının nimetleridir. Oysa asıl varılacak yer Allah katındadır. Al-i İmran, 3/14

اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِىَ عَنْهُمْ اَمْوَالُهُمْ وَلَا اَوْلَادُهُمْ مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا وَاُولٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ İnkâr edenlerin ne malları ne **evlatları,** Allah'a karşı bir yarar sağlar. İşte onlar cehennemliktirler. Onlar orada ebedî kalacaklardır. Al-i İmran, 3/116

وَاعْلَمُوا اَنَّمَا اَمْوَالُكُمْ وَاَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاَنَّ اللّٰهَ عِنْدَهُ اَجْرٌ عَظِيمٌ Bilin ki mallarınız ve **çocuklarınız** sizin için bir imtihandır Allah katında ise büyük bir ödül vardır. Enfal, 8/28

وَمَا اَمْوَالُكُمْ وَلَا اَوْلَادُكُمْ بِالَّتِى تُقَرِّبُكُمْ عِنْدَنَا زُلْفٰى اِلَّا مَنْ اٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَاُولٰئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ الضِّعْفِ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِى الْغُرُفَاتِ اٰمِنُونَ Sizi Bize yaklaştıran ne mallarınız, ne de **çocuklarınızdır.** Ancak inanıp faydalı iş yapanlar Bize yakın olabilirler. İşte onların yaptıklarına karşılık kat kat mükafat vardır ve onlar, cennet köşklerinde güvenlik içindedirler. Sebe, 34/37

لَنْ تَنْفَعَكُمْ اَرْحَامُكُمْ وَلَا اَوْلَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ Yakınlarınız ve **çocuklarınız** size asla fayda sağlamayacaktır. Kıyamet günü Allah aranızı ayıracaktır. Allah, yaptıklarınızı hakkıyla görendir. Mümtehinne, 60/3

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ اَمْوَالُكُمْ وَلَا اَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ فَاُولٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ Ey iman edenler! Mallarınız ve **çocuklarınız** sizi Allah'ı anmaktan alıkoymasın. Kim bunu yaparsa onlar ziyana uğramış demektir. Münafikun, 63/9

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِنَّ مِنْ اَزْوَاجِكُمْ وَاَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ وَاِنْ تَعْفُوا وَتَصْفَحُوا وَتَغْفِرُوا فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٤﴾ اِنَّمَا اَمْوَالُكُمْ وَاَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاللّٰهُ عِنْدَهُ اَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ Ey iman edenler! Eşlerinizden ve **çocuklarınızdan** size düşman olanlar da vardır. Onlardan sakının. Ama affeder, kusurlarını örtüp görmezseniz, bilin ki, Allah çok bağışlayan, çok esirge- yendir. Mallarınız ve **çocuklarınız** ancak birer imtihandır; Allah katında ise büyük bir mükâfat vardır. Tegabün, 64/14-15

ÇOK KADINLA EVLİLİK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا تُقْسِطُوا فِى الْيَتَامٰى فَانْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَثْنٰى وَثُلٰثَ وَرُبَاعَ فَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ ذٰلِكَ اَدْنٰى اَلَّا تَعُولُوا Eğer gözetiminiz altındaki yetim kızlar ile evlenmeyi düşünür ama onların haklarını gerektiği gibi koruyamayacağınızdan korkarsanız size nikâhı düşen kadınlardan ikisi, üçü ya da dördü ile evlenebilirsiniz. Ama eğer onlar arasında adil davranamayacağınızdan korkarsanız tek kadınla evleniniz, ya da sahip olduğunuz esir kadınlarla evleniniz. Bu, doğru yoldan sapmamanız için daha uygundur. Nisa, 4/3

وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا اَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمَيْلِ فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ وَاِنْ تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا Ne kadar özen gösterseniz de eşleriniz arasında adaleti sağlayamazsınız. O halde birine iyice tutulup öbürünü ortada bırakmayınız. Eğer arayı düzeltir. Allah'a karşı gelmekten sakınırsanız, şüphesiz Allah çok bağışlayıcı ve çok merhamet edicidir. Nisa, 4/129

DABBETÜ'L-ARZ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَاِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ اَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِنَ الْاَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ اَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِاٰيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ Kıyametin kopacağı ile ilgili O söz, başlarına geldiği zaman, onlara yerden bir **Dabbe** çıkarırız; o da, insanların Bizim ayetlerimize kesin bir bilgiyle inanmadıklarını onlara söyler. Neml, 27/82

DAĞLAR

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَهُوَ الَّذٖى مَدَّ الْاَرْضَ وَجَعَلَ فٖيهَا رَوَاسِىَ وَاَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فٖيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشِى الَّيْلَ النَّهَارَ اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ Yeri döşeyen, onda oturaklı **dağlar** ve ırmaklar yaratan ve bütün bitkileri çift olarak yaratan O'dur. Geceyi de gündüzün üzerine O örtüyor. Şüphesiz bunlarda düşünen bir toplum için ibretler vardır. Ra'd, 13/3

وَالْاَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَاَلْقَيْنَا فٖيهَا رَوَاسِىَ وَاَنْبَتْنَا فٖيهَا مِنْ كُلِّ شَىْءٍ مَوْزُونٍ Yeri de yaydık, ona **sabit dağlar** yerleştirdik ve orada ölçülü bir biçimde her şeyi bitirdik. Hicr, 15/19

وَاَلْقٰى فِى الْاَرْضِ رَوَاسِىَ اَنْ تَمٖيدَ بِكُمْ وَاَنْهَارًا وَسُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ Ve sizi sarsmasın diye arza yerinden oynatılmaz **dağlar** ve yolunuzu bulasınız diye nehirler, yollar yerleştirdi. Nahl, 16/15

وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبّٖى نَسْفًا ﴿١٠٥﴾ فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ﴿١٠٦﴾ لَا تَرٰى فٖيهَا عِوَجًا وَلَا اَمْتًا ﴿١٠٧﴾ Sana **dağların** kıyamet günündeki halini soruyorlar. De ki: "Rabbim onları toz edip savuracak. Onların yerlerini dümdüz, boş bir alan halinde bırakacaktır. Orada ne çukur ne de tümsek göremeyeceksin." Ta-Ha, 20/105-106-107

وَجَعَلْنَا فِى الْاَرْضِ رَوَاسِىَ اَنْ تَمٖيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فٖيهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ Yeryüzünde, onları sarsmasın diye, sabit **dağlar** yarattık ve varacakları yere yol bulabilsinler diye geniş yollar açtık. Enbiya, 21/31

اَمَّنْ جَعَلَ الْاَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا اَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِىَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ءَاِلٰهٌ مَعَ اللّٰهِ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ Peki, kimdir, yeryüzünü yerleşime uygun hale getiren ve vadilerden dereler, ırmaklar akıtan ve onun üzerine **sağlam dağlar** yerleştiren. İki denizin arasına bir engel koyan? Allah'la beraber başka bir tanrı, öyle mi? Hayır hayır, onların çoğu gerçeği bilmezler. Neml, 27/61

وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِىَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ صُنْعَ اللّٰهِ الَّذٖى اَتْقَنَ كُلَّ شَىْءٍ اِنَّهُ خَبٖيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ **Dağları** görürsün, onları hareketsiz sanırsın. Oysaki onlar bulutların geçişi gibi hareket ederler. Bunu, her şeyi sağlam ve yerli yerince yapan Allah yapmıştır. Şüphesiz O yaptıklarının bilincindedir. Neml, 27/88

خَلَقَ السَّمٰوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَاَلْقٰى فِى الْاَرْضِ رَوَاسِىَ اَنْ تَمٖيدَ بِكُمْ وَبَثَّ فٖيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَاَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاَنْبَتْنَا فٖيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرٖيمٍ Allah gökleri görebileceğiniz direkler olmaksızın yarattı. Yeryüzüne de, sizi sarsmasın diye **sabit dağl**ar koydu ve orada her türlü canlıyı yaydı. Gökten yağmur indirip orada her türden güzel ve faydalı bitki bitirdi. Lokman, 31/10

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاَخْرَجْنَا بِهٖ ثَمَرَاتٍ مُخْتَلِفًا اَلْوَانُهَا وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بٖيضٌ وَحُمْرٌ مُخْتَلِفٌ اَلْوَانُهَا وَغَرَابٖيبُ سُودٌ Görmüyor musun ki Allah gökten su indirerek onunla türlü türlü ürünler çıkardı. **Dağlarda** da beyaz, kırmızı birbirinden farklı çeşitli renklerde yollar/katmanlar var, simsiyah taşlar da var. Fatır, 35/27

وَجَعَلَ فٖيهَا رَوَاسِىَ مِنْ فَوْقِهَا وَبَارَكَ فٖيهَا وَقَدَّرَ فٖيهَا اَقْوَاتَهَا فٖى اَرْبَعَةِ اَيَّامٍ سَوَاءً لِلسَّائِلٖينَ O, dört gün/dört evrede, yeryüzünde yükselen **sabit dağlar** yarattı, orada bolluk ve bereket meydana getirdi. Fussilet, 41/10

اَفَلَمْ يَنْظُرُوا اِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ ﴿٦﴾ وَالْاَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَاَلْقَيْنَا فٖيهَا رَوَاسِىَ وَاَنْبَتْنَا فٖيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهٖيجٍ ﴿٧﴾ Üstlerindeki göğe bakmazlar mı? Onu nasıl bina ettik, nasıl donattık! Onda hiçbir düzensizlik ve eksiklik yoktur. Yeryüzünü de yaydık ve orada **sabit dağlar** yerleştirdik. Orada her türden iç açıcı çift bitkiler bitirdik. Kaf, 50/6-7

اَلَمْ نَجْعَلِ الْاَرْضَ كِفَاتًا ﴿٢٥﴾ اَحْيَاءً وَاَمْوَاتًا ﴿٢٦﴾ وَجَعَلْنَا فٖيهَا رَوَاسِىَ شَامِخَاتٍ وَاَسْقَيْنَاكُمْ مَاءً فُرَاتًا ﴿٢٧﴾ Biz yeryüzünü dirileri de ölüleri de toplayan bir yurt yapmadık mı? Orada sabit **yüce dağlar** yaratmadık mı ve size tatlı bir su içirmedik mi? Mürselat, 77/25-26-27

اَلَمْ نَجْعَلِ الْاَرْضَ مِهَادًا ﴿٦﴾ Biz, yeryüzünü bir döşek,

وَالْجِبَالَ اَوْتَادًا ﴿٧﴾ **Dağları da** birer kazık yapmadık mı? Nebe, 78/6-7

وَالْاَرْضَ بَعْدَ ذٰلِكَ دَحٰيهَا ﴿٣٠﴾ Ondan suyunu ve bitkilerini çıkardı.

اَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعٰيهَا ﴿٣١﴾ Ardından yeri düzenleyip döşedi.

وَالْجِبَالَ اَرْسٰيهَا ﴿٣٢﴾ **Dağları** sağlam bir şekilde yerleştirdi. Naziat, 79/30-31-32

DALALET/SAPIKLIK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقٖيمَ ﴿٦﴾ صِرَاطَ الَّذٖينَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّٓالّٖينَ ﴿٧﴾ Bizi doğru yola, kendilerine nimet verdiklerinin yoluna ilet; gazaba uğrayanlarınkine ve **sapıklarınkine** değil. Fatiha, 1/6-7

...مَنْ اَضَلَّ اللّٰهُ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبٖيلًا Allah'ın **saptırdığını** yola getirmek mi istiyorsunuz? Allah kimi **saptırırsa,** sen onun için asla bir çıkış yolu bulamazsın. Nisa, 4/88

وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدٰى وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبٖيلِ الْمُؤْمِنٖينَ نُوَلِّهٖ مَا تَوَلّٰى وَنُصْلِهٖ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصٖيرًا Kim de kendisine doğru yol belli olduktan sonra Elçi'ye karşı gelir ve müminlerin yolundan başka bir yola uyarsa, onu döndüğü o yola yöneltiriz ve cehenneme sokarız. Ne kötü bir gidiş yeridir orası! Nisa, 4/115

...وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبٖيلًا Allah, kimi **saptırırsa** artık ona asla bir çıkar yol bulamazsın. Nisa, 4/143

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا صُمٌّ وَبُكْمٌ فِى الظُّلُمَاتِ مَنْ يَشَاِ اللّٰهُ يُضْلِلْهُ وَمَنْ يَشَاْ يَجْعَلْهُ عَلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ Ayetlerimizi yalanlayanlar karanlıklar içinde kalmış sağır ve dilsizlerdir. Allah kimi dilerse onu **şaşırtır,** dilediğini de doğru yola iletir. En'âm, 6/39

فَمَنْ يُرِدِ اللّٰهُ اَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْاِسْلَامِ وَمَنْ يُرِدْ اَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَاَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِى السَّمَاءِ كَذٰلِكَ يَجْعَلُ اللّٰهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ Allah, kimi doğruya iletmek isterse, onun göğsünü İslâm'a açar. Kimi de **saptırmak** isterse, göğsünü göğe çıkıyormuşçasına daraltır ve sıkar. Allah, inanmayanlara azap ve sıkıntıyı işte böyle verir. En'âm, 6/125

فَرِيقًا هَدٰى وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ اِنَّهُمُ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ اَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَيَحْسَبُونَ اَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ Allah, insanların bir kısmını doğru yola iletti, bir kısmını da **sapıklığı** hak etti. Çünkü onlar Allah'ı bir yana bırakarak şeytanları dost edindiler ve buna rağmen doğru yolda olduklarını sanıyorlar. A'raf, 7/30

مَنْ يَهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِى وَمَنْ يُضْلِلْ فَاُولٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ Allah, kimi doğru yola iletirse, o doğru yolu bulmuştur. Kimleri de **saptırırsa,** işte onlar, ziyana uğrayanların ta kendileridir. A'raf, 7/178

مَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَلَا هَادِىَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ فِى طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ Allah, kimi **saptırırsa** artık onu doğru yola iletecek kimse yoktur. Allah, onları azgınlıkları içinde bırakır, bocalayıp dururlar. A'raf, 7/186

قُلْ يَا اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنِ اهْتَدٰى فَاِنَّمَا يَهْتَدِى لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا اَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ De ki: "Ey insanlar, size Rabbinizden gerçek/Kur'an gelmiştir. Artık kim doğru yola girerse, ancak kendisi için girer. Kim de **saparsa** ancak kendi aleyhine sapar. Ben sizden sorumlu değilim." Yunus, 10/108

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا اُنْزِلَ عَلَيْهِ اٰيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ اِنَّ اللّٰهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِى اِلَيْهِ مَنْ اَنَابَ İnkâr edenler; "Rabbi ona bir mucize indirseydi ya!" derler. De ki: "Allah dilediğini **saptırır.** Kendisine yöneleni de doğru yola iletir." Ra'd, 13/27

بَلْ زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَكْرُهُمْ وَصُدُّوا عَنِ السَّبِيلِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ...Hayır, inkâr edenlere hileleri güzel gösterildi ve onlar doğru yoldan saptırıldılar. Allah, kimi **saptırırsa** artık onu doğru yola iletecek yoktur. Ra'd, 13/33

وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ اِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ اللّٰهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِى مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ Biz her peygamberi, ancak kendi kavminin diliyle gönderdik ki, onlara Allah'ın emirlerini iyice açıklasın. Allah, dilediğini **saptırır,** dilediğini de doğru yola iletir. O, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir. İbrahim, 14/4

اِنْ تَحْرِصْ عَلٰى هُدٰيهُمْ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِى مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ Sen onların doğru yolu bulmalarını çok istesen de kesinlikle Allah **saptırdığı** kimseyi doğru yola iletmez. Onların yardımcıları yoktur. Nahl, 16/37

وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ لَجَعَلَكُمْ اُمَّةً وَاحِدَةً وَلٰكِنْ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِى مَنْ يَشَاءُ وَلَتُسْـَٔلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ Allah dileseydi, hepinizi tek bir ümmet yapardı. Fakat O, dilediğini **saptırır,** dilediğini de doğru yola iletir. Sizler yaptığınız işlerden kesinlikle sorguya çekileceksiniz. Nahl, 16/93

مَنِ اهْتَدٰى فَاِنَّمَا يَهْتَدِى لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتّٰى نَبْعَثَ رَسُولًا Kim doğru yolu bulmuşsa, ancak kendisi için bulmuştur; kim de **sapıtmışsa** kendi aleyhine sapıtmıştır. Hiçbir günahkâr diğer bir günahkârın günahını yüklenmez. Biz, bir peygamber göndermedikçe azap edici değiliz. İsra, 17/15

وَمَنْ يَهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ اَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِهِ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عَلٰى وُجُوهِهِمْ عُمْيًا وَبُكْمًا وَصُمًّا مَاْوٰيهُمْ جَهَنَّمُ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَعِيرًا Allah, kimi doğru yola iletirse işte o, doğru yolu bulmuştur. Kimi de **saptırırsa,** böyleleri için O'nun dışında dostlar bulamazsın. Onları kıyamet günü körler, dilsizler ve sağırlar olarak yüzüstü dirilteceğiz. Varacakları yer cehennemdir. Cehennemin ateşi dindikçe, onun çılgın ateşini artırırız. İsra, 17/97

مَنْ يَهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا...Allah, kime hidayet ederse işte o, doğru yolu bulur. Kimi de **şaşırtırsa,** artık ona doğru yolu gösterecek bir dost bulamazsın. Kehf, 18/17

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِى السَّمٰوَاتِ وَمَنْ فِى الْاَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنْ يُهِنِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُكْرِمٍ اِنَّ اللّٰهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ Göklerdeki ve yerdeki tüm varlıkların, güneşin, ayın, yıldızların, dağların, ağaçların, **hayvanların** ve çok sayıda insanın Allah'a secde ettiklerini, O'nun buyruğuna boyun eğdiklerini görmüyor musun? Çoğu insan da azaba çarpılmayı hak etmiştir. Allah'ın alçalttığı kimseye hiç kimse onur ve saygınlık kazandıramaz. Hiç şüphesiz Allah dilediğini yapar. Hac, 22/18 *(Secde Ayeti)*

فَمَنِ اهْتَدٰى فَاِنَّمَا يَهْتَدِى لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَقُلْ اِنَّمَا اَنَا مِنَ الْمُنْذِرِينَ...Kim doğru yola gelirse kendi iyiliği için doğru yola gelmiş olur. Kim eğri yola **saparsa** de ki; ben sadece bir uyarıcıyım. Neml, 27/92

بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا اَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ فَمَنْ يَهْدِى مَنْ اَضَلَّ اللّٰهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ Hayır o zulmedenler bilgisizce kendi heveslerine uydular. Allah'ın **saptırdığı** kimseyi kim doğru yola iletebilir? Onların yardımcıları da yoktur. Rum, 30/29

قُلْ اِنْ ضَلَلْتُ فَاِنَّمَا اَضِلُّ عَلٰى نَفْسِى وَاِنِ اهْتَدَيْتُ فَبِمَا يُوحِى اِلَىَّ رَبِّى اِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ De ki: "Ben eğer **sapmışsam,** ancak kendi aleyhime sapmış olurum. Eğer hidayete ermişsem, bu da Rabbimin bana vahyettiği sayesindedir. Şüphesiz O, hakkıyla işitendir, kuluna çok yakındır." Sebe, 34/50

اَفَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَاٰهُ حَسَنًا فَاِنَّ اللّٰهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدٖى مَنْ يَشَاءُ فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسَرَاتٍ اِنَّ اللّٰهَ عَلٖيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ İşlediği kötü işi kendisine yakıştıran ve onu güzel gören adam, iyiyi, kötüyü bilen gibi midir? Allah dilediğini **saptırır**, dilediğini de doğru yola iletir. Sakın onlar için hayıflanma. Hiç kuşkusuz onların neler yaptıklarını Allah iyi bilir. Fatır, 35/8

...ذٰلِكَ هُدَى اللّٰهِ يَهْدٖى بِهٖ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ İşte bu Kur’an Allah’ın hidayet rehberidir. Onunla dilediği- ni doğru yola iletir. Allah, kimi **saptırırsa** artık onun için hiçbir yol gösterici yoktur. Zümer, 39/23

اَلَيْسَ اللّٰهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذٖينَ مِنْ دُونِهٖ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ Allah, kuluna yetmez mi? Seni Allah’tan başkalarıyla korkutmaya çalışıyorlar. Allah, kimi **saptırırsa** artık ona bir yol gösterici yoktur. Zümer, 39/36

اِنَّا اَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنِ اهْتَدٰى فَلِنَفْسِهٖ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكٖيلٍ Kuşkusuz, bu Kitap'ı biz sana insanlar için hak/gerçek olarak indirdik. Artık kim doğru yolu seçerse kendi lehinedir; kim de **saparsa** kendi aleyhine sapmış olur. Sen onlar üzerine vekil değilsin. Zümer, 39/41

...اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبٖيلِهٖ وَهُوَ اَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدٰى Hiç kuşkusuz senin Rabbin kimin yolundan **saptığını** bildiği gibi kimin doğru yolda olduğunu da bilir. Necm, 53/30

DEDİKODU/GIYBET

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

لَا يُحِبُّ اللّٰهُ الْجَهْرَ بِالسُّوءِ مِنَ الْقَوْلِ اِلَّا مَنْ ظُلِمَ وَكَانَ اللّٰهُ سَمٖيعًا عَلٖيمًا Allah haksızlığa uğrayanların dışında kimsenin açıkça **kötü söz** söylemesini sevmez. Hiç kuşkusuz Allah her şeyi işiten ve görendir. Nisa, 4/148

يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثٖيرًا مِنَ الظَّنِّ اِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ اِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبْ بَعْضُكُمْ بَعْضًا اَيُحِبُّ اَحَدُكُمْ اَنْ يَاْكُلَ لَحْمَ اَخٖيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ تَوَّابٌ رَحٖيمٌ Ey inananlar! Zandan çok sakının. Zira zanların bir kısmı günahtır. Birbirinizin kusurlarını araştırmayın; biriniz diğerinizi arkasından **çekiştirmesin.** Biriniz ölmüş kardeşinin etini yemeyi sever mi? İşte bundan iğrendiniz. O halde Allah’tan korkun, şüphesiz Allah, tövbeyi çok kabul eden, çok esirgeyendir. Hucurat, 49/12

وَيْلٌ لِكُلِّ هُمَزَةٍ لُمَزَةٍ ﴿١﴾ اَلَّذٖى جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ ﴿٢﴾ Mal toplayan ve onu durmadan sayan, **Arkadan çekiştirip duran**, kaş göz hareketleriyle alay eden her kişinin vay haline; Hümeze, 104/1-2

DENİZLER

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

وَهُوَ الَّذٖى سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَاْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَاخِرَ فٖيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهٖ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ O, taze et yemeniz ve takınacağınız süs eşyası çıkarmanız için **denizi** sizin hizmetinize verendir. Gemilerin orada suyu yara yara gittiğini görürsün. Bütün bunlar O’nun cömertliğinden bir pay aramanız ve nimetine şükretmeniz içindir. Nahl, 16/14

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِى الْاَرْضِ وَالْفُلْكَ تَجْرٖى فِى الْبَحْرِ بِاَمْرِهٖ وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ اَنْ تَقَعَ عَلَى الْاَرْضِ اِلَّا بِاِذْنِهٖ اِنَّ اللّٰهَ بِالنَّاسِ لَرَؤُفٌ رَحٖيمٌ Allah’ın yeryüzündeki her şeyi ve **denizde** O’nun koyduğu fizik kanunları gereği akıp giden gemileri hizmetinize verdiğini görmüyor musun? O’nun izni olmadıkça, göğü yerin üzerine düşmemesi için tutuyor. Allah, insanlara karşı gerçekten çok şefkatli ve merhametlidir. Hac, 22/65

وَهُوَ الَّذٖى مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهٰذَا مِلْحٌ اُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَحْجُورًا O, birinin suyu tatlı, diğerininki tuzlu ve acı olan iki **denizi** salıverip aralarına da görünmez bir perde/karışmalarını önleyici bir engel koyandır. Furkan, 25/53

اَمَّنْ جَعَلَ الْاَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا اَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِىَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ءَاِلٰهٌ مَعَ اللّٰهِ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ Peki, kimdir, yeryüzünü yerleşime uygun hale getiren ve vadilerden dereler, ırmaklar akıtan ve onun üzerine sağlam dağlar yerleştiren. İki **denizin** arasına bir engel koyan? Allah’la beraber başka bir tanrı, öyle mi? Hayır hayır, onların çoğu gerçeği bilmezler. Neml, 27/61

اَلَمْ تَرَ اَنَّ الْفُلْكَ تَجْرٖى فِى الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللّٰهِ لِيُرِيَكُمْ مِنْ اٰيَاتِهٖ اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ Size varlığının delillerini göstermesi için, Allah’ın lütfüyle/koyduğu fizik kanunlarıyla gemilerin **denizde** nasıl yüzdüğünü görmedin mi? Şüphesiz bunda, çok sabreden, **çok** şükreden herkes için dersler vardır. Lokman, 31/31

وَمَا يَسْتَوِى الْبَحْرَانِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ شَرَابُهُ وَهٰذَا مِلْحٌ اُجَاجٌ وَمِنْ كُلٍّ تَاْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ فٖيهِ مَوَاخِرَ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهٖ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ İki **deniz** aynı olmaz. Şu tatlıdır, susuzluğu giderir, içimi kolaydır. Şu ise tuzludur, acıdır. Bununla beraber her birinden taze et yersiniz ve takınacağınız süs eşyası çıkarırsınız. Ayrıca Allah’ın lütfundan istemeniz ve şükretmeniz için gemilerin suyu yara yara gittiğini görürsün. Fatır, 35/12

اِنْ يَشَاْ يُسْكِنِ الرّٖيحَ فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلٰى ظَهْرِهٖ اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ Dilerse O, rüzgârı durdurur da **denizin** üstünde kalakalırlar. Elbette bunda çok sabreden ve şükreden herkes için ibretler vardır. Şûra, 42/33

اَللّٰهُ الَّذٖى سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِىَ الْفُلْكُ فٖيهِ بِاَمْرِهٖ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهٖ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ O Allah ki, hem gemiler hareket etsin, hem de ihtiyaç duyduğunuz şeyleri elde edebilesiniz diye **denizi** hazırlayıp sizin hizmetinize verdi. Umulur ki şükredersiniz. Casiye, 45/12

مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ﴿١٩﴾ بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ ﴿٢٠﴾ فَبِاَيِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢١﴾ Birbirleriyle kavuşup karışmak üzere iki **denizi** salıverdi. Ama aralarında birbirlerine karışmalarını önleyen bir engel vardır. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz? Rahman, 55/19-20-21

يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٢٢﴾ فَبِاَيِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٣﴾ **Denizlerin** her ikisinden de inci ve mercan çıkar. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz? Rahman, 55/22-23

DİN

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللّٰهِ الْاِسْلَامُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ اِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ فَاِنَّ اللّٰهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ Şüphesiz Allah katında **din İslâm'dır**. Kitap verilmiş olanlar, kendilerine bu konuda bilgi geldikten sonra sırf, aralarındaki ihtiras ve aşırılık yüzünden ayrılığa düştüler. Kim Allah'ın âyetlerini inkâr ederse, bilsin ki Allah, hesabı çok çabuk görendir. Al-i İmran, 3/19

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْاِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْاٰخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ Kim İslâm'dan başka **bir din ararsa,** bilsin ki, o din asla kabul edilmeyecek ve o, ahirette kaybedenlerden olacaktır. Al-i İmran, 3/85

هُوَ الَّذِي اَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدٰى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ Müşrikler hoşlanmasalar bile Allah **dinini,** bütün dinlere üstün kılmak için, peygamberini hidayetle ve hak dinle gönderendir. Tövbe, 9/33

... اَنْ اَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ ...**Dini** dosdoğru tutun ve onda ayrılığa düşmeyin!… Şura, 42/13

a) Dinde Zorlama Yoktur:

لَا اِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللّٰهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقٰى لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ **Dinde baskı ve zorlama yoktur.** Artık doğru ile yanlış, birbirinden ayrılmıştır/her insan da bunları fark edecek seviyeye gelmiştir. Artık kim sapıklık ve bilgisizliği, azgınlık ve aşırılığı reddederek Allah'a inanırsa, gerçekten o kopması imkânsız sağlam bir kulpa yapışmıştır. Allah her şeyi işitir ve bilir. Bakara, 2/256

وَجَاهِدُوا فِي اللّٰهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ اجْتَبٰيكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ Allah adına gerektiği gibi cihad edin. O, sizi seçti ve **dinde üzerinize hiçbir güçlük yüklemedi**…Hac, 22/78

b) Dinden Dönenler:

... وَمَنْ يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَاُولٰئِكَ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَاُولٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا Sizden kim **dininden döner** de kâfir olarak ölürse öylelerin bütün yapıp ettikleri dünyada da, ahirette de boşa gitmiştir. Bunlar cehennemliklerdir, orada sürekli kalacaklardır. Bakara, 2/217

... وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلٰى عَقِبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللّٰهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللّٰهُ الشَّاكِرِينَ Her kim **dininden dönerse**, Allah'a hiçbir zarar veremez. Allah, şükredenleri mükâfatlandıracaktır. Al-i İmran, 3/144

كَيْفَ يَهْدِي اللّٰهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ اِيمَانِهِمْ وَشَهِدُوا اَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ İman ettikten, Peygamberin hak olduğuna şahitlik ettikten ve kendilerine açık deliller geldikten sonra **dininden dönüp** inkâr eden toplumu Allah nasıl doğru yola eriştirir? Allah, zalim toplumu doğru yola iletmez. Al-i İmran, 3/86

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللّٰهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ اَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ اَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذٰلِكَ فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ Ey iman edenler! Sizden kim **dininden dönerse**, bilin ki Allah onların yerine öyle bir topluluk getirir ki, Allah onları sever, onlar da Allah'ı severler. Onlar müminlere karşı alçak gönüllü, kâfirlere karşı güçlü, sert ve onurludurlar. Allah yolunda savaşırlar. Bu yolda hiç kimsenin kınamasından/eleştirisinden de korkmazlar. İşte bu, Allah'ın bir lütfüdür. Onu dilediğine verir. Allah lütfü geniş olandır, hakkıyla bilendir. Maide, 5/54

مَنْ كَفَرَ بِاللّٰهِ مِنْ بَعْدِ اِيمَانِهِ اِلَّا مَنْ اُكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْاِيمَانِ وَلٰكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللّٰهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ Kim iman ettikten sonra Allah'ı **inkâr** ederse ve bu inkârıyla sevinç duyarsa işte Allah'ın gazabı bunlaradır; onlar için büyük bir azap da vardır. Ancak kalbi imanla dolu olduğu halde zorlanan kimse hariç. Nahl, 16/106

اِنَّ الَّذِينَ ارْتَدُّوا عَلٰى اَدْبَارِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَاَمْلٰى لَهُمْ Kendilerine doğru yol belli olduktan sonra **dininden dönenlere** şeytan taptıklarını güzel göstermiş ve onları ümitlendirmiştir. Muhammed, 47/25

DİRİLME

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

a) Yeniden dirilme:

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللّٰهِ وَكُنْتُمْ اَمْوَاتًا فَاَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ Allah'ı nasıl inkâr edersiniz ki siz, hiçbir şey değilken O sizi yaratarak diriltti. Sonra ecelleriniz gelince sizleri yine öldürecek, sonra kıyamette sizi tekrar **diriltecek.** Sonra da yaptıklarınızın hesabını vermek için O'na döndürüleceksiniz. Bakara, 2/28

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللّٰهِ... **Allah'ın huzuruna çıkmayı** yalanlayanlar gerçekten kendilerine yazık etmişlerdir… En'âm, 6/31

وَلَئِنْ قُلْتَ اِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذٖينَ كَفَرُوا اِنْ هٰذَا اِلَّا سِحْرٌ مُبٖينٌ... Sen, "Kuşkusuz, sizler ölümden sonra **diriltileceksiniz!**" dediğinde, inkârcılar: "Bu apaçık bir büyüden başka şey değildir" derler. Hud, 11/7

وَاَقْسَمُوا بِاللّٰهِ جَهْدَ اَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللّٰهُ مَنْ يَمُوتُ بَلٰى وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾ لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذٖى يَخْتَلِفُونَ فٖيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذٖينَ كَفَرُوا اَنَّهُمْ كَانُوا كَاذِبٖينَ ﴿٣٩﴾ Onlar, “Allah, ölen bir kimseyi diriltmez” diye var güçleriyle Allah’a yemin ettiler. Hayır, **diriltecek!** Bu O’nun yerine getireceği kesin bir sözdür, Fakat insanların çoğu bilmezler. **Diriltecek ki,** onlara, ihtilafa düştükleri şeyi açıkça göstersin ve küfre sapanlar kendilerinin yalancılar olduğunu bilsinler. Nahl, 16/38-39

وَقَالُوا ءَاِذَا كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا ءَاِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدٖيدًا ﴿٤٩﴾ قُلْ كُونُوا حِجَارَةً اَوْ حَدٖيدًا ﴿٥٠﴾ اَوْ خَلْقًا مِمَّا يَكْبُرُ فٖى صُدُورِكُمْ فَسَيَقُولُونَ مَنْ يُعٖيدُنَا قُلِ الَّذٖى فَطَرَكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ فَسَيُنْغِضُونَ اِلَيْكَ رُؤُسَهُمْ وَيَقُولُونَ مَتٰى هُوَ قُلْ عَسٰى اَنْ يَكُونَ قَرٖيبًا ﴿٥١﴾ Bir de şöyle dediler: “Biz, kemik ve toz yığını olduğumuz vakit mi, gerçekten biz mi yeni bir yaratılışla **diriltileceğiz?**” De ki: “Şüphe mi var? İster taş olun ister demir! Yahut aklınızca, diriltilmesi daha da imkânsız olan başka bir varlık olun, yine de **diriltileceksiniz**.” Diyecekler ki: “Peki bizi hayata tekrar kim döndürecek?” De ki: “Sizi ilk defa yaratan.” Bunun üzerine başlarını sana alaylı bir tarzda sallayacaklar ve “Ne zamanmış o?” diyecekler. De ki: “Yakın olsa gerek!” İsrâ, 17/49-50-51

وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْاَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ اَحَدًا ﴿٤٧﴾ وَعُرِضُوا عَلٰى رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ اَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا ﴿٤٨﴾ Kıyamet günü dağları yerlerinden, söküp yürütürüz. Yeryüzünü çırılçıplak ve dümdüz görürsün. Tek bir kişi kalmayacak şekilde tüm insanları **diriltip** bir araya toplarız. Hepsi de saf saf Rabbin huzuruna getirilirler. Der ki; And olsun ki işte sizler; ilk yarattığımız gibi çırılçıplak bize geldiniz. Ama ne yazık ki sizler; size gerçekleşeceğini söylediğimiz bu yer ve zamanın gerçek olmayacağını iddia ediyordunuz. Kehf, 18/47-48

وَيَقُولُ الْاِنْسَانُ ءَاِذَا مَا مِتُّ لَسَوْفَ اُخْرَجُ حَيًّا ﴿٦٦﴾ اَوَلَا يَذْكُرُ الْاِنْسَانُ اَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْئًا ﴿٦٧﴾ İnsan der ki: "Sahi, ben öldükten sonra **diriltilip** kabrimden çıkarılacak mıyım?" O insan hiç düşünmüyor mu ki, o hiçbir şey değilken Biz onu yaratıp var ettik? Meryem, 19/66-67

يَوْمَ نَطْوِى السَّمَاءَ كَطَىِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ كَمَا بَدَاْنَا اَوَّلَ خَلْقٍ نُعٖيدُهُ وَعْدًا عَلَيْنَا اِنَّا كُنَّا فَاعِلٖينَ Düşün ki o gün göğü, kitap sayfalarını dürer gibi düreceğiz. Varlıkları yaratmaya ilk başladığımız gibi, tekrar **var edeceğiz**. Bu yerine getirmeyi üstlendiğimiz bir sözdür. Hiç tartışmasız Biz bunları yaparız. Enbiya, 21/104

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ وَاَنَّهُ يُحْيِى الْمَوْتٰى وَاَنَّهُ عَلٰى كُلِّ شَیْءٍ قَدٖيرٌ ﴿٦﴾ وَاَنَّ السَّاعَةَ اٰتِيَةٌ لَا رَيْبَ فٖيهَا وَاَنَّ اللّٰهَ يَبْعَثُ مَنْ فِى الْقُبُورِ ﴿٧﴾ İşte böyle; şüphesiz Allah, hakkın ta kendisidir ve şüphesiz **ölüleri diriltir** ve elbet her şeye güç yetirendir. Çünkü kıyamet kesin gelecektir. Onda hiçbir şüphe yoktur ve şüphesiz Allah, kabirlerdeki kimseleri **diriltecektir**. Hac, 22/6-7

ثُمَّ اِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ تُبْعَثُونَ Sonra siz kıyamet günü yeniden **diriltileceksiniz.** Mü’minun, 23/16

وَقَالَ الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِهِ الَّذٖينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِلِقَاءِ الْاٰخِرَةِ وَاَتْرَفْنَاهُمْ فِى الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا مَا هٰذَا اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يَاْكُلُ مِمَّا تَاْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ ﴿٣٣﴾

Onun kavminden, kâfir olup ahirete ulaşmayı inkâr eden ve dünyada kendilerine refah verdiğimiz varlıklı kişiler şöyle dediler: “Bu, dediler, sadece sizin gibi bir insandır; sizin yediğinizden yer, sizin içtiğinizden içer.”

وَلَئِنْ اَطَعْتُمْ بَشَرًا مِثْلَكُمْ اِنَّكُمْ اِذًا لَخَاسِرُونَ ﴿٣٤﴾ Gerçekten, tıpkı kendiniz gibi bir insana itaat ederseniz herhalde ziyan edersiniz.

اَيَعِدُكُمْ اَنَّكُمْ اِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظَامًا اَنَّكُمْ مُخْرَجُونَ ﴿٣٥﴾ Size, öldüğünüz, toprak ve kemik yığını haline geldiğinizde, mutlak surette sizin diriltileceğinizi mi vâdediyor?

هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ ﴿٣٦﴾ Heyhat o size vaad edilen şey ne kadar uzak!

اِنْ هِىَ اِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثٖينَ ﴿٣٧﴾ “Hayat, bu dünya hayatından ibarettir. Ölürüz ve yaşarız. Biz tekrar **diriltilecek** değiliz.”

اِنْ هُوَ اِلَّا رَجُلٌ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنٖينَ ﴿٣٨﴾ “Bu adam, sadece Allah hakkında yalan uyduran bir kimsedir; biz ona inanmıyoruz.” Dediler. Mü’minun, 23/33…38

وَهُوَ الَّذٖى يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعٖيدُهُ وَهُوَ اَهْوَنُ عَلَيْهِ... Önce yaratan sonra da yeniden hayat verip **dirilten** O'dur. Bu, da O'na göre pek kolaydır… Rum, 30/27

وَقَالَ الَّذٖينَ اُوتُوا الْعِلْمَ وَالْاٖيمَانَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ فٖى كِتَابِ اللّٰهِ اِلٰى يَوْمِ الْبَعْثِ فَهٰذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلٰكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ Kendilerine bilgi ve iman verilenler dediler ki; “Andolsun siz, Allah'ın yazgısınca tayin edilen yeniden dirilme gününe kadar kaldınız. İşte bu **yeniden dirilme günüdür.** Fakat siz bilmiyordunuz.” Rum, 30/56

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ وَاخْشَوْا يَوْمًا لَا يَجْزٖى وَالِدٌ عَنْ وَلَدِهٖ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَنْ وَالِدِهٖ شَيْئًا اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ بِاللّٰهِ الْغَرُورُ Ey İnsanlar! Rabbinizden korkun. Ne babanın evlâdı, ne evlâdın babası namına bir şey ödeyemeyeceği günden çekinin. Bilin ki, Allah'ın yeniden **dirilmeyle** ilgili verdiği söz gerçektir. Sakın dünya hayatı sizi aldatmasın ve şeytan, Allah'ın affına güvendirerek sizi kandırmasın. Lokman, 31/33

اِنَّا نَحْنُ نُحْيِ الْمَوْتٰى وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَاٰثَارَهُمْ وَكُلَّ شَیْءٍ اَحْصَيْنَاهُ فٖى اِمَامٍ مُبٖينٍ Şüphesiz ölüleri Biz **diriltiriz** Biz. Ve onların gelecek için yaptıkları her türlü eylemi ve geride bıraktıkları eserleri de kayda geçiririz. Zira Biz, her şeyin apaçık bir kitapta kayda geçirmişizdir. Yasin, 36/12

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ ﴿٧٨﴾ قُلْ يُحْيِيهَا الَّذٖى اَنْشَاَهَا اَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلٖيمٌ ﴿٧٩﴾ Bir de insan, kendi yaratılışını unutarak bize bir örnek getirdi. Ve dedi ki: “şu çürümüş kemikleri kim diriltecek?” De ki: "Onları ilk defa yaratan **diriltir**, hem O, yaratmanın her türlüsünü bilir." Yasin, 36/78-79

وَنُفِخَ فِى الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِى السَّمٰوَاتِ وَمَنْ فِى الْاَرْضِ اِلَّا مَنْ شَاءَ اللّٰهُ ثُمَّ نُفِخَ فٖيهِ اُخْرٰى فَاِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ Ve Sûr'a üfürülmüştür de göklerdekilerin ve yeryüzündekilerin hepsi de, o sesin şiddetinden ölüp gitmiştir, sonra bir daha üfürülünce o zaman hepsi **dirilmiştir**, ne olacak diye bakınıp dururlar. Zümer, 39/68

اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ الَّذٖى خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَلَمْ يَعْىَ بِخَلْقِهِنَّ بِقَادِرٍ عَلٰى اَنْ يُحْيِىَ الْمَوْتٰى بَلٰى اِنَّهُ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدٖيرٌ Gökleri ve yeri yaratan ve onları yaratmaktan yorulmayan Allah’ın ölüleri de **diriltmeye** gücünün yeteceğini görmüyorlar mı? Elbette onun her şeye gücü yeter. Ahkaf, 46/33

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ اِلٰى شَىْءٍ نُكُرٍ ﴿٦﴾ خُشَّعًا اَبْصَارُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْاَجْدَاثِ كَاَنَّهُمْ جَرَادٌ مُنْتَشِرٌ ﴿٧﴾ مُهْطِعٖينَ اِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هٰذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ﴿٨﴾ Sen de onlardan yüz çevir, Görevli melek, o gün insanları benzeri görülmemiş ve yaşanmamış korkunç olaya çağırdığında; Mezarlarından **dirilip**, donuk ve ürkek bakışlarla çıkarlar. Tıpkı etrafa yayılan çekirge sürüsü gibi kendilerini çağıran görevliye doğru koşarlar. O zaman kafirler “Bu zor bir gündür” derler. Kamer, 54/6-7-8

فَلَوْلَا اِذَا بَلَغَتِ الْحُلْقُومَ ﴿٨٣﴾ وَاَنْتُمْ حٖينَئِذٍ تَنْظُرُونَ ﴿٨٤﴾ وَنَحْنُ اَقْرَبُ اِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلٰكِنْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿٨٥﴾ فَلَوْلَا اِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدٖينٖينَ ﴿٨٦﴾ تَرْجِعُونَهَا اِنْ كُنْتُمْ صَادِقٖينَ ﴿٨٧﴾ Canın boğaza dayandığı an var ya, O sırada sizler gözlerinizi o can çekişen adama diker- siniz. O anda Biz ona, sizden daha yakınız, ama göremezsiniz. Eğer söylediğiniz doğru ise o çıkmak üzere olan canı geriye döndürsenize! Vakıa, 56/ 83…87

لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يُحْيٖى وَيُمٖيتُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدٖيرٌ Göklerin ve yerin hükümranlığı yalnızca O’nundur. Öldürür ve **diriltir.** O, her şeye hakkıyla gücü yeter. Hadid, 57/2

اَيَحْسَبُ الْاِنْسَانُ اَنْ يُتْرَكَ سُدًى ﴿٣٦﴾ اَلَمْ يَكُ نُطْفَةً مِنْ مَنِىٍّ يُمْنٰى ﴿٣٧﴾ ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوّٰى ﴿٣٨﴾ فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْاُنْثٰى ﴿٣٩﴾ اَلَيْسَ ذٰلِكَ بِقَادِرٍ عَلٰى اَنْ يُحْيِىَ الْمَوْتٰى ﴿٤٠﴾ İnsan, kendisinin başıboş bırakılacağını mı sanır. O, dökülen menide bir sperm değil miydi? Sonra aşılanmış bir yumurtaya dönüştü, sonra Allah onu yaratıp biçimlendirdi. Nihayet o meniden erkek ve dişiyi yarattı. Bütün bunları yapan Allah, ölüyü tekrar **diriltemez mi?** Kıyamet, 75/36 …40

يَقُولُونَ ءَاِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِى الْحَافِرَةِ ﴿١٠﴾ ءَاِذَا كُنَّا عِظَامًا نَخِرَةً ﴿١١﴾ قَالُوا تِلْكَ اِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ﴿١٢﴾ فَاِنَّمَا هِىَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ ﴿١٣﴾ فَاِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ ﴿١٤﴾ Şöyle derler: “Biz gerçekten gerisin geriye **eski hâlimize mi** döndürüleceğiz? Biz çürüyüp dağılmış kemikler olduğumuz zaman mı? Öyle ise bu, ziyanlı bir dönüştür.” Doğrusu onlara bir tek çığlık yetecek- tir. Birdenbire kendilerini mahşerde buluverirler. Naziat, 79/10…14

وَيْلٌ لِلْمُطَفِّفٖينَ ﴿١﴾ اَلَّذٖينَ اِذَا اكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ﴿٢﴾ وَاِذَا كَالُوهُمْ اَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ ﴿٣﴾ اَلَا يَظُنُّ اُولٰئِكَ اَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ﴿٤﴾ لِيَوْمٍ عَظٖيمٍ ﴿٥﴾ يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمٖينَ ﴿٦﴾ Ölçüde ve tartıda hile yapanların vay hâline! Onlar ki, insanlardan ölçüp alırken noksan- sız alırlar. Fakat kendileri onlara bir şey ölçüp yahut tartıp verdikleri zaman eksik ölçüp tartarlar. Yoksa onlar, o büyük günde **yeniden diriltileceklerini** sanmıyor mu? Mutaffifin, 83/1…6

اِذَا زُلْزِلَتِ الْاَرْضُ زِلْزَالَهَا ﴿١﴾ وَاَخْرَجَتِ الْاَرْضُ اَثْقَالَهَا ﴿٢﴾ وَقَالَ الْاِنْسَانُ مَا لَهَا ﴿٣﴾ يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ اَخْبَارَهَا ﴿٤﴾ بِاَنَّ رَبَّكَ اَوْحٰى لَهَا ﴿٥﴾ يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ اَشْتَاتًا لِيُرَوْا اَعْمَالَهُمْ ﴿٦﴾ Yerküre kendine has sarsıntısıyla sallandığı, toprak ağırlıklarını dışarı çıkardığı ve insan “Ne oluyor buna!” dediği vakit. İşte o gün yer Rabbinin ona bildirmesiyle bütün haberlerini anlatır. O gün bölükler halinde insanlar, **mezarlarından çıkıp** yüce divana dururlar, yapıp ettiklerinin karşılığını almak için. Zilzal, 99/1…6

اَفَلَا يَعْلَمُ اِذَا بُعْثِرَ مَا فِى الْقُبُورِ ﴿٩﴾ وَحُصِّلَ مَا فِى الصُّدُورِ ﴿١٠﴾ اِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَخَبٖيرٌ ﴿١١﴾ Kabirlerdeki ölüler **diriltilip** çıkarıldığı ve kalplerde gizlenenler ortaya konduğu zaman insan halinin ne olacağını hiç düşünmez mi? Doğrusu Rabbleri o gün onların her şeyinden haberlidir. Aidat, 100/9-10-11

b) Dirilmeye örnekler:

وَهُوَ الَّذٖى يُرْسِلُ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَىْ رَحْمَتِهٖ حَتّٰى اِذَا اَقَلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا سُقْنَاهُ لِبَلَدٍ مَيِّتٍ فَاَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ فَاَخْرَجْنَا بِهٖ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ كَذٰلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتٰى لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ Rüzgârları rahmetinin önünde müjde olarak gönderen O'dur. Sonunda onlar, ağır bulutları yüklenince onu ölü bir beldeye yönlendiririz. Orada suyu indirir ve onunla türlü türlü meyveler çıkarırız. İşte ölüleri de böyle **diriltip** çıkaracağız. Her halde bundan ibret alırsınız. A’raf, 7/57

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اِنْ كُنْتُمْ فٖى رَيْبٍ مِنَ الْبَعْثِ فَاِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُضْغَةٍ مُخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِنُبَيِّنَ لَكُمْ وَنُقِرُّ فِى الْاَرْحَامِ مَا نَشَاءُ اِلٰى اَجَلٍ مُسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا اَشُدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفّٰى وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ اِلٰى اَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنْ بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَى الْاَرْضَ هَامِدَةً فَاِذَا اَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَاَنْبَتَتْ مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهٖيجٍ Ey insanlar! Eğer **yeniden dirilmekten** şüphede iseniz, şunu bilin ki, biz sizi topraktan, sonra meniden sonra aşılanmış yumurtadan, sonra uzuvları belirsiz, canlı et parçasından yarattık ki size kudretimizi gösterelim. Ve dilediğimizi, belirlenmiş bir süreye kadar rahimlerde bekletiriz; sonra sizi bir bebek olarak dışarı çıkarırız. Sonra güçlü çağınıza ulaşmanız için sizi büyütürüz. İçinizden kimi erken vefat eder; kimi de ömrün en verimsiz ihtiyarlık çağına kadar götürülür; ta ki bütün bilgisine karşın hiç bir şey bilmez

hale gelsin. Sen, yeryüzünü de kupkuru ve ölü bir halde görürsün; fakat biz, üzerine yağmur indirdiğimizde o, kıpırdanır, kabarır ve her çeşitten iç açıcı ürünler verir. Hac, 22/5

اَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللّٰهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيرٌ ﴿١٩﴾ قُلْ سِيرُوا فِى الْاَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ بَدَاَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللّٰهُ يُنْشِئُ النَّشْاَةَ الْاٰخِرَةَ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾ Onlar, Allah'ın başlangıçta yaratmayı nasıl yaptığını, sonra onu nasıl tekrarladığını görmüyorlar mı? Şüphesiz bu, Allah'a göre kolaydır. Onlara de ki; "Yeryüzünde dolaşın da Allah'ın canlıları ilk kez nasıl yarattığını görün. Allah bu yaratma işlemini/ölümden sonra **diriltmeyi** ileride bir kez daha tekrarlayacaktır. Hiç kuşkusuz Allah'ın her şeye gücü yeter." Ankebut, 29/19-20

O, ölüden diriyi, diriden ölüyü çıkarır ve ölmüş toprağa hayat verir. İşte siz de öldükten sonra böylece **diriltileceksiniz.** Rum, 30/19

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذٰلِكَ تُخْرَجُونَ Allah'ın rahmetinin eserlerine bak! Yeryüzünü ölümünden sonra nasıl diriltiyor. Şüphe yok ki O, ölüleri de elbette **diriltecektir.** O, her şeye hakkıyla gücü yetendir. Rum, 30/50

مَا خَلْقُكُمْ وَلَا بَعْثُكُمْ اِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ اِنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ Ey insanlar! Sizin hepinizi yaratmak veya hepinizi öldükten sonra **diriltmek** bir tek kişiyi yaratmak ve diriltmek gibidir. Allah her şeyi hakkıyla işitir ve görür. Lokman, 31/28

وَاللّٰهُ الَّذٖى اَرْسَلَ الرِّيَاحَ فَتُثٖيرُ سَحَابًا فَسُقْنَاهُ اِلٰى بَلَدٍ مَيِّتٍ فَاَحْيَيْنَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا كَذٰلِكَ النُّشُورُ Rüzgârları gönderip de bulutu harekete geçiren Allah'tır. Biz onu ölü bir bölgeye göndeririz de ölümünden sonra toprağa onunla hayat veririz. Ölülerin yeniden **dirilmesi** de böyle olacaktır. Fatır, 35/9

وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُبَارَكًا فَاَنْبَتْنَا بِهٖ جَنَّاتٍ وَحَبَّ الْحَصٖيدِ ﴿٩﴾ وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ لَهَا طَلْعٌ نَضٖيدٌ ﴿١٠﴾ رِزْقًا لِلْعِبَادِ وَاَحْيَيْنَا بِهٖ بَلْدَةً مَيْتًا كَذٰلِكَ الْخُرُوجُ ﴿١١﴾Gökten bereketli bir su indirip onunla kullar için rızık olarak bahçeler ve biçilecek taneler/ekinler, birbirine girmiş kat kat tomurcuklu yüksek hurma ağaçları bitirdik ve böylece onunla ölü bir beldeye hayat verdik. İşte **dirilip** kabirlerden çıkış da böyledir. Kaf, 50/9…11

DOĞRULUK/DÜRÜSTLÜK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

فَاسْتَقِمْ كَمَا اُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا اِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصٖيرٌ Öyle ise emrolunduğun gibi **dosdoğru ol.** Beraberindeki tövbe edenler de dosdoğru olsunlar. Hak ve adalet ölçülerini aşmayın. Şüphesiz O, yaptıklarınızı tam olarak eksiksiz görür. Hud, 11/112

يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدٖيدًا ﴿٧٠﴾ يُصْلِحْ لَكُمْ اَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِعِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظٖيمًا ﴿٧١﴾ Ey iman edenler, Allah'tan sakının ve **sözü doğru söyleyin**. Ki Allah işlerinizi düzeltsin ve günahlarınızı bağışlasın. Kim Allah'a ve Resulüne itaat ederse, büyük bir başarıya ermiş olur. Ahzab, 33/70-71

اِنَّ الَّذٖينَ قَالُوا رَبُّنَا اللّٰهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلٰئِكَةُ اَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَاَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتٖى كُنْتُمْ تُوعَدُونَ Şüphesiz, Rabbimiz Allah'tır deyip, sonra **dosdoğru yolda** yürüyenlerin üzerine melekler iner. Onlara: Korkmayın, üzülmeyin, size vaat edilen cennetle sevinin! derler. Fussilet, 41/30

فَلِذٰلِكَ فَادْعُ وَاسْتَقِمْ كَمَا اُمِرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ اَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ اٰمَنْتُ بِمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنْ كِتَابٍ وَاُمِرْتُ لِاَعْدِلَ بَيْنَكُمْ اَللّٰهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ لَنَا اَعْمَالُنَا وَلَكُمْ اَعْمَالُكُمْ لَا حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ اَللّٰهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَاِلَيْهِ الْمَصٖيرُ O halde, davet et ve **emrolunduğun gibi dosdoğru ol!** Onların istek ve arzularına uyma! Ve şöyle de; Allah'ın indirdiği tüm kitaplara inandım. Aranızda adaleti sağlamakla görevliyim. Allah bizim de sizin de Rabbinizdir. Bizim yaptıklarımız bize, sizin yaptıklarınız sizedir. Aramızdaki tartışma bitmiştir. Allah hepimizi bir araya toplayacaktır. Dönüşte O'nadır." Şura, 42/15

a) *Ölçü ve tartıda doğruluk:*

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتٖيمِ اِلَّا بِالَّتٖى هِىَ اَحْسَنُ حَتّٰى يَبْلُغَ اَشُدَّهُ وَاَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمٖيزَانَ بِالْقِسْطِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا وَاِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبٰى وَبِعَهْدِ اللّٰهِ اَوْفُوا ذٰلِكُمْ وَصّٰيكُمْ بِهٖ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ Yetimin malına, o erginlik çağına erişinceye kadar malını en güzel bir şekilde koruyup çoğaltmak maksadı dışında yaklaşmayın. Ölçü ve tartıyı **adaletle tam yapın**. Biz kişiyi ancak gücünün yettiği kadarıyla sorumlu tutarız. Birisi hakkında konuştuğunuz zaman yakınınız bile olsa âdil olun. Allah'a verdiğiniz sözü tutun. İşte bunları Allah size öğüt alasınız diye emretti. En'âm, 6/152

فَاَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمٖيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ اَشْيَاءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا فِى الْاَرْضِ بَعْدَ اِصْلَاحِهَا ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنٖينَ... Artık ölçüyü ve tartıyı **tam yapın.** İnsanların mallarını eksiltmeyin. Düzene sokulduktan sonra yeryüzünde bozgunculuk etmeyin. İnananlar iseniz bunlar sizin için hayırlıdır. A'raf, 7/85

وَيَا قَوْمِ اَوْفُوا الْمِكْيَالَ وَالْمٖيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ اَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِى الْاَرْضِ مُفْسِدٖينَ ﴿٨٥﴾ بَقِيَّتُ اللّٰهِ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنٖينَ وَمَا اَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفٖيظٍ ﴿٨٦﴾ Ölçüyü ve tartıyı tam bir **dürüstlükle** yapın. Halkın mallarına düşük değer biçmeyiniz. Yeryüzünde kargaşa çıkarıp düzeni bozmayınız. Eğer inananlar iseniz, Allah'ın bıraktığı helâl kazanç sizin için daha hayırlıdır. Ben sizin başınızda bekçi değilim. Hud, 11/85-86

وَاَوْفُوا الْكَيْلَ اِذَا كِلْتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ذٰلِكَ خَيْرٌ وَاَحْسَنُ تَاْوِيلًا Ölçtüğünüz vakit da **tam ölçün ve doğru terazi ile tartın**. Bu daha hayırlı, sonuç bakımından daha güzeldir. İsra, 17/35

وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ﴿٧﴾ اَلَّا تَطْغَوْا فِى الْمِيزَانِ ﴿٨﴾ وَاَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ﴿٩﴾ Ne ölçüyorsanız **dürüst ölçün.** Kimsenin hakkını yemeyin. Doğru terazi ile tartın. Halkın mallarına düşük değer biçmeyin. Ve göğü yükseltti ve ölçüyü koydu. **Ölçüde ve tartıda** insafsızlık etmeyin. Ölçüyü titizlikle ve adaletle koruyun, sakın eksik tartmayın. Rahman, 55/7-8-9

وَيْلٌ لِلْمُطَفِّفِينَ ﴿١﴾ اَلَّذِينَ اِذَا اكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ﴿٢﴾ وَاِذَا كَالُوهُمْ اَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ ﴿٣﴾ اَلَا يَظُنُّ اُولٰئِكَ اَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ﴿٤﴾ لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥﴾ يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦﴾ **Ölçüde ve tartıda hile yapanların vay hâline!** Onlar ki, insanlardan ölçüp alırken noksansız alırlar. Fakat kendileri onlara bir şey ölçüp ya da tartıp verdikleri zaman eksik ölçüp tartarlar. Yoksa onlar, o büyük günde yeniden diriltileceklerini sanmıyorlar mı? Mutaffifin, 83/1…6

DOĞRU YOL/HİDAYET

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿٦﴾ صِرَاطَ الَّذِينَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿٧﴾ Bizi **dosdoğru yola** ilet. Kendilerine lütuf ve ikramda bulunduğun kimselerin yolunu; gazaba uğramışların ve sapmışların yolunu değil! Fatiha, 1/6-7

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَبِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾ اُولٰئِكَ عَلٰى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾ Onlar sana indirilene de, senden önce indirilenlere de inanırlar. Ahirete de kesin olarak inanırlar. İşte onlar, Rablerinden gelen bir **hidayet** üzeredirler ve kurtuluşa erenler de ancak onlardır. Bakara, 2/4-5

اَلَّذِينَ اِذَا اَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّا اِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿١٥٦﴾ اُولٰئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ ﴿١٥٧﴾ Sabredenler, kendilerine bir belâ geldiği zaman: Biz Allah'ın kullarıyız ve biz O'na döneceğiz, derler. İşte Rablerinden bağış ve rahmet hep onlaradır. Ve **doğru yolu** bulanlar da onlardır. Bakara, 2/156-157

اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ Şüphesiz senin Rabbin, yolundan sapanı çok iyi bilir ve yine O, **doğru yolu** bulanları en iyi bilendir. En'âm, 6/117

فَمَنْ يُرِدِ اللّٰهُ اَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْاِسْلَامِ وَمَنْ يُرِدْ اَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَاَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِى السَّمَاءِ كَذٰلِكَ يَجْعَلُ اللّٰهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ Allah kimi **doğruya** iletmek isterse göğsünü İslâm'a açar. Kimi de saptırmak isterse, onun da göğsünü göğe çıkıyormuşçasına daraltır, sıkar. Allah, inanmayanlara azabı işte böyle verir. En'âm, 6/125

فَرِيقًا هَدٰى وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ اِنَّهُمُ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ اَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَيَحْسَبُونَ اَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ Allah, insanların bir kesimini **doğru yola** iletti, bir kesimi de sapıklığı hak etti. Çünkü onlar Allah'ı bir yana bırakarak şeytanları dost edindiler ve daha kötüsü doğru yolda olduklarını sanıyorlar. A'raf, 7/30

قُلْ يَا اَيُّهَا النَّاسُ اِنِّى رَسُولُ اللّٰهِ اِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِى لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَاٰمِنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْاُمِّيِّ الَّذِى يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ De ki: Ey insanlar, Ben, kendisinden başka ilah olmayan, dirilten ve öldüren Allah'ın sizin hepinize gönderdiği elçisiyim. Allah'a ve O'nun elçisi ümmi Peygamber'e iman edin. Zira O da Allah'a ve O'nun sözlerine iman etmiştir. **Doğru yolu** bulabilmeniz için ona tabi olun! A'raf, 7/158

وَلَوْ اَنَّ قُرْاٰنًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ اَوْ قُطِّعَتْ بِهِ الْاَرْضُ اَوْ كُلِّمَ بِهِ الْمَوْتٰى بَلْ لِلّٰهِ الْاَمْرُ جَمِيعًا اَفَلَمْ يَاْيْئَسِ الَّذِينَ اٰمَنُوا اَنْ لَوْ يَشَاءُ اللّٰهُ لَهَدَى النَّاسَ جَمِيعًا وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا تُصِيبُهُمْ بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةٌ اَوْ تَحُلُّ قَرِيبًا مِنْ دَارِهِمْ حَتّٰى يَاْتِيَ وَعْدُ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ Eğer dağları yürütecek, yeri paramparça edecek, ölüleri bile konuşturacak bir kitap olsaydı, işte o, bu Kur'ân olurdu! Bütün emir yalnız Allah 'ındır. İman edenler anlamadılar mı ki, Allah dileseydi bütün insanları **doğru yola** eriştirirdi. Allah'ın vâdi gelinceye kadar inkâr edenlere, yaptıklarından dolayı ya ansızın büyük bir belâ gelmeye devam edecek veya o belâ evlerinin yakınına inecek. Allah, verdiği sözden asla dönmez. Ra'd, 13/31

وَعَلَى اللّٰهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِرٌ وَلَوْ شَاءَ لَهَدٰيكُمْ اَجْمَعِينَ **Doğru yolu göstermek** Allah'a aittir. Yolun eğrisi de vardır. Allah dileseydi, hepinizi doğru yola iletirdi. Nahl, 16/9

وَمَنْ يَهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ اَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِهِ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عَلٰى وُجُوهِهِمْ عُمْيًا وَبُكْمًا وَصُمًّا مَاْوٰيهُمْ جَهَنَّمُ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَعِيرًا Allah kimi **doğru yola iletirse** işte o, doğru yolu bulmuştur. Kimleri saptırırsa onların Allah'tan başka bir kurtarıcı bulamazsın. Kıyamet günü onları kör, dilsiz ve sağır olarak yüzüstü süründürürüz. Varacakları yer cehennemdir. Oranın ateşi sönmeye yüz tuttukça onu yeniden tutuştururuz. İsra, 17/97

وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِاٰيَاتِ رَبِّهِ فَاَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ اِنَّا جَعَلْنَا عَلٰى قُلُوبِهِمْ اَكِنَّةً اَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِى اٰذَانِهِمْ وَقْرًا وَاِنْ تَدْعُهُمْ اِلَى الْهُدٰى فَلَنْ يَهْتَدُوا اِذًا اَبَدًا Allah'ın ayetleri kendisine hatırlatıldığı halde, onlara sırt çevirenden ve işlediği kötülükleri hiç hatırına getirmeyenden daha zalim kim olabilir? Biz onların kalplerini, Kur'anı anlamalarına engel oluşturacak biçimde perdeledik ve kulaklarını sağırlaştırdık. Sen onları **doğru yola** çağırsan da doğru yola gelmezler. Kehf, 18/57

وَيَزِيدُ اللّٰهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَرَدًّا Allah, **doğru yolda** olanların hidayetini artırır. Barışa ve hayra yönelik kalıcı işler, Rabbin katında sevapça daha üstün, sonuç bakımından daha hayırlıdır. Meryem, 19/76

وَاِنّ۪ي لَغَفَّارٌ لِمَنْ تَابَ وَاٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدٰى Şüphesiz Ben, tövbe edip inanan ve salih ameller işleyen ve **doğru yol** üzere devam eden kimse için son derece affediciyim. Ta-Ha, 20/82

اِنَّكَ لَا تَهْد۪ي مَنْ اَحْبَبْتَ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَهْد۪ي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَد۪ينَ Ey Muhammed! Sen sevdiğini **doğru yola** eriştiremezsin, Allah ancak dilediğini doğru yola eriştirir. Doğru yola girecekleri en iyi O bilir. Kasas, 28/56

...ذٰلِكَ هُدَى اللّٰهِ يَهْد۪ي بِه۪ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ İşte bu Kitap, Allah'ın doğruluk rehberidir; onunla dilediğini **doğru yola iletir.** Allah kimi saptırırsa, artık ona doğru yolu gösterecek yoktur. Zümer, 39/23

وَمَنْ يَهْدِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ اَلَيْسَ اللّٰهُ بِعَز۪يزٍ ذِي انْتِقَامٍ Allah, kimi de **doğru yola iletirse** artık onu saptıracak hiç kimse yoktur. Allah mutlak güç sahibi, intikam sahibi değil midir? Zümer, 39/37

اِنَّا اَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنِ اهْتَدٰى فَلِنَفْسِه۪ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَك۪يلٍ Biz, insanlar için bu Kitab'ı hak ile sana indirdik. Artık kim **doğru yola** gelirse kendi yararınadır; kim de saparsa kendi zararınadır. Sen onların üzerine vekil değilsin. Zümer, 39/41

وَاِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّب۪يلِ وَيَحْسَبُونَ اَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ Şüphesiz bu şeytanlar onları **doğru yoldan** saptırırlar. Onlar ise doğru yolda olduklarını sanırlar. Zuhruf, 43/37

وَالَّذ۪ينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَاٰتٰيهُمْ تَقْوٰيهُمْ **Doğru yolu** bulanlara gelince, Allah onların hidayetlerini arttırır ve sakınmalarını sağlar. Muhammed, 47/17

اِنَّ الَّذ۪ينَ ارْتَدُّوا عَلٰى اَدْبَارِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَاَمْلٰى لَهُمْ Kendilerine **doğru yol** belli olduktan sonra, arkalarına dönenleri, şeytan sürüklemiş ve kendilerine ümit vermiştir. Muhammed, 47/25

اِنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَب۪يلِ اللّٰهِ وَشَاقُّوا الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدٰى لَنْ يَضُرُّوا اللّٰهَ شَيْـًٔا وَسَيُحْبِطُ اَعْمَالَهُمْ İnkâr edenler, Allah yolundan alıkoyanlar ve **doğru yolu** bulduktan sonra Peygamber’e karşı gelenler hiçbir şekilde Allah’a zarar veremezler. Allah, onların amellerini boşa çıkaracaktır. Muhammed, 47/32

هُوَ الَّذ۪ي اَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدٰى وَد۪ينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدّ۪ينِ كُلِّه۪ وَكَفٰى بِاللّٰهِ شَه۪يدًا Resulünü, **hidayet** ve hak dinle gönderdi ki o hak dini, bütün dinlere üstün kılsın. Şahit olarak Allah yeter. Fetih, 48/28

ذٰلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَب۪يلِه۪ وَهُوَ اَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدٰى Onların bilgilerinin erişebileceği sınır budur. Hiç kuşkusuz senin Rabbin kimin yoludan saptığını bildiği gibi kimin **doğru yolda olduğunu da bilir.** Necm, 53/30

DOST/VELİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

a) Allah’ın dostluğu:

اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَص۪يرٍ Bilmez misin ki, göklerin ve yerin hükümranlığı Allah'ındır. Sizin için Allah'tan başka ne bir **dost**, ne de bir yardımcı vardır. Bakara, 2/107

...اَللّٰهُ وَلِيُّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِ Allah iman edenlerin **dostudur.** Onları karanlıklardan aydınlığa çıkarır… Bakara, 2/257

...وَاللّٰهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِن۪ينَ Allah da müminlerin **dostudur.** Al-i İmran, 3/68

وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِاَعْدَائِكُمْ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَلِيًّا وَكَفٰى بِاللّٰهِ نَص۪يرًا Allah, sizin düşmanlarınızı çok daha iyi bilir. **Dost ve yardımcı** olarak Allah yeter! Nisâ, 4/45

اِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللّٰهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا الَّذ۪ينَ يُق۪يمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ Sizin **dostunuz** ancak Allah'tır, Resulüdür ve Allah'ın emirlerine boyun eğerek namazı kılan, zekâtı veren müminlerdir. Maide, 5/55

وَمَنْ يَتَوَلَّ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا فَاِنَّ حِزْبَ اللّٰهِ هُمُ الْغَالِبُونَ Kim Allah'ı, Resulü’nü ve iman edenleri **dost** edinirse, bilsin ki şüphesiz Allah taraftarları kazanacaklardır. Maide, 5/56

وَذَرِ الَّذ۪ينَ اتَّخَذُوا د۪ينَهُمْ لَعِبًا وَلَهْوًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَذَكِّرْ بِه۪ اَنْ تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلِيٌّ وَلَا شَف۪يعٌ وَاِنْ تَعْدِلْ كُلَّ عَدْلٍ لَا يُؤْخَذْ مِنْهَا اُولٰئِكَ الَّذ۪ينَ اُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَم۪يمٍ وَعَذَابٌ اَل۪يمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ Dünya hayatının çekiciliğine kendilerini kaptırarak dinlerini oyun ve eğlence haline getirenleri kendi hallerine bırak. Ve onlara Kur’ân ile şunu hatırlat ki, “Bir kimse yaptıkları yüzünden azabın pençesine düşmeye görsün, o zaman onun Allah'tan başka ne bir **dost** ne de kurtarıcı bulabilir. Varını yoğunu, kurtuluşu için feda etse bile kabul edilmez. Onlar azabın pençesine düşmüş kimselerdir. Nankörlük ettiklerinden dolayı onlara kaynar sudan bir içecek ve gayet acı bir azap vardır. En’ am, 6/70

لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ Onlar için, Rableri katında selamet yurdu vardır. Yaptıkları güzel ve hayırlı işlerin karşılığı olarak Allah, onların **dostu** olmuştur. En’am, 6/127

وَاِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ مَوْلٰيكُمْ نِعْمَ الْمَوْلٰى وَنِعْمَ النَّص۪يرُ Eğer yüz çevirirlerse bilin ki Allah sizin **dostunuzdur.** O ne güzel **dosttur**, O ne güzel yardımcıdır! Enfâl, 8/40

اِنَّ اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يُحْي۪ي وَيُم۪يتُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَص۪يرٍ Şüphesiz göklerin ve yerin hükümranlığı yalnız Allah'ındır. O diriltir ve öldürür. Sizin Allah'tan başka ne bir **dost**, ne de bir yardımcınız vardır. Tövbe, 9/116

اَلَا اِنَّ اَوْلِيَاءَ اللّٰهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ Biliniz ki, Allah'ın **dostlarına** korku ve üzüntü yoktur. Yûnus, 10/62

وَلَا تَرْكَنُوا اِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ اَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنْصَرُونَ Zulüm yapanlara özenmeyim, yakınlık ve ilgi de göstermeyin. Yoksa ateş size de dokunur. Sizin Allah'tan başka **dostunuz** yoktur. Olmadığına göre kim size yardım eder? Hud, 11/113

وَمَا اَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِى الْاَرْضِ وَلَا فِى السَّمَاءِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ وَلِىٍّ وَلَا نَصِيرٍ Siz yerde ve gökte Allah'ı aciz bırakamazsınız. Sizin Allah'ın dışında **veliniz** yoktur, yardım edeniniz de yoktur. Ankebut, 29/22

مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ اَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اِتَّخَذَتْ بَيْتًا وَاِنَّ اَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ Allah'tan başkalarını **dost** edinenlerin durumu, kendine bir ev edinen örümceğin durumu gibidir. Evlerin en güvensizi/en dayanıksızı şüphesiz örümcek evidir. Keşke bilselerdi! Ankebut, 29/41

اَللّٰهُ الَّذِى خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِى سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِىٍّ وَلَا شَفِيعٍ اَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ Allah, gökleri ve yeri, ikisi arasındakileri altı günde yaratan sonra da yönetim için Arş'a kurulandır. Sizlerin O'ndan başka hiçbir **dostu** ve hiç bir şefaatçisi yoktur. Hâlâ düşünüp öğüt almayacak mısınız? Secde, 32/4

قُلْ مَنْ ذَا الَّذِى يَعْصِمُكُمْ مِنَ اللّٰهِ اِنْ اَرَادَ بِكُمْ سُوءًا اَوْ اَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا De ki: "Eğer Allah size bir kötülük dilese, sizi Allah'tan kim korur? Yahut size bir rahmet/güzellik dilese buna engel olacak kimdir?" Onlar Allah'tan başka **dost** ve yardımcı olmadığını bilmiyorlar mı? Ahzab, 33/17

اَمِ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ اَوْلِيَاءَ فَاللّٰهُ هُوَ الْوَلِىُّ وَهُوَ يُحْيِ الْمَوْتٰى وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ Yoksa onlar Allah'tan başka dostlar mı edindiler? Gerçek **dost** Allah'tır. O, ölüleri diriltir. O, her şeye hakkıyla gücü yetendir. Şûrâ, 42/9

وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَلِىٍّ مِنْ بَعْدِهِ وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَاَوُا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ اِلٰى مَرَدٍّ مِنْ سَبِيلٍ Allah, kimi saptırırsa, artık bundan sonra onun hiçbir **velisi/dostu** yoktur. Azabı gördükleri zaman, o zalimleri bir görsen; "Geri dönmeye bir yol var mı?" derler. Şura, 42/44

اِنَّهُمْ لَنْ يُغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللّٰهِ شَيْئًا وَاِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَاللّٰهُ وَلِىُّ الْمُتَّقِينَ Çünkü onlar Allah'tan gelecek hiçbir şeyi senden uzaklaştıramazlar. Şüphesiz zalimler, birbirlerinin dostlarıdır. Allah ise kendisine karşı gelmekten sakınanların **dostudur.** Câsiye, 45/19

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ مَوْلَى الَّذِينَ اٰمَنُوا وَاَنَّ الْكَافِرِينَ لَا مَوْلٰى لَهُمْ İşte böyle; çünkü Allah, iman edenlerin d**ostudur/velisidir;** kafirlerin ise, velisi yoktur. Muhammed, 47/11

b)Allah dışındaki dostlar:

وَلَنْ تَرْضٰى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارٰى حَتّٰى تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ اِنَّ هُدَى اللّٰهِ هُوَ الْهُدٰى وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ اَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِى جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَلِىٍّ وَلَا نَصِيرٍ Sen dinlerine uymadıkça, ne Yahudiler ve ne de Hıristiyanlar senden razı olmazlar. De ki: "Allah'ın yolundan başka doğru yol yoktur." Sana gelen bilgiden sonra, eğer onların arzu ve keyiflerine uyacak olursan, bilmiş ol ki, Allah'tan seni koruyacak ne bir **dost**, ne bir yardımcı bulabilirsin. Bakara, 2/120

لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ اَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللّٰهِ فِى شَيْءٍ اِلَّا اَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقٰيةً وَيُحَذِّرُكُمُ اللّٰهُ نَفْسَهُ وَاِلَى اللّٰهِ الْمَصِيرُ Müminler, müminleri bırakıp ta inkârcıları **dost** edinmesin. Kim böyle yaparsa Allah ile bir ilişiği kalmaz. Ancak onlardan gelebilecek tehlike nedeniyle dostluk kurabilirsiniz. Allah asıl sizi Kendisine karşı dikkatli olmanız hakkında uyarmaktadır. Çünkü dönüş ancak Allah'adır. Al-i İmran, 3/28

وَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ اَوْلِيَاءَ حَتّٰى يُهَاجِرُوا فِى سَبِيلِ اللّٰهِ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَخُذُوهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا Arzu ettiler ki kendilerinin küfre saptıkları gibi siz de sapasınız da beraber olasınız. Bu sebeple, onlar Allah yolunda hicret edinceye kadar içlerinden **dost** edinmeyin. Eğer bunu yapmazlarsa onları yakalayın ve bulduğunuz yerde öldürün. Onlardan ne bir **dost** edinin, ne de bir yardımcı. Nisâ, 4/89

...مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزَ بِهِ وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا Kim kötülük ederse cezasını görür ve Allah'tan başka ne bir **dost** bulur, ne bir yardımcı. Nisâ, 4/123

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ اَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ اَتُرِيدُونَ اَنْ تَجْعَلُوا لِلّٰهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا مُبِينًا Ey iman edenler! Müminleri bırakıp da hakikati inkâr eden kâfirleri **dost** edinmeyin. Kendi aleyhinize Allah'a apaçık bir kanıt mı vermek istiyorsunuz? Nisâ, 4/144

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارٰى اَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَاِنَّهُ مِنْهُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ Ey inananlar! Yahudi ve Hıristiyanları **dost** edinmeyin. Onlar birbirlerinin dostlarıdırlar. Sizden kim onları **dost** edinirse kuşkusuz o da onlardandır. Allah zalimler topluluğunu doğruya iletmez. Maide, 5/51

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ هُزُوًا وَلَعِبًا مِنَ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَالْكُفَّارَ اَوْلِيَاءَ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ Ey iman edenler! Sizden önce kendilerine kitap verilenlerden dininizi alaya alıp oyuncak edinenleri ve diğer kâfirleri **dost** edinmeyin. Eğer gerçekten inananlarda iseniz Allah'tan korkun. Maide, 5/57

...اِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ اَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ Biz o şeytanları, iman etmeyenlerin **dostları** kılmışızdır. Araf, 7/27

تَرٰى كَثِيرًا مِنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ اَنْفُسُهُمْ اَنْ سَخِطَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَفِى الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ Onlardan çoğunun, inkâr edenlerle **dostluk** ettiklerini görürsün. Nefislerinin, onlara hazırlayıp sunduğu şey ne kötüdür. Allah'ın gazabına uğrayacaklar ve azap içinde ebedî olarak kalacaklardır. Maide, 5/80

وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا وَلَهْوًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَذَكِّرْ بِهِ اَنْ تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ وَاِنْ تَعْدِلْ كُلَّ عَدْلٍ لَا يُؤْخَذْ مِنْهَا اُولٰئِكَ الَّذِينَ اُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ اَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ Dünya hayatına dalarak dinlerini bir oyun ve eğlence konusu edinenleri kendi hallerine bırak. Fakat şunu da onlara hatırlat ki, bir kimse kendi kazancı ile kendini mahvetmeye görsün, o takdirde onun için Allah'tan başka ne yakın **bir dost,** ne de bir şefaatçi vardır. Suçlu, varını yoğunu, kurtuluşu için feda etse kabul edilmez. Onlar azabın pençesine düşmüş kimselerdir. İnkâr ve nankörlüklerine karşılık kaynar bir içki ve elem verici bir azap vardır. Enam, 6/70

اِتَّبِعُوا مَا اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِنْ دُونِهِ اَوْلِيَاءَ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ Rabbinizden size indirilene uyun. O'nu bırakıp başka **dostlara** uymayın. Ne kadar da az öğüt alıyorsunuz! Araf, 7/3

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا اٰبَاءَكُمْ وَاِخْوَانَكُمْ اَوْلِيَاءَ اِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْاِيمَانِ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَاُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ Ey iman edenler! Eğer küfrü imana tercih ediyorlarsa babanızı ve kardeşlerinizi bile **dost** edinmeyin. Sizden kim onları dost edinirse, işte onlar kendilerine yazık ederler. Tövbe, 9/23

فَرِيقًا هَدٰى وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ اِنَّهُمُ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ اَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَيَحْسَبُونَ اَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ Kimine hidayet verdi, kimi de sapıklığı hak etti. Çünkü bunlar, Allah'ı bırakıp şeytanları **veli/dost** edinmişlerdi. Böyle iken kendilerinin doğru yolda olduklarını sanıyorlar. Araf, 7/30

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ اَوْلِيَاءُ بَعْضٍ... İnkar edenler birbirlerinin **dostlarıdırlar…** Enfal, 8/73

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَاءُ بَعْضٍ… Erkek ve kadın bütün müminler birbirlerinin **dostlarıdır…** Tövbe, 9/71

اِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ Şeytanın hâkimiyeti, sadece onu **dost** edinenler ve Allah'a ortak koşanlar üzerindedir. Nahl, 16/100

وَمَنْ يَهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ اَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِهِ Allah kimi doğru yola iletirse işte o, doğru yolu bulmuştur. Kimi de saptırırsa böyleleri için O'nun dışında **dostlar** bulamazsın… İsrâ, 17/97

اَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا اَنْ يَتَّخِذُوا عِبَادِى مِنْ دُونِى اَوْلِيَاءَ اِنَّا اَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ نُزُلًا İnkâr edenler, Beni bırakıp da kullarımı **dost** edineceklerini mi sandılar? Biz cehennemi kâfirlere bir konuk evi olarak hazırladık. Kehf, 18/ 102

... كُتِبَ عَلَيْهِ اَنَّهُ مَنْ تَوَلَّاهُ فَاَنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ اِلٰى عَذَابِ السَّعِيرِ Oysaki Biz şeytan hakkında "Her kim onu **dost** edinirse mutlaka o, kişiyi saptırır ve onu cehennem azabına sürükler" diye bildirdik. Hac, 22/4

قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا كَانَ يَنْبَغِى لَنَا اَنْ نَتَّخِذَ مِنْ دُونِكَ مِنْ اَوْلِيَاءَ وَلٰكِنْ مَتَّعْتَهُمْ وَاٰبَاءَهُمْ حَتّٰى نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا Onlar, "Seni eksikliklerden uzak tutarız. Seni bırakıp da başka **dostlar** edinmek bize yaraşmaz. Fakat sen onlara ve atalarına o kadar bol nimet verdin ki, sonunda seni anmayı unuttular böylece yıkıma uğrayan bir toplum oldular" Furkan, 25/18

اَلَا لِلّٰهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ اَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ اِلَّا لِيُقَرِّبُونَا اِلَى اللّٰهِ زُلْفٰى اِنَّ اللّٰهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِى مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِى مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ İyi bilin ki, halis din yalnız Allah'ındır. Onu bırakıp da başka **dostlar** edinenler, "Biz onlara sadece, bizi Allah'a daha çok yaklaştırsınlar diye ibadet ediyoruz" diyorlar. Allah ayrılığa düştükleri şeyler hakkında aralarında hüküm verecektir. Allah, yalancı ve nankör olanları doğru yola iletmez.Zümer, 39/3

وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ لَجَعَلَهُمْ اُمَّةً وَاحِدَةً وَلٰكِنْ يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِى رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ Allah dileseydi onları bir tek millet yapardı. Fakat O, dilediğini rahmetine kavuşturur; zalimlerin **dostu** ve yardımcısı yoktur. Şûrâ, 42/8

وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَلِيٍّ مِنْ بَعْدِهِ… Allah kimi saptırırsa, artık onun hiçbir **dost**u yoktur… Şûrâ, 42/44

وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ اَوْلِيَاءَ يَنْصُرُونَهُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ Onların Allah'ın dışında kendilerine yardım edecek dostları/**velileri** yoktur. Allah kimi saptırırsa, artık onun için hiçbir çıkış yolu yoktur. Şura, 42/46

وَمَنْ يَعْشُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمٰنِ نُقَيِّضْ لَهُ شَيْطَانًا فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ Kim Rahman'ın hikmetlerle dolu Kur'ân'ını göz ardı ederse Biz de ona yanından hiç ayrılmayan bir şeytanı musallat ederiz. Artık o, onun **dostu** olur. Zuhruf, 43/36

وَاِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَاللّٰهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ Şüphesiz zalimler birbirinin **dostlarıdır.** Allah ise kendisine karşı gelmekten sakınanların **dostudur…** Câsiye, 45/19

وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِىَ اللّٰهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِى الْاَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ اَوْلِيَاءُ اُولٰئِكَ فِى ضَلَالٍ مُبِينٍ Kim Allah'ın davetçisine uymazsa, yeryüzünde Allah'ı âciz bırakacak değildir. Kendisi için Allah'tan başka **dostlar** da bulunmaz. İşte onlar apaçık bir sapıklık içindedirler. Ahkaf, 46/32

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ مَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ Allah'ın kendilerine öfkelendiği bir topluluğu **dost** edinenleri görmez misin? Onlar ne sizdendirler, ne de onlardan. Onlar bile bile yalan yere yemin ederler. Mücadele, 58/14

يَا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوّ۪ي وَعَدُوَّكُمْ اَوْلِيَاءَ... Ey iman edenler, Benim de düşmanım, sizin de düşmanınız olanları **dostlar** edinmeyin…Mümtehine, 60/1

اِنَّمَا يَنْهٰيكُمُ اللّٰهُ عَنِ الَّذ۪ينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدّ۪ينِ وَاَخْرَجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ وَظَاهَرُوا عَلٰى اِخْرَاجِكُمْ اَنْ تَوَلَّوْهُمْ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ Allah, sizi, sizinle din konusunda savaşan, sizi yurtlarınızdan çıkaran ve çıkarılmanız için destek verenleri **dost** edinmekten men eder. Kim onları **dost** edinirse, işte onlar zalimlerin ta kendileridir. Mümtehine, 60/9

يَا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَئِسُوا مِنَ الْاٰخِرَةِ كَمَا يَئِسَ الْكُفَّارُ مِنْ اَصْحَابِ الْقُبُورِ Ey iman edenler! Allah'ın kendilerine öfkelendiği, bir milleti, bir topluluğu **dost** ve arkadaş edinmeyin. Kâfirler kabirlerdeki kimselerden nasıl umutlarını kesmişlerse, onlar da ahiretten öylece umutlarını kesmişlerdir. Mümtehine, 60/13

DÖNÜŞ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اٰمَنَ الرَّسُولُ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْهِ مِنْ رَبِّه۪ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِه۪ وَكُتُبِه۪ وَرُسُلِه۪ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْ رُسُلِه۪ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَاِلَيْكَ الْمَص۪يرُ Peygamber, Rabbi tarafından kendisine indirilene iman etti, müminler de iman ettiler. Her biri Allah 'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine iman ettiler. Ve dediler ki; Allah'ın peygamberleri arasında hiçbir ayırım yapmadan hepsini tanır ve inanırız. İşittik, itaat ettik. Ey Rabbimiz, affına sığındık! **Dönüş ancak Sanadır.** Bakara, 2/285

لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِر۪ينَ اَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِن۪ينَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللّٰهِ ف۪ي شَيْءٍ اِلَّا اَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقٰيةً وَيُحَذِّرُكُمُ اللّٰهُ نَفْسَهُ وَاِلَى اللّٰهِ الْمَص۪يرُ Müminler, müminleri bırakıp da kâfirleri dost edinmesinler. Bunu her kim yaparsa Allah'la ilişkisini kesmiş olur, ancak onlardan korunmak için dost olmanız başkadır. Bununla beraber Allah sizi kendisinden korunmanız hususunda uyarır. Nihayet **dönüş Allah'adır**. Al-i İmran, 3/28

...وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ لَجَعَلَكُمْ اُمَّةً وَاحِدَةً وَلٰكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ ف۪ي مَا اٰتٰيكُمْ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ اِلَى اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْ جَم۪يعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ ف۪يهِ تَخْتَلِفُونَ Eğer Allah dileseydi, elbette sizi tek bir ümmet yapardı. Fakat verdiği şeylerde sizi imtihan etmek için ümmetlere ayırdı. Öyle ise iyiliklerde yarışın. **Hepinizin dönüşü Allah'adır.** O zaman anlaşmazlığa düşmüş olduğunuz şeyleri size bildirecektir. Maide, 5/48

يَا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا عَلَيْكُمْ اَنْفُسَكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ اِذَا اهْتَدَيْتُمْ اِلَى اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْ جَم۪يعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ Ey iman edenler! Siz, kendinizi düzeltmeye bakın. Siz, doğru yolda oldukça sapmış olan size zarar veremez. **Tümünüzün dönüşü Allah'adır**. O size neler yapıyor olduğunuzu haber verecektir. Maide, 5/105

وَلَوْ تَرٰى اِذْ وُقِفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا يَا لَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا نُكَذِّبَ بِاٰيَاتِ رَبِّنَا وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِن۪ينَ Ateşin başında durdurulduklarında: «Ah! Ne olurdu geri döndürülsek de Rabbimizin ayetlerini inkar etmeyip, müminlerden olsaydık!» dediklerini bir görsen! En'am, 6/27

بَلْ بَدَا لَهُمْ مَا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَاِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ Hayır, daha önce gizleyip durdukları karşılarına çıktı da ondan, yoksa geri çevrilselerdi yine kendilerine yasaklanan şeyi yapmaya dönerlerdi. Çünkü onlar yalancıdırlar. En'am, 6/27

وَلَا تَسُبُّوا الَّذ۪ينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ فَيَسُبُّوا اللّٰهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذٰلِكَ زَيَّنَّا لِكُلِّ اُمَّةٍ عَمَلَهُمْ ثُمَّ اِلٰى رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ Onların Allah dışında yalvardıkları putlara sövmeyiniz ki, şaşkınlığa kapılarak körü körüne Allah'a sövmesinler. Böylece her topluma davranış ve tutumlarını cazip gösterdik. Sonunda **dönüşleri Rablerinedir,** O onlara yaptıklarının içyüzünü bildirir. En'âm, 6/108

قُلْ اَغَيْرَ اللّٰهِ اَبْغ۪ي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ اِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ ف۪يهِ تَخْتَلِفُونَ De ki! "Allah her şeyin Rabbi iken O'ndan başka Rab mı arayayım? Herkesin kazancı yalnız kendisine aittir. Hiçbir günahkâr, bir başka günahkârın yükünü taşımaz. Nihayet **dönüşünüz Rabbinizedir.** Tartışmaya girdiğiniz şeyleri O size haber verecektir." En'âm, 6/164

...اِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَم۪يعًا وَعْدَ اللّٰهِ حَقًّا Sonunda hepiniz **O'na döneceksiniz.** Bu Allah'ın kesinlikle gerçekleşecek bir vaadidir…Yunus, 10/4

مَتَاعٌ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ اِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نُذ۪يقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّد۪يدَ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ Dünyadaki zevkler çabuk biter. Sonra **dönüşleri Bize olacaktır.** Sonra Biz de, inkâr ettiklerinden ötürü şiddetli azabı onlara tattıracağız. Yunus, 10/70

اِلَى اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ **Dönüşünüz yalnızca Allah'adır.** O'nun her şeye gücü yeter. Hud, 11/4

...قُلْ اِنَّمَا اُمِرْتُ اَنْ اَعْبُدَ اللّٰهَ وَلَا اُشْرِكَ بِه۪ اِلَيْهِ اَدْعُوا وَاِلَيْهِ مَاٰبِ De ki: Bana, sadece Allah'a kulluk etmem ve O'na ortak koşmamam emredildi Ben yalnız O'na çağırıyorum ve **dönüş de yalnız O'nadır.** Ra'd, 13/36

وَكَاَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ اَمْلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ اَخَذْتُهَا وَاِلَيَّ الْمَص۪يرُ Halkı zalim olan nice kente önce süre tanıdım, sonra da yakasına yapıştım. **Sonunda dönüş Banadır.** Hac, 22/48

وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاِلَى اللّٰهِ الْمَص۪يرُ Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır ve **dönüş yalnızca O'nadır.** Nur, 24/42

وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَاِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بى مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا اِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَاُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ Biz, insana, ana babasına iyilik etmesini emrettik. Şayet onlar seni, hakkında hiçbir bilgin olmayan şeyi bana ortak koşman için zorlarlarsa, bu takdirde onlara itaat etme. **Dönüşünüz ancak Bana olacaktır** ve Ben yapmakta olduklarınızı size haber vereceğim. Ankebut, 29/8

وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزُنْكَ كُفْرُهُ اِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا اِنَّ اللّٰهَ عَليمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ Resulüm! İnkâr edenin inkârı seni üzmesin. **Onların dönüşü ancak Bizedir.** İşte o zaman yaptıklarını kendilerine haber veririz. Allah kalplerde olanı şüphesiz çok iyi bilir. Lokman, 31/23

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى وَاِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ اِلٰى حِمْلِهَا لَا يُحْمَلْ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبٰى اِنَّمَا تُنْذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَمَنْ تَزَكّٰى فَاِنَّمَا يَتَزَكّٰى لِنَفْسِهِ وَاِلَى اللّٰهِ الْمَصِيرُ Hiçbir günahkâr, bir başkasının günahını yüklenmez. Yükü ağır gelen, onu taşımaya başkalarını çağırsa, akraba bile olsa, onun yükünden hiçbir şey taşıyamaz. Sen ancak görmediği halde Rablerinden korkanları ve namaz kılanları uyarırsın. Arınıp temizlenen, anca kendi benliği için temizlenir. **Dönüş Allah'adır**. Fatır, 35/18

اِنْ تَكْفُرُوا فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضٰى لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَاِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ اِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ Eğer inkâr ederseniz bilin ki, Allah sizin imanınıza muhtaç değildir. Fakat kullarının küfre düşmesini istemez. Ve eğer şükrederseniz sizden hoşnut olur. Hiçbir günahkâr, diğerinin günahını çekmez. Sonra **dönüşünüz Rabbinizedir.** O size, yaptıklarınızı haber verir. O, kalplerde olanı bilir. Zümer, 39/7

خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَاَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَاِلَيْهِ الْمَصِيرُ Gökleri ve yeri yerli yerince yarattı. Sizi şekillendirdi ve şekillerinizi de güzel yaptı. **Dönüş ancak O'nadır.** Tegabün, 64/3

اِنَّ اِلٰى رَبِّكَ الرُّجْعٰى **Şüphesiz, dönüş yalnızca Rabbinedir.** Alak, 96/8

DUA

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

a) Dua etmek:

وَاِذَا سَاَلَكَ عِبَادِى عَنّى فَاِنّى قَرِيبٌ اُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ اِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لى وَلْيُؤْمِنُوا بى لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ Kullarım, Beni senden sorarlarsa, bilsinler ki, gerçekten Ben onlara çok yakınım. Bana **dua edinin** duasına hemen cevap veririm. O hâlde onlar da doğru yolu bulmaları için Benim davetime uysunlar, Bana iman etsinler. Bakara, 2/186

اُدْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ Rabbinize gönülden yalvararak ve gizlice **dua edin**. Muhakkak ki Allah, bağırıp çağırarak haddi aşanları sevmez. A'raf, 7/55

وَلَا تُفْسِدُوا فِى الْاَرْضِ بَعْدَ اِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا اِنَّ رَحْمَتَ اللّٰهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ Düzene sokulduktan sonra yeryüzünde bozgunculuk yapmayın. Allah'a, korkarak ve rahmetini umarak **dua edin**. Şüphesiz, Allah'ın rahmeti iyilik edenlere çok yakındır. A'raf, 7/56

وَلِلّٰهِ الْاَسْمَاءُ الْحُسْنٰى فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فى اَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ En güzel isimler Allah'ındır. O'na o güzel isimleriyle **dua edin** ve O'nun isimlerinin anlamlarını çarpıtanları bırakın. Onlar yaptıklarının cezasını göreceklerdir. A'raf, 7/180

وَاذْكُرْ رَبَّكَ فى نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْاٰصَالِ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ Rabbini, sabah akşam, yüksek olmayan bir sesle, ürpertiyle, yalvararak **dua ederek an.** Sakın O'nu unutan, önemsemeyen kimseler gibi olma. A'raf, 7/205

وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلٰئِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِى اللّٰهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ ﴿١٣﴾ لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ اِلَّا كَبَاسِطِ كَفَّيْهِ اِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ اِلَّا فى ضَلَالٍ ﴿١٤﴾ El açıp yalvarmaya lâyık olan ancak O'dur. O'nun dışında el açıp **dua ettikleri** onların isteklerini hiçbir şeyle karşılamazlar. Onlar ancak ağzına gelsin diye, suya doğru iki avucunu açan kimse gibidir. Oysaki suya yaklaşmadıkça su onun ağzına girecek değildir. Kâfirlerin duası kuşkusuz hedefini şaşırmıştır. Ra'd, 13/14

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدٰوةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ اَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوٰيهُ وَكَانَ اَمْرُهُ فُرُطًا Rablerinin hoşnutluğunu umarak sabah akşam O'na **dua edenlerle** birlikte ol. Dünya hayatının cazibesine kapılıp da sakın gözlerini onların üzerinden ayırma; Adımızı anmayı kalbine unutturduğumuz ve boş arzularına uymuş ve işi hep aşırılık olmuş kimselere boyun eğme. Khef, 18/28

تَتَجَافٰى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ Onlar, korkarak ve ümit ederek Rablerine **dua ve ibadet** etmek için yataklarından kalkarlar. Kendilerine rızık olarak verdiğimiz şeylerden de Allah için harcarlar. Secde, 32/16

وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونى اَسْتَجِبْ لَكُمْ اِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتى سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ Rabbiniz şöyle dedi: "Bana **dua edin**, duanıza karşılık vereyim. Bana kulluk etmeyi kibirlerine yediremeyenler aşağılanmış bir hâlde cehenneme gireceklerdir." Mümin, 40/60

وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ Allah, iman edip hayra ve barışa yönelik işler yapanların **dualarını** kabul eder. Hak ettiklerinden fazlasını verecek olan da O'dur. İnkârcılara da şiddetli bir azap var. Şura, 42/26

DUA AYETLERİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

a) Hidayet/doğru yol için dua:

اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿٦﴾ صِرَاطَ الَّذِينَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿٧﴾ Bizi dosdoğru bir yola ilet. Kendilerine lütuf ve ikramda bulunduğun kimselerin yolunu; gazaba uğramışların ve sapmışların yolunu değil! Fatiha, 1/6-7

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا اُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ وَاَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا اِنَّكَ اَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ **Ey Rabbimiz,** bizi Sana teslim olanlardan et ve bizim soyumuzdan Sana teslim olacak bir topluluk çıkar, bize ibadet yollarını göster tövbemizi kabul et: çünkü Sensin tövbeleri kabul eden, Sensin rahmet dağıtan Sen! Bakara, 2/128

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ اِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَّابُ **Ey Rabbimiz!** Bizleri doğru yola ilettikten sonra kalplerimizi Hakk ve hakikatten saptırma ve bize rahmetini bağışla. Rahmet edenlerin hayırlısı Sensin! Al-i İmran, 3/8

رَبَّنَا اِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ **Rabbimiz!** Şüphesiz sen, hakkında şüphe olmayan bir günde insanları toplayacaksın. Elbette ki Sen vadinden dönmezsin. Al-i İmran, 3/9

رَبَّنَا اٰمَنَّا بِمَا اَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ **Rabbimiz!** İndirdiğine inandık ve Peygamber'e uyduk. Şimdi bizi birliğini ve peygamberlerini tasdik eden şahitlerden yaz! Al-i İmran, 3/53

رَبَّنَا اِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِى لِلْاِيمَانِ اَنْ اٰمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَاٰمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّـَٔاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْاَبْرَارِ **Ey Rabbimiz!** Gerçekten biz, "Rabbinize inanın!" diye imana çağıran bir davetçiyi işittik, hemen iman ettik. Artık bizim günahlarımızı bağışla, kötülüklerimizi ört, ruhumuzu iyilerle beraber al. Al-i İmran, 3/193

b) Hayırlı nesiller için dua:

رَبِّ اجْعَلْنِى مُقِيمَ الصَّلٰوةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِى رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴿٤٠﴾ رَبَّنَا اغْفِرْ لِى وَلِوَالِدَىَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ﴿٤١﴾ **Ey Rabbim!** Beni ve soyumdan gelecekleri namazı sürekli kılanlardan eyle; ey Rabbimiz! Duamı kabul et! Rabbimiz! Hesap görülecek günde, beni, ana babamı ve inananları bağışla. İbrahim, 14/40-41

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ اَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ اَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ اِمَامًا **Ey keremi bol Rabbimiz!** Bize gözümüzü, gönlümüzü aydınlatacak temiz eşler ve nesiller ver. Bizi Sana karşı gelmekten sakınanlar için örnek ve önder yap. Furkan, 25/74

قَالَ رَبِّ اَوْزِعْنِى اَنْ اَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِى اَنْعَمْتَ عَلَىَّ وَعَلٰى وَالِدَىَّ وَاَنْ اَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضٰيهُ وَاَصْلِحْ لِى فِى ذُرِّيَّتِى اِنِّى تُبْتُ اِلَيْكَ وَاِنِّى مِنَ الْمُسْلِمِينَ
...Nihayet insan olgunluk çağına gelip, kırk yaşına varınca şöyle der: **Rabbim**, bana, anne ve babama verdiğin nimetlere şükretmemi, benim; hoşnut olacağın hayırlı bir iş yapmamı sağla. Bana verdiğin gibi soyuma da kurtuluş ver. Doğrusu Sana yöneldim Rabbim. Ben, kendimi Sana teslim edenlerdenim. Ahkaf, 46/15

وَالَّذِينَ جَاؤُ مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِاِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْاِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِى قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ اٰمَنُوا رَبَّنَا اِنَّكَ رَؤُفٌ رَحِيمٌ Onlardan sonra gelenler ise şöyle derler: "**Ey Rabbimiz!** Bizi ve bizden önce iman etmiş olan kardeşlerimizi bağışla. Kalplerimizde, iman edenlere karşı hiçbir kin bırakma! Ey Rabbimiz! Şüphesiz sen çok esirgeyicisin, çok merhametlisin." Haşr, 59/10

c) Günahların affı için dua:

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا اٰتِنَا فِى الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِى الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ Onlardan "**Ey Rabbimiz!** Bize dünyada da iyilik ver, ahirette de iyilik ver. Bizi cehennem azabından koru!" diyenler vardır. Bakara, 2/201

اٰمَنَ الرَّسُولُ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَمَلٰئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَاِلَيْكَ الْمَصِيرُ
Peygamber, Rabbi tarafından kendisine indirilene iman etti, müminler de iman ettiler. Her biri Allah 'a, melekle-rine, kitaplarına, peygamberlerine iman ettiler. Ve dediler ki; Allah'ın peygamberleri arasında hiçbir ayırım yapmadan hepsini tanır ve inanırız. İşittik, itaat ettik. **Ey Rabbimiz,** affına sığındık! Dönüş ancak Sanadır. Bakara, 2/285

لَا يُكَلِّفُ اللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا اِنْ نَسِينَا اَوْ اَخْطَاْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا اِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا
رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا اَنْتَ مَوْلٰينَا فَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ Allah kimseye taşıyabileceğinden fazlasını yüklemez: Kişinin yaptığı her iyilik kendi lehinedir, her kötülük de kendi aleyhinedir. **Rabbimiz!** Unutur veya bilmeden hata yaparsak bizi sorumlu tutma. Ey Rabbimiz! Bizden öncekilere yüklediğin gibi bize de ağır yük yükleme. Ey Rabbimiz! Bize gücümüzün yetmediği işler de yükleme! Bizi affet! Bizi bağışla! Bize acı! Sen bizim Mevlasızsın. Kâfirler topluluğuna karşı bize yardım et! Bakara, 2/286

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ O Allah’tan korkup sakınanlar şöyle yakarırlar.“**Ey Rabbimiz!** Şüphesiz ki biz iman ve itaat ettik, artık bizim günahlarımızı bağışla ve bizi cehennem azabından koru.” Al-i İmran, 3/16

وَمَا كَانَ قَوْلَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ **Ey Rabbimiz!** Günahlarımızı ve işlerimizdeki taşkınlığımızı bağışla; ayaklarımızı yolunda sabit kıl; kâfirler topluluğuna karşı bizi muzaffer kıl! Âl-i İmran, 3/147

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ O akıl sahipleri ki, ayakta, otururken ve uyumak için uzandıklarında Allah'ı anar, ve göklerin ve yerin yaratılışı üzerinde inceden inceye düşünürler ve derler ki; "**Ey Rabbimiz!** Sen bunların hiç birini anlamsız ve amaçsız yaratmadın. Sen yücelikte sınırsızsın! Bizi ateşin azabından koru!" Al-i İmran, 3/191

رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ **Ey Rabbimiz,** gerçekten Sen, kimi ateşe sokarsan, şüphe- siz onu onu rezil ve perişan edersin. Orada zalimlerin hiç bir yardımcıları da yoktur. Al-i İmran, 3/192

رَبَّنَا إِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ **Ey Rabbimiz!** Gerçekten biz, “Rabbinize inanın!” diye imana çağıran bir davetçiyi işittik ve hemen iman ettik. Artık bizim günahları- mızı bağışla, kötülüklerimizi ört, ruhumuzu iyilerle beraber al. Al-i İmran, 3/193

رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ **Rabbimiz!** Peygamberlere vadettiklerini ver bize. Kıyamet günü bizi rezil etme. Şüphesiz sen, vadinden dönmezsin.” Al-i İmran, 3/194

رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ... **Ey Rabbimiz!** Üzerimize sabır yağdır ve Müslüman olarak bizim canımızı al." Araf, 7/126

إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ مِنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ Kullarımdan**, "Ey Rabbimiz!** İman ettik bizi ba-ğışla, bize merhamet et, sen merhamet edenlerin en hayırlısısın" diyen bir grup vardı. Müminûn, 23/109

وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ De ki: “**Rabbim!** Bağışla, merhamet et. Çünkü sen merhamet edenlerin en hayırlısısın!” Mü’minun, 23/118

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ﴿٦٥﴾ إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٦٦﴾ O Rahmanın kulları, gecelerini Rablerine secde ederek, Onun divanında durarak geçirirler. Ve derler ki; "**Ey Rabbimiz**, cehennem azabını bizden uzaklaştır. Zira onun azabı tahammülü zor, ömür tüketen bir derttir. Ne kötü bir varış yeri, ne fena bir yerleşim yeridir orası!" Furkan, 25/65-66

رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ... **Ey Rabbimiz!** Senin rahmetin ve ilmin her şeyi kuşatmıştır. O halde tövbe eden ve senin yoluna uyanları bağışla ve onları cehennem azabından koru. Mümin, 40/7

رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ... **"Ey Rabbimiz!** Bizi ve bizden önce iman etmiş kardeşlerimizi affet; kalplerimizde, inananlara karşı bir düşmanlık bırakma! Rabbimiz, sen çok şefkatli, çok merhametlisin!" Haşr, 59/10

رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٤﴾ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاغْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٥﴾... **"Ey Rabbimiz!** Ancak sana dayandık, içtenlikle yalnız sana yöneldik. Dönüş de ancak sanadır." "Ey Rabbimiz! Bizi, inkâr edenlerin zulmüne uğratma. Bizi bağışla. Ey Rabbimiz! Şüphesiz Sen mutlak güç sahibi hüküm ve hikmet sahibisin." Mümtehine, 60/4-5

d) Meleklerin duası:

الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٧﴾ Arş'ı yüklenen ve bir de onun çevresinde bulunan melekler, Rablerini hamd ile tesbih ederler ve O'na iman ederler. Müminlerin de bağışlanmasını isterler ve derler ki; **Ey Rabbimiz!** Senin rahmet ve ilmin her şeyi kuşatmıştır. O halde tövbe eden ve senin yoluna gidenleri bağışla, onları cehennem azabından koru! Mümin, 40/7

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٨﴾ **Rabbimiz!** Onları da, onların atalarından, eşlerinden ve nesillerinden iyi olanları da kendilerine vaat ettiğin Adn cennetlerine koy. Şüphesiz, üstün olan, hüküm ve hikmet sahibi Sensin Sen!" Mümin, 40/8

وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٩﴾ Ve onları kötülüklerden koru. O gün Sen, kimi kötülüklerden korumuşsan, ona rahmet etmişsindir. İşte büyük 'kurtuluş ve mutluluk' budur." Mümin, 40/9

PEYGAMBERLERİN DUALARI

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Hz. Âdem babamızın ve Hz. Havva annemizin duası:

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا اَنْفُسَنَا وَاِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ Dediler ki; **Rabbimiz!** Biz kendimize yazık ettik. Sen kusurumuzu örtüp bize merhamet etmezsen en büyük kayba uğrayanlardan oluruz. A'raf, 7/23

Hz. Muhammed s.a.s'Efendimizin duaları:

قُلِ اللّٰهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِى الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ De ki: **Ey mülkün sahibi olan Allah'ım!** Sen mülkü, dilediğine verirsin ve dilediğinden çekip alırsın, dilediğini yüceltirsin, dilediğini alçaltırsın. Bütün iyilikler Senin elindedir. Doğrusu Senin, her şeye gücün yeter. Al-i İmran, 3/26

تُولِجُ الَّيْلَ فِى النَّهَارِ وَتُولِجُ النَّهَارَ فِى الَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَىَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَىِّ وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ Geceyi gündüze sokarsın, gündüzü geceye sokarsın. Ölüden diriyi çıkarırsın, diriden ölüyü çıkarırsın. Dilediğine de hesapsız rızık verirsin. . Al-i İmran, 3/27

قُلْ اِنَّ صَلَاتِى وَنُسُكِى وَمَحْيَاىَ وَمَمَاتِى لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ De ki: "Şüphesiz benim namazım, diğer ibadetlerim, yaşamım ve ölümüm **âlemlerin Rabbi Allah içindir.**" En'âm, 6/162

فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِىَ اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ De ki: "**Bana Allah yeter.** O'ndan başka hiçbir ilah yoktur. Ben ancak O'na güvenip dayanırım. O, yüce Arşın sahibidir." Tövbe, 9/129

وَقُلْ رَبِّ اَدْخِلْنِى مُدْخَلَ صِدْقٍ وَاَخْرِجْنِى مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ لِى مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَانًا نَصِيرًا De ki: **Rabbim!** Gireceğim yere dürüstlükle girmemi sağla; çıkacağım yerden de dürüstlükle çıkmamı sağla. Bana tarafından, hakkıyla yardım edici bir kuvvet ver. İsra, 17/80

وَقُلْ رَبِّ اَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ De ki: **Rabbim!** Şeytanın kışkırtmalarından Sana sığınırım. Mü'minun, 23/97

وَاَعُوذُ بِكَ رَبِّ اَنْ يَحْضُرُونِ Ve onların benim yanımda bulunmalarından da Sana sığınırım Rabbim." Mü'minun Suresi, 98

وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَاَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ De ki: **Rabbim!** Bağışla ve merhamet et, Sen merhamet edenlerin en hayırlısısın. Mü'minun, 23/118

Hz. Nuh peygamberin duaları:

قَالَ رَبِّ اِنِّى اَعُوذُ بِكَ اَنْ اَسْئَلَكَ مَا لَيْسَ لِى بِهِ عِلْمٌ وَاِلَّا تَغْفِرْ لِى وَتَرْحَمْنِى اَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ Nuh dedi ki: "**Rabbim,** bilgim olmayan şeyi Senden istemekten Sana sığınırım. Ve eğer Sen beni bağışlamaz ve beni esirgemezsen, şüphesiz kaybedenlerden olurum." Hud, 11/47

رَبِّ اغْفِرْ لِى وَلِوَالِدَىَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِىَ مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ اِلَّا تَبَارًا **Rabbim,** beni, annemi, babamı, inanmış olarak evime gireni, iman eden erkekleri ve iman eden kadınları bağışla. Zalimlere yıkımdan başkasını verme. Nuh, 71/28

Hz. İbrahim peygamberin duaları:

وَاِذْ يَرْفَعُ اِبْرٰهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَاِسْمٰعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا اِنَّكَ اَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ Hani İbrahim, İsmail ile birlikte Kâbe'nin temellerini yükseltiyor ve diyorlardı ki: **Ey Rabbimiz!** Bizden kabul buyur! Şüphesiz sen hakkıyla işitensin, hakkıyla bilensin. Bakara, 2/127

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا اُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ وَاَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا اِنَّكَ اَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ **Rabbimiz!** Bizi, sana teslim olmuş iki Müslüman kıl. Soyumuzdan da sana teslim olan Müslüman bir toplum oluştur. Bize ibadet yerlerimizi göster, bizim tövbemizi kabul et. Sen, tövbeleri cömertçe kabul eden ve rahmetini cömertçe yayarsın. Bakara, 2/128

رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ اٰيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ **Rabbimiz!** İçlerinden onlara bir peygamber gönder, onlara ayetlerini okusun, kitabı ve hikmeti öğretsin ve onları arındırsın. Şüphesiz, Sen, tüm ululuk ve onurun sahibisin ve tüm hikmetlerin kaynağısın. Bakara, 2/129

رَبَّنَا اِنِّى اَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِى بِوَادٍ غَيْرِ ذِى زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلٰوةَ فَاجْعَلْ اَفْئِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِى اِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ
Ey Rabbimiz! Namazı dosdoğru kılsınlar diye ben, neslimden bir kısmını Senin saygın evinin/Kâbe'nin yanında, ziraat yapılmayan bir vadiye yerleştirdim. Artık sen de insanlardan bir kısmının gönüllerini onlara ilgili ve duyarlı kıl ve birtakım ürünlerle rızıklandır. Umulur ki nimetlere şükrederler. İbrahim, 14/37

رَبَّنَا اِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِى وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفٰى عَلَى اللّٰهِ مِنْ شَىْءٍ فِى الْاَرْضِ وَلَا فِى السَّمَاءِ **Ey Rabbimiz!** Şüphesiz ki Sen bizim saklı tuttuklarımızı da, açığa vurduklarımızı da bilirsin. Çünkü ne yerde ne de gökte hiçbir şey Sana gizli kalmaz. İbrahim, 14/38

رَبِّ اجْعَلْنِى مُقِيمَ الصَّلٰوةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِى رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ **Ey Rabbim!** Beni ve soyumdan gelecekleri namazı devamlı kılanlardan eyle; ey Rabbimiz! Duamı kabul et! İbrahim, 14/40

رَبَّنَا اغْفِرْ لِى وَلِوَالِدَىَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ **Rabbimiz!** Hesap görülecek günde, beni, ana babamı ve inananları bağışla." İbrahim, 14/41

اِلَّا رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٧٧﴾ ...Ancak âlemlerin Rabbi olan Allah benim dostumdur.

اَلَّذِى خَلَقَنِى فَهُوَ يَهْدِينِ ﴿٧٨﴾ O'dur, beni yaratan ve bana doğru yolu gösteren,

﴿٧٩﴾ وَالَّذٖى هُوَ يُطْعِمُنٖى وَيَسْقٖينِ O'dur, beni yediren ve içiren. O'dur,
﴿٨٠﴾ وَاِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفٖينِ Hastalandığımda bana şifa veren.
﴿٨١﴾ وَالَّذٖى يُمٖيتُنٖى ثُمَّ يُحْيٖينِ O'dur, öldüren ve sonra tekrar hayat veren.
﴿٨٢﴾ وَالَّذٖى اَطْمَعُ اَنْ يَغْفِرَ لٖى خَطٖيـَٔتٖى يَوْمَ الدّٖينِ Hesap gününde, hatalarımı bağışlayacağını umduğum da O'dur.
﴿٨٣﴾ رَبِّ هَبْ لٖى حُكْمًا وَاَلْحِقْنٖى بِالصَّالِحٖينَ **Ey Rabbim!** Bana kavrayış kabiliyeti ver ve beni iyiler arasına kat!
﴿٨٤﴾ وَاجْعَلْ لٖى لِسَانَ صِدْقٍ فِى الْاٰخِرٖينَ Gelecek nesiller içinde hayır ile anılmamı sağla.
﴿٨٥﴾ وَاجْعَلْنٖى مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعٖيمِ Beni Naim cennetine koy.
﴿٨٦﴾ وَاغْفِرْ لِاَبٖى اِنَّهُ كَانَ مِنَ الضَّالّٖينَ Babamı da bağışla. Çünkü o gerçekten yolunu şaşıranlardandır.
﴿٨٧﴾ وَلَا تُخْزِنٖى يَوْمَ يُبْعَثُونَ Kulların diriltilecekleri gün beni utandırma!
﴿٨٨﴾ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ O gün ki ne mal fayda verir ne de oğullar!
﴿٨٩﴾ اِلَّا مَنْ اَتَى اللّٰهَ بِقَلْبٍ سَلٖيمٍ Ancak Allah'a arınmış bir kalp ile gelenler başka. Şuara, 26/77…89

Hz. Süleyman peygamberin duaları:

...وَقَالَ رَبِّ اَوْزِعْنٖى اَنْ اَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتٖى اَنْعَمْتَ عَلَىَّ وَعَلٰى وَالِدَىَّ وَاَنْ اَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضٰيهُ وَاَدْخِلْنٖى بِرَحْمَتِكَ فٖى عِبَادِكَ الصَّالِحٖينَ Hz. Süleyman dedi ki; **Rabbim,** bana, anne ve babama verdiğin nimete şükretmemi ve hoşnut olacağın hayırlı, iyi işler yapmamı sağla. Beni rahmetinle iyilik ve barışı seven kullarının arasına sok. Neml, 27/19

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لٖى وَهَبْ لٖى مُلْكًا لَا يَنْبَغٖى لِاَحَدٍ مِنْ بَعْدٖى اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَّابُ Hz. Süleyman; **Rabbim,** beni bağışla ve benden sonra hiç kimseye nasib olmayan bir mülkü/hükümranlığı bana armağan et. Şüphesiz sen, karşılıksız armağan edensin." Sâd, 38/35

Hz. Yunus peygamberin duası:

وَذَا النُّونِ اِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ اَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادٰى فِى الظُّلُمَاتِ اَنْ... Zünnûn'u/Yunus'u da an. O öfkeli bir halde geçip gitmişti. Bizim kendisini asla sıkıştırmayacağımızı zannetmişti. Nihayet karanlıklar içinde şöyle seslendi…

...لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ سُبْحَانَكَ اِنّٖى كُنْتُ مِنَ الظَّالِمٖينَ "Senden başka hiçbir tanrı yoktur. Seni tenzih ederim. Gerçekten ben zalimlerden oldum!" Enbiya, 21/87

Hz. Zekeriya peygamberin duası:

وَزَكَرِيَّا اِذْ نَادٰى Zekeriya'yı da an. Hani o rabbine şöyle dua etmişti, رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنٖى فَرْدًا وَاَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثٖينَ Rabbim! Beni tek başıma bırakma. Sen varislerin en hayırlısısın" Enbiya, 21/89

Hz. Musa peygamberin duaları:

...اَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَاَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرٖينَ Rabbim Sen, bizim velimizsin. Artık bizi bağışla ve bize acı. Sen, bağışlayanların en hayırlısısın."

وَاكْتُبْ لَنَا فٖى هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِى الْاٰخِرَةِ اِنَّا هُدْنَا اِلَيْكَ... "Bizim için bu dünyada da bir iyilik yaz, ahirette de. Çünkü biz sana varan doğru yola yöneldik…"

قَالَ Mûsâ, dedi ki رَبِّ اشْرَحْ لٖى صَدْرٖى "Rabbim! Gönlüme ferahlık ver." وَيَسِّرْ لٖى اَمْرٖى "Bana işimi kolaylaştır." وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانٖى "Dilimden düğümü çöz."

DÜNYA HAYATI

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

a) Dünya hayatı:

زُيِّنَ لِلَّذٖينَ كَفَرُوا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَالَّذٖينَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَاللّٰهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ İnkâr edenlere **dünya hayatı** cazip gösterildi. Onlar iman edenlerle alay ederler. Allah'a karşı gelmekten sakınanlar ise, kıyamet günü bunların üstündedir. Allah dilediğine hesapsız nimetler verir. Bakara, 2/212

زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنٖينَ وَالْقَنَاطٖيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْاَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ذٰلِكَ مَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَاللّٰهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَاٰبِ Kadınlar, çocuklar, yığınlarla altın ve gümüş, soylu atlar, sığırlar ve ekim alanları. Nefsin şiddetle arzuladığı bütün bunlar insana cazip ve çekici gösterildi. Bunlar **dünya hayatının** geçici zevkleridir. Oysa asıl güzellik ve zevkler ancak Allah'ın katındadır. Al-i İmran, 3/14

اَلَّذٖينَ يُنْفِقُونَ فِى السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاظِمٖينَ الْغَيْظَ وَالْعَافٖينَ عَنِ النَّاسِ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنٖينَ Kim **dünya** nimetini istiyorsa bilsin ki, **dünya ve**, ahiret sevabı da Allah katındadır. Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir. Nisâ, 4/134

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ اَنْ تَمُوتَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ كِتَابًا مُؤَجَّلًا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهٖ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْاٰخِرَةِ نُؤْتِهٖ مِنْهَا وَسَنَجْزِى الشَّاكِرٖينَ Hiçbir kimse Allah'ın izni olmadan ölmez. Ölüm belirli bir süreye göre yazılmıştır. Kim **dünya** menfaatini isterse, kendisine ondan veririz. Kim de ahiret mükâfatını isterse, ona da ondan veririz. Biz şükredenleri ödüllendireceğiz. Al-i İmran, 3/145

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَاِنَّمَا تُوَفَّوْنَ اُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَاُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا اِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ Her canlı ölümü tadacaktır. Ancak kıyamet günü yaptıklarınızın karşılığı size tastamam verilecektir. Kim cehennemden uzaklaştırılıp cennete sokulursa gerçekten kurtuluşa ermiştir. Yoksa bu **dünya hayatı,** aldatıcı ve geçici bir zevkten başka bir şey değildir. Al-i İmran, 3/185

وَمَا هٰذِهِ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا اِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ وَاِنَّ الدَّارَ الْاٰخِرَةَ لَهِىَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ Bu **dünya hayatı** ancak bir eğlence ve oyundan ibarettir. Ahiret yurduna gelince, işte gerçek hayat odur. Keşke bilselerdi! Ankebut, 29/64

فَلْيُقَاتِلْ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا بِالْاٰخِرَةِ وَمَنْ يُقَاتِلْ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ فَيُقْتَلْ اَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ اَجْرًا عَظِيمًا O halde, **dünya hayatını** ahiret hayatı karşılığında satanlar Allah yolunda savaşsınlar. Kim Allah yolunda savaşır da öldürülür veya galip gelirse, biz ona büyük bir ödül vereceğiz. Nisâ, 4/74

وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا اِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَلَلدَّارُ الْاٰخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ اَفَلَا تَعْقِلُونَ **Dünya hayatı** ancak bir oyun ve bir eğlencedir. Ama ahiret yurdu Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için daha hayırlıdır. Hâlâ akıllanmayacak mısınız? En'am, 6/32

اِنَّمَا مَثَلُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ اَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْاَرْضِ مِمَّا يَاْكُلُ النَّاسُ وَالْاَنْعَامُ حَتّٰى اِذَا اَخَذَتِ الْاَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازَّيَّنَتْ وَظَنَّ اَهْلُهَا اَنَّهُمْ قَادِرُونَ عَلَيْهَا اَتٰيهَا اَمْرُنَا لَيْلًا اَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا كَاَنْ لَمْ تَغْنَ بِالْاَمْسِ كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ **Dünya hayatı** gökten indirdiğimiz yağmurun hali gibidir. Onunla, insan ve hayvanların yedikleri bitkiler bolca beslenir. Yeryüzü renk renk, çeşit çeşit mahsullerle süslenir ve yerin sakinleri bütün bunların sahibi olduklarını sandıkları sırada, bir gece vakti yahut güpegündüz, kıskıvrak yakalayan hükmümüz olan bir felaket onun üstüne iniverir ve böylece onu kökünden biçilmişe çeviririz, sanki dün var olanlar yerinde hiç yokmuş gibi. İşte düşünen bir toplum için, ayetlerimizi böyle apaçık açıklıyoruz. Yûnus, 10/24

وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ اَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْاَرْضِ فَاَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيَاحُ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ مُقْتَدِرًا Resulüm, onlara **dünya hayatının** örneğini şöyle ver: Dünya hayatı, gökten indirdiğimiz suya benzer. Bitkiler onunla beslenerek zengin bir çeşitlilik içinde boy verip birbirine karışırlar; ama bütün bu canlılık, çeşitlilik, sonunda rüzgârın savurup götürdüğü çer çöpe döner. İşte bunun gibi, Allah, her şeyin sonunu belirleyen bir kudretin sahibidir. Kehf, 18/45

اَلْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ اَمَلًا Mal mülk ve çocuklar **dünya hayatının** süsüdür. Ama karşılığı daha güzel olan dürüst ve erdemli davranışlar ise, Rabbinin katında daha değerli ve bir ümit kaynağı olarak daha verimlidir. Kehf, 18/46

وَمَا اُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَزِينَتُهَا وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ وَاَبْقٰى اَفَلَا تَعْقِلُونَ Size verilen her şey, **dünya hayatının** geçimi ve süsüdür. Allah'ın katında olanlar ise daha hayırlı ve daha kalıcıdır. Aklınızı kullanmaz mısınız. Kasas, 28/60

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ وَاخْشَوْا يَوْمًا لَا يَجْزِى وَالِدٌ عَنْ وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَنْ وَالِدِهِ شَيْـًٔا اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ بِاللّٰهِ الْغَرُورُ Ey İnsanlar! Ne babanın evlâda, ne evlâdın babasına hiçbir faydası dokunmayacağı günden çekinin. Bilin ki, Allah'ın verdiği söz gerçektir. Sakın **dünya hayatı** sizi aldatmasın ve şeytan, Allah'ın affına güvendirerek sizi kandırmasın. Lokman, 31/33

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ بِاللّٰهِ الْغَرُورُ Ey insanlar! Şüphesiz Allah'ın verdiği söz gerçektir. Sakın **dünya hayatı** sizi aldatmasın. Sakın çok aldatıcı şeytan Allah hakkında sizi aldatmasın. Fatır, 35/5

اِنَّمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَاِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ اُجُورَكُمْ وَلَا يَسْـَٔلْكُمْ اَمْوَالَكُمْ **Dünya hayatı**, bir oyun ve eğlencedir. Eğer iman eder korunursanız, Allah, ödüllerinizi verecek ve sizden mallarınızı istemeyecektir. Muhammed, 47/36

اِعْلَمُوا اَنَّمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَزِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِى الْاَمْوَالِ وَالْاَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ اَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرٰيهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَامًا وَفِى الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا اِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ Bilin ki, **dünya hayatı** ancak bir oyun, bir eğlence, bir süs, aranızda karşılıklı bir övünme, çok mal ve evlat sahibi olma yarışından ibarettir. Bu tıpkı yağmurun hikâyesine benzer. Yağmurun bitirdiği bitki çiftçilerin hoşuna gider. Sonra kurumaya yüz tutar da sen onu sararmış olarak görürsün. Sonra da çer çöp olup toprağa karışır. Ama öteki dünyada gerçek, ya şiddetli bir azap yahut Allah'ın bağışlayıcılığı ve hoşnutluğu olarak açıkça ortaya çıkacaktır. **Dünya hayatı** bir aldanış ve oyalanmadan başka bir şey değildir. Hadid, 57/20

b) Dünya hayatını Ahirete tercih edenler:

اُولٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا بِالْاٰخِرَةِ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ O inkârcılar, ahireti verip **dünya** hayatını satın almışlardır. Artık bunlardan azap hiç hafifletilmez. Onlara yardım da edilmez. Bakara, 2/86

وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا وَلَهْوًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَذَكِّرْ بِهِ اَنْ تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ وَاِنْ تَعْدِلْ كُلَّ عَدْلٍ لَا يُؤْخَذْ مِنْهَا اُولٰئِكَ الَّذِينَ اُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ اَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ **Dünya hayatına** dalarak dinlerini bir oyun ve eğlence konusu edinenleri kendi hallerine bırak. Fakat şunu da onlara hatırlat ki, bir kimse kendi kazancı ile kendini mahvetmeye görsün, o takdirde onun için Allah'tan başka ne bir yakın dost, ne de bir şefaatçi vardır.

Suçlu, varını yoğunu, kurtuluşu için feda etse kabul edilmez. Onlar azabın pençesine düşmüş kimselerdir. Evet, bunlar için inkâr ve nankörlüklerine karşılık çok kaynar bir içki ve elem verici bir azap vardır. Enam, 6/70

اَلَّذ۪ينَ اتَّخَذُوا د۪ينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ نَنْسٰيهُمْ كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هٰذَا وَمَا كَانُوا بِاٰيَاتِنَا يَجْحَدُونَ Onlar dinlerini oyun ve eğlence edinmişler ve **dünya** hayatı da kendilerini aldatmıştı. İşte onlar bu günlerine kavuşacaklarını nasıl unuttular ve âyetlerimizi nasıl inkâr ettilerse Biz de onları bugün öyle unuturuz. Araf, 7/51

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلٰكِنَّهُ اَخْلَدَ اِلَى الْاَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوٰيهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ اِنْ تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ اَوْ تَتْرُكْهُ يَلْهَثْ ذٰلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذ۪ينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ Dileseydik o ayetlerle onu elbette yüceltirdik. Fakat o **dünyaya** saplanıp kaldı da kendi tutku ve hevesine uydu. Onun durumu köpeğin durumu gibidir: Üzerine varsan da dilini sarkıtıp solur; kendi haline bıraksan da dilini sarkıtıp solur. İşte bu, ayetlerimizi yalanlayan toplumun durumudur. Şimdi onlara bu olayları anlat ki düşünsünler. Araf, 7/176

... حَتّٰى يُثْخِنَ فِي الْاَرْضِ تُر۪يدُونَ عَرَضَ الدُّنْيَا وَاللّٰهُ يُر۪يدُ الْاٰخِرَةَ وَاللّٰهُ عَز۪يزٌ حَك۪يمٌ ...Siz geçici **dünya menfaatini** istiyorsunuz, hâlbuki Allah ahireti kazanmanızı istiyor. Allah mutlak güç, hüküm ve hikmet sahibidir. Enfâl, 8/67

اِنَّ الَّذ۪ينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَاطْمَاَنُّوا بِهَا وَالَّذ۪ينَ هُمْ عَنْ اٰيَاتِنَا غَافِلُونَ ﴿٧﴾ اُولٰئِكَ مَاْوٰيهُمُ النَّارُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨﴾ Şüphesiz bize kavuşacağını ummayan ve **dünya hayatına** razı olup onunla yetinen kimseler ile Bizim ayetlerimizi görmezden gelip umursamayanlara gelince; işte onların kazanmakta oldukları günahlar yüzünden, varacakları yer ateştir. Yûnus, 10/7-8

مَنْ كَانَ يُر۪يدُ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا وَز۪ينَتَهَا نُوَفِّ اِلَيْهِمْ اَعْمَالَهُمْ ف۪يهَا وَهُمْ ف۪يهَا لَا يُبْخَسُونَ Kim yalnız **dünya hayatını** ve onun zenginlik ve ihtişamını isterse, biz onlara çalışmalarının karşılığını dünyada tastamam öderiz ve onlara dünyada asla haksızlık yapılmaz. Hud, 11/15

اَللّٰهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَفَرِحُوا بِالْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا فِي الْاٰخِرَةِ اِلَّا مَتَاعٌ Allah rızkı dilediğine bolca, dilediğine sınırlı ölçüde verir. Rızkı bol olan **dünya hayatıyla** sevinir. Oysaki ahiret hayatı yanında dünya hayatı yalnızca geçici bir doyumdan, bir avuntudan ibarettir. Ra'd, 13/26

اَلَّذ۪ينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلَى الْاٰخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَب۪يلِ اللّٰهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا اُولٰئِكَ ف۪ي ضَلَالٍ بَع۪يدٍ **Dünya hayatını** ahirete tercih edip, insanları Allah yolundan çeviren. O'nun yolunu eğri ve çelişkili göstermek isteyenler var ya, işte onlar derin bir sapıklık içindedirler. İbrahim, 14/3

مَنْ كَانَ يُر۪يدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ ف۪يهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُر۪يدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلٰيهَا مَذْمُومًا مَدْحُورًا Her kim bu çarçabuk geçen **dünyanın nimetlerini** isterse, dilediğimiz kimseye dilediğimiz kadarını hemen verir, sonra da onu, kınanmış ve kovulmuş olarak gireceği cehenneme sokarız. İsrâ, 17/18

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذ۪ينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدٰوةِ وَالْعَشِيِّ يُر۪يدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُر۪يدُ ز۪ينَةَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ اَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوٰيهُ وَكَانَ اَمْرُهُ فُرُطًا Sabah akşam Rablerine, O'nun rızasını dileyerek dua edenlerle birlikte ol. **Dünya hayatının** nimetlerini arzu edip de gözlerini onlardan ayırma. Kalbini bizi anmaktan alıkoyduğumuz, boş arzularına uymuş ve işi hep aşırılık olmuş kimselere boyun eğme. Kehf, 18/28

وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ اِلٰى مَا مَتَّعْنَا بِه۪ اَزْوَاجًا مِنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ ف۪يهِ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَاَبْقٰى Onlardan bazı kesimlere, kendilerini sınamak için **dünya hayatının** süsü olarak verdiğimiz şeylere gözünü dikme. Rabbinin rızkı daha hayırlı ve daha kalıcıdır. Ta Ha, 20/131

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللّٰهَ عَلٰى حَرْفٍ فَاِنْ اَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَاَنَّ بِه۪ وَاِنْ اَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلٰى وَجْهِه۪ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةَ ذٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُب۪ينُ İnsanlar arasında öylesi de var ki, sınırlı ve somut bir amaç uğruna Allah'a kulluk eder. Eğer işleri iyi giderse hoşnut olur. Fakat eğer sınav amaçlı bir sıkıntı ile karşılaşırsa yüz geri eder, sırt çevirir. Böylesi hem **dünyayı** hem de ahireti kaybeder ki, işte apaçık hüsran budur. Hac, 22/11

يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِنَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْاٰخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ Onlar **dünya hayatının** ancak dış yönünü bilirler. Ahiret konusunda ise tamamen gaflettedirler/habersizdirler. Rum, 30/7

يَا قَوْمِ اِنَّمَا هٰذِهِ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَاِنَّ الْاٰخِرَةَ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ Ey kavmim dedi; Şüphesiz bu **dünya hayatı** ancak geçici bir yararlanmadır. Ahiret ise ebedi olarak kalınacak yerdir." Mümin, 40/39

مَنْ كَانَ يُر۪يدُ حَرْثَ الْاٰخِرَةِ نَزِدْ لَهُ ف۪ي حَرْثِه۪ وَمَنْ كَانَ يُر۪يدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِه۪ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْاٰخِرَةِ مِنْ نَص۪يبٍ Kim ahiret kazancını isterse, onun kazancını artırırız. Kim de **dünya kazancını isterse,** ona da istediğinden veririz, fakat onun ahirette hiç bir payı yoktur. Şûrâ, 42/20

فَاَمَّا مَنْ طَغٰى ﴿٣٧﴾ وَاٰثَرَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا ﴿٣٨﴾ فَاِنَّ الْجَح۪يمَ هِيَ الْمَاْوٰى ﴿٣٩﴾ Kim azgınlık eder ve **dünya hayatını** tercih ederse, şüphesiz, cehennem onun sığınağıdır. Naziat, 79/37-38-39

DÜŞÜNMEK/TEFEKKÜR ETMEK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

... قَل۪يلًا مَا تَذَكَّرُونَ ...Ne de az **düşünüyorsunuz!** Hakka, 69/42

اِنَّ فِى خَلْقِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِى تَجْرِى فِى الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيَاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ Şüphesiz, göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelişinde, insanlara faydalı yüklerle denizlerde seyreden gemilerde, Allah'ın gökten indirerek ölü toprağa can verdiği ve her çeşit canlının çoğalmasını sağladığı yağmurlarda, rüzgârların yön değiştirmesinde ve gökle yer arasında Allah'ın emrindeki bulutlarda; elbette bütün bunlarda **düşünen,** akıllarını kullananlar için mesajlar vardır. Bakara, 2/164

يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا اِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَاِثْمُهُمَا اَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا وَيَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ Sana içki ve kumarı soruyorlar. De ki: "Onlarda hem büyük günah, hem de insanlar için bazı yararları vardır. Ama günahları yararlarından büyüktür." Sana Allah yolunda ne harcayacaklarını soruyorlar. De ki: "İhtiyacınızdan artanı" İşte Allah, ayetleri size böyle açıklar ki, **düşünesiniz.** Bakara, 2/219

وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتّٰى يُؤْمِنَّ وَلَاَمَةٌ مُؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكَةٍ وَلَوْ اَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتّٰى يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُؤْمِنٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكٍ وَلَوْ اَعْجَبَكُمْ اُولٰئِكَ يَدْعُونَ اِلَى النَّارِ وَاللّٰهُ يَدْعُوا اِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِاِذْنِهِ وَيُبَيِّنُ اٰيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ İman etmedikleri sürece Allah'a ortak koşan kadınlarla evlenmeyin. Hoşunuza gitse bile. Özgürlüğünden yoksun inanmış bir köle, Allah'a ortak koşan bir kadından daha hayırlıdır. İman etmedikleri sürece Allah'a ortak koşan erkeklerle, kadınlarınızı evlendirmeyin. Allah'a ortak koşan hür erkek hoşunuza gitse de, iman eden bir köle, Allah'a ortak koşan bir erkekten daha hayırlıdır. Onlar ateşe çağırırlar, Allah ise izniyle, cennete ve bağışlanmaya çağırır. O, insanlara âyetlerini açıklar ki, öğüt alıp **düşünsünler**. Bakara, 2/221

اَيَوَدُّ اَحَدُكُمْ اَنْ تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِنْ نَخِيلٍ وَاَعْنَابٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَاَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ ضُعَفَاءُ فَاَصَابَهَا اِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ İçinizden biri ister mi ki, altından ırmaklar akan bir hurma ve üzüm bağı olsun, bağda her türlü meyve ağacı bulunsun ve hayli yaşlanmış olduğu halde bakıma muhtaç çocukları varken bu bağ ansızın esen bir **kasırgayla** yanıp kül olsun. İşte Allah, düşünürsünüz diye size ayetlerini böyle açık açık anlatıyor. Bakara, 2/266

هُوَ الَّذِى اَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ اٰيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ اُمُّ الْكِتَابِ وَاُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَاَمَّا الَّذِينَ فِى قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَاْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَاْوِيلَهُ اِلَّا اللّٰهُ وَالرَّاسِخُونَ فِى الْعِلْمِ يَقُولُونَ اٰمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ اِلَّا اُولُوا الْاَلْبَابِ O, sana Kitab'ı indirendir. Onun bazı âyetleri apaçık anlaşılan muhkem ayetlerdir. Ki Kitabın aslı da onlardır. Diğerleri de yoruma açık/müteşabih ayetlerdir. Kalplerinde bir eğrilik olanlar, fitne çıkarmak için müteşabih âyetlerinin ardına düşerler ve onları olmadık şekilde yorumlarlar. Oysa onun gerçek anlamını ancak Allah bilir. İlim sahipleri ise, "Ona inandık, hepsi Rabbimizdendir" derler. Bu inceliği ancak akıl sahipleri **düşünüp** anlar. Al-i İmran, 3/7

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بِطَانَةً مِنْ دُونِكُمْ لَا يَاْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ اَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِى صُدُورُهُمْ اَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْاٰيَاتِ اِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ Ey iman edenler! Sizden olmayanları sırdaş edinmeyin. Onlar size fenalık etmekten geri kalmazlar. Hep sıkıntıya düşmenizi isterler. Onların kinleri konuşmalarından apaçık bellidir. Kalplerinde gizledikleri ise daha büyüktür. Eğer **düşünürseniz**, sizlere ayetleri açıkça bildirdik. Al-i İmran, 3/118

اَلَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللّٰهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِى خَلْقِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هٰذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ Onlar ayaktayken, otururken ve yanları üzerine yatarken Allah'ı anarlar. Göklerin ve yerin yaratılışı üzerinde **düşünürler**. "Rabbimiz! Sen bunları boş yere yaratmadın, Seni bütün eksikliklerden uzaksın. Bizi ateş azabından koru" derler. Al-i İmran, 3/191

اَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْاٰنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللّٰهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا Halâ Kur'an'ı **düşünüp** anlamaya çalışmıyorlar mı? Eğer o, Allah'tan başkası tarafından indirilmiş olsaydı, mutlaka onda birçok çelişki bulurlardı. Nisâ, 4/82

قُلْ لَا اَقُولُ لَكُمْ عِنْدِى خَزَائِنُ اللّٰهِ وَلَا اَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا اَقُولُ لَكُمْ اِنِّى مَلَكٌ اِنْ اَتَّبِعُ اِلَّا مَا يُوحٰى اِلَىَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِى الْاَعْمٰى وَالْبَصِيرُ اَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ De ki: "Ben size, 'Allah'ın hazineleri benim yanımdadır' demiyorum. Gaybı/gizli olanları da bilmem. Size 'Ben bir meleğim' de demiyorum. Ben sadece, bana gönderilen vahye uyuyorum." De ki: "Görmeyenle gören bir olur mu? Siz hiç **düşünmez misiniz?**" En'am, 6/50

...وَسِعَ رَبِّى كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا اَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ Rabbimin ilmi her şeyi kuşatmıştır. Hâlâ **düşünüp** öğüt almayacak mısınız?" En'am, 6/80

وَهٰذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا قَدْ فَصَّلْنَا الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ İşte bu yol, Rabbinin dosdoğru yoludur. Öğüt alıp **düşünmesini** bilen bir topluluk için ayetleri böyle birer birer açıkladık. En'am, 6/126

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ اِلَّا بِالَّتِى هِىَ اَحْسَنُ حَتّٰى يَبْلُغَ اَشُدَّهُ وَاَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا وَاِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبٰى وَبِعَهْدِ اللّٰهِ اَوْفُوا ذٰلِكُمْ وَصّٰيكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ Ergenlik çağına gelinceye dek, en iyi bir şekilde olmadıkça yetimin malına yaklaşmayın ve ölçeği, teraziyi dosdoğru ölçüp tartın. Biz herkese ancak gücünün yettiği kadarını yükleriz. Konuştuğunuz zaman, yakınlarınız aleyhine de olsa, adaleti gözetin. Ve Allah'a verdiğiniz söze sadık kalın. **Düşünüp** öğüt alasınız diye O size bunları önerdi. En'am, 6/152

وَهُوَ الَّذٖى يُرْسِلُ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَىْ رَحْمَتِهٖ حَتّٰى اِذَا اَقَلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا سُقْنَاهُ لِبَلَدٍ مَيِّتٍ فَاَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ فَاَخْرَجْنَا بِهٖ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ كَذٰلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتٰى لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ O rüzgârları, rahmetinin önünde müjdeci olarak gönderendir. Nihayet Rüzgârlar, ağır ağır yağmur yüklü bulutları yüklendiği zaman; biz, onu ölü bir bölgeye gönderir ve su indiririz. Onunla her türlü ürün çıkarırız. Ölüleri de böyle çıkaracağız. Ola ki ibretle **düşünürsünüz**. Araf, 7/57

اَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِيثَاقُ الْكِتَابِ اَنْ لَا يَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ اِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا فٖيهِ وَالدَّارُ الْاٰخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذٖينَ يَتَّقُونَ اَفَلَا تَعْقِلُونَ...Peki onlardan, Allah hakkında gerçek olandan başka bir şey söylemeyeceklerine dair kitapta mevcut hükümler uyarınca söz alınmamış mıydı? Ve kitabın içindekileri ders edinip okumamışlar mıydı? Oysaki Allah'a karşı gelmek- ten sakınanlar için ahiret yurdu daha hayırlıdır. Hiç **düşünmüyor musunuz?** Araf, 7/169

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلٰكِنَّهُ اَخْلَدَ اِلَى الْاَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوٰيهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ اِنْ تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ اَوْ تَتْرُكْهُ يَلْهَثْ ذٰلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذٖينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ Dileseydik o âyetlerle onu elbette yüceltirdik. Fakat o dünyaya saplanıp kaldı da kendi istek ve arzularına uydu. Onun durumu köpeğin durumu gibidir: Üzerine varsan da dilini sarkıtıp solur, kendi haline bıraksan da dilini sarkıtıp solur. İşte bu, ayetlerimizi yalanlayan toplumun durumudur. Şimdi onlara bu olayları anlat ki **düşünsünler**. Araf, 7/176

اَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِمْ مِنْ جِنَّةٍ اِنْ هُوَ اِلَّا نَذٖيرٌ مُبٖينٌ Onlar **düşünmediler mi ki** çok iyi tanıdıkları, Peygamber'de delilikten eser yoktur. O ancak apaçık bir uyarıcıdır. Araf, 7/184

اِنَّ الَّذٖينَ اتَّقَوْا اِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَاِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ Şüphe yok ki Allah'a karşı gelmekten sakınanlar, kendilerine şeytandan bir vesvese dokunduğu zaman iyice **düşünürler** derhal Allah'ı hatırlarlar ve hemen doruyu ve gerçeği görürler. Araf, 7/201

اِنَّ رَبَّكُمُ اللّٰهُ الَّذٖى خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ فٖى سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يُدَبِّرُ الْاَمْرَ مَا مِنْ شَفٖيعٍ اِلَّا مِنْ بَعْدِ اِذْنِهٖ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ اَفَلَا تَذَكَّرُونَ
Şüphesiz ki Rabbiniz, gökleri ve yeri altı günde/evrede yaratan, sonra da Arş'a kurulup işleri yerli yerince düzene koyup yöneten Allah'tır. O'nun izni olmaksızın, hiç kimse şefaatçi olamaz. İşte o, Rabbiniz Allah'tır. O halde O'na kulluk edin. **Hâlâ düşünmüyor musunuz?** Yûnus, 10/3

قُلْ لَوْ شَاءَ اللّٰهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ وَلَا اَدْرٰيكُمْ بِهٖ فَقَدْ لَبِثْتُ فٖيكُمْ عُمُرًا مِنْ قَبْلِهٖ اَفَلَا تَعْقِلُونَ De ki: "Eğer Allah dileseydi, ben size onu okumazdım, Allah da size onu bildirmezdi. Ben sizin aranızda bundan önce kırk yıllık bir ömür yaşadım. **Hiç düşünmüyor musunuz?"** Yûnus, 10/16

اِنَّمَا مَثَلُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ اَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهٖ نَبَاتُ الْاَرْضِ مِمَّا يَاْكُلُ النَّاسُ وَالْاَنْعَامُ حَتّٰى اِذَا اَخَذَتِ الْاَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازَّيَّنَتْ وَظَنَّ اَهْلُهَا اَنَّهُمْ قَادِرُونَ عَلَيْهَا اَتٰيهَا اَمْرُنَا لَيْلًا اَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصٖيدًا كَاَنْ لَمْ تَغْنَ بِالْاَمْسِ كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ Dünya hayatının örneği, gökten indirdiğimiz su gibidir. Onunla insanların ve hayvanların yiyeceği bitkiler, ürün verir. Yeryüzü tüm güzellikleriyle süslenip bezenir. İnsanlar da onlara sahip olduklarını sandıkları bir anda, gece veya gündüz emrimizle bir felaket gelirde sanki dün hiçbir şey yokmuş gibi kırıp geçiririz. **Düşünen** bir topluma ayetleri böyle açıklıyoruz. Yûnus, 10/24

وَهُوَ الَّذٖى مَدَّ الْاَرْضَ وَجَعَلَ فٖيهَا رَوَاسِيَ وَاَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فٖيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشِى الَّيْلَ النَّهَارَ اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ Yeri döşeyen, oturaklı dağlar ve ırmaklar yaratan, orada bütün bitkileri çift olarak yaratan O'dur. Geceyi de gündüzün üzerine O örtüyor. Şüphesiz bütün bunlarda **düşünen** bir toplum için ibretler vardır. Ra'd, 13/3

هٰذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنْذَرُوا بِهٖ وَلِيَعْلَمُوا اَنَّمَا هُوَ اِلٰهٌ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ اُولُوا الْاَلْبَابِ Bu Kur'an; kendisiyle uyarılsınlar, Allah'ın tek ilah olduğunu bilsinler ve akıl sahipleri **düşünüp** öğüt alsınlar diye insanlara gönderilmiş bir bildiridir. İbrahim, 14/52

فَاَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقٖينَ ﴿٧٣﴾ فَجَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ سِجّٖيلٍ ﴿٧٤﴾ اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِلْمُتَوَسِّمٖينَ ﴿٧٥﴾ وَاِنَّهَا لَبِسَبٖيلٍ مُقٖيمٍ ﴿٧٦﴾ Derken güneşin doğuşu sırasında, o korkunç uğultulu ses onları yakalayıverdi onları. Hemen onların altını üstüne getirdik. Üzerlerine de balçıktan pişirilmiş taşlar yağdırdık. Şüphesiz bunda **düşünüp** görebilen kimseler için ibretler vardır. Ve şehrin kalıntısı, öteden beri işlek olan yol üzerinde duruyor. Hicr 15/73…76

يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخٖيلَ وَالْاَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ Allah o su ile size; ekin, zeytin, hurma ağaçları, üzümler ve her türlü meyvelerden bitirir. Şüphesiz bunda **düşünen** bir kavim için bir ibret vardır. Nahl, 16/11

وَاَلْقٰى فِى الْاَرْضِ رَوَاسِيَ اَنْ تَمٖيدَ بِكُمْ وَاَنْهَارًا وَسُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥﴾ وَعَلَامَاتٍ وَبِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ ﴿١٦﴾ اَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ اَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٧﴾
Sizi sarsmaması için yeryüzünde sağlam dağlar; yolunuzu bulmanız için de nehirler, yollar ve nice işaretler meydana getirdi. İnsanlar yıldızlarla da yollarını bulurlar Şu hâlde yaratan, yaratamayan gibi olur mu? Artık **siz düşünmez misiniz?** Nahl, 16/15-16-17

بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَاَنْزَلْنَا اِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ اِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ Biz, o Peygamberleri mucizeler ve kitaplarla gönderdik Sana da Kur'an'ı indirdik ki, onun içinde kilerini insanlara anlatasın; olur ki; **iyice düşünürler.** Nahl, 16/44

وَاَوْحٰى رَبُّكَ اِلَى النَّحْلِ اَنِ اتَّخِذٖى مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿٦٨﴾ ثُمَّ كُلٖى مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكٖى سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ اَلْوَانُهُ فٖيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٦٩﴾ Rabbin, bal arısına: "Dağlardan, ağaçlardan ve insanların yaptıkları kovanlardan kendine evler edin. Sonra Rabbinin senin için belirlediği yollardan uçarak her türlü meyve, çiçek

ve üründen ye. Dedi . Onların karınlarından çeşitli renklerde bir sıvı çıkar ki onda insanlar için şifa vardır. Şüphesiz bunda **düşünen** bir toplum için bir ibret vardır. Nahl, 16/68-69

اِنَّ اللّٰهَ يَاْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ وَاِيتَائِ ذِى الْقُرْبٰى وَيَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ Şüphesiz Allah, adaleti, iyilik yapmayı, yakınlara yardım etmeyi emreder; hayâsızlığı, fenalık ve azgınlığı da yasaklar. O, **düşünüp** tutasınız diye size öğüt veriyor. Nahl, 16/90

يَوْمَ تَاْتٖى كُلُّ نَفْسٍ تُجَادِلُ عَنْ نَفْسِهَا وَتُوَفّٰى كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ **Düşün ki** o gün, herkes kendi canını kurtarmak için uğraşır ve her kişiye yaptığının karşılığı eksiksiz ödenir. Asla kimseye haksızlık yapılmaz. Nahl, 16/111

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فٖى هٰذَا الْقُرْاٰنِ لِيَذَّكَّرُوا وَمَا يَزٖيدُهُمْ اِلَّا نُفُورًا Andolsun Biz Kur'an'da, o inkârcıların **düşünüp** öğüt alabilmeleri için gerçekleri pek çok yönden açık açık ortaya koyduk. Ne var ki, bu sadece onların nefretini artırdı. İsrâ, 17/41

اَوَلَا يَذْكُرُ الْاِنْسَانُ اَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْـًٔا İnsan, daha önce hiçbir şey değil iken kendisini yarattığımızı **düşünmez mi?** Meryem, 19/67

يَوْمَ نَطْوِى السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ كَمَا بَدَاْنَا اَوَّلَ خَلْقٍ نُعٖيدُهُ وَعْدًا عَلَيْنَا اِنَّا كُنَّا فَاعِلٖينَ **Düşün ki** o gün göğü, kitap sayfalarını dürer gibi düreceğiz. Varlıkları yaratmaya ilk başladığımız gibi, tekrar var edeceğiz. Bu yerine getirmeyi üstlendiğimiz bir sözdür. Hiç tartışmasız Biz bunları yaparız. Enbiya, 21/104

اَفَلَمْ يَسٖيرُوا فِى الْاَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا اَوْ اٰذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَاِنَّهَا لَا تَعْمَى الْاَبْصَارُ وَلٰكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتٖى فِى الصُّدُورِ Peki, bu inkârcılar biraz olsun dünyayı gezip dolaşmazlar mı ki, hiç değilse bu sayede **düşünüp** anlayabilecek gönüllere, gerçeğin sesini işitecek kulaklara sahip olsunlar. Ne var ki onlarda kör olan, kafadaki gözler değil, asıl kör olan göğüslerdeki kalplerdir! Hac, 22/46

اَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ اَمْ جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَاْتِ اٰبَاءَهُمُ الْاَوَّلٖينَ Peki, onlar Allah'ın sözünü/Kur'an'ı hiç **düşünmediler mi?** Yoksa atalarına hiç gelmemiş, ömürlerinde ilk defa duydukları bir şeyle mi geldi? Mü'minun, 23/68

قُلْ لِمَنِ الْاَرْضُ وَمَنْ فٖيهَا اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨٤﴾ سَيَقُولُونَ لِلّٰهِ قُلْ اَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٨٥﴾ De ki: Eğer biliyorsanız söyleyin: Yer ve yerde bulunanlar kime aittir? "Allah'ındır" diyecekler. Öyle ise **hiç düşünüp** öğüt almaz mısınız? Mü'minun, 23/84-85

سُورَةٌ اَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَاَنْزَلْنَا فٖيهَا اٰيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ Bu sure Bizim indirdiğimiz ve hükümlerini farz kıldığımız bir sûredir. **Düşünüp** öğüt almanız için onda apaçık âyetler indirdik. Nûr, 24/1

يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتّٰى تَسْتَاْنِسُوا وَتُسَلِّمُوا عَلٰى اَهْلِهَا ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ Ey iman edenler! Kendi evlerinizden başka evlere, izin almadan ve ev sahiplerine selam vermeden girmeyin. Bu davranış sizin için daha hayırlıdır. **Düşünüp** anlayasınız diye size böyle öğüt veriliyor. Nûr, 24/27

لَيْسَ عَلَى الْاَعْمٰى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْاَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرٖيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلٰى اَنْفُسِكُمْ اَنْ تَاْكُلُوا مِنْ بُيُوتِكُمْ اَوْ بُيُوتِ اٰبَائِكُمْ اَوْ بُيُوتِ اُمَّهَاتِكُمْ اَوْ بُيُوتِ اِخْوَانِكُمْ اَوْ بُيُوتِ اَخَوَاتِكُمْ اَوْ بُيُوتِ اَعْمَامِكُمْ اَوْ بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ اَوْ بُيُوتِ اَخْوَالِكُمْ اَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ اَوْ مَا مَلَكْتُمْ مَفَاتِحَهُ اَوْ صَدٖيقِكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَنْ تَاْكُلُوا جَمٖيعًا اَوْ اَشْتَاتًا فَاِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلٰى اَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ مُبَارَكَةً طَيِّبَةً كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ Kör, topal ve hasta gibi özürlülerin sizin evlerinizden birinde yemek yemelerinde ya da yardım kabul etmelerinde bir sakınca yoktur. Sizin de; kendi evlerinizde veya babalarınızın evlerinde veya annelerinizin evlerinde veya erkek kardeşlerinizin evlerinde veya kız kardeşlerinizin evlerinde veya amcalarınızın evlerinde veya halalarınızın evlerinde veya dayılarınızın evlerinde veya teyzelerinizin evlerinde veya anahtarlarına sahip olduğunuz evlerde ya da dostlarınızın evlerinde yemek yemenizde de bir sakınca yoktur. Bir arada veya ayrı ayrı olarak yemek yemenizde de bir sakınca yoktur. Ancak evlere girdiğiniz zaman birbirinize, Allah katından bolluk, bereket ve esenlik dileyerek birbirinize mutlaka selam verin. İşte Allah, **düşünesiniz** diye âyetleri size böyle açıklar. Nûr, 24/61

وَهُوَ الَّذٖى اَرْسَلَ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَىْ رَحْمَتِهٖ وَاَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ﴿٤٨﴾ لِنُحْيِىَ بِهٖ بَلْدَةً مَيْتًا وَنُسْقِيَهُ مِمَّا خَلَقْنَا اَنْعَامًا وَاَنَاسِىَّ كَثٖيرًا ﴿٤٩﴾ وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ لِيَذَّكَّرُوا فَاَبٰى اَكْثَرُ النَّاسِ اِلَّا كُفُورًا ﴿٥٠﴾ Rüzgârları rahmetinin önünde müjdeci olarak gönderen O'dur. Biz, ölü toprağa can vermek, yarattığımız nice hayvanlara ve nice insanlara su vermek için gökten tertemiz bir su indirdik. **Düşünüp** ibret alsınlar diye o yağmur nimetini tekrar edip duruyoruz. Fakat insanların çoğu, düşünüp ibret almaya yanaşmadı, nankör olup gitti. Furkan, 25/48-49-50

قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ وَسَلَامٌ عَلٰى عِبَادِهِ الَّذٖينَ اصْطَفٰى اٰللّٰهُ خَيْرٌ اَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾ اَمَّنْ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَاَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاَنْبَتْنَا بِهٖ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَا كَانَ لَكُمْ اَنْ تُنْبِتُوا شَجَرَهَا ءَاِلٰهٌ مَعَ اللّٰهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ ﴿٦٠﴾ اَمَّنْ جَعَلَ الْاَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا اَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِىَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ءَاِلٰهٌ مَعَ اللّٰهِ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾ اَمَّنْ يُجٖيبُ الْمُضْطَرَّ اِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْاَرْضِ ءَاِلٰهٌ مَعَ اللّٰهِ قَلٖيلًا مَا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾ Ey Muhammed! De ki: Hamd Allah'a mahsustur. Selâm onun seçtiği kullarına. Allah mı daha hayırlıdır, yoksa onların ortak koştukları mı? Yahut gökleri ve yeri yaratan ve size gökten yağmur indirip, onunla, sizin yetiştiremeyeceğiniz gönül alıcı güzel bahçeler meydana getiren mi? Allah ile birlikte başka ilâh mı var! Hayır, onlar Allah'a eş tutan bir toplumdur. Veya yeryüzünü yerleşim alanı yapan, içinde nehirler akıtan, onun için oturaklı dağlar diken ve iki denizin arasına bir engel koyan mı? Allah ile birlikte başka bir ilâh mı var! Hayır, onların çoğu bilmiyor! Ya da kendisine dua ettiği zaman zorda kalmışa cevap veren ve başa gelen kötülüğü kaldıran, sizi yeryüzünün

halifeleri kılan mı? Allah ile birlikte başka ilâh mı var! Ne kadar **az düşünüyorsunuz!** Neml, 27/59 …62, ayetler.

وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ Andolsun, **düşünüp** öğüt alsınlar diye o Kur'an ayetlerini onlara bir biri ardınca gönderdik. Kasas, 28/51

فَكُلًّا اَخَذْنَا بِذَنْبِهِ فَمِنْهُمْ مَنْ اَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا وَمِنْهُمْ مَنْ اَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ مَنْ خَسَفْنَا بِهِ الْاَرْضَ وَمِنْهُمْ مَنْ اَغْرَقْنَا وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ Nitekim onlardan her birini günahları sebebiyle suçüstü yakaladık: Kiminin üzerine taşlar savuran rüzgârlar gönderdik, kimini korkunç bir ses yakaladı, kimini yerin dibine geçirdik, kimini de boğduk. Allah onlara haksızlık etmiyordu. Ama onlar kendi kendilerine haksızlık ediyorlardı. Ankebut, 29/40

وَتِلْكَ الْاَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا اِلَّا الْعَالِمُونَ Biz, işte bu misalleri insanlara gerçeği daha iyi anlasınlar diye veriyoruz. Bunları ancak ilim adamları **düşünüp** anlarlar. Ankebut, 29/43

اَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فٖى اَنْفُسِهِمْ مَا خَلَقَ اللّٰهُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا اِلَّا بِالْحَقِّ وَاَجَلٍ مُسَمًّى وَاِنَّ كَثٖيرًا مِنَ النَّاسِ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ لَكَافِرُونَ Onlar, kendi nefislerinin yaratılış incelikleri hakkında hiç **düşünmediler mi?** Hem Allah gökler ile yeri ve ikisi arasındakileri ancak hak ve hikmete uygun olarak ve belirli bir süre için yaratmıştır. Şüphesiz insanların birçoğu Rablerine kavuşacaklarını inkâr ediyorlar. Rum, 30/8

وَمِنْ اٰيَاتِهٖ اَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا اِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ Size kendi nefsinizden huzura kavuşabilesiniz diye eşler yaratıp, aranıza sevgi ve merhamet koyması da onun varlığının ve kudretinin delillerindendir. Bunda, **düşünen** toplum için ayetler vardır. Rum, 30/21

اَللّٰهُ الَّذٖى خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فٖى سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهٖ مِنْ وَلِىٍّ وَلَا شَفٖيعٍ اَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ Allah, gökleri ve yeri, ikisi arasındakileri altı gün/evrede yaratan sonra da yönetim için Arş'a kurulandır. Sizlerin O'ndan başka hiçbir dostu ve şefaatçisi yoktur. Hâlâ **düşünüp** öğüt almayacak mısınız? Secde, 32/4

وَمَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِى الْخَلْقِ اَفَلَا يَعْقِلُونَ Kime uzun ömür verirsek, onu yaratılışını tersine çevirip çocuklaştırırız. **Hâlâ düşünmeyecekler mi?** Yasin, 36/68

كِتَابٌ اَنْزَلْنَاهُ اِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا اٰيَاتِهٖ وَلِيَتَذَكَّرَ اُولُوا الْاَلْبَابِ Bu Kur'an, ayetlerini **düşünsünler** ve akıl sahipleri öğüt alsınlar diye sana indirdiğimiz mübarek bir kitaptır**.** Sad, 38/29

اَللّٰهُ يَتَوَفَّى الْاَنْفُسَ حٖينَ مَوْتِهَا وَالَّتٖى لَمْ تَمُتْ فٖى مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتٖى قَضٰى عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْاُخْرٰى اِلٰى اَجَلٍ مُسَمًّى اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ Allah ölen insanların ruhlarını öldüklerinde, ölmeyenlerinkini de uykularında alır. Ölümüne hükmettiklerinin ruhlarını tutar, diğerlerini belli bir süreye kadar bırakır. Şüphesiz bunda **düşünen** bir toplum için elbette ibretler vardır. Zümer, 39/42

هُوَ الَّذٖى يُرٖيكُمْ اٰيَاتِهٖ وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ رِزْقًا وَمَا يَتَذَكَّرُ اِلَّا مَنْ يُنٖيبُ O, size ayetlerini gösteren, sizin için gökten bir rızık indirendir. Ancak O'na yönelen, **düşünüp** ibret alır. Mümin, 40/13

وَمَا يَسْتَوِى الْاَعْمٰى وَالْبَصٖيرُ وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسٖىءُ قَلٖيلًا مَا تَتَذَكَّرُونَ Kör ile gören, iyi işler yapanla kötülük yapan bir değildir. **Siz pek az düşünüyorsunuz.** Mümin, 40/58

هُوَ الَّذٖى خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا اَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُوا شُيُوخًا وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفّٰى مِنْ قَبْلُ وَلِتَبْلُغُوا اَجَلًا مُسَمًّى وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ Sizi önce topraktan, sonra az bir sudan/meniden, sonra döllenmiş yumurtadan yaratan O'dur, ve sonra O, sizi çocuk olarak hayata getirir ve olgunluk çağına ulaşmanız, sonra da ihtiyarlamanız için sizi yaşatır. İçinizden önceden ölenler de vardır. Allah bunları, belli bir zamana erişmeniz ve **düşünüp akıl erdirmeniz için yapar.** Mümin, 40/67

فَاِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ Ey Muhammed! Biz Kur'an'ı senin dilinle kolaylaştırdık ki, **düşünüp** öğüt alsınlar. Duhân, 44/58

وَسَخَّرَ لَكُمْ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ جَمٖيعًا مِنْهُ اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ Göklerde ve yerde ne varsa hepsini sizin hizmetinize verdi. Elbette bunda **düşünen** bir toplum için ibret ve deliller vardır. Câsiye, 45/13

اَفَرَاَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ اِلٰهَهُ هَوٰيهُ وَاَضَلَّهُ اللّٰهُ عَلٰى عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلٰى سَمْعِهٖ وَقَلْبِهٖ وَجَعَلَ عَلٰى بَصَرِهٖ غِشَاوَةً فَمَنْ يَهْدٖيهِ مِنْ بَعْدِ اللّٰهِ اَفَلَا تَذَكَّرُونَ Kendi arzu ve tutkularını ilah edinen ve Allah'ın, bir bilgiye göre saptırdığı, kulaklarını ve kalbini mühürlediği ve gözlerinin üzerine bir perde çektiği kimseyi **hiç düşündün mü**? Allah'ın onu terk etmesinden sonra kim ona doğru yolu gösterebilir? O halde, hiç **düşünüp** ders çıkarmaz mısınız? Câsiye, 45/23

اَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْاٰنَ اَمْ عَلٰى قُلُوبٍ اَقْفَالُهَا Onlar **Kur'an'ı düşünmüyorlar mı?** Yoksa kalplerin üzerinde kilitler mi var? Muhammed, 47/24

وَمِنْ كُلِّ شَىْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ **Düşünüp** ibret alasınız diye her şeyi çift yarattık. Zariyat, 51/49 وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا اٰيَةً فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ Andolsun, biz o tufan olayının kalıntılarını bir ibret olarak bıraktık. **Var mı düşünüp öğüt alan?** Kamer, 54/15

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْاٰنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ Andolsun biz, Kur'anı **düşünüp** öğüt almak için kolaylaştırdık. **Var mı düşünüp öğüt alan?** Kamer, 54/17

وَلَقَدْ اَهْلَكْنَا اَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ Andolsun, biz sizin gibileri hep yok ettik. Fakat **var mı düşünüp öğüt alan?** Kamer, 54/51

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْاَةَ الْاُولٰى فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ Andolsun, birinci yaratılışınızı biliyorsunuz. O halde **düşünseniz ya!** Vakıa, 56/62

لَوْ اَنْزَلْنَا هٰذَا الْقُرْاٰنَ عَلٰى جَبَلٍ لَرَاَيْتَهُ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِنْ خَشْيَةِ اللّٰهِ وَتِلْكَ الْاَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ Eğer biz, Kur'an'ı bir dağa indirseydik, elbette sen onu Allah korkusundan başını eğerek parça parça olmuş görürdün. İşte Biz, **belki düşünürler diye,** insanlara böyle örnekler veririz. Haşr, 59/21

EMANET

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

a) Emaneti yetkili olana vermek:

اِنَّ اللّٰهَ يَاْمُرُكُمْ اَنْ تُؤَدُّوا الْاَمَانَاتِ اِلٰى اَهْلِهَا وَاِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ اَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ اِنَّ اللّٰهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا Allah size, **emanetleri ehline**/yetkili kişilere vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emreder. Allah size ne kadar güzel öğütler veriyor! Şüphesiz Allah her şeyi işiten ve görendir. Nisa, 4/58

b) Emaneti sahibine vermek:

...وَاِنْ كُنْتُمْ عَلٰى سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهَانٌ مَقْبُوضَةٌ فَاِنْ اَمِنَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِى اؤْتُمِنَ اَمَانَتَهُ... Eğer yolculukta iseniz ve bir yazıcı da bulamazsanız, alınan rehinler yeterlidir. Birbirinize güveniyorsanız, kendisine inanılan kişi, Allah'tan korkup üzerindeki **emaneti** ödesin... Bakara, 2/283

c) Emanete saygılı olmak:

وَمِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ اِنْ تَاْمَنْهُ بِقِنْطَارٍ يُؤَدِّهِ اِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ اِنْ تَاْمَنْهُ بِدِينَارٍ لَا يُؤَدِّهِ اِلَيْكَ اِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَائِمًا ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِى الْاُمِّيِّنَ سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ Kendilerine kitap verilenlerden öylesi vardır ki, ona yüklerle **mal emanet bıraksan**, onu sana noksansız iade eder. Fakat onlardan öylesi de vardır ki, ona bir dinar emanet bıraksan, tepesine dikilip durmazsan onu sana iade etmez. Bu da onların, “kendi dinimizden olmayanlara karşı hiç bir sorumluluğumuz yoktur” demelerindendir. Allah adına bile bile yalan söylüyorlar. Âl-i İmran, 3/75

وَمَا كَانَ لِنَبِىٍّ اَنْ يَغُلَّ وَمَنْ يَغْلُلْ يَاْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ثُمَّ تُوَفّٰى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ Hiçbir peygamberin emanete hıyanet etmesi düşünülemez. Kim **emanete ihanet ederse**, kıyamet gűnü, hainlik ettiği şeyin günahı boynuna asılı olarak gelir. Sonra da hiçbir haksızlığa uğratılmaksızın herkese kazandığının karşılığı tastamam ödenir. Âl-i İmran, 3/161

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ اِلَّا بِالَّتِى هِىَ اَحْسَنُ حَتّٰى يَبْلُغَ اَشُدَّهُ... Ergenlik çağına gelinceye dek, en iyi bir şekilde olmadıkça yetimin malına yaklaşmayın. O malı gözetip koruyun… En'am, 6/152

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَخُونُوا اللّٰهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا اَمَانَاتِكُمْ وَاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ Ey iman edenler! Allah'a ve Peygamber’e hainlik etmeyin; sonra bile bile **kendi emanetlerinize** hainlik etmiş olursunuz. Enfâl, 8/27

وَالَّذِينَ هُمْ لِاَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ Müminler, **emanetlerine** ve verdikleri sözlere riayet ederler; Müminûn, 23/8

اِنَّا عَرَضْنَا الْاَمَانَةَ عَلَى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَالْجِبَالِ فَاَبَيْنَ اَنْ يَحْمِلْنَهَا وَاَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْاِنْسَانُ اِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا **Biz emaneti** göklere, yere ve dağlara teklif ettik de onlar bunu yüklenmekten çekindiler, sorumluluğundan korktular. Onu insan yüklendi. Doğrusu o çok zalim, çok cahildir. Ahzab, 33/72

لِيُعَذِّبَ اللّٰهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللّٰهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحِيمًا Bunun sonucu olarak, Allah, **emanete ihanet eden** ikiyüzlü erkeklerle ve ikiyüzlü kadınları, ortak koşan erkeklerle ve ortak koşan kadınları cezalandıracak, ihanet etmeyen inanan erkeklerle ve inanan kadınları da bağışlayacaktır. Allah çok bağışlayan, çok esirgeyendir. Ahzab, 33/73

وَالَّذِينَ هُمْ لِاَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ Allah’tan korkup sakınanlar **emanetlere** saygılı olurlar ve **verdikleri sözleri yerine getirirler.** Mearic, 70/32

EMR/EMİR

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ Nereden yola çıkarsan çık namazda yüzünü Mescid-i Haram tarafına çevir. Bu **emir** Rabbinden sana gelen gerçektir. Allah yaptıklarınızdan habersiz değildir. Bakara, 2/149

وَلَا يَاْمُرَكُمْ اَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلٰئِكَةَ وَالنَّبِيِّنَ اَرْبَابًا اَيَاْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ اِذْ اَنْتُمْ مُسْلِمُونَ Ve size: Melekleri ve peygamberleri ilâhlar edinin, diye de **emretmez.** Siz Müslüman olduktan sonra hiç size kâfirliği emreder mi? Ali İmran, 3/80

وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ اُمَّةٌ يَدْعُونَ اِلَى الْخَيْرِ وَيَاْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ Sizden, hayra çağıran, iyiliği **emredip** kötülüğü meneden bir topluluk bulunsun. İşte onlar kurtuluşa erenlerdir. Ali İmran, 3/104

يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسَارِعُونَ فِى الْخَيْرَاتِ وَاُولٰئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ Onlar, Allah'a ve ahiret günü-ne inanırlar; iyiliği **emreder**, kötülükten menederler; hayırlı işlere koşuşurlar. İşte bunlar iyi insanlardandır. Ali İmran, 3/114

اِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُكُمْ اَنْ تُؤَدُّوا الْاَمَانَاتِ اِلٰى اَهْلِهَا وَاِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ اَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ اِنَّ اللّٰهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا Allah size, mutlaka emanetleri ehline vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi **emreder.** Allah size ne kadar güzel öğütler veriyor! Şüphesiz Allah her şeyi işitici, her şeyi görücüdür. Nisa, 4/58

قُلْ اِنّ۪ى اُمِرْتُ اَنْ اَكُونَ اَوَّلَ مَنْ اَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ...De ki: Bana Müslüman olanların ilki olmam **emredildi** ve sakın müşriklerden olma! denildi. En'am, 6/14

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَت۪يمِ اِلَّا بِالَّت۪ى هِىَ اَحْسَنُ حَتّٰى يَبْلُغَ اَشُدَّهُ وَاَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْم۪يزَانَ بِالْقِسْطِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا وَاِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبٰى وَبِعَهْدِ اللّٰهِ اَوْفُوا ذٰلِكُمْ وَصّٰيكُمْ بِه۪ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ Ergenlik çağına erişinceye kadar, yetimin malına, sadece en güzel şekilde yaklaşın; ölçü ve tartıyı adaletle yapın. Biz herkese ancak gücünün yettiği kadarını yükleriz. Söz söylediğiniz zaman, yakınlarınız dahi olsa adaletli olun, Allah'a verdiğiniz sözü tutun. İşte Allah size, iyice düşü- nesiniz diye bunları **emretti.** En'am, 6/152

اِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللّٰهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا الَّذ۪ينَ يُق۪يمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ Sizin dostunuz ancak Allah'tır, Resulüdür ve Allah'ın **emirlerine** boyun eğerek namazı kılan, zekâtı veren müminlerdir. Maide, 5/55

... قُلْ اَمَرَ رَبّ۪ى بِالْقِسْطِ De ki: Rabbim adaleti **emretti**… A'raf, 7/29

اَلَّذ۪ينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِىَّ الْاُمِّىَّ الَّذ۪ى يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِى التَّوْرٰيةِ وَالْاِنْج۪يلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهٰيهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ ... عَلَيْهِمُ الْخَبٰٓئِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ اِصْرَهُمْ وَالْاَغْلَالَ الَّت۪ى كَانَتْ عَلَيْهِمْ Onlar yanlarındaki Tevrat ve İncil'de yazılı buldukları o elçiye, o ümmî Peygamber'e uyan kimselerdir. O Peygamber onlara iyiliği **emreder**, onları kötülükten meneder, onlara temiz şeyleri helâl, pis şeyleri haram kılar. Üslerindeki ağırlıklarını ve zincirleri indirir... A'raf 7/157

خُذِ الْعَفْوَ وَاْمُرْ بِالْعُرْفِ وَاَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِل۪ينَ Sen af yolunu tut, iyiliği **emret** ve cahillerden yüz çevir. A'raf, 7/199

اَلْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ اَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللّٰهَ فَنَسِيَهُمْ اِنَّ الْمُنَافِق۪ينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ Münafık er- kekler ve münafık kadınlar birbirinin aynıdır. Onlar kötülüğü **emreder**, iyilikten alıkor ve cimrilik ederler. Onlar Allah'ı unuttular. Allah da onları unuttu! Çünkü münafıklar yoldan çıkmışlardır. Tevbe, 9/67

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَٓاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُق۪يمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَيُط۪يعُونَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ اُولٰئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ عَز۪يزٌ حَك۪يمٌ Mümin erkeklerle mümin kadınlar da birbirlerinin dostlarıdır. Onlar iyiliği **emreder**, kötülükten alıkorlar, namazı dosdoğru kılarlar, zekât verirler, Allah ve Resûlüne itaat ederler. Allah onlara rahmet edecektir. Şüphesiz Allah mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir. Tevbe, 9/71

فَاِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَاَلْتُكُمْ مِنْ اَجْرٍ اِنْ اَجْرِىَ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ وَاُمِرْتُ اَنْ اَكُونَ مِنَ الْمُسْلِم۪ينَ "Eğer Allah'ın emirlerine yüz çeviriyorsanız, zaten ben sizden bir ücret istemedim. Benim ücretim Allah'tan başkasına ait değildir ve bana Müslümanlardan olmam **emredildi**." Yunus, 10/72

قُلْ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اِنْ كُنْتُمْ ف۪ى شَكٍّ مِنْ د۪ين۪ى فَلَٓا اَعْبُدُ الَّذ۪ينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلٰكِنْ اَعْبُدُ اللّٰهَ الَّذ۪ى يَتَوَفّٰيكُمْ وَاُمِرْتُ اَنْ اَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِن۪ينَ. De ki: Ey insanlar, dinimden bir şüpheniz varsa bilin ki ben, Allah'ı bırakıp sizin taptıklarınıza tapamam. Ben ancak sizi öldüren Allah'a kulluk ederim. Bana inananlardan olmam **emredildi.** Yunus, 10/104

وَمَٓا اُبَرِّئُ نَفْس۪ى اِنَّ النَّفْسَ لَاَمَّارَةٌ بِالسُّٓوءِ اِلَّا مَا رَحِمَ رَبّ۪ى اِنَّ رَبّ۪ى غَفُورٌ رَح۪يمٌ "Ben nefsimi temize çıkarmam, çünkü Rabbimin merhamet edip koruduğu dışında her nefis aşırı derecede kötülüğü **emreder.** Şüphesiz Rabbim çok bağışlayandır, çok esirgeyendir. Yusuf, 12/53

فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَاَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِك۪ينَ Şimdi sen, **Sana emredilen** şeyi açıkça söyle ve ortak koşanlardan yüz çevir! Hicr, 15/94

وَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِاَمْرِه۪ اِنَّ ف۪ى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ O, geceyi, gündüzü, güneşi ve ayı izin hizmetinize verdi. Yıldızlar da Allah'ın **emri** ile hareket ederler. Şüphesiz ki bunlarda aklını kullananlar için pek çok deliller vardır. Nahl, 16/12

وَهُوَ الَّذ۪ى سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا... İçinden taze et yemeniz ve takacağınız bir süs eşyası çıkarmanız için denizi **emrinize** veren O'dur…Nahl, 16/14

اَلَمْ يَرَوْا اِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ ف۪ى جَوِّ السَّمَٓاءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ اِلَّا اللّٰهُ اِنَّ ف۪ى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ Gök yüzünde boşluğunda Allah'ın **emrine** boyun eğerek uçuşan kuşları/çelikten uçakları görmediler mi? Onları orada Allah'tan başkası tutamaz. Kuşkusuz bunda inanan bir toplum için ibretler vardır. Nahl, 16/79

اِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ وَا۪يتَٓائِ ذِى الْقُرْبٰى وَيَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَٓاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْىِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ Şüphesiz ki Allah, adaleti, iyilik yapmayı, akrabaya yardım etmeyi **emreder**, hayasızlığı, fenalık ve azgınlığı da yasaklar. O, düşünüp tutasınız diye size öğüt veriyor. Nahl, 16/90

وَاِذَا اَرَدْنَا اَنْ نُهْلِكَ قَرْيَةً اَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا Bir memleketi yıkıp yok etmek istediğimiz zaman oranın zevke düşkün büyüklerine, (peygamber ve kitaba uyarak doğru yolu seçmelerini) **emrederiz**. Buna rağmen onlar itaatsizlik edip yanlış yolda yürümeye devam ederler; Böylece o memleket hakkındaki hükmümüz gerçekleşir de oranın altını üstüne getiririz. İsra, 17/16

وَقَضٰى رَبُّكَ اَلَّا تَعْبُدُوا اِلَّا اِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا... Rabbin, kendisinden başkasına asla ibadet etmemenizi, anaya babaya iyi davranmanızı kesin olarak **emretti…** İsra, 17/23

وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ اَمْرِ رَبّى وَمَا اُوتيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ اِلَّا قَليلًا Sana ruhtan sorarlar. De ki: "Ruh, Rabbimin **emrindendir.** Size bu konuda ilimden pek az bir şey verilmiştir." İsra, 17/85

وَمَا نَتَنَزَّلُ اِلَّا بِاَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ اَيْدينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذٰلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا Cebrail; “biz ancak Rabbin **emri** ile ineriz.” Dedi. Önümüzde, arkamızda ve bunlar arasında olan her şey O'nundur. Rabbin unutkan değildir. Meryem, 19/64

فَسَخَّرْنَا لَهُ الرّيحَ تَجْرى بِاَمْرِهِ رُخَاءً حَيْثُ اَصَابَ Bunun üzerine biz rüzgarı onun/Süleyman’ın **emrine** verdik. Onun emriyle istediği yere yumuşacık akardı. Sad, 38/36

... وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرى لِاَجَلٍ مُسَمًّى ... Güneşi ve ayı **emri** altına almıştır. Her biri belli bir süreye kadar akıp gider… Zümer, 39/5

قُلْ اِنّى اُمِرْتُ اَنْ اَعْبُدَ اللّٰهَ مُخْلِصًا لَهُ الدّينَ De ki: Bana, dini Allah'a has kılarak O'na kulluk etmem **emredildi**. Zümer, 39/11

وَاُمِرْتُ لِاَنْ اَكُونَ اَوَّلَ الْمُسْلِمينَ Bana Müslümanların ilki olmam **emredildi.** Zümer, 39/12

فَلِذٰلِكَ فَادْعُ وَاسْتَقِمْ كَمَا اُمِرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ اَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ اٰمَنْتُ بِمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنْ كِتَابٍ وَاُمِرْتُ لِاَعْدِلَ بَيْنَكُمْ اَللّٰهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ لَنَا اَعْمَالُنَا وَلَكُمْ اَعْمَالُكُمْ لَا حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ اَللّٰهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَاِلَيْهِ الْمَصيرُ Ey Muhammed! Bundan dolayı sen çağrıya devam et ve **emrolunduğun gibi dosdoğru ol.** Onların hevâ ve heveslerine uyma ve şöyle de: “Ben, Allah’ın indirdiği her kitaba inandım ve aranızda adaleti gerçekleştirmekle **emrolundum.** Allah bizim de Rabbimiz, sizin de Rabbinizdir. Bizim işlediklerimiz bize, sizin işledikleriniz sizedir. Bizimle sizin aranızda tartışılacak bir şey yoktur. Allah, hepimizi bir araya toplaya- caktır. Dönüş de ancak O’nadır.” Şûra, 42/15

EMZİRMEK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحيمِ

وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ اَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ اَرَادَ اَنْ يُتِمَّ الرَّضَاعَةَ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ اِلَّا وُسْعَهَا لَا تُضَارَّ وَالِدَةٌ بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بِوَلَدِهِ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذٰلِكَ فَاِنْ اَرَادَا فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا وَاِنْ اَرَدْتُمْ اَنْ تَسْتَرْضِعُوا اَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اِذَا سَلَّمْتُمْ مَا اٰتَيْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصيرٌ Anneler çocuklarını **emzirmek** isterlerse tam iki yıl emzirirler. Annelerin yiyeceklerini ve giyeceklerini örfe uygun biçimde hazırlamak çocuğun babasına aittir. Hiç bir benlik yaratılış kapasitesi dışında bir şeyle yükümlü tutulamaz. Anne çocuğu yüzünden, çocuğun babası da kendi çocuğu yüzünden zarara sokulmasın. Mirasçı için de aynı ilke uygulanır. Eğer anne-baba karşılıklı anlaşma ve danışma sonucu çocuğu sütten kesmek isterlerse, kendilerine günah yoktur. Çocuklarınızı sütanneye emzirtmek isterseniz, örfe uygun olarak belirlediğiniz ücreti güzelce teslim etmek şartıyla, bunu yapmanızda bir günah yoktur. Allah'tan korkun ve bilin ki Allah, yapmakta olduklarınızı en iyi biçimde görmektedir. Bakara, 2/233

اَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وُجْدِكُمْ وَلَا تُضَارُّوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا عَلَيْهِنَّ وَاِنْ كُنَّ اُولَاتِ حَمْلٍ فَاَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتّٰى يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَاِنْ اَرْضَعْنَ لَكُمْ فَاٰتُوهُنَّ اُجُورَهُنَّ وَاْتَمِرُوا بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ وَاِنْ تَعَاسَرْتُمْ فَسَتُرْضِعُ لَهُ اُخْرٰى Boşadığınız kadınları gücünüz ölçüsünde oturduğunuz yerin bir bölümünde oturtun, onları sıkıştırıp, gitmelerini sağlayarak zarar vermeyin. Eğer hamile iseler, doğum yapınca-ya kadar nafakalarını verin. Sizin için çocuğu **emzirirlerse** onlara ücretini verin, aranızda uygun bir şekilde anlaşın. Eğer güçlüğe uğrarsanız çocuğu, başka bir kadın emzirecektir. Talak, 65/6

ERKEKLER

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحيمِ

وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتّٰى يُؤْمِنَّ وَلَاَمَةٌ مُؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكَةٍ وَلَوْ اَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكينَ حَتّٰى يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُؤْمِنٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكٍ وَلَوْ اَعْجَبَكُمْ اُولٰئِكَ يَدْعُونَ اِلَى النَّارِ وَاللّٰهُ يَدْعُوا اِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِاِذْنِهِ وَيُبَيِّنُ اٰيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ İman etmedikleri sürece Allah’a ortak koşan kadınlarla evlenmeyin. Allah’a ortak koşan kadın hoşunuza gitse de, mümin bir cariye ile evlenmeniz Allah’a ortak koşan bir kadından daha hayırlıdır. İman etmedikleri sürece Allah’a ortak koşan **erkeklerle,** kadınlarınızı evlendirmeyin. Allah’a ortak koşan hür erkek hoşunuza gitse de; iman eden bir köle, Allah’a ortak koşan bir erkekten daha hayırlıdır. Onlar ateşe çağırırlar, Allah ise izniyle, cennete ve bağışlanmaya çağırır. O, insanlara âyetlerini açıklar ki, öğüt alıp düşünsünler. Bakara, 2/221

...وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذى عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَاللّٰهُ عَزيزٌ حَكيمٌ Kadınların erkekler üzerinde, **erkeklerin** de kadınlar üzerinde örfe uygun eşit hakları vardır. Ne var ki erkeklerin onlar üzerinde *(mehir ve nafaka bakımından)* bir derece üstündürler. Allah elbette çok üstündür, çok güçlüdür ve hikmet sahibidir. Bakara, 2/228

اَلطَّلَاقُ مَرَّتَانِ فَاِمْسَاكٌ بِمَعْرُوفٍ اَوْ تَسْرِيحٌ بِاِحْسَانٍ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ اَنْ تَأْخُذُوا مِمَّا اٰتَيْتُمُوهُنَّ شَيْـًٔا اِلَّا اَنْ يَخَافَا اَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللّٰهِ فَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللّٰهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ تِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللّٰهِ فَاُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ Aynı kadının ancak iki defa boşayıp tekrar evlenebilirsiniz. Ki bu durumda evlilik ya iyilikle devam eder veya güzel bir şekilde sona erdirilir. Onlara verdiğinizden bir şeyi geri almanız size helal olmaz. **Erkekle** kadının Allah'ın sınırlarını korumada endişe etmeleri hali başka. O halde, ikisinin de Allah'ın koyduğu sınırları koruyamayacaklarından korkuyorsanız, kadının serbestliğine kavuşması için erkeğe bazı şeyler vermesinde her iki taraf için de bir günah yoktur. Bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır; onları ihlal etmeyiniz: Zira kim Allah'ın koyduğu sınırları ihlal ederse, işte onlar zalimlerdir! Bakara, 2/229

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ اَزْوَاجًا وَصِيَّةً لِاَزْوَاجِهِمْ مَتَاعًا اِلَى الْحَوْلِ غَيْرَ اِخْرَاجٍ فَاِنْ خَرَجْنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِى مَا فَعَلْنَ فِى اَنْفُسِهِنَّ مِنْ مَعْرُوفٍ وَاللّٰهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ İçinizden ölüp de geriye eşler bırakan **erkekler,** eşlerinin evden çıkarmadan bir yıla kadar geçimlerinin sağlanmasını vasiyet etsinler. Eğer kendileri çıkarlarsa, onların kendileri için yararlı gördüklerini yapmalarında size bir günah yoktur. Allah güçlü ve üstün olandır. Hüküm ve hikmet sahibidir. Bakara, 2/240

لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْاَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْاَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ اَوْ كَثُرَ نَصِيبًا مَفْرُوضًا Ana-babanın ve yakınların bıraktıklarından **erkeklere** bir pay vardır; ana-babanın ve yakınların bıraktıklarından kadınlara da bir pay vardır. Gerek az, gerek çok belli bir hisse ayrılmıştır. Nisa, 4/7

وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللّٰهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلٰى بَعْضٍ لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِمَّا اكْتَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِمَّا اكْتَسَبْنَ وَسْـَٔلُوا اللّٰهَ مِنْ فَضْلِهِ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا
Allah'ın bazınıza, diğerinden fazla verdiği şeyleri arzu etmeyin. **Erkekler** çalışarak kazanç elde ettikleri gibi kadınlar da çalışarak kazanç elde ederler. İstediklerinizi Allah'ın kereminden isteyiniz. Hiç şüphesiz Allah her şeyi bilir. Nisa, 4/32

اَلرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللّٰهُ بَعْضَهُمْ عَلٰى بَعْضٍ... Allah'ın, bazısını bazısına üstün kılması ve onların kendi mallarından harcaması nedeniyle **erkekler,** kadınlar üzerinde 'sorumlu ve gözeticidir'… Nisa, 4/34

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَاُولٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا **Erkek** olsun, kadın olsun, her kim mümin olarak iyi işler yaparsa, onlar cennete girerler ve zerre kadar haksızlığa uğratılmazlar. Nisa, 4/124

وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا اَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِنَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ Hırsızlık yapan **erkek** ve kadının, yaptıklarına karşılık Allah'tan caydırıcı bir ceza olarak ellerini kesin. Allah üstün ve güçlü olandır, hüküm ve hikmet sahibidir. Maide, 5/38

وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ اِلَّا رِجَالًا نُوحِى اِلَيْهِمْ فَسْـَٔلُوا اَهْلَ الذِّكْرِ اِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ Senden önceki peygamberlerimiz de kendilerine vahiy indirdiğimiz birer **erkekti.** Eğer bilmiyorsanız, daha önce kendilerine kitap verilenlere sorunuz. Nahl, 16/43

اَلزَّانِيَةُ وَالزَّانِى فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ... Zina eden kadın ve zina eden **erkekten** her birine yüz sopa vurun… Nur, 24/2

اَلزَّانِى لَا يَنْكِحُ اِلَّا زَانِيَةً اَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا اِلَّا زَانٍ اَوْ مُشْرِكٌ وَحُرِّمَ ذٰلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ Zina eden **erkek** ancak, zina eden veya Allah'a ortak koşan bir kadınla evlenir. Zina eden bir kadınla da ancak zina eden veya Allah'a ortak koşan bir erkek evlenir. Bu, müminlere haram kılınmıştır. Nur, 24/3

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ اَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذٰلِكَ اَزْكٰى لَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ Mümin **erkeklere** gözlerini harama bakmaktan sakındırmalarını ve mahrem yerlerini korumalarını söyle. Bu onlar için en güvenceli arınma yoludur. Şüphesiz onlar ne yaparsa Allah ondan haberdardır. Nur, 24/30

وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بِغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا فَقَدِ احْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَاِثْمًا مُبِينًا Mümin **erkeklere** ve kadınlara, yapmadıkları bir şeyden dolayı eziyet edenler, şüphesiz iftira ve apaçık bir günah yüklenmişlerdir. Ahzab, 33/58

لِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ يَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ اِنَاثًا وَيَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ الذُّكُورَ Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. Dilediğini yaratır; dilediğine kız çocukları, dilediğine de **erkek** çocukları bahşeder. Şura, 42/49

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَاُنْثٰى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا اِنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ اَتْقٰيكُمْ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ Ey insanlar! Şüphe yok ki, biz sizi bir **erkek** ve bir dişiden yarattık ve birbirinizi tanımanız için sizi boylara ve kabilelere ayırdık. Allah katında en değerli olanınız, O'na karşı gelmekten en çok sakınanınızdır. Şüphesiz Allah hakkıyla bilendir ve haberdar olandır. Hucurat, 49/13

اِنَّ الْمُصَّدِّقِينَ وَالْمُصَّدِّقَاتِ وَاَقْرَضُوا اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَاعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ اَجْرٌ كَرِيمٌ Sadaka veren **erkekler** ve kadınlar ile çıkar amacı gütmeden gönüllü olarak Allah'a borç verenler var ya, onlar verdiklerini kat kat fazlası ile geri alırlar, ayrıca kendilerine onurlandırıcı bir ödül verilir. Hadid, 57/18

EVLATLIK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

مَا جَعَلَ اللّٰهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِى جَوْفِهِ وَمَا جَعَلَ اَزْوَاجَكُمُ الّٰئِى تُظَاهِرُونَ مِنْهُنَّ اُمَّهَاتِكُمْ وَمَا جَعَلَ اَدْعِيَاءَكُمْ اَبْنَاءَكُمْ ذٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِاَفْوَاهِكُمْ وَاللّٰهُ يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِى السَّبِيلَ Allah bir adamın göğsünde iki kalb yaratmamıştır. Kendilerinden "Zihar" yaptığınız, karılarınızı ana-

larınız kılmamıştır. **Evlatlıklarınızı da** oğullarınız yerine koymamıştır. Bunlar sizin ağzınızda dolaşan boş laflardır. Allah ise gerçeği söylüyor ve doğru yolu gösteriyor. Azhab, 33/4

(Zihar: Karısının vücudunu annesinin vücuduna benzeterek bunu yemin konusu yapmak. Örneğin; Sen bana, annemin arkası veya karnı gibisin" demesi zihar olur.)

ادْعُوهُمْ لِاٰبَائِهِمْ هُوَ اَقْسَطُ عِنْدَ اللّٰهِ فَاِنْ لَمْ تَعْلَمُوا اٰبَاءَهُمْ فَاِخْوَانُكُمْ فِى الدِّينِ وَمَوَالِيكُمْ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا اَخْطَاْتُمْ بِهِ وَلٰكِنْ مَا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحِيمًا **Evlatlık** aldığınız çocukları gerçek babalarının isimleri ile çağırın. Bu Allah katında en doğru olanıdır. Şayet öz babalarını bilmiyorsanız, onlar sizin din kardeşleriniz ve dostlarınızdır. Yanılarak yaptığınızda size bir günah yok, fakat kalbinizin bile bile yaptığınızda günah vardır. Allah çok bağışlayan, çok esirgeyendir. Azhab, 33/5

EVLENMEK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

a) Evlenilmesi haram olan kadınlar:

وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتّٰى يُؤْمِنَّ وَلَاَمَةٌ مُؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكَةٍ وَلَوْ اَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتّٰى يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُؤْمِنٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكٍ وَلَوْ اَعْجَبَكُمْ اُولٰئِكَ يَدْعُونَ اِلَى النَّارِ وَاللّٰهُ يَدْعُوا اِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِاِذْنِهِ وَيُبَيِّنُ اٰيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ İman etmedikleri sürece Allah'a ortak koşan kadınlarla **evlenmeyin.** Allah'a ortak koşan kadın hoşunuza gitse de, mümin bir köle kadın Allah'a ortak koşan bir kadından daha hayırlıdır. İman etmedikleri sürece Allah'a ortak koşan erkeklerle, kadınlarınızı evlendirmeyin. Allah'a ortak koşan hür erkek hoşunuza gitse de; iman eden bir köle, Allah'a ortak koşan bir erkekten daha hayırlıdır. Onlar ateşe çağırırlar, Allah ise izniyle, cennete ve bağışlanmaya çağırır. O, insanlara ayetlerini açıklar ki, öğüt alıp düşünsünler. Bakara, 2/221

وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ اٰبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ اِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ اِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ سَبِيلًا Geçmiş uygulamalar bir yana, bundan böyle babalarınızın evlenmiş olduğu kadınlar ile **evlenmeyiniz.** Bu bir edepsizlik, iğrenç bir hareket ve son derece çirkin bir gelenektir. Nisa, 4/22

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ اُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَاَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْاَخِ وَبَنَاتُ الْاُخْتِ وَاُمَّهَاتُكُمُ الّٰتِى اَرْضَعْنَكُمْ وَاَخَوَاتُكُمْ مِنَ الرَّضَاعَةِ وَاُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ وَرَبَائِبُكُمُ الّٰتِى فِى حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمُ الّٰتِى دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَاِنْ لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ اَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ اَصْلَابِكُمْ وَاَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْاُخْتَيْنِ اِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا Geçmiş uygulamalar bir yana, bundan böyle analarınız, kızlarınız, kardeşleriniz, halalarınız, teyzeleriniz, erkek kardeşlerinizin kızları, kız kardeşlerinizin kızları, sizi emziren sütanneleriniz, süt kardeşleriniz, kaynanalarınız, cinsel ilişkide bulunduğunuz eşlerinizden doğan gözetiminiz altındaki üvey kızlarınız - eğer analları ile cinsel ilişkide bulunmamış iseniz bu kızlar ile evlenmenizin sakıncası yoktur- öz oğullarınızın eşleri ile evlenmeniz ve iki kız kardeşi birlikte **nikâhlamanız size haram kılındı.** Hiç kuşkusuz Allah affedici ve merhametlidir. Nisa, 4/23

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ اِلَّا مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ كِتَابَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَاُحِلَّ لَكُمْ مَا وَرَاءَ ذٰلِكُمْ اَنْ تَبْتَغُوا بِاَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ فَاٰتُوهُنَّ اُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرَاضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا Savaş tutsağı olarak elinize geçmiş kadınlar dışında evli kadınlar ile **evlenmeniz haramdır.** Bunlar Allah'ın üzerinize yazdığı yasaklardır. Bunların dışında kalan kadınları iffetli yaşamanız, zina yapmamanız şartı ile nikâh bedelini vererek nikâhlamanız size helâldir. Bu kadınlardan sağladığınız faydanın karşılığı olarak hakları olan nikâh bedellerini kendilerine aranızda kararlaştırdığınız şekilde veriniz. Daha önce belirlenen nikah bedelini eşinizle anlaşarak yeni bir miktara bağlamanızın sakıncası yoktur.Kuşkusuz Allah her şeyi bilir, hikmet sahibidir. Nisa, 4/24

b) Normal evlilik:

وَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا تُقْسِطُوا فِى الْيَتَامٰى فَانْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَثْنٰى وَثُلٰثَ وَرُبَاعَ فَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ ذٰلِكَ اَدْنٰى اَلَّا تَعُولُوا

Eğer gözetiminiz altındaki yetim kızları ile evlendiğiniz takdirde onların haklarını gerektiği gibi gözetemeyeceğinizden korkarsanız size nikâhı düşen kadınlardan ikisi, üçü ya da dördü ile **evlenebilirsiniz.** Ama eğer onlar arasında adil davranamayacağınızdan korkarsanız tek kadınla evleniniz, ya da sahip olduğunuz esir kadınlarla evleniniz. Bu, doğru yoldan sapmamanız için daha uygundur. Nisa, 4/3

وَاٰتُوا النِّسَاءَ صَدُقَاتِهِنَّ نِحْلَةً فَاِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ هَنِيئًا مَرِيئًا Kadınların mehirlerini/nikâh bedellerini gönül hoşnutluğu ile veriniz. Fakat eğer onlar nikâh bedellerinin bir bölümünü gönüllü olarak size bağışlarlar ise bunu afiyetle yiyiniz. Nisa, 4/4

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ اَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرْهًا وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا اٰتَيْتُمُوهُنَّ اِلَّا اَنْ يَاْتِينَ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَاِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسٰى اَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللّٰهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا Ey müminler, akrabalarınızın dul eşlerini zorla nikâhlayıp mirasına ortak olmanız helal değildir. İspatlanmış bir edepsizlik işlemedikleri sürece kendilerine verdiğiniz mehrin bir kısmını geri almak amacı ile onlara baskı yapmayınız. Onlarla iyi geçinin. Eğer onlardan hoşlanmazsanız, bilin ki sizin hoşlanmadığınız bir şeye Allah çok hayır gizlemiş olabilir. Nisâ, 4/19

وَاِنْ اَرَدْتُمُ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَكَانَ زَوْجٍ وَاٰتَيْتُمْ اِحْدٰيهُنَّ قِنْطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْـًٔا اَتَأْخُذُونَهُ بُهْتَانًا وَاِثْمًا مُبِينًا Eğer bir eşin yerine başka bir eşle evlenmek isterseniz, öbürüne yüklerle mal vermiş olsanız dahi ondan hiçbir şeyi geri almayın. İftira ederek ve açık günaha girerek mi verdiğinizi geri alacaksınız? Nisa, 4/20

وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ اَفْضٰى بَعْضُكُمْ اِلٰى بَعْضٍ وَاَخَذْنَ مِنْكُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا Verdiğinizi nasıl geri alırsınız ki, sizler birlikte oldunuz, ayrıca onlar sizden güçlü bir güvence almışlardı. Nisa, 4/21

وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا اَنْ يَنْكِحَ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ مِنْ فَتَيَاتِكُمُ الْمُؤْمِنَاتِ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِاِيمَانِكُمْ بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَانْكِحُوهُنَّ بِاِذْنِ اَهْلِهِنَّ وَاٰتُوهُنَّ اُجُورَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسَافِحَاتٍ وَلَا مُتَّخِذَاتِ اَخْدَانٍ فَاِذَا اُحْصِنَّ فَاِنْ اَتَيْنَ بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ ذٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ وَاَنْ تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَكُمْ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ İçinizden malî durumu mümin ve özgür kadınlarla evlenmeye elverişli olmayanlar, sahibi olduğu mümin köle kızlarından biriyle **evlensin.** Hanginizin iman sahibi olduğunu en iyi Allah bilir. Hepiniz aynı soydansınız. Onlarla; namuslu olmaları, zinadan uzak durmaları ve gizli dost tutmamış olmaları halinde velilerinden izin alarak evleniniz. Ve kendilerine geleneğe uyacak miktarda nikâh bedeli ödeyiniz. Eğer evli iken zina işlerlerse kendilerine özgür kadınlara verilecek cezanın yarısını uygulayınız. Bu, köle ile evlenme yolu, günaha ve sıkıntıya girmekten korkanınız içindir. Yoksa eğer sabrederseniz sizin için daha iyi olur. Allah affedici ve merhametlidir. Nisa, 4/25

اَلرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللّٰهُ بَعْضَهُمْ عَلٰى بَعْضٍ وَبِمَا اَنْفَقُوا مِنْ اَمْوَالِهِمْ فَالصَّالِحَاتُ قَانِتَاتٌ حَافِظَاتٌ لِلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللّٰهُ وَالّٰتِي تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَاهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ وَاضْرِبُوهُنَّ فَاِنْ اَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيًّا كَبِيرًا Erkekler; **kadınları** gözetip kollayıcıdırlar. Bunun sebebi, Allah, insanların bazılarını bazılarından üstün kılması bir de kocalarının mehir/nikâh bedeli verme, evin masraflarını yüklenmeleri gibi malî yükümlülükleridir. İyi ve temiz kadınlar saygındırlar; Allah'ın kendilerini koruduğu gibi, gizlenmesi gereken şeyi korurlar. Sadakatsizlik ve iffetsizliklerinden korktuğunuz kadınlara önce öğüt verin, sonra onları yataklarında yalnız bırakın ve nihayet onları evden çıkarın/ bulundukları yerden başka yere gönderin! Bunun üzerine size saygılı davranırlarsa artık onlar aleyhine başka bir yol aramayın. Allah çok yücedir, sınırsızca büyüktür. Nisâ, 4/34

وَاِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْعَثُوا حَكَمًا مِنْ اَهْلِهِ وَحَكَمًا مِنْ اَهْلِهَا اِنْ يُرِيدَا اِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللّٰهُ بَيْنَهُمَا اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا Şayet evli bir çift arasında anlaşmazlık doğmasından korkarsanız, erkeğin ve kadının ailelerinden birer hakem tayin edin; eğer iki taraf da işi düzeltmek isterse, Allah onları uzlaştırır. Bilin ki Allah, gerçekten her şeyi bilendir, her şeyden haberi olandır. Nisâ, 4/35

وَاِنِ امْرَاَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا اَوْ اِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا اَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَاُحْضِرَتِ الْاَنْفُسُ الشُّحَّ وَاِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا Eğer kadın, kocasının geçimsizlik çıkaracağından veya kendisini ihmal edeceğinden endişe ederse bu çiftin anlaşma yolu ile ilişkilerini yeniden düzene koysunlar. Anlaşma her zaman hayırlıdır. Nefisler cimriliğe, bencilliğe her zaman hazırdır. Eğer iyi davranır, Allah'tan korkarsanız, hiç şüphesiz Allah yaptıklarınızdan haberdardır. Nisa, 4/128

وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا اَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمَيْلِ فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ وَاِنْ تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا Ne kadar özen gösterseniz de eşleriniz arasında adaleti sağlayamazsınız. O halde birine iyice tutulup öbürünü ortada bırakmayınız. Eğer arayı düzeltir. Allah'a karşı gelmekten sakınırsanız, şüphesiz Allah çok bağışlayıcı ve çok merhamet edicidir. Nisa, 4/129

وَاِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ اَنْ يَنْكِحْنَ اَزْوَاجَهُنَّ... ...Boşanma gerçekleşip, kadının bekleme süresi de bittikten sonra eğer tekrar birbirleriyle anlaşırlarsa **evlenmelerine** engel olmayın… Bakara, 2/232

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ اَزْوَاجًا يَتَرَبَّصْنَ بِاَنْفُسِهِنَّ اَرْبَعَةَ اَشْهُرٍ وَعَشْرًا فَاِذَا بَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا فَعَلْنَ فِي اَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ İçinizden eşi ölüp dul kalan kadınlar, dört ay on gün kendi başlarına beklerler. Sürelerini tamamladıklarında kendilerince uygun gördüklerini örfe uygun biçimde evlilik yapmalarında bir sakınca yoktur. Allah, yapmakta olduklarınızdan gereğince haberdardır. Bakara, 2/234

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُمْ بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ... ...Bu durumda olan kadınlarla evlenme isteğinizi üstü kapalı olarak anlatmanızda bir sakınca yoktur… Bakara, 2/235

وَاَنْكِحُوا الْاَيَامٰى مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَاِمَائِكُمْ اِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهِ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ İçinizden bekârları/dulları, bir de erkek ve kadın hizmetçilerinizden durumu uygun olanları evlendirin. Eğer yoksul iseler, Allah kendi lütfü/ yardımı ile onları zenginleştirir. Allah, lütfü geniş olan ve her şeyi bilendir. Nur, 24/32

اَلْيَوْمَ اُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ اِذَا اٰتَيْتُمُوهُنَّ اُجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ وَلَا مُتَّخِذِي اَخْدَانٍ وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْاِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْاٰخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ Bugün size bütün temiz nimetler helal kılındı. Kendilerine kitap verilenlerin yiyecekleri size ve sizin yiyecekleriniz de onlara helâldir. İffetli ve hür mümin **kadınlar,** ayrıca sizden önce kendilerine kitap verilmiş olanların iffetli hanımları da -zinaya ve

metreslik ilişkisine başvurmaksızın- namuslu biçimde mehirlerini verdiğiniz takdirde size helâldir. Kim iman etmeyi reddederse yaptığı amellerin tümü boşa gitmiştir. Ve o, ahirette de hüsrana uğrayanlardandır. Maide, 5/5

FAİZ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلَّذِينَ يَاْكُلُونَ الرِّبٰوا لَا يَقُومُونَ اِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِى يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوا اِنَّمَاالْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبٰوا وَاَحَلَّ اللّٰهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبٰوا فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهٰى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَاَمْرُهُ اِلَى اللّٰهِ وَمَنْ عَادَ فَاُولٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ **Faiz yiyenler,** mezarlarından şeytanın çarptığı kimsenin kalktığı gibi kalkarlar. Bu, onların, "Alış veriş de faiz gibidir" demelerinden dolayıdır. Oysa Allah, alışverişi helal, faizi haram kılmıştır. Bundan böyle kime Rabbinden bir öğüt gelir de o öğüte uyarak faizden vazgeçerse, artık önceden aldığı onun olur. Durumu da Allah'a kalmıştır. Ama kim tekrar faize dönerse, işte onlar cehennemliklerdir. Orada ebedi kalacaklardır. Bakara, 2//275

يَمْحَقُ اللّٰهُ الرِّبٰوا وَيُرْبِى الصَّدَقَاتِ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ اَثِيمٍ Allah, **faizle** elde edilen kazancı mahveder, Sadakaları ise artırır. Allah hiçbir günahkâr nankörü sevmez. Bakara, 2/276

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَذَرُوا مَا بَقِىَ مِنَ الرِّبٰوا اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ Ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten sakının ve gerçekten iman etmiş kimselerseniz, **faizden doğan kazançların** tümünden vazgeçin. Bakara, 2/278

فَاِنْ لَمْ تَفْعَلُوا فَاْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللّٰهِ وَرَسُولِهِ وَاِنْ تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُؤُسُ اَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ Eğer böyle yapmazsanız, bilin ki Allah'a ve Elçisine savaş açmış olursunuz. Ama eğer tövbe ederseniz, anaparanızı geri almaya hak kazanırsınız: Böylece ne haksızlık yapmış ne de haksızlığa uğramış olursunuz. Bakara, 2/279

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَاْكُلُوا الرِّبٰوا اَضْعَافًا مُضَاعَفَةً وَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ Ey iman edenler! Kat kat arttırılmış olarak **faiz yemeyin.** Allah'a karşı gelmekten sakının ki kurtuluşa eresiniz. Al-i İmran, 3/130

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَاْكُلُوا اَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ اِلَّا اَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا اَنْفُسَكُمْ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا Ey iman edenler! Mallarınızı, aranızda karşılıklı anlaşma, bir ticaret olmadan ve haksız yollarla yemeyin ve herhangi bir sebeple kendinizi öldürmeyin. Şüphesiz Allah size karşı çok merhametlidir. Nisâ, 4/29

وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ عُدْوَانًا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصْلِيهِ نَارًا وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيرًا Kim sınırları aşarak ve haksızlık ederek bunu yaparsa biz onu ateşe sokacağız. Bu da Allah'a çok kolaydır. Nisâ, 4/30

فَبِظُلْمٍ مِنَ الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَاتٍ اُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ كَثِيرًا Yaptıkları zulümler ve birçok insanı Allah yolundan alıkoymaları yüzünden kendilerine helal kılınmış tertemiz şeyleri, Yahudilere haram kıldık. Nisâ, 4/160

وَاَخْذِهِمُ الرِّبٰوا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَاَكْلِهِمْ اَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَاَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا اَلِيمًا Kendilerine yasaklanmış olmasına rağmen **faiz** almaları ve insanların mallarını batıl yolla yemeleri dolayısıyla, kafir olanlar için acı veren bir azap hazırladık. Nisâ, 4/161

وَمَا اٰتَيْتُمْ مِنْ رِبًا لِيَرْبُوَا فِى اَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرْبُوا عِنْدَ اللّٰهِ وَمَا اٰتَيْتُمْ مِنْ زَكٰوةٍ تُرِيدُونَ وَجْهَ اللّٰهِ فَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُضْعِفُونَ İnsanların malları sayesinde artsın diye **faizle** verdikleriniz görünüşte fazlalaşsa bile Allah katında artmaz. Allah'ın rızasını isteyerek verdiğiniz **zekâtlar** böyle değildir. İşte Allah'ın rızasını dileyerek verdiklerinizin ödülleri size kat kat artmış olarak geri dönecektir. Rum, 30/39 (Bu ayet banka faizini yasaklar)

FAKİRLİK/FAKİRLER

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلْ مَا اَنْفَقْتُمْ مِنْ خَيْرٍ فَلِلْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبِينَ وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ بِهِ عَلِيمٌ Sana Allah yolunda ne harcayacaklarını soruyorlar. De ki: "Hayır olarak ne harcarsanız o, ana-baba, akraba, yetimler, **fakirler** ve yolda kalmışlar içindir. Hayır olarak ne yaparsanız, gerçekten Allah onu hakkıyla bilir." Bakara, 2/215

لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ اُحْصِرُوا فِى سَبِيلِ اللّٰهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِى الْاَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ اَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمٰيهُمْ لَا يَسْـَٔلُونَ النَّاسَ اِلْحَافًا وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ بِهِ عَلِيمٌ Yapacağınız hayırlar, kendilerini Allah yoluna adamış, bu sebeple yeryüzünde kazanç için dolaşamayan **fakirler** için olsun. Bilmeyen kimseler, iffetlerinden dolayı onları zengin zanneder. Sen onları simalarından tanırsın. Çünkü onlar yüzsüzlük ederek istemezler. Yaptığınız her hayrı muhakkak Allah bilir. Bakara, 2/273

قُلْ تَعَالَوْا اَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ اَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْـًٔا وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا اَوْلَادَكُمْ مِنْ اِمْلَاقٍ De ki: "Gelin, Rabbinizin size haram kıldığı şeyleri okuyayım: O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Anaya babaya iyi davranın. **Fakirlik** endişesiyle çocuklarınızı öldürmeyin …En'âm, 6/151

اِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسَاكِينِ وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِى الرِّقَابِ وَالْغَارِمِينَ وَفِى سَبِيلِ اللّٰهِ وَابْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِنَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ
Sadakalar ancak **fakirler,** miskinler, zekât toplama görevlileri, kalpleri İslamiyet'e ısındırılmak istenenler, köleler, borçlular, Allah yolundakiler, yolda kalmışlar içindir. Allah tarafından kesin olarak böyle emredildi. Allah, her şeyi bilendir, hikmet sahibidir. Tövbe, 9/60

وَاَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ İsteyip dileneni de azarlayıp kovma. Duha, 93/10

وَاٰتِ ذَا الْقُرْبٰى حَقَّهُ وَالْمِسْكٖينَ وَابْنَ السَّبٖيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذٖيرًا Akrabaya, **yoksula** ve yolda kalmış yolcuya haklarını ver, fakat saçıp savurma. İsra, 17/26

وَلَا تَقْتُلُوا اَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ اِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَاِيَّاكُمْ اِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطْاً كَبٖيرًا **Yoksulluk** korkusuyla çocuklarınızı öldürmeyin. Onları ve sizi biz rızıklandırırız. Onları öldürmek gerçekten büyük bir günahtır. İsra, 17/31

فَاٰتِ ذَا الْقُرْبٰى حَقَّهُ وَالْمِسْكٖينَ وَابْنَ السَّبٖيلِ ذٰلِكَ خَيْرٌ لِلَّذٖينَ يُرٖيدُونَ وَجْهَ اللّٰهِ وَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ Öyle ise akrabaya, **yoksula** ve yolcuya hakkını ver. Bu, Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak isteyenler için daha hayırlıdır. İşte onlar kurtuluşa erenlerdir. Rum, 30/38

يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطٖيرًا ﴿٧﴾ وَيُطْعِمُونَ الطَّعَامَ عَلٰى حُبِّهٖ مِسْكٖينًا وَيَتٖيمًا وَاَسٖيرًا ﴿٨﴾ اِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللّٰهِ لَا نُرٖيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكُورًا ﴿٩﴾ اِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَرٖيرًا ﴿١٠﴾ فَوَقٰيهُمُ اللّٰهُ شَرَّ ذٰلِكَ الْيَوْمِ وَلَقّٰيهُمْ نَضْرَةً وَسُرُورًا ﴿١١﴾ Onlar ihtiyaçları olduğu halde yemeklerini **yoksula** ve yetime ve esirlere verirler, onları doyururlar. Biz size sırf Allah rızası için yediriyoruz, sizden bir karşılık ve teşekkür beklemiyoruz. Doğrusu biz, sıkıntı ve dehşet dolu bir günün dehşetinden korkuyoruz. Artık Allah, onları o günün şerrinden korumuştur. İnsan, 76/8-9-10-11

كَلَّا بَلْ لَا تُكْرِمُونَ الْيَتٖيمَ ﴿١٧﴾ وَلَا تَحَاضُّونَ عَلٰى طَعَامِ الْمِسْكٖينِ ﴿١٨﴾ وَتَاْكُلُونَ التُّرَاثَ اَكْلًا لَمًّا ﴿١٩﴾ وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ﴿٢٠﴾ Hayır! Doğrusu siz yetime ikram etmiyorsunuz, **yoksulu** yedirmeye birbirinizi teşvik etmiyorsunuz. Haram helâl demeden mirası yiyorsunuz. Malı aşırı biçimde seviyorsunuz. Fecr, 89/17-18-19-20

اَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ ﴿٨﴾ وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ﴿٩﴾ وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ ﴿١٠﴾ فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ﴿١١﴾ وَمَا اَدْرٰيكَ مَا الْعَقَبَةُ ﴿١٢﴾ فَكُّ رَقَبَةٍ ﴿١٣﴾ اَوْ اِطْعَامٌ فٖى يَوْمٍ ذٖى مَسْغَبَةٍ ﴿١٤﴾ يَتٖيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ﴿١٥﴾ اَوْ مِسْكٖينًا ذَا مَتْرَبَةٍ ﴿١٦﴾ Biz ona iki göz, bir dil ve iki dudak vermedik mi? Ona iki yolu/ doğru ve eğriyi göstermedik mi? Fakat o, sarp yokuşu aşamadı. O sarp yokuş nedir bilir misin? Köle azat etmek veya açlık gününde yakını olan bir yetimi yahut aç ve açıkta kalmış bir **yoksulu** doyurmaktır. Beled, 90/8 …16

FAL

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

...وَاَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْاَزْلَامِ **Fal oklarıyla** kısmet aramanız size haram kılındı…Maide, 5/3

...وَالْاَزْلَامُ رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ **Fal okları** ancak, şeytan işi birer pisliktir. Onlardan kaçının ki kurtuluşa eresiniz. Maide, 5/90

FIRTINA-KASIRGA

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

اَيَوَدُّ اَحَدُكُمْ اَنْ تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِنْ نَخٖيلٍ وَاَعْنَابٍ تَجْرٖى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ لَهُ فٖيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَاَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ ضُعَفَاءُ فَاَصَابَهَا اِعْصَارٌ فٖيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ İçinizden biri ister mi ki, altından ırmaklar akan bir hurma ve üzüm bağı olsun, bağda her türlü meyve ağacı bulunsun ve hayli yaşlanmış olduğu halde bakıma muhtaç çocukları varken bu bağ ansızın esen bir **kasırgayla** yanıp kül olsun. İşte Allah, düşünürsünüz diye size ayetlerini böyle açık açık anlatıyor. Bakara, 2/266

مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فٖى هٰذِهِ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رٖيحٍ فٖيهَا صِرٌّ اَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا اَنْفُسَهُمْ فَاَهْلَكَتْهُ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللّٰهُ وَلٰكِنْ اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ O inkâr edenlerin şu dünya hayatında harcadıkları, tıpkı kendilerine zulmeden bir kavmin tarlalarını vurup mah- veden kavurucu ve soğuk bir **fırtınanın** durumu gibidir. Onlara Allah haksızlık etmez, asıl onlar, kendi kendilerine haksızlık ederler. Al-i İmran, 3/117

مَثَلُ الَّذٖينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ اَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرّٖيحُ فٖى يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلٰى شَيْءٍ ذٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعٖيدُ Rabblerini inkâr edenlerin iyi davranışları **fırtınalı** bir günde şiddetli rüzgârda savrulan küle benzer, yaptıkları iyi işler karşılığında ellerine hiçbir şey geçmez. İşte koyu sapıklık budur. İbrahim, 14/18

وَاِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِى الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ اِلَّا اِيَّاهُ فَلَمَّا نَجّٰيكُمْ اِلَى الْبَرِّ اَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْاِنْسَانُ كَفُورًا Denizde sizi zorlu bir bela/**fırtına** yakaladığında, O'ndan başka bütün yalvardıklarınız kaybolup gider. O sizi kurtarıp karaya çıkardığında, yine eski halinize dönersiniz. İnsanoğlu çok nankördür. İsra, 17/67

اَفَاَمِنْتُمْ اَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ اَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكٖيلًا Peki, karada sizi yerin dibine geçirmeyeceğinden yahut üzerinize taşlar savuran bir **kasırga** göndermeyeceğinden emin misiniz? Sonra sizleri koruyacak kimseler de olmaz. İsra, 17/68

اَمْ اَمِنْتُمْ اَنْ يُعٖيدَكُمْ فٖيهِ تَارَةً اُخْرٰى فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِنَ الرّٖيحِ فَيُغْرِقَكُمْ بِمَا كَفَرْتُمْ ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْنَا بِهٖ تَبٖيعًا Ya da, sizi tekrar denize döndürüp, üzerinize ortalığı kasıp kavuran bir **fırtına** göndermeyeceğinden ve böylece, nankörlüğünüze karşılık sizi boğmayacağından çok mu eminsiniz? Sizin adınıza, bizden bunun öcünü alacak birini de bulamazsınız. İsra, 17/69

فَكُلًّا اَخَذْنَا بِذَنْبِهٖ فَمِنْهُمْ مَنْ اَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا وَمِنْهُمْ مَنْ اَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ مَنْ خَسَفْنَا بِهِ الْاَرْضَ وَمِنْهُمْ مَنْ اَغْرَقْنَا وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ Bunlardan her birini günahı sebebiyle yakaladık: Kiminin üzerine şiddetli **kasırga** gönderip taş

yağmuruna tuttuk, kimini korkunç bir ses yakalayıp sarıverdi; kimini yerin dibine geçirdik; kimini de denizde boğduk. Allah onlara haksızlık etmedi, ama onlar kendilerine zulmediyorlardı. Ankebut, 29/40

اِنَّا اَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِى يَوْمِ نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ Biz onların üstüne uğursuz mu uğursuz bir günde her şeyi söküp atan uğultulu bir **kasırga** saldık. Kamer, 54/19

اِنَّا اَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا اِلَّا اٰلَ لُوطٍ نَجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍ Bir şafak vakti, onların üzerine taş yağdıran öldürücü bir **kasırga** saldık ve yalnız Lut'un ailesini kurtardık. Kamer, 54/34

اَمْ اَمِنْتُمْ مَنْ فِى السَّمَاءِ اَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ Yoksa gökte olanın üzerinize taş yağdıran bir **kasırga** göndermeyeceğinden güvende misiniz? Tehdidim nasılmış yakında göreceksiniz! Mülk, 67/17

FİDYE

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِى نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْـًٔا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ Ve hiç kimsenin, hiç kimse adına bir şey ödemeyeceği, hiç kimsenin şefaatinin kabul edilmeyeceği, hiç kimseden bir **fidye** alınmayacağı ve yardım görülmeyeceği bir günden sakının. Bakara, 2/48

اَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا اَوْ عَلٰى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ اَيَّامٍ اُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَاَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ Oruç, sayılı günlerdedir. Sizden kim hasta, ya da yolculukta olursa, tutamadığı günler sayısınca başka günlerde tutar. Oruca gücü yetmeyenler ise bir yoksul doyumu **fidye verir**. Ama gönülden kim fidyeyi fazla verir bir iyilik yaparsa o kendisi için daha hayırlıdır. Eğer bilirseniz oruç tutmanız sizin için daha hayırlıdır. Bakara, 2/184

وَاَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلّٰهِ فَاِنْ اُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِقُوا رُؤُسَكُمْ حَتّٰى يَبْلُغَ الْهَدْىُ مَحِلَّهُ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا اَوْ بِهِ اَذًى مِنْ رَاْسِهِ ... فَفِدْيَةٌ مِنْ صِيَامٍ اَوْ صَدَقَةٍ اَوْ نُسُكٍ Haccı da, umreyi de Allah için tamamlayın. Eğer düşman, hastalık ve benzer sebeplerle engellenmiş olursanız artık size kolay gelen kurbanı gönderin. Kurban, yerine varıncaya kadar başınızı tıraş etmeyin. İçinizden her kim hastalanır veya başından rahatsız olur da tıraş olmak zorunda kalırsa **fidye olarak** ya oruç tutması, ya sadaka vermesi, ya da kurban kesmesi gerekir…Bakara, 2/196

اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ اَنَّ لَهُمْ مَا فِى الْاَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لِيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيٰمَةِ مَا تُقُبِّلَ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ Şüphe yok ki, inkar edenler, kıyamet günündeki azaptan kurtulmak için yeryüzündeki her şeyi ve hatta iki kat fazlasını **fidye** olarak teklif etseler de asla kabul edilmez. Onlar için acı bir azap vardır. Maide, 5/36

وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا وَلَهْوًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَذَكِّرْ بِهِ اَنْ تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلِىٌّ وَلَا شَفِيعٌ وَاِنْ تَعْدِلْ كُلَّ عَدْلٍ لَا يُؤْخَذْ مِنْهَا اُولٰئِكَ الَّذِينَ اُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ اَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ Dinlerini oyun, eğlence konusu yapan ve dünya hayatına aldanan kimseleri bırak da Kur'an aracılığı ile şunu hatırlat ki, eğri davranışlarının, günahlarının tutsağı olan kimse ne Allah dışında bir yardım edici ve ne de bir aracı bulabilir. Eğer o bütün varını **fidye** olarak ortaya koysa kabul edilmez. En'am, 6/70

وَلَوْ اَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِى الْاَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهِ وَاَسَرُّوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَاَوُا الْعَذَابَ وَقُضِىَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ Kendisine zulmetmiş olan herkes, o gün yeryüzünün bütün servetine sahip olsa bunu azaptan kurtulmak için **fidye** olarak verirdi. Onlar azabı gördükleri zaman pişmanlıktan donakalırlar. Haklarında adalet uyarınca hüküm verilir, kendilerine haksızlık edilmez. Yunus, 10/54

FİTNE-FESAT/BOZGUNCULUK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَاِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِى الْاَرْضِ قَالُوا اِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ Bu ikiyüzlülere, “Yeryüzünde **fesat çıkarmayın**” denildiğinde, “Biz ancak ıslah edicileriz!” derler. Bakara, 2/11

اَلَا اِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلٰكِنْ لَا يَشْعُرُونَ İyi bilin ki, onlar **bozguncuların** ta kendileridir. Fakat farkında değillerdir. Bakara, 2/12

اَلَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا اَمَرَ اللّٰهُ بِهِ اَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِى الْاَرْضِ اُولٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ Onlar ki, Allah'a kesin söz verdikten sonra sözlerinden dönerler. Allah'ın, kurulmasını istediği bağları koparır ve yeryüzünde **fitne ve fesat** çıkarırlar. İşte bunlar ziyana uğrayanların ta kendileridir. Bakara, 2/27

وَاِذَا تَوَلّٰى سَعٰى فِى الْاَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الْفَسَادَ O, dönüp gitti mi yahut bir iş başına geçti mi yer yüzünde ortalığı **fesada** vermek, ekinleri tahrip edip nesilleri bozmak için çalışır. Allah bozgunculuğu sevmez. Bakara, 2/205

وَلَا تُفْسِدُوا فِى الْاَرْضِ بَعْدَ اِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا اِنَّ رَحْمَتَ اللّٰهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ Düzene sokulduktan sonra yeryüzünde **bozgunculuk** yapmayın. Allah'a korkarak ve rahmetini umarak dua edin. Muhakkak ki iyilik edenlere Allah'ın rahmeti çok yakındır. A’raf, 7/56

وَاذْكُرُوا اِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّاَكُمْ فِى الْاَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ الْجِبَالَ بُيُوتًا فَاذْكُرُوا اٰلَاءَ اللّٰهِ وَلَا تَعْثَوْا فِى الْاَرْضِ مُفْسِدِينَ
Düşünün ki, Allah Âd kavminden sonra yerlerine sizi getirdi. Ve yeryüzünde sizi yerleştirdi: Onun düzlüklerinde saraylar yapıyorsunuz, dağlarında evler yontuyorsunuz. Artık Allah'ın nimetlerini hatırlayın da yeryüzünde **fesatçılar** olarak karışıklık çıkarmayın. A'raf, 7/74

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ اَوْلِيَاءُ بَعْضٍ اِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِى الْاَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ İnkâr edip küfre sapanlar birbirlerinin yardımcılarıdır. Eğer siz birlik olup gereğini yapmazsanız, yeryüzünde büyük bir **fitne fesat** meydana gelir. Enfâl, 8/73

وَيَا قَوْمِ اَوْفُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ اَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِى الْاَرْضِ مُفْسِدِينَ Ey milletim! Ölçüyü ve tartıyı adaletle yapın. Halkın mallarına düşük değer biçmeyin. Yeryüzünde kargaşa ve **bozgunculuk** yapmayın. Hud, 11/85

وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا اَمَرَ اللّٰهُ بِهِ اَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِى الْاَرْضِ اُولٰئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ Allah'a verdikleri sözü, kesin olarak onayladıktan sonra bozanlar, Allah'ın, birleştirilmesini emrettiği ilişkileri koparanlar ve yer yüzünü **fesada** verenler; işte lânet onlar içindir. En kötü yurt onlarındır. Ra'd, 13/25

وَلَا تَكُونُوا كَالَّتِى نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ اَنْكَاثًا تَتَّخِذُونَ اَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ اَنْ تَكُونَ اُمَّةٌ هِىَ اَرْبٰى مِنْ اُمَّةٍ اِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللّٰهُ بِهِ وَلَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ Taraflardan biri diğerinden daha kalabalık, daha güçlüdür diye anlaşmalarınızı birbirinize karşı **fesat** hile aracı edinerek, eğirdiği yünü sağlam iplik haline getirdikten sonra tekrar tel tel çözen kadın gibi olmayınız. Çünkü Allah sizi bu yolla sınavdan geçirir. Kıyamet günü aranızdaki anlaşmazlık konularını size açıklayacaktır. Nahl, 16/92

وَابْتَغِ فِيمَا اٰتٰيكَ اللّٰهُ الدَّارَ الْاٰخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَاَحْسِنْ كَمَا اَحْسَنَ اللّٰهُ اِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفَسَادَ فِى الْاَرْضِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ Allah'ın sana verdikleriyle ahiret yurdunu ara. Dünyadan da nasibini unutma. Allah'ın sana iyilik yaptığı gibi sen de iyilik yap, yeryüzünde bozgunculuk isteme. Çünkü Allah, **bozguncuları** sevmez. Kasas, 28/77

تِلْكَ الدَّارُ الْاٰخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِى الْاَرْضِ وَلَا فَسَادًا وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ İşte ahiret yurdu. Biz onu yeryüzünde böbürlenmeyi ve **bozgunculuğu** arzulamayan kimselere veririz Sonuç, Allah'a karşı gelmekten sakınanlarındır. Kasas, 28/83

فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ وَارْجُوا الْيَوْمَ الْاٰخِرَ وَلَا تَعْثَوْا فِى الْاَرْضِ مُفْسِدِينَ... Ey milletim! Allah'a kulluk edin. Ahiret günü için ümitli olun, Yeryüzünde **bozgunculuk** yaparak karışıklık çıkarmayın. Ankebut, 29/36

GAFLET/GAFİL

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَاذْكُرْ رَبَّكَ فِى نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْاٰصَالِ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ Rabbini, içinden yalvararak ve korkarak, yüksek olmayan bir sesle sabah-akşam zikret ve **gafillerden olma.** A'raf, 7/205

اِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَاطْمَاَنُّوا بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ اٰيَاتِنَا غَافِلُو Huzurumuza çıkacaklarını ummayanlar, dünya ile yetinip onunla rahat bulanlar ve âyetlerimizden **gafil** olanlar yok mu, işte onların, kazanmakta oldukları günahlar yüzünden varacakları yer, ateştir! Yunus, 10/7

اُولٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوبِهِمْ وَسَمْعِهِمْ وَاَبْصَارِهِمْ وَاُولٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ İşte onlar, Allah'ın; kalplerini, kulaklarını ve gözlerini mühürlediği kimselerdir. İşte onlar **gafillerin ta kendileridir**. Nahl, 16/108

وَاَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ اِذْ قُضِىَ الْاَمْرُ وَهُمْ فِى غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ Sen onları, o pişmanlık günü ile korkut. Onlar **gaflet** içinde iman etmezken işleri bitirilmiş olur. Meryem, 19/39

اِقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِى غَفْلَةٍ مُعْرِضُونَ İnsanların hesap verme günü yaklaştığı halde onlar hâlâ **gaflet** içinde gerçeğe yüz çeviriyorlar. Enbiya, 21/1

يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِنَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْاٰخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ Bildikleri, sadece dünya hayatının dış görünüşüdür; ama ahiretten **habersiz, gafildirler.** Rum, 30/7

لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَا اُنْذِرَ اٰبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ Kur'an, ataları uyarılmamış, bu yüzden de **gaflet** içinde olan bir milleti uyarman için mutlak güç sahibi, çok merhametli Allah tarafından indirilmiştir. Yasin, 36/6

فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ اَلَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ Yazıklar olsun o namaz kılanlara ki, onlar namazlarından **gafildirler/ciddiye almazlar.** Maun, 107/4-5

GASP/ZORLA ALMAK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَاْكُلُوا اَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ اِلَّا اَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا اَنْفُسَكُمْ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا Ey imana edenler! Birbirinizin mallarını **haksız yollarla** karşılıklı rızaya dayanan ticaret yoluyla da olsa yemeyin. Kendinizi ve birbirinizi öldürmeyin. Hiç kuşkusuz, Allah, size karşı çok merhametlidir. Nisa, 4/29

وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ عُدْوَانًا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصْلِيهِ نَارًا وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيرًا Kim sınırı aşarak, **zulüm ve tecavüz yolu** ile bu yasakları işlerse, yakında onu cehennem ateşine atacağız. Bu, Allah için çok da kolaydır. Nisa, 4/30

GAYB/BİLİNMEZLİK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ Onlar ki **gaybe/bilinmezliğe** iman edip namazı dürüst kılarlar ve kendilerine verdiğimizden Allah yolunda harcarlar. Bakara, 2/3

وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا اِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِى الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ اِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِى ظُلُمَاتِ الْاَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ اِلَّا فِى كِتَابٍ مُبِينٍ **Gaybın**/bilinmezliklerin anahtarları Allah'ın yanındadır; onları O'ndan başkası bilmez. O, karada ve denizde ne varsa bilir; O'nun ilmi dışında bir yaprak bile düşmez. O yerin karanlıkları içindeki tek bir taneyi dahi bilir. Yaş ve kuru ne varsa hepsi apaçık bir kitaptadır. En'âm, 6/59

اَلَمْ يَعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوٰيهُمْ وَاَنَّ اللّٰهَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ Onlar bilmiyorlar mı ki, elbette Allah, onların gizli tuttuklarını da, fısıldadıklarını da biliyor. Gerçekten Allah, **gaybın** bilgisine sahip olandır. Tövbe, 9/78

وَيَقُولُونَ لَوْلَا اُنْزِلَ عَلَيْهِ اٰيَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَقُلْ اِنَّمَا الْغَيْبُ لِلّٰهِ فَانْتَظِرُوا اِنِّى مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ Rabbinden O'na bir mucize indirilseydi ya! derler. De ki: **Gayb** Allah'ındır, bekleyiniz ben de sizinle birlikte bekleyenlerdenim. Yunus, 10/20

تِلْكَ مِنْ اَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا اِلَيْكَ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا اَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هٰذَا فَاصْبِرْ اِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ İşte bunlar, sana vahyettiğimiz **gayb**/bilinmeyen haberlerdir. Bundan önce ne sen ne de kavmin onu bilmiyordunuz. O halde, sabret, sonuç muttakilerindir. Hud, 11/49

وَلِلّٰهِ غَيْبُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا اَمْرُ السَّاعَةِ اِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ اَوْ هُوَ اَقْرَبُ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ Göklerin ve yerin **gaybı** Allah'a aittir. Kıyamet'in kopması, bir göz kırpması gibi veya daha az bir zamandır. Şüphesiz Allah, her şeye hakkıyla gücü yetendir. Nahl, 16/77

لَهُ غَيْبُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اَبْصِرْ بِهِ وَاَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِى حُكْمِهِ اَحَدًا... Göklerin ve yerin **gaybını** bilmek O'na mahsustur. O, öyle güzel görür, öyle güzel işitir ki! Onların, O'ndan başka bir dostları da yoktur. Ve O, hükmüne hiç kimseyi ortak etmez." Kehf, 18/26

قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ الْغَيْبَ اِلَّا اللّٰهُ وَمَا يَشْعُرُونَ اَيَّانَ يُبْعَثُونَ De ki: Gökte ve yerdekiler **gaybı** bilemezler, ancak Allah bilir. Onlar öldükten sonra ne zaman diriltileceklerini de bilmezler. Neml, 27/65

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَاْتِينَا السَّاعَةُ قُلْ بَلٰى وَرَبِّى لَتَاْتِيَنَّكُمْ عَالِمِ الْغَيْبِ لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِى السَّمٰوَاتِ وَلَا فِى الْاَرْضِ وَلَا اَصْغَرُ مِنْ ذٰلِكَ وَلَا اَكْبَرُ اِلَّا فِى كِتَابٍ مُبِينٍ İnkâr edenler: "Bize o kıyamet saati gelmez." dediler. De ki: "Hayır, öyle değil, **gaybı** bilen Rabbim hakkı için kıyamet size mutlaka gelecektir. O'nun ilminden göklerde ve yerde zerre kadar bir şey kaçmaz. Bundan daha küçük ve daha büyük ne varsa, hepsi muhakkak açık bir kitaptadır." Sebe, 34/3

فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلٰى مَوْتِهِ اِلَّا دَابَّةُ الْاَرْضِ تَاْكُلُ مِنْسَاَتَهُ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ الْجِنُّ اَنْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لَبِثُوا فِى الْعَذَابِ الْمُهِينِ Süleyman'ın canını aldığımızda ancak değneğini kemiren bir kurt onun öldüğünü cinlere fark ettirdi. Onun ölüsü yere düşünce belli oldu ki, eğer cin'ler **gaybı** bilselerdi, o onur kırıcı angaryaların sıkıntısını çekmeye devam etmezlerdi. Sebe, 34/14

قُلْ اِنَّ رَبِّى يَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَّامُ الْغُيُوبِ De ki: Kuşkusuz, Rabbim gerçeği ortaya koyar. Çünkü O, **gaybı** çok iyi bilendir. Sebe, 34/48

اِنَّ اللّٰهَ عَالِمُ غَيْبِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ Şüphesiz Allah, göklerde ve yerde **gaybı/görünmeyeni, bilinmeyeni** bilendir. O elbette kalplerde olanı da çok iyi bilir. Fatır, 35/38

هُوَ اللّٰهُ الَّذِى لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ O, öyle Allah'tır ki, O'ndan başka tanrı yoktur. **Görülmeyeni ve görüleni bilendir.** O, esirgeyendir, bağışlayandır. Haşr, 59/22

عَالِمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلٰى غَيْبِهِ اَحَدًا **Gaybı** bilen ancak O'dur, gizlediği şey de hiçbir kimseye açılmaz. Cin, 72/26

GAZAB/ÖFKE

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بِئْسَمَا اشْتَرَوْا بِهِ اَنْفُسَهُمْ اَنْ يَكْفُرُوا بِمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ بَغْيًا اَنْ يُنَزِّلَ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلٰى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ فَبَاؤُ بِغَضَبٍ عَلٰى غَضَبٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ

Onlar Allah'ın kendi bağışı olarak dilediği kuluna vahiy indirmesini çekemeyerek O'nun indirdiği kitabı inkâr etmekle benliklerini ne kötü şey karşılığında sattılar da **gazab üstüne gazaba** uğradılar! Kâfirleri alçaltıcı bir azap beklemektedir. Bakara, 2/90

ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ اَيْنَ مَا ثُقِفُوا اِلَّا بِحَبْلٍ مِنَ اللّٰهِ وَحَبْلٍ مِنَ النَّاسِ وَبَاؤُ بِغَضَبٍ مِنَ اللّٰهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةُ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُونَ الْاَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ Onlar nerede bulunursalar, alçaklık damgası altında kalmaya mahkumdurlar; meğer ki Allah'ın ya da inananların himayesine sığınmış olsunlar. Onlar Allah'ın **gazabına** uğradılar, alınlarına perişanlık damgası vuruldu. Bu, onların Allah'ın ayetlerini inkâr etmeleri ve sebepsiz yere peygamberleri öldürmeleri nedeniyledir Onlar Allah'a başkaldırmış, haddi aşmışlardır.Ali İmran, 3/112

اَفَمَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللّٰهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطٍ مِنَ اللّٰهِ وَمَاْوٰيهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ Allah'ın rızasına uyan kişi, Allah'tan bir **gazaba** uğrayan ve barınma yeri cehennem olan kişi gibi midir? Ne kötü barınaktır o. Ali İmran, 3/162

قُلْ هَلْ اُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِنْ ذٰلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللّٰهِ مَنْ لَعَنَهُ اللّٰهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمُ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ اُولٰئِكَ شَرٌّ مَكَانًا وَاَضَلُّ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ
De ki; Allah katında bundan daha kötü konumda olanları size bildireyim mi? Allah'ın lanet ettiği, **gazabına** uğrattığı, aralarından bir bölümünü çarpıtarak maymuna ve domuza dönüştürdüğü kimseler ile şeytan tapan kimselerdir. Bunlar konumları en kötü ve doğru yoldan en sapmış olanlardır. Maide, 5/60

تَرٰى كَثِيرًا مِنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ اَنْفُسُهُمْ اَنْ سَخِطَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَفِى الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ Onlardan çoğunun inkara sapanlarla dostluklar kurduklarını görürsün. Kendileri için nefislerinin takdim ettiği şey ne kötüdür. Allah onlara **öfkelendi** ve onlar azapta ebedi kalacaklardır. Maide, 5/80

قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ رِجْسٌ وَغَضَبٌ اَتُجَادِلُونَنِى فِى اَسْمَاءٍ سَمَّيْتُمُوهَا اَنْتُمْ وَاٰبَاؤُكُمْ مَا نَزَّلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ فَانْتَظِرُوا اِنِّى مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ Hud onlara dedi ki: Rabbinizin **azabı ve öfkesi** hakkınızda kesinleşti. Allah'ın haklarında hiçbir kanıt indirmediği, kendiniz ve atalarınız tarafından takılmış birtakım adlar üzerine benimle tartışmaya mı girişiyorsunuz? O halde bekleyin bakalım, ben de sizin ile birlikte bekliyorum. Araf Suresi, 7/71

وَمَنْ يُوَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ دُبُرَهُ اِلَّا مُتَحَرِّفًا لِقِتَالٍ اَوْ مُتَحَيِّزًا اِلٰى فِئَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِنَ اللّٰهِ وَمَاْوٰيهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ Savaş taktiği gereğince yer değiştirme ya da başka bir birliğe katılma amaçları dışında o gün kim kâfirlere arka dönerse, Allah'ın **gazabına** uğramış olur. Onun varacağı yer cehennemdir. Orası ne fena bir dönüş yeridir. Enfal, 8/16

مَنْ كَفَرَ بِاللّٰهِ مِنْ بَعْدِ اِيمَانِهِ اِلَّا مَنْ اُكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْاِيمَانِ وَلٰكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللّٰهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ Kalbi imanla dolu olduğu hâlde zorlanan kimse hariç, inandıktan sonra Allah'ı inkâr eden ve böylece göğsünü küfre açanlara Allah'tan **gazab** iner ve onlar için büyük bir azap vardır. Nahl, 16/106

كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِى وَمَنْ يَحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَبِى فَقَدْ هَوٰى Size, rızık olarak verdiklerimizden temiz olanlarından yiyin, bu konuda azgınlık yapmayın, yoksa **gazabım** üzerinize kaçınılmaz olarak iner: Benim gazabım, kimin üzerine inerse, muhakkak o, tepetaklak düşmüştür. Ta-ha, 20/81

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمُ اتَّبَعُوا مَا اَسْخَطَ اللّٰهَ وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ فَاَحْبَطَ اَعْمَالَهُمْ İşte böyle; çünkü gerçekten onlar, Allah'ı **öfkelendiren** şeye uydular ve O'nu razı edecek şeyleri çirkin karşıladılar; bundan dolayı Allah onların amellerini boşa çıkardı. Muhammed, 47/28

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَئِسُوا مِنَ الْاٰخِرَةِ كَمَا يَئِسَ الْكُفَّارُ مِنْ اَصْحَابِ الْقُبُورِ Ey inananlar, Allah'ın **gazab** ettiği kimselerle dostluk etmeyin. Kâfirler, mezarlık halkından nasıl ümidi kesmişse, onlar da ahiretten öyle ümidi kesmişlerdir. Mümtehine, 60/13

كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللّٰهِ اَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ Yapmayacağınız şeyi söylemek, Allah katında büyük **gazaba** sebep olduğundan Allah'ın en nefret ettiği suçlardan biridir. Saf, 61/3

GECE-GÜNDÜZ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

تُولِجُ الَّيْلَ فِى النَّهَارِ وَتُولِجُ النَّهَارَ فِى الَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَىَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَىِّ وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ **Gündüzü** kısaltarak **geceyi** uzatır ve geceyi kısaltarak gündüzü uzatırsın. Ölüden diri ve diriden ölü çıkarırsın. Ve dilediğini hesapsız olarak rızıklandırırsın. Al-i İmran, 3/27

اِنَّ فِى خَلْقِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَاٰيَاتٍ لِاُولِى الْاَلْبَابِ Göklerin ve yerin yaratılışında, **gece ile gündüzün** birbiri ardınca gelişinde temiz akıl sahipleri için gerçekten birçok ibret dersleri vardır. Al-i İmran, 3/190

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِى خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ Hamd, gökleri ve yeri yaratan, **karanlıkları ve aydınlığı** var eden Allah'a mahsustur. Yine de kafirler/inkâr edenler Rab'lerine başkalarını denk tutuyorlar. En'am, 6/1

وَهُوَ الَّذِى يَتَوَفّٰيكُمْ بِالَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُمْ بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضٰى اَجَلٌ مُسَمًّى ثُمَّ اِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ **Geceleri** sizi öldüren/uyutan O'dur. Belirli bir sürenin geçmesi için sizi yeniden diriltti̇ği **gündüzleri** de ne yaptığınızı bilir. Sonra dönüşünüz O'nadır ve O size ne yapmış olduğunuzu haber verecektir. En'am, 6/60

فَالِقُ الْاِصْبَاحِ وَجَعَلَ الَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ذٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ O, karanlığı yarıp sabahı çıkarandır. **Geceyi** dinlenme zamanı, güneşi ve ayı da ince birer hesap ölçüsü kıldı. Bütün bunlar mutlak güç sahibinin, hakkıyla bilenin takdiridir. En'am, 6/96

اِنَّ رَبَّكُمُ اللّٰهُ الَّذِى خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ فِى سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِى الَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِاَمْرِهِ اَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْاَمْرُ تَبَارَكَ اللّٰهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ Şüphesiz sizin Rabbiniz, gökleri ve yeri altı günde/evrede yaratan ve Arş'a kurulup idare edendir. **Geceyi**, kendisini durmadan takip eden **gündüze** katan, güneşi, ayı ve bütün yıldızları da kendi emir ve yasalarına baş eğmiş olarak yaratan Allah'tır. Dikkat edin, yaratmak da, emretmek de yalnız O'na mahsustur. Âlemlerin Rabbi olan Allah'ın şanı yücedir. En'am, 7/54

...يُغْشِى الَّيْلَ النَّهَارَ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ O, **geceyi gündüze** bürüyor. Şüphesiz bunlarda, düşünen bir toplum için Allah'ın varlığını gösteren deliller vardır. Ra'd, 13/3

اِنَّ فِى اخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللّٰهُ فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَّقُونَ Şüphesiz **gece ve gündüzün** ardı ardına değişmesinde, Allah'ın göklerde ve yeryüzünde yarattığı şeylerde, Allah'a karşı gelmekten sakınan bir toplum için pek çok deliller vardır. Yunus, 10/6

هُوَ الَّذٖى جَعَلَ لَكُمُ الَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فٖيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ Size **geceyi** dinlenesiniz diye karanlık ve **gündüzü** de çalışasınız diye aydınlık olarak yaratan Allah'tır. Şüphe yok ki bunda Kulak veren toplum için pek çok deliller vardır. Yunus, 10/67

سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ اَسَرَّ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهٖ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِالَّيْلِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ O'na göre içinizden sözü gizleyen ile açığa vuran, **geceleyin** gizlenenle **gündüz** ortaya çıkan eşittir. Ra'd, 13/10

وَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِاَمْرِهٖ اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ O, **geceyi, gündüzü,** güneşi ve ayı sizin hizmetinize verdi. Bütün yıldızlar da O'nun emri ile sizin hizmetinize verilmiştir. Şüphesiz bunlarda aklını kullanan bir millet için ibretler vardır. Nahl, 16/12

وَجَعَلْنَا الَّيْلَ وَالنَّهَارَ اٰيَتَيْنِ فَمَحَوْنَا اٰيَةَ الَّيْلِ وَجَعَلْنَا اٰيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِتَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنٖينَ وَالْحِسَابَ وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنَاهُ تَفْصٖيلًا **Gece ile gündüzü** varlığımızın ve yetkin gücümüzün iki ayeti/iki somut göstergesi olarak yarattık. Sonra Rabbinizin verdiklerinden rızkınızı arayasınız ve yılların sayısı ile takvim hesabını bilesiniz diye geceyi karartarak gündüzü aydınlık yaptık. Her konuyu ayrıntılı biçimde anlattık. İsra, 17/12

يُسَبِّحُونَ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ Hiç ara vermeksizin **gece gündüz** Allah'ı tespih ederler. Enbiya, 21/20

وَهُوَ الَّذٖى خَلَقَ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ فٖى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ **Geceyi ve gündüzü,** Güneş'i ve Ay'ı yaratan O'dur. Her biri bir yörüngede yüzmektedir. Enbiya, 21/33

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ يُولِجُ الَّيْلَ فِى النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِى الَّيْلِ وَاَنَّ اللّٰهَ سَمٖيعٌ بَصٖيرٌ Bu böyledir. Allah **gündüzü** kısaltarak geceyi uzatır, **geceyi** kısaltarak gündüzü uzatır ve çünkü Allah her şeyi hakkıyla işitip görmektedir. Hac, 22/61

وَهُوَ الَّذٖى جَعَلَ لَكُمُ الَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا O, sizin için **geceyi** bir örtü, uykuyu dinlenme zamanı ve **gündüzü** de hareket ve çalışma vakti yapandır. Furkan, 25/47

وَهُوَ الَّذٖى جَعَلَ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِمَنْ اَرَادَ اَنْ يَذَّكَّرَ اَوْ اَرَادَ شُكُورًا İbret almak veya şükretmek dileyen kimseler için **gece ile gündüzü** birbiri ardınca getiren de O'dur. Furkan, 25/62

اَلَمْ يَرَوْا اَنَّا جَعَلْنَا الَّيْلَ لِيَسْكُنُوا فٖيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ Görmediler mi **geceyi** dinlenesiniz diye karanlık ve **gündüzü** de çalışasınız diye aydınlık olarak yarattığımızı onlar görmüyorlar mı? Bu olgulardan müminlerin alacakları birçok dersler vardır. Neml, 27/86

قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ جَعَلَ اللّٰهُ عَلَيْكُمُ الَّيْلَ سَرْمَدًا اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ مَنْ اِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ يَاْتٖيكُمْ بِضِيَاءٍ اَفَلَا تَسْمَعُونَ Ey Muhammed! De ki: Söyleyin bakalım; Allah, üzerinize **geceyi** kıyamet gününe kadar sürekli kılsa, Allah'dan başka size ışık getirecek bir ilah var mı? O halde, hâlâ duymayacak mısınız?" Kasas, 28/71

قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ جَعَلَ اللّٰهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ مَنْ اِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ يَاْتٖيكُمْ بِلَيْلٍ تَسْكُنُونَ فٖيهِ اَفَلَا تُبْصِرُونَ De ki: "Hiç düşündünüz mü: Allah **gündüzü** kıyamete kadar üzerinizden kaldırmasa, Allah'dan başka hangi ilah, dinleneceğiniz geceyi getirebilir? Peki, artık gerçeği görmeyecek misiniz?" Kasas, 28/72

وَمِنْ رَحْمَتِهٖ جَعَلَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا فٖيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهٖ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ O, rahmetinin eseri olarak **gece ile gündüzü** var etti ki, geceleyin istirahat edesiniz, gündüzün de hayatınız için çalışıp Allah'ın lütfundan nasibinizi arayasınız ve O'nun nimetlerine şükredesiniz. Kasas, 28/73

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُولِجُ الَّيْلَ فِى النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِى الَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرٖى اِلٰى اَجَلٍ مُسَمًّى وَاَنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبٖيرٌ Bilmez misin; **gündüzü** kısaltarak geceyi uzatan ve **geceyi** kısaltarak gündüzü uzatan Allah'tır, Güneşi ve ayı da buyruğu altına almıştır. Bunların her biri belli bir süreye kadar hareketine devam eder. Ve Allah, yaptıklarınızdan tamamen haberdardır. Lokman, 31/29

يُولِجُ الَّيْلَ فِى النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِى الَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرٖى لِاَجَلٍ مُسَمًّى ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذٖينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهٖ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمٖيرٍ O **geceyi** gündüze ve **gündüzü** geceye dönüştürür. Güneşi ve ayı buyruğu altına almıştır. Her biri belirli bir sürenin sonuna kadar hareket eder. İşte Rabbiniz bu Allah'dır. Egemenlik O'nun tekelindedir. O'nu bir yana bırakarak taptığınız düzmece ilahlar bir çekirdek kabuğunun bile sahibi değildirler. Fatır, 35/13

وَاٰيَةٌ لَهُمُ الَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَاِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ **Gece de** onlar için bir ibret alâmetidir. Biz ondan **gündüzü** sıyırıp çekeriz de onlar karanlıklara gömülürler. Yasin, 36/37

لَا الشَّمْسُ يَنْبَغٖى لَهَا اَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا الَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فٖى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ Ne güneş aya yetişebilir, ne de **gece gündüzü** geçebilir. Her biri bir yörüngede yüzerler. Yasin, 36/40

خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ الَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى الَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرٖى لِاَجَلٍ مُسَمًّى اَلَا هُوَ الْعَزٖيزُ الْغَفَّارُ Allah, gökleri ve yeri gerçek bir düzen içinde yarattı. **Geceyi** gündüzün üzerine örtüyor, **gündüzü** de gecenin üzerine

sarıyor. Güneşi ve ayı da koyduğu kanunlara boyun eğdirmiştir. Bunların her biri belli bir zamana kadar akıp gitmektedir. İyi bilin ki O, mutlak güç sahibidir, çok bağışlayandır. Zümer, 39/5

اَللّٰهُ الَّذٖى جَعَلَ لَكُمُ الَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فٖيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا اِنَّ اللّٰهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ Allah, içinde istirahat edesiniz diye **geceyi** karanlık ve işinizi görmeniz için **gündüzü** aydınlık yaptı. Şüphesiz Allah, insanlara karşı sonsuz iyilik sahibidir, fakat insanların çoğu şükretmezler. Mümin, 40/61

وَمِنْ اٰيَاتِهِ الَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلّٰهِ الَّذٖى خَلَقَهُنَّ اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاهُ تَعْبُدُونَ **Gece, gündüz,** güneş ve ay Allah'ın varlığının delillerindendir. Güneşe ve aya secde etmeyin. Eğer gerçekten Allah'a kulluk ediyorsanız, onları yaratan Allah'a secde edin. Fussilet, 41/37 *(Secde Ayeti)*

وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرٖيفِ الرِّيَاحِ اٰيَاتٌ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ **Gece ile gündüzün** değişmesinde, Allâh'ın gökten yağmur indirip onunla ölümünden sonra yeri diriltmesinde, rüzgârları estirmesinde düşünen bir toplum için ibretler vardır. Casiye, 45/5

وَجَعَلْنَا الَّيْلَ لِبَاسًا ﴿١٠﴾ **Geceyi** bir örtü yaptık.

وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ﴿١١﴾ **Gündüzü** de bir geçim vakti yaptık. Nebe, 78/10-11

اِنَّا اَنْزَلْنَاهُ فٖى لَيْلَةِ الْقَدْرِ ﴿١﴾ وَمَا اَدْرٰيكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿٢﴾ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ اَلْفِ شَهْرٍ ﴿٣﴾ Biz o Kur'an'ı Kadir **gecesinde** indirdik. Kadir gecesinin ne olduğunu sen bilir misin? Kadir gecesi bin aydan daha hayırlıdır. Kadir, 97/1-2-3

GECE İBADETİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

وَالَّذٖينَ يَبٖيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا (Rahman'ın kulları) Rablerine secde ederek ve kıyama durarak **gecelerler.** Furkan, 25/64

تَتَجَافٰى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ Onlar, korkarak ve ümit ederek Rablerine ibadet etmek için **yataklarından kalkarlar.** Kendilerine verdiğimiz rızıklardan da Allah için harcarlar. Secde, 32/16

اَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ اٰنَاءَ الَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْاٰخِرَةَ وَيَرْجُوا رَحْمَةَ رَبِّهٖ قُلْ هَلْ يَسْتَوِى الَّذٖينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذٖينَ لَا يَعْلَمُونَ اِنَّمَا يَتَذَكَّرُ اُولُوا الْاَلْبَابِ Yoksa **gece boyunca namazda**, secde ederek ve kıyamda durarak ibadet eden, ahiretten çekinen ve Rabbinin rahmetini dileyen kimse o inkârcı gibi midir? Resulüm! De ki: Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Doğrusu ancak akıl sahipleri bunları hakkıyla düşünür. Zümer, 39/9

كَانُوا قَلٖيلًا مِنَ الَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ ﴿١٧﴾ وَبِالْاَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿١٨﴾ İşte o güzel davranışlı olanlar; **Geceleri pek az uyurlardı**. Sabahın erken saatlerinde Allah'tan bağışlanma dilerlerdi. Zariyat, 51/17-18

يَا اَيُّهَا الْمُزَّمِّلُ ﴿١﴾ قُمِ الَّيْلَ اِلَّا قَلٖيلًا ﴿٢﴾ نِصْفَهُ اَوِ انْقُصْ مِنْهُ قَلٖيلًا ﴿٣﴾ Ey örtünüp bürünen! **Geceleyin biraz uyuduktan sonra uyan.** Gece yarısından biraz önce ya da biraz sonra kalk ve ağır ağır Kur'an oku! Müzzemmil, 73/1-2-3

اِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ اَنَّكَ تَقُومُ اَدْنٰى مِنْ ثُلُثَىِ الَّيْلِ وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَةٌ مِنَ الَّذٖينَ مَعَكَ وَاللّٰهُ يُقَدِّرُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ عَلِمَ اَنْ لَنْ تُحْصُوهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ فَاقْرَؤُا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْاٰنِ عَلِمَ اَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضٰى وَاٰخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِى الْاَرْضِ يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ وَاٰخَرُونَ يُقَاتِلُونَ فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ فَاقْرَؤُا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ وَاَقٖيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَاَقْرِضُوا اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا وَمَا تُقَدِّمُوا لِاَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللّٰهِ هُوَ خَيْرًا وَاَعْظَمَ اَجْرًا وَاسْتَغْفِرُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ Ey Peygamber! Senin ve bazı arkadaşlarının, **gecenin** ya üçte ikisine yakın bölümünü ya yarısını ya da üçte birini ibadetle geçirdiğinizi Rabbin biliyor. Gecenin ve gündüzün sürelerini belirleyen Allah'tır. O gece ibadetinin temposuna dayanamayacağınızın farkındadır. Bundan böyle kolayınıza gelecek kadar Kur'an okuyunuz. Aranızda hastaları, bir bölümünüzün Allah'ın lütfettiği geçim elde edebilmek için yeryüzünde oradan oraya koştuğunu, bir bölümünüzün de O'nun yolunda savaştığını Allah biliyor. Öyleyse kolayınıza gelecek kadar Kur'an okuyunuz. Namazı kılınız, zekâtı veriniz, gönüllü olarak ve karşılık beklemeksizin Allah'a borç veriniz. Kendiniz için yaptığınız hayırları ilerde Allah katında daha yararlı ve daha büyük ödüllü olarak bulursunuz. Allah'tan af dileyiniz. Hiç kuşkusuz Allah bağışlayıcı ve merhametlidir. Müzzemmil, 73/20

وَمِنَ الَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوٖيلًا **Gecenin bir kısmında** O'na secde et; geceleyin de O'nu uzun uzadıya tespih et. İnsan, 76/26

GÖKLER VE YERLER

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

اَلَّذٖى جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَاَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاَخْرَجَ بِهٖ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلّٰهِ اَنْدَادًا وَاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ O, sizin için **yeryüzünü döşedi ve gökyüzünü de tavan halinde bina etti.** Gökten su indirip onunla size rızık olsun diye ürünler yetiştirdi. Öyleyse, bile bile Allah'a eş koşmayın. Bakara, 2/22

هُوَ الَّذٖى خَلَقَ لَكُمْ مَا فِى الْاَرْضِ جَمٖيعًا ثُمَّ اسْتَوٰى اِلَى السَّمَاءِ فَسَوّٰيهُنَّ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلٖيمٌ O Allah ki, yeryüzündekilerin tümünü sizin için yarattı. Sonra yakın **göğü**/atmosferi yedi tabaka halinde düzenledi. O her şeyi çok iyi bilir. Bakara, 2/29

وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا وَهُمْ عَنْ اٰيَاتِهَا مُعْرِضُونَ Gökyüzünü/atmosferi de koruyucu tavan yaptık. Enbiya, 21/32

بَدٖيعُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاِذَا قَضٰى اَمْرًا فَاِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ **Gökleri ve yeryüzünü** eşsiz ve örneksiz yaratan O'dur. O, bir işin olmasını diledi mi ona ancak "ol" der, o da hemen olur/oluş sürecine girer. Bakara, 2/117

اِنَّ رَبَّكُمُ اللّٰهُ الَّذٖى خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ فٖى سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِى الَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثٖيثًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِاَمْرِهٖ اَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْاَمْرُ تَبَارَكَ اللّٰهُ رَبُّ الْعَالَمٖينَ Şüphesiz sizin Rabbiniz, **gökleri ve yeri** altı gün içinde/altı evrede yaratan sonra Arş'a/yönetim merkezine kurulup varlık âlemini yönetendir. Gündüzü, durmaksızın kovalayan geceyle örten, güneşi, ayı ve bütün yıldızları Kendi yasalarına göre hareket ettiren O'dur. Bilin ki yaratmak da, yönetmekte O'na mahsustur. Evet, Âlemlerin Rabbi olan Allah yücelerin yücesidir. A'raf, 7/54

اِنَّ رَبَّكُمُ اللّٰهُ الَّذٖى خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ فٖى سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يُدَبِّرُ الْاَمْرَ مَا مِنْ شَفٖيعٍ اِلَّا مِنْ بَعْدِ اِذْنِهٖ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ اَفَلَا تَذَكَّرُونَ Şu bir gerçektir ki sizin Rabbiniz, **gökleri ve yeri** altı günde/evrede yaratan, sonra da kudret ve egemenlik tahtına oturup varlık âlemini yönetendir. O'nun izni olmadıkça hiçbir şefaatçı devreye giremez. İşte bu Allah'tır sizin Rabbiniz. Artık O'na kulluk/ibadet edin. Düşünüp anlamıyor musunuz? Yunus, 10/3

اَللّٰهُ الَّذٖى رَفَعَ السَّمٰوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرٖى لِاَجَلٍ مُسَمًّى يُدَبِّرُ الْاَمْرَ يُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ Allah **gökleri**, gördüğünüz gibi, direksiz/dayanaksız olarak yükseltti. Sonra Arş'a/yönetim merkezine kuruldu. Güneş ile ayı buyruğu altına aldı, her biri belli bir sürenin sonuna kadar yörüngesinde hareket eder. O, bütün bu işleri kusursuz bir şekilde düzenler ve yönetir. İşte ayetleri size bu şekilde ayrı ayrı açıklar ki Rabbinize kavuşacağınıza kesin olarak inanasınız. Ra'd, 13/2

لَقَالُوا اِنَّمَا سُكِّرَتْ اَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَسْحُورُونَ ﴿١٥﴾ وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِى السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرٖينَ ﴿١٦﴾ Biz **gökte** birçok burçlar, galaksiler yarattık ve onları gözetleyenler için çeşitli güzellikler ile donattık. Ve onu kovulan her şeytandan koruduk. Hicr, 15/16-17

وَمَا خَلَقْنَا السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا اِلَّا بِالْحَقِّ وَاِنَّ السَّاعَةَ لَاٰتِيَةٌ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمٖيلَ Biz **gökleri, yeri** ve bu ikisinin aralarında bulunanları elbette boşuna değil, Hak olarak/bir gerekçeye dayalı olarak yarattık. Kıyamet elbette gelecektir. Şimdi sen, sana uzanan elleri tut, güzel davran. Hicr, 15/ 85

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبٖينَ Biz **göğü, yeri** ve aralarında olan varlıkları oyun ve eğlence olsun diye yaratmadık. Enbiya, 21/16

اَوَلَمْ يَرَ الَّذٖينَ كَفَرُوا اَنَّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَىْءٍ حَىٍّ اَفَلَا يُؤْمِنُونَ İnkâr edenler, **göklerle yer** bitişik-ken, bizim onları ayırdığımızı ve diri olan her şeyi sudan meydana getirdiğimizi görmediler mi? Hâlâ inanma-yacaklar mı? Enbiya, 21/30

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِى الْاَرْضِ وَالْفُلْكَ تَجْرٖى فِى الْبَحْرِ بِاَمْرِهٖ وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ اَنْ تَقَعَ عَلَى الْاَرْضِ اِلَّا بِاِذْنِهٖ اِنَّ اللّٰهَ بِالنَّاسِ لَرَؤُفٌ رَحٖيمٌ Görmüyor musun ki, Allah yeryüzündeki tüm varlıkları ve emri uyarınca denizde yüzen gemileri yararınıza sundu. Ve **gök cisimlerini**, kendi izni olmadıkça yeryüzüne düşmemeleri için, yerlerinde/yörüngelerinde tutan O'dur. Hiç şüphesiz Allah, insanlara karşı şefkatli ve merhametlidir. Hac, 22/65

اَلَّذٖى لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرٖيكٌ فِى الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَىْءٍ فَقَدَّرَهُ تَقْدٖيرًا **Göklerin ve yerin** mülkü/ege-menliği O'na aittir O, bir çocuk edinmemiştir, mülkünde ortağı yoktur. O **her şeyi yaratmış** ve belli bir ölçüyle göre tasarlayıp düzenlenmiştir. Furkan, 25/2

تَبَارَكَ الَّذٖى جَعَلَ فِى السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فٖيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنٖيرًا **Gökteki** gezegenlere yörüngeler belirleyen, orada ışık kaynağı olan güneşi ve onun ışığını yansıtan ayı yaratan Allah'ın şanı yücedir. Furkan, 25/61

اَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فٖى اَنْفُسِهِمْ مَا خَلَقَ اللّٰهُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا اِلَّا بِالْحَقِّ وَاَجَلٍ مُسَمًّى وَاِنَّ كَثٖيرًا مِنَ النَّاسِ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ لَكَافِرُونَ Kendi aralarında düşünmediler mi ki Allah, göklerde, yerde ve bu ikisi arasında bulunan her şeyi ancak hak olarak ve belirtilmiş bir süre ile yaratmıştır? İnsanlardan çoğu, Rabblerine kavuşmayı inkâr etmektedirler. Rum, 30/8

خَلَقَ السَّمٰوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَاَلْقٰى فِى الْاَرْضِ رَوَاسِىَ اَنْ تَمٖيدَ بِكُمْ وَبَثَّ فٖيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَاَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاَنْبَتْنَا فٖيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرٖيمٍ O, **gökleri** görebildiğiniz bir direk, olmaksızın yarattı, sizi sarsmasın diye yeryüzüne de ulu dağlar koydu ve orada her çeşit canlıyı yaydı. Gökten de yağmur indirip orada her türden güzel ve faydalı bitki bitirdi. Lokman, 31/10

اَلَمْ تَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَاَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِى اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُنٖيرٍ Allah, **göklerde ve yerde** ne varsa emrinize verdiğini, görünen görünmeyen bunca nimeti size bolca sunduğunu görmediniz mi? Yine de insanlardan bazıları ne bilgisi ne yol göstereni ne de aydınlatıcı bir Kitab'ı olmadan Allah hakkında tartışır. Lokman, 31/20

يُدَبِّرُ الْاَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ اِلَى الْاَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ اِلَيْهِ فٖى يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ اَلْفَ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ Allah, **gökten yere** kadar olan bütün işleri dü-zenleyip yönetir. Sonra bütün bu işler, süresi sizin hesabınızla bin yıl olan bir günde O'na yükselir. Secde, 32/5

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرُ اللّٰهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَاَنّٰى تُؤْفَكُونَ Ey insanlar! **Allah'ın size olan nimetini hatırlayın**. Allah'tan başka size göklerden ve yerden rızık veren bir yaratıcı var mı? O'ndan baş-ka hiçbir ilâh yoktur. O hâlde nasıl oluyor da haktan döndürülüyorsunuz? Fatır, 35/3

خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ الَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى الَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِى لِاَجَلٍ مُسَمًّى اَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ **Gökleri** ve yeri hak ve hikmete uygun olarak yaratmıştır. Geceyi gündüzün üzerine örtüyor, gündüzü de gecenin üzerine örtüyor. Güneşi ve ayı da koyduğu kanunlara boyun eğdirmiştir. Bunların her biri belli bir zamana kadar yörüngesinde akıp gitmektedir. İyi bilin ki O, mutlak güç sahibidir, çok bağışlayandır. Zümer, 39/5

اِنَّ اللّٰهَ يُمْسِكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ اَنْ تَزُولَا وَلَئِنْ زَالَتَا اِنْ اَمْسَكَهُمَا مِنْ اَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ اِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا **Gökleri ve yeri** dengede tutan/yörüngelerinden çıkıp bozulmalarını önleyen sadece Allah'dır. Eğer onların düzenleri bozulursa onları O'ndan başka hiç kimse düzeltemez. Hiç kuşkusuz O, hoşgörülü ve bağışlayıcıdır. Fatır, 35/41

ثُمَّ اسْتَوٰى اِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَلِلْاَرْضِ ائْتِيَا طَوْعًا اَوْ كَرْهًا قَالَتَا اَتَيْنَا طَائِعِينَ Sonra duman/gaz hâlindeki **göğe**/atmosfere yöneldi; ona ve yeryüzüne, “İsteyerek veya istemeyerek bir araya gelin” dedi. İkisi de, “İsteyerek geldik” dediler. Fussilet, 41/11

فَقَضٰيهُنَّ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ فِى يَوْمَيْنِ وَاَوْحٰى فِى كُلِّ سَمَاءٍ اَمْرَهَا وَزَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَحِفْظًا ذٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ Ve sonra onları iki günde **yedi gök** şeklinde oluşturduk. Ve her göğe işini/ görevini bildirdik. En yakın semayı/atmosferi kandillerle süsledik ve onu düzensizlikten/bozulmaktan koruduk. Bu, O çok güçlü, çok üstün, her şeyi bilen Allah’ın takdiridir. Fussilet, 41/12

وَسَخَّرَ لَكُمْ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ جَمِيعًا مِنْهُ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ **Gökte olanları, yerde** olanları, hepsini sizin emrinize vermiştir. Doğrusu bunlarda, düşünen kimseler için dersler vardır. Casiye, 45/13

مَا خَلَقْنَا السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا اِلَّا بِالْحَقِّ وَاَجَلٍ مُسَمًّى وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا اُنْذِرُوا مُعْرِضُونَ Biz, **gökleri, yeri** ve onlar arasındaki her şeyi ancak hak olarak/bir anlam ve amaç üzere ve belirli bir süre için yarattık. Ama inkâr edenler, kendilerine tebliğ edilen uyarıdan yüz çevirirler. Kaf, 46/3

اَفَلَمْ يَنْظُرُوا اِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ Onlar üstlerindeki **gökyüzüne** hiç bakmıyorlar mı? Onu nasıl inşa ettik, güzelleştirdik ve nasıl bütün kusurlardan, eksikliklerden arındırdık? Kaf, 50/6

وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِى سِتَّةِ اَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ **Gökleri, yeri** ve ikisi arasındakileri altı günde/ devirde yarattık. Hiç bir yorgunluk da duymadık. Kaf, 50/38

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُكِ Özen içinde yollar ve yörüngelerle donatılmış **göğe** andolsun. Zariyat, 51/7

وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِاَيْدٍ وَاِنَّا لَمُوسِعُونَ **Göğü** sağlam bir şekilde bina ettik, onu genişleten Biziz. Zariyat, 51/47

اِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ Biz, **her şeyi bir ölçüye göre yarattık**. Kamer, 54/49

اَللّٰهُ الَّذِى خَلَقَ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ وَمِنَ الْاَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْاَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَاَنَّ اللّٰهَ قَدْ اَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا Allah, üstünüzde **yedi kat göğü** ve altınızda da **yedi kat yeri yaratandır.** O’nun emir ve iradesi/yönetim, denetim ve kontrolü bu ikisi arasında etkin bir şekilde devam eder ki böylece Allah'ın her şeye güç yetir- diğini ve gerçekten Allah'ın ilmiyle her şeyi sarıp kuşattığını bilip öğrenesiniz. Talak, 65/12

اَلَّذِى خَلَقَ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ طِبَاقًا مَا تَرٰى فِى خَلْقِ الرَّحْمٰنِ مِنْ تَفَاوُتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرٰى مِنْ فُطُورٍ **Yedi gök** katmanını birbiriyle uyum ve ahenk içinde yaratan O'dur. O Rahman'ın yaratışında herhangi bir uyuşmazlık, çelişki göremezsin. Bir kez daha bak! Bir çatlaklık, bir uyuşmazlık görüyor musun? Mülk, 67/3

ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ اِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ Sonra gözünü, tekrar tekrar çevir bak. Göz aradığı bozukluğu bulmaktan aciz ve bitkin halde sana dönecektir. Mülk, 67/4

وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ وَاَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ Yemin olsun ki Biz **yakın göğü** kandillerle/yıldızlarla donatıp süsledik. Ve onları şeytanlara ateş taneleri yaptık. O şeytanlar için çılgın ateş azabını da hazırladık. Mülk, 67/5

اَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللّٰهُ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ طِبَاقًا Görmez misiniz ki Allah **yedi kat göğü** birbiri ile uyum içinde nasıl yarattı? Nuh, 71/15

وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ﴿١٢﴾ وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا ﴿١٣﴾ Ve üzerinize çok sağlam **yedi gök** bina ettik. Ve çok parıldayan bir kandil/ışık kaynağı, güneş koyduk. Nebe, 78/12-13

ءَاَنْتُمْ اَشَدُّ خَلْقًا اَمِ السَّمَاءُ بَنٰيهَا ﴿٢٧﴾ رَفَعَ سَمْكَهَا فَسَوّٰيهَا ﴿٢٨﴾ وَاَغْطَشَ لَيْلَهَا وَاَخْرَجَ ضُحٰيهَا ﴿٢٩﴾ Sizi yaratmak mı daha güç, yoksa **gök yüzünü** yaratmak mı? Ki onu Allah bina etti, onu yükseltip düzene koydu. Gecesini kararttı, gündüzünü aydınlattı. Naziat, 79/27-28-29

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ﴿١١﴾ وَالْاَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ﴿١٢﴾ Andolsun o dönüş sahibi olan **semaya**. Ve çatlayıp yarılan yeryüzüne. Tarık, 86/11-12

اَلَّذِى خَلَقَ فَسَوّٰى O, **yaratıp şekillendiren**, sistemleştiren ve düzene koyandır. A’la, 87/2

GÖK GÜRLEMESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلٰئِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِى اللّٰهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ **Gök, gürlemesiyle** Allah'ı hamd ile tesbih eder. Melekler de ilâhî kudretin, azamet ve yüceliğinden korkarak tesbih ederler. Onlar, Allah hakkında tartışıp dururken O, yıldırımlar gönderip onlarla dilediğini çarpar. Ve O, azabı pek şiddetli olandır. Ra'd, 13/13

GÖSTERİŞ YAPMAK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا Bunlar, mallarını insanlara **gösteriş** için harcayan, Allah'a ve ahiret gününe de inanmayan kimselerdir. Şeytan kimin arkadaşı olursa, o ne kötü arkadaştır. Nisa, 4/38

اِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللّٰهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَاِذَا قَامُوا اِلَى الصَّلٰوةِ قَامُوا كُسَالٰى يُرَاؤُنَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللّٰهَ اِلَّا قَلِيلًا Münafıklar/ikiyüzlüler, Allah'ı aldatmaya çalışırlar. Oysaki Allah, onların oyunlarını başlarına geçirecektir. Onlar, namaza kalktıkları zaman tembel tembel kalkarlar. İnsanlara **gösteriş** yaparlar. Allah'ı pek az anarlar. Nisa, 4/142

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطَرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ Yurtlarından çalım satarak, halka **gösteriş** yaparak sefere çıkan ve insanları Allah yolundan alıkoyanlar gibi olmayınız. Şüphe yok ki, Allah onların bütün yaptıklarını bilgisi ile kuşatmıştır. En'âm, 8/47

وَكَمْ اَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ بَطِرَتْ مَعِيشَتَهَا فَتِلْكَ مَسَاكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَنْ مِنْ بَعْدِهِمْ اِلَّا قَلِيلًا وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ Biz refah içinde **şımarmış** nice şehirleri yok ettik. İşte yerleri! Kendilerinden sonra pek az kimse oturabilmiştir. Onların mirasçısı biz olduk. Kasas, 28/58

فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ ﴿٤﴾ اَلَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ﴿٥﴾ اَلَّذِينَ هُمْ يُرَاؤُنَ ﴿٦﴾ وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ﴿٧﴾ Vay hallerine o namaz kılanların. Onlar namazlarını ciddiye almazlar. Onlar, namazlarıyla insanlara **gösteriş** yaparlar. Ufacık bir yardıma bile engel olurlar. Maun, 107/4-5-6-7

GÖNÜL/GÖNÜLDEN

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

...لَهُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ كُلٌّ لَهُ قَانِتُونَ Göklerde ve yerde her ne varsa O'nundur, tümü O'na **gönülden boyun eğmişlerdir**. Bakara, 2/116

...وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَاِنَّ اللّٰهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ Kim de **gönülden** bir hayır yaparsa karşılığını alır. Şüphesiz Allah, şükrün karşılığını verendir, bilendir. Bakara, 2/ 158

...وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَاِنَّ اللّٰهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ Kim **gönülden** bir hayır yaparsa bu da kendisi için hayırlıdır. Bakara, 2/184

اَلصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْاَسْحَارِ O, sabredenleri, doğru olanları, huzurunda **gönülden** boyun bükenleri, Allah yolunda harcayanları ve seherlerde Allah'tan bağışlanma dileyenleri bilir. Ali İmran, 3/17

وَلَهُ مَنْ فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ كُلٌّ لَهُ قَانِتُونَ Göklerde ve yerde bulunanlar O'nundur; onların hepsi O'na **'gönülden boyun eğmiş'**tir. Rum, 30/26

GURUR-KİBİR

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَاِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللّٰهَ اَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْاِثْمِ فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُ وَلَبِئْسَ الْمِهَادُ Ona “Allah'tan kork” denildiği zaman, **gururu** onu daha da günaha sürükler. Artık böylesinin hakkından cehennem gelir. O ne kötü yataktır! Bakara, 2/206

وَاعْبُدُوا اللّٰهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَبِذِى الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِى الْقُرْبٰى وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنْبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا Allah'a ibadet edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana-babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yakın arkadaşa, yolcuya, ellerinizin altında bulunan hizmetçi ve işçilere iyi davranın; Allah, **kibirlenen** ve övünen kimseleri sevmez. Nisâ, 4/36

...وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ اِلَيْهِ جَمِيعًا Kim Allah'a kulluk etmekten çekinir ve **büyüklük taslarsa**, bilsin ki, O, onların hepsini huzuruna toplayacaktır. Nisâ, 4/172

فَاَمَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ اُجُورَهُمْ وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَاَمَّا الَّذِينَ اسْتَنْكَفُوا وَاسْتَكْبَرُوا فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا اَلِيمًا وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا İman edip iyi işler yapanlara ödüllerini tam olarak verecek hatta lütfundan onlara hak ettiklerinden daha fazlasını da verecektir. Kul olmayı kendisine yedirmeyip **kibirlenenleri** ise acı bir şekilde cezalandıracaktır. Onlar için Allah'tan başka ne bir dost ve ne de bir yardımcı bulurlar. Nisâ, 4/17

اِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ اَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتّٰى يَلِجَ الْجَمَلُ فِى سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذٰلِكَ نَجْزِى الْمُجْرِمِينَ

Ayetlerimizi yalanlayanlar ve o âyetlere uymayı **kibirlerine yediremeyenler** var ya, gökyüzü kapıları yüzlerine açılmaz ve **deve,** iğne deliğinden geçmedikçe cennete giremezler. Biz ağır suçluları işte böyle cezalandırırız. A'raf, 7/40

سَاَصْرِفُ عَنْ اٰيَاتِيَ الَّذ۪ينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَاِنْ يَرَوْا كُلَّ اٰيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا وَاِنْ يَرَوْا سَب۪يلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَب۪يلًا وَاِنْ يَرَوْا سَب۪يلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَب۪يلًا ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِل۪ينَ Yeryüzünde haksız yere **büyüklük taslayanları** ayetlerimden uzak tutacağım: Onlar hangi mucizeyi görseler ona inanmazlar. Doğruya varan yolu görseler, onu yol edinmezler. Ama azgınlık yolunu görseler onu yol edinirler. Bu böyledir. Çünkü onlar ayetlerimizi yalanladılar ve onlara karşı kayıtsız kaldılar. A'raf, 7/146

فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئ۪ينَ **Kibirlerinden** dolayı kendilerine yasak edilen şeylerden vazgeçmeyince onlara: "Aşağılık maymunlar olun!" dedik. A'raf, 7/166

اِنَّ الَّذ۪ينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِه۪ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ Kuşkusuz Rabbin katındakiler **O'na kulluk etmekten kibirlenmezler**, O'nu tesbih eder ve yalnız O'na secde ederler. A'raf, 7/20

وَالَّذ۪ينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا اُولٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ ف۪يهَا خَالِدُونَ Ayetlerimizi yalanlayıp ve onlara uymayı **kibirlerine** yediremeyenler ise, orada ebedi kalmak üzere cehennemliktirler. Araf, 7/36

اِنَّ الَّذ۪ينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ اَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتّٰى يَلِجَ الْجَمَلُ ف۪ي سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِم۪ينَ Ayetlerimizi yalanlayanlar ve onlara uymayı **kibirlerine** yediremeyenler var ya, gök yüzü kapıları yüzlerine açılmaz ve deve, iğne deliğinden geçmedikçe cennete giremezler. Biz ağır suçluları işte böyle cezalandırırız. Araf, 7/40

وَلَئِنْ اَذَقْنَاهُ نَعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَّاءَ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنّ۪ي اِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ Eğer ona dokunan bir sıkıntıdan sonra bir nimet tattırırsak, elbette "Kötülükler benden gitti" der. Çünkü o bunu derken şımarıktır, **kibirlidir.** Hud, 11/10

اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ فَالَّذ۪ينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكِرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ İlahınız bir tek ilahtır; Ahiret'e inan mayanlar ise, kalpleri inkâr içindedir ve onlar Allah'a ve Ahiret'e inanmayı **gururlarına** yediremezler. Nahl, 16/22

فَادْخُلُوا اَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِد۪ينَ ف۪يهَا فَلَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّر۪ينَ "O halde, içinde ebedî kalacağınız cehennemin kapılarından girin! **Kibirlenenlerin** yeri ne kötüdür!" Nahl, 16/29.

اَوَ لَمْ يَرَوْا اِلٰى مَا خَلَقَ اللّٰهُ مِنْ شَيْءٍ يَتَفَيَّؤُا ظِلَالُهُ عَنِ الْيَم۪ينِ وَالشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلّٰهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ Gerçekten Allah, onların gizlediklerini de, açığa vurduklarını da bilir. O, **kibirlileri** sevmez. Nahl, 16/48

وَلَا تَمْشِ فِي الْاَرْضِ مَرَحًا اِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْاَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا **Yeryüzünde** böbürlenerek yürüme; çünkü sen ağırlığınla ne yeri yarabilirsin, ne dağlara boyca ulaşabilirsin. İsra, 17/37

وَلَهُ مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِه۪ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ Göklerde ve yerde kimler varsa O'na aittir. O'nun huzurunda bulunanlar, O'na ibadet hususunda **kibirlenmezler** ve yorulmazlar. Enbiya, 21/19

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا اَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِد۪ينَ Vicdanları kabul ettiği halde zulüm ve **kibirlerinden** ötürü onları inkâr ettiler. Bozguncuların sonunun nice olduğuna bir bak! Neml, 27/14

يَا بُنَيَّ اِنَّهَا اِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ ف۪ي صَخْرَةٍ اَوْ فِي السَّمٰوَاتِ اَوْ فِي الْاَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ لَط۪يفٌ خَب۪يرٌ **Kibirlenerek** insanlardan yüzünü çevirme ve yeryüzünde böbürlenerek yürüme! Çünkü Allah kibirle kasılan, kendini beğenmiş, övünüp duran kimseleri asla sevmez. Lokman, 31/16

اِنَّمَا يُؤْمِنُ بِاٰيَاتِنَا الَّذ۪ينَ اِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ Bizim âyetlerimize ancak, kendilerine bu âyetlerle öğüt verildiği zaman secdeye kapanan, **kibirlenmeksizin** Rablerine hamd ederek tespih edenler inanırlar. Secde, 32/15 *(Secde Ayeti)*

اِنَّهُمْ كَانُوا اِذَا ق۪يلَ لَهُمْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ يَسْتَكْبِرُونَ Çünkü o günahkârlara: "Allah'tan başka tanrı yoktur" denildiği zaman onlar, bunu kabul etmeyi **gururlarına** yediremediler. Saffat, 37/35

وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ تَرَى الَّذ۪ينَ كَذَبُوا عَلَى اللّٰهِ وُجُوهُهُمْ مُسْوَدَّةٌ اَلَيْسَ ف۪ي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْمُتَكَبِّر۪ينَ Kıyamet günü Allah'a karşı yalan söyleyenleri görürsün, yüzleri kapkara kesilmiştir. **Kibirlenenler** için cehennemde bir yer mi yok!? Zümer, 39/60

ق۪يلَ ادْخُلُوا اَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِد۪ينَ ف۪يهَا فَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّر۪ينَ Onlara denilir ki: İçinde ebedî kalacağınız cehennemin kapılarından girin; **kibirlenenlerin** yeri ne kötü! Zümer, 39/72

...كَذٰلِكَ يَطْبَعُ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ قَلْبِ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ İşte Allah, her **kibirli, kendini beğenmiş** zorbanın kalbini böyle mühürler." Mü'min, 40/35

فَاِنِ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذ۪ينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِالَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْـَٔمُونَ Kim ibadet etmekten çekinir **kibirlenirlerse**, bilsinler ki, Rabbinin katında bulunan melekler hiç usanmadan gece ve gündüz O'nu tesbih ederler. Fussilet, 41/38

...وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ Allah övünen, **kibirli,** kendini beğenmiş kimseleri sevmez. Hadid, 57/23

GÜÇLÜK-KOLAYLIK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

...وَمَنْ كَانَ مَر۪يضًا اَوْ عَلٰى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ اَيَّامٍ اُخَرَ يُر۪يدُ اللّٰهُ بِكُمُ الْيُسْرَ... Kim de hasta veya yolcu olursa, tutamadığı günler sayısınca başka günlerde tutsun. Allah, size **kolaylık diler, zorluk dilemez**…Bakara, 2/185

وَلَا نُكَلِّفُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا Biz hiç kimseye **gücünün üstünde** yük yüklemeyiz. Mü'minun, 23/62

لَا يُكَلِّفُ اللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ "Allah hiç kimseye **taşıyabileceğinden daha fazlasını yüklemez:** Herkesin kazandığı iyilik kendi yararına, kötülük de kendi zararınadır… Bakara, 2/286

يُرِيدُ اللّٰهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ Allah, size din ile ilgili hükümlerini açıklamak, size, sizden öncekilerin yollarını göstermek ve **tövbelerinizi kabul** etmek istiyor. Allah, hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir. Nisa, 4/26

وَاِذَا ضَرَبْتُمْ فِى الْاَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلٰوةِ اِنْ خِفْتُمْ اَنْ يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا اِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُبِينًا Yeryüzünde dolaştığınız zaman, küfre sapanların size tedirginlik vermesinden korkarsanız, namazı **kısaltmanızda** sizin için bir sakınca yoktur. Doğrusu kâfirler sizin çok açık düşmanlarınızdır. Nisa, 4/101

... مَا يُرِيدُ اللّٰهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ ...Allah, size herhangi bir **güçlük çıkarmak istemez**…Maide, 5/6

... يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهٰيهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ اِصْرَهُمْ وَالْاَغْلَالَ الَّتِى كَانَتْ عَلَيْهِمْ ... …O peygamber, onlara iyiliği emreder, onları kötülükten alıkoyar. Onlara iyi ve temiz şeyleri helâl, kötü ve pis şeyleri haram kılar. Üzerlerindeki **ağır yükleri ve güçlükleri kaldırır**…A'raf, 7/157

خُذِ الْعَفْوَ وَاْمُرْ بِالْعُرْفِ وَاَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ Sen af yolunu tut, **iyiliği emret**, cahillerden uzak dur! A'raf, 7/199

لِيُنْفِقْ ذُو سَعَةٍ مِنْ سَعَتِهِ وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا اٰتٰيهُ اللّٰهُ لَا يُكَلِّفُ اللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا مَا اٰتٰيهَا سَيَجْعَلُ اللّٰهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا İmkânı geniş olan, nafakayı imkânlarına göre versin; rızkı daralmış bulunan da Allah'ın kendisine verdiği kadarından nafaka ödesin. Allah hiç kimseyi verdiği imkândan fazlasıyla yükümlü kılmaz. Allah, **bir güçlükten sonra bir kolaylık yaratacaktır.** Talak, 65/7

فَاَمَّا مَنْ اَعْطٰى وَاتَّقٰى ﴿٥﴾ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنٰى ﴿٦﴾ فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْيُسْرٰى ﴿٧﴾ Artık kim her kim Allah yolunda harcar ve sakınırsa, ve en güzeli de tasdik ederse, biz de onu **en kolaya hazırlarız**. Leyl, 92/5-6-7

فَاِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٥﴾ اِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٦﴾ فَاِذَا فَرَغْتَ فَانْصَبْ ﴿٧﴾ وَاِلٰى رَبِّكَ فَارْغَبْ ﴿٨﴾ Şüphesiz ki her **güçlükle birlikte bir de kolaylık var**. Gerçekten güçlükle beraber bir kolaylık vardır. Öyleyse bir işi bitirince diğerine başla. İnşirah, 94/5…8

GÜNAH

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

... وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ اَثِيمٍ …Allah, hiçbir **günahkâr** nankörü sevmez. Bakara, 2/276

وَالَّذِينَ اِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً اَوْ ظَلَمُوا اَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللّٰهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ اِلَّا اللّٰهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلٰى مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ Yine onlar ki, bir kötülük yaptıklarında, ya da kendilerine zulmettiklerinde Allah'ı hatırlayıp **günahlarından** dolayı hemen tövbe ederler. Zaten günahları Allah'tan başka kim bağışlayabilir ki! Bir de onlar, işledikleri kötülüklerde, bile bile ısrar etmezler. Al-i İmran, 3/135

رَبَّنَا اِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِى لِلْاِيمَانِ اَنْ اٰمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَاٰمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْاَبْرَارِ Rabbimiz! Biz, 'Rabbinize iman edin' diye imana çağıran bir davetçi işittik, hemen iman ettik. Rabbimiz! **Günahlarımızı** bağışla. Kötülüklerimizi ört. Canımızı iyilerle beraber al." Al-i İmran, 3/193

اِنْ تَجْتَنِبُوا كَبَائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَنُدْخِلْكُمْ مُدْخَلًا كَرِيمًا Eğer size yasaklanan büyük **günahlardan** kaçınırsanız, küçük günahlarınızı bağışlar ve sizi onurlu bir konuta yerleştiririz. Nisa, 4/31

وَلَا تُجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَانُونَ اَنْفُسَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ خَوَّانًا اَثِيمًا Kendi kişiliklerine ihanet edenleri savunma! Şüphe yok ki Allah, kendilerine ihanet edenleri ve **günahta** inat edenleri sevmez. Nisa, 4/107

يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللّٰهِ وَهُوَ مَعَهُمْ اِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْضٰى مِنَ الْقَوْلِ وَكَانَ اللّٰهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطًا Onlar yaptıklarını insanlardan gizleyebildiler ama Allahtan gizleyemezler; çünkü gecenin karanlığında, , O'nun razı olmadığı sözü düzüp kurarken O, onlarla beraberdi. Hiç şüphesiz Allah onların yaptıklarını ilmi ile kuşatacak güçtedir. Nisa, 4/108

وَمَنْ يَكْسِبْ اِثْمًا فَاِنَّمَا يَكْسِبُهُ عَلٰى نَفْسِهِ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيمًا حَكِيمًا Kim bir **günah** kazanırsa, onu ancak kendi aleyhine kazanmış olur. Allah, her şeyi hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir. Nisa, 4/111

... وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ …Ama **günah** ve düşmanlık üzere yardımlaşmayın. Allah'a karşı gelmekten sakının. Çünkü Allah'ın cezası çok şiddetlidir. Maide, 5/2

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللّٰهِ حَتّٰى اِذَا جَاءَتْهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا يَا حَسْرَتَنَا عَلٰى مَا فَرَّطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ اَوْزَارَهُمْ عَلٰى ظُهُورِهِمْ اَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ
Allah'ın huzuruna çıkmayı yalanlayanlar gerçekten mahvolmuşlardır. Sonunda Kıyamet günü ansızın gelip çatınca sırtlarında taşıdıkları **günah** yükü altında "Eyvah, dünyada kaçırdığımız fırsatlara!" derler. Sırtlarında taşıdıkları o yük, ne kötü bir yüktür! En'âm, 6/31

وَذَرُوا ظَاهِرَ الْاِثْمِ وَبَاطِنَهُ اِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْاِثْمَ سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ **Günahın** açığından da gizlisinden de sakınınız. Günah işleyenler yaptıkları günahın cezasını çekeceklerdir. En'âm, 6/120

يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْاَعْيُنِ وَمَا تُخْفِى الصُّدُورُ Allah, gözlerin **hain bakışını** ve kalplerin gizlediğini bilir. Mümin, 40/19

وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَا فٖى كُلِّ قَرْيَةٍ اَكَابِرَ مُجْرِمٖيهَا لِيَمْكُرُوا فٖيهَا وَمَا يَمْكُرُونَ اِلَّا بِاَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ Böylece Biz, her ülkenin önde gelenlerini, hile ve entrika peşinde koşan suçlular durumuna sokarız: ama çevirdikleri entrikalar yalnız kendi aleyhlerine olur; ve onu da anlamazlar. En'âm, 6/123

قُلْ اَغَيْرَ اللّٰهِ اَبْغٖى رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ اِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فٖيهِ تَخْتَلِفُونَ De ki; "Allah herşeyin Rabbi iken O'ndan başka rab mı arayayım? Her benliğin kazandığı kendi üstünde kalır. **Hiçbir günahkâr, bir başka günahkârın yükünü taşımaz**. Nihayet dönüşünüz Rabbinizedir. Tartışmaya girdiğiniz şeyleri O size haber verecektir." En'âm, 6/164

قُلْ اِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّىَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَالْاِثْمَ وَالْبَغْىَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَاَنْ تُشْرِكُوا بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهٖ سُلْطَانًا وَاَنْ تَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ De ki: Rabbim ancak açık ve gizli kötülükleri, **günahı** ve haksız yere sınırı aşmayı, hakkında hiçbir delil indirmediği bir şeyi, Allah'a ortak koşmanızı ve Allah hakkında bilmediğiniz şeyleri söylemenizi haram kılmış- tır. A'raf, 7/33

وَاِذَا قٖيلَ لَهُمْ مَاذَا اَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا اَسَاطٖيرُ الْاَوَّلٖينَ ﴿٢٤﴾ لِيَحْمِلُوا اَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَمِنْ اَوْزَارِ الَّذٖينَ يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ اَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٢٥﴾

Onlara "Rabbiniz ne indirdi?" denildiği zaman, "Öncekilerin masalları" dediler. Böylece kıyamet gününde kendi günahları ile birlikte, bilgisizce saptırdıkları kimselerin **günahlarının** da bir kısmını yüklenirler. Dikkat et, yüklendikleri ne kötüdür. Nahl, 16/24-25

مَنِ اهْتَدٰى فَاِنَّمَا يَهْتَدٖى لِنَفْسِهٖ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى وَمَا كُنَّا مُعَذِّبٖينَ حَتّٰى نَبْعَثَ رَسُولًا Kim doğru yola gelirse kendi iyiliği için gelir. Kim de saparsa ancak kendi aleyhine sapar. Hiçbir **günahkâr** başkasının günah yükünü çekmez. Biz bir Peygamber göndermedikçe, hiç kimseye azab edecek değiliz. İsra, 17/15

... وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فٖيمَا اَخْطَاْتُمْ بِهٖ وَلٰكِنْ مَا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحٖيمًا Hata ile yaptığınız bir işte size hiçbir **günah yoktur.** Fakat kasten yaptığınız şeylerde günah vardır. Allah, çok bağışlayan ve merhamet edendir. Ahzab, 33/5

... وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا فٖى قُلُوبِكُمْ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٖيمًا حَلٖيمًا **Allah, gönüllerinizde ne varsa bilir** ve Allah, her şeyi bilir, azap etmede de acele etmez. Ahzab, 33/51

اِنْ تُبْدُوا شَيْـًٔا اَوْ تُخْفُوهُ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلٖيمًا Siz bir şeyi **açığa vursanız da gizleseniz de**, biliniz ki Allah her şeyi hakkıyla bilendir. Ahzab, 33/54

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى وَاِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ اِلٰى حِمْلِهَا لَا يُحْمَلْ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبٰى اِنَّمَا تُنْذِرُ الَّذٖينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَمَنْ تَزَكّٰى فَاِنَّمَا يَتَزَكّٰى لِنَفْسِهٖ وَاِلَى اللّٰهِ الْمَصٖيرُ Hiçbir **günahkâr,** bir başkasının günahını yüklenmez. Eğer kendi yükü ağır gelen kimse onu taşımak için başkasını yardıma çağırırsa, çağırdığı yakını da olsa, o yükün hiçbir parçasını taşıyamaz. Sen ancak Rablerinden için için korkanları ve namaz kılanları uyarırsın. Arınıp temizlenen, kendi benliği için arınıp temizlenir. Dönüş Allah'adır. Fatır, 35/18

اِنْ تَكْفُرُوا فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِىٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضٰى لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَاِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ اِنَّهُ عَلٖيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ Eğer nankörlük yaparsanız bilin ki Allah hiç birinize muhtaç değildir; fakat O, yine de kullarının nankörlüğüne razı olmaz ama eğer şükrederseniz size rıza gösterir. Hiç kimse kimsenin **günah** yükünü taşıyacak değildir. Sonra tümünüz Rabbinize döneceksiniz ve o zaman hayatta iken yaptıklarınızı size gösterecektir, Çünkü O, kalplerde olan herşeyi hakkıyla bilendir. Zümer, 39/7

وَالَّذٖينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْاِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ وَاِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ Onlar, büyük **günahlardan** ve hayâsızlıktan kaçınırlar; kızdıkları zaman da kusurları bağışlarlar. Şura, 42/37

وَيْلٌ لِكُلِّ اَفَّاكٍ اَثٖيمٍ ﴿٧﴾ يَسْمَعُ اٰيَاتِ اللّٰهِ تُتْلٰى عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَاَنْ لَمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ اَلٖيمٍ ﴿٨﴾ Yalana, sahtekârlığa, **günaha** dadanan her kimsenin vay haline! Böylesi, Allah'ın kendisine okunan âyetlerini işitir de sonra kibrine yediremeyip büyüklük taslayarak, sanki onları hiç işitmemiş gibi inkârında direnir. Ona gayet acı bir azabı müjdele! Casiye, 45/7-8

اَلَّذٖينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْاِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ اِلَّا اللَّمَمَ اِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ هُوَ اَعْلَمُ بِكُمْ اِذْ اَنْشَاَكُمْ مِنَ الْاَرْضِ وَاِذْ اَنْتُمْ اَجِنَّةٌ فٖى بُطُونِ اُمَّهَاتِكُمْ فَلَا تُزَكُّوا اَنْفُسَكُمْ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقٰى Ufak tefek kusurları dışında, büyük **günahlardan** ve edepsizliklerden kaçınanlara gelince, bil ki Rabbin, affı bol olandır. O, sizi daha topraktan yarattığı zaman ve siz annelerinizin karınlarında bulunduğunuz sırada bile, sizi en iyi bilendir. Bunun için kendinizi temize çıkarmayın. Çünkü O, kötülükten sakınanı daha iyi bilir. Necm, 53/32

GÜZEL SÖZ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

وَاِذْ اَخَذْنَا مٖيثَاقَ بَنٖى اِسْرَائٖيلَ لَا تَعْبُدُونَ اِلَّا اللّٰهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَذِى الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكٖينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَاَقٖيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ اِلَّا قَلٖيلًا مِنْكُمْ وَاَنْتُمْ مُعْرِضُونَ İsrail oğullarından: Allah'tan başkasına kulluk etmeyin, anaya, babaya, yakın akrabaya, yetimlere, yoksullara iyilik edin, insanlara **güzel söz söyleyin**, namazı kılın, zekatı verin! diye söz almıştık. Sonra pek azınız dışında sözünüzden döndünüz ve hala da dönmeye devam ediyorsunuz. Bakara, 2/83

قَوْلٌ مَعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِنْ صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَا اَذًى وَاللّٰهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ **Güzel bir söz** ve bağışlama, peşinden eziyet gelen bir sadakadan daha hayırlıdır. Allah hiçbir şeye ihtiyacı olmayandır, yumuşak davranandır. Bakara, 2/263

اَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ اَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ ﴿٢٤﴾ تُؤْتِي اُكُلَهَا كُلَّ حِينٍ بِاِذْنِ رَبِّهَا وَيَضْرِبُ اللّٰهُ الْاَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٥﴾ Görmedin mi ki, Allah nasıl bir örnek vermiştir: **Güzel bir söz,** güzel bir ağaç gibidir ki, onun kökü sabit, dalı ise göktedir. Rabbinin izniyle her zaman yemişini verir. Allah insanlar için örnekler verir; umulur ki onlar öğüt alır düşünürler. İbrahim, 14/24-25

وَقَضٰى رَبُّكَ اَلَّا تَعْبُدُوا اِلَّا اِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا اِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ اَحَدُهُمَا اَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا اُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا Rabbin, O'ndan başkasına kulluk etmemenizi ve anne-babaya iyilikle davranmayı emretti. Onlardan biri veya ikisi senin yanında yaşlılığa ulaşırsa, onlara: "Öf" bile deme ve onları azarlama; onlara **güzel söz söyle.** İsra, 17/23

وَقُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ اَحْسَنُ اِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزَغُ بَيْنَهُمْ اِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْاِنْسَانِ عَدُوًّا مُبِينًا Kullarıma söyle; **sözün en güzelini** söylesinler. Çünkü şeytan aralarını açıp bozar. Şeytan ise insanın açıkça bir düşmanıdır. İsra, 17/53

وَهُدُوا اِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهُدُوا اِلٰى صِرَاطِ الْحَمِيدِ **Onlar sözün en güzeline** ve övgüye lâyık olan Allah'ın yoluna iletilmişlerdir. Hac, 22/24

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلّٰهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا اِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُ اُولٰئِكَ هُوَ يَبُورُ Kim şan, şeref isterse bilsin ki, şan ve şerefin tümü Allah'ındır. **Güzel söz,** iyi ameli de O’na yükseltir. Kötülük planlayanlar için şiddetli bir azap vardır. Onların planları boşa çıkacaktır. Fatır, 35/10

وَمَنْ اَحْسَنُ قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا اِلَى اللّٰهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ اِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ Allah'a çağıran, salih amelde bulunan ve: "Gerçekten ben Müslüman’lardanım" diyenden daha **güzel sözlü** kimdir? Fussilet, 41/33

HAC ve UMRE

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللّٰهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ اَوِ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ اَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَاِنَّ اللّٰهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ Safa ile Merve Allah’ın belirlediği sembollerdir. Kim **hac** veya **umre** niyetiyle Kâbe’yi ziyaret ederse oraları tavaf etmesinde bir sakınca yoktur. Her kim de, farz olmadığı halde gönlünden koparak bir hayır işlerse, karşılığını görür. Zira Allah iyiliğin karşılığını verir ve o her şeyi bilir. Bakara, 2/158

وَاَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلّٰهِ فَاِنْ اُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِقُوا رُؤُسَكُمْ حَتّٰى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحِلَّهُ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا اَوْ بِهِ اَذًى مِنْ رَاْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِنْ صِيَامٍ اَوْ صَدَقَةٍ اَوْ نُسُكٍ فَاِذَا اَمِنْتُمْ فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ اِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلٰثَةِ اَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ اِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ ذٰلِكَ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ اَهْلُهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ **Haccı da, umreyi de** Allah için tam yapın. Eğer düşman, hastalık ve benzer sebepler engel olursa artık size kolay gelen kurbanı gönderin. Bu kurban, yerine varıncaya kadar başlarınızı tıraş etmeyin. İçinizden her kim hastalanır veya başından rahatsız olur da tıraş olmak zorunda kalırsa fidye olarak ya oruç tutması, ya sadaka vermesi, ya da kurban kesmesi gerekir. Sağlıklı ve emniyette olduğunuzda hac vaktinden önce umre yapan, kolayına gelen kurbanı keser. Ama kurbana gücü yetmeyen, hac sırasında üç gün ve döndükten sonra yedi gün, yani tam on gün oruç tutsun. Bütün bunlar, Mescid-i Haram civarında yaşamayanlar içindir. Allah'a karşı gelmekten sakının ve Allah'ın cezasının çetin olduğunu bilin. Bakara, 2/196

اَلْحَجُّ اَشْهُرٌ مَعْلُومَاتٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمْهُ اللّٰهُ وَتَزَوَّدُوا فَاِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوٰى وَاتَّقُونِ يَا اُولِي الْاَلْبَابِ **Hac,** bilinen aylardadır. Kim o aylarda hacca giderse, hacda kadına yaklaşmak, günah sayılan davranışlara yönelmek, kavga ve çekişmeye girmek yoktur. İyilik olarak yaptığınızı her iş ve eylemi Allah bilir. Ahiret için hazırlık yapın. Hiç kuşkusuz en güzel hazırlık Allah’ın emirlerine uyma ve sorumluluk bilinci taşımaktır. Ey akıl sahipleri! Ben’den korkun ve sakının. Bakara, 2/197

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ فَاِذَا اَفَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ وَاذْكُرُوهُ كَمَا هَدٰيكُمْ وَاِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الضَّالِّينَ **Hac** mevsiminde ticaret yapmanızda bir sakınca tuktur. Arafat'tan ayrılıp akın ettiğinizde Meş'ar-i Haram'da Allah'ı zikredin ve O'nu size gösterdiği şekilde anın. Doğrusu siz, bundan önce gerçekten sapkın bir yolda idiniz. Bakara, 2/198

ثُمَّ اَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ اَفَاضَ النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ Sonra insanların akın ettiği yerden siz de akın edin ve Allah’tan bağışlanma dileyin. Şüphesiz Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir. Bakara, 2/199

فَاِذَا قَضَيْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَذِكْرِكُمْ اٰبَاءَكُمْ اَوْ اَشَدَّ ذِكْرًا فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْاٰخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ **Hac** ibadetlerinizi bitirince, babalarınızı andığınız gibi, hatta ondan daha kuvvetli bir şekilde Allah'ı anın. İnsanlardan öyleleri var ki: Ey Rabbimiz! Bize dünyada ver, derler. Böyle kimselerin ahiretten hiç nasibi yoktur.

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ Onlardan, “Rabbimiz! Bize dünyada da iyilik ver, ahirette de iyilik ver ve bizi ateş azabından koru” diyenler de vardır. . Bakara, 2/200-201

وَاذْكُرُوا اللّٰهَ فٖى اَيَّامٍ مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فٖى يَوْمَيْنِ فَلَٓا اِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَاَخَّرَ فَلَٓا اِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقٰى وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوٓا اَنَّكُمْ اِلَيْهِ تُحْشَرُونَ Sayılı **hac** günlerinde Allah'ı anın. Acele edip Mina'daki ibadeti iki günde bitirip dönmek isteyenlere bir günah yoktur. Geç dönene de sakınıp korunduğu takdirde günah yoktur. Bu, Allah'a karşı gelmek ten sakınanlar içindir. Allah'a karşı gelmekten sakının ve onun huzurunda toplanacağınızı bilin. Bakara, 2/203

فٖيهِ اٰيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَقَامُ اِبْرٰهٖيمَ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ اٰمِنًا وَلِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ اِلَيْهِ سَبٖيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمٖينَ Onda apaçık deliller, Makam-ı İbrahim vardır. Oraya kim girerse, güven içinde olur. Yolculuğuna gücü yetenlerin **hacca** gitmeleri, Allah'ın insanlar üzerinde bir hakkıdır. Kim inkâr eder bu hakkı tanınmazsa, şüphesiz Allah hiçbir şeye ihtiyacı yoktur. Al-i İmran, 3/97

يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا لَا تُحِلُّوا شَعَٓائِرَ اللّٰهِ وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَٓائِدَ وَلَٓا اٰمّٖينَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنْ رَبِّهِمْ وَرِضْوَانًا وَاِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ اَنْ صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ اَنْ تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوٰى وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ شَدٖيدُ الْعِقَابِ Ey iman edenler! Allah'ın koyduğu dini sembollere, haram aya, **hac** kurbanına ve bu kurbanlıklara takılan gerdanlıklara ve de Rab'lerinden bol nimet ve hoşnutluk isteyerek Kâbe'ye gelenlere sakın saygısızlık etmeyin. İhramdan çıktığınızda avlanabilirsiniz. Sizi bir zamanlar Mescid-i Haram'dan alıkoydular diye bir takım insanlara beslediğiniz kin, sakın sizi, haddi aşmaya sürüklemesin. İyilik ve Allah'a karşı gelmekten sakınma üzere yardımlaşın. Ama günah ve düşmanlık üzere yardımlaşmayın. Allah'a karşı gelmekten sakının. Çünkü Allah'ın cezası çok şiddetlidir. Maide, 5/2

جَعَلَ اللّٰهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَامًا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَلَٓائِدَ ذٰلِكَ لِتَعْلَمُوٓا اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَاَنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلٖيمٌ
Allah, Kabe'yi, o kutsal evi/Beytü'l Haram'ı, insanlar için güvenli bir barınak kıldı. Haram ayı, kurbanı ve kurban için işaretlenmiş hayvanları da. İşte bu, Allah'ın göklerde ve yerde olanları bildiğini ve Allah'ın her şeyi bilen olduğunu bilmeniz içindir. Maide, 5/97

وَاَذَانٌ مِنَ اللّٰهِ وَرَسُولِهٖٓ اِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْاَكْبَرِ اَنَّ اللّٰهَ بَرٖٓيءٌ مِنَ الْمُشْرِكٖينَ وَرَسُولُهُ فَاِنْ تُبْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَاِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُوٓا اَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِى اللّٰهِ وَبَشِّرِ الَّذٖينَ كَفَرُوا بِعَذَابٍ اَلٖيمٍ **Büyük hac** günü Allah ve Peygamber tarafından tüm insanlara duyurulur ki; Allah ve Peygamber'i ile Allah'a ortak koşanlar arasında her türlü ilişki kesilmiştir. Eğer tövbe ederseniz bu sizin için daha yararlıdır. Eğer sırt çevirirseniz Allah'ın yapacaklarına asla engel olamazsınız. Ey Peygamber, İnkârcılara, o elem dolu azabı müjdele! Tövbe, 9/3

وَاَذِّنْ فِى النَّاسِ بِالْحَجِّ يَاْتُوكَ رِجَالًا وَعَلٰى كُلِّ ضَامِرٍ يَاْتٖينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمٖيقٍ Ey peygamber! İnsanları **Hac'ca çağır.** Yaya olarak ya da hızlı yol alan her türlü binekle, dünyanın uzak köşelerinden sana gelsinler. Hac, 22/27

لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ فٖٓى اَيَّامٍ مَعْلُومَاتٍ عَلٰى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهٖيمَةِ الْاَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا وَاَطْعِمُوا الْبَٓائِسَ الْفَقٖيرَ Gelsinler de çeşitli yararlarını gözleri ile görsünler ve Allah'ın kendilerine besin olarak verdiği hayvanları belirli günlerde kurban ederken O'nun adını ansınlar. Bu hayvanların etinden hem kendileri yesinler, hem de sıkıntı içinde bulunan yoksullara yedirsinler. Hac, 22/28

ثُمَّ لْيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلْيُوفُوا نُذُورَهُمْ وَلْيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتٖيقِ Sonra, temizlenip arınsınlar, adaklarını yerine getirsinler, her türlü saldırıdan korunmuş **Kâbe'yi tavaf etsinler**. Hac, 22/29

HADDİ AŞMAK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

وَقَاتِلُوا فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ الَّذٖينَ يُقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدٖينَ Sizinle savaşanlara karşı Allah yolunda siz de savaşın. Ancak **aşırı gitmeyin.** Çünkü Allah aşırı gidenleri sevmez. Bakara, 2/190

يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا لَا تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتِ مَٓا اَحَلَّ اللّٰهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدٖينَ Ey iman edenler! Allah'ın size helal kıldığı iyi ve temiz nimetleri kendinize haram etmeyin ve **Allah'ın koyduğu sınırları aşmayın**. Çünkü **Allah haddi aşanları sevmez.** Maide, 5/87

اُدْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدٖينَ Rabbinize, için için yalvarıp dua edin. Çünkü gerçekten **O, aşırı gidenleri sevmez.** A'raf, 7/55

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهٖ رُسُلًا اِلٰى قَوْمِهِمْ فَجَٓاؤُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا بِهٖ مِنْ قَبْلُ كَذٰلِكَ نَطْبَعُ عَلٰى قُلُوبِ الْمُعْتَدٖينَ Sonra, onun ardından birçok peygamberi kendi toplumlarına gönderdik. Onlara apaçık mucizeler getirdiler. Fakat onlar önceden yalanlamakta oldukları şeye inanacak değillerdi. İşte biz **haddi aşanların** kalplerini böylece mühürleriz. Yunus, 10/74

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنٖٓى اَعْمٰى وَقَدْ كُنْتُ بَصٖيرًا ﴿١٢٥﴾ قَالَ كَذٰلِكَ اَتَتْكَ اٰيَاتُنَا فَنَسٖيتَهَا وَكَذٰلِكَ الْيَوْمَ تُنْسٰى ﴿١٢٦﴾ وَكَذٰلِكَ نَجْزٖى مَنْ اَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِاٰيَاتِ رَبِّهٖ وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَشَدُّ وَاَبْقٰى ﴿١٢٧﴾ O da şöyle der: "Rabbim! Dünyada gören bir kimse olduğum halde, niçin beni kör olarak dirilttin?" Allah "Evet, öyle. Âyetlerimiz sana geldi de sen onları unuttun. Aynı şekilde bugün de sen unutuluyorsun" der. **Haddi aşan** ve Rabbi'nin âyetlerine inanmayanları işte böyle cezalandırırız. Şüphesiz ahiret azabı daha şiddetli ve daha kalıcıdır. Ta-Ha, 20/125-126-127

ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَاَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَاءُ وَاَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ Sonra onlara verdiğimiz sözü yerine getirdik. Kendilerini ve dilediğimiz kimseleri kurtardık. **Haddi aşanları** ise helâk ettik. Enbiya, 21/9

وَلَا تُطِيعُوا اَمْرَ الْمُسْرِفِينَ ﴿١٥١﴾ اَلَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِى الْاَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿١٥٢﴾ Yeryüzünde bozgunculuk yapıp **dirlik düzenlik vermeyen** aşırı gidenlerin emrine uymayın. Şuara, 26/151-152

...اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِى مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ Şüphesiz Allah, **aşırı giden, yalancılık eden** kimseyi doğru yola eriştirmez." Mümin, 40/28

اَفَنَضْرِبُ عَنْكُمُ الذِّكْرَ صَفْحًا اَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا مُسْرِفِينَ Siz, **haddi aşan** kimseler oldunuz diye, sizi Kur'an'la uyarmaktan vaz mı geçelim? Zuhruf, 43/5

وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِى اِسْرَائِلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿٣٠﴾ مِنْ فِرْعَوْنَ اِنَّهُ كَانَ عَالِيًا مِنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾ Andolsun, İsrail oğullarını o alçaltıcı azaptan; Firavun'dan kurtardık. Çünkü o, **haddi** aşanlardan bir zorba idi. Duhan, 44/30-31

HAK-BATIL/GERÇEK-GERÇEK DIŞI/DOĞRU-EĞRİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ **Doğruyla eğriyi** karıştırıp da, bilerek gerçeği gizlemeyin. Bakara, 2/42

اَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ **Hak,** Rabbi'ndendir. O halde sakın kuşkuya düşenlerden olma. Bakara, 2/147

تِلْكَ اٰيَاتُ اللّٰهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَمَا اللّٰهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعَالَمِينَ İşte bunlar, Allah'ın, sana **hak** olarak okuduğumuz âyetleridir. Allah hiçbir kimseye **haksızlık etmek** istemez. Ali İmran, 3/108

وَالَّذِينَ اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ اَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ Kendilerine kitap verdiklerimiz de onun, Rabbin katından **hak** olarak indirilmiş olduğunu bilirler. O hâlde, sakın şüphecilerden olma. En'âm, 6/114

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِنْ تَتَّقُوا اللّٰهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّـَٔاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ Ey iman edenler! Eğer Allah'a karşı gelmekten sakınırsanız; O, size **iyiyi kötüden ayırt edecek** bir anlayış verir ve sizin kötülüklerinizi örter, sizi bağışlar. Allah, büyük lütuf sahibidir. Enfal, 8/29

وَيُحِقُّ اللّٰهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ Suçluların hoşuna gitmese de Allah, sözleriyle **gerçeği** açığa çıkaracaktır. Yunus, 10/82

قُلْ يَا اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنِ اهْتَدٰى فَاِنَّمَا يَهْتَدِى لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا اَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ De ki: "Ey insanlar, size Rabbinizden gerçek/hak gelmiştir. Artık kim **doğru yola** girerse, ancak kendisi için girer. Kim de **saparsa** ancak kendi aleyhine sapar. Ben sizden sorumlu değilim." Yunus, 10/108

اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ اَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِى النَّارِ ابْتِغَاءَ حِلْيَةٍ اَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلُهُ كَذٰلِكَ يَضْرِبُ اللّٰهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَاَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَاَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِى الْاَرْضِ كَذٰلِكَ يَضْرِبُ اللّٰهُ الْاَمْثَالَ Allah gökten su indirir, dereler onunla dolar taşar. Sel, üste çıkan köpüğü alır götürür. Süslenmek veya faydalanmak için ateşte erittiklerinizin üzerinde de buna benzer bir köpük vardır. Allah, **hak ve batıl** için şu örneği verir: Köpük uçup gider, insanlara faydalı olan ise yerinde kalır. İşte Allah, böyle misaller verir. Ra'd, 13/17

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ اِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا De ki: **Hak geldi; batıl yıkılıp gitti.** Zaten batıl yıkılmaya mahkûmdur. İsra, 17/81

بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَاِذَا هُوَ زَاهِقٌ وَلَكُمُ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ Hayır, biz **hakkı bâtılın** üstüne atarız da o onun beynini parçalar, Bir de bakarsın yok olup gitmiştir. Allah'a yakıştırdığınız vasıflardan ötürü size yazıklar olsun. Enbiya, 21/18

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ وَاَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ Bu böyle. Çünkü **Allah, hakkın ta kendisidir**. O'nu bırakıp da taptıkları ise **batılın** ta kendisidir. Şüphesiz ki Allah yücedir, büyüktür. Hac, 22/62

قُلْ كَفٰى بِاللّٰهِ بَيْنِى وَبَيْنَكُمْ شَهِيدًا يَعْلَمُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللّٰهِ اُولٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ De ki: "Benimle sizin aranızda şahit olarak Allah yeter. O, göklerde ve yerde olanları bilir. **Batıla**/gerçek dışı şeylere inanıp Allah'ı inkâr edenler var ya; işte onlar asıl ziyana uğrayanlardır." Ankebut, 29/52

اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا اٰمِنًا وَيُتَخَطَّفُ النَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْ اَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللّٰهِ يَكْفُرُونَ Çevrelerindeki beldelerde oturan insanlar can güvenliğinden yoksun bir hayat yaşarken onların kentini dokunulmaz ve güvenli bir belde yaptığımızı görmüyorlar mı? Hâlâ **batıla** inanıp Allah'ın nimetlerini inkâr mı ediyorlar? Ankebut, 29/67

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِئُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ De ki: "**Hak geldi, artık bâtıl** ortaya yeni bir şey çıkaramaz; eskiyi de geri getiremez." Sebe, 34/49

اَمْ يَقُولُونَ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا فَاِنْ يَشَاِ اللّٰهُ يَخْتِمْ عَلٰى قَلْبِكَ وَيَمْحُ اللّٰهُ الْبَاطِلَ وَيُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ اِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ Yoksa onlar, senin için Allah'a karşı yalan uydurdu mu derler? Allah dilerse senin kalbini de mühürler. Ve Allah **batılı** yok eder; sözleriyle **gerçeği** ortaya koyar. Allah, kalplerde olanları bilendir. Şura, 42/24

HAKSIZLIK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَاِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَاَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ اَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِتَعْتَدُوا وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَتَّخِذُوا اٰيَاتِ اللّٰهِ هُزُوًا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَمَا اَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ بِهِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ Kadınları boşadığınız ve onlar da bekleme müddetlerini bitirdikleri vakit onları iyilikle tutun yahut iyilikle bırakın. Fakat **haksızlık eder**ek ve zarar vermek için onları nikâh altında tutmayın. Kim bunu yaparsa kendine kötülük etmiş olur. Allah'ın âyetlerini eğlenceye almayın. Allah'ın üzerinizdeki nimetini, size öğüt vermek üzere indirdiği Kitab'ı ve hikmeti hatırlayın. Allah'tan korkun. Bilesiniz ki Allah, her şeyi bilir. Bakara, 2/231

فَاِنْ لَمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللّٰهِ وَرَسُولِهِ وَاِنْ تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُؤُسُ اَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ Eğer böyle yapmazsanız, Allah ve Resûlüyle savaşa girdiğinizi bilin. Eğer tövbe edecek olursanız, anaparalarınız sizindir. Böylece siz ne başkalarına **haksızlık** etmiş olursunuz, ne de başkaları size **haksızlık etmiş** olur. Bakara, 2/279

تِلْكَ اٰيَاتُ اللّٰهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَمَا اللّٰهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعَالَمِينَ İşte bunlar, Allah'ın, sana hak olarak okuduğumuz âyetleridir. Allah hiçbir kimseye **haksızlık etmek** istemez. Ali İmran, 3/108

اِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ اَمْوَالَ الْيَتَامٰى ظُلْمًا اِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِى بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا Yetimlerin mallarını **haksız** yere yiyenler, karınlarına sadece ateş doldururlar ve alevli bir ateşe atılırlar. Nisa, 4/10

وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ عُدْوَانًا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصْلِيهِ نَارًا وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيرًا Kim düşmanlık ve **haksızlık** ile bunu *(haram yemeyi veya öldürmeyi)* yaparsa bilsin ki onu ateşe koyacağız; bu ise Allah'a çok kolaydır. Nisa, 4/30

اِنَّ اللّٰهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَاِنْ تَكُ حَسَنَةً يُضَاعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ اَجْرًا عَظِيمًا Şüphe yok ki Allah zerre kadar **haksızlık** etmez. İyilik olursa onu kat kat arttırır, kendinden de büyük mükâfat verir. Nisa, 4/40

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِينَ يُزَكُّونَ اَنْفُسَهُمْ بَلِ اللّٰهُ يُزَكِّى مَنْ يَشَاءُ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا Kendilerini temize çıkaranlara ne dersin! Hayır, Allah dilediğini temize çıkarır ve hiç kimse kıl payı kadar **haksızlık** görmez. Nisa, 4/49

قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ وَالْاٰخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ اتَّقٰى وَلَا تُظْلَمُونَ فَتِيلًا ...Onlara de ki: "Dünya menfaati önemsizdir, Allah'tan korkanlar için ahiret daha hayırlıdır ve size **kıl payı kadar haksızlık** edilmez." Nisa, 4/77.

اَلَّذِينَ اٰمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا اِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ اُولٰئِكَ لَهُمُ الْاَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ İnanıp da imanlarına herhangi bir **haksızlık** bulaştırmayanlar var ya, işte güven onlarındır ve onlar doğru yolu bulanlardır. En'am, 6/82

ذٰلِكَ اَنْ لَمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرٰى بِظُلْمٍ وَاَهْلُهَا غَافِلُونَ Gerçek şudur. Allah halkını uyarmadan **haksız** yere ülkeleri yok etmez. En'am, 6/131

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَاُولٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا اَنْفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِاٰيَاتِنَا يَظْلِمُونَ Kimin de tartıları hafif gelirse, işte onlar, âyetlerimize karşı **haksızlık** ettiklerinden dolayı kendilerini ziyana sokanlardır. A'raf, 7/9

وَكَذٰلِكَ اَخْذُ رَبِّكَ اِذَا اَخَذَ الْقُرٰى وَهِىَ ظَالِمَةٌ اِنَّ اَخْذَهُ اَلِيمٌ شَدِيدٌ Rabbin, **haksızlık** eden memleketlerin halkını yakaladığında, işte böyle yakalar! Şüphesiz O'nun yakalaması can yakıcı ve şiddetlidir. Hud, 11/102

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرٰى بِظُلْمٍ وَاَهْلُهَا مُصْلِحُونَ Rabbin, halkı dürüst hareket eden memleketleri **haksız olarak** helâk etmez. Hud, 11/117

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ Sana anlattıklarımızı, daha önce, Yahudi olanlara da haram kılmıştık. Biz onlara zulmetmedik, fakat onlar kendilerine **haksızlık** ediyorlardı. Nahl, 16/11

وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيٰمَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْـًٔا وَاِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ اَتَيْنَا بِهَا وَكَفٰى بِنَا حَاسِبِينَ Biz, kıyamet günü için adalet terazileri kurarız. Artık kimseye, hiçbir şekilde **haksızlık** edilmez. Yapılan iş bir hardal tanesi kadar dahi olsa, onu adalet terazisine getiririz. Hesap gören olarak Biz yeteriz. Enbiya, 21/47

ذٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ يَدَاكَ وَاَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ İşte bu, önceden yapıp ettiklerin yüzündendir. Elbette Allah kullarına **haksızlık** edici değildir. Hac, 22/10

اَفِى قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ اَمِ ارْتَابُوا اَمْ يَخَافُونَ اَنْ يَحِيفَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُ بَلْ اُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ Kalplerinde bir hastalık mı var; yoksa şüphe içinde midirler, yahut Allah ve Resulünün kendilerine zulüm ve **haksızlık** edeceğinden mi korkuyorlar? Hayır, asıl zalimler kendileridir! Nur, 24/50

اِلَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللّٰهَ كَثِيرًا وَانْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا ظُلِمُوا وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا اَىَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ Ancak iman edip iyi işler yapanlar, Allah'ı çok çok ananlar ve **haksızlığa** uğratıldıklarında kendilerini savunanlar başkadır. Haksızlık edenler, hangi akıbete uğrayacaklarını yakında bileceklerdir. Şuara, 26/227

اِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسْنًا بَعْدَ سُوءٍ فَاِنِّى غَفُورٌ رَحِيمٌ Ancak, kim **haksızlık** eder, sonra, işlediği kötülük yerine iyilik yaparsa, bilsin ki Ben ona karşı da çok bağışlayıcıyım, çok merhamet sahibiyim. Neml, 27/11

فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةً بِمَا ظَلَمُوا اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ İşte zulüm ve **haksızlıkları** yüzünden çökmüş evleri! Anlayan bir kavim için elbette bunda bir ibret vardır. Neml, 27/52

بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا اَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ فَمَنْ يَهْدِى مَنْ اَضَلَّ اللّٰهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ Gel gör ki **haksızlık** edenler, bilgisizce kötü arzularına uydular. Allah'ın saptırdığını kim doğru yola eriştirebilir? Onlara bir yardımcı da yoktur. Rum, 30/29

اَلْيَوْمَ تُجْزٰى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ اِنَّ اللّٰهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ Bugün herkese kazandığının karşılığı verilir. Bugün **haksızlık** yoktur. Şüphesiz Allah, hesabı çarçabuk görendir. Mümin, 40/17.

وَخَلَقَ اللّٰهُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ وَلِتُجْزٰى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ Allah, gökleri ve yeri hak olarak/yerli yerince yaratmıştır. Böylece herkes kazancına göre karşılık görür. Onlara **haksızlık** edilmez. Casiye, 45/22.

وَلِكُلٍّ دَرَجَاتٌ مِمَّا عَمِلُوا وَلِيُوَفِّيَهُمْ اَعْمَالَهُمْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ Herkesin yaptıklarına göre dereceleri vardır. Allah, onlara yaptıklarının karşılığını verir, asla kendilerine **haksızlık** yapılmaz. Ahkaf, 46/19.

وَاَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدٰى اٰمَنَّا بِهِ فَمَنْ يُؤْمِنْ بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَلَا رَهَقًا Doğrusu biz, o hidayet rehberini/Kur'an'ı işitince ona iman ettik. Kim Rabbine inanırsa, artık ne hakkının eksik verilmesinden, ne de **haksızlığa** uğramaktan korkar." Cin, 72/13

HALİFE

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَاِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰئِكَةِ اِنِّى جَاعِلٌ فِى الْاَرْضِ خَلِيفَةً قَالُوا اَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ اِنِّى اَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ Hatırla ki Rabbin meleklere: Ben yeryüzünde bir **halife** yaratacağım, dedi. Onlar: Bizler hamd ile seni tesbih ve seni takdis edip dururken, yeryüzünde fesat çıkaracak, orada kan dökecek birini mi yaratacaksın? Dediler. Allah da onlara: Sizin bilemeyeceğinizi herhalde ben bilirim, dedi. Bakara, 2/30

وَهُوَ الَّذِى جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْاَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَبْلُوَكُمْ فِى مَا اٰتٰيكُمْ اِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَاِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ Sizi yeryüzünün **halifeleri** yapan, size verdiği şeylerde, sizi denemek için, kiminizi kiminizden derecelerle üstün kılan O'dur. Şüphesiz Rabbin, cezası çabuk olandır ve O, bağışlayan, esirgeyendir. En'âm, 6/165

وَاذْكُرُوا اِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّاَكُمْ فِى الْاَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ الْجِبَالَ بُيُوتًا فَاذْكُرُوا اٰلَاءَ اللّٰهِ وَلَا تَعْثَوْا فِى الْاَرْضِ مُفْسِدِينَ Allah'ın sizi Ad kavminin yerine geçirerek yeryüzünün **halifeleri** kıldığını ve ovalarında köşkler edinip dağlarında yontma evler yaptığınız bir bölgeye yerleştirdiğini hatırlayınız. Allah'ın nimetlerini hatırlayınız da yeryüzünde bozgunculuk yapmaktan kesinlikle kaçınınız. A'raf, 7/74

ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ فِى الْاَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ Sonra nasıl davranacağınızı görelim diye sizi onların yerine geçirerek yeryüzünde egemen kıldık/yeryüzünün **halifeleri** yaptık. Yunus, 10/14

اَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ اِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْاَرْضِ ءَاِلٰهٌ مَعَ اللّٰهِ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ *(Bu düzmece ilahlar mı daha iyi)* yoksa sıkıntıya düşene, kendisine yalvardığı takdirde cevap vererek sıkıntısını gideren ve sizi ardı ardına gelen kuşaklar halinde yeryüzüne **halife** kılan Allah mı? Allah'ın yanı sıra başka bir ilah mı var? Ne kadar kıt düşüncelisiniz. Neml, 27/62

هُوَ الَّذِى جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ فِى الْاَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ اِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ اِلَّا خَسَارًا Yeryüzünde sizleri daha önceki kuşakların yerine geçirip **halife** kılan O'dur. İnkârcıların inkârı, Allah katında nefretten başka bir şey artırmaz. İnkârcıların inkârı, onların sadece zararlarını fazlalaştırır. Fatır, 35/39

يَا دَاوُدُ اِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِى الْاَرْضِ فَاحْكُمْ بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ ...Ona dedik ki: "Ey Dâvûd! Gerçekten biz seni yeryüzünde **halife** yaptık. İnsanlar arasında hak ile hüküm ver… Sad, 38/26

HAMD

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ **Hamd**, âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur. Fatiha, 1/2

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِى خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ... **Hamd**, gökleri ve yeri yaratan, karanlıkları ve aydınlığı var eden Allah'a mahsustur… En'am, 6/1

فَقُطِعَ دَابِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ Böylece zulmeden o toplumun kökü kesildi. **hamd**, âlemlerin Rabbi Allah'a mahsustur. En'am, 6/45

اَلتَّائِبُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّائِحُونَ الرَّاكِعُونَ السَّاجِدُونَ الْاٰمِرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللّٰهِ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ Bunlar, tövbe edenler, ibadet edenler, **hamd** edenler, oruç tutanlar, rükû' ve secde edenler, iyiliği emredip kötülükten alıkoyanlar ve Allah'ın koyduğu sınırları hakkıyla koruyanlardır. Müminleri müjdele. Tövbe, 9/112

وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلٰئِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ... Gök, gürlemesiyle Allah'ı **hamd** ile tesbih eder. Melekler de ilâhî kudretin, azamet ve yüceliğinden korkarak tesbih ederler…Ra'd, 13/13

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ O halde Rabbini **hamd** ile tesbih et ve secde edenlerden ol. Hicr, 15/98

يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ وَتَظُنُّونَ اِنْ لَبِثْتُمْ اِلَّا قَلِيلًا Sizi çağıracağı gün O'nu **hamd** ederek çağrısına derhal uyacaksınız. Ve dünyada ve kabirde çok az bir süre kaldığınızı zannedeceksiniz. İsrâ, 17/52

تُسَبِّحُ لَهُ السَّمٰوَاتُ السَّبْعُ وَالْاَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَاِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلٰكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ اِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا Yedi gök, yer ve bunların içinde bulunanlar Allah'ı tespih ederler. Her şey O'nu **hamd** ile tespih eder. Ancak, siz onların tespihlerini anlamazsınız. O, hemen cezalandırmaz, mühlet verir ve çok bağışlayandır. İsrâ, 17/44

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذٖى لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرٖيكٌ فِى الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذُّلِّ وَكَبِّرْهُ تَكْبٖيرًا "Çocuk edinmeyen, mülkte ortağı olmayan, acze düşüp de yardımcıya ihtiyacı bulunmayan Allah'a **hamdolsun!**" de ve tekbir getirerek O'nun büyüklüğünü ilan et! İsrâ, 17/111

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذٖى اَنْزَلَ عَلٰى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا **Hamd** Allah'a ki kuluna kitap indirdi ve o kitapta hiçbir eğrilik, fazlalık ve eksiklik yoktur. Kehf, 18/1

فَاصْبِرْ عَلٰى مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا وَمِنْ اٰنَاءِ الَّيْلِ فَسَبِّحْ وَاَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضٰى O halde, onların söylediklerine sabret ve güneşin doğuşundan ve batışından önce Rabbini **hamd** ile tespih et. Gece vakitlerinde ve gündüzün uçlarında da tespih et ki mutlu olasın Ta-Ha, 20/130

قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ وَسَلَامٌ عَلٰى عِبَادِهِ الَّذٖينَ اصْطَفٰى اٰللّٰهُ خَيْرٌ اَمَّا يُشْرِكُونَ De ki: "**Hamd** Allah'a mahsustur. Selâm onun seçtiği kullarına." Allah mı daha hayırlıdır, yoksa onların ortak koştukları mı? Neml, 27/59

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ سَيُرٖيكُمْ اٰيَاتِهٖ فَتَعْرِفُونَهَا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ De ki; **Hamd** Allah'a mahsustur. O ilerde size ayetlerini gösterecek, siz de onları tanıyacaksınız. Rabbin yaptıklarınızdan habersiz değildir. Neml, 27/93

وَهُوَ اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ لَهُ الْحَمْدُ فِى الْاُولٰى وَالْاٰخِرَةِ وَلَهُ الْحُكْمُ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ O, Allah'tır. O'ndan başka hiçbir ilah yoktur. Dünyada da ahirette de **hamd** O'na mahsustur. Hüküm yalnızca O'nundur. Ve O'na döndürüleceksiniz. Kasas, 28/70

وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ اللّٰهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ Allah'a ortak koşanlara; "Gökten yere su indirerek onun aracılığı ile ölmüş toprağı canlandıran kimdir?" diye sorarsan kesinlikle "Allah'dır" derler. De ki, "**Hamd** olsun Allah'a". Aslında onların çoğu düşünme yeteneğinden yoksun kimselerdir. Ankebut, 29/63

وَلَهُ الْحَمْدُ فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَعَشِيًّا وَحٖينَ تُظْهِرُونَ Göklerde ve yerde **hamd** O'na mahsustur. Gündüzün sonunda ve öğle vaktine girdiğinizde Allah'ı tespih edin. Rum, 30/18

وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللّٰهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ Andolsun, eğer onlara, "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye sorsan, mutlaka "Allah" derler. De ki: "**Hamd,** Allah'a mahsustur." Fakat onların çoğu bilmezler. Lokman, 31/25

اِنَّمَا يُؤْمِنُ بِاٰيَاتِنَا الَّذٖينَ اِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ Bizim ayetlerimize ancak, kendilerine bu ayetlerle öğüt verildiği zaman secdeye kapanan, kibirlenmeksizin Rablerine **hamd** ederek tespih edenler inanırlar. Secde, 32/15 *(Secde Ayeti)*

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذٖى لَهُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَلَهُ الْحَمْدُ فِى الْاٰخِرَةِ وَهُوَ الْحَكٖيمُ الْخَبٖيرُ **Hamd**, göklerdeki ve yerdeki her şey kendisinin olan Allah'a mahsustur. **Hamd** ahirette de O'na mahsustur. O, hüküm ve hikmet sahibidir, her şeyden gerçek anlamda haberli olandır. Sebe, 34/1

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ فَاطِرِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ جَاعِلِ الْمَلٰئِكَةِ رُسُلًا اُولٖى اَجْنِحَةٍ مَثْنٰى وَثُلٰثَ وَرُبَاعَ يَزٖيدُ فِى الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدٖيرٌ **Hamd,** gökleri ve yeri yaratan, melekleri ikişer, üçer, dörder kanatlı elçiler yapan Allah'a mahsustur. O dilediği şekilde yaratır. Şüphesiz Allah' ın gücü her şeye hakkıyla yeter. Fâtır, 35/1

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذٖى اَذْهَبَ عَنَّا الْحَزَنَ اِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ Şöyle derler: "Bizden tasayı gideren Allah'a **hamd** olsun. Gerçekten Rabbimiz büyük günahları bağışlar, az amele karşılık çok mükâfat verir. Fâtır, 35/34

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٨٠﴾ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلٖينَ ﴿١٨١﴾ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمٖينَ ﴿١٨٢﴾ Senin güç ve kuvvet sahibi Rabbin, onların yakıştırdıkları vasıflardan arı, temiz ve yücedir. Gönderilen bütün peygamberlere selam olsun! Âlemlerin Rabbi olan Allah'a da **hamd** olsun! Saffat, 37/180-181-182

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذٖى صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَاَوْرَثَنَا الْاَرْضَ نَتَبَوَّاُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ اَجْرُ الْعَامِلٖينَ Onlar: Bize verdiği sözde sadık olan ve bizi, dilediğimiz yerinde oturacağımız bu cennet yurduna vâris kılan Allah'a **hamd** olsun. İyi amelde bulunanların mükâfatı ne güzelmiş! derler. Zümer, 39/74

وَتَرَى الْمَلٰئِكَةَ حَافّٖينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِىَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَقٖيلَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمٖينَ Melekleri de, Rablerini **hamd** ile tesbih edip yücelterek Arş'ın etrafını kuşatmış halde görürsün. Artık kulların arasında adaletle hüküm verilmiş ve "**Hamd** âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur" denilmiştir. Zümer, 39/75

اَلَّذٖينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهٖ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذٖينَ اٰمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذٖينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبٖيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحٖيمِ Arşı yüklenip taşıyanlar ve onun çevresinde bulunan melekler Rablerini **hamd ile** tespih ederler. O'na inanırlar ve inananlar için de şöyle af dilerler: "Rabbimiz! Senin rahmetin ve ilmin her şeyi kuşatmıştır. Tövbe edip senin yoluna uyanları bağışla, onları cehennem azabından koru!" Mümin, 40/7

فَاصْبِرْ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَالْاِبْكَارِ Ey Muhammed! Sabret. Allah'ın vadi şüphesiz gerçektir. Günahının bağışlanmasını iste. Akşam-sabah Rabbini **hamd** ederek tespih et. Mümin, 40/55

هُوَ الْحَيُّ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ O diridir. O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. O halde sadece Allah'a itaat ederek O'na ibadet edin. **Hamd**, âlemlerin Rabbine mahsustur. Mü' min, 40/65

لَهُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٤﴾ تَكَادُ السَّمٰوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ وَالْمَلٰئِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِى الْاَرْضِ اَلَا اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥﴾ Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. O, yücedir, büyüktür. Neredeyse gökler tepelerinden çatlayacaklar. Melekler, Rab'lerini **hamd** ile tesbih ederler, yerdekiler için bağışlanma dilerler. İyi bilin ki Allah, çok bağışlayan, çok esirgeyendir. Şura, 42/4-5

فَلِلّٰهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمٰوَاتِ وَرَبِّ الْاَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ **Hamd**, göklerin Rabbi ve yerin Rabbi ve bütün âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur. Câsiye, 45/36

فَاصْبِرْ عَلٰى مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ O halde onların söylediklerine sabret ve güneşin doğuşundan önce de, batışından önce de Rabbini **hamd** ederek tespih et. Kaf, 50/39

يُسَبِّحُ لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ Göklerdeki ve yerdeki her şey Allah'ı tespih eder. Mülk yalnızca O'nundur, **hamd** de O'na mahsustur. O'nun her şeye gücü yeter. Tegabün, 64/1

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ اِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا Hemen Rabbini **hamd** ile tesbih et ve O'ndan mağfiret dile. Çünkü O, tevbeleri çok kabul edendir. Nasr, 110/3

HARAM

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا اُهِلَّ بِهِ لِغَيْرِ اللّٰهِ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا اِثْمَ عَلَيْهِ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ Allah, size ancak leş, kan, domuz eti ve Allah'tan başkası adına kesileni **haram** kıldı. Ama kim mecbur olur da, istismar etmeksizin ve yeteli ölçüyü aşmaksızın yemek zorunda kalırsa, ona günah yoktur. Şüphesiz, Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir. Bakara, 2/173

... وَاَحَلَّ اللّٰهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبٰوا... Allah alışverişi helal, faizi **haram** kılmıştır… Bakara, 2/275

وَاٰتُوا الْيَتَامٰى اَمْوَالَهُمْ وَلَا تَتَبَدَّلُوا الْخَبِيثَ بِالطَّيِّبِ وَلَا تَأْكُلُوا اَمْوَالَهُمْ اِلٰى اَمْوَالِكُمْ اِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا Yetimlere mallarını verin. Onların mallarını kendi mallarınıza katıp **haramı** helâlle değişmeyin Çünkü bu, büyük bir günahtır**.** Nisâ, 4/2

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ اُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَاَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْاَخِ وَبَنَاتُ الْاُخْتِ وَاُمَّهَاتُكُمُ الّٰتِى اَرْضَعْنَكُمْ وَاَخَوَاتُكُمْ مِنَ الرَّضَاعَةِ وَاُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ وَرَبَائِبُكُمُ الّٰتِى فِى حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمُ الّٰتِى دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَاِنْ لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ اَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ اَصْلَابِكُمْ وَاَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْاُخْتَيْنِ اِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا Size şu kadınlarla evlenmek **haram** kılındı: Analarınız, kızlarınız, kız kardeşleriniz, halalarınız, teyzeleriniz, erkek kardeş kızları, kız kardeş kızları, sizi emziren sütanneleriniz, süt kız kardeşleriniz, karılarınızın anneleri, evlendiğiniz karılarınızdan olup evlerinizde bulunan üvey kızlarınız, -eğer anneleri ile ilişkiye girmemişseniz onlarla evlenmenizde size bir günah yoktur- öz oğullarınızın karıları, iki kız kardeşle birlikte evlenmeniz. Ancak önceden yapılan bu tür evlilikler başka. Şüphesiz Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir. Nisâ, 4/23

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ... Evli kadınlar da size **haram** kılındı… Nisâ, 4/24

فَبِظُلْمٍ مِنَ الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَاتٍ اُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ كَثِيرًا Yaptıkları zulümler ve birçok insanı Allah yolundan alıkoymaları yüzünden daha önce kendilerine helal kılınmış tertemiz şeyleri, Yahudilere **haram** kıldık. Nisâ, 4/160

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا اُهِلَّ لِغَيْرِ اللّٰهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا اَكَلَ السَّبُعُ اِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَاَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْاَزْلَامِ Ölmüş hayvan, kan, domuz eti, Allah'tan başkası adına boğazlanan hayvanlar. Henüz ölmemişken kestikleriniz hariç; boğulmuş, darbe sonucu ölmüş, yüksekten düşerek, boynuzlanarak ölmüş ve yırtıcı hayvan tarafından parçalanmış hayvanlar ile taştan dikilmiş putlar adına kesilen hayvanlar, bir de fal oklarıyla kısmet aramanız/geleceğe ait kehanette bulunmak size **haram** kılındı… Maide, 5/3

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَا بَنِى اِسْرَائِيلَ اعْبُدُوا اللّٰهَ رَبِّى وَرَبَّكُمْ اِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللّٰهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَاْوٰيهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ اَنْصَارٍ Andolsun, "Allah, Meryem oğlu Mesih'tir" diyenler kesinlikle kafir oldu. Oysa Mesih şöyle demişti: "Ey İsrail oğulları! Yalnız, benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a kulluk edin. Kim Allah'a ortak koşarsa artık Allah ona cenneti muhakkak **haram** kılmıştır. Onun barınağı da ateştir. Zalimler için hiçbir yardımcı yoktur." Maide, 5/72

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتِ مَا اَحَلَّ اللّٰهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ Ey iman edenler! Allah'ın size helâl kıldığı iyi ve temiz nimetleri kendinize **haram** etmeyin ve Allah'ın koyduğu sınırları aşmayın. Çünkü Allah, haddi aşanları sevmez. Maide, 5/87

... وَحُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا ...Kara avı, hac görevinizi yaparken yani ihramlı olduğunuz sürece size **haram** kılındı… Maide, 5/96

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا اَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللّٰهُ افْتِرَاءً عَلَى اللّٰهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ Beyinsizlikleri yüzünden bilgisizce çocuklarını öldürenler, Allah'ın kendilerine verdiği rızkı Allah'a iftira ederek **haram** sayanlar, zarar etmişlerdir. Gerçekten onlar sapmışlardır. Doğru yolu bulmuş da değillerdir. En'am, 6/140

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا كُلَّ ذِى ظُفُرٍ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُومَهُمَا اِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَا اَوِ الْحَوَايَا اَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ذٰلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِبَغْيِهِمْ وَاِنَّا لَصَادِقُونَ Yahudilere bütün tırnaklı hayvanları **haram** kıldık. Sırtlarında yahut bağırsaklarında taşıdıkları ya da kemik etrafındaki yağlar hariç sığır ve koyunun iç yağlarını da onlara **haram** kıldık. Bu yasağı azgınlıkları yüzünden bir ceza olarak koyduk. Biz elbette sözümüzde dururuz.. En'am, 6/146

قُلْ تَعَالَوْا اَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ اَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْـًٔا وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا اَوْلَادَكُمْ مِنْ اِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَاِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِى حَرَّمَ اللّٰهُ اِلَّا بِالْحَقِّ ذٰلِكُمْ وَصّٰيكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ De ki: "Gelin, Allahın neyi **haram** kıldığını size anlatayım: O'na hiç bir şeyi ortak koşmayın; anne babanıza iyilik yapın ve çocuklarınızı yoksulluk korkusuyla öldürmeyin; çünkü sizin de onların da rızıklarını sağlayacak olan Biziz. Kötülüklerin açığına da gizlisine de yaklaşmayınız. Haklı bir gerekçe yokken Allah'ın dokunulmaz ve kutsal saydığı insan hayatına kıymayın. İşte Allah aklınızı başınıza alasınız diye bütün bunları size bildirdi. En'am, 6/151

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللّٰهِ الَّتِى اَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِىَ لِلَّذِينَ اٰمَنُوا فِى الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيٰمَةِ كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ De ki: "Allah'ın, kulları için yarattığı ziyneti ve temiz rızkı kim **haram** kılmış?" De ki: "Bunlar, dünya hayatında müminler içindir. Kıyamet gününde ise yalnız onlara özgüdür. İşte bilen bir topluluk için ayetleri, ayrı ayrı açıklıyoruz." Araf, 7/32

قُلْ اِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّىَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَالْاِثْمَ وَالْبَغْىَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَاَنْ تُشْرِكُوا بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَاَنْ تَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ De ki: "Rabbim; açık ve gizli çirkin işleri, günahı, haksız saldırıyı, hakkında hiçbir delil indirmediği her hangi bir şeyi Allah'a ortak koşmanızı ve Allah'a karşı bilmediğiniz şeyleri söylemenizi **haram** kılmıştır." Araf, 7/33

اِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا اُهِلَّ لِغَيْرِ اللّٰهِ بِهِ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ Allah size ancak leş, kan, domuz eti ve Allah'tan başkası adına kesileni **haram** kıldı. Ama kim mecbur olur da ölçüyü aşmaksızın yemek zorunda kalırsa şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir. Nahl, 16/115

وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ اَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هٰذَا حَلَالٌ وَهٰذَا حَرَامٌ لِتَفْتَرُوا عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ اِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ Dilleriniz yalana alışkın olmasından dolayı, Allah'a karşı yalan uydurmak için, "Şu helâldir", "Şu **haramdır"** demeyin. Şüphesiz, Allah'a karşı yalan uyduranlar, kurtuluşa eremezler. Nahl, 16/116

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِى حَرَّمَ اللّٰهُ اِلَّا بِالْحَقِّ ... Haklı bir sebep olmadıkça, Allah'ın, öldürülmesini **haram** kıldığı cana kıymayın… İsrâ, 17/33

اَلزَّانِى لَا يَنْكِحُ اِلَّا زَانِيَةً اَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا اِلَّا زَانٍ اَوْ مُشْرِكٌ وَحُرِّمَ ذٰلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ Zina eden erkek ancak, zina eden veya Allah'a ortak koşan bir kadınla evlenir. Zina eden bir kadınla da ancak zina eden veya Allah'a ortak koşan bir erkek evlenir. Bunlar müminlere **haram** kılınmıştır. Nûr, 24/3

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ اَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذٰلِكَ اَزْكٰى لَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ Mümin erkeklere söyle, gözlerini **haramdan** sakınsınlar, ırzlarını korusunlar. Bu davranış onlar için daha nezihtir. Şüphe yok ki, Allah onların yaptıklarından hakkıyla haberdardır. Nûr, 24/30

...وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ اَبْصَارِهِنَّ Mümin kadınlara da söyle, gözlerini **haramdan** sakınsınlar…Nûr, 24/31

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِى حَرَّمَ اللّٰهُ اِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ يَلْقَ اَثَامًا Onlar, Allah ile beraber başka bir ilaha kulluk etmeyen, haksız yere, Allah'ın **haram** kıldığı cana kıymayan ve zina etmeyen kimselerdir. Kim bunları yaparsa ağır azaba uğrar. Furkan, 25/68

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مُهَاجِرَاتٍ فَامْتَحِنُوهُنَّ اَللّٰهُ اَعْلَمُ بِاِيمَانِهِنَّ فَاِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ اِلَى الْكُفَّارِ لَا هُنَّ حِلٌّ لَهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ Ey iman edenler! Mümin kadınlar muhacir/göçmen olarak size geldiklerinde, onları imtihan edin. Allah, onların imanlarını daha iyi bilir. Eğer siz onların inanmış kadınlar olduklarını anlarsanız, onları kâfirlere geri göndermeyin. Çünkü Müslüman hanımlar kâfirlere helâl değillerdir. Kâfirler de Müslüman hanımlara **helâl olmazlar**… Mümtehine, 60/10

HAYA-HAYÂSIZLIK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِنَّمَا يَاْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَاَنْ تَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ Şeytan size ancak kötülüğü, **hayâsızlığı** ve Allah'a karşı bilmediğiniz şeyleri söylemenizi emreder. Bakara, 2/169

اَلشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ وَاللّٰهُ يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ Şeytan sizi fakirlikle korkutur ve size, çirkinliği ve **hayâsızlığı** emreder. Allah ise size kendi katından bağışlanma ve bol nimet vaat ediyor. Şüphesiz Allah, lütfü geniş olandır, hakkıyla bilendir. Bakara, 2/268

قُلْ اِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّىَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَالْاِثْمَ وَالْبَغْىَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَاَنْ تُشْرِكُوا بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهٖ سُلْطَانًا وَاَنْ تَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ De ki: "Rabbim ancak, açık ve gizli **çirkin işleri**, günahı, haksız saldırıyı, hakkında hiçbir kanıt olmayan herhangi bir şeyi Allah'a ortak koşmanızı ve Allah'a karşı bilmediğiniz şeyleri söylemenizi haram kılmıştır." A'raf, 7/33

اِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ وَاِيتَائِ ذِى الْقُرْبٰى وَيَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْىِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ Şüphesiz Allah, adaleti, iyilik yapmayı, yakınlara yardım etmeyi emreder; **hayâsızlığı,** fenalık ve azgınlığı da yasaklar. O, düşünüp tutasınız diye size öğüt veriyor. Nahl, 16/90

HAYIR-ŞER/İYİLİK-KÖTÜLÜK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

a) İyilik/Hayır:

وَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَمَا تُقَدِّمُوا لِاَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ Namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin. Kendiniz için her ne **iyilik** işlemiş olursanız, Allah katında onu bulursunuz. Şüphesiz Allah bütün yaptıklarınızı görür. Bakara, 2/110

وَلِكُلٍّ وِجْهَةٌ هُوَ مُوَلِّيهَا فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ اَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمُ اللّٰهُ جَمِيعًا اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ Herkesin yöneldiği bir yön vardır. Haydi, hep **hayırlara** koşun, hayırda yarışın! Nerede olsanız Allah hepinizi bir araya getirir. Şüphesiz, Allah'ın gücü her şeye hakkıyla yeter. Bakara, 2/148

...وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَاِنَّ اللّٰهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ...Her kim gönüllü olarak bir **iyilik** yaparsa şüphesiz Allah kabul eder ve yapılanı bilir ve karşılığını verir. Bakara, 2/158

لَيْسَ الْبِرَّ اَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلٰكِنَّ الْبِرَّ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَالْمَلٰئِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّنَ وَاٰتَى الْمَالَ عَلٰى حُبِّهٖ ذَوِى الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِى الرِّقَابِ وَاَقَامَ الصَّلٰوةَ وَاٰتَى الزَّكٰوةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ اِذَا عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ فِى الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ اُولٰئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ **İyilik,** yüzlerinizi doğu ve batı yönüne döndürmeniz değildir. **Asıl iyilik,** Allah'a, ahiret gününe, meleklere, kitaplara ve peygamberlere iman eden; sevdiği maldan yakınlara, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışa, isteyip dilenene ve kölelere özgürlükleri için veren; namazı dosdoğru kılan, zekâtı veren ve söz verdikleri zaman sözlerini yerine getirenler ile zorda, hastalıkta ve savaşın kızıştığı zamanlarda direnip sabredenlerin tutum ve davranışıdır. İşte bunlar, doğru olanlar ve Allah'tan korkup sakınanlar. Bakara, 2/177

وَاَنْفِقُوا فِى سَبِيلِ اللّٰهِ وَلَا تُلْقُوا بِاَيْدِيكُمْ اِلَى التَّهْلُكَةِ وَاَحْسِنُوا اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ Allah yolunda harcayın. Kendi kendinizi tehlikeye atmayın. **İyilik edin**. Şüphesiz Allah iyilik edenleri sever. Bakara, 2/195

...وَلَا تَنْسَوُا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ اِنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ...Aranızda birbirinize **iyilik** etmeyi unutmayın. Şüphesiz Allah yapmakta olduklarınızı hakkıyla görür. Bakara, 2/237

قُلِ اللّٰهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِى الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ De ki: Ey mülkün sahibi olan Allah'ım! Sen mülkü dilediğine verirsin, dilediğinden çeker alırsın. Dilediğini yüceltir, dilediğini de alçaltırsın. **Her türlü iyilik senin elindedir.** Senin her şeye gücün yeter. Âl-i İmran, 3/26

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ اَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ اَمَدًا بَعِيدًا وَيُحَذِّرُكُمُ اللّٰهُ نَفْسَهُ وَاللّٰهُ رَؤُفٌ بِالْعِبَادِ Herkesin yaptığı **iyiliği** ve yaptığı kötülüğü hazır bulacağı günde kişi, kötülükleri ile kendi arasında uzak bir mesafe bulunmasını ister. Yine Allah, sizi kendisine karşı dikkatli olmanız hakkında uyarmaktadır. Allah, kullarını çok esirgeyicidir. Âl-i İmran, 3/30

اَلَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِى السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ Onlar bollukta ve darlıkta Allah yolunda harcayanlar, öfkelerini yenenler, insanları affedenler. Allah, **iyilik** edenleri sever. Âl-i İmran, 3/134

وَاعْبُدُوا اللّٰهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهٖ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَبِذِى الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِى الْقُرْبٰى وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنْبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا Allah'a ibadet edin ve ona hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yanınızdaki arkadaşa, yolcuya, elinizin altındakilere **iyilik** edin. Şüphesiz Allah, kibirlenen ve övünen kimseleri sevmez. Nisâ, 4/36

اِنَّ اللّٰهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَاِنْ تَكُ حَسَنَةً يُضَاعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ اَجْرًا عَظِيمًا Hiç şüphesiz Allah zerre kadar haksızlık etmez. Eğer hayırlı bir iş varsa onu kat kat arttırır ve rahmetinden büyük bir ödül bahşeder. Nisâ, 4/40

اَيْنَ مَا تَكُونُوا يُدْرِكْكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِى بُرُوجٍ مُشَيَّدَةٍ وَاِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هٰذِهٖ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ وَاِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هٰذِهٖ مِنْ عِنْدِكَ قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ فَمَالِ هٰؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا Nerede olursanız olun ölüm size ulaşır; sarp ve sağlam kalelerde olsanız bile! Kendilerine bir **iyilik dokunsa** "Bu Allah'tan" derler; başlarına bir kötülük gelince de bu senden derler. De ki; "Hepsi Allah'tandır" . Bu adamlara ne oluyor ki bir türlü laf anlamıyorlar! Nisâ, 4/78

مَا اَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ وَمَا اَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ وَاَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفٰى بِاللّٰهِ شَهِيدًا Sana gelen **iyilik** Allah' tandır. Başına gelen kötülük ise nefsindendir. Seni insanlara elçi gönderdik; şahit olarak da Allah yeter. Nisâ, 4/79

مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِنْهَا وَمَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَا وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ مُقِيتًا Kim iyi bir işe aracı olursa kendisinin de o **iyilikte** bir payı olur. Kim bir kötülüğe aracı olursa onun da kötülükte bir sorumluluk payı olur. Allah her şeyin karşılığını verir. Nisa, 4/85

اِنْ تُبْدُوا خَيْرًا اَوْ تُخْفُوهُ اَوْ تَعْفُوا عَنْ سُوءٍ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا Bir **iyiliği** açığa vursanız da gizli tutsanız da veya bir kötülüğü bağışlasanız da biliniz ki, Allah bağışlayıcıdır ve gücü her şeye yetendir. Nisa, 4/149

فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ اِلَى اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ...Öyle ise **iyiliklerde** yarışın. Hepinizin dönüşü Allah'adır. O zaman anlaşmazlığa düştüğünüz şeyleri size bildirecektir. Maide, 5/48

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ اَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزٰى اِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ Kim Allah'ın huzuruna bir **iyilikle gelirse** ona getirdiğinin on katı verilir. Kim de bir kötülük ile gelirse ona da sadece onun dengi olan ceza verilir. Ne iyilik ne de kötülük işleyenlere haksızlık edilmez. En'am 6/160.

وَلَا تُفْسِدُوا فِى الْاَرْضِ بَعْدَ اِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا اِنَّ رَحْمَتَ اللّٰهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ Her şey yerli yerinde ve düzene girmişken yeryüzünde bozgunculuk yapmayın. Allah'a korkarak ve rahmetini umarak dua edin. Hiç kuşkusuz ki **iyilik edenlere** Allah'ın rahmeti çok yakındır. A'raf, 7/56

اَلْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ اَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللّٰهَ فَنَسِيَهُمْ اِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ İki yüzlü erkekler ve kadınlar birbirlerine benzerler. Onlar kötülüğü emreder, **iyilikten alı koyar** ve cimrilik ederler. Onlar Allah'ı unuttular. Allah da onları unuttu! Gerçekten günaha gömülüp gitmiş olanlar da işte bunlardır. Tövbe, 9/67

لِلَّذِينَ اَحْسَنُوا الْحُسْنٰى وَزِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ اُولٰئِكَ اَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ **İyi işler** yapanlara daha güzeli; bir de fazlası var; yüzlerine ne bir kara bulaşır, ne de aşağılık. İşte onlar cennet halkıdır, orada ebedi kalacaklardır. Yunus, 10/26

وَاَقِمِ الصَّلٰوةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ وَزُلَفًا مِنَ الَّيْلِ اِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ذٰلِكَ ذِكْرٰى لِلذَّاكِرِينَ Gündüzün iki tarafında ve gecenin gündüze yakın vakitlerinde namaz kıl. Çünkü **iyilikler kötülükleri giderir**. Bu, öğüt alanlar için bir öğüt tür. Hud, 11/114

وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرَؤُنَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ اُولٰئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ Yine onlar, Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak amacı ile sabrederler, namazı dosdoğru kılarlar, kendilerine verdiğimiz rızıktan gizlice ve açıkça Allah yolunda harcarlar, **kötülüğü iyilikle savarlar**. İşte geçici dünyanın sonucu olan mutlu gelecek onları bekliyor. Ra'd, 13/22

اِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ وَاِيتَاءِ ذِى الْقُرْبٰى وَيَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ Şüphesiz Allah, adaleti, **iyilik yapmayı**, yakınlara yardım etmeyi emreder; hayâsızlığı, fenalık ve azgınlığı da yasaklar. O, düşünüp tutasınız diye size öğüt veriyor. Nahl, 16/90

اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ Şüphesiz Allah, kendisine karşı gelmekten sakınanlar ve **iyilik** yapanlarla beraberdir. Nahl, 16/128

اِنْ اَحْسَنْتُمْ اَحْسَنْتُمْ لِاَنْفُسِكُمْ وَاِنْ اَسَاْتُمْ فَلَهَا Eğer **iyilik ederseniz kendinize etmiş**, kötülük ederseniz yine kendinize etmiş olursunuz. … İsrâ, 17/7

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ Ey iman edenler, rükû edin, secde edin, Rabbinize kulluk edin ve **hayır işleyin ki** kurtuluşa eresiniz. Hac, 22/77

اِلَّا مَنْ تَابَ وَاٰمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَاُولٰئِكَ يُبَدِّلُ اللّٰهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحِيمًا Tövbe ve iman edip **iyi davranışta** bulunanlar başka. Allah onların kötülüklerini iyiliklere çevirir. Allah çok bağışlayıcıdır, engin merhamet sahibidir. Furkan, 25/70

... مُوسٰى لَا تَخَفْ اِنِّى لَا يَخَافُ لَدَىَّ الْمُرْسَلُونَ ﴿١٠﴾ اِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسْنًا بَعْدَ سُوءٍ فَاِنِّى غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١﴾ "Ey Mûsâ, korkma! Benim katımda peygamberler korkmazlar." Ancak, haksızlık eden başka. O da bu kötülüğünü **iyilikle** güzelliğe çevirirse bilsin ki Ben ona karşı da çok bağışlayıcıyım, çok merhamet sahibiyim. Neml, 27/11

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَهُمْ مِنْ فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ اٰمِنُونَ **Kim iyilikle** huzuruma gelirse, ona daha iyisi verilir. Ve onlar o gün korkudan emin kalırlar. Neml, 27/89

وَاَوْحَيْنَا اِلٰى اُمِّ مُوسٰى اَنْ اَرْضِعِيهِ فَاِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَاَلْقِيهِ فِى الْيَمِّ وَلَا تَخَافِى وَلَا تَحْزَنِى اِنَّا رَادُّوهُ اِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ Allah'ın sana verdiğinden O'nun yolunda harcayarak ahiret yurdunu iste; ama dünyadan da nasibini unutma. Allah sana ihsan ettiği gibi, sen de insanlara **iyilik et.** Yeryüzünde bozgunculuğu arzulama. Şüphesiz ki Allah bozguncuları sevmez. Kasas, 28/7

وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ اِحْسَانًا Biz insana, ana-babasına **iyilik etmesini** tavsiye ettik. … Ahkaf, 46/15

هَلْ جَزَاءُ الْاِحْسَانِ اِلَّا الْاِحْسَانُ **İyiliğin** karşılığı **iyiliktir.** Rahman, 55/60

أُولٰئِكَ يُؤْتَوْنَ اَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَيَدْرَؤُنَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ İşte onların, sabredip kötülüğü **iyilikle** savmaları ve kendilerine rızık olarak verdiklerimizden Allah yolunda harcamaları karşılığında, ödülleri kendilerine iki kez verilecektir. Kasas, 28/54

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ اِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ Kim bir **iyilik** getirirse, ona bundan daha hayırlısı vardır. Kim de bir kötülük getirirse, bilsin ki, kötülük işleyenler ancak yapmakta olduklarının cezasına çarptırılırlar. Kasas, 28/84

يَا بُنَيَّ اِنَّهَا اِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِى صَخْرَةٍ اَوْ فِى السَّمٰوَاتِ اَوْ فِى الْاَرْضِ يَاْتِ بِهَا اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ *(Lokman, öğütlerine devamla)* Yavrucuğum! Yaptığın iş/**iyilik** veya kötülük, bir hardal tanesi ağırlığında bile olsa ve bu, bir kayanın içinde veya göklerde yahut yerin derinliklerinde bulunsa, yine de Allah onu senin karşına getirir. Doğrusu Allah, en ince işleri görüp bilmektedir ve her şeyin bilincindedir. Lokman, 31/16

قُلْ يَا عِبَادِ الَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ لِلَّذِينَ اَحْسَنُوا فِى هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَاَرْضُ اللّٰهِ وَاسِعَةٌ اِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ اَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ Resulüm! Benim adıma de ki: Ey inanan kullarım! Rabbinize karşı gelmekten sakının. Bu dünyada **iyilik yapanlara iyilik vardır.** Allah'ın arz'ı geniştir. Sabredenlere, ücretleri hesapsız ödenecektir. Zümer, 39/10

وَلَا تَسْتَوِى الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ اِدْفَعْ بِالَّتِى هِىَ اَحْسَنُ فَاِذَا الَّذِى بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَاَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ **İyilikle kötülük bir olmaz.** Kötülüğü en güzel bir şekilde sav. Bir de bakarsın ki, seninle arasında düşmanlık bulunan kimse sanki sıcak bir dost oluvermiştir. Fussilet, 41/34

لَا يَنْهٰيكُمُ اللّٰهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِى الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ اَنْ تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا اِلَيْهِمْ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ Allah, sizinle din uğrunda savaşmayan ve sizi yurtlarınızdan çıkarmayanlara **iyilik** yapmanızı ve onlara âdil davranmanızı yasaklamaz. Çünkü Allah, adaletli olanları sever. Mümtehine, 60/8

وَمَا تُقَدِّمُوا لِاَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللّٰهِ هُوَ خَيْرًا وَاَعْظَمَ اَجْرًا وَاسْتَغْفِرُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ...Kendiniz için önceden ne **iyilik** hazırlarsanız ilerde onu daha hayırlı ve karşılığı daha büyük olarak Allah'ın yanında bulursunuz. Allah'tan af dileyiniz. Hiç kuşkusuz Allah bağışlayıcı ve merhametlidir. Müzzemmil, 73/20

b) Kötülük/Şer:

بَلٰى مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَاَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ فَاُولٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ Kim bir **kötülük** eder de **kötülüğü kendisini çepeçevre kuşatırsa** işte o kimseler cehennemliktirler. Onlar orada devamlı kalırlar. Bakara, 2/81

وَلَوْ اَنَّهُمْ اٰمَنُوا وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ خَيْرٌ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ Eğer iman edip kendilerini **kötülükten korusalardı**, elbet Allah tarafından verilecek sevap daha hayırlı olacaktı. Keşke bunları anlasalardı! Bakara, 2/103

كَمَا اَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِنْكُمْ يَتْلُوا عَلَيْكُمْ اٰيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ Size kendi içinizden ayetlerimizi okuyan, sizi **kötülüklerden** arındıran, size Kitab'ı ve hikmeti/içinde bulunan hükümleri ve daha önce bilmediğiniz birçok şeyi öğreten bir peygamber gönderdik. Bakara, 2/151

اِنَّمَا يَاْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَاَنْ تَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ O şeytan size, ancak **kötülüğü,** hayâsızlığı ve Allah'a karşı bilmediğiniz şeyleri söylemenizi emreder. Bakara, 2/169

بَلٰى مَنْ اَوْفٰى بِعَهْدِهِ وَاتَّقٰى فَاِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ Her kim sözünü yerine getirir ve **kötülükten sakınırsa,** bilsin ki Allah sakınanları sever. Âl-i İmran, 3/76

يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَيَاْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسَارِعُونَ فِى الْخَيْرَاتِ وَاُولٰئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ Onlar, Allah'a ve ahiret gününe inanırlar; iyiliği emreder, **kötülükten menederler**; hayırlı işlere koşarlar. İşte bunlar iyi insanlardandır. Âl-i İmran, 3/114

وَالَّذِينَ اِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً اَوْ ظَلَمُوا اَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللّٰهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ اِلَّا اللّٰهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلٰى مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ Yine onlar ki, bir **kötülük yaptıklarında**, ya da kendi kendilerine bir haksızlık yaptıklarında Allah'ı hatırlayıp günahlarından dolayı hemen tövbe edip bağışlanma dilerler. Zaten günahları Allah'tan başka kim bağışlayabilir ki! Bir de onlar, işledikleri kötülüklerde, bile bile ısrar etmezler. Âl-i İmran, 3/135

اَيْنَ مَا تَكُونُوا يُدْرِكْكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِى بُرُوجٍ مُشَيَّدَةٍ وَاِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هٰذِهِ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ وَاِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هٰذِهِ مِنْ عِنْدِكَ قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ فَمَالِ هٰؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا Nerede olursanız olun ölüm size ulaşır; sarp ve sağlam kalelerde olsanız bile! Kendilerine bir iyilik dokunsa "Bu Allah'tan" derler; başlarına bir **kötülük** gelince de bu senden derler. De ki; "Hepsi Allah'tandır" Bu adamlara ne oluyor ki bir türlü laf anlamıyorlar! Nisâ, 4/78

مَا اَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ وَمَا اَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ وَاَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفٰى بِاللّٰهِ شَهِيدًا Sana gelen iyilik Allah'tandır. **kötülük** ise nefsindendir. Seni insanlara bir elçi olarak gönderdik; şahit olarak da Allah yeter. Nisâ, 4/79

مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِنْهَا وَمَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَا وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ مُقِيتًا Kim iyi bir işe aracı olursa kendisinin de o iyilikte bir payı olur. Kim bir **kötülüğe** aracı olursa onun da kötülükte bir sorumluluk payı olur. Allah her şeyin karşılığını verir. Nisa, 4/85

كُنْتُمْ خَيْرَ اُمَّةٍ اُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَلَوْ اٰمَنَ اَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ وَاَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ
Siz insanlar için çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz. İyiliği emreder, **kötülükten** vazgeçirmeğe çalışır ve Allah 'a inanırsınız. Kitap ehli de inansaydı kendileri için elbette daha hayırlı olurdu. İçlerinden iman edenler de var, ama pek çoğu yoldan çıkmışlardır. Âl-i İmran, 3/110

وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا اَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللّٰهَ يَجِدِ اللّٰهَ غَفُورًا رَحِيمًا Kim bir **kötülük yapar** yahut kendisine kötülük eder, sonra da Allah'tan af dilerse, Allah'ı çok yargılayıcı ve esirgeyici olarak bulacaktır. Nisâ, 4/110

... مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزَ بِهِ وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ...Kim **kötü bir iş yaparsa**, onunla cezalandırılır. O, kendisine Allah'tan başka ne bir dost, ne de bir yardımcı bulabilir. Nisâ, 4/123

اِنْ تُبْدُوا خَيْرًا اَوْ تُخْفُوهُ اَوْ تَعْفُوا عَنْ سُوءٍ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا Bir iyiliği açığa vursanız da gizli tutsanız da veya bir **kötülüğü** bağışlasanız da biliniz ki, Allah bağışlayıcıdır ve gücü her şeye yetendir. Nisa, 4/149

كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ Onlar, işledikleri **kötülükten,** birbirini vazgeçirmeye çalış- mazlardı. Andolsun yaptıkları ne kötüdür! Maide, 5/79

...اَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَاَصْلَحَ فَاَنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ...Her kim, bilmeyerek bir **kötülük** yapar, sonra ardından tevbe edip de kendini ıslah ederse, bilsin ki Allah çok bağışlayan, çok esirgeyendir. En'am, 6/54

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ اَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزٰى اِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ Kim Allah huzuruna bir iyilikle gelirse ona getirdiğinin on katı vardır. Kim de **kötülükle** gelirse o sadece getirdiğinin dengiyle cezalandırılır. Onlar haksızlığa uğratılmazlar. En'am 6/160

وَاِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا اٰبَاءَنَا وَاللّٰهُ اَمَرَنَا بِهَا قُلْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ اَتَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ Onlar bir **kötülük** yaptıkları zaman: "Babalarımızı bu yolda bulduk. Allah da bize bunu emretti" derler. De ki: **Allah kötülüğü emretmez**. Allah'a karşı bilmediğiniz şeyleri mi söylüyorsunuz? A'raf, 7/28

قُلْ اِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّىَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَالْاِثْمَ وَالْبَغْىَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَاَنْ تُشْرِكُوا بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَاَنْ تَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ De ki: Rabbim ancak açık ve **gizli kötülükleri**, günahı ve haksız yere sınırı aşmayı, hakkında hiçbir delil indirmediği bir şeyi, Allah'a ortak koşmanızı ve Allah hakkında bilmediğiniz şeyleri söylemenizi haram kılmıştır. A'raf, 7/33

وَالَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِهَا وَاٰمَنُوا اِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ **Kötülük** işleyenleri, sonra ardından tevbe edip iman edenleri, şüphesiz Rabbin ondan sonra da bağışlayan ve merhamet edendir. A'raf, 7/153

وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ مَا لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ عَاصِمٍ كَاَنَّمَا اُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطَعًا مِنَ الَّيْلِ مُظْلِمًا اُولٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ **Kötülük yapanlara** gelince, kötülüğün cezası misli iledir. Onları zillet kaplayacaktır. Onları Allah'a karşı koruyacak hiç kimse yoktur. Onların yüzleri sanki karanlık geceden bir parçaya bürünmüştür. İşte onlar da cehennem ehlidir. Onlar orada ebedî kalacaklardır. Yûnus, 10/27

وَاَقِمِ الصَّلٰوةَ طَرَفَىِ النَّهَارِ وَزُلَفًا مِنَ الَّيْلِ اِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ذٰلِكَ ذِكْرٰى لِلذَّاكِرِينَ Gündüzün iki ucunda ve gecenin ilk saatlerinde namaz kıl, **iyilikler kötülükleri** giderir. Bu, öğüt alanlara bir hatırlatmadır. Hud, 11/114

... وَاِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلٰى ظُلْمِهِمْ وَاِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ...Doğrusu insanlar **kötülük** ettikleri halde Rabbin onları bağışlayabilir. Bununla beraber Rabbinin azabı da çok şiddetlidir. Ra'd, 13/6

... اللّٰهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتّٰى يُغَيِّرُوا مَا بِاَنْفُسِهِمْ وَاِذَا اَرَادَ اللّٰهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ ...Bir toplum kendilerindeki özellikleri değiştirmeden Allah, onlarda bulunanı değiştirmez. Allah bir topluma **kötülük** diledi mi, artık onun için geri çevrilme diye bir şey yoktur. Onların Allah'tan başka yardımcıları da yoktur. Ra'd, 13/11

اَفَاَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ اَنْ يَخْسِفَ اللّٰهُ بِهِمُ الْاَرْضَ اَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ **Kötülük** tuzakları kuranlar, Allah'ın, kendilerini yerin dibine geçirmeyeceğinden veya kendilerine bilemeyecekleri bir yerden azabın gelmeyeceğinden emin mi oldular? Nahl, 16/45

ثُمَّ اِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ وَاَصْلَحُوا اِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ Şüphesiz Rabbin, cahillik nedeniyle **kötülük yapan**, sonra da bunun ardından tövbe edip durumunu düzeltenleri bağışlayacaktır. Çünkü onlar tövbe ettikten sonra Rabbin elbet çok bağışlayan, pek esirgeyendir. Nahl, 16/119

...اِنْ اَحْسَنْتُمْ اَحْسَنْتُمْ لِاَنْفُسِكُمْ وَاِنْ اَسَاْتُمْ فَلَهَا Eğer iyilik ederseniz kendinize etmiş, **kötülük ederseniz** yine kendinize kötülük etmiş olursunuz. … İsrâ, 17/7

اِدْفَعْ بِالَّتِى هِىَ اَحْسَنُ السَّيِّئَةَ نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ Sen, **kötülüğü en güzel bir tutumla sav,** çünkü biz onların yakıştırmakta oldukları şeyi çok iyi bilmekteyiz. Mü'minun, 23/96

اِلَّا مَنْ تَابَ وَاٰمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَاُولٰئِكَ يُبَدِّلُ اللّٰهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحِيمًا Ancak tövbe ve iman edip iyi davranışta bulunanlar başkadır; Allah onların **kötülüklerini** iyiliklere çevirir. Allah çok bağışlayıcıdır ve engin merhamet sahibidir. Furkan, 25/70

اِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسْنًا بَعْدَ سُوءٍ فَاِنّى غَفُورٌ رَحِيمٌ Ancak, kim haksızlık eder, sonra, işlediği **kötülük** yerine iyilik yaparsa, bilsin ki Ben ona karşı da çok bağışlayıcıyım, çok merhamet sahibiyim. Neml, 27/11

اَمْ حَسِبَ الَّذينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ اَنْ يَسْبِقُونَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ **Yoksa kötülükleri yapanlar bizden kaçabileceklerini mi sandılar?** Ne kadar kötü ve ne yanlış bir anlayış! Ankebut, 29/4

اُتْلُ مَا اُوحِىَ اِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَاَقِمِ الصَّلٰوةَ اِنَّ الصَّلٰوةَ تَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللّٰهِ اَكْبَرُ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ Sana indirilen Kitab'ı oku ve namazı kıl. Muhakkak ki, namaz, hayâsızlıktan ve **kötülükten alıkoyar.** Allah'ı anmak elbette ibadetlerin en büyüğüdür. Allah yaptıklarınızı bilir. Ankebut, 29/45

يَا بُنَىَّ اِنَّهَا اِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فى صَخْرَةٍ اَوْ فِى السَّمٰوَاتِ اَوْ فِى الْاَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ *(Lokman, öğütlerine devamla)* Yavrucuğum! Yaptığın iş/iyilik veya **kötülük**, bir hardal tanesi ağırlığında bile olsa ve bu, bir kayanın içinde veya göklerde yahut yerin derinliklerinde bulunsa, yine de Allah onu senin karşına getirir. Doğrusu Allah, en ince işleri görüp bilmektedir ve her şeyin bilincindedir. Lokman, 31/16

يَا بُنَىَّ اَقِمِ الصَّلٰوةَ وَاْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَاصْبِرْ عَلٰى مَا اَصَابَكَ اِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُورِ Yavrucuğum! Namazı kıl, iyiliği emret, **kötülükten** vazgeçirmeye çalış, başına gelenlere sabret. Çünkü bunlar azim ve kararlılık gerektiren işlerdir." Lokman, 31/17

وَمَا يَسْتَوِى الْاَعْمٰى وَالْبَصِيرُ وَالَّذينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسِىءُ قَلِيلًا مَا تَتَذَكَّرُونَ Körle gören, inanıp iyi işler yapanla **kötülük yapan bir olmaz**. Ne kadar az düşünüyorsunuz! Mümin, 40/58

وَلَا تَسْتَوِى الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ اِدْفَعْ بِالَّتى هِىَ اَحْسَنُ فَاِذَا الَّذى بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَاَنَّهُ وَلِىٌّ حَمِيمٌ **İyilikle kötülük bir olmaz,** Sen kötülüğü en güzel bir şekilde önle. O zaman seninle arasında düşmanlık bulunan kimse, sanki candan bir dost olur. Fussilet, 41/34

وَاِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ اِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ Eğer şeytandan gelen **kötü** bir düşünce seni dürtecek olursa, hemen Allah'a sığın. Çünkü O, hakkıyla işitendir ve bilendir. Fussilet, 41/36

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ اَسَاءَ فَعَلَيْهَا وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ Kim iyi bir iş yaparsa, bu kendi lehinedir. **Kim de kötülük** yaparsa aleyhinedir. Rabbin kullara haksızlık yapmaz. Fussilet, 41/46

لَا يَسْئَمُ الْاِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَاِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَؤُسٌ قَنُوطٌ İnsan hayır istemekten usanmaz. Fakat kendisine bir **kötülük dokunursa** hemen ümitsizliğe düşer, üzülüverir. Fussilet, 41/49

وَجَزٰؤُا سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا فَمَنْ عَفَا وَاَصْلَحَ فَاَجْرُهُ عَلَى اللّٰهِ اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ **Bir kötülüğün cezası, ona denk bir kötülüktür.** Kim bağışlar barışı sağlarsa, onun mükâfatı Allah'a aittir. Doğrusu O, zalimleri sevmez. Şûra, 42/40

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ اَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ Kim iyi iş yaparsa faydası kendinedir, **kim de kötülük yaparsa** zararı yine kendinedir**.** Sonra Rabbinize döndürüleceksiniz. Câsiye, 45/15

اَمْ حَسِبَ الَّذينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ اَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ Yoksa **kötülük işleyenler** ölümlerinde ve sağlıklarında kendilerini, inanıp iyi ameller işleyen kimseler ile bir tutacağımızı mı sandılar? Ne kötü hüküm veriyorlar! Câsiye, 45/21

اَلَّذينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْاِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ اِلَّا اللَّمَمَ اِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ هُوَ اَعْلَمُ بِكُمْ اِذْ اَنْشَاَكُمْ مِنَ الْاَرْضِ وَاِذْ اَنْتُمْ اَجِنَّةٌ فى بُطُونِ اُمَّهَاتِكُمْ فَلَا تُزَكُّوا اَنْفُسَكُمْ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقٰى Ufak tefek kusurları dışında, büyük günahlardan ve edepsizliklerden kaçınanlara gelince, bil ki Rabbin, affı bol olandır. O, sizi daha topraktan yarattığı zaman ve siz annenizin rahminde bulunduğunuz sırada bile, sizi en iyi bilendir. Bunun için kendinizi temize çıkarmayın. Çünkü O, **kötülükten** sakınanı daha iyi bilir. Necm, 53/32

...اَنْزَلَهُ اِلَيْكُمْ وَمَنْ يَتَّقِ اللّٰهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ اَجْرًا Kim Allah'tan korkarsa Allah **onun kötülüklerini örter** ve onun mükâfatını arttırır. Talâk, 65/5

وَلَا تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ مَهِينٍ ﴿١٠﴾ هَمَّازٍ مَشَّاءٍ بِنَميمٍ ﴿١١﴾ مَنَّاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ اَثيمٍ ﴿١٢﴾ عُتُلٍّ بَعْدَ ذٰلِكَ زَنيمٍ ﴿١٣﴾ اَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنينَ ﴿١٤﴾ Resulüm! Alabildiğine yemin eden, aşağılık, daima kusur arayıp kınayan, durmadan lâf götürüp getiren, iyiliği hep engelleyen, mütecaviz, günaha dadanmış, kaba ve haşin, bütün bunlardan sonra bir de soysuzlukla damgalanmış kimselerden hiçbirine, mal ve oğulları vardır diye, sakın boyun eğme. Kalem, 68/10…14

وَنَفْسٍ وَمَا سَوّٰيهَا ﴿٧﴾ فَاَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوٰيهَا ﴿٨﴾ قَدْ اَفْلَحَ مَنْ زَكّٰيهَا ﴿٩﴾ وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسّٰيهَا ﴿١٠﴾ Nefse ve onu düzgün bir biçimde şekillendirip ona kötülük duygusunu ve kötülükten sakınma yeteneğini ilham edene andolsun ki, nefsini **kötülüklerden** arındıran kurtuluşa ermiştir. 91/7…10

HAYVANLAR

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِى الْاَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ اِلَّا اُمَمٌ اَمْثَالُكُمْ مَا فَرَّطْنَا فِى الْكِتَابِ مِنْ شَىْءٍ ثُمَّ اِلٰى رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ Yeryüzünde **hiç bir canlı** ve yeryüzünde kanatlarıyla uçan hiçbir kuş yoktur ki, sizin gibi birer toplum olmasınlar. Kitapta hiç bir şeyi eksik bırakmadık; sonra hepsi de Rablerinin huzurunda toplanacaktır. En'âm, 6/38

وَمِنَ الْاَنْعَامِ حَمُولَةً وَفَرْشًا كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ اِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ **Hayvanlardan** da çeşit çeşit yarattı, Kimi yük taşır, kiminin tüyünden faydalanılır. Allah'ın size verdiği rızıklardan yiyiniz ve şeytanın izinden gitmeyiniz. Çünkü o sizin açık düşmanınızdır. En'âm, 6/142

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِى الْاَرْضِ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِى كِتَابٍ مُبِينٍ Yeryüzündeki bütün **canlı türlerinin** beslenmeleri Allah'ın garantisi altındadır. Allah her canlının hayatını geçirdiği yeri de, öleceği yeri de bilir. Bütün bunlar açık bir kitapta yazılıdır. Hud, 11/6

مَا مِنْ دَابَّةٍ اِلَّا هُوَ اٰخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا اِنَّ رَبِّى عَلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ... Yeryüzünde hiçbir **canlı** yoktur ki, idaresi ve yönetimi O'nun elinde olmasın. Benim Rabbim, hiç şüphesiz doğru yoldadır. Hud, 11/56

وَالْاَنْعَامَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنَافِعُ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ Ve evcil **hayvanları** da yarattı. O hayvanların, pek çok yararları yanında, sizi ısıtan giysiler, besleyen yiyecekler elde ediyorsunuz. Nahl, 16/5

وَالْخَيْلَ وَالْبِغَالَ وَالْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ Allah atları, katırları, eşekleri, **binek ve süs hayvanı** olarak yarattı. O sizin bilmediğiniz daha nice canlıları yarattı. Nahl, 16/8

وَاِنَّ لَكُمْ فِى الْاَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِى بُطُونِهِ مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبَنًا خَالِصًا سَائِغًا لِلشَّارِبِينَ Sizin için **süt hayvanlarında** da ibret dersi vardır. Onların karınlarındaki posa ile kan arasından size halis ve tatlı içimli bir besin kaynağı olan sütü içiririz. Nahl, 16/66

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ جُلُودِ الْاَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ اِقَامَتِكُمْ وَمِنْ اَصْوَافِهَا وَاَوْبَارِهَا وَاَشْعَارِهَا اَثَاثًا وَمَتَاعًا اِلٰى حِينٍ
Allah, evlerinizi sizin için bir huzur ve sükûn yeri yaptı ve sizin için **hayvan** derilerinden gerek göç gününüzde, gerekse konaklama gününüzde, kolayca taşıyacağınız evler; yünlerinden, yapağılarından ve kıllarından bir süreye kadar faydalanacağınız bir ev eşyası ve bir ticaret malı meydana getirdi. Nahl, 16/80

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِى السَّمٰوَاتِ وَمَنْ فِى الْاَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنْ يُهِنِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُكْرِمٍ اِنَّ اللّٰهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ Göklerdeki ve yerdeki tüm varlıkların, güneşin, ayın, yıldızların, dağların, ağaçların, **hayvanların** ve çok sayıda insanın Allah'a secde ettiklerini, O'nun buyruğuna boyun eğdiklerini görmüyor musun? Çoğu insan da azaba çarpılmayı hak etmiştir. Allah'ın alçalttığı kimseye hiç kimse onur ve saygınlık kazandıramaz. Hiç şüphesiz Allah dilediğini yapar. Hac, 22/18 *(Secde Ayeti)*

وَلِكُلِّ اُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لِيَذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ عَلٰى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْاَنْعَامِ فَاِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ فَلَهُ اَسْلِمُوا وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ Biz her ümmete kurban kesmeyi, ibadet olarak emrettik. Amaç, Allah'ın insanlara rızık olarak sunduğu **hayvanları** keserken O'nun adını anmaktır. İlahınız tek ilahtır, yalnız O'na boyun eğiniz. Ey Muhammed, alçak gönüllüleri müjdele. Hac, 22/34

وَاِنَّ لَكُمْ فِى الْاَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِى بُطُونِهَا وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَاْكُلُونَ **Hayvanlarda** da sizin için elbette ibretler vardır. Onların karınlarındaki sütten size içiririz. Onlardan başka birçok yararlar sağlıyorsunuz ve etlerini yiyorsunuz. Mü'minun, 23/21

وَاللّٰهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِنْ مَاءٍ فَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِى عَلٰى بَطْنِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِى عَلٰى رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِى عَلٰى اَرْبَعٍ يَخْلُقُ اللّٰهُ مَا يَشَاءُ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ **Allah bütün canlıları sudan yarattı.** Bu canlıların kimi karnı üzerinde sürünür. Kimi iki ayakla, kimisi de dört ayakla yürür. Allah dilediği gibi yaratır. Kuşkusuz Allah'ın gücü her şeye yeter. Nur, 24/45

وَكَاَيِّنْ مِنْ دَابَّةٍ لَا تَحْمِلُ رِزْقَهَا اَللّٰهُ يَرْزُقُهَا وَاِيَّاكُمْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ Nice **hayvanlar** var ki, kendi yiyeceklerini kendileri elde edemezler. Onların ve sizin rızkınızı Allah sağlar. O her şeyi işitir, her şeyi bilir. Ankebut, 29/60

اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ اَيْدِينَا اَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا مَالِكُونَ ﴿٧١﴾ وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَاْكُلُونَ ﴿٧٢﴾ وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبُ اَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ Kudretimizle kendileri için **hayvanlar** yarattığımızı görmezler mi? Onlara sahip çıkıp besliyorlar. Bu hayvanları onların emrine verdik ki bir kısmını binek olarak kullanabilsinler, bir kısmını da yiyebilsinler. Onlarda daha nice faydalar, içecekler vardır. Şükretmezler mi? Yasin, 36/71-72-73

وَاَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ الْاَنْعَامِ ثَمَانِيَةَ اَزْوَاجٍ... ...Sizin için **hayvanlardan** sekiz çift/eş yarattı… Zümer, 39/6

اَللّٰهُ الَّذِى جَعَلَ لَكُمُ الْاَنْعَامَ لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا تَاْكُلُونَ Allah, kimine binesiniz, kimini yiyesiniz diye sizin için **hayvanları** yaratandır. Mümin, 40/79

فَاطِرُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا وَمِنَ الْاَنْعَامِ اَزْوَاجًا يَذْرَؤُكُمْ فِيهِ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ O, göklerin ve yerin yaratıcısıdır. Size kendinizden eşler, **hayvanlara** da kendilerinden eşler yaratmıştır. Böylece çoğalmanızı sağlamıştır. O'nun benzeri hiçbir şey yoktur. O her şeyi işitir, görür. Şura, 42/11

وَمِنْ اٰيَاتِهِ خَلْقُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَثَّ فِيهِمَا مِنْ دَابَّةٍ وَهُوَ عَلٰى جَمْعِهِمْ اِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ Gökleri yeri ve her ikisinde yaydığı **canlıları** yaratması da Allah'ın kudretinin delillerindendir. O'nun dilediği zaman onları bir araya toplamaya da gücü yeter. Şura, 42/29

وَالَّذِى خَلَقَ الْاَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْفُلْكِ وَالْاَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ O Allah ki bütün mahlûkatı erkek ve dişi olarak yaratmıştır ve bindiğiniz gemileri/binek vasıtalarını ve **hayvanları** yaratmıştır. Zuhruf, 43/12

KUR'AN'DA BAHSİ GEÇEN HAYVANLAR

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

a) At:

وَاَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ... Onlara karşı gücünüz yettiği kadar kuvvet ve savaş **atları** hazırlayın …Enfal, 8/60

اِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِىِّ الصَّافِنَاتُ الْجِيَادُ Akşama doğru kendisine, üç ayağının üzerine durup bir ayağını tırnağının üzerine diken çalımlı ve safkan koşu atları sunulmuştu. Sad, 38/31

فَقَالَ اِنّى اَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبّى حَتّٰى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ "Gerçekten ben malı, Rabbimi anmamı sağladığından dolayı çok severim" derdi. Ve onlar gözden kayboluncaya dek onları seyredip durdu. Sad, 38/32

رُدُّوهَا عَلَىَّ فَطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْاَعْنَاقِ Nihayet Süleyman, "Atları bana getirin" dedi. Bacaklarını ve boyunlarını okşamaya başladı. Sad, 38/33

b) Arı:

وَاَوْحٰى رَبُّكَ اِلَى النَّحْلِ اَنِ اتَّخِذى مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿٦٨﴾ ثُمَّ كُلى مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكى سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ اَلْوَانُهُ فيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ اِنَّ فى ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٦٩﴾ Rabbin bal arısına: "Dağlardan, ağaçlardan ve insanların yaptıkları kovanlardan kendine evler edin. Sonra meyvelerin her birinden ye ve Rabbinin sana kolaylaştırdığı yaylım yollarına gir" diye ilham etti. Onların karınlarından renkleri çeşitli bir şerbet çıkar ki, onda insanlar için şifa vardır. Bunda düşünen bir toplum için büyük bir ibret vardır. Nahl, 16/68-69

c) Balık:

وَسْـَٔلْهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتى كَانَتْ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ اِذْ يَعْدُونَ فِى السَّبْتِ اِذْ تَاْتيهِمْ حيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ لَا تَاْتيهِمْ كَذٰلِكَ نَبْلُوهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ Onlara deniz kıyısındaki kasabanın halkının yaptığını sor. Hani onlar cumartesi yasağını çiğniyorlardı. Çünkü cumartesi yasağına uydukları gün onlara akın akın **balık** geliyordu, fakat cumartesi yasağını çiğnedikleri gün onlara hiç balık gelmiyordu. İşte Biz yoldan çıkmalarından dolayı onları böylece sınavdan geçiriyorduk. A'raf, 7/163

وَهُوَ الَّذى سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَاْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا... O, **taze et yemeniz** ve takınacağınız süs eşyası çıkarmanız için denizi sizin hizmetinize verendir …Nahl, 16/14

فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبيلَهُ فِى الْبَحْرِ سَرَبًا ﴿٦١﴾ فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتٰيهُ اٰتِنَا غَدَاءَنَا لَقَدْ لَقينَا مِنْ سَفَرِنَا هٰذَا نَصَبًا ﴿٦٢﴾ قَالَ اَرَاَيْتَ اِذْ اَوَيْنَا اِلَى الصَّخْرَةِ فَاِنّى نَسيتُ الْحُوتَ وَمَا اَنْسَانيهُ اِلَّا الشَّيْطَانُ اَنْ اَذْكُرَهُ وَاتَّخَذَ سَبيلَهُ فِى الْبَحْرِ عَجَبًا ﴿٦٣﴾ Onlar, iki denizin birleştiği yere varınca balıklarını unuttular. **Balık**, denizde bir yol tutup gitmişti. Biraz uzaklaştıktan sonra Musa yardımcısına: "Öğlen azığımızı çıkar doğrusu, bu yolculuk bizi bir hayli yordu!" dedi, Yardımcısı: "Gördün mü, dedi, kayaya sığındığımız vakit balığı unuttum. Onu söylememi, bana ancak şeytan unutturdu. Balık, şaşılacak biçimde denizin içinde yolunu tuttu! Kehf, 18/61-62-63

وَذَا النُّونِ اِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ اَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادٰى فِى الظُّلُمَاتِ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ سُبْحَانَكَ اِنّى كُنْتُ مِنَ الظَّالِمينَ Zünnun'u/balık sahibi Yunus'u da hatırla. Hani o, öfkelenerek gitmişti de, bizim kendisini hiçbir zaman sıkıştırmayacağımızı sanmıştı. Fakat sonunda **balığın karnında**/karanlıklar içinde: "Senden başka ilâh yoktur, sen münezzehsin, Şüphesiz ben haksızlık edenlerden oldum" diye seslenmişti. Enbiya, 21/87

فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ وَهُوَ مُليمٌ Yunus kendini kınarken, **balık** onu yutmuştu. Saffat, 37/142

فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ اِذْ نَادٰى وَهُوَ مَكْظُومٌ Sen Rabbinin hükmünü sabırla bekle. **Balık sahibi** Yunus gibi olma. Hani o, dertli dertli Rabbine seslenmişti. Kalem, 68/48

d) Bıldırcın:

وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَاَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوٰى كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلٰكِنْ كَانُوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ Üstünüze buluttan gölgelik çektik, size kudret helvası ile **bıldırcın** kuşu indirerek, "Bağışladığımız helâl yiyeceklerden istediğinizi yiyin" dedik. Ama onlar bize değil, kendilerine zulmediyorlardı. Bakara, 2/57

يَا بَنى اِسْرَائِلَ قَدْ اَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ عَدُوِّكُمْ وَوَاعَدْنَاكُمْ جَانِبَ الطُّورِ الْاَيْمَنَ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوٰى Ey İsrail oğulları, sizi düşmanınızdan kurtardık. Size Tur'un sağ yanında Tevrat'ı indirmeyi vadettik. Size gökten kudret helvası ile **bıldırcın** indirdik. Ta-Ha, 20/80

e) Çekirge:

خُشَّعًا اَبْصَارُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْاَجْدَاثِ كَاَنَّهُمْ جَرَادٌ مُنْتَشِرٌ Mezarlarından donuk ve ürkek bakışlarla çıkarlar ve **çekirge** sürüsü gibi etrafa yayılırlar. Kamer, 54/7

f) Deve:

اِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ اَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتّٰى يَلِجَ الْجَمَلُ فِى سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذٰلِكَ نَجْزِى الْمُجْرِمِينَ Ayetlerimizi yalanlayanlar ve o âyetlere uymayı kibirlerine yediremeyenler var ya, gökyüzü kapıları yüzlerine açılmaz ve **deve,** iğne deliğinden geçmedikçe cennete giremezler. Biz ağır suçluları işte böyle cezalandırırız. A'raf, 7/40

فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ اَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يَا صَالِحُ ائْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا اِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ Derken o **dişi deveyi** ayaklarını keserek öldürdüler ve "Ey Salih, eğer gerçekten peygambersen, ilerde çarpılacağımızı söylediğin azabı şimdi başımıza getir, bakalım" dediler. A'raf, 7/77

وَيَا قَوْمِ هٰذِهِ نَاقَةُ اللّٰهِ لَكُمْ اٰيَةً فَذَرُوهَا تَاْكُلْ فِى اَرْضِ اللّٰهِ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَاْخُذَكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ Ey kavmim! İşte size mucize olarak Allah'ın dişi bir **devesi.** Bırakın onu, Allah'ın arzında yayılıp otlasın. Ona kötülük etmeyin, yoksa sizi yakın bir azap yakalar." Hud, 11/64

وَاٰتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا وَمَا نُرْسِلُ بِالْاٰيَاتِ اِلَّا تَخْوِيفًا ...Semud halkına açık bir mucize olarak o **dişi deveyi** verdik de onu öldürdüler ve bu yüzden kendilerine zulmettiler. Biz o âyetleri sadece korkutmak için göndeririz. İsra, 17/59

اَفَلَا يَنْظُرُونَ اِلَى الْاِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ Bakmıyorlar mı **deveye**, nasıl yaratıldı! Gaşiye, 88/17

g) Eşek-Katır:

وَالْخَيْلَ وَالْبِغَالَ وَالْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ Hem kendilerine binesiniz, hem de ziynet olsun diye **atları, katırları, merkepleri yarattı**. Ve şu anda bilemeyeceğiniz daha nice şeyler yaratacak. Nahl, 16/8

وَاقْصِدْ فِى مَشْيِكَ وَاغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ اِنَّ اَنْكَرَ الْاَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ Yürüyüşünde tabii ol. Sesini alçalt. Çünkü seslerin en çirkini, şüphesiz **eşeklerin** sesidir!" Lokman, 31/19

مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرٰيةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ اَسْفَارًا بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ Kendilerine Tevrat yükletilip de sonra onu taşımayanların durumu, kitaplar taşıyan **eşeğin** durumu gibidir. Allah'ın âyetlerini yalanlayanların durumu ne kötüdür. Allah zalim toplumu doğru yola iletmez. Cuma, 62/5

كَاَنَّهُمْ حُمُرٌ مُسْتَنْفِرَةٌ ﴿٥٠﴾ فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ ﴿٥١﴾ Sanki onlar, aslandan kaçan **yaban eşekleri** gibidir. Müddesir,74/49-50

h) İnek:

وَاِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهِ اِنَّ اللّٰهَ يَاْمُرُكُمْ اَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً قَالُوا اَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا قَالَ اَعُوذُ بِاللّٰهِ اَنْ اَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ Hani Musa kavmine: "Allah, size bir **inek** kesmenizi emrediyor" Onlar: "Bizimle alay mı ediyorsun?" demişlerdi. Musa da: "Ben cahillerden olmaktan Allah'a sığınırım" demişti. Bakara, 2/67

وَقَالَ الْمَلِكُ اِنِّى اَرٰى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَاْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعَ سُنْبُلَاتٍ خُضْرٍ وَاُخَرَ يَابِسَاتٍ يَا اَيُّهَا الْمَلَاُ اَفْتُونِى فِى رُءْيَاىَ اِنْ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُونَ Kral, "Ben rüyamda yedi semiz **ineği,** yedi zayıf ineğin yediğini; ayrıca yedi yeşil başak ve yedi de kuru başak görüyorum. Ey efendiler! Rüya yorumluyorsanız, rüyamı bana yorumlayın" dedi. Yusuf, 12/43

ı) Karınca:

حَتّٰى اِذَا اَتَوْا عَلٰى وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَا اَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسَاكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمٰنُ وَجُنُودُهُ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ Nihayet karınca vadisine geldikleri vakit bir **karınca,** "Ey karıncalar! Yuvalarınıza girin, Süleyman ve ordusu farkına varmadan sizi ezmesinler" dedi. Neml, 27/18

i) Koyun-Keçi:

قَالَ هِىَ عَصَاىَ اَتَوَكَّؤُا عَلَيْهَا وَاَهُشُّ بِهَا عَلٰى غَنَمِى وَلِىَ فِيهَا مَاٰرِبُ اُخْرٰى Musa dedi ki: "O benim değneğimdir. Ona dayanırım, onunla **koyunlarıma** yaprak silkelerim. Onunla başka işlerimi de görürüm." Ta-Ha, 20/18

وَدَاوُدَ وَسُلَيْمٰنَ اِذْ يَحْكُمَانِ فِى الْحَرْثِ اِذْ نَفَشَتْ فِيهِ غَنَمُ الْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ Dâvûd ile Süleyman'ı da hatırla. Hani bir ekin tarlası hakkında hüküm veriyorlardı. Çünkü halkın **koyunları** o ekine girmişti. Biz de hükümlerine şahit olmuştuk. Enbiya, 21/78

اِنَّ هٰذَا اَخِى لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعْجَةً وَلِىَ نَعْجَةٌ وَاحِدَةٌ فَقَالَ اَكْفِلْنِيهَا وَعَزَّنِى فِى الْخِطَابِ Kardeşimin doksandokuz **dişi koyunu** benim ise bir tek dişi koyunum var. Böyle iken onu da bana ver dedi ve tartışmada beni yendi. Sad, 38/23

k)Köpek:

مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللّٰهُ فَكُلُوا مِمَّا اَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ...Allah'ın size öğrettiği şekilde eğiterek yetiştirdiğiniz avcı hayvanların size tutuverdiklerinden yiyin ve üzerine besmele çekin, Allah'tan korkun; Çünkü Allah, hesabı çabuk görendir. Maide, 5/4

فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ اِنْ تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ ...Onun durumu üstüne varsan da, kendi haline bıraksan da dilini sarkıtıp hırlayarak soluyan **köpeğin** durumu gibidir…A'raf, 7/176

وَتَحْسَبُهُمْ اَيْقَاظًا وَهُمْ رُقُودٌ وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ وَكَلْبُهُمْ بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ... Uykuda oldukları hâlde, sen onları uyanık sanırsın. Biz onları sağa sola çeviriyorduk. **Köpekleri** de mağaranın girişinde iki kolunu uzatmış yatmakta idi…Kehf, 18/18

سَيَقُولُونَ ثَلٰثَةٌ رَابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ... "Onlar üç kişi idi, dördüncüleri **köpekleridir**", kimileri "beş kişi idiler, altıncıları köpekleridir" diyeceklerdir. Bu sözler karanlığa taş atmaktır. Kimileri de "yedi kişi idiler, sekizincileri köpekleridir" diyeceklerdir… Kehf, 18/22

l) Kurbağa:

فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالدَّمَ اٰيَاتٍ مُفَصَّلَاتٍ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُجْرِمِينَ Biz de ayrı ayrı mucizeler olarak onların üzerine tufan, çekirge**,** haşere, **kurbağalar** ve kan gönderdik; yine de büyüklük tasladılar ve günahkâr bir kavim oldular. A'raf, 7/133

m) Kuş:

اَلَمْ يَرَوْا اِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِى جَوِّ السَّمَاءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ اِلَّا اللّٰهُ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ Gökyüzünde Allah'ın emrine boyun eğerek uçan **kuşları** görmüyorlar mı? Onları gökte ancak Allah tutar. Şüphesiz bunda inanan bir toplum için ibretler vardır. Nahl, 16/79

اَوَلَمْ يَرَوْا اِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ مَا يُمْسِكُهُنَّ اِلَّا الرَّحْمٰنُ اِنَّهُ بِكُلِّ شَیْءٍ بَصِيرٌ Üzerlerinde kanat çırparak uçan **dizi dizi kuşları** görmezler mi? Onları havada Rahman olan Allah'tan başkası tutmuyor; doğrusu o her şeyi görendir. Mülk, 67/19

وَاَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا اَبَابِيلَ ﴿٣﴾ تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَاْكُولٍ ﴿٥﴾ Üzerlerine balçıktan pişirilmiş taşlar atan sürü sürü **kuşlar** gönderdi. Nihayet onları yenilmiş ekin yaprakları hâline getirdi. Fil, 105/3-4-5

n) Örümcek:

مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ اَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اِتَّخَذَتْ بَيْتًا وَاِنَّ اَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ Allah'tan başkalarını dost edinenlerin durumu, kendine bir ev edinen **örümceğin** durumu gibidir. Evlerin en dayanıksızı ise şüphesiz örümcek evidir. Keşke bilselerdi! Ankebut, 29/41

o) Sinek:

يَا اَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُ اِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوِ اجْتَمَعُوا لَهُ وَاِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْـًٔا لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ Ey insanlar! Bir misal verilmektedir, şimdi ona iyi kulak verin: Sizin Allah'ı bırakıp taptıklarınız bir araya gelseler, bir **sinek** bile yaratamayacaklardır. Sinek onlardan bir şey kapsa onu kurtaramazlar. İsteyen de, istenen de acizdir. Hac, 22/73

ö) Sivrisinek:

اِنَّ اللّٰهَ لَا يَسْتَحْيِى اَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا ... Allah, bir **sivrisineği,** ondan daha da ötesi bir varlığı örnek olarak vermekten çekinmez…Bakara, 2/26

p) Yılan:

فَاَلْقٰى عَصَاهُ فَاِذَا هِىَ ثُعْبَانٌ مُبِينٌ Bunun üzerine Musa, âsâsını yere bırakıverdi, o da birdenbire kocaman bir **ejderha/yılan** kesiliverdi. A'raf, 7/107

وَاَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَاٰهَا تَهْتَزُّ كَاَنَّهَا جَانٌّ وَلّٰى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ"... "Elindeki değneği yere at!" Musa onu **yılanmış** gibi hareket eder görünce, dönüp ardına bakmadan kaçtı… Neml, 27/10

HELÂL

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يَا اَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِى الْاَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ اِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ Ey insanlar! Yeryüzünde **helâl** ve temiz olanlarından yiyin! Şeytanın izinden yürümeyin. Çünkü o sizin apaçık bir düşmandır. Bakara, 2/168

اُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ اِلٰى نِسَائِكُمْ... Oruç gecesinde kadınlarınıza yaklaşmanız size **helâl kılındı**… Bakara, 2/187

...وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ اَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللّٰهُ فِى اَرْحَامِهِنَّ اِنْ كُنَّ يُؤْمِنَّ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ... Eğer Allah'a ve ahiret gününe inanıyorlarsa, Allah'ın kendi rahimlerinde yarattığını gizlemeleri kadınlara **helâl olmaz**… Bakara, 2/228

وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ اَنْ تَاْخُذُوا مِمَّا اٰتَيْتُمُوهُنَّ شَيْـًٔا... ...Kadınlara verdiklerinizden boşanırken bir şeyi geri almanız, sizin için **helâl olmaz…** Bakara, 2/229

فَاِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدُ حَتّٰى تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ... Eğer erkek karısını üçüncü defa boşarsa, kadın, onun dışında bir başka kocayla nikâhlanmadıkça ona **helâl olmaz…** Bakara, 2/230

...وَاَحَلَّ اللّٰهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبٰوا ... Allah, **alışverişi helâl**, faizi haram kılmıştır. … Bakara, 2/275

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ اَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرْهًا ... Ey iman edenler! Kadınlara zorla mirasçı olmanız size **helâl değildir**. …Nisâ, 4/19

يَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا اُحِلَّ لَهُمْ قُلْ اُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللّٰهُ فَكُلُوا مِمَّا اَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ Sana kendilerine neyin helal edildiğini soruyorlar. De ki: Size bütün temiz nimetler **helal**

edildi. Allah'ın size öğrettiği şekilde eğiterek yetiştirdiğiniz avcı hayvanların size tutuklarından yiyin ve üzerine besmele çekin, Allah'tan korkun; Allah, hesabı çabuk görendir. Mâide, 5/4

اَلْيَوْمَ اُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ اِذَا اٰتَيْتُمُوهُنَّ اُجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ وَلَا مُتَّخِذِى اَخْدَانٍ وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْاِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِى الْاٰخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ Bu gün size temiz ve hoş şeyler **helâl kılındı.** Kendilerine kitap verilenlerin yiyecekleri size **helâl,** sizin yiyecekleriniz de onlara **helâldir.** Mümin kadınlardan iffetli olanlarla, daha önce kendilerine kitap verilenlerden iffetli kadınlar da size zina etmeksizin, gizli dost tutmaksızın, namuslu bir biçimde evlenmek üzere, nikâh paralarını vermeniz şartıyla helaldir Her kim de inanılması gerekenleri inkâr ederse, bütün işlediği boşa gider. Ahirette de o, ziyana uğrayanlardandır. Maide, 5/5

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتِ مَا اَحَلَّ اللّٰهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ Ey iman edenler! Allah'ın size **helâl kıldığı** iyi ve temiz nimetleri kendinize haram etmeyin ve Allah'ın koyduğu sınırları aşmayın. Çünkü Allah, haddi aşanları sevmez. Maide, 5/ 87

وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِى اَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ Allah'ın size rızık olarak verdiklerinden **helâl,** iyi ve temiz olanlarından yiyin ve kendisine inanmakta olduğunuz Allah'a karşı gelmekten sakının. Maide, 5/88

اُحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعًا لَكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ وَحُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِى اِلَيْهِ تُحْشَرُونَ Sizi ve yolculara yiyecek olarak deniz avı yapmak ve deniz ürünlerini yemek sizlere **helâl kılındı**. Kara avı ise ihramlı olduğunuz sürece size haram kılındı. Huzurunda toplanacağınız Allah'a karşı gelmekten sakının. Maide, 5/96

فَكُلُوا مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ Artık elde ettiğiniz savaş ganimetten **helâl ve temiz** olarak yiyin. Allah'a karşı gelmekten sakının. Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir. Enfâl, 8/69

فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاهُ تَعْبُدُونَ Artık Allah'ın size **helâl ve temiz** olarak verdiği rızıklardan yiyin. Eğer yalnız O'na ibadet ediyorsanız, Allah'ın nimetine şükredin. Nahl, 16/114

كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِى وَمَنْ يَحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَبِى فَقَدْ هَوٰى "Size rızık olarak verdiğimiz şeylerin **temiz ve helâl** olanlarından yiyin. Bu konuda aşırı da gitmeyin yoksa üzerinize gazabım iner. Gazabım da kimin üzerine inerse, o muhakkak yok olmuş demektir." Tâ-Hâ, 20/81

يَا اَيُّهَا النَّبِىُّ اِنَّا اَحْلَلْنَا لَكَ اَزْوَاجَكَ الّٰتِى اٰتَيْتَ اُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّا اَفَاءَ اللّٰهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عَمِّكَ وَبَنَاتِ عَمَّاتِكَ وَبَنَاتِ خَالِكَ وَبَنَاتِ خَالَاتِكَ الّٰتِى هَاجَرْنَ مَعَكَ وَامْرَاَةً مُؤْمِنَةً اِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِىِّ اِنْ اَرَادَ النَّبِىُّ اَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِى اَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحِيمًا *(Peygambere helal olan kadınlar)* Ey peygamber, mehirlerini ödediğin eşlerini, Allah'ın sana ganimet olarak verdiği cariyeleri, seninle birlikte hicret eden amcanın kızlarını, halalarının kızlarını, dayının kızlarını, teyzelerinin kızlarını, bir de mü'min bir kadın kendisini peygambere hibe ederse, peygamber de onu nikahlamak isterse, bunu diğer müminlere değil sadece sana mahsus olmak üzere **helal** kıldık. Onlara, eşleri ve cariyeleri hakkında neleri farz kıldığımızı biliyoruz. Sana bir sıkıntı vermemesi için böyle yaptık. Allah bağışlayıcıdır, merhametlidir. Ahzab, 33/50

HESAP VERME/MAHŞER GÜNÜ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ اِلَى اللّٰهِ ثُمَّ تُوَفّٰى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ Öyle bir günden sakının ki hepiniz o gün Allaha döndürülüp **hesap vereceksiniz.** Sonra herkese kazandığı tastamam verilecek ve sizlere hiç bir şekilde haksızlık edilmeyecektir. Bakara, 2/281

لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَاِنْ تُبْدُوا مَا فِى اَنْفُسِكُمْ اَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللّٰهُ فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ Göklerdeki her şey, yerdeki her şey Allah'ındır. İçinizdekini açığa vursanız da, gizleseniz de Allah sizi, onunla **sorguya çeker** de dilediğini bağışlar, dilediğine azap eder. Allah'ın gücü her şeye hakkıyla yeter. Bakara, 2/284

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ اَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ اَمَدًا بَعِيدًا وَيُحَذِّرُكُمُ اللّٰهُ نَفْسَهُ وَاللّٰهُ رَؤُفٌ بِالْعِبَادِ Her kesin yaptığı iyiliği ve yaptığı kötülüğü hazır bulacağı günde kişi, kötülükleri ile kendi arasında uzak bir mesafe bulunmasını ister. Yine Allah, sizi kendisine karşı dikkatli olmanız hakkında uyarmaktadır. Allah, kullarını çok esirgeyicidir. Al-i İmran, 3/30

فَلَنَسْئَلَنَّ الَّذِينَ اُرْسِلَ اِلَيْهِمْ وَلَنَسْئَلَنَّ الْمُرْسَلِينَ Kendilerine peygamber gönderdiğimiz insanlardan, peygamberlerin çağrısına uyup uymadıkları hakkında elbette **hesap soracağız**. Gönderilen o el çilere de, tebliğ edip etmediklerini soracağız. A'raf, 7/6

... فَاِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ Senin görevin sadece tebliğdir. **Hesap görmek** ise bize aittir. Ra'd, 13/40

لِيَجْزِىَ اللّٰهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ اِنَّ اللّٰهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ Allah, herkese yaptığının karşılığını verir. Şüphesiz ki Allah, **hesabı çabuk görendir.** İbrahim, 14/51

يَوْمَ تَأْتِى كُلُّ نَفْسٍ تُجَادِلُ عَنْ نَفْسِهَا وَتُوَفّٰى كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ O **hesap günü** herkes gelip kendini savunur ve hiç kimseye haksızlık yapılmaz. Yaptıklarının karşılığı tam olarak verilir. Nahl, 16/111

وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَالِ هٰذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً اِلَّا اَحْصٰيهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ اَحَدًا İnsanların **amel defterleri** ortaya getirilmiştir. Günahkârların bu defterde yazılarını korku dolu gözlerle incelediklerini görürsün. Bir yandan da “Vay başımıza gelenlere! Ne biçim deftermiş bu; küçük büyük hiç bir davranışımızı atlatmadan sayıp dökmüş,” derler. Yaptıkları her işin kaydını karşılarında bulmuşlardır. Rabbin hiç kimseye haksızlık etmez. Kehf, 18/49

اِقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِى غَفْلَةٍ مُعْرِضُونَ İnsanlar için **hesap görme** vakti yaklaşıyor; ama onlar bunu hala inatla ciddiye almıyorlar. Enbiya, 21/1

وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيٰمَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْـًٔا وَاِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ اَتَيْنَا بِهَا وَكَفٰى بِنَا حَاسِبِينَ Ve Kıyamet günü öyle doğru, öyle hassas teraziler kurarız ki, kimse en küçük bir haksızlığa uğratılmaz; bir hardal tanesi kadar bile olsa, iyi ya da kötü her şeyi tartıya sokarız; **hesap görücü** olarak Biz fazlasıyla yeteriz. Enbiya, 21/47

وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَاِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ اِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ Kim, hakkında hiçbir delile sahip olmadığı halde Allah ile birlikte başka bir tanrıya tapınırsa bunun **hesabını** Rabbine mutlaka verecektir. Hiç şüphesiz, kâfirler /inkârcılar asla iflah olmazlar. Mü’minun, 23/117

وَالَّذِينَ كَفَرُوا اَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍ بِقِيعَةٍ يَحْسَبُهُ الظَّمْاٰنُ مَاءً حَتّٰى اِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ شَيْـًٔا وَوَجَدَ اللّٰهَ عِنْدَهُ فَوَفّٰيهُ حِسَابَهُ وَاللّٰهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ İnkâr edenlere gelince, onların amelleri/bütün yapıp ettikleri, ıssız çöllerdeki serap gibidir. Susayan onu su zanneder; nihayet ona vardığında orada herhangi bir şey bulamaz ama yanı başında inanmadığı, kendisinden sakınmadığı Allah'ı bulmuştur; Allah ise, onun **hesabını tastamam görmüştür. Allah hesabı çok çabuk görür**. Nur, 24/39

وَيَوْمَ تَشَقَّقُ السَّمَاءُ بِالْغَمَامِ وَنُزِّلَ الْمَلٰئِكَةُ تَنْزِيلًا ﴿٢٥﴾ اَلْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمٰنِ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ﴿٢٦﴾ وَيَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلٰى يَدَيْهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنِى اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ﴿٢٧﴾ يَا وَيْلَتٰى لَيْتَنِى لَمْ اَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا ﴿٢٨﴾ لَقَدْ اَضَلَّنِى عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ اِذْ جَاءَنِى وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْاِنْسَانِ خَذُولًا ﴿٢٩﴾ O gün gökyüzü beyaz bulutlar ile yarılacak ve melekler bölük bölük indirileceklerdir. İşte o gün, gerçek mülk ve egemenlik, Rahman olan Allah’ındır. İnkâr edenler için oldukça zorlu bir gündür. O gün ki, haksızlığı kendisine yol edinmiş zalim kişi parmaklarını kemirip, "Ah, ne olurdu keşke Resul’ün gösterdiği yolu tutmuş olsaydım. Yazıklar olsun bana, ne olurdu da filanı dost edinmeseydim." diyecek. Gerçekte, bana Kur’an geldikten sonra, beni Allah'ı hatırlamaktan o uzaklaştırdı!" Zaten, Şeytan işte böyle yalnız ve çaresiz bırakır insanı. Furkan, 25/25…29

وَلَيَحْمِلُنَّ اَثْقَالَهُمْ وَاَثْقَالًا مَعَ اَثْقَالِهِمْ وَلَيُسْـَٔلُنَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ Andolsun, onlar mutlaka kendi yüklerini ve kendi yükleriyle beraber nice ağır yükleri yükleneceklerdir. Ve kıyamet günü düzmece iddiaları konusunda kesinlikle **hesaba** çekileceklerdir. Ankebut, 29/13

وَاِذْ اَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّنَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ وَاِبْرٰهِيمَ وَمُوسٰى وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَاَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ﴿٧﴾ لِيَسْـَٔلَ الصَّادِقِينَ عَنْ صِدْقِهِمْ وَاَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا اَلِيمًا ﴿٨﴾ Hani biz peygamberlerden sağlam söz almıştık. Senden, Nuh’tan, İbrahim, Musa ve Meryem oğlu İsa’dan da. Allah, bunu doğru kimseleri doğruluklarından **hesaba** çekmek için yapmıştır. İnkâr edenlere de elem dolu bir azap hazırlamıştır. Ahzab, 33/7-8

اَلْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلٰى اَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا اَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ اَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ **O gün** onların ağızlarını mühürleriz; yaptıklarını bize elleri anlatır, ayakları da şahitlik eder. Yasin, 36/65

وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَتِرُونَ اَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا اَبْصَارُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلٰكِنْ ظَنَنْتُمْ اَنَّ اللّٰهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ Siz kulaklarınızın, gözlerinizin ve derilerinizin, aleyhinize şahitlik etmesinden sakınmıyordunuz, yaptıklarınızdan çoğunu Allah'ın bilemeyeceğini sanıyordunuz. Fussilet, 41/22

اِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَاتُهُمْ اَجْمَعِينَ ﴿٤٠﴾ يَوْمَ لَا يُغْنِى مَوْلًى عَنْ مَوْلًى شَيْـًٔا وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ﴿٤١﴾ Muhakkak ki bütün **hesapların** görüleceği o karar günü, hepsinin buluşacağı gündür. O gün, dostun dosta hiçbir faydası olmaz, kendilerine yardım da edilmez. Duhan, 44/40-41

وَالذَّارِيَاتِ ذَرْوًا ﴿١﴾ فَالْحَامِلَاتِ وِقْرًا ﴿٢﴾ فَالْجَارِيَاتِ يُسْرًا ﴿٣﴾ فَالْمُقَسِّمَاتِ اَمْرًا ﴿٤﴾ اِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٌ ﴿٥﴾ وَاِنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ ﴿٦﴾ Tozutup savuranlara, ağırlık taşıyanlara, kolaylıkla akanlara, iş bölüştürenlere andolsun ki, size vadedilen şey elbette doğrudur. **Hesap ve ceza mutlaka gerçekleşecektir.** Zariyat, 51/1…6

سَنَفْرُغُ لَكُمْ اَيُّهَ الثَّقَلَانِ Ey cinler ve insanlar! Yakında sizi de **hesaba çekeceğiz**, Rahman, 55/31

وَكَاَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ عَتَتْ عَنْ اَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ فَحَاسَبْنَاهَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَذَّبْنَاهَا عَذَابًا نُكْرًا Nice kentlerin halkı Rablerinin ve O'nun elçilerinin emrinden uzaklaşıp azdılar. Bu yüzden kendilerini çetin bir **hesaba** çektik ve görülmedik bir azaba çarptırdık. Talak, 65/8

يُنَبَّؤُا الْاِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَاَخَّرَ ﴿١٣﴾ بَلِ الْاِنْسَانُ عَلٰى نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ ﴿١٤﴾ وَلَوْ اَلْقٰى مَعَاذِيرَهُ ﴿١٥﴾ O gün insana yapıp önünden gönderdiği ve yapmayıp geri bıraktığı tüm işlerinin **hesabı sorulacaktır.** Aslında insan kendi kendinin denetleyicisidir. Mazeretlerini sayıp dökse de. Kıyame, 75/13-14-15

لِيَوْمِ الْفَصْلِ ﴿١٣﴾ وَمَا اَدْرٰيكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ ﴿١٤﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٥﴾ Doğru ile eğrinin birbirinden ayrılıp hükme bağlanacağı o hüküm/**hesap günü.** O hüküm günü nedir bilir misin? **O günü yalanlayanların vay haline!** Mürselat, 77/13-14-15

اِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا Çünkü cehennemlikler **hesaba çekilmeyi hiç ummuyorlardı.** Nebe, 78/27

هٰذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمَعْنَاكُمْ وَالْاَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾ فَاِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُونِ ﴿٣٩﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٠﴾ Bugün **karar ve hüküm günüdür.** Sizi de, önce gelip geçmiş olanları da bir araya topladık. Eğer kurtulmak için yapacağınız bir hileniz varsa bana hile yapın da görelim. **O günü yalanlayanların vay haline!** Mürselat, 77/38-39-40

يَا اَيُّهَا الْاِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ﴿٦﴾ اَلَّذٖى خَلَقَكَ فَسَوّٰيكَ فَعَدَلَكَ ﴿٧﴾ فٖى اَىِّ صُورَةٍ مَا شَاءَ رَكَّبَكَ ﴿٨﴾ كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالدِّينِ ﴿٩﴾ وَاِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ ﴿١٠﴾ كِرَامًا كَاتِبِينَ ﴿١١﴾ يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ ﴿١٢﴾ Ey insan! Seni yaratıp düzgün ve dengeli kılan, seni istediği şekilde oluşturan, ihsanı bol Rabbine karşı seni aldatan nedir? Hayır! Bütün bunlara rağmen siz yine de **hesap** ve cezayı yalanlıyorsunuz. Şüpheniz olmasın ki, üzerinizde koruyucular, her yaptığınızı bilen ve kayda geçiren şerefli saygıdeğer kâtipler var. İnfirat, 82/6…12

وَمَا اَدْرٰيكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ ﴿١٧﴾ ثُمَّ مَا اَدْرٰيكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ ﴿١٨﴾ يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْئًا وَالْاَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلّٰهِ ﴿١٩﴾ **Hesap günü nedir bilir misin?** Nedir acaba o hesap günü? O gün hiçbir kimse başkası için bir şey yapamaz. O gün iş Allah'a kalmıştır. İnfitar, 82/17-18-19

فَذَكِّرْ اِنَّمَا اَنْتَ مُذَكِّرٌ ﴿٢١﴾ لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيْطِرٍ ﴿٢٢﴾ اِلَّا مَنْ تَوَلّٰى وَكَفَرَ ﴿٢٣﴾ فَيُعَذِّبُهُ اللّٰهُ الْعَذَابَ الْاَكْبَرَ ﴿٢٤﴾ اِنَّ اِلَيْنَا اِيَابَهُمْ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ اِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ﴿٢٦﴾ O halde Resulüm, öğüt ver. Çünkü sen ancak öğüt vericisin. Onların üzerinde bir zorba değilsin. Ancak yüz çevirip inkâr edene gelince, işte öylesini Allah en büyük azap ile cezalandırır. Onların dönüşü sadece bizedir. Sonra onların **hesaba çekilmesi** de sadece bize aittir. Gaşiye, 88/21…26

يَا اَيُّهَا الْاِنْسَانُ اِنَّكَ كَادِحٌ اِلٰى رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلَاقٖيهِ ﴿٦﴾ فَاَمَّا مَنْ اُوتِىَ كِتَابَهُ بِيَمٖينِهٖ ﴿٧﴾ فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسٖيرًا ﴿٨﴾ وَيَنْقَلِبُ اِلٰى اَهْلِهٖ مَسْرُورًا ﴿٩﴾ -Ey insan, sen, Rabbine kavuşmak için çabalayıp durdun. İşte ona kavuştun. Defteri sağ eline verilen kimsenin hesabı kolayca görülür. Ve ailesine sevinç içinde döner. İnşikak, 84/6…9

يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ اَشْتَاتًا لِيُرَوْا اَعْمَالَهُمْ ﴿٦﴾ فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ﴿٧﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ﴿٨﴾ İşte o gün bölükler halinde insanlar, kabirlerinden çıkıp yüce **divana** dururlar, Artık kim zerre kadar hayır yapmışsa onu görür, her kim de zerre kadar bir kötülük işlerse onu görecektir. Zilzal, 99/6-7-8

اَلْهٰيكُمُ التَّكَاثُرُ ﴿١﴾ حَتّٰى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ﴿٢﴾ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣﴾ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقٖينِ ﴿٥﴾ لَتَرَوُنَّ الْجَحٖيمَ ﴿٦﴾ ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقٖينِ ﴿٧﴾ ثُمَّ لَتُسْئَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعٖيمِ ﴿٨﴾ Mezarlarınıza girinceye dek süren bir açgözlülük saplantısı içindesiniz, Ama zamanı geldiğinde anlayacaksınız! Evet, Zamanı geldiğinde anlayacaksınız! Hayır, iş bu kadar da değil. Şayet, kesin bir bilgiyle yaptıklarınızın size ne kazandırdığını bilseydiniz büyük bir pişmanlık duyar cehennemin yakıcı ateşini mutlaka görürdünüz! Sonunda onu keskin bir gözle mutlaka göreceksiniz. Ve nihayet o gün dünyada yararlandığınız nimetlerden elbette ve elbette **hesaba çekileceksiniz**. Tekâsür, 102/1…8

HIRSIZLIK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا اَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِنَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ عَزٖيزٌ حَكٖيمٌ yaptıklarına bir karşılık ve Allah'tan caydırıcı bir müeyyide/yaptırım olmak üzere **hırsız** erkek ile hırsız kadının ellerini kesin. Allah mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir. Maide, 5/38

فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهٖ وَاَصْلَحَ فَاِنَّ اللّٰهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ Ancak kim işlediği **hırsızlık** suçundan sonra teybe eder ve davranışlarını düzeltirse, şüphesiz Allah onun tövbesini kabul eder. Şüphesiz Allah, bağışlayandır ve esirgeyendir. Maide, 5/39

يَا اَيُّهَا النَّبِىُّ اِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعْنَكَ عَلٰى اَنْ لَا يُشْرِكْنَ بِاللّٰهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنٖينَ وَلَا يَقْتُلْنَ اَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَاْتٖينَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرٖينَهُ بَيْنَ اَيْدٖيهِنَّ وَاَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصٖينَكَ فٖى مَعْرُوفٍ فَبَايِعْهُنَّ وَاسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ Ey Peygamber! Mümin kadınlar bundan böyle; Allah'a hiç bir şeyi ortak koşmamak, **hırsızlık yapmamak,** zina etmemek, çocuklarını öldürmemek, elleriyle ayakları arasında bir yalan uydurmamak, *(gayr-ı meşru bir çocuk dünyaya getirip onu kocasına mal etmemek gibi)* bildireceğin herhangi bir konuda sana karşı gelmemek hususlarında sana teslimiyetle söz verirlerse, onların söz ve teslimiyetlerini kabul et. Allah'tan onların geçmiş günahlarını affetmesini dile! Çünkü Allah çok bağışlayıcıdır, rahmet kaynağıdır. Mümtehine, 60/12

HİCRET

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

اِنَّ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَالَّذٖينَ هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ اُولٰئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحٖيمٌ Şüphesiz iman edenler, **hicret** edenler/yer değiştirenler ve Allah yolunda cihad edenler; işte onlar, Allah'ın rahmetini umabilirler. Allah bağışlayandır, esirgeyendir. Bakara, 2/218

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ اَنّى لَا اُضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِنْكُمْ مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَاُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَاُوذُوا فِى سَبِيلِى وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَاُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّـَٔاتِهِمْ وَلَاُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ ثَوَابًا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ Rableri, onlara şu karşılığı verdi: "Ben, erkek olsun, kadın olsun, sizden hiçbir çalışanın amelini zayi etmeyeceğim. Sizler birbirinizdensiniz. **Hicret edip,** yurtlarından çıkarılanlar, yolumda eziyet görenler, savaşanlar ve öldürülenlerin de günahlarını elbette örteceğim. Allah katından bir mükâfat olmak üzere, onları içinden ırmaklar akan cennetlere koyacağım. Ödülün en güzeli Allah katındadır." Al-i İmran, 3/195

اِنَّ الَّذِينَ تَوَفّٰيهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ ظَالِمِى اَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِى الْاَرْضِ قَالُوا اَلَمْ تَكُنْ اَرْضُ اللّٰهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَاُولٰٓئِكَ مَاْوٰيهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا Kendilerine yazık eden kimselere melekler, canlarını alırken: "Dünyadaki durumunuz neydi?" diye sorarlar. Onlar da "Biz yeryüzünde çaresizdik" diye cevap verdiler. Melekler de: "Allah'ın yeryüzü geniş değil miydi? **Hicret** etseydiniz ya!" dediler. Onların barınağı cehennemdir; orası ne kötü bir gidiş yeridir. Nisa, 4/97

اِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا Ancak gerçekten zayıf ve güçsüz olan, çaresiz kalan ve **hicret** etmeye yol bulamayan erkekler, kadınlar ve çocuklar başkadır. Nisa, 4/98

اِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ وَالَّذِينَ اٰوَوْا وَنَصَرُوا اُولٰٓئِكَ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ حَتّٰى يُهَاجِرُوا وَاِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِى الدِّينِ فَعَلَيْكُمُ النَّصْرُ اِلَّا عَلٰى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ İman edip de **hicret edenler,** Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla cihad edenler ve hicret edenleri barındırıp yardım edenler var ya, işte onların birbirlerinin dostudur. İman edip de hicret etmeyenlere gelince, onlar hicret edinceye kadar onların korunup gözetilmesinden hiçbir şekilde siz sorumlu değilsiniz. Ama din konusunda sizden yardım isterlerse, yardım üzerinize borçtur. Allah yaptıklarınızı hakkıyla görendir. Enfal, 8/72

وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِى سَبِيلِ اللّٰهِ وَالَّذِينَ اٰوَوْا وَنَصَرُوا اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ İman edip de Allah yolunda **hicret** ve cihad edenleri barındıran ve yardım edenler var ya, işte gerçek müminler onlardır. Onlar için mağfiret ve bol rızık vardır. Enfal, 8/74

وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِى سَبِيلِ اللّٰهِ وَالَّذِينَ اٰوَوْا وَنَصَرُوا اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ İman edip **hicret** eden ve Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla cihad eden kimselerin mertebeleri, Allah katında daha üstündür. İşte onlar, başarıya erenlerin ta kendileridir. Enfal, 8/74

وَالَّذِينَ اٰمَنُوا مِنْ بَعْدُ وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ فَاُولٰٓئِكَ مِنْكُمْ... Sonradan inanarak **hicret** edip de sizinle birlikte cihada katılanlar da sizdendir… Enfal, 8/75

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِى اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظُلِمُوا لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِى الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَاَجْرُ الْاٰخِرَةِ اَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ Zulme uğradıktan sonra Allah yolunda **hicret** edenlere gelince, elbette onları dünyada güzel bir şekilde yerleştiririz. Ahiret mükâfatı ise daha büyüktür. Keşke bilselerdi. Nahl, 16/41

ثُمَّ اِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا ثُمَّ جَاهَدُوا وَصَبَرُوا اِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ Şüphesiz ki Rabbin, eziyete uğratıldıktan sonra **hicret** eden, sonra Allah yolunda sabırla cihad edip kimselerin yanındadır. Şüphesiz Rabbin bundan sonra da çok bağışlayandır, çok merhamet edendir. Nahl, 16/110

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِى سَبِيلِ اللّٰهِ ثُمَّ قُتِلُوا اَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللّٰهُ رِزْقًا حَسَنًا وَاِنَّ اللّٰهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ Allah yolunda **hicret** edip de sonra öldürülmüş veya ölmüş olanlara gelince, Allah onlara muhakkak güzel bir rızık verecektir. Şüphe yok ki Allah, rızık verenlerin en hayırlısıdır. Hac, 22/58

HÜRRİYET/ÖZGÜRLÜK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

لَا اِكْرَاهَ فِى الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللّٰهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقٰى لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ **Dinde zorlama yoktur.** Doğruluk ile sapıklık birbirinden kesinlikle ayrılmıştır. Kim Tağut'u/şeytanı reddederek Allah'a inanırsa kopması söz konusu olmayan, sapasağlam bir kulpa yapışmıştır. Hiç kuşkusuz Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir. Bakara, 2/256

مَا عَلَى الرَّسُولِ اِلَّا الْبَلَاغُ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ Peygamberin üzerine düşen ancak **tebliğdir.** Allah, sizin açıkladığınızı da, gizlediğinizi de bilir. Maide, 5/99

وَاِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ لِى عَمَلِى وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ اَنْتُمْ بَرِيـُٔونَ مِمَّا اَعْمَلُ وَاَنَا بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ Resulüm! Onlar seni yalanlarlarsa de ki: **Benim işim bana, sizin işiniz de size aittir.** Siz benim yaptığımdan uzaksınız, ben de sizin yaptığınızdan uzağım. Yunus, 10/41

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُونَ اِلَيْكَ اَفَاَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٢﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْظُرُ اِلَيْكَ اَفَاَنْتَ تَهْدِى الْعُمْىَ وَلَوْ كَانُوا لَا يُبْصِرُونَ ﴿٤٣﴾ Onlardan sana kulak verenler de vardır. Fakat sağırlara, hele akılları da ermiyorsa, sen mi işittireceksin? İçlerinden sana bakanlar da vardır. Fakat körlere, hele gerçeği görmüyorlarsa, **sen mi doğru yolu göstereceksin?** Yunus, 10/42-43

وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيَكْفُرْ... Onlara “Bu Kur'an, Allah tarafından gönderilmiş bir gerçektir, **isteyen inansın, isteyen inkar etsin**” de…Kehf, 18/29

نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ فَذَكِّرْ بِالْقُرْاٰنِ مَنْ يَخَافُ وَعِيدِ Biz onların, ne söylediklerini iyi biliyoruz ve **sen onları hiçbir şekilde inanmaya zorlayamazsın.** Ama sen yine de Benim uyarımdan korkabileceklere bu Kuran aracılığıyla hatırlatmada bulun. Kaf, 50/45

فَذَكِّرْ اِنَّمَا اَنْتَ مُذَكِّرٌ Sen, öğüt verip hatırlat. Sen, yalnızca bir öğüt verici ve hatırlatıcısın. Gaşiye, 88/21

لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيْطِرٍ **Onlara 'zor ve baskı' kullanacak değilsin.** Gaşiye, 88/22

İBADET/KULLUK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِينُ Yalnız Sana **ibadet** ederiz ve yalnız Senden yardım dileriz. Fatiha, 1/5

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذٖى خَلَقَكُمْ وَالَّذٖينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ Ey insanlar, sizi ve sizden öncekileri yaratmış olan Allah'a **kulluk** ediniz ki; Allah'ın azabından korunabilesiniz. Bakara, 2/21

يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاهُ تَعْبُدُونَ Ey iman edenler! Eğer yalnızca Allah'a **kulluk** ediyorsanız, size verdiğimiz rızıkların iyi ve temizlerinden yiyin ve Allah'a şükredin. Bakara, 2/172

اِنَّ اللّٰهَ رَبّٖى وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقٖيمٌ Şüphesiz Allah, benim de sizin de Rabbimizdir. Öyleyse **O'na kulluk ediniz,** doğru yol işte budur. Al-i İmran, 3/51

وَاعْبُدُوا اللّٰهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهٖ شَيْـًٔا وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَبِذِى الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكٖينِ وَالْجَارِ ذِى الْقُرْبٰى وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنْبِ وَابْنِ السَّبٖيلِ وَمَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا **Allah'a ibadet/kulluk edin** O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın Ana-babaya akrabalara, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yakın arkadaşa, yolda kalanlara, yanınızda çalışan işçi ve hizmetçilere iyilik ediniz. Allah kendini beğenmiş kibirlileri kesinlikle sevmez. Nisâ, 4/36

وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهٖ وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ اِلَيْهِ جَمٖيعًا... Kim Allah'a **kulluk** etmekten çekinir ve büyüklük taslarsa, bilsin ki, O, onların hepsini huzuruna toplayacaktır. Nisâ, 4/172

وَاَمَّا الَّذٖينَ اسْتَنْكَفُوا وَاسْتَكْبَرُوا فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا اَلٖيمًا وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَلَا نَصٖيرًا... Allah'a **kulluk** etmekten çekinenlere ve büyüklük taslayanlara gelince; Allah onları elem dolu bir azaba uğratacaktır ve onlar kendilerine Allah'tan başka bir dost ve yardımcı da bulamayacaklardır. Nisâ, 4/173

لَقَدْ كَفَرَ الَّذٖينَ قَالُوا اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْمَسٖيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسٖيحُ يَا بَنٖى اِسْرَاۤئٖلَ اعْبُدُوا اللّٰهَ رَبّٖى وَرَبَّكُمْ اِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللّٰهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَاْوٰيهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمٖينَ مِنْ اَنْصَارٍ Andolsun, "Allah, Meryem oğlu Mesih'tir" diyenler kesinlikle kafir oldu. Oysa Mesih/Hz. İsa şöyle demişti: "Ey İsrail oğulları! Yalnız, benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a **kulluk** edin. Kim Allah' a ortak koşarsa artık Allah ona cenneti muhakkak haram kılmıştır. Onun barınağı da ateştir. Zalimler için hiçbir yardımcı yoktur." Maide, 5/72

ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ وَكٖيلٌ İşte sizin Rabbiniz Allah. Ondan başka hiçbir ilah yoktur. O her şeyin yaratıcısıdır. Öyle ise **O'na kulluk edin.** O her şeye vekil/her şeyi yöneten, görüp gözetendir. En'am, 6/102

قُلْ اِنَّ صَلَاتٖى وَنُسُكٖى وَمَحْيَاىَ وَمَمَاتٖى لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمٖينَ Ey Muhammed! De ki: "Şüphesiz benim namazım, **ibadetlerim** diriliğim ve ölümüm âlemlerin Rabbi Allah içindir." En'am, 6/162

قُلْ اَمَرَ رَبّٖى بِالْقِسْطِ وَاَقٖيمُوا وُجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصٖينَ لَهُ الدّٖينَ كَمَا بَدَاَكُمْ تَعُودُونَ De ki: Rabbim adaleti emretti. Her secde ettiğinizde yüzlerinizi O'na çevirin ve dini yalnız Allah'a has kılarak O'na yalvarın. Sizi önce yarattığı gibi yine O'na döneceksiniz. Araf, 7/29

اِنَّ الَّذٖينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهٖ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ Şüphesiz Rabbine yakın olanlar Ona **kulluk** yapmaktan asla kibre kapılmazlar O'nu tespih ederler ve yalnız O'na secde ederler. Araf, 7/206

اِنَّ رَبَّكُمُ اللّٰهُ الَّذٖى خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ فٖى سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يُدَبِّرُ الْاَمْرَ مَا مِنْ شَفٖيعٍ اِلَّا مِنْ بَعْدِ اِذْنِهٖ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ اَفَلَا تَذَكَّرُونَ Şüphesiz ki, sizin Rabbiniz, gökleri ve yeri altı günde/evrede yaratan, sonra da kudret ve egemenlik makamına geçip varlığı yönetendir. O'nun izni olmadıkça, hiç bir kimse şefaatçi olamaz. İşte Rabbiniz olan Allah budur. **Öyleyse yalnızca O'na kulluk edin.** Artık düşünmez misiniz? Yunus, 10/3

قُلْ يَا اَيُّهَا النَّاسُ اِنْ كُنْتُمْ فٖى شَكٍّ مِنْ دٖينٖى فَلَا اَعْبُدُ الَّذٖينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلٰكِنْ اَعْبُدُ اللّٰهَ الَّذٖى يَتَوَفّٰيكُمْ وَاُمِرْتُ اَنْ اَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنٖينَ De ki: "Ey insanlar, eğer benim dinimden şüphe ediyorsanız, bilin ki ben, sizin Allah'tan başka taptıklarınıza tapmam, fakat sizin canınızı alacak olan Allah'a **kulluk** ederim. Bana müminlerden olmam emredildi." Yunus, 10/104

وَاَنْ اَقِمْ وَجْهَكَ لِلدّٖينِ حَنٖيفًا وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكٖينَ Yine bana şöyle emredildi: “Hakka yönelen bir kimse olarak yüzünü dine çevir. Sakın Allah’a ortak koşanlardan olma. Yunus, 10/105

وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَاِنْ فَعَلْتَ فَاِنَّكَ اِذًا مِنَ الظَّالِمِينَ Allah’ı bırakıp da sana ne fayda ve ne de zarar verecek olan şeylere tapma. Bunu yaparsan, şüphesiz ki sen zalimlerden olursun.” Yunus, 10/105

الٓر كِتَابٌ اُحْكِمَتْ اٰيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ﴿١﴾ اَلَّا تَعْبُدُوا اِلَّا اللّٰهَ اِنَّنِى لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ ﴿٢﴾ Elif, Lâm, Râ. Bu Kur'an, her işi yerinde ve her şeyden haberli olan Allah tarafından eksiksiz, sağlam, açık ve Allah’tan başkasına **kulluk** etmeyesiniz diye ayrıntılı biçimde açıklanan ayetlerden oluşmuş bir kitaptır. “Şüphesiz ben de size O’nun tarafından gönderilmiş uyarıcı ve müjdeleyici bir peygamberim. Hud, 11/1-2

اَنْ لَا تَعْبُدُوا اِلَّا اللّٰهَ اِنِّى اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ اَلِيمٍ **Allah'tan başkasına ibadet ve kulluk etmeyin.** Doğrusu ben sizin adınıza elem dolu bir günün azabından korkuyorum. Hud,11/26

وَلِلّٰهِ غَيْبُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاِلَيْهِ يُرْجَعُ الْاَمْرُ كُلُّهُ فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ Göklerin ve yerin gaybını/gizliliklerini bilmek Allah'a mahsustur. Bütün işler ona döndürülür. **Öyle ise O’na kulluk et** ve O’na dayanıp güven. Rabbin yaptıklarınızdan habersiz değildir. Hud, 11/123

قُلْ اِنَّمَا اُمِرْتُ اَنْ اَعْبُدَ اللّٰهَ وَلَا اُشْرِكَ بِهِ اِلَيْهِ اَدْعُوا وَاِلَيْهِ مَاٰبِ ...De ki: "Bana, yalnız Allah'a **kulluk etmem,** O'na ortak koşmamam emredildi. Ben Ancak O'na davet ederim ve dönüşüm de O'nadır**.** Ra’d, 13/36

وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتّٰى يَاْتِيَكَ الْيَقِينُ **Sana ölüm gelinceye kadar Rabbine ibadet et.** Hicr, 15/99

... وَقَضٰى رَبُّكَ اَلَّا تَعْبُدُوا اِلَّا اِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا Rabbin, kendisinden başkasına asla **ibadet** ve kulluk etmemenizi, anaya-babaya iyi davranmanızı kesin olarak emretti… İsrâ, 17/23

قُلْ اِنَّمَا اَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحٰى اِلَىَّ اَنَّمَا اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ اَحَدًا De ki: "Ben de sizin gibi bir insanım; Tanrınızın bir tek Tanrı olduğu bana vahyolunuyor. Kim Rabbine kavuşmayı arzu ediyorsa iyi iş yapsın ve **Rabbine ibadette kimseyi ortak koşmasın."** Kehf, 18/110

رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا Allah göklerin, yerin ve bu ikisi arasındaki tüm varlıkların Rabbidir. O halde sırf O'na **kulluk ediniz** ve bu kulluğun omuzlarına bindirdiği tüm yükümlülüklere katlanınız. O'nun bir benzerini tanıyor musun? Meryem, 19/65

اِنَّنِى اَنَا اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنَا فَاعْبُدْنِى وَاَقِمِ الصَّلٰوةَ لِذِكْرِى Hiç kuşkusuz ben Allah'ım. Benden başka ilah yoktur. Öyleyse **Bana kulluk et. Beni anmak için namaz kıl.** Ta Ha, 20/14

وَلَهُ مَنْ فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ Göklerde ve yerde kimler varsa O'na aittir. O'nun huzurunda bulunanlar, **ibadet hususunda** kibirlenmezler ve yorulmazlar. Enbiya, 21/19

اِنَّ هٰذِهِ اُمَّتُكُمْ اُمَّةً وَاحِدَةً وَاَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ İşte bu, İslam topluluğu bir tek millet olarak sizin topluluğunuzdur. Rabbiniz de yalnız Benim; onun için hep Bana **kulluk** edin! Enbiya, 21/92

اِنَّ فِى هٰذَا لَبَلَاغًا لِقَوْمٍ عَابِدِينَ Şüphesiz bunda/Kur’anda Allah'a **kulluk** eden bir toplum için yeterli bir mesaj vardır. Enbiya, 21/106

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللّٰهَ عَلٰى حَرْفٍ فَاِنْ اَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَاَنَّ بِهِ وَاِنْ اَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلٰى وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةَ ذٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ İnsanlar arasında öylesi de var ki, sınırlı ve somut bir amaç uğruna Allah'a **kulluk** eder. Eğer işleri iyi giderse hoşnut olur. Fakat eğer sınav amaçlı bir sıkıntı ile karşılaşırsa yüzgeri eder, sırt çevirir. Böylesi hem dünyayı hem de ahireti kaybeder ki, işte apaçık hüsran budur. Hac, 22/11

...لِكُلِّ اُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ Biz her topluma bir **ibadet** tarzı belirledik… Hac, 22/67

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ Onlar, Allah’ı bırakıp, hakkında hiçbir belge indirmediği ve kendilerinin de hakkında hiç bir bilgiye sahip olmadıkları şeylere **kulluk** ediyorlar. Zalimler için hiç yardımcı yoktur. Hac, 22/71

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ Ey iman edenler, rükû edin, secde edin, Rabbinize **kulluk** edin ve hayır işleyin ki kurtuluşa eresiniz. Hac, 22/77

وَعَدَ اللّٰهُ الَّذِينَ اٰمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِى الْاَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِى ارْتَضٰى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ اَمْنًا يَعْبُدُونَنِى لَا يُشْرِكُونَ بِى شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذٰلِكَ فَاُولٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ Allah içinizden iman edip iyi ve güzel işler yapanlara kesin olarak söz verdi ki: Daha önce müminleri dünyada hakim kıldığı gibi kendilerini de hakim kılacak, kendileri için beğenip seçtiği İslâm dinini tatbik etme gücü verecek ve yaşadıkları korkulu dönemin arkasından, kendilerini tam bir güvene erdirecektir. Çünkü onlar, yalnız Bana ibadet edip hiçbir şeyi Bana ortak koşmazlar. Artık bundan sonra kim küfrana saparsa, işte onlar yoldan çıkıp Allah’a karşı gelmiş olurlar. Nûr, 24/55

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِى حَرَّمَ اللّٰهُ اِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ يَلْقَ اَثَامًا Onlar, Allah ile beraber başka bir ilaha **kulluk** etmeyen, haksız yere, Allah'ın haram kıldığı cana kıymayan ve zina etmeyen kimselerdir. Kim bunları yaparsa ağır azaba uğrar. Furkan, 25/68

وَاَنْ اَتْلُوَا الْقُرْاٰنَ فَمَنِ اهْتَدٰى فَاِنَّمَا يَهْتَدٖى لِنَفْسِهٖ وَمَنْ ضَلَّ فَقُلْ اِنَّمَا اَنَا مِنَ الْمُنْذِرٖينَ Ve Kur'ân'ı okumam emredildi. Artık kim doğru yola gelirse, yalnız kendisi için gelmiş olur; kim de saparsa ona de ki: Ben sadece uyarıcılardanım. Neml, 27/92

وَلَا تَدْعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ اِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ Allah ile beraber başka bir ilaha **kulluk/ibadet** etme. O'ndan başka ilah yoktur. O'ndan başka her şey yok olacaktır. Hüküm O'nundur ve O'na döndürüleceksiniz. Kasas, 28/88

اِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اَوْثَانًا وَتَخْلُقُونَ اِفْكًا اِنَّ الَّذٖينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِنْدَ اللّٰهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا لَهُ اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ "Siz Allah'ı bırakarak ancak putlara tapıyorsunuz ve yalan uyduruyorsunuz. Allah'ı bırakarak taptıklarınızın size hiçbir rızık vermeye güçleri yetmez. Öyle ise rızkı Allah'ın katında arayın. O'na **kulluk** edin ve O'na şükredin. Siz yalnız O'na döndürüleceksiniz." Ankebut, 29/17

يَا عِبَادِىَ الَّذٖينَ اٰمَنُوا اِنَّ اَرْضٖى وَاسِعَةٌ فَاِيَّاىَ فَاعْبُدُونِ Ey iman edenler! Şüphesiz ki Benim yarattığım bu yeryüzü geniştir. O halde gerektiğinde yurt değiştirmeyi göze alarak sırf **Bana kulluk ediniz.** Ankebut, 29/56

اِنَّمَا يُؤْمِنُ بِاٰيَاتِنَا الَّذٖينَ اِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ Bizim âyetlerimize ancak, kendilerine bu âyetlerle öğüt verildiği zaman secdeye kapanan, kibirlenmeksizin Rablerine hamd ederek tespih edenler inanırlar. Secde, 32/15 *(Secde Ayeti)*

تَتَجَافٰى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ Onlar, korku ve ümitle Rablerine **ibadet** etmek için yataklarından kalkarlar. Kendilerine rızık olarak verdiğimiz şeylerden de Allah için harcarlar. Secde, 32/16

يُولِجُ الَّيْلَ فِى النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِى الَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرٖى لِاَجَلٍ مُسَمًّى ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذٖينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهٖ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمٖيرٍ Allah, geceyi gündüzün içine sokar, gündüzü de gecenin içine sokar. Güneşi ve Ay'ı da koyduğu kanunlara boyun eğdirmiştir. Her biri belirli bir vakte kadar akıp gitmektedir. İşte bu, Allah'tır, Rabbinizdir. Mülk yalnızca O'nundur. Allah'ı bırakıp da **ibadet** ettikleriniz, bir çekirdek zarına bile hükmedemezler. Fâtır, 35/13

اِنَّا اَنْزَلْنَا اِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللّٰهَ مُخْلِصًا لَهُ الدّٖينَ Ey Muhammed! Şüphesiz biz o Kitab'ı sana hak olarak indirdik. Öyle ise sen de dini Allah'a has kılarak O'na **kulluk** et. Zümer, 39/2

اَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ اٰنَاءَ الَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْاٰخِرَةَ وَيَرْجُوا رَحْمَةَ رَبِّهٖ قُلْ هَلْ يَسْتَوِى الَّذٖينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذٖينَ لَا يَعْلَمُونَ اِنَّمَا يَتَذَكَّرُ اُولُوا الْاَلْبَابِ *(Rabbini inkâr eden mi hayırlıdır)* Yoksa gece vakitlerinde, secde halinde ve ayakta, ahiretten korkarak ve Rabbinin rahmetini umarak itaat **ve kulluk eden mi?** De ki: "Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?" Ancak akıl sahipleri öğüt alırlar. Zümer, 39/9

قُلْ اِنّٖى اُمِرْتُ اَنْ اَعْبُدَ اللّٰهَ مُخْلِصًا لَهُ الدّٖينَ De ki: "İçten bir inançla Allah'a bağlanarak yalnız **O'na kulluk etmem emredildi."** Zümer, 39/11

وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونٖى اَسْتَجِبْ لَكُمْ اِنَّ الَّذٖينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتٖى سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرٖينَ Rabbiniz şöyle dedi: "Bana dua edin, duanıza cevap vereyim. **Bana kulluk** etmeyi kibirlerine yediremeyenler aşağılanmış bir halde cehenneme gireceklerdir." Mümin, 40/60

هُوَ الْحَىُّ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصٖينَ لَهُ الدّٖينَ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمٖينَ O diridir. O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. O halde sadece Allah'a itaat ederek **O'na ibadet edin**. Hamd, âlemlerin Rabbine mahsustur. Mümin, 40/65

وَمِنْ اٰيَاتِهِ الَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلّٰهِ الَّذٖى خَلَقَهُنَّ اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاهُ تَعْبُدُونَ Gece, gündüz, güneş ve ay Allah'ın varlığının delillerindendir. Güneşe ve aya secde etmeyin. Eğer gerçekten Allah'a **kulluk** ediyorsanız, onları yaratan Allah'a secde edin. Fussilet, 41/37 *(Secde Ayeti)*

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْاِنْسَ اِلَّا لِيَعْبُدُونِ Ben cinleri ve insanları, ancak bana **kulluk** etsinler diye yarattım. Zariyat, 51/56

اَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ وَاتَّقُوهُ وَاَطٖيعُونِ **Allah'a kulluk edin;** ondan sakının ve bana itaat edin. Nuh, 71/3

وَاَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلّٰهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللّٰهِ اَحَدًا Şüphesiz mescitler, Allah'ındır. O halde, **Allah ile birlikte hiç kimseye kulluk etmeyin.** Cin, 72/18

اِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ اَنَّكَ تَقُومُ اَدْنٰى مِنْ ثُلُثَىِ الَّيْلِ وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَةٌ مِنَ الَّذٖينَ مَعَكَ وَاللّٰهُ يُقَدِّرُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ عَلِمَ اَنْ لَنْ تُحْصُوهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ فَاقْرَؤُا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْاٰنِ عَلِمَ اَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضٰى وَاٰخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِى الْاَرْضِ يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ وَاٰخَرُونَ يُقَاتِلُونَ فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ فَاقْرَؤُا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ وَاَقٖيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَاَقْرِضُوا اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا وَمَا تُقَدِّمُوا لِاَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللّٰهِ هُوَ خَيْرًا وَاَعْظَمَ اَجْرًا وَاسْتَغْفِرُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ Ey peygamber! Senin ve bazı arkadaşlarının, gecenin ya üçte ikisine yakın bölümünü ya yarısını ya da üçte birini ibadetle geçirdiğinizi Rabbin biliyor. Gecenin ve gündüzün sürelerini belirleyen Allah'tır. O bu gece ibadetinin temposuna dayanamayacağınızın farkındadır. Bundan böyle kolayınıza gelecek kadar Kur'an okuyunuz. Aranızda hastalar olacağını, bir bölümünüzün Allah'ın lütfettiği geçim payını elde edebilmek için yeryüzünde oradan oraya koştuğunu, bir bölümünüzün de O'nun yolunda savaştığını Allah biliyor. Öyleyse kolayınıza gelecek kadar Kur'an okuyunuz. Namazı kılınız, zekâtı veriniz, gönüllü olarak ve karşılık beklemeksizin Allah'a borç veriniz. Kendiniz için yaptığınız hayırları ilerde Allah katında daha yararlı ve daha büyük ödüllü olarak bulursunuz. Allah' tan af dileyiniz. Hiç kuşkusuz Allah bağışlayıcı ve merhametlidir. Müzemmil, 73/20

وَمِنَ الَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا Gecenin bir kısmında ona **secde et**; geceleyin de onu uzun uzadıya tespih et. İnsan, 76/26

وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ اِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَةُ ﴿٤﴾ وَمَا اُمِرُوا اِلَّا لِيَعْبُدُوا اللّٰهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُوا الزَّكٰوةَ وَذٰلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ ﴿٥﴾ Kendilerine kitap verilenler, onlara apaçık belge geldikten sonra ayrılığa düştüler. Oysa onlar, doğruya yönelerek, dini yalnız Allah'a has kılarak **O'na kulluk etmek**, namazı kılmak ve zekâtı vermekle emrolunmuşlardı. İşte dosdoğru din de budur. Beyyine, 98/4-5

İBRET ALMAK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِى الْاَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ Sizden önce de yasalar uygulanmıştır. **Yeryüzünde gezin dolaşın da** yalanlayanların sonunun nasıl olduğunu bir görün. Al-i İmran, 3/137

اَلَمْ يَرَوْا كَمْ اَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَكَّنَّاهُمْ فِى الْاَرْضِ مَا لَمْ نُمَكِّنْ لَكُمْ وَاَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَارًا وَجَعَلْنَا الْاَنْهَارَ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهِمْ فَاَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَاَنْشَاْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا اٰخَرِينَ **Kendilerinden önce nice yurt ve medeniyeti yerle bir ettiğimizi görmediler mi?** Biz onlara, size vermediğimiz imkânları vermiş, gökten bol bol yağmur indirmiş, ayaklarının altından ırmaklar akıtmıştık. Ama günahlarından ötürü onları imha ettik ve onların peşinden başka bir nesil yarattık. En'âm, 6/6

قُلْ سِيرُوا فِى الْاَرْضِ ثُمَّ انْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ De ki: **"**Yeryüzünde gezin dolaşın da Peygamberleri yalanlayanların **sonu nasıl olmuş bir görün."** En'âm, 6/11

اِنَّ اللّٰهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوٰى يُخْرِجُ الْحَىَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَىِّ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ فَاَنّٰى تُؤْفَكُونَ Şüphesiz Allah, taneyi ve çekirdeği yarıp filizlendirendir. Ölüden diriyi çıkarır. Diriden de ölüyü çıkarandır. İşte Allah budur. Nasıl olur da bu gerçeği **görmezlikten** geliyorsunuz? En'âm, 6/95

قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ اَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِىَ فَعَلَيْهَا وَمَا اَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ Hiç kuşkusuz size Rabbinizden birçok uyarıcı kanıtlar, açık belgeler geldi. Kim bunları **görürse,** kendi lehine ve kim bunlara karşı göz yumarsa kendi aleyhine davranmış olur. Ben sizin başınızda bekçi değilim. En'âm, 6/104

اَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِى مَلَكُوتِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللّٰهُ مِنْ شَيْءٍ وَاَنْ عَسٰى اَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ اَجَلُهُمْ فَبِاَىِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ **Hiç düşünmezler mi** göklerin ve yerin hükümranlığını, o muazzam saltanatı? Düşünmezler mi Allah'ın yarattığı herhangi bir varlıktaki ilahî düzenlemeyi? Bunları düşünmezlerse bari ecellerinin yaklaşmış olabileceği ihtimalini düşünsünler? Peki, bundan sonra artık hangi söze inanacaklar? A'raf, 7/185

قُلِ انْظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا تُغْنِى الْاٰيَاتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ De ki: "Göklerde ve yerde neler var, **bir baksanıza."** Ama âyetler ve uyarılar, inanmayan bir topluma bir fayda sağlamaz. Yunus, 10/101

وَكَاَيِّنْ مِنْ اٰيَةٍ فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ Göklerde ve yerde Allah'ın birliğini, kudret ve azametini gösteren nice belgeler vardır ki, **yanlarından yüzlerini çevirerek geçerler.** Yusuf, 12/105

اَفَلَمْ يَسِيرُوا فِى الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَدَارُ الْاٰخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا اَفَلَا تَعْقِلُونَ...Yeryüzünde dolaşıp da, kendilerinden önce gelenlerin **akıbetlerinin nasıl olduğuna bakmadılar mı?** Elbette ahiret yurdu Allah 'a karşı gelmekten sakınanlar için daha iyidir. Hâlâ aklınızı kullanmıyor musunuz? Yusuf, 12/109

وَهُوَ الَّذِى مَدَّ الْاَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِىَ وَاَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشِى الَّيْلَ النَّهَارَ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ Yeri döşeyen, onda oturaklı dağlar ve ırmaklar yaratan ve orada bütün meyvelerden çifter çifter yaratan O'dur. Geceyi de gündüzün üzerine O örtüyor. **Elbet bunlarda düşünen bir toplum için ibretler vardır.** Ra'd, 13/3

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِى كُلِّ اُمَّةٍ رَسُولًا اَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللّٰهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِى الْاَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ Andolsun ki biz her millete, Allah'a kulluk edin, Şeytan'dan uzaklaşın diye bir peygamber gönderdik; Kimini Allah doğru yola iletti, kimi de sapıklığı hak etti. Yeryüzünde geziniz de peygamberlerini yalanlayanların **sonunun ne olduğunu bir görün.** Nahl, 16/36

وَاِنَّ لَكُمْ فِى الْاَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِى بُطُونِهِ مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبَنًا خَالِصًا سَائِغًا لِلشَّارِبِينَ Sizin için süt hayvanlarında da **ibret dersi vardır.** Onların karınlarındaki posa ile kan arasından size halis ve tatlı içimli bir besin kaynağı olan sütü içiririz. Nahl, 16/66

اَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِى مَسَاكِنِهِمْ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِاُولِى النُّهٰى Bizim, onlardan önce nice nesilleri yok etmiş olmamız sizleri **yola getirmedi mi?** Halbuki onların yurtlarında gezip dolaşırlar. Bunda, elbette ki akıl sahipleri için nice ibretler vardır. Ta-Ha, 20/128

اَفَلَمْ يَسِيرُوا فِى الْاَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا اَوْ اٰذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَاِنَّهَا لَا تَعْمَى الْاَبْصَارُ وَلٰكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِى فِى الصُّدُورِ Peki, yer yüzünde gezip **dolaşmıyorlar mı ki,** orada olup biteni kalpleri kavrasın ve kulakları işitsin? Ne var ki, onların gözleri kör değil; kör olan, göğüslerdeki kalpler! Hac, 22/46

لَقَدْ وُعِدْنَا هٰذَا نَحْنُ وَاٰبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ اِنْ هٰذَا اِلَّا اَسَاطِيرُ الْاَوَّلِينَ ﴿٦٨﴾ قُلْ سِيرُوا فِى الْاَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٦٩﴾ "Andolsun, bizler de bizden önce babalarımız da bununla tehdit edilmiştik. Bu, öncekilerin masallarından başka bir şey

değildir.” Dediler. De ki: "Yeryüzünde dolaşın da böyle diyerek günaha gömülüp gitmiş olanların **sonunu görün!"** Neml, 27/68-69

قُلْ سِيرُوا فِى الْاَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ بَدَاَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللّٰهُ يُنْشِئُ النَّشْاَةَ الْاٰخِرَةَ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ De ki “**Yeryüzünde gezin de** Allah'ın canlıları ilk kez nasıl yarattığını görün.” Allah bu yaratma işlemini ilerde bir kere daha tekrarlayacaktır. Hiç kuşkusuz Allah'ın her şeye gücü yeter. Ankebut, 29/20

اَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِى اَنْفُسِهِمْ مَا خَلَقَ اللّٰهُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا اِلَّا بِالْحَقِّ وَاَجَلٍ مُسَمًّى وَاِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ بِلِقَائِ رَبِّهِمْ لَكَافِرُونَ Kendi kendilerine hiç **düşünmediler mi ki,** Allah göklerde, yerde ve bu ikisi arasında bulunan her şeyi ancak hak ve belirli bir süre ile yaratmıştır. İnsanların çoğu, Rab’lerine kavuşmayı inkâr ederler. Rum, 30/8

اَوَلَمْ يَسِيرُوا فِى الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا اَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَاَثَارُوا الْاَرْضَ وَعَمَرُوهَا اَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ **Yeryüzünde gezip dolaşmıyorlar mı?** Böylece kendilerinden öncekilerin nasıl bir sona uğradıklarını görsünler. Onlar, güç bakımından kendilerinden daha üstündüler, yeryüzün- de daha derin izler bırakmışlardı ve dünyayı daha iyi imar etmişlerdi. Rum, 30/9

قُلْ سِيرُوا فِى الْاَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ De ki: **"Dünyayı dolaşın** da sizden öncekilerin sonunun nasıl olduğuna **bir bakın**! Onların çoğu Allah'a ortak koşan toplumlardı. Rum, 30/42

اَوَلَمْ يَسِيرُوا فِى الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوا اَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ فِى السَّمٰوَاتِ وَلَا فِى الْاَرْضِ اِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا Bunlar yeryüzünde gezip de kendilerinden öncekilerin sonunun **nasıl olduğunu görmediler mi?** Oysa onlar kendilerinden daha güçlüydüler. Göklerde ve yeryüzünde Allah ile başa çıkabilecek hiçbir güç yoktur. Hiç kuşkusuz O her şeyi bilir ve gücü her şeye yeter. Fatır, 35/44

اَوَ لَمْ يَسِيرُوا فِى الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا هُمْ اَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَاٰثَارًا فِى الْاَرْضِ فَاَخَذَهُمُ اللّٰهُ بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَاقٍ Onlar yeryüzünde dolaşıp, kendilerinden öncekilerin akıbetlerinin **nasıl olduğuna bakmadılar mı?** Onlar, kendilerinden daha güçlü ve yer yüzündeki eserleri daha üstündü. Böyle iken Allah, günahları sebebiyle onları yakaladı da Allah’ın azabından koruyacak hiç kimse olmadı. Mümin, 40/21

اَفَلَمْ يَسِيرُوا فِى الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا اَكْثَرَ مِنْهُمْ وَاَشَدَّ قُوَّةً وَاٰثَارًا فِى الْاَرْضِ فَمَا اَغْنٰى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ Onlar hiç yeryüzünde dolaşıp kendilerinden önce yaşamış olanlarının **sonunun ne olduğuna bakmazlar mı?** Onlar sayı- ca daha çok, kuvvetçe daha zorlu ve yeryüzündeki eserler bakımından daha üstün idiler. Ama kazanmış olduk- ları şeyler, kendilerine hiçbir yarar sağlamadı. Mümin, 40/82

اَفَلَمْ يَنْظُرُوا اِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ ﴿٦﴾ وَالْاَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَاَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَاَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ﴿٧﴾ تَبْصِرَةً وَذِكْرٰى لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ ﴿٨﴾ **Üstlerindeki göğe bakmazlar mı?** Onu nasıl bina ettik, nasıl donattık! Onda hiçbir dü- zensizlik ve eksiklik yoktur. Yeryüzünü de döşedik ve oraya sabit dağlar koyduk. Orada gönül açan her türden bitkiler yetiştirdik. Bütün bunları, Allah'a yönelen her kulun, gönül gözünü açmak, ve ona ibret vermek için yaptık. Kaf, 50/6-7-8

وَفِى الْاَرْضِ اٰيَاتٌ لِلْمُوقِنِينَ ﴿٢٠﴾ وَفِى اَنْفُسِكُمْ اَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٢١﴾ Kesin inanmak isteyenler için yeryüzünde **birçok deliller vardır.** Bizzat kendi varlıklarınızda da böyle deliller vardır. Zariyat, 51/20-21

اَفَلَا يَنْظُرُونَ اِلَى الْاِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ﴿١٧﴾ وَاِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ﴿١٨﴾ وَاِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ﴿١٩﴾ وَاِلَى الْاَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ﴿٢٠﴾ İnsanlar devenin nasıl yaratıldığına, göğün nasıl yükseltildiğine, dağların nasıl dikildiğine, yeryüzünün nasıl yayıldığına **bir bakmazlar mı?** Gaşiye, 88/17-18-19-20

İFTİRA

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ اِلَّا اَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ وَغَرَّهُمْ فِى دِينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ Bu, onların: "Ateş bize sayılı günler dışında kesinlikle dokunmayacak" demelerindendir. Onların bu **iftiraları**, dinleri konusunda kendilerini yanılgıya düşür- müştür. Ali İmran, 3/24

فَمَنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ فَاُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ Artık bundan sonra kim Allah'a karşı yalan uydurup **iftira düzerse**, işte onlar, zalim olanlardır. Ali İmran, 3/94

وَاِنْ اَرَدْتُمُ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَكَانَ زَوْجٍ وَاٰتَيْتُمْ اِحْدٰيهُنَّ قِنْطَارًا فَلَا تَاْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا اَتَاْخُذُونَهُ بُهْتَانًا وَاِثْمًا مُبِينًا Bir eşi bırakıp yerine bir başka eşi almak isterseniz, onlardan öncekine yüklerle mal ve para vermiş olsanız bile ondan hiçbir şey almayın. Ona **iftira ederek** ve apaçık bir günaha girerek verdiğinizi alacak mısınız? Nisa, 4/20

اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغْفِرُ اَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدِ افْتَرٰى اِثْمًا عَظِيمًا Gerçekten, Allah, Kendisi'ne şirk koşulmasını bağışlamaz. Bunun dışında kalanı ise, dilediğini bağışlar. Kim Allah'a şirk koşarsa, doğrusu büyük bir günahla **iftira** etmiş olur. Nisa, 4/48

وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً اَوْ اِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهِ بَرِيئًا فَقَدِ احْتَمَلَ بُهْتَانًا وَاِثْمًا مُبِينًا Kim bir kusur ya da bir suç işler de onu bir masumun üzerine atarsa **açık bir iftira,** bir günah yükünün altına girmiş olur. Nisa, 4/112

وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِاٰيَاتِهِ اِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ Allah'a karşı yalan uydurup **iftira düzenden** veya O'nun ayetlerini yalanlayandan daha zalim kimdir? O zalimler kurtuluşa eremezler. En'am, 6/21

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا اَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللّٰهُ افْتِرَاءً عَلَى اللّٰهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ Çocuklarını hiçbir bilgiye dayanmaksızın akılsızca öldürenler ile Allah'a karşı yalan yere **iftira düzüp** Allah'ın kendilerine rızık olarak verdiklerini haram kılanlar elbette hüsrana uğramışlardır. Onlar, gerçekten şaşırıp sapmışlardır ve doğru yolu bulamamışlardır. En'am, 6/140

فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا لِيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ... Hiçbir bilgiye dayanmaksızın insanları saptırmak için Allah'a karşı yalan uydurup **iftira düzenden** daha zalim kimdir? Şüphesiz Allah, zalimler topluluğunu hidayete erdirmez. En'am, 6/144

فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِاٰيَاتِهِ... Allah'a **iftira eden** ya da O'nun ayetlerini yalanlayanlardan daha zalim kim olabilir?... A'raf, 7/37

وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اِنَّ اللّٰهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ Allah hakkında yalan uydurup **iftira edenler** kıyamet gününü ne sanırlar? Şüphesiz Allah insanlara bol nimet ve geniş yardım bahşedendir. Ne yazık ki onların çoğu şükretmezler. Yunus, 10/60

قُلْ اِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ De ki: "Allah hakkında yalan uydurup **iftira edenler**, kurtuluşa ermezler." Yunus, 10/69

اِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لُعِنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ Namuslu iffetli hiç bir şeyden habersiz, mü'min kadınlara zina suçu isnat edip **iftira atanlar**, dünyada ve ahirette lanetlenmişlerdir. Ve onlar için büyük bir azap vardır. Nur, 24/23

وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ اَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْكَافِرِينَ Allah hakkında yalan uydurup **iftira** edenlerden veya kendisine hak geldiği zaman onu yalan sayandan daha zalim kimdir? İnkâr edenlere cehennem içinde bir konaklama yeri mi yok? Ankebut, 29/68

وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بِغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا فَقَدِ احْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَاِثْمًا مُبِينًا Mü'min erkek ve kadınları, yapmadıkları bir şeyle suçlayıp İncitenler, **iftira** etmiş ve apaçık bir günah yüklenmiş olurlar. Ahzab, 33/58

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَاٍ فَتَبَيَّنُوا اَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلٰى مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ Ey iman edenler! Özü sözü bozuk birisi size bir haber getirdiğinde, hemen araştırıp inceleyin/delil arayın! Yoksa bilgisizce bir topluluğu **suçlar da** yapmış olduğunuza pişman olursunuz. Hucurat, 49/6

İHANET/HAİNLİK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ اَنْ يَغُلَّ وَمَنْ يَغْلُلْ يَاْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ثُمَّ تُوَفّٰى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ Hiç bir peygambere, **emanete ihanet** yaraşmaz. Kim ihanet ederse, kıyamet günü ihanet ettiğiyle gelir. Sonra her nefis ne kazandıysa, kendisine eksiksiz olarak ödenir. Onlar haksızlığa uğratılmazlar. Al-i İmran, 3/161

اِنَّا اَنْزَلْنَا اِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا اَرٰيكَ اللّٰهُ وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِنِينَ خَصِيمًا Biz sana, hakikati ortaya koyan bu Kitabı indirdik ki insanlar arasında Allah'ın sana öğrettiğine göre hüküm verebilesin. O halde **ihanet edenlerin savunucusu olma.** Nisa, 4/105

وَلَا تُجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَانُونَ اَنْفُسَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ خَوَّانًا اَثِيمًا Kendi benliklerine **ihanet edenleri** savunma. Zira Allah, hiçbir haini, hiç bir günahkarı sevmez. Nisa, 4/107

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَخُونُوا اللّٰهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا اَمَانَاتِكُمْ وَاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ Ey iman edenler! **Allah'a ve Peygamber'e hainlik etmeyin.** Yoksa üstlendiğiniz emanetlere bile bile ihanet etmiş olursunuz. Enfal, 8/27

وَاِمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ خِيَانَةً فَانْبِذْ اِلَيْهِمْ عَلٰى سَوَاءٍ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْخَائِنِينَ Antlaşma yaptığın bir kavmin **hainlik** yapmasından korkarsan, sen de onlarla yaptığın antlaşmayı aynı şekilde bozduğunu kendilerine bildir. Çünkü Allah, hainleri sevmez. Enfal, 8/58

وَاِنْ يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا اللّٰهَ مِنْ قَبْلُ فَاَمْكَنَ مِنْهُمْ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ Eğer sana **ihanet** etmek isterlerse, onlar daha önce Allah'a da ihanet etmişlerdi; böylece O da, onların 'bozguna uğramaları için sana imkân vermişti.' Allah, bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir. Enfal, 8/71

اِنَّ اللّٰهَ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ اٰمَنُوا اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ Hiç kuşkusuz Allah müminleri destekler ve savunur; yine hiç şüphesiz Allah hiçbir **haini,** hiçbir nankörü sevmez. Hac, 22/38

يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْاَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ **Allah, gözlerin hain bakışını ve kalplerin gizlediğini bilir.** Mümin, 40/19

ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَاَتَ نُوحٍ وَامْرَاَتَ لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللّٰهِ شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّاخِلِينَ Allah inkâr edenlere, Nuh'un karısı ile Lut'un karısını misal verdi. Onlar, kullarımızdan iki salih kişinin

nikâhında iken onlara **hainlik** ettiler: Kocaları Allah'tan gelen hiçbir şeyi onlardan savamadı. Bu iki kadına: "Haydi, ateşe girenlerle beraber siz de girin!" denildi. Tahrim, 66/10

İHLAS/SAMİMİYET

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اِنَّنَا اٰمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٦﴾ اَلصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْاَسْحَارِ ﴿١٧﴾ Onlar: **"Rabbimiz, biz, kesin olarak iman ettik**. Bizim günahlarımızı bağışla ve bizi ateşin azabından koru" diyenlerdir. Bunlar; sabredenler, sadık olanlar, gönülden boyun eğenler, sadaka verenler ve seher vakitlerinde bağışlanma dileyenlerdir. Al-i İmran, 3/16-17

قُلْ اَمَرَ رَبّى بِالْقِسْطِ وَاَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدّينَ كَمَا بَدَاَكُمْ تَعُودُونَ De ki: "Rabbim adaleti emretti. Her secde yerinde yüzlerinizi O'na doğrultun. Dini Allah'a has kılarak **içten bir inançla** O'na ibadet edin. Başlangıçta sizi nasıl yarattıysa yine o şekilde O'na döneceksiniz. A'raf, 7/29

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطَرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ Yurtlarından **çalım satarak,** halka gösteriş yaparak sefere çıkan ve insanları Allah yolundan alıkoyanlar gibi olmayınız. Şüphe yok ki, Allah onların bütün yaptıklarını bilgisi ile kuşatmıştır. Enfal, 8/47

اَلتَّائِبُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّائِحُونَ الرَّاكِعُونَ السَّاجِدُونَ الْاٰمِرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللّٰهِ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ Allah ile bu alışverişi yapanlar, ki tövbe edenler, sırf Allah'a kulluk edenler, hamd edenler, Allah yolunda geziye çıkanlar, rükua varanlar, secde edenler, iyiyi emrederek kötülükten sakındıranlar, Allah'ın koyduğu **sınırları gözetenlerdir.** Müminleri müjdele! Tövbe, 9/112

اِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ هُمْ بِاٰيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٨﴾ وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾ وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا اٰتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ اَنَّهُمْ اِلٰى رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ ﴿٦٠﴾ اُولٰئِكَ يُسَارِعُونَ فِى الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ ﴿٦١﴾ Rablerine olan **saygıdan dolayı** kötülükten sakınanlar; Rablerinin âyetlerine inananlar; ortak koşmayanlar, ve Rablerine döneceklerini bildikleri için yapmakta oldukları işleri kalpleri çarparak yapanlar; İşte onlar, iyiliklere koşuşurlar ve iyilik için yarışırlar. Mü'mi nun, 23/57…61

اَحَسِبَ النَّاسُ اَنْ يُتْرَكُوا اَنْ يَقُولُوا اٰمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ İnsanlar, sadece **"İnandık!"** demeleriyle bırakılacaklarını ve sınava çekilmeyeceklerini mi sanıyorlar? Ankebut, 29/2

اِنْ تُبْدُوا شَيْئًا اَوْ تُخْفُوهُ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا Siz bir şeyi **açığa vursanız da gizleseniz de**, biliniz ki Allah her şeyi hakkıyla bilendir. Ahzab, 33/54

وَمَا تُجْزَوْنَ اِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٩﴾ اِلَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٤٠﴾ اُولٰئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَعْلُومٌ ﴿٤١﴾ Ve yalnız, yapıp ettiklerinizin karşılığıyla cezalandırılacaksınız. Ancak Allah'ın iyi niyetli, gösterişten uzak, **samimi kulları** müstesna. İşte onlar için belli bir rızık vardır. Saffat, 37/39-40-41

اِنَّا اَنْزَلْنَا اِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللّٰهَ مُخْلِصًا لَهُ الدّينَ Ey Muhammed! Şüphesiz ki, Kitab'ı sana hak olarak indirdik. O halde sen de dini Allah'a has kılarak **ihlas ile kulluk et**. Zümer, 39/2

قُلْ اِنّى اُمِرْتُ اَنْ اَعْبُدَ اللّٰهَ مُخْلِصًا لَهُ الدّينَ De ki "**İçten bir inançla** Allah'a bağlanarak yalnız O'na kulluk etmekle emrolundum; Zümer, 39/11

قُلِ اللّٰهَ اَعْبُدُ مُخْلِصًا لَهُ دِينى De ki: "**İçten bir inançla** yalnız O'na bağlanarak O'na kulluk ederim." Zümer, 39/14

فَادْعُوا اللّٰهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ O halde sizler, ihlasla/dininde **samimi olarak** hep Allah'a ibadet edin; isterse kafirler hoşlanmasınlar. Mümin, 40/14

هُوَ الْحَيُّ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدّينَ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ O, diridir. O'ndan başka ilâh yoktur. O hâlde sadece Allah'a itaat ederek **içtenlikle O'na ibadet edin.** Hamd, âlemlerin Rabbine mahsustur. Mümin, 40/65

İHSAN/ LÜTUF/İKRAM

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

صِرَاطَ الَّذِينَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالّينَ Kendilerine **lütuf** ve **ikramda** bulunduğun kimselerin yolunu; gazaba uğramışların ve sapmışların yolunu değil! Fatiha, 1/7.

ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ فَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ Sonra sözünüzden dönmüştünüz. Eğer sizin üzerinizde Allah'ın **ihsanı** ve rahmeti olmasaydı zarara uğrayanlardan olurdunuz. Bakara, 2/64

...قُلْ اِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللّٰهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ De ki: **Lütuf ve ihsan** Allah'ın elindedir. Onu dilediğine verir. Allah'ın rahmeti geniştir ve O her şeyi hakkıyla bilir. Ali İmran, 3/73

فَاَمَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفّيهِمْ اُجُورَهُمْ وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَاَمَّا الَّذِينَ اسْتَنْكَفُوا وَاسْتَكْبَرُوا فَيُعَذّبُهُمْ عَذَابًا اَلِيمًا وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا İman edip iyi işler yapanlara Allah ödüllerini tam olarak verecek ve onlara lütfundan daha fazlasını da **ihsan** edecektir. Kulluğundan yüz çeviren ve kibirlenenlere gelince onlara acı bir şekilde azap edecektir. Onlar, kendileri için Allah'tan başka ne bir dost ve ne de bir yardımcı bulurlar. Nisa, 4/173

كُلًّا نُمِدُّ هٰؤُلَاءِ وَهٰؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا Hepsine; (dünyayı isteyenlere de, ahireti isteyenlere de) Rabbinin **ihsanından** veririz. Rabbinin ihsanını kısıtlanmış değildir. Isra, 17/20

وَيَبْقٰى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ Azamet ve **ikram** sahibi Rabbinin zâtı bâki kalacak. Rahman, 55/27

تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِى الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ Azamet ve **ikram** sahibi Rabbinin adı yücelerden yücedir. Rahman, 55/78

وَابْتَغِ فِيمَا اٰتٰيكَ اللّٰهُ الدَّارَ الْاٰخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَاَحْسِنْ كَمَا اَحْسَنَ اللّٰهُ اِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفَسَادَ فِى الْاَرْضِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ Allah'ın sana verdiğiyle ahiret yurdunu ara, dünyadan da nasibini unutma. Allah'ın sana **ihsan** ettiği gibi, sende ihsanda bulun ve yeryüzünde bozgunculuk arama. Çünkü Allah, bozguncuları sevmez. Kasas, 28/77

فَاَمَّا الْاِنْسَانُ اِذَا مَا ابْتَلٰيهُ رَبُّهُ فَاَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّى اَكْرَمَنِ İnsan var ya, Rabbi kendisini imtihan edip de **ikramda** bulunduğunda ve bol nimet verdiğinde "Rabbim bana ikram etti" der. Fecr, 89/15

كَلَّا بَلْ لَا تُكْرِمُونَ الْيَتِيمَ Hayır! Doğrusu siz yetime **ikram** etmiyorsunuz, Fecr, 89/17

İÇKİ-KUMAR

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا اِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَاِثْمُهُمَا اَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا **Sana içki ve kumar** hakkında soru sorarlar. De ki; Onların ikisinde de büyük günah vardır. İnsanlara bazı yararları olsa da günahları yararlarından büyüktür… Bakara, 2/219

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْاَنْصَابُ وَالْاَزْلَامُ رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ Ey iman edenler! Sarhoşluk veren **her türlü içki, kumar,** putlara kurban kesilen sunaklar, fal okları, bunlar şeytan işi birer pisliklerdir. Onlardan kaçının ki kurtuluşa eresiniz. Maide, 5/90

اِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ اَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِى الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَعَنِ الصَّلٰوةِ فَهَلْ اَنْتُمْ مُنْتَهُونَ Şeytan **içki ve kumar** yolu ile aranıza kin ve düşmanlık tohumları ekmek, sizi Allah'ı anmaktan ve namazdan alıkoymak ister. Artık bunlara son veriyorsunuz değil mi? Maide, 5/91

İFFET/NAMUS

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ O müminler ki, **ırzlarını korurlar**. Mü'minun, 23/5

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ اَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذٰلِكَ اَزْكٰى لَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ Mümin erkeklere söyle; harama bakmaktan **sakınsınlar ve mahrem yerlerini korusunlar.** Bu onlar için en güvenceli arınma yoludur. Hiç şüphesiz onlar ne yaparsa Allah ondan haberdardır. Nur, 24/3

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ اَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ اِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلٰى جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ اِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ اَوْ اٰبَائِهِنَّ اَوْ اٰبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ اَوْ اَبْنَائِهِنَّ اَوْ اَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ اَوْ اِخْوَانِهِنَّ اَوْ بَنِى اِخْوَانِهِنَّ اَوْ بَنِى اَخَوَاتِهِنَّ اَوْ نِسَائِهِنَّ اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُنَّ اَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ اُولِى الْاِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ اَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلٰى عَوْرَاتِ النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بِاَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا اِلَى اللّٰهِ جَمِيعًا اَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ Mümin kadınlara da söyle; onlar da harama bakmaktan **sakınsınlar, mahrem yerlerini korusunlar.** Kendiliğinden görünenler dışındaki süslerini/vücutlarını teşhir etmesinler. Başörtülerini göğüslerini örtecek bir tarzda omuzlarından aşağıya doğru salsınlar. Güzelliklerini kocalarından, babalarından, kayınbabalarından, öz oğullarından, üvey oğullarından, erkek kardeşlerinden, erkek kardeşlerinin oğullarından, kız kardeşlerinin oğullarından, Müslüman kadınlardan, elleri altındaki kölelerden, cinsel arzuları sönmüş erkek hizmetçilerden, henüz cinsel arzuları uyanmamış erkek çocuklarından başka hiç kimseye göstermesinler. Gizledikleri süslerin bilinmesi için ayaklarını yere vurmasınlar. Ey mü'minler, topluca Allah'a tevbe edin ki kurtuluşa eresiniz. Nur, 24/31

يَا اَيُّهَا النَّبِىُّ اِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعْنَكَ عَلٰى اَنْ لَا يُشْرِكْنَ بِاللّٰهِ شَيْـًٔا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ اَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَاْتِينَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ بَيْنَ اَيْدِيهِنَّ وَاَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِينَكَ فِى مَعْرُوفٍ فَبَايِعْهُنَّ وَاسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ Ey Peygamber! Mümin kadınlar bundan böyle; Allah'a hiç bir şeyi ortak koşmamak, hırsızlık yapmamak, **zina etmemek,** çocuklarını öldürmemek, elleriyle ayakları arasında bir yalan uydurmamak, *(gayr-ı meşru bir çocuk dünyaya getirip onu kocasına mal etmemek gibi)* bildireceğin herhangi bir konuda sana karşı gelmemek hususlarında sana teslimiyetle söz verirlerse, onların söz ve teslimiyetlerini kabul et. Allah'tan onların geçmiş günahlarını affetmesini dile! Çünkü Allah çok bağışlayıcıdır, rahmet kaynağıdır. Mümtehine, 60/12

وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ O müminler ki, **cinsel organlarını korurlar.** Meariç, 70/29

İLİM

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

...وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ اَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِى جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَلِىٍّ وَلَا نَصِيرٍ Sana gelen bunca **ilimden** sonra onların arzu ve tutkularına uyacak olursan, senin için Allah'tan ne bir dost vardır, ne de bir yardımcı. Bakara, 2/120

شَهِدَ اللّٰهُ اَنَّهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ وَالْمَلٰئِكَةُ وَاُولُوا الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ Allah, gerçekten Kendisi'nden başka İlah olmadığına şahitlik etti; melekler ve **ilim sahipleri** de O'ndan başka İlah olmadığına adaletle şahitlik ettiler. Aziz ve Hakim olan O'ndan başka İlah yoktur. Ali İmran, 3/18

اِنَّ الدّ۪ينَ عِنْدَ اللّٰهِ الْاِسْلَامُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذ۪ينَ اُوتُوا الْكِتَابَ اِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاۤءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ فَاِنَّ اللّٰهَ سَر۪يعُ الْحِسَابِ Hiç şüphesiz din, Allah Katında İslam'dır. Kitap verilenler, ancak kendilerine **ilim** geldikten sonra, aralarındaki "kıskançlık ve hakka başkaldırma" yüzünden ayrılığa düştüler. Kim Allah'ın ayetlerini inkâr ederse, bilsin ki gerçekten Allah, hesabı pek çabuk görendir. Ali İmran, 3/19

لٰكِنِ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُق۪يم۪ينَ الصَّلٰوةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ اُولٰئِكَ سَنُؤْت۪يهِمْ اَجْرًا عَظ۪يمًا Ancak onlardan/Yahudi'lerden **ilimde** derinleşenler ile müminler, sana indirilene ve senden önce indirilene inanırlar. Namazı dosdoğru kılanlar, zekâtı verenler, Allah'a ve ahiret gününe inananlar; işte Biz bunlara büyük bir ödül vereceğiz. Nisa, 4/162

يَشَاۤءَ رَبّ۪ي شَيْـًٔا وَسِعَ رَبّ۪ي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا اَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ...Rabbim, **ilimi** ile her şeyi kuşatmıştır. Yine de öğüt alıp düşünmeyecek misiniz?" En'am, 6/80

وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ اَمْرِ رَبّ۪ي وَمَا اُوت۪يتُمْ مِنَ الْعِلْمِ اِلَّا قَل۪يلًا Sana ruhtan sorarlar; de ki: "Ruh, Rabbimin emrindendir, size bu **ilimden** yalnızca az bir şey verilmiştir." İsra, 17/85

اِنَّمَا اِلٰهُكُمُ اللّٰهُ الَّذ۪ي لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا "Sizin İlahınız yalnızca Allah'tır ki, O'nun dışında İlah yoktur. O, **ilim** bakımından her şeyi kuşatmıştır." Ta-ha, 20/98

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا دَاوُ۫دَ وَسُلَيْمٰنَ عِلْمًا وَقَالَا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذ۪ي فَضَّلَنَا عَلٰى كَث۪يرٍ مِنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِن۪ينَ Andolsun, Davud'a ve Süleyman'a **ilim** verdik: "Bizi inanmış kullarından birçoğundan üstün kılan Allah'a hamd olsun." dediler. Neml, 27/15

وَلَمَّا بَلَغَ اَشُدَّهُ وَاسْتَوٰى اٰتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِن۪ينَ Musa erginlik çağına ulaşıp olgunlaşınca, ona bir 'hüküm ve hikmet' ve **ilim** verdik. Biz iyilikte bulunanları işte böyle ödüllendiririz. Kasas, 28/14

قَالَ اِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللّٰهِ وَاُبَلِّغُكُمْ مَا اُرْسِلْتُ بِه۪ وَلٰكِنّ۪ي اَرٰيكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ Hud dedi ki: "**İlim** ancak Allah Katındadır. Ben size, bana gönderilen şeyi duyuruyorum. Fakat görüyorum ki siz, bilgisiz bir topluluksunuz. Ahkaf, 46/23

İMAN

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

a) Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine ve ahirete iman:

وَالَّذ۪ينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَبِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ İnananlar; sana indirilene de, senden önce indirilenlere de inanırlar. Ahirete de **kesin olarak inanırlar**. Bakara, 2/4

وَاٰمِنُوا بِمَا اَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوا اَوَّلَ كَافِرٍ بِه۪ وَلَا تَشْتَرُوا بِاٰيَات۪ي ثَمَنًا قَل۪يلًا وَاِيَّايَ فَاتَّقُونِ Elinizin altındaki Tevrat'ı onaylayıcı olarak indirmiş olduğum **Kur'an'a inanın;** onu inkâr edenlerin ilki olmayın; ayetlerimi bir kaç para karşılığında satmayın; yalnız benden korkup çekinin. Bakara, 2/41

اِنَّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَالَّذ۪ينَ هَادُوا وَالنَّصَارٰى وَالصَّابِـ۪ٔينَ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ Şüphe yok ki, iman edenler, Yahudiler, Hıristiyanlar ve Sabiiler; bunlardan her kim Allah'a ve ahiret gününe gerçekten iman eder ve iyi bir amel işlerse, elbette bunların Rableri yanında mükafatları vardır. Bunlara bir korku yoktur ve bunlar mahzun da olmayacaklardır. Bakara, 2/62

وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْز۪ي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْـًٔا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ Hiç kimsenin başkası adına bir şey ödeyemeyeceği, hiç kimseden fidye kabul edilmeyeceği, hiç kimseye şefaatin yarar sağlayamayacağı ve böylelerinin hiçbir yerden yardım görmeyeceği günden **korkun.** Bakara, 2/123

قُولُوا اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَمَا اُنْزِلَ اِلَيْنَا وَمَا اُنْزِلَ اِلٰٓى اِبْرٰه۪يمَ وَاِسْمٰع۪يلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ وَالْاَسْبَاطِ وَمَا اُو۫تِيَ مُوسٰى وَع۪يسٰى وَمَا اُو۫تِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ Deyiniz ki, "Biz, **Allah'a iman ettik** ve bize ne indirildiyse İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakup 'a ve torunlarına ne indirildiyse, Musa'ya ve İsa 'ya ne indirildiyse ve bütün peygamberlere Rablerinden ne verildiyse hepsine iman ettik. Biz onların arasında fark gözetmeyiz ve biz ancak O'na boyun eğen Müslümanlarız." Bakara, 2/136

فَاِنْ اٰمَنُوا بِمِثْلِ مَا اٰمَنْتُمْ بِه۪ فَقَدِ اهْتَدَوْا وَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا هُمْ ف۪ي شِقَاقٍ فَسَيَكْف۪يكَهُمُ اللّٰهُ وَهُوَ السَّم۪يعُ الْعَل۪يمُ Eğer onlar da sizin îman ettiğiniz gibi **îman** ederlerse muhakkak doğru yolu bulmuşlardır. Yüz çevirirlerse elbette derin bir ayrılığa düşmüş olurlar. Allah, onlara karşı seni koruyacaktır. O, hakkıyla işitendir, bilendir. Bakara, 2/137

لَيْسَ الْبِرَّ اَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلٰكِنَّ الْبِرَّ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَالْمَلٰٓئِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيّ۪نَ وَاٰتَى الْمَالَ عَلٰى حُبِّه۪ ذَوِي الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاك۪ينَ وَابْنَ السَّب۪يلِ وَالسَّاۤئِل۪ينَ وَفِي الرِّقَابِ وَاَقَامَ الصَّلٰوةَ وَاٰتَى الزَّكٰوةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ اِذَا عَاهَدُوا وَالصَّابِر۪ينَ فِي الْبَأْسَاۤءِ وَالضَّرَّاۤءِ وَح۪ينَ الْبَأْسِ اُولٰٓئِكَ الَّذ۪ينَ صَدَقُوا وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ İyilik, yüzlerinizi doğu ve batı yönüne döndürmeniz/yalnızca namaz kılmak değildir. Asıl iyilik, **Allah'a, ahiret gününe, meleklere kitaplara ve peygamberlere iman eden;** sevdiği maldan yakınlara, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışa, isteyip dilenene ve kölelere özgürlükleri için veren; namazı dosdoğru kılan,

zekâtı veren ve söz verdikleri zaman sözlerini yerine getirenler ile zor günlerde, hastalıkta ve savaşın kızıştığı zamanlarda direnip sabredenlerin tutum ve davranışıdır. İşte bunlar, doğru olanlar ve Allah'tan korkup sakınanlar. Bakara, 2/177

لَا اِكْرَاهَ فِي الدّ۪ينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللّٰهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقٰى لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللّٰهُ سَم۪يعٌ عَل۪يمٌ Dinde zorlama yoktur. Doğruluk ile sapıklık birbirinden kesinlikle ayrılmıştır. Kím Tağut'u/şeytanı reddedip Allah'a inanırsa, kopması söz konusu olmayan, **sapasağlam bir ipe yapışmıştır.** Hiç kuşkusuz Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir. Bakara, 2/256

اٰمَنَ الرَّسُولُ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْهِ مِنْ رَبِّه۪ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِه۪ وَكُتُبِه۪ وَرُسُلِه۪ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْ رُسُلِه۪ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَاِلَيْكَ الْمَص۪يرُ
Peygamber kendisine Rabbi tarafından indirilen gerçeklere **inandı**, müminler de. Hepsi birlikte Allah'a, O'nun meleklerine, kitaplarına ve O'nun peygamberlerine inandılar. 'Onun peygamberlerinden hiçbirini diğerlerinden ayırmayız. Duyduk ve itaat ettik. Günahlarımızı bağışlamanı dileriz, ey Rabbimiz, dönüşümüz sanadır' dediler. Bakara, 2/285

قُلْ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَمَا اُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَا اُنْزِلَ عَلٰٓى اِبْرٰه۪يمَ وَاِسْمٰع۪يلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ وَالْاَسْبَاطِ وَمَٓا اُو۫تِيَ مُوسٰى وَع۪يسٰى وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ De ki; Allah 'a, bize indirilen kitaba; İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a ve torunlarına indirilen ilahi mesajlara; Musa'ya, İsa'ya ve diğer peygamberlere Rableri tarafından verilenlere **inandık**; onlar arasında ayırım yapmayız, biz O'na teslim olmuşuz. Al-i İmran, 3/84

كُنْتُمْ خَيْرَ اُمَّةٍ اُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَلَوْ اٰمَنَ اَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ وَاَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ Siz insanlar arasından çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz. İyiliği emreder, kötülükten vazgeçirmeğe çalışır ve Allah'a **iman** edersiniz. Kitap sahipleri de inansaydı kendileri için elbette daha hayırlı olurdu. İçlerinden iman edenler de var, ama pek çoğu yoldan çıkmışlardır. Al-i İmran, 3/110

رَبَّنَٓا اِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَاد۪ي لِلْا۪يمَانِ اَنْ اٰمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَاٰمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّـَٔاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْاَبْرَارِ Rabbimiz! Biz, **'Rabbinize iman edin'** diye imana çağıran bir davetçiyi işittik, hemen iman ettik. Rabbimiz! Günahlarımızı bağışla. Kötülüklerimizi ört. Canımızı iyilerle beraber al. Al-i İmran, 3/193

وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَاَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللّٰهُ وَكَانَ اللّٰهُ بِهِمْ عَل۪يمًا Bunlar, Allah'a ve ahiret gününe **iman etselerdi** ve Allah'ın verdiği rızıktan gösteriş yapmadan harcasalardı, kendilerine ne zarar gelirdi? Allah, onları en iyi bilendir. Nisa, 4/39

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا الْكِتَابَ اٰمِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ مِنْ قَبْلِ اَنْ نَطْمِسَ وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا عَلٰٓى اَدْبَارِهَٓا اَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّٓا اَصْحَابَ السَّبْتِ وَكَانَ اَمْرُ اللّٰهِ مَفْعُولًا Ey kitap sahipler! Biz bazı yüzleri çarpıtıp ense taraflarına döndürmeden ya da Cumartesi yasağını çiğneyenleri lânetlediğimiz gibi lânetlemeden elinizdeki kitabı onaylayıcı olarak indirdiğimiz Kur'an'a **iman ediniz.** Yoksa Allah'ın emri her zaman kesinlikle yerine gelir. Nisa, 4/47

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اَط۪يعُوا اللّٰهَ وَاَط۪يعُوا الرَّسُولَ وَاُو۬لِي الْاَمْرِ مِنْكُمْ فَاِنْ تَنَازَعْتُمْ ف۪ي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ اِلَى اللّٰهِ وَالرَّسُولِ اِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ذٰلِكَ خَيْرٌ وَاَحْسَنُ تَأْو۪يلًا Ey iman edenler! Allah'a itaat edin. Peygambere ve sizden olan idarecilere de itaat edin. Sonra bir şey hakkında çekiştiniz mi, hemen onu Allah'a ve Rasûlüne arz ediniz; eğer Allah'a ve ahiret gününe **inanıyorsanız**. Bu hem hayırlı, hem de netice bakımından daha güzeldir. Nisa, 4/59

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتّٰى يُحَكِّمُوكَ ف۪يمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا ف۪ٓي اَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْل۪يمًا Hayır! Rabbine andolsun ki onlar, aralarında çıkan çekişmeli işlerde seni hakem yapıp, sonra da verdiğin hükme, içlerinde hiçbir sıkıntı duymaksızın, tam bir teslimiyetle boyun eğmedikçe **iman etmiş** olmazlar. Nisa, 4/65

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اٰمِنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِه۪ وَالْكِتَابِ الَّذ۪ي نَزَّلَ عَلٰى رَسُولِه۪ وَالْكِتَابِ الَّذ۪ٓي اَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِه۪ وَكُتُبِه۪ وَرُسُلِه۪ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَع۪يدًا Ey iman edenler! Allah'a, Peygamberine, Peygamberine indirdiği kitaba ve daha önce indirdiği kitaba iman edin. Kim Allah'ı, meleklerini, kitaplarını, peygamberlerini ve ahiret gününü inkâr ederse, derin bir sapıklığa düşmüş olur. Nisa, 4/136

اِنَّ الَّذ۪ينَ يَكْفُرُونَ بِاللّٰهِ وَرُسُلِه۪ وَيُر۪يدُونَ اَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللّٰهِ وَرُسُلِه۪ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُر۪يدُونَ اَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذٰلِكَ سَب۪يلًا ﴿١٥٠﴾ اُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَاَعْتَدْنَا لِلْكَافِر۪ينَ عَذَابًا مُه۪ينًا ﴿١٥١﴾ Allah'ı ve peygamberlerini inkar edenler, Allah ile peygamberleri arasında ayırım yaparak; 'Buna inanır, fakat şuna inanmayız' diyenler böylece, **iman ile küfür arası** bir yol tutturmak isteyenler var ya, işte bunlar kâfir/hakikati inkar edenlerdir ve Biz hakikati inkar edenler için aşağılayıcı bir azap hazırlamışızdır. Nisa, 4/150-151

وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَرُسُلِه۪ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اَحَدٍ مِنْهُمْ اُو۬لٰٓئِكَ سَوْفَ يُؤْت۪يهِمْ اُجُورَهُمْ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَح۪يمًا Allah'a ve peygamberlerine **inananlara** ve peygamberler arasında ayırım yapmayanlara gelince, Allah onların ödüllerini ilerde verecektir. Hiç kuşkusuz Allah affedicidir, merhametlidir. Nisa, 4/152

لٰكِنِ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَٓا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُق۪يم۪ينَ الصَّلٰوةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ اُو۬لٰٓئِكَ سَنُؤْت۪يهِمْ اَجْرًا عَظ۪يمًا Fakat onlardan/Yahudilerden ilimde derinleşmiş olanlar ve müminler, sana indirilene ve senden

önce indirilene **iman ederler**, namazı kılanlar, zekâtı verenler, Allah'a ve ahiret gününe inananlar var ya, işte onlara büyük bir ödül vereceğiz. Nisa, 4/162

يَا اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَاٰمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ وَاِنْ تَكْفُرُوا فَاِنَّ لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيمًا حَكِيمًا Ey insanlar! Peygamber size Rabbinizden gerçeği getirdi. O hâlde, kendi iyiliğiniz için **iman edin**. Eğer inkâr ederseniz bilin ki, göklerde ve yerde ne varsa tümü Allah'ındır. Allah, hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir. Nisa, 4/170

يَا اَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِى دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ اِلَّا الْحَقَّ اِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللّٰهِ وَكَلِمَتُهُ اَلْقٰيهَا اِلٰى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ فَاٰمِنُوا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهِ وَلَا تَقُولُوا ثَلٰثَةٌ اِنْتَهُوا خَيْرًا لَكُمْ اِنَّمَا اللّٰهُ اِلٰهٌ وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ اَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَكِيلًا Ey Kitap sahipleri! Dininiz konusunda aşırılığa sapmayınız, Allah hakkında gerçek olmayan sözler söylemeyiniz. Meryem oğlu İsa Mesih, Allah'ın sadece bir peygamberi, Meryem'e sunduğu bir kelimesi ve O'ndan gelen bir ruhtur. Allah'a ve peygamberine **inanınız.** Allah "üçtür" demeyiniz. Bundan vazgeçiniz, hayrınıza olan budur. Allah ancak tek bir ilahtır, çocuğu olmaktan arı ve temizdir, göklerde ve yeryüzünde bulunan her şey onundur. Himaye eden, koruyan ve yönetmen olarak Allah yeter. Nisa, 4/171

فَاَمَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ اُجُورَهُمْ وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَاَمَّا الَّذِينَ اسْتَنْكَفُوا وَاسْتَكْبَرُوا فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا اَلِيمًا وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا Allah, **iman edip** iyi ve güzel işler yapanlara ödüllerini eksiksiz ödeyecek, hatta lütfünden onlara fazlasını da verecektir. Kul olmayı kendisine yedirmeyip büyüklük taslayanları da acı bir azaba çarptıracaktır. Bunlar Allah'tan başka hiçbir dost ve yardımcı da bulamazlar. Nisa, 4/173

فَاَمَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِى رَحْمَةٍ مِنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمْ اِلَيْهِ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا Allaha **iman ederek** O'na sımsıkı sarılanları rahmeti ve lütfu ile kuşatacak ve dosdoğru bir yol ile Kendisine yöneltecektir. Nisa, 4/175

...وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْاِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِى الْاٰخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ Her kim de **inanılması** gerekenleri inkâr ederse, bütün işleri/amelleri boşa gider. Ahirette de o, ziyana uğrayanlardandır. Maide, 5/5

لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا اِذَا مَا اتَّقَوْا وَاٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا وَاٰمَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَاَحْسَنُوا وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

İman edip iyi işler yapanlar; Allah'tan korktukları, imanlarında sebat ettikleri, iyi ameller işlemeye devam ettikleri, sonra Allah'tan sakındıkları, imanlarından ayrılmadıkları, yine Allah'tan korktukları ve iyilikte bulundukları sürece, daha önce (haram olan içki ve yemekleri)yediklerinden dolayı kendilerine bir günah yoktur. Allah iyilikte bulunanları sever. Maide, 5/93

قُلْ يَا اَيُّهَا النَّاسُ اِنِّى رَسُولُ اللّٰهِ اِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِى لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ يُحْيِى وَيُمِيتُ فَاٰمِنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ النَّبِىِّ الْاُمِّىِّ الَّذِى يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ De ki: "Ey insanlar, şüphesiz, ben Allah'ın hepinize gönderdiği bir elçiyim; O Allah ki, göklerin ve yerin mülkü/yönetim ve idaresi O'na aittir! O'ndan başka tanrı yoktur; hayatı ve ölümü bahşeden O'dur!" Öyleyse artık Allah'a ve **O'nun Elçisine inanın!** Allah'a ve O'nun sözlerine inanan Ümmi bir peygambere uyun ki doğru yolu bulasınız! A'raf, 7/158

لَا يَسْتَاْذِنُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ اَنْ يُجَاهِدُوا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ Allah'a ve ahiret gününe **iman edenler**, mallarıyla ve canlarıyla cihad etmekten geri kalmak için senden izin istemezler. Allah, kendine karşı gelmekten sakınanları çok iyi bilendir. Tövbe, 9/44

اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكِرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ Sizin ilâhınız tek bir ilâhtır. Ahirete **inanmayanların** kalpleri bunu inkâr etmekte, kendileri de büyüklük taslamaktadırlar. Nahl, 16/22

مَنِ اهْتَدٰى فَاِنَّمَا يَهْتَدِى لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتّٰى نَبْعَثَ رَسُولًا Kim doğru yolu izlerse kendisi için izler. Kim de yoldan saparsa kendi zararına sapıtmıştır. Hiç kimse bir başkasının günah yükünü taşımaz. Biz peygamber göndermedikçe hiç kimseyi cezalandırmayız. İsra, 17/15

قُلْ اِنَّمَا اَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحٰى اِلَىَّ اَنَّمَا اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ اَحَدًا De ki: "Ben de sizin gibi bir insanım; Bana Tanrınızın bir tek Tanrı olduğu vahyolunuyor. Kim Rabbine kavuşmayı arzu ediyorsa iyi iş yapsın ve Rabbine yaptığı ibadetinde hiç kimseyi ortak etmesin." Kehf, 18/110

اَلَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ Onlar; namazı dosdoğru kılan, zekâtı veren kimselerdir. Onlar ahirete de kesin olarak **inanırlar.** Lokman, 31/4

اٰمِنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ وَاَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ اٰمَنُوا مِنْكُمْ وَاَنْفَقُوا لَهُمْ اَجْرٌ كَبِيرٌ Allah'a ve peygambere **inanınız, iman ediniz.** Allah'ın kullanma yetkisini elinize verdiği malların bir bölümünü O'nun için harcayınız. İçinizdeki iman edenleri ve hayır yolunda mal harcayanları büyük bir ödül bekliyor. Hadid, 57/7

وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ اَخَذَ مِيثَاقَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ Peygamber sizi Allah'a **imana** çağırdığı halde niçin O'na inanmıyorsunuz? Oysa o bu konuda sizden söz almıştı. Eğer inanacaksanız ne duruyorsunuz? Hadid, 57/8

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا هَلْ اَدُلُّكُمْ عَلٰى تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابٍ اَلِيمٍ ﴿١٠﴾ تُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ بِاَمْوَالِكُمْ وَاَنْفُسِكُمْ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾ **Ey iman edenler!** Sizi elem dolu bir azaptan kurtaracak bir ticaret göstereyim mi? Allah'a ve

peygamberine inanın, mallarınız ve canlarınızla Allah yolunda savaşın. Bilin ki, bu sizin için çok daha kârlı ve çok daha hayırlıdır. Saf, 61/10-11

فَاٰمِنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذٖى اَنْزَلْنَا وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبٖيرٌ Artık siz Allah'a, peygamberine ve indirdiğimiz nura/Kur' an'a **iman edin.** Allah, yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır. Tegabün, 64/8

يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذٰلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللّٰهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّـَٔاتِهٖ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرٖى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدٖينَ فٖيهَا اَبَدًا ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظٖيمُ Toplanma zamanında Allah'ın sizi toplayacağı günü düşün. O gün hem kazanç hem de kayıp gündür. **Kim Allah'a inanır** ve iyi ve güzel işler yaparsa Allah'ta onun kötülüklerini örter ve onu içinden ırmaklar akan, ebedî kalacakları cennetlere sokar. İşte bu büyük başarıdır. Tegabün, 64/9

مَا اَصَابَ مِنْ مُصٖيبَةٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللّٰهِ يَهْدِ قَلْبَهُ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَیْءٍ عَلٖيمٌ Allah'ın izni olmadıkça hiçbir musibet/kötülük, belâ gelip çatmaz. Kim Allah'a **inanırsa** Allah onun kalbini doğruya ve güzele yöneltir. Ve Allah her şeyi en iyi ve en açık olarak bilmektedir. Tegabün, 64/11

قُلْ هُوَ الرَّحْمٰنُ اٰمَنَّا بِهٖ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فٖى ضَلَالٍ مُبٖينٍ De ki: "O, Rahman'dır; biz O'na **iman ettik** ve O'na güvendik. Yakında kimin apaçık sapıklığın içinde olduğunu bileceksiniz." Mülk, 67/29

b) Gabya/bilinmeze iman:

اَلَّذٖينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقٖيمُونَ الصَّلٰوةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ Onlar **gayba inanırlar**, namazı dosdoğru kılarlar, kendilerine rızık olarak verdiğimizden de Allah yolunda harcarlar. Bakara, 2/3

وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا اِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِى الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ اِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فٖى ظُلُمَاتِ الْاَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ اِلَّا فٖى كِتَابٍ مُبٖينٍ **Gayb'ın anahtarları** Allah'ın katındadır, onu yalnız O bilir. O'nun bilgisi dışında bir yaprak bile düşmez. O yerin karanlıkları içindeki tek bir taneyi dahi bilir. Yaş ve kuru ne varsa hepsi apaçık bir kitaptadır. En'âm, 6/59

... فَقُلْ اِنَّمَا الْغَيْبُ لِلّٰهِ...De ki: **Gaybı bilmek ancak Allah'a mahsustur**… Yunus, 10/20

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى وَاِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ اِلٰى حِمْلِهَا لَا يُحْمَلْ مِنْهُ شَیْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبٰى اِنَّمَا تُنْذِرُ الَّذٖينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَمَنْ تَزَكّٰى فَاِنَّمَا يَتَزَكّٰى لِنَفْسِهٖ وَاِلَى اللّٰهِ الْمَصٖيرُ Hiçbir günahkâr başka bir günahkârın yükünü taşıyamaz. Kendi yükü ağır gelen kimse onu taşıtmak için başkasını yardıma çağırırsa, yakını da olsa, o yükün hiçbir parçasını taşıyamaz. Sen sadece **görmeden** Rab'lerinden korkanları ve namaz kılanları uyarabilirsin. Kim kötülüklerden arınırsa kendi yararına arınmış olur. Sonunda Allah'a dönülecektir. Fatır, 35/18

اِنَّمَا تُنْذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِىَ الرَّحْمٰنَ بِالْغَيْبِ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَاَجْرٍ كَرٖيمٍ Sen ancak Kur'an'a uyan ve **görmeden** Rahman 'dan korkan kimseyi uyarabilirsin. İşte öylesini bir bağışlanma ve güzel bir ödülle müjdele. Yasin, 36/11

اِنَّ الَّذٖينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَاَجْرٌ كَبٖيرٌ **Görmedikleri** hâlde Rablerinden korkanlar için bir bağışlanma ve büyük bir ödül vardır. Mülk, 67/12

İMTİHAN/SINAV/DENEME

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَیْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِنَ الْاَمْوَالِ وَالْاَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرٖينَ Biz sizi biraz korku, biraz açlık, biraz da mallar, canlar ve ürünlerden eksiltme ile **imtihan** edeceğiz. Sabredenleri müjdele. Bakara, 2/155

اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَاْتِكُمْ مَثَلُ الَّذٖينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ... Yoksa siz, sizden öncekilerin başına gelenler, sizin de başınıza gelmeden cennete gireceğinizi mi sandınız?... Bakara, 2/214

لَتُبْلَوُنَّ فٖى اَمْوَالِكُمْ وَاَنْفُسِكُمْ... Yemin olsun ki, mallarınız ve canlarınızla **imtihana** çekileceksiniz… Al-i İmran, 3/186

...وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ لَجَعَلَكُمْ اُمَّةً وَاحِدَةً وَلٰكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ فٖى مَا اٰتٰيكُمْ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ اِلَى اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْ جَمٖيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فٖيهِ تَخْتَلِفُونَ Eğer Allah dilseydi, elbette sizi tek bir millet yapardı. Fakat verdikleriyle sizi **denemek** etmek için toplumlara ayırdı. Öyle ise iyiliklerde yarışın. Dönüşünüz Allah'adır. Zamanı geldiğinde anlaşmazlığa düşmüş olduğunuz şeyleri size bildircektir. Maide, 5/48

وَهُوَ الَّذٖى جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْاَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَبْلُوَكُمْ فٖى مَا اٰتٰيكُمْ اِنَّ رَبَّكَ سَرٖيعُ الْعِقَابِ وَاِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحٖيمٌ Sizi yeryüzünün halifesi/hakimi yapan ve verdiği nimetler hakkında **sınavdan** geçirmek için bazılarınızın derecesini diğer bazılarınızdan üstün kılan O'dur. Rabbin ceza verdiğinde çok süratli verir. Ama O, gerçekten çok affedici, çok merhametlidir. En'âm, 6/165

اَوَلَا يَرَوْنَ اَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فٖى كُلِّ عَامٍ مَرَّةً اَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ Görmüyorlar mı ki, onlar her yıl bir veya iki kere belaya çarptırılıp **imtihan** ediliyorlar. Buna karşın ne tövbe ederler, ne de ibret alırlar. Tövbe, 9/126

اِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْاَرْضِ زٖينَةً لَهَا لِنَبْلُوَهُمْ اَيُّهُمْ اَحْسَنُ عَمَلًا Biz dünyadaki her şeyi insanlar için süsü ve çekici yaptık. Amacımız, insanları **sınavdan** geçirerek hangilerinin daha iyi işler yapacaklarını görmektir. Kehf, 18/7

اَفَحَسِبْتُمْ اَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَاَنَّكُمْ اِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ Yoksa siz, Bizim sizi, boş yere yarattığımızı ve Bize döndürülmeyeceğinizi mi sandınız? Mü'minun, 23/115

اَحَسِبَ النَّاسُ اَنْ يُتْرَكُوا اَنْ يَقُولُوا اٰمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ İnsanlar, sadece "İnandık!" demeleriyle bırakılacaklarını ve **sınava** çekilmeyeceklerini mi sanıyorlar? Ankebut, 29/2

وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللّٰهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ Yemin olsun ki, Biz kendilerinden öncekileri de **sınadık**. Allah, özüyle sözü bir olanları ve yalancıları da elbette bilir. Ankebut, 29/3

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتّٰى نَعْلَمَ الْمُجَاهِدِينَ مِنْكُمْ وَالصَّابِرِينَ وَنَبْلُوَا اَخْبَارَكُمْ Biz; Allah yolunda savaşanları ve sabredenleri belirleyinceye ve sözlerinizin doğru olup olmadığını anlayıncaya kadar sizi imtihan edeceğiz. Muhammed, 47/31

اَلَّذٖى خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيٰوةَ لِيَبْلُوَكُمْ اَيُّكُمْ اَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ O, hanginizin daha güzel iş yapacağınızı **denemek** için ölümü ve hayatı yarattı. O, üstündür, bağışlayandır. Mülk, 67/2

اِنَّا خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ اَمْشَاجٍ نَبْتَلٖيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمٖيعًا بَصٖيرًا Gerçek şu ki, biz insanı karışımı nitelikli bir sıvı damlasından/ meniden yarattık. Onu **imtihan** edelim diye, kendisini işitme ve görme güçleriyle donattık. İnsan, 76/2

İNCİL-TEVRAT

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَاَنْزَلَ التَّوْرٰيةَ وَالْاِنْجٖيلَ Sana Kitabı Hak ve kendinden öncekileri doğrulayıcı olarak indirdi. **O, Tevrat'ı ve İncil'i de** indirmişti. Al-i İmran, 3/3

وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرٰيةَ وَالْاِنْجٖيلَ Allah ona/İsa'ya kitabı/okuma yazmayı, hikmeti, **Tevrat ve İncil'i** öğretecek. Al-i İmran, 3/48

يَا اَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تُحَاجُّونَ فٖى اِبْرٰهٖيمَ وَمَا اُنْزِلَتِ التَّوْرٰيةُ وَالْاِنْجٖيلُ اِلَّا مِنْ بَعْدِهٖ اَفَلَا تَعْقِلُونَ Ey kitap ehli! İbrahim hakkında niçin tartışıyorsunuz. Oysa **Tevrat da, İncil de** ondan sonra indirilmiştir. Siz hiç düşünmüyor musunuz? Al-i İmran, 3/65

وَقَفَّيْنَا عَلٰى اٰثَارِهِمْ بِعٖيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرٰيةِ وَاٰتَيْنَاهُ الْاِنْجٖيلَ فٖيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرٰيةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقٖينَ
O peygamberlerin izleri üzere Meryem oğlu İsa'yı, önündeki **Tevrat'ı** doğrulayıcı olarak gönderdik. Ona, içerisinde hidayet ve nur bulunan, önündeki Tevrat'ı doğrulayan, Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için doğru yola iletici ve bir öğüt olarak **İncil'i verdik**. Maide, 5/46

وَلَوْ اَنَّهُمْ اَقَامُوا التَّوْرٰيةَ وَالْاِنْجٖيلَ وَمَا اُنْزِلَ اِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَاَكَلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ اَرْجُلِهِمْ مِنْهُمْ اُمَّةٌ مُقْتَصِدَةٌ وَكَثٖيرٌ مِنْهُمْ سَاءَ مَا يَعْمَلُونَ Eğer onlar, Rablerinden kendilerine indirilen **Tevrat'ı, İncil'i** ve Kur'an'ı gereğince uygulasalardı üzerlerindeki ve altlarındaki nimetlerden bol bol faydalanırlardı. İçlerinden orta yolu tutan bir ümmet vardır, fakat onların çoğunun yaptıkları ise ne kötüdür. Maide, 5/66

قُلْ يَا اَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلٰى شَيْءٍ حَتّٰى تُقٖيمُوا التَّوْرٰيةَ وَالْاِنْجٖيلَ وَمَا اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَيَزٖيدَنَّ كَثٖيرًا مِنْهُمْ مَا اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا فَلَا تَاْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرٖينَ De ki; "Ey Kitap Ehli, sizler **Tevrat'a, İncil'e** ve Rabbiniz tarafından indirilen Kur'an'a gereği gibi uymadıkça hiçbir temele dayanmış sayılmazsınız." Rabbin tarafından sana indirilen ayetler, onların çoğunun azgınlığını ve kâfirliğini arttıracaktır. O halde kâfirler için üzülme. Maide, 5/68

اَلَّذٖينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْاُمِّيَّ الَّذٖى يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِى التَّوْرٰيةِ وَالْاِنْجٖيلِ يَاْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهٰيهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ اِصْرَهُمْ وَالْاَغْلَالَ الَّتٖى كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذٖينَ اٰمَنُوا بِهٖ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذٖى اُنْزِلَ مَعَهُ اُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ Onlar, yanlarındaki **Tevrat'ta ve İncil'de** yazılı buldukları Resule, o ümmî peygambere uyan kimselerdir. O, onlara iyiliği emreder, kötülükten alıkoyar. Onlara iyi ve temiz şeyleri helâl, kötü ve pis şeyleri haram kılar. Üzerlerindeki ağır yükleri ve zincirleri kaldırır. Ona iman edenler, ona saygı gösterenler, ona yardım edenler ve ona indirilen Kur'an'a uyanlar var ya, işte onlar kurtuluşa erenlerdir. A'raf, 7/157

اِنَّ اللّٰهَ اشْتَرٰى مِنَ الْمُؤْمِنٖينَ اَنْفُسَهُمْ وَاَمْوَالَهُمْ بِاَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِى التَّوْرٰيةِ وَالْاِنْجٖيلِ وَالْقُرْاٰنِ وَمَنْ اَوْفٰى بِعَهْدِهٖ مِنَ اللّٰهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذٖى بَايَعْتُمْ بِهٖ وَذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظٖيمُ Allah müminlerin mallarını ve canlarını karşılığında cenneti vermek üzere satın aldı. Onlar Allah yolunda savaşırlar, bu yolda kimi zaman öldürürler ve kimi zaman da öldürülürler. Bu Allah'ın üzerine borç aldığı ve hem **Tevrat'ta, hem İncil'de**, hem de Kur'an'da yer verdiği bir sözdür. Allah'dan daha çok sözünde duran kim olabilir ki? O halde yaptığınız bu alışverişe sevininiz. İşte büyük kurtuluş ve başarı budur. Tevbe, 9/111

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللّٰهِ وَالَّذٖينَ مَعَهُ اَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرٰيهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانًا سٖيمَاهُمْ فٖى وُجُوهِهِمْ مِنْ اَثَرِ السُّجُودِ ذٰلِكَ مَثَلُهُمْ فِى التَّوْرٰيةِ وَمَثَلُهُمْ فِى الْاِنْجٖيلِ كَزَرْعٍ اَخْرَجَ شَطْئَهُ فَاٰزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوٰى عَلٰى سُوقِهٖ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغٖيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَ اللّٰهُ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَاَجْرًا عَظٖيمًا Muhammed Allah'ın elçisidir. Beraberinde bulunanlar da kâfirlere karşı çetin, kendi aralarında merhametlidirler. Onları rükûya varırken, secde ederken görürsün. Allah'tan lütuf ve rıza isterler. Onların nişanları yüzlerindeki secde izidir. Bu, onların **Tevrat'taki** vasıflarıdır. **İncil'deki** vasıfları da şöyledir: Onlar filizini yarıp çıkarmış, gittikçe onu kuvvetlendirerek kalınlaşmış, gövdesi üzerine dikilmiş bir ekine benzerler ki bu, ekicilerin de hoşuna gider. Allah böylece onları çoğaltıp kuvvetlendirmekle kâfirleri öfkelendirir. Allah onlardan inanıp iyi işler yapanlara bağışlanma ve büyük ödül vâdetmiştir Fetih, 48/29

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلٰى اٰثَارِهِمْ بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَاٰتَيْنَاهُ الْاِنْجِيلَ وَجَعَلْنَا فِى قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَاْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ اِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللّٰهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَاٰتَيْنَا الَّذِينَ اٰمَنُوا مِنْهُمْ اَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ Sonra bunların peşinden ardı ardına peygamberlerimizi gönderdik. Onların arkasından da Meryem oğlu İsa'yı gönderdik, ona **İncil'i** verdik ve kendisine uyanların kalplerine şefkat ve merhamet duygusu koyduk. Kendiliklerinden icat ettikleri ruhbanlığa gelince; Biz onu onlara farz kılmamıştık. Allah'ın rızasını kazanmak için onu kendileri icat etmişlerdi. Ana onun da gereklerini hakkıyla yerine getiremediler. Biz de içlerinden iman edenlere ödüllerini verdik. Fakat onlardan birçoğu da fasık/günahkâr kimselerdir. Hadid, 57/27

İNKÂR/İNKÂRCILAR/KÂFİRLER

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَاٰمِنُوا بِمَا اَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوا اَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ وَلَا تَشْتَرُوا بِاٰيَاتِى ثَمَنًا قَلِيلًا وَاِيَّاىَ فَاتَّقُونِ Elinizin altındaki Tevrat'ı onaylayan indirmiş olduğum Kur'an'a inanın; onu **inkâr** edenlerin ilki olmayın; ayetlerimi bir kaç para karşılığında satmayın; yalnız Benden çekinin. Bakara, 2/41

بِئْسَمَا اشْتَرَوْا بِهِ اَنْفُسَهُمْ اَنْ يَكْفُرُوا بِمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ بَغْيًا اَنْ يُنَزِّلَ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلٰى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ فَبَاؤُ بِغَضَبٍ عَلٰى غَضَبٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ
Allah'ın kullarından dilediğine peygamberlik ihsan etmesini kıskandıkları için Allah'ın indirdiğini Kur'an'ı **inkâr** ederek kendi benliklerini ne kötü şey karşılığında sattılar. Böylece onlar, gazap üstüne gazaba uğradılar. Ayrıca kâfirler için alçaltıcı bir azap vardır. Bakara, 2/90

وَلَقَدْ اَنْزَلْنَا اِلَيْكَ اٰيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا اِلَّا الْفَاسِقُونَ Biz sana apaçık ayetler indirdik. Onları yoldan çıkan sapıklardan başkası **inkâr etmez**. Bakara, 2/99

اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ اُولٰئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللّٰهِ وَالْمَلٰئِكَةِ وَالنَّاسِ اَجْمَعِينَ Ayetlerimizi **inkâr etmiş** ve kâfir olarak ölenlere gelince Allah'ın, meleklerin ve insanların ortak lâneti onların üzerinedir. Bakara, 2/161

اِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَاْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ اَلِيمٍ Allah'ın ayetlerini **inkâr** edenleri, peygamberleri sebepsiz olarak öldürenler. Ya da adaleti emreden insanları öldürenler var ya onları acıklı bir azapla müjdele! Al-i İmran, 3/21

يَا اَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَاَنْتُمْ تَشْهَدُونَ Ey kendilerine kitap verilenler, neden göz göre göre Allah'ın ayetlerini **inkâr** ediyorsunuz? Al-i İmran, 3/70

اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بَدَّلْنَاهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا Kuşkusuz ayetlerimizi **inkâr** edenleri ilerde ateşe atacağız. Derileri kavruldukça azabın acısını duysunlar diye kendilerine başka deriler giydireceğiz. Şüphesiz ki Allah üstün iradelidir, hikmet sahibidir. Nisa, 4/56

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِى الْكِتَابِ اَنْ اِذَا سَمِعْتُمْ اٰيَاتِ اللّٰهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَاُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا مَعَهُمْ حَتّٰى يَخُوضُوا فِى حَدِيثٍ غَيْرِهِ اِنَّكُمْ اِذًا مِثْلُهُمْ اِنَّ اللّٰهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِى جَهَنَّمَ جَمِيعًا Allah'ın size indirdiği kitabın ve onun ayetlerinin **inkâr** edildiğini ya da alaya alındığını işittiğinizde başka bir konuya geçmedikleri sürece onlarla bir arada oturmayın. Aksi halde siz de onlar gibi sayılırsınız. Allah, münafıklarla kâfirleri cehennemde bir araya getirecektir. Nisa, 4/140

اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ قَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعِيدًا Şüphesiz **inkâr** edenler, insanları Allah yolundan alıkoyanlar derin bir sapıklığa düşmüşlerdir. Nisa, 4/167

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا اٰبَاءَكُمْ وَاِخْوَانَكُمْ اَوْلِيَاءَ اِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْاِيمَانِ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَاُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ Ey iman edenler! Eğer **küfrü imana** tercih ederlerse, babalarınız ve kardeşleriniz bile olsalar, onları dost edinmeyin. İçinizden kim onları dost edinirse, işte onlar, zalimlerin ta kendileridir. Tövbe, 9/23

وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللّٰهِ وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللّٰهِ ذٰلِكَ قَوْلُهُمْ بِاَفْوَاهِهِمْ يُضَاهِؤُنَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ قَاتَلَهُمُ اللّٰهُ اَنّٰى يُؤْفَكُونَ Yahudiler: Uzeyr, Allah'ın oğludur. dediler; Hıristiyanlar da: Mesih, Allah'ın oğludur, dediler. Bunlar kendi ağızlarında geveledikleri sözlerdir. Kendilerinden önce **inkâr** edenlerin sözlerine benzetme yapıyorlar. Allah onları kahretsin! Nasıl da yüz geri çevriliyorlar! Tövbe, 9/30

اِسْتَغْفِرْ لَهُمْ اَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ اِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللّٰهُ لَهُمْ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ Onlar için ister af dile, ister dileme fark etmez. Hatta onlar adına yetmiş kere af dilesen de Allah onları kesinlikle affetmez. Sebebine gelince, onlar Allah'ı ve peygamberini **inkâr ettiler.** İşte böyle Allah, baştan çıkan ahlaksızları doğru yola iletmez. Tövbe, 9/80

اَلَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ Onlar halkı Allah yolundan alıkoyan ve o yolu eğri ve çelişkili göstermek isteyen kimselerdir. Onlar ahireti **inkâr** edenlerin ta kendileridir. Hud, 11/19

وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَاَمْلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا ثُمَّ اَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ Senden önceki resullerle de alay edildi. İnkâr edenlere biraz süre verdim ama sonra yakalarına yapıştım. Gördüler nasılmış azap! Ra'd, 13/32

يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللّٰهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَاَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ Onlar, Allah'ın nimetini bilirler, sonra da **inkâr** ederler. Onların çoğu kâfirlerdir. Nahl, 16/83

وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ Her ümmetten bir şahit getirdiğimiz gün, artık ne **kâfirlerin** özür dilemelerine izin verilir ne de onların özür dilemeleri istenir. Nahl, 16/84

مَنْ كَفَرَ بِاللّٰهِ مِنْ بَعْدِ اِيمَانِهِ اِلَّا مَنْ اُكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْاِيمَانِ وَلٰكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللّٰهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ İman ettikten sonra **kâfir olanlar,** Allah'ın gazabına uğrarlar, onlar için büyük bir azap vardır. Yalnız bu hüküm, kalpleri kesin bir iman ile donanmış olduğu halde baskı altında kalanlar için değil, fakat gönüllerinin kapısını inkârcılığa açanlar için geçerlidir. Nahl, 16/106

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِى هٰذَا الْقُرْاٰنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ فَاَبٰى اَكْثَرُ النَّاسِ اِلَّا كُفُورًا Yemin olsun ki biz bu Kur'ân'da insanlar için çeşitli örnekler vermişizdir. Yine de insanların çoğu **inkârlarında** direndiler. İsra, 17/89

ذٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ بِاَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاٰيَاتِنَا وَقَالُوا ءَاِذَا كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا ءَاِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا Bu, onların cezasıdır; çünkü onlar, âyetlerimizi **inkâr** ettiler ve şöyle dediler: “Biz, bir yığın kemik ve ufalanmış toz olduğumuz zaman mı, gerçekten yeni bir yaratılışla diriltileceğiz?” İsra, 17/98

اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ الَّذِى خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ قَادِرٌ عَلٰى اَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ اَجَلًا لَا رَيْبَ فِيهِ فَاَبَى الظَّالِمُونَ اِلَّا كُفُورًا Görmediler mi ki, gökleri ve yeri yaratan Allah, kendilerinin benzerini yaratmağa da kadirdir? Şüphesiz Allah, onlar için bir ömür süresi takdir etti. Ama zalimler, **inkârcılıktan** başkasını kabullenmediler. İsra, 17/99

وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيَكْفُرْ ...Onlara de ki; “Bu Kur'an, Allah tarafından gönderilmiş bir gerçektir, isteyen inansın, isteyen **inkâr** etsin”…Kehf, 18/29

وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِلْكَافِرِينَ عَرْضًا ﴿١٠٠﴾ اَلَّذِينَ كَانَتْ اَعْيُنُهُمْ فِى غِطَاءٍ عَنْ ذِكْرِى وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا ﴿١٠١﴾ اَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا اَنْ يَتَّخِذُوا عِبَادِى مِنْ دُونِى اَوْلِيَاءَ اِنَّا اَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ نُزُلًا ﴿١٠٢﴾ Ve o Gün **gerçeği inkâr** edenlerin karşısına cehennemi çıkarırız. Onlar ki, ayetlerimde/yarattıklarımda Beni görmediler ve Beni duymadılar. **İnkâr** edenler Beni bırakıp da kullarımı dost edineceklerini mi sandılar? Biz cehennemi kâfirlere konak olarak hazırladık. Kehf, 18/100-101-102

اُولٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ فَحَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَزْنًا Bunlar, Rablerinin ayetlerini ve O'nun huzuruna çıkaracaklarını **inkâr ettiler.** Bu nedenle onların yaptığı tüm iyilikler geçersiz olmuştur. Kıyamet günü onların yaptıkları işleri tartıya almayız, kendilerine değer vermeyiz. Kehf, 18/105

اَلَمْ تَرَ اَنَّا اَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَؤُزُّهُمْ اَزًّا Şeytanları, **kâfirlerin** üzerine kışkırtıcı olarak saldığımızı görmedin mi? Meryem, 19/83

لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ لَا يَكُفُّونَ عَنْ وُجُوهِهِمُ النَّارَ وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ **İnkâr edenler**, yüzlerinden ve sırtlarından ateşi savamayacakları ve hiçbir yardım da görmeyecekleri zamanı bir akıl edebilseler! Enbiya, 21/39

وَهٰذَا ذِكْرٌ مُبَارَكٌ اَنْزَلْنَاهُ اَفَاَنْتُمْ لَهُ مُنْكِرُونَ Bu Kur'an, Bizim tarafımızdan indirilmiş kutsal bir öğüttür. Siz **onu inkâr mı ediyorsunuz?** Enbiya, 21/50

وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِى مِرْيَةٍ مِنْهُ حَتّٰى تَاْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً اَوْ يَاْتِيَهُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَقِيمٍ **İnkâr edenler**, kendilerine kıyamet, ansızın gelinceye kadasr veya sonsuz bir günün azabı gelip çatıncaya kadar Kur’andan **şüphe etmeye** devam ederler. Hac, 22/55

وَقَالَ الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِلِقَاءِ الْاٰخِرَةِ وَاَتْرَفْنَاهُمْ فِى الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا مَا هٰذَا اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يَاْكُلُ مِمَّا تَاْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ O peygamberin kavminden, Allah’ı **inkâr eden,** ahireti yalanlayan ve bizim dünya hayatında kendilerine bol bol nimet verip zenğinlige ulaştırdığımız şehrin ileri gelenler şöyle dediler: “O da ancak sizin gibi bir insandır. Sizin yediğiniz şeylerden yiyor, içtiğiniz şeylerden içiyor.” Mü’minun, 23/33

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْاٰنُ جُمْلَةً وَاحِدَةً كَذٰلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا **İnkâr edenler:** Kur'an ona bir defada topluca indirilmeli değil miydi? dediler. Biz onu senin kalbine iyice yerleştirmek için böyle parça parça indirdik ve onu tane tane okuduk. Furkan, 25/32

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا ءَاِذَا كُنَّا تُرَابًا وَاٰبَاؤُنَا اَئِنَّا لَمُخْرَجُونَ **Kâfirler** dediler ki; “Bizler ve atalarımız, toprak olduktan sonra yeniden mi diriltileceğiz?” Neml, 27/67

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا وَلْنَحْمِلْ خَطَايَاكُمْ وَمَا هُمْ بِحَامِلِينَ مِنْ خَطَايَاهُمْ مِنْ شَيْءٍ اِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ **İnkâr edenler** iman edenlere, “Yolumuza uyun da sizin günahlarınızı yüklenelim” derler. Oysaki onların günahlarından hiçbir şey yüklenemezler. Şüphesiz onlar kesinlikle yalancılardır. Ankebut, 29/12

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَلِقَائِهِ اُولٰئِكَ يَئِسُوا مِنْ رَحْمَتِى وَاُولٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ Allah’ın âyetlerini ve O’na kavuşmayı inkâr edenler var ya; işte onlar Benim rahmetimden ümit kesmişlerdir. İşte onlar için elem dolu bir azap vardır. Ankebut, 29/23

بَلْ هُوَ اٰيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِى صُدُورِ الَّذِينَ اُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ بِاٰيَاتِنَا اِلَّا الظَّالِمُونَ Hayır, o Kur’an, kendilerine ilim verilenlerin kalplerindeki apaçık âyetlerdir. Bizim âyetlerimizi ancak zalimler **inkâr eder.** Ankebut, 29/49

قُلْ كَفٰى بِاللّٰهِ بَيْنٖى وَبَيْنَكُمْ شَهٖيدًا يَعْلَمُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللّٰهِ اُولٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ De ki: “Benimle sizin aranızda şahit olarak Allah yeter. O, göklerde ve yerde olanları bilir. Batıla inanıp **Allah’ı inkâr edenler** var ya; işte onlar asıl ziyana uğrayanlardır.” Ankebut, 29/52

وَاَمَّا الَّذٖينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَلِقَائِ الْاٰخِرَةِ فَاُولٰئِكَ فِى الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ **İnkâr edenler,** âyetlerimizi ve ahiret buluşmasını yalan sayanlar ise, işte onlar azapla yüzyüze bırakılacaklardır. Rum, 30/16

مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِاَنْفُسِهِمْ يَمْهَدُونَ **Kim inkâr ederse** inkârı kendi aleyhine olur. Yararlı bir iş yapanlar da cennette kendileri için yer hazırlamaktadırlar. Rum, 30/44

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فٖى هٰذَا الْقُرْاٰنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَلَئِنْ جِئْتَهُمْ بِاٰيَةٍ لَيَقُولَنَّ الَّذٖينَ كَفَرُوا اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا مُبْطِلُونَ Gerçekten, bu Kur’an’da insanlar için her türlü örneği verdik. Onlara bir mucize getirsen bile, **inkarcılar:** -Siz, ancak batıl/asılsız şeyleri ileri sürenlersiniz derler. Rum, 30/58

وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزُنْكَ كُفْرُهُ اِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا اِنَّ اللّٰهَ عَلٖيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ **Kim de inkâr ederse** artık onun inkârı seni üzmesin; onların dönüşü bizedir. O zaman yaptıklarını kendilerine haber veririz. Allah kalplerde olanı şüphesiz bilir. Lokman, 31/23

وَمَا اَرْسَلْنَا فٖى قَرْيَةٍ مِنْ نَذٖيرٍ اِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا اِنَّا بِمَا اُرْسِلْتُمْ بِهٖ كَافِرُونَ Biz, hangi memlekete bir uyarıcı göndermişsek oranın şımarık zenginleri, “Biz, sizinle gönderileni **inkâr** ediyoruz” demişlerdir. Sebe, 34/34

وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هٰذَا اِلَّا رَجُلٌ يُرٖيدُ اَنْ يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ اٰبَاؤُكُمْ وَقَالُوا مَا هٰذَا اِلَّا اِفْكٌ مُفْتَرًى وَقَالَ الَّذٖينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ اِنْ هٰذَا اِلَّا سِحْرٌ مُبٖينٌ Âyetlerimiz apaçık bir şekilde onlara okunduğunda, “Bu, atalarınızın tapmakta olduğu şeylerden sizi alıkoymak isteyen bir adamdır” dediler. Bir de, “Bu Kur'an, düzmece bir yalandan başka bir şey değildir.” dediler. Yine **kâfirler,** kendilerine gelen 'gerçek' için “Bu apaçık bir büyüden ibarettir.” demişlerdi. Sebe, 34/43

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا ذٰلِكَ ظَنُّ الَّذٖينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذٖينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ Biz göğü, yeri ve ikisi arasındakileri boş yere yaratmadık. Bu, inkâr edenlerin zannıdır. **Ateşe atılacak inkarcıların vay haline.** Sad, 38/27

اِنْ تَكْفُرُوا فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِىٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضٰى لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ... Eğer **inkâr ederseniz** bilin ki, Allah sizin imanınıza muhtaç değildir. Fakat O, kullarının inkâr etmelerine razı olmaz…Zümer, 39/7

لَهُ مَقَالٖيدُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَالَّذٖينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ اُولٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ Göklerin ve yerin anahtarları O’nundur. Allah’ın âyetlerini **inkâr** edenler var ya, işte onlar ziyana uğrayanların ta kendileridir. Zümer, 39/63

وَسٖيقَ الَّذٖينَ كَفَرُوا اِلٰى جَهَنَّمَ زُمَرًا حَتّٰى اِذَا جَاؤُهَا فُتِحَتْ اَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا اَلَمْ يَاْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ اٰيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنْذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا قَالُوا بَلٰى وَلٰكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرٖينَ **İnkâr edenler** grup grup cehenneme sevk edilirler. Cehenneme vardıklarında oranın kapıları açılır ve cehennem bekçileri onlara şöyle derler: “Size içinizden, Rabbinizin âyetlerini size okuyan ve bu gününüze kavuşacağınıza dair sizi uyaran peygamberler gelmedi mi?” Onlar da, “Evet geldi” derler. Fakat inkârcılar hakkında azap sözü gerçekleşmiştir. Zümer, 39/71

فَلَمَّا رَاَوْا بَاْسَنَا قَالُوا اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَحْدَهُ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهٖ مُشْرِكٖينَ ﴿٨٤﴾ فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ اٖيمَانُهُمْ لَمَّا رَاَوْا بَاْسَنَا سُنَّتَ اللّٰهِ الَّتٖى قَدْ خَلَتْ فٖى عِبَادِهٖ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ ﴿٨٥﴾ Artık o çetin azabımızı gördüklerinde; Allah'a inandık ve O'na ortak koştuğumuz şeyleri inkâr ettik, derler. Fakat azabımızı gördüklerinde inanmaları, kendilerine bir fayda sağlamadı. Allah'ın kulları hakkında eskiden beri yürürlükte olan yasası budur. İşte o zaman **kâfirler** ziyana uğramışlardır. Mümin, 40/84-85

اِنَّ الَّذٖينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ وَاِنَّهُ لَكِتَابٌ عَزٖيزٌ Kur’an kendilerine geldiğinde onu **inkâr edenler** mutlaka cezalarını çekeceklerdir. Şüphesiz o, çok değerli ve sağlam bir kitaptır. Fussilet, 41/41

هٰذَا هُدًى وَالَّذٖينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رِجْزٍ اَلٖيمٌ İşte bu Kur'an bir hidayettir. Rablerinin ayetlerini **inkâr** edenlere gelince, onlara en kötüsünden, elem verici bir azap vardır. Casiye, 45/11

وَاَمَّا الَّذٖينَ كَفَرُوا اَفَلَمْ تَكُنْ اٰيَاتٖى تُتْلٰى عَلَيْكُمْ فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنْتُمْ قَوْمًا مُجْرِمٖينَ **İnkâr edenlere** gelince, onlara şöyle denir: “Ayetlerim size okunmuştu da siz de kibirlenip günahkâr bir kavim olmuştunuz değil mi?” Casiye, 45/31

وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذٖينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ هٰذَا سِحْرٌ مُبٖينٌ Âyetlerimiz onlara açıkça okunduğu zaman hakikat kendilerine geldiğinde onu **inkâr** edenler: “Bu, apaçık bir büyüdür” dediler. Ahkaf, 46/7

وَقَالَ الَّذٖينَ كَفَرُوا لِلَّذٖينَ اٰمَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَا سَبَقُونَا اِلَيْهِ وَاِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهٖ فَسَيَقُولُونَ هٰذَا اِفْكٌ قَدٖيمٌ **İnkâr edenler,** inananlar için, “Eğer o Kur’an iyi bir şey olsaydı, önce biz inanırdık ve bu inancımızda kimse bizi geçemezlerdi” dediler. Ama onunla doğru yolu bulamadıkları için; “Bu eski bir uydurmadır” diyecekler. Ahkaf, 46/11

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذٖينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ اَذْهَبْتُمْ طَيِّبَاتِكُمْ فٖى حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِى الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ **İnkâr edenler** ateşe sunuldukları gün, şöyle denir: “Dünya hayatınızda güzelliklerinizi bitirdiniz, onların zevkini sürdünüz. Bugün ise yeryüzünde haksız yere büyüklük taslamanızdan ve yoldan çıkmanızdan dolayı, alçaltıcı bir azapla cezalandırılacaksınız.” Ahkaf, 46/20

اَفَلَمْ يَسِيرُوا فِى الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَّرَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَلِلْكَافِرِينَ اَمْثَالُهَا Onlar yeryüzünde dolaşıp, kendilerinden öncekilerin sonlarının nasıl olduğuna bakmadılar mı? Allah, onları yerle bir etmiştir. **İnkâr edenlere** de bu akıbetin benzerleri vardır. Muhammed, 47/10

فَكَيْفَ تَتَّقُونَ اِنْ كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا Peki, **inkâr** ederseniz, çocukları ak saçlı ihtiyarlara çevirecek o günden kendinizi nasıl koruyabileceksiniz? Müzzemmil, 73/17

İNSAN

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

a) İlk insan Hz. Âdem'in yaratılışı:

وَاِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰئِكَةِ اِنِّى جَاعِلٌ فِى الْاَرْضِ خَلِيفَةً قَالُوا اَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ اِنِّى اَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ Hani, Rabbin meleklere, "Ben yeryüzünde bir **halife yaratacağım**" demişti. Onlar, "Orada bozgunculuk yapacak, kan dökecek birini mi yaratacaksın? Oysa biz sana hamd ederek daima seni tesbih ve takdis ediyoruz." demişlerdi. Allah da, "Ben sizin bilmediğinizi bilirim" demişti. Bakara, 2/30

وَعَلَّمَ اٰدَمَ الْاَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلٰئِكَةِ فَقَالَ اَنْبِؤُنِى بِاَسْمَاءِ هٰؤُلَاءِ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ Ve Allah Âdem'e isimlerin hepsini öğretti. Sonra onları meleklere göstererek: "Eğer sözünüzde samimi iseniz bunların isimlerini bana söyleyin" dedi. Bakara, 2/31

قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا اِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا اِنَّكَ اَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ Melekler, "Seni bütün eksikliklerden uzak tutarız. Senin bize öğrettiklerinden başka bizim hiçbir bilgimiz yoktur. Şüphesiz her şeyi hakkıyla bilen, her şeyi hikmetle yapan sensin", dediler. Bakara, 2/32

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِى خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللّٰهَ... Ey insanlar! Sizleri bir **tek kişiden** yaratan sonra ondan eşini yaratıp ikisinden birçok erkekler ve kadınlar üreten Rabbinize karşı gelmekten sakının!...Nisa, 4/1

هُوَ الَّذِى خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضٰى اَجَلًا... O öyle bir Rab'dir ki, sizi çamurdan **yaratmış**, sonra her birinize bir ecel tayin etmiştir…En'am, 6/2

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَاٍ مَسْنُونٍ Yemin olsun ki biz insanı kuru bir çamurdan, şekil verilebilecek bir balçıktan **yarattık.** Hicr, 15/26

مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً اُخْرٰى Sizi topraktan yarattık, sizi oraya döndüreceğiz ve sizi bir kere daha oradan çıkaracağız. Ta-Ha, 20/55

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ Andolsun ki, biz insanı süzme çamurdan **yarattık**. Mü'minun, 23/12

وَهُوَ الَّذِى خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا O, sudan bir insan **yaratıp** ondan soy sop ve hısımlık meydana getirendir. Rabbin, her şeye hakkıyla gücü yetendir. Furkan, 25/54

اَلَّذِى اَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ وَبَدَاَ خَلْقَ الْاِنْسَانِ مِنْ طِينٍ O ki, yarattığı her şeyi güzel **yarattı** ve insanı yaratmaya da bir çamurdan başladı. Secde, 32/7

فَاسْتَفْتِهِمْ اَهُمْ اَشَدُّ خَلْقًا اَمْ مَنْ خَلَقْنَا اِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَازِبٍ Onlara bir sor: Kendilerini yaratmak mı daha zor yoksa bizim yarattıklarımız/yerler, gökler, galaksiler, sistemler ve düzenler mi ? Şüphesiz biz onları **yapışkan bir çamurdan yarattık**. Saffat, 37/11

اِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰئِكَةِ اِنِّى خَالِقٌ بَشَرًا مِنْ طِينٍ ﴿٧١﴾ فَاِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِى فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٧٢﴾ Hani, Rabbin meleklere şöyle demişti: "Muhakkak Ben **çamurdan bir insan yaratacağım**. Onu şekillendirip içine ruhumdan üflediğim zaman onun için saygı ile eğilin." Sad, 38/71-72

خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ **O insanı, pişmiş çamuru andıran bir balçıktan yarattı.** Rahman, 55/14

b) Allah'ın halifesi İnsan:

وَاِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰئِكَةِ اِنِّى جَاعِلٌ فِى الْاَرْضِ خَلِيفَةً قَالُوا اَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ اِنِّى اَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ Hani, Rabbin meleklere, "Ben yeryüzünde bir **halife yaratacağım**" demişti. Onlar, "Orada bozgunculuk yapacak, kan dökecek birini mi yaratacaksın? Oysa biz sana hamd ederek daima seni tesbih ve takdis ediyoruz." demişlerdi. Allah da, "Ben sizin bilmediğinizi bilirim" demişti. Bakara, 2/30

وَهُوَ الَّذِى جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْاَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَبْلُوَكُمْ فِى مَا اٰتٰيكُمْ اِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَاِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ Sizi yeryüzünün **halifeleri yapan**, verdiği nimetlerle sizi denemek için kiminizi kiminizden derecelerle üstün kılan O'dur. Doğrusu Rabbin ceza verdiğinde çok süratli verir. Ama O, gerçekten çok affedici, çok merhametlidir. En'âm, 6/165

ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ فِى الْاَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ Sonra da, nasıl davranacağınızı görelim diye onların ardından sizi **yeryüzünde halifeler kıldık.** Yunus, 10/14

فَكَذَّبُوهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِى الْفُلْكِ وَجَعَلْنَاهُمْ خَلَائِفَ وَاَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ Fakat onu yalanladılar; Biz de onu ve gemide kendisiyle beraber olanları kurtardık ve **onları yeryüzüne halifeler kıldık**. Ayetlerimizi yalanlayanları da suda boğduk. Bak işte uyarılanların akıbeti nasıl oldu. Yunus, 10/73

اَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ اِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْاَرْضِ ءَاِلٰهٌ مَعَ اللّٰهِ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ Peki, kimdir, kendisine başvurulduğunda darda kalmışın imdadına yetişen, kötülüğü gideren ve sizi **yeryüzünün halifeleri yapan?** Allah ile beraber başka bir tanrı ha? Siz ne kıt düşünüyorsunuz! Neml, 27/62

هُوَ الَّذِى جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ فِى الْاَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ اِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ اِلَّا خَسَارًا Yeryüzünde sizleri önceki kuşakların yerine geçirip **halifeler** kılan O'dur. Artık kim inkâr ederse inkârı kendi aleyhinedir. İnkârcıların inkârı, Rableri katında ancak uğrayacakları gazabı artırır. İnkârcıların inkârı, ancak ziyanlarını arttırır. Fatır, 35/39

يَا دَاوُدُ اِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِى الْاَرْضِ فَاحْكُمْ بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوٰى فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ اِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ "Ey Dâvud! **Seni yeryüzündeki halifemiz kıldık**: öyleyse insanlar arasında adaletle hükmet, boş arzu ve heveslere uyma, sonra onlar seni Allah yolundan saptırır. Allah yolundan sapanları ise, Hesap Günü'nü unuttuklarından dolayı şiddetli bir azap bekler!" Sad, 38/26

c) İnsanın üstünlüğü:

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلٰئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوا اِلَّا اِبْلِيسَ لَمْ يَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ Andolsun ki sizi yarattık, sonra bir suret, bir şekil verdik, sonra da meleklere, **Âdem'e secde edin dedik**, hemen secdeye kapandılar, yalnız İblis secde edenlere katılmadı. A'raf, 7/11

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِى اٰدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِى الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلٰى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا Gerçek şu ki, **Biz Ademoğullarını üstün ve onurlu kıldık**; karada ve denizde onların ulaşımını sağladık; temiz besinlerle onları rızıklandırdık ve onları yarattıklarımızın pek çoğundan üstün tuttuk. İsra, 17/70

خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَاَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَاِلَيْهِ الْمَصِيرُ Gökleri ve hak olarak/yeri yerli yerince yarattı. Sizi şekillendirdi ve **şekillerinizi de güzel yaptı.** Dönüş ancak O'nadır. Tegabün, 64/3

وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ ﴿١﴾ وَطُورِ سِينِينَ ﴿٢﴾ وَهٰذَا الْبَلَدِ الْاَمِينِ ﴿٣﴾ لَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ فِى اَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ﴿٤﴾ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ اَسْفَلَ سَافِلِينَ ﴿٥﴾ İncire, zeytine, Sina dağına ve şu emin beldeye yemin ederim ki, **Biz insanı en güzel biçimde yarattık.** Sonra onu aşağıların aşağısına indirdik. Tin, 95/1…5

d) İnsanın sorumluluğu kabul etmesi:

اِنَّا عَرَضْنَا الْاَمَانَةَ عَلَى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَالْجِبَالِ فَاَبَيْنَ اَنْ يَحْمِلْنَهَا وَاَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْاِنْسَانُ اِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا Gerçekten Biz **emaneti göklere, yere ve dağlara teklif ettik**; ama onlar bunun sorumluluğundan korktuklar ve onu yüklenmekten çekindiler. Onu insan yüklendi. Doğrusu o çok zalim, çok cahildir. Ahzab, 33/72

لِيُعَذِّبَ اللّٰهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللّٰهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحِيمًا Allah, münafık erkeklere ve münafık kadınlara, Allah'a ortak koşan erkeklere ve Allah'a ortak koşan kadınlara azap etmek; mümin erkeklerin ve mümin kadınların da tövbelerini kabul etmek için **insana emaneti yüklemiştir.** Allah çok bağışlayan, çok merhamet edendir. Ahzab, 33/73

e) Kadının/Havva annemizin yaratılışı:

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِى خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللّٰهَ... Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan ve **ondan da eşini yaratan;** ikisinden birçok erkek ve kadın meydana getiren Rabbi- nize karşı gelmekten sakının…Nisa, 4/1

وَهُوَ الَّذِى اَنْشَاَكُمْ مِنْ نَفْسٍ... O, sizi bir tek candan yaratandır…En'am, 6/98

هُوَ الَّذِى خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ اِلَيْهَا... Allah sizi bir tek nefisten yaratan ve kendisi ile huzur bulsun diye **eşini de ondan var edendir**…7/189

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ اَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللّٰهِ هُمْ يَكْفُرُونَ Allah size kendi türünüzden eşler sundu; bu eşlerinizden size çocuklar, torunlar verdi, size temiz rızıklar bağışladı. Böyle iken, onlar yine de asılsız, boş şeylere inanıp, Allah'ın nimetine karşı nankörlük mü edecekler? Nahl, 16/72

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا... O, sizi bir tek nefisten yarattı. Sonra ondan eşini var etti… Zümer, 39/6

f) Âdem ve Havva'nın cennetten yeryüzüne inişi:

وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوا اِلَّا اِبْلِيسَ اَبٰى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٤﴾Hani meleklere, "Âdem'e secde edin" demiştik de İblis hariç bütün melekler hemen secde ettiler, İblis ise bundan kaçınmış, büyüklük taslamış ve kâfirlerden olmuştu.

وَقُلْنَا يَا اٰدَمُ اسْكُنْ اَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٣٥﴾ Dedik ki: "Ey Âdem! Sen ve eşin cennete yerleşin. Orada dilediğiniz gibi bol bol yiyin, ama şu ağaca yaklaşmayın, yoksa zalimlerden olursunuz."

فَاَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَاَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِى الْاَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ اِلٰى حِينٍ ﴿٣٦﴾ Derken, şeytan ayaklarını kaydırdı. Onları içinde bulundukları konumdan çıkardı. Bunun üzerine biz de, **"Birbirinize düşman olarak inin.** Sizin için yeryüzünde belli bir süre barınak ve yararlanma vardır" dedik.

فَتَلَقّٰى اٰدَمُ مِنْ رَبِّهٖ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ اِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٣٧﴾ Derken, Âdem Rabbinden bir takım ilhamlar aldı ve derhal tövbe etti. Rabbi de onu affetti. Çünkü Allah tövbeleri kabul eden ve merhameti bol olandır.

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَاِمَّا يَاْتِيَنَّكُمْ مِنّ۪ى هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَاىَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٨﴾ **"Hepiniz cennetten inin.** Tarafımdan size bir yol gösterici gelir de kim ona uyarsa, onlar için herhangi bir korku yoktur, onlar üzülmeyeceklerdir" dedik. Bakara, 2/34…38

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلٰئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوا اِلَّا اِبْلِيسَ لَمْ يَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ ﴿١١﴾ Andolsun, sizi yarattık. Sonra size şekil verdik. Sonra da meleklere, "Âdem için saygı ile eğilin" dedik. İblisten başka hepsi saygı ile eğildiler. O, saygı ile eğilenlerden olmadı.

قَالَ مَا مَنَعَكَ اَلَّا تَسْجُدَ اِذْ اَمَرْتُكَ قَالَ اَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَن۪ى مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ ط۪ينٍ ﴿١٢﴾ Allah, "Sana emrettiğim zaman seni secdeden ne alıkoydu?" dedi. O da "Ben ondan hayırlıyım. Çünkü beni ateşten yarattın. Onu ise çamurdan yarattın" dedi. A'raf, 7/11-12

وَيَا اٰدَمُ اسْكُنْ اَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾ "Ey Âdem! Sen ve eşin cennette kalın. Dilediğiniz yerden yiyin. Fakat şu ağaca yaklaşmayın. Yoksa zalimlerden olursunuz."

فَوَسْوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِىَ لَهُمَا مَا وُرِىَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْاٰتِهِمَا وَقَالَ مَا نَهٰيكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هٰذِهِ الشَّجَرَةِ اِلَّا اَنْ تَكُونَا مَلَكَيْنِ اَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ ﴿٢٠﴾ Derken şeytan, kendilerinden gizlenmiş olan cinsel organlarını onlara açmak için kendilerine vesvese verdi ve dedi ki: "Rabbiniz size bu ağacı iki melek ya da ölümsüz olmamanız için yasakladı."

وَقَاسَمَهُمَا اِنّ۪ى لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ ﴿٢١﴾ "Şüphesiz ben size öğüt verenlerdenim" diye de onlara yemin etti.

فَدَلّٰيهُمَا بِغُرُورٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْاٰتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَنَادٰيهُمَا رَبُّهُمَا اَلَمْ اَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكُمَا الشَّجَرَةِ وَاَقُلْ لَكُمَا اِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُب۪ينٌ ﴿٢٢﴾ Bu suretle onları kandırarak yasağa sürükledi. Ağaçtan tattıklarında cinsel organlarını fark ettiler. Derhal üzerlerini cennet yapraklarıyla örtmeye başladılar. Rableri onlara, "Ben size bu ağacı yasaklamadım mı? Şeytan size apaçık bir düşmandır, demedim mi?" diye seslendi.

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا اَنْفُسَنَا وَاِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾ Dediler ki: "Rabbimiz! Biz kendimize zulüm ettik. Eğer bizi bağışlamaz ve bize acımazsan mutlaka ziyan edenlerden oluruz."

قَالَ اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِى الْاَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ اِلٰى حِينٍ ﴿٢٤﴾ Allah dedi ki: **"Birbirinizin düşmanı olarak inin oradan. Size yeryüzünde bir zamana kadar yerleşme ve yararlanma vardır."**

قَالَ ف۪يهَا تَحْيَوْنَ وَف۪يهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ ﴿٢٥﴾ "Orada yaşayacaksınız, orada öleceksiniz ve oradan tekrar dirileceksiniz." A'raf, 7/19…25 arası.

وَاِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰئِكَةِ اِنّ۪ى خَالِقٌ بَشَرًا مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَاٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٨﴾ Hani Rabbin meleklere demişti ki; "Ben kuru bir çamurdan, şekil verilebilecek balçıktan bir insan yaratacağım.

فَاِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ ف۪يهِ مِنْ رُوح۪ى فَقَعُوا لَهُ سَاجِد۪ينَ ﴿٢٩﴾ Onu düzenleyip içine ruhumdan üflediğim zaman, onun için hemen secde edin/saygı ile eğilin"

فَسَجَدَ الْمَلٰئِكَةُ كُلُّهُمْ اَجْمَعُونَ ﴿٣٠﴾ Bunun üzerine bütün melekler secde ettiler.

اِلَّا اِبْل۪يسَ اَبٰى اَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِد۪ينَ ﴿٣١﴾ Ancak İblis, secde etmekten kaçındı.

قَالَ يَا اِبْل۪يسُ مَا لَكَ اَلَّا تَكُونَ مَعَ السَّاجِد۪ينَ ﴿٣٢﴾ Allah, "Ey İblis! Secde etmeni engelleyen nedir?" dedi.

قَالَ لَمْ اَكُنْ لِاَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَاٍ مَسْنُونٍ ﴿٣٣﴾ İblis dedi ki: "Ben, kuru bir çamurdan, şekillenmiş balçıktan yaratığın insana secde etmem."

قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَاِنَّكَ رَج۪يمٌ ﴿٣٤﴾ Allah, "Öyleyse defol oradan kovuldun!

وَاِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ اِلٰى يَوْمِ الدّ۪ينِ ﴿٣٥﴾ Şüphesiz hesap gününe kadar lanet sana!" dedi. Hicr, 15/28…35

وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوا اِلَّا اِبْل۪يسَ قَالَ ءَاَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ ط۪ينًا Hani meleklere, "Âdem için secde edin/ saygı ile eğilin" demiştik, onlar da saygı ile eğilmişlerdi. Yalnız İblis secde etmemiş, "Hiç ben, çamurdan yarattığın kimseye secde eder miyim?" demişti. İsra, 17/61

وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوا اِلَّا اِبْل۪يسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ اَمْرِ رَبِّه۪ اَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ اَوْلِيَاءَ مِنْ دُون۪ى وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ بِئْسَ لِلظَّالِم۪ينَ بَدَلًا
Hani biz meleklere, "Âdem için secde edin" demiştik de İblis 'ten başka hepsi secde etmişlerdi. O cin kökenli idi

ve Rabbi'nin buyruğu dışına çıktı. Şimdi siz Beni bırakıp onu ve soyunu dost mu ediniyorsunuz? Oysa onlar sizin düşmanlarınızdır. Zalimlerin yaptığı bu dost değişimi ne kötü tercihtir! Kehf, 18/50

وَلَقَدْ عَهِدْنَا اِلٰى اٰدَمَ مِنْ قَبْلُ فَنَسِيَ وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا ﴿١١٥﴾ ٨ Andolsun, bundan önce biz Adem'e cennetteki şu ağacın meyvesinden yeme diye emrettik. O ise bunu unutuverdi. Biz onda bir kararlılık/güçlü irade bulamadık.

وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوا اِلَّا اِبْلِيسَ اَبٰى ﴿١١٦﴾Hani meleklere, "Âdem'e secde edin" demiştik de, İblis'ten başka melekler hemen secde etmişlerdi; İblis ise bundan kaçınmıştı.

فَقُلْنَا يَا اٰدَمُ اِنَّ هٰذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكُمَا مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقٰى ﴿١١٧﴾Biz de şöyle dedik: "Ey Âdem! Şüphesiz bu İblis sen ve eşin için bir düşmandır. Sakin sizi cennetten çıkarmasın; sonra mutsuz olursun."

اِنَّ لَكَ اَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرٰى ﴿١١٨﴾ "Şüphesiz senin için orada aç kalmak, çıplak kalmak yoktur."

وَاَنَّكَ لَا تَظْمَؤُا فِيهَا وَلَا تَضْحٰى ﴿١١٩﴾ "Orada ne susuzluk çekersin, ne de güneş altında kalırsın."

فَوَسْوَسَ اِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَا اٰدَمُ هَلْ اَدُلُّكَ عَلٰى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَا يَبْلٰى ﴿١٢٠﴾ Nihayet şeytan ona vesvese verip şöyle dedi: "Ey Âdem! Sana ebedilik ağacını/yok olmayan bir saltanatı göstereyim mi?"

فَاَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْاٰتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَعَصٰى اٰدَمُ رَبَّهُ فَغَوٰى ﴿١٢١﴾ Bunun üzerine Adem ve eşi o ağacın meyvesinden yediler. Bu sebeple cinsel organlarını fark ettiler ve cennet yapraklarıyla örtündüler. Böylece Âdem Rabbi'nin emrine karşı geldi ve yoldan çıktı.

ثُمَّ اجْتَبٰيهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدٰى ﴿١٢٢﴾ Sonra Rabbi onu seçkinlerden yaptı, tövbesini kabul ederek kendisini doğru yola iletti.

قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَاِمَّا يَاْتِيَنَّكُمْ مِنّٖى هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَاىَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقٰى ﴿١٢٣﴾Allah şöyle dedi: **"Birbirinize düşman olarak hepiniz oradan inin.** Eğer tarafımdan size bir yol gösterici gelir de, kim benim yol göstericime uyarsa artik o, ne dünyada sapar ne de ahirette sıkıntı çeker." Ta-Ha, 20/115…123

g) İnsanın yaratılışı:

هُوَ الَّذ۪ى يُصَوِّرُكُمْ فِى الْاَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْعَز۪يزُ الْحَك۪يمُ O, sizi rahimlerde, dilediği gibi şekillendirendir. O'ndan başka ilâh yoktur. O, mutlak güç, hüküm ve hikmet sahibidir. Al-i İmran, 3/6

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذ۪ى خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَث۪يرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللّٰهَ... Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan ve ondan da eşini yaratan ve ikisinden birçok erkekler ve kadınlar üretip yayan Rabbinizden sakının…Nisa, 4/1

...وَخُلِقَ الْاِنْسَانُ ضَع۪يفًا Allah **insan zayıf yaratılmıştır**. Nisa, 4/28

خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ فَاِذَا هُوَ خَص۪يمٌ مُب۪ينٌ **O insanı bir meni damlacığından yarattı;** fakat o birdenbire pervasız bir tartışmacıya dönüştü. Nahl, 16/4

مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَف۪يهَا نُع۪يدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً اُخْرٰى Sizleri topraktan yarattık, yine oraya döndüreceğiz ve tekrar dirilterek oradan çıkaracağız. Ta-Ha, 20/55

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اِنْ كُنْتُمْ ف۪ى رَيْبٍ مِنَ الْبَعْثِ فَاِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُضْغَةٍ مُخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِنُبَيِّنَ لَكُمْ وَنُقِرُّ فِى الْاَرْحَامِ مَا نَشَاءُ اِلٰى اَجَلٍ مُسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا اَشُدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفّٰى وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ اِلٰى اَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنْ بَعْدِ عِلْمٍ شَيْـًٔا وَتَرَى الْاَرْضَ هَامِدَةً فَاِذَا اَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَاَنْبَتَتْ مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَه۪يجٍ Ey insanlar! Eğer yeniden dirilmekten şüphede iseniz, bilin ki, biz sizi topraktan sonra meniden sonra aşılanmış yumurtadan, sonra uzuvları belirsiz, canlı et parçasından yarattık ki size kudretimizi gösterelim. Dilediğimizi, belirlenmiş bir süreye kadar rahimlerde bekletiriz; sonra sizi bir bebek olarak dışarı çıkarırız. Sonra güçlü çağınıza ulaşmanız için sizi büyütürüz. İçinizden kimi erken ölür; kimi de ömrün en verimsiz ihtiyarlık çağına kadar götürülür; ta ki bütün bilgisine karşın hiç bir şey bilmez hale gelsin. Sen, yer yüzünü de kupkuru ve ölü bir halde görürsün; fakat biz, üzerine yağmur indirdiğimizde o, kıpırdanır, kabarır ve her çeşitten iç açıcı ürünler verir. Hac, 22/5

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ ط۪ينٍ ﴿١٢﴾ Andolsun ki, biz insanı süzme çamurdan yarattık.

ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً ف۪ى قَرَارٍ مَك۪ينٍ ﴿١٣﴾ Sonra onu az bir su/meni hâlinde sağlam bir karargâha/ana rahmine yerleştirdik.

ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا ثُمَّ اَنْشَاْنَاهُ خَلْقًا اٰخَرَ فَتَبَارَكَ اللّٰهُ اَحْسَنُ الْخَالِق۪ينَ ﴿١٤﴾O suyu aşılanmış yumurta haline getirdik. Sonra bir parçacık et haline soktuk; bu bir parçacık eti kemiklere çevirdik; bu kemikleri etle kapladık. Sonra onu başka bir yaratışla insan haline getirdik. Yapıp yaratanların en güzeli olan Allah pek yücedir. Mü'minun, 23/12-13-14

اَلَّذ۪ى اَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ وَبَدَاَ خَلْقَ الْاِنْسَانِ مِنْ ط۪ينٍ ﴿٧﴾ O Allah ki, yarattığı her şeyi güzel yaratır. İnsanı yaratmaya da çamurdan başladı.

ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ مَاءٍ مَه۪ينٍ ﴿٨﴾ Sonra insanın neslini, dayanıksız bir sıvıdan/erkek ve dişi hücreden yarattı.

ثُمَّ سَوّٰيهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوحِهِ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْئِدَةَ قَليلًا مَا تَشْكُرُونَ ﴿٩﴾ Sonra ona biçim verdi ve Kendi ruhundan üfledi. Ve sizleri kulaklar, gözler ve gönüller/düşünce ve duygularla donatı. Ne kadarda az şükrediyorsunuz? Secde, 32/7-8-9

وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ اَزْوَاجًا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ اُنْثٰى وَلَا تَضَعُ اِلَّا بِعِلْمِهِ وَمَا يُعَمَّرُ مِنْ مُعَمَّرٍ وَلَا يُنْقَصُ مِنْ عُمُرِهِ اِلَّا فى كِتَابٍ اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسيرٌ Allah sizi önce **topraktan, sonra spermadan yarattı.** Sonra erkekli dişili çiftlere dönüştürdü. O'nun bilgisi dışında hiçbir dişi ne hâmile kalabilir ve ne de doğurabilir. Ömrü uzun olanın çok yaşaması ya da kısa ömürlü olanın az yaşamaları kesinlikle bir kitapta kayıtlıdır. Hiç kuşkusuz bu Allah için kolay bir iştir. Fatır, 35/11

اَوَلَمْ يَرَ الْاِنْسَانُ اَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَاِذَا هُوَ خَصيمٌ مُبينٌ İnsan, bizim kendisini bir damla sudan yarattığımızı görmüyor mu? Şimdi o, apaçık bir düşman kesilmiştir. Yasin, 36/77

...يَخْلُقُكُمْ فى بُطُونِ اُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِنْ بَعْدِ خَلْقٍ فى ظُلُمَاتٍ ثَلٰثٍ... Sizi de annelerinizin karınlarında **üç karanlık bölgede** çeşitli safhalardan geçirerek yaratıyor…Zümer, 39/6

هُوَ الَّذى خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا اَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُوا شُيُوخًا وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفّٰى مِنْ قَبْلُ وَلِتَبْلُغُوا اَجَلًا مُسَمًّى وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ Sizi önce topraktan, sonra az bir sudan/meniden, sonra **döllenmiş yumurtadan yaratan O'dur,** ve sonra O, sizi çocuk olarak hayata getirir ve olgunluk çağına ulaşmanız, sonra da ihtiyarlamanız için sizi yaşatır. İçinizden önceden ölenler de vardır. Allah bunları, belli bir zamana erişmeniz ve düşünüp akıl erdirmeniz için yapar. Mümin, 40/67

فَاطِرُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا وَمِنَ الْاَنْعَامِ اَزْوَاجًا يَذْرَؤُكُمْ فيهِ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّميعُ الْبَصيرُ O, gökleri ve yeri eşsiz ve örneksiz yaratandır. Size kendinizden eşler, hayvanlardan da kendilerinden eşler yaratmıştır. Böylece çoğalmanızı sağlamıştır. O'nun benzeri hiçbir şey yoktur. O işitendir, görendir. Şura, 42/11

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ اَقْرَبُ اِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَريدِ Andolsun insanı biz yarattık ve nefsinin ona neler fısıldadığını biliriz, çünkü **Biz ona şah damarından daha yakınız.** Kaf, 50/16

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْاِنْسَ اِلَّا لِيَعْبُدُونِ Ben cinleri ve insanları, ancak bana **kulluk** etsinler diye yarattım. Zariyat, 51/56

وَاَنَّهُ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْاُنْثٰى ﴿٤٥﴾ مِنْ نُطْفَةٍ اِذَا تُمْنٰى ﴿٤٦﴾ Şüphesiz O insanı, rahme atıldığında, bir meni damlacığının içindeki erkek ve **dişi çiftten/kromozomdan yarattı**. Necm, 53/45-46

عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ﴿٤﴾ Ona düşünüp ifade etmeyi öğretti. ﴿٣﴾ خَلَقَ الْاِنْسَانَ İnsanı yarattı. Rahman, 55/3-4

نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ ﴿٥٧﴾ Sizi biz yarattık. Hâlâ tasdik etmeyecek misiniz?

اَفَرَاَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ ﴿٥٨﴾ Akıttığınız meniyi gördünüz mü?

ءَاَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ اَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ﴿٥٩﴾ Onu siz mi yaratıyorsunuz, yoksa yaratan biz miyiz?

نَحْنُ قَدَّرْنَا بَيْنَكُمُ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقينَ ﴿٦٠﴾ Ölümü aranızda plânlayan biziz. Hiç kimse bizim önümüze geçemez.

عَلٰى اَنْ نُبَدِّلَ اَمْثَالَكُمْ وَنُنْشِئَكُمْ فى مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾ Böylece sizin yerinize benzerlerinizi getirelim ve sizi bilmediğiniz bir yaratılışta tekrar var edelim diye. Vakıa, 56/57…61

وَقَدْ خَلَقَكُمْ اَطْوَارًا **O ki, sizi çeşitli aşamalardan geçirerek yarattı.** Nuh, 71/14

اَيَحْسَبُ الْاِنْسَانُ اَنْ يُتْرَكَ سُدًى ﴿٣٦﴾ **İnsan başıboş bırakılacağını mı sanır?**

اَلَمْ يَكُ نُطْفَةً مِنْ مَنِيٍّ يُمْنٰى ﴿٣٧﴾ O fışkıran meninin içinde bir sperm değil miydi?

ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوّٰى ﴿٣٨﴾ Sonra bir aşılanmış bir yumurta/embriyo oldu da Rabbi onu biçime koydu, sonra şekil verdi.

فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْاُنْثٰى ﴿٣٩﴾ Sonra da **erkek ve ya dişiyi** belirledi. Kıyamet, 75/36…39

هَلْ اَتٰى عَلَى الْاِنْسَانِ حينٌ مِنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْـًٔا مَذْكُورًا ﴿١﴾ Gerçek şu ki, biz insanı bir karışımdan/sperm ve yumurta hücresinden yarattık. اِنَّا خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ اَمْشَاجٍ نَبْتَليهِ فَجَعَلْنَاهُ سَميعًا بَصيرًا ﴿٢﴾ Onu imtihan edelim diye **işitmesini ve görmesini** sağladık. İnsan, 76/1-2

اَلَمْ نَخْلُقْكُمْ مِنْ مَاءٍ مَهينٍ ﴿٢٠﴾ Sizi basit bir sıvı damlasından yaratmadık mı?

فَجَعَلْنَاهُ فى قَرَارٍ مَكينٍ ﴿٢١﴾ Sonra o sıvı damlasını korunaklı bir yuvaya yerleştirmedik mi?

اِلٰى قَدَرٍ مَعْلُومٍ ﴿٢٢﴾ Belirli bir sürenin sonuna kadar.

فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَادِرُونَ ﴿٢٣﴾ Biz o sıvı damlacığın gelişmesini en güzel bir şekilde **aşamalı bir plâna bağladık.** Biz ne güzel plân yaparız. Mürselat, 77/20…23. ayetler.

قُتِلَ الْاِنْسَانُ مَا اَكْفَرَهُ ﴿١٧﴾ Kahrolası insan, ne kadar nankördür.

مِنْ اَىِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ ﴿١٨﴾ Allah onu hangi şeyden yaratı.

مِنْ نُطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَّرَهُ ﴿١٩﴾ Bir damla sudan yarattı da onu **'bir ölçüyle biçime soktu.'**

ثُمَّ السَّبِيلَ يَسَّرَهُ ﴿٢٠﴾ **Sonra rahminden çıkması için ona yolunu kolaylaştırdı.** Abese, 80/17…20

يَا اَيُّهَا الْاِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ﴿٦﴾ Ey insan! engin kerem sahibi Rabbine, karşı seni aldatan nedir?

اَلَّذ۪ي خَلَقَكَ فَسَوّٰيكَ فَعَدَلَكَ ﴿٧﴾ Seni yarattı, bütün vücut sistemini düzene koydu.

ف۪ٓي اَيِّ صُورَةٍ مَا شَٓاءَ رَكَّبَكَ ﴿٨﴾ Ve sana dengeli bir ölçüde suret verdi. İnfitar, 82/6-7-8

فَلْيَنْظُرِ الْاِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ ﴿٥﴾ Öyleyse insan neden yaratıldığına bir baksın.

خُلِقَ مِنْ مَٓاءٍ دَافِقٍ ﴿٦﴾ Fışkırıp çıkan bir sudan yaratıldı.

يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَٓائِبِ ﴿٧﴾ Bu su, **bel ile kaburga kemikleri** arasından çıkar. Tarık, 86/5-6-7

وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدَ Babaya ve ondan meydana gelen çocuğa yemin ederim ki.

لَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ ف۪ي كَبَدٍ Biz insanı bir **sıkıntı ve zorluk** içinde ve bunlara göğüs gerecek şekilde yarattık. Beled, 90/3-4

اِقْرَاْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذ۪ي خَلَقَ Yaratan Rabbinin adıyla oku!

خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ **O, insanı bir aşılanmış yumurtadan yarattı.** Alak, 95/1-2

İNŞÂALLAH/ALLAH DİLERSE

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

وَلَا تَقُولَنَّ لِشَا۬يْءٍ اِنّ۪ي فَاعِلٌ ذٰلِكَ غَدًا ﴿٢٣﴾ Hiçbir iş hakkında sakın “Bunu yarın yapacağım” deme

اِلَّٓا اَنْ يَشَٓاءَ اللّٰهُ وَاذْكُرْ رَبَّكَ اِذَا نَس۪يتَ وَقُلْ عَسٰٓى اَنْ يَهْدِيَنِ رَبّ۪ي لِاَقْرَبَ مِنْ هٰذَا رَشَدًا ﴿٢٤﴾ Ancak, “İnşaallah/Allah dilerse yapacağım” de. Unuttuğun zaman Rabbini an ve “Umarım Rabbim beni, bundan daha doğru olana ulaştırır” de. Kehf, 18/23-24

İNTİHAR ETME

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تَأْكُلُٓوا اَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ اِلَّٓا اَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُٓوا اَنْفُسَكُمْ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُمْ رَح۪يمًا Ey imana edenler! Birbirinizin mallarını haksız yollarla -karşılıklı rızaya dayanan ticaret yoluyla da olsa yemeyin. **Kendinizi** ve birbirinizi öldürmeyin. Hiç kuşkusuz, Allah, size karşı çok merhametlidir. Nisa, 4/29

وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ عُدْوَانًا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصْل۪يهِ نَارًا وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَس۪يرًا Kim sınırı aşarak, zulüm ve tecavüz yolu ile bu yasakları işlerse, yakında onu cehennem ateşine atacağız. Bu, Allah için çok da kolaydır. Nisa, 4/30

İRADE

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

وَذَرِ الَّذ۪ينَ اتَّخَذُوا د۪ينَهُمْ لَعِبًا وَلَهْوًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَذَكِّرْ بِه۪ٓ اَنْ تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلِيٌّ وَلَا شَف۪يعٌ وَاِنْ تَعْدِلْ كُلَّ عَدْلٍ لَا يُؤْخَذْ مِنْهَا اُو۬لٰٓئِكَ الَّذ۪ينَ اُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَم۪يمٍ وَعَذَابٌ اَل۪يمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ Dinlerini **oyun ve eğlence edinen** ve dünya hayatının kendilerini aldattığı kimseleri bırak! Şunu da ihtar et ki: “Bir kimse yaptıkları yüzünden azabın pençesine düşmeye görsün, o zaman Allah'ın yüce huzurunda O'ndan başka ne bir koruyucu, ne de bir şefaatçi bulunur. Her türlü fidyeyi denkleştirse bile kabul edilmez. Onlar azabın pençesine düşmüş kimselerdir. Küfre saplanıp kalmalarından dolayı onlara çılgınca kaynamış bir içecek ve elem dolu bir azap vardır.” En’âm, 6/70

اِنَّ اللّٰهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْـٔاً وَلٰكِنَّ النَّاسَ اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ Gerçek şu ki, Allah hiçbir konuda insanlara en küçük bir haksızlık yapmaz; **insan haksızlığı kendi kendisine yapar**. Yunus, 10/44

... اِنَّ اللّٰهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتّٰى يُغَيِّرُوا مَا بِاَنْفُسِهِمْ وَاِذَٓا اَرَادَ اللّٰهُ بِقَوْمٍ سُٓوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ دُونِه۪ مِنْ وَالٍ Herhangi bir toplum **ahlakını, tutum ve davranışlarını** değiştirmedikçe Allah onların konumunu değiştirmez. Allah, bir toplumun herhangi bir kötülüğe uğramasını dileyince, onu hiç kimse önleyemez. İnsanların Allah’tan başka hiçbir koruyucusu, kayırıcısı yoktur. Ra’d, 13/11

مَنِ اهْتَدٰى فَاِنَّمَا يَهْتَد۪ي لِنَفْسِه۪ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى وَمَا كُنَّا مُعَذِّب۪ينَ حَتّٰى نَبْعَثَ رَسُولًا Kim doğru yolu izlerse **kendisi için izler.** Kim doğru yoldan saparsa kendi zararına sapıtmış olur. Hiç kimse bir başkasının günah yükünü taşımaz. Bir peygamber göndermedikçe hiç kimseyi azaba çarptırmayız. İsra, 17/15

قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلٰى شَاكِلَتِه۪ فَرَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ اَهْدٰى سَب۪يلًا De ki; “Herkes **kendi kişiliği ve inancı** uyarınca hareket eder. Rabbiniz kimin doğru yolda olduğunu herkesten daha iyi bilir.” İsra, 17/84

وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَٓاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَٓاءَ فَلْيَكْفُرْ... De ki; Bu Kur'an, Allah tarafından gönderilmiş bir gerçektir, **isteyen inansın, isteyen inkar etsin**…Kehf, 18/29

وَلَا نُكَلِّفُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ **Biz herkese taşıyabileceği kadar yük yükleriz.** Bizim Yanımızdaki kitap hakkı söyler. Onlara asla haksızlık edilmez. Mü’minun, 23/62

مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِاَنْفُسِهِمْ يَمْهَدُونَ Kim inkâr ederse, **inkârı kendi aleyhinedir.** Kim de yararlı bir iş yaparsa kendisine cennette yer hazırlar. Rum, 30/44

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى وَاِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ اِلٰى حِمْلِهَا لَا يُحْمَلْ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبٰى اِنَّمَا تُنْذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَمَنْ تَزَكّٰى فَاِنَّمَا يَتَزَكّٰى لِنَفْسِهِ وَاِلَى اللّٰهِ الْمَصِيرُ **Hiçbir günahkâr başkasının günahını yüklenmez.** Yükü ağır gelen kimse onu taşımak için başkasını çağırsa, bu çağırdığı akrabası da olsa, onun yükünden bir şey yüklenmez. Sen ancak görmeden Rablerinden korkanları ve namazı kılanları uyarabilirsin. Kim temizlenirse o, kendi menfaatine temizlenmiş olur. Dönüş Allah'adır. Fatır, 35/18

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ اَسَاءَ فَعَلَيْهَا وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ Kim iyi bir iş yaparsa **kendi lehine,** kim de kötülük yaparsa **kendi aleyhinedir**. Rabbin, kullara zerre kadar haksızlık yapmaz. Fussilet, 41/46

مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْاٰخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْاٰخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ Kim ahiret kazancını isterse, onun **kazancını artırırız**. Kim de dünya kazancını isterse, ona da istediğinden veririz, fakat onun ahirette hiçbir payı yoktur. Şura, 42/20

اِنَّ هٰذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ اِلٰى رَبِّهِ سَبِيلًا Bu bir öğüttür. **Artık dileyen** Rabbine bir yol tutar. Müzzemmil, 73/19

اِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ اِمَّا شَاكِرًا وَاِمَّا كَفُورًا Biz ona doğru yolu gösterdik; **İster şükreder, ister nankörlük/**şükredici veya nankör olmak kendi elindedir. İnsan, 76/3

اَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ ﴿٨﴾ Biz ona iki göz

وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ﴿٩﴾ Bir dil ve iki dudak vermedik mi?

وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ ﴿١٠﴾ Ona iki yolu/ **doğru ve eğriyi göstermedik mi?** Beled, 90/10

İSLÂM

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللّٰهِ الْاِسْلَامُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ اِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ فَاِنَّ اللّٰهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ **Şüphesiz Allah katında din İslâm'dır.** Kitap verilmiş olanlar, kendilerine ilim geldikten sonra sırf, aralarındaki ihtiras ve aşırılık yüzünden ayrılığa düştüler. Kim Allah'ın âyetlerini inkâr ederse, bilsin ki Allah hesabı çok çabuk görendir. Al-i İmran, 3/19

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْاِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْاٰخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ **Kim, İslâm'dan başka bir din ararsa,** bilsin ki başka bir din asla kabul edilmeyecek ve o, ahirette ziyan edenlerden olacaktır. Al-i İmran, 3/85

...اَلْيَوْمَ اَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَاَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْاِسْلَامَ دِينًا... Bugün sizin için dininizi kemale erdirdim, üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve **sizin için din olarak İslam'ı seçtim**…Maide, 5/3

...قُلْ اِنِّي اُمِرْتُ اَنْ اَكُونَ اَوَّلَ مَنْ اَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ De ki; Ben İslâm olanların ilki olmakla emrolundum. Sakın Allah'a ortak koşanlardan olma. En'âm, 6/14

فَمَنْ يُرِدِ اللّٰهُ اَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْاِسْلَامِ ... Allah, her kimi doğruya erdirmek isterse, **onun göğsünü İslâm'a açar…**En'âm, 6/125

اَفَمَنْ شَرَحَ اللّٰهُ صَدْرَهُ لِلْاِسْلَامِ فَهُوَ عَلٰى نُورٍ مِنْ رَبِّهِ فَوَيْلٌ لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِنْ ذِكْرِ اللّٰهِ اُولٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ Allah kimin **gönlünü İslam'a** açmışsa o, Rabbi'nden gelen bir nur üzere olmaz mı? Kalpleri Allah'ı anmak hususunda katılaşmış olanlara yazıklar olsun! İşte bunlar apaçık sapıklık içindedirler. Zümer, 39/22

وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعٰى اِلَى الْاِسْلَامِ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ **İslâm'a çağırıldığı halde** Allah'a karşı yalan uydurandan daha zalim kim olabilir! Allah, zalimler topluluğunu doğru yola erdirmez. Saf, 61/7

İSRAF

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَهُوَ الَّذِي اَنْشَاَ جَنَّاتٍ مَعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا اُكُلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُتَشَابِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ اِذَا اَثْمَرَ وَاٰتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَلَا تُسْرِفُوا اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ Çardaklı ve çardaksız bahçeleri, ürünleri çeşit çeşit hurmaları, sebzeleri, zeytinleri, narları, birbirine benzer ve benzemez biçimde oluşturan O'dur. Her birinin meyvesinden, olgunlaştığı zaman yiyin ve hasat gününde yoksulların hakkını da verin. **İsraf etmeyin, Allah israf edenleri sevmez** En'am, 6/141

يَا بَنِي اٰدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ Ey Âdemoğulları, mescitlere girişinizde güzel elbiseler giyiniz. Yiyin, için, fakat **israf etmeyiniz.** Çünkü Allah israf edenleri sevmez. A'raf, 7/31

وَاٰتِ ذَا الْقُرْبٰى حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا Akrabalarına/yakınlarına, yoksula, yolda kalmışa hakkını ver, **sakın saçıp savurma!** İsra, 17/26

اِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا اِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا Çünkü saçıp savuranlar şeytanların kardeşleridir. Şeytan ise Rabbine karşı pek nankördür. İsra, 17/27

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً اِلٰى عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَحْسُورًا **Eli sıkı olma; büsbütün eli açık da olma.** Sonra kınanır, verdiklerinin hasretini çeker durursun. İsra, 17/29

وَالَّذِينَ اِذَا اَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذٰلِكَ قَوَامًا Onlar, harcadıklarında **ne israf** ne de cimrilik ederler. Onların harcamaları, **bu ikisi arası dengeli bir harcamadır**. Furkan, 25/67

İTAAT

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اٰمَنَ الرَّسُولُ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَمَلٰئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَاِلَيْكَ الْمَصِيرُ Peygamber, Rabbinden kendisine indirilene iman etti, müminler de iman ettiler. Her biri; Allah'a, meleklerine, kitaplarına ve peygamberlerine iman ettiler ve şöyle dediler: "Onun peygamberlerinden hiç birini diğerinden ayırt etmeyiz." Şöyle de dediler: "İşittik ve **itaat** ettik. Ey Rabbimiz! Senden bağışlama dileriz. Sonunda dönüş yalnız sanadır." Bakara, 2/285

قُلْ اَطِيعُوا اللّٰهَ وَالرَّسُولَ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ De ki: "Allah'a ve Peygamber'e **itaat** edin." Eğer yüz çevirirlerse şüphe yok ki Allah kâfirleri sevmez. Al-i İmran, 3/32

وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرٰيةِ وَلِاُحِلَّ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِى حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِاٰيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُونِ Önümdeki Tevrat'ı doğrulayan, size haram kılınan bazı şeyleri helâl kılmak için geldim ve Rabbiniz tarafından size bir mu'cize getirdim. Artık Allah'tan korkun da bana uyun. Al-i İmran, 3/50

وَاَطِيعُوا اللّٰهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ Allah'a ve Resulüne **itaat** edin ki size merhamet edilsin. Al-i İmran, 3/132

تِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ وَمَنْ يُطِعِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ Bunlar, Allah'ın koyduğu sınırlarıdır. Kim Allah'a ve elçisine **itaat ederse**, onu altından ırmaklar akan, içinde ebedi kalacakları cennetlere sokar. İşte büyük kurtuluş ve mutluluk budur. Nisâ, 4/13

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اَطِيعُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُوا الرَّسُولَ وَاُولِى الْاَمْرِ مِنْكُمْ... Ey iman edenler! **Allah'a itaat edin. Peygamber'e itaat edin** ve sizden olan idarecilere de …Nisâ, 4/59

وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ اِلَّا لِيُطَاعَ بِاِذْنِ اللّٰهِ... Biz her peygamberi ancak, Allah izniyle ona itaat edilsin diye gönderdik… Nisâ, 4/64

وَمَنْ يُطِعِ اللّٰهَ وَالرَّسُولَ فَاُولٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّنَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ اُولٰئِكَ رَفِيقًا Kim Allah'a ve Peygambere **itaat** ederse, işte onlar, Allah'ın kendilerine nimet verdiği peygamberlerle, sadıklarla, şehitlerle ve iyi kimselerle birliktedirler. Bunlar ne güzel arkadaştır. Nisâ, 4/69

مَنْ يُطِعِ الرَّسُولَ فَقَدْ اَطَاعَ اللّٰهَ وَمَنْ تَوَلّٰى فَمَا اَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا **Kim Resule itaat ederse, Allah'a itaat etmiş olur.** Kim yüz çevirirse bilsin ki biz seni onlara bekçi göndermedik. Nisâ, 4/80

وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّذِى وَاثَقَكُمْ بِهِ اِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ Allah'ın üzerinizdeki nimetini ve **"işittik ve itaat ettik."** dediğiniz zaman sizden aldığı sözü unutmayın, Allah'a karşı gelmekten sakının. Şüphesiz Allah kalplerde olanı hakkıyla bilendir. Maide, 5/7

وَاَطِيعُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُوا الرَّسُولَ وَاحْذَرُوا فَاِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُوا اَنَّمَا عَلٰى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ Öyleyse Allah'a **itaat** edin, peygambere **itaat** edin ve Allah'a karşı gelmekten sakının. Şayet yüz çevirirseniz bilmiş olun ki elçimize düşen sadece apaçık tebliğdir. Maide, 5/92

وَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَاَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ Namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin, Resule **itaat** edin ki size merhamet edilsin. Nûr, 24/56

فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُونِ **"O halde Allah'a karşı gelmekten sakının ve bana itaat edin!"** Şuarâ, 26/110-126-131-144-150-163-179

وَلَا تُطِيعُوا اَمْرَ الْمُسْرِفِينَ ﴿١٥١﴾ اَلَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِى الْاَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿١٥٢﴾ "Yeryüzünde ıslaha çalışmayıp/düzeni bozup fesat çıkaran, haddi aşmışların emrine **itaat** etmeyin." Şuara, 26/151-152

وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَاِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِى مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا اِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَاُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ Biz insana, ana-babasına iyilik etmesini emrettik. Şayet onlar seni, hakkında hiçbir bilgin olmayan şeyi bana ortak koşman için zorlarlarsa, bu takdirde onlara **itaat** etme. Dönüşünüz ancak bana olacaktır ve ben yapmakta olduklarınızı size haber vereceğim. Ankebut, 29/8

وَاِنْ جَاهَدَاكَ عَلٰى اَنْ تُشْرِكَ بِى مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبْهُمَا فِى الدُّنْيَا مَعْرُوفًا وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ اَنَابَ اِلَيَّ ثُمَّ اِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَاُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ "Eğer, hakkında hiçbir bilgi sahibi olmadığın bir şeyi bana ortak koşman için seni zorlarlarsa, onlara **itaat** etme. Fakat dünyada onlarla iyi geçin. Bana yönelenlerin yoluna uy. Sonra dönüşünüz ancak Banadır. Ben de size yapmakta olduğunuz şeyleri haber vereceğim." Lokman, 31/15

وَمَنْ يَقْنُتْ مِنكُنَّ لِلّٰهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ صَالِحًا نُؤْتِهَا اَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَاَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا Kim Allah'a ve Resulüne **itaat** eder ve yararlı iş yaparsa, ona mükâfatını iki kat veririz.Ona bol ve bereketli bir rızık da hazırlamışızdır. Ahzâb, 33/31

اِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللّٰهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَاَجْرًا عَظِيمًا Şüphesiz Müslüman erkeklerle Müslüman kadınlar, mümin erkeklerle mümin kadınlar, **itaatkâr** erkeklerle **itaatkâr** kadınlar, doğru erkeklerle doğru kadınlar, sabreden erkeklerle sabreden kadınlar, Allah'a derinden saygı duyan erkekler, Allah'a derinden saygı duyan kadınlar, sadaka veren erkeklerle sadaka veren kadınlar, oruç tutan erkeklerle oruç tutan kadınlar, namuslarını koruyan erkeklerle namuslarını koruyan kadınlar, Allah'ı çokça anan erkekler ve çokça anan kadınlar var ya, işte onlar için Allah bağışlanma ve büyük bir ödül hazırlamıştır. Ahzab, 33/35

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٧٠﴾ يُصْلِحْ لَكُمْ اَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِعِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧١﴾ Ey iman edenler, Allah’dan korkun ve sözü doğru söyleyin. ki Allah sizin işlerinizi düzeltsin ve günahlarınızı bağışlasın. Kim Allah'a ve Resulüne **itaat** ederse, büyük bir başarıya ulaşmıştır. Ahzab, 33/71

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اَطِيعُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوا اَعْمَالَكُمْ Ey iman edenler! Allah'a **itaat** edin, Peygamber'e **itaat** edin ki **yapıp ettikleriniz boşa gitmesin.** Muhammed, 47/33

فَاتَّقُوا اللّٰهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَاسْمَعُوا وَاَطِيعُوا وَاَنْفِقُوا خَيْرًا لِاَنْفُسِكُمْ وَمَنْ يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ فَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ O halde, gücünüz yettiği kadar Allah'a karşı gelmekten sakının. Dinleyin, **itaat** edin, kendi iyiliğiniz için harcayın. Kim nefsinin cimriliğin- den korunursa işte onlar kurtuluşa erenlerin ta kendileridir. Tegabün, 64/16

İSYAN

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

وَمَنْ يَعْصِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُهِينٌ Kim de Allah’a ve Resulüne **isyan eder** ve O’nun koyduğu sınırları aşarsa, Allah onu ebedî kalacağı cehennem ateşine sokar. Onun için alçaltıcı bir azap vardır. Nisa, 4/14

يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصَوُا الرَّسُولَ لَوْ تُسَوّٰى بِهِمُ الْاَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ اللّٰهَ حَدِيثًا Allah'ı, inkar edip peygambere **isyan** edenler, o kıyamet günü yerle bir olmayı isterler. Allah'tan hiçbir sözü gizleyemezler. Nisa, 4/42

مَنْ يُطِعِ الرَّسُولَ فَقَدْ اَطَاعَ اللّٰهَ وَمَنْ تَوَلّٰى فَمَا اَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا Kim peygambere itaat ederse, Allah’a itaat etmiş olur. Kim **yüz çevirirse,** bilsin ki biz seni onlara bekçi göndermedik. Nisa, 4/80

وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدٰى وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلّٰى وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا Kim kendisine 'dosdoğru yol' apaçık belli olduktan sonra, **elçiye muhalefet ederse** ve müminlerin yolundan başka bir yola uyarsa, onu döndüğü şeyde bırakırız ve cehenneme sokarız. Ne kötü bir yataktır o! Nisa, 4/115

قُلْ اِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَالْاِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَاَنْ تُشْرِكُوا بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَاَنْ تَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ De ki: Rabbim ancak açık ve gizli kötülükleri, günahı ve **haksız yere sınırı aşmayı**, hakkında hiçbir delil indirmediği bir şeyi, Allah'a ortak koşmanızı ve Allah hakkında bilmediğiniz şeyleri söylemenizi haram kılmıştır. A’raf, 7/33

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَخُونُوا اللّٰهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا اَمَانَاتِكُمْ وَاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ Ey iman edenler! Allah'a ve Peygamber'e **hainlik etmeyin**; sonra bile bile kendi emanetlerinize hainlik etmiş olursunuz. Enfal, 8/27

اَلَمْ يَعْلَمُوا اَنَّهُ مَنْ يُحَادِدِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ فَاَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا ذٰلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ Allah’a ve Resulüne **karşı isyan edene** içinde ebedi kalacağı cehennemin olduğunu bilmiyorlar mı? İşte bu, büyük bir rezilliktir. Tövbe, 9/63

لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمُ الْحُسْنٰى وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُ لَوْ اَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْاَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ اُولٰئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَاْوٰيهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ Rablerinin emrine uyanlar için güzellik vardır. Ona **uymayanlara** gelince, yeryüzündekilerin tamamı onların olsa, bir o kadar da ilave edilse, kurtulmak için bunların tümünü fidye verirlerdi. Böylelerinin hesabı kötü olacaktır; varacakları yer de cehennemdir. Ne kötü yataktır o! Ra’d, 13/18

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ اِذَا قَضَى اللّٰهُ وَرَسُولُهُ اَمْرًا اَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ اَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا Allah ve Resulü bir işe hüküm verdiği zaman, inanmış bir erkek ve kadına o işi kendi isteklerine göre seçme hakkı yoktur. Her kim Allah ve Resulüne **karşı gelirse,** apaçık bir sapıklığa düşmüş olur. Ahzab, 33/36

اِلَّا بَلَاغًا مِنَ اللّٰهِ وَرِسَالَاتِهِ وَمَنْ يَعْصِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ فَاِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا اَبَدًا “Benim görevim, Yalnızca Allah'tan olanı ve O'nun gönderdiklerini tebliğ etmektir. Kim Allah'a ve O'nun elçisine **isyan ederse**, içinde ebedi kalıcılar olmak üzere onun için cehennem ateşi vardır." Cin, 72/23

İYİLİK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

وَاِذْ اَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي اِسْرَائِيلَ لَا تَعْبُدُونَ اِلَّا اللّٰهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ اِلَّا قَلِيلًا مِنْكُمْ وَاَنْتُمْ مُعْرِضُونَ Hani, biz İsrail oğullarından, “Allah’tan başkasına ibadet etmeyeceksiniz, anne babaya,

yakınlara, yetimlere, yoksullara **iyilik edeceksiniz,** herkese güzel sözler söyleyecek, namazı kılacak ve, zekâtı vereceksiniz" diye söz almıştık. Sonra pek azınız hariç, yüz çevirerek sözünüzden döndünüz. Bakara, 2/83

...وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَاِنَّ اللّٰهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ...Her kim **gönüllü olarak bir iyilik yaparsa** şüphesiz Allah kabul eder ve yapılanı hakkıyla bilir. Bakara, 2/158

لَيْسَ الْبِرَّ اَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلٰكِنَّ الْبِرَّ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَالْمَلٰئِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّنَ وَاٰتَى الْمَالَ عَلٰى حُبِّهِ ذَوِى الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِى الرِّقَابِ وَاَقَامَ الصَّلٰوةَ وَاٰتَى الزَّكٰوةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ اِذَا عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ فِى الْبَاْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَاْسِ اُولٰئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ İyilik, yüzlerinizi doğu ve batı tarafına çevirmeniz değildir. Asıl iyilik, o kimsenin yaptığıdır ki, Allah 'a, ahiret gününe, meleklere, kitaplara, peygamberlere inanır. yakınlara, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışlara, dilenenlere ve kölelere sevdiği maldan harcar, namaz kılar, zekât verir. Antlaşma yaptığında sözlerini yerine getirir. Sıkıntı, hastalık ve savaş zamanlarında sabreder. İşte bunlar doğru olanlardır. Sakınanlar ve sözleri doğru olanlar da onlardır! Bakara, 2/177

...فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ... Kim bir **iyilik yaparsa** o kendisi için daha hayırlıdır… Bakara, 2/184

...وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمْهُ اللّٰهُ... Her ne **iyilik yaparsanız** Allah onun farkındadır… Bakara, 2/197

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا اٰتِنَا فِى الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِى الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ Onlardan bir kısmı da: Ey Rabbimiz! Bize dünyada da iyilik ver, ahirette de iyilik ver. Bizi cehennem azabından koru! derler. Bakara, 2/201

لَا يُكَلِّفُ اللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ... Allah, bir kimseyi ancak gücünün yettiği şeyle yükümlü kılar. Onun kazandığı **iyilik** kendi yararına, kötülük de kendi zararınadır…Bakara, 2/286

قُلِ اللّٰهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِى الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ De ki: Mülkün gerçek sahibi olan Allah'ım! Sen mülkü dilediğine verirsin ve mülkü dilediğinden geri alırsın. Dilediğini yüceltir, dilediğini de alçaltırsın. **Her türlü iyilik** senin elindedir. Gerçekten sen her şeye kadirsin. Ali İmran, 3/26

كُنْتُمْ خَيْرَ اُمَّةٍ اُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَاْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَلَوْ اٰمَنَ اَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ وَاَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ Siz, insanlar için çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz. **İyiliği emreder,** kötülüğü yasaklarsınız. Allah'a iman edersiniz. Kitap ehli de iman etseydi kendileri için iyi olurdu. Onlardan mümin olanlar vardır. Fakat çoğunluğu fasıktır. Al-i İmran, 3/110

يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَيَاْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسَارِعُونَ فِى الْخَيْرَاتِ وَاُولٰئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ Allah'a, ahiret gününe inanırlar; **iyiliği** emreder, kötülüğü yasaklar; hayırlarda yarışırlar. İşte onlar iyilerdendir. Al-i İmran, 3/114

اِنْ تَمْسَسْكُمْ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَاِنْ تُصِبْكُمْ سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِهَا وَاِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْـًٔا اِنَّ اللّٰهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ Size bir **iyilik** gelse bu onları üzer. Eğer başınıza bir kötülük gelse sevinirler. Sabreder ve Allah'tan korkarsanız, onların hilesi size hiçbir zarar veremez. Hiç şüphesiz Allah'ın bilgisi onların yaptıklarını kuşatmıştır. Al-i İmran, 3/120

اِنَّ اللّٰهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَاِنْ تَكُ حَسَنَةً يُضَاعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ اَجْرًا عَظِيمًا Şüphesiz Allah, kimseye zerre kadar haksızlık yapmaz; eğer bir **iyilik** varsa onu kat kat arttırır ve rahmetinden büyük bir ödül bahşeder. Nisa, 4/40

...وَاِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هٰذِهِ مِنْ عِنْدِكَ قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ فَمَالِ هٰؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا Onlara bir **iyilik** gelirse, "Bu, Allah' tandır" derler. Bir kötülük gelirse, "Bu, senin yüzündendir" derler. De ki: "Hepsi Allah'tandır." Bu topluma ne oluyor ki, neredeyse hiçbir sözü anlamıyorlar! Nisa, 4/78

مَا اَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ وَمَا اَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ... Sana **iyilik** olarak ne gelirse Allah'tandır. Kötülük olarak gelenler de kendindendir… Nisa, 4/79

ثُمَّ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى الَّذِى اَحْسَنَ وَتَفْصِيلًا لِكُلِّ شَىْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَعَلَّهُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ Sonra biz Musa'ya, iyilik yapanların üzerinde nimetimizi tamamlamak, her şeyi ayrı ayrı açıklamak ve bir hidayet ve rahmet olarak Kitabı verdik. Umulur ki Rablerine kavuşacaklarına inanırlar. En'am, 6/154

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ اَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزٰى اِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ Kim Allah'a **iyilikle** gelirse ona getirdiğinin on katı vardır. Kim de kötülükle gelirse o sadece getirdiğinin dengiyle cezalandırılır. Onlar haksızlığa uğratılmazlar. En'am, 6/160

وَلَا تُفْسِدُوا فِى الْاَرْضِ بَعْدَ اِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا اِنَّ رَحْمَتَ اللّٰهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ Düzene girdikten sonra yeryüzünde bozgunculuk yapmayın. Allah'a korkarak ve rahmetini umarak dua edin. Muhakkak ki **iyilik** edenlere Allah'ın rahmeti çok yakındır. A'raf, 7/56

اِنْ تُصِبْكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَاِنْ تُصِبْكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا قَدْ اَخَذْنَا اَمْرَنَا مِنْ قَبْلُ وَيَتَوَلَّوْا وَهُمْ فَرِحُونَ Sana bir **iyilik** gelirse, bu onları üzer. Başına bir musibet gelse, "Biz zaten tedbirimizi önceden almıştık" derler, sevinerek dönüp giderler. Tövbe, 9/50

اَلْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَاْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ اَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللّٰهَ فَنَسِيَهُمْ اِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ İkiyüzlülerin erkekleri de kadınları da birbirinin aynıdır: Kötülüğe özendirirler, **iyilikten** alıkoyarlar, harcamamak için ellerini de sıkıdır. Onlar Allah'ı unuttular, Allah da onları unuttu. İkiyüzlüler, yoldan sapmışların ta kendileridir. Tövbe, 9/67

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَاْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَيُطِيعُونَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ اُولٰئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ Mümin erkeklerle mümin kadınlar da birbirlerinin velileridir. Onlar **iyiliği** emreder, kötülükten alıkorlar, namazı dosdoğru kılarlar, zekâtı verirler, Allah ve Resulüne itaat ederler. İşte onlara Allah rahmet edecektir. Şüphesiz Allah azîzdir, hikmet sahibidir. Tövbe, 9/71

وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرَؤُنَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ اُولٰئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ Onlar, Rablerinin rızasını dileyerek sabrederler, namaz kılarlar, kendilerini rızık olarak verdiklerimizden şeyden, gizli ve açık harcarlar ve **kötülüğü iyilikle giderirler**. İşte onlar için yurdun en iyisi vardır. Ra'd, 13/22

اِنْ اَحْسَنْتُمْ اَحْسَنْتُمْ لِاَنْفُسِكُمْ وَاِنْ اَسَاْتُمْ فَلَهَا Eğer **iyilik** ederseniz kendinize etmiş, kötülük ederseniz yine kendinize etmiş olursunuz … İsra, 17/7

وَمَنْ يَاْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَاُولٰئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلٰى Her kim de Rabbine **iyi ve güzel** işler yapmış mümin olarak gelirse, onlara da yüksek dereceler vardır. Ta-Ha, 20/75

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا Kim de inanmış olarak **iyi ve güzel** işler yaparsa o, ne zulme uğramaktan korkar, ne yoksun bırakılmaktan. Ta-Ha, 20/112

اُولٰئِكَ يُسَارِعُونَ فِى الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ Onlar, iyiliklere koşuşurlar ve iyilik için yarışırlar. Mü'minun, 23/61

اِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسْنًا بَعْدَ سُوءٍ فَاِنِّى غَفُورٌ رَحِيمٌ Ancak, kim haksızlık eder, sonra, işlediği kötülük yerine **iyilik** yaparsa, bilsin ki Ben ona karşı da çok bağışlayıcıyım, çok merhamet sahibiyim. Neml, 27/11

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَهُمْ مِنْ فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ اٰمِنُونَ Kim bir **iyilikle** gelirse, artık kendisine daha hayırlısı vardır ve onlar, o günün korkusuna karşı güvenlik içindedirler. Neml, 27/89

اُولٰئِكَ يُؤْتَوْنَ اَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَيَدْرَؤُنَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ İşte böylelerine ödülleri, sabrettikleri için iki kez verilir. Bunlar kötülüğü **iyilikle** savar, kendilerine verdiğimiz rızıktan da Allah rızası için harcarlar. Kasas, 28/54

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ اِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ Kim bir **iyilikle** gelirse, artık onun için daha hayırlısı vardır; kim bir kötülükle gelirse, artık kötülükleri yapanlar, yalnızca yaptıklarının karşılığını görürler. Kasas, 28/84

يَا بُنَيَّ اَقِمِ الصَّلٰوةَ وَاْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَاصْبِرْ عَلٰى مَا اَصَابَكَ اِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُورِ Yavrucuğum! Namazı dosdoğru kıl, **iyiliği emret**, kötülükten alıkoy, başına gelen musibetlere sabret. Doğrusu bunlar, azimle yapılması gereken emredilmiş işlerdir. Lokman, 31/17

وَمَنْ يَقْنُتْ مِنْكُنَّ لِلّٰهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ صَالِحًا نُؤْتِهَا اَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَاَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا Sizden kim, Allah'a ve Resûlüne itaat eder ve **iyilik** yaparsa ona mükâfatını iki kat veririz. Ve ona bol rızık hazırlamışızdır. Ahzab, 33/31

... لِلَّذِينَ اَحْسَنُوا فِى هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ... Bu dünyada **iyilik yapanlara iyilik** vardır… Zümer, 39/10

وَلَا تَسْتَوِى الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ اِدْفَعْ بِالَّتِى هِىَ اَحْسَنُ فَاِذَا الَّذِى بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَاَنَّهُ وَلِىٌّ حَمِيمٌ **İyilikle kötülük bir olmaz.** Sen kötülüğü en güzel bir şekilde önle. O zaman seninle arasında düşmanlık bulunan kimse, sanki candan bir dost olur. Fussilet, 41/34

...وَمَنْ يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْنًا اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ شَكُورٌ Kim bir **iyilik** işlerse onun sevabını fazlasıyla veririz. Şüphesiz Allah bağışlayan, şükrün karşılığını verendir. Şûra, 42/23

وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ اِحْسَانًا حَمَلَتْهُ اُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا... Biz insana, ana-babasına **iyilik etmesini** tavsiye ettik. …Ahkaf, 46/15.

هَلْ جَزَاءُ الْاِحْسَانِ اِلَّا الْاِحْسَانُ **İyiliğin karşılığı yalnızca iyiliktir.** Rahman, 55/60

لَا يَنْهٰيكُمُ اللّٰهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِى الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ اَنْ تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا اِلَيْهِمْ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ Allah sizi, din hakkında sizinle savaşmayan ve sizi yurtlarınızdan çıkarmayan kimselere **iyilik** etmekten, onlara adaletli davranmaktan men etmez. Allah, adaleti ayakta tutanları sever. Mümtehine, 60/8

اِنَّ الْاَبْرَارَ لَفِى نَعِيمٍ Dünyada **iyilik** sergileyenler büyük bir nimetin tam içindedir. Mutaffifin, 83/22

KÂBE

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَاِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِلنَّاسِ وَاَمْنًا وَاتَّخِذُوا مِنْ مَقَامِ اِبْرٰهِيمَ مُصَلًّى وَعَهِدْنَا اِلٰى اِبْرٰهِيمَ وَاِسْمٰعِيلَ اَنْ طَهِّرَا بَيْتِىَ لِلطَّائِفِينَ وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ Hani **Kâbe'yi** insanlar için toplanma ve güven yeri yapmıştık. Siz de İbrahim'in makamından bir namaz yeri edinin. İbrahim ile İsmail'e; “Bu evimi ziyaretçiler, kendilerini ibadete adayanlar, rüku ve secde edenler için temiz tutun” diye emir vermiştik. Bakara, 2/125

وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا بَلَدًا اٰمِنًا وَارْزُقْ اَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ مَنْ اٰمَنَ مِنْهُمْ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَاُمَتِّعُهُ قَلِيلًا ثُمَّ اَضْطَرُّهُ اِلٰى عَذَابِ النَّارِ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ İbrahim de demişti ki: Ey Rabbim! **Burayı** emin bir şehir yap, halkından Allah'a ve ahiret gününe inananları

çeşitli meyvelerle besle. Allah buyurdu ki: Kim inkâr ederse onu az bir süre faydalandırır, sonra onu cehennem azabına sürüklerim. Ne kötü varılacak yerdir orası! Bakara, 2/126

وَاِذْ يَرْفَعُ اِبْرٰهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَاِسْمٰعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا اِنَّكَ اَنْتَ السَّميعُ الْعَليمُ İbrahim, İsma'il'le Kâbe'nin temellerini yükseltiyor: "Rabbi'imiz, bizden kabul buyur, kuşkusuz sen işitensin, bilensin." Diyorlardı. Bakara, 2/127

وَلَئِنْ اَتَيْتَ الَّذينَ اُوتُوا الْكِتَابَ بِكُلِّ اٰيَةٍ مَا تَبِعُوا قِبْلَتَكَ وَمَا اَنْتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ اَهْوَاءَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ اِنَّكَ اِذًا لَمِنَ الظَّالِمينَ Andolsun, sen kendilerine kitap verilenlere her türlü mucizeyi getirsen de, onlar yine senin **kıblene** uymazlar. Sen de onların kıblesine uyacak değilsin. Onlar birbirlerinin kıblesine de uymazlar. Andolsun, eğer sana gelen bunca ilimden sonra onların arzu ve keyiflerine uyacak olursan, o takdirde sen de mutlaka zalimlerden olursun. Bakara, 2/145

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ Nerede bulunursan bulun, hemen yüzünü Mescid-i Harâm'a/**Kâbe' ye** doğru çevir. Bu emir şüphesiz gerçektir, Rabbindendir ve Allah yaptığınız şeylerden habersiz değildir. Bakara, 2/149

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ اِلَّا الَّذينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنى وَلِاُتِمَّ نِعْمَتى عَلَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ Nerede olursanız olun, yüzünüzü **o tarafa** çevirin ki, zalimlerin dışında insanların elinde aleyhinizde kullanacakları bir kozları bulunmasın. Onlardan korkmayın, benden korkun. O tarafa yönelin ki, size vereceğim nimeti tamama erdireyim ve böylece doğru yolu bulasınız. Bakara, 2/150

اِنَّ اَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذى بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِلْعَالَمينَ Şüphesiz insanlar için kurulan ilk mabet, Mekke'deki çok mübarek ve bütün âlemlere hidayet kaynağı olan **Kâbe'dir.** Al-i İmran, 3/96

فيهِ اٰيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَقَامُ اِبْرٰهيمَ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ اٰمِنًا وَلِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ اِلَيْهِ سَبيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِىٌّ عَنِ الْعَالَمينَ Orada apaçık deliller, alametler ve işaretler, ayrıca İbrahim'in makamı vardır. Oraya giren emniyette olur. Yoluna gücü yetenlerin **o evi** haccetmesi, Allah'ın insanlar üzerinde bir hakkıdır. Kim inkâr ederse bilmelidir ki, Allah'ın hiç bir şeye ihtiyacı yoktur. Al-i İmran, 3/97

اِنَّ الَّذينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبيلِ اللّٰهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذى جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَاكِفُ فيهِ وَالْبَادِ وَمَنْ يُرِدْ فيهِ بِاِلْحَادٍ بِظُلْمٍ نُذِقْهُ مِنْ عَذَابٍ اَليمٍ İnkâr edenler, Allah'ın yolundan ve gerek yerli, gerek dışarıdan gelen bütün insanlar için ibadet yeri yaptığımız Mescid-i Harâm'dan insanları geri çevirirlerse bilsinler ki, kim orada böyle zulüm ile yanlış yola sapmak isterse ona acı bir azab tattırırız. Hac, 22/25

وَاِذْ بَوَّأْنَا لِاِبْرٰهيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ اَنْ لَا تُشْرِكْ بى شَيْـًٔا وَطَهِّرْ بَيْتِىَ لِلطَّائِفينَ وَالْقَائِمينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ Hani biz İbrahim'e, **Kâbe'nin** yerini işaret ederek, "Bana hiçbir şeyi ortak koşma; evimi, tavaf edenler, namaz kılanlar, rükû ve secde edenler için temizle" diye belirlemiştik. Hac, 22/26

KABİR

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلَّذينَ يَأْكُلُونَ الرِّبٰوا لَا يَقُومُونَ اِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذى يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ... Faiz yiyenler çağırıldıklarında **kabirlerinden**, şeytan çarpmış gibi kalkarlar. …Bakara, 2/275

وَاَنَّ السَّاعَةَ اٰتِيَةٌ لَا رَيْبَ فيهَا وَاَنَّ اللّٰهَ يَبْعَثُ مَنْ فِى الْقُبُورِ Kıyamet vakti de gelecektir; bunda şüphe yoktur. Ve Allah **kabirlerdeki kimseleri** diriltip kaldıracaktır. Hac, 22/7

وَمَا يَسْتَوِى الْاَحْيَاءُ وَلَا الْاَمْوَاتُ اِنَّ اللّٰهَ يُسْمِعُ مَنْ يَشَاءُ وَمَا اَنْتَ بِمُسْمِعٍ مَنْ فِى الْقُبُورِ Dirilerle ölüler de bir olmaz. Şüphesiz Allah, dilediğine işittirir. Sen **kabirlerdekilere** işittiremezsin! Fâtır, 35/22

وَنُفِخَ فِى الصُّورِ فَاِذَا هُمْ مِنَ الْاَجْدَاثِ اِلٰى رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ Nihayet Sûr'a üfürülecek. Bir de bakarsın ki onlar **kabirlerinden kalkıp koşarak** Rablerine giderler. Yasin, 36/51

خُشَّعًا اَبْصَارُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْاَجْدَاثِ كَاَنَّهُمْ جَرَادٌ مُنْتَشِرٌ Sanki etrafa yayılmış çekirge sürüsü gibi bakışları perişan bir halde **kabirlerden çıkarlar**. Kamer, 54/7

يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْاَجْدَاثِ سِرَاعًا كَاَنَّهُمْ اِلٰى نُصُبٍ يُوفِضُونَ O gün onlar, sanki dikili bir şeye koşuyorlar gibi, **kabirlerinden fırlaya fırlaya çıkarlar.** Mearic, 70/43

وَاِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ **Kabirlerin** içindekiler dışarı çıkarıldığı zaman, İnfitar, 82/4

اَفَلَا يَعْلَمُ اِذَا بُعْثِرَ مَا فِى الْقُبُورِ **Kabirlerde** bulunanların diriltilip dışarı atıldığını düşünmez mi? Adiyat, 100/9

KADER

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِنَّا كُلَّ شَىْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ Hiç şüphesiz, biz yarattığımız her şeyi belirli bir **kader** ile yarattık. Kamer, 54/49

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ اَنْ تَمُوتَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ كِتَابًا مُؤَجَّلًا... Hiç kimse Allah'ın izni olmadan ölmez. O, **süresi belirtilmiş bir yazıdır…** Al-i İmran, 3/145

هو الذى خلقكم من طين ثم قضى اجلا واجل مسمى عنده ثم انتم تمترون Sizi çamurdan yaratan, sonra bir ecel/**kader** belirleyen O'dur. Adı konulmuş diğer bir ecel/kıyametin kopacağı zamana ait bilgi de onun katındadır, Son- ra, bir de kalkmış şüphe ediyorsunuz! En'am, 6/2O

وان يمسسك الله بضر فلا كاشف له الا هو وان يمسسك بخير فهو على كل شىء قدير Şayet Allah sana bir zarar dokundursa, bunu O'ndan başka giderecek yoktur. Fakat sana bir hayır dokunduracak olsa onu da **kimse mani olamaz**. Bil ki O, her şeye hakkıyla gücü yetendir. En'am, 6/17

وهو القاهر فوق عباده وهو الحكيم الخبير O, kullarının üstünde sınırsız **tasarrufa** sahiptir, onları istediği gibi yönetir. O her şeyi yerli yerince yapan ve her şeyden haberi olandır. En'am, 6/18

لكل نبإ مستقر وسوف تعلمون Her haberin bir **gerçekleşme zamanı** vardır. Yakında bilirsiniz. En'am, 6/67

وعنده مفاتح الغيب لا يعلمها الا هو ويعلم ما فى البر والبحر وما تسقط من ورقة الا يعلمها ولا حبة فى ظلمات الارض ولا رطب ولا يابس الا فى كتاب مبين Bilinmeyenlerin anahtarları Allah'ın yanındadır; onları O'ndan başkası bilmez. O, karada ve denizde ne varsa bilir; **O'nun ilmi dışında bir yaprak bile düşmez.** O yerin karanlıkları içindeki tek bir taneyi dahi bilir. Yaş ve kuru ne varsa hepsi apaçık bir kitaptadır. En'am, 6/59

ولكل امة اجل فاذا جاء اجلهم لا يستأخرون ساعة ولا يستقدمون Her milletin belli bir eceli vardır. Onların eceli geldi mi, ne bir an geri kalabilirler, ne de öne geçebilirler. A'raf, 7/34

قل لن يصيبنا الا ما كتب الله لنا هو مولينا وعلى الله فليتوكل المؤمنون De ki: Bizim başımıza ancak Allah'ın takdir edip **yazdığı** gelir. O bizim Mevlâmızdır. Müminler ancak Allah'a güvenip dayansınlar. Tövbe, 9/51

قل لا املك لنفسى ضرا ولا نفعا الا ما شاء الله لكل امة اجل اذا جاء اجلهم فلا يستأخرون ساعة ولا يستقدمون De ki: "Allah dilemedikçe, ben kendime bile ne bir zarar, ne de fayda verme gücüne sahibim. Her ümmetin **belirli** bir yaşama süresi vardır. O süre dolunca, ne bir an geri bırakılırlar ve ne de bir an önceye alınırlar." Yunus, 10/49

وما يعزب عن ربك من مثقال ذرة فى الارض ولا فى السماء ولا اصغر من ذلك ولا اكبر الا فى كتاب مبين Ne yerde, ne de gökte, zerre ağırlığınca, hatta bu zerreden daha küçük veya daha büyük olsun, hiçbir şey Rabbinden uzak/gizli olmaz; Bunların hepsi muhakkak **apaçık bir kitapta**/Levh-i Mahfuz'da yazılıdır. Yunus, 10/61

وان يمسسك الله بضر فلا كاشف له الا هو وان يردك بخير فلا راد لفضله يصيب به من يشاء من عباده وهو الغفور الرحيم Allah sana bir sıkıntı verirse onu ancak **Allah giderir**. Sana bir iyilik dilerse O'nun nimetini engelleyecek bir kuvvet de yoktur. O, bunu kullarından dilediğine eriştirir. O, bağışlayandır ve esirgeyendir. Yunus, 10/107

ولا ينفعكم نصحى ان اردت ان انصح لكم ان كان الله يريد ان يغويكم هو ربكم واليه ترجعون "Eğer Allah sizi yoldan çıkmanızı **dilemişse**, ben size öğüt vermek istesem de, öğüdümün size yararı olmaz. O sizin Rabbinizdir ve O'na döndürüleceksiniz." Hud, 11/34

ان الله لا يغير ما بقوم حتى يغيروا ما بانفسهم واذا اراد الله بقوم سوءا فلا مرد له وما لهم من دونه من وال... Herhangi bir toplum ahlakını, tutum ve davranışlarını değiştirmedikçe Allah onların **durumunu değiştirmez**. Allah, bir toplumun herhangi bir kötülüğe uğramasını dileyince, onu da hiç kimse önleyemez. İnsanların Allah'tan başka hiçbir koruyucusu, yardımcısı yoktur. Ra'd, 13/11

ما تسبق من امة اجلها وما يستأخرون Hiç bir toplum ecelini ne **öne alabilir,** ne de ertelenebilirler. Hicr, 15/5

ولولا كلمة سبقت من ربك لكان لزاما واجل مسمى Eğer Rabbi'nin onlar hakkında daha önce verilmiş bir hükmü ve belirlenmiş bir vadesi olmasaydı yok edilmeleri kaçınılmaz olurdu. Ta-Ha, 20/129

الذى له ملك السموات والارض ولم يتخذ ولدا ولم يكن له شريك فى الملك وخلق كل شىء فقدره تقديرا Göklerin ve yerin mülkü O'nundur, O, bir çocuk edinmemiştir, mülkünde ortağı yoktur. Her şeyi yaratmış, ona ölçü, biçim ve düzen/**kader** vermiştir. Furkan, 25/2

وما من غائبة فى السماء والارض الا فى كتاب مبين Gökte ve yerde gizli olan hiç bir şey yoktur ki, apaçık olan bir kitapta/Levh-i Mahfuz'da yazılı olmasın. Neml, 27/75

وربك يخلق ما يشاء ويختار ما كان لهم الخيرة سبحان الله وتعالى عما يشركون Rabbin dilediğini yaratır ve seçer. Onların **seçme hakkı yoktur.** Allah, onların ortak koştuklarından yücedir, arınmıştır. Kasas, 28/68

ما اصاب من مصيبة فى الارض ولا فى انفسكم الا فى كتاب من قبل ان نبراها ان ذلك على الله يسير Yeryüzünde vuku bulan ve sizin başınıza gelen herhangi bir musibet yoktur ki, biz onu yaratmadan önce, bir **kitapta yazılmış olmasın.** Bu ayrıntılı planlama/**kader** Allah için kolay bir iştir. Hadid, 57/22

لكيلا تأسوا على ما فاتكم ولا تفرحوا بما اتيكم والله لا يحب كل مختال فخور Bu **planlamayı yaptık** ki; elinizden çıkana üzülmeyesiniz ve Allah'ın sizlere verdiği nimetlerle şımarmayasınız. Çünkü Allah, kendini beğenip övünen hiçbir kimseyi sevmez. Hadid, 57/23

مَا اَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللّٰهِ يَهْدِ قَلْبَهُ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ Allah'ın **izni olmadan** hiçbir musibet başa gelmez, kim de Allah'a iman ederse, O, onun kalbine hidayet verir. Allah herşeyi bilir. Tegabün, 64/11

...قَدْ جَعَلَ اللّٰهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا Allah her şey için bir **kader/**ölçü bir zaman tayin etmiştir. Talak, 65/3

وَالَّذٖى قَدَّرَ فَهَدٰى O her canlıyı bir ölçüye göre yapıp hayatının devamını, sağlayacak **yolları gösterendir**. A'la, 87/3

KADIN

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

a) Kadının yaratılışı:

...وَهُوَ الَّذٖى اَنْشَاَكُمْ مِنْ نَفْسٍ O, sizi bir tek candan yaratandır…En'am, 6/98

...يَا اَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذٖى خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثٖيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللّٰهَ Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan ve **ondan da eşini yaratan;** ikisinden birçok erkek ve kadın meydana getiren Rabbinize karşı gelmekten sakının…Nisa, 4/1

...هُوَ الَّذٖى خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ اِلَيْهَا Allah sizi bir tek nefisten yaratan ve kendisi ile huzur bulsun diye **eşini de ondan var edendir**…7/189

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَزْوَاجِكُمْ بَنٖينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ اَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللّٰهِ هُمْ يَكْفُرُونَ Allah size kendi türünüzden eşler sundu; bu eşlerinizden çocuklar, torunlar verdi, size temiz rızıklar bağışladı. Durum böyleyken, onlar yine de asılsız, boş şeylere inanıp, Allah'ın nimetine karşı nankörlük mü yapacaklar? Nahl, 16/72

...خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا O, sizi bir tek nefisten yarattı. Sonra ondan eşini var etti…Zümer,39/6

b) Kadınlarla ilgili hükümler:

اُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ اِلٰى نِسَائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَاَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللّٰهُ اَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ اَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ فَالْـٰٔنَ بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللّٰهُ لَكُمْ Oruç gecesinde **kadınlarınızla** cinsel ilişkiye girmeniz size helal kılındı. Onlar, siz için bir örtüdür, siz de onlara örtüsünüz. Allah nefsinize güvenemeyeceğinizi bildiği için tövbenizi kabul etti ve sizi bağışladı. Onlarla ilişkiye girin ve Allah'ın sizler için yazdığını isteyin… Bakara, 2/187

وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْمَحٖيضِ قُلْ هُوَ اَذًى فَاعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِى الْمَحٖيضِ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتّٰى يَطْهُرْنَ فَاِذَا تَطَهَّرْنَ فَاْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ اَمَرَكُمُ اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ التَّوَّابٖينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرٖينَ Sana **kadınların** ay halini sorarlar. De ki: "O bir rahatsızlıktır. Ay halindeki **kadınlardan** uzak durun. Temizleninceye kadar onlara yaklaşmayın. Temizlendikleri vakit, Allah'ın size emrettiği yerden onlara yaklaşın. Şüphesiz Allah çok tövbe edenleri ve çok temizlenenleri sever." Bakara, 2/222

نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَكُمْ فَاْتُوا حَرْثَكُمْ اَنّٰى شِئْتُمْ وَقَدِّمُوا لِاَنْفُسِكُمْ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوا اَنَّكُمْ مُلَاقُوهُ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنٖينَ **Kadınlarınız** sizin neslinizi üreten tarlalarınız gibidir. O halde, tarlanıza dilediğiniz gibi girin. Kendiniz için ileriye dönük hazırlık yapın, Allah'tan korkun, biliniz ki siz O'na kavuşacaksınız. Müminleri müjdele! Bakara, 2/223

وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِاَنْفُسِهِنَّ ثَلٰثَةَ قُرُوءٍ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ اَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللّٰهُ فٖى اَرْحَامِهِنَّ اِنْ كُنَّ يُؤْمِنَّ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَبُعُولَتُهُنَّ اَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فٖى ذٰلِكَ اِنْ اَرَادُوا اِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذٖى عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَاللّٰهُ عَزٖيزٌ حَكٖيمٌ Boşanmış **kadınlar** üç ay hali boyunca kendilerini gözlem altında tutarlar. Eğer Allah'a ve Ahiret gününe inanmışlar ise Allah'ın rahimlerinde yarattığı çocuğu saklamaları kendilerine helâl değildir. Kocaları bu süre içinde barışmak isterlerse, onları geri almağa daha çok hak sahibidir. Erkeklerin kadınlar üzerindeki hakları olduğu gibi, kadınların da erkekler üzerinde belli hakları vardır. Ancak erkekler, kadınlara göre bir derece üstünlüğe sahiptirler. Allah mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir. Bakara, 2/228

وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللّٰهُ بِهٖ بَعْضَكُمْ عَلٰى بَعْضٍ لِلرِّجَالِ نَصٖيبٌ مِمَّا اكْتَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نَصٖيبٌ مِمَّا اكْتَسَبْنَ وَسْـَٔلُوا اللّٰهَ مِنْ فَضْلِهٖ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلٖيمًا Allah'ın verdiği ve kiminizi kiminizden üstün olmasına neden olan şeyleri/vasıfları/zenginliği kıskanarak istemeyin. Erkeklere çalışıp kazandıklarından bir pay vardır. **Kadınlara** da kazandıklarından bir pay vardır. Çalışın. Ne istiyorsanız Allah'tan, O'nun lütfünden isteyin. Şüphesiz Allah her şeyin bilgisine tam olarak sahiptir. Nisâ, 4/32

اَلرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللّٰهُ بَعْضَهُمْ عَلٰى بَعْضٍ وَبِمَا اَنْفَقُوا مِنْ اَمْوَالِهِمْ فَالصَّالِحَاتُ قَانِتَاتٌ حَافِظَاتٌ لِلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللّٰهُ وَالّٰتٖى تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَاهْجُرُوهُنَّ فِى الْمَضَاجِعِ وَاضْرِبُوهُنَّ فَاِنْ اَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبٖيلًا اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيًّا كَبٖيرًا Erkekler; **kadınları** gözetip kollayıcıdırlar. Bunun sebebi, Allah, insanların bazılarını bazılarından üstün kılması bir de kocalarının mehir/nikâh bedeli verme, evin masraflarını yüklenmeleri gibi malî yükümlülükleridir. İyi ve temiz kadınlar saygındırlar; Allah'ın kendilerini koruduğu gibi, gizlenmesi gereken şeyi korurlar. Sadakatsizlik ve iffetsizliklerinden korktuğunuz kadınlara önce öğüt verin, sonra onları yataklarında yalnız bırakın ve nihayet onları evden çıkarın/bulundukları yerden başka yere gönderin! Bunun üzerine size saygılı davranırlarsa artık onlar aleyhine başka bir yol aramayın. Allah çok yücedir, sınırsızca büyüktür. Nisâ, 4/34

وَيَسْتَفْتُونَكَ فِى النِّسَاءِ قُلِ اللّٰهُ يُفْتٖيكُمْ فٖيهِنَّ وَمَا يُتْلٰى عَلَيْكُمْ فِى الْكِتَابِ فٖى يَتَامَى النِّسَاءِ الّٰتٖى لَا تُؤْتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ اَنْ تَنْكِحُوهُنَّ وَالْمُسْتَضْعَفٖينَ مِنَ الْوِلْدَانِ وَاَنْ تَقُومُوا لِلْيَتَامٰى بِالْقِسْطِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِهٖ عَلٖيمًا Senden **kadınlar** hakkında Allah'ın emirlerini soruyorlar.

De ki: Onlar hakkındaki hükmü Allah size Kur'an ayetleriyle açıkladı. Kendilerine yazılan haklarını veya miraslarını vermediğiniz hakkında, kendileriyle nikâhlanmak istediğiniz kadınların yetimleri hakkında, ezilip horlanan çocuklar hakkında, yetimler için adaleti yerine getirmeniz hakkında size okunan âyetler Allah'ın hükmünü apaçık ortaya koymaktadır. Hayır olarak yaptığınız her şeyi Allah, hakkıyla bilmektedir. Nisâ, 4/127

وَاِنِ امْرَاَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا اَوْ اِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا اَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَاُحْضِرَتِ الْاَنْفُسُ الشُّحَّ وَاِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا Eğer bir **kadın,** kocasının kötü muamelesinden veya kendisini terk etmesinden korkarsa; karı koca, aralarında anlaşarak sorunlarını çözebilirler; zira karşılıklı anlaşma en iyi yoldur. Kıskançlık ve bencillik, her insanda mevcuttur. Fakat iyilik yapar ve kadına karşı sorumluluğunuzun bilincinde olursanız, bilin ki Allah yaptığınız her şeyden haberi vardır. Nisâ, 4/128

اَلْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَاْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ اَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللّٰهَ فَنَسِيَهُمْ اِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ İkiyüzlü erkeklerle İkiyüzlü **kadınlar,** birbirlerine benzerler/birbirinin dostu ve yardımcılarıdır. Kötülüğe özendirirler, iyilikten alıkoyarlar, harcamamak için ellerini sıkarlar. Onlar Allah'ı unuttular, Allah da onları unuttu. İkiyüzlüler, yoldan sapmışların ta kendileridir. Tövbe, 9/67

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَاْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَيُطِيعُونَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ اُولٰئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ Erkek ve **kadın** bütün müminler birbirlerinin dostu ve yardımcılarıdırlar. Bunlar iyiliği emrederek kötülükten sakındırırlar, namazı kılarlar, zekâtı verirler, Allah'a ve peygamberine itaat ederler. Allah onlara rahmet edecektir. Hiç şüphesiz Allah, güçlü iradelidir ve her yaptığı yerindedir. Tövbe, 9/71

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيٰوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ اَجْرَهُمْ بِاَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ İman etmiş olan hangi erkek ya da **kadın**, eğer iyi ve hayırlı işler yaparsa, ona dünyada mutlu bir hayat yaşatırız, böylelerini ahirette de yaptıkları iyiliklerin en güzel karşılığı ile ödüllendiririz. Nahl, 16/97

اَلْخَبِيثَاتُ لِلْخَبِيثِينَ وَالْخَبِيثُونَ لِلْخَبِيثَاتِ وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ اُولٰئِكَ مُبَرَّؤُنَ مِمَّا يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ Kötü **kadınlar**, kötü erkeklere ve kötü erkekler, kötü kadınlara; temiz kadınlar, temiz erkeklere ve temiz erkekler, temiz kadınlara yakışırlar. Temizler, kötülerin kendilerine yönelik dedikodularından uzaktırlar. Bunlar için, Allah'ın bağışlayıcılığı ve bolca verilmiş bir rızık vardır. Nûr, 24/26

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ اَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ اِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلٰى جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ اِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ اَوْ اٰبَائِهِنَّ اَوْ اٰبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ اَوْ اَبْنَائِهِنَّ اَوْ اَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ اَوْ اِخْوَانِهِنَّ اَوْ بَنِى اِخْوَانِهِنَّ اَوْ بَنِى اَخَوَاتِهِنَّ اَوْ نِسَائِهِنَّ اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُنَّ اَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ اُولِى الْاِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ اَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلٰى عَوْرَاتِ النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بِاَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا اِلَى اللّٰهِ جَمِيعًا اَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ Mümin **kadınlara** de ki; harama bakmaktan sakınsınlar, mahrem yerlerini korusunlar. Kendiliğinden görünenler dışında süslerini/vücutlarını teşhir etmesinler. Başörtülerini göğüslerinin üstüne kadar örtsünler. Süslerini ve cazibelerini kocalarından, babalarından, kayınbabalarından, öz oğullarından, üvey oğullarından, erkek kardeşlerinden, erkek kardeşlerinin oğullarından, kız kardeşlerinin oğullarından, Müslüman kadınlardan, elleri altındaki kölelerden, cinsel arzuları sönmüş erkek hizmetçilerden, kadınlara cinsel ilgi duymayan/buluğ çağına ermemiş erkek çocuklarından başka kimseye göstermesinler. Gizledikleri süsleri ve cazibeleri belli olsun diye ses çıkaracak adımlarla/dikkatleri üzerine çekecek tarzda yürümesinler. Nûr, 24/31

وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ الّٰتِى لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ اَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَاَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَهُنَّ وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ Evlenme ümidi olmayan, doğurganlık çağını geride bırakmış yaşlı **kadınların**, süslerini göstererek erkeklerin ilgisini çekme amacı taşımamak şartı ile sokak elbiselerini giymeyebilirler. Ama yine sakınmaları onlar için daha hayırlıdır. Allah, her şeyi işitir, her şeyi bilir. Nûr, 24/60

وَقَرْنَ فِى بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْاُولٰى وَاَقِمْنَ الصَّلٰوةَ وَاٰتِينَ الزَّكٰوةَ وَاَطِعْنَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ اِنَّمَا يُرِيدُ اللّٰهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ اَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا Evlerinizde oturun. Önceki cahiliye dönemi **kadınlarının** açılıp saçıldığı gibi siz de açılıp saçılmayın. Namaz kılın, zekat verin. Allah'a ve Resülüne itaat edin. Ey Peygamberin ev halkı! Allah sizden ancak günah kirini gidermek ve sizi tertemiz yapmak istiyor. Ahzab, 33/33

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزٰى اِلَّا مِثْلَهَا وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَاُولٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ Kim bir kötülük işlerse onun kadar ceza görür. **Kadın** veya erkek, kim, inanarak yararlı iş yaparsa, cennete girerler ve orada kendilerine hesapsız rızıklar verilir. Mümin, 40/40

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسٰى اَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ عَسٰى اَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا اَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْاَلْقَابِ بِئْسَ الِاسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْاِيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَاُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ Ey iman edenler! Bir topluluk bir diğerini alaya almasın. Belki onlar kendilerinden daha iyidirler. **Kadınlar** da diğer kadınları alaya almasın. Belki onlar kendilerinden daha iyidirler. Birbirinizi karalamayın, birbirinizi kötü lakaplarla çağırmayın. İmandan sonra sapıklıkla adlanmak ne kötü şeydir! Kim tövbe etmezse, işte onlar zalimlerdir. Hucurât, 49/11

إِنَّ الْمُصَّدِّقِينَ وَالْمُصَّدِّقَاتِ وَاَقْرَضُوا اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَاعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ اَجْرٌ كَرِيمٌ Sadaka veren erkekler ve **kadınlar**, bu sadakaları ile hiçbir çıkar amacı gütmeksizin gönüllü olarak Allah'a borç verenler var ya, onlar verdiklerini kat kat fazlası ile geri alırlar, ayrıca kendilerine onurlandırıcı bir ödül verilir. Hadid, 57/18

يَا اَيُّهَا النَّبِيُّ اِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعْنَكَ عَلٰى اَنْ لَا يُشْرِكْنَ بِاللّٰهِ شَيْـًٔا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ اَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ بَيْنَ اَيْدِيهِنَّ وَاَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِينَكَ فِى مَعْرُوفٍ فَبَايِعْهُنَّ وَاسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ Ey Peygamber! Mümin **kadınlar** bundan böyle; Allah'a hiç bir şeyi ortak koşmamak, hırsızlık yapmamak, zina etmemek, çocuklarını öldürmemek, elleriyle ayakları arasında bir yalan uydurmamak, *(gayr-ı meşru bir çocuk dünyaya getirip onu kocasına mal etmemek gibi)* bildireceğin herhangi bir konuda sana karşı gelmemek hususlarında sana teslimiyetle söz verirlerse, onların söz ve teslimiyetlerini kabul et. Allah'tan onların geçmiş günahlarını affetmesini dile! Çünkü Allah çok bağışlayıcıdır, rahmet kaynağıdır. Mümtehine, 60/12

وَالّٰٓـِٔي يَئِسْنَ مِنَ الْمَحِيضِ مِنْ نِسَائِكُمْ اِنِ ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلٰثَةُ اَشْهُرٍ وَالّٰٓـِٔي لَمْ يَحِضْنَ وَاُولَاتُ الْاَحْمَالِ اَجَلُهُنَّ اَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَنْ يَتَّقِ اللّٰهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ اَمْرِهِ يُسْرًا **Kadınlarınızdan** âdetten kesilmişlerin, kesilip kesilmediklerini ve henüz hiç adet görmeyen kadınlarınızın adet görüp görmediklerini anlamak için üç ay bekleyin. Hamile olanların bekleme süresi doğum yapmalarıyla sona erer. Kim Allah'a karşı gelmekten sakınırsa, Allah onun işinde bir kolaylık verir. Talâk, 65/4

KALP

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلٰوةِ وَاِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ اِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ Sabır ve namaz ile Allah'tan yardım isteyin. Şüphesiz bu, Allah'a saygıdan **kalbi** ürperenler dışında herkese zor ve ağır gelen bir görevdir. Bakara, 2/45

فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذٰلِكَ يُحْيِي اللّٰهُ الْمَوْتٰى وَيُرِيكُمْ اٰيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٧٣﴾ ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ اَوْ اَشَدُّ قَسْوَةً وَاِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْاَنْهَارُ وَاِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَاِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللّٰهِ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٧٤﴾ "Sığırın bir parçası ile öldürülene vurun" dedik. Denileni yaptılar ve ölü dirildi. İşte, Allah ölüleri böyle diriltir, düşünesiniz diye mucizelerini de size böyle gösterir. Bütün bu olaylardan sonra **kalpleriniz** yine katılaştı. Taş gibi, hatta daha da katı. Çünkü öyle taşlar var ki, içlerinden ırmaklar akar. Yine öyle taşlar var ki, çatlarlar da bağırlarından su fışkırır. Yine öyle taşlar var ki, Allah korkusu ile dağlardan yuvarlanıp aşağı inerler. Allah yaptıklarınızdan asla habersiz değildir. Bakara, 2/73-74

قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَاِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلٰى قَلْبِكَ بِاِذْنِ اللّٰهِ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرٰى لِلْمُؤْمِنِينَ De ki: "Her kim Cebrail'e düşman ise, bilsin ki o, Allah'ın izni ile Kur'an'ı; önceki kitapları doğrulayıcı, müminler için de bir hidayet rehberi ve müjde verici olarak senin **Kalbine** indirmiştir." Bakara, 2/97

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَيُشْهِدُ اللّٰهَ عَلٰى مَا فِى قَلْبِهِ وَهُوَ اَلَدُّ الْخِصَامِ Kimi insan var ki, dünya hayatı ile ilgili konuşması hoşunuza gider ve en amansız düşman olduğu halde **kalbindeki** duyguların samimi olduğuna Allah'ı şahit gösterir. Bakara, 2/204

فَلَوْلَا اِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلٰكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ Hiç olmazsa azabımız kendilerine gelince yalvarmaları gerekmez miydi? Fakat, **kalpleri katılaşmış** ve şeytan, yaptıklarını kendilerine güzel göstermişti. En'âm, 6/43

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ اَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتّٰى اِذَا فَرِحُوا بِمَا اُوتُوا اَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَاِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ Onlar kendilerine yapılan uyarıları unutunca bu defa onlara bütün nimetlerin kapılarını açtık, nihayet sahip oldukları nimetler yüzünden şımarıklığa kapıldıklarında kendilerini ansızın, kıskıvrak yakalayıverdik de bütün ümitleri suya düştü! En'âm, 6/44

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلّٰهِ وَلِلرَّسُولِ اِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَاَنَّهُ اِلَيْهِ تُحْشَرُونَ Ey iman edenler! Size hayat verecek şeylere sizi çağırdığı zaman, Allah'ın ve Resulü'nün çağrısına uyun ve bilin ki, Allah kişi ile **Kalbi** arasına girer. Yine bilin ki, onun huzurunda toplanacaksınız. Enfâl, 8/24

اَلَّذِينَ اٰمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللّٰهِ اَلَا بِذِكْرِ اللّٰهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ Onlar iman etmişlerdir ve kalpleri Allah'ı anmakla huzura kavuşur. Haberiniz olsun ki, **kalpler** ancak Allah'ı anmakla huzura erebilirler. Ra'd, 13/28

مَنْ كَفَرَ بِاللّٰهِ مِنْ بَعْدِ اِيمَانِهِ اِلَّا مَنْ اُكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْاِيمَانِ وَلٰكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللّٰهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ **Kalb**i imanla dolu olduğu halde zorlanan kimse hariç, inandıktan sonra Allah'ı inkâr eden ve böylece göğsünü küfre açanlara Allah'tan gazap iner ve onlar için büyük bir azap vardır. Nahl, 16/106

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ اِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ اُولٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْؤُلًا Hakkında kesin bilgi sahibi olmadığın şeyin peşine düşme. Çünkü kulak, göz ve **kalp**, bunların hepsi ondan sorumludur. İsra, 17/36

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدٰوةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ اَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوٰيهُ وَكَانَ اَمْرُهُ فُرُطًا Sabah akşam Rablerine, O'nun rızasını dileyerek dua edenlerle birlikte ol. Dünya hayatının cazibesine kapılıp da sakın gözlerini onların üzerinden ayırma; **kalbini** bizi anmaktan duyarsız kıldığımız, nefsinin kötü arzusuna uymuş ve işi hep aşırılık olan kimseye ilgi duyma. Kehf, 18/28

اَفَلَمْ يَسٖيرُوا فِى الْاَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا اَوْ اٰذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَاِنَّهَا لَا تَعْمَى الْاَبْصَارُ وَلٰكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتٖى فِى الصُّدُورِ Seni yalanlayanlar hiç yeryüzünde dolaşmadılar mı? Dolaşsalardı elbette düşünecek **kalpleri** ve işitecek kulakları olurdu. Ama gerçek şu ki, gözler kör olmaz; lâkin göğüsler içindeki kalpler kör olur. Hac, 22/46

بَلْ قُلُوبُهُمْ فٖى غَمْرَةٍ مِنْ هٰذَا Ancak kafirlerin **kalbleri** bu Kur'an'a karşı bir gaflet içindedir … Mü'minun, 23/63

وَهُوَ الَّذٖى اَنْشَاَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْـِٔدَةَ قَلٖيلًا مَا تَشْكُرُونَ Sizde işitme ve görmeyi sağlayan kulak ve gözleri, düşünüp hissetmenizi sağlayan **kalpleri** yaratan O'dur. Şükrünüz ne kadar da az! Mü'minun, 23/78

وَقَالَ الَّذٖينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْاٰنُ جُمْلَةً وَاحِدَةً كَذٰلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهٖ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتٖيلًا İnkar edenler, "Kur'an ona bir defada toptan indirilseydi ya!" dediler. Biz Kur'an'la senin **kalbini** pekiştirmek için onu böyle kısım kısım indirdik ve onu ağır ağır okuduk. Furkan, 25/32

نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْاَمٖينُ ﴿١٩٣﴾ عَلٰى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنْذِرٖينَ ﴿١٩٤﴾ بِلِسَانٍ عَرَبِىٍّ مُبٖينٍ ﴿١٩٥﴾ Uyarıcılardan olasın diye onu güvenilir Ruh/Cebrail senin **kalbine** apaçık Arapça bir dil ile indirmiştir. Şuara, 26/193-194-195

...اَوَلَيْسَ اللّٰهُ بِاَعْلَمَ بِمَا فٖى صُدُورِ الْعَالَمٖينَ Allah, herkesin **kalbinde** olanı en iyi bilen değil midir? Ankebut, 29/10

اَفَمَنْ شَرَحَ اللّٰهُ صَدْرَهُ لِلْاِسْلَامِ فَهُوَ عَلٰى نُورٍ مِنْ رَبِّهٖ فَوَيْلٌ لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِنْ ذِكْرِ اللّٰهِ اُولٰئِكَ فٖى ضَلَالٍ مُبٖينٍ Allah kimin gönlünü İslam'a açmışsa o, Rabbi'nden gelen bir nur üzere olmaz mı? **Kalpleri** Allah'ı anmak hususunda katılaşmış olanlara yazıklar olsun! İşte bunlar apaçık sapıklık içindedirler. Zümer, 39/22

اَلَّذٖينَ يُجَادِلُونَ فٖى اٰيَاتِ اللّٰهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ اَتٰيهُمْ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللّٰهِ وَعِنْدَ الَّذٖينَ اٰمَنُوا كَذٰلِكَ يَطْبَعُ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ قَلْبِ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ Onlar kendilerine gelmiş hiçbir delil olmaksızın, Allah'ın âyetleri hakkında tartışan kimselerdir. Bu ise Allah katında ve iman edenler katında büyük öfke ve gazap gerektiren bir iştir. Allah, her kibirli zorbanın **kalbini** işte böyle mühürler. Mümin, 40/35

اَفَرَاَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ اِلٰهَهُ هَوٰيهُ وَاَضَلَّهُ اللّٰهُ عَلٰى عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلٰى سَمْعِهٖ وَقَلْبِهٖ وَجَعَلَ عَلٰى بَصَرِهٖ غِشَاوَةً فَمَنْ يَهْدٖيهِ مِنْ بَعْدِ اللّٰهِ اَفَلَا تَذَكَّرُونَ Nefsinin arzularını ilah edinen, Allah'ın bir bilgiye göre şaşırttığı, kulağını ve **kalbini** mühürlediği, gözüne perde çektiği kimseyi gördün mü? Onu Allah'tan başka kim doğru yola eriştirebilir? Hala anlamıyor musunuz? Câsiye, 45/23

مَا اَصَابَ مِنْ مُصٖيبَةٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللّٰهِ يَهْدِ قَلْبَهُ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَیْءٍ عَلٖيمٌ Allah'ın izni olmadan hiçbir musibet başa gelmez. Kim Allah'a inanırsa, Allah onun **kalbini** doğruya iletir. Allah her şeyi bilir. Tegabün, 64/11

KIBLE

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِبِسْمِ

وَلِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَاَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ وَاسِعٌ عَلٖيمٌ Doğu da Allah'ındır, batı da. Artık **nereye dönerseniz dönün**, Allah'ın yüzü oradadır. Şüphesiz Allah'ın rahmeti geniştir ve o her şeyi bilir. Bakara, 2/115

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ اِلَّا الَّذٖينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنٖى وَلِاُتِمَّ نِعْمَتٖى عَلَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ Nerede olursanız olun, yüzünüzü **o tarafa** çevirin ki, zalimlerin dışında insanların elinde aleyhinizde kullanacakları bir kozları bulunmasın. Onlardan korkmayın, benden korkun. O tarafa yönelin ki, size vereceğim nimeti tamama erdireyim ve böylece doğru yolu bulasınız. Bakara, 2/150

سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلّٰيهُمْ عَنْ قِبْلَتِهِمُ الَّتٖى كَانُوا عَلَيْهَا قُلْ لِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدٖى مَنْ يَشَاءُ اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍ İnsanlardan bazı beyinsizler; "Onları daha önce yöneldikleri **kıbleden** çeviren sebep nedir?" diyecekler. De ki; "Doğu da Batı da Allah'ındır. O dilediğini doğru yola iletir." Bakara, 2/142

...وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتٖى كُنْتَ عَلَيْهَا اِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعُ الرَّسُولَ مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلٰى عَقِبَيْهِ وَاِنْ كَانَتْ لَكَبٖيرَةً اِلَّا عَلَى الَّذٖينَ هَدَى اللّٰهُ... Senin yöneldiğin yeri/Kâbe'yi, biz ancak Peygamber'e uyanla, gerisin geri dönenleri ayırt etmemiz için **kıble** yaptık. Bu değişiklik, Allah'ın doğru yolu gösterdiği kimselerden başkasına elbette ağır gelir… Bakara, 2/143

فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَاِنَّ الَّذٖينَ اُوتُوا الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ اَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ Bundan böyle yüzünü **Mescid- i Haram tarafına çevir**. Nerede olursanız olun, yüzlerinizi o tarafa çevirin. Hiç şüphesiz kendilerine kitap verilenler, bu kıble değişiminin Rablerinin buyruğuna dayanan bir gerçek olduğunu biliyorlar. Allah onların neler yaptıklarından habersiz değildir. Bakara, 2/144

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ Nereden yola çıkmış olursan ol, yüzünü **Mescid- i Haram'a** doğru çevir. Bu kesinlikle Rabbinden gelen bir gerçektir. Hiç şüphesiz, Allah neler yaptığınızdan habersiz değildir. Bakara, 2/149

قُلْ اَمَرَ رَبّٖى بِالْقِسْطِ وَاَقٖيمُوا وُجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصٖينَ لَهُ الدّٖينَ كَمَا بَدَاَكُمْ تَعُودُونَ De ki; Rabbim bana ölçülü ve dengeli olmayı emretti. Her secde ettiğinizde yüzlerinizi **O'na çevirin** ve inancınızda, ibadetinizde samimi olup O'na yalvarın. Başlangıçta sizi nasıl yarattıysa yine ona geri döneceksiniz. A'raf, 7/29

KINAMA

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِبِسْمِ

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَاْتِى اللّٰهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ اَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ اَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذٰلِكَ فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ Ey iman edenler! Sizden kim dininden dönerse, bilin ki Allah onların yerine öyle bir topluluk getirir ki, Allah onları sever, onlar da Allah'ı severler. Onlar müminlere karşı alçak gönüllü, kâfirlere karşı güçlü, sert ve onurludurlar. Allah yolunda savaşırlar. Bu yolda hiç kimsenin **kınamasından/ eleştirisinden** de korkmazlar. İşte bu, Allah'ın bir lütfüdür. Onu dilediğine verir. Allah lütfü geniş olandır, hakkıyla bilendir. Maide, 5/54

وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِىَ الْاَمْرُ اِنَّ اللّٰهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ وَوَعَدْتُكُمْ فَاَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِىَ عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ اِلَّا اَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِى فَلَا تَلُومُونِى وَلُومُوا اَنْفُسَكُمْ مَا اَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا اَنْتُمْ بِمُصْرِخِىَّ İş bitince, şeytan dedi ki: "Doğrusu, Allah, size gerçeği vahdetti, ben de size vaadde bulundum, fakat size yalan söyledim. Benim size karşı zorlayıcı bir gücüm yoktu, yalnızca sizi çağırdım, siz de bana icabet ettiniz. Öyleyse beni **kınamayın,** siz kendinizi kınayın..." İbrahim, 14/22

لَا تَجْعَلْ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَخْذُولًا Allah ile beraber başka ilahlar edinme, yoksa **kınanmış** ve kendi başına yapayalnız bırakılmış olursun. İsra, 17/22

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً اِلٰى عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَحْسُورًا Eli sıkı olma, büsbütün eli açık da olma. Sonra **kınanır** ve çaresiz kalırsın. İsra, 17/29

اِلَّا عَلٰى اَزْوَاجِهِمْ اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ فَاِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ Ancak kendi eşleri ya da sağ ellerinin malik olduğu başka; çünkü onlar bunlardan dolayı **kınanmazlar.** Mearic, 70/30

وَلَا اُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ Yoo andolsun, özünü eleştiren, kendini **kınayan** nefse. Kıyamet, 75/2

KISAS/MİSLİYLE KARŞILIK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِى الْقَتْلٰى اَلْحُرُّ بِالْحُرِّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَالْاُنْثٰى بِالْاُنْثٰى فَمَنْ عُفِىَ لَهُ مِنْ اَخِيهِ شَيْءٌ فَاتِّبَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ وَاَدَاءٌ اِلَيْهِ بِاِحْسَانٍ ذٰلِكَ تَخْفِيفٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ فَمَنِ اعْتَدٰى بَعْدَ ذٰلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ اَلِيمٌ Ey iman edenler! Öldürülenler hakkında size **kısas** farz kılındı. Hüre karşı hür, köleye karşı köle, kadına karşı kadın kısas edilir. Ancak öldüren kimse, öldürülenin velisi tarafından affedilirse, aklın ve dinin gereklerine uygun yol izlemek ve güzellikle diyet ödemek gerekir. Bu, Rabbinizden bir hafifletme ve rahmettir. Bundan sonra tecavüzde bulunana elem dolu bir azap vardır. Bakara, 2/178

وَلَكُمْ فِى الْقِصَاصِ حَيٰوةٌ يَا اُولِى الْاَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ Ey akıl sahipleri! **Kısasta** sizin için hayat/caydırıcılık vardır. Umulur ki korunursunuz. Bakara, 2/179

اَلشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَاتُ قِصَاصٌ فَمَنِ اعْتَدٰى عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدٰى عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ Haram ay, haram aya karşılıktır. Hürmetler **kısas** kuralına tabidir. (saygı gösterilmesi gereken şeylere karşılıklı olarak saygı gösterilmesi gerekir.) O halde kim size saldırırsa, aynı şekilde siz de ona saldırın, fakat aşırı gitmeyin. Allah'a karşı gelmekten sakının ve bilin ki, Allah kendine karşı gelmekten sakınanlarla beraberdir. Bakara, 2/194

مِنْ اَجْلِ ذٰلِكَ كَتَبْنَا عَلٰى بَنِى اِسْرَائِلَ اَنَّهُ مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ اَوْ فَسَادٍ فِى الْاَرْضِ فَكَاَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ اَحْيَاهَا فَكَاَنَّمَا اَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا وَلَقَدْ ... جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اِنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ بَعْدَ ذٰلِكَ فِى الْاَرْضِ لَمُسْرِفُونَ İşte bundan dolayı Tevrat' ta İsrail oğulları için şunu yazdık : Kim, bir insanı, bir can karşılığı veya yeryüzünde bir bozgunculuk çıkaran kimse dışında, haksız yere öldürürse, o sanki bütün insanları öldürmüştür. Her kim de birinin hayatını kurtararak yaşatırsa, sanki bütün insanları yaşatmıştır…Maide, 5/32

وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا اَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْاَنْفَ بِالْاَنْفِ وَالْاُذُنَ بِالْاُذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ Tevrat'ta, Yahudilere yazılı olarak bildirdik ki, canın karşılığı can, gözün karşılığı göz, burnun karşılığı burun, kulağın karşılığı kulak, dişin karşılığı diştir ve yaralamalarda da karşılıklı **kısas** ilkesi geçerlidir. Kim **kısas** hakkını bağışlarsa bu onun günahlarına kefaret olur. Allah'ın indirdiği ayetlere göre hüküm vermeyenler ise zalimlerin ta kendileridirler. Maide, 5/45

وَاِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ Eğer ceza verecekseniz, size verilen cezanın **misliyle** ceza verin. Ama ve eğer sabrederseniz, elbette bu, sabredenler için daha hayırlıdır. Nahl, 16/126

وَجَزٰؤُا سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا فَمَنْ عَفَا وَاَصْلَحَ فَاَجْرُهُ عَلَى اللّٰهِ اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ Kötülüğün cezası, yine onun gibi bir **kötülüktür.** Kim affeder, barışırsa onun ödülü Allah'a aittir. Doğrusu Allah zalimleri sevmez. Şura, 42/40

KISKANÇLIK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَدَّ كَثِيرٌ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّونَكُمْ مِنْ بَعْدِ اِيمَانِكُمْ كُفَّارًا حَسَدًا مِنْ عِنْدِ اَنْفُسِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا حَتّٰى يَاْتِىَ اللّٰهُ بِاَمْرِهِ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ Kendilerine Kitap verilenlerden çoğu, hakikat kendilerine apaçık bildirildiği halde sırf içlerindeki **kıskançlıktan ötürü,** sizi imanınızdan vazgeçirip küfre döndürmek istediler. Yine de siz, Allah onlar hakkındaki emrini getirinceye kadar affedip bağışlayın. Şüphesiz Allah her şeye kadirdir. Bakara, 2/109

كَانَ النَّاسُ اُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللّٰهُ النَّبِيّٖنَ مُبَشِّرٖينَ وَمُنْذِرٖينَ وَاَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فٖيمَا اخْتَلَفُوا فٖيهِ وَمَا اخْتَلَفَ فٖيهِ اِلَّا الَّذٖينَ اُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ فَهَدَى اللّٰهُ الَّذٖينَ اٰمَنُوا لِمَا اخْتَلَفُوا فٖيهِ مِنَ الْحَقِّ بِاِذْنِهٖ وَاللّٰهُ يَهْدٖى مَنْ يَشَاءُ اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍ İnsanlar tek bir topluluk idi. Sonra Allah, müjdeleyici ve uyarıcı olarak peygamberleri gönderdi. İnsanlar arasında, anlaşmazlığa düştükleri hususlarda hüküm vermeleri için, onlarla beraber doğru/hak yolu gösteren kitapları da gönderdi. Ancak kendilerine kitap verilenler, apaçık deliller geldikten sonra, aralarındaki **kıskançlıktan ötürü** dinde anlaşmazlığa düştüler. Bunun üzerine Allah iman edenlere, üzerinde ihtilafa düştükleri gerçeği izniyle gösterdi. Allah dilediğini doğru yola iletir. Bakara, 2/213

اِنَّ الدّٖينَ عِنْدَ اللّٰهِ الْاِسْلَامُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذٖينَ اُوتُوا الْكِتَابَ اِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ فَاِنَّ اللّٰهَ سَرٖيعُ الْحِسَابِ Allah nezdinde din İslâm'dır. Kitap verilenler, kendilerine ilim geldikten sonradır ki, aralarındaki **kıskançlık yüzünden** ayrılığa düştüler. Allah'ın ayetlerini inkâr edenler bilsinler ki Allah'ın hesabı çok çabuk görendir. Âl-i İmran, 3/l9

...وَاُحْضِرَتِ الْاَنْفُسُ الشُّحَّ وَاِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبٖيرًا **Zaten nefisler kıskançlığa hazırdır.** Eğer iyi geçinir ve Allah'tan korkarsanız şüphesiz Allah yaptıklarınızdan haberdardır. Nisâ, 4/128

وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ اِذَا حَسَدَ Ve haset/**kıskandığı** vakit haset eden kişinin şerrinden sabahın Rabbine sığınırım! Felak, 113/5

KIYAMET

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

a) Kıyamet alametleri:

وَاِنْ مِنْ قَرْيَةٍ اِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيٰمَةِ اَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدٖيدًا كَانَ ذٰلِكَ فِى الْكِتَابِ مَسْطُورًا **Kıyamet** gününden önce bütün ülkeleri ya yıkacak ya da ağır azaba uğratacağız. Bu hüküm kitapta yazılıdır. İsra, 17/58

حَتّٰى اِذَا فُتِحَتْ يَاْجُوجُ وَمَاْجُوجُ وَهُمْ مِنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ ﴿٩٦﴾ Ye'cûc ve Me'cûc'ün önü açıldığı zaman onlar, her tepeden akın ederler. Enbiya, 21/96

وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ فَاِذَا هِىَ شَاخِصَةٌ اَبْصَارُ الَّذٖينَ كَفَرُوا يَا وَيْلَنَا قَدْ كُنَّا فٖى غَفْلَةٍ مِنْ هٰذَا بَلْ كُنَّا ظَالِمٖينَ ﴿٩٧﴾ Ve gerçek **kıyamet** vakti yaklaştığı zaman, kâfirlerin bakışları dehşetten donakalır ve “Eyvah halimize! Biz bu anın geleceğini umursamadan yaşadık ve biz gerçekten zalimlerden olduk” derler. Enbiya, 21/97

وَاِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ اَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِنَ الْاَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ اَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِاٰيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ **Kıyamet** yaklaşınca onlara yerden bir dabbe/bir tür canlı çıkartırız. O da insanların bizim ayetlerimize, inanmadıklarını söyler. Neml, 27/82

بَلْ هُمْ فٖى شَكٍّ يَلْعَبُونَ ﴿٩﴾ Fakat onlar, **kıyametten** şüphe içinde eğlenip duruyorlar.

فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَاْتِى السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُبٖينٍ ﴿١٠﴾ Şimdi sen, göğün, insanları bürüyecek açık bir duman çıkaracağı günü gözetle.

يَغْشَى النَّاسَ هٰذَا عَذَابٌ اَلٖيمٌ ﴿١١﴾ Bu, elem verici bir azaptır. Duhan, 44/9-10-11

فَهَلْ يَنْظُرُونَ اِلَّا السَّاعَةَ اَنْ تَاْتِيَهُمْ بَغْتَةً فَقَدْ جَاءَ اَشْرَاطُهَا فَاَنّٰى لَهُمْ اِذَا جَاءَتْهُمْ ذِكْرٰيهُمْ Yoksa onlar, **kıyametin** kendilerine ansızın gelmesini mi bekliyorlar? Zaten alâmetleri geldi bile! Ama kıyamet gelip çattıktan sonra, ibret almaları neye yarar ki! Muhammed, 47/18

اِقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ **Kıyamet** yaklaştı ve ay yarıldı. Kamer, 54/1

فَاِذَا بَرِقَ الْبَصَرُ ﴿٧﴾ Gözler kamaştığı.

وَخَسَفَ الْقَمَرُ ﴿٨﴾ Ay karanlığa gömüldüğü.

وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ﴿٩﴾ Güneş ve ay bir araya getirildiği zaman,

يَقُولُ الْاِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ اَيْنَ الْمَفَرُّ ﴿١٠﴾ Ogün insan “kaçış nereye?” diyecektir. Kıyame, 75/7…10

b) Kıyametin kopma zamanı:

يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ اَيَّانَ مُرْسٰيهَا قُلْ اِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبّٖى لَا يُجَلّٖيهَا لِوَقْتِهَا اِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ لَا تَاْتٖيكُمْ اِلَّا بَغْتَةً يَسْـَٔلُونَكَ كَاَنَّكَ حَفِىٌّ عَنْهَا قُلْ اِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللّٰهِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ Sana **kıyametin** ne zaman kopacağını soruyorlar. De ki: "Onun bilgisi ancak Rabbimin katındadır. Onu vaktinde ancak Allah belirler. O kıyamet öyle büyük bir olaydır ki, göklerde ve yerde ona dayanıp tahammül edecek hiç kimse yoktur. Ve kıyamet size ansızın gelecektir." Sanki senin ondan haberin varmış gibi sana soruyorlar. De ki: "Onun bilgisi sadece Allah katındadır. Fakat insanların çoğu bilmiyorlar." Araf, 7/187

...اِنَّ اللّٰهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ **Kıyamet** saatinin bilgisi, şüphesiz Allah'ın katındadır… Lokman, 31/34

يَسْـَٔلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ اِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللّٰهِ وَمَا يُدْرٖيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرٖيبًا İnsanlar senden **kıyametin** vaktini soruyorlar. De ki: Onun bilgisi Allah katındadır. Ne bilirsin, belki de zamanı yakındır. Ahzab, 33/63

وَيَقُولُونَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقٖينَ ﴿٢٩﴾ “Eğer doğru söylüyorsanız vadettiğiniz **kıyamet** ne zaman gerçekleşecek?" derler.

قُلْ لَكُمْ مِيعَادُ يَوْمٍ لَا تَسْتَأْخِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٠﴾ De ki: Size öyle bir gün vaat edilmiştir ki, ondan ne bir saat geri kalabilirsiniz, ne de ileri geçebilirsiniz. Sebe, 34/29-30

يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا وَالَّذِينَ اٰمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ اَنَّهَا الْحَقُّ اَلَا اِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِى السَّاعَةِ لَفِى ضَلَالٍ بَعِيدٍ **Kıyamete** inanmayanlar, onun çabuk kopmasını isterler. İnananlar ise, ondan korkarlar ve onun gerçek olduğunu bilirler. İyi bilin ki, Kıyamet günü hakkında tartışanlar derin bir sapıklık içindedirler. Şûrâ, 42/18

وَاِنَّهُ لَعِلْمٌ لِلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَاتَّبِعُونِ هٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ Şüphesiz o/Hz. İsa, kıyamet saati için bir ilimdir. Öyleyse kıyametten yana hiçbir **kuşkuya** kapılmayın ve bana uyun. Dosdoğru yol budur. Zuhruf, 43/61

وَتَبَارَكَ الَّذِى لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ Göklerin, yerin ve ikisi arasındaki her şeyin yönetim ve idaresi kendisine ait olan Allah yücedir! **Kıyametin** bilgisi de yalnız O'nun katındadır ve sizler yalnızca O'na döndürüleceksiniz. Zuhruf, 43/85

اِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ **Kıyametin** ne zaman kopacağına ilişkin bilgi Allah’a aittir… Fussilet, 41/47

اَزِفَتِ الْاٰزِفَةُ ﴿٥٧﴾ **O yaklaşan kıyamet yaklaştı.**

لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللّٰهِ كَاشِفَةٌ ﴿٥٨﴾ Onun vaktini Allah’dan başka açıklayacak yoktur. Necm, 53/57-58

يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ اَيَّانَ مُرْسٰيهَا ﴿٤٢﴾ Sana, **kıyametin ne zaman kopacağını soruyorlar.**

فِيمَ اَنْتَ مِنْ ذِكْرٰيهَا ﴿٤٣﴾ Sen onun hakkında ne söyleyebilirsin ki?

اِلٰى رَبِّكَ مُنْتَهٰيهَا ﴿٤٤﴾ Onun kopuş anının bilgisi Rabbinin katındadır.

اِنَّمَا اَنْتَ مُنْذِرُ مَنْ يَخْشٰيهَا ﴿٤٥﴾ Sen sadece, ondan korkanları uyaransın.

كَاَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوا اِلَّا عَشِيَّةً اَوْ ضُحٰيهَا ﴿٤٦﴾ **Kıyamet** gününü gördüklerinde dünyada sadece bir akşam vakti ya da kuşluk zamanı kadar kaldıklarını sanırlar. Naziat,79/ 42…46

c) Kıyamet günü gelmeden kıyameti hatırlama:

وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِى نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْـًٔا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ Öyle **bir günden** korunun ki, kimse kimsenin yerine bir şey ödeyemez, kimseden şefaat da kabul edilmez, kimseden fidye de alınmaz ve onlara hiçbir yardım da yapılmaz. Bakara, 2/48

وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِى نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْـًٔا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ Kimsenin kimse namına bir şey ödemeyeceği, hiç kimseden fidye alınmayacağı, kimseye şefaatin yarar sağlamayacağı ve hiç kimsenin hiçbir taraftan yardım göremeyeceği **günden** sakının. Bakara, 2/123

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَاْتِىَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفَاعَةٌ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ Ey iman edenler! Hiçbir alış verişin, hiçbir dostluğun ve hiçbir şefaatin olmadığı **kıyamet** günü gelmeden önce, size rızık olarak verdiklerimizden Allah yolunda harcayın. İnkâr edenler ise zalimlerin ta kendileridir. Bakara, 2/254

اِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللّٰهِ وَاَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا اُولٰئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِى الْاٰخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللّٰهُ وَلَا يَنْظُرُ اِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ Şüphesiz, Allah'a verdikleri sözü ve yeminlerini az bir karşılığa değişenler var ya, işte onların ahirette bir payı yoktur. Allah **kıyamet** günü onlarla konuşmayacak, onlara bakmayacak ve onları temizlemeyecektir. Onlar için elem dolu bir azap vardır. Al-i İmran, 3/77

وَمَا كَانَ لِنَبِىٍّ اَنْ يَغُلَّ وَمَنْ يَغْلُلْ يَاْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ثُمَّ تُوَفّٰى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ Hiçbir peygamberin emanete hıyanet etmesi düşünülemez. Kim hıyanet ederse, **kıyamet** günü, hıyanet ettiği şeyle birlikte gelir. Sonra da hiçbir haksızlığa uğratılmaksızın herkese kazandığının karşılığı ödenir. Al-i İmran, 3/161

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخَلُونَ بِمَا اٰتٰيهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا لَهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَلِلّٰهِ مِيرَاثُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ Allah'ın kendilerine verdiği bol nimetiyle cimrilik edenler, sakın onu kendileri için hayırlı sanmasınlar; bilâkis bu onlar için serdir. Cimrilik ettikleri şey **Kıyamet** günü boyunlarına dolanacaktır. Göklerin ve yerin mirası Allah'ındır. Allah işlediklerinizden haberlidir. Al-i İmran, 3/180

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَاِنَّمَا تُوَفَّوْنَ اُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَاُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا اِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ Her canlı ölümü tadacaktır. **Kıyamet** günü yaptıklarınızın karşılığı size eksiksizce ödenecektir. Kim ateşten uzaklaştırılır ve cennete sokulursa, gerçekten kurtuluşa ermiştir. Dünya hayatı, aldatıcı bir metadan başka bir şey değildir. Al-i İmran, 3/185

يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصَوُا الرَّسُولَ لَوْ تُسَوّٰى بِهِمُ الْاَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ اللّٰهَ حَدِيثًا **Kıyamet** günü, Allah'ı inkâr, Peygamber'e isyan edenler, yer yarılıp içine girmiş olmayı isterler ve Allah'tan hiçbir söz gizleyemezler. Nisâ, 4/42

اَللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ اَصْدَقُ مِنَ اللّٰهِ حَدِيثًا Allah kendisinden başka hiçbir ilah olmayandır. Andolsun sizi **kıyamet** gününde mutlaka bir araya toplayacaktır. Bunda asla şüphe yoktur. Kimdir sözü Allah'ın sözünden daha doğru olan? Nisâ, 4/87

وَاِذْ اَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنٖى اٰدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَاَشْهَدَهُمْ عَلٰى اَنْفُسِهِمْ اَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلٰى شَهِدْنَا اَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اِنَّا كُنَّا عَنْ هٰذَا غَافِلٖينَ
Kıyamet günü, "Bizim bundan haberimiz yoktu" demeyesiniz diye, Rabbiniz ezelde, Adem'in soyundan oluşacak insanların tümünü karşısına aldı ve kendilerini, kendilerine şahit tutarak "Ben, sizin Rabbiniz değil miyim?" dedi. Onlar da, "Evet. Şahit olduk ki şüphesiz Sen bizim Rabbimizsin" dediler. Araf, 7/172

قُلْ لِعِبَادِىَ الَّذٖينَ اٰمَنُوا يُقٖيمُوا الصَّلٰوةَ وَيُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِنْ قَبْلِ اَنْ يَاْتِىَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فٖيهِ وَلَا خِلَالٌ İnanan kullarıma söyle, namazı dosdoğru kılsınlar, hiçbir alışveriş ve dostluğun bulunmadığı **kıyamet günü** gelmeden önce kendilerine rızık olarak verdiğimiz şeylerden Allah yolunda gizlice ve açıktan harcasınlar. İbrahim, 14/31

وَمَا خَلَقْنَا السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا اِلَّا بِالْحَقِّ وَاِنَّ السَّاعَةَ لَاٰتِيَةٌ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمٖيلَ Biz gökleri, yeri ve her ikisi arasında bulunanları ancak hakka ve hikmete uygun olarak yarattık. **Kıyamet** günü mutlaka gelecektir. Şimdi sen, uzanan elleri tut, güzel davran. Hicr, 15/85

وَلِلّٰهِ غَيْبُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا اَمْرُ السَّاعَةِ اِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ اَوْ هُوَ اَقْرَبُ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدٖيرٌ Göklerin ve yerin gaybını bilmek Allah'a aittir. **Kıyametin** kopuşu yalnız bir göz kırpması veya daha az bir zamandan başkası değildir. Hiç şüphesiz, Allah'ın gücü her şeye yeter. Nahl, 16/77

وَلَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ مَا كُنْتُمْ فٖيهِ تَخْتَلِفُونَ...Hakkında ayrılığa düştüğünüz şeyleri **kıyamet** günü size elbette açıklayacaktır. Nahl, 16/92

وَكُلَّ اِنْسَانٍ اَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فٖى عُنُقِهٖ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ كِتَابًا يَلْقٰيهُ مَنْشُورًا Her insanın amelini/iş ve eylemlerini boynuna yükledik. **Kıyamet** gününde onu, önüne açılmış bir kitap olarak çıkarırız. İsra, 17/13

وَمَنْ يَهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ اَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِهٖ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عَلٰى وُجُوهِهِمْ عُمْيًا وَبُكْمًا وَصُمًّا مَاْوٰيهُمْ جَهَنَّمُ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَعٖيرًا Allah kimi doğru yola iletirse işte o, doğru yolu bulmuştur. Kimi de saptırırsa böyleleri için O'nun dışında dostlar bulamazsın. Onları **kıyamet** günü kör, dilsiz ve sağır olarak yüzüstü dirilteceğiz. Varacakları yer cehennemdir ki ateşi yavaşladıkça onun alevini artırırız. İsrâ, 17/97

وَمَنْ اَعْرَضَ عَنْ ذِكْرٖى فَاِنَّ لَهُ مَعٖيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اَعْمٰى "Kim de benim zikrimden/Kur'an'dan yüz çevirirse mutlaka ona dar bir geçim vardır. Biz onu **kıyamet** günü kör olarak diriltiriz." Ta Ha, 20/124

وَنَضَعُ الْمَوَازٖينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيٰمَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْـًٔا وَاِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ اَتَيْنَا بِهَا وَكَفٰى بِنَا حَاسِبٖينَ **Kıyamet** gününde adalet terazileri kuracağız. Öyle ki hiç kimseye zerre kadar haksızlık yapılmayacak. Yapılan iş bir hardal tanesi ağırlığınca da olsa, onu getirip ortaya koyacağız. Hesap görücü olarak Biz yeteriz. Enbiya, 21/47

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ اِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَىْءٌ عَظٖيمٌ Ey insanlar! Rabbinize karşı gelmekten sakının. Çünkü **kıyamet** sarsıntısı çok müthiş ve korkunç olacaktır. Hac, 22/1

وَاَنَّ السَّاعَةَ اٰتِيَةٌ لَا رَيْبَ فٖيهَا وَاَنَّ اللّٰهَ يَبْعَثُ مَنْ فِى الْقُبُورِ Çünkü **kıyamet** muhakkak gelecektir. Onda hiçbir şüphe yoktur ve şüphesiz Allah mezarlardaki ölüleri diriltecektir. Hac, 22/7

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِى اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُنٖيرٍ ﴿٨﴾ ثَانِىَ عِطْفِهٖ لِيُضِلَّ عَنْ سَبٖيلِ اللّٰهِ لَهُ فِى الدُّنْيَا خِزْىٌ وَنُذٖيقُهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عَذَابَ الْحَرٖيقِ ﴿٩﴾ İnsanlardan öylesi de vardır ki, ne bir ilmi, ne bir yol göstericisi, ne de aydınlatıcı bir kitabı olmadığı halde kibirlenerek insanları Allah'ın yolundan saptırmak için, Allah hakkında tartışmaya kalkar. Ona dünyada bir rezillik vardır. **Kıyamet** gününde de yangın azabı tattıracağız. Hac, 22/8-9

قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلٖيمُ Hayır, onlar **kıyamet**i de yalanladılar. Biz ise o kıyameti yalanlayanlara çılgın bir cehennem ateşi hazırlamışızdır. Furkan, 25/11

قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلٖيمُ De ki: Rabbi'miz bizi **kıyamet** günü bir araya toplayacak ve aramızda hak ile hüküm verecektir. O gerçeği apaçık ortaya koyan, hakkıyla bilendir." Sebe, 34/26

ثُمَّ اِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ Sonra şüphesiz siz **kıyamet** günü Rabbinizin huzurunda muhakeme edileceksiniz Zümer, 39/31

وَلَوْ اَنَّ لِلَّذٖينَ ظَلَمُوا مَا فِى الْاَرْضِ جَمٖيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهٖ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ Eğer o zalimler yeryüzündeki her şeye ve hatta iki misli fazlasına sahip olsalardı, onu **kıyamet** günü başlarına gelecek korkunç bela için fidye olarak verirlerdi, çünkü daha önce hiç hesap etmedikleri şeyler Allah tarafından karşılarına çıkarılacaktır. Zümer, 39/47

وَاتَّبِعُوا اَحْسَنَ مَا اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَاْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَاَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٥٥﴾ Ansızın ve hiç farkına varmadığınız bir sırada size **kıyamet** gelmeden önce Rabbinizden size indirilen en güzel söze, Kur'an'a uyun.

اَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتٰى عَلٰى مَا فَرَّطْتُ فٖى جَنْبِ اللّٰهِ وَاِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّاخِرٖينَ ﴿٥٦﴾ Kişinin "Allah'a karşı aşırı gitmemden dolayı bana yazıklar olsun! Gerçekten ben alay edenlerdendim" diyeceği günden sakının.

اَوْ تَقُولَ لَوْ اَنَّ اللّٰهَ هَدٰينٖى لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقٖينَ ﴿٥٧﴾ Veya şöyle demesinden: "Allah beni doğru yola ulaştırsaydı sakınanlardan olurdum."

أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ اَنَّ لِى كَرَّةً فَاَكُونَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾ Yahut azabı gördüğü zaman; "Keşke benim için bir kez daha dünyaya dönüş olsa da iyilerden olsam" diyeceği günden sakının. Zümer, 39/55…58

وَاَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْاٰزِفَةِ اِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَاظِمِينَ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ Ey Muhammed! Onları yüreklerin ağza geleceği, tasadan yutkunacakları yaklaşan **Kıyamet günü ile uyar**. O gün, zalimlerin ne dostu ne de sözü dinlenecek şefaatçisi olur. Mümin, 40/18

اِنَّ السَّاعَةَ لَاٰتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ **Kıyamet** günü mutlaka gelecektir, bunda hiç şüphe yoktur. Fakat insanların çoğu buna inanmazlar. Mümin, 40/59

اِسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَاْتِىَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللّٰهِ مَا لَكُمْ مِنْ مَلْجَاٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَكِيرٍ Ey insanlar! Allah'ın buyruğu ile **geri dönüşün imkânsız olduğu gün** gelmeden önce Rabbinizin davetine uyun! Çünkü o gün ne sığınacağınız bir yer bulabilirsiniz, ne de yaptıklarınızı inkâr edebilirsiniz. Şura, 42/47

d) Kıyametin kopması, kıyametin dehşeti:

وَلِلّٰهِ غَيْبُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا اَمْرُ السَّاعَةِ اِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ اَوْ هُوَ اَقْرَبُ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ Göklerin ve yerin bilinmezliği/gaybı Allah'a aittir. **Kıyamet'in** kopması bir göz kırpması gibi veya daha az bir zamandır. Şüphesiz Allah her şeye hakkıyla gücü yetendir. Nahl, 16/77

اَفَاَمِنُوا اَنْ تَاْتِيَهُمْ غَاشِيَةٌ مِنْ عَذَابِ اللّٰهِ اَوْ تَاْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ Yoksa Allah tarafından kendilerini kuşatacak bir azabın gelmeyeceğinden veya onlar farkında olmadan **kıyametin** ansızın gelip çatmayacağından emin mi oldular? Yusuf, 12/107

وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْاَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ اَحَدًا **Kıyamet günü** dağları yerlerinden, söküp yürütürüz. Yeryüzünü çırılçıplak ve dümdüz görürsün. Tek bir kişi kalmayacak şekilde tüm insanları diriltip bir araya toplarız. Kehf, 18/47

وَعُرِضُوا عَلٰى رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ اَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا Hepsi de saf saf Rabbin huzuruna getirilirler. Der ki; And olsun ki işte sizler; ilk yarattığımız gibi bize geldiniz. Ama ne yazık ki sizler; size gerçekleşeceğini söylediğimiz bu yer ve zamanın gerçek olmayacağını iddia ediyordunuz. Kehf, 18/48

وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّى نَسْفًا ﴿١٠٥﴾ **Kıyamet** koptuğu zaman dağların ne olacağını sana soruyorlar. De ki: Rabbim onları darmadağın edecek, ufalayıp savuracak;

فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ﴿١٠٦﴾ Yerlerini dümdüz pürüzsüz boş olarak bırakacak;

لَا تَرٰى فِيهَا عِوَجًا وَلَا اَمْتًا ﴿١٠٧﴾ Onda ne bir eğrilik, ne de bir tümseklik göreceksin. Ta-Ha, 20/105-106-107

بَلْ تَاْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ Doğrusu o **kıyamet** ansızın gelip çatacak ve onları şaşkına çevirecek; öyle ki, onların o kıyameti ne geri çevirmeye güçleri yeter, ne de kendilerine soluk alacak zaman verilir. Enbiya, 21/40

يَوْمَ نَطْوِى السَّمَاءَ كَطَىِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ كَمَا بَدَاْنَا اَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ وَعْدًا عَلَيْنَا اِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ **O gün göğü, kitap sayfalarını dürer gibi düreceğiz.** Tıpkı ilk yaratmaya başladığımız gibi onu tekrar o hale getiririz. Bu yerine getirmeyi üstlendiğimiz bir sözdür. Hiç tartışmasız yapacağız. Enbiya, 21/104

يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا اَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَارٰى وَمَا هُمْ بِسُكَارٰى وَلٰكِنَّ عَذَابَ اللّٰهِ شَدِيدٌ **O kıyamet** gününde çocuk emziren kadınlar çocuklarını terk ederler. Hamile kadınlar çocuklarını düşürürler, insanları sarhoş gibi görürsün, oysa sarhoş değildirler. Ama Allah'ın azabı çok çetin ve şiddetlidir. Hac, 22/2

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ **Kıyametin** kopacağı günde suçlular hayal kırıklığı içinde ümitsizliğe düşeceklerdir. Rum, 30/12

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَتَفَرَّقُونَ **Kıyametin** kopacağı gün, işte o gün müminler ve kâfirler birbirinden ayrılacaklardır. Rum, 30/14

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ مَا لَبِثُوا غَيْرَ سَاعَةٍ كَذٰلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ **Kıyametin** kopacağı gün suçlular, dünyada bir andan fazla kalmadıklarına yemin ederler. Onlar önceden de bu şekilde kendilerini kandırıyorlardı. Rum, 30/55

وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللّٰهِ وُجُوهُهُمْ مُسْوَدَّةٌ اَلَيْسَ فِى جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْمُتَكَبِّرِينَ **Kıyamet** günü**,** Allah'a karşı yalan söyleyenlerin yüzlerinin kapkara olduğunu görürsün. Büyüklük taslayanlara cehennemde yer mi yok!? Zümer, 39/60

وَمَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْاَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَالسَّمٰوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ Allah'ın kadrini gereği gibi bilemediler. Yeryüzü **kıyamet** gününde bütünüyle O'nun elindedir. Gökler de O'nun kudretiyle dürülmüştür. O, onların ortak koştuklarından uzaktır, yücedir. Zümer, 39/67

اِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ ﴿٧﴾ مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ ﴿٨﴾ يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَوْرًا ﴿٩﴾ وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا ﴿١٠﴾ فَوَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١١﴾ اَلَّذِينَ هُمْ فِى خَوْضٍ يَلْعَبُونَ ﴿١٢﴾ Rabbin azabı kesinlikle gerçekleşecek. Ona hiç kimse engel olamaz. **O gün** gök şiddetle sallanıp

çalkalanır. Dağlar yürüdükçe yürür. O günü yalanlayanların vay hâline! Ki onlar, daldıkları küfür ve sapıklık içinde eğlenip dururlar. Tur, 52/7…12

فَاِذَا انْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ Gök parçalanıp da kırmızı gül renginde bir yağ eriyiğine dönüştüğü zaman; (öyle müthiş işler olacak ki!) Rahman, 55/37

اِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١﴾ لَيْسَ لِوَقْعَتِهَا كَاذِبَةٌ ﴿٢﴾ خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ ﴿٣﴾ اِذَا رُجَّتِ الْاَرْضُ رَجًّا ﴿٤﴾ وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًّا ﴿٥﴾ فَكَانَتْ هَبَاءً مُنْبَثًّا ﴿٦﴾ وَكُنْتُمْ اَزْوَاجًا ثَلٰثَةً ﴿٧﴾ **Kıyamet** koptuğu zaman, Onun oluşunu yalanlayacak yoktur. O kimini alçaltır, kimini de yükseltir. Yer, şiddetli bir sarsıntıyla sarsıldığı ve dağlar darmadağın olup ufalandığı, dağılıp toz duman haline geldiğinde, işte o gün siz üç sınıfa ayrılmış olacaksınız. Vakıa, 56/1…7

يَوْمَ تَرْجُفُ الْاَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيبًا مَهِيلًا **Kıyamet** günü yeryüzü ve dağlar sarsılır; dağlar çöküntü ile akıp giden kum yığınına döner. Müzzemmil, 73/14

فَاِذَا نُفِخَ فِى الصُّورِ نَفْخَةٌ وَاحِدَةٌ ﴿١٣﴾ وَحُمِلَتِ الْاَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً ﴿١٤﴾ فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١٥﴾ وَانْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِىَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ ﴿١٦﴾ Sûr'a bir defa üfürülüp, yeryüzü ve dağlar kaldırılıp birbirine çarptırılınca, işte o gün olacak olmuş **kıyamet kopmuştur.** Gök de yarılmış ve artık o gün o da çökmeye yüz tutmuştur. Hakka, 69/13-14-15-16

يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْمُهْلِ ﴿٨﴾ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ ﴿٩﴾ وَلَا يَسْئَلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا ﴿١٠﴾ يُبَصَّرُونَهُمْ يَوَدُّ الْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِى مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍ بِبَنِيهِ ﴿١١﴾ وَصَاحِبَتِهِ وَاَخِيهِ ﴿١٢﴾ وَفَصِيلَتِهِ الَّتِى تُؤْوِيهِ ﴿١٣﴾ وَمَنْ فِى الْاَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنْجِيهِ ﴿١٤﴾ كَلَّا اِنَّهَا لَظٰى ﴿١٥﴾ **O gün** gök, erimiş bakır gibi olur. Dağlar, atılmış renkli yün gibi olur. Dost dostun halini sormaz. Birbirlerini görürler fakat herkes kendi derdindedir. Günahkâr kimse ister ki, o günün azabından kurtulmak için; oğullarını, karısını, kardeşini, kendisini koruyup barındıran tüm ailesini ve yeryüzünde kim varsa hepsini fidye olarak versin de, tek kendini kurtarsın. Fakat ne mümkün…Meariç, 70/8…15. ayetler.

اَلسَّمَاءُ مُنْفَطِرٌ بِهِ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا **O günün** dehşetinden gök yarılır. Allah'ın sözü kesinlikle yerine gelir. Müzzemmil, 73/18

فَاِذَا النُّجُومُ طُمِسَتْ ﴿٨﴾ وَاِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ ﴿٩﴾ وَاِذَا الْجِبَالُ نُسِفَتْ ﴿١٠﴾ وَاِذَا الرُّسُلُ اُقِّتَتْ ﴿١١﴾ Yıldızların ışığı söndürüldüğü, gök kubbe yarıldığı, dağlar ufalanıp savrulduğu ve peygamberlerin ümmetleri hakkında şahitlik için getirildiği zaman artık **kıyamet** kopmuştur. Mürselat, 77/8…11

وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ اَبْوَابًا **O gün** gök açılır ve orada pek çok kapılar oluşur. Nebe, 78/19

وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا Dağlar yürütülür, serap haline gelir. Nebe, 78/20

يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ ﴿٦﴾ تَتْبَعُهَا الرَّادِفَةُ ﴿٧﴾ قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ ﴿٨﴾ اَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ ﴿٩﴾ يَقُولُونَ ءَاِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِى الْحَافِرَةِ ﴿١٠﴾ ءَاِذَا كُنَّا عِظَامًا نَخِرَةً ﴿١١﴾ قَالُوا تِلْكَ اِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ﴿١٢﴾ فَاِنَّمَا هِىَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ ﴿١٣﴾ فَاِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ ﴿١٤﴾ **O gün**, bir sarsıntıdır, sarsar. O sarsıntıyı, peşinden gelen başka bir sarsıntı izler O gün yürekler dehşet içinde hoplayacak. Gözleri yere dikilir. Diyorlardı ki: Biz gerçekten eski halimize döndürülecek miyiz? Biz çürüyüp dağılmış kemikler olduğumuz zaman mı? Öyleyse bu dönüş bizim için tam bir hüsrandır. Fakat o kıyametin kopması bir tek haykırıştır. Birdenbire kendilerini mahşerde buluverirler. Naziat, 79/6…14. Ayetler.

كَاَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوا اِلَّا عَشِيَّةً اَوْ ضُحٰيهَا **Kıyameti** gördükleri gün onlar, sanki dünyada ancak bir akşam yahut bir kuşluk vakti kadar kalmış gibidirler. Naziat, 79/46

فَاِذَا جَاءَتِ الصَّاخَّةُ ﴿٣٣﴾ يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ اَخِيهِ ﴿٣٤﴾ وَاُمِّهِ وَاَبِيهِ ﴿٣٥﴾ وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ ﴿٣٦﴾ لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَاْنٌ يُغْنِيهِ ﴿٣٧﴾ Kulakları sağır eden o ses geldiğinde. **O gün** kişi kardeşinden. Annesinden, babasından. Eşinden ve çocuklarından kaçacak. O gün onlardan her kişinin kendisine yetecek bir derdi vardır. Abese, 80/33… 37

اِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ﴿١﴾ وَاِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ ﴿٢﴾ وَاِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ ﴿٣﴾ وَاِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ﴿٤﴾ وَاِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ﴿٥﴾ وَاِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ﴿٦﴾ وَاِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ ﴿٧﴾ وَاِذَا الْمَوْؤُدَةُ سُئِلَتْ ﴿٨﴾ بِاَىِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ ﴿٩﴾ وَاِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ ﴿١٠﴾ وَاِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ ﴿١١﴾ وَاِذَا الْجَحِيمُ سُعِّرَتْ ﴿١٢﴾ وَاِذَا الْجَنَّةُ اُزْلِفَتْ ﴿١٣﴾ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَا اَحْضَرَتْ ﴿١٤﴾ Güneş dürülüp ışığı söndürüldüğünde. Yıldızlar, saçılıp dağıldığında. Dağlar, yürütüldüğünde. Ve yüklü develer salıverildiğinde. Vahşi hayvanlar toplanıldığında. Ve denizler ateş ile dolduğunda. Ruhlar bedenlerle döndüğünde. Diri diri gömülen kız çocuğunun, hangi günahtan ötürü öldürüldüğü sorulduğunda. İnsanların yapıp ettiklerinin dosyaları açıldığında, Gökteki cisimler yörüngelerinden kaydırılıp dürüldüğünde, Cehennem alevlendirildiğinde. Cennet yaklaştırıldığında. Artık herkes, iyi ve kötü ne hazırlamışsa onu bilip anlayacaktır. Tekvir, 81/1…14

اِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ﴿١﴾ وَاِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ ﴿٢﴾ وَاِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ ﴿٣﴾ وَاِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ﴿٤﴾ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ وَاَخَّرَتْ ﴿٥﴾ Gökyüzü yarıldığı, yıldızlar döküldüğü, denizler birbirine katıldığı, kabirlerin içindekiler dışarı çıkarıldığı zaman, insanoğlu yapıp gönderdiklerini ve yapamayıp geride bıraktıklarını anlar. İnfitar, 82/1…5

اِذَا السَّمَاءُ انْشَقَّتْ ﴿١﴾ وَاَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٢﴾ وَاِذَا الْاَرْضُ مُدَّتْ ﴿٣﴾ وَاَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ ﴿٤﴾ وَاَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٥﴾ Gök yarıldığı, Rabbine kulak verip boyun eğecek hale getirildiği zaman, Yer dümdüz edildiği, içinde bulunanları atıp boşaldığı

Ve Rabbine yaraştığı şekilde O'na kulak verip boyun eğdiği zaman. Ey insan! Sen Rabbine kavuşuncaya kadar çalışıp çabalayacak, sonunda O'na kavuşacaksın. İnşikak, 84/1…5

كَلَّا بَلْ لَا تُكْرِمُونَ الْيَتِيمَ ﴿١٧﴾ وَلَا تَحَاضُّونَ عَلٰى طَعَامِ الْمِسْكِينِ ﴿١٨﴾ وَتَاْكُلُونَ التُّرَاثَ اَكْلًا لَمًّا ﴿١٩﴾ وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ﴿٢٠﴾ كَلَّا اِذَا دُكَّتِ الْاَرْضُ دَكًّا دَكًّا ﴿٢١﴾ وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ﴿٢٢﴾ وَجِيءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْاِنْسَانُ وَاَنّٰى لَهُ الذِّكْرٰى ﴿٢٣﴾ Hayır! Doğrusu siz yetime ikram etmiyorsunuz, yoksulu yedirmeye birbirinizi teşvik etmiyorsunuz. Haram helâl demeden mirası yiyorsunuz. Malı aşırı biçimde seviyorsunuz. Ama yeryüzü parça parça döküldüğü, Rabbinin emri geldiği ve melekler saf saf dizildiği zaman her şey ortaya çıkacaktır. O gün cehennem getirilir, insan yaptıklarını birer birer hatırlar. Fakat bu hatırlamanın ona ne faydası olur ki! Fecr, 89/17…23

اِذَا زُلْزِلَتِ الْاَرْضُ زِلْزَالَهَا ﴿١﴾ وَاَخْرَجَتِ الْاَرْضُ اَثْقَالَهَا ﴿٢﴾ وَقَالَ الْاِنْسَانُ مَا لَهَا ﴿٣﴾ Yerküre kendine has sarsıntısıyla sallandığı, toprak ağırlıklarını dışarı çıkardığı ve insan “Ne oluyor buna!” dediği vakit. Zilzal, 99/1-2-3

اَلْقَارِعَةُ ﴿١﴾ مَا الْقَارِعَةُ ﴿٢﴾ وَمَا اَدْرٰيكَ مَا الْقَارِعَةُ ﴿٣﴾ يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ ﴿٤﴾ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ ﴿٥﴾ فَاَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ﴿٦﴾ فَهُوَ فِى عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿٧﴾ وَاَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ﴿٨﴾ فَاُمُّهُ هَاوِيَةٌ ﴿٩﴾ وَمَا اَدْرٰيكَ مَا هِيَهْ ﴿١٠﴾ نَارٌ حَامِيَةٌ ﴿١١﴾ Kâria!/şiddetli bir gürültüyle gelip çatacak, yürekleri koparacak felâket. Nedir o Kâria? Kâria’nın ne olduğunu sen bilir misin? O gün insanlar, etrafta uçuşan küçük kelebekler gibi olacaktır. Dağlar da atılmış renkli yünler gibi olacaktır. O gün kimin iyilikleri tartıda ağır basarsa o, hoşnut olacağı bir hayat içindedir. Kimin de tartıları hafif gelirse, İşte onun anası/varacağı yer Hâviye’dir. Hâviye'nin ne olduğunu bilir misin? O, kızgın bir ateştir. Kâria, 101/1…11

KİN

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلّٰهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلٰى اَلَّا تَعْدِلُوا اِعْدِلُوا هُوَ اَقْرَبُ لِلتَّقْوٰى وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ Ey iman edenler! Allah için hakkı titizlikle ayakta tutan, adalet ile şahitlik eden kimseler olun. Bir **topluma olan kininiz,** sizi adaletsizliğe itmesin. Âdil olun. Bu, Allah’a karşı gelmekten sakınmaya daha yakındır. Allah’a karşı gelmekten sakının. Şüphesiz Allah, yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır. Maide, 5/8

اِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ اَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِى الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَعَنِ الصَّلٰوةِ فَهَلْ اَنْتُمْ مُنْتَهُونَ Şeytan, içki ve kumarla sadece aranıza düşmanlık ve **kin** sokmak ve sizi Allah'ı anmaktan ve namazı kılmaktan alıkoymak ister. Artık vazgeçiyorsunuz değil mi? Maide, 5/81

وَنَزَعْنَا مَا فِى صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهِمُ الْاَنْهَارُ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِى هَدٰينَا لِهٰذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِىَ لَوْلَا اَنْ هَدٰينَا اللّٰهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ وَنُودُوا اَنْ تِلْكُمُ الْجَنَّةُ اُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ Biz onların göğüslerinde **kin namına** ne varsa söküp attık. Altlarından ırmaklar akar. Derler ki: "Bizi buna ulaştıran Allah'a hamd olsun. Eğer Allah bize hidayet vermeseydi biz doğruya ermeyecektik. Andolsun, Rabbimizin elçileri hak ile geldiler." Onlara: "İşte bu, yaptıklarınıza karşılık olarak mirasçı kılındığınız cennettir" diye seslenilecek. A’raf, 7/43

اَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِى قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ اَنْ لَنْ يُخْرِجَ اللّٰهُ اَضْغَانَهُمْ Yoksa kalplerinde hastalık bulunanlar Allah’ın, kalplerinde müminlere karşı duydukları **kinleri** açığa çıkarmayacağını mı zannediyorlar? Muhammed, 47/29

اِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْاَبْتَرُ Asıl soyu kesilen, ismi unutulan, sana **kin besleyip** düşmanlık eden kimsedir. Kevser, 108/3

KOLAYLIK-ZORLUK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِى اُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْاٰنُ هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدٰى وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا اَوْ عَلٰى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ اَيَّامٍ اُخَرَ يُرِيدُ اللّٰهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللّٰهَ عَلٰى مَا هَدٰيكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ Ramazan ayı, insanlara yol gösterici, doğrunun ve doğruyu eğriden ayırmanın açık delilleri olarak Kur'an'ın indirildiği aydır.Sizden ramazan ayına ulaşanlar oruç tutsun. Kim o anda hasta veya yolcu olursa tutamadığı günler sayısınca başka günlerde kaza etsin. **Allah sizin için kolaylık ister, zorluk istemez.** Bunlar, sayıyı tamamlamanız ve size doğru yolu göstermesine karşılık, Allah'ı yüceltmeniz ve şükretmeniz içindir. Bakara, 2/185

... هُوَ اجْتَبٰيكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِى الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِلَّةَ اَبِيكُمْ اِبْرٰهِيمَ ...O, sizi seçti; **din hususunda üzerinize hiçbir zorluk yüklemedi;** babanız İbrahim'in dininde de böyleydi… Hac, 22/78

...وَمَنْ يَتَّقِ اللّٰهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ اَمْرِهِ يُسْرًا ...Kim Allah'tan korkarsa, Allah ona işinde bir **kolaylık verir.** Talâk, 65/4

... لَا يُكَلِّفُ اللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا مَا اٰتٰيهَا سَيَجْعَلُ اللّٰهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا ...Allah, hiç kimseyi, verdiğinden fazlasıyla yükümlü tutmaz. **Allah, güçlüğün ardından bir kolaylık verir.** Talâk, 65/7

لَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ فِى كَبَدٍ Biz insanı bir sıkıntı ve **zorluk** içinde ve bunlara göğüs gerecek şekilde yarattık. Beled, 90/4

اَيَحْسَبُ اَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ اَحَدٌ İnsan kimsenin kendisine güç yetiremeyeceğini mi sanıyor? Beled, 90/4-5

فَاِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا Elbette **zorluğun yanında bir kolaylık** vardır. İnşirah, 94/5

إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا Gerçekten, **zorlukla beraber bir kolaylık** daha vardır. İnşirah, 94/6

KOMŞU

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَاعْبُدُوا اللّٰهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَبِذِى الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِى الْقُرْبٰى وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنْبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا Allah'a ibadet edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana-babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, **yakın komşuya, uzak komşuya**, yakın arkadaşa, yolcuya, ellerinizin altında bulunanlar (köle, cariye, hizmetçi ve benzerlerine) iyi davranın; Allah kendini beğenen ve daima böbürlenip duran kimseyi sevmez. Nisâ, 4/36

KUR'AN

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

ذٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِلْمُتَّقِينَ Bu, kendisinde şüphe olmayan **kitaptır.** Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için yol göstericidir. Bakara, 2/2

وَاِنْ كُنْتُمْ فِى رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلٰى عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِنْ مِثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ Eğer kulumuz Muhammed'e indirdiğimiz **Kur'ân'ın** doğruluğundan şüpheli iseniz, haydi, siz de ona benzer bir sure getirin eğer doğru sözlüler iseniz Allah'tan başka güvendiklerinizi de yardıma çağırın. Bakara, 2/23

قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَاِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلٰى قَلْبِكَ بِاِذْنِ اللّٰهِ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرٰى لِلْمُؤْمِنِينَ De ki: "Kim Cebrail'e düşman ise iyi bilsin ki, bu **Kur'ân'ı** daha önceki kitapları tasdik etmek, inananlar için bir rehber ve müjde olmak üzere, Allah'ın izniyle senin kalbine o indirmiştir. Bakara, 2/97

ذٰلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْاٰيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ Sana bildirdiğimiz her şeyi, âyetlerinden ve hikmet dolu bir **Kur'an' dan** okuyoruz. Âl-i İmran, 3/58

هٰذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِلْمُتَّقِينَ Bu **Kur'an,** bütün insanlığa bir açıklamadır; takva sahipleri için de bir hidayet ve bir öğüttür. Al-i İmran, 3/138

اَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْاٰنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللّٰهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا Hâlâ **Kur'an'ı** düşünüp anlamaya çalışmıyorlar mı? Eğer o Allah'tan başkası tarafından indirilmiş olsaydı onda birçok çelişkiler bulurlardı. Nisa, 4/82

اِنَّا اَنْزَلْنَا اِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا اَرٰيكَ اللّٰهُ وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِنِينَ خَصِيمًا Allah'ın sana gösterdiği şekilde insanlar arasında hükmedesin diye sana **Kitab'ı** hak ile indirdik; hainlerden taraf olma! Nisa, 4/105

يَا اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَاَنْزَلْنَا اِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا Ey insanlar size Rabbinizden kesin kanıt geldi ve size apaçık bir **ışık** indirdik. Nisa, 4/174

وَهٰذَا كِتَابٌ اَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُصَدِّقُ الَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنْذِرَ اُمَّ الْقُرٰى وَمَنْ حَوْلَهَا وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَهُمْ عَلٰى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ Bu **Kur'an,** anakent Mekke ile bu kentin çevresinde yaşayanları uyarasın diye sana indirdiğimiz, kendinden önceki kutsal kitapları onaylayan mübarek bir kitaptır. Ahirete iman edenler buna da inanırlar. Onlar namazlarını dikkatli ve devamlı kılarlar. En'âm, 6/92

كِتَابٌ اُنْزِلَ اِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِى صَدْرِكَ حَرَجٌ مِنْهُ لِتُنْذِرَ بِهِ وَذِكْرٰى لِلْمُؤْمِنِينَ Bu, sana, insanları uyarman için ve müminlere öğüt olarak indirilmiş bir **kitaptır.** Artık ondan dolayı göğsünde bir sıkıntı olmasın. A'raf, 7/2

وَلَقَدْ جِئْنَاهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلٰى عِلْمٍ هُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ Gerçekten onlara, inanan bir toplum için yol gösterici ve rahmet olarak, ilim üzere açıkladığımız bir **kitap** getirdik. A'raf, 7/52

اَوَعَجِبْتُمْ اَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلٰى رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنْذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ Kötülüklerden sakınasınız ve bu sayede merhamete eresiniz diye sizi uyarmak için içinizden biri aracılığı ile Rabbinizden size bir **Zikir/Kur'an** gelmiş olması tuhafınıza mı gitti? A'raf, 7/ 63

اَوَعَجِبْتُمْ اَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلٰى رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنْذِرَكُمْ Sizi uyarmak üzere içinizden biri aracılığı ile Rabbiniz tarafından size **Zikir/Kur'an** gelmesine şaştınız mı?... A'raf, 7/69

وَاِذَا قُرِئَ الْقُرْاٰنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَاَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ Kur'an okunduğu zaman onu dinleyin ve susun ki size merhamet edilsin. A'raf, 7/204

وَمَا كَانَ هٰذَا الْقُرْاٰنُ اَنْ يُفْتَرٰى مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلٰكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ Bu **Kur'an** Allah'dan geldi, başkası tarafından uydurulmuş değildir. O, kendisinden önceki kitapları onaylar ve ilahi kitabı ayrıntılı biçimde açıklar. Onun alemlerin Rabbi tarafından gönderildiği kuşkusuzdur. Yunus, 10/37

يَا اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِمَا فِى الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ Ey insanlar! Size Rabbinizden bir **öğüt,** gönüllerdekine bir şifa, müminler için bir hidayet ve rahmet gelmiştir. Yunus, 10/57

اَمْ يَقُولُونَ افْتَرٰيهُ قُلْ اِنِ افْتَرَيْتُهُ فَعَلَىَّ اِجْرَامِى وَاَنَا بَرِىءٌ مِمَّا تُجْرِمُونَ Yoksa "Bunları uyduruyor" mu diyorlar? De ki: "Eğer, onu uyduruyorsam, suçu bana aittir. Ben sizin işlediğiniz suçlardan tamamen uzağım." Hud, 11/35

اِنَّا اَنْزَلْنَاهُ قُرْءٰنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ Anlayasınız diye biz onu Arapça bir **Kur'an** olarak indirdik. Yusuf, 12/2

لَقَدْ كَانَ فِى قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِاُولِى الْاَلْبَابِ مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرٰى وَلٰكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَىْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ Peygamberlerin kıssalarında/hikayelerinde elbette tam akıl sahipleri için alacak dersler vardır. **Kur'an,** uydurulmuş bir söz değildir. Fakat kendinden öncekileri tasdik eden, her şeyi ayrı ayrı açıklayan ve inanan bir toplum için de bir yol gösterici ve bir rahmettir. Yusuf, 12/111

وَكَذٰلِكَ اَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ اَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَلِىٍّ وَلَا وَاقٍ İşte böylece Biz **Kur'an'ı** Arapça bir hüküm olarak indirdik. Sana ilim geldikten sonra onların heveslerine uyarsan, andolsun ki, seni Allah'ın elinden kurtaracak bir destekçi, bir koruyucu bulamazsın. Saffat, 13/37

هٰذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنْذَرُوا بِهِ وَلِيَعْلَمُوا اَنَّمَا هُوَ اِلٰهٌ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ اُولُوا الْاَلْبَابِ Bu **Kur'an;** kendisiyle uyarılsınlar, Allah'ın tek ilâh olduğunu bilsinler ve akıl sahipleri öğüt alsınlar diye insanlara bir bildiridir. İbrahim, 14/52

وَقَالُوا يَا اَيُّهَا الَّذِى نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ اِنَّكَ لَمَجْنُونٌ Şöyle dediler: "Ey Kendisine o **Zikir/Kur'an** indirilen! Sen gerçekten tam bir delisin." Hicr, 15/6

اِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَاِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ **Kur'an'ı** biz indirdik; elbette onu yine biz koruyacağız. Hicr, 15/9

بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَاَنْزَلْنَا اِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ اِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ Biz o peygamberleri mucizelerle ve kitaplarla gönderdik. Sana da bu **Zikir'i/Kur'an'ı** indirdik ki, insanlara indirilen emir ve yasaları açık seçik bildiresin. Belki onlar da düşünürler. Nahl, 16/44

وَمَا اَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ اِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِى اخْتَلَفُوا فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ Biz, sana bu kitabı, yalnızca onlara ihtilaf ettikleri şeyi açıklayasın ve iman edeceklere bir hidayet ve rahmet olsun diye indirdik. Nahl, 16/64

...تِبْيَانًا لِكُلِّ شَىْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرٰى لِلْمُسْلِمِينَ Sana bu **kitabı**; her şey için bir açıklama, doğru yolu gösteren bir rehber, bir rahmet ve Müslümanlar için bir müjde olarak indirdik. Nahl, 16/89

وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْاٰنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ اِلَّا خَسَارًا Biz **Kur'ân'ı** müminlere şifa ve rahmet olarak indiririz. Ama o, zalimlerin ise sadece ziyanını/sapıklığını artırır. İsra, 17/82

قُلْ لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْاِنْسُ وَالْجِنُّ عَلٰى اَنْ يَاْتُوا بِمِثْلِ هٰذَا الْقُرْاٰنِ لَا يَاْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا De ki: "Andolsun, insanlar ve cinler bu **Kur'an'ın** bir benzerini getirmek üzere toplansalar ve birbirlerine de destek olsalar, yine onun benzerini getiremezler." İsra, 17/88

وَقُرْاٰنًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَاَهُ عَلَى النَّاسِ عَلٰى مُكْثٍ وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا Biz **Kur'an'ı,** insanlara dura dura okuyasın diye âyet âyet ayırdık ve onu parça parça indirdik. İsra, 17/106

وَاتْلُ مَا اُوحِىَ اِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا Rabbinin **kitabından** sana vahyedileni oku. O'nun kelimelerini değiştirecek yoktur. O'ndan başka asla bir sığınak da bulamazsın. Kehf, 18/27

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِى هٰذَا الْقُرْاٰنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ الْاِنْسَانُ اَكْثَرَ شَىْءٍ جَدَلًا Andolsun, biz bu **Kur'an'da** insanlar için her türlü misali değişik şekillerde açıkladık. Fakat tartışmaya en çok düşkün varlık insandır. Kehf, 18/54

فَاِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ الْمُتَّقِينَ وَتُنْذِرَ بِهِ قَوْمًا لُدًّا Gerçekten de Biz, çekinenleri müjdelemen, düşmanlıkta inat ve ısrar edenleri korkutman için **Kur'ân'ı,** senin dilinle indirerek kolaylaştırdık sana. Meryem, 19/97

مَا اَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْاٰنَ لِتَشْقٰى Ey Muhammed! Biz, **Kur'an'ı** sana sıkıntı çekesin diye değil.اِلَّا تَذْكِرَةً لِمَنْ يَخْشٰى ancak Allah'tan korkacaklara bir öğüt, bir uyarı olsun diye indirdik. Ta-Ha, 20/2-3

كَذٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ اَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ وَقَدْ اٰتَيْنَاكَ مِنْ لَدُنَّا ذِكْرًا Sana geçmişin haberlerinden bir kısmını böylece anlatıyoruz. Şüphe yok ki sana katımızdan öğüt içerikli bir **Zikir/ Kur'an** verdik. Ta-Ha, 20/99

وَكَذٰلِكَ اَنْزَلْنَاهُ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ اَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا Böylece biz onu, **Arapça bir Kur'an** olarak indirdik ve onda korkulacak şeyleri türlü şekillerde açıkladık; umulur ki korkup sakınırlar ya da onlar için düşünme yeteneğini oluşturur. Ta-Ha, 20/113

لَقَدْ اَنْزَلْنَا اِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ اَفَلَا تَعْقِلُونَ Andolsun, size **öyle bir kitap** indirdik ki sizin bütün şeref ve şanınız ondadır. Hâlâ aklınızı kullanmayacak mısınız? Enbiya, 21/10

وَاِذَا رَاٰكَ الَّذِينَ كَفَرُوا اِنْ يَتَّخِذُونَكَ اِلَّا هُزُوًا اَهٰذَا الَّذِى يَذْكُرُ اٰلِهَتَكُمْ وَهُمْ بِذِكْرِ الرَّحْمٰنِ هُمْ كَافِرُونَ İnkâr edenler seni gördükleri zaman ancak alaya alırlar. "Bu mu ilâhlarınızı diline dolayan?" derler. Oysaki onlar Rahmân'ın **Kur'anını** inkâr ediyorlar. Enbiya, 21/36

وَهٰذَا ذِكْرٌ مُبَارَكٌ اَنْزَلْنَاهُ اَفَاَنْتُمْ لَهُ مُنْكِرُونَ İşte bu **Kur'an,** tarafımızdan indirilmiş kutsal bir öğüttür. Siz onu inkâr mı ediyorsunuz? Enbiya, 21/50

وَلَقَدْ اَنْزَلْنَا اِلَيْكُمْ اٰيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍ وَمَثَلًا مِنَ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ Andolsun, biz size açıklayıcı ayetler, sizden önce gelip geçenlerden bir misal ve Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için bir **öğüt** indirdik. Nur, 24/34

قُلْ اَنْزَلَهُ الَّذٖى يَعْلَمُ السِّرَّ فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَحٖيمًا De ki: "O **kitabı** göklerin ve yerin sırrını bilen indirmiştir. Şüphesiz O, bağışlayandır, çok merhamet edendir." Furkan, 25/6

وَاِنَّكَ لَتُلَقَّى الْقُرْاٰنَ مِنْ لَدُنْ حَكٖيمٍ عَلٖيمٍ Şüphesiz bu **Kur'an** sana, her işi yerinde olan ve her şeyi bilen Allah katından indirilmektedir. Neml, 27/6

وَمَا كُنْتَ تَتْلُوا مِنْ قَبْلِهٖ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ بِيَمٖينِكَ اِذًا لَارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ Bundan önce sen ne bir yazı okur, ne de yazı yazabilirdin. Öyle olsaydı geçersiz/batıl iddia peşinde olanlar şüphe edebilirlerdi. Ankebut, 29/48

لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَا اُنْذِرَ اٰبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ **Bu Kitap,** sana, ataları uyarılmamış, bu yüzden kendileri de gaflet içinde kalmış bir toplumu uyarman için indirilmiştir. Yasin, 36/6

اِنَّمَا تُنْذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِىَ الرَّحْمٰنَ بِالْغَيْبِ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَاَجْرٍ كَرٖيمٍ Sen ancak **Kur'an'a** uyan ve görmeden Rahmandan korkan kimseyi uyarabilirsin. İşte öylesini bir bağışlanma ve güzel bir ödülle müjdele. Yâsin, 36/11

وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغٖى لَهُ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْاٰنٌ مُبٖينٌ Biz, o Peygamber'e şiir öğretmedik. Bu, ona yaraşmaz da. O ancak bir öğüt ve apaçık bir **Kur'an'dır.** Yasin, 36/69

وَالصَّافَّاتِ صَفًّا ﴿١﴾ فَالزَّاجِرَاتِ زَجْرًا ﴿٢﴾ And olsun o saf bağlayıp duranlara. O sevk ve idare edenlere.

فَالتَّالِيَاتِ ذِكْرًا ﴿٣﴾ **Zikir/Kur'an** okuyanlara.

اِنَّ اِلٰهَكُمْ لَوَاحِدٌ ﴿٤﴾ Ki sizin İlâhınız kuşkusuz tektir." Saffat, 37/1-2-3-4

ص وَالْقُرْاٰنِ ذِى الذِّكْرِ Sâd. Öğüt veren **Zikir'e/Kur'an'a** and olsun. Sâd, 38/1

اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمٖينَ Bu **Kur'an**, âlemler için ancak bir öğüttür. Sad, 38/87

اِنَّا اَنْزَلْنَا اِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللّٰهَ مُخْلِصًا لَهُ الدّٖينَ Şüphesiz biz o **Kitab'ı** sana hak/tam bir gerçek olarak indirdik. Öyle ise sen de dini Allah'a has kılarak O'na kulluk et. Zümer, 39/2

قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذٖى عِوَجٍ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ Korunsunlar diye, pürüzsüz Arapça bir **Kur'an** indirdik. Zümer, 39/28

اَللّٰهُ نَزَّلَ اَحْسَنَ الْحَدٖيثِ كِتَابًا مُتَشَابِهًا مَثَانِىَ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ الَّذٖينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلٖينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ اِلٰى ذِكْرِ اللّٰهِ... Allah, sözün en güzelini, birbirine benzer iç içe ikili manalar ifade eden bir **Kitap** halinde indirmiştir. Rablerinden korkanların ondan derileri ürperir… Zümer, 39/23

تَنْزٖيلٌ مِنَ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ ﴿٢﴾ Bu Kur'an, Rahman ve Rahîm olan Allah'tan indirilmedir. كِتَابٌ فُصِّلَتْ اٰيَاتُهُ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣﴾ Bu, bilen bir toplum için **Arapça bir Kur'an** olarak âyetleri genişçe açıklanmış bir kitaptır. بَشٖيرًا وَنَذٖيرًا فَاَعْرَضَ اَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿٤﴾ Müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderilmiştir. Fakat onların çoğu yüz çevirmiştir. Artık onlar işitmezler. Fussilet, 41/2-3-4

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْاٰنًا اَعْجَمِيًّا لَقَالُوا لَوْلَا فُصِّلَتْ اٰيَاتُهُ ءَاَعْجَمِىٌّ وَعَرَبِىٌّ قُلْ هُوَ لِلَّذٖينَ اٰمَنُوا هُدًى وَشِفَاءٌ وَالَّذٖينَ لَا يُؤْمِنُونَ فٖى اٰذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى اُولٰئِكَ يُنَادَوْنَ مِنْ مَكَانٍ بَعٖيدٍ Eğer biz onu, yabancı dilden bir **Kur'an** kılsaydık, diyeceklerdi ki: Ayetleri tafsilatlı şekilde açıklanmalı değil miydi? Arab'a yabancı dilden kitap olur mu? De ki: O, inananlar için doğru yolu gösteren bir kılavuzdur ve şifadır. İnanmayanlara gelince, onların kulaklarında bir ağırlık vardır ve Kur'an onlara kapalıdır. Sanki onlara uzak bir yerden çağrılıyorlar da duymuyorlar. Fussilet, 41/44

وَكَذٰلِكَ اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا لِتُنْذِرَ اُمَّ الْقُرٰى وَمَنْ حَوْلَهَا وَتُنْذِرَ يَوْمَ الْجَمْعِ لَا رَيْبَ فٖيهِ فَرٖيقٌ فِى الْجَنَّةِ وَفَرٖيقٌ فِى السَّعٖيرِ Böylece biz sana Arapça bir **Kur'ân** indirdik ki, şehirlerin anası olan Mekke halkını ve etrafındakileri uyarasın ve hakkında hiç şüphe olmayan kıyamet gününün dehşetinden onları korkutasın. Bir grup cennettedir, bir grup da cehennemdedir. Şura, 42/7

وَالْكِتَابِ الْمُبٖينِ **Apaçık Kitab'a** andolsun ki, اِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْءٰنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ iyice anlayasınız diye biz, onu Arapça bir Kur'an yaptık. Zuhruf, 43/2-3

اَفَنَضْرِبُ عَنْكُمُ الذِّكْرَ صَفْحًا اَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا مُسْرِفٖينَ Siz, haddi aşan kimseler oldunuz diye, sizi **Zikir'le/Kur'anla** uyarmaktan vaz mı geçelim? Zuhruf, 43/5

وَمَنْ يَعْشُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمٰنِ نُقَيِّضْ لَهُ شَيْطَانًا فَهُوَ لَهُ قَرٖينٌ Kim, Rahman'ın **Zikri'ni/Kur'an'** görmezlikten gelirse, biz onun başına bir şeytan sararız. Artık o, onun ayrılmaz dostudur. Zuhruf, 43/36

وَاِنَّهُ لَذِكْرٌ لَكَ وَلِقَوْمِكَ وَسَوْفَ تُسْئَلُونَ Doğrusu **Zikir/Kur'an,** sana ve kavmine bir öğüttür. İleride ondan sorumlu tutulacaksınız. Zuhruf, 43/44

وَالْكِتَابِ الْمُبٖينِ **Apaçık olan Kitab'a** andolsun ki, اِنَّا اَنْزَلْنَاهُ فٖى لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ اِنَّا كُنَّا مُنْذِرٖينَ Biz onu mübarek bir gecede indirdik. Şüphesiz biz insanları uyarmaktayız. Duhan, 44/2-3

فَاِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ Biz **Kur'an'ı** senin dilinle kolaylaştırdık ki, düşünüp öğüt alsınlar. Duhan, 44/58

تَنْزٖيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزٖيزِ الْحَكٖيمِ **Bu Kitab** mutlak güç sahibi, hüküm ve hikmet sahibi Allah tarafından indirilmiştir. Casiye, 45/2

هٰذَا بَصَائِرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ **Bu Kur'an** insanların kalb gözünü açan bir nur, kesin bilgi edinmek isteyen bir toplum için de hidâyet ve rahmettir. Casiye, 45/20

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْاٰنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ Andolsun biz, **Kur'ân'ı** öğüt almak için kolaylaştırdık. Öğüt alan yok mudur? Kamer, 54/17 (22-32-40. Ayetlerde tekrar.)

فَلَا اُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ ﴿٧٥﴾ Yıldızların yerlerine yemin ederim ki,

وَاِنَّهُ لَقَسَمٌ لَوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ ﴿٧٦﴾ Şüphesiz bu, eğer bilirseniz gerçekten büyük bir yemindir.

اِنَّهُ لَقُرْاٰنٌ كَرِيمٌ ﴿٧٧﴾ Hiç tartışmasız bu, çok değerli bir **Kur'an'dır**

فِى كِتَابٍ مَكْنُونٍ ﴿٧٨﴾ Titizlikle saklanan bir Kitap'tadır.

لَا يَمَسُّهُ اِلَّا الْمُطَهَّرُونَ ﴿٧٩﴾ Ona, temizlenip arınmış olanlardan başkası dokunmaz.

تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾ O, âlemlerin Rabbinden indirilmiştir.

اَفَبِهٰذَا الْحَدِيثِ اَنْتُمْ مُدْهِنُونَ ﴿٨١﴾ Şimdi siz bu sözü bu mesajı hafife mi alıyorsunuz?

وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ اَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ ﴿٨٢﴾ Onu yalanlayarak mı size verilen nimete şükür ediyorsunuz? Vakıa, 56/75…82

...يَا اُولِى الْاَلْبَابِ اَلَّذِينَ اٰمَنُوا قَدْ اَنْزَلَ اللّٰهُ اِلَيْكُمْ ذِكْرًا O halde, ey iman etmiş olan akıl sahipleri, Allah'a karşı gelmekten sakının! Allah, size bir **Zikir/ Kur'an** indirdi. Talâk, 65/10

وَاِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِاَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ اِنَّهُ لَمَجْنُونٌ O inkâr edenler **Zikri/ Kur'an'ı** işittikleri zaman, neredeyse seni gözleriyle devirivereceklerdi. "Hiç şüphe yok o bir delidir" diyorlardı. Kalem, 68/51

وَمَا هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ Oysaki o **Zikir/Kur'an** âlemler için bir öğütten başka şey değildir. Kalem, 68/52

فَلَا اُقْسِمُ بِمَا تُبْصِرُونَ ﴿٣٨﴾ Görebildikleriniz üzerine,

وَمَا لَا تُبْصِرُونَ ﴿٣٩﴾ ve göremedikleriniz üzerine yemin ederim ki,

اِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿٤٠﴾ Hiç şüphesiz o **Kur'an,** çok şerefli bir elçinin sözüdür. Hakka, 69/38-39-40

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَا تُؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾ **O,** bir şairin sözü değildir. Ne kadar az inanıyorsunuz?

وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾ **O** bir, kâhinin sözü de değil! Ne de az düşünüyorsunuz!

تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٣﴾ **O,** âlemlerin Rabbi tarafından indirilmiştir. Hakka, 69/41-42-43

وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضَ الْاَقَاوِيلِ ﴿٤٤﴾ Eğer Muhammed, Bizim adımıza bazı laflar uydurmaya kalkış saydı.

لَاَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ ﴿٤٥﴾, Elbette onu kıskıvrak yakalardık.

ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ ﴿٤٦﴾ Sonra da onun şah damarını keser atardık.

فَمَا مِنْكُمْ مِنْ اَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ ﴿٤٧﴾ Sizden hiç kimse buna engel olamazdı. Hakka, 69/44-45-46-47

وَاِنَّهُ لَتَذْكِرَةٌ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾ Şüphesiz **Kur'an,** Allah'a karşı gelmekten sakınanlara bir öğüttür.

وَاِنَّا لَنَعْلَمُ اَنَّ مِنْكُمْ مُكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾ Elbette biz, biliyoruz ki içinizden yalanlayanlar vardır.

وَاِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾ Doğrusu **Kur'ân** inkarcılar için bir üzüntüdür.

وَاِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ ﴿٥١﴾ Ve şüphe yok ki o, elbette gerçeğin ta kendisidir.

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٥٢﴾ O halde sen, yüce Rabbinin adı ile tesbih et! Hakka, 69/48…52

...وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا Kim Rabbinin **Zikrinden/Kur'an'dan** yüz çevirirse onu gittikçe artıp duran bir azâba sokar. Cin, 72/17

وَلَقَدْ رَاٰهُ بِالْاُفُقِ الْمُبِينِ ﴿٢٣﴾ Andolsun o, Cebrail'i apaçık ufukta gördü.

وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ ﴿٢٤﴾ O, gaybın bilgilerini sizden esirgemez.

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ﴿٢٥﴾ **O,** kovulmuş şeytanın sözü de değildir.

فَاَيْنَ تَذْهَبُونَ ﴿٢٦﴾ O halde nereye gidiyorsunuz?

اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٢٧﴾ Bu, **Kur'an** bütün âlemlere bir öğüttür, bir uyarıdır,

لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ اَنْ يَسْتَقِيمَ ﴿٢٨﴾ İçinizden, dosdoğru yürümek isteyen için.

وَمَا تَشَاؤُنَ اِلَّا اَنْ يَشَاءَ اللّٰهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٩﴾ Âlemlerin Rabbi olan Allah dilemedikçe siz dileyemezsiniz**.** Tekvir, 81/23…29

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ﴿١١﴾ Dönüşlü olan göğe andolsun.

وَالْاَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ﴿١٢﴾ Çatlayan toprağa andolsun ki.

اِنَّهُ لَقَوْلٌ فَصْلٌ ﴿١٣﴾ Şüphesiz o **Kur'an**, hak ile batılı ayırt eden bir sözdür.

وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ ﴿١٤﴾ O asla boş bir söz değildir. Tarık, 86/11-12-13-14

إِنَّا اَنْزَلْنَاهُ فِى لَيْلَةِ الْقَدْرِ Şüphesiz, biz **Kur'an'ı Kadir gecesinde indirdik**. Kadir, 97/1

KURBAN

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَاَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلّٰهِ فَاِنْ اُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِقُوا رُؤُسَكُمْ حَتّٰى يَبْلُغَ الْهَدْىُ مَحِلَّهُ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا اَوْ بِهِ اَذًى مِنْ رَاْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِنْ صِيَامٍ اَوْ صَدَقَةٍ اَوْ نُسُكٍ فَاِذَا اَمِنْتُمْ فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ اِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلٰثَةِ اَيَّامٍ فِى الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ اِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ ذٰلِكَ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ اَهْلُهُ حَاضِرِى الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ Hacci ve umreyi Allah için tam yapın. Eğer düşman, hastalık ve benzer sebepler engel olursa size kolay gelen **kurbanı** gönderin. Bu kurban, yerine varıncaya kadar başlarınızı tıraş etmeyin. İçinizden her kim hastalanır veya başından rahatsız olur da tıraş olmak zorunda kalırsa fidye olarak ya oruç tutması, ya sadaka vermesi, ya da kurban kesmesi gerekir. Sağlıklı ve emniyette olduğunuzda hac vaktinden önce umre yapan, kolayına gelen kurbanı keser. Ama kurbana gücü yetmeyen, hac sırasında üç gün,döndükten sonra yedi gün, yani tam on gün oruç tutsun. Bütün bunlar, Mescid-i Haram civarında yaşamayanlar içindir. Allah'a karşı gelmekten sakının ve Allah'ın cezasının çetin olduğunu bilin. Bakara, 2/196

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تُحِلُّوا شَعَائِرَ اللّٰهِ وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْىَ وَلَا الْقَلَائِدَ وَلَا اٰمِّينَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنْ رَبِّهِمْ وَرِضْوَانًا وَاِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ اَنْ صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ اَنْ تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوٰى وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ Ey iman edenler! Allah'ın koyduğu din nişanelerine, haram aya, hac **kurbanına**, bu kurbanlıklara takılı gerdanlıklara ve de Rab'lerinden bol nimet ve hoşnutluk isteyerek Kâbe'ye gelenlere sakın saygısızlık etmeyin. İhramdan çıktığınızda isterseniz avlanın. Sizi Mescid-i Haram'dan alıkoydular diye birilerine beslediğiniz kin, sakın ha sizi, haddi aşmaya sürüklemesin. İyilik ve takva/Allah'a karşı gelmekten sakınma üzere yardımlaşın. Ama günah ve düşmanlık üzere yardımlaşmayın. Allah'a karşı gelmekten sakının. Çünkü Allah'ın cezası çok şiddetlidir. Maide, 5/2

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ ابْنَىْ اٰدَمَ بِالْحَقِّ اِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ اَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْاٰخَرِ قَالَ لَاَقْتُلَنَّكَ قَالَ اِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللّٰهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ Onlara, Âdem'in iki oğlunun haberini gerçek olarak oku. Hani ikisi birer **kurban** sunmuşlardı da, birinden kabul edilmiş, ötekinden kabul edilmemişti. **Kurbanı** kabul edilmeyen, "Andolsun seni mutlaka öldüreceğim" demişti. Öteki, "Allah ancak kendisine karşı gelmekten sakınanlardan kabul eder" demişti. Maide, 5/27

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَاَنْتُمْ حُرُمٌ وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَمِّدًا فَجَزَاءٌ مِثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ هَدْيًا بَالِغَ الْكَعْبَةِ اَوْ كَفَّارَةٌ طَعَامُ مَسَاكِينَ اَوْ عَدْلُ ذٰلِكَ صِيَامًا لِيَذُوقَ وَبَالَ اَمْرِهِ عَفَا اللّٰهُ عَمَّا سَلَفَ وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللّٰهُ مِنْهُ وَاللّٰهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ Ey iman edenler! İhramlı iken karada av hayvanı öldürmeyin. Kim ihramlı iken onu kasten öldürürse kendisine bir ceza vardır. Bu ceza, Kâ'be'ye hediye olarak verilmek üzere, öldürdüğünüz hayvanın dengi kadar, içinizden iki âdil kimsenin takdir edeceği bir **kurbanlık** hayvan vermektir. Veya yoksulları yedirmek suretiyle bedel ödemek yahut onun dengi oruç tutmaktır. Bu yaptığı işin kötü sonucunu tatması içindir. Allah geçmiştekileri affetmiştir. Fakat kim bir daha böyle yaparsa, Allah ondan intikam alır. Allah mutlak güç sahibidir, intikam sahibidir.. Maide, 5/95

جَعَلَ اللّٰهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَامًا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْىَ وَالْقَلَائِدَ ذٰلِكَ لِتَعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَاَنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

Allah Ka'be'yi, o Beyt-i Haram'ı, o haram ayı, boyunları bağlı ve bağsız **kurbanlıkları** insanlar için hayat kaynağı yaptı, Bütün bunlar, Allah'ın göklerde ve yerde olanları bildiğini, sizin de bilmeniz içindir. Gerçekten Allah herşeyi bilendir. Maide, 5/97

وَاَذِّنْ فِى النَّاسِ بِالْحَجِّ يَاْتُوكَ رِجَالًا وَعَلٰى كُلِّ ضَامِرٍ يَاْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ Ey peygamber! İnsanları Hac'ca çağır**.** Yaya olarak ya da hızlı yol alan her türlü binekle, dünyanın uzak köşelerinden sana gelsinler. Hac, 22/27

لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ فِى اَيَّامٍ مَعْلُومَاتٍ عَلٰى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْاَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا وَاَطْعِمُوا الْبَائِسَ الْفَقِيرَ Gelsinler de çeşitli yararlarını gözleri ile görsünler ve Allah'ın kendilerine besin olarak verdiği hayvanları belirli günlerde **kurban** ederken O'nun adını ansınlar. Bu hayvanların etinden hem kendiniz yesinler, hem de sıkıntı içinde bulunan yoksullara yedirsinler. Hac, 22/28

وَلِكُلِّ اُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لِيَذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ عَلٰى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْاَنْعَامِ فَاِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ فَلَهُ اَسْلِمُوا وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ Biz her ümmete **kurban** kesmeyi, ibadet olarak emrettik. Amaç, kendilerine rızık olarak verdiği hayvanları keserken O'nun adını anmaktır. İlahınız tek ilahtır, yalnız O'na boyun eğiniz. Sen alçak gönüllülere müjde ver. Hac, 22/34

وَالْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِنْ شَعَائِرِ اللّٰهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ فَاذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ عَلَيْهَا صَوَافَّ فَاِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَاَطْعِمُوا الْقَانِعَ وَالْمُعْتَرَّ كَذٰلِكَ سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ Büyükbaş hayvan **kurban** etmeyi de Allah'ın size emrettiği ibadet biçimlerinden saydık. Onlar size çeşitli yararlar sağlarlar. Ön ayaklarını bağlayarak onları boğazlarken Allah'ın adını anınız. Yan üstü düşüp öldüklerinde, etlerinden hem kendiniz yiyiniz, hem de isteyene ve istemeyene yediriniz. Şükredesiniz diye o hayvanları böylece yararınıza sunduk. Hac, 22/36

لَنْ يَنَالَ اللّٰهَ لُحُومُهَا وَلَا دِمَاؤُهَا وَلٰكِنْ يَنَالُهُ التَّقْوٰى مِنْكُمْ كَذٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا اللّٰهَ عَلٰى مَا هَدٰيكُمْ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ **Kurban** edilen hayvanların etleri ve kanları Allah'a ulaşmaz. Allah'a ulaşacak olan şey, sadece gönlünüzdeki Allah'a duyacağınız saygısıdır/takvadır. Bu şekilde onları yararınıza sunduk ki, sizi doğru yola ilettiği gerekçesi ile Allah'ın yüceliğini dile getiresiniz. Ey Muhammed, iyi ameller işleyenleri müjdele. Hac, 22/37

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ O Halde, Rabbin için namaz kıl, **kurban** kes. Kevser, 108/2

KÖTÜLÜK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِنَّمَا يَاْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَاَنْ تَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ Şeytan size yalnızca, **kötülüğü**, hayâsızlığı ve Allah'a karşı bilmediğiniz şeyleri söylemenizi emreder. Bakara, 2/169

مَا اَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ وَمَا اَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ وَاَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفٰى بِاللّٰهِ شَهِيدًا Sana gelen iyilik Allah' tandır. Başına gelen **kötülük** ise nefsindendir. Seni insanlara resul olarak gönderdik, şahit olarak da Allah yeter. Nisa, 4/79

اَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّـَٔاتِ اَنْ يَسْبِقُونَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ Yoksa **kötülük** yapanlar, bizden kaçıp kurtulacaklarını mı sandılar. Ne kötü hükmediyorlar! Ankebut, 29/4

مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِنْهَا وَمَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَا وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ مُقِيتًا Kim güzel bir işe aracılık ederse, ona o işin sevabından bir pay vardır. Kim de **kötü bir işe** aracılık ederse, ona da o kötülükten bir pay vardır. Allah'ın her şeye gücü yeter. Nisa, 4/85

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ اَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزٰى اِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ Kim bir iyilikle gelirse, kendisine bunun on katı vardır, kim bir **kötülükle** gelirse, onun mislinden başkasıyla cezalandırılmaz ve onlar haksızlığa uğratılmazlar. En'am, 6/160

وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّـَٔاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ مَا لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ عَاصِمٍ كَاَنَّمَا اُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطَعًا مِنَ الَّيْلِ مُظْلِمًا اُولٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ **Kötülük yapanlar** ise, yaptıkları kötülük kadar ceza görürler. Onları ayrıca bir aşağılık ve horluk kaplar. Allah'a karşı kendilerini savunacak kimseleri yoktur. Yüzleri sanki kopkoyu bir gecenin karanlığı bürümüş gibidir. İşte onlar cehennemliklerdir. Onlar orada ebedî kalacaklardır. Yunus, 10/27

وَمَا اُبَرِّئُ نَفْسِى اِنَّ النَّفْسَ لَاَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ اِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّى اِنَّ رَبِّى غَفُورٌ رَحِيمٌ Ben nefsimi temize çıkaramam. Çünkü gerçekten nefis, Rabbimin kendisini esirgediği dışında, var gücüyle **kötülüğü** emreder. Şüphesiz, benim Rabbim, bağışlayandır, esirgeyendir." Yusuf, 12/53

اِنَّ اللّٰهَ يَاْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ وَاِيتَائِ ذِى الْقُرْبٰى وَيَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ Şüphesiz Allah, adaleti, iyilik yapmayı, yakınlara yardım etmeyi emreder; hayâsızlığı, **fenalık** ve azgınlığı da yasaklar. O, düşünüp tutasınız diye size öğüt veriyor. Nahl, 16/90

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَاِنَّهُ يَاْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكٰى مِنْكُمْ مِنْ اَحَدٍ اَبَدًا وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يُزَكِّى مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ Ey iman edenler, şeytanın adımlarına uymayın. Kim şeytanın adımlarına uyarsa, bilsin ki gerçekten o şeytan çirkin utanmazlıkları ve **kötülüğü** emreder. Eğer Allah'ın üzerinizde fazlı ve rahmeti olmasaydı, sizden hiçbiri ebedi olarak temize çıkamazdı. Ancak Allah, dilediğini temize çıkarır. Allah, işitendir, bilendir. Nur, 24/21

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ اَسَاءَ فَعَلَيْهَا وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ Kim iyilik yaparsa, kendi lehinedir, kim de **kötülük** ederse, o da kendi aleyhinedir. Senin Rabbin, hiçbir zaman kullarına haksızlık yapmaz. Fussilet, 41/46

وَجَزٰؤُا سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا فَمَنْ عَفَا وَاَصْلَحَ فَاَجْرُهُ عَلَى اللّٰهِ اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ **Kötülüğün** karşılığı, onun benzer bir kötülüktür. Ama kim affeder ve düzeni sağlarsa artık onun mükafatı Allah'a aittir. O, zalimleri sevmez. Şura, 42/40

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ اَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ Kim doğru bir şey yaparsa kendi iyiliği için yapmış olur; **kötülük** yapanda kendi aleyhine yapmış olur. Sonra siz Rabbinize döndürüleceksiniz. Casiye, 45/15

وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ Zerre ağırlığınca bir **kötülük** yapan, onun karşılığını görür. Zilzal, 99/8

KUŞKU/ŞÜPHE

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ Hak ve gerçek olan, Rabbinden gelendir, artık **kuşkuya** kapılanlardan olma. Bakara, 2/147

هُوَ الَّذِى خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضٰى اَجَلًا وَاَجَلٌ مُسَمًّى عِنْدَهُ ثُمَّ اَنْتُمْ تَمْتَرُونَ Sizi çamurdan yaratan, sonra bir ecel belirleyen O'dur. Adı konulmuş ecel, O'nun Katındadır. Sonra siz yine **kuşkuya** kapılıyorsunuz. En'am, 6/2

اَفَغَيْرَ اللّٰهِ اَبْتَغِى حَكَمًا وَهُوَ الَّذِى اَنْزَلَ اِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا وَالَّذِينَ اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ اَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ Allah size Kitap'ı ayrıntılı bir halde indirmişken, Allah'ın dışında bir hakem mi arayayım? Kendilerine Kitap verdiklerimiz, onun, Rabbinden hak olarak indirildiğini biliyorlar. Sakın bundan şüphen olmasın. En'am, 6/114

فَاِنْ كُنْتَ فِى شَكٍّ مِمَّا اَنْزَلْنَا اِلَيْكَ فَسْئَلِ الَّذِينَ يَقْرَؤُنَ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ Eğer sana indirdiğimiz bilgilerden **şüphe** duyuyorsan, senden önceki kutsal kitap sahiplerine sor. Sana Rabbinden kesinlikle gerçek geldi, sakın **kuşkulananlardan** olma. Yunus, 10/94

قُلْ يَا اَيُّهَا النَّاسُ اِنْ كُنْتُمْ فِى شَكٍّ مِنْ دِينِى فَلَا اَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلٰكِنْ اَعْبُدُ اللّٰهَ الَّذِى يَتَوَفّٰيكُمْ وَاُمِرْتُ اَنْ اَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ De ki: "Ey insanlar, eğer benim dinimden **şüphe** ediyorsanız ben, Allah'ı bırakıp da sizin taptıklarınıza tapmam. Ancak ben, sizin hayatınıza son verecek olan Allah'a kulluk ederim." Yunus, 10/104

اَفِى قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ اَمِ ارْتَابُوا اَمْ يَخَافُونَ اَنْ يَحِيفَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُ بَلْ اُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ Bunların kalplerinde hastalık mı var? Yoksa **kuşkuya mı** kapıldılar? Yoksa Allah'ın ve elçisinin kendilerine karşı haksızlık yapacağından mı korkuyorlar? Hayır, onlar zalim kimselerdir. Nur, 24/50

وَمَا كُنْتَ تَتْلُوا مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ بِيَمِينِكَ اِذًا لَارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ Sen bundan önce, ne bir yazı okur, ne de yazı yazardın. Öyle olsaydı, yalan peşinde koşanlar **kuşku** duyarlardı. Ankebut, 29/48

وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ بِاَشْيَاعِهِمْ مِنْ قَبْلُ اِنَّهُمْ كَانُوا فِى شَكٍّ مُرِيبٍ Artık kendileriyle arzularının arasına set çekilmiştir. Tıpkı bundan önce benzerlerine yapıldığı gibi. Çünkü onlar, **kuşku** verici bir tereddüt içindeydiler. Sebe, 34/54

وَاِنَّهُ لَعِلْمٌ لِلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَاتَّبِعُونِ هٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ Şüphesiz o/Hz. İsa, kıyamet saati için bir ilimdir. Öyleyse kıyametten yana hiçbir **kuşkuya** kapılmayın ve bana uyun. Dosdoğru yol budur. Zuhruf, 43/61

اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ اُولٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ İman edenler ancak, Allah'a ve Peygamberine inanan, sonra hiçbir **kuşkuya** kapılmadan, Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla savaşanlardır. İşte onlar doğru kimselerin ta kendileridir. Hucurat, 49/15

KÜFÜR/İNKÂR

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَا يُؤْمِنُونَ *(peygamberle alay ederek)* "Kalplerimiz perdelidir" dediler. Hayır; **küfür** ve isyanları sebebiyle Allah onlara lânet etmiştir. O yüzden çok az inanırlar. Bakara, 2/88

يَمْحَقُ اللّٰهُ الرِّبٰوا وَيُرْبِى الصَّدَقَاتِ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ اَثِيمٍ Allah faiz karışan malın bereketini giderir, sadakaları ise bereketlendirir. Allah **küfürde** ve günahta ısrar eden hiç kimseyi sevmez. Bakara, 2/276

يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصَوُا الرَّسُولَ لَوْ تُسَوّٰى بِهِمُ الْاَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ اللّٰهَ حَدِيثًا **Küfür yoluna sapıp** Peygamber'e karşı gelenler; o gün yerle bir olmayı çok isterler ve Allah'tan hiçbir söz gizleyemezler. Nisâ, 4/42

فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ وَكُفْرِهِمْ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَقَتْلِهِمُ الْاَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ طَبَعَ اللّٰهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ اِلَّا قَلِيلًا Yahudiler verdikleri sözlerinden caydılar. Allah'ın ayetlerini inkâr ettiler, Peygamberlerini, sebepsiz yere öldürdüler ve 'Bizim kalplerimiz örtülüdür' dediler. Oysa Allah **küfürleri sebebiyle** onların kalplerini mühürlemiştir. Bu nedenle onlar, pek azı dışında iman etmezler. Nisâ, 4/155

اَلَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ زِدْنَاهُمْ عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ **İnkâr edenlere** ve Allah'ın yolundan alıkoyanlara, bozgunculuk yaptıkları için azap üstüne azap veririz. . Nahl, 16/88

مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِاَنْفُسِهِمْ يَمْهَدُونَ **Kim inkâr ederse,** inkârı kendi aleyhinedir. Kim de iyi işler yaparsa, onlar kendileri için rahat bir yer hazırlamış olurlar. Rum, 30/44

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضٰى عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا كَذٰلِكَ نَجْزِى كُلَّ كَفُورٍ **İnkâr edenlere** de cehennem ateşi vardır. Öldürülmezler ki ölsünler, cehennem azabı da onlara biraz olsun hafifletilmez. İşte biz, **küfürde ileri giden** her nankörü böyle cezalandırırız. Fâtır, 35/36

هُوَ الَّذِى جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ فِى الْاَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ اِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ اِلَّا خَسَارًا Yeryüzünde sizleri daha önceki kuşakların yerine geçirip halifeler kılan/egemen kılan O'dur. Onun için kim **inkâr** ederse, inkârı kendi zararınadır. **Kâfirlerin inkârı**, Allah'ın gazap ve nefretini artırır. Kâfirlerin inkârı kendilerine ziyandan başka bir şey getirmez. Fatır, 35/39

اِنْ تَكْفُرُوا فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِىٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضٰى لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَاِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ اِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ **İnkâr ederseniz** bilin ki, Allah sizin imanınıza muhtaç değildir. Ama kullarının inkâr etmesine razı olmaz. Eğer şükrederseniz sizin için buna razı olur. Hiçbir günahkâr başka bir günahkârın yükünü yüklenemez. Sonra dönüşünüz ancak Rabbinizedir. O da size yaptıklarınızı haber verir. O, kalblerde olanı bilir. Zümer, 39/7

وَلَوْلَا اَنْ يَكُونَ النَّاسُ اُمَّةً وَاحِدَةً لَجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ بِالرَّحْمٰنِ لِبُيُوتِهِمْ سُقُفًا مِنْ فِضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ Şayet insanların **küfürde birleşmiş** tek bir toplum olma tehlikesi bulunmasaydı, Rahman'ı inkâr edenlerin evlerinin tavanlarını ve çıkacakları merdivenleri, Zuhruf, 43/33

وَلِبُيُوتِهِمْ اَبْوَابًا وَسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَّكِؤُنَ Evlerinin kapılarını, üzerine kurulacakları koltukları hep gümüşten yapadık. Zuhruf, 43/34

وَزُخْرُفًا وَاِنْ كُلُّ ذٰلِكَ لَمَّا مَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ Onları altına, mücevhere boğardık. Fakat bütün bunlar dünya hayatının geçici malından ibarettir. Ahiret nimeti ise, Rabbinin katında, Allah'ın azabından sakınıp rahmetine sığınanlara mahsustur. Zuhruf, 43/35

KOLAYLIK-ZORLUK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِى اُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْاٰنُ هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدٰى وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا اَوْ عَلٰى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ اَيَّامٍ اُخَرَ يُرِيدُ اللّٰهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللّٰهَ عَلٰى مَا هَدٰيكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ Ramazan ayı, insanlara yol gösteren, doğruyu ve yanlışı ayırt edip açıklayan Kur'ân'ın indirildiği aydır. Sizden kim, bu aya erişirse orucunu tutsun. Hasta olan ve yolcu bulunan, hastalığında, yolculuğunda orucunu yer, sonra yediği günler kadar tutar. **Allah sizin için kolaylık ister, zorluk istemez.** Bütün bunlar, sayıyı tamamlamanız ve size doğru yolu göstermesine karşılık, Allah'ı tazim etmeniz, şükretmeniz içindir. Bakara, 2/185

...هُوَ اجْتَبٰيكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِى الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِلَّةَ اَبِيكُمْ اِبْرٰهِيمَ... O, sizi seçti; **din hususunda üzerinize hiçbir zorluk yüklemedi;** babanız İbrahim'in dininde de böyleydi… Hac, 22/78

...وَمَنْ يَتَّقِ اللّٰهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ اَمْرِهِ يُسْرًا Kim Allah'tan korkarsa, Allah ona işinde bir **kolaylık verir.** Talâk, 65/4

...لَا يُكَلِّفُ اللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا مَا اٰتٰيهَا سَيَجْعَلُ اللّٰهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا Allah hiç kimseyi verdiği imkândan fazlasıyla yükümlü kılmaz. Allah, **bir güçlükten sonra bir kolaylık yaratacaktır.** Talâk, 65/7

لَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ فِى كَبَدٍ Biz insanı bir sıkıntı ve **zorluk** içinde ve bunlara göğüs gerecek şekilde yarattık. اَيَحْسَبُ اَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ اَحَدٌ İnsan hiç kimsenin kendisine güç yetiremeyeceğini mi sanıyor? Beled, 90/4-5

فَاِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا Elbette **zorluğun yanında bir kolaylık** vardır. اِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا Gerçekten, **zorlukla beraber bir kolaylık** daha vardır. İnşirah, 94/5-6

KORKU VE ÜMİT

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

...وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ Allah'tan **korkup sakının** ve bilin ki Allah, muhakkak ki korkup sakınanlarla beraberdir. Bakara, 2/194

...وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ **Allah'tan korkunuz** ve biliniz ki Allah'ın azabı pek şiddetlidir. Bakara, 2/196

زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَالَّذِينَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَاللّٰهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ İnkâr edenlere dünya hayatı süslü gösterildi. Bunlar müminler ile alay ederler. Oysa Allah'ın **azabından sakınanlar**, Kıyamet günü, kâfirlerden üstün konumdadırlar. Allah dilediğine hesapsız olarak rızık verir. Bakara, 2/212

... وَلَا تَتَّخِذُوا اٰيَاتِ اللّٰهِ هُزُوًا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَمَا اَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ بِهِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ Allah 'ın ayetlerini eğlenceye almayın. Allah'ın üzerinizdeki nimetini, size öğüt vermek için indirdiği Kitab'ı ve hikmeti hatırlayın. **Allah'tan korkun** ve bilin ki Allah her şeyi hakkıyla bilendir. Bakara, 2/231

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَذَرُوا مَا بَقِىَ مِنَ الرِّبٰوا اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ Ey iman edenler! Eğer gerçekten müminler iseniz Allah'tan **korkun** ve artık faizin peşini bırakın, Bakara, 2/278

لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ اَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللّٰهِ فِى شَيْءٍ اِلَّا اَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقٰيةً وَيُحَذِّرُكُمُ اللّٰهُ نَفْسَهُ وَاِلَى اللّٰهِ الْمَصِيرُ Müminler, müminleri bırakarak kâfirleri dost edinmesinler. Kim böyle yaparsa artık Allah ile arasında hiçbir ilişki kalmaz. Yalnız, kendinizi onlardan korumak için bu yola başvurmanız hariç. Allah sizi kendinden **korkmaya** çağırıyor. Dönüş Allah'adır. Al-i İmran, 3/28

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ اَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ اَمَدًا بَعِيدًا وَيُحَذِّرُكُمُ اللّٰهُ نَفْسَهُ وَاللّٰهُ رَؤُفٌ بِالْعِبَادِ Kıyamet gününde herkes, dünyada hayır ve kötülükten yaptığı şeyi hazır bulur. O günde insan isteyecek ki kötülükleri ile kendisi arasında uzun bir mesafe bulunsun. Allah, kendisine **karşı gelmekten** sizi sakındırıyor. Allah kullarına çok şefkatlidir. Al-i İmran, 3/30

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ اِلَّا وَاَنْتُمْ مُسْلِمُونَ Ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten nasıl korkup sakınmak gerekiyorsa, öylece **korkup sakının** ve ancak Müslüman olarak ölün. Al-i İmran, 3/102

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ Ey iman edenler, sabredin ve sabırda yarışın. Savaş için hazır ve tetikte bulunun ve Allah'tan **korkun** Umulur ki kurtulursunuz. Al-i İmran, 3/200

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِى خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِى تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْاَرْحَامَ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan ve ondan da eşini yaratan ve ikisinden birçok erkekler ve kadınlar üretip yayan Rabbinizden **korkup sakının**.Kendisi adına birbirinizden dilekte bulunduğunuz Allah'a karşı gelmekten ve akrabalık bağlarını koparmaktan sakının. Şüphesiz Allah, üzerinizde bir gözetleyicidir. Nisa, 4/1

وَلِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَاِيَّاكُمْ اَنِ اتَّقُوا اللّٰهَ وَاِنْ تَكْفُرُوا فَاِنَّ لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَكَانَ اللّٰهُ غَنِيًّا حَمِيدًا Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Sizden önce kendilerine kitap verilenlere ve size "**Allah'tan korkun**" diye emrettik. Eğer inkâr ederseniz biliniz ki göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Allah hudutsuz zengindir, ziyadesiyle övgüye lâyıktır. Nisa, 4/131

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلّٰهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلٰى اَلَّا تَعْدِلُوا اِعْدِلُوا هُوَ اَقْرَبُ لِلتَّقْوٰى وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ Ey İman edenler! Allah için adaleti ayakta tutan şahitler olun. Bir topluma olan öfkeniz sizi adaletsizliğe sürüklemesin, adil olun, bu takvaya daha uygundur. **Allah'tan korkun**, şüphesiz Allah yaptıklarınızdan haberdardır. Maide, 5/8

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَابْتَغُوا اِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِى سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ Ey iman edenler, Allah'tan **korkunuz,** sizi O'na yakınlaştırabilecek her yolu arayın, O'nun yolunda savaşın ki, kurtuluşa eresiniz. Maide, 5/35

وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِى اَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ Allah'ın size verdiği helal ve temiz rızıktan yiyin. Ve kendisine iman ettiğiniz Allah'tan **korkun**. Maide, 5/88

لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا اِذَا مَا اتَّقَوْا وَاٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا وَاٰمَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَاَحْسَنُوا وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

İman edip salih ameller işleyenler, **Allah'tan korktukları**, imanlarında sebat ettikleri, iyi ameller işlemeye devam ettikleri, sonra Allah'tan sakındıkları, imanlarından ayrılmadıkları, yine Allah'tan korktukları ve iyilikte bulundukları müddetçe, daha önce (haram yemeklerden ve içkilerden) yediklerinden dolayı kendilerine bir günah yoktur. Allah iyilikte bulunanları sever. Maide, 5/93

وَاذْكُرْ رَبَّكَ فِى نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْاٰصَالِ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ Rabbini içinden, yalvararak ve **korkarak,** yüksek olmayan bir sesle sabah akşam an ve sakın umursamaz kimselerden olma. A'raf, 7/205

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِنْ تَتَّقُوا اللّٰهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ Ey iman edenler! Eğer Allah'tan **korkarsanız** O, size iyi ile kötüyü ayırt edecek bir anlayış verir, suçlarınızı örter ve sizi bağışlar. Çünkü Allah büyük lütuf sahibidir. Enfal, 8/29

وَلَا تَايْـَٔسُوا مِنْ رَوْحِ اللّٰهِ اِنَّهُ لَا يَايْـَٔسُ مِنْ رَوْحِ اللّٰهِ اِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ ...Allah'ın rahmetinden asla **ümidinizi kesmeyiniz**. Çünkü kâfirler dışında hiç kimse Allah'ın rahmetinden ümidini kesmez." Yusuf, 12/87

وَمَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَحْمَةِ رَبِّهِ اِلَّا الضَّٓالُّونَ ..."Sapıklar dışında Rabbinin rahmetinden kim **umut keser**?" Hicr, 15/56

وَلَهُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَلَهُ الدِّينُ وَاصِبًا اَفَغَيْرَ اللّٰهِ تَتَّقُونَ Göklerde ve yerde ne varsa O'nundur, itaat, kulluk da sürekli olarak O'nadır. Böyleyken Allah'tan başkasından mı **korkuyorsunuz?** Nahl, 16/52

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ وَاخْشَوْا يَوْمًا لَا يَجْزِى وَالِدٌ عَنْ وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَنْ وَالِدِهِ شَيْـًٔا اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ بِاللّٰهِ الْغَرُورُ Ey İnsanlar! Rabbinize **karşı gelmekten** sakının. Ne babanın evladı, ne evlâdın babası namına bir şey ödeyemeyeceği günden çekinin. Bilin ki, Allah'ın verdiği söz gerçektir. Sakın dünya hayatı sizi aldatmasın ve şeytan, Allah'ın affına güvendirerek sizi kandırmasın. Lokman, 31/33

تَتَجَافٰى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ Onlar, **korkarak ve ümit ederek** Rablerine ibadet etmek için yataklarından kalkarlar. Kendilerine rızık olarak verdiğimiz şeylerden Allah için harcarlar. Secde, 32/16

Ey iman edenler! Allah'tan **korkun** ve doğru söz söyleyin. Ahzab, 33/70

اَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ اٰنَاءَ الَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْاٰخِرَةَ وَيَرْجُوا رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِى الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ اِنَّمَا يَتَذَكَّرُ اُولُوا الْاَلْبَابِ Böyle biri mi; yoksa gece vakitlerinde, secde hâlinde ve ayakta, ahiretten **korkarak** ve Rabbinin rahmetini umarak itaat ve kulluk eden mi? De ki: "Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?" Ancak akıl sahipleri öğüt alırlar. Zümer, 39/9

قُلْ يَا عِبَادِىَ الَّذِينَ اَسْرَفُوا عَلٰى اَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا اِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ De ki: "Ey kendilerinin aleyhine aşırı giden kullarım! **Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin.** Şüphesiz Allah, bütün günahları affeder. Çünkü O, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir." Zümer, 39/53

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ Ey inananlar! Allah'tan **korkun** ve kişi yarına ne hazırladı ona baksın. Allah'tan korkun. Çünkü Allah yaptıklarınızı haber almaktadır. Haşr, 59/18

لَوْ اَنْزَلْنَا هٰذَا الْقُرْاٰنَ عَلٰى جَبَلٍ لَرَاَيْتَهُ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِنْ خَشْيَةِ اللّٰهِ... Eğer biz, bu Kur'an'ı bir dağa indirseydik, elbette sen onu Allah **korkusundan** başını eğerek parça parça olmuş görürdün… Haşr, 59/21

فَاتَّقُوا اللّٰهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَاسْمَعُوا وَاَطِيعُوا وَاَنْفِقُوا خَيْرًا لِاَنْفُسِكُمْ وَمَنْ يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ فَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ O hâlde, gücünüz yettiği kadar **Allah'a karşı gelmekten sakının.** Dinleyin, itaat edin, kendi iyiliğiniz için harcayın. Kim nefsinin cimriliğinden korunursa, işte onlar kurtuluşa erenlerin ta kendileridir. Tegabün, 64/16

اِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَاَجْرٌ كَبِيرٌ Görmedikleri hâlde Rablerinden **korkanlar** için bir bağışlanma ve büyük bir mükâfat vardır. Mülk, 67/12

KÖLE VE CARİYE

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ اِلَّا مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ... Harp esiri olarak elinize geçen **cariyeler** dışında, evli kadınlarla evlenmeniz Allah yazısı olarak haramdır… Nisa, 4/24

وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا اَنْ يَنْكِحَ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ مِنْ فَتَيَاتِكُمُ الْمُؤْمِنَاتِ... İnanmış hür kadınları nikâhlamaya gücü yetmeyen, sahip olduğunuz genç, **mümin köle** kızlarından biriyle evlensin… Nisa, 4/25

وَاعْبُدُوا اللّٰهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهٖ شَيْـًٔا وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَبِذِى الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِى الْقُرْبٰى وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنْبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا Allah'a ibadet edin. O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yanınızdaki arkadaşa, yolcuya, himayenizdeki **köle ve cariyelere** iyilik edin. Şüphesiz Allah, kibirlenen ve övünen kimseleri sevmez. Nisa, 4/36

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ اَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا اِلَّا خَطَأً وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَأً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ اِلٰى اَهْلِهٖ... Yanlışlıkla olması dışında bir müminin bir mümini öldürmeye hakkı olamaz. Yanlışlıkla bir mümini öldüren kimsenin, **mümin bir köle** azat etmesi ve ölenin ailesine teslim edilecek bir diyet vermesi gereklidir… Nisa, 4/92

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللّٰهُ بِاللَّغْوِ فِى اَيْمَانِكُمْ وَلٰكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْاَيْمَانَ فَكَفَّارَتُهُ اِطْعَامُ عَشَرَةِ مَسَاكِينَ مِنْ اَوْسَطِ مَا تُطْعِمُونَ اَهْلِيكُمْ اَوْ كِسْوَتُهُمْ اَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ ... Allah, boş bulunarak ettiğiniz yeminlerle sizi sorumlu tutmaz. Ama bile bile yaptığınız yeminlerle sizi sorumlu tutar. Bu durumda yeminin kefareti, ailenize yedirdiğinizin orta hâllisinden on yoksulu doyurmak yahut onları giydirmek ya da bir **köle** azat etmektir… Maide, 5/89

وَلْيَسْتَعْفِفِ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتّٰى يُغْنِيَهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖ وَالَّذِينَ يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ اِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا وَاٰتُوهُمْ مِنْ مَالِ اللّٰهِ الَّذِى اٰتٰيكُمْ وَلَا تُكْرِهُوا فَتَيَاتِكُمْ عَلَى الْبِغَاءِ اِنْ اَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِتَبْتَغُوا عَرَضَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَمَنْ يُكْرِهْهُنَّ فَاِنَّ اللّٰهَ مِنْ بَعْدِ اِكْرَاهِهِنَّ غَفُورٌ رَحِيمٌ Nikâh imkânı bulamayanlar, Allah kendilerini lütfundan zenginleştirinceye kadar iffetlerini korusunlar. K**ölelerinizden,** hürriyetini satın almak isteyenlerin, kendilerinde iyi hal görürseniz, onlarla yazılı anlaşma yapın. Allah'a size verdiği maldan siz de onlara verin. Hizmetinizdeki genç kızları, iffetli kalmak isteyip dururlarken, iğreti dünya hayatının basit menfaatini elde etmek için fuhşa zorlamayın. Kim onları buna zorlarsa, bilsin ki, maruz kaldıkları bu zorlanmadan ötürü, Allah onlara acıyıp esirgeyecek ve bağışlayacaktır! Nur, 24/33

وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَتَمَاسَّا ذٰلِكُمْ تُوعَظُونَ بِهٖ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ Kadınına ziharda bulunduktan sonra sözlerinden dönenler, eşleriyle cinsel yaklaşmada bulunmadan önce bir **köle** azad etmeleri gerekir. Bununla size öğüt verilir. Allah yaptıklarınızdan haberlidir. Mücadele, 58/3

KUSUR

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِى السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ Onlar bollukta ve darlıkta Allah için mal harcarlar, öfkelerini yenerler ve insanların **kusurlarını** bağışlarlar. Hiç kuşkusuz Allah iyilik edenleri sever. Al_i İmran, 3/134

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِنَ الظَّنِّ اِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ اِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبْ بَعْضُكُمْ بَعْضًا... Ey iman edenler! Zannın çoğundan sakının. Çünkü zannın bir kısmı günahtır. Birbirinizin **kusurlarını ve ayıplarınızı** araştırmayın…Hucurat, 49/12

وَلَا تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ مَهِينٍ ﴿١٠﴾ هَمَّازٍ مَشَّاءٍ بِنَمِيمٍ ﴿١١﴾ مَنَّاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ اَثِيمٍ ﴿١٢﴾ عُتُلٍّ بَعْدَ ذٰلِكَ زَنِيمٍ ﴿١٣﴾ اَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ ﴿١٤﴾ Yemin edip duran, aşağılık, daima **kusur arayıp** kınayan, durmadan söz taşıyan, iyiliği hep engelleyen, saldırgan, günaha dadanmış, kaba saba; bütün bunların ötesinde bir de soysuz olan kimseye mal ve oğulları vardır diye, sakın boyun eğme. Hümeze, 68/10…14

LAKAP

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسٰى اَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ عَسٰى اَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا اَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْاَلْقَابِ بِئْسَ الِاسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْاِيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَاُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ Ey iman edenler! Bir topluluk başka bir toplulukla alay etmesin. Belki alay ettikleri kimseler, kendilerinden iyidirler. Kadınlarda başka kadınlarla alay etmesin. Belki onlar kendilerinden iyidirler. Birbirinizde kusur aramayın; birbirinizi **kötü lakaplarla** çağırmayın. İnandıktan sonra fasık/yoldan çıkmış olmak ne kötü bir addır. Kim tövbe etmezse, işte onlar, zalimlerdir. Hucurat, 49/11

LALET

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا اَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدٰى مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِى الْكِتَابِ اُولٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللّٰهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ İndirdiğimiz belgeleri, biz onları Kitapta açıkladıktan sonra gizleyenler var ya, onlara hem Allah hem de bütün **lânet** edebilenler **lanet** eder. Bakara, 2/159

اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ اُولٰئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللّٰهِ وَالْمَلٰئِكَةِ وَالنَّاسِ اَجْمَعِينَ Şüphesiz, inkar edip kafir olarak ölenler, Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların **laneti** bunların üzerinedir. Bakara, 2/161

فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ اَبْنَاءَنَا وَاَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَاَنْفُسَنَا وَاَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللّٰهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ
Sana gelen ilimden sonra artık her kim seninle tartışmaya kalkarsa de ki: Geliniz, sizler ve bizler toplanalım, siz kendi çocuklarınızı ve kendi kadınlarınızı biz de kendi çocuklarımızı, kendi kadınlarımızı çağıralım, sonra da **lanetleşelim;** Allah'ın lanetinin yalancılara olmasını dileyelim». Ali İmran, 3/61

وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَاَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا Kim bir mümini kasıtlı olarak öldürürse cezası, içinde ebedi kalmak üzere cehennemdir. Allah ona öfkelenmiş, onu **lanetlemiş** ve ona büyük bir azap hazırlamıştır. Nisa, 4/93

فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً... Verdikleri kesin sözü bozmaları sebebiyle onları **lanetledik** ve kalplerini kaskatı kıldık…Maide, 5/13

قُلْ هَلْ اُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِنْ ذٰلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللّٰهِ مَنْ لَعَنَهُ اللّٰهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمُ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ اُولٰئِكَ شَرٌّ مَكَانًا وَاَضَلُّ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ
De ki: “Allah katında cezası bundan daha kötü olanları size haber vereyim mi? Onlar, Allah’ın **lanetlediği** ve gazabına uğrattığı, içlerinden maymunlar ve domuzlar çıkardığı kimseler ile şeytanlara tapan kimselerdir. İşte bunların yeri daha kötüdür ve onlar doğru yoldan daha çok sapmışlardır.” Maide, 5/60

وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللّٰهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ اَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا... Yahudiler: "Allah'ın eli sıkıdır" dediler. Onların elleri bağlandı ve söylediklerinden dolayı **lanetlendiler**… Maide, 5/64

وَعَدَ اللّٰهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِىَ حَسْبُهُمْ وَلَعَنَهُمُ اللّٰهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُقِيمٌ Allah, erkek münafıklara/iki yüzlülere, kadın münafıklara ve bütün kafirlere, içinde ebedi kalmak üzere cehennem ateşini vadetti. Bu, onlara yeter. Allah onları **lanetlemiştir** ve onlar için sürekli bir azap vardır. Tevbe, 9/68

... اَلَا لَعْنَةُ اللّٰهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ...Haberiniz olsun; Allah'ın **laneti** zalimlerin üzerinedir. Hud, 11/18

وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا اَمَرَ اللّٰهُ بِهِ اَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِى الْاَرْضِ اُولٰئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ Allah'a verdikleri sözü, kesin olarak onayladıktan sonra bozanlar, Allah'ın birleştirilmesini emrettiği bağlantıları koparanlar ve yer yüzünde bozgunculuk çıkaranlar; işte **lanet** onlar içindir ve yine yurdun kötü olanı da onlar içindir. Ra'd, 13/25

اِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لُعِنُوا فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ Namus sahibi, bir şeyden habersiz, mümin kadınlara zina suçu atanlar, dünyada ve ahirette **lanetlenmişlerdir.**Onlar için büyük bir azap vardır. Nur, 24/23

اِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَاَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا Allah'ı ve resulünü incitenleri Allah dünyada da âhirette de **lanetlemiştir.** Onlar için, alçaltıcı bir azap da hazırlanmıştır. Ahzab, 33/57

اِنَّ اللّٰهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ وَاَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا Gerçekten Allah, kafirleri **lanetlemiş** ve onlar için 'çılgın bir ateş' hazırlamıştır. Ahzab, 33/64

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعْذِرَتُهُمْ وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ O gün zalimlere özür dilemeleri fayda vermez. **Lanet** de onlaradır, yurdun en kötüsü de. Mü'min, 40/52

LEVH-İ MAHFUZ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِى الْاَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ اِلَّا اُمَمٌ اَمْثَالُكُمْ مَا فَرَّطْنَا فِى الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ اِلٰى رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ Yeryüzünde gezen her türlü canlı ve gökte iki kanadıyla uçan her tür kuş, sizin gibi birer topluluktur. Biz **Kitapta** hiçbir şeyi eksik bırakmadık. Sonunda hepsi Rablerinin huzuruna toplanıp getirilecekler. En’âm, 6/38

وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا اِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِى الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ اِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِى ظُلُمَاتِ الْاَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ اِلَّا فِى كِتَابٍ مُبِينٍ Gaybın/gizliliklerin anahtarları Allah'ın yanındadır; onları O'ndan başkası bilmez. O, karada ve denizde ne varsa bilir; O'nun ilmi dışında bir yaprak bile düşmez. O yerin karanlıkları içindeki tek bir taneyi dahi bilir. Yaş, kuru ne varsa hepsi apaçık bir kitapta/**Levh-i Mahfuz'da** kayıtlıdır. En’âm, 6/59

وَمَا تَكُونُ فِى شَاْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْاٰنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ اِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا اِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِى الْاَرْضِ وَلَا فِى السَّمَاءِ وَلَا اَصْغَرَ مِنْ ذٰلِكَ وَلَا اَكْبَرَ اِلَّا فِى كِتَابٍ مُبِينٍ Ne işte bulunsan, Kur'ân'dan ne okusan ve siz ne iş yapsanız mutlaka biz, içine daldığınız an, her yaptığınızı görürüz. Yerde olsun, gökte olsun, zerre ağırlığınca hiçbir şey Rabbinin ilminden kaçamaz. Bundan daha küçük ya da daha da büyük hiçbir şey yoktur ki, hepsi **apaçık bir kitapta** olmasın. Yusuf, 10/61

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِى الْاَرْضِ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِى كِتَابٍ مُبِينٍ Yeryüzündeki canlı türlerinin beslenmelerini ve geçinmelerini sağlamak Allah'ın garantisi altındadır. Allah her canlının bulunduğu yeri ve sonunda bırakılacağı mekânı bilir. Bunların hepsi açık bir kitapta/ **Levh-i Mahfuz'dadır.** Hud, 11/6

يَمْحُوا اللّٰهُ مَا يَشَاءُ وَيُثْبِتُ وَعِنْدَهُ اُمُّ الْكِتَابِ Allah (önceki mesajlarından) dilediği hükmü yürürlükten kaldırır, dilediğini de yürürlükte tutar. Ana kitap/**Levh-i Mahfuz** O'nun katındadır. Ra’d, 13/39

وَاِنْ مِنْ قَرْيَةٍ اِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيٰمَةِ اَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا كَانَ ذٰلِكَ فِى الْكِتَابِ مَسْطُورًا Ne kadar ülke varsa hepsini kıyamet gününden önce ya yok edeceğiz veya en çetin bir azapla başbaşa bırakacağız. Bu, Kitap'ta/**Levh-i Mahfuz** da yazılıdır. İsra, 17/58

اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا فِى السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ اِنَّ ذٰلِكَ فِى كِتَابٍ اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيرٌ Bilmez misin ki Allah gökte ve yerde ne varsa hepsini bilir. Bunların hepsi bir **kitaptatadır**. Şüphesiz bu Allah'a göre çok kolaydır. Hac, 22/70

وَمَا مِنْ غَائِبَةٍ فِى السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ اِلَّا فِى كِتَابٍ مُبِينٍ Gökte ve yerde gizli olan hiç bir şey yoktur ki, apaçık olan bir kitapta/**Levh-i Mahfuz'da** olmasın. Neml, 27/75

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَاْتِينَا السَّاعَةُ قُلْ بَلٰى وَرَبِّى لَتَاْتِيَنَّكُمْ عَالِمِ الْغَيْبِ لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِى السَّمٰوَاتِ وَلَا فِى الْاَرْضِ وَلَا اَصْغَرُ مِنْ ذٰلِكَ وَلَا اَكْبَرُ اِلَّا فِى كِتَابٍ مُبِينٍ İnkâr edenler, “Kıyamet bize gelmeyecektir” dediler. De ki: “Hayır, öyle değil, gaybı bilen Rabbime yemin olsun ki, Kıyamet size mutlaka gelecektir. Göklerdeki ve yerdeki zerre kadar küçük bir nesne ya da zerrenin daha küçüğü ve daha büyüğü O'nun bilgisi dışında değildir, bunların tümü **apaçık bir kitaptadır.** Sebe, 34/3

وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ اَزْوَاجًا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ اُنْثٰى وَلَا تَضَعُ اِلَّا بِعِلْمِهِ وَمَا يُعَمَّرُ مِنْ مُعَمَّرٍ وَلَا يُنْقَصُ مِنْ عُمُرِهِ اِلَّا فِى كِتَابٍ اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيرٌ Allah sizi önce topraktan, sonra spermadan yarattı. Sonra erkekli dişili çiftlere dönüştürdü.O'nun bilgisi olmadan hiç bir dişi ne gebe kalır ne de doğurur. Bir canlıya ömür verilmesi de, onun ömründen azaltılması da mutlaka bir kitaptadır. Şüphesiz bunlar, Allah'a kolaydır.Fatır, 35/11

اِنَّا نَحْنُ نُحْيِ الْمَوْتٰى وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَاٰثَارَهُمْ وَكُلَّ شَيْءٍ اَحْصَيْنَاهُ فِى اِمَامٍ مُبِينٍ Biz, yalnız Biz, ölüleri diriltiriz ve onların önden gönderdiklerini de arkada bıraktıkları eserlerini de yazarız. Zaten Biz her şeyi **apaçık bir kitapta** ayrıntılı olarak kaydetmişizdir. Yasin, 36/12

وَاِنَّهُ فِى اُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِيٌّ حَكِيمٌ Şüphesiz o Kur’an, katımızdaki ana kitapta/**Levh-i Mahfuz’da** mevcuttur, çok yücedir, hikmetlerle doludur. Zuhruf, 43/4

قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْاَرْضُ مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا كِتَابٌ حَفِيظٌ Doğrusu Biz, yerin onlardan cesetlerinden ne eksilteceğini biliriz. Zaten yanımızda her şeyin kayıtlı olduğu **şaşmaz bir Kitap vardır.** Kaf, 50/4

مَا اَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِى الْاَرْضِ وَلَا فِى اَنْفُسِكُمْ اِلَّا فِى كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ اَنْ نَبْرَاَهَا اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيرٌ Gerek yeryüzünde görülen, gerekse başınıza gelen her musibet tarafımızdan yaratılmadan önce kesinlikle **bir kitapta** belirlenmiştir. Bu ayrıntılı planlama Allah için kolay bir iştir.Hadid, 57/22

بَلْ هُوَ قُرْاٰنٌ مَجِيدٌ Hayır o yalanlamakta oldukları kitap şanı yüce bir Kur'an'dır. فِى لَوْحٍ مَحْفُوظٍ O korunmuş bir levhada/**Levh-i Mahfuz'dadır**. 85/21-22

MAL

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِىَ عَنْهُمْ اَمْوَالُهُمْ وَلَا اَوْلَادُهُمْ مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا وَاُولٰئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ Şüphesiz, inkâr edenlere, ne **malları,** ne de evlatları Allah’a karşı hiçbir fayda sağlar. Onlar ateşin yakıtıdırlar. Al-i İmran, 3/10

زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْاَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ذٰلِكَ مَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَاللّٰهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَاٰبِ Kadınlar, oğullar, **yük yük altın ve gümüş,** salma atlar, davarlar ve ekinler gibi nefsin şiddetle arzuladığı şeyler insana süslü gösterildi. Bunlar dünya hayatının geçimliğidir. Oysa asıl varılacak güzel yer ancak Allah’ın katındadır. Al-i İmran, 3/14

وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ اَمْوَالَكُمُ الَّتِى جَعَلَ اللّٰهُ لَكُمْ قِيَامًا وَارْزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا Allah'ın geçiminize dayanak kıldığı **mallarınızı** aklı ermezlere/reşit olmayanlara vermeyin; o mallarla onları besleyin, giydirin ve onlara güzel söz söyleyin. Nisa, 4/5

وَابْتَلُوا الْيَتَامٰى حَتّٰى اِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَاِنْ اٰنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا اِلَيْهِمْ اَمْوَالَهُمْ وَلَا تَاْكُلُوهَا اِسْرَافًا وَبِدَارًا اَنْ يَكْبَرُوا وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَاْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَاِذَا دَفَعْتُمْ اِلَيْهِمْ اَمْوَالَهُمْ فَاَشْهِدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفٰى بِاللّٰهِ حَسِيبًا Evlilik çağına gelinceye kadar yetimleri deneyin, eğer onlarda akılca bir olgunlaşma görürseniz hemen **mallarını** kendilerine verin. Büyüyecekler de geri alacaklar diye o malları israf ile ve tez elden yemeyin. Zengin olan veli iffetli olmaya çalışsın, yoksul olan da ihtiyaç ve emeğine uygun olarak yesin. Mallarını kendilerine verdiğiniz zaman yanlarında şahit bulundurun. Hesap sorucu olarak da Allah yeter. Nisa, 4/6

وَاعْلَمُوا اَنَّمَا اَمْوَالُكُمْ وَاَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاَنَّ اللّٰهَ عِنْدَهُ اَجْرٌ عَظِيمٌ Biliniz ki, **mallarınız** ve evlatlarınız sizin için aslında birer sınav konusudur ve büyük ödül Allah katındadır. Enfal, 8/28

قُلْ اِنْ كَانَ اٰبَاؤُكُمْ وَاَبْنَاؤُكُمْ وَاِخْوَانُكُمْ وَاَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَاَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا اَحَبَّ اِلَيْكُمْ مِنَ اللّٰهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِى سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتّٰى يَاْتِىَ اللّٰهُ بِاَمْرِهِ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ De ki: “Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, aşiretiniz, kazandığınız **mallar,** yıkıma uğramasından korktuğunuz bir ticaret ve beğendiğiniz meskenler size Allah’tan, peygamberinden ve O’nun yolunda savaşmaktan daha sevgili ise, artık Allah’ın emri gelinceye kadar bekleyin! Allah, fasık/günahkâr topluluğu doğru yola erdirmez.” Tövbe, 9/24

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ اِلَّا بِالَّتٖى هِىَ اَحْسَنُ حَتّٰى يَبْلُغَ اَشُدَّهُ وَاَوْفُوا بِالْعَهْدِ اِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْؤُلًا Rüştüne/ergenlik çağına erişinceye kadar, yetimin **malına** ancak en güzel şekilde yaklaşın, verdiğiniz sözü de yerine getirin. Zira söz veren sözünden sorumludur. İsra, 17/34

اَلْمَالُ وَالْبَنُونَ زٖينَةُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ اَمَلًا **Mallar** ve evlatlar dünya hayatının süsüdürler. Kalıcı iyilikler ise Rabb'in katında sevap kazandırma bakımından daha yararlı ve umut kaynağı olmaya daha lâyıktırlar. Kehf, 18/46

وَمَا اَمْوَالُكُمْ وَلَا اَوْلَادُكُمْ بِالَّتٖى تُقَرِّبُكُمْ عِنْدَنَا زُلْفٰى اِلَّا مَنْ اٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَاُولٰئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ الضِّعْفِ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِى الْغُرُفَاتِ اٰمِنُونَ Ne **mallarınız** ve ne de evlâtlarınız size bizim katımızda yakınlık kazandırmaz. Yalnız iman edip iyi amellerin karşılığı fazlası ile ödüllendirilir. Onlar cennet köşklerinde güven içinde ağırlanırlar. Sebe, 34/37

لَنْ تُغْنِىَ عَنْهُمْ اَمْوَالُهُمْ وَلَا اَوْلَادُهُمْ مِنَ اللّٰهِ شَيْئًا اُولٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فٖيهَا خَالِدُونَ Ne **malları,** ne çocukları onlara Allah'a karşı hiçbir şeyle yarar sağlamaz. Onlar, ateş halkıdır, içinde süresiz kalacaklardır. Mücadele, 58/17

يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ اَمْوَالُكُمْ وَلَا اَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ فَاُولٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ Ey iman edenler! **Mallarınız** ve çocuklarınız sizi Allah'ı anmaktan alıkoymasın. Kim bunu yaparsa işte onlar zarar etmişlerdir. Münafikun, 63/9

اِنَّمَا اَمْوَالُكُمْ وَاَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاللّٰهُ عِنْدَهُ اَجْرٌ عَظٖيمٌ Mallarınız ve çocuklarınız bir imtihan aracıdır. Allah'a gelince, onun katında büyük bir ödül vardır. Tegabün, 64/15

وَيْلٌ لِكُلِّ هُمَزَةٍ لُمَزَةٍ Arkadan çekiştirip duran, kaş göz hareketleriyle alay eden her kişinin vay haline; اَلَّذٖى جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ Ki o, **mal yığıp biriktiren** ve onu saydıkça sayandır. Hümeze, 104/1-2

MELEKLER

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

اٰمَنَ الرَّسُولُ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْهِ مِنْ رَبِّهٖ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَمَلٰئِكَتِهٖ وَكُتُبِهٖ وَرُسُلِهٖ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْ رُسُلِهٖ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَاِلَيْكَ الْمَصٖيرُ Peygamber, kendisine Rabbinden indirilene iman etti, Müminlerin de hepsi Allah'a, meleklerine, kitaplarına ve peygamberlerine iman ettiler. “Biz Allah'ın peygamberleri arasında ayırım yapmayız, duyduk ve itaat ettik. Ey Rabbimiz, bağışlamanı dileriz, dönüş ancak sanadır.” dediler. Bakara, 2/285

لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسٖيحُ اَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلّٰهِ وَلَا الْمَلٰئِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهٖ وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ اِلَيْهِ جَمٖيعًا Ne Mesih/İsa Allah'a kul olmaktan kaçınır ve nede Allah'a yakın **melekler.** Kim ona kul olmaktan kaçınır, büyüklük taslarsa, bilsin ki, Allah hepsini huzurunda bir araya getirecektir. Nisa, 4/172

يُنَزِّلُ الْمَلٰئِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ اَمْرِهٖ عَلٰى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهٖ اَنْ اَنْذِرُوا اَنَّهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنَا فَاتَّقُونِ Allah kendi emriyle **melekleri**, kullarından dilediği kimseye vahiy ile, «Benden başka tanrı olmadığına dair kullarımı uyarın ve benden korkun» diye gönderir. Nahl, 16/2

وَلِلّٰهِ يَسْجُدُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلٰئِكَةُ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ Göklerde bulunanlar, yerdeki canlılar ve bütün **melekler**, büyüklük taslamadan Allah'a secde ederler. Nahl, 16/49 *(Secde Ayeti)*

اَللّٰهُ يَصْطَفٖى مِنَ الْمَلٰئِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ اِنَّ اللّٰهَ سَمٖيعٌ بَصٖيرٌ Allah, **meleklerden** ve insanlardan peygamberler seçmiştir; şüphe yok ki Allah, duyar, görür. Hac, 22/75

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ فَاطِرِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ جَاعِلِ الْمَلٰئِكَةِ رُسُلًا اُولٖى اَجْنِحَةٍ مَثْنٰى وَثُلٰثَ وَرُبَاعَ يَزٖيدُ فِى الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدٖيرٌ Gökleri ve yer yüzünü yaratan; iki, üç ve dört kanatlı **melekleri** elçi olarak görevlendiren Allah'a hamt olsun. O yaratma işleminde dilediği eklemeleri yapar. Hiç kuşkusuz O'nun gücü her şeye yeter. Fatır, 35/1

وَجَعَلُوا الْمَلٰئِكَةَ الَّذٖينَ هُمْ عِبَادُ الرَّحْمٰنِ اِنَاثًا اَشَهِدُوا خَلْقَهُمْ سَتُكْتَبُ شَهَادَتُهُمْ وَيُسْئَلُونَ Onlar, Rahman’ın kulları olan **melekleri** de dişi saydılar. Onların yaratılışına şahit mi oldular? Onların yalan şahitlikleri yazılacak ve sorgulanacaklardır. Zuhruf, 43/19

اِنَّ الَّذٖينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ لَيُسَمُّونَ الْمَلٰئِكَةَ تَسْمِيَةَ الْاُنْثٰى Şüphesiz ahirete iman etmeyenler, **meleklere** dişi isimleri veriyorlar. Necm, 53/27

وَمَا لَهُمْ بِهٖ مِنْ عِلْمٍ اِنْ يَتَّبِعُونَ اِلَّا الظَّنَّ وَاِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنٖى مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا Hâlbuki onların bu hususta hiçbir bilgileri yoktur. Onlar sadece zanna uyuyorlar. Şüphesiz zan, hakikat namına hiçbir şey ifade etmez. Necm, 53/28

a) Meleklerin yaptığı işler:

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللّٰهُ بِبَدْرٍ وَاَنْتُمْ اَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ Andolsun, sizler güçsüz olduğunuz halde Allah, **Bedir'de de size yardım etmişti.** Öyle ise, Allah'tan sakının ki O'na şükretmiş olasınız. Al-i İmran, 3/123

اِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنٖينَ اَلَنْ يَكْفِيَكُمْ اَنْ يُمِدَّكُمْ رَبُّكُمْ بِثَلٰثَةِ اٰلَافٍ مِنَ الْمَلٰئِكَةِ مُنْزَلٖينَ O zaman sen, müminlere şöyle diyordun: İndirilen üç bin **melekle** Rabbinizin sizi takviye etmesi, sizin için yeterli değil midir? Al-i İmran, 3/124

بَلٰى اِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَاْتُوكُمْ مِنْ فَوْرِهِمْ هٰذَا يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ اٰلَافٍ مِنَ الْمَلٰئِكَةِ مُسَوِّمٖينَ Evet, sabreder de çekinirseniz düşmanlar, size ansızın saldırsa bile Rabbiniz size beş bin nişanlı **melekle** yardım eder. Al-i İmran, 3/125

اِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ Şüphesiz Rabbin katındaki **melekler** O'na ibadet etmekten büyüklenmezler. O'nu tespih ederler ve yalnız O'na secde ederler. A'raf, 7/206 *(Secde Ayeti)*

اِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ اَنِّي مُمِدُّكُمْ بِاَلْفٍ مِنَ الْمَلٰئِكَةِ مُرْدِفِينَ Hani Rabbinizden yardım istiyor, yalvarıyordunuz. O da, "Ben size ard arda bin **melekle** yardım ediyorum" diye cevap vermişti. Enfal, 8/9

اِذْ يُوحِي رَبُّكَ اِلَى الْمَلٰئِكَةِ اَنِّي مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِينَ اٰمَنُوا سَاُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا فَوْقَ الْاَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ Hani Rabbin **meleklere**: şöyle vahyediyordu: -Ben sizinle beraberim, haydi iman edenlere destek olun! Ben kafirlerin kalbine korku salacağım. Siz de boyunlarını vurun, parmaklarını doğrayın! Enfal, 8/12

وَلَوْ تَرٰى اِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلٰئِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَاَدْبَارَهُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ **Melekler,** o kâfirlerin yüzlerine ve arkalarına vura vura ve "Tadın cehennem azabını" diye canlarını alırken görmeliydin! Enfal, 8/50

لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللّٰهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ اِذْ اَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْـًٔا وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْاَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُمْ مُدْبِرِينَ İnkara yer yoktur ki, Allah size birçok yerlerde ve Hüneyn savaşında da, hani çokluğunuza güvenip de onun bir yararını göremediğiniz ve yeryüzünün bütün genişliğiyle başınıza dar geldiği sonra da bozguna uğrayıp arkanıza döndüğünüz sırada **yardım etti.** Tövbe, 9/25

ثُمَّ اَنْزَلَ اللّٰهُ سَكِينَتَهُ عَلٰى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَاَنْزَلَ جُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَذٰلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ Sonra Allah, Resulü ile müminler üzerine kendi katından güven duygusu ve huzur indirdi. Bir de sizin göremediğiniz **ordular** indirdi ve inkâr edenlere azap verdi. İşte bu, inkârcıların cezasıdır. Tövbe, 9/26

لَهُ مُعَقِّبَاتٌ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ يَحْفَظُونَهُ مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ... İnsanı önünden ve ardından takip eden **melekler** vardır. Allah'ın emriyle onu korurlar…Ra'd, 13/11

وَيَوْمَ تَشَقَّقُ السَّمَاءُ بِالْغَمَامِ وَنُزِّلَ الْمَلٰئِكَةُ تَنْزِيلًا O gün gök parçalanarak beyaz bulut kümelerine dönüşür ve **melekler** bölük bölük inerler. Furkan, 25/25

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَكَانَ اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا Ey iman edenler! Allah'ın size olan nimetini hatırlayın; hani size ordular saldırmıştı da, biz onlara karşı bir rüzgâr ve sizin görmediğiniz **ordular** göndermiştik. Allah ne yaptığınızı çok iyi görmekteydi. Ahzab, 33/9

اِنَّ اللّٰهَ وَمَلٰئِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا Şüphesiz Allah ve **melekleri** Peygamberi överler. Ey inananlar! Siz de O'nu övün, O'na salat ve selam getirin. Ahzab, 33/56

وَمَا مِنَّا اِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَعْلُومٌ ﴿١٦٤﴾ وَاِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُّونَ ﴿١٦٥﴾ وَاِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ ﴿١٦٦﴾ **Melekler** şöyle derler: Her birimizin belli bir makâmı vardır. O saf saf dizilenler elbette biziz. Biziz, o Allah'ı tesbih edenler, biz. Saffat, 37/ 164-165-166

وَتَرَى الْمَلٰئِكَةَ حَافِّينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ **Melekleri** de, Rablerini hamd ile tesbih edip yücelterek Arş'ın etrafını kuşatmış hâlde görürsün. Artık kulların arasında adaletle hüküm verilmiş ve "Hamd âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur" denilmiştir. Zümer, 39/75

اَلَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ اٰمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ Arş'ı taşıyanlar ve onun çevresinde bulunanlar **melekler** Rablerini hamd ederek tespih ederler, O'na inanırlar ve inananlar için şöyle bağışlanma dilerler: "Ey Rabbimiz! Senin rahmetin ve ilmin her şeyi kuşatmıştır. O hâlde tövbe eden ve senin yoluna olanları bağışla ve onları cehennem azabından koru." Mümin, 40/7

رَبَّنَا وَاَدْخِلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ اٰبَائِهِمْ وَاَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ "Ey Rabbimiz! Onları da, onların babalarından, eşlerinden ve soylarından iyi olanları da, kendilerine vaad ettiğin Adn cennetlerine koy. Şüphesiz mutlak güç sahibisin, hüküm ve hikmet sahibisin." Mümin, 40/8

وَقِهِمُ السَّيِّـَٔاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّـَٔاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ وَذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ "Onları kötülüklerden koru. Sen o gün kimi kötülüklerden korursan, ona rahmet etmiş olursun. İşte bu büyük başarıdır." Mümin, 40/9

فَاِنِ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِالَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْـَٔمُونَ Eğer onlar büyüklük taslarlarsa, bilsinler ki Rabbinin yanında bulunanlar/**melekler,** gece gündüz hiç usanmadan O'nu tespih ederler. Fussilet, 41/38

تَكَادُ السَّمٰوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ وَالْمَلٰئِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْاَرْضِ اَلَا اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ Neredeyse gökler Allah'a ortak koşmaları karşısında tepelerinde çatlayacaklar. **Melekler,** Rab'lerini hamd ile tesbih ederler, yerdekiler için bağışlanma dilerler. İyi bilin ki Allah, çok bağışlayan, çok esirgeyendir. Şura, 42/5

وَلِلّٰهِ جُنُودُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَكَانَ اللّٰهُ عَزِيزًا حَكِيمًا Göklerin ve yerin **orduları** Allah'ındır. Allah, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir. Feth, 48/7

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ اَقْرَبُ اِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ And olsun ki, insanı yarattık ve nefsinin ona ne gibi vesveseler verdiğini biliriz. Ve biz, ona şah damarından daha yakınızdır. Kaf, 50/16

إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ Onun sağında ve solunda oturan, her davranışı yakalayıp tespit eden **iki melek** vardır. Kaf, 50/17

وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمٰوَاتِ لَا تُغْنِي شَفَاعَتُهُمْ شَيْـًٔا اِلَّا مِنْ بَعْدِ اَنْ يَأْذَنَ اللّٰهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضٰى Göklerde nice **melekler** vardır ki, onların şefaatleri, Allah'ın dileyip razı olduğu kimse dışında hiçbir işe yaramaz. Necm, 53/26

وَمَا جَعَلْنَا اَصْحَابَ النَّارِ اِلَّا مَلٰئِكَةً وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ اِلَّا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا... Biz, cehennemin görevlilerini ancak **meleklerden** kıldık. Onların sayısını da inkârcılar için sadece bir imtihan vesilesi yaptık…Müddesir, 74/31

يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلٰئِكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَلَّمُونَ اِلَّا مَنْ اَذِنَ لَهُ الرَّحْمٰنُ وَقَالَ صَوَابًا O gün, Rûh ve **melekler** saf bağlayıp kıyama geçerler. Rahman'ın izin verdiği dışındakiler konuşamazlar. O izin verilen, doğruyu söyler. Nebe, 78/38

وَاِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ ﴿١٠﴾ كِرَامًا كَاتِبِينَ ﴿١١﴾ يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ ﴿١٢﴾ Şunu iyi bilin ki üzerinizde **bekçiler**, çok değerli yazıcılar vardır; onlar, yapmakta olduklarınızı bilir. İnfitar, 82/10-11-12

اِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ Hiçbir canlı yoktur ki üzerinde **koruyup gözeten bulunmasın**. Tarık, 86/4

b) Büyük Melekler:

Cebrail

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ وَاٰتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَاَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ اَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوٰى اَنْفُسُكُمُ اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ Andolsun Musa’ya kitap verdik. Ondan sonra da birbiri ardınca peygamberler gönderdik. Meryem oğlu İsa’ya da belgeler verdik ve O’nu Ruh’ül Kudüs’le/**Cebrail** ile destekledik. Size ne zaman bir peygamber gelse ve hoşunuza gitmeyen bir şey getirse, büyüklük taslayarak, bir kısmını yalancı sayıp bir kısmını da öldüreceksiniz, öyle mi? Bakara, 2/87

قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَاِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلٰى قَلْبِكَ بِاِذْنِ اللّٰهِ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرٰى لِلْمُؤْمِنِينَ De ki: **Cebrail'e** kim düşman ise şunu iyi bilsin ki Allah'ın izniyle Kur'an'ı senin kalbine bir hidayet rehberi, önce gelen kitapları doğrulayıcı ve müminler için de müjdeci olarak o indirmiştir. Bakara, 2/97

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلّٰهِ وَمَلٰئِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ فَاِنَّ اللّٰهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ Kim, Allah'a, meleklerine, peygamberlerine, **Cebrail'e** ve Mikâil'e düşman olursa bilsin ki Allah da inkârcı kâfirlerin düşmanıdır. Bakara, 2/98

قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَهُدًى وَبُشْرٰى لِلْمُسْلِمِينَ Onlara de ki; «Bu Kur'an'ı, Ruh'ül-Kudüs /**Cebrail** Rabbinin katından hakka dayalı olarak indirdi. Amacı, müminlerin inancını pekiştirmek, Müslümanlara doğru yol kılavuzu ve müjde kaynağı olmaktır. Nahl, 16/102

فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَاَرْسَلْنَا اِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا Meryem, ailesi ile kendi arasına perde çekmişti. Biz ona ruhumuzu/**Cebrail’i** gönderdik de o, kendisine tam bir insan şeklinde göründü. Meryem, 19/17

قَالَتْ اِنِّي اَعُوذُ بِالرَّحْمٰنِ مِنْكَ اِنْ كُنْتَ تَقِيًّاc Meryem: «Ben senden Rahmân olan Allah'a sığınırım. Eğer Allah'dan korkuyorsan dokunma bana» dedi. Meryem, 19/18

قَالَ اِنَّمَا اَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِاَهَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا **Cebrail,** “Ben ancak Rabbinin elçisiyim. Sana tertemiz bir çocuk bağışlamak için gönderildim” dedi. Meryem, 19/19

قَالَتْ اَنّٰى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ وَلَمْ اَكُ بَغِيًّا Meryem, “Bana hiçbir insan dokunmadığı ve iffetsiz bir kadın olmadığım hâlde, benim nasıl çocuğum olabilir?” dedi. Meryem, 19/20

قَالَ كَذٰلِكِ قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَلِنَجْعَلَهُ اٰيَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا وَكَانَ اَمْرًا مَقْضِيًّا **Cebrail,** “Evet, öyle. Rabbin diyor ki: O benim için çok kolaydır. Onu insanlara bir mucize, katımızdan bir rahmet kılmak için böyle takdir ettik. Bu, zaten ezelde hükme bağlanmış bir iştir” dedi. Meryem, 19/21

وَاِنَّهُ لَتَنْزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ Şüphe yok ki Kur'ân, âlemlerin Rabbi tarafından indirilmiştir. Şuara, 26/192

نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْاَمِينُ Onu Ruhu'l-Emin/Cebrail indirdi. Şuara, 26/193

عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوٰى Kur’an’ı ona, üstün güçlere sahip, muhteşem görünümlü **Cebrail** öğretti. Necm, 53/5

يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلٰئِكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَلَّمُونَ اِلَّا مَنْ اَذِنَ لَهُ الرَّحْمٰنُ وَقَالَ صَوَابًا O gün **Cebrail** ve melekler saf halinde duracaklar. Rahman'ın izin verdiği dışındakiler konuşamazlar. O izin verilen, doğruyu söyler. Nebe, 78/38

اِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿١٩﴾ ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ﴿٢٠﴾ مُطَاعٍ ثَمَّ اَمِينٍ ﴿٢١﴾ Şüphesiz O Kur'an, değerli, güçlü ve Arş'ın sahibi Allah'ın katında itibarlı bir elçinin/**Cebrail'in** getirdiği sözdür. Tekvir, 81/19-20-21

Azrail/Ölüm Melekleri

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتّٰى اِذَا جَاءَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفَرِّطُونَ O, kullarının üstünde mutlak hâkimiyet sahibidir. Üzerinize de koruyucu melekler gönderir. Nihayet birinize ölüm geldiği vakit **görevli elçilerimiz** onun canını alır ve onlar görevlerinde asla kusur etmezler. En’âm, 6/61

اَلَّذِينَ تَتَوَفّٰيهُمُ الْمَلٰئِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ Melekler iyi kulların **canlarını alırken** “Selam üzerinize olsun, yapmış olduğunuz iyiliklerin karşılığı olarak cennete giriniz” derler. Nahl, 16/32

قُلْ يَتَوَفّٰيكُمْ مَلَكُ الْمَوْتِ الَّذٖى وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ De ki: "Sizin için görevlendirilen **ölüm** meleği canınızı alacak, sonra Rabbinize döndürüleceksiniz." Secde, 32/11

فَكَيْفَ اِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلٰئِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَاَدْبَارَهُمْ Melekler, münafıkların yüzlerine ve sırtlarına vurarak **canlarını alırken** hâlleri nasıl olacak? Muhammed, 47/27

وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا ﴿١﴾ وَالنَّاشِطَاتِ نَشْطًا ﴿٢﴾ Andolsun şiddetle **söküp** alanlara. Kolayca çekip çıkaran/meleklere. Naziat, 79/1-2

Mikâil

فَالْمُدَبِّرَاتِ اَمْرًا Andolsun işleri bir düzen içinde evirip çeviren/meleklere. Naziat, 79/5

İsrafil (Bakınız, Sur)

MERHAMET

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

وَاَطٖيعُوا اللّٰهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ Allah'a ve elçisine itaat edin ki **merhamet** olunasınız. Ali İmran, 3/132

وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا اَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللّٰهَ يَجِدِ اللّٰهَ غَفُورًا رَحٖيمًا Kim bir kötülük işler veya nefsine zulmedip sonra Allah'tan bağışlanma dilerse Allah'ı bağışlayıcı ve **merhamet** edici olarak bulur. Nisa, 4/110

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لٖى وَلِاَخٖى وَاَدْخِلْنَا فٖى رَحْمَتِكَ وَاَنْتَ اَرْحَمُ الرَّاحِمٖينَ Musa Dedi ki: "Rabbim, beni ve kardeşimi bağışla, bizi rahmetine kat. Sen **merhamet** edenlerin en merhametli olanısın." Araf, 7/151

رَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِكُمْ اِنْ يَشَاْ يَرْحَمْكُمْ اَوْ اِنْ يَشَاْ يُعَذِّبْكُمْ وَمَا اَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكٖيلًا Rabbiniz sizi daha iyi bilir. Dilerse size **merhamet** eder, dilerse azap eder. Seni de onlara vekil olarak göndermedik. İsra, 17/54

رَبُّكُمُ الَّذٖى يُزْجٖى لَكُمُ الْفُلْكَ فِى الْبَحْرِ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهٖ اِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَحٖيمًا Rabbiniz, lütfundan nasip arayasınız diye sizin için denizde gemiler yürütendir. Şüphesiz O, size karşı çok **merhametlidir.** İsra, 17/66

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِى الْاَرْضِ وَالْفُلْكَ تَجْرٖى فِى الْبَحْرِ بِاَمْرِهٖ وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ اَنْ تَقَعَ عَلَى الْاَرْضِ اِلَّا بِاِذْنِهٖ اِنَّ اللّٰهَ بِالنَّاسِ لَرَؤُفٌ رَحٖيمٌ Görmedin mi, Allah, yerdekileri ve denizde onun emriyle akıp giden gemileri, sizin yararınıza verdi. Ve izni olmadıkça, göğü bozulup düşmesini önler Şüphesiz Allah, insanlara karşı şefkatlidir, çok **merhametlidir.** Hac, 22/65

اِنَّهُ كَانَ فَرٖيقٌ مِنْ عِبَادٖى يَقُولُونَ رَبَّنَا اٰمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَاَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمٖينَ Kullarımdan bir gurup "Rabbimiz, inandık; affet bizi, acı bize, sen **merhametlilerin** en hayırlısısın" diyen bir grup vardı. Mü'minun, 23/109

وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَاَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمٖينَ Ve de ki: "Rabbim, bağışla ve **merhamet** et, Sen merhamet edenlerin en hayırlısısın." Mü'minun, 23/118

وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزٖيزُ الرَّحٖيمُ Şüphesiz ki, Rabbin, gerçekten güçlü, çok **merhametlidir.** Şuara, 26/9

يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَنْ يَشَاءُ وَاِلَيْهِ تُقْلَبُونَ O, Dilediğini cezalandırır, dilediğine **merhamet** eder. Dönüşünüz O'nadır. Ankebut, 29/21

وَمِنْ اٰيَاتِهٖ اَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا اِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ Kendileri ile huzur bulasınız diye sizin için türünüzden eşler yaratması ve aranızda bir sevgi ve **merhamet** koyması da O'nun varlığının ve kudretinin delillerindendir. Şüphesiz bunda düşünen bir toplum için elbette ibretler vardır. Rum, 30/21

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللّٰهِ وَالَّذٖينَ مَعَهُ اَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ... Muhammed, Allah'ın Resulüdür. Ve onunla birlikte olanlar da kâfirlere karşı zorlu, kendi aralarında ise **merhametlidirler**…Fetih, 48/29

ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ Sonra da iman edenlerden olup birbirine sabrı tavsiye edenlerden, birbirine **merhameti** tavsiye edenlerden olmalıdırlar. Beled, 90/17

MİRAS

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

...وَلِلّٰهِ مٖيرَاثُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبٖيرٌ **Göklerin ve yerin mirası Allah'ındır.** Allah bütün yaptıklarınızdan haberlidir. Âl-i İmran, 3/180

وَاِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ اُولُوا الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكٖينُ فَارْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا **Mirastan** payı olmayan yakınlar, yetimler ve yoksullar miras taksiminde hazır bulunursa bundan, onları da az da olsa bir şeyler verin ve onlara güzel söz söyleyin. Nisâ, 4/8

يُوصٖيكُمُ اللّٰهُ فٖى اَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْاُنْثَيَيْنِ فَاِنْ كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ وَاِنْ كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ وَلِاَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا السُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ اِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ فَاِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُ اَبَوَاهُ فَلِاُمِّهِ الثُّلُثُ فَاِنْ كَانَ لَهُ اِخْوَةٌ فَلِاُمِّهِ السُّدُسُ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصٖى بِهَا اَوْ دَيْنٍ اٰبَاؤُكُمْ وَاَبْنَاؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ اَيُّهُمْ اَقْرَبُ لَكُمْ نَفْعًا فَرٖيضَةً مِنَ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٖيمًا حَكٖيمًا Allah, çocuklarınız **miras** konusunda şunu tavsiye eder. Erkeğe, iki dişi payı vardır. Dişiler ikiden fazla ise, erkek kardeşleri de yoksa mirasın üçte ikisini alırlar. Dişi bir tane ise, yine erkek kardeşi de yoksa mirasın yarısı onundur. Eğer ölenin çocuğu varsa, ana-babadan her birine altıda bir hisse verilir. Ölenin çocuğu yoksa ana-babası da kendine mirasçı bulunuyorsa, anasına üçte bir, geriye kalanı ba-

basına verilir. Ölenin kardeşleri varsa, anası altıda bir alır.Bütün bunlar, ölenin yaptığı vasiyeti ve üzerindeki borcu yerine getirildikten sonradır. Babalarınızdan ve çocuklarınızdan hangisinin fayda bakımından daha yakın olduğunu bilemezsiniz. Belirlenen paylar Allah'tan bir emridir. Allah bilendir ve yegâne hikmet sahibidir. Nisâ, 4/11

وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ اَزْوَاجُكُمْ اِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ فَاِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمُ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْنَ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِينَ بِهَا اَوْ دَيْنٍ وَلَهُنَّ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْتُمْ اِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌ فَاِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكْتُمْ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوصُونَ بِهَا اَوْ دَيْنٍ وَاِنْ كَانَ رَجُلٌ يُورَثُ كَلَالَةً اَوِ امْرَاَةٌ وَلَهُ اَخٌ اَوْ اُخْتٌ فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا السُّدُسُ فَاِنْ كَانُوا اَكْثَرَ مِنْ ذٰلِكَ فَهُمْ شُرَكَاءُ فِى الثُّلُثِ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصٰى بِهَا اَوْ دَيْنٍ غَيْرَ مُضَارٍّ وَصِيَّةً مِنَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌ Eğer karılarınızın çocukları yoksa bıraktıklarının yarısı sizindir. Çocukları varsa, bıraktıklarının dörtte biri sizindir. Bütün bunlar yaptıkları vasiyet veya üzerlerindeki borç ödenip yerine getirildikten sonradır. Eğer çocuğunuz yoksa bıraktığınızın dörtte biri karılarınızındır. Çocuğunuz varsa, bıraktığınızın sekizde biri karılarınızındır. Bu da yaptığınız vasiyet veya borçtan sonradır. Eğer ölen erkek veya kadının çocuğu ve babası yoksa ve ana tarafından bir erkek veya kız kardeşi bulunuyorsa, her birine altıda bir verilir. Sayıları birden fazla ise üçte bir hisseye ortaktırlar. Bu da yapılan vasiyet veya borçlar ödendikten sonradır. Bütün bunlar **mirasçıları** zarara uğratmaksızın yerine getirilir. Bunlar Allah tarafından tavsiye ve emirdir. Allah bilendir ve halimdir. Nisâ, 4/12

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللّٰهُ يُفْتِيكُمْ فِى الْكَلَالَةِ اِنِ امْرُؤٌا هَلَكَ لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ وَلَهُ اُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ وَهُوَ يَرِثُهَا اِنْ لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌ فَاِنْ كَانَتَا اثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الثُّلُثَانِ مِمَّا تَرَكَ وَاِنْ كَانُوا اِخْوَةً رِجَالًا وَنِسَاءً فَلِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْاُنْثَيَيْنِ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اَنْ تَضِلُّوا وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ Senden fetva istiyorlar. De ki: "Allah size, ana-babasız ve çocuksuz kişi hakkında şöyle fetva veriyor: 'Çocuğu olmayan, bir kızkardeşi bulunan kişi öldüğünde, onun **mirasının yarısı** kızkardeşindir. Böyle bir kişi, çocuğu olmayan kızkardeşi öldüğünde, onun mirasının tamamını alır. Eğer ölenin iki kızkardeşi varsa mirasın üçte ikisi onlarındır. Eğer mirasçılar, kadın-erkek, birçok kardeşlerse bu durumda erkek kardeşe, iki kız kardeşin payı kadar verilir.' Allah yanlış yapmamanız için size açık-seçik bildiriyor. Allah, her şeyi gereğince bilmektedir. Nisâ, 4/176

وَالَّذِينَ اٰمَنُوا مِنْ بَعْدُ وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ فَاُولٰئِكَ مِنْكُمْ وَاُولُوا الْاَرْحَامِ بَعْضُهُمْ اَوْلٰى بِبَعْضٍ فِى كِتَابِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ Daha sonra iman edip hicret eden ve sizinle birlikte cihad edenlere gelince, işte onlar da sizdendir.Allah'ın kitabınca, kan akrabaları birbirlerine **varis olmaya** daha lâyıktırlar. Şüphesiz Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir. Enfal, 8/75

MUCİZE

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

وَاَقْسَمُوا بِاللّٰهِ جَهْدَ اَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَتْهُمْ اٰيَةٌ لَيُؤْمِنُنَّ بِهَا قُلْ اِنَّمَا الْاٰيَاتُ عِنْدَ اللّٰهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ اَنَّهَا اِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ Müşrikler kendilerine bir **mucize** gelirse, ona mutlaka iman edeceklerine bütün güçleriyle Allah'a yemin etmişlerdi. De ki: Mucizeler ancak Allah'ın yanındadır. Hem mucize gelse bile ona inanmazlardı. En'am, 6/109

وَاِلٰى ثَمُودَ اَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ هٰذِهِ نَاقَةُ اللّٰهِ لَكُمْ اٰيَةً فَذَرُوهَا تَاْكُلْ فِى اَرْضِ اللّٰهِ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَاْخُذَكُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ Semud toplumuna da kardeşleri Salih'i gönderdik. Salih: "Ey kavmim, Allah'a kulluk edin, sizin O'ndan başka İlahınız yoktur. Size Rabbinizden apaçık bir **mucize** gelmiştir: Allah'ın bu dişi devesi size bir belgedir; onu salıverin de Allah'ın arzında otlasın, ona bir kötülükle dokunmayın, sonra sizi acı bir azap yakalar" dedi. Araf, 7/73

وَاِلٰى مَدْيَنَ اَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَاَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ اَشْيَاءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا فِى الْاَرْضِ بَعْدَ اِصْلَاحِهَا ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ Medyen toplumuna da kardeşleri Şuayb'ı gönderdik. Şuayb onlara: Dedi ki: "Ey kavmim, Allah'a kulluk edin, sizin O'ndan başka İlahınız yoktur. Size Rabbinizden apaçık bir **mucize** gelmiştir. Ölçüyü ve tartıyı tam tutun, insanların eşyasını değerinden düşürüp eksiltmeyin ve düzene girdikten sonra yeryüzünde bozgunculuk çıkarmayın. Bu sizin için daha hayırlıdır, eğer inanıyorsanız." Araf, 7/85

وَقَالُوا مَهْمَا تَاْتِنَا بِهِ مِنْ اٰيَةٍ لِتَسْحَرَنَا بِهَا فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ Onlar: "Bizi büyülemek için **mucize** olarak her ne getirirsen getir, yine de biz sana inanacak değiliz" dediler. Araf, 7/132

فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالدَّمَ اٰيَاتٍ مُفَصَّلَاتٍ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُجْرِمِينَ Bunun üzerine, ayrı ayrı **mucizeler** olarak üzerlerine tufan, çekirge, buğday güvesi, kurbağa ve kan musallat kıldık. Yine büyüklük tasladılar ve suçlu günahkâr bir kavim oldular. Araf, 7/133

وَيَقُولُونَ لَوْلَا اُنْزِلَ عَلَيْهِ اٰيَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَقُلْ اِنَّمَا الْغَيْبُ لِلّٰهِ فَانْتَظِرُوا اِنِّى مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ "Ona Rabbinden bir mucize indirilse ya!" diyorlar. De ki: "Gayb yalnızca Allah'ındır, siz bekleyedurun; ben de sizlerle birlikte bekliyorum" Yunus, 10/20

قَالُوا يَا هُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِى اٰلِهَتِنَا عَنْ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ "Ey Hud" dediler. "Bize hiçbir **mucize** getirmedin. Senin sözünle ilahlarımızı terk edecek değiliz. Zaten biz sana inanmıyoruz." Hud, 11/53

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا اُنْزِلَ عَلَيْهِ اٰيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ اِنَّ اللّٰهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِى اِلَيْهِ مَنْ اَنَابَ İnkar edenler: "Ona Rabbinden bir **mucize** indirilseydi ya!" derler. De ki: "Şüphesiz Allah, dilediğini şaşırtıp saptırır, Kendisi'ne katıksızca yöneleni de dosdoğru yola yöneltip iletir." Ra'd, 13/27

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ اَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ اَنْ يَاْتِىَ بِاٰيَةٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ لِكُلِّ اَجَلٍ كِتَابٌ Senden önce de peygamberler gönderdik, onlara da eş ve çocuk verdik. Allah'ın izni olmadan hiçbir peygamberin bir **mucize** getirmesi mümkün değildir. Her zamana uygun gönderilmiş bir yazı/hüküm vardır. Ra'd, 13/38

وَمَا مَنَعَنَا اَنْ نُرْسِلَ بِالْاٰيَاتِ اِلَّا اَنْ كَذَّبَ بِهَا الْاَوَّلُونَ وَاٰتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا وَمَا نُرْسِلُ بِالْاٰيَاتِ اِلَّا تَخْوِيفًا Bizi, **mucizeler** göndermekten alıkoyan tek şey, öncekilerin bu âyetleri yalanlamış olmasıdır. Nitekim Semud kavmine, açık bir mucize olmak üzere bir dişi deve vermiştik. Onlar ise, bu deveyi boğazladılar ve bu yüzden zalim oldular. Oysa biz âyetleri ancak korkutmak için göndeririz. İsra, 17/59

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسٰى تِسْعَ اٰيَاتٍ بَيِّنَاتٍ فَسْئَلْ بَنٖى اِسْرَائٖلَ اِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ اِنّٖى لَاَظُنُّكَ يَا مُوسٰى مَسْحُورًا Andolsun, Biz Musa'ya apaçık dokuz **mucize** vermiştik; işte İsrail oğullarına sor; onlara geldiği zaman Firavun ona: "Gerçekten ben seni büyülenmiş sanıyorum" demişti. İsra, 17/101

وَاضْمُمْ يَدَكَ اِلٰى جَنَاحِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ اٰيَةً اُخْرٰى "Elini koynuna sok, bir hastalık olmadan, başka bir mucize olarak bembeyaz bir durumda çıksın." لِنُرِيَكَ مِنْ اٰيَاتِنَا الْكُبْرٰى "Öyle ki, sana büyük mucizelerimizden birini göstermiş olalım." Ta-ha, 20/22-23

وَقَالُوا لَوْلَا يَاْتٖينَا بِاٰيَةٍ مِنْ رَبِّهٖ اَوَلَمْ تَاْتِهِمْ بَيِّنَةُ مَا فِى الصُّحُفِ الْاُولٰى Dediler ki: "Bize kendi Rabbinden bir **mucize** getirmesi gerekmez miydi?" Onlara önceki kitaplarda açık belgeler gelmedi mi? Ta-ha, 20/ 133

بَلْ قَالُوا اَضْغَاثُ اَحْلَامٍ بَلِ افْتَرٰيهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَاْتِنَا بِاٰيَةٍ كَمَا اُرْسِلَ الْاَوَّلُونَ Hayır! dediler. "Saçma sapan rüyalar bunlar! Belki de uydurduğu bir yalandır. Belki de o bir şairdir. Hadi önceki peygamberler gibi bir **mucize** getirsin dediler." Enbiya, 21/5

مَا اَنْتَ اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا فَاْتِ بِاٰيَةٍ اِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقٖينَ "Sen yalnızca bizim benzerimiz olan bir beşerden başkası değilsin; eğer doğru sözlü isen, bu durumda bir **mucize** getir de görelim." Şuara, 26/154

وَاِذَا رَاَوْا اٰيَةً يَسْتَسْخِرُونَ Bir **mucize** gördüklerinde de, alay konusu edinip eğleniyorlar. Saffat, 37/14

وَاِنْ يَرَوْا اٰيَةً يُعْرِضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُسْتَمِرٌّ Onlar bir **mucize** görseler, sırt çevirirler ve: "Bu, süregelen bir büyüdür" derler. Kamer, 54/2

MUHACİR

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

وَالسَّابِقُونَ الْاَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرٖينَ وَالْاَنْصَارِ وَالَّذٖينَ اتَّبَعُوهُمْ بِاِحْسَانٍ رَضِىَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَاَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرٖى تَحْتَهَا الْاَنْهَارُ خَالِدٖينَ فٖيهَا اَبَدًا ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظٖيمُ İslâm'da birinci dereceyi kazanan **Muhacirler/**göç edenler ve Ensar/göç edenlere yardım edenler ile onlara güzelce tâbi olanlar yok mu? Allah onlardan razı, onlar da Allah'tan râzı oldular. Allah onlara içlerinden ırmaklar akan cennetler hazırladı. Onlar oralara devamlı kalmak üzere gireceklerdir. İşte büyük 'kurtuluş ve mutluluk' budur. Tevbe, 9/100

لَقَدْ تَابَ اللّٰهُ عَلَى النَّبِىِّ وَالْمُهَاجِرٖينَ وَالْاَنْصَارِ الَّذٖينَ اتَّبَعُوهُ فٖى سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزٖيغُ قُلُوبُ فَرٖيقٍ مِنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ اِنَّهُ بِهِمْ رَؤُفٌ رَحٖيمٌ Andolsun Allah; Peygamber ile içlerinden bir kısmının kalpleri eğrilmeğe yüz tuttuktan sonra, sıkıntılı bir zamanda ona uyan **muhacirlerle** ensarın tövbelerini kabul etmiştir. Evet, onların tövbelerini kabul etmiştir. Şüphesiz O, onlara çok şefkatli ve çok merhametlidir. Tevbe, 9/117

اَلنَّبِىُّ اَوْلٰى بِالْمُؤْمِنٖينَ مِنْ اَنْفُسِهِمْ وَاَزْوَاجُهُ اُمَّهَاتُهُمْ وَاُولُوا الْاَرْحَامِ بَعْضُهُمْ اَوْلٰى بِبَعْضٍ فٖى كِتَابِ اللّٰهِ مِنَ الْمُؤْمِنٖينَ وَالْمُهَاجِرٖينَ اِلَّا اَنْ تَفْعَلُوا اِلٰى اَوْلِيَائِكُمْ مَعْرُوفًا كَانَ ذٰلِكَ فِى الْكِتَابِ مَسْطُورًا Peygamber, müminlere kendi canlarından daha yakındır. Eşleri, onların analarıdır. Akraba olanlar, Allah'ın Kitabına göre, (miras konusunda) birbirlerine diğer müminlerden ve **muhacirlerden** daha yakındırlar; ancak, dostlarınıza uygun bir vasiyet yapmanız müstesnadır. Bunlar Kitap'ta yazılı bulunmaktadır. Ahzab, 33/6

MUSİBET/BELA

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِنَ الْاَمْوَالِ وَالْاَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرٖينَ Andolsun ki Biz sizi biraz korku ve açlıkla, bir de mallar, canlar ve ürünlerden eksilterek **deneriz.** Sabredenleri müjdele. Bakara, 2/155

اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَاْتِكُمْ مَثَلُ الَّذٖينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسَّتْهُمُ الْبَاْسَاءُ وَالضَّرَّاءُ وَزُلْزِلُوا حَتّٰى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا مَعَهُ مَتٰى نَصْرُ اللّٰهِ اَلَا اِنَّ نَصْرَ اللّٰهِ قَرٖيبٌ Yoksa siz, sizden öncekilerin **başlarına gelenlerin** benzeri sizin de başınıza gelmeksizin, kolayca Cennet'e gireceğinizi mi sandınız? Onlar öylesine ağır sıkıntılara ve zorluklara uğradılar, öylesine sarsıldılar ki, peygamberleri ile çevresindeki inanmışlar; Allah'ın yardımı ne zaman gelecek? Dediler. İyi bilin ki, Allah'ın yardımı yakındır. Bakara, 2/214

مَا اَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ وَمَا اَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ وَاَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفٰى بِاللّٰهِ شَهٖيدًا Sana ne iyilik gelirse Allah'tandır. Sana ne **kötülük** gelirse kendindendir. Ey Muhammed! Seni insanlara bir peygamber olarak gönderdik. Şahit olarak Allah yeter. Nisa, 4/79

وَاِنْ يَمْسَسْكَ اللّٰهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ اِلَّا هُوَ وَاِنْ يَمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدٖيرٌ Şayet Allah sana bir **bela/**keder verecek olsa, bunu O'ndan başka giderecek yoktur ve eğer sana bir hayır verirse onu da kimse gideremez. Bil ki O, her şeye hakkıyla gücü yetendir. En'âm, 6/17

وَاِذَا مَسَّ الْاِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنْبِهٖ اَوْ قَاعِدًا اَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ كَاَنْ لَمْ يَدْعُنَا اِلٰى ضُرٍّ مَسَّهُ كَذٰلِكَ زُيِّنَ لِلْمُسْرِفٖينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ İnsanın başına bir **sıkıntı**/bela gelince yatarken, otururken ve ayaktayken bize yalvarır. Fakat sıkıntısını giderdiğimizde sanki kendisine dokunan bir sıkıntıdan ötürü bize dua etmemiş gibi geçip gider. İşte ölçüyü aşanlara, işledikleri kötülükler böylesine güzel gösterildi. Yunus, 10/12

هُوَ الَّذٖى يُسَيِّرُكُمْ فِى الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتّٰى اِذَا كُنْتُمْ فِى الْفُلْكِ وَجَرَيْنَ بِهِمْ بِرٖيحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُوا بِهَا جَاءَتْهَا رٖيحٌ عَاصِفٌ وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوا اَنَّهُمْ اُحٖيطَ بِهِمْ دَعَوُا اللّٰهَ مُخْلِصٖينَ لَهُ الدّٖينَ لَئِنْ اَنْجَيْتَنَا مِنْ هٰذِهٖ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرٖينَ Sizi karada ve denizde gezdiren O'dur. Diyelim, gemidesiniz: Gemiler, içindekileri latîf bir rüzgârla götürüyorlar. İçerdekiler ferah ve sevinç duymaktalar. Birden korkunç bir kasırga geliverdi. Her taraftan dalgalar üzerlerine çullandı. Çepeçevre kuşatıldıklarını düşünüp dinlerine sıkı sıkı sarılıp yalnızca Allah'a yönelerek: duaya koyulurlar: "Bizi bu **felaketten** kurtarırsan, andolsun ki şükreden kimselerden olacağız!" diye Allah'a yalvarıp yakarırlar. Yunus, 10/22

فَلَمَّا اَنْجٰيهُمْ اِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِى الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ يَا اَيُّهَا النَّاسُ اِنَّمَا بَغْيُكُمْ عَلٰى اَنْفُسِكُمْ مَتَاعَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ثُمَّ اِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ Ne var ki, Allah onları bu felaketten kurtardıktan hemen sonra yeryüzünde haksız yere azgınlık yapmaya koyulurlar! Ey insanlar! Yaptığınız taşkınlıklar döne dolaşa yine size dönecektir. Bu dünya menfaatinin sonucudur. Sonra nasıl olsa dönüp bize geleceksiniz. Biz de bütün yaptıklarınızı tek tek size haber vereceğiz. Yunus, 10/23

وَاِنْ يَمْسَسْكَ اللّٰهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ اِلَّا هُوَ وَاِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهٖ يُصٖيبُ بِهٖ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهٖ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحٖيمُ Allah sana bir **darlık**, bir sıkıntı verecek olsa, O'ndan başka onu giderecek yoktur: Ve eğer hakkında iyilik, genişlik diliyorsa, O'nun lütuf ve cömertliğini engelleyebilecek kimse de yoktur; O lütuf ve cömertliğini kullarından dilediğine nasip eder. Çünkü çok acıyan, esirgeyen gerçek bağışlayıcı O'dur. Yunus, 10/107

Size ulaşan her nimet Allah'tandır. Sonra size bir sıkıntı ve zarar dokunduğu zaman yalnız O'na yalvarır yakarırsınız. Sonra Allah bu **belayı, sıkıntıyı** sizden kaldırdığı zaman, içinizden bir topluluk, hemen Rablerine ortak koşarlar. Kendilerine verdiğimiz nimetlere karşı nankörlük etmek için böyle yaparlar. Bir süre daha faydalanın bakalım! Yakında bileceksiniz! Nahl, 16/23-24-25

وَاِذَا اَنْعَمْنَا عَلَى الْاِنْسَانِ اَعْرَضَ وَنَاٰ بِجَانِبِهٖ وَاِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَؤُسًا Biz insana ne zaman nimet bahşetsek yüz çevirir, küstahça yan çizer. Fakat bir **bela/**sıkıntıya uğradı mı ümitsizliğe düşer. İsra, 17/83

وَمَا اَصَابَكُمْ مِنْ مُصٖيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ اَيْدٖيكُمْ وَيَعْفُوا عَنْ كَثٖيرٍ Başınıza gelen herhangi bir **bela ve musibet** kendi elleri- nizin yaptığı işler yüzündendir. Yine de Allah çoğunu affeder. Şura, 42/30

فَاِنْ اَعْرَضُوا فَمَا اَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفٖيظًا اِنْ عَلَيْكَ اِلَّا الْبَلَاغُ وَاِنَّا اِذَا اَذَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهَا وَاِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدٖيهِمْ فَاِنَّ الْاِنْسَانَ كَفُورٌ
Eğer yüz çevirirlerse üzülme; biz seni onların üzerine bekçi göndermedik. Sana düşen sadece duyurmaktır. Biz insana katımızdan bir rahmet tattırdığımız zaman ona sevinir. Ancak elleriyle yaptıkları yüzünden başlarına bir **kötülük** gelirse işte o zaman insan gerçekten pek nankördür. Şura, 42/48

مَا اَصَابَ مِنْ مُصٖيبَةٍ فِى الْاَرْضِ وَلَا فٖى اَنْفُسِكُمْ اِلَّا فٖى كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ اَنْ نَبْرَاَهَا اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسٖيرٌ Gerek yeryüzünde görülen, gerekse başınıza gelen her **bela/musibet** tarafımızdan yaratılmadan önce kesinlikle bir kitapta belirlenmiştir. Bu ayrıntılı planlama Allah için kolay bir iştir. Hadid, 57/22

لِكَيْلَا تَاْسَوْا عَلٰى مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا اٰتٰيكُمْ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ Amaç, Kaybettiğinize üzülmeyesiniz ve Allah'ın size verdiğine de güvenmeyesiniz! Allah kendini beğenmiş şımarıkları sevmez. Hadid, 57/23

مَا اَصَابَ مِنْ مُصٖيبَةٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللّٰهِ يَهْدِ قَلْبَهُ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلٖيمٌ Allah'ın izni olmaksızın hiçbir **bela/**musibet başa gelmez. Kim Allah'a inanırsa, Allah onun kalbini doğruya iletir. Allah, her şeyi hakkıyla bilendir. Tegabün, 64/11

MUTLULUK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

تِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ وَمَنْ يُطِعِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرٖى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدٖينَ فٖيهَا وَذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظٖيمُ Bunlar, Allah'ın sınırlarıdır. Kim Allah'a ve elçisine itaat ederse, onu altından ırmaklar akan, içinde ebedi kalacakları cennetlere sokar. İşte büyük kurtuluş ve **mutluluk** budur. Nisa, 4/13

وَاِنَّ مِنْكُمْ لَمَنْ لَيُبَطِّئَنَّ فَاِنْ اَصَابَتْكُمْ مُصٖيبَةٌ قَالَ قَدْ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيَّ اِذْ لَمْ اَكُنْ مَعَهُمْ شَهٖيدًا Aranızda öylesi vardır ki, işi ağırdan alır. Başınıza bir felâket gelirse der ki: "Neyse ki, Allah bana lutfetti de onlarla beraber çıkmadım."

وَلَئِنْ اَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِنَ اللّٰهِ لَيَقُولَنَّ كَاَنْ لَمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَا لَيْتَنٖى كُنْتُ مَعَهُمْ فَاَفُوزَ فَوْزًا عَظٖيمًا Eğer size Allah'tan bir zafer gelirse, o zaman da, sanki onunla sizin aranızda hiç bir yakınlık yokmuş gibi şöyle der. "Keşke, onlarla birlikte olsaydım da bu büyük mutluluğa erişseydim." Nisa, 4/72-73

قَالَ اللّٰهُ هٰذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا اَبَدًا رَضِىَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ Allah dedi ki: "Bu, doğrulara, doğru söylemelerinin yarar sağladığı gündür. Onlar için, içinde ebedi kalacakları, altından ırmaklar akan cennetler vardır. Allah onlardan razı oldu, onlar da O'ndan razı olmuşlardır. İşte büyük **'kurtuluş ve mutluluk'** budur." Maide, 5/119

مَنْ يُصْرَفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ وَذٰلِكَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ O gün, kim azaptan kurtulursa, elbette, O, onu esirgemiştir. İşte apaçık olan **'kurtuluş ve mutluluk'** budur. En'am, 6/16

اَلَّذِينَ اٰمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِى سَبِيلِ اللّٰهِ بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ اَعْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللّٰهِ وَاُولٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ İman edenler, hicret edenler ve Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla savaşanların Allah Katında büyük dereceleri vardır. İşte **'kurtuluşa ve mutluluğa'** erenler bunlardır. Tevbe, 9/20

وَعَدَ اللّٰهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِى جَنَّاتِ عَدْنٍ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللّٰهِ اَكْبَرُ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ Allah, mü'min erkeklere ve mü'min kadınlara içinde ebedi kalmak üzere, altından ırmaklar akan cennetler ve Adn cennetlerinde güzel meskenler vadetmiştir. Allah'ın rızası ise, bunların hepsinden daha büyüktür. İşte büyük **kurtuluş ve mutluluk** budur. Tevbe, 9/72

اِنَّ اللّٰهَ اشْتَرٰى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اَنْفُسَهُمْ وَاَمْوَالَهُمْ بِاَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِى التَّوْرٰيةِ وَالْاِنْجِيلِ وَالْقُرْاٰنِ وَمَنْ اَوْفٰى بِعَهْدِهِ مِنَ اللّٰهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذِى بَايَعْتُمْ بِهِ وَذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ Şüphesiz Allah, müminlerden canlarını ve mallarını, kendilerine vereceği cennet karşılığında satın almıştır. Onlar Allah yolunda savaşırlar, öldürürler ve ölürler. Allah, bunu Tevrat'ta, İncil'de ve Kur'an' da kesin olarak vadetmiştir. Kimdir sözünü Allah'tan daha iyi yerine getiren? O hâlde, yapmış olduğunuz bu alışverişten dolayı sevinin. İşte büyük **'kurtuluş ve mutluluk'** budur. Tevbe, 9/111

يَوْمَ يَاْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ اِلَّا بِاِذْنِهِ فَمِنْهُمْ شَقِىٌّ وَسَعِيدٌ Kıyametin geleceği günde, O'nun izni olmaksızın, hiç kimse söz söyleyemez. Artık onlardan kimi 'bedbaht ve mutsuz', kimi de **mutlu ve bahtiyardır.** Hud, 11/105

وَاَمَّا الَّذِينَ سُعِدُوا فَفِى الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمٰوَاتُ وَالْاَرْضُ اِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاءً غَيْرَ مَجْذُوذٍ **Mutlu** olanlar da, artık onlar cennettedirler. Rabbinin dilemesi dışında gökler ve yer sürüp gittikçe, orada süresiz kalacaklardır. Bu kesintisi olmayan bir ihsandır. Hud, 11/108

اَلَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبٰى لَهُمْ وَحُسْنُ مَاٰبٍ İman edip salih amellerde bulunanlar, **ne mutlu** onlara. Varılacak yerin en güzeli onlarındır. Ra'd, 13/29

قَالَ رَبِّ اِنِّى وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّى وَاشْتَعَلَ الرَّاْسُ شَيْبًا وَلَمْ اَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا Demişti ki: "Rabbim, şüphesiz benim kemiklerim gevşedi ve baş, yaşlılık aleviyle tutuştu; ben Sana dua etmekle **mutsuz olmadım**." Meryem, 19/4

وَمَنْ يُطِعِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشَ اللّٰهَ وَيَتَّقْهِ فَاُولٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ Kim Allah'a ve Resulüne itaat ederse ve Allah'tan korkup O'ndan sakınırsa, işte **'kurtuluşa ve mutluluğa'** erenler bunlardır. Nur, 24/52

اِنَّ اَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِى شُغُلٍ فَاكِهُونَ Gerçekten bugün cennet halkı, 'sevinç ve **mutluluk** dolu' bir meşguliyet içindedirler. Yasin, 36/55

وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ وَذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ "Onları kötülüklerden koru. Sen o gün kimi kötülüklerden korursan, ona rahmet etmiş olursun. İşte **'kurtuluş ve mutluluk'** budur. Mü'min, 40/9

فَاَمَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِى رَحْمَتِهِ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ İnanıp salih amellerde bulunanlara gelince; Rableri onları rahmetine sokar. İşte 'büyük **mutluluk ve kurtuluş'** budur. Casiye, 45/30

فَاكِهِينَ بِمَا اٰتٰيهُمْ رَبُّهُمْ وَوَقٰيهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ Rablerinin verdikleriyle **'sevinçli ve mutludurlar'**. Rableri, kendilerini 'çılgınca yanan cehennemin' azabından korumuştur. Tur, 52/18

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعٰى نُورُهُمْ بَيْنَ اَيْدِيهِمْ وَبِاَيْمَانِهِمْ بُشْرٰيكُمُ الْيَوْمَ جَنَّاتٌ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ O gün, mü'min erkekler ile mü'min kadınları, nurları önlerinde ve sağlarında koşarken görürsün. "Bugün sizin müjdeniz, içinde ebedi olarak kalacağınız, altından ırmaklar akan cennetlerdir." İşte 'büyük **kurtuluş ve mutluluk'** budur. Hadid, 57/12

لَا يَسْتَوِى اَصْحَابُ النَّارِ وَاَصْحَابُ الْجَنَّةِ اَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ Cehennem halkı ile cennet halkı bir olmaz. Cennet halkı 'umduklarına kavuşup **mutluluk** içinde olanlardır.' Haşr, 59/20

MUTSUZLUK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يَوْمَ يَاْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ اِلَّا بِاِذْنِهِ فَمِنْهُمْ شَقِىٌّ وَسَعِيدٌ Kıyametin geleceği günde, O'nun izni olmaksızın, hiç kimse söz söyleyemez. Artık onlardan kimi 'bedbaht ve mutsuz', kimi de **mutlu ve bahtiyardır.** Hud, 11/105

فَاَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فَفِى النَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ **Mutsuz olanlar** ateştedirler, onlar için orada kahırla ve acıyla nefes alıp vermeler vardır. Hud, 11/106

سَيَذَّكَّرُ مَنْ يَخْشٰى Allah'tan İçi titreyerek korkan öğüt alıp düşünür.

وَيَتَجَنَّبُهَا الْاَشْقٰى **'Mutsuz-bedbaht'** olan ondan kaçınır. A'la, 87/10-11

MÜLK/TAŞINMAZ MAL/YÖNETİM/HÜKÜMRANLIK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

***Mülk:** Allah'ın yarattıklarının tümü. Hükümranlık, yönetim. Mülkün diğer anlamları da şunlardır. Zenginlik, ilim, sağlık, sıhhat, şan, şöhret, iktidar ve benzerleri.*

اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَص۪يرٍ Göklerin ve yerin **mülkünün** Allah'a ait olduğunu bilmez misin? Size de Allah'tan başka ne bir dost, ne de bir yardımcı vardır. Bakara, 2/107

...وَاللّٰهُ يُؤْت۪ي مُلْكَهُ مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَل۪يمٌ Allah, **mülkünü** dilediğine verir. Allah'ın rahmeti boldur, her şeyi bilir. Bakara, 2/247

قُلِ اللّٰهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ De ki: "Ey mülkün sahibi Allah'ım, **mülkü** *(Zenginlik, ilim, sağlık, sıhhat, şan, şöhret, iktidarı)* dilediğine verirsin ve dilediğinden çekip alırsın, dilediğini aziz kılar, dilediğini alçaltırsın; hayır Senin elindedir. Doğrusu Senin, her şeye güç yeter." Al-i İmran, 3/26

اَمْ لَهُمْ نَص۪يبٌ مِنَ الْمُلْكِ فَاِذًا لَا يُؤْتُونَ النَّاسَ نَق۪يرًا Yoksa o sahte ilahların **mülkten**/yönetimden bir nasipleri mi var? Eğer öyle olsa, insanlara bir çekirdek bile vermezler. Nisa, 4/53

...وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ Göklerde, yerde ve ikisi arasında ne varsa hepsinin **mülkiyeti** Allah'a aittir. O dilediğini yaratır ve Allah her şeye kadirdir. Maide, 5/17

وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَاِلَيْهِ الْمَص۪يرُ Göklerde, yerde ve ikisinin arasında ne varsa **mülkiyeti** Allah'a aittir. Sonunda dönüş de ancak O'nadır. Maide, 5/18

اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ Göklerin ve yerin **mülkünün** Allah'a ait olduğunu bilmiyor musun? O, kimi dilerse cezalandırır, kimi dilerse bağışlar. Allah, her şeye güç yetirendir. Maide, 5/40

وَهُوَ الَّذ۪ي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ فَيَكُونُ قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَهُوَ الْحَك۪يمُ الْخَب۪يرُ
Gökleri ve yeri gerçeğe dayalı olarak yaratan O'dur. Bir şeye "Ol" dediğinde oluverir/oluşum sürecine girer. Sözü gerçektir. Sur'a üflendiği gün **de mülk**/yönetim ve idare O'na aittir. O gizli ve açık her şeyi bilir, O hikmet sahibidir ve her şeyden haberdardır. En'âm, 6/73

قُلْ يَا اَيُّهَا النَّاسُ اِنّ۪ي رَسُولُ اللّٰهِ اِلَيْكُمْ جَم۪يعًا الَّذ۪ي لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ يُحْي۪ي وَيُم۪يتُ فَاٰمِنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْاُمِّيِّ الَّذ۪ي يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَكَلِمَاتِه۪ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ De ki: "Ey insanlar! Ben size gönderilmiş Allah'ın resulüyüm. Göklerin ve yerin **mülkü/**yönetim ve idaresi Allah'ındır. O'ndan başka İlah yoktur.O diriltir ve öldürür.O halde Allah'a ve ümmi resulüne iman edin. O da Allah'a ve O'nun sözlerine inanmaktadır. Ona iman edin ki hidayete ermiş olursunuz. A'raf, 7/158

اِنَّ اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يُحْي۪ي وَيُم۪يتُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَص۪يرٍ Göklerin ve yerin **mülkü** Allah'ındır. O, diriltir ve öldürür. Allah'tan başka sizin için ne bir dost, ne de bir yardımcı vardır. Tövbe, 9/116

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذ۪ي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَر۪يكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذُّلِّ وَكَبِّرْهُ تَكْب۪يرًا Şöyle de: "Hamt, o Allah'a özgüdür ki, çocuk edinmemiştir; **mülk** ve yönetiminde ortağı yoktur; acizlik yüzünden dost edinmemiştir. Ve tekbir getirerek O'nun şanını yücelt! İsra, 17/111

اَلْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ لِلّٰهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ف۪ي جَنَّاتِ النَّع۪يمِ O gün **mülk** ve yönetim Allah'ındır. Aralarında O, hüküm verecektir. İman edip hayırlı işler yapanlar, naim cennetlerde olacaklardır. Hac, 22/56

وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاِلَى اللّٰهِ الْمَص۪يرُ Göklerin ve yerin **mülkü Allah'ındır**. Dönüş Allah'adır. Nur, 24/42

اَلَّذ۪ي لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَر۪يكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَّرَهُ تَقْد۪يرًا Göklerin ve yerin **mülkü/ yönetimi** O'nundur; çocuk edinmemiştir, ve mülkünde hiçbir ortağı da yoktur. Her şeyi yaratmış ve yarattığına ölçü, biçim ve düzen vermiştir. Furkan, 25/2

اَلْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمٰنِ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى الْكَافِر۪ينَ عَس۪يرًا O kıyamet gününde gerçek **mülk** ve yönetim Rahman'ındır. Ve o, kâfirler/inkâr edenler için çok zorlu bir gündür. Furkan, 25/26

اَمْ لَهُمْ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَلْيَرْتَقُوا فِي الْاَسْبَابِ Yoksa göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların **mülkü** onların mı? Öyle ise bütün imkânlarını kullanarak göğe yükselsinler de görelim! Sad, 38/10

قُلْ لِلّٰهِ الشَّفَاعَةُ جَم۪يعًا لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ ثُمَّ اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ De ki: "Şefaatin tamamı Allah'a aittir. Göklerin ve yerin **mülkiyeti** de O'nundur. Sonunda da O'na götürülecek ve O'na hesap vereceksiniz." Zümer, 39/44

يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ لَا يَخْفٰى عَلَى اللّٰهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلّٰهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ O buluşma günü kabirlerden çıkarlar. Onlardan hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz. "Bugün **mülk** ve hâkimiyet kimin? Mutlak galip, tek hâkim olan Allah'ındır." Mümin, 40/16

لِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ يَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ اِنَاثًا وَيَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ الذُّكُورَ Göklerin ve yerin **mülkü/yönetimi** Allah'ındır. Dilediğini yaratır. Dilediğine kız dilediğine erkek evlatlar armağan eder. Şura, 42/49

وَتَبَارَكَ الَّذ۪ى لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ Göklerin, yerin ve bunlar arasındakilerin **mülkü/** yönetimi kendine ait olan o Allah'ın şanı yücedir. Kıyamet saatine ilişkin bilgi O'nun katındadır. Siz de O'na döndürüleceksiniz. Zuhruf, 43/85

وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَخْسَرُ الْمُبْطِلُونَ Göklerin ve yerlerin **mülkü**/yönetim ve idaresi Allah'ındır. Kıyametin kopunca, gerçeği kabul etmeyip boş şeylere kapılanlar, ziyan ederler. Casiye, 45/27

وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَح۪يمًا Göklerin ve yerin **mülkü/**hükümranlığı Allah'ındır. O dilediğini bağışlar, dilediğine azab eder. Allah bağışlayandır, esirgeyendir. Feth, 48/14

لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يُحْي۪ى وَيُم۪يتُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ Göklerin ve yerin **mülkü/hükümranlığı** O'nundur. Diriltir ve öldürür ve O, evveldir-sonradır ve zahirdir-batındır/açıktı-gizlidir ve O, her şeye güç yetirendir. Hadid, 57/2

يُسَبِّحُ لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ı tesbih eder. **Mülk yalnızca** O'nundur, hamd O'nadır. O'nun her şeye gücü yeter. Tegabün, 64/1

تَبَارَكَ الَّذ۪ى بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ **Mülk** ve yönetimi elinde tutan o Allah ne yücedir! O, her şeye Kadir'dir. Mülk, 67/1

MÜMİNLER/GERÇEK İNANANLAR

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

a) Gerçek müminler kimlerdir:

اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذ۪ينَ اِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَاِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ اٰيَاتُهُ زَادَتْهُمْ ا۪يمَانًا وَعَلٰى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢﴾ **Gerçek müminler** o kimselerdir ki, Allah anıldığı zaman kalpleri ürperir; karşılarında ayetleri okununca bu onların imanını artırır ve onlar, Rablerine güvenip dayanırlar.

اَلَّذ۪ينَ يُق۪يمُونَ الصَّلٰوةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣﴾ Onlar namazı dosdoğru kılan, kendilerine rızık olarak verdiğimiz şeylerden Allah yolunda harcayan kimselerdir.

اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَر۪يمٌ ﴿٤﴾ İşte onlar gerçekten müminlerdir. Onlara, Rableri katında yüksek mertebeler, bağışlanma ve cömertçe verilmiş rızık vardır. Enfal, 8/2-3-4

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُق۪يمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَيُط۪يعُونَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ اُولٰٓئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ عَز۪يزٌ حَك۪يمٌ **Mümin** erkekler ve mümin kadınlar birbirlerinin dostlarıdır. İyiliği emreder, kötülükten alıkoyarlar. Namazı dosdoğru kılar, zekâtl verirler. Allah'a ve Resulüne itaat ederler. İşte bunlara Allah merhamet edecektir. Şüphesiz Allah mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir. Tövbe, 9/71

اِنَّ اللّٰهَ اشْتَرٰى مِنَ الْمُؤْمِن۪ينَ اَنْفُسَهُمْ وَاَمْوَالَهُمْ بِاَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ ف۪ى سَب۪يلِ اللّٰهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِى التَّوْرٰيةِ وَالْاِنْج۪يلِ وَالْقُرْاٰنِ وَمَنْ اَوْفٰى بِعَهْدِه۪ مِنَ اللّٰهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذ۪ى بَايَعْتُمْ بِه۪ وَذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظ۪يمُ ﴿١١١﴾ Allah, **müminlerden** canlarını ve mallarını, vereceği cennet karşılığında satın almıştır. Onlar Allah yolunda savaşırlar, öldürürler ve ölürler. Allah, bunu Tevrat'ta, İncil' de ve Kur'an'da kesin olarak vadetmiştir. Kimdir sözünü Allah'tan daha iyi yerine getiren? O hâlde, yapmış olduğunuz bu alışverişten dolayı sevinin. İşte bu büyük başarıdır

اَلتَّٓائِبُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّٓائِحُونَ الرَّاكِعُونَ السَّاجِدُونَ الْاٰمِرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللّٰهِ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِن۪ينَ ﴿١١٢﴾ Bunlar, tövbe edenler, ibadet edenler, hamt edenler, oruç tutanlar, rükû' ve secde edenler, iyiliği emredip kötülükten alıkoyanlar ve Allah'ın sınırları hakkıyla koruyanlardır. Müminleri müjdele. Tevbe, 9/111-112

اَفَمَنْ يَعْلَمُ اَنَّمَا اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ اَعْمٰى اِنَّمَا يَتَذَكَّرُ اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿١٩﴾ Rabbin tarafından sana indirilen mesajın gerçek olduğunu bilen kimse hiç kör ile bir olur mu? Ancak sağduyu sahipleri öğüt alırlar.

اَلَّذ۪ينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللّٰهِ وَلَا يَنْقُضُونَ الْم۪يثَاقَ ﴿٢٠﴾ Onlar Allah'a verdikleri sözü tutarlar, anlaşmalarını bozmazlar.

وَالَّذ۪ينَ يَصِلُونَ مَا اَمَرَ اللّٰهُ بِه۪ اَنْ يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُٓوءَ الْحِسَابِ ﴿٢١﴾ Yine onlar, Allah'ın sürdürülmesini emret- tiği ilişkileri sürdürürler. Rablerinden korkarlar ve kötü hesaplaşmadan ürkerler.

وَالَّذ۪ينَ صَبَرُوا ابْتِغَٓاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرَؤُ۫نَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٢﴾ Yine onlar, Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak amacı ile sabrederler, namazı kılarlar, kendilerine verdiğimiz rızıktan gizlice ve açıkça hayır yolunda harcarlar, kötülüğü iyilikle savarlar. İşte geçici dünyanın ardından gelecek olan mutlu akıbet onları bekliyor. Ra'd, 13/19…22

قُلْ لِعِبَادِىَ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا يُق۪يمُوا الصَّلٰوةَ وَيُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِنْ قَبْلِ اَنْ يَأْتِىَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ ف۪يهِ وَلَا خِلَالٌ **İnanan kullarıma** söyle, namazı dosdoğru kılsınlar, hiçbir alışveriş ve dostluğun bulunmadığı bir gün gelmeden önce kendilerine rızık olarak verdiğimiz şeylerden Allah yolunda gizlice ve açıktan harcasınlar. İbrahim, 14/31

اَلَّذِينَ اِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِى الْاَرْضِ اَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتَوُا الزَّكٰوةَ وَاَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَلِلّٰهِ عَاقِبَةُ الْاُمُورِ **Onlar öyle** kimselerdir ki, şâyet kendilerine yeryüzünde imkân ve iktidar versek, namazı dosdoğru kılar, zekâtı verir, iyiliği emreder ve kötülüğü yasaklarlar. Bütün işlerin sonucu Allah'a aittir. Hac, 22/41

قَدْ اَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ اَلَّذِينَ هُمْ فِى صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴿٢﴾ وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكٰوةِ فَاعِلُونَ ﴿٤﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٥﴾ **Müminler,** gerçekten kurtuluşa ermişlerdir. Onlar namazlarında tam bir saygı ve huşu içindedirler. Boş ve yararsız şeylerle ilgilenmezler. Zekâtı aksatmaz ve tam olarak verirler. Ve iffetlerini korurlar. Mü'minun, 23/1…5

اِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ هُمْ بِاٰيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٨﴾ وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾ وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا اٰتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ اَنَّهُمْ اِلٰى رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ ﴿٦٠﴾ اُولٰئِكَ يُسَارِعُونَ فِى الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ ﴿٦١﴾ **Onlar ki,** Rablerine saygıdan titrerler. Rablerinin ayetlerine iman ederler. Rablerine ortak koşmazlar. Rab'lerine dönüp hesaba çekileceklerini bildikleri için yaptıkları hayırları kalpleri titreyerek yapanlar. İşte onlar, iyiliklere koşuşurlar, iyilik için yarışırlar. Mü'minun, 23/57…61

رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَاِقَامِ الصَّلٰوةِ وَاِيتَاءِ الزَّكٰوةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْاَبْصَارُ ﴿٣٧﴾ ٨ Allah'ın saygıyla yüksek tutulmasına ve içlerinde isminin anılmasına izin verdiği evlerde sabah-akşam O'na tesbih ederler.

لِيَجْزِيَهُمُ اللّٰهُ اَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَاللّٰهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٨﴾ Öyle adamlar ki, ne ticaret, ne alım-satım onları Allah'ı anmaktan, zekâtı vermekten alıkoymaz. Onlar kalplerin hoplayacağı ve gözlerin donakalacağı bir günün dehşetinden korkarlar. Nur, 24/37-38

اِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ اِذَا دُعُوا اِلَى اللّٰهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ اَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا وَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ Aralarında hüküm vermesi için Allah'a ve Resulüne davet edildiklerinde, **müminlerin** sözü ancak "İşittik ve itaat ettik" demeleridir. İşte asıl bunlar kurtuluşa erenlerdir. Nur, 24/51

اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ وَاِذَا كَانُوا مَعَهُ عَلٰى اَمْرٍ جَامِعٍ لَمْ يَذْهَبُوا حَتّٰى يَسْتَاْذِنُوهُ اِنَّ الَّذِينَ يَسْتَاْذِنُونَكَ اُولٰئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ فَاِذَا اسْتَاْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَاْنِهِمْ فَاْذَنْ لِمَنْ شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمُ اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ **Müminler** ancak Allah'a ve Resul'üne iman edenler ve peygamberle birlikte bir işe karar vermek için toplandıklarında ondan izin isteyip alıncaya kadar gitmeyenlerdir. Nur, 24/62

وَعِبَادُ الرَّحْمٰنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْاَرْضِ هَوْنًا وَاِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا **Rahman'ın kulları**, yeryüzünde tevazu ile yürürler ve kendini bilmez kimseler onlara laf attığında "Selam!" derler geçerler. Furkan, 25/63

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِى حَرَّمَ اللّٰهُ اِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ يَلْقَ اَثَامًا **Onlar,** Allah ile beraber başka bir ilâha kulluk etmeyen, haksız yere, Allah'ın haram kıldığı cana kıymayan ve zina etmeyen kimselerdir. Kim bunları yaparsa ağır azaba uğrar. Furkan, 25/68

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَاِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا **Onlar,** yalana şahitlik etmeyen, faydasız boş bir şeyle karşılaştıkları zaman, vakar ve hoşgörü ile geçip gidenlerdir. Furkan, 25/72

اُولٰئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً وَسَلَامًا **Onlar ki:** "Rabbimiz, eşlerimiz ve çocuklarımız hususunda gözümüzü aydın kıl, bizi Allah'a karşı gelmekten sakınanlara önder yap." Derler. Furkan, 25/75

هُدًى وَبُشْرٰى لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾ اَلَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٣﴾ Kur'an, namazı dosdoğru kılan, zekâtı veren ve ahirete de kesin olarak inanan **müminler** için bir hidayet rehberi ve müjdedir. Neml, 27/2-3

تَتَجَافٰى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ **Onlar,** korkarak ve ümit ederek Rablerine ibadet etmek için yataklarından kalkarlar. Kendilerine rızık olarak verdiklerimizden de Allah için harcarlar. Secde, 32/16

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ اِذَا قَضَى اللّٰهُ وَرَسُولُهُ اَمْرًا اَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ اَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا Allah ve Resulü, bir işte hüküm verdiği zaman, artık **inanmış** bir erkek ve kadına, o işi kendi isteklerine göre seçme hakkı yoktur. Kim Allah'a ve Resulüne karşı gelirse, apaçık bir sapıklığa düşmüş olur. Ahzab, 33/36

وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْاِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ وَاِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ ﴿٣٧﴾ وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاَمْرُهُمْ شُورٰى بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ اِذَا اَصَابَهُمُ الْبَغْىُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ ﴿٣٩﴾ وَجَزٰٓؤُا سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا فَمَنْ عَفَا وَاَصْلَحَ فَاَجْرُهُ عَلَى اللّٰهِ اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾ **Onlar** büyük günahlardan ve çirkin işlerden kaçınırlar, kızdıkları zaman da affederler. Yine onlar, Rablerinin davetine uyarak namazı kılarlar, onların işleri, aralarında danışma iledir, kendilerine verdiğimiz rızıktan da harcarlar. Bir zulüm ve saldırıya uğradıkları zaman, yardımlaşarak kendilerini savunurlar. Bir kötülüğün cezası yine onun gibi bir kötülüktür, ama kim affeder, bağışlarsa onun ödülü Allah'a aittir. Şüphesiz ki Allah, zalimleri sevmez. Şura, 42/37-38-39-40

اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ اُولٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ **Gerçek müminler** ancak Allah'a ve Resulüne iman eden, ondan sonra asla şüpheye düşmeyen, Allah yolunda mallarıyla canlarıyla savaşanlardır. İşte sözlerinde doğru olanlar onlardır. Hucurat, 49/15

اَلَّذِينَ هُمْ عَلٰى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ﴿٢٣﴾ وَالَّذِينَ فِى اَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَعْلُومٌ ﴿٢٤﴾ لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿٢٥﴾ وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿٢٦﴾ وَالَّذِينَ هُمْ مِنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿٢٧﴾ اِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَاْمُونٍ ﴿٢٨﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٢٩﴾ **Onlar ki** namazlarını sürekli kılarlar. Onlar mallarında, belirli bir hak ayırırlar. Muhtaç durumda olana, maldan yoksun bulunanlar için. Hesap ve ceza

gününü doğrulayıp inanırlar. Rablerinin azabından korkanlar. Çünkü Rablerinin azabına karşı emin olunamaz; Bunlar, cinsiyet organlarını titizlikle korurlar. Meraiç, 70/23…29

MÜNAFIKLAR/İKİYÜZLÜLER

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

a) Münafıklar kimlerdir:

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَبِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنٖينَ ﴿٨﴾ İnsanlardan, inanmadıkları hâlde, **“Allah’a ve ahiret gününe inandık”** diyenler de vardır.

يُخَادِعُونَ اللّٰهَ وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ اِلَّا اَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾ Bunlar Allah’ı ve müminleri aldatmaya çalışırlar. Oysa sadece kendilerini aldatırlar da farkında değillerdir.

فٖي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللّٰهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلٖيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿١٠﴾ Kalplerinde **münafıklıktan** kaynaklanan bir hastalık vardır. Allah da onların hastalıklarını artırmıştır. Söyledikleri yalana karşılık da onlara elem dolu bir azap vardır. Bakara, 2/8-9-10

وَاِذَا لَقُوا الَّذٖينَ اٰمَنُوا قَالُوا اٰمَنَّا وَاِذَا خَلَوْا اِلٰى شَيَاطٖينِهِمْ قَالُوا اِنَّا مَعَكُمْ اِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِؤُنَ Onlar müminler ile karşılaştıkları zaman “inandık” derler. Fakat şeytanları, elebaşları ile başbaşa kaldıkları zaman **“Biz sizin yanınızdayız, onlarla sadece alay ediyoruz.”** derler. Bakara, 2/14

اُولٰئِكَ الَّذٖينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدٰى فَمَا رَبِحَتْ تِجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدٖينَ İşte bunlar, **hidayete karşılık sapıklığı satın almışlar** ama bu alışverişleri bir yarar sağlamamış ve doğru yolu da bulamamışlardır. Bakara, 2/16

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِى اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا اَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللّٰهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فٖى ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٧﴾ Bunların durumu, bir ateş yakmak isteyen kimsenin durumuna benzer. Ateş, çevresindekileri aydınlatınca Allah, nurlarını gideriverip kendilerini karanlıklar içinde bırakır. Artık bunlar görmezler. صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿١٨﴾ **Onlar, sağırdırlar, dilsizdirler, kördürler.** Artık geriye dönüşleri yoktur. Bakara, 2/17-18

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِى الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَيُشْهِدُ اللّٰهَ عَلٰى مَا فٖى قَلْبِهٖ وَهُوَ اَلَدُّ الْخِصَامِ ﴿٢٠٤﴾ İnsanlardan öylesi de vardır ki, dünya hayatına ilişkin sözleri senin hoşuna gider. Bir de kalbindekine Sözünün özüne uyduğuna Allah’ı şahit tutar. Oysaki o, düşmanlıkta en amansız olandır. وَاِذَا تَوَلّٰى سَعٰى فِى الْاَرْضِ لِيُفْسِدَ فٖيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الْفَسَادَ ﴿٢٠٥﴾ İş başına geçince yeryüzünde kargaşa ve bozgunculuk çıkarmaya, ekini ve nesli mahvetmeye çalışır. Oysa Allah kargaşa ve bozgunculuk çıkarmayı kesinlikle sevmez. وَاِذَا قٖيلَ لَهُ اتَّقِ اللّٰهَ اَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْاِثْمِ فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُ وَلَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿٢٠٦﴾ Ona **“Allah’tan kork” denildiği zaman, gururu onu daha da günaha sürükler.** Artık böylesinin hakkından cehennem gelir. O ne kötü yataktır! Bakara, 2/204-205-206

وَاِذَا قٖيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا اِلٰى مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ وَاِلَى الرَّسُولِ رَاَيْتَ الْمُنَافِقٖينَ يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا Onlara 'Allah'ın indirdiğine ve Peygamber'e geliniz' dendiğinde o **münafıkların** senden büsbütün uzaklaştıklarını görürsün. Nisa, 4/61

اُولٰئِكَ الَّذٖينَ يَعْلَمُ اللّٰهُ مَا فٖى قُلُوبِهِمْ فَاَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فٖى اَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَلٖيغًا Onlar, Allah’ın kalplerindekini bildiği kimselerdir. Öyleyse onlara aldırma. Onlara öğüt ver ve onlara, etkili ve güzel söz söyle. Nisa, 4/63

اِنَّ الَّذٖينَ اٰمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ اٰمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ ازْدَادُوا كُفْرًا لَمْ يَكُنِ اللّٰهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ سَبٖيلًا İman edip sonra inkâr eden, sonra inanıp tekrar inkâr eden, sonra da inkârlarında ileri gidenler var ya; Allah, onları bağışlayacak da değildir, doğru yola iletecek de değildir. بَشِّرِ الْمُنَافِقٖينَ بِاَنَّ لَهُمْ عَذَابًا اَلٖيمًا **Münafıkları,** kendilerine elem verici bir azâb ile müjdele. Nisa, 4/137-138

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِى الْكِتَابِ اَنْ اِذَا سَمِعْتُمْ اٰيَاتِ اللّٰهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَاُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا مَعَهُمْ حَتّٰى يَخُوضُوا فٖى حَدٖيثٍ غَيْرِهٖ اِنَّكُمْ اِذًا مِثْلُهُمْ اِنَّ اللّٰهَ جَامِعُ الْمُنَافِقٖينَ وَالْكَافِرٖينَ فٖى جَهَنَّمَ جَمٖيعًا Oysa Allah size "Allah'ın âyetlerinin inkâr edildiğini ve onlarla alay edildiğini işittiğiniz zaman, başka bir söze geçmedikleri müddetçe, onlarla oturmayın, aksi halde siz de onlar gibi sayılırsınız" diye hüküm indirmiştir. Şüphesiz Allah, **münafıkların** ve kâfirlerin hepsini cehennemde toplayacaktır. Nisâ, 4/140

اِنَّ الْمُنَافِقٖينَ يُخَادِعُونَ اللّٰهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَاِذَا قَامُوا اِلَى الصَّلٰوةِ قَامُوا كُسَالٰى يُرَاؤُنَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللّٰهَ اِلَّا قَلٖيلًا **Münafıklar**, Allah'ı aldatmaya çalışırlar. Allah da onların bu çabalarını başlarına geçirir. Onlar, namaza kalktıkları zaman tembel tembel kalkarlar, insanlara gösteriş yaparlar ve Allah'ı pek az anarlar. Nisâ, 4/142

اِنَّ الْمُنَافِقٖينَ فِى الدَّرْكِ الْاَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصٖيرًا Şüphesiz ki **münafıklar**, cehennem ateşinin en aşağı tabakasındadırlar. Onlara hiçbir yardımcı da bulamazsın. Nisâ, 4/145

وَتَرٰى كَثٖيرًا مِنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِى الْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاَكْلِهِمُ السُّحْتَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ Onlardan çoğunun günahta, düşmanlıkta ve haram yemede birbirleriyle yarıştıklarını görürsün. **Yaptıkları şey ne kötüdür!** Maide, 5/62

وَيَحْلِفُونَ بِاللّٰهِ اِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ وَمَا هُمْ مِنْكُمْ وَلٰكِنَّهُمْ قَوْمٌ يَفْرَقُونَ Kesinlikle sizden olduklarına dair Allah’a yemin ederler. Oysa onlar sizden değillerdir. **Fakat onlar korkudan ödleri patlayan bir topluluktur.** Tövbe, 9/56

اَلْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَاْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ اَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللّٰهَ فَنَسِيَهُمْ اِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ Erkek ve kadın tüm **münafıklar** hepsi aynıdır. Kötülüğü emrederler, iyiliği yasaklarlar, elleri sıkıdır, onlar Allah'ı unuttu, Allah da onları unuttu. Münafıklar yoldan çıkmışların ta kendileridirler. Tövbe, 9/67

وَعَدَ اللّٰهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ وَلَعَنَهُمُ اللّٰهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُقِيمٌ Allah erkek **münafıklara**, kadın **münafıklara** ve kâfirlere, içinde ebedî kalmak üzere cehennem ateşini vadetti. O, onlara yeter. Allah onlara lanet etmiştir. Onlar için sürekli bir azap vardır. Tövbe, 9/68

وَيَقُولُونَ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَبِالرَّسُولِ وَاَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلّٰى فَرِيقٌ مِنْهُمْ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ وَمَا اُولٰئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ **Münafıklar,** “Allah’a ve peygambere inandık ve itaat ettik” derler. Sonra da onların bir kısmı bunun ardından yüz çevirirler. Hâlbuki onlar inanmış değillerdir. Nur, 24/47

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ اِلَيْكَ حَتّٰى اِذَا خَرَجُوا مِنْ عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ اُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ اٰنِفًا اُولٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا اَهْوَاءَهُمْ Onlardan kimi de gelip seni dinler**.** Senin yanından çıkınca, bilgili kimselere “Az önce ne demişti?” diye sorarlar. **İşte bunlar,** Allah'ın kalplerini mühürlediği kendi heveslerine uyan kimselerdir. Muhammed, 47/16

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللّٰهُ سَنُطِيعُكُمْ فِى بَعْضِ الْاَمْرِ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ اِسْرَارَهُمْ Bu, **münafıkların,** Allah’ın indirdiğini beğenmeyen kimselere, “Bazı işlerde size itaat edeceğiz” demelerindendir. Allah, onların gizlice konuşmalarını bilir. فَكَيْفَ اِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلٰئِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَاَدْبَارَهُمْ Melekler, onların yüzlerine ve sırtlarına vurarak canlarını alırken hâlleri nasıl olacak? Muhammed, 47/26-27

يَا اَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَاْوٰيهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ Ey Peygamber! Kafirlere ve **münafıklar**a karşı savaş, onlara karşı sert davran. Onların varacağı yer cehennemdir. Ne kötü varılacak yerdir orası! Tahrim, 66/9

كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ اِذْ قَالَ لِلْاِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ اِنّ۪ى بَر۪ٓيءٌ مِنْكَ اِنّ۪ٓى اَخَافُ اللّٰهَ رَبَّ الْعَالَم۪ينَ **Münafıkların** durumu ise tıpkı şeytanın durumu gibidir.Çünkü şeytan insana, "İnkar et" der; inkar edince de, "Şüphesiz ben senden uzağım. Çünkü ben âlemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım" der. Haşr, 59/16

اِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ اِنَّكَ لَرَسُولُ اللّٰهِ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ اِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللّٰهُ يَشْهَدُ اِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ ﴿١﴾ **Münafıklar** sana geldiklerinde: Şahitlik ederiz ki sen Allah'ın Resülüsün, derler. Allah da bilir ki sen elbette, O'nun Resulüsün. Allah, münafıkların kesinlikle yalancı olduklarını bilmektedir.

اِتَّخَذُوا اَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ اِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢﴾ **Yeminlerini kalkan yaptılar da** insanları Allah’ın yolundan çevirdiler. Gerçekten onların yaptıkları şey ne kötüdür!

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ اٰمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلٰى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٣﴾Bu, onların önce iman edip sonra inkâr etmeleri, bu yüzden de kalplerine mühür vurulması sebebiyledir. Artık onlar anlamazlar.

وَاِذَا رَاَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ اَجْسَامُهُمْ وَاِنْ يَقُولُوا تَسْمَعْ لِقَوْلِهِمْ كَاَنَّهُمْ خُشُبٌ مُسَنَّدَةٌ يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْ قَاتَلَهُمُ اللّٰهُ اَنّٰى يُؤْفَكُونَ ﴿٤﴾
Onları gördüğün zaman kalıpları hoşuna gider, konuşurlarsa onların sözlerini dinlediğin zaman sanki elbise giydirilmiş kütük gibidirler. Her gürültüyü kendi aleyhlerine sanırlar. Onlar düşmandır; onlardan sakın. Allah onları kahretsin! Nasıl da Hak'tan döndürülüyorlar?

وَاِذَا ق۪يلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللّٰهِ لَوَّوْا رُؤُسَهُمْ وَرَاَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ﴿٥﴾ **O münafıklara,** “Gelin, Allah’ın Resulü sizin için bağışlama dilesin” denildiği zaman başlarını çevirirler ve sen onların büyüklük taslayarak uzaklaştıklarını görürsün.

سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ اَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ اَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللّٰهُ لَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٦﴾ Onlara bağışlama dilesen de, dilemesen de onlar için birdir. Allah, onları asla bağışlamayacaktır. Çünkü Allah, yoldan çıkmış topluluğu doğru yola iletmez. Münafikun, 63/1-2-3-4-5-6

NAFAKA

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اِنْ طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ تَمَسُّوهُنَّ اَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً وَمَتِّعُوهُنَّ عَلَى الْمُوسِعِ قَدَرُهُ وَعَلَى الْمُقْتِرِ قَدَرُهُ مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ
Kendilerine el sürmediğiniz, mehirlerini/nikâh bedellerini tespit etmediğiniz kadınları boşamanızda sizin için bir sakınca yoktur. Ancak böyle bir durumda bile onların **ihtiyaçlarını karşılayın**. İmkânları iyi olan kendi gücüne, dar olan da yine kendi gücüne göre adil şekilde bir kadının ihtiyaçlarını karşılasınlar. Bu, güzel düşünüp güzel davrananlar üzerine bir borçtur. Bakara, 2/236

وَاِنْ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ اَنْ تَمَسُّوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ اِلَّا اَنْ يَعْفُونَ اَوْ يَعْفُوَا الَّذِى بِيَدِهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ وَاَنْ تَعْفُوا اَقْرَبُ لِلتَّقْوٰى وَلَا تَنْسَوُا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ اِنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَص۪يرٌ Eğer kadınların mehirlerini/nikâh bedellerini verir de onları el sürmeden boşarsanız, kendilerinin ya da nikâhlarını akdetmeye yetkili erkeğin bağışlaması durumu dışında belirlediğiniz **mehrin yarısını ödemeniz gerekir.** Bağışlamanız/mehrin tamamını bırakmanız Allah’tan korkup sakınanlara yakışır. Birbirinize karşı erdemli davranmayı unutmayın. Hiç şüphesiz ne yaparsanız Allah onu görür. Bakara, 2/237

وَلِلْمُطَلَّقَاتِ مَتَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ Boşanmış kadınlar için **örfe uygun bir geçim imkânı/nafaka sağlanması** Allah'tan korkanlar üzerine bir borçtur. Bakara, 2/241

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ اَنْ تَمَسُّوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُّونَهَا فَمَتِّعُوهُنَّ وَسَرِّحُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا Ey iman edenler! Mümin kadınları nikahlayıp onlara dokunmadan boşarsanız, bir iddet süresince bekletme hakkınız yoktur. O **halde hemen ihtiyaçlarını karşılayın** ve en güzel şekilde bırakın. Ahzab, 33/49

اَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وُجْدِكُمْ وَلَا تُضَارُّوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا عَلَيْهِنَّ وَاِنْ كُنَّ اُولَاتِ حَمْلٍ فَاَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتّٰى يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَاِنْ اَرْضَعْنَ لَكُمْ فَاٰتُوهُنَّ اُجُورَهُنَّ وَأْتَمِرُوا بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ وَاِنْ تَعَاسَرْتُمْ فَسَتُرْضِعُ لَهُ اُخْرٰى Boşadığınız kadınları gücünüz ölçüsünde oturduğunuz yerin bir bölümünde oturtun, onları gitmeye zorlayıp zarar vermeye kalkışmayın. Eğer hamile iseler, doğum yapıncaya kadar **nafakalarını** verin. Sizin için çocuğu emzirirlerse onlara ücretini verin, aranızda uygun bir şekilde anlaşın. Eğer güçlüğe uğrarsanız çocuğu, başka bir kadın emzirecektir. Talâk, 65/6

لِيُنْفِقْ ذُو سَعَةٍ مِنْ سَعَتِهِ وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا اٰتٰيهُ اللّٰهُ لَا يُكَلِّفُ اللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا مَا اٰتٰيهَا سَيَجْعَلُ اللّٰهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا İmkânı geniş olan, **nafakayı** imkânlarına göre versin. Rızkı daralmış bulunan da nafakayı, Allah'ın kendisine verdiğin- den versin. Allah hiç kimseye gücünün yettiğinden başkasını yüklemez. Allah daima bir güçlükten sonra bir kolaylık yaratır. Talâk, 65/7

NAMAZ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

a)Namaz kılmak:

اِنَّ الصَّلٰوةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا... **Namaz,** müminlere belirli vakitlere bağlı olarak **farz kılınmıştır.** Nisa, 4/103

وَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ **Namazı kılın,** zekâtı verin. Rükû edenlerle birlikte siz de rükû edin. Bakara, 2/43

وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلٰوةِ وَاِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ اِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ Sabır ile ve namaz ile Allah'tan yardım dileyin. **Şüphesiz namaz**, Allah'a derinden saygı duyanlardan başkasına ağır gelir. Bakara, 2/45

وَاِذْ اَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِى اِسْرَائِلَ لَا تَعْبُدُونَ اِلَّا اللّٰهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَذِى الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ اِلَّا قَلِيلًا مِنْكُمْ وَاَنْتُمْ مُعْرِضُونَ Biz İsrail oğullarından, "Allah'tan başkasına ibadet etmeyeceksiniz, anne babaya, yakınlara, yetimlere, yoksullara iyilik edeceksiniz, herkese güzel sözler söyleyeceksiniz, **namaz** kılacaksınız, zekât vereceksiniz" diye söz almıştık. Sonra pek azınız hariç, yüz çevirerek sözünüzden döndünüz. Bakara, 2/83

فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَاِنَّ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ اَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ...Nerede olsanız **namaz kılarken** yüzünüzü Mescid-i Haram yönüne döndürün**.** Kendilerine kitap verilenler, bunun Rablerinden bir gerçek olduğunu çok iyi bilirler. Allah onların yaptıklarından habersiz değildir. Bakara, 2/144

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلٰوةِ اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصَّابِرِينَ Ey iman edenler! Sabrederek ve **namaz** kılarak Allah' tan yardım dileyin. Şüphe yok ki Allah sabredenlerle beraberdir. Bakara, 2/153

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلٰوةِ الْوُسْطٰى وَقُومُوا لِلّٰهِ قَانِتِينَ Namazlara ve orta namaza devam edin. **Gönülden bağlı ve saygı ile Allâh'ın huzûruna durun.** Bakara, 2/238

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلٰوةَ وَاَنْتُمْ سُكَارٰى حَتّٰى تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا اِلَّا عَابِرِى سَبِيلٍ حَتّٰى تَغْتَسِلُوا وَاِنْ كُنْتُمْ مَرْضٰى اَوْ عَلٰى سَفَرٍ اَوْ جَاءَ اَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ اَوْ لٰمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَاَيْدِيكُمْ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا Ey iman edenler! Sarhoş iken **namaz kılmaya** kalkışmayın, ne dediğinizi bilinceye kadar bekleyin. Bir de -yolcu olmanız dışında- cünüp iken/ cinsel ilişkiden sonra yıkanıncaya kadar **namaza yaklaşmayın**. Eğer hasta veya yolculukta iseniz yahut herhangi biriniz tuvalet ihtiyacını gidermişse veya kadınlara yaklaşmışsanız ve bu durumlarda su bulamamışsanız temiz bir toprağa teyemmüm edin, ellerinizi toprağa bulayıp yüzlerinize ve ellerinize sürün. Şüphesiz ki Allah, çok affedici, çok bağışlayıcıdır. Nisa, 4/43

اِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللّٰهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَاِذَا قَامُوا اِلَى الصَّلٰوةِ قَامُوا كُسَالٰى يُرَاؤُنَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللّٰهَ اِلَّا قَلِيلًا Münafıklar, Allah'ı aldatmaya çalışırlar. Allah da onların bu çabalarını başlarına geçirir. Onlar, namaza kalktıkları zaman tembel tembel kalkarlar, insanlara gösteriş yaparlar ve Allah'ı pek az anarlar. Nisâ, 4/142

لٰكِنِ الرَّاسِخُونَ فِى الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُقِيمِينَ الصَّلٰوةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ اُولٰئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ اَجْرًا عَظِيمًا Fakat onlardan ilimde derinleşmiş olanlar ve mü'minler, sana indirilene ve senden önce indirilene iman ederler. O **namazı kılanlar,** zekâtı verenler, Allah'a ve ahiret gününe inananlar var ya, işte onlara büyük bir mükâfat vereceğiz. Nisa, 4/162

اِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللّٰهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ Sizin dostunuz ancak Allah'tır, Resulüdür ve Allah'ın emirlerine boyun eğerek **namazı kılan,** zekâtı veren müminlerdir. Maide, 5/55

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ اَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِى الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَعَنِ الصَّلٰوةِ فَهَلْ اَنْتُمْ مُنْتَهُونَ Gerçekten şeytan, içki ve kumarla aranıza düşmanlık ve kin düşürmek, sizi, **Allah'ı anmaktan ve namazdan alı koymak ister.** Artık vazgeçtiniz, değil mi? Maide, 5/91

وَهٰذَا كِتَابٌ اَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُصَدِّقُ الَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنْذِرَ اُمَّ الْقُرٰى وَمَنْ حَوْلَهَا وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَهُمْ عَلٰى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ İşte bu Kur'an, önündekileri doğrulayıcı ve şehirler anası Mekke ile çevresinde kilerini uyarıp korkutman için indirdiğimiz kutlu Kitaptır. Ahirete iman edenler buna inanırlar. Onlar **namazlarını** özenle koruyanlardır. En'âm, 6/92

قُلْ اِنَّ صَلَاتِى وَنُسُكِى وَمَحْيَاىَ وَمَمَاتِى لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ De ki: "Şüphesiz benim **namazım,** ibadetlerim, diriliğim ve ölümüm âlemlerin Rabbi olan Allah içindir." En'âm, 6/162

قُلْ اَمَرَ رَبِّى بِالْقِسْطِ وَاَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ كَمَا بَدَاَكُمْ تَعُودُونَ De ki: Rabbim adaleti emretti. **Her mesçidde yönünüzü O'na doğrultun.** Mutlak manada O'na itaat edenler olarak O'na dua edin. İlk defa sizi yarattığı gibi, yine O'na döneceksiniz. A'raf, 7/29

يَا بَنِى اٰدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ Ey Âdemoğulları! **Her mescide gidişini de güzel giysilerinizi giyin.** Yiyin, için, fakat israf etmeyin, Allah israf edenleri sevmez. A'raf, 7/31

وَمَا مَنَعَهُمْ اَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَاتُهُمْ اِلَّا اَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللّٰهِ وَبِرَسُولِهِ وَلَا يَاْتُونَ الصَّلٰوةَ اِلَّا وَهُمْ كُسَالٰى وَلَا يُنْفِقُونَ اِلَّا وَهُمْ كَارِهُونَ Onların Sadakalarının kabul edilmesine engel olan şudur: Onlar Allah'a ve elçisine karşı nankörlük ettiler; **namaza** da üşene üşene gelirler ve istemeye istemeye sadaka verirler. Tövbe, 9/54

اَلتَّائِبُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّائِحُونَ الرَّاكِعُونَ السَّاجِدُونَ الْاٰمِرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللّٰهِ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ Tövbe edenler, ibadet edenler, hamd edenler, seyahat edenler, **rükû ve secde edenler**, iyiliği emredip kötülükten men edenler ve Allah'ın sınırlarını koruyanlar. İşte o müminleri müjdele! Tövbe, 9/112

وَجَعَلَنِى مُبَارَكًا اَيْنَ مَا كُنْتُ وَاَوْصَانِى بِالصَّلٰوةِ وَالزَّكٰوةِ مَا دُمْتُ حَيًّا İsa şöyle dedi: "Nerede olursam olayım beni kutlu ve erdemli kıldı ve bana **yaşadığım sürece namazı** ve zekâtı emretti." Meryem, 19/31

وَكَانَ يَاْمُرُ اَهْلَهُ بِالصَّلٰوةِ وَالزَّكٰوةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا İsmail peygamber ailesine **namaz** ve zekâtı emrederdi. Rabbi' nin katında da hoşnutluğa ulaşmıştı. Meryem, 19/55

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ Ey iman edenler! **Rükua varınız, secde ediniz,** Rabbi'nize kulluk ediniz ve iyi işler yapınız ki, kurtuluşa ve mutlu sona eresiniz. Hac, 22/77

وَاْمُرْ اَهْلَكَ بِالصَّلٰوةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا لَا نَسْئَلُكَ رِزْقًا نَحْنُ نَرْزُقُكَ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوٰى Ailene **namazı** emret, kendin de ona sabırla devam et! Biz senden rızık istemiyoruz. Seni biz rızıklandırıyoruz. Sonuç takvanındır! Ta-Ha, 20/132

اَلَّذِينَ هُمْ فِى صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ **Onlar ki, namazlarında derin saygı içindedirler**. Mü'minun, 23/2

رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَاِقَامِ الصَّلٰوةِ وَاِيتَاءِ الزَّكٰوةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْاَبْصَارُ Nice insanlar vardır ki, ne bir ticaret, ne de bir alış-veriş, kendilerini Allah'ı anmaktan, **namazı gerektiği şekilde kılmaktan** ve zekât vermekten alı koymaz. Onlar gönüllerin ve gözlerin döneceği günden korkar. Nur, 24/37

اُتْلُ مَا اُوحِىَ اِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَاَقِمِ الصَّلٰوةَ اِنَّ الصَّلٰوةَ تَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللّٰهِ اَكْبَرُ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ Sana vahyedilen Kitab'ı oku ve **namazı kıl**. Muhakkak ki, **namaz, hayâsızlıktan ve kötülükten alıkoyar.** Allah'ı anmak elbette ibadetlerin en büyüğüdür. Allah yaptıklarınızı bilir. Ankebut, 29/45

اَلَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ İşte onlar/müminler, **namaz** kılarlar, zekât verirler, ahirete de kesin olarak inanırlar. Lokman, 31/4

اِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللّٰهِ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَنْ تَبُورَ Allah'ın kitabını okuyanlar, **namazı kılanlar**, kendilerine verdiğimiz rızıkların bir bölümünü gizli ve açıkça ihtiyacı olanlara verenler, hiçbir zaman zarar etmeyecek bir ticaret yaptıklarını umabilirler. Fatır, 35/29

وَالَّذِينَ هُمْ عَلٰى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ **Onlar, namazlarını titizlikle kılan kimselerdir**. Meraiç, 70/34

اِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ اَنَّكَ تَقُومُ اَدْنٰى مِنْ ثُلُثَىِ الَّيْلِ وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَةٌ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ وَاللّٰهُ يُقَدِّرُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ عَلِمَ اَنْ لَنْ تُحْصُوهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ فَاقْرَؤُا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْاٰنِ عَلِمَ اَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضٰى وَاٰخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِى الْاَرْضِ يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ وَاٰخَرُونَ يُقَاتِلُونَ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ فَاقْرَؤُا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ وَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَاَقْرِضُوا اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا وَمَا تُقَدِّمُوا لِاَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللّٰهِ هُوَ خَيْرًا وَاَعْظَمَ اَجْرًا وَاسْتَغْفِرُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ Senin ve bazı arkadaşlarının, gecenin ya üçte ikisine yakın bölümünü ya yarısını ya da üçte birini **ibadetle** geçirdiğinizi Rabbin biliyor. Gecenin ve gündüzün sürelerini belirleyen Allah'tır. O bu gece ibadetinin temposuna dayanamayacağınızın farkındadır. Bundan böyle Kur'an'dan kolay geleni okuyun. Aranızda hastalar olacağını, bir bölümünüzün Allah'ın lütfettiği geçim payını elde edebilmek için yeryüzünde oradan oraya koştuğunu, bir bölümünüzün de O'nun yolunda savaştığını Allah biliyor. Öyleyse kolayınıza gelecek kadar Kur'an okuyunuz. **Namazı kılınız,** zekâtı veriniz, gönüllü olarak ve karşılık beklemeksizin Allah'a borç veriniz. Kendiniz için yaptığınız hayırları Allah katında daha yararlı ve daha büyük ödüllü olarak bulursunuz. Allah'tan af dileyiniz. Hiç kuşkusuz Allah bağışlayıcı ve merhametlidir. Müzzemmil, 73/20

قَدْ اَفْلَحَ مَنْ تَزَكّٰى ﴿١٤﴾ Kendisini kötülüklerden arındıran kurtulmuştur.

وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهٖ فَصَلّٰى ﴿١٥﴾ Ve Rabbinin ismini anıp **namaz** kılan. A'la, 87/14-15

فَوَيْلٌ لِلْمُصَلّ۪ينَ ﴿٤﴾ **Yazıklar olsun o namaz kılanlara ki,** اَلَّذ۪ينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ﴿٥﴾ **Onlar namazlarını ciddiye almazlar.** اَلَّذ۪ينَ هُمْ يُرَاۤؤُنَ ﴿٦﴾ Onlar namazlarıyla gösteriş yaparlar. وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ﴿٧﴾ Ufacık bir yardıma bile engel olurlar. Maun, 107/4-5-6-7

b) Dosdoğru namaz kılmak:

وَاَق۪يمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَمَا تُقَدِّمُوا لِاَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَص۪يرٌ **Namazı dosdoğru kılın,** zekâtı verin. Kendiniz için önceden yaptığınız her iyiliği Allah katında mutlaka bulacaksınız: Unutmayın ki Allah işlediklerinizi çok iyi görüp bilir. Bakara, 2/110

لَيْسَ الْبِرَّ اَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلٰكِنَّ الْبِرَّ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَالْمَلٰۤئِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيّ۪نَ وَاٰتَى الْمَالَ عَلٰى حُبِّه۪ ذَوِي الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاك۪ينَ وَابْنَ السَّب۪يلِ وَالسَّاۤئِل۪ينَ وَفِي الرِّقَابِ وَاَقَامَ الصَّلٰوةَ وَاٰتَى الزَّكٰوةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ اِذَا عَاهَدُوا وَالصَّابِر۪ينَ فِي الْبَأْسَاۤءِ وَالضَّرَّاۤءِ وَح۪ينَ الْبَأْسِ اُولٰۤئِكَ الَّذ۪ينَ صَدَقُوا وَاُولٰۤئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ İyilik, yüzlerinizi doğu ve batı yönüne döndürmeniz. Asıl iyilik, Allah'a, ahiret gününe, meleklere, kitaplara ve peygamberlere iman eden; sevdiği maldan yakınlara, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışa, isteyip dilenene ve kölelere özgürlükleri için veren; **namazı dosdoğru kılan,** zekâtı veren ve söz verdikleri zaman sözlerini yerine getirenler ile zorda, hastalıkta ve savaşın kızıştığı zamanlarda direnip sabredenlerin tutum ve davranışıdır. İşte bunlar, doğru olanlar ve Allah'tan korkup sakınanlar. Bakara, 2/177

اِنَّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتَوُا الزَّكٰوةَ لَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ Şüphesiz iman edip salih ameller işleyen, **namazı dosdoğru kılan** ve zekâtı verenlerin mükâfatları Rableri katındadır. Onlara korku yoktur. Onlar mahzun da olmayacaklardır. Bakara, 2/277

اَلَّذ۪ينَ يُق۪يمُونَ الصَّلٰوةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ Onlar/müminler ki**, namazlarını dosdoğru** kılar ve kendilerine rızık olarak verdiğimiz şeylerden Allah yoluna harcarlar. Enfal, 8/3

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَاۤءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُق۪يمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَيُط۪يعُونَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ اُولٰۤئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ عَز۪يزٌ حَك۪يمٌ Mümin erkekler ve mümin kadınlar birbirlerinin dostlarıdır. İyiliği emreder, kötülükten alıkoyarlar. **Namazı dosdoğru kılar,** zekâtı verirler. Allah'a ve Resulüne itaat ederler. İşte bunlara Allah merhamet edecektir. Şüphesiz Allah mutlak güç, hüküm ve hikmet sahibidir. Tövbe, 9/71

قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا يُق۪يمُوا الصَّلٰوةَ وَيُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِنْ قَبْلِ اَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ ف۪يهِ وَلَا خِلَالٌ İnanmış kullarıma söyle: "Alışverişin ve dostluğun olmadığı o gün gelmezden evvel, **dosdoğru namazı kılsınlar** ve kendilerine rızık olarak verdiklerimizden gizli ve açık olarak harcasınlar."İbrahim, 14/31

اَلَّذ۪ينَ اِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِر۪ينَ عَلٰى مَا اَصَابَهُمْ وَالْمُق۪يمِي الصَّلٰوةِ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ Onlar öyle kimseler ki, Allah anıldığı zaman kalpleri titrer; başlarına gelene sabrederler, **namazı dosdoğru ve devamlı kılarlar** ve kendilerine rızık olarak verdiğimiz şeylerden Allah için harcarlar. Hac, 22/35

فَاَق۪يمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللّٰهِ هُوَ مَوْلٰيكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلٰى وَنِعْمَ النَّص۪يرُ… Artık **dosdoğru namazı kılın,** zekâtı verin ve Allah'a sımsıkı sarılın, O sizin biricik Mevla'nızdır. O, ne güzel Mevla ve ne güzel yardımcıdır. Hac, 22/78

وَاَق۪يمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَاَط۪يعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ **Namazı dosdoğru kılın,** zekâtı verin, Resul'e itaat edin ki size merhamet edilsin. Nur, 24/56

اَلَّذ۪ينَ يُق۪يمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ Onlar ki **namazı dosdoğru kılanlar**, zekâtı verirler ve âhirete de kesin olarak inanırlar. Neml, 27/3

مُن۪يب۪ينَ اِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَاَق۪يمُوا الصَّلٰوةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِك۪ينَ Gönülden katıksız bağlılar olarak, O'na yönelin ve O'ndan korkup sakının, **dosdoğru namazı kılın** ve müşriklerden olmayın. Rum, 30/31

يَا بُنَيَّ اَقِمِ الصَّلٰوةَ وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَاصْبِرْ عَلٰى مَا اَصَابَكَ اِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُورِ Lokman oğluna: "Yavrum! **Namazı dosdoğru kıl.** İyiliği emret. Kötülükten alıkoy. Başına gelen musibetlere karşı sabırlı ol. Çünkü bunlar kesin olarak emredilmiş işlerdendir." Lokman, 31/17

وَاَق۪يمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَاَقْرِضُوا اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا وَمَا تُقَدِّمُوا لِاَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللّٰهِ هُوَ خَيْرًا وَاَعْظَمَ اَجْرًا وَاسْتَغْفِرُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَح۪يمٌ

...Kur'an'dan kolayınıza geleni okuyun. **Namazı dosdoğru kılın,** zekâtı verin, Böylece Allah'a güzel bir borç verin. Kendiniz için önceden ne iyilik gönderirseniz, onu Allah katında daha üstün bir iyilik ve daha büyük mükâfat olarak bulursunuz. Allah'tan bağışlama dileyin. Şüphesiz Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir. Müzzemmil, 73/20

b) Beş vakit namaz:

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلٰوةِ الْوُسْطٰى وَقُومُوا لِلّٰهِ قَانِت۪ينَ Namazlara ve **orta namaza/öğlen namazına** devam edin, Allah 'a gönülden bağlı ve saygılı olarak namaza durun. Bakara, 2/238

اَقِمِ الصَّلٰوةَ لِدُلُوكِ الشَّمْسِ اِلٰى غَسَقِ الَّيْلِ وَقُرْاٰنَ الْفَجْرِ اِنَّ قُرْاٰنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا Güneşin batıya kaymasından, gecenin karanlığına kadar/**ikindi ve akşam** belirli vakitlerde gereği üzere namazı kıl, bir de **sabah** namazını kıl. Çünkü sabah namazında, gece ve gündüz melekleri hazır bulunur. İsra, 17/78

فَاصْبِرْ عَلٰى مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا وَمِنْ اٰنَاءِ الَّيْلِ فَسَبِّحْ وَاَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضٰى Artık, onların söylediklerine sabret; Güneş'in doğuşundan önce/**Sabah,** batışından önce de/**akşam** ve **ikindi** Rabbini överek tespih et! Gecenin bazı saatleriyle /**akşam** ve **yatsı** gündüzün iki ucunda da tespih et ki, hoşnutluğa erebilesin. Ta-Ha, 20/130

مُنِيبِينَ اِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٣١﴾ مِنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيَعًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٣٢﴾ Haydi siz, akşama ulaştığınızda/**akşam ve yatsı** vaktinde **sabaha** kavuştuğunuzda, gündüzün sonunda/**ikindi, akşam** ve **öğle** vaktine eriştiğinizde Allah'ı tesbih edin/**namaz kılın**, ki göklerde ve yerde hamd O'na mahsustur. Rum, 30/31-32

فَاصْبِرْ عَلٰى مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ﴿٣٩﴾ وَمِنَ الَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَاَدْبَارَ السُّجُودِ ﴿٤٠﴾ Onların söylediklerine sabret. Güneş'in doğuşundan önce/**sabah,** batışından önce/**ikindi,** Rabbini hamd ile tespih et/namaz kıl! Gecenin bir bölümünde/**akşam ve yatsı** ve secdelerin ardından O'nu tesbih et. Kaf, 50/39-40

وَمِنَ الَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَاِدْبَارَ النُّجُومِ Gecenin bir kısmında/**akşam** ve **yatsı** ve yıldızların batışından sonra da/**sabah** O'nu tesbih et. Tur, 52/49

Gecenin bir kısmında/**akşam** ve **yatsı** O'na secde et; gecenin uzun bir bölümünde de O'nu tesbih et.

d) Namazda ses tonu:

...وَلَا تَجْهَرْ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتْ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذٰلِكَ سَبِيلًا **Namazında sesini pek yükseltme, çok da kısma.** İkisi ortası bir yol tut. İsra, 17/110

e)Savaş esnasında namaz:

فَاِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا اَوْ رُكْبَانًا فَاِذَا اَمِنْتُمْ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَمَا عَلَّمَكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ Eğer bir tehlikeden korkarsanız, **namazı yaya olarak veya binek üzerinde kılın.** Güvenliğe kavuşunca da, Allah'ı, daha önce bilmediğiniz ve onun size öğrettiği şekilde anın/kılın. Bakara, 2/239

وَاِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَاَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلٰوةَ فَلْتَقُمْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ مَعَكَ وَلْيَاْخُذُوا اَسْلِحَتَهُمْ فَاِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا مِنْ وَرَائِكُمْ وَلْتَاْتِ طَائِفَةٌ اُخْرٰى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا مَعَكَ وَلْيَاْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَاَسْلِحَتَهُمْ وَدَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ اَسْلِحَتِكُمْ وَاَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ مَيْلَةً وَاحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اِنْ كَانَ بِكُمْ اَذًى مِنْ مَطَرٍ اَوْ كُنْتُمْ مَرْضٰى اَنْ تَضَعُوا اَسْلِحَتَكُمْ وَخُذُوا حِذْرَكُمْ اِنَّ اللّٰهَ اَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا **Savaşta sen onların arasında olup da onlara namaz kıldıracağın zaman,** bir grup seninle namazda, diğer grup da düşman karşısında dursun. Hepsi de silahlarını yanlarına alsınlar. Seninle namaz kılanlar secde ettikten sonra sizin arkanıza geçsinler ve namaz kılmamış diğer grup gelsin ve seninle namaz kılsınlar. Ve onlar da tedbirli olup silahlarını yanlarına alsınlar. Kâfirler silah ve eşyalarınızı unutup bırakmanızı, gafil bulunmanızı ve size ansızın baskın yapmayı arzu ederler. Eğer yağmur dolayısıyla size bir eziyet/zorluk olursa veya hasta olursanız silahlarınızı bırakmanızda bir günah yoktur. Yine de tedbirli olun. Allah, kâfirlere aşağılayıcı bir azap hazırlamıştır. Nisa, 4/102

فَاِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلٰوةَ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِكُمْ فَاِذَا اطْمَاْنَنْتُمْ فَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ اِنَّ الصَّلٰوةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا Namazı bitirince de ayakta, otururken ve yanınız üzerinde yatarken hep Allah'ı anın. Güvene kavuştunuz mu **namazı** tam olarak kılın. Çünkü namaz, müminlere belirli vakitlere bağlı olarak farz kılınmıştır. Nisa, 4/103

f) Gece Namazı:

وَمِنَ الَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ عَسٰى اَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا Gecenin bir kısmında da uyanarak sana mahsus fazla bir ibadet olmak üzere **teheccüd namazı kıl ki,** Rabbin seni Makam-ı Mahmud'a ulaştırsın. İsra, 17/79

وَقُلْ رَبِّ اَدْخِلْنِى مُدْخَلَ صِدْقٍ وَاَخْرِجْنِى مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ لِى مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَانًا نَصِيرًا Ve şöyle dua et: Rabbim! Gireceğim yere dürüstlükle girmemi sağla; çıkacağım yerden de dürüstlükle çıkmamı sağla. Bana tarafından, hakkıyla yardım edici bir kuvvet ver. İsra, 17/80

وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا Rahman'ın has kulları gecelerini Rab'lerine **secde ederek ve kıyama durarak geçirirler.** Furkan, 25/64

تَتَجَافٰى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ Onlar geceleri yataklarından kalkıp, korku ve ümit ile **Rablerine yalvarırlar.** Kendilerine verdiklerimiz şeylerden yoksullara verirler. Secde, 32/16

كَانُوا قَلِيلًا مِنَ الَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ Geceleri pek az uyurlardı. Zariyat, 51/17

وَبِالْاَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ Onlar seher vakitlerinde Allah'tan bağışlanma dilerlerdi. Zariyat, 51/18

g) Yolcu namazı:

وَاِذَا ضَرَبْتُمْ فِى الْاَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلٰوةِ اِنْ خِفْتُمْ اَنْ يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا اِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُبِينًا **Yolculuğa ya da savaşa çıktığınızda,** kafirlerin size bir fenalık yapmasından korkarsanız namazları kısaltmanızda size bir günah yoktur. Kafirler, sizin apaçık düşmanınızdır. Nisa, 4/101

h) Cenaze namazı:

وَلَا تُصَلِّ عَلٰى اَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ اَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلٰى قَبْرِهِ اِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ وَمَاتُوا وَهُمْ فَاسِقُونَ Onlardan ölen hiçbir kimsenin **cenaze namazını** kılma ve kabri başında dua etmek üzere durma. Çünkü onlar Allah'ı ve Resulünü tanımadılar ve yoldan çıkmış olarak öldüler.Tevbe, 9/84

i) Cuma namazı:

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِذَا نُودِىَ لِلصَّلٰوةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا اِلٰى ذِكْرِ اللّٰهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ Ey iman edenler! **Cuma günü namaz için çağrı yapıldığı zaman,** hemen Allah'ın zikrine koşun ve alışverişi bırakın. Eğer bilirseniz bu, sizin için daha hayırlıdır. Cuma, 62/9

NANKÖRLÜK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

فَاذْكُرُونِى اَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِى وَلَا تَكْفُرُونِ Öyle ise siz Beni anın ki Ben de sizi anayım. Bana şükredin; sakın Bana **nankörlük etmeyin!** Bakara, 2/152

وَاِذَا مَسَّ الْاِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنْبِهِ اَوْ قَاعِدًا اَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ كَاَنْ لَمْ يَدْعُنَا اِلٰى ضُرٍّ مَسَّهُ كَذٰلِكَ زُيِّنَ لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ İnsanın başına bir sıkıntı gelince yatarken, otururken ve ayaktayken Bize yalvarır durur. Fakat sıkıntısını giderdiğimizde sanki kendisine dokunan o sıkıntı için bize hiç yalvarmamış gibi aldırmadan geçer gider. İşte o aşırı giden **nankörlere,** yaptıkları böyle güzel gelir. Yunus, 10/12

هُوَ الَّذِى يُسَيِّرُكُمْ فِى الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتّٰى اِذَا كُنْتُمْ فِى الْفُلْكِ وَجَرَيْنَ بِهِمْ بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُوا بِهَا جَاءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوا اَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ دَعَوُا اللّٰهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ لَئِنْ اَنْجَيْتَنَا مِنْ هٰذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ Sizi karada yürüten ve denizde yüzdüren Allah 'tır. Bir gemide olduğunuzu, hoş bir meltemin yolcuları götürdüğünü ve herkesin bunun hazzını yaşadığını düşününüz. O sırada geminin bir kasırga ile karşılaştığını yolcuların her taraftan dalgalarla sarıldıklarını ve çepeçevre kuşatıldıklarını sandıkları zaman, sırf Allah'ın dinine inanan samimi bir bağlılıkla O'na şöyle yalvarırlar; "Eğer bizi bu tehlikeden kurtarırsan kesinlikle şükredenlerden olacağız." Yunus, 10/22

فَلَمَّا اَنْجٰيهُمْ اِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِى الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ يَا اَيُّهَا النَّاسُ اِنَّمَا بَغْيُكُمْ عَلٰى اَنْفُسِكُمْ مَتَاعَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ثُمَّ اِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ Fakat Allah onları kurtarınca bir de bakarsın ki yine yeryüzünde haksız taşkınlıklar ve türlü yolsuzluklar yapıyorlar. Ey insanlar! İyi biliniz ki **taşkınlığınız** sadece kendi aleyhinizedir. Elde edeceğiniz en fazla şey, bu fani hayatın geçici menfaatidir. Sonunda Bizim huzurumuza geleceksiniz ve Biz de yaptıklarınızı size bir bir göstereceğiz. Yunus, 10/23

وَلَئِنْ اَذَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ اِنَّهُ لَيَؤُسٌ كَفُورٌ ﴿٩﴾ Eğer insana önce rahmetlerimizi tattırıp sonra onu elinden alsak, o mutsuz bir **nanköre dönüşür.** وَلَئِنْ اَذَقْنَاهُ نَعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَّاءَ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنِّى اِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ ﴿١٠﴾ Eğer insanın başına gelen bir sıkıntının ardından kendisine mutluluk tattıracak olursak, kesinlikle "Kötü günler artık geride kaldı" diyecektir. **İnsan gerçekten kendini beğenmiş bir şımarıktır.** Hud, 11/9-10

وَاِذْ تَاَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَاَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ اِنَّ عَذَابِى لَشَدِيدٌ Hani Rabbiniz şöyle duyurmuştu: "Eğer şükrederseniz elbette size nimetimi artırırım. Eğer **nankörlük ederseniz**, hiç şüphesiz azabım çok şiddetlidir." İbrahim, 14/7

وَاٰتٰيكُمْ مِنْ كُلِّ مَا سَاَلْتُمُوهُ وَاِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللّٰهِ لَا تُحْصُوهَا اِنَّ الْاِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ Size her istediğiniz şeyi verdi. Eğer Allah'ın nimetini saymaya kalkışırsanız, onu sayıp bitirmeye güç yetiremezsiniz. Gerçek şu ki, **insan pek zalimdir, pek nankördür.** İbrahim, 14/34

وَمَا بِكُمْ مِنْ نِعْمَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ ثُمَّ اِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَاِلَيْهِ تَجْئَرُونَ ﴿٥٣﴾ Yararlandığınız her nimet Allah'dandır. Sonra **başınıza bir sıkıntı gelince de hep O'na feryat edersiniz.** ثُمَّ اِذَا كَشَفَ الضُّرَّ عَنْكُمْ اِذَا فَرِيقٌ مِنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾ Arkasından sıkıntınızı giderince, içinizden bazıları hemen Rablerine ortak koşarlar. Nahl, 16/53-54

وَاِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِى الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ اِلَّا اِيَّاهُ فَلَمَّا نَجّٰيكُمْ اِلَى الْبَرِّ اَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْاِنْسَانُ كَفُورًا Denizde başınıza bir bela gelirse, Allah dışında imdada çağırdığınız ilahlar ortalıkta görünmez olur. Sizi kurtarıp karaya çıkarınca yine Allah'a sırt çevirirsiniz. İnsan gerçekten son derece **nankördür.** İsra, 17/67

اَفَاَمِنْتُمْ اَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ اَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا Acaba denizden karaya çıkmanızla, karada sizi yerin dibine geçirmeyeceğinden veya üzerinize taş yığınları yüklü bir kasırga göndermeyeceğinden **emin misiniz?** Sonra kendinizi koruyacak birini de bulamazsınız. İsra, 17/68

اَمْ اَمِنْتُمْ اَنْ يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً اُخْرٰى فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِنَ الرِّيحِ فَيُغْرِقَكُمْ بِمَا كَفَرْتُمْ ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ تَبِيعًا Yoksa sizi bir kez daha oraya gönderip üstünüze kırıp geçiren bir fırtına salarak, inkâr ettiğinizden dolayı sizi boğmayacağından emin misiniz? Sonra onun öcünü bize karşı alacak kimseyi de bulamazsınız. İsra, 17/69

وَاِذَا اَنْعَمْنَا عَلَى الْاِنْسَانِ اَعْرَضَ وَنَاٰ بِجَانِبِهٖ وَاِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَؤُسًا Biz insana her ne zaman nimet versek, **Bizi anmaktan yan çizer,** umursamaz. Ama başına bir dert gelince de ümitsizliğe düşer. İsra, 17/83

وَهُوَ الَّذٖى اَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمٖيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيٖيكُمْ اِنَّ الْاِنْسَانَ لَكَفُورٌ Size hayat veren O'dur. Sonra sizi öldürecek ve sonra tekrar diriltecektir. Gerçek olan şu ki, **insan tam bir nankördür.** Hac, 22/66

لِيَكْفُرُوا بِمَا اٰتَيْنَاهُمْ وَلِيَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ Böylece kendilerine verdiğimiz nimetlere **nankörlük** etsinler ve dünyada zevkleri ile oyalansınlar bakalım! Nasıl olsa ilerde gerçeği öğreneceklerdir. Ankebut, 29/66

وَاِذَا اَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَاِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدٖيهِمْ اِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ İnsanlar bir derde düşünce, başka her şeyi unutarak yalnız Rab'lerine gönülden yalvarırlar; sonra Allah onlara bir rahmet ve bolluk tattırınca, bir de bakarsın ki onlardan bir kısmı Rab'lerine eş, ortak koşuyor ve böylece Allah'ın nimetlerine **nankörlük** ediyorlar. De ki: "Bir süre eğlenin bakalım, yakında öğrenirsiniz!" Rum, 30/36

وَاِذَا غَشِيَهُمْ مَوْجٌ كَالظُّلَلِ دَعَوُا اللّٰهَ مُخْلِصٖينَ لَهُ الدّٖينَ فَلَمَّا نَجّٰيهُمْ اِلَى الْبَرِّ فَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ وَمَا يَجْحَدُ بِاٰيَاتِنَا اِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ Denizde iken onları dağlar gibi dalgalar kapladığında, bütün kalpleriyle yalnız Allah'a yalvarırlar. Fakat O, onları kurtarıp karaya çıkarınca bir kısmı işi gevşetir, imanla inkâr arasında ortada kalır. Bizim âyetlerimizi gaddar ve **nankör** olandan başkası inkâr etmez. Lokman, 31/32

اَوَلَمْ يَرَ الْاِنْسَانُ اَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَاِذَا هُوَ خَصٖيمٌ مُبٖينٌ İnsan, kendisini bir damla sudan yarattığımızı görmedi mi de, **şimdi apaçık bir hasım kesildi?** Yasin, 36/77

فَاِذَا مَسَّ الْاِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ اِذَا خَوَّلْنَاهُ نِعْمَةً مِنَّا قَالَ اِنَّمَا اُوتٖيتُهُ عَلٰى عِلْمٍ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ İnsana bir **sıkıntı dokununca** bize dua edip yalvarır. Sonra kendisine katımızdan bir nimet verildiğinde, "bunu ben çalışarak kazandım" der. Hayır, verdiklerimizin tümü bir imtihandır, fakat çokları bilmezler. Zümer, 39/49

اِنَّ اللّٰهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ... Şüphesiz Allah, insanlara karşı sonsuz iyilik sahibidir, **fakat insanların çoğu şükretmezler.** Mümin, 40/61

لَا يَسْئَمُ الْاِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَاِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَؤُسٌ قَنُوطٌ **İnsan hayır istemekten yorulmaz.** Ancak kendisine bir şer dokundu mu hemen üzgündür, ümitsizdir. Fussilet, 41/49

وَاِذَا اَنْعَمْنَا عَلَى الْاِنْسَانِ اَعْرَضَ وَنَاٰ بِجَانِبِهٖ وَاِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ عَرٖيضٍ İnsana nimet verdiğimizde yüz çevirir ve **yan çizer.** Başına bir kötülük gelince de yalvarmaya koyulur. Fussilet, 41/51

فَاِنْ اَعْرَضُوا فَمَا اَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفٖيظًا اِنْ عَلَيْكَ اِلَّا الْبَلَاغُ وَاِنَّا اِذَا اَذَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهَا وَاِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدٖيهِمْ فَاِنَّ الْاِنْسَانَ كَفُورٌ
Eğer yüz çevirirlerse üzülme; Biz seni onların üzerine bekçi göndermedik. Sana düşen sadece duyurmaktır. Gerçekten biz insana katımızdan bir rahmet tattırdığımızda ona sevinir; ama elleriyle yaptıkları işler yüzünden onlara bir kötülük dokunursa, o zaman da insan pek **nankördür**. Şura, 42/48

اِنَّ الْاِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا ﴿١٩﴾ Doğrusu insan **hırslı ve huysuz yaratılmıştır.** اِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا ﴿٢٠﴾ Kendisine fenalık dokunduğunda **sızlanır, feryat eder.** وَاِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا ﴿٢١﴾ Kendisine hayır ve nimet ulaşınca ondan başkalarının yararlanmasına engel olur. Meraiç, 70/19-20-21

قُتِلَ الْاِنْسَانُ مَا اَكْفَرَهُ **Kahrolası insan ne kadar da nankördür.** Abese, 80/17

فَاَمَّا الْاِنْسَانُ اِذَا مَا ابْتَلٰيهُ رَبُّهُ فَاَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبّٖى اَكْرَمَنِ ﴿١٥﴾ İnsan böyledir; Rabbi kendisini deneyip de ona cömert davranır, nimet yağdırırsa: **"Rabbim bana ikramda bulundu!"** der. وَاَمَّا اِذَا مَا ابْتَلٰيهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبّٖى اَهَانَنِ ﴿١٦﴾
Ama Rabbi onu sıkıntıya uğratıp rızkını ölçüye bağlarsa: **"Rabbim bana ihanet etti!"** der. Fecr, 89/15-16

وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا ﴿١﴾ Andolsun Allah yolunda koştukça koşanlara. فَالْمُورِيَاتِ قَدْحًا ﴿٢﴾ Kıvılcımlar saçanlara. فَالْمُغٖيرَاتِ صُبْحًا ﴿٣﴾ Sabah vakti baskın yapanlara. فَاَثَرْنَ بِهٖ نَقْعًا ﴿٤﴾ Orada tozu dumana katanlara. فَوَسَطْنَ بِهٖ جَمْعًا ﴿٥﴾ Derken bir topluluğun ortasına dalanlara. اِنَّ الْاِنْسَانَ لِرَبِّهٖ لَكَنُودٌ ﴿٦﴾ **Yemin ederim ki, insan, Rabbine karşı pek nankördür.** وَاِنَّهُ عَلٰى ذٰلِكَ لَشَهٖيدٌ ﴿٧﴾ Şüphesiz buna kendisi de şahittir. وَاِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدٖيدٌ ﴿٨﴾ O, mal sevgisine de aşırı derecede düşkündür. اَفَلَا يَعْلَمُ اِذَا بُعْثِرَ مَا فِى الْقُبُورِ ﴿٩﴾ Peki, o insan, kabirlerdekinin dışarı fırlayacağı, وَحُصِّلَ مَا فِى الصُّدُورِ ﴿١٠﴾
Göğüslerde olanın derlenip ortaya konulacağı zamanı acaba bilmiyor mu? Adiyat, 100/1…10

NEFİS/BENLİK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

بِئْسَمَا اشْتَرَوْا بِهٖ اَنْفُسَهُمْ اَنْ يَكْفُرُوا بِمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ بَغْيًا اَنْ يُنَزِّلَ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖ عَلٰى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهٖ فَبَاؤُ بِغَضَبٍ عَلٰى غَضَبٍ وَلِلْكَافِرٖينَ عَذَابٌ مُهٖينٌ
Onlar Allah'ın kendi bağışı olarak dilediği kuluna vahiy indirmesini çekemeyerek O'nun indirdiği kitabı inkâr etmekle **benliklerini** ne kötü şey karşılığında sattılar da gazap üzerine gazaba uğradılar! Kâfirleri alçaltıcı bir azap beklemektedir. Bakara, 2/90

وَالَّذٖينَ اِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً اَوْ ظَلَمُوا اَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللّٰهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ اِلَّا اللّٰهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلٰى مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ Yine onlar bir kötülük işlediklerinde ya da kendi **nefislerine** zulmettiklerinde Allah'ı hatırlayarak hemen günahlarının affını dilerler. Günahları Allah'tan başka kim affedebilir? Onlar işledikleri günahlarda ısrar etmezler. Al-i İmran, 3/135

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذٖى خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا... Ey insanlar! Sizi bir tek **nefisten** yaratan ondan da eşini yaratan; ikisinden birçok erkek ve kadın üreten Rabbinize karşı gelmekten sakının…Nisâ, 4/1

...وَاُحْضِرَتِ الْاَنْفُسُ الشُّحَّ... **Nefisler** kıskançlığa, bencil tutkulara hazır ve elverişli kılınmıştır…Nisâ, 4/128

وَمَا لَكُمْ اَلَّا تَاْكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللّٰهِ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ اِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ اِلَيْهِ وَاِنَّ كَثٖيرًا لَيُضِلُّونَ بِاَهْوَائِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ بِالْمُعْتَدٖينَ Allah, yemek zorunda kaldıklarınız dışında size neleri haram kıldığını tek tek açıklamışken, üzerine adının anıldığı hayvanları yememenizin sebebi nedir. Gerçekten birçokları **nefislerinin** arzularına uyarak bilmeden halkı saptırıyorlar. Şüphesiz senin Rabbin, haddi aşanları çok iyi bilir. En' am, 6/119

وَمَا اُبَرِّئُ نَفْسٖى اِنَّ النَّفْسَ لَاَمَّارَةٌ بِالسُّوٓءِ اِلَّا مَا رَحِمَ رَبّٖى اِنَّ رَبّٖى غَفُورٌ رَحٖيمٌ Yusuf dedi; "**ben yine de nefsimi temize çıkarmıyorum**. **Çünkü nefis şiddetle kötülüğü emreder.** Ancak Rabbimin rahmet ettiği bunun dışındadır. Muhakkak ki, Rabbim bağışlayıcı ve merhametlidir. Yusuf, 12/53

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَاِلَيْنَا تُرْجَعُونَ **Her nefis ölümü tadacaktır.** Biz sizi bir imtihan olarak sizi kötü ve iyi şeylerle deneriz. Sonunda bize döndürüleceksiniz. Enbiya, 21/35

...وَمَنْ اَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوٰيهُ بِغَيْرِ هُدًى مِنَ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الظَّالِمٖينَ Allah'ın gösterdiği doğru yolu bırakıp da kendi **nefsi** arzularının peşinden giden kimseden daha sapık kim vardır? Şüphesiz Allah, zalim toplumu doğruya iletmez. Kasas, 28/50

وَمَنْ جَاهَدَ فَاِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهٖ اِنَّ اللّٰهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمٖينَ Kim kötülüklere karşı savaşırsa bu savaşı kendisi/kendi **nefsi** için vermiş olur. Kuşku yok ki, Allah'ın hiçbir yaratığa ihtiyacı yoktur. Ankebut, 29/6

اَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فٖى اَنْفُسِهِمْ مَا خَلَقَ اللّٰهُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا اِلَّا بِالْحَقِّ وَاَجَلٍ مُسَمًّى وَاِنَّ كَثٖيرًا مِنَ النَّاسِ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ لَكَافِرُونَ Onlar, kendi **nefislerinin** yaratılış incelikleri hakkında hiç düşünmediler mi? Hem Allah gökler ile yeri ve ikisi arasındakileri ancak hak ve hikmete uygun olarak ve belirli bir süre için yaratmıştır. Şüphesiz insanların birçoğu Rablerine kavuşacaklarını inkâr ediyorlar. Rum, 30/8

بَلِ اتَّبَعَ الَّذٖينَ ظَلَمُوا اَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ فَمَنْ يَهْدٖى مَنْ اَضَلَّ اللّٰهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرٖينَ Gel gör ki haksızlık edenler, bilgisizce **nefislerinin** kötü arzularına uydular. Allah'ın saptırdığını kim doğru yola eriştirebilir? Onlar için her hangi bir yardımcı yoktur. Rum, 30/29

...وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوٰى فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبٖيلِ اللّٰهِ اِنَّ الَّذٖينَ يَضِلُّونَ عَنْ سَبٖيلِ اللّٰهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدٖيدٌ بِمَا نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ **Nefis arzusuna uyma,** yoksa seni Allah'ın yolundan saptırır. Allah'ın yolundan sapanlar için hesap gününü unutmaları sebebiyle şiddetli bir azap vardır. Sad, 38/26

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا... O, sizi bir tek **nefisten** yarattı. Ve ondan eşini var etti…Zümer, 39/6

سَنُرٖيهِمْ اٰيَاتِنَا فِى الْاٰفَاقِ وَفٖى اَنْفُسِهِمْ حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ اَنَّهُ الْحَقُّ اَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ اَنَّهُ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ شَهٖيدٌ Biz onlara hem kâinattaki uçsuz bucaksız ufuklarda ve hem kendi **nefislerinde** Varlığımızın delillerimizi göstereceğiz ki, Kur'ânın gerçek olduğu kendilerine açıkça belli olsun. Rabbinin, her şeye şahit olması yetmez mi? Fussilet, 41/53

اَفَرَاَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ اِلٰهَهُ هَوٰيهُ وَاَضَلَّهُ اللّٰهُ عَلٰى عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلٰى سَمْعِهٖ وَقَلْبِهٖ وَجَعَلَ عَلٰى بَصَرِهٖ غِشَاوَةً فَمَنْ يَهْدٖيهِ مِنْ بَعْدِ اللّٰهِ اَفَلَا تَذَكَّرُونَ **Nefsi arzularını kendine tanrı edinen** Allah'ın bir bilgiye dayalı olarak şaşırttığı, kulağını ve kalbini mühürlediği, gözünü perdelediği kimseyi gördün mü? Onu Allah'tan başka kim doğru yola eriştirebilir? Hala anlamıyor musunuz? Casiye, 45/23

اَفَمَنْ كَانَ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّهٖ كَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوٓءُ عَمَلِهٖ وَاتَّبَعُوا اَهْوَاءَهُمْ Rabbinden apaçık bir delil üzerinde bulunan kimse, kötü işi kendisine güzel görünen ve **nefsinin** heveslerine uyan kimse gibi olur mu? Muhammed, 47/14

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهٖ نَفْسُهُ وَنَحْنُ اَقْرَبُ اِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرٖيدِ Andolsun insanı biz yarattık ve **nefsinin ona neler fısıldadığını biliriz, çünkü biz ona şah damarından daha yakınız.** Kaf, 50/16

وَفِى الْاَرْضِ اٰيَاتٌ لِلْمُوقِنٖينَ ﴿٢٠﴾ وَفٖى اَنْفُسِكُمْ اَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٢١﴾ Kesin inanmak isteyenler için yeryüzünde ve bizzat kendi **benliklerinde** bir çok deliller vardır. Hâlâ görmeyecek misiniz? Zariyat, 51/21

وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا اَهْوَاءَهُمْ وَكُلُّ اَمْرٍ مُسْتَقِرٌّ Peygamberi yalanladılar, **nefislerinin** arzularına uydular. Oysaki her iş, Allah nasıl takdir ettiyse öylece gerçekleşecek ve değişmeyecektir. Kamer, 54/3

مَا اَصَابَ مِنْ مُصٖيبَةٍ فِى الْاَرْضِ وَلَا فٖى اَنْفُسِكُمْ اِلَّا فٖى كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ اَنْ نَبْرَاَهَا اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسٖيرٌ Yeryüzüne, yahut kendi **nefislerinize** gelip çatan hiçbir felâket yoktur ki biz, onları yaratmadan önce onu, bir kitapta tespit etmemiş olalım; şüphe yok ki bu, Allah'a pek kolaydır. Hadid, 57/22

فَاَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِى الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿٤٠﴾ وَفِى عَادٍ اِذْ اَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرّيحَ الْعَقِيمَ ﴿٤١﴾ Kim Rabbinin huzurunda hesap vermekten korkar ve **nefsini** kötü istek ve arzulardan menederse, varacağı yer cennettir! Naziat, 79/40-41

وَالشَّمْسِ وَضُحٰيهَا ﴿١﴾ وَالْقَمَرِ اِذَا تَلٰيهَا ﴿٢﴾ وَالنَّهَارِ اِذَا جَلّٰيهَا ﴿٣﴾ وَالَّيْلِ اِذَا يَغْشٰيهَا ﴿٤﴾ وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنٰيهَا ﴿٥﴾ وَالْاَرْضِ وَمَا طَحٰيهَا ﴿٦﴾ وَنَفْسٍ وَمَا سَوّٰيهَا ﴿٧﴾ فَاَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوٰيهَا ﴿٨﴾ قَدْ اَفْلَحَ مَنْ زَكّٰيهَا ﴿٩﴾ وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسّٰيهَا ﴿١٠﴾ Güneşe ve kuşluk vaktindeki aydınlığına, güneşi takip ettiğinde aya, onu açığa çıkarttığında gündüze, onu örttüğünde geceye, gökyüzüne ve onu bina edene, yere ve onu yapıp döşeyene, **nefse** ve ona birtakım kabiliyetler verip de iyilik ve kötülüklerini ilham edene yemin ederim ki, **nefsini kötülüklerden arındıran kurtuluşa ermiş,** onu kötülüklere gömen de ziyan etmiştir. Şems, 91/1…10

NİMET

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

هُوَ الَّذِى خَلَقَ لَكُمْ مَا فِى الْاَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ اسْتَوٰى اِلَى السَّمَاءِ فَسَوّٰيهُنَّ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ O, yeryüzünde ne varsa hepsini **sizin için yarattı**; sonra göğe yöneldi, onları yedi gök olarak düzenledi. O, herşeyi bilir. Bakara, 2/29

سَلْ بَنِى اِسْرَائِلَ كَمْ اٰتَيْنَاهُمْ مِنْ اٰيَةٍ بَيِّنَةٍ وَمَنْ يُبَدِّلْ نِعْمَةَ اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ فَاِنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ İsrail oğullarına sor; kendilerine nice açık ayetler, deliller sunduk. Kim **Allah'ın nimeti** kendisine geldikten sonra onu değiştirirse hiç kuşkusuz Allah'ın azabı pek ağırdır. Bakara, 2/211

...وَلَا تَتَّخِذُوا اٰيَاتِ اللّٰهِ هُزُوًا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَمَا اَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ بِهِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ **Sakın Allah'ın ayetlerini eğlenceye almayın.** Allah'ın üzerinizdeki **nimetini,** size öğüt vermek için indirdiği Kitab'ı ve hikmeti hatırlayın. Allah'a karşı gelmekten sakının ve bilin ki Allah her şeyi hakkıyla bilendir. Bakara, 2/231

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللّٰهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ كُنْتُمْ اَعْدَاءً فَاَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَاَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ اِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلٰى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَاَنْقَذَكُمْ مِنْهَا كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ Hep birlikte Allah'ın ipine sımsıkı sarılın. Parçalanıp bölünmeyin. Allah'ın size olan **nimetini hatırlayın**. Hani siz birbirinize düşman idiniz O, kalplerinizi uzlaştırdı. O'nun nimetiyle kardeşler haline geldiniz. Siz ateşten bir çukurun tam kenarında idiniz de O sizi oradan kurtarmıştı. Allâh size âyetlerini böyle açıklıyor ki, yola gelesiniz. Al-i İmran, 3/103

...مَا يُرِيدُ اللّٰهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلٰكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ Allah, size güçlük çıkarmak istemez. Ancak sizi temizlemek ve üzerinizdeki nimetini tamamlamak istiyor ki, şükredebilesiniz. Maide, 5/6

وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّذِى وَاثَقَكُمْ بِهِ اِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ Allah'ın üzerinizdeki **nimetini** ve: "İşittik ve itaat ettik" dediğinizde sizi, kendisiyle bağladığı sözünü/misakını anın. Allah'tan korkup sakının. Şüphesiz Allah, sinelerin özünde olanı bilendir. Maide, 5/7

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ هَمَّ قَوْمٌ اَنْ يَبْسُطُوا اِلَيْكُمْ اَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ اَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ Ey iman edenler! Allah'ın size olan **nimetini** unutmayın; hani bir topluluk size el uzatmaya yeltenmişti de Allah, onların ellerini sizden çekmişti. Allah'tan korkun ve müminler yalnızca Allah'a tevekkül etsinler/ inanıp güvensinler. Maide, 5/11

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللّٰهِ الَّتِى اَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِىَ لِلَّذِينَ اٰمَنُوا فِى الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيٰمَةِ كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ De ki: "Allah'ın kulları için çıkardığı ziynetleri ve **tertemiz rızıkları** kim haram kılmış?" De ki: "Bunlar, bu dünya hayatında inananlar içindir, kıyamet gününde de yalnız onlara mahsustur". İşte böylece biz ayetleri bilen bir topluluğa uzun uzun açıklıyoruz. A'raf, 7/32

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِعْمَةً اَنْعَمَهَا عَلٰى قَوْمٍ حَتّٰى يُغَيِّرُوا مَا بِاَنْفُسِهِمْ وَاَنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ Bu böyledir, çünkü Allah, bir topluma bahşettiği **nimeti** ve esenliği, o toplum kendi gidişatını değiştirmedikçe asla değiştirmez ve bilin ki Allah her şeyi işiten, her şeyi bilendir. Enfal, 8/53

اَللّٰهُ الَّذِى خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَاَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِىَ فِى الْبَحْرِ بِاَمْرِهِ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْاَنْهَارَ Allah, gökleri ve yeri yaratan, gökten yağmur indirerek sizi rızıklandıran ve onunla size türlü meyveler çıkartan, emri gereğince denizde yüzmek üzere gemileri emrinize veren, nehirleri de **hizmetinize sunandır.** İbrahim, 14/32

وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبَيْنِ وَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ O, âdetleri üzere hareket eden güneşi ve ayı sizin hizmetinize sunan, geceyi ve gündüzü **sizin emrinize verendir**. İbrahim, 14/33

وَاٰتٰيكُمْ مِنْ كُلِّ مَا سَاَلْتُمُوهُ وَاِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللّٰهِ لَا تُحْصُوهَا اِنَّ الْاِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ Size her istediğiniz şeyi verdi. **Eğer Allah'ın nimetini saymaya kalkışırsanız, onu sayıp bitirmeye güç yetiremezsiniz.** Gerçek şu ki, insan pek zalimdir, pek nankördür. İbrahim, 14/34

وَالْاَنْعَامَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنَافِعُ وَمِنْهَا تَاْكُلُونَ Allah hayvanları da yarattı. Bunlar size soğuktan koruyucu yünler, kıllar ile başka birçok yararlar sağlarlar ve etlerini de yersiniz. Nahl, 16/5

وَالْخَيْلَ وَالْبِغَالَ وَالْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ Hem binesiniz, hem de ziynet olsun diye atları, katırları, ve **merkepleri yarattı. Ve şu anda bilemeyeceğiniz daha nice şeyler yaratacak.** Nahl, 16/8

وَهُوَ الَّذٖى سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَاْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَاخِرَ فٖيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهٖ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ Taze et yemeniz ve takındığınız süs eşyalarını ondan çıkarmanız için denizi sizin istifadenize sunmuştur. O'nun lütfundan **nimetlerini** aramanız için gemilerin denizi yara yara gittiğini görürsün. Artık belki şükredersiniz. Nahl, 16/14

وَاِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللّٰهِ لَا تُحْصُوهَا اِنَّ اللّٰهَ لَغَفُورٌ رَحٖيمٌ Eğer Allah'ın **nimetini saymaya** kalkışacak olursanız, onu bir genelleme yaparak bile sayamazsınız. Gerçekten Allah, bağışlayandır, esirgeyendir. Nahl, 16/18

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ جُلُودِ الْاَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ اِقَامَتِكُمْ وَمِنْ اَصْوَافِهَا وَاَوْبَارِهَا وَاَشْعَارِهَا اَثَاثًا وَمَتَاعًا اِلٰى حٖينٍ

Allah, size evlerinizi huzur ve dinlenme yeri yaptı. Hayvanların derilerinden gerek göç gününüzde, gerek ikamet gününüzde kolayca taşıyacağınız evler; onların yünlerinden, yapağılarından ve kıllarından bir süreye kadar yararlanacağınız ev eşyası ve geçimlikler meydana getirdi. Nahl, 16/80

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْجِبَالِ اَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَابٖيلَ تَقٖيكُمُ الْحَرَّ وَسَرَابٖيلَ تَقٖيكُمْ بَاْسَكُمْ كَذٰلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ

Allah yarattığı şeylerde size gölgelikler, dağlarda da **sizin için barınaklar yaptı.** Sizi sıcaktan ve soğuktan koruyacak elbiseler ve savaşta sizi koruyacak zırhlar var etti. Böylece Allah üzerinizdeki **nimetlerini tamamlar ki** O'na teslimiyetle itaat edesiniz. Nahl, 16/81

كُلًّا نُمِدُّ هٰؤُلَاءِ وَهٰؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا Rabbiniz herkese, dünyayı isteyenlere de, âhireti isteyenlere de **nimetlerinden** verir/Hiç kimse Rabbinin nimetlerinden mahrum edilmez. Onun bağış kapısı herkese açıktır. İsra, 17/20

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنٖى اٰدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِى الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلٰى كَثٖيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضٖيلًا Andolsun ki, biz Âdem oğullarını aziz, saygıdeğer kıldık; karada ve denizde onları taşıyacak araçlar verdik; **onları yararlı, temiz ve iyi nimetlerle rızıklandırdık** ve onları yarattıklarımızın çoğundan üstün kıldık. İsra, 17/70

وَالْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِنْ شَعَائِرِ اللّٰهِ لَكُمْ فٖيهَا خَيْرٌ فَاذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ عَلَيْهَا صَوَافَّ فَاِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَاَطْعِمُوا الْقَانِعَ وَالْمُعْتَرَّ كَذٰلِكَ سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ Biz o büyükbaş hayvanları da sizin için Allah'ın kutsallık nişanları arasına koyduk. Sizin için onlarda hayır vardır. Onlar sıralanmış halde ayakları üzerine dururken, üzerlerine Allah'ın ismini anın. Yanları yere yaslandığı zaman da onlardan yiyin; isteyen yoksulu da istemeyen yoksulu da doyurun. **Allah o hayvanları sizin hizmetinize verdi ki, şükredebilesiniz.** Hac, 22/36

لَنْ يَنَالَ اللّٰهَ لُحُومُهَا وَلَا دِمَاؤُهَا وَلٰكِنْ يَنَالُهُ التَّقْوٰى مِنْكُمْ كَذٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا اللّٰهَ عَلٰى مَا هَدٰيكُمْ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنٖينَ Bu hayvanların Onların etleri ve kanları asla Allah'a ulaşmaz. Allah'a ulaşacak olan şey, sadece gönlünüzdeki Allah saygısıdır, takvadır. Bu şekilde onları **yararınıza sunduk ki,** sizi doğru yola ilettiği gerekçesi ile Allah'ın yüceliğini dile getiresiniz. Ey Muhammed, iyi ameller işleyenleri müjdele. Hac, 22/37

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِى الْاَرْضِ وَالْفُلْكَ تَجْرٖى فِى الْبَحْرِ بِاَمْرِهٖ وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ اَنْ تَقَعَ عَلَى الْاَرْضِ اِلَّا بِاِذْنِهٖ اِنَّ اللّٰهَ بِالنَّاسِ لَرَؤُفٌ رَحٖيمٌ Görmüyor musun ki, Allah yeryüzündeki tüm varlıkları ve emri uyarınca denizde yüzen gemileri **yararınıza sundu.** Ve gök cisimlerini, kendi izni olmadıkça yeryüzüne düşmemeleri için, yerlerinde/yörüngelerinde tutan O'dur. Hiç şüphesiz Allah, insanlara karşı şefkatli ve merhametlidir. Hac, 22/65

اَلَمْ تَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَاَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِى اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُنٖيرٍ

Allah, göklerde ve yerde bulunanları emrinize verdiğini ve açık ve gizli olarak nimetlerini bol bol verdiğini görmediniz mi? Yine de insanlardan bazıları ne bilgisi ne yol göstereni ne de aydınlatıcı bir Kitab'ı olmadan Allah hakkında tartışır. Lokman, 31/20

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرُ اللّٰهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَاَنّٰى تُؤْفَكُونَ Ey insanlar! **Allah'ın size olan nimetini hatırlayın**. Allah'tan başka size göklerden ve yerden rızık veren bir yaratıcı var mı? O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. O hâlde nasıl oluyor da haktan döndürülüyorsunuz? Fatır, 35/3

خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ الَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى الَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرٖى لِاَجَلٍ مُسَمًّى اَلَا هُوَ الْعَزٖيزُ الْغَفَّارُ Gökleri ve yeri hak ve hikmete uygun olarak yaratmıştır. Geceyi gündüzün üzerine örtüyor, gündüzü de gecenin üzerine örtüyor. Güneşi ve ayı da koyduğu kanunlara boyun eğdirmiştir. Bunların her biri belli bir zamana kadar akıp gitmektedir. İyi bilin ki O, mutlak güç sahibidir, çok bağışlayandır. Zümer, 39/5

فَاِنْ اَعْرَضُوا فَمَا اَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفٖيظًا اِنْ عَلَيْكَ اِلَّا الْبَلَاغُ وَاِنَّا اِذَا اَذَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهَا وَاِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدٖيهِمْ فَاِنَّ الْاِنْسَانَ كَفُورٌ

Eğer yüz çevirirlerse bilesin ki, Biz seni onlara bekçi göndermedik. Sana düşen, sadece tebliğdir. Gerçekten biz insana katımızdan bir rahmet/**nimet** tattırdığımızda ona sevinir; ama elleriyle yaptıkları işler yüzünden onlara bir kötülük dokunursa, o zaman da insan pek nankördür. Şura, 42/48

وَالَّذٖى خَلَقَ الْاَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْفُلْكِ وَالْاَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ Ki O, **bütün çiftleri yarattı** ve sizin için gemilerden ve hayvanlardan bineceğiniz şeyleri var etti. Zuhruf, 43/12

لِتَسْتَوُا عَلٰى ظُهُورِهٖ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ اِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَانَ الَّذٖى سَخَّرَ لَنَا هٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنٖينَ Böylece onların sırtına binip, üzerlerine yerleşince, Rabbinizin nimetini anarak "**Bunu bizim hizmetimize veren Allah'ın şanı yücedir,** yoksa biz bunlara güç yetiremezdik" demeniz içindir. Zuhruf, 43/13

اَللّٰهُ الَّذِى سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِىَ الْفُلْكُ فِيهِ بِاَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ O öyle bir Allah'tır ki, emri gereğince içinde gemilerin yüzmesi ve lütfedip verdiği rızkı aramanız için ve de şükredesiniz diye **denizi size hazır hale getirmiştir.** Casiye, 45/12

وَسَخَّرَ لَكُمْ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ جَمِيعًا مِنْهُ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ **Gökte olanları, yerde olanları, hepsini sizin emrinize vermiştir.** Doğrusu bunlarda, düşünen kimseler için dersler vardır. Casiye, 45/13

وَالْاَرْضَ وَضَعَهَا لِلْاَنَامِ ﴿١٠﴾ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْاَكْمَامِ ﴿١١﴾ وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ ﴿١٢﴾ فَبِاَىِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٣﴾ **Allah, yeryüzünü canlılar için yaratmıştır.** Orada türlü türlü meyveler, salkımlı hurma ağaçları var. Yine orada yapraklı taneler, hoş kokulu bitkiler var. Öyleyse, Rabbinizin hangi nimet ve kudretini inkâr edebilirsiniz? Rahman, 55/10-11-12-13

هُوَ الَّذِى جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ ذَلُولًا فَامْشُوا فِى مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ وَاِلَيْهِ النُّشُورُ **O, yeryüzünü sizin ayaklarınızın altına serendir.** Haydi onun üzerinde yürüyün ve Allah'ın rızkından yiyin. Dönüş ancak O'nadır. Mülk, 67/15

اَلَمْ نَجْعَلِ الْاَرْضَ كِفَاتًا ﴿٢٥﴾ اَحْيَاءً وَاَمْوَاتًا ﴿٢٦﴾ وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوَاسِىَ شَامِخَاتٍ وَاَسْقَيْنَاكُمْ مَاءً فُرَاتًا ﴿٢٧﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٨﴾ Biz, yeryüzünü dirilere ve ölülere toplanma yeri yapmadık mı? Orada sabit yüce dağlar yaratmadık mı, size tatlı bir su içirmedik mi? Bütün bu nimetleri inkâr edenlerin o gün **vay haline!** Mürselat, 77/25-26-27-28

وَالْاَرْضَ بَعْدَ ذٰلِكَ دَحٰيهَا ﴿٣٠﴾ اَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعٰيهَا ﴿٣١﴾ وَالْجِبَالَ اَرْسٰيهَا ﴿٣٢﴾ مَتَاعًا لَكُمْ وَلِاَنْعَامِكُمْ ﴿٣٣﴾ **Sonra da yerküreyi döşedi.** Kendiniz ve hayvanlarınız için bir faydalanma olmak üzere, yerden suyunu ve otlağını çıkardı ve dağları sağlam bir şekilde yerleştirdi. Naziat, 79/30-31-32-33

فَبِاَىِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ Öyleyse, **Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?** Rahman, 55/13

NİYET

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللّٰهُ بِاللَّغْوِ فِى اَيْمَانِكُمْ وَلٰكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ وَاللّٰهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ Allah, sizleri **ağız alışkanlığıyla yaptığınız yeminlerden dolayı cezalandırmaz.** Ancak gönüllerinizin bilinçli yaptığı yeminlerden sorumlu tutar. Allah, çok bağışlayıcı, çok halimdir. Bakara, 2/225

وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللّٰهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ **Andolsun, onlardan öncekileri sınadık;** Allah, gerçekten doğruları da bilmekte yalancıları da bilmektedir. Ankebut, 29/3

وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا اَخْطَاْتُمْ بِهِ وَلٰكِنْ مَا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحِيمًا... **Hata ile yaptığınız bir işte size hiçbir günah yoktur.** Fakat kasten yaptığınız şeylerde size günah vardır. Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir. Ahzab, 33/5

وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا فِى قُلُوبِكُمْ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيمًا حَلِيمًا... **Allah, gönüllerinizde ne varsa bilir** ve Allah, her şeyi bilir, azap etmede de acele etmez. Ahzab, 33/51

اِنْ تُبْدُوا شَيْئًا اَوْ تُخْفُوهُ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمًا Siz bir şeyi **açığa vursanız da gizleseniz de**, biliniz ki Allah her şeyi hakkıyla bilendir. Ahzab, 33/54

يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْاَعْيُنِ وَمَا تُخْفِى الصُّدُورُ Allah, gözlerin **hain bakışını** ve kalplerin gizlediğini bilir. Mümin, 40/19

ORTA YOL

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَاكُمْ اُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَمَا... İşte sizi **orta yolu benimseyen bir ümmet yaptık** ki, siz insanlara örnek olasınız ve peygamber de size örnek olsun… Bakara, 2/143

وَالَّذِينَ اِذَا اَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذٰلِكَ قَوَامًا Ve onlar ki, harcadıklarında ne israf ne de cimrilik ederler; **ikisi arasında orta bir yol tutarlar.** Furkan, 25/67

ORUÇ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ Ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten sakınmanız için **oruç,** sizden öncekilere farz kılındığı gibi, size de farz kılındı. Bakara, 2/183

اَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا اَوْ عَلٰى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ اَيَّامٍ اُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَاَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ **Oruç**, sayılı günlerdedir. Sizden kim hasta, ya da yolculukta olursa, tutamadığı günler sayısınca başka günlerde tutar. Oruca gücü yetmeyenler ise bir yoksul doyumu fidye verir. Bununla birlikte, gönülden kim fidyeyi fazla verir bir iyilik yaparsa o kendisi için daha hayırlıdır. Eğer bilirseniz **oruç** tutmanız sizin için daha hayırlıdır. Bakara, 2/184

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِى اُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْاٰنُ هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدٰى وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا اَوْ عَلٰى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ اَيَّامٍ اُخَرَ يُرِيدُ اللّٰهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللّٰهَ عَلٰى مَا هَدٰيكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ O sayılı günler Ramazan ayıdır ki, Kur'an

o ay içinde indirilmiştir. O Kur'an, doğru ile yanlışı birbirinden ayıran ve insanları doğru yola ulaştıran apaçık belgeleri kapsar. Öyle ise içinizden kim bu aya ulaşırsa onu **oruçla** geçirsin. Kim de hasta veya yolcu olursa tutamadığı günler sayısınca başka günlerde tutsun. Allah size kolaylık diler, zorluk dilemez. Bu da; sayıyı tamamlamanız ve doğru yola ulaştırmasına karşılık Allah'ı yüceltmeniz ve şükretmeniz içindir. Bakara, 2/185

أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ اِلٰى نِسَائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَاَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللّٰهُ اَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ اَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ فَالْـٰٔنَ بَاشِرُوهُنَّ
وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللّٰهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْاَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْاَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ اَتِمُّوا الصِّيَامَ اِلَى الَّيْلِ وَلَا تُبَاشِرُوهُنَّ وَاَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِى الْمَسَاجِدِ
تِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ فَلَا تَقْرَبُوهَا كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ اٰيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ **Oruç** gecesinde kadınlarınıza yaklaşmak size helal kılındı. Onlar, size örtüdürler, siz de onlara örtüsünüz. Allah Ramazan gecelerinde hanımlarınıza yaklaşarak kendinize yazık ettiğinizi bildi de tövbenizi kabul edip sizi affetti. Artık eşlerinize yaklaşın ve Allah'ın sizin için yazıp takdir etmiş olduğu şeyi arayın. Beyaz ipliğin siyah iplikten ayırt edilinceye kadar/tan yeri ağarıncaya kadar yiyin, için. Sonra da akşama kadar orucu tam tutun.Bununla birlikte siz mescitlerde ibadete çekilmiş iken eşlerinize yaklaşmayın. Bunlar, Allah'ın koyduğu sınırlardır. Sınırları koruyun. Allah, kendine karşı gelmekten sakınsınlar diye, ayetlerini insanlara böylece açıklar. Bakara, 2/187

وَاَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلّٰهِ فَاِنْ اُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِقُوا رُؤُسَكُمْ حَتّٰى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحِلَّهُ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا اَوْ بِهِ اَذًى مِنْ رَاْسِهِ فَفِدْيَةٌ
مِنْ صِيَامٍ اَوْ صَدَقَةٍ اَوْ نُسُكٍ فَاِذَا اَمِنْتُمْ فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ اِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلٰثَةِ اَيَّامٍ فِى الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ اِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ
ذٰلِكَ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ اَهْلُهُ حَاضِرِى الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ Haccı da, umreyi de Allah için tamamlayın. Eğer düşman, hastalık ve benzer sebeplerle engellenmiş olursanız artık size kolay gelen kurbanı gönderin. Kurban, yerine varıncaya kadar başlarınızı tıraş etmeyin. İçinizden her kim hastalanır veya başından rahatsız olur da tıraş olmak zorunda kalırsa fidye olarak ya **oruç** tutması, ya sadaka vermesi, ya da kurban kesmesi gerekir. Güvende olduğunuz zaman hacca kadar umreyle faydalanmak isteyen kimse, kolayına gelen kurbanı keser. Kurban bulamayan kimse üçü hacda, yedisi de döndüğünüz zaman olmak üzere tam on gün **oruç** tutar. Bu durum, ailesi Mescid-i Haram civarında olmayanlar içindir. Allah'a karşı gelmekten sakının ve Allah'ın cezasının çetin olduğunu bilin. Bakara, 2/196

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ اَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا اِلَّا خَطَـًٔا وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَـًٔا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ اِلٰى اَهْلِهِ اِلَّا اَنْ يَصَّدَّقُوا فَاِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَاِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ فَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ اِلٰى اَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِنَ اللّٰهِ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيمًا
حَكِيمًا Bir müminin bir mümini öldürmesi olacak şey değildir. Ancak yanlışlıkla olması başka. Kim bir mümini yanlışlıkla öldürürse bir mümin köleyi azad etmesi ve bağışlamadıkları sürece ailesine diyet ödemesi gerekir. Öldürülen kimse mümin olur ve düşman olan bir topluluktan bulunursa, mümin bir köle azad etmek gerekir. Eğer aranızda antlaşma bulunan bir topluluktan ise ailesine verilecek bir diyet ve mümin bir köle azad etmek gerekir. Bunlara imkân bulamayanın, Allah tarafından tövbesinin kabulü için iki ay kesintisiz **oruç** tutması gerekir. Allah hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir. Nisâ, 4/92

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللّٰهُ بِاللَّغْوِ فِى اَيْمَانِكُمْ وَلٰكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْاَيْمَانَ فَكَفَّارَتُهُ اِطْعَامُ عَشَرَةِ مَسَاكِينَ مِنْ اَوْسَطِ مَا تُطْعِمُونَ اَهْلِيكُمْ اَوْ كِسْوَتُهُمْ اَوْ تَحْرِيرُ
رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلٰثَةِ اَيَّامٍ ذٰلِكَ كَفَّارَةُ اَيْمَانِكُمْ اِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا اَيْمَانَكُمْ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ Allah, boş bulunarak ettiğiniz yeminlerden sizi sorumlu tutmaz. Ama bile bile yaptığınız yeminlerle sizi sorumlu tutar. Bu durumda yeminin kefareti, ailenize yedirdiğinizin orta hallisinden on yoksulu doyurmak yahut onları giydirmek ya da bir köle azat etmektir. Kim bu imkânı bulamazsa onun kefareti üç gün **oruç** tutmaktır. İşte yemin ettiğiniz vakit yeminlerinizin kefareti budur. Yeminlerinizi tutun. Allah size ayetlerini işte böyle açıklıyor ki şükredesiniz. Maide, 5/89

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَاَنْتُمْ حُرُمٌ وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَمِّدًا فَجَزَاءٌ مِثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ هَدْيًا بَالِغَ الْكَعْبَةِ اَوْ كَفَّارَةٌ طَعَامُ
مَسَاكِينَ اَوْ عَدْلُ ذٰلِكَ صِيَامًا لِيَذُوقَ وَبَالَ اَمْرِهِ عَفَا اللّٰهُ عَمَّا سَلَفَ وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللّٰهُ مِنْهُ وَاللّٰهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ Ey iman edenler! İhramlı iken av hayvanı vurmayınız. Kim bu durumdayken bilerek bir av hayvanı vurursa, işlediği suçun cezası için, içinizden iki adil kişinin vurulan av hayvanının dengi olduğuna karar verecekleri bir kurbanlığı, ceza olarak, Kabe'ye ulaştırıp kesmesi veya işlediği suça karşılık yoksulları doyurması ya da bunlara denk olacak kadar gün **oruç** tutması gerekir. Allah geçmiştekileri affetmiştir. Fakat kim bir daha aynı suçu işlerse Allah ondan öç alır. Hiç kuşkusuz Allah üstün iradeli ve öç alıcıdır. Maide, 5/95

اَلتَّائِبُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّائِحُونَ الرَّاكِعُونَ السَّاجِدُونَ الْاٰمِرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللّٰهِ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ Müminler; tövbe edenler, ibadet edenler, hamd edenler, **oruç** tutanlar, rükû' ve secde edenler, iyiliği emredip kötülükten alıkoyanlar ve Allah'ın koyduğu sınırları hakkıyla koruyanlardır. İşte böylelerini Cennet'le müjdele. Tövbe, 9/112

اِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ
وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللّٰهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَاَجْرًا عَظِيمًا Şüphesiz Müslüman erkeklerle Müslüman kadınlar, mümin erkeklerle mümin kadınlar, itaatkâr erkeklerle itaatkâr kadınlar, doğru erkeklerle doğru kadınlar, sabreden erkeklerle sabreden kadınlar, Allah'a derinden saygı duyan erkekler, Allah'a derinden saygı duyan kadınlar, sadaka veren erkeklerle sadaka veren kadınlar, **oruç** tutan erkeklerle **oruç** tutan

kadınlar, namuslarını koruyan erkeklerle namuslarını koruyan kadınlar, Allah'ı çokça anan erkeklerle çokça anan kadınlar var ya, işte bunlar için Allah bağışlanma ve büyük bir mükafat hazırlamıştır. Ahzab, 33/35

وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَتَمَاسَّا ذٰلِكُمْ تُوعَظُونَ بِهِ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ Zihar yaparak hanımlarından ayrılanlar ve sonra da sözlerinden dönenler birbirleriyle ilişkiye girmeden önce bir köleyi özgürlüğüne kavuşturmaları gerekir. Size öğütlenen budur. Allah, yaptıklarınızı haber alandır.

فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَتَمَاسَّا فَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَاِطْعَامُ سِتِّينَ مِسْكِينًا ذٰلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ اَلِيمٌ Kim köle azat etme imkânı bulamazsa, eşine dokunmadan önce ardı ardına iki ay **oruç** tutmalıdır. Kimin de buna gücü yetmezse altmış fakiri doyurmalıdır. Bu, Allah'a ve Elçisi'ne inancınızın bir ispatıdır. Bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır ve inkâr edenleri şiddetli bir azap beklemektedir. Mücadele, 58/3-4

ÖFKE

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِى السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ Onlar ki hem bolluk hem de darlık zamanında Allah yolunda harcarlar, **öfkelerini kontrol altında tutarlar** ve insanları affederler. Allah da güzel davranışta bulunanları sever. Âl-i İmran, 3/134

وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْاِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ وَاِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ Onlar öyle kimselerdir ki büyük günahlardan ve çirkin işlerden kaçınırlar, kızdıkları zaman **öfkelerini yutar**, karşıdakinin kusurlarını affederler. Şura, 42/37

ÖĞÜT

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

... وَلَا تَتَّخِذُوا اٰيَاتِ اللّٰهِ هُزُوًا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَمَا اَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ بِهِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

Sakın Allah'ın ayetlerini eğlenceye almayın. Allah'ın üzerinizdeki nimetini, size **öğüt** vermek için indirdiği Kitab'ı ve hikmeti hatırlayın. Allah'a karşı gelmekten sakının. Bilin ki Allah her şeyi hakkıyla bilendir. Bakara, 2/231

وَهٰذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا قَدْ فَصَّلْنَا الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ Bu, Rabbinin dosdoğru yoludur. Şüphesiz düşünüp **öğüt alacak** bir toplum için âyetleri ayrı ayrı açıkladık. En'âm, 6/126

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ اِلَّا بِالَّتِى هِىَ اَحْسَنُ حَتّٰى يَبْلُغَ اَشُدَّهُ وَاَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا وَاِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبٰى وَبِعَهْدِ اللّٰهِ اَوْفُوا ذٰلِكُمْ وَصّٰيكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ Yetimin malına, o erginlik çağına erişinceye kadar malını en güzel bir şekilde koruyup çoğaltmak maksadı dışında yaklaşmayın. Ölçü ve tartıyı adaletle tam yapın. Biz kişiyi ancak gücünün yettiği kadarıyla sorumlu tutarız. Birisi hakkında konuştuğunuz zaman yakınınız bile olsa âdil olun. Allah'a verdiğiniz sözü tutun. İşte Allah, ola ki **düşünüp öğüt alırsınız** diye size bu emirleri veriyor. En'âm, 6/152

كِتَابٌ أُنْزِلَ اِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِى صَدْرِكَ حَرَجٌ مِنْهُ لِتُنْذِرَ بِهِ وَذِكْرٰى لِلْمُؤْمِنِينَ Bu Kur'anı, insanları uyarasın ve müminlere **öğüt veresin** diye sana indirdik. O halde bu görevi yaparken sakın ruhun sıkılmasın. A'raf, 7/2

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّى وَاَنْصَحُ لَكُمْ وَاَعْلَمُ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ "Size Rabbimin vahiylerini tebliğ ediyorum, size **öğüt veriyorum.** Allah'ın yardımıyla, sizin bilmediğiniz şeyleri biliyorum." A'raf, 7/62

اَوَعَجِبْتُمْ اَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلٰى رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنْذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ Kötülüklerden sakınasınız ve bu sayede merhamete eresiniz diye sizi uyarmak için içinizden biri aracılığı ile Rabbinizden size bir **mesaj/öğüt** gelmiş olması tuhafınıza mı gitti? A'raf, 7/63

يَا اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِمَا فِى الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ Ey insanlar, size Rabbinizden **bir öğüt**, kalplerdeki hastalıklara bir şifa, inananlara yol gösterici ve rahmet gelmiştir. Yunus, 10/57

اِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ وَاِيتَاءِ ذِى الْقُرْبٰى وَيَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْىِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ Şüphesiz Allah, adaleti, iyilik yapmayı, yakınlara yardım etmeyi emreder; hayâsızlığı, fenalık ve azgınlığı da yasaklar. O, düşünüp tutasınız diye size **öğüt** veriyor. Nahl, 16/90

اُدْعُ اِلٰى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِى هِىَ اَحْسَنُ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ İnsanları Rabbinin yoluna hikmetli bir yöntemle ve güzel **öğütlerle** çağır, onlarla en güzel, en etkili bir biçimde tartış. Hiç Şüphesiz Rabbin, yolundan sapanları ve doğru yolda olanları da herkesten iyi bilir. Nahl, 16/125

وَلَقَدْ اَنْزَلْنَا اِلَيْكُمْ اٰيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍ وَمَثَلًا مِنَ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ Muhakkak ki size dinin hükümlerini açıklayan ayetler, sizden önce gelip geçenlerin hallerinden örnekler ve Allah'a karşı gelmekten sakınacaklar için bir **öğüt indirdik**. Nur, 24/34

اَوَلَمْ يَكْفِهِمْ اَنَّا اَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُتْلٰى عَلَيْهِمْ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرٰى لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ Kendilerine okunan Kitabı sana indirmemiz, onlara yetmedi mi? Bunda inanan bir toplum için bunda bir rahmet ve **öğüt vardır**. Ankebut, 29/51

وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِى لَهُ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْاٰنٌ مُبِينٌ Biz ona şiir öğretmedik. Bu ona yaraşmaz da. O sadece bir **öğüt** ve apaçık bir Kur'ân'dır. Yasin, 36/69

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِى هٰذَا الْقُرْاٰنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ Andolsun Biz, bu Kur'an'da insanlara, **öğüt alsınlar** diye her türlü misali verdik. Zümer, 39/27

وَاِنَّهُ لَذِكْرٌ لَكَ وَلِقَوْمِكَ وَسَوْفَ تُسْـَٔلُونَ Doğrusu bu Kur'an sana ve ümmetine bir **öğüttür,** ondan sorumlu tutulacaksınız. Zuhruf, 43/44

فَاِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ Biz, O Kur'an'ı **düşünüp öğüt alsınlar** diye senin dilinle kolaylaştırdık**.** Duhan, 44/58

نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ فَذَكِّرْ بِالْقُرْاٰنِ مَنْ يَخَافُ وَعِيدِ Biz onların ne dediklerini biliyoruz. Sen onların üstünde bir zorlayıcı değilsin, sadece tehdidimden korkanlara **Kur'an ile öğüt ver.** Kaf, 50/45

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْاٰنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ Andolsun biz Kur'ân'ı **öğüt** almak için kolaylaştırdık. **Öğüt alan yok mudur?** Kamer, 54/40

وَمَا هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ Oysa Kur'an âlemler için bir **öğütten** başka bir şey değildir. Kalem, 68/52

كَلَّا اِنَّهُ تَذْكِرَةٌ ﴿٥٤﴾ **Gerçekten de Kur'an, bir öğüttür.**

فَمَنْ شَاءَ ذَكَرَهُ ﴿٥٥﴾ Artık kim dilerse, öğüt alıp düşünür.

وَمَا يَذْكُرُونَ اِلَّا اَنْ يَشَاءَ اللّٰهُ هُوَ اَهْلُ التَّقْوٰى وَاَهْلُ الْمَغْفِرَةِ ﴿٥٦﴾ Bununla beraber, Allah dilemedikçe onlar öğüt alamazlar. Koruyacak da O'dur, bağışlayacak da. Müddesir, 74/54-55-56

ÖĞMEK- ÖĞÜNMEK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا اَتَوْا وَيُحِبُّونَ اَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ Ettiklerine sevinen ve **yapmadıkları işle övülmeyi seven** kimseleri de sakın azaptan kurtulur sanma! Onlara elim bir azap vardır. Al-i İmran, 3/188

وَاعْبُدُوا اللّٰهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْـًٔا وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَبِذِى الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِى الْقُرْبٰى وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنْبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا Allah'a ibadet edin ve ona hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yanınızdaki arkadaşa, yolcuya, elinizin altındaki köle ve işçilere iyilik edin. Şüphesiz **Allah, kibirlenen ve övünen kimseleri sevmez.** Nisa, 4/36

اَلَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَيَاْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا اٰتٰيهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهِ وَاَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا Bunlar cimrilik eden, insanlara da cimriliği emreden ve Allah'ın, lütfundan kendilerine verdiği **nimeti gizleyen kimselerdir**. Biz de o nankörlere alçaltıcı bir azap hazırlamışızdır. Nisa, 4/37

وَلَئِنْ اَذَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ اِنَّهُ لَيَـُٔوسٌ كَفُورٌ Eğer insana önce rahmetlerimizi tattırıp sonra onu elinden alsak, o mutsuz bir nanköre dönüşür.

وَلَئِنْ اَذَقْنَاهُ نَعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَّاءَ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّـَٔاتُ عَنّى اِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ Eğer insanın başına gelen bir sıkıntının ardından kendisine mutluluk tattıracak olursak, kesinlikle "Kötü günler artık geride kaldı" diyecektir. Mutlaka **böbürlenir** ve şımarır. Hud, 11/9-10

وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِى الْاَرْضِ مَرَحًا اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ İnsanları küçümseyip yüz çevirme! Yeryüzünde böbürlenerek yürüme! Allah, **kendini beğenmiş övünen kimseyi sevmez.** Lokman, 31/18

اَلْهٰيكُمُ التَّكَاثُرُ ﴿١﴾ حَتّٰى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ﴿٢﴾ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣﴾ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾Çoklukla, Mal, mülk ve servette **övünmek,** sizi 'tutkuyla oyalayıp, kendinizden geçirdi.' Öyle ki sizi kabirlere varıncaya kadar oyaladı. Hayır (bunlar hiç doğru değildir). İleride bileceksiniz. Elbette yakında bileceksiniz! Tekasür, 102/1-2-3-4

ÖLÇÜ/TARTI

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَاَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا وَاِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبٰى وَبِعَهْدِ اللّٰهِ اَوْفُوا ذٰلِكُمْ وَصّٰيكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ... **Ölçüyü ve tartıyı adaletle tam yapın.** Biz herkesi ancak gücünün yettiği kadarıyla sorumlu tutarız. Birisi hakkında konuştuğunuz zaman yakınınız bile olsa doğruyu söyleyin. Allah'a verdiğiniz sözü tutun. İşte bunları Allah size öğüt alasınız diye emretti. En'âm, 6/152

وَاِلٰى مَدْيَنَ اَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَاَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ اَشْيَاءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا فِى الْاَرْضِ بَعْدَ اِصْلَاحِهَا ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ Medyen halkına da kardeşleri Şuayb'ı peygamber olarak gönderdik. Dedi ki: "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin. Sizin için ondan başka hiçbir ilah yoktur. Rabbinizden size açık bir delil gelmiştir. **Ölçüyü ve tartıyı** tam yapın. İnsanların mallarını eksiltmeyin. Düzene sokulduktan sonra yeryüzünde bozgunculuk etmeyin. İnananlar iseniz bunlar sizin için hayırlıdır." A'raf, 7/85

وَاِلٰى مَدْيَنَ اَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ وَلَا تَنْقُصُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ اِنّى اَرٰيكُمْ بِخَيْرٍ وَاِنّى اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ مُحِيطٍ Medyen halkına da kardeşleri Şuayb'ı peygamber gönderdik. O şöyle dedi: "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin.

Sizin ondan başka hiçbir ilahiniz yoktur. **Ölçüyü ve tartıyı eksik yapmayın.** Ben sizi bolluk içinde görüyorum. Ben sizin adınıza kuşatıcı bir günün azabından korkuyorum." Hud, 11/84

وَيَا قَوْمِ اَوْفُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ اَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِى الْاَرْضِ مُفْسِدِينَ "Ey kavmim! **Ölçüyü ve tartıyı adaletle tam yapın.** İnsanların mallarını ve haklarını eksiltmeyin. Yeryüzünde bozgunculuk yaparak karışıklık çıkarmayın." Hud, 11/85

وَالْاَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَاَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِىَ وَاَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَىْءٍ مَوْزُونٍ Yere gelince, onu döşeyip yaydık, onda sarsılmaz dağlar bıraktık ve onda her şeyden **ölçüsü** belirlenmiş ürünler bitirdik. Hicr, 15/19

وَاَوْفُوا الْكَيْلَ اِذَا كِلْتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ذٰلِكَ خَيْرٌ وَاَحْسَنُ تَاْوِيلًا **Ölçtüğünüzde ölçmeyi tam yapın, doğru terazi ile tartın.** Bu daha hayırlı, sonuç bakımından daha güzeldir. İsra, 17/35

وَكَذٰلِكَ نَجْزِى مَنْ اَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِاٰيَاتِ رَبِّهِ وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَشَدُّ وَاَبْقٰى İşte Biz **ölçüsüzce** davrananları ve Rabbinin ayetlerine inanmayanları böyle cezalandırırız; ahiretin azabı ise gerçekten daha şiddetli ve daha süreklidir. Ta-ha, 20/127

ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَاَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَاءُ وَاَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ Sonra onlara verdiğimiz söze sadık kaldık, böylece onları ve dilediklerimizi kurtardık da **ölçüsüz** davrananları yıkıma uğrattık. Enbiya, 21/9

وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيٰمَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَاِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ اَتَيْنَا بِهَا وَكَفٰى بِنَا حَاسِبِينَ Kıyamet günü için öyle **adalet terazileri** kuracağız ki hiç kimseye zerre kadar haksızlık yapılmayacak. Yapılan iş bir hardal tanesi ağırlığınca da olsa, onu getirip ortaya koyacağız. Hesap görücü olarak Biz yeteriz. Enbiya, 21/47

اَلَّذِى لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِى الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَىْءٍ فَقَدَّرَهُ تَقْدِيرًا O ki, göklerin ve yerin egemenliği O'nundur, çocuk edinmemiştir. Egemenlikte ortağı yoktur; O her şeyi yaratmış ve bir **ölçüye** göre düzenlenmiştir. Furkan, 25/2

اَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ Ölçüyü tam yapın. Eksik verenlerden olmayın. وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ **Doğru terazi ile tartın.** وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ اَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِى الْاَرْضِ مُفْسِدِينَ İnsanların mallarını ve haklarını eksiltmeyin. Yer yüzünde bozgunculuk yaparak kargaşa çıkarmayın." Şuara, 26/181-182-183

وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ Allah, göğü yükseltti ve ölçüyü/dengeyi koydu. اَلَّا تَطْغَوْا فِى الْمِيزَانِ Ölçüde haddi aşmayın. وَاَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ Tartıyı adaletle yapın, **teraziyi eksik tutmayın.** Rahman, 55/7-8-9

قَدْ جَعَلَ اللّٰهُ لِكُلِّ شَىْءٍ قَدْرًا ...Allah, her şeyi bir **ölçüye** göre yaratmıştır. Talak, 65/3

وَيْلٌ لِلْمُطَفِّفِينَ ﴿١﴾ اَلَّذِينَ اِذَا اكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ﴿٢﴾ وَاِذَا كَالُوهُمْ اَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ ﴿٣﴾ اَلَا يَظُنُّ اُولٰئِكَ اَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ﴿٤﴾ لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥﴾
يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦﴾ **Ölçüde ve tartıda hile yapanların vay haline!** Onlar insanlardan bir şey ölçüp aldıkları zaman, tam ölçerler. Fakat kendileri onlara bir şey ölçüp yahut tartıp verdikleri zaman eksik ölçüp tartarlar. Onlar o mahşer günü gerçekten de tekrar dirilip kalkacaklarını ve âlemlerin Rabbinin huzuruna geleceklerini sanmıyorlar mı? Mutaffifin, 83/1 …6

ÖMÜR-ECEL Ve ÖLÜM

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

a) Ömür:

هُوَ الَّذِى خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضٰى اَجَلًا وَاَجَلٌ مُسَمًّى عِنْدَهُ ثُمَّ اَنْتُمْ تَمْتَرُونَ O öyle bir Rabdır ki; sizi bir çamurdan yarattı, **sonra ölüm zamanını takdir etti.** Siz hala şüphe ediyorsunuz. En'am, 6/2

وَهُوَ الَّذِى يَتَوَفّٰيكُمْ بِالَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُمْ بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضٰى اَجَلٌ مُسَمًّى ثُمَّ اِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ Geceleyin sizi öldüren/uyutan, gündüzün de ne işlediğinizi bilen; sonra **belirlenmiş ömür tamamlansın diye** gündüzün sizi dirilten/uyandıran O'dur. Sonra dönüşünüz yine O'nadır. O, yaptıklarınızı size haber verecektir. En'am, 6/60

وَلَوْ يُعَجِّلُ اللّٰهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتِعْجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ لَقُضِىَ اِلَيْهِمْ اَجَلُهُمْ فَنَذَرُ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا فِى طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ Eğer Allah insanlara, hayrı çarçabuk istedikleri gibi şerri de acele verseydi, onların **ömürleri bitirilmiş** olurdu. Fakat bize kavuşmayı beklemeyenleri Biz, azgınlıkları içinde bocalar bir halde kendi başlarına bırakırız. Yûnus, 10/11

وَمَا اَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ اِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَعْلُومٌ Biz, hiç bir memleketi, Tarafımızdan **bilinen bir zamanı dolmadan yok etmedik.** Hicr, 15/4

وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفّٰيكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ اِلٰى اَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَىْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا اِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ Ve sizi Allah yarattı, günü gelince de öldürecek ve içinizden kimileri, **ömrün o en düşkün çağına,** bildiklerini bilemez olduğu yaşa kadar **ömür** verir. Gerçek şu ki Allah, her zaman kudretli olan yegâne ilim sahibidir! Nahl, 16/70

وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَا يَاْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ Biz onları/peygamberleri yemek yemez bir beden yapısında yaratmadık. Onlar **ölümsüz** de değillerdi. Enbiya, 21/8

وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِنْ قَبْلِكَ الْخُلْدَ اَفَائِنْ مِتَّ فَهُمُ الْخَالِدُونَ Biz senden önce de hiçbir beşere **ölümsüzlük** vermedik. Şimdi sen ölürsen onlar ebedi mi kalacaklar? Enbiya, 21/34

قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمُ الْفِرَارُ اِنْ فَرَرْتُمْ مِنَ الْمَوْتِ اَوِ الْقَتْلِ... De ki: "Eğer siz **ölümden ya da öldürülmekten** kaçıyorsanız, kaçmak size asla fayda vermeyecektir…"Ahzab, 33/16

...وَمَا يُعَمَّرُ مِنْ مُعَمَّرٍ وَلَا يُنْقَصُ مِنْ عُمُرِهِ اِلَّا فِى كِتَابٍ اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيرٌ Bir kimsenin **uzun ömürlü yahut kısa ömürlü olması** kesinlikle bir kitapta/Levh-i Mahfuz'da yazılıdır. Şüphesiz bu Allah için kolaydır. Fatır, 35/11

وَمَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِى الْخَلْقِ اَفَلَا يَعْقِلُونَ Kimin **ömrünü uzatırsak,** aynı zamanda onun güç ve yeteneklerinde alaşağı ederiz. Hiç düşünmüyorlar mı? Yasin, 36/68

b) Ecel:

هُوَ الَّذِى خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضٰى اَجَلًا وَاَجَلٌ مُسَمًّى عِنْدَهُ ثُمَّ اَنْتُمْ تَمْتَرُونَ Sizi çamurdan yaratan, sonra **bir ecel belirleyen** O'dur. Adı konulmuş ecel O'nun katındadır. Siz yine kuşkuya kapılıyorsunuz. En'âm, 6/2

وَلِكُلِّ اُمَّةٍ اَجَلٌ فَاِذَا جَاءَ اَجَلُهُمْ لَا يَسْتَاْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ Her ümmetin bir **eceli vardır.** Ecelleri gelince ne bir an geri kalırlar ne de bir an ileri gidebilirler. A'raf, 7/34

اَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِى مَلَكُوتِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللّٰهُ مِنْ شَيْءٍ وَاَنْ عَسٰى اَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ اَجَلُهُمْ فَبِاَىِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ Onlar göklerdeki ve yerdeki sınırsız hükümranlık ve nizama , Allah'ın yarattığı her şeye, **ecellerinin yaklaşmış** olabileceğine hiç bakmadılar mı? Peki, bundan sonra artık hangi söze inanacaklar? A'raf, 7/185

قُلْ لَا اَمْلِكُ لِنَفْسِى ضَرًّا وَلَا نَفْعًا اِلَّا مَا شَاءَ اللّٰهُ لِكُلِّ اُمَّةٍ اَجَلٌ اِذَا جَاءَ اَجَلُهُمْ فَلَا يَسْتَاْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ De ki: "Ben kendime bile Allah'ın dilediğinden başka ne bir zarar ne de bir menfaat verme gücüne sahibim." **Her ümmetin bir eceli vardır**. Ecelleri geldiği zaman artık ne bir saat geri kalırlar ne de ileri giderler. Yûnus, 10/49

مَا تَسْبِقُ مِنْ اُمَّةٍ اَجَلَهَا وَمَا يَسْتَاْخِرُونَ Hiçbir millet, **ecelinin önüne geçemez** ve onu geciktiremez. Hicr, 15/5

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللّٰهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلٰكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ اِلٰى اَجَلٍ مُسَمًّى فَاِذَا جَاءَ اَجَلُهُمْ لَا يَسْتَاْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ Eğer Allah, insanları zulümleri/yaptığı hataları yüzünden cezalandıracak olsaydı, yeryüzünde hiçbir canlı bırakmazdı. Fakat onları takdir edilen bir müddete kadar erteliyor. **Ecelleri geldiği zaman** onlar ne bir saat geri kalabilirler ne de öne geçebilirler. Nahl, 16/61

اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ الَّذِى خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ قَادِرٌ عَلٰى اَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ اَجَلًا لَا رَيْبَ فِيهِ فَاَبَى الظَّالِمُونَ اِلَّا كُفُورًا Onlar gökleri ve yeri yaratan Allah'ın kendi benzerlerini bir kez daha yaratmaya gücünün yeteceğini görmüyorlar mı? Üstelik Allah onlar için, bir gün mutlaka sona erecek sınırlı bir yaşama süresi/**ecel** belirledi. Buna rağmen bu zalimler kâfirlikte direndiler. İsra, 17/99

مَا تَسْبِقُ مِنْ اُمَّةٍ اَجَلَهَا وَمَا يَسْتَاْخِرُونَ Hiçbir toplum, kendisi için tespit edilmiş **ecelini** ne öne alabilir, ne de erteleyebilir. Mü'minûn, 23/43

وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللّٰهُ نَفْسًا اِذَا جَاءَ اَجَلُهَا وَاللّٰهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ Allah, **eceli geldiğinde** hiç kimsenin ölümünü ertelemez. Allah, yaptıklarınızdan haberdardır. Münafikun, 63/11

d) Ölüm:

اَلَّذِى خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيٰوةَ لِيَبْلُوَكُمْ اَيُّكُمْ اَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ O, hanginizin daha güzel amel yapacağını sınamak için **ölüm**ü ve hayatı yaratandır. O, mutlak güç sahibidir, çok bağışlayandır. Mülk, 67/2

كُتِبَ عَلَيْكُمْ اِذَا حَضَرَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ اِنْ تَرَكَ خَيْرًا اَلْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ Birinize **ölüm** geldiği zaman, eğer bir mal bırakacaksa anaya, babaya, yakınlara uygun bir biçimde vasiyet etmek Allah'tan korkanlar üzerine bir borçtur. Bakara, 2/180

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ اِلَّا وَاَنْتُمْ مُسْلِمُونَ Ey iman edenler! Allah'tan, O'na yaraşır şekilde korkun ve ancak **Müslümanlar olarak Ölün.** Al-i İmran, 3/102

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ اَنْ تَمُوتَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ كِتَابًا مُؤَجَّلًا... **Hiçbir kimse Allah'ın izni olmadan ölmez. Ölüm** belirli bir süreye göre yazılmıştır… Al-i İmran, 3/145

...قُلْ لَوْ كُنْتُمْ فِى بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ اِلٰى مَضَاجِعِهِمْ... De ki: "Evlerinizde dahi olsaydınız, üzerlerine **öldürülmesi** yazılmış bulunanlar mutlaka öldürülecekleri yerlere çıkıp gideceklerdi… Al-i İmran, 3/154

...وَاللّٰهُ يُحْيِى وَيُمِيتُ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ**Allah, yaşatır ve öldürür**. Allah, yaptıklarınızı görmektedir. Al-i İmran, 3/156

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَاِنَّمَا تُوَفَّوْنَ اُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ **Her canlı ölümü tadacaktır.** Ancak kıyamet günü yaptıklarınızın karşılığı size tastamam verilecektir… Al-i İmran, 3/185

اَيْنَ مَا تَكُونُوا يُدْرِكْكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِى بُرُوجٍ مُشَيَّدَةٍ Nerede olursanız olun, isterseniz sağlam ve tahkim edilmiş kaleler içinde bulunun **ölüm yinede size ulaşacaktır**…Nisâ, 4/78

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنِكُمْ اِذَا حَضَرَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ... Ey iman edenler! Birinizin **ölümü** yaklaştığında vasiyet ederken aranızdan adaletli iki kişi şahitlik etsin. Eğer yolculukta başınıza **ölüm** musibeti gelirse, sizin dışınızdan başka iki kişi şahit olsun…Maide, 5/106

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتّٰى اِذَا جَاءَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفَرِّطُونَ O, kulları üzerinde kesin egemendir. Size koruyucu melekler gönderir. Sonunda birinize **ölüm** gelince, elçilerimiz hiçbir görev kusuru yapmaksızın onun canını alırlar. En'am, 6/61

اِنَّ اللّٰهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوٰى يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ فَاَنّٰى تُؤْفَكُونَ Tohumu ve çekirdeği çatlatan Allah'tır. **O ölüden diriyi ve diriden ölüyü çıkartır.** İşte Allah budur. Nasıl olur da bu gerçeği görmezlikten geliyorsunuz? En'âm, 6/95

قُلْ اِنَّ صَلَاتِى وَنُسُكِى وَمَحْيَاىَ وَمَمَاتِى لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ Ey Muhammed! De ki: "Şüphesiz benim namazım, ibadetlerim, yaşamım ve **ölümüm** âlemlerin Rabbi Allah içindir." En'am, 6/162

اَفَاَمِنَ اَهْلُ الْقُرٰى اَنْ يَاْتِيَهُمْ بَاْسُنَا بَيَاتًا وَهُمْ نَائِمُونَ Yoksa o ülkelerin halkı geceleyin uyurlarken kendilerine azabımızın/**ölümün** gelmeyeceğinden emin mi oldular? A'raf, 7/97

اَلَّذِى لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ... ...Semaların ve arzın mülkü O'nundur. O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur**. O, diriltir ve öldürür**…A'raf, 7/158

اِنَّ اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ Şüphe yok ki, göklerin ve yerin mülkü/egemenliği yalnızca Allah'ındır. Hayat veren ve **öldüren** yalnızca O'dur ve Allah'tan başka sizi koruyabilecek, size yardım edebilecek kimse yoktur. Tövbe, 9/116

هُوَ يُحْيِى وَيُمِيتُ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ **Hayat veren ve öldüren Allah'tır.** Sonunda hepiniz O'na dönmek zorundasınız. Yunus, 10/56

وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتّٰى يَاْتِيَكَ الْيَقِينُ **Sana ölüm gelinceye kadar Rabbine ibadet et.** Hicr, 15/99

اَلَّذِينَ تَتَوَفّٰيهُمُ الْمَلٰئِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمُ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ Melekler iyi kulların **canlarını alırken** "Selam üzerinize olsun, yapmış olduğunuz iyiliklerin karşılığı olarak cennete giriniz" derler. Nahl, 16/32

وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِنْ قَبْلِكَ الْخُلْدَ اَفَائِنْ مِتَّ فَهُمُ الْخَالِدُونَ **Senden önce hiçbir insana ölümsüzlük vermedik.** Şimdi sen ölürsen, onlar ölümsüz mü olacaklar? Enbiya, 21/34

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَاِلَيْنَا تُرْجَعُونَ Her canlı, **ölümü** tadacaktır. Nasıl davranacağınızı görelim diye sizi kötülükle ve iyilikle sınavdan geçiririz. Sonunda bize döneceksiniz. Enbiya, 21/35

وَهُوَ الَّذِى اَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ اِنَّ الْاِنْسَانَ لَكَفُورٌ Sizi yaratan, sonra **öldüren** ve sonra tekrar diriltecek olan O'dur. Hiç kuşkusuz insan pek nankördür. Hac, 22/66

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ اِلَيْنَا تُرْجَعُونَ **Her can ölümü tadacaktır.** Sonra da bize döndürüleceksiniz. Ankebût, 29/57

وَمَا تَدْرِى نَفْسٌ بِاَىِّ اَرْضٍ تَمُوتُ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ...Hiç kimse dünyanın neresinde ve nasıl **öleceğini bilemez.** Lokman, 31/34

قُلْ يَتَوَفّٰيكُمْ مَلَكُ الْمَوْتِ الَّذِى وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ De ki: "Sizin için görevlendirilen **ölüm** meleği canınızı alacak, sonra Rabbinize döndürüleceksiniz." Secde, 32/11

اَللّٰهُ يَتَوَفَّى الْاَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِى لَمْ تَمُتْ فِى مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِى قَضٰى عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْاُخْرٰى اِلٰى اَجَلٍ مُسَمًّى اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ **Allah ölen insanların ruhlarını öldüklerinde**, ölmeyenlerinkini de uykularında alır. Ölümüne hükmettiklerinin ruhlarını tutar, diğerlerini belli bir süreye kadar bırakır. Şüphesiz bunda düşünen bir toplum için elbette ibretler vardır. Zümer, 39/42

اَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ اَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ Yoksa kötülükleri işleyen kimseler, kendilerini iman edip güzel ve hayırlı işler yapanlarla bir tutacağımızı mı sandılar? Yaşamaları ve **ölmeleri** bir olacak öyle mi? Ne kötü hüküm veriyorlar. Câsiye, 45/21

فَكَيْفَ اِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلٰئِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَاَدْبَارَهُمْ Melekler, münafıkların yüzlerine ve sırtlarına vurarak **canlarını alırken** hâlleri nasıl olacak? Muhammed, 47/27

اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ ثُمَّ مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يَغْفِرَ اللّٰهُ لَهُمْ İnkâr eden, Allah yolundan alıkoyan, sonra da inkârcılar olarak **ölenler** var ya, Allah onları asla bağışlamayacaktır. Muhammed, 47/34

وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذٰلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ **Ölüm sarhoşluğu kaçınılmaz bir gerçek** olarak insana gelir de ona, "İşte bu, senin öteden beri kaçıp durduğun şeydir" denir. Kaf, 50/19

كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ Göklerde ve yerde var olan her şey **yok olup** gitmeye mahkûmdur. Rahman, 55/26

وَيَبْقٰى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ Ama kudret ve ihtişam sahibi olan Rabbinizin Zatı sonsuza dek kalıcıdır. Rahman, 55/27

نَحْنُ قَدَّرْنَا بَيْنَكُمُ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ Aranızda **ölümü** Biz takdir ettik. Bize mani olacak hiçbir güç yoktur. Vakıa, 56/60

عَلٰى اَنْ نُبَدِّلَ اَمْثَالَكُمْ وَنُنْشِئَكُمْ فٖى مَا لَا تَعْلَمُونَ Yerinize diğer benzerlerinizi getireceğiz ve sizi bilemeyeceğiniz bir şekilde yeniden oluşturacağız. Vakıa, 56/61

فَلَوْلَا اِذَا بَلَغَتِ الْحُلْقُومَ ﴿٨٣﴾ **Canın boğaza** dayandığı an.

وَاَنْتُمْ حٖينَئِذٍ تَنْظُرُونَ ﴿٨٤﴾, O sırada sizler gözlerinizi o can çekişen adama dikersiniz.

وَنَحْنُ اَقْرَبُ اِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلٰكِنْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿٨٥﴾ O anda Biz ona, sizden daha yakınız, ama göremezsiniz.

فَلَوْلَا اِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدٖينٖينَ ﴿٨٦﴾ Eğer yeniden diriltilip hesaba çekilmeyecekseniz.

تَرْجِعُونَهَا اِنْ كُنْتُمْ صَادِقٖينَ ﴿٨٧﴾ Eğer söylediğiniz doğru ise o çıkmak üzere olan canı geriye döndürsenize!

فَاَمَّا اِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبٖينَ ﴿٨٨﴾ Eğer **ölmek** üzere olan kişi Allah'a yakın olanlardan ise.

فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتُ نَعٖيمٍ ﴿٨٩﴾ Rahatlık, huzur, mutluluk ve Nâim cenneti onundur. Vakıa, 56/83…89

قُلْ اِنَّ الْمَوْتَ الَّذٖى تَفِرُّونَ مِنْهُ فَاِنَّهُ مُلَاقٖيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ اِلٰى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ De ki: Sizin kendisinden kaçtığınız ölüm, muhakkak sizi bulacaktır. Sonra görünmeyeni ve görüneni bilene döndürüleceksiniz. O size bütün yaptıklarınızı haber verecektir. Cum'a, 62/8

كَلَّا اِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِىَ ﴿٢٦﴾ Hayır hayır, **can köprücük kemiğine dayandığı zaman.**

وَقٖيلَ مَنْ رَاقٍ ﴿٢٧﴾ Bu hastayı iyileştirecek biri yok mu? Diye sorarlar.

وَظَنَّ اَنَّهُ الْفِرَاقُ ﴿٢٨﴾ Adam, ayrılma zamanının geldiğini anlar.

وَالْتَفَّتِ السَّاقُ بِالسَّاقِ ﴿٢٩﴾ Bacağı bacağına dolaşır, ölüm acısıyla kıvranır.

اِلٰى رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ ﴿٣٠﴾ O gün Rabbine doğru yolculuk vardır.

فَلَا صَدَّقَ وَلَا صَلّٰى ﴿٣١﴾ Adam ne inandı, ne namaz kıldı.

وَلٰكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلّٰى ﴿٣٢﴾ Aksine yalan saymış ve yüz çevirmişti.

ثُمَّ ذَهَبَ اِلٰى اَهْلِهٖ يَتَمَطّٰى ﴿٣٣﴾ Bir de yaptığından memnun olarak, çalımlı çalımlı kendi taraftarlarının yanına giderdi.

اَوْلٰى لَكَ فَاَوْلٰى ﴿٣٤﴾ Yazık sana yazık!

ثُمَّ اَوْلٰى لَكَ فَاَوْلٰى ﴿٣٥﴾ Yazıklar olsun sana yazıklar!

اَيَحْسَبُ الْاِنْسَانُ اَنْ يُتْرَكَ سُدًى ﴿٣٦﴾ İnsanoğlu, başıboş bırakılacağını mı sanıyor?

اَلَمْ يَكُ نُطْفَةً مِنْ مَنِىٍّ يُمْنٰى ﴿٣٧﴾ O fışkıran menin içinde bir sperm değil miydi?

ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوّٰى ﴿٣٨﴾ Sonra aşılanmış bir yumurtaya dönüştü, sonra Allah onu yaratıp biçimlendirdi.

فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْاُنْثٰى ﴿٣٩﴾ Sonra ondan erkek ve dişi çiftler türetti.

اَلَيْسَ ذٰلِكَ بِقَادِرٍ عَلٰى اَنْ يُحْيِىَ الْمَوْتٰى ﴿٤٠﴾ Bütün bunları yapan Allah, ölüleri diriltemez mi? Kıyamet, 75/26… 40

يَا اَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٧﴾ Ey huzur içinde olan nefis!

اِرْجِعٖى اِلٰى رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً ﴿٢٨﴾ Sen Rabbinden razı, O senden razı olarak **dön Rabbine!**

فَادْخُلٖى فٖى عِبَادٖى ﴿٢٩﴾ Sen de katıl has kullarımın içine.

وَادْخُلٖى جَنَّتٖى ﴿٣٠﴾ Gir cennetime! Fecr, 89/27-28-29-30

ÖRTÜNMEK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ اَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدٖينَ زٖينَتَهُنَّ اِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلٰى جُيُوبِهِنَّ... İnanan kadınlara söyle, onlar da gözlerini bakılması yasak olandan çevirsinler; iffetlerini korusunlar. Görünmesinde sakınca olmayan yerleri dışında, güzelliklerini açığa vurmasınlar ve **örtülerini, göğüslerini örtecek** bir tarzda omuzlarından aşağıya doğru salsınlar…Nur, 24/31

وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ الّٰتٖى لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ اَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزٖينَةٍ وَاَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَهُنَّ وَاللّٰهُ سَمٖيعٌ عَلٖيمٌ Evlenme arzu ve ümidi kalmamış/hayızdan kesilmiş olan ihtiyar kadınların, **örtünmesi gereken yerlerini teşhir etmeksizin,** dış giysilerini çıkarmalarında bir sakınca yoktur. Ama yine de sakınmak için titiz davranmaları, onlar için daha hayırlıdır. Allah, her şeyi işitir, her şeyi bilir. Nur, 24/60

يَا اَيُّهَا النَّبِىُّ قُلْ لِاَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنٖينَ يُدْنٖينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابٖيبِهِنَّ ذٰلِكَ اَدْنٰى اَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحٖيمًا Ey Peygamber! Hanımlarına, kızlarına ve mümin kadınlara söyle. **Dışarı çıktıkları zaman dış giysilerini giysinler.** Bu onların tanınması ve incitilmemesi için en etkili yoldur. Şüphesiz Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir. Ahzab, 33/59

PEYGAMBERLER

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

مَا كَانَ لِبَشَرٍ اَنْ يُؤْتِيَهُ اللّٰهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِى مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلٰكِنْ كُونُوا رَبَّانِيِّنَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ Hiçbir insana yakışmaz ki kendisine kitap, yetki ve **peygamberlik** verildikten sonra insanlara dönsün de “Allah'ı bırakarak bana kul olunuz” desin; tersine ona yakışan söz; “Okuyup öğrendiğiniz bu kitap gereğince Allah’ın istediği örnek ve dindar kullar olun” sözüdür. Al-i İmran, 3/79

وَلَا يَاْمُرَكُمْ اَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلٰئِكَةَ وَالنَّبِيِّنَ اَرْبَابًا اَيَاْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ اِذْ اَنْتُمْ مُسْلِمُونَ Ve size: "Melekleri ve **peygamberleri** ilahlar edinin!" diye de emretmez. Siz Müslüman olduktan sonra, size inkârı emreder mi? Al-i İmran, 3/80

وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ اَنْ يَغُلَّ وَمَنْ يَغْلُلْ يَاْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ثُمَّ تُوَفّٰى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ Hiçbir **peygamberin** emanete hıyanet etmesi düşünülemez. Kim hıyanet ederse, kıyamet günü, hıyanet ettiği şeyle birlikte gelir. Sonra da hiçbir haksızlığa uğratılmaksızın herkese kazandığının karşılığı tastamam ödenir. Al-i İmran, 3/161

رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللّٰهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللّٰهُ عَزِيزًا حَكِيمًا Müjdeleyiciler ve uyarıcılar olarak **peygamberler** gönderdik ki, insanların Allah’a karşı bir bahaneleri olmasın. Allah, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir. Nisa, 4/165

وَلَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلٰى مَا كُذِّبُوا وَاُوذُوا حَتّٰى اَتٰيهُمْ نَصْرُنَا وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللّٰهِ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَبَاِئ الْمُرْسَلِينَ Andolsun ki senden önceki **peygamberler** de yalanlanmıştı. Onlar, yalanlanmalarına ve eziyet edilmelerine rağmen sabrettiler, sonunda yardımımız onlara yetişti. Allah'ın kelimelerini/kanunlarını değiştirebilecek hiçbir kimse yoktur. Muhakkak ki peygamberlerin haberlerinden bazısı sana da geldi. En’âm, 6/34

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ اِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ فَمَنْ اٰمَنَ وَاَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ Biz **peygamberleri** ancak müjdeci ve uyarıcılar olarak göndeririz. Kim iman eder ve kendini düzeltirse onlara korku yoktur. Onlar mahzun da olacak değillerdir. En’âm, 6/48

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ اَلَمْ يَاْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ اٰيَاتِى وَيُنْذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا قَالُوا شَهِدْنَا عَلٰى اَنْفُسِنَا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلٰى اَنْفُسِهِمْ اَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ Ey insanlar ve cinler, size ayetlerimi anlatan ve bu günle karşılaşacağınıza ilişkin sizi uyaran içinizden **peygamberler gelmedi mi?** Onlar da “Kendi aleyhimize şahitlik ederiz” derler. Dünya hayatı onları aldattı da kâfir olduklarına kendi aleyhlerine şahitlik ettiler. En’âm, 6/130

ذٰلِكَ اَنْ لَمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرٰى بِظُلْمٍ وَاَهْلُهَا غَافِلُونَ Bu, şunu kanıtlar ki, Rabbin, **gerçeklerden** habersiz olan bir kentin halkını haksız yere asla helâk etmez. En’âm, 6/131

فَلَنَسْـَٔلَنَّ الَّذِينَ اُرْسِلَ اِلَيْهِمْ وَلَنَسْـَٔلَنَّ الْمُرْسَلِينَ Kendilerine **peygamber** gönderilenleri de peygamberleri de sorguya çekeceğiz. A’raf, 7/6

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ اَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ اَنْ يَاْتِىَ بِاٰيَةٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ... Andolsun, senden önce de **peygamberler** gönderdik. Onlara da eşler ve çocuklar verdik. Allah’ın izni olmadan hiçbir peygamber bir mucize getiremez… Ra’d, 13/38

وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ اِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ اللّٰهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِى مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ Biz, her **peygamberi,** onlara Allah’ın emir ve hükümlerini açık-seçik anlatsınlar diye kendi milletinin diliyle gönderdik. Artık Allah dilediğini saptırır; dilediğini doğru yola iletir. İbrahim, 14/4

قُلْ لَوْ كَانَ فِى الْاَرْضِ مَلٰئِكَةٌ يَمْشُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا De ki: Eğer yeryüzünde yürüyen ve nimetlerinden istifade eden melekler olsaydı; biz onlara **elçi olarak** gökten bir melek indirirdik. İsra, 17/95

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ اِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ... Biz **peygamberleri** sadece müjdeleyici ve uyarıcı olarak göndeririz… Kehf, 18/56

وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَا يَاْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ Biz **peygamberleri** yemek yemez birer ceset olarak yaratmadık. Dünyada ebediyen kalıcı da değildirler. Enbiya, 21/8

وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُنَ Andolsun, senden önce de birçok **peygamberle** alay edildi de içlerinden alay edenleri, o alaya aldıkları şey kuşatıverdi. Enbiya, 21/41

وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِىٍّ اِلَّا اِذَا تَمَنّٰى اَلْقَى الشَّيْطَانُ فِى اُمْنِيَّتِهِ فَيَنْسَخُ اللّٰهُ مَا يُلْقِى الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكِمُ اللّٰهُ اٰيَاتِهِ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ Senden önce hiç bir **peygamber** göndermedik ki, bir şeyi arzuladığı zaman, şeytan onun arzusuna vesvese karıştırmış olmasın. Ama Allah, şeytanın karıştırdığını giderir ve Allah, ayetlerini sağlamlaştırır. Allah her şeyi bilir ve her yaptığı yerindedir. Hac, 22/52

اَللّٰهُ يَصْطَفِى مِنَ الْمَلٰئِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ اِنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ Allah meleklerden de, insanlardan da **elçiler seçer**. Allah, işitendir, görendir. Hac, 22/75

يَا اَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا اِنّ۪ي بِمَا تَعْمَلُونَ عَل۪يمٌ Ey **peygamberler!** Temiz şeylerden yiyiniz ve güzel işler yapın, çünkü ben ne yaparsınız tamamen bilirim. Mü'minun, 23/51

وَمَا اَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَل۪ينَ اِلَّا اِنَّهُمْ لَيَاْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْاَسْوَاقِ... Senden önce gönderdiğimiz bütün **peygamberler** de şüphesiz yemek yerler, çarşıda pazarda gezerlerdi…Furkan, 25/20

وَاِنْ تُكَذِّبُوا فَقَدْ كَذَّبَ اُمَمٌ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ اِلَّا الْبَلَاغُ الْمُب۪ينُ "Eğer siz yalanlarsanız bilin ki, sizden önce geçen ümmetler de yalanlamışlardı. **Peygambere düşen** apaçık tebliğdir." Ankebut, 29/18

اَلَّذ۪ينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللّٰهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ اَحَدًا اِلَّا اللّٰهَ وَكَفٰى بِاللّٰهِ حَس۪يبًا Daha önce gelip geçen o **peygamberler,** Allah'ın vahiylerini bildiren, Allah'tan korkan, başka hiç kimseden korkmayan kimselerdir. Allah, hesap görücü olarak yeter. Ahzab, 33/39

وَمَا اَرْسَلْنَا ف۪ي قَرْيَةٍ مِنْ نَذ۪يرٍ اِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا اِنَّا بِمَا اُرْسِلْتُمْ بِه۪ كَافِرُونَ Biz hangi ülkeye bir **uyarıcı** göndermişsek mutlaka oranın varlıklı ve şımarık kişileri: "Biz, size gönderilmiş şeyi inkâr ediyoruz" demişlerdir. Sebe, 34/34

وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ اَنْ يَاْتِيَ بِاٰيَةٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ... **…Hiçbir peygamber,** Allah'ın izni olmadan bir mucize getiremez… Mümin, 40/78

KUR'AN'DA ADI GEÇEN PEYGAMBERLER

(Bu bölümde tekrar eden bazı ayetlerin Arapçası yazılmamıştır. Peygamber isimleri alfabetik sıraya göredir.)

Âdem Peygamber:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

وَاِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنّ۪ي جَاعِلٌ فِي الْاَرْضِ خَل۪يفَةً قَالُٓوا اَتَجْعَلُ ف۪يهَا مَنْ يُفْسِدُ ف۪يهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَٓاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ اِنّ۪ٓي اَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾ Hani, Rabbin meleklere, "Ben yeryüzünde bir halife yaratacağım" demişti. Onlar, "Orada bozgunculuk yapacak, kan dökecek birini mi yaratacaksın? Oysa biz sana hamd ederek daima seni tesbih ve takdis ediyoruz." demişlerdi. Allah da, "Ben sizin bilmediğinizi bilirim" demişti.

وَعَلَّمَ اٰدَمَ الْاَسْمَٓاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلٰٓئِكَةِ فَقَالَ اَنْبِؤُ۫ن۪ي بِاَسْمَٓاءِ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ اِنْ كُنْتُمْ صَادِق۪ينَ ﴿٣١﴾ Allah Âdem'e isimlerin hepsini öğretti. Sonra onları meleklere göstererek: "Eğer sözünüzde samimi iseniz bunların isimlerini bana söyleyin" dedi.

قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَٓا اِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا اِنَّكَ اَنْتَ الْعَل۪يمُ الْحَك۪يمُ ﴿٣٢﴾ Melekler, "Seni bütün eksikliklerden uzak tutarız. Senin bize öğrettiklerinden başka bizim hiçbir bilgimiz yoktur. Şüphesiz her şeyi hakkıyla bilen, her şeyi hikmetle yapan sensin", dediler. Bakara, 2/30-31-32

قَالَ يَٓا اٰدَمُ اَنْبِئْهُمْ بِاَسْمَٓائِهِمْ فَلَمَّٓا اَنْبَاَهُمْ بِاَسْمَٓائِهِمْ قَالَ اَلَمْ اَقُلْ لَكُمْ اِنّ۪ٓي اَعْلَمُ غَيْبَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٣٣﴾ Allah, şöyle dedi: "Ey Âdem! Onlara bunların isimlerini söyle." Âdem, meleklere onların isimlerini bildirince Allah, "Size, göklerin ve yerin gaybını şüphesiz ki ben bilirim, yine açığa vurduklarınızı da, gizli tuttuklarınızı da ben bilirim demedim mi?" dedi.

وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ فَسَجَدُٓوا اِلَّٓا اِبْل۪يسَ اَبٰى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِر۪ينَ ﴿٣٤﴾ Hani meleklere, "Âdeme secde edin/Âdem için saygı ile eğilin" demiştik de İblis hariç bütün melekler hemen secde eğilmişler, İblis bundan kaçınmış, büyüklük taslamış ve kâfirlerden olmuştu.

وَقُلْنَا يَٓا اٰدَمُ اسْكُنْ اَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِم۪ينَ ﴿٣٥﴾ Dedik ki: "Ey Âdem! Sen ve eşin cennete yerleşin. Orada dilediğiniz gibi bol bol yiyin, ama şu ağaca yaklaşmayın, yoksa zalimlerden olursunuz."

فَاَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَاَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا ف۪يهِ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْاَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ اِلٰى ح۪ينٍ ﴿٣٦﴾ Derken, şeytan ayaklarını kaydırdı. Onları içinde bulundukları konumdan çıkardı. Bunun üzerine biz de, "Birbirinize düşman olarak oradan inin. Sizin için yeryüzünde belli bir süre barınak ve yararlanma vardır" dedik.

فَتَلَقّٰٓى اٰدَمُ مِنْ رَبِّه۪ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ اِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّح۪يمُ ﴿٣٧﴾ Derken Âdem, Rabbinden bir takım ilhamlar aldı ve derhal tövbe etti. Rabbi de onu affetti. Çünkü Allah tövbeleri kabul eden ve merhameti bol olandır.

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَم۪يعًا فَاِمَّا يَاْتِيَنَّكُمْ مِنّ۪ي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٨﴾ "Hepiniz cennetten inin. Tarafımdan size bir yol gösterici gelir de kim ona uyarsa, onlar için herhangi bir korku yoktur, onlar üzülmeyeceklerdir" dedik. Bakara, 2/33…38 arası.

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ فَسَجَدُٓوا اِلَّٓا اِبْل۪يسَ لَمْ يَكُنْ مِنَ السَّاجِد۪ينَ ﴿١١﴾ Andolsun, sizi yarattık. Sonra size şekil verdik. Sonra da meleklere, "Âdem'e secde edin" dedik. İblisten başka hepsi secde ettiler. O, secde edenlerden olmadı.

قَالَ مَا مَنَعَكَ اَلَّا تَسْجُدَ اِذْ اَمَرْتُكَ قَالَ اَنَا۬ خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَن۪ي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ ط۪ينٍ ﴿١٢﴾ Allah, "Sana emrettiğim zaman seni secde etmekten alıkoyan neydi?" dedi. O da "Ben ondan hayırlıyım. Çünkü beni ateşten yarattın. Onu ise çamurdan yarattın" dedi. 7/11-12

وَيَا اٰدَمُ اسْكُنْ اَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾ "Ey Âdem! Sen ve eşin cennette kalın. Dilediğiniz yerden yiyin. Fakat şu ağaca yaklaşmayın. Yoksa zalimlerden olursunuz."

فَوَسْوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُرِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْاٰتِهِمَا وَقَالَ مَا نَهٰيكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هٰذِهِ الشَّجَرَةِ اِلَّا اَنْ تَكُونَا مَلَكَيْنِ اَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ ﴿٢٠﴾ Derken şeytan, kendilerinden gizlenmiş olan cinsel organlarını/cinsellik duygularını onlara açmak için kendilerine vesvese verdi ve dedi ki: "Rabbiniz size bu ağacı iki melek ya da ölümsüz olmamanız için yasakladı."

وَقَاسَمَهُمَا اِنّ۪ي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ ﴿٢١﴾ "Şüphesiz ben size öğüt verenlerdenim" diye de onlara yemin etti.

فَدَلّٰيهُمَا بِغُرُورٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْاٰتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَنَادٰيهُمَا رَبُّهُمَا اَلَمْ اَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكُمَا الشَّجَرَةِ وَاَقُلْ لَكُمَا اِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٢٢﴾ Bu suretle onları kandırarak yasağa sürükledi. Ağaçtan tattıklarında cinsel organlarını fark ettiler. Derhal üzerlerini cennet yapraklarıyla örtmeye başladılar. Rableri onlara, "Ben size bu ağacı yasaklamadım mı? Şeytan size apaçık bir düşmandır, demedim mi?" diye seslendi.

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا اَنْفُسَنَا وَاِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾ Dediler ki: "Rabbimiz! Biz kendimize zulüm ettik. Eğer bizi bağışlamaz ve bize acımazsan mutlaka ziyan edenlerden oluruz."

قَالَ اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْاَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ اِلٰى حِينٍ ﴿٢٤﴾ Allah dedi ki: "Birbirinizin düşmanı olarak inin oradan. Size yeryüzünde bir zamana kadar yerleşme ve yararlanma vardır."

قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ ﴿٢٥﴾ "Orada yaşayacaksınız, orada öleceksiniz ve oradan tekrar dirileceksiniz." 7/19…25

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَاٍ مَسْنُونٍ Andolsun ki biz insanı kuru bir çamurdan, şekil verilebilecek bir balçıktan yarattık. Hicr, 15/26

Hani Rabbin meleklere demişti ki; "Ben kuru bir çamurdan, şekil verilebilecek balçıktan bir insan yaratacağım.

Onu düzenleyip içine ruhumdan üflediğim zaman, onun için hemen secde edin"

Bunun üzerine bütün melekler secde ettiler.

Ancak İblis, secde etmekten kaçındı.

Allah, "Ey İblis! Seni secde etmekten engelleyen nedir?" dedi.

İblis dedi ki: "Ben, kuru bir çamurdan, şekillenmiş balçıktan yarattığın insan için secde etmem."

Allah, "Öyleyse defol oradan kovuldun!

Şüphesiz hesap gününe kadar lanet sana!" dedi. Hicr, 15/28…35

Hani meleklere, "Âdem için secde edin" demiştik, onlar da hemen secde etmişlerdi. Yalnız İblis secde etmemiş "Hiç ben, çamurdan yarattığın kimseye secde eder miyim" demişti. İsra, 17/61

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَن۪ٓي اٰدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلٰى كَث۪يرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا Gerçek şu ki, Biz Adem oğullarını üstün ve onurlu kıldık; karada ve denizde onların ulaşımını sağladık; temiz besinlerle onları besledik ve onları yarattıklarımızın pek çoğundan üstün tuttuk. İsra, 17/70

Hani biz meleklere, "Âdem için saygı ile eğilin" demiştik de İblis 'ten başka hepsi saygı ile eğilmişlerdi. O cin kökenli idi ve Rabbi'nin buyruğu dışına çıktı. Şimdi siz Beni bırakıp onu ve soyunu dost mu ediniyorsunuz? Oysa onlar sizin düşmanlarınızdır. Zalimlerin yaptığı bu dost değişimi ne kötü tercihtir! Kehf, 18/50

Sizi topraktan yarattık, sizi oraya döndüreceğiz ve sizi bir kere daha oradan çıkaracağız. Ta-Ha, 20/55

Andolsun, bundan önce biz Adem'e cennetteki şu ağacın meyvesinden yeme diye emrettik. O ise bunu unutuverdi. Biz onda bir kararlılık, güçlü irade bulamadık.

Hani meleklere, "Âdem için saygı ile eğilin" demiştik de, İblis'ten başka melekler hemen saygı ile eğilmişler; İblis bundan kaçınmıştı.

Biz de şöyle dedik: "Ey Âdem! Şüphesiz bu İblis sen ve eşin için bir düşmandır. Sakin sizi cennetten çıkarmasın; sonra mutsuz olursun."

"Şüphesiz senin için orada aç kalmak, çıplak kalmak yoktur."

"Orada ne susuzluk çekersin, ne de güneş altında kalırsın."

Nihayet şeytan ona vesvese verip şöyle dedi: "Ey Âdem! Sana ebedilik ağacını ve yok olmayan bir saltanatı göstereyim mi?"

Bunun üzerine Adem ve eşi o ağacın meyvesinden yediler. Bu sebeple cinsel organlarını fark ettiler ve cennet yapraklarıyla örtündüler. Böylece Âdem Rabbi'nin emrine karşı geldi ve yoldan çıktı.

Sonra Rabbi onu seçkinlerden yaptı, tövbesini kabul ederek kendisini doğru yola iletti.

Allah şöyle dedi: "Birbirinize düşman olarak hepiniz oradan inin. Eğer tarafımdan size bir yol gösterici gelir de, kim benim yol göstericime uyarsa artik o, ne dünyada sapar ne de ahirette sıkıntı çeker." Ta-Ha, 20/ 115…123

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ Andolsun ki, biz insanı süzme çamurdan yarattık. Mü'minun, 23/12

O ki, yarattığı her şeyi güzel yarattı ve insanı yaratmaya da bir çamurdan başladı. Secde, 32/7

اِنَّا عَرَضْنَا الْاَمَانَةَ عَلَى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَالْجِبَالِ فَاَبَيْنَ اَنْ يَحْمِلْنَهَا وَاَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْاِنْسَانُ اِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا Gerçekten Biz emaneti göklere, yere ve dağlara teklif ettik; ama onlar bunun sorumluluğundan korktuklar ve onu yüklenmekten çekindiler. Onu insan yüklendi. Doğrusu o çok zalim, çok cahildir. Ahzab, 33/72

Hani, Rabbin meleklere şöyle demişti: "Muhakkak ben çamurdan bir insan yaratacağım." "Onu şekillendirip içine ruhumdan üflediğim zaman ona hemen secde edin" Sad, 38/71-72

Bunun üzerine meleklerin hepsi birden secde ettiler, ancak İblîs secde etmedi, büyüklük tasladı ve kâfirlerden oldu. Sad, 38/73-74

Allah, "Ey İblîs ! Kudret elimle yarattığım şeye secde etmekten seni alıkoyan nedir? Büyüklük mü tasladın, yoksa kendini çok yükseklerde mi görüyorsun ?" dedi. İblîs: Ben ondan hayırlıyım, beni ateşten yarattın, onu ise çamurdan yarattın, dedi. Sad, 38/75-76

Allah sizi bir tek nefisten/Âdem'den yarattı, sonra ondan da eşini yarattı…Zümer, 39/6

Allah insanı, pişmiş çamura benzeyen bir balçıktan yarattı. Rahman, 55/14

وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ ﴿١﴾ وَطُورِ سِينِينَ ﴿٢﴾ وَهٰذَا الْبَلَدِ الْاَمِينِ ﴿٣﴾ لَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ فِى اَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ﴿٤﴾ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ اَسْفَلَ سَافِلِينَ ﴿٥﴾ İncire, zeytine, Sina dağına ve şu emin beldeye yemin ederim ki, biz insanı en güzel biçimde yarattık. Sonra onu aşağıların aşağısına indirdik. Tin, 95/1…5

El-Yesa Peygamber

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَاِسْمٰعِيلَ وَالْيَسَعَ وَيُونُسَ وَلُوطًا وَكُلاًّ فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ İsmail'i, el-Yesa'yı, Yunus'u ve Lût'u da doğru yola ilettik. Hepsini de âlemlere üstün kıldık. En'âm, 6/86

İsmail'i, El-Yesa'yı, Zü'l-Kifl'i de an! Hepsi seçkinlerdendi. Sad, 38/48

Eyyüb Peygamber:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Biz, Nuh'a ve ondan sonra gelen peygamberlere vahyettiğimiz gibi, sana da vahyettik. İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a, torunlarına, İsa'ya, Eyyüb'e, Yûnus'a, Hârûn'a ve Süleyman'a da vahyetmiştik. Davûd'a da Zebûr vermiştik. Nisa, 4/163

وَاَيُّوبَ اِذْ نَادٰى رَبَّهُ اَنِّى مَسَّنِىَ الضُّرُّ وَاَنْتَ اَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ Eyyûb'u da hatırla. Hani o Rabbine, "Şüphesiz ki ben derde uğradım, sen ise merhametlilerin en merhametlisisin" diye niyaz etmişti. Enbiya, 21/83

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ وَاٰتَيْنَاهُ اَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَذِكْرٰى لِلْعَابِدِينَ Biz de onun duasını kabul edip kendisinde dert namına ne varsa gidermiştik. Tarafımızdan bir rahmet ve kullukta bulunanlar için de bir ibret olmak üzere ona ailesini ve onlarla beraber bir mislini daha vermiştik. Enbiya, 21/84

وَاذْكُرْ عَبْدَنَا اَيُّوبَ اِذْ نَادٰى رَبَّهُ اَنِّى مَسَّنِىَ الشَّيْطَانُ بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ Ey Muhammed! Kulumuz Eyyûb'u da an. O Rabbi'ne "Doğrusu şeytan bana yorgunluk ve azab verdi" diye seslenmişti. Sad, 38/41

اُرْكُضْ بِرِجْلِكَ هٰذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ Biz de ona "Ayağını yere vur! İşte yıkanacak ve içilecek soğuk bir su" dedik. Sad, 38/42

وَوَهَبْنَا لَهُ اَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذِكْرٰى لِاُولِى الْاَلْبَابِ Bizden bir rahmet ve olgun akıl sahipleri için de bir ibret olarak ona hem ailesini hem de onlarla beraber bir mislini bağışladık. Sad, 38/43

...اِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا نِعْمَ الْعَبْدُ اِنَّهُ اَوَّابٌ Biz onu sabırlı bulduk. Ne güzel kuldu o! Bize yönelen, yakaran biriydi o. Sad, 38/44

Harun Peygamber:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Biz, Nuh'a ve ondan sonra gelen peygamberlere vahyettiğimiz gibi, sana da vahyettik. İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a, torunlarına, İsa'ya, Eyyüb'e, Yûnus'a, Hârûn'a ve Süleyman'a da vahyetmiştik. Davûd'a da Zebûr vermiştik. Nisa, 4/163

Biz O'na İshak ve oğlu Yakub'u da armağan ettik; hepsini de doğru yola ilettik. Daha önce de Nuh'u ve O'nun soyundan Davud'u, Süleyman'ı, Eyyûb'u, Yusuf'u, Musa'yı ve Harun'u doğru yola iletmiştik; Biz iyi davrananları işte böyle mükâfatlandırırız. En'âm, 3/84

Musa ile otuz gece için vaatleştik. Ve bunu, bir on ekleyerek tamamladık. Böylece Rabbinin belirlediği süre kırk geceye ulaştı. Musa, kardeşi Harun'a dedi ki: "Toplumum içinde benim yerime sen geç, barışçı ol, bozguncuların yolunu izleme." A'raf, 7/142

Musa, kızgın ve üzgün bir halde kavmine döndüğünde şöyle dedi: "Benden sonra arkamdan ne kötü şeyler yaptınız! Rabbinizin emrini bekleyemediniz mi? Levhaları yere attı, kardeşinin başını tuttu, kendisine doğru çekiyordu. Kardeşi dedi ki: "Ey annem oğlu! Bu topluluk beni horlayıp hırpaladı. Nerdeyse canımı alıyorlardı. Bir de sen düşmanları bana güldürme. Beni şu zalim toplulukla bir tutma." A'raf, 7/150

Musa şöyle yakardı: "Rabbim! Beni ve kardeşimi bağışla. Rahmetine sok bizi. Sen, rahmet edenlerin en merhametlisisin." A'raf, 7/151

Sonra onların ardından da Firavun ve toplumuna Musa ile Harun'u mucizelerimizle gönderdik, fakat onlar kibirlendiler ve günahkâr bir toplum oldular. Yunus, 10/75

Biz de Musa ve kardeşine: Kavminiz için Mısır'da evler hazırlayın ve evlerinizi namaz kılınacak yerler yapın, namazlarınızı da dosdoğru kılın. Ey Musa! Müminleri müjdele! diye vahyettik. Yunus, 10/87

وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا اَخَاهُ هٰرُونَ نَبِيًّا Rahmetimizin bir sonucu olarak ona kardeşi Harun'u bir peygamber olarak armağan ettik. Meryem, 19/53

وَاجْعَلْ لِى وَزِيرًا مِنْ اَهْلِى ﴿٢٩﴾ هٰرُونَ اَخِى ﴿٣٠﴾ اُشْدُدْ بِهِ اَزْرِى ﴿٣١﴾ وَاَشْرِكْهُ فِى اَمْرِى ﴿٣٢﴾ كَىْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا ﴿٣٣﴾ وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا ﴿٣٤﴾ اِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا ﴿٣٥﴾ Bana da ailemden yardımcı ver! Harun kardeşimi "Onunla gücümü artır. Onu işime ortak et. Böylece seni bol bol tesbih edelim. Seni çokça analım. "Çünkü sen bizi hakkıyla görmektesin."Ta-Ha, 20/29…35

قَالَ قَدْ اُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَا مُوسٰى Allah, şöyle dedi: "İstediğin sana verildi ey Musa!" Ta-Ha, 20/36

Sen ve kardeşin birlikte âyetlerimi götürün. Beni anmayı ihmal etmeyin. Ta-Ha, 20/42

وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هٰرُونُ مِنْ قَبْلُ يَا قَوْمِ اِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ وَاِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمٰنُ فَاتَّبِعُونِى وَاَطِيعُوا اَمْرِى ﴿٩٠﴾ Andolsun, Hârûn onlara daha önce şöyle demişti: "Ey kavmim! Siz bununla yalnızca imtihan edildiniz. Doğrusu sizin Rabbiniz ancak Rahman'dır. Öyleyse bana uyun ve emrime itaat edin."

قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتّٰى يَرْجِعَ اِلَيْنَا مُوسٰى ﴿٩١﴾ Onlar da, "Musa bize dönünceye kadar buzağıya ibadet etmeye devam edeceğiz" dediler.

قَالَ يَا هٰرُونُ مَا مَنَعَكَ اِذْ رَاَيْتَهُمْ ضَلُّوا ﴿٩٢﴾ Musa dedi: "Ey Hârun, onların saptıklarını gördüğün zaman seni ne engelledi.

اَلَّا تَتَّبِعَنِ اَفَعَصَيْتَ اَمْرِى ﴿٩٣﴾ Neden bana uymadın. Emrime isyan mı ettin?"

قَالَ يَبْنَؤُمَّ لَا تَاْخُذْ بِلِحْيَتِى وَلَا بِرَاْسِى اِنِّى خَشِيتُ اَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِى اِسْرَائِلَ وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِى ﴿٩٤﴾ Harun: Ey annemin oğlu! dedi, saçımı sakalımı, yolma! Ben, senin: "İsrail oğullarının arasına ayrılık düşürdün; sözümü tutmadın!" demenden korktum. Ta-Ha, 20/90-91-92-93-94

Ve andolsun ki Musa'ya ve Harun'a, hakkı bâtıldan/doğruyu yanlıştan ayıran ve çekinenlere ışık ve öğüt olan kitabı verdik. Enbiya, 21/48

Sonra ayetlerimizle ve apaçık bir fermanla Musa ve kardeşi Harun'u Firavun'a ve ileri gelenlerine gönderdik. Onlar ise kibre kapıldılar ve ululuk taslayan bir kavim oldular. Mü'minun, 23/45-46

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ اَخَاهُ هٰرُونَ وَزِيرًا Andolsun biz Musa'ya Kitab'ı verdik, kardeşi Harun'u da ona yardımcı yaptık. Furkan, 25/35

"Göğsüm daralır. Akıcı konuşamam. Onun için, Harun'a da peygamberlik ver. Şuara, 26/13

"Kardeşim Harun'un dili benimkinden daha düzgündür onu da beni destekleyen bir yardımcı olarak benimle gönder, çünkü beni yalanlayacaklarından korkarım." dedi. Kasas, 28/34

Allah; Seni kardeşinle destekleyeceğiz; ve size öyle bir kudret vereceğiz ki, âyetlerimiz sayesinde onlar size erişemeyecekler. Siz ve size tabi olanlar üstün geleceksiniz. Kasas, 28/35

Biz, Musa'ya ve Harun'a da lütufta bulunduk; Onları ve toplumlarını büyük sıkıntıdan kurtardık. Kendilerine yardım ettik de galip gelen onlar oldu. Ve ikisine de o açıkça bildiren kitabı verdik. Ve ikisini de dosdoğru yola sevk ettik. Sonra gelenler içinde, Musa ve Harun'a selam olsun, diye iyi bir nam bıraktık. Musa'ya ve Harun'a selâm olsun. İyileri işte böyle ödüllendiririz, O ikisi de bizim inanan kullarımızdandı. Saffat, 37/114 … 122

Hûd Peygamber Ve Âd Kavmi:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

وَاِلٰى عَادٍ اَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ اَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٦٥﴾ Ad kavmine de kardeşleri Hûd'u peygamber olarak gönderdik. Onlara, "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin. Sizin için O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. Allah'a karşı gelmekten sakınmaz mısınız?" dedi.

قَالَ الْمَلَاُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ اِنَّا لَنَرٰيكَ فِى سَفَاهَةٍ وِاِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٦٦﴾ Kavminin ileri gelen inkârcılar dediler ki: "Şüphesiz, biz seni akıl kıtlığı içinde görüyoruz. Senin mutlaka yalancılardan biri olduğuna inanıyoruz."

قَالَ يَا قَوْمِ لَيْسَ بِى سَفَاهَةٌ وَلٰكِنّى رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٧﴾ Hûd, şöyle dedi: "Ey kavmim! Bende akıl kıtlığı yok. Aksine ben âlemlerin Rabbi tarafından gönderilmiş bir peygamberim.

اُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبّ۪ى وَاَنَا لَكُمْ نَاصِحٌ اَم۪ينٌ ﴿٦٨﴾ Size Rabbimin buyruklarını tebliğ ediyorum.Ben sizin iyiliğinize çalışan, sizi uyaran güveneceğiniz bir insanım.

اَوَعَجِبْتُمْ اَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلٰى رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنْذِرَكُمْ وَاذْكُرُوا اِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَزَادَكُمْ فِى الْخَلْقِ بَصْطَةً فَاذْكُرُوا اٰلَاءَ اللّٰهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٦٩﴾ Aranızdan biri vasıtasıyla sizi uyarmak için Rabbinizden bir uyarı gelmesine şaşıyor musunuz? Düşünün ki O sizi, Nuh kavminden sonra onların yerine getirdi ve yaratılışta sizi onlardan üstün kıldı. O halde Allah'ın nimetlerini hatırlayın ki kurtuluşa eresiniz."

قَالُوا اَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللّٰهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ اٰبَاؤُنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا اِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِق۪ينَ ﴿٧٠﴾ Dediler ki: "Sen bize yalnızca Allah'a kulluk etmemiz ve atalarımızın tapmakta olduklarınızı bırakmamız için mi geldin? Eğer gerçekten doğru isen, bize vadettiğin şeyi getir, bakalım."

قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ رِجْسٌ وَغَضَبٌ اَتُجَادِلُونَن۪ى ف۪ٓى اَسْمَاءٍ سَمَّيْتُمُوهَا اَنْتُمْ وَاٰبَاؤُكُمْ مَا نَزَّلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ فَانْتَظِرُوا اِنّ۪ى مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِر۪ينَ ﴿٧١﴾
Hud onlara dedi ki: Rabbinizin azabı ve öfkesi hakkınızda kesinleşti. Allah'ın haklarında hiçbir kanıt indirmediği, kendiniz ve atalarınız tarafından takılmış birtakım adlar üzerine benimle tartışmaya mı girişiyorsunuz? O halde bekleyin bakalım, ben de sizin ile birlikte bekliyorum.

فَاَنْجَيْنَاهُ وَالَّذ۪ينَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذ۪ينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَمَا كَانُوا مُؤْمِن۪ينَ ﴿٧٢﴾ Biz de onu ve beraberinde olanları, tarafımızdan bir lütuf olarak kurtardık ve ayetlerimizi yalan sayıp iman etmeyenlerin ise kökünü kestik. A'raf, 7/65…72

Âd kavmine de, kardeşleri Hûd'u peygamber olarak gönderdik. O da: "Ey benim halkım! Yalnız Allah'a ibadet edin, zaten sizin O'ndan başka bir ilahınız yoktur. Siz şirk koşmakla iftira etmekten başka bir şey yapmıyorsunuz!" Hud, 11/50

"Ey halkım! Ben buna karşı sizden bir ücret istemiyorum. Benim ücretim, ancak beni yaratana aittir. Hâlâ aklınızı kullanmayacak mısınız?" "Ey halkım! Haydi Rabbinizden af dileyin, sonra ona tövbe edin, O'na dönün ki gökten size bol bol yağmur göndersin, gücünüze güç katsın, yüz çevirip suçlu duruma düşmeyin!" Hud, 11/51-52

Dediler ki; "Ey Hud, bize somut bir mucize getirmiş değilsin. Sırf öyle diyorsun diye ilahlarımızı bırakmayız, sana kesinlikle inanmıyoruz." Hud, 11/53

Biz sadece şunu söyleriz: "Seni, ilâhlarımızdan biri fena çarpmış." Hûd, dedi ki: "İşte ben Allah'ı şahit tutuyorum. Siz de şahit olun ki, ben sizin Allah'ı bırakıp da O'na ortak koştuğunuz şeylerden uzağım. Haydi, hepiniz toptan bana tuzak kurun, sonra da bana göz açtırmayın." Hud, 11/54-55

اِنّ۪ى تَوَكَّلْتُ عَلَى اللّٰهِ رَبّ۪ى وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ دَٓابَّةٍ اِلَّا هُوَ اٰخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا اِنَّ رَبّ۪ى عَلٰى صِرَاطٍ مُسْتَق۪يمٍ "Ben, benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a dayandım. Çünkü yürüyen hiçbir canlı varlık yoktur ki, O, onun perçeminden/anlından tutmuş olmasın/onu yönetmesin. Şüphesiz Rabbim dosdoğru yoldadır." Hud, 11/56

Eğer benim çağrıma sırt dönecek olursanız, ben size gönderilen mesajı duyurdum. Rabbim, sizin yerinize başka bir toplum getirir. Siz O'na hiçbir zarar dokunduramazsınız. Hiç kuşkusuz, her şey Rabbimin gözetimi ve denetimi altındadır. Hud, 11/57

Yok etme emrimiz geldiğinde Hûd'u ve beraberindeki müminleri, rahmetimizle kurtardık; onları ağır azaptan koruduk. Hud, 11/58

Âd kavmi Rablerinin âyetlerini inkâr ettiler; O'nun peygamberlerine âsi oldular ve inatçı her zorbanın emrine uydular. Hud, 11/59

Onlar, hem bu dünyada, hem de kıyamet gününde lânete uğratıldılar. Biliniz ki Âd kavmi, Rablerini inkâr etti. Yine biliniz ki Hûd'un kavmi Âd, Allah'ın rahmetinden uzaklaştı. Hud, 11/60

ثُمَّ اَنْشَاْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا اٰخَر۪ينَ ﴿٣١﴾ فَاَرْسَلْنَا ف۪يهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ اَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ اَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣٢﴾ Sonra onların (Nûh kavminin) ardından başka bir nesil/Âd kavmini yarattık. Onlara, kendilerinden, "Allah'a kulluk edin, sizin O'ndan başka hiçbir ilâhınız yoktur, hâlâ O'na karşı gelmekten sakınmaz mısınız?" diye öğüt veren bir peygamber olarak Hûd'u gönderdik. Mü'minun, 23/31-32

O peygamberin kavminden, Allah'ı inkâr eden, ahireti yalanlayan ve bizim dünya hayatında kendilerine bol bol nimet verdiğimiz ileri gelenler şöyle dediler: "O da ancak sizin gibi bir insandır. Sizin yediğiniz şeylerden yiyor, içtiğiniz şeylerden içiyor." Mü'minun, 23/33

Eğer kendiniz gibi bir insana itaat edip peşine takılırsanız o takdirde hüsrana uğrarsınız. "Size, ölüp toprak ve kemik haline geldikten sonra tekrar meydana çıkarılacağınızı mı vaat ediyor?" "Heyhat! Size vaat edilen o şey ne kadar uzak!" Mü'minun, 23/334-35-36

"Hayat, şu dünya hayatımızdan başkası değildir. Ölürüz, yaşarız ama biz tekrar diriltilecek değiliz. O, yalan düzüp Allah'a iftira eden bir adamdan başkası değil. Biz ona inanmıyoruz." Mü'minun, 23/337-38

O peygamber: Rabbim! dedi, beni yalanlamalarına karşılık bana yardımcı ol! Mü'minun, 23/39

Allah "Onlar yakında pişman olacaklardır" dedi. Derken onları o korkunç ses, kaçınılmaz olarak kıskıvrak yakalayıverdi de kendilerini çör çöp yığını hâline getirdik. Zalimler topluluğunun canı cehenneme! Mü'minun, 23/40-41

Âd ve Semud kavimlerini, Ress halkını ve bunların arasında pek çok nesilleri de helâk ettik. Furkan, 25/38

Âd kavmi de peygamberleri yalanladı. Hani kardeşleri Hûd onlara şöyle demişti: "Siz Allah'tan korkmaz mısınız? Şüphesiz ben, size gönderilmiş güvenilir bir peygamberim." Şuara, 26/123-124-125

"Öyle ise Allah'a karşı gelmekten sakının ve bana itaat edin. Buna karşılık sizden hiçbir ücret istemiyorum. Benim ücretim ancak âlemlerin Rabbi olan Allah'a aittir." Şuara, 26/126-127

Sizler her yüksek tepeye gösteriş amaçlı bir anıt dikerek boş işlerle mi oyalanıyorsunuz.? Hiç ölmemek ümidi ile sağlam köşkler mi yapıyorsunuz? Birini yakalayınca zorbaca yakalıyorsunuz. Artık Allah'tan korkun ve bana itaat edin. Şuara, 26/128-129-130-131

"Bildiğiniz her şeyi size veren, size hayvanlar, oğullar, bahçeler ve pınarlar veren Allah'a karşı gelmekten sakının." Şuara, 26/132-134

Çünkü ben, sizin adınıza büyük bir günün azabından korkuyorum. Şuara, 26/135

"Sen" dediler, "Ha böyle nasihat etmiş, ha etmemişsin, bize göre hepsi bir. Bizim tuttuğumuz yol, önceki atalarımızın sürüp gelen âdetlerinden başka bir şey değildir. Biz bundan ötürü de cezalandırılacak değiliz!" Şuara, 26/136-138

فَكَذَّبُوهُ فَاَهْلَكْنَاهُمْ اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَةً وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنٖينَ Böylece Hûd Peygamber'i yalanladılar. Biz de onları yok ettik. Şüphesiz ki bunda öğüt ve ibret vardır. Ne yazık ki onların çoğu imân etmedi. Şuara, 26/139

Şüphesiz senin Rabbin, mutlak güç sahibi ve çok merhametli olandır. Şuara, 26/140

Âd ve Semud kavimlerini de helâk ettik. Bu, onların harap olmuş yurtlarından size besbelli olmuştur. Şeytan, onlara işlerini süslemiş ve onları doğru yoldan alıkoymuştur. Hâlbuki onlar gözü açık kimselerdi. Ankebut, 29/38

Âd kavmi ise yeryüzünde haksız olarak büyüklük taslamış, "Bizden daha güçlü kim var?" demişlerdi. Onlar, kendilerini yaratan Allah'ın onlardan daha güçlü olduğunu görmediler mi? Onlar bizim ayetlerimizi inkâr ediyorlardı. Fussilet, 41/15

Biz de onlara dünya hayatında zillet azabını tattırmak için o mutsuz kara günlerde üzerlerine dondurucu bir rüzgâr gönderdik. Ahiret azabı elbette daha rezil edicidir. Onlara yardım da edilmez. Fussilet, 41/16

Âd kavminin kardeşini Hûd'u an. Zira o, kendinden önce ve sonra uyarıcıların da gelip geçtiği Ahkaf bölgesindeki kavmine: Allah'tan başkasına kulluk etmeyin. Ben sizin büyük bir günün azabına uğramanızdan korkuyorum, demişti. Ahkaf, 46/21

Onlar ise, "Sen bizi ilâhlarımızdan alıkoymak için mi geldin? Doğru söyleyenlerden isen bizi tehdit ettiğin şeyi başımıza getir de görelim" dediler. Ahkaf, 46/22

Hûd, "Bu konudaki bilgi ancak Allah katındadır. Ben size, benimle gönderileni tebliğ ediyorum. Fakat ben sizi cahillik eden bir kavim olarak görüyorum" dedi. Ahkaf, 46/23

O azabı vadilerine doğru yayılan bir bulut olarak gördüklerinde, "Bu, bize yağmur getiren bir buluttur" dediler. Hûd, "Hayır, o sizin acele gelmesini istediğiniz şeydir. İçinde elem dolu azabın bulunduğu bir rüzgârdır" dedi. Ahkaf, 46/24

"O, Rabbimin emriyle her şeyi yerle bir eder." Derken evlerinden başka hiçbir şeyleri görünmez hâle geldiler. İşte biz, suç işleyen toplumu böyle cezalandırırız. Ahkaf, 46/25

Andolsun, size vermediğimiz imkân ve iktidarı onlara vermiştik. Kendilerine kulaklar, gözler ve kalpler vermiştik. Fakat kulakları, gözleri ve kalpleri kendilerine bir yarar sağlamadı. Çünkü Allah'ın ayetlerini inkâr ediyorlardı. Alaya aldıkları şey onları kuşattı. Ahkaf, 46/26

Onlardan önce Nûh kavmi, Ress halkı ve Semûd kavmi, Âd ve Firavun, Lût'un kardeşleri, Eykeliler, Tübba'ın kavmi de yalanlamıştı. Bütün bunlar peygamberleri yalanladılar, böylece kendilerini uyardığım şey gerçekleşti. Kaf, 50/12-13-14)

Âd kavminde de ibretler vardır. Hani onların üzerine köklerini kesen rüzgârı göndermiştik. Üzerinden geçtiği şeyi canlı bırakmıyor, onu kül edip savuruyordu. Zariyat, 51/41-42

Şüphesiz O, önce Âd kavmini ve Semud kavmini helâk etti ve hiç kimseyi bırakmadı. Necm, 53/50-51

كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابٖى وَنُذُرِ ﴿١٨﴾ اِنَّٓا اَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رٖيحًا صَرْصَرًا فٖى يَوْمِ نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ ﴿١٩﴾ تَنْزِعُ النَّاسَ كَاَنَّهُمْ اَعْجَازُ نَخْلٍ مُنْقَعِرٍ ﴿٢٠﴾ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابٖى وَنُذُرِ ﴿٢١﴾ Ad kavmi Peygamberleri Hûd'u yalanladı da azabım ve tehdidim nasılmış gördüler. Biz, o uğursuz ve felâket yüklü günde, üzerlerine sert ve dondurucu bir kasırga saldık. O kasırga, insanları, sökülmüş hurma kütükleri gibi yere seriyordu. Nasılmış benim azabım ve uyarım? Kamer, 54/18-19-20-21

Semud ve Âd, kapılarını çalacak olan o felaketi yalan saymışlardı. Hakka, 69/4

فَاَمَّا ثَمُودُ فَاُهْلِكُوا بِالطَّاغِيَةِ ﴿٥﴾ وَاَمَّا عَادٌ فَاُهْلِكُوا بِريحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ ﴿٦﴾ سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَانِيَةَ اَيَّامٍ حُسُومًا فَتَرَى الْقَوْمَ فيهَا صَرْعٰى كَاَنَّهُمْ اَعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ ﴿٧﴾ فَهَلْ تَرٰى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ ﴿٨﴾ Bunlardan Semud o korkunç zelzele ile yok edildi. Âd ise azgın bir kasırga ile imha edildi. Onu, yedi gece ve sekiz gün, aralık vermeksizin onların üzerine musallat etti. Öyle ki, o kavmi orada, içi kof hurma kütükleriymiş gibi çarpılıp yere yıkıldığını görürsün. Şimdi onlardan geri kalan bir şey görüyor musun? Hakka, 69/5-6-7-8

Görmedin mi, Rabbin ne yaptı Âd kavmine; direkleri/yüksek binaları olan, ülkelerde benzeri yaratılmamış İrem şehrine, o vadide kayaları yontan Semud kavmine, kazıklar/çadırlar, ordular sahibi Firavun'a! Ki onların hepsi ülkelerinde azgınlık ettiler. Oralarda kötülüğü çoğalttılar. Bu yüzden Rabbin onların üstüne azap kamçısı yağdırdı. Çünkü Rabbin her an gözetlemededir. Fecr, 89/6…14

Davud Peygamber:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحيمِ

فَهَزَمُوهُمْ بِاِذْنِ اللّٰهِ وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ وَاٰتٰيهُ اللّٰهُ الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللّٰهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْاَرْضُ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ Böylece Allah'ın izniyle onları tamamen bozdular. Davud, Calut'u öldürdü, Allah kendisine hükümdarlık ve peygamberlik verdi ve ona dilediği şeyleri öğretti. Allah'ın insanları birbirleriyle önlemesi olmasaydı yer yüzü mutlaka bozulup gitmişti. Fakat Allah'ın bütün akıl sahibi varlıklara karşı bir iyiliği vardır. Bakara, 2/251

Biz, Nûh'a ve ondan sonra gelen peygamberlere vahyettiğimiz gibi, sana da vahyettik. İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a, torunlarına, İsa'ya, Eyyüb'e, Yûnus'a, Hârûn'a ve Süleyman'a da vahyetmiştik. Davud'a da Zebûr vermiştik. Nisa, 4/163

Biz ona İshak'ı ve Yakub'u armağan ettik. Hepsini hidayete erdirdik. Daha önce Nûh'u da hidayete erdirmiştik. Zürriyetinden Dâvud'u, Süleyman'ı, Eyyub'u, Yûsuf'u, Musa'yı ve Hârûn'u da. İyilik yapanları işte böyle mükâfatlandırırız. En'âm, 6/84

وَرَبُّكَ اَعْلَمُ بِمَنْ فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيّنَ عَلٰى بَعْضٍ وَاٰتَيْنَا دَاوُدَ زَبُورًا Rabbin göklerde ve yerde kim varsa daha iyi bilir. Andolsun, peygamberlerin bir kısmını bir kısmına üstün kıldık. Dâvûd'a da Zebûr'u verdik. İsra, 17/55

Dâvûd'la Süleyman'ı da an, hani bir topluluğun koyunları, geceleyin birisinin tarlasına yayılmış, harap etmişti de bu hususta hüküm vermişlerdi ve biz de hükümlerine tanık olmuştuk. Enbiya, 21/78

فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمٰنَ وَكُلًّا اٰتَيْنَا حُكْمًا وَعِلْمًا وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ وَكُنَّا فَاعِلِينَ Biz çözüm getiren hükmü Süleyman 'a bildirdik. Bununla beraber, her birine bir hüküm ve bir ilim verdik. Dağları ve kuşları Davud'un emrine verdik. Allah'ı noksanlıklardan tenzih etme konusunda dağları ve kuşları Davud'a boyun eğdirdik. Biz dilediğimiz her şeyi yapma kudretine sahibiz. Enbiya, 21/79

وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَكُمْ لِتُحْصِنَكُمْ مِنْ بَاْسِكُمْ فَهَلْ اَنْتُمْ شَاكِرُونَ Biz Davud'a, sizin için, zırh yapma sanatını öğrettik ki, savaşlarda sizi korusun. Şimdi siz şükrediyor musunuz? Enbiya, 21/80

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا دَاوُدَ وَسُلَيْمٰنَ عِلْمًا وَقَالَا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذى فَضَّلَنَا عَلٰى كَثيرٍ مِنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنينَ Andolsun ki biz, Davud'a ve Süleyman'a ilim verdik. Bizi, mümin kullarının birçoğundan üstün kılan Allah'a hamd olsun, dediler. Necm, 27/15

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا دَاوُدَ مِنَّا فَضْلًا يَا جِبَالُ اَوِّبى مَعَهُ وَالطَّيْرَ وَاَلَنَّا لَهُ الْحَديدَ Andolsun, Davud'a tarafımızdan bir üstünlük verdik. "Ey dağlar ve kuşlar! Onunla beraber tesbih edin" dedik. Onun için demiri yumuşattık. Sebe, 34/10

اَنِ اعْمَلْ سَابِغَاتٍ وَقَدِّرْ فِى السَّرْدِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا اِنّى بِمَا تَعْمَلُونَ بَصيرٌ Ona "İnsan vücudunu iyice saracak geniş zırhlar yap ve zırhların parçalarını birbirine ölçülü biçimde tak" dedik. Ey Davud oğulları, iyi ameller işleyiniz. Çünkü ben yaptıklarınızı görüyorum. Sebe, 34/11

Sad Suresi, 38/17…26. ayetler.

17-Ey Muhammed! Onların söylediklerine karşı sabret. Güçlü kulumuz Davud'u hatırla. O, Allah'a çok yönelen bir kimse idi.

18-19-Doğrusu biz akşam sabah onunla beraber tesbih eden dağları, toplu halde kuşları onun emri altına vermiştik. Hepsi O'na yönelmiştir.

20-O'nun hükümranlığını kuvvetlendirmiş, O'na hikmet ve açık, güzel konuşma yeteneği vermiştik.

21-22-Ey Muhammed! Sana davacıların haberi ulaştı mı? Mabedin duvarına tırmanıp, Davud'un yanına girmişlerdi de Dâvud onlardan korkmuştu. "Korkma! Biz birbirine hasım iki davacıyız, aramızda adaletle hükmet, haksızlık etme; bize doğru yolu göster" dediler.

23-Bu kardeşimin doksan dokuz dişi koyunu var. Benim ise bir tek dişi koyunum var. Böyle iken onu da bana ver dedi ve tartışmada beni yendi

24-Davud: "Andolsun ki, senin dişi koyununu kendi dişi koyun- larına katmak istemekle, sana büyük haksızlık etmiştir. Doğrusu ortakların çoğu birbirlerinin haklarına tecavüz ederler. İnanıp yararlı iyi iş yapanlar

bunun dışındadır ki, sayıları ne kadar azdır." demişti. Davud kendisini denediğimizi sanmıştı da, Rabbi'nden mağfiret dileyerek eğilip secdeye kapanmış, tövbe etmiş, Allah'a yönelmişti.

25-Böylece onu bağışladık. Yanımızda onun yüksek bir makamı ve güzel bir geleceği vardır.

26-Ey Davud! Biz seni yeryüzünde halife yaptık. O halde insanlar arasında adaletle hükmet. Hevâ ve hevese uyma, sonra bu seni Allah'ın yolundan saptırır. Doğrusu Allah'ın yolundan sapanlara, hesap gününü unutmalarına karşılık çetin bir azap vardır.

İbrahim Peygamber Ve Nemrut:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

وَاِذِ ابْتَلٰى اِبْرٰهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَاَتَمَّهُنَّ قَالَ اِنّ۪ى جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ اِمَامًا قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّت۪ى قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِى الظَّالِم۪ينَ ﴿١٢٤﴾ Bir zaman Rabbi İbrahim'i birtakım kelimelerle sınamış, o da onları tamamlayınca: "Ben seni insanlara önder yapacağım" demişti. "Soyumdan da önderler yap, ya Rabbi!" dedi. Rabbi de: "zalimlere ahdim ermez/onlar için söz vermem!" diye buyurdu.

وَاِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِلنَّاسِ وَاَمْنًا وَاتَّخِذُوا مِنْ مَقَامِ اِبْرٰه۪يمَ مُصَلًّى وَعَهِدْنَا اِلٰى اِبْرٰه۪يمَ وَاِسْمٰع۪يلَ اَنْ طَهِّرَا بَيْتِىَ لِلطَّائِف۪ينَ وَالْعَاكِف۪ينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ﴿١٢٥﴾
Kâbe'yi insanlar için toplanma yeri ve emniyet mahalli kılmış ve İbrahim'in makamını namazgâh edinin, İbrahim ve İsmail'e de: "Beyt'imi tavaf edenler, ibadete kapananlar, rükû ve secde edenler için temizleyin" diye emir vermiştik.

وَاِذْ قَالَ اِبْرٰه۪يمُ رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا بَلَدًا اٰمِنًا وَارْزُقْ اَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ مَنْ اٰمَنَ مِنْهُمْ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَاُمَتِّعُهُ قَل۪يلًا ثُمَّ اَضْطَرُّهُ اِلٰى عَذَابِ النَّارِ وَبِئْسَ
الْمَص۪يرُ ﴿١٢٦﴾ Hani İbrahim: "Rabbim! Bu şehri güvenli bir şehir yap, halkından Allah'a ve ahiret günü-ne inananları çeşitli ürünlerle rızıklandır," demişti. Allah da: "İnkârcı olanı bile az bir süre geçindirir, sonra onu cehennem azabına atarım ne kötü bir akıbet!" diye buyurmuştu.

وَاِذْ يَرْفَعُ اِبْرٰه۪يمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَاِسْمٰع۪يلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا اِنَّكَ اَنْتَ السَّم۪يعُ الْعَل۪يمُ ﴿١٢٧﴾ İbrahim, İsmail'le birlikte Kâbe'nin temellerini yükseltiyor ve şöyle dua ediyorlardı: "Rabbimiz hizmetimizi kabul buyur, şüphesiz sen işitensin, bilensin."

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا اُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ وَاَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا اِنَّكَ اَنْتَ التَّوَّابُ الرَّح۪يمُ ﴿١٢٨﴾ Ey Rabbimiz! Bizi sana boyun eğenlerden kıl, neslimizden de sana itaat eden bir ümmet çıkar, bize ibadet usullerimizi göster, tövbemizi kabul et; zira tövbeleri çokça kabul eden, çok merhametli olan ancak sensin.

رَبَّنَا وَابْعَثْ ف۪يهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ اٰيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكّ۪يهِمْ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَز۪يزُ الْحَك۪يمُ ﴿١٢٩﴾ Ey Rabbimiz! Onlara, içlerinden senin ayetlerini kendilerine okuyacak, onlara kitap ve hikmeti öğretecek, onları temizleyecek bir peygamber gönder. Çünkü üstün gelen, her şeyi yerli yerince yapan yalnız sensin.

وَمَنْ يَرْغَبُ عَنْ مِلَّةِ اِبْرٰه۪يمَ اِلَّا مَنْ سَفِهَ نَفْسَهُ وَلَقَدِ اصْطَفَيْنَاهُ فِى الدُّنْيَا وَاِنَّهُ فِى الْاٰخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِح۪ينَ ﴿١٣٠﴾ İbrahim'in dininden kendini bilmezlerden başka kim yüz çevirir? Andolsun ki, biz onu dünyada seçip yücelttik. Şüphesiz o ahirette de iyilerdendir.

اِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ اَسْلِمْ قَالَ اَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَم۪ينَ ﴿١٣١﴾ Rabbi ona "Teslim ol" dediğinde, "Âlemlerin Rabbine teslim oldum" demişti.

وَوَصّٰى بِهَا اِبْرٰه۪يمُ بَن۪يهِ وَيَعْقُوبُ يَا بَنِىَّ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰى لَكُمُ الدّ۪ينَ فَلَا تَمُوتُنَّ اِلَّا وَاَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٢﴾ İbrahim, bunu kendi oğullarına da vasiyet etti, Yakub da öyle: "Oğullarım! Allah, din olarak size İslam'ı seçti. Siz de ancak Müslümanlar olarak ölün" dedi.

اَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ اِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ اِذْ قَالَ لِبَن۪يهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْد۪ى قَالُوا نَعْبُدُ اِلٰهَكَ وَاِلٰهَ اٰبَائِكَ اِبْرٰه۪يمَ وَاِسْمٰع۪يلَ وَاِسْحٰقَ اِلٰهًا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ
﴿١٣٣﴾ Yoksa siz, Yakub'un ölüm anında, orada şahitler miydiniz? O, oğullarına: "Benden sonra ki- me ibadet edeceksiniz?" dediğinde, onlar: "Senin ilahına ve ataların İbrahim, İsmail ve İshak'ın ilahı olan tek bir ilaha ibadet edeceğiz; bizler ona teslim olduk" demişlerdi.

تِلْكَ اُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْئَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٤﴾ Onlar bir ümmetti; gelip geçti. Onların kazandıkları kendilerinin, sizin kazandıklarınız sizindir. Siz, onların yaptıklarından sorumlu değilsiniz.

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا اَوْ نَصَارٰى تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ اِبْرٰه۪يمَ حَن۪يفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِك۪ينَ ﴿١٣٥﴾ Onlar size; "Yahudi veya Hıristiyan olun ki, doğru yolu bulasınız" dediler. Onlara de ki; "Hayır, biz İbrahim'in dosdoğru dinine uyarız. O müşriklerden değildi."

قُولُوا اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَمَا اُنْزِلَ اِلَيْنَا وَمَا اُنْزِلَ اِلٰى اِبْرٰه۪يمَ وَاِسْمٰع۪يلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ وَالْاَسْبَاطِ وَمَا اُوتِىَ مُوسٰى وَع۪يسٰى وَمَا اُوتِىَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ
مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٦﴾ Ve deyin ki: "Biz Allah'a, bize indirilene, İbrahim'e, İsmail'e, Yakub'a, İshak'a ve torunlarına indirilenlere, Musa'ya, İsa'ya verilenlere ve peygamberlere Rab'leri katından verilenlere iman ettik. Bunlardan hiç biri arasında ayırım yapmayız. Biz Allah'a teslim olanlarız." Bakara, 2/124…136. Ayetler.

"Allah, kendisine mülk verdi, diye Rabbi konusunda İbrahim'le tartışmaya gireni görmedin mi? Hani İbrahim: "Benim Rabbim diriltir ve öldürür" demişti; o da: "Ben de öldürür ve diriltirim" demişti. İbrahim: "Şüphe

yok, Allah güneşi doğudan getirir, hadi sen de onu batıdan getir" deyince, o inkârcı böylece afallayıp kalmıştı. Allah, zalimler topluluğunu hidayete erdirmez. Bakara, 2/258

Hani İbrahim: "Rabbim, bana ölüleri nasıl dirilttiğini göster" demişti. Allah ona: "İnanmıyor musun?" deyince, "Hayır inandım, ancak kalbimin tatmin olması için" dedi. "Öyleyse, dört kuş tut. Onları kendine alıştır, sonra onları parçalayıp her bir parçasını bir dağın üzerine bırak, sonra da onları çağır. Sana koşarak gelirler. Bil ki, şüphesiz Allah, üstün ve güçlü olandır, hüküm ve hikmet sahibidir." Bakara, 2/260

Allah birbirinden gelme bir nesil olarak Âdem'i, Nuh'u, İbrahim ailesi ile İmrân ailesini seçip âlemlere üstün kıldı. Allah işiten ve bilendir. Al-i İmran, 3/34-35

Ey kitap ehli! İbrahim hakkında niçin tartışıyorsunuz. Oysa Tevrat da, İncil de ondan sonra indirilmiştir. Siz hiç düşünmüyor musunuz? Al-i İmran, 3/65

İbrahim, ne Yahudi idi, ne de Hıristiyan. Fakat o, hanif/Allah'ı bir tanıyan, hakka yönelen bir Müslümanlı. Allah'a ortak koşanlardan da değildi. Al-i İmran, 3/67

قُلْ صَدَقَ اللّٰهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ اِبْرٰهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ De ki: "Allah, doğru söylemiştir. Öyle ise hakka yönelen İbrahim'in dinine uyun. O, Allah'a ortak koşanlardan değildi." Al-i İmran, 3/95

İşlerinde doğru olarak kendini Allah'a veren ve İbrahim'in, Allah'ı bir tanıyan dinine tâbi olan kimseden dince daha güzel kim vardır? Allah İbrahim'i dost edinmiştir. Nisa, 4/125

Biz, Nûh'a ve ondan sonra gelen peygamberlere vahyettiğimiz gibi, sana da vahyettik. İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a, torunlarına, İsa'ya, Eyyüb'e, Yûnus'a, Hârûn'a ve Süleyman'a da vahyetmiştik. Davûd'a da Zebûr vermiştik. Nisa, 4/163

وَهُوَ الَّذِى خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ فَيَكُونُ قَوْلُهُ وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهِيمُ لِاَبِيهِ اٰزَرَ اَتَتَّخِذُ اَصْنَامًا اٰلِهَةً اِنِّى اَرٰيكَ وَقَوْمَكَ فِى ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٧٤﴾
Hani İbrahim, babası Azer'e, "Sen putları ilâh mı ediniyorsun? Şüphesiz, ben seni de, kavmini de apaçık bir sapıklık içinde görüyorum" demişti.

وَكَذٰلِكَ نُرِى اِبْرٰهِيمَ مَلَكُوتَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ الْمُوقِنِينَ ﴿٧٥﴾ İşte böylece İbrahim'e göklerdeki ve yerdeki hükümranlığı ve nizamı gösteriyorduk ki kesin ilme erenlerden olsun.

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَاٰ كَوْكَبًا قَالَ هٰذَا رَبِّى فَلَمَّا اَفَلَ قَالَ لَا اُحِبُّ الْاٰفِلِينَ ﴿٧٦﴾Üzerine gece karanlığı basınca, bir yıldız gördü. "İşte Rabbim!" dedi. Yıldız batınca da, "Ben öyle batanları sevmem" dedi.

فَلَمَّا رَاَ الْقَمَرَ بَازِغًا قَالَ هٰذَا رَبِّى فَلَمَّا اَفَلَ قَالَ لَئِنْ لَمْ يَهْدِنِى رَبِّى لَاَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ الضَّالِّينَ ﴿٧٧﴾ Ay'ı doğarken görünce de, "İşte Rabbim!" dedi. Ay da batınca, "Andolsun ki, Rabbim bana doğru yolu göstermezse, mutlaka ben de sapıklardan olurum" dedi.

فَلَمَّا رَاَ الشَّمْسَ بَازِغَةً قَالَ هٰذَا رَبِّى هٰذَا اَكْبَرُ فَلَمَّا اَفَلَتْ قَالَ يَا قَوْمِ اِنِّى بَرِىءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٧٨﴾ Güneşi doğarken görünce de, "İşte benim Rabbim! Bu daha büyük" dedi. O da batınca, "Ey kavmim! Ben sizin Allah'a ortak koştuğunuz şeylerden uzağım" dedi.

اِنِّى وَجَّهْتُ وَجْهِىَ لِلَّذِى فَطَرَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ حَنِيفًا وَمَا اَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٧٩﴾ "Ben, hakka yönelen birisi olarak yüzümü, gökleri ve yeri yaratana döndürdüm. Ben, Allah'a ortak koşanlardan değilim."

وَحَاجَّهُ قَوْمُهُ قَالَ اَتُحَاجُّونِّى فِى اللّٰهِ وَقَدْ هَدٰينِ وَلَا اَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ اِلَّا اَنْ يَشَاءَ رَبِّى شَيْئًا وَسِعَ رَبِّى كُلَّ شَىْءٍ عِلْمًا اَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٨٠﴾ Kavmi onunla tartışmaya girişti. Dedi ki: "Beni doğru yola iletmişken, Allah hakkında benimle tartışmaya mı kalkışıyorsunuz? Hem sizin O'na ortak koştuklarınızdan ben korkmam; ancak Rabbimin bir şey dilemiş olması başka. Rabbimin ilmi her şeyi kuşatmıştır. Hâlâ düşünüp öğüt almayacak mısınız?"

وَكَيْفَ اَخَافُ مَا اَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ اَنَّكُمْ اَشْرَكْتُمْ بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا فَاَىُّ الْفَرِيقَيْنِ اَحَقُّ بِالْاَمْنِ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨١﴾"Allah'ın, size, hakkında hiçbir delil indirmediği şeyleri O'na ortak koşmaktan korkmuyorsunuz da, ben sizin ortak koştuğunuz şeylerden ne diye korkayım? Öyle ise iki taraftan hangisi güvende olmaya daha lâyıktır? Eğer biliyorsanız söyleyin."

اَلَّذِينَ اٰمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا اِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ اُولٰئِكَ لَهُمُ الْاَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٨٢﴾ İman edip, imanlarına zulmü/şirki bulaştırmayanlar var ya; işte güven onların hakkıdır. Doğru yolu bulmuş olanlar da onlardır.

وَتِلْكَ حُجَّتُنَا اٰتَيْنَاهَا اِبْرٰهِيمَ عَلٰى قَوْمِهِ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَنْ نَشَاءُ اِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٨٣﴾ İşte kavmine karşı İbrahim'e verdiği- miz delillerimiz. Biz dilediğimiz kimsenin derecelerini yükseltiriz. Şüphesiz ki Rabbin hüküm ve hikmet sahibidir, hakkıyla bilendir. En'âm, 6/74…83. Ayetler.

Biz ona İshak'ı ve Yakub'u armağan ettik. Hepsini hidayete erdirdik. Daha önce Nûh'u da hidayete erdirmiştik. Zürriyetinden Dâvud'u, Süleyman'ı, Eyyub'u, Yusuf'u, Musa'yı ve Hârûn'u da. İyilik yapaları işte böyle mükâfatlandırırız. En'âm, 6/84

De ki: "Şüphesiz Rabbim beni doğru bir yola, dosdoğru bir dine, Hakk'a yönelen İbrahim'in dinine iletti. O, Allah'a ortak koşanlardan değildi." En'âm, 6/161

وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا اِبْرٰهِيمَ بِالْبُشْرٰى قَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ فَمَا لَبِثَ اَنْ جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِيذٍ ﴿٦٩﴾ Elçilerimiz İbrahim'e müjde ile geldikleri zaman; "Selam" dediler. O da: "Selam" dedi ve hemen gecikmeden kızartılmış bir buzağı getirdi. Hud, 11/69

فَلَمَّا رَاٰ اَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ اِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَاَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ اِنَّا اُرْسِلْنَا اِلٰى قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٠﴾ Ellerinin ona uzanmadığını görünce İbrahim bu durumdan hoşlanmadı ve içine bir tür korku düştü. Dediler ki: "Korkma. Biz Lut kavmine gönderildik."

وَامْرَاَتُهُ قَائِمَةٌ فَضَحِكَتْ فَبَشَّرْنَاهَا بِاِسْحٰقَ وَمِنْ وَرَاءِ اِسْحٰقَ يَعْقُوبَ ﴿٧١﴾ Karısı ayaktaydı, bunun üzerine güldü. Biz ona İshak'ı, İshak'ın arkasından da Yakub'u müjdeledik.

قَالَتْ يَا وَيْلَتٰى ءَاَلِدُ وَاَنَا عَجُوزٌ وَهٰذَا بَعْلِى شَيْخًا اِنَّ هٰذَا لَشَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿٧٢﴾ "Vay bana" dedi kadın. "Ben kocamış bir kadın ve kocam da bir ihtiyar iken doğuracak mıyım? Gerçekten bu, şaşırtıcı bir şey!"

قَالُوا اَتَعْجَبِينَ مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ رَحْمَتُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ اَهْلَ الْبَيْتِ اِنَّهُ حَمِيدٌ مَجِيدٌ ﴿٧٣﴾ Melekler, “Allah’ın emrine mi şaşıyorsun? Allah’ın rahmeti ve bereketi size olsun ey ev halkı! Şüphesiz O, övülmeye lâyıktır, şanı yücedir.” dediler.

فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ اِبْرٰهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ الْبُشْرٰى يُجَادِلُنَا فِى قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٤﴾ İbrahim’in korkusu gidip, kendisine müjde gelince Lût kavmi hakkında bizim elçilerimizle tartışmaya başladı.

اِنَّ اِبْرٰهِيمَ لَحَلِيمٌ اَوَّاهٌ مُنِيبٌ ﴿٧٥﴾ Doğrusu İbrahim, yumuşak huylu, duygulu ve gönülden Allah'a yönelen biriydi.

يَا اِبْرٰهِيمُ اَعْرِضْ عَنْ هٰذَا اِنَّهُ قَدْ جَاءَ اَمْرُ رَبِّكَ وَاِنَّهُمْ اٰتِيهِمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ ﴿٧٦﴾ Elçilerimiz, “Ey İbrahim bundan vazgeç! Çünkü Rabbinin emri kesin olarak gelmiştir. Şüphesiz onlara geri döndürülemeyecek bir azap gelecektir” dediler. Hud, 11/69…76. Ayetler.

وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا الْبَلَدَ اٰمِنًا وَاجْنُبْنِى وَبَنِىَّ اَنْ نَعْبُدَ الْاَصْنَامَ ﴿٣٥﴾ Hani İbrahim demişti ki: “Rabbim! Bu şehri güvenli kıl, beni ve oğullarımı putlara tapmaktan uzak tut.” İbrahim, 14/35

رَبِّ اِنَّهُنَّ اَضْلَلْنَ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ فَمَنْ تَبِعَنِى فَاِنَّهُ مِنِّى وَمَنْ عَصَانِى فَاِنَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٦﴾ “Rabbim! Çünkü o putlar insanlardan birçoğunu saptırdılar. Artık kim bana uyarsa, o bendendir. Kim de bana karşı gelirse, şüphesiz sen çok bağışlayan, çok merhamet edensin.”

رَبَّنَا اِنِّى اَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِى بِوَادٍ غَيْرِ ذِى زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلٰوةَ فَاجْعَلْ اَفْئِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِى اِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٣٧﴾ “Rabbimiz! Ben çocuklarımdan bazısını, senin kutsal evinin yanında ekin bitmez bir vadiye yerleştirdim. Rabbimiz! Namazı dosdoğru kılmaları için böyle yaptım. Sen de insanlardan bir kısmının gönüllerini onlara meylettir, onları ürünlerden rızıklandır, umulur ki şükrederler.”

رَبَّنَا اِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِى وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفٰى عَلَى اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ فِى الْاَرْضِ وَلَا فِى السَّمَاءِ ﴿٣٨﴾ “Rabbimiz! Şüphesiz sen, gizlediğimizi de, açığa vurduğumuzu da bilirsin. Yerde ve gökte hiçbir şey Allah’a gizli kalmaz.”

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِى وَهَبَ لِى عَلَى الْكِبَرِ اِسْمٰعِيلَ وَاِسْحٰقَ اِنَّ رَبِّى لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٣٩﴾ “Hamd, iyice yaşlanmış iken bana İsmail’i ve İshak’ı veren Allah’a mahsustur. Şüphesiz Rabbim duayı işitendir.”

رَبِّ اجْعَلْنِى مُقِيمَ الصَّلٰوةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِى رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴿٤٠﴾ “Rabbim! Beni namaza devam eden bir kimse eyle. Soyumdan da böyle kimseler yarat. Rabbimiz! Duamı kabul eyle.”

رَبَّنَا اغْفِرْ لِى وَلِوَالِدَىَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ﴿٤١﴾ “Rabbimiz! Hesap görülecek günde, beni, ana babamı ve inananları bağışla.” İbrahim, 14/35…41. Ayetler.

Onlara İbrahim’in misafirlerinden de haber ver. Hicr, 15/51

Hani misafirler İbrahim’in yanına girmiş ve “Selâm” demişlerdi. O da, “Gerçekten biz sizden korkuyoruz” demişti. Hicr, 15/52

Onlar, “Korkma, biz sana bilgin bir oğul müjdeliyoruz” dediler. Hicr, 15/53

Dedi ki: "Bana ihtiyarlık gelip çökmüşken mi müjdeliyorsunuz? Beni ne ile müjdelemektesiniz?" Hicr, 15/54

“Biz sana gerçeği müjdeledik. Sakın ümitsizlerden olma” dediler. Hicr, 15/55

O da, “sapıklardan başka kim Rabbinin rahmetinden ümidini keser? demişti. Hicr, 15/56

İbrahim, “Ey Elçiler! Göreviniz nedir?” dedi. Hicr, 15/57

Dediler ki: "Gerçekte biz, suçlu, günahkâr olan bir topluluğa gönderildik." Hicr, 15/58

"Yalnız Lût'un ailesi suçlu değildir. Biz onların hepsini kurtaracağız." Hicr, 15/59

"Lût'un karısı hariç. O günahkârlarla geriye kalacaktır. Öyle takdir ettik." Hicr, 15/60

اِنَّ اِبْرٰهِيمَ كَانَ اُمَّةً قَانِتًا لِلّٰهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٠﴾ Şüphesiz İbrahim, Allah’a itaat eden, hakka yönelen bir önder idi. Allah’a ortak koşanlardan değildi.

شَاكِرًا لِاَنْعُمِهِ اجْتَبٰيهُ وَهَدٰيهُ اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٢١﴾ O’nun nimetlerine şükreden bir önderdi. Allah, onu seçmiş ve doğru yola iletmişti.

وَاٰتَيْنَاهُ فِى الدُّنْيَا حَسَنَةً وَاِنَّهُ فِى الْاٰخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٢٢﴾ Ona dünyada iyilik verdik. Şüphesiz o, ahirette de Salihlerdendir.

ثُمَّ اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ اَنِ اتَّبِعْ مِلَّةَ اِبْرٰهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٣﴾ Sonra da sana, “Hakka yönelen İbrahim’in dinine uy. O, Allah’a ortak koşanlardan değildi” diye vahyettik. Nahl, 16/120…123. Ayetler.

Kitap’ta İbrahim’i de an. Gerçekten o, son derece dürüst bir kimse, bir peygamber idi. Meryem, 19/41

Hani babasına şöyle demişti: “Babacığım! İşitmeyen, görmeyen ve sana bir faydası olmayan şeylere niçin tapıyorsun?” Meryem, 19/42

“Babacığım! Doğrusu, sana gelmeyen bir ilim bana geldi. Bana uy ki seni doğru yola ileteyim.” Meryem, 19/43

Babacığım, şeytana tapma ; çünkü gerçekten şeytan Rahman’a baş kaldırıp karşı gelmiştir. Meryem, 19/44

“Babacığım! Doğrusu ben, sana, çok esirgeyici Rahman tarafından bir azabın dokunmasından, böylece şeytana bir dost olmandan korkuyorum.” Meryem, 19/45

Babası, “Ey İbrahim! Sen benim ilâhlarımdan yüz mü çeviriyorsun? Eğer vazgeçmezsen, mutlaka seni taşa tutarım. Uzun bir süre benden uzaklaş!” dedi. Meryem, 19/46

İbrahim, şöyle dedi: “Esen kal! Senin için Rabbimden af dileyeceğim. Şüphesiz O, beni nimetleriyle kuşatmıştır.” Meryem, 19/47

“Sizi ve Allah’tan başka taptıklarınızı terk ediyor ve Rabbi’me ibadet ediyorum. Rabbime ibadet etmekle de mutsuz olmayacağımı umuyorum.” Meryem, 19/48

İbrahim, onları da onların taptıklarını da terk edince, ona İshak ile Yakub’u bağışladık ve her birini peygamber yaptık. Meryem, 19/49

Onlara rahmetimizden pay verdik. Her dilde saygı ile anılmalarını sağladık. Meryem, 19/50

Andolsun, daha önce de İbrahim’e doğruyu yanlıştan ayırma yeteneğini verdik. Biz zaten onu biliyorduk. Enbiya, 21/51

O zaman, babasına ve kavmine şöyle demişti: “Sizin tapmakta olduğunuz heykeller nedir?” Enbiya, 21/52

Dediler ki: Biz, babalarımızı bunlara tapar kimseler bulduk. Enbiya, 21/53

İbrahim, “Andolsun, siz de, atalarınız da apaçık bir sapıklık içindesiniz” dedi. Enbiya, 21/54

“Bize gerçeği mi getirdin, yoksa sen bizimle eğleniyor musun?” dediler. Enbiya, 21/55

İbrahim, dedi ki: “Hayır! Rabbiniz, göklerin ve yerin Rabbidir. O, bunları yaratandır ve ben de buna şahitlik edenlerdenim.” Enbiya, 21/56

Allah’a yemin ederim ki, siz arkanızı dönüp gittikten sonra ben putlarınıza muhakkak bir tuzak kuracağım. Enbiya, 21/57

Böylece o, yalnızca büyükleri hariç olmak üzere onları paramparça etti; belki ona başvururlar diye. Enbiya, 21/58

Onlar, “Kim yaptı bunu tanrılarımıza! Muhakkak o zalimlerden biridir” dediler. Enbiya, 21/59

"Kendisine İbrahim denilen bir gencin bunları diline doladığını işittik" dediler. Enbiya, 21/60

O halde, dediler, onu hemen insanların gözü önüne getirin. Belki şahitlik ederler. Enbiya, 21/61

Ey İbrahim! Bunu sen mi yaptın ilâhlarımıza? dediler. Enbiya, 21/62

Dedi ki: “Hayır! Bunu şu büyükleri yapmıştır. Konuşabiliyorlarsa, onlara sorun bakalım!” Enbiya, 21/63

Bunun üzerine vicdanlarına başvurarak birbirlerine “asıl zalimler sizlersiniz” dediler. Enbiya, 21/64

Sonra tekrar eski inanç ve tartışmalarına döndüler: Sen bunların konuşmadığını pek âlâ biliyorsun, dediler. Enbiya, 21/65

İbrahim, şöyle dedi: “Öyle ise siz, hâlâ Allah’ı bırakıp da, size hiç bir fayda, hiçbir zarar veremeyecek şeylere mi tapacaksınız?” Enbiya, 21/66

“Yazıklar olsun, size de; Allah’ı bırakıp tapmakta olduklarınıza da! Hâlâ aklınızı başınıza almayacak mısınız?” Enbiya, 21/67

Dediler ki: "Eğer bir şey yapacaksanız, onu yakın ve ilahlarınıza yardımda bulunun." Enbiya, 21/68

قُلْنَا يَا نَارُ كُونِى بَرْدًا وَسَلَامًا عَلٰى اِبْرٰهِيمَ “Ey ateş! İbrahim’e karşı serin ve esenlik ol” dedik. Enbiya, 21/69

Onlar O'nu tuzağa düşürmek istediler. Biz ise onları en ağır hüsrana uğrattık. Enbiya, 21/70

Arkasından İbrahim'i, Lut ile birlikte kurtararak onları insanlar için verimli ve bereketli kıldığımız bir bölgeye yerleştirdik. Enbiya, 21/71

Üstelik İbrahim'e, İshak'ı ve fazladan bir bağış olarak Yakub'u lütfettik ve hepsini de salih kimseler yaptık. Enbiya, 21/72

Onları emrimiz uyarınca insanları doğru yola ileten önderler yaptık. Onlara yararlı işler yapmayı, namaz kılmayı, zekât vermeyi vahyettik. Onlar bize kulluk eden kimselerdi. Enbiya, 21/73

وَاِذْ بَوَّأْنَا لِاِبْرٰهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ اَنْ لَا تُشْرِكْ بِى شَيْـًٔا وَطَهِّرْ بَيْتِىَ لِلطَّٓائِفِينَ وَالْقَٓائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ﴿٢٦﴾ Hani biz İbrahim'e, Kâbe'nin yerini, "Bana hiçbir şeyi ortak koşma; evimi, tavaf edenler, namaz kılanlar, rükû ve secde edenler için temizle" diye belirlemiştik.

وَاَذِّنْ فِى النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلٰى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ ﴿٢٧﴾ İnsanlar arasında haccı ilan et ki, gerek yaya olarak, gerek uzak yollardan gelen yorgun develer üzerinde sana gelsinler.

لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ فِى اَيَّامٍ مَعْلُومَاتٍ عَلٰى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْاَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا وَاَطْعِمُوا الْبَٓائِسَ الْفَقِيرَ ﴿٢٨﴾ Kendileri için bir takım yararlara şahit olsunlar ve kendilerine rızık olarak verdiği hayvanları belli günlerde kurban ederek Allah'ın adını ansınlar. Artık bunlardan yiyin ve zorluk çeken yoksulu da doyurun.

ثُمَّ لْيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلْيُوفُوا نُذُورَهُمْ وَلْيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿٢٩﴾ Sonra kirlerini giderip temizlensinler, adaklarını yerine getirsinler ve bu tarihi evi Kâbe'yi tavaf etsinler. Hac, 22/26-27-28-29

Ey Muhammed! Onlara İbrahim'in haberini de oku.

"Hani, babasına ve kavmine: "Siz neye kulluk ediyorsunuz?" demişti. "Putlara tapıyoruz ve onlara tapmağa devam edeceğiz" demişlerdi. İbrahim, dedi ki: "Onlara yalvardığınızda sizi işitiyorlar mı?" "Yahut size fayda veya zararları dokunur mu?" "Hayır, ama biz babalarımızdan böyle gördük" dediler. Şuara, 26/69…74. ayetler.

İbrahim, şöyle dedi: "Sizin ve geçmiş atalarınızın taptığı şeyleri gördünüz mü?"

"Şüphesiz onlar benim düşmanımdır. Ancak âlemlerin Rabbi olan Allah, dostumdur." Şuara, 26/75-76-77

اَلَّذِى خَلَقَنِى فَهُوَ يَهْدِينِ ﴿٧٨﴾ وَالَّذِى هُوَ يُطْعِمُنِى وَيَسْقِينِ ﴿٧٩﴾ وَاِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ ﴿٨٠﴾ وَالَّذِى يُمِيتُنِى ثُمَّ يُحْيِينِ ﴿٨١﴾ وَالَّذِى اَطْمَعُ اَنْ يَغْفِرَ لِى خَطِيٓـَٔتِى يَوْمَ الدِّينِ ﴿٨٢﴾ Beni yaratan ve bana doğru yolu gösteren O'dur. Beni yediren, içiren O'dur. Hastalandığım zaman bana şifa veren O'dur. Benim canımı alacak, sonra beni diriltecek O'dur. Ve hesap günü hatalarımı bağışlayacağını umduğum O'dur. Şuara, 26/78…82. ayetler.

رَبِّ هَبْ لِى حُكْمًا وَاَلْحِقْنِى بِالصَّالِحِينَ ﴿٨٣﴾ وَاجْعَلْ لِى لِسَانَ صِدْقٍ فِى الْاٰخِرِينَ ﴿٨٤﴾ وَاجْعَلْنِى مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ ﴿٨٥﴾ وَاغْفِرْ لِاَبِى اِنَّهُ كَانَ مِنَ الضَّٓالِّينَ ﴿٨٦﴾ وَلَا تُخْزِنِى يَوْمَ يُبْعَثُونَ ﴿٨٧﴾ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿٨٨﴾ اِلَّا مَنْ اَتَى اللّٰهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٩﴾ Ya Rabbi, bana yararlı bilgi ve egemenlik ver ve beni iyi kullarının arasına kat. İlerdeki kuşaklar arasında doğruluğun sözcüsü olmamı nasip eyle. Beni bol nimetli cennette sürekli kalanlardan eyle. "Babamı da bağışla. Çünkü o, sapıklardandır. Ve insanların diriltilip kaldırılacakları gün beni zelil etme. O gün, ne mal fayda verir ve ne de oğullar. Ancak Allah'a selim bir kalp ile varan kimse müstesna. Şuara, 26/83…89. Ayetler.

İbrahim'i de peygamber olarak gönderdik. Hani o, kavmine şöyle demişti: "Allah'a kulluk edin, O'na karşı gelmekten sakının. Eğer bilirseniz, bu sizin için daha hayırlıdır." Ankebut, 29/16

Siz Allah'ı bırakıp birtakım putlara tapıyor, asılsız sözler uyduruyorsunuz. Bilmelisiniz ki, Allah'ı bırakıp da taptıklarınız, size rızık veremezler. O halde rızkı Allah katında arayın. O'na kulluk edin ve O'na şükredin. Ancak O'na döndürüleceksiniz. Ankebut, 29/17

Eğer peygamberinizi yalanlıyorsanız, biliniz ki, sizden önceki milletler de peygamberlerini yalanlamışlardı. Peygamberin görevi, ilahi mesajı açıkça duyurmaktan ibarettir. Ankebut, 29/18

Görmezler mi ki Allah, nasıl yaratmaya başlıyor, sonra yaratışı, nasıl yeniliyor? Şüphe yok ki bu, Allah'a pek kolay. Ankebut, 29/19

De ki:"Yeryüzünde gezip dolaşın da, Allah ilk baştan nasıl yaratmış bakın. İşte Allah bundan sonra aynı şekilde ahiret hayatını da yaratacaktır." Gerçekten Allah her şeye kadirdir. Ankebut, 29/20

O, dilediğini cezalandırır, dilediğine merhamet eder. Hepiniz O'nun huzuruna götürüleceksiniz. Ankebut, 29/21

Siz ne yeryüzünde ne de gökte Allah'ı aciz bırakamazsınız. Allah'tan başka bir dost ve yardımcı da bulamazsınız. Ankebut, 29/22

Allah'ın ayetlerini ve O'nun karşısına çıkacaklarını yalanlayanlar var ya, onlar rahmetimden ümitlerini kesmiş kimselerdir. Onları acıklı bir azap beklemektedir. Ankebut, 29/23

Kavminin İbrahim'e cevabı, sadece: "Onu öldürün yahut yakın!" demeleri oldu. Allah onu ateşten kurtardı. Şüphesiz bunda inanan bir toplum için ibretler vardır. Ankebut, 29/24

İbrahim soydaşlarına dedi ki; "Sizler dünya hayatında birbirinizin hatırı için Allah'ı bir yana bırakarak putları ilah edindiniz. Ama ilerde kıyamet günü birbirinizi tanımazlıktan gelecek, birbirinize lânet okuyacaksınız. Varacağınız yer cehennemdir. Orada size yardım elini uzatan hiçbir kimse olmayacaktır." Ankebut, 29/25

İbrahim'e İshak'ı ve Yakub'u armağan ettik. O'nun soyuna peygamberlik ve kitap sunduk. O'nu dünyada ödüllendirdiğimiz gibi hiç kuşkusuz ahirette de iyi kullarımız arasındadır. Ankebut, 29/27

Bizim elçilerimiz İbrahim'e bir müjde ile geldikleri zaman, dediler ki: "Gerçek şu ki, biz bu ülkenin halkını yıkıma uğratacağız. Çünkü onun halkı zalim oldular." Ankebut, 29/31

İbrahim “Ama orada Lût var” deyince, elçiler şöyle dediler: “Biz orada kimlerin olduğunu herkes- ten iyi biliyoruz. Lût'u ve yakınlarını kurtaracağız. Yalnız eşi orada kalarak azaba çarpılanlardan olacaktır.” Ankebut, 29/32

Şüphesiz İbrahim de onun yolunda olanlardan idi. Çünkü tertemiz bir kalp ile Rabbi’ne gelmişti. Saffat, 37/83-84

Babasına ve halkına şöyle dedi: "Nedir bu tapındığınız nesneler? İlle de bir iftira, bir yalan olsun diye mi Allah’tan başka mabut arıyorsunuz! Siz Rabbülâlemin’i ne zannediyorsunuz?" Saffat, 37/85-87

İbrahim, yıldızlara baktı ve “Ben hastayım” dedi. Bunun üzerine milleti, ona arkalarını dönüp ayrıldılar. Saffat, 37/88-89-90

Yavaşça putlarının yanına vardı. Yemiyor musunuz? Neyiniz var konuşmuyorsunuz? diyerek yaklaşıp onlara kuvvetli bir darbe indirdi. Saffat, 37/91-92-93

Bir süre sonra, halkı koşarak İbrahim'e geldi. İbrahim: Yonttuğunuz şeylere mi ibadet edersiniz! Oysaki sizi ve yapmakta olduklarınızı Allah yarattı, dedi. Saffat, 37/94-95-96

Onun için bir bina yapın, onu ateşin içine atın! dediler.

İbrahim'e bir tuzak kurmak istediler, biz de onların tuzaklarını boşa çıkardık, onları alçalttık. Oradan kurtulan İbrahim: Ben Rabbime gidiyorum. O bana doğru yolu gösterecek. Saffat, 37/97-98-99

رَبِّ هَبْ لِى مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٠٠﴾ Rabbim! Bana sâlihlerden olacak bir evlat ver, dedi. Saffat, 37/100

فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ ﴿١٠١﴾ Biz ona yumuşak huylu bir erkek çocuk müjdeledik.

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْىَ قَالَ يَا بُنَىَّ اِنِّى اَرٰى فِى الْمَنَامِ اَنِّى اَذْبَحُكَ فَانْظُرْ مَاذَا تَرٰى قَالَ يَا اَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِى اِنْ شَاءَ اللّٰهُ مِنَ الصَّابِرِينَ ﴿١٠٢﴾

Babasıyla beraber yürüyüp gezecek çağa erişince: Yavrucuğum! Rüyada seni boğazladığımı görüyorum; bir düşün, ne dersin? dedi. O da Babacığım! Emrolunduğun şeyi yap. İnşallah beni sabredenlerden bulursun, dedi.

فَلَمَّا اَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ ﴿١٠٣﴾ Her ikisi de teslim olup, onu alnı üzerine yatırınca.

وَنَادَيْنَاهُ اَنْ يَا اِبْرٰهِيمُ ﴿١٠٤﴾ Ona şöyle seslendik. Ey İbrahim!

قَدْ صَدَّقْتَ الرُّؤْيَا اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِى الْمُحْسِنِينَ ﴿١٠٥﴾ Rüyayı gerçekleştirdin. Biz iyileri böyle mükâfatlandırırız.

اِنَّ هٰذَا لَهُوَ الْبَلٰۤؤُا الْمُبِينُ ﴿١٠٦﴾ Bu, gerçekten, çok açık bir imtihandır.

وَفَدَيْنَاهُ بِذِبْحٍ عَظِيمٍ ﴿١٠٧﴾ Biz, oğluna bedel ona büyük bir kurban verdik.

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِى الْاٰخِرِينَ ﴿١٠٨﴾ Geriden gelecekler arasında ona iyi bir nam bıraktık.

سَلَامٌ عَلٰى اِبْرٰهِيمَ ﴿١٠٩﴾ İbrahim'e selam! dedik.

كَذٰلِكَ نَجْزِى الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٠﴾ Biz iyileri böyle mükâfatlandırırız.

اِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١١﴾ Çünkü o, bizim mümin kullarımızdandır. Saffat, 37/100 …111. ayetler.

Sâlihlerden bir peygamber olarak O'na/İbrahim'e İshak'ı müjdeledik. Kendisini ve İshak'ı mübarek/ kutlu ve bereketli eyledik. Lâkin her ikisinin neslinden iyi kimseler olacağı gibi, kendine açıktan açığa kötülük edenler de olacak. Saffat, 37/112-113

Ey Muhammed! Güçlü ve anlayışlı olan kullarımız İbrahim, İshak ve Yakub'u da an. Biz onları Ahiret yurdunu düşünen, gönülden bağlı kullar yaptık. Onlar bizim yanımızda seçkin ve hayırlı kimselerdir. Sad, 38/45-46-47

Hani İbrahim, babasına ve kavmine şöyle demişti: “Şüphesiz ben sizin taptıklarınızdan uzağım.” Ben yalnız beni yaratana taparım. Çünkü O, beni doğru yola iletecektir. Zuhruf, 43/26-27

İbrahim'in şerefli misafirlerinin haberi sana geldi mi? Onlar İbrahim'in yanına girmişler, selam vermişlerdi. İbrahim de selamı almış, içinden, “Bunlar, yabancılar” demişti. Zariyat, 51/24-25

Onlara yemek getirmek için gizlice ailesinin yanına geçti ve semiz bir dana kebabı getirdi. Önlerine koyup "buyurmaz mısınız?" diye ikram etti. Zariyat, 51/26-27

Yemediklerini görünce içine bir korku düştü. “Korkma” dediler ve ona bilgin bir oğlan çocuğu müjdelediler. Zariyat, 51/28

Karısı hayretle çığlık içinde geldi. Yüzünü kapayarak “Ben kısır bir kocakarıyım” dedi. Onlar, "Evet, Rabbin böyle buyurdu, dediler. O, tam hüküm ve hikmet sahibidir, her şeyi hakkıyla bilir." Zariyat, 51/29-30

İbrahim, onlara : “Ey elçiler! Sizin iş ve isteğiniz nedir?” dedi. “Biz, dediler, suçlu bir kavme gönderildik.” Onların üzerine çamurdan pişirilmiş sert taşlar yağdıracağız. Rabbinin katında, haddi aşanlar için işaretlenmiş taşlar. Zariyat, 51/31…34. ayetler.

Biz Nuh'u ve İbrahim'i peygamber olarak gönderdik. İkisinin soyuna da peygamberlik ve kitap verdik. Onların soylarından türeyenlerin bir bölümü doğru yola bağlı kaldı, fakat çoğu yoldan çıktı. Hadid, 57/26

İbrahim'de ve onunla beraber bulunanlarda sizin için güzel bir misal vardır, onlar kavimlerine demişlerdi ki: “Biz sizden ve sizin Allah'tan başka taptıklarınızdan uzağız. Sizi tanımıyoruz. Siz bir tek Allah'a inanıncaya kadar sizinle bizim aramızda sürekli bir düşmanlık ve nefret belirmiştir.” Yalnız İbrahim'in babasına: “Senin için mağfiret dileyeceğim, fakat senin için Allah'tan gelecek hiçbir şeyi önlemeye gücüm yetmez.” demesi hariç. Rabbimiz! Yalnız sana dayandık, sana yöneldik. Dönüşümüz de ancak sanadır. Mümtehine, 60/4

İdris Peygamber:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَاذْكُرْ فِى الْكِتَابِ اِدْرِيسَ اِنَّهُ كَانَ صِدّٖيقًا نَبِيًّا ﴿٥٦﴾ Kitapta İdris'i de an; çünkü o, son derece doğru sözlü ve dürüst bir peygamberdi.

وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ﴿٥٧﴾ Onu yüce bir makama yükselttik. Meryem, 19/56-57

وَاِسْمٰعٖيلَ وَاِدْرٖيسَ وَذَا الْكِفْلِ كُلٌّ مِنَ الصَّابِرٖينَ ﴿٨٥﴾ İsmail’i, İdris’i ve Zülkifl’i de hatırla. Bunların hepsi sabredenlerdendi.

وَاَدْخَلْنَاهُمْ فٖى رَحْمَتِنَا اِنَّهُمْ مِنَ الصَّالِحٖينَ ﴿٨٦﴾ Onları da rahmetimize kabul ettik. Onlar hakikaten iyi kimselerdendi. Enbiya, 21/85-86

İlyas Peygamber

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَزَكَرِيَّا وَيَحْيٰى وَعٖيسٰى وَاِلْيَاسَ كُلٌّ مِنَ الصَّالِحٖينَ Zekeriya'yı, Yahya'yı, İsa'yı ve İlyas'ı da doğru yola ilettik. Hepsi de iyilerdendi. En’âm, 6/85

وَاِنَّ اِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلٖينَ ﴿١٢٣﴾ Şüphesiz İlyas da peygamberlerden idi.

اِذْ قَالَ لِقَوْمِهٖ اَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾ O vakit kavmine şöyle demişti: “- Siz Allah’dan korkmaz mısınız?

اَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ اَحْسَنَ الْخَالِقٖينَ ﴿١٢٥﴾ Yaratanların en güzeli olan Allah'ı bırakıp da Ba'l putuna mı tapıyorsunuz?

اَللّٰهَ رَبَّكُمْ وَرَبَّ اٰبَائِكُمُ الْاَوَّلٖينَ ﴿١٢٦﴾ Allah ki, sizin de Rabbiniz, önceki atalarınızın da Rabbidir.

فَكَذَّبُوهُ فَاِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٢٧﴾ Allah'ın halis kulları dışında, onlar İlyas'ı yalanladılar.

اِلَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلَصٖينَ ﴿١٢٨﴾ Bu nedenle hesap Günü kesinlikle yargılanacaklardır.

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِى الْاٰخِرٖينَ ﴿١٢٩﴾ Biz, sonra gelenler arasında ona İlyas’a da iyi bir ün bıraktık.

سَلَامٌ عَلٰى اِلْ يَاسٖينَ ﴿١٣٠﴾ İlyas’a selâm olsun.

اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِى الْمُحْسِنٖينَ ﴿١٣١﴾ Güzel düşünüp güzel davrananları böyle ödüllendiririz Biz.

اِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنٖينَ ﴿١٣٢﴾ Çünkü o, gerçekten inanmış kullarımızdan biriydi! Saffat, 37/123…132. ayetler.

İsa Peygamber Ve Annesi Meryem:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

“Andolsun, Musa’ya Kitab’ı/Tevrat’ı verdik. Ondan sonra ard arda peygamberler gönderdik. Meryem oğlu İsa’ya mucizeler verdik. Onu Ruhu’l-Kudüs/Cebrail ile destekledik. Size herhangi bir peygamber, hoşunuza gitmeyen bir şey getirdikçe, kibirlenip bir kısmını yalanlayıp bir kısmını da öldürmediniz mi? Bakara, 2/87

Biz peygamberlerden bir kısmını diğerlerinden üstün kıldık. Onlardan kimileri ile Allah konuştu, kimilerini de derecelerce yükseltti. Meryem oğlu İsa'ya açık mucizeler verdik, O'nu Ruh’ül-Kudüs aracılığı ile destekledik. Eğer Allah öyle dileseydi, bu peygamberlerin arkasından gelen ümmetler, kendilerine açık belgeler geldikten sonra birbirlerini öldürmezlerdi. Fakat onlar anlaşmazlığa düştüler. Onlardan kimi iman etti, kimi de kâfir oldu. Eğer Allah öyle dileseydi, onlar birbirlerini öldürmezlerdi. Ama Allah neyi dilerse onu yapar. Bakara, 2/253

اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰى اٰدَمَ وَنُوحًا وَاٰلَ اِبْرٰهٖيمَ وَاٰلَ عِمْرٰنَ عَلَى الْعَالَمٖينَ ﴿٣٣﴾ Allah Adem'i, Nuh'u, İbrahim ailesini ve İmran ailesini seçerek alemlere üstün kıldı.

ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللّٰهُ سَمٖيعٌ عَلٖيمٌ ﴿٣٤﴾ Bunlar birbirinden türemiş tek bir kuşaktır. Hiç şüphesiz Allah işiten ve bilendir.

اِذْ قَالَتِ امْرَاَتُ عِمْرٰنَ رَبِّ اِنّٖى نَذَرْتُ لَكَ مَا فٖى بَطْنٖى مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنّٖى اِنَّكَ اَنْتَ السَّمٖيعُ الْعَلٖيمُ ﴿٣٥﴾ Hani, İmran’ın karısı, “Rabbim! Karnımdaki çocuğu sırf sana hizmet etmek üzere adadım. Benden kabul et. Şüphesiz sen hakkıyla işitensin, hakkıyla bilensin” demişti.

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ اِنّٖى وَضَعْتُهَا اُنْثٰى وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْاُنْثٰى وَاِنّٖى سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَاِنّٖى اُعٖيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجٖيمِ ﴿٣٦﴾
Onu doğurunca, Allah, ne doğurduğunu bilip dururken: Rabbim! Ben onu kız doğurdum. Oysa erkek, kız gibi değildir. Ona Meryem adını verdim. Kovulmuş şeytana karşı onu ve soyunu senin korumanı diliyorum, dedi.

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَاَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا قَالَ يَا مَرْيَمُ اَنّٰى لَكِ هٰذَا قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ
اِنَّ اللّٰهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٧﴾ Bunun üzerine Rabbi onu güzel bir kabulle kabul etti ve onu güzel bir bitki gibi yetiştirdi. Zekeriya'yı ondan sorumlu kıldı. Zekeriya her ne zaman mihraba girdiyse, yanında bir yiyecek buldu: "Meryem, bu sana nereden geldi?" deyince, "Bu, Allah katındandır. Şüphesiz Allah, dilediğine hesapsız rızık verendir" dedi. Al-i İmran, 3/33…38. Ayetler.

وَاِذْ قَالَتِ الْمَلٰئِكَةُ يَا مَرْيَمُ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰيكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفٰيكِ عَلٰى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ ﴿٤٢﴾ Hani melekler, “Ey Meryem! Allah, seni seçti. Seni tertemiz yaptı ve seni dünya kadınlarına üstün kıldı.”

يَا مَرْيَمُ اقْنُتِى لِرَبِّكِ وَاسْجُدِى وَارْكَعِى مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾ Ey Meryem Rabbinin huzurunda saygı ile dur. Secdeye kapan ve rükua varanlarla birlikte sen de rükua var.

ذٰلِكَ مِنْ اَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ اِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ يُلْقُونَ اَقْلَامَهُمْ اَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٤﴾ Bunlar sana vahiy yolu ile bildirdiğimiz gayb âlemine ilişkin haberlerdir. Onlardan hangisi Meryem'in sorumluluğunu üstlenecek diye kalemleri ile kur'a çekerlerken sen yanlarında değildin, bu konuda çekişirken de orada değildin.

اِذْ قَالَتِ الْمَلٰئِكَةُ يَا مَرْيَمُ اِنَّ اللّٰهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٥﴾ Hani melekler şöyle demişti: “Ey Meryem! Allah, seni kendi tarafından bir kelime ile müjdeliyor ki, adı Meryem oğlu İsa Mesih’tir. Dünyada da, ahirette de itibarlı ve Allah’a çok yakın olanlardandır.”

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِى الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٤٦﴾ O, beşikte de, yetişkin çağında da insanlarla konuşacak, salihlerden olacaktır.

قَالَتْ رَبِّ اَنّٰى يَكُونُ لِى وَلَدٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِى بَشَرٌ قَالَ كَذٰلِكِ اللّٰهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ اِذَا قَضٰى اَمْرًا فَاِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٤٧﴾ Meryem “Ey Rabbim, bana hiçbir insan dokunmamışken nasıl olur da çocuğum olabilir?” dedi. De ki: “İşte böyledir, Allah dilediğini yaratır. O bir şeyin olmasına karar verince ona sadece “ol” der o da hemen oluverir.”

وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرٰيةَ وَالْاِنْجِيلَ ﴿٤٨﴾ Ve Allah ona kitabı, hikmeti, Tevrat ve İncil’i öğretecek.

وَرَسُولًا اِلٰى بَنِى اِسْرَائِلَ اَنِّى قَدْ جِئْتُكُمْ بِاٰيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ اَنِّى اَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطِّينِ كَهَيْـَٔةِ الطَّيْرِ فَاَنْفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِاِذْنِ اللّٰهِ وَاُبْرِئُ الْاَكْمَهَ وَالْاَبْرَصَ وَاُحْيِ
الْمَوْتٰى بِاِذْنِ اللّٰهِ وَاُنَبِّئُكُمْ بِمَا تَاْكُلُونَ وَمَا تَدَّخِرُونَ فِى بُيُوتِكُمْ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَةً لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٤٩﴾ O, İsrail oğullarına bir elçi olacak şöyle der: Size Rabbinizden bir mucize getirdim: Size çamurdan bir kuş sureti yapar, ona üflerim ve Allah'ın izni ile o kuş oluverir. Yine Allah'ın izni ile körü ve alacalıyı iyileştirir, ölüleri diriltirim. Ayrıca evlerinizde ne yapıp ne biriktirdiğinizi size haber veririm. Eğer inanan kimseler iseniz, bunda sizin için bir ibret vardır.

وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَىَّ مِنَ التَّوْرٰيةِ وَلِاُحِلَّ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِى حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِاٰيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُونِ ﴿٥٠﴾ -“Benden önce gelen Tevrat’ı doğrulayıcı olarak ve size haram kılınan bazı şeyleri helâl kılmak için gönderildim ve Rabbinizden size bir mucize de getirdim. Artık Allah’a karşı gelmekten sakının ve bana itaat edin.

اِنَّ اللّٰهَ رَبِّى وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٥١﴾ “Şüphesiz Allah, benim de Rabbim, sizin de Rabbinizdir. Öyleyse O’na ibadet edin. İşte bu, doğru yoldur.”

فَلَمَّا اَحَسَّ عِيسٰى مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ اَنْصَارِى اِلَى اللّٰهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ اَنْصَارُ اللّٰهِ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَاشْهَدْ بِاَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٥٢﴾ İsa, onlardaki inkârcılığı sezince: Allah yolunda bana yardımcı olacaklar kimlerdir? dedi. Havariler: Biz, Allah yolunun yardımcılarıyız; Allah'a inandık, şahit ol ki bizler Müslümanlarız, cevabını verdiler.

رَبَّنَا اٰمَنَّا بِمَا اَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿٥٣﴾ Ey Rabbimiz, senin indirdiğine iman ettik, o peygambere de uyduk. Artık bizi şahitlerle beraber yaz.

وَمَكَرُوا وَمَكَرَ اللّٰهُ وَاللّٰهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ ﴿٥٤﴾ Onlar tuzak kurdular. Allah da tuzak kurdu. Allah, tuzak kuranların en hayırlısıdır.

اِذْ قَالَ اللّٰهُ يَا عِيسٰى اِنِّى مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ اِلَىَّ وَمُطَهِّرُكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ ثُمَّ اِلَىَّ مَرْجِعُكُمْ فَاَحْكُمُ بَيْنَكُمْ
فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٥﴾ Hani Allah şöyle buyurmuştu: “Ey İsa! Şüphesiz, senin hayatına ben son vereceğim. Seni kendime yükselteceğim. Seni inkâr edenlerden kurtararak temizleyeceğim ve sana uyanları kıyamete kadar küfre sapanların üstünde tutacağım. Sonra dönüşünüz yalnızca banadır. Ayrılığa düştüğünüz şeyler hakkında aranızda ben hükmedeceğim.”

فَاَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَاُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٥٦﴾ İnkâr edenlere gelince, onlara dünyada da, ahirette de şiddetli bir şekilde azab edeceğim. Onların hiç yardımcıları da olmayacaktır.

وَاَمَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ اُجُورَهُمْ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٥٧﴾ İman edip salih ameller işleyenlere gelince, Allah onların ödüllerini tastamam verecektir. Allah, zalimleri sevmez.

ذٰلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْاٰيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ ﴿٥٨﴾ Resulüm! Bu söylenenleri biz sana âyetlerden ve hikmet dolu Kur'an'dan okuyoruz.

اِنَّ مَثَلَ عِيسٰى عِنْدَ اللّٰهِ كَمَثَلِ اٰدَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٥٩﴾ Allah yanında İsa’nın durumu, aynen Âdem’ in durumu gibidir. Allah Âdem’i topraktan yaratıp "ol" dedi, o da derhal oluverdi. Al-i İmran, 3/43…59. Ayetler.

Nisa, 4/156…172. ayetler.

156-Bir de inkâr etmelerinden ve Meryem'in üzerine büyük bir iftira atmalarından;

157-Ve “Allah elçisi Meryem oğlu İsa'yı öldürdük” demeleri yüzünden onları lânetledik. Oysaki onu ne öldürdüler, ne de astılar; fakat öldürdükleri onlara İsa gibi gösterildi. Onun hakkında ihtilâfa düşenler bundan dolayı tam bir kararsızlık içindedirler; bu hususta zanna uymak dışında hiçbir bilgileri yoktur ve kesin olarak onu öldürmediler.

158-Hayır; Allah onu kendine yükseltti. Allah üstün ve güçlüdür, hüküm ve hikmet sahibidir.

159-Ehli kitaptan her biri, ölümünden önce ona muhakkak iman edecektir. Kıyamet gününde de o, onlara şahit olacaktır.

163-Biz, Nûh’a ve ondan sonra gelen peygamberlere vahyettiğimiz gibi, sana da vahyettik. İbrahim’e, İsmail’e, İshak’a, Yakub’a, torunlarına, İsa’ya, Eyyüb’e, Yûnus’a, Hârûn’a ve Süleyman’a da vahyetmiştik. Davûd ’a da Zebûr vermiştik.

171-Ey Kitap Ehli, dininiz konusunda aşırılığa sapmayınız, Allah hakkında gerçek olmayan sözler söylemeyiniz. Meryem oğlu İsa Mesih, Allah'ın sadece bir peygamberi, Meryem'e sunduğu bir kelimesi ve ondan gelen bir ruhtur. Allah'a ve peygamberine inanınız. Allah “üçtür” demeyiniz. Bundan vazgeçiniz, hayrınıza olan budur. Allah ancak tek bir ilahtır, çocuğu olmaktan münezzehtir, göklerde ve yeryüzünde bulunan herşey onundur. Allah insan için yeterli bir vekildir.

172-Mesih de, Allah’a yakın melekler de, Allah’a kul olmaktan asla çekinmezler. Kim Allah’a kulluk etmekten çekinir ve büyüklük taslarsa, bilsin ki, O, onların hepsini huzuruna toplayacaktır.

Kendinden önce gelen Tevrat'ı doğrulayıcı olarak peygamberlerin izleri üzerine, Meryem oğlu İsa'yı arkalarından gönderdik. Ve ona, içinde doğruya rehberlik ve nur bulunan, Tevrat'ı tasdik eden, sakınanlara bir hidayet ve öğüt olmak üzere İncil'i verdik. Maide, 5/46

İncil'e inananlar, Allah'ın onda indirdiği ile hükmetsinler. Kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işte onlar fâsık/günahkârlardır. Maide, 5/47

مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ اِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَاُمُّهُ صِدّيقَةٌ كَانَا يَاْكُلَانِ الطَّعَامَ اُنْظُرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْاٰيَاتِ ثُمَّ انْظُرْ اَنّٰى يُؤْفَكُونَ Meryem oğlu Mesih, sadece bir peygamberdir. Ondan önce de nice peygamberler geldi geçti. Onun annesi de dosdoğru bir kadındır. İkisi de yemek yerlerdi. Bak, onlara ayetlerimizi nasıl açıklıyoruz. Sonra bak ki, nasıl da haktan çevriliyorlar. Maide, 5/75

Maide, 5/109…117. ayetler.

109-Allah'ın peygamberleri toplayıp da “Size ne cevap verildi” dediği gün, “Bizim hiçbir bilgimiz yok, şüphesiz gizlilikleri hakkıyla bilen ancak sensin” diyeceklerdir.

110-Allah o zaman şöyle diyecek: “Ey Meryem oğlu İsa! Sana ve annene verdiğim nimetimi hatırla! Hani seni mukaddes ruh/Cebrail ile desteklemiştim. Sen, beşikte iken de yetişkin çağında da insanlarla konuşuyordun. Sana kitabı, hikmeti, Tevrat ve İncil'i öğretmiştim. Benim iznimle çamurdan, kuş şeklinde bir şey yapıyordun da ona üflüyordun, hemen benim iznimle o bir kuş oluyordu. Yine benim iznimle anadan doğma körü ve alacalıyı iyileştiriyordun. Ölüleri benim iznimle hayata döndürüyordun. Hani İsrail oğullarını (seni öldürmekten) engellemiştim; kendilerine apaçık deliller/mucizeler getirdiğin zaman içlerinden inkâr edenler, Bu, apaçık bir sihirden başka bir şey değildir” demişlerdi.

111-Hani bir de, “Bana ve Peygamberime iman edin” diye havarilere ilham etmiştim. Onlar da “İman ettik. Bizim Müslüman olduğumuza sen de şahit ol” demişlerdi.

112-Hani havariler de, “Ey Meryem oğlu İsa! Rabbin bize gökten bir sofra indirebilir mi?” demişlerdi. İsa da, “Eğer müminler iseniz, Allah’a karşı gelmekten sakının” demişti.

113-Havariler O'na dediler ki, “İstiyoruz ki, o sofranın yemeklerinden yiyelim, kalplerimiz güven bulsun, bize doğru söylediğini kesinlikle bilelim ve olayın tanıklarından olalım.”

114-Bunun üzerine Meryemoğlu İsa şöyle dedi; “Allah'ım, ey Rabbimiz, bize gökten bir sofra indir ki bu gün hem öncekilerimiz hem de sonrakilerimiz için bir bayram ve senin bize gösterdiğin bir mucize olsun. Bize rızık ver. Sen rızık verenlerin en hayırlısısın.”

115-Allah da şöyle buyurdu: Ben onu size şüphesiz indireceğim; ama bundan sonra içinizden kim inkâr ederse, kâinatta hiç bir kimseye etmediğim azabı ona edeceğim!

وَاِذْ قَالَ اللّٰهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ ءَاَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِى وَاُمِّىَ اِلٰهَيْنِ مِنْ دُونِ اللّٰهِ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِى اَنْ اَقُولَ مَا لَيْسَ لِى بِحَقٍّ اِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعْلَمُ مَا فِى نَفْسِى وَلَا اَعْلَمُ مَا فِى نَفْسِكَ اِنَّكَ اَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ Hani Allah “Ey Meryemoğlu İsa sen mi, Allah dışında beni ve

annemi ilah edinin dedin?” İsa; “Haşa seni her türlü noksanlıktan tenzih ederim, gerçek olmadığını bildiğim bir sözü söylemek bana yakışmaz, eğer böyle bir şey söyleseydim sen bunu bilirdin, Sen benim içimdekini bilirsin, fakat ben Senin özündekini bilemem. Bilinmezleri bilen Senin. Maide, 5/116

مَا قُلْتُ لَهُمْ اِلَّا مَا اَمَرْتَنِى بِهِ اَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ رَبِّى وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِى كُنْتَ اَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَاَنْتَ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ Ben onlara, ancak bana emrettiğini söyledim: Benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a kulluk edin, dedim. İçlerinde bulunduğum müddetçe onlar üzerine gözetleyici idim. Beni vefat ettirince artık onlar üzerine gözetleyici yalnız sen oldun. Sen her şeyi hakkıyla görensin. Maide, 5/117

اِنْ تُعَذِّبْهُمْ فَاِنَّهُمْ عِبَادُكَ وَاِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ فَاِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ Kendilerine azap edersen şüphesiz onlar senin kullarındır dilediğini yaparsın. Eğer onları bağışlarsan şüphesiz sen izzet ve hikmet sahibisin dedi. Maide, 5/118

قَالَ اللّٰهُ هٰذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا اَبَدًا رَضِىَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ Allah dedi ki; Bugün, doğruların doğruluklarının yararını görecekleri gündür, onlar için altından nehirler akan ve içlerinde ebedi kalacakları cennetler vardır. Allah onlardan razıdır, onlar da ondan razıdırlar. İşte o büyük kurtuluş, o büyük başarı budur. Maide, 5/119

120-Göklerin, yerin ve içlerindeki her şeyin mülkiyeti Allah'ındır, O, her şeye hakkiyle kadirdir.

Zekeriya’yı, Yahya’yı, İsa’yı, İlyas’ı doğru yola erdirmiştik. Bunların hepsi salih kimselerden idi.En’âm, 6/85

Meryem, 19/16…37. ayetler.

وَاذْكُرْ فِى الْكِتَابِ مَرْيَمَ اِذِ انْتَبَذَتْ مِنْ اَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا ﴿١٦﴾ Resulüm! Kitap'ta Meryem'i de an. Hani o, ailesinden ayrılarak doğu tarafında bir yere çekilmişti.

فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَاَرْسَلْنَا اِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ﴿١٧﴾ Kendisini onlardan gizlemek için bir de perde çekmişti. O’na ruhumuzu göndermiştik. O da tam bir insan suretinde görünmüştü ona.

قَالَتْ اِنِّى اَعُوذُ بِالرَّحْمٰنِ مِنْكَ اِنْ كُنْتَ تَقِيًّا ﴿١٨﴾ Meryem, O'na “Ben senden Rahman olan Allah'a sığınırım. Eğer kötülük yapmaktan sakınan biri isen bana dokunma!” dedi.

قَالَ اِنَّمَا اَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِاَهَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا ﴿١٩﴾ Ruh dedi: "Ben, sadece Rabbinin elçisiyim. Sana tertemiz bir oğlan bağışlamak için buradayım."

قَالَتْ اَنّٰى يَكُونُ لِى غُلَامٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِى بَشَرٌ وَلَمْ اَكُ بَغِيًّا ﴿٢٠﴾ Meryem: "Bana daha hiçbir erkek dokunmamışken, nasıl bir oğlum olabilir? Üstelik ben iffetsiz bir kadın da değilim" dedi.

قَالَ كَذٰلِكِ قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلَىَّ هَيِّنٌ وَلِنَجْعَلَهُ اٰيَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا وَكَانَ اَمْرًا مَقْضِيًّا ﴿٢١﴾ Melek: “Bu, dediğin gibidir. Ancak Rabbin buyurdu ki: Bu iş benim için kolaydır. Bu olayı insanlara gücümüzü kanıtlayan bir mucize ve oğlunu da onlara rahmet kaynağı olarak sunmak istiyoruz. Bu olay kesinleşmiş bir hükümdür."

فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا ﴿٢٢﴾ Böylelikle ona gebe kaldı, sonra onunla uzak, ıssız bir yere çekildi.

فَاَجَاءَهَا الْمَخَاضُ اِلٰى جِذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ يَا لَيْتَنِى مِتُّ قَبْلَ هٰذَا وَكُنْتُ نَسْيًا مَنْسِيًّا ﴿٢٣﴾ Bir süre sonra doğum sancıları onu bir hurma ağacına yöneltti. “Keşke, daha önce ölmüş ve unutulmuş olsaydım” dedi.

فَنَادٰيهَا مِنْ تَحْتِهَا اَلَّا تَحْزَنِى قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا ﴿٢٤﴾ Derken, Ruh, ona aşağıdan şöyle seslendi: "Sakın üzülme!" dedi, "Rabbin senin alt yanında bir su arkı meydana getirdi.

وَهُزِّى اِلَيْكِ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسَاقِطْ عَلَيْكِ رُطَبًا جَنِيًّا ﴿٢٥﴾ “Hurma dalını kendine doğru silkele ki, üzerine taze, olgun hurma dökülsün.”

فَكُلِى وَاشْرَبِى وَقَرِّى عَيْنًا فَاِمَّا تَرَيِنَّ مِنَ الْبَشَرِ اَحَدًا فَقُولِى اِنِّى نَذَرْتُ لِلرَّحْمٰنِ صَوْمًا فَلَنْ اُكَلِّمَ الْيَوْمَ اِنْسِيًّا ﴿٢٦﴾ Ye, iç, gönlün rahat olsun. Eğer birini görecek olursan “Ben Rahman olan Allah'a konuşmama orucu adadım, bu yüzden bugün hiç kimse ile konuşmayacağım” de.

فَاَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ قَالُوا يَا مَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْـًٔا فَرِيًّا ﴿٢٧﴾ Bebeğini kucağına alıp yakınlarının yanına gelince kendisine dediler ki; Ey Meryem, sen çok utandırıcı bir suç işledin.

يَا اُخْتَ هٰرُونَ مَا كَانَ اَبُوكِ امْرَاَ سَوْءٍ وَمَا كَانَتْ اُمُّكِ بَغِيًّا ﴿٢٨﴾ “Ey Hârûn’un kız kardeşi! Senin baban kötü bir kimse değildi. Annen de iffetsiz değildi.”

فَاَشَارَتْ اِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِى الْمَهْدِ صَبِيًّا ﴿٢٩﴾ Bunun üzerine Meryem, eli ile oğlunu göstererek onunla konuşmalarını önerdi. Onlar da “Biz beşikteki çocukla nasıl konuşabiliriz?” dediler.

قَالَ اِنِّى عَبْدُ اللّٰهِ اٰتَانِىَ الْكِتَابَ وَجَعَلَنِى نَبِيًّا ﴿٣٠﴾ Çocuk konuşmaya başladı şöyle dedi: “Ben, Allah'ın kuluyum. O, bana Kitab'ı verdi ve beni peygamber yaptı.”

وَجَعَلَنِى مُبَارَكًا اَيْنَ مَا كُنْتُ وَاَوْصَانِى بِالصَّلٰوةِ وَالزَّكٰوةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ﴿٣١﴾ Beni, bulunduğum her yerde kutsal ve bereketli kıldı. Yaşadığım sürece bana namazı, zekâtı emretti.

وَبَرًّا بِوَالِدَتٖى وَلَمْ يَجْعَلْنٖى جَبَّارًا شَقِيًّا ﴿٣٢﴾ Beni anneme saygılı kıldı; beni bedbaht bir zorba yapmadı/ dik kafalı ve kötülük düşkünü biri olmaktan uzak tuttu.

وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ اَمُوتُ وَيَوْمَ اُبْعَثُ حَيًّا ﴿٣٣﴾ Doğduğum gün, öleceğim gün ve tekrar diriltileceğim gün Allah'ın selamı/rahmeti ve bağışı benimle birliktedir.

ذٰلِكَ عٖيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذٖى فٖيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٣٤﴾ İşte Meryem'in oğlu İsa budur! Hakkında kuşku ve çelişmeye düştükleri şeyin doğrusu bu sözdür.

مَا كَانَ لِلّٰهِ اَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحَانَهُ اِذَا قَضٰى اَمْرًا فَاِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٣٥﴾ Allah'ın bir evlât edinmesi, olacak şey değildir! O, bundan münezzehtir. Bir işe hükmettiği zaman, ona sadece “Ol!” der ve hemen olur.

وَاِنَّ اللّٰهَ رَبّٖى وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقٖيمٌ ﴿٣٦﴾ İsa: Muhakkak ki Allah, benim de Rabbim, sizin de Rabbinizdir. Öyle ise O'na kulluk ediniz. İşte doğru yol budur.

فَاخْتَلَفَ الْاَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذٖينَ كَفَرُوا مِنْ مَشْهَدِ يَوْمٍ عَظٖيمٍ ﴿٣٧﴾ Gruplara ayrıldılar ve aralarında ayrılığa düştüler. Artık o büyük güne şahit olacak o inkarcıların vay hâline ! Meryem, 19/16…37. ayetler.

وَالَّتٖى اَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فٖيهَا مِنْ رُوحِنَا وَجَعَلْنَاهَا وَابْنَهَا اٰيَةً لِلْعَالَمٖينَ Irzına dokundurtmayan Meryem'i de an. Ona ruhumuzdan bir soluk üfleyerek kendisini ve oğlunu tüm insanlar için gücümüzün sınırsızlığını kanıtlayan bir mucize yaptık. Enbiya, 21/91

Meryemoğlu İsa ile annesini gücümüzün bir kanıtı olarak ortaya çıkardık. Onları yaşamaya elverişli ve akarsulu bir tepeye yerleştirdik. Mü’minun, 23/50

Zuhruf, 43/57…60. ayetler.

57-Meryem oğlu İsa bir misal olarak anlatılınca, senin kavmin hemen ondan bir delil bulduklarını sanarak bağrışmaya başladılar.

58-Onlar dediler ki: “Bizim ilâhlarımız mı daha hayırlıdır, yoksa İsâ mı?” Bu misali sırf seninle tartışmak için ortaya attılar. Doğrusu onlar çok kavgacı bir topluluktur.

59-İsa, ancak kendisine nimet verdiğimiz ve İsrail oğullarına örnek kıldığımız bir kuldur

60-Eğer biz dileseydik, sizden yeryüzünde yerinize geçecek melekler yaratırdık.

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلٰى اٰثَارِهِمْ بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعٖيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَاٰتَيْنَاهُ الْاِنْجٖيلَ وَجَعَلْنَا فٖى قُلُوبِ الَّذٖينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ اِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللّٰهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَاٰتَيْنَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا مِنْهُمْ اَجْرَهُمْ وَكَثٖيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ Sonra bunların izinden ardı ardına peygamberlerimizi gönderdik. Meryem oğlu İsa'yı da arkalarından gönderdik, ona İncil'i verdik; ona uyanların kalplerine şefkat ve merhamet vermiştik. Uydurdukları ruhbanlığa gelince, onu biz yazmadık. Fakat kendileri Allah rızasını kazanmak için yaptılar. Ama buna da gereği gibi uymadılar. Biz de onlardan iman edenlere mükâfatlarını verdik. İçlerinden çoğu da yoldan çıkmışlardır. Hadid, 57/27

وَاِذْ قَالَ عٖيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنٖى اِسْرَائٖيلَ اِنّٖى رَسُولُ اللّٰهِ اِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرٰيةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَاْتٖى مِنْ بَعْدِى اسْمُهُ اَحْمَدُ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هٰذَا سِحْرٌ مُبٖينٌ Hani, Meryem oğlu İsa: Ey İsrail oğulları! Ben size Allah'ın elçisiyim, benden önce gelen Tevrat'ı doğrulayıcı ve benden sonra gelecek Ahmed adında bir peygamberi de müjdeleyici olarak geldim, demişti. Fakat o, kendilerine açık deliller getirince: Bu apaçık bir büyüdür, dediler. Saf, 61/6

İslam’a çağrılırken Allah'a karşı yalan uydurandan daha zalim kimdir? Allah zalimler topluluğunu doğru yola iletmez. Saf, 61/7

Onlar ağızlarıyla Allah'ın nurunu söndürmek istiyorlar. Hâlbuki zalimler istemese de Allah nurunu tamamlayacaktır. Saf, 61/8

Ey iman edenler! Allah'ın yardımcıları olun! Tıpkı Meryem oğlu İsa'da havarilere: “Allah yolunda benim yardımcılarım kimdir?” dediğinde Havariler: “Allah yolunun yardımcıları biziz” demeleri gibi. İsrail oğullarından bir zümre inandı, bir zümre inkar etti. Biz de inananları, düşmanlarına karşı destekledik, onlar üstün geldiler. Saf, 61/14

وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرٰنَ الَّتٖى اَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فٖيهِ مِنْ رُوحِنَا وَصَدَّقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتُبِهٖ وَكَانَتْ مِنَ الْقَانِتٖينَ İffetini korumuş olan, İmran kızı Meryem'i de Allah örnek gösterdi. Biz, onun içine ruhumuzdan üfledik ve Rabbinin sözlerini, kitaplarını tasdik etti. Ve o gönülden itaat edenlerdendi. Tahrim, 66/12

İshak Peygamber:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

Biz, Nûh’a ve ondan sonra gelen peygamberlere vahyettiğimiz gibi, sana da vahyettik. İbrahim’e, İsmail’e, İshak’a, Yakub’a, torunlarına, İsa’ya, Eyyüb’e, Yûnus’a, Hârûn’a ve Süleyman’a da vahyetmiştik. Davûd’a da Zebûr vermiştik. Nisa, 4/163

Biz İbrahim'e İshak'ı ve Yakub'u armağan ettik. Hepsini hidayete erdirdik. Daha önce Nûh'u da hidayete erdirmiştik. Zürriyetinden Dâvud 'u, Süleyman'ı, Eyyub'u, Yusuf'u, Musa'yı ve Hârûn'u da. İyilik yapanları işte böyle mükâfatlandırırız. En'âm, 6/84

"Hamd, iyice yaşlanmış iken bana İsmail'i ve İshak'ı veren Allah'a mahsustur. Şüphesiz Rabbim duayı işitendir." İbrahim, 14/39

İbrahim'e İshak'ı ve Yakub'u armağan ettik. O'nun soyuna peygamberlik ve kitap sunduk. O'nu dünyada ödüllendirdiğimiz gibi hiç kuşkusuz ahirette de iyi kullarımız arasındadır. Ankebut, 29/27

وَاذْكُرْ عِبَادَنَا اِبْرٰهِيمَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ اُولِى الْاَيْدٖى وَالْاَبْصَارِ Güç ve basiret sahibi olan kullarımız İbrahim'i, İshak'ı ve Yakub'u da hatırla. Sad, 38/45

اِنَّا اَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى الدَّارِ Biz onları Ahiret yurdunu düşünen, ihlaslı kullar yaptık. Sad, 38/46

وَاِنَّهُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْاَخْيَارِ Şüphesiz onlar, bizim katımızda hayırlı, seçkin kimselerdendir. Sad, 38/47

İsmail Peygamber:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

İbrahim, İsmail'le birlikte Kâbe'nin temellerini yükseltiyor ve şöyle dua ediyorlardı: "Rabbimiz hizmetimizi kabul buyur, şüphesiz sen işitensin, bilensin." Bakara, 2/127.

Ey Rabbimiz! Bizi sana boyun eğenlerden kıl, neslimizden de sana itaat eden bir ümmet çıkar, bize ibadet usullerimizi göster, tövbemizi kabul et; zira tövbeleri çokça kabul eden, çok merhametli olan ancak sensin. Bakara, 2/128.

Biz, Nûh'a ve ondan sonra gelen peygamberlere vahyettiğimiz gibi, sana da vahyettik. İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a, torunlarına, İsa'- ya, Eyyüb'e, Yûnus'a, Hârûn'a ve Süleyman'a da vahyetmiştik. Davûd'a da Zebûr vermiştik. Nisa, 4/163

وَاِسْمٰعٖيلَ وَالْيَسَعَ وَيُونُسَ وَلُوطًا وَكُلاًّ فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمٖينَ İsmail'i, Elyasa'ı, Yûnus'u ve Lût'u da doğru yola erdirmiştik. Her birini âlemlere üstün kılmıştık. En'âm, 6/86

"Hamd, iyice yaşlanmış iken bana İsmail'i ve İshak'ı veren Allah'a mahsustur. Şüphesiz Rabbim duayı işitendir." İbrahim, 14/39

وَاذْكُرْ فِى الْكِتَابِ اِسْمٰعٖيلَ اِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا Kitapta İsmail'i de an. O, sözüne sadıktı. Peygamber olarak gönderilmişti. Meryem, 19/54

Ailesine namaz ve zekâtı emrederdi. Rabbi'nin katında da hoşnutluğa ulaşmıştı. Meryem, 19/55

İsmail'i, İdris'i ve Zülkifl'i de hatırla. Bunların hepsi sabredenlerdendi. Onları rahmetimize kabul ettik. Onlar hakikaten iyi kimselerdendi. Enbiya, 21/85-86

İsmail'i, Elyas'ı, Zülkifl'i de an. Hepsi iyilerdendir. Sad, 38/48

Babasıyla beraber yürüyüp gezecek çağa erişince: Yavrucuğum! Rüyada seni boğazladığımı görüyorum; bir düşün, ne dersin? dedi. O da Babacığım! Emrolunduğun şeyi yap. İnşallah beni sabredenlerden bulursun, dedi. Saffat, 37/102

Her ikisi de teslim olup, onu alnı üzerine yatırınca: Ey İbrahim! Rüyayı gerçekleştirdin. Biz iyileri böyle mükâfatlandırırız. Bu, gerçekten, çok açık bir imtihandır, diye seslendik. Saffat, 37/103-106

Biz, oğluna bedel ona büyük bir kurban verdik. Geriden gelecekler arasında ona iyi bir nam bırak- tık: İbrahim'e selam! dedik. Biz iyileri böyle mükâfatlandırırız. Çünkü o, bizim mümin kullarımızdandır. Saffat, 37/107…111. ayetler.

Lut Peygamber Ve Sedum Kavmi:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

İsmail'i, Elyasa'ı, Yûnus'u ve Lût'u da doğru yola erdirmiştik. Her birini âlemlere üstün kılmıştık. En'âm, 6/86

وَلُوطًا اِذْ قَالَ لِقَوْمِهٖ اَتَاْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ اَحَدٍ مِنَ الْعَالَمٖينَ ﴿٨٠﴾ Lût'u da peygamber olarak gönderdik. O soydaşlarına dedi ki: "Sizler daha önce dünyada hiç kimsenin işlemediği bir fuhuş türünü mü işliyorsunuz?"

اِنَّكُمْ لَتَاْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ مُسْرِفُونَ ﴿٨١﴾ Sizler kadınları bırakıp, erkeklere şehvetle yaklaşıyorsunuz. Kuşkusuz siz her türlü ölçüyü çiğneyen, azgın bir toplumsunuz.

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهٖ اِلَّا اَنْ قَالُوا اَخْرِجُوهُمْ مِنْ قَرْيَتِكُمْ اِنَّهُمْ اُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٨٢﴾ Soydaşlarının verdikleri tek cevap şu oldu; "Lût'u ve arkadaşlarını kentinizden sürünüz, çünkü onlar temizliğe pek meraklı kimselermiş" dediler.

فَاَنْجَيْنَاهُ وَاَهْلَهُ اِلَّا امْرَاَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرٖينَ ﴿٨٣﴾ Bunun üzerine biz de onu ve karısı dışında aile fertlerini kurtardık. Karısı ise azab içinde kalanlardan oldu.

وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٨٤﴾ Onların üzerine müthiş bir taş yağmuru yağdırdık. Gör bakalım, günahkârların sonu nasıl oldu? A’raf, 7/80…84. Ayetler.

Hani elçilerimiz İbrahim'e müjdeli haberi getirdiklerinde ona, “Selâm sana” dediler. O da onlara “Selâm size” dedi. Az sonra önlerine kızarmış bir buzağı getirdi. Hud, 11/69

Ellerinin ona uzanmadığını görünce durumdan hoşlanmadı ve içine bir tür korku düştü. Dediler ki: "Korkma. Biz Lut kavmine gönderildik." Hud, 11/70

فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ اِبْرٰهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ الْبُشْرٰى يُجَادِلُنَا فِى قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٤﴾ İbrahim’in korkusu gidip, kendisine müjde gelince Lût kavmi hakkında bizim elçilerimizle tartışmaya başladı.

اِنَّ اِبْرٰهِيمَ لَحَلِيمٌ اَوَّاهٌ مُنِيبٌ ﴿٧٥﴾ İbrahim, gerçekten hoşgörülü,yumuşak kalpli,kendini Allah'a adamış bir kimse idi.

يَا اِبْرٰهِيمُ اَعْرِضْ عَنْ هٰذَا اِنَّهُ قَدْ جَاءَ اَمْرُ رَبِّكَ وَاِنَّهُمْ اٰتِيهِمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ ﴿٧٦﴾ Melekler: Ey İbrahim! bizimle tartışmaktan vazgeç. Çünkü Rabbinin emri kesindir ve onlara geri çevrilmesi mümkün olmayan bir azap gelecektir.

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِىءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هٰذَا يَوْمٌ عَصِيبٌ ﴿٧٧﴾ Ne zaman ki, elçilerimiz Lut'a geldiler, bunların gelişleri yüzünden Lut fenalaştı, eli ayağı birbirine dolaştı ve «Bu gün çetin bir gündür.» dedi.

وَجَاءَهُ قَوْمُهُ يُهْرَعُونَ اِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ كَانُوا يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ قَالَ يَا قَوْمِ هٰؤُلَاءِ بَنَاتِى هُنَّ اَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَلَا تُخْزُونِ فِى ضَيْفِى اَلَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشِيدٌ ﴿٧٨﴾
Daha önce çirkin işler yapan halk, koşarak ona geldiler. Lût: “Ey kavmim, İşte bunlar, kızlarımdır. Onlar sizin için daha temizdir. Allah’tan korkun, misafirlerime beni rezil etmeyin. İçinizde hiç mi aklı başında doğru bir adam yok?” dedi.

قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فِى بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ وَاِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ ﴿٧٩﴾ Onlar, “İyi biliyorsun ki kızlarında bizim gözümüz yok. Sen bizim ne istediğimizi çok iyi biliyorsun” dediler.

قَالَ لَوْ اَنَّ لِى بِكُمْ قُوَّةً اَوْ اٰوِى اِلٰى رُكْنٍ شَدِيدٍ ﴿٨٠﴾ Lût onlara dedi ki: “Ah, keşke size karşı yetecek bir gücüm olsaydı veya çok sağlam bir yere sığınabilseydim”

قَالُوا يَا لُوطُ اِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصِلُوا اِلَيْكَ فَاَسْرِ بِاَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ الَّيْلِ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ اَحَدٌ اِلَّا امْرَاَتَكَ اِنَّهُ مُصِيبُهَا مَا اَصَابَهُمْ اِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ اَلَيْسَ الصُّبْحُ
بِقَرِيبٍ ﴿٨١﴾ Melekler dediler ki: “Ey Lût! Şundan emin ol ki, biz Rabbinin elçileriyiz. Onlar sana asla zarar veremezler. Sen, gecenin bir kısmı olunca ailenle birlikte hemen buradan çık git. İçinizden hiç kimse geri kalmasın, eşinden başka. Çünkü onların başına gelen, onun da başına gelecektir. felaket zamanı ise sabah vaktidir. Sabah da yakın değil mi?"

فَلَمَّا جَاءَ اَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهَا حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ مَنْضُودٍ ﴿٨٢﴾ Ne zaman ki, emrimiz geldi, o ülkenin altını üstüne getirdik ve üzerlerine istif edilip pişirilmiş çamurdan taşlar yağdırdık.

مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ وَمَا هِىَ مِنَ الظَّالِمِينَ بِبَعِيدٍ ﴿٨٣﴾ O taşlar ki, Rabbinin katında hazırlanmış, işaretlenmiştir. O taşlar, zalimlerin başından hiç eksik olmaz! Hud, 11/74…83. Ayetler.

İbrahim, “Ey Elçiler! Göreviniz nedir?” dedi. Melekler şöyle dediler: “Biz suçlu bir kavmi cezalandırmak için gönderildik. Ancak Lût ailesi hariç. Onların hepsini kurtaracağız.” Hicr, 15/57…60. ayetler

Bu elçiler Lût'un evine geldiklerinde. Lût; “Siz benim tanımadığım kimselersiniz” dedi. Hicr, 15/61-62

"Yok" dediler, "Biz sana, onların şüphe ettikleri cezayı getirdik ve sana Hakkın emri ile geldik, emin ol biz sadık kimseleriz. Hemen gecenin sonunda aileni yola çıkar, sen de arkalarından git, içinizden hiç kimse dönüp ardına bakmasın, size emredilen yere geçin gidin." Hicr, 15/63-65

Ona şu durumu kesin olarak bildirdik: “Sabaha çıkarken onların sonu kesilmiş olacak.” Hicr, 15/66

Şehir halkı, birbirlerini müjdeleyerek misafirlerin yanına geldi. Lût onlara “Bunlar benim misafirimdir. Sakın beni utandırmayın; Allah'tan korkun, beni rezil etmeyin!” dedi. Hicr, 15/ 67-68-69

Biz seni, el âlemin işine karışmaktan men etmemiş miydik? dediler. Lût dedi: "Eğer bir şey yapacaksanız, işte kızlarım!" Hicr, 15/70-71

Hayatına andolsun ki onlar sarhoşlukları içerisinde bocalayıp duruyorlar. Hicr, 15/72

Güneşin doğuşuyla birlikte onları bir çığlık yakaladı. Oranın altını üstüne getirdik. Üzerlerine de balçıktan pişirilmiş taşlar yağdırdık. Şüphesiz bunda düşünüp görebilen kimseler için ibretler vardır. Hicr, 15/73-74-75

O şehrin kalıntıları hâlâ mevcut olan bir yol üstünde duruyor. Şüphesiz ki, bunda iman edenler için bir ibret vardır. Hicr, 15/76/77

وَلُوطًا اٰتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِى كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبَائِثَ اِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَاسِقِينَ Lût'a da egemenlik ve bilgi verdik. Onu, halkı iğrenç işler yapan o kentten kurtardık. Onlar gerçekten çirkin davranışları huy edinmiş kötü bir toplumdu. Enbiya, 21/74

Lût’un kavmi de peygamberleri yalanladı. O vakit ki kardeşleri Lût onlara demişti: siz Allah’tan korkmaz mısınız? “Şüphesiz ben size gönderilmiş güvenilir bir peygamberim.” “Artık Allah’a karşı gelmekten sakının ve

bana itaat edin. Buna karşılık sizden hiçbir ücret istemiyorum. Benim ücretim ancak âlemlerin Rabbi olan Allah'a aittir." Şuara, 26/160 …164. ayetler.

"Rabbinizin, sizin için yarattığı eşlerinizi bırakıyor da insanlar arasından erkeklere mi yanaşıyorsunuz? Siz gerçekten haddi aşan bir topluluksunuz." Şuara, 26/165-166

Soydaşları "Ey Lût, eğer bu dediklerinden vazgeçmezsen kesinlikle seni buradan süreceğiz" dediler. Lût: "Doğrusu, dedi, ben sizin bu işinizden tiksinmekteyim! Ey Rabbim! Beni ve ailemi onların yaptıkları çirkin işten kurtar." Şuara, 26/167-168-169

Biz de geride kalanlar arasında yaşlı bir kadın dışında onu ve bütün ailesini kurtardık. Sonra geride kalanları yerle bir ettik. Ve üzerlerine öyle bir yağmur yağdırdık ki, o yağmur ne kötü bir yağmurdu! Şuara, 26/ 170-171-172-173

Kuşku yok ki, bu olaydan alınacak dersler vardır. Onların çoğunluğu inanmamış kimselerdir. Ve şüphesiz, senin Rabbin, güçlü ve üstün olandır esirgeyendir. Şuara, 26/174-7-175

وَلُوطًا اِذْ قَالَ لِقَوْمِهٖ اَتَاْتُونَ الْفَاحِشَةَ وَاَنْتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿٥٤﴾ Lût'u da Peygamber olarak gönderdik. Kavmine şöyle demişti: Göz göre göre hâla o hayâsızlığı yapacak mısınız?

اَئِنَّكُمْ لَتَاْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿٥٥﴾ Siz kadınları bırakıp şehvetle erkeklere mi varıyorsunuz? Doğrusu siz ne yaptığını bilmez bir toplumsunuz."

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهٖ اِلَّا اَنْ قَالُوا اَخْرِجُوا اٰلَ لُوطٍ مِنْ قَرْيَتِكُمْ اِنَّهُمْ اُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٥٦﴾ Fakat halkı ona şu cevabı verdi;"Lût'un yakınlarını şehrinizden çıkarınız, çünkü onlar temizliğe pek meraklı kimselermiş!"

فَاَنْجَيْنَاهُ وَاَهْلَهُ اِلَّا امْرَاَتَهُ قَدَّرْنَاهَا مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٥٧﴾ Karısı hariç Biz onu ve ailesini kurtardık. Karısı ise geride kalarak yok olmasını kararlaştırdık.

وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ ﴿٥٨﴾ Onların üzerine öyle bir yağmur yağdırdık ki. Ne kötüdür o uyarılan fakat aldırmayanların yağmuru. Neml, 27/54…58. ayetler

Lût'u da peygamber olarak gönderdik. Hani o, kavmine şöyle demişti: "Gerçekten siz, sizden önce dünyada hiçbir toplumun yapmadığı bir hayâsızlığı işliyorsunuz." Ankebut, 29/28

Sizler, kadınları bırakıp erkek erkeğe cinsel ilişkide bulunuyor, kervanların yolunu kesiyor ve aranızda düzenlediğiniz toplantılarda o çirkin eylemi işliyorsunuz. Öyle mi? Soydaşlarının tek cevabı "Eğer doğru söylüyorsan, Allah'ın azabını başımıza getir bakalım" demeleri oldu. Ankebut, 29/29

Lût dedi ki; "Rabbim, şu bozgunculara karşı bana yardım et" Ankebut, 29/30

Bizim elçilerimiz İbrahim'e bir müjde ile geldikleri zaman, dediler ki: "Gerçek şu ki, biz bu ülkenin halkını yıkıma uğratacağız. Çünkü onun halkı zalim oldular." Ankebut, 29/31

İbrahim, "Ama orada Lût var" dedi. Onlar, "Orada kimin bulunduğunu biliriz. Biz, onu ve ailesini elbette kurtaracağız. Ancak karısı başka. O, geri kalıp helâk edilenlerden olacaktır." Ankebut, 29/32

Elçilerimiz yanına varınca Lût'un canı sıkıldı, gelişleri yüzünden telaşa kapıldı. Bunun üzerine elçilerimiz ona dediler ki; "Korkma, tasalanma. Biz seni ve yakınlarını kurtaracağız. Yalnız eşin geride kalıp azaba çarpılanlardan olacaktır." Ankebut, 29/33

Biz bu kent halkının iğrenç sapıklığı yüzünden başlarına gökten ağır bir azap yağdıracağız. Ankebut, 29/34

Biz o yıkık kentten, geriye düşünen kimselerin ders çıkarmalarına yarayacak belirgin izler bıraktık. Ankebut, 29/35

Şüphesiz Lût da peygamberlerdendi. Hani biz onu ve geride kalanlar arasındaki yaşlı bir kadın dışında bütün ailesini kurtarmıştık. Sonra da diğerlerini yok ettik. Saffat, 37/133-134-135

Şüphesiz sizler sabah akşam onların harap olmuş yurtlarına uğrayıp duruyorsunuz. Hâlâ düşünmeyecek misiniz? Saffat, 37/136/137

Onlardan önce Nûh kavmi, Ress halkı ve Semûd kavmi, Âd ve Firavun, Lût'un kardeşleri, Eykeliler, Tübba'ın kavmi de yalanlamıştı. Bütün bunlar peygamberleri yalanladılar, böylece kendilerini uyardığım şey gerçekleşti. Kaf, 50/12-14

Altı üstüne gelen Lût kavminin şehirlerini de O yerin dibine geçirdi. Necm, 53/53

Lût kavmi de uyarıları yalanladı.Biz de onların üzerine taş yağdıran bir kasırga gönderdik. Yalnız Lût ailesini seher vakti kurtardık; Tarafımızdan bir nimet olarak. İşte Biz, şükredenleri böyle ödüllendiririz. Kamer, 54/33-34-35

Andolsun ki, Lût onları bizim şiddetli azabımızla uyardı. Fakat onlar bu tehditleri kuşkuyla karşıladılar. Kamer, 54/36

Onlar Lût'un misafirlerine karşı kötülük yapmayı planlamışlardı. Hemen biz onların gözlerini silme kör ettik. Haydi azabımı ve uyarılarımı tadın! Kamer, 54/37

Yemin olsun, sabahleyin erkenden, kararlı ve oturaklı bir azap yakaladı onları. Tadın bakalım azabımı ve uyarılarımı! Kamer, 54/38-39

ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَاَتَ نُوحٍ وَامْرَاَتَ لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا وَقٖيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّاخِلٖينَ Allah, inkâr edenlere, Nûh'un karısı ile Lût'un karısını örnek gösterdi. Bu ikisi, kullarımızdan iki salih kişinin nikâhları altında iken onlara hainlik ettiler. Ama kocaları, Allah'ın azabından hiçbir şeyi onlardan savamadı. Onlara, "Haydi, ateşe girenlerle beraber siz de girin!" denildi. Tahrim, 66/10

Musa Peygamber Firavun Ve Medyen Halkı:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِبِسْمِ

Hani, sizi azabın en kötüsüne uğratan, kadınlarınızı sağ bırakıp, oğullarınızı boğazlayan Firavun ailesinden kurtarmıştık. Bunda, size Rabbinizden büyük bir imtihan vardı. Bakara, 2/49

Hani, sizin için denizi yarmış, sizi kurtarmış, gözlerinizin önünde Firavun ailesini suda boğmuştuk. Bakara, 2/50

Hani Musa ile kırk geceliğine sözleşmiştik de siz onun arkasından buzağıyı ilâh edinerek zalimlerden olmuştunuz. Sonra bunun ardından şükredesiniz diye sizi affetmiştik. Bakara, 2/51-52

Hani doğru yola gelesiniz diye Musa'ya Kitab'ı ve Furkan'ı verdik. Bakara, 2/53

Hani Musa, kavmine dedi ki: Ey kavmim, sizler buzağıyı ilâh edinmekle kendinize zulmettiniz. Gelin, yaratıcınıza tövbe edin ve nefislerinizi öldürün. Yaratıcınız katında bu sizin için hayırlıdır': Allah da tövbenizi kabul etti. Hiç şüphesiz O, tövbeleri kabul edendir ve merhametlidir. Bakara, 2/54

Ve şöyle de demiştiniz: Ey Musa, biz Allah'ı apaçık görünceye kadar sana inanmayız. Bunun üzerine siz bakınıp dururken sizi yıldırım çarpmıştı. Sonra belki şükredersiniz diye sizi ölümünüzün ardından tekrar diriltmiştik. Bakara, 2/55-56

Üstünüze buluttan gölgelik çektik, size kudret helvası ile bıldırcın kuşu indirerek, "Bağışladığımız helâl yiyeceklerden istediğinizi yiyin" dedik. Ama onlar bize değil, kendilerine zulmediyorlardı. Bakara, 2/57

Hani "Şu kasabaya girin ve orada ne isterseniz bol bol yiyin, fakat kapıdan girerken secde ederek 'bizi bağışla' deyin ki, günahlarınızı affedelim. İyilik edenlere daha fazlasını vereceğiz" dedik. Bakara, 2/58

Fakat zalimler o sözü kendilerine söylenenden başka bir sözle değiştirdiler. Biz de yaptıkları bu kötülükten dolayı o zalimlere gökten ağır bir azap indirdik. Bakara, 2/59

Hani Musa kavmi için su istedi de kendisine, "Elindeki değneği şu taşa vur" dedik. Bunun üzerine o taştan on iki tane pınar fışkırıvermişti. Her grubun hangi pınardan su içeceği belirlenmişti. "Allah'ın size bağışladığı rızıklardan yiyin, için ve yeryüzünde kargaşalık çıkararak azıtmayın" dedik. Bakara, 2/60

Sizden sağlam bir söz almış, Tûr dağının altında, size verdiğimizi kuvvetle tutun, onda bulunanları daima hatırlayın, umulur ki, korunursunuz" Bakara, 2/63

Andolsun, Musa'ya Kitab'ı verdik. Ondan sonra ardı ardına peygamberler gönderdik… Bakara, 2/87

Hatırlayın ki, Tûr dağının altında sizden söz almış: Size verdiklerimizi kuvvetlice tutun, söylenenleri anlayın, demiştik. Onlar: İşittik ve isyan ettik, dediler. İnkârları sebebiyle kalplerine buzağı sevgisi dolduruldu. De ki: Eğer inanıyorsanız, imanınız size ne kötü şeyler emrediyor! Bakara, 2/93

Söz vermeleri için Tûr'u üzerlerine kaldırdık ve onlara: "Secde ederek kapıdan girin!" dedik. Ve onlara: "Cumartesi yasağını çiğnemeyin!" dedik. Ve onlardan sağlam bir söz aldık. Nisa, 4/154

Daha önce bazılarını sana anlattığımız, bazılarını da anlatmadığımız peygamberler gönderdik. Allah, Musa ile de bizzat konuştu. Nisa, 4/164

Bir zamanlar Musa, kavmine şöyle demişti: Ey kavmim! Allah'ın nimetini hatırlayın; zira O, içinizden peygamberler çıkardı ve sizi hükümdarlar kıldı. Âlemlerde hiçbir kimseye vermediğini size verdi. Maide, 5/20

Ey kavmim, Allah'ın size yazdığı kutsal toprağa girin, geriye dönmeyin, yoksa kayba uğrarsınız. Maide, 5/21

Dediler ki, "Ya Musa, orada zorba bir kavim var. Onlar oradan çıkmadıkça biz oraya kesinlikle girmeyiz. Eğer çıkarlarsa o zaman oraya gireriz." Maide, 5/22

Allah'tan korkan ve O'nun nimetine ermiş iki kişi dedi ki; "Onların üzerine şehrin kapısından yürüyünüz. Kapıdan içeri girince onları yendiniz demektir. Eğer müminseniz sırf Allah'a dayanınız." Maide, 5/23

Dediler ki, "Ey Musa, onlar orada olduğu sürece biz oraya kesinlikle girmeyiz. Git sen Rabbin ile birlikte savaş, biz burada kalıyoruz." Maide, 5/24

Musa dedi ki; "Ya Rabbi, kendimden ve kardeşimden başka hiç kimseye söz geçiremiyorum. Bizi bu yoldan çıkmış kavimden ayır." Maide, 5/25

Allah dedi ki; Kırk yıl boyunca orası onlara yasaklandı. Bu süre içinde orada burada şaşkın şaşkın dolaşacaklardır. Yoldan çıkmış bu kavim için sakın üzülme. Maide, 5/26

Biz ona İshak'ı ve Yakub'u armağan ettik. Hepsini hidayete erdirdik. Daha önce Nûh'u da hidayete erdirmiştik. Zürriyetinden Dâvud'u, Süleyman'ı, Eyyub'u, Yûsuf'u, Musa'yı ve Hârûn'u da. İyilik yapanları işte böyle mükâfatlandırırız. En'âm, 6/84

Sonra iyilik edenlere yönelik nimetimiz tamama ersin, her şey ayrıntılı biçimde açıklansın, doğru yol kılavuzu ve rahmet olsun diye Musa' ya Tevrat'ı verdik. Ola ki, Rableri'nin huzuruna çıkacaklarına inanırlar. En'âm, 6/154

A'raf, 7/103…166. ayetler

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسٰى بِاٰيَاتِنَا اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَائِهِ فَظَلَمُوا بِهَا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٠٣﴾ Sonra onların ardından Musa 'yı mucizelerimizle Firavun ve kavmine gönderdik de o mucizeleri inkâr ettiler; ama bak ki, fesatçıların sonu ne oldu!

وَقَالَ مُوسٰى يَا فِرْعَوْنُ اِنّٖى رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٤﴾ Musa dedi ki: "Ey Firavun! Şüphesiz ki ben âlemlerin Rabbi tarafından gönderilmiş bir peygamberim."

105-bana Allah hakkında sadece doğruyu söylemek yaraşır. Size Rabbinizden açık bir belge, bir mucize getirdim, İsrail Oğulları'nı benimle gönder.

106-Firavun: Eğer doğru söylüyorsan ve getirdiğin bir mucize varsa onu göster bakalım, dedi.

فَاَلْقٰى عَصَاهُ فَاِذَا هِىَ ثُعْبَانٌ مُبِينٌ ﴿١٠٧﴾ Bunun üzerine Musa asasını yere attı. O hemen apaçık bir ejderha oluverdi!

وَنَزَعَ يَدَهُ فَاِذَا هِىَ بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ ﴿١٠٨﴾ Elini koltuğuna sokup çıkarınca bakanlar gördüler ki bembeyaz, parıl-parıl parlayan bir el.

109- Firavun'un kavminden ileri gelenler, dediler ki: "Şüphesiz bu adam usta bir sihirbazdır."

110-Bu çok bilgili bir sihirbazdır. Sizi yurdunuzdan çıkarmak istiyor. Ne buyurursunuz?

111- Dediler ki: Onu da kardeşini de beklet; şehirlere toplayıcılar yolla.

112-Bütün bilgili sihirbazları sana getirsinler.

113-Büyücüler Firavun'a gelip dediler ki: "Eğer galip gelen biz olursak bize iyi bir ödül var mı?"

114-"Evet, dedi, ayrıca siz benim en yakınlarımdan olacaksınız."

قَالُوا يَا مُوسٰى اِمَّا اَنْ تُلْقِىَ وَاِمَّا اَنْ نَكُونَ نَحْنُ الْمُلْقِينَ ﴿١١٥﴾ Sihirbazlar, Musa'ya: "Ey Musa! Önce sen mi hünerini ortaya koyacaksın, yoksa biz mi?" dediler.

قَالَ اَلْقُوا فَلَمَّا اَلْقَوْا سَحَرُوا اَعْيُنَ النَّاسِ وَاسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَاؤُ بِسِحْرٍ عَظِيمٍ ﴿١١٦﴾ "Siz atın" dedi. Onlar atınca, insanların gözlerini büyülediler, onları korkuttular ve büyük bir sihir gösterdiler

وَاَوْحَيْنَا اِلٰى مُوسٰى اَنْ اَلْقِ عَصَاكَ فَاِذَا هِىَ تَلْقَفُ مَا يَاْفِكُونَ ﴿١١٧﴾ Biz de Musa'ya "Sen de âsâ'nı bırakıver." diye vahyettik. Birdenbire âsâ, onların bütün uydurduklarını yakalayıp yutuverdi.

118-Böylece hak yerini buldu, onların yapmakta oldukları boşa çıktı.

119-Artık orada yenilmişler ve küçük düşmüşlerdi.

وَاُلْقِىَ السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ ﴿١٢٠﴾ Ve sihirbazlar secdeye kapandılar.

قَالُوا اٰمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٢١﴾ Âlemlerin Rabbine iman ettik.

رَبِّ مُوسٰى وَهٰرُونَ ﴿١٢٢﴾ Musa ve Harun'un Rabbine iman ettik. dediler.

123-Firavun onlara dedi ki; «Ben izin vermeden O'na inandınız, öyle mi? Bu, bu kentin halkını buradan çıkarabilmek için daha önceden burada tekrarladığınız bir komplodur, ama yakında başınıza neler geleceğini öğreneceksiniz!»

124-Ellerinizi, ayaklarınızı çaprazvari kestireceğim, sonra da hepinizi astıracağım.

125- Onlar: Biz zaten Rabbimize döneceğiz.

126-Sen sadece Rabbimizin ayetleri bize geldiğinde onlara inandığımız için bizden intikam alıyorsun. Ey Rabbimiz! Bize bol bol sabır ver, Müslüman olarak canımızı al, dediler.

وَقَالَ الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ اَتَذَرُ مُوسٰى وَقَوْمَهُ لِيُفْسِدُوا فِى الْاَرْضِ وَيَذَرَكَ وَاٰلِهَتَكَ قَالَ سَنُقَتِّلُ اَبْنَاءَهُمْ وَنَسْتَحْيِى نِسَاءَهُمْ وَاِنَّا فَوْقَهُمْ قَاهِرُونَ ﴿١٢٧﴾

Firavun'un halkının yetkilileri ona: "Ne yapıyorsun, Musa ile kavmini, seni ve senin tanrılarını terk etsinler, ülkede bozgunculuk yapsınlar diye kendi hallerine mi bırakacaksın?" dediler. Firavun: "Hayır, onların erkek evlatlarını öldürüp, kız çocuklarını hayatta bırakacağız. Biz elbette onların üzerinde tam bir hâkimiyet sahibiyiz." diye cevap verdi.

128-Musa, kavmine, "Allah'tan yardım isteyin ve sabredin. Şüphesiz yeryüzü Allah'ındır. Ona, kullarından dilediğini mirasçı kılar. Sonuç Allah'a karşı gelmekten sakınanlarındır" dedi.

129-Onlar da, sen bize gelmeden önce de geldikten sonra da bize işkence edildi, dediler. Musa, “Umulur ki Rabbiniz düşmanınızı helâk eder ve onların yerine sizi yer yüzüne hakim kılar da nasıl hareket edeceğinize bakar” dedi.

130-Andolsun biz, Firavun ailesini, öğüt alsınlar diye yıllarca süren kıtlık ve ürün eksikliği ile cezalandırdık.

فَاِذَا جَاءَتْهُمُ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هٰذِهِ وَاِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا بِمُوسٰى وَمَنْ مَعَهُ اَلَا اِنَّمَا طَائِرُهُمْ عِنْدَ اللّٰهِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣١﴾ Onlara bir iyilik gelince, “Bu bizim hakkımızdır” derler; eğer kendilerine bir fenalık gelirse Musa ve onunla beraber olanları uğursuz sayarlardı. Bilesiniz ki, onlara gelen uğursuzluk Allah katındandır, fakat onların çoğu bunu bilmezler.

وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِنْ اٰيَةٍ لِتَسْحَرَنَا بِهَا فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾ Musa'ya bizi büyülemek üzere ne kadar mucize gösterirsen göster, sana kesinlikle inanmayacağız dediler.

فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالدَّمَ اٰيَاتٍ مُفَصَّلَاتٍ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُجْرِمِينَ ﴿١٣٣﴾ Bunun üzerine, ayrı ayrı mucizeler olarak üzerlerine tufan, çekirge, buğday güvesi, kurbağa ve kan musallat kıldık. Yine büyüklük tasladılar ve suçlu, günahkar bir kavim oldular.

134-Üzerlerine azap çökünce, “Ey Musa! Rabbinin sana verdiği söz uyarınca bizim için dua et. Eğer azabı üzerimizden kaldırırsan, mutlaka sana inanacağız ve İsrail oğullarını seninle birlikte elbette göndereceğiz” dediler.

135-Ne zaman ki, belli bir süreye kadar onlardan azabı kaldırdık, derhal yeminlerini bozdular.

فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَاَغْرَقْنَاهُمْ فِى الْيَمِّ بِاَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿١٣٦﴾ Sonunda onlardan öç aldık. Ayetlerimizi yalanladıkları, onları umursamadıkları için kendilerini denizde boğduk.

137-O güne kadar horlanan, toplumu bereketlerle donattığımız toprakların doğusuna ve batısına mirasçı kıldık. İsrail Oğulları’nın sabırlarına karşılık, Rabbinin onlara verdiği güzel söz gerçekleşti. Firavun'un ve soydaşlarının ortaya koydukları eserleri ve yükselttikleri yapıları yıkıp yok ettik.

وَجَاوَزْنَا بِبَنٖى اِسْرَائٖلَ الْبَحْرَ فَاَتَوْا عَلٰى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ عَلٰى اَصْنَامٍ لَهُمْ قَالُوا يَا مُوسَى اجْعَلْ لَنَا اِلٰهًا كَمَا لَهُمْ اٰلِهَةٌ قَالَ اِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿١٣٨﴾ İsrail oğullarını denizden geçirdik, orada kendilerine mahsus birtakım putlara tapan bir kavme rastladılar. Bunun üzerine: Ey Musa! Onların tanrıları olduğu gibi, sen de bizim için bir tanrı yap! dediler. Musa: Gerçekten siz cahil bir toplumsunuz, dedi.

139-Bunların uydukları sapık din yok olmaya mahkûmdur, işledikleri ameller de geçersizdir.

140-"O sizi âlemlere üstün kılmışken, ben size Allah'tan başka bir ilah mı arayacağım?"

وَاِذْ اَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُقَتِّلُونَ اَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفٖى ذٰلِكُمْ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظٖيمٌ ﴿١٤١﴾ Hani size dayanılmaz işkenceler yapan, kadınlarınızı sağ bırakıp erkek çocuklarınızı öldüren Firavun ailesinden sizi kurtarmıştık. Bunda Rabbinizden sizin için büyük bir imtihan vardı.

وَوٰعَدْنَا مُوسٰى ثَلٰثٖينَ لَيْلَةً وَاَتْمَمْنَاهَا بِعَشْرٍ فَتَمَّ مٖيقَاتُ رَبِّهٖ اَرْبَعٖينَ لَيْلَةً وَقَالَ مُوسٰى لِاَخٖيهِ هٰرُونَ اخْلُفْنٖى فٖى قَوْمٖى وَاَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبٖيلَ الْمُفْسِدٖينَ ﴿١٤٢﴾ Musa ile otuz gece için vaatleştik. Ve bunu, bir on ekleyerek tamamladık. Böylece Rabbinin belirlediği süre kırk geceye ulaştı. Musa, kardeşi Harun'a dedi ki: "Toplumum içinde benim yerime sen geç, barışçı ol, bozguncuların yolunu izleme."

وَلَمَّا جَاءَ مُوسٰى لِمٖيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ رَبِّ اَرِنٖى اَنْظُرْ اِلَيْكَ قَالَ لَنْ تَرٰينٖى وَلٰكِنِ انْظُرْ اِلَى الْجَبَلِ فَاِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرٰينٖى فَلَمَّا تَجَلّٰى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسٰى صَعِقًا فَلَمَّا اَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ اِلَيْكَ وَاَنَا اَوَّلُ الْمُؤْمِنٖينَ ﴿١٤٣﴾ Musa tayin ettiğimiz vakitte gelip de Rabbi onunla konuşunca “Rabbim! Bana kendini göster; seni göreyim!” dedi. Rabbi: “Sen beni asla göremezsin. Fakat şu dağa bak, eğer o yerinde durabilirse sen de beni göreceksin!” buyurdu. Rabbi o dağa tecelli edince onu paramparça etti, Musa da baygın düştü. Ayılınca dedi ki: Seni noksan sıfatlardan tenzih ederim, sana tövbe ettim. Ben inananların ilkiyim.

قَالَ يَا مُوسٰى اِنّٖى اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَاتٖى وَبِكَلَامٖى فَخُذْ مَا اٰتَيْتُكَ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرٖينَ ﴿١٤٤﴾ Allah, ya Musa dedi, ben sana peygamberlik vererek ve seninle konuşarak bütün insanlara üstün ettim seni, seçtim seni, sana verdiğimi al ve şükredenlerden ol.

145-Bu levhalarda, Musa'ya her konuya ilişkin öğüt, her konuda ayrıntılı açıklama yazdık. Bunlara sımsıkı sarıl ve soydaşlarına da onlara en güzel biçimde uymalarını emret. Yoldan çıkmışların yurtlarının ne hale geldiğini yakında size göstereceğim.

146-Yeryüzünde haksız yere büyüklük taslayanları ayetlerimden uzak tutacağım: Onlar hangi mucizeyi görseler ona inanmazlar. Doğruya varan yolu görseler, onu yol edinmezler. Ama azgınlık yolunu görseler onu yol edinirler. Bu böyledir. Çünkü onlar ayetlerimizi yalanladılar ve onlara karşı kayıtsız kaldılar.

147-Ayetlerimizi ve ahirete varılacağını yalan sayanların tüm yaptıkları boşa gitmiştir. Bulacakları karşılık, yapıp ürettiklerinden başkası olmayacaktır.

وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسٰى مِنْ بَعْدِهِ مِنْ حُلِيِّهِمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُوَارٌ اَلَمْ يَرَوْا اَنَّهُ لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا اِتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ ﴿١٤٨﴾ Musa'nın kavmi, o gittikten sonra ziynet eşyasından bir buzağı yaptılar. O buzağı, böğürüyordu da. O buzağının kendileriyle konuşmayacağını, onlara doğru yolu göstermeyeceğini görüp anlamadılar mı da ona sarıldılar ve kendilerine kıydılar, yazık ettiler.

وَلَمَّا سُقِطَ فِى اَيْدِيهِمْ وَرَاَوْا اَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا قَالُوا لَئِنْ لَمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿١٤٩﴾ Pişman olup da kendilerinin gerçekten sapmış olduklarını görünce dediler ki: Eğer Rabbimiz bize acımaz ve bizi bağışlamazsa mutlaka ziyana uğrayanlardan olacağız!

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسٰى اِلٰى قَوْمِهِ غَضْبَانَ اَسِفًا قَالَ بِئْسَمَا خَلَفْتُمُونِى مِنْ بَعْدِى اَعَجِلْتُمْ اَمْرَ رَبِّكُمْ وَاَلْقَى الْاَلْوَاحَ وَاَخَذَ بِرَاْسِ اَخِيهِ يَجُرُّهُ اِلَيْهِ قَالَ ابْنَ اُمَّ اِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضْعَفُونِى وَكَادُوا يَقْتُلُونَنِى فَلَا تُشْمِتْ بِىَ الْاَعْدَاءَ وَلَا تَجْعَلْنِى مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿١٥٠﴾ Musa, kızgın ve üzgün bir halde kavmine döndüğünde şöyle dedi: "Benden sonra arkamdan ne kötü şeyler yaptınız! Rabbinizin emrini bekleyemediniz mi? Levhaları yere attı, kardeşinin başını tuttu, kendisine doğru çekiyordu. Kardeşi dedi ki: "Ey annem oğlu! Bu topluluk beni horlayıp hırpaladı. Nerdeyse canımı alıyorlardı. Bir de sen düşmanları bana güldürme. Beni şu zalim toplulukla bir tutma."

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِى وَلِاَخِى وَاَدْخِلْنَا فِى رَحْمَتِكَ وَاَنْتَ اَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿١٥١﴾ Musa şöyle yakardı: "Rabbim! Beni ve kardeşimi bağışla. Rahmetine sok bizi. Sen, rahmet edenlerin en merhametlisisin."

152-Buzağıyı ilâh edinenler ise kesinlikle Rableri'nin öfkesine ve dünya hayatında alçaklığa uğrayacaklardır. Biz Allah hakkında asılsız iddialar ileri sürenleri, işte böyle cezalandırırız.

153-Günahlar işlendikten sonra tövbe ile iman edenlere gelince, o tövbe imandan sonra Allah çok affedici, çok merhametli olacaktır.

وَلَمَّا سَكَتَ عَنْ مُوسَى الْغَضَبُ اَخَذَ الْاَلْوَاحَ وَفِى نُسْخَتِهَا هُدًى وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ ﴿١٥٤﴾ Musa'nın öfkesi yatışınca attığı levhaları yerden aldı. Levhalarda Rablerinden korkanlar için yolu gösteren, rahmet niteliğinde yazılar vardı.

وَاخْتَارَ مُوسٰى قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا لِمِيقَاتِنَا فَلَمَّا اَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ اَهْلَكْتَهُمْ مِنْ قَبْلُ وَاِيَّاىَ اَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِنَّا اِنْ هِىَ اِلَّا فِتْنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَنْ تَشَاءُ وَتَهْدِى مَنْ تَشَاءُ اَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَاَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ ﴿١٥٥﴾ Musa, bizimle buluşma vakti için toplumundan yetmiş adam seçti. Şiddetli sarsıntı onları yakalayınca Musa şöyle dedi: "Rabbim, dileseydin, onları da beni de daha önce helak ederdin. İçimizdeki beyinsizlerin yaptıkları yüzünden bizi helak mı edeceksin? Bu iş senin imtihanından başka bir şey değildir. Onunla dilediğini şaşırtır, dilediğine yol gösterirsin. Sen bizim Veli'mizsin. O halde affet bizi, acı bize. Sen affedenlerin en hayırlısısın."

وَاكْتُبْ لَنَا فِى هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِى الْاٰخِرَةِ اِنَّا هُدْنَا اِلَيْكَ قَالَ عَذَابِى اُصِيبُ بِهِ مَنْ اَشَاءُ وَرَحْمَتِى وَسِعَتْ كُلَّ شَىْءٍ فَسَاَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِاٰيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٦﴾ "Bize hem bu dünyada güzellik yaz hem de ahirette. Dönüp dolaşıp sana geldik." Buyurdu ki: "Azabıma dilediğimi çarptırırım. Rahmetime gelince, o her şeyi çepeçevre kuşat- mıştır. Ben onu; sakınıp korunanlara, zekâtı verenlere, ayetlerimize inananlara yazacağım."

159-Musa'nın kavminden doğru yolu bulan ve onun sayesinde âdil davranan bir topluluk vardır.

وَقَطَّعْنَاهُمُ اثْنَتَىْ عَشْرَةَ اَسْبَاطًا اُمَمًا وَاَوْحَيْنَا اِلٰى مُوسٰى اِذِ اسْتَسْقٰيهُ قَوْمُهُ اَنِ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ اُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْ وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَامَ وَاَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوٰى كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلٰكِنْ كَانُوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١٦٠﴾ Biz İsrail oğullarını oymaklar halinde on iki topluluğa ayırdık. Kavmi Musa'dan su isteyince ona: "Asanla taşa vur" diye vahyettik; taştan on iki pınar fışkırdı, herkes içeceği yeri öğrendi. Bulutla üzerlerine gölge yaptık. Onlara kudret helvası ve bıldırcın indirdik. "Size verdiğimiz rızıkların temiz olanlarından yiyin" dedik. Onlar, karşı gelmekle bize değil kendilerine zulmediyorlardı.

161-Hani onlara denmişti ki; "Şu kasabada oturunuz, orada ne isterseniz yiyiniz, kasabanın kapısından girerken, başlarınızı eğerek 'Bağışla bizi' deyiniz ki, günahlarınızı affedelim ve iyilik edenlerin mükâfatını arttıralım"

162-Fakat Yahudilerin zalimleri o sözü kendilerine söylenmeyen başka bir sözle değiştirdiler. Biz de zalimliklerinden ötürü o zalimlere gökten ağır bir azap indirdik.

163-Onlara, deniz kıyısında bulunan şehir halkının durumunu sor. Hani onlar cumartesi gününe saygısızlık gösterip haddi aşıyorlardı. Çünkü cumartesi tatili yaptıkları gün, balıklar meydana çıkarak akın akın onlara gelirdi, cumartesi tatili yapmadıkları gün de gelmezlerdi. İşte böylece biz, yoldan çıkmalarından dolayı onları imtihan ediyorduk.

164-Hani o kasabalılardan bir grup "Allah'a yok edeceği ya da ağır bir azaba çarptıracağı bir topluma ne diye öğüt veriyorsunuz" dedi de öğüt verenler "Rabbinize karşı haklı bir mazeretimiz olsun ve ola ki kötülükten sakınırlar" dediler.

165-Onlar kendilerine yapılan hatırlatmaları unutunca kötülükten sakındıranları kurtardık ve zalimleri, yoldan çıkmışlıkları yüzünden ağır bir azaba uğrattık.

166-Sakındırıldıkları kötülüğü ısrarla ve küstahça işlemeye devam edince kendilerine “birer aşağılık maymun olunuz.” dedik. A’raf, 7/103…166. Ayetler.

Yunus, 10/75…93. Ayetler

75-Sonra onların ardından da Firavun ve toplumuna Musa ile Harun’u mucizelerimizle gönderdik, fakat onlar kibirlendiler ve günahkâr bir toplum oldular.

76-Gerçek, katımızdan onlara geldiğinde şöyle demişlerdi: "Hiç kuşkusuz, bu, apaçık bir büyüdür."

77-Musa, onlara; “Size gelen gerçek için böyle mi diyorsunuz? Bu bir büyü müdür? Oysa büyücüler iflah olmazlar, kurtuluşa eremezler.”

78-Dediler ki: "Sen bizi, babalarımızı üzerinde bulduğumuz şeyden çeviresin de yeryüzünde büyüklük yalnız ikinize kalsın diye mi geldin? Biz size inanacak değiliz!"

79-Firavun: “Usta bütün sihirbazları bana getirin” dedi.

80-Büyücüler gelince Musa onlara, 'Atacağınızı atınız, hünerinizi gösteriniz' dedi.

81-Onlar atacaklarını atıp, hünerlerini gösterince Musa, “Sizin gösterdiğiniz hüner büyüdür; ama Allah onu kesinlikle boşa çıkaracaktır. Çünkü Allah bozguncuların işini amacına vardırmaz.”

82-Suçluların hoşuna gitmese de Allah, sözleriyle gerçeği açığa çıkaracaktır.

83- Firavun ve adamlarının belası korkusundan önceleri Musa'ya kavminin bir kısmından başka iman eden olmadı; çünkü Firavun o yerde çok üstün ve çok aşırı giden taşkınlardan idi.

84-Musa dedi ki: Ey kavmim! Eğer Allah’a inandıysanız ve O’na teslim olduysanız sadece O’na güvenip dayanın.

85-Onlar da dediler ki: Allah’a dayandık. Ey Rabbimiz! Bizi o zalimler topluluğu için deneme konusu kılma!

86-Ve bizi rahmetinle o kâfirler topluluğundan kurtar!

87-Biz de Musa ve kardeşine: Kavminiz için Mısır’da evler hazırlayın ve evlerinizi namaz kılınacak yerler yapın, namazlarınızı da dosdoğru kılın. Müminleri müjdele! diye vahyettik.

88-Musa dedi ki: “Ey Rabbimiz, sen Firavun'a ve adamlarına, dünya hayatında ziynet, ihtişam ve nice nice mallar verdin; ey Rabbimiz, yolundan saptırsınlar diye mi? Ey Rabbimiz, mallarını sil, süpür ve sıktıkça sık ki, o acı azabı görmedikçe iman etmeyecekler.”

89-Allah: İkinizin de duası kabul olunmuştur. O halde siz doğruluğa devam edin ve sakın o bilmezlerin yoluna gitmeyin! dedi.

وَجَاوَزْنَا بِبَنٖى اِسْرَٓائٖيلَ الْبَحْرَ فَاَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ بَغْيًا وَعَدْوًا حَتّٰٓى اِذَٓا اَدْرَكَهُ الْغَرَقُ قَالَ اٰمَنْتُ اَنَّهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا الَّذٖٓى اٰمَنَتْ بِهٖ بَنُٓوا اِسْرَٓائٖيلَ وَاَنَا مِنَ الْمُسْلِمٖينَ
﴿٩٠﴾ Biz, İsrail oğullarını denizden geçirdik. Ama Firavun ve askerleri zulmetmek ve saldırmak üzere onları takip etti. Nihayet denizde boğulma haline gelince, Firavun: “Gerçekten, İsrail oğullarının inandığı Tanrı’dan başka tanrı olmadığına ben de iman ettim. Ben de Müslümanlardanım!” dedi.

آٰلْـٰٔنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدٖينَ ﴿٩١﴾ “Şimdi mi aklın başına geldi? Daha önce Allah'a hep karşı gelmiş ve bozguncularдан biri olmuştun.”

فَالْيَوْمَ نُنَجّٖيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلْفَكَ اٰيَةً وَاِنَّ كَثٖيرًا مِنَ النَّاسِ عَنْ اٰيَاتِنَا لَغَافِلُونَ ﴿٩٢﴾ O halde bugün biz de, senden sonra gelenlere ibret olasın diye yalnız cesedini kurtaracağız Gerçi insanların çoğu bizim ibret verici belgelerimizin farkına varmazlar.

وَلَقَدْ بَوَّاْنَا بَنٖٓى اِسْرَٓائٖيلَ مُبَوَّاَ صِدْقٍ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتّٰى جَٓاءَهُمُ الْعِلْمُ اِنَّ رَبَّكَ يَقْضٖى بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فٖيمَا كَانُوا فٖيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٩٣﴾
Yemin olsun, biz İsrail oğullarını çok güzel bir yurda yerleştirdik ve kendilerine temiz yiyeceklerden rızık verdik. Kendilerine ilim gelinceye kadar ihtilafa düşmediler. Hiç kuşkusuz, Rabbin, tartışmakta oldukları şey hakkında kıyamet günü aralarında hüküm verecektir. Yunus, 10/75…93. ayetler

Andolsun ki Musa'yı da mucizelerimizle ve apaçık bir delille Firavun'a ve onun ileri gelenlerine gönderdik. Fakat onlar Firavun'un emrine uydular. Oysa Firavun'un emri doğru değildi. Hud, 11/96-97

Firavun, kıyamet gününde kavminin önüne geçecek ve onları ateşe götürecektir. O varılan yer de, ne kötü bir yerdir!

Onlar, hem bu dünyada, hem de kıyamet gününde lânete uğratıldılar. Ne kötü destektir onlara verilen destek! Hud, 11/98-99

Andolsun, biz Musa’ya Kitab’ı vermiştik de onun hakkında ayrılığa düşülmüştü. Hud, 11/110

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوسٰى بِاٰيَاتِنَٓا اَنْ اَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ بِاَيّٰيمِ اللّٰهِ اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٥﴾ Andolsun, Musa’yı da, “Kavmini karanlıklardan aydınlığa çıkar ve onlara Allah’ın (geçmiş milletleri cezalandırdığı) günlerini hatırlat” diye âyetlerimizle gönderdik. Şüphesiz bunda çok sabreden, şükreden herkes için ibretler vardır. İbrahim, 14/5

وَاِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ اَنْجٰيكُمْ مِنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُٓوءَ الْعَذَابِ وَيُذَبِّحُونَ اَبْنَٓاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَٓاءَكُمْ وَفٖى ذٰلِكُمْ بَلَٓاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ
عَظٖيمٌ ﴿٦﴾ Hani Musa kavmine, “Allah’ın size olan nimetini anın. Hani O sizi, Firavun ailesinden kurtarmıştı. Onlar

sizi işkencenin en ağırına uğratıyorlar, oğullarınızı boğazlayıp kadınlarınızı sağ bırakı- yorlardı. İşte bunda size Rabbinizden büyük bir imtihan vardır” demişti. İbrahim, 14/6

وَاِذْ تَاَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَاَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ اِنَّ عَذَابِى لَشَدِيدٌ ﴿٧﴾ Hani Rabbiniz şöyle duyurmuştu: “Andolsun, eğer şükrederseniz elbette size nimetimi artırırım. Eğer nankörlük ederseniz, hiç şüphesiz azabım çok şiddetlidir.” İbrahim, 14/7

وَقَالَ مُوسٰى اِنْ تَكْفُرُوا اَنْتُمْ وَمَنْ فِى الْاَرْضِ جَمِيعًا فَاِنَّ اللّٰهَ لَغَنِىٌّ حَمِيدٌ ﴿٨﴾ Musa, şöyle dedi: “Siz ve yeryüzünde bulunanların hepsi nankörlük etseniz de Allah her bakımdan sınırsız zengindir, övgüye lâyık olandır.” İbrahim, 14/8

وَاٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِبَنِى اِسْرَائِلَ اَلَّا تَتَّخِذُوا مِنْ دُونِى وَكِيلًا Musa’ya Kitab’ı/Tevrat’ı verdik ve onu, “Benden başkasını vekil edinmeyin” diyerek, İsrail oğullarına bir rehber yaptık. İsra, 17/2

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسٰى تِسْعَ اٰيَاتٍ بَيِّنَاتٍ فَسْئَلْ بَنِى اِسْرَائِلَ اِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ اِنِّى لَاَظُنُّكَ يَا مُوسٰى مَسْحُورًا ﴿١٠١﴾ Andolsun, biz Musa’ya apaçık dokuz mucize verdik. İsrail oğullarına sor Hani Musa onlara gelmiş ve Firavun da ona, “Ben senin kesinlikle büyülendiğini zannediyorum ey Musa!” demişti. İsra, 17/101

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا اَنْزَلَ هٰؤُلَاءِ اِلَّا رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ بَصَائِرَ وَاِنِّى لَاَظُنُّكَ يَا فِرْعَوْنُ مَثْبُورًا ﴿١٠٢﴾ Musa Firavun'a: “Pek âlâ biliyorsun ki, dedi, bunları, birer ibret olmak üzere, ancak, göklerin ve yerin Rabbi indirdi. Ey Firavun! Ben de senin hakikaten mahvolduğunu sanıyorum!” İsra, 17/102

فَاَرَادَ اَنْ يَسْتَفِزَّهُمْ مِنَ الْاَرْضِ فَاَغْرَقْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ جَمِيعًا ﴿١٠٣﴾ Nihayet Firavun, Musa ve kavmini Mısır arazisinden çıkarmak istedi. Biz de hem kendisini, hem beraberindekileri toptan denizde boğuverdik. İsra, 17/103

وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ لِبَنِى اِسْرَائِلَ اسْكُنُوا الْاَرْضَ فَاِذَا جَاءَ وَعْدُ الْاٰخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَفِيفًا ﴿١٠٤﴾ Onun ardından İsrail oğullarına “Bu ülkede oturunuz. Ahiret günü gelince sizleri hep birlikte mahşerde bir araya getiririz” dedik. İsra, 17/104

Kehf, 18/60…82. ayetler.

60-Hani Musa, genç arkadaşına “Hiçbir güç beni durduramaz, ya iki denizin birleştiği yere varırım, ya da yıllarca yol yürürüm” demişti.

61-İki denizin birleştiği yere vardıklarında yanlarındaki balığı bir kenarda unuttular, o da bir yeraltı deliğinden kayarak denize kaçtı.

62-İki denizin birleştiği yeri geçtiklerinde Musa, genç arkadaşına, “Azığımızı getir bakalım, gerçekten bu yolculuğumuzda çok yorgun düştük” dedi.

93-Genç arkadaşı Musa’ya “Bak sen! Kayalığa vardığımızda balığı unutmuştum, bana onu hatırlatmayı unutturan mutlaka şeytandır, balık şaşırtıcı bir şekilde canlanarak denize kaçtı” dedi.

64-Musa; “Bizim aradığımız da buydu zaten” dedi. Hemen geldikleri yoldan kendi izlerini sürerek geri döndüler.

فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا اٰتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا ﴿٦٥﴾ Derken, katımızdan kendisine bir rahmet verdiğimiz ve tarafımızdan kendisine bir ilim öğrettiğimiz kullarımızdan bir kulu buldular.

قَالَ لَهُ مُوسٰى هَلْ اَتَّبِعُكَ عَلٰى اَنْ تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا ﴿٦٦﴾ Musa; “Sana öğretilen bu ilimden bana da bir şeyler öğretmen için sana arkadaş olabilir miyim?” dedi.

قَالَ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِىَ صَبْرًا ﴿٦٧﴾ “Doğrusu” dedi, “sen benimle beraberliğe sabredemezsin.

وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلٰى مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خُبْرًا ﴿٦٨﴾ İçyüzünü kavrayamadığın şeye nasıl sabredeceksin.

قَالَ سَتَجِدُنِى اِنْ شَاءَ اللّٰهُ صَابِرًا وَلَا اَعْصِى لَكَ اَمْرًا ﴿٦٩﴾ “İnşallah” dedi Musa, “beni sabırlı bulacaksın ve senin hiç bir işine karışmayacağım.”

قَالَ فَاِنِ اتَّبَعْتَنِى فَلَا تَسْئَلْنِى عَنْ شَىْءٍ حَتّٰى اُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٧٠﴾ Musa’ya dedi ki; “Eğer benimle birlikte geleceksen yapacağım hiçbir iş hakkında bana soru sorma, benim sana o konuda açıklama yapmamı bekle.”

فَانْطَلَقَا حَتّٰى اِذَا رَكِبَا فِى السَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ اَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ اَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا اِمْرًا ﴿٧١﴾ Böylece yola koyuldular. Bir süre sonra bir gemiye bindiler. O kulumuz bu gemide bir delik açtı. Musa ona, “İçindekileri boğmak için mi gemiyi deldin? Gerçekten çok kötü bir iş yaptın” dedi.

قَالَ اَلَمْ اَقُلْ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِىَ صَبْرًا ﴿٧٢﴾ O kul; Ben sana, benimle beraberliğe sabredemezsin, demedim mi?

قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِى بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِى مِنْ اَمْرِى عُسْرًا ﴿٧٣﴾ Musa; “Unutkanlığım yüzünden beni azarlama ve bilginden yararlanma konusunda bana zorluk çıkarma” dedi.

فَانْطَلَقَا حَتّٰى اِذَا لَقِيَا غُلَامًا فَقَتَلَهُ قَالَ اَقَتَلْتَ نَفْسًا زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُكْرًا ﴿٧٤﴾ Yine yürüdüler. Nihayet bir erkek çocuğa rastladıklarında o zat hemen onu öldürdü. Musa dedi ki: Tertemiz bir canı, bir can karşılığı olmaksızın öldürdün ha! Gerçekten sen fena bir şey yaptın!

قَالَ اَلَمْ اَقُلْ لَكَ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِىَ صَبْرًا ﴿٧٥﴾ O kulumuz Musa’ya; “Ben sana benimle beraber olmaya katlanamazsın dememiş miydim?” dedi.

قَالَ اِنْ سَاَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَاحِبْنِى قَدْ بَلَغْتَ مِنْ لَدُنّى عُذْرًا ﴿٧٦﴾ Musa "Bundan sonra sana bir şey soracak olursam, artık benimle arkadaşlık etme. Doğrusu, bu son özür dileyişim" dedi.

فَانْطَلَقَا حَتّٰى اِذَا اَتَيَا اَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطْعَمَا اَهْلَهَا فَاَبَوْا اَنْ يُضَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ اَنْ يَنْقَضَّ فَاَقَامَهُ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ اَجْرًا ﴿٧٧﴾ Yine yola koyuldular. Nihayet bir şehir halkına varıp onlardan yiyecek istediler. Halk onları konuk etmek istemedi. Derken orada yıkılmaya yüz tutmuş bir duvar gördüler. O kulumuz hemen o duvarı tamir etti. Musa, "İsteseydin bu iş için bir ücret alırdın" dedi.

قَالَ هٰذَا فِرَاقُ بَيْنِى وَبَيْنِكَ سَاُنَبِّئُكَ بِتَاْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿٧٨﴾ "İşte" dedi, "seninle ayrılmamızın vakti geldi. Şimdi sana hak- kında sabırsızlık gösterdiğin o meselelerin içyüzlerini tek tek bildireceğim.

اَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسَاكِينَ يَعْمَلُونَ فِى الْبَحْرِ فَاَرَدْتُ اَنْ اَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ يَاْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا ﴿٧٩﴾ Gemiden başlayalım. O gemi, yoksul deniz işçilerinin malı idi. Onda bir kusur meydana getirmek istedim. Çünkü o gemiyi, rastladığı her sağlam gemiye zorla el koyan bir hükümdar takip ediyordu.

وَاَمَّا الْغُلَامُ فَكَانَ اَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا اَنْ يُرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا وَكُفْرًا ﴿٨٠﴾ Oğlan çocuğuna gelince, onun ana babası mümin kimselerdi. Çocuğun onları azgınlık ve inkâra sürüklemesinden korktuk.

فَاَرَدْنَا اَنْ يُبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِنْهُ زَكٰوةً وَاَقْرَبَ رُحْمًا ﴿٨١﴾ İstedik ki, Rab'leri onlara o delikanlıdan daha temiz ve daha iyiliksever bir evlat bağışlasın.

وَاَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِى الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا وَكَانَ اَبُوهُمَا صَالِحًا فَاَرَادَ رَبُّكَ اَنْ يَبْلُغَا اَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ اَمْرِى ذٰلِكَ تَاْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿٨٢﴾ Duvara gelince, şehirde iki yetim çocuğundu; altında da onlara ait bir hazine vardı; babaları ise iyi bir kimseydi. Rabbin istedi ki, o iki çocuk güçlü çağlarına erişsinler ve Rabbinden bir rahmet olarak hazinelerini çıkarsınlar. Ben bütün bunları kendiliğimden yapmadım. İşte, hakkında sabredemediğin şeylerin iç yüzü budur. Kehf, 18/60…82. ayetler.

وَاذْكُرْ فِى الْكِتَابِ مُوسٰى اِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا Kitap'ta, Musa'yı da an. Şüphesiz o seçkin bir insan idi. Bir resul, bir nebî idi. Meryem, 19/51

وَنَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْاَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا Ona, Tûr dağının sağ tarafından seslendik ve kendisi ile gizlice konuşmak için kendimize yaklaştırdık. Meryem, 19/52

وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا اَخَاهُ هٰرُونَ نَبِيًّا Rahmetimiz sonucu kardeşi Hârûn'u bir nebi olarak kendisine bahşettik. Meryem, 19/53

Ta-Ha, 20/9…99. ayetler.

وَهَلْ اَتٰيكَ حَدِيثُ مُوسٰى ﴿٩﴾ Musa'nın haberi sana ulaştı mı?

اِذْ رَاٰ نَارًا فَقَالَ لِاَهْلِهِ امْكُثُوا اِنّى اٰنَسْتُ نَارًا لَعَلّى اٰتِيكُمْ مِنْهَا بِقَبَسٍ اَوْ اَجِدُ عَلَى النَّارِ هُدًى ﴿١٠﴾ Hani o bir ateş görünce ailesine dedi ki; "Siz burada kalın, ben bir ateş gördüm. Ya oradan size bir kor getiririm, ya ateşin yakınlarında bize yol gösterecek birini bulurum."

فَلَمَّا اَتٰيهَا نُودِىَ يَا مُوسٰى ﴿١١﴾ Fakat ateşe yaklaşınca "Ey Musa!" diye bir ses duydu.

اِنّى اَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ اِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٢﴾ O ses devam etti; "Hiç kuşkusuz ben senin Rabbi'nim. Pabuçlarını çıkar. Çünkü sen kutsal Tuva vadisindesin.

وَاَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحٰى ﴿١٣﴾ Seni ben peygamber seçtim. Şimdi vahyedilecek mesajı dinle.

اِنَّنى اَنَا اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنَا فَاعْبُدْنى وَاَقِمِ الصَّلٰوةَ لِذِكْرى ﴿١٤﴾ Hiç kuşkusuz ben Allah'ım. Benden başka ilah yoktur. Öyleyse bana kulluk et. Beni anmak için namaz kıl.

اِنَّ السَّاعَةَ اٰتِيَةٌ اَكَادُ اُخْفِيهَا لِتُجْزٰى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعٰى ﴿١٥﴾ Kıyamet günü mutlaka gelecektir. Onun vaktini kullardan gizliyorum ki, herkes peşine koştuğu şeyin karşılığını bulsun.

فَلَا يَصُدَّنَّكَ عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ هَوٰيهُ فَتَرْدٰى ﴿١٦﴾ O halde, sakın kıyamete inanmayıp kendi nefis arzusuna uyan kimse, seni ona inanmaktan alıkoymasın; sonra mahvolursun.

وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يَا مُوسٰى ﴿١٧﴾ Sağ elinde tuttuğun nedir ey Musa?

قَالَ هِىَ عَصَاىَ اَتَوَكَّؤُا عَلَيْهَا وَاَهُشُّ بِهَا عَلٰى غَنَمى وَلِىَ فِيهَا مَاٰرِبُ اُخْرٰى ﴿١٨﴾ Musa dedi ki: "O benim değneğimdir. Ona dayanırım, onunla koyunlarıma yaprak silkelerim. Onunla başka işlerimi de görürüm."

قَالَ اَلْقِهَا يَا مُوسٰى ﴿١٩﴾ Allah, "Onu yere at ey Musa!" dedi.

فَاَلْقٰيهَا فَاِذَا هِىَ حَيَّةٌ تَسْعٰى ﴿٢٠﴾ Onu hemen yere attı. Bir de ne görsün, o sürünüp giden bir yılan değil mi!

قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا الْاُولٰى ﴿٢١﴾ Allah, şöyle dedi: "Tut onu. Korkma! Biz, onu yine eski duru- muna döndüreceğiz."

وَاضْمُمْ يَدَكَ اِلٰى جَنَاحِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ اٰيَةً اُخْرٰى ﴿٢٢﴾ Elini koynuna sok, bir başka mucize olarak hastalıksız, kusursuz, bembeyaz çıksın.

لِنُرِيَكَ مِنْ اٰيَاتِنَا الْكُبْرٰى ﴿٢٣﴾ Böylece sana birkaç büyük mucizemizi göstermek istedik.

اِذْهَبْ اِلٰى فِرْعَوْنَ اِنَّهُ طَغٰى ﴿٢٤﴾ Firavun'a git. Çünkü o iyice azdı.

قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِى صَدْرِى ﴿٢٥﴾ Musa dedi ki: Ey Rabbim! Benim göğsüme genişlik ver.

وَيَسِّرْ لِى اَمْرِى ﴿٢٦﴾ İşimi kolaylaştır,

وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِى ﴿٢٧﴾ Dilimdeki tutukluğu çöz ki,

يَفْقَهُوا قَوْلِى ﴿٢٨﴾ Sözümü anlasınlar.

وَاجْعَلْ لِى وَزِيرًا مِنْ اَهْلِى ﴿٢٩﴾ Bana ailemden birini yardımcı ver.

هٰرُونَ اَخِى ﴿٣٠﴾ Kardeşim Harun'u.

اُشْدُدْ بِهِ اَزْرِى ﴿٣١﴾ Onunla gücümü artır.

وَاَشْرِكْهُ فِى اَمْرِى ﴿٣٢﴾ O'nu görevime ortak et.

كَىْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا ﴿٣٣﴾ Böylece seni bol bol tesbih edelim,

وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا ﴿٣٤﴾ Ve çok çok analım seni.

اِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا ﴿٣٥﴾ Şüphesiz sen bizi görüyorsun.

قَالَ قَدْ اُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَا مُوسٰى ﴿٣٦﴾ Ey Musa, bu istediklerin sana verilmiştir.

وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً اُخْرٰى ﴿٣٧﴾ Andolsun, biz sana bir kere daha iyilikte bulunmuştuk.

اِذْ اَوْحَيْنَا اِلٰى اُمِّكَ مَا يُوحٰى ﴿٣٨﴾ Hani annene ilham edilmesi gerekeni ilham etmiştik.

اَنِ اقْذِفِيهِ فِى التَّابُوتِ فَاقْذِفِيهِ فِى الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَاْخُذْهُ عَدُوٌّ لِى وَعَدُوٌّ لَهُ وَاَلْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِنِّى وَلِتُصْنَعَ عَلٰى عَيْنِى ﴿٣٩﴾ Sandığa koy onu da nehre bırak, nehir onu kıyıya bırakır, benim düşmanım ve senin düşmanın, alır onu demiştim ve himayem altında yetişmen için sana karşı bir sevgi de vermiştim ona.

اِذْ تَمْشِى اُخْتُكَ فَتَقُولُ هَلْ اَدُلُّكُمْ عَلٰى مَنْ يَكْفُلُهُ فَرَجَعْنَاكَ اِلٰى اُمِّكَ كَىْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَقَتَلْتَ نَفْسًا فَنَجَّيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ وَفَتَنَّاكَ فُتُونًا فَلَبِثْتَ سِنِينَ فِى اَهْلِ مَدْيَنَ ثُمَّ جِئْتَ عَلٰى قَدَرٍ يَا مُوسٰى ﴿٤٠﴾ Hani kız kardeşin gitmiş de onu yetiştirecek birisini bulayım mı size demişti, gözü aydın olsun, kederlenmesin diye tekrar anana kavuşturmuştuk seni ve birisini öldürmüştün de seni gamdan kurtarmıştık ve seni sınayıp durmuştuk ve yıllarca Medyen halkının içinde kalmıştın, son- ra da mukadder olduğu gibi buraya geldin ey Musa.

وَاصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِى ﴿٤١﴾ Ben seni kendim için seçtim.

اِذْهَبْ اَنْتَ وَاَخُوكَ بِاٰيَاتِى وَلَا تَنِيَا فِى ذِكْرِى ﴿٤٢﴾ Sen ve kardeşin mucizelerimle gidin ve Beni anmakta gevşeklik etmeyin!

اِذْهَبَا اِلٰى فِرْعَوْنَ اِنَّهُ طَغٰى ﴿٤٣﴾ Firavun'a gidin. Çünkü o, iyiden iyiye azdı.

فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَيِّنًا لَعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ اَوْ يَخْشٰى ﴿٤٤﴾ Ona yumuşak söz söyleyin. Belki o, aklını başına alır veya korkar.

قَالَا رَبَّنَا اِنَّنَا نَخَافُ اَنْ يَفْرُطَ عَلَيْنَا اَوْ اَنْ يَطْغٰى ﴿٤٥﴾ Dediler ki: Rabbimiz! Doğrusu biz, onun bize aşırı derecede kötü davranmasından yahut iyice azmasından endişe ediyoruz.

قَالَ لَا تَخَافَا اِنَّنِى مَعَكُمَا اَسْمَعُ وَاَرٰى ﴿٤٦﴾ Allah, şöyle dedi: Korkmayın, çünkü ben sizinle beraberim. İşitirim ve görürüm.

فَاْتِيَاهُ فَقُولَا اِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَاَرْسِلْ مَعَنَا بَنِى اِسْرَائِلَ وَلَا تُعَذِّبْهُمْ قَدْ جِئْنَاكَ بِاٰيَةٍ مِنْ رَبِّكَ وَالسَّلَامُ عَلٰى مَنِ اتَّبَعَ الْهُدٰى ﴿٤٧﴾ "Ona gidin ve şöyle deyin: 'Şüphesiz biz Rabbinin elçileriyiz. İsrail oğullarını bizimle gönder. Onlara işkence etme. Sana Rabbinin katından bir mucize getirdik. Selâm, doğru yola uyanlara olsun.'

اِنَّا قَدْ اُوحِىَ اِلَيْنَا اَنَّ الْعَذَابَ عَلٰى مَنْ كَذَّبَ وَتَوَلّٰى ﴿٤٨﴾ Bize gelen vahye göre Allah'ın ayetlerini yalanlayarak gerçeğe sırt çevirenler azaba uğrayacaklardır.

قَالَ فَمَنْ رَبُّكُمَا يَا مُوسٰى ﴿٤٩﴾ Firavun, "Sizin Rabbiniz kim, ey Musa?" dedi.

قَالَ رَبُّنَا الَّذِى اَعْطٰى كُلَّ شَىْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدٰى ﴿٥٠﴾ Musa, Bizim Rabbimiz, her varlığı farklı niteliklerle donatarak yaratan, sonra da bu varlıkları nitelikleri doğrultusunda doğruya yönlendiren Allah'dır.

قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْاُولٰى ﴿٥١﴾ Firavun, "Ya öyle ise gelip geçen nesillerin durumu ne oluyor?" dedi.

قَالَ عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّى فِى كِتَابٍ لَا يَضِلُّ رَبِّى وَلَا يَنْسٰى ﴿٥٢﴾ Dedi ki: "Bunun bilgisi Rabbimin katında bir kitaptadır. Benim Rabbim şaşırmaz ve unutmaz."

اَلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ مَهْدًا وَسَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا وَاَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاَخْرَجْنَا بِهِ اَزْوَاجًا مِنْ نَبَاتٍ شَتّٰى ﴿٥٣﴾ Sizin için yeryüzünü bir beşik yapan, onun üzerinde yollar açan, gökten su indiren ve onunla türlü türlü bitki çıkaran O'dur;

كُلُوا وَارْعَوْا اَنْعَامَكُمْ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِاُولِى النُّهٰى ﴿٥٤﴾ Bu, hem sizin beslenmeniz, hem de hayvanlarınızı otlatmanız içindir. Şüphesiz, bütün bunlarda akıl sahipleri için çıkarılacak dersler vardır.

55-Sizi yerden yarattık; yine ona döndürecek ve sonra ondan tekrar diriltip çıkaracağız.

56-Andolsun, biz ona/Firavun'a bütün mucizelerimizi gösterdik de o bunları yalanladı ve reddetti.

57-Ey Musa, dedi, bizi kendi toprağımızdan sihir ve büyünle çıkarmak için mi geldin ?

58-Öyle ise, muhakkak surette biz de sana, aynen onun gibi bir büyü getireceğiz. Şimdi sen, seninle bizim aramızda, ne senin, ne de bizim muhalefet etmeyeceğimiz uygun bir yerde buluşma zamanı ayarla.

59-Musa, "Buluşma vaktimiz, bayram günü, insanların toplandığı kuşluk vaktidir" dedi.

60- Bunun üzerine Firavun ayrılıp, hilesini kuracak sihirbazlarını topladı, sonra geldi.

61-Musa onlara: Yazık size! dedi, Allah hakkında yalan uydurmayın! Sonra O, bir azap ile kökünüzü keser! İftira eden, muhakkak perişan olur.

62-Sihirbazlar, işlerini kendi aralarında tartıştılar ve gizli gizli konuştular.

63-Ve dediler ki; Bu iki adam büyücüdür, sizleri büyüleyerek yurdunuzdan çıkarmak, sizin örnek dininizi ortadan kaldırmak istiyorlar.

64- Öyle ise hilenizi kurun; sonra sıra ile gelin! Muhakkak ki bugün, üstün gelen kazanmıştır.

65-Büyücüler "Ey Musa, ya sen hünerini göster ya da önce biz hünerimizi ortaya koyalım" dediler.

66-Musa, siz atın önce dedi. Derken büyüleriyle ipleri ve sopaları, Musa'ya doğru koşuyormuş gibi göründü.

67-Bunun üzerine Musa'nın içine korku düştü.

68-Allah ona dedi ki; Korkma, üstün gelecek olan sensin.

69-Sağ elindeki değneğini yere atıver de onların gösterdikleri marifetleri yutuversin. Onların hünerleri, bir büyücü hilesinden ibarettir. Büyücü hiçbir yerde başarılı olamaz.

70-(Musa'nın değneği, sihirbazların ipleriyle değneklerini yutunca) sihirbazlar hemen secdeye kapandılar ve, "Hârûn ve Musa'nın Rabbine inandık" dediler.

71-Firavun Dedi ki: "Ben size izin vermeden önce O'na inandınız, öyle mi? Kuşkusuz o, size büyüyü öğreten büyüğünüzdür. O halde ben de ellerinizi ve ayaklarınızı çapraz olarak keseceğim ve sizi hurma dallarında sallandıracağım. Hangimizin azabı daha şiddetli ve sürekliymiş öğrenmiş olacaksınız.

72-Büyücüler dediler ki; Biz seni, bize gelen açık delillere ve yaratıcımıza tercih edemeyiz. Vereceğin hükmü ver. Senin hükmün ancak dünya hayatında geçerli olabilir.

73-Biz Rabbimize inandık. O'ndan günahlarımızı affetmesini ve bize zorla yaptırdığın büyücülüğümüzün suçunu bağışlamasını diliyoruz. Allah'ın ödülü, herkesinkinden daha üstün ve daha kalıcıdır.

74-Kim Rabbine günahkâr olarak gelirse onun için cehennem vardır. orada ne ölür ve ne de dirilir.

75-Kim de iyi davranışlarda bulunmuş bir mümin olarak O'na varırsa, üstün dereceler var.

76-İçinde ebedî kalacakları, zemininden ırmaklar akan Adn cennetleri! İşte arınanların mükâfatı budur.

وَلَقَدْ اَوْحَيْنَا اِلٰى مُوسٰى اَنْ اَسْرِ بِعِبَادٖى فَاضْرِبْ لَهُمْ طَرِيقًا فِى الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخَافُ دَرَكًا وَلَا تَخْشٰى ﴿٧٧﴾ Musa'ya "Kullarımı geceleyin yola çıkar, denize değneğini vurarak onlar için kuru bir yol aç, ne yakalanmaktan kork ve ne de boğulma tan çekin" diye vahyettik.

فَاَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُودِهٖ فَغَشِيَهُمْ مِنَ الْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ ﴿٧٨﴾ Bunun üzerine Firavun askerleriyle birlikte onların peşine düştü de, deniz onları görülmedik bir şekilde kuşatıp yuttu.

وَاَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَمَا هَدٰى ﴿٧٩﴾ Çünkü Firavun halkını saptırmış ve onlara doğru yolu göstermemişti.

يَا بَنٖى اِسْرَائٖلَ قَدْ اَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ عَدُوِّكُمْ وَوٰعَدْنَاكُمْ جَانِبَ الطُّورِ الْاَيْمَنَ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوٰى ﴿٨٠﴾ Ey İsrail oğulları! Sizi düşmanınızdan kurtardık; Tûr'un sağ tarafına gelmeniz için size vade tanıdık ve size kudret helvası ile bıldırcın eti lütfettik.

81-Size rızık olarak verdiklerimizin temiz olanlarından yiyiniz, taşkınlık ve nankörlük de etmeyiniz; sonra sizi gazabım çarpar. Her kim ki kendisini gazabım çarparsa, hakikaten o, yıkılıp gitmiştir.

82-Şu gerçek ki Ben, tövbe eden, inanan, yararlı iş yapan, sonra doğru yolda giden kimseyi bağışlarım.

83-Seni toplumundan çabucak uzaklaştıran neydi, ey Musa?

84-Musa, şöyle dedi: "Onlar, işte onlar hemen arkamdalar. Rabbim! Sen hoşnut olasın diye, acele ederek sana geldim."

85-Allah, "Şüphesiz, biz senden sonra halkını sınadık; Sâmirî onları saptırdı" dedi.

86-Bunun üzerine Musa, öfkeli ve üzüntülü olarak kavmine döndü. Ey kavmim! dedi, Rabbiniz size güzel bir vaadde bulunmamış mıydı? Şu halde size zaman mı çok uzun geldi, yoksa üstünüze Rabbinizin gazabının inmesini mi istediniz ki, bana olan vadinizden döndünüz?

87-Dediler ki: Sana verdiğimiz sözden, kendimize mâlik olarak caymadık biz, fakat Mısırlıların ziynet eşyalarını almıştık ya, onları, erisin diye ateşe attık, böyle telkin etti Sâmirî.

88-Samiri, o erimiş altınlardan böğüren bir buzağı heykelini yontarak İsrail oğullarının önlerine dikti. Onlar da birbirlerine “İşte sizin ve Musa'nın ilahı budur, fakat Musa onu unuttu” dediler.

89-Onlar görmüyorlar mı ki o buzağı kendilerine bir söz söyleyemez; bir zarar, ve yarar veremez?

90-Gerçekten Harun, onlara: Ey kavmim! demişti, siz bunun yüzünden sadece fitneye uğradınız. Sizin Rabbiniz şüphesiz çok merhametli olan Allah'tır. Şu halde bana uyunuz ve emrime itaat ediniz.

91-Onlar da, “Musa bize dönünceye kadar buzağıya ibadet etmeye devam edeceğiz” dediler.

92-Musa : "Ey Hârun, onların saptıklarını gördüğün zaman seni ne engelledi de,

93-Benim ardım sıra gelmedin. Emrime isyan mı ettin?"

94-Harun: Ey annemin oğlu! dedi, saçımı sakalımı, yolma! Ben, senin: “İsrail oğullarının arasına ayrılık düşürdün; sözümü tutmadın!” demenden korktum.

95-Musa: Ya senin zorun nedir, ey Sâmirî? dedi.

96-Sâmirî, onların görmediklerini gördüm ben, sana gelen elçi meleğin izinden bir avuç toprak aldım, eriyen külçeye attım onu ve nefsim, bu işi bana böylece hoş gösterdi dedi.

97-Musa ona dedi ki: “Çekil karşımdan” Sen hayatı boyunca insanlara 'Bana değmeyin' demeye mahkûm oldun. Ayrıca asla yakanı kurtaramayacağın başka bir cezan daha vardır. Şimdi tapmaya devam ettiğin ilahının başına neler geleceğini gör. Onu ateşte eriteceğiz, sonra da parçalarını denize atacağız.

98-Sizin ilâhınız ancak kendisinden başka hiçbir ilâh bulunmayan Allah’tır. O, ilmiyle her şeyi kuşatmıştır.

99-Sana böylece geçmişin bazı olayların anlatıyoruz. Sana katımızdan öğüt içerikli bir kitap verdik.

Sonra da Musa ile kardeşi Harun'u, Firavun'a ve onun yandaşlarına mucizelerle ve çok açık belge ve delillerle gönderdik. Onlar ise büyüklük tasladılar. Zaten dik başlı, kendilerini çok yükseklerde gören bir milletti. Mü’minun, 23/45-46

Bu yüzden dediler ki: halkı bize kölelik ederken, bizim gibi olan bu iki adama inanır mıyız? Mü’minun, 23/47

Böylece onları yalanladılar ve yıkıma uğrayanlardan oldular. Mü’minun, 23/48

Andolsun biz Musa'ya, belki onlar yola gelirler diye, o Kitab'ı verdik. Mü’minun, 23/49

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ اَخَاهُ هٰرُونَ وَزِيرًا Andolsun biz Musa'ya Kitab'ı verdik, kardeşi Harun'u da ona yardımcı yaptık. Furkan, 25/35

Onlara, “Âyetlerimizi yalanlayan topluluğa gidin” dedik. Nihayet o kavmi yerle bir ettik. Furkan, 25/36

Şuara, 26/10…68. ayetler.

10- Bir vakit Rabbin Musa'ya şöyle seslendi: Git o zalim kavme!

11- Firavun'un kavmine git. Hâla sakınmayacaklar mı onlar?

12-Musa, şöyle dedi: “Ey Rabbim! Muhakkak ki ben, beni yalanlamalarından korkuyorum.”

13- İçim daralır, dilim dönmez; onun için Harun'a da elçilik ver.

14-Onların bana isnat ettikleri bir suç da var. Bundan ötürü beni öldürmelerinden korkuyorum.

15-Allah dedi ki; “Hayır, korkma, İkiniz birlikte ayetlerimizle gidiniz. Biz sizinle birlikteyiz ve söylenecek her sözü işitiriz.”

16-Haydi Firavun'a gidip deyin ki: Gerçekten biz, âlemlerin Rabbi'nin elçisiyiz;

17-İsrail oğullarını bizimle birlikte gönder.

18-Firavun dedi ki: Biz seni çocukken himayemize alıp büyütmedik mi? Hayatının birçok yıllarını aramızda geçirmedin mi?

19-Sonunda o yaptığın kötü işi de yaptın. Sen nankörün birisin!

20-Musa, o işi yaptım ama dedi, o vakit cahillerdendim.

21-Bu yüzden sizden korkunca yanınızdan kaçtım. Sonra Rabb'im bana hikmet bağışlayarak beni peygamberlerinden biri yaptı.

22- O başıma kaktığın bir nimet de Beni İsrail’i kul, köle edinmiş olmandır.

قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٣﴾ Firavun: "Bu âlemlerin Rabbi de kim oluyor?" dedi.

قَالَ رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا اِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ﴿٢٤﴾ Musa “Eğer kesin gerçeği öğrenmek istiyorsanız, O göklerin, yerin ve bu ikisi arasındaki bütün varlıkların Rabbidir” dedi.

قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ اَلَا تَسْتَمِعُونَ ﴿٢٥﴾ Firavun etrafında bulunanlara: İşitiyor musunuz? dedi.

قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ اٰبَائِكُمُ الْاَوَّلِينَ ﴿٢٦﴾ Musa, “O, sizin de Rabbiniz, geçmiş atalarınızın da Rabbidir” dedi.

قَالَ اِنَّ رَسُولَكُمُ الَّذٖى اُرْسِلَ اِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ ﴿٢٧﴾ Firavun: Size gönderilen bu elçiniz mutlaka delidir, dedi.

قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا اِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٨﴾ Musa, “Eğer düşünme yeteneğiniz varsa anlarsınız ki, O doğunun, batının ve bu ikisi arasındaki bütün varlıkların Rabbidir.” dedi.

29-Firavun “Eğer benden başka bir ilah edinirsen yemin ederim ki, seni hapse attırırım” dedi.

30-Musa “Sana doğru söylediğimi kanıtlayan apaçık bir delil göstersem de mi?” dedi.

31-Firavun “Eğer doğru söylüyorsan kanıtını göster bakalım” dedi.

32-Bunun üzerine Musa elindeki değneği yere attı, değnek o anda sahici bir yılan oluverdi.

33-Ve elini yeninin altından çıkardı; bakanlar, onun ak bir parıltı saçtığını gördüler.

34-Firavun, çevresindeki ileri gelenlere, “Şüphesiz bu, bilgin bir sihirbazdır” dedi.

35-Sizi büyücülüğü ile yurdunuzdan çıkarmak istiyor. Peki ne buyuruyorsunuz?

36-Dediler ki; Onu kardeşi ile birlikte oyala ve adam toplayacak elçilerini bütün kentlere gönder.

37-Sana bütün usta sihirbazları getirsinler.

38-Böylece sihirbazlar, belli bir günün belirlenen bir vaktinde bir araya getirildiler.

39-Halka da dediler ki, haydi toplanın bakalım.

40-"Umarız ki büyücüler üstün gelirse biz de onlara uyarız."

41-Büyücüler gelince Firavun'a “Eğer biz yenecek olursak herhalde bize bir ödül verilecek değil mi?” dediler.

42-"Evet" dedi. "Üstelik şüphesiz siz en yakınlarım kılınanlardan olacaksınız."

43-Musa onlara: “Ne atacaksanız atın!” dedi.

44-Büyücüler, “Firavun'un ululuğuna andolsun ki, üstün gelen taraf biz olacağız” diyerek iplerini ve değneklerini attılar.

45-Arkasından Musa değneğini atınca, değnek büyücülerin bütün göz boyayıcılıklarını yutuverdi.

46-Bunun üzerine sihirbazlar derhal secdeye kapandılar.

47-48- Dediler ki: “Âlemlerin Rabbine iman ettik. Musa’nın ve Harun'un Rabbine.”

49-Firavun, “ben izin vermeden O'na inandınız, öyle mi? Hiç kuşkusuz O size büyücülüğü öğreten elebaşınızdı. Ama yakında başınıza neler geleceğini öğreneceksiniz. Andolsun ki, sağlı sollu birer el ve ayağınızı kesecek ve arkasından hepinizi asacağım” dedi.

50-Büyücüler de dediler ki, “zararı yok, nasıl olsa Rabbimize döneceğiz.”

51-Bizler ilk inananlar olduğumuz için Rabbimizin kusurlarımızı bağışlayacağını umarız.

52-Biz Musa’ya, “Kullarımı geceleyin yola çıkar, muhakkak ki takip edileceksiniz” diye vahyettik.

53-Firavun da şehirlere asker toplayıcılar gönderdi;

54-Toplanan askerlerine dedi ki, Bu adamlar, bir avuçluk, az sayıda bir topluluktурlar.

55-Fakat bizi öfkelendiriyorlar.

56-Ama biz uyanık ve tedbirli bir topluluğuz.

57-Böylece biz, Firavun ve soydaşlarını bahçelerden ve pınar başlarından,

58- Hazinelerden ve konforlu köşklerden çıkardık.

59-İşte böyle yaptık ve onlara, İsrail oğullarını mirasçı kıldık.

60-Firavun ve adamları gün doğarken onları takibe koyuldular.

61-İki topluluk birbirini görünce Musa’nın arkadaşları, “Eyvah yakalandık” dediler.

62-Musa, “Hayır! Rabbim şüphesiz benimledir, bana yol gösterecektir” dedi.

فَاَوْحَيْنَا اِلٰى مُوسٰى اَنِ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِيمِ ﴿٦٣﴾ Bunun üzerine, Musa'ya: "Asanla denize vur!" diye vahyettik. Musa söyleneni yapınca deniz ortadan yarıldı; öyle ki, açılan yolun her iki yanında sular koca dağlar gibi yükseldi.

وَاَزْلَفْنَا ثَمَّ الْاٰخَرِينَ ﴿٦٤﴾ Arkadan gelenleri oraya yaklaştırdık.

وَاَنْجَيْنَا مُوسٰى وَمَنْ مَعَهُ اَجْمَعِينَ ﴿٦٥﴾ Musa ve beraberinde bulunanların hepsini kurtardık.

ثُمَّ اَغْرَقْنَا الْاٰخَرِينَ ﴿٦٦﴾ Sonra ötekileri suda boğduk.

67-Kuşku yok ki, bu olaydan alınacak dersler vardır. Fakat insanların çoğu buna inanmadı.

68-Şüphesiz Rabbin, işte O, mutlak galip ve engin merhamet sahibidir.

Neml, 27/7…14. ayetler.

7-Hani Musa, ailesine, “Ben bir ateş gördüm, ondan size bir haber, yahut ısınasınız diye bir kor ateş getireceğim” demişti.

8-Ateşe varınca ona şöyle seslenildi: “Ateşin başındaki de çevresindekiler de kutsal ve bereketli kılınmıştır. Âlemlerin Rabbi olan Allah, Sınırsız kudretiyle yüceler yücesidir ve eksikliklerden uzaktır.”

9-Ya Musa, kesin olarak bil ki, ben üstün iradeli ve her işi yerinde olan Allah'ım.

10-"Şimdi asânı yere bırak!" Bırakıp da onun bir yılan gibi hareket ettiğini görünce, arkasına bakmadan dönüp kaçtı. “Ey Musa, korkma! Benim yanımda peygamberler korkmaz.”

11-Yalnız zalimlerin durumu başka. Fakat eğer böyleleri kötülük yaptıktan sonra tutumlarını değiştirip iyilik yapmaya koyulurlarsa, hiç kuşkusuz ben affedici ve merhametliyim.

12-Elini koynuna sok; Firavun’a ve onun kavmine gönderilen dokuz mucizeden biri olarak, kusursuz bembeyaz olarak çıksın. Firavun ve onun toplumuna git; çünkü onlar gerçekten yoldan çıkmış bir toplum haline geldiler!"

13-Mucizelerimiz onların gözleri önüne serilince: “Bu, apaçık bir büyüdür” dediler.

14-Gerçeği çok iyi anladıkları halde, sırf zalimlik ve kibirlerinden ötürü onları inkâr ettiler. Bozguncuların sonunun nice olduğuna bir bak!

Kasas, 28/3…50. ayetler.

نَتْلُوا عَلَيْكَ مِنْ نَبَاِ مُوسٰى وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣﴾ Ey Muhammed! İnanan bir kavim için. Musa ve Firavun olayının bir kısmını sana dosdoğru anlatacağız.

اِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِى الْاَرْضِ وَجَعَلَ اَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضْعِفُ طَائِفَةً مِنْهُمْ يُذَبِّحُ اَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِى نِسَاءَهُمْ اِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٤﴾ Firavun, ülkede hakimiyeti eline aldı ve halkı sınıflara ayırdı. Onlardan bir grubu zayıf ve güçsüz bırakıyor, erkek çocuklarını, boğazlıyor, kadınlarını sağ bırakıyordu. Çünkü o, bozgunculardan idi.

وَنُرِيدُ اَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِى الْاَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ اَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ ﴿٥﴾ Biz ise, ülkede güçsüz bırakılanlara iyilik etmek ve onları önderler yapmak ve onları oraya mirasçı kılmak istiyorduk.

وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِى الْاَرْضِ وَنُرِىَ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ ﴿٦﴾ Ve onları o ülkede hakim kılalım. Firavun'a Hâmân ve askerlerine; başlarına gelmesinden korktukları şeyi gösterelim.

وَاَوْحَيْنَا اِلٰى اُمِّ مُوسٰى اَنْ اَرْضِعِيهِ فَاِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَاَلْقِيهِ فِى الْيَمِّ وَلَا تَخَافِى وَلَا تَحْزَنِى اِنَّا رَادُّوهُ اِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧﴾ Musa’nın annesine, “Onu emzir, başına bir şey gelmesinden korktuğun zaman onu denize/Nil’e bırak, korkma, üzülme. Çünkü biz onu sana döndüreceğiz ve onu peygamberlerden kılacağız” diye ilham ettik.

فَالْتَقَطَهُ اٰلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا اِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ ﴿٨﴾ Nihayet Firavun ailesi kendilerine düşman ve üzüntü kaynağı olacak olan o çocuğu bulup aldı. Şüphesiz Firavun, veziri Hâmân ve onların askerleri hata yapıyorlardı.

وَقَالَتِ امْرَاَتُ فِرْعَوْنَ قُرَّتُ عَيْنٍ لِى وَلَكَ لَا تَقْتُلُوهُ عَسٰى اَنْ يَنْفَعَنَا اَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾ Firavun’un karısı şöyle dedi: “Bana da, sana da göz aydınlığı bir çocuk! Sakın onu öldürmeyin. Belki bize faydası dokunur, ya da onu evlat ediniriz.” Oysaki onlar olacakların farkında değillerdi.

وَاَصْبَحَ فُؤَادُ اُمِّ مُوسٰى فَارِغًا اِنْ كَادَتْ لَتُبْدِى بِهِ لَوْلَا اَنْ رَبَطْنَا عَلٰى قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠﴾ Musa'nın annesi, gönlü bomboş, sabaha kadar oğlunu düşündü. Eğer biz, vaadimize inananlardan olması için kalbini iyice pekiştirmemiş olsaydık, saraya alınan çocuğun oğlu olduğunu açığa vuracaktı.

وَقَالَتْ لِاُخْتِهِ قُصِّيهِ فَبَصُرَتْ بِهِ عَنْ جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١١﴾ Annesi, Musa’nın kız kardeşine, “Onu takip et” dedi. O da Musa’yı, onlar farkına varmadan uzaktan gözledi.

وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ اَدُلُّكُمْ عَلٰى اَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَاصِحُونَ ﴿١٢﴾ Önceden, süt annelerinin memesini kabul etmemesini sağladık. Musa'nın ablası; “Sizin için onun bakımını üstlenecek ve ona öğüt verip onu güzelce eğitecek bir aileyi göstereyim mi?” dedi

فَرَدَدْنَاهُ اِلٰى اُمِّهِ كَىْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَلِتَعْلَمَ اَنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾ Böylece biz onu annesine geri verdik ki gözü aydın olsun, üzülmesin ve Allah'ın vaadinin gerçek olduğunu bilsin. Fakat insanların çoğu bunu bilmez.

وَلَمَّا بَلَغَ اَشُدَّهُ وَاسْتَوٰى اٰتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذٰلِكَ نَجْزِى الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤﴾ Musa ergenlik çağına ulaşıp, olgunlaşınca, ona, anlayış ve bilgi verdik. İyileri işte böyle ödüllendiririz.

وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلٰى حِينِ غَفْلَةٍ مِنْ اَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هٰذَا مِنْ شِيعَتِهِ وَهٰذَا مِنْ عَدُوِّهِ فَاسْتَغَاثَهُ الَّذِى مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِى مِنْ عَدُوِّهِ فَوَكَزَهُ مُوسٰى
فَقَضٰى عَلَيْهِ قَالَ هٰذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ اِنَّهُ عَدُوٌّ مُضِلٌّ مُبِينٌ ﴿١٥﴾ Musa, halkın habersiz olduğu bir sırada şehre girdi. Orada biri kendi tarafından, diğeri düşmanı tarafından; kavga eden iki adam gördü. Kendi tarafından olan, düşmanına karşı ondan yardım istedi. Musa da ona bir yumruk indirip onu öldürdü. Musa, “Bu şeytanın işidir. O, gerçekten apaçık bir saptırıcı düşmandır” dedi.

قَالَ رَبِّ اِنِّى ظَلَمْتُ نَفْسِى فَاغْفِرْ لِى فَغَفَرَ لَهُ اِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٦﴾ Ey Rabbim!" diye dua etti, "Ben kendime yazık ettim! Beni bağışla." Ve Allah da o'nu bağışladı. Çünkü O çok acıyıp esirgeyen gerçek bağışlayıcıdır.

قَالَ رَبِّ بِمَا اَنْعَمْتَ عَلَىَّ فَلَنْ اَكُونَ ظَهِيرًا لِلْمُجْرِمِينَ ﴿١٧﴾ "Ey Rabbim!" dedi Musa, "Bana bahşettiğin nimetler hakkı için bir daha asla suçlulara arka çıkmayacağım!"

فَاَصْبَحَ فِى الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَاِذَا الَّذِى اسْتَنْصَرَهُ بِالْاَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ قَالَ لَهُ مُوسٰى اِنَّكَ لَغَوِىٌّ مُبِينٌ ﴿١٨﴾ Korkarak, etrafı gözetleyerek şehirde sabahladı. Bir de ne görsün, dün kendisinden yardım isteyen yine feryat ederek ondan yardım istiyordu. Musa da ona, “Belli ki sen azgın bir kimsesin” dedi.

فَلَمَّا اَنْ اَرَادَ اَنْ يَبْطِشَ بِالَّذٖى هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا قَالَ يَا مُوسٰى اَتُرٖيدُ اَنْ تَقْتُلَنٖى كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْاَمْسِ اِنْ تُرٖيدُ اِلَّا اَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِى الْاَرْضِ وَمَا تُرٖيدُ اَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحٖينَ ﴿١٩﴾ Musa, iki sininde düşmanı olan kimseyi yakalamak isteyince: Ey Musa, dün birisini öldürdüğün gibi, beni de öldürmek mi istiyorsun? Sen, ıslah edenlerden olmayı değil, ülkede bir zorba olmayı istiyorsun, dedi.

وَجَاءَ رَجُلٌ مِنْ اَقْصَا الْمَدٖينَةِ يَسْعٰى قَالَ يَا مُوسٰى اِنَّ الْمَلَاَ يَأْتَمِرُونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ اِنّٖى لَكَ مِنَ النَّاصِحٖينَ ﴿٢٠﴾ Şehrin öteki ucundan bir adam koşarak geldi: Ey Musa! dedi. İleri gelenler seni öldürmek için görüşme yapıyorlar. Hemen çık git! Ben, senin iyiliğini isteyen biriyim.

فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنٖى مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمٖينَ ﴿٢١﴾ Bunun üzerine korku içinde etrafını gözetleyerek oradan çıkıp gitti. Rabbim, dedi. Beni zalimlerin elinden kurtar.

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسٰى رَبّٖى اَنْ يَهْدِيَنٖى سَوَاءَ السَّبٖيلِ ﴿٢٢﴾ Medyen'e doğru yöneldiğinde: Umarım, Rabbim beni doğru yola iletir, dedi.

وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ اُمَّةً مِنَ النَّاسِ يَسْقُونَ وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمُ امْرَاَتَيْنِ تَذُودَانِ قَالَ مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا لَا نَسْقٖى حَتّٰى يُصْدِرَ الرِّعَاءُ وَاَبُونَا شَيْخٌ كَبٖيرٌ ﴿٢٣﴾
Medyen suyuna vardığı zaman, orada bir topluluğun hayvanlarını suladığını gördü. Onların aşağı- sında da iki kadının sürüsünü sudan uzak tuttuğunu gördü. Meseleniz nedir dedi? Dediler ki; Çobanlar suyun başından ayrılmadıkça biz sulayamayız. Babamız ise çok yaşlıdır.

فَسَقٰى لَهُمَا ثُمَّ تَوَلّٰى اِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ اِنّٖى لِمَا اَنْزَلْتَ اِلَىَّ مِنْ خَيْرٍ فَقٖيرٌ ﴿٢٤﴾ Bunun üzerine Musa onların koyunlarını suladı. Sonra gölgeye çekilip, “Rabbim! Bana göndereceğin her hayra muhtacım” dedi.

فَجَاءَتْهُ اِحْدٰيهُمَا تَمْشٖى عَلَى اسْتِحْيَاءٍ قَالَتْ اِنَّ اَبٖى يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ اَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَجَوْتَ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمٖينَ ﴿٢٥﴾ O sırada iki kızdan biri utana utana Musa'nın yanına geldi; “Babam sulama ücretini ödemek için seni çağırıyor” dedi. Musa kızların babalarının yanına gelerek başından geçen olayları anlatınca O; “Korkma, o zalim kavimden kurtuldun” dedi.

قَالَتْ اِحْدٰيهُمَا يَا اَبَتِ اسْتَأْجِرْهُ اِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَأْجَرْتَ الْقَوِىُّ الْاَمٖينُ ﴿٢٦﴾ Kızlardan biri, “Babacığım, onu ücretle tut. Herhâlde ücretle tuttuklarının en hayırlısı, güçlü ve güvenilir olan bu adam olacaktır” dedi.

قَالَ اِنّٖى اُرٖيدُ اَنْ اُنْكِحَكَ اِحْدَى ابْنَتَىَّ هَاتَيْنِ عَلٰى اَنْ تَأْجُرَنٖى ثَمَانِىَ حِجَجٍ فَاِنْ اَتْمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَمَا اُرٖيدُ اَنْ اَشُقَّ عَلَيْكَ سَتَجِدُنٖى اِنْ شَاءَ اللّٰهُ مِنَ الصَّالِحٖينَ ﴿٢٧﴾ Kızların babası; “Bana sekiz yıl çalışmana karşılık bu iki kızımdan birini sana nikahlamak istiyorum. Eğer bu süreyi on yıla tamamlarsan o da senin tarafından bir iyilik olur. Ben sana zahmet vermek istemem. İnşallah, beni iyi kimselerden bulacaksın” dedi.

قَالَ ذٰلِكَ بَيْنٖى وَبَيْنَكَ اَيَّمَا الْاَجَلَيْنِ قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَانَ عَلَىَّ وَاللّٰهُ عَلٰى مَا نَقُولُ وَكٖيلٌ ﴿٢٨﴾ Musa, bu dedi, seninle benim aramda bir sözleşme. Hangi müddeti tamamlarsam tamamlayayım, demek bir haksızlık edilmeyecek bana ve Allah da şu sözlerimize tanık.

29-Sonunda Musa süreyi doldurup ailesiyle yola çıkınca, Tûr tarafından bir ateş gördü. Ailesine: Siz bekleyin; ben bir ateş gördüm, belki oradan size bir haber yahut ısınmanız için bir ateş parçası getiririm, dedi.

30-Musa, ateşin yanına gelince, o mübarek yerdeki vadinin sağ tarafındaki ağaçtan şöyle seslenildi: “Ey Musa! Şüphesiz ben, evet, ben âlemlerin Rabbi olan Allah’ım.”

31-”Değneğini yere at“, diye ses geldi. Değneğin bir yılan gibi hareket ettiğini görünce arkasına bakmadan dönüp kaçtı. “Ey Musa, gel, korkma, sen güven içindesin.”

32-Elini koynuna koy da bir hastalık yüzünden olmaksızın bembeyaz, parıl parıl parlar bir halde çıksın, korkudan yanlarına düşen ellerini kavuştur göğsüne; bu iki şey, Rabbinden, Firavun'a ve ileri gelen adamlarına iki kesin delil; şüphe yok ki onlar, buyruktan çıkmış bir topluluktur.

33-Musa, şöyle dedi: “Ey Rabbim! Şüphesiz ben onlardan birisini öldürdüm. Onların da beni öldürmelerinden korkuyorum.”

34-Kardeşim Harun'un dili benimkinden daha düzgündür. Onu da beni doğrulayan bir yardımcı olarak benimle birlikte gönder. Zira bana yalancılık ithamında bulunmalarından endişe ediyorum.

35-Allah Dedi ki: Seni kardeşinle destekleyip güçlendireceğiz; sizin ikinize de öyle bir 'güç ve yetki' vereceğiz ki, ayetlerimiz sayesinde size erişemeyecekler. Siz de, size uyanlar da galip olanlarsınız.

36-Musa onlara apaçık âyetlerimizi getirince: Bu, olsa olsa uydurulmuş bir sihirdir. Biz önceki atalarımızdan böylesini işitmemiştik, dediler.

37-Musa; “Rabbim, katında bir doğruluk rehberini kimin getirdiğini ve bu dünya hayatının sonunda güzel sonucun kime nasip olacağını daha iyi biliyor. Muhakkak ki, zalimler iflah olmaz” dedi.

38-Firavun da: “Ey ileri gelenler, sizin için benden başka ilah tanımıyorum. Ey Hâman! Çamur üzerine benim için bir ateş yak ve tuğladan bana bir kule yap. Belki Musa’nın ilahına ulaşabilirim. Çünkü ben onun yalancılardan olduğunu sanıyorum” dedi.

39-Böylece o ve orduları, haksız yere ülkede büyüklük tasladılar ve huzurumuza dönüp hesap vermeyeceklerini zannettiler.

40-Biz de onu ve askerlerini yakalayıp denize gömdük. Bak işte, zalimlerin sonu nice oldu!

41-Biz onları ateşe çağıran önderler yaptık. Kıyamet günü onlar yardım görmeyeceklerdir.

42-Bu dünya hayatında biz onların peşine bir lânet taktık. Kıyamet günü de iğrenç kimselerden olacaklar.

43-Andolsun ki daha önceki günahkâr nesilleri ortadan kaldırdıktan sonra, insanlar için bir aydınlanma kaynağı, bir doğru yol bilgisi ve bir rahmet olarak Musa'ya Tevrat'ı verdik ki, Umulur ki, öğüt alıp düşünürler diye.

44-Ey Muhammed! Musa'ya o emri verdiğimiz zaman sen vadinin batı tarafında değildin. O olayı görenlerden de değildin.

45-Biz Musa'dan sonra birçok nesiller meydana getirdik. Üzerlerinden uzun çağlar geçti. Sen Medyen halkı arasında yaşıyor değildin, âyetlerimizi onlardan okuyup öğreniyor da değildin. Fakat biz bu haberi sana bildiriyoruz.

46-Yine Biz Musa'ya seslendiğimiz zaman sen Tur Dağı'nın yamacında değildin; Fakat Rabbinden bir rahmet olarak orada geçenleri sana bildirdik ki senden önce bir uyarıcı peygamber gelmemiş olan kavmi uyarasın; belki düşünüp öğüt alırlar.

47-Kendi elleriyle yaptıkları günahlar yüzünden başlarına bir felaket geldiği zaman; "Rabbimiz ne olurdu bize bir peygamber gönderseydin de ayetlerine uysak ve müminlerden olsaydık" demesinler diye peygamber gönderdik.

48-Onlara, katımızdan o hak peygamber geldiği zaman: "Musa'ya verilenin bir benzeri de ona verilmeli değil miydi?" dediler. Daha önce Musa'ya verileni inkâr etmemişler miydi? "Birbirini destek- leyen iki sihirbaz, biz, onların hiç birini tanımıyoruz" demediler mi?

49-De ki: Eğer doğru ve samimi iseniz, Allah katından bu iki kitaptan daha doğru bir kitap getirin de, ben de ona tabi olayım.

50-Eğer sana cevap veremezlerse, bil ki onlar, ancak arzularına tabi oluyorlar. Allah'ın gösterdiği doğru yolu bırakıp da arzularının peşinden giden kimseden daha sapık kim vardır? Şüphesiz Allah, zalim toplumu doğru yola iletmez. .

وَقَارُونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسٰى بِالْبَيِّنَاتِ فَاسْتَكْبَرُوا فِى الْاَرْضِ وَمَا كَانُوا سَابِقِينَ Karun'u, Firavun'u ve Haman'ı yok ettik. Musa onlara açık kanıtlar getirdi. Fakat yeryüzünde büyüklük tasladılar, ama elimizden kurtulamadılar. Ankebut, 29/39

فَكُلًّا اَخَذْنَا بِذَنْبِهِ فَمِنْهُمْ مَنْ اَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا وَمِنْهُمْ مَنْ اَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ مَنْ خَسَفْنَا بِهِ الْاَرْضَ وَمِنْهُمْ مَنْ اَغْرَقْنَا وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ Her birini teker teker suçüstü yakaladık. Kiminin üstüne taşlar savuran müthiş bir kasırga gönderdik, kimi korkunç bir ses yakaladı cansız yere düştü, kimini yerin dibine geçirdik, kimini de denizde boğduk. Allah'ın onlara zulmetmesi söz konusu değildi, fakat onlar kendilerine zulmettiler. Ankebut, 29/40

Şu bir gerçektir ki, sana verdiğimiz gibi Musa'ya da kitap vermiş, sana vahyettiğimiz gibi ona da vahyetmiştik. Dolayısıyla onun da böyle bir vahiy aldığından hiç tereddüdün olmasın. Biz ona verdiğimiz kitabı, İsrail oğullarına rehber kıldık. Secde, 32/23

Sabrettikleri ve ayetlerimize kesinlikle inandıkları zaman, onların içinden, buyruğumuzla doğru yola götüren önderler yaptık. Secde, 32/24

وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلٰى مُوسٰى وَهٰرُونَ ﴿١١٤﴾ Biz, Musa'ya ve Harun'a da lütufta bulunduk;

وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿١١٥﴾ Onları ve toplumlarını büyük sıkıntıdan kurtardık.

وَنَصَرْنَاهُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿١١٦﴾ Kendilerine yardım ettik de galip gelen onlar oldu.

وَاٰتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ ﴿١١٧﴾ Ve ikisine de o açıkça bildiren kitabı verdik.

وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿١١٨﴾ Ve ikisini de dosdoğru yola sevk ettik.

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِى الْاٰخِرِينَ ﴿١١٩﴾ Sonradan gelenler arasında onlara güzel birer ad bıraktık.

سَلَامٌ عَلٰى مُوسٰى وَهٰرُونَ ﴿١٢٠﴾ Musa ve Harun'a selam olsun.

اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِى الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢١﴾ İyileri işte böyle ödüllendiririz.

اِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٢﴾ O ikisi de bizim inanan kullarımızdandı. Saffat, 37/114 … 122. ayetler.

Mümin, 40/23…46. ayetler.

23-Andolsun biz Musa'yı ayetlerimizle ve apaçık yetki ile gönderdik.

24-Firavun'a, Haman'a ve Karun'a gönderdik. "Bu yalancı bir büyücüdür" dediler.

25-Musa, onlara katımızdan hakkı getirince: "Onunla beraber inananların oğullarını öldürün, kadınlarını sağ bırakın!" dediler. Fakat kâfirlerin tuzağı hep boşa çıkar.

26-Firavun: Bırakın beni, Musa’yı öldüreyim. O, Rabbine yalvarıp dursun. Ben, onun dininizi değiştirmesinden ya da yeryüzünde bozgunculuğu yaymasından korkuyorum, dedi.

27-Musa da: Ben, hesap gününe inanmayan her kibirliden, benim de Rabbim, sizin de Rabbinize sığındım, dedi.

28-Firavun ailesinden olup da, inandığını gizleyen bir adam dedi ki: «Rabbim Allah'tır diyen bir adamı mı öldüreceksiniz? Oysa size Rabbinizden belgeler gelmiştir. Eğer yalancı ise yalanı kendinedir; eğer doğru sözlü ise, sizi tehdit ettiklerinin bir kısmı başınıza gelebilir. Şüphesiz Allah aşırı giden, yalancı kimseyi doğru yola iletmez.

29-Ey kavmim! Bugün, yeryüzüne hakim kimseler olarak hükümranlık sizindir. Ama Allah'ın azabı bize gelip çatarsa, kim bize yardım eder? Firavun: Ben size kendi görüşümü söylüyorum ve yine size ancak doğru yolu gösteriyorum dedi.

30-İnanan adam dedi ki: "Ey kavmim, ben üzerinize önceki toplulukların günü gibi bir günün gelmesinden korkuyorum.

31-Nuh kavminin, Ad ve Semud'un ve onlardan sonrakilerin durumu gibi bir durumla karşılaşma- nızdan korkuyorum. Allah kullara zulmetmek istemez.

32-Ey kavmim, sizin için insanların korku ve dehşetten bağırıp birbirlerinden yardım isteyecekleri o çağırma gününden korkuyorum.

33-Arkanıza dönüp kaçacağın gün Allah'a karşı sizi koruyan bulunmaz. Allah kimi şaşırtırsa artık ona yol gösteren olmaz.

36-Firavun dedi ki: “Ey Hâmân, bana yüksek bir kule bina et; belki o yollara ulaşabilirim.”

37-"Göklerin yollarına erişeyim de çıkıp Musa'nın tanrısına bakayım. Çünkü ben Musa'yı, yalancı sanıyorum." Böylece yaptığı kötü iş, Firavuna süslü gösterildi ve o yoldan çıkarıldı. Firavun'un tuzağı tamamen boşa çıktı.

38-O iman eden kişi dedi ki: "Ey toplumum! Bana uyun, sizi doğru yola götüreyim."

39-Ey kavmim! Şüphesiz bu dünya hayatı, geçici bir eğlencedir. Ama ahiret, gerçekten kalınacak yurttur.

40-Kim bir kötülük işlerse, onun kadar ceza görür. Kim de kadın veya erkek, mümin olarak faydalı bir iş yaparsa işte onlar, cennete girecekler, orada onlara hesapsız rızık verilecektir.

41-“Ey kavmim! Bu ne hâl? Ben sizi kurtuluşa çağırıyorum, siz ise beni ateşe çağırıyorsunuz.”

42-Siz beni, Allah'ı inkâr etmeye ve hiç tanımadığım nesneleri O'na ortak koşmaya çağırıyorsunuz. Ben ise sizi, Aziz ve çok bağışlayan Allah'a davet ediyorum.

43-Sizin beni davet ettiğiniz şeyin ne dünyada, ne de ahirette hiçbir davet yetkisi yoktur. Gerçekte dönüşümüz Allah'adır. Aşırı gidenlere gelince, işte onlar ateş ehlidirler.

44-Benim size söylediklerimi yakında hatırlayacaksınız. Ben işimi Allah'a bırakıyorum. Şüphesiz Allah kulları görür.

45-Allah o adamı, kurmak istedikleri tuzaktan korudu. Kötü azab, Firavun'un adamlarını sardı.

46-Onlar sabah akşam ateşe sunulurlar. Kıyamet çattığı gün: "Firavun'un adamlarını azabın en ağırına sokun!" denir.

53-Ve andolsun ki biz, Musa'ya doğru yolu gösteren kitabı verdik ve İsrail oğullarını da mirasçı ettik o kitaba ki.

54-O, akıl sahipleri için bir öğüt ve doğruluk rehberidir.

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتُلِفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِىَ بَيْنَهُمْ وَاِنَّهُمْ لَفِى شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ A Andolsun ki Musa'ya kitap vermiştik de onda ayrılığa düşmüşlerdi. Rabb'inin verilmiş bir sözü olmasaydı, aralarında hükmedilmiş olurdu. Doğrusu onlar, Kur’an hakkında da şüphe içindedirler. Fussilet, 41/45

Zuhruf, 43/46…56. ayetler.

46-Andolsun, biz Musa’yı mucizelerimizle Firavun’a ve ileri gelen adamlarına göndermiştik de o, “Şüphesiz ben âlemlerin Rabbinin elçisiyim” demişti.

47-Onlara âyetlerimizi getirince onlar o âyetlerle alay edip gülmeğe başladılar.

48-Onlara gösterdiğimiz her bir âyet/mucize diğerinden daha büyüktü. Doğru yola dönsünler diye onları azaba uğrattık.

49-Onlar azabı görünce “Ey büyücü! Sana verdiği söze dayanarak, bizim için Rabbine dua et. Çünkü biz artık doğru yola gireceğiz” dediler.

50-Fakat Biz, onlardan azabı giderince, hemen sözlerinden caydılar.

51-Firavun kavmine şöyle seslenip dedi ki: “Ey kavmim, Mısır mülkü ve şu altından akıp giden ırmaklar benim değil mi? Görmüyor musunuz?”

52-Ben, şu zavallı ve doğru düzen söz bile söyleyemeyen adamdan daha hayırlı değil miyim?

53-Eğer O'nun dediği doğru ise üzerine altın bilezikler atılmalı veya kendisiyle beraber onu tasdik eden melekler gelmeli değil miydi?

54-İşte Firavun bu şekilde kavmini küçümsedi. Onlar da ona boyun eğdiler. Çünkü onlar yoldan çıkmış bir kavimdi.

55-Onlar bizi bu şekilde öfkelendirince biz de onlardan öç aldık, hepsini suda boğduk.

56-Böylece onları, sonrakiler için hem bir örnek, hem de bir ibret yaptık.

Duhan, 44/17…33. ayetler.

17-Andolsun, onlardan önce Firavun toplumuna da imkânlar vererek sınamıştık. Onlara saygın bir peygamber gelmişti.

18-Ey Allah'ın kulları! Bana gelin, doğrusu ben size gönderilmiş güvenilir bir elçiyim.

19-Allah'a karşı üstünlük taslamayın. Ben size apaçık bir delil getiriyorum.

20-Ben, beni taşlayıp öldürmenizden, benim de Rabbim sizin de Rabbiniz olan Allah'a sığındım

21-Eğer bana inanmadınızsa bari yolumdan çekilin.

22-Sonra Musa, Rabbine, "Bunlar günahkâr bir toplumdur" diye seslendi.

23-Allah, O halde kullarımı geceleyin yola çıkar. Çünkü takip edileceksiniz, buyurdu.

24-Denizi yarıp toplumunu geçirdikten sonra olduğu gibi açık bırak. Çünkü onlar boğulacak bir ordudur.

25-Onlar geride nice şeyler bıraktılar: Bahçeler, çeşmeler.

26-Nice ekinler, nice güzel konaklar!

27-Zevk ve sefasını sürdükleri nice nimetler!

28-İşte böyle! Onları başka bir topluma miras bıraktık.

29-Onlara gök ve yer ağlamadı. Ve kendilerine fırsat da verilmedi.

30-Biz gerçekten, İsrail oğullarını o aşağılayıcı azaptan kurtardık,

31-Yani Firavun'dan. Çünkü o bir zorba idi, aşırı gidenlerdendi.

32-Andolsun biz, İsrail oğullarını, bir bilgiye göre âlemlere üstün kıldık.

33-Onlara, içinde açık bir imtihan bulunan mucizeler verdik.

Musa'nın başından geçenlerde de ibretler vardır. Onu apaçık bir delille Firavun'a gönderdik. Zariyat, 51/38

Firavun ordusuyla birlikte yüz çevirmiş ve "Musa, ya bir büyücü ya da bir delidir" dedi. Zariyat, 51/39

Nihayet onu da ordularını da yakalayıp denize attık, bu sırada kendini kınayıp duruyordu. Zariyat, 51/40

Andolsun, Firavun'un ailesine ve halkına da uyarıcılar gelmişti. Kamer, 54/41

Lâkin onlar bütün âyetlerimizi yalanladılar. Biz de onları güç ve kudretimize lâyık bir şekilde yakaladık. Kamer, 54/42

وَضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ اٰمَنُوا امْرَاَتَ فِرْعَوْنَ اِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِى عِنْدَكَ بَيْتًا فِى الْجَنَّةِ وَنَجِّنِى مِنْ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِى مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ Allah, inananlara da Firavun'un karısını misal gösterdi. O: Rabbim! Bana katında, cennette bir ev yap; beni Firavun'dan ve onun kötü işinden koru ve beni zalimler topluluğundan kurtar! demişti. Tahrim, 66/11

Firavun, gönderdiğimiz peygambere karşı geldi de kendisini sert bir şekilde yakalayıverdik. Müzzemmil, 73/16

Peki inkâr ederseniz, çocukları ak saçlı ihtiyarlara çevirecek o günden kendinizi nasıl koruyabileceksiniz? Müzzemmil, 73/17

Naziat, 79/15…25. ayetler.

15-Musa'nın haberi sana geldi mi?

16-Hani, Rabbi ona mukaddes Tuvâ vadisinde şöyle seslenmişti:

17-Firavun'a git! Çünkü o çok azdı.

18-Ona de ki: "Temizlenmek ister misin?"

19-Sana, Rabbine giden yolu göstereyim de O'ndan saygı ile korkasın.

20-Ve ona en büyük mucizeyi gösterdi.

21-Fakat o, Musa'yı yalanladı ve isyan etti.

22-Sonra sırtını döndü; çalışmağa koyuldu.

22-Adamlarını toplayıp seslendi:

23-Dedi ki: "Sizin en yüce rabbiniz benim."

24-Allah da onu dünyada da, ahirette de şiddetle cezalandırdı.

25-Şüphesiz bunda Allah'tan sakınıp korkan kimseler için büyük bir ibret vardır.

Nuh Peygamber Ve Nuh Tufanı:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

إِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰى اٰدَمَ وَنُوحًا وَاٰلَ اِبْرٰهِيمَ وَاٰلَ عِمْرٰنَ عَلَى الْعَالَمِينَ Allah; Âdem'i, Nûh'u, İbrahim Ailesi'ni, İmran Ailesi'ni seçerek âlemlere üstün kılmıştır; Al-i İmran, 3/33

Biz, Nûh'a ve ondan sonra gelen peygamberlere vahyettiğimiz gibi, sana da vahyettik. İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a, torunlarına, İsa'ya, Eyyüb'e, Yûnus'a, Hârûn'a ve Süleyman'a da vahyetmiş- tik. Davûd'a da Zebûr vermiştik. Nisa, 4/163

Biz ona İshak'ı ve Yakub'u armağan ettik. Hepsini hidayete erdirdik. Daha önce Nûh'u da hidayete erdirmiştik. Zürriyetinden Dâvud'u, Süleyman'ı, Eyyub'u, Yusuf'u, Musa'yı ve Hârûn'u da. İyilik yapan- ları işte böyle mükâfatlandırırız. En'âm, 6/84

لَقَدْ اَرْسَلْنَا نُوحًا اِلٰى قَوْمِهٖ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ اِنّٖى اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظٖيمٍ ﴿٥٩﴾ Andolsun, Nûh'u kendi kavmine peygamber olarak gönderdik de, "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin. Sizin için O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. Şüphesiz ben sizin adınıza büyük bir günün azabından korkuyorum" dedi.

قَالَ الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِهٖ اِنَّا لَنَرٰيكَ فٖى ضَلَالٍ مُبٖينٍ ﴿٦٠﴾ Kavminin ileri gelenleri, "Biz seni açıkça bir sapıklık içinde görüyoruz" dediler.

قَالَ يَا قَوْمِ لَيْسَ بٖى ضَلَالَةٌ وَلٰكِنّٖى رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمٖينَ ﴿٦١﴾ Bunun üzerine Nûh dedi ki: "- Ey kavmim! Bende hiç bir sapıklık yoktur; lâkin ben, âlemlerin Rabbi tarafından gönderilen bir Peygamberim.

اُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبّٖى وَاَنْصَحُ لَكُمْ وَاَعْلَمُ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٢﴾ "Ben size Rabbimin vahyettiklerini tebliğ ediyorum ve size nasihat ediyorum. Sizin bilmediğiniz şeyleri de Allah tarafından gelen vahiy ile biliyorum."

اَوَعَجِبْتُمْ اَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلٰى رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنْذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٦٣﴾ Kötülüklerden sakınasınız ve bu sayede merhamete eresiniz diye sizi uyarmak için içinizden biri aracılığı ile Rabbinizden size mesaj gelmiş olması tuhafınıza mı gitti?

فَكَذَّبُوهُ فَاَنْجَيْنَاهُ وَالَّذٖينَ مَعَهُ فِى الْفُلْكِ وَاَغْرَقْنَا الَّذٖينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا اِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَمٖينَ ﴿٦٤﴾ Onu yalanladılar. Bunun üzerine onu ve gemide onunla birlikte olanları kurtardık. Ayetlerimizi yalanlayanları ise boğduk. Kuşkusuz onlar kör bir kavim idiler. A'raf, 7/59…64. Ayetler.

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ نُوحٍ اِذْ قَالَ لِقَوْمِهٖ يَا قَوْمِ اِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكُمْ مَقَامٖى وَتَذْكٖيرٖى بِاٰيَاتِ اللّٰهِ فَعَلَى اللّٰهِ تَوَكَّلْتُ فَاَجْمِعُوا اَمْرَكُمْ وَشُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ اَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ اقْضُوا اِلَيَّ وَلَا تُنْظِرُونِ ﴿٧١﴾ Onlara Nûh'un haberini de oku! Hani, toplumuna şöyle demişti: "Eğer benim konumum ve Allah'ın ayetlerini hatırlatmam size ağır geliyorsa artık ben, Allah'a dayandım. Siz de ortaklarınızla beraber toplanıp yapacağınız işi kararlaştırın da işiniz başınıza dert olmasın. Sonra hükmünüzü bana uygulayın, bana hiç fırsat da vermeyin!"

فَاِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَاَلْتُكُمْ مِنْ اَجْرٍ اِنْ اَجْرِىَ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ وَاُمِرْتُ اَنْ اَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمٖينَ ﴿٧٢﴾ "Yüz çevirdiyseniz çevirin. Ben sizden bir ücret istemedim. Benim ücretimi, Allah verecektir. Bana, Müslümanlardan olmam emredildi."

فَكَذَّبُوهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِى الْفُلْكِ وَجَعَلْنَاهُمْ خَلَائِفَ وَاَغْرَقْنَا الَّذٖينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرٖينَ ﴿٧٣﴾ Yine de halkı kendisini dinlemeyip onu yalanladılar. Biz de hem onu, hem de gemide beraberinde olanları kurtardık ve bunları, o ülkeye hükmedenlerin yerine geçirdik. Âyetlerimizi yalan sayanları ise suda boğduk. İşte bak, uyarıldığı halde doğru yolu tutmayanların akıbetlerinin nasıl olduğunu gör! Yunus, 10/71-72-73

Hud, 11/25…49. Ayetler.

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا نُوحًا اِلٰى قَوْمِهٖ اِنّٖى لَكُمْ نَذٖيرٌ مُبٖينٌ ﴿٢٥﴾ Andolsun, biz Nûh'u kavmine peygamber olarak gönderdik. Onlara şöyle dedi: "Ben sizin için apaçık bir uyarıcıyım."

اَنْ لَا تَعْبُدُوا اِلَّا اللّٰهَ اِنّٖى اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ اَلٖيمٍ ﴿٢٦﴾ "Allah'tan başkasına ibadet ve kulluk etmeyin. Doğrusu ben sizin adınıza elem dolu bir günün azabından korkuyorum."

فَقَالَ الْمَلَاُ الَّذٖينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهٖ مَا نَرٰيكَ اِلَّا بَشَرًا مِثْلَنَا وَمَا نَرٰيكَ اتَّبَعَكَ اِلَّا الَّذٖينَ هُمْ اَرَاذِلُنَا بَادِىَ الرَّاْىِ وَمَا نَرٰى لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبٖينَ ﴿٢٧﴾ Halkının ileri gelen inkârcılar: -Biz, seni sadece bizim gibi bir insan olduğunu görüyoruz. Sana, görüşü kıymetsiz ayak takımından başka kimsenin uyduğunu da görmüyoruz. Sizin bizim üzerimize bir üstünlüğünüzü de yok. Aksine, sizin yalancı olduğunuzu sanıyoruz, dediler.

قَالَ يَا قَوْمِ اَرَاَيْتُمْ اِنْ كُنْتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبّٖى وَاٰتٰينٖى رَحْمَةً مِنْ عِنْدِهٖ فَعُمِّيَتْ عَلَيْكُمْ اَنُلْزِمُكُمُوهَا وَاَنْتُمْ لَهَا كَارِهُونَ ﴿٢٨﴾ Nuh: «Ey kavmim, ne dersiniz? Eğer ben Rabbimden açık bir delil üzerinde isem ve O, bana katından bir rahmet vermiş de size onu görecek göz verilmemişse, onu istemediğiniz halde biz sizi ona zorlayacak mıyız?

وَيَا قَوْمِ لَا اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مَالًا اِنْ اَجْرِىَ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ وَمَا اَنَا بِطَارِدِ الَّذٖينَ اٰمَنُوا اِنَّهُمْ مُلَاقُوا رَبِّهِمْ وَلٰكِنّٖى اَرٰيكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ﴿٢٩﴾ "Ey kavmim! Buna karşı ben sizden herhangi bir mal da istemiyorum. Benim mükâfatım ancak Allah'a aittir. Ben o iman edenleri kovacak da değilim. Çünkü onlar Rablerine kavuşacaklardır. Fakat ben sizin bilgisizce davranan bir toplum olduğunuzu görüyorum."

وَيَا قَوْمِ مَنْ يَنْصُرُنِى مِنَ اللّٰهِ اِنْ طَرَدْتُهُمْ اَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٣٠﴾ "Ey kavmim! Eğer ben onları kovarsam, beni Allah'tan kim koruyabilir? Hiç düşünmüyor musunuz?"

وَلَا اَقُولُ لَكُمْ عِنْدِى خَزَائِنُ اللّٰهِ وَلَا اَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا اَقُولُ اِنِّى مَلَكٌ وَلَا اَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِى اَعْيُنُكُمْ لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللّٰهُ خَيْرًا اَللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا فِى اَنْفُسِهِمْ اِنِّى اِذًا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٣١﴾ Size ben, "Allah'ın hazineleri yanımdadır", demiyorum; gaybı da bilmem. "Ben bir mele- ğim" de demiyorum. Sizin hor gördüğünüz kimseler için, "Allah, onlara asla hiçbir hayır vermez" de diyemem. Allah, onların içlerindekini daha iyi bilir. Böyle bir şey söylersem, o zaman ben gerçekten zalimlerden olurum.

قَالُوا يَا نُوحُ قَدْ جَادَلْتَنَا فَاَكْثَرْتَ جِدَالَنَا فَاْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا اِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٣٢﴾ Dediler ki: "Ey Nûh! Bizimle tartıştın ve tartışmayı uzattın. Eğer doğru söyleyenlerden isen, haydi kendisiyle bizi tehdit ettiğin azabı getir."

قَالَ اِنَّمَا يَاْتِيكُمْ بِهِ اللّٰهُ اِنْ شَاءَ وَمَا اَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٣٣﴾ Nûh dedi ki: "Onu size, dilerse ancak Allah getirir ve siz Allah'ı âciz bırakamazsınız."

وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِى اِنْ اَرَدْتُ اَنْ اَنْصَحَ لَكُمْ اِنْ كَانَ اللّٰهُ يُرِيدُ اَنْ يُغْوِيَكُمْ هُوَ رَبُّكُمْ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٣٤﴾ Ben size öğüt vermek istesem de, eğer Allah sizi azdırmak istemişse, öğüdüm size fayda vermez. O, sizin Rabbinizdir ve O'na döndü- rüleceksiniz.

اَمْ يَقُولُونَ افْتَرٰيهُ قُلْ اِنِ افْتَرَيْتُهُ فَعَلَيَّ اِجْرَامِى وَاَنَا بَرِیءٌ مِمَّا تُجْرِمُونَ ﴿٣٥﴾ Yoksa "Kur'ân'ı, kendisi uydurdu!" mu diyorlar? De ki: "Eğer uydurdumsa günahı bana aittir. Ama ben de sizin işlediğiniz suçlardan beriyim."

وَاُوحِیَ اِلٰى نُوحٍ اَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ اِلَّا مَنْ قَدْ اٰمَنَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾ Nuh'a şöyle vahyolundu: "Milletinden , daha önce inanmış olanlar dışında hiç kimse iman etmeyecektir. Artık onların yaptıkları yüzünden tasalanıp durma."

وَاصْنَعِ الْفُلْكَ بِاَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا وَلَا تُخَاطِبْنِى فِى الَّذِينَ ظَلَمُوا اِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ ﴿٣٧﴾ "Bizim gözetimimizde vahyettiğimiz şekilde gemi yap, Zulüm yapanlar hakkında da bana bir şey söyleme. Çünkü onlar boğulacaklardır.

وَيَصْنَعُ الْفُلْكَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَاٌ مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ قَالَ اِنْ تَسْخَرُوا مِنَّا فَاِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ ﴿٣٨﴾ Nuh gemiyi yapıyor, halkından ileri gelenler her ne zaman yanından geçseler onunla alay ediyorlardı. Nuh da: "Siz, dedi; şimdi bizimle alay ediyorsanız, elbet bizim de sizinle alay edeceğimiz bir gün gelir."

فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَاْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُقِيمٌ ﴿٣٩﴾ "Artık, ilerde bileceksiniz. Aşağılatıcı azab kime gelecek ve sürekli azab kimin üstüne çökecek."

حَتّٰى اِذَا جَاءَ اَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا مِنْ كُلٍّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَاَهْلَكَ اِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ وَمَنْ اٰمَنَ وَمَا اٰمَنَ مَعَهُ اِلَّا قَلِيلٌ ﴿٤٠﴾ Nihayet emrimiz gelip de sular yükselmeye başlayınca Nuh'a; her şeyden ikişer çift aleyhlerinde hüküm verilmiş olan dışında aileni ve iman edenleri ona bindir dedik. Zaten ona az sayıda kişi inanmıştı.

وَقَالَ ارْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللّٰهِ مَجْرٰيهَا وَمُرْسٰيهَا اِنَّ رَبِّى لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٤١﴾ Nuh dedi ki; "Haydi gemiye bininiz. Onun sular içinde yol alması da, bir yerde durması da Allah'ın adı ile gerçekleşecektir. Hiç şüphesiz Rabbim affedicidir, merhametlidir."

وَهِیَ تَجْرِى بِهِمْ فِى مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادٰى نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ فِى مَعْزِلٍ يَا بُنَیَّ ارْكَبْ مَعَنَا وَلَا تَكُنْ مَعَ الْكَافِرِينَ ﴿٤٢﴾ Gemi, içindekilerle birlikte dağlar gibi dalgalar içinde akıp gidiyor- du, Nuh, oğluna bağırdı, ayrı bir yere çekilmişti, ey oğlum, gel bizimle beraber bin, kâfirlerle beraber olma dedi.

قَالَ سَاٰوِى اِلٰى جَبَلٍ يَعْصِمُنِى مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ اِلَّا مَنْ رَحِمَ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ ﴿٤٣﴾ Oğlu cevap verdi: "Bir dağa sığınacağım, beni sudan korur." Nûh; "Allah'ın merhamet ettiği dışında bugün hiç kimse için Allah'ın kararından kurtaracak yoktur." Ve ikisi arasına dalga girdi de o, boğulanlar arasına katıldı.

وَقِيلَ يَا اَرْضُ ابْلَعِى مَاءَكِ وَيَا سَمَاءُ اَقْلِعِى وَغِيضَ الْمَاءُ وَقُضِیَ الْاَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِىِّ وَقِيلَ بُعْدًا لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤٤﴾ Bir süre sonra yere "Ey yer, suyunu yut" ve göğe "Ey gök, yağmurunu tut" dendi. Bunun üzerine sular çekildi, Allah'ın emri gerçekleşti ve gemi Cudi'ye oturdu. Bu sırada "Kahrolsun zalimler güruhu" diyen bir ses duyuldu.

وَنَادٰى نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ اِنَّ ابْنِى مِنْ اَهْلِى وَاِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَاَنْتَ اَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ ﴿٤٥﴾ Nuh Rabbine dua edip dedi ki: "Ey Rabbim! Şüphesiz oğlum da ailemdendir. Senin vadettiğin ise elbette haktır. Sen hakimler hakimisin."

قَالَ يَا نُوحُ اِنَّهُ لَيْسَ مِنْ اَهْلِكَ اِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ فَلَا تَسْئَلْنِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ اِنِّى اَعِظُكَ اَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٤٦﴾ Allah buyurdu ki: Ey Nuh! O asla senin ailenden değildir. Çünkü onun yaptığı kötü bir iştir. O halde hakkında bilgin olmayan bir şeyi benden isteme! Ben sana cahillerden olmamanı tavsiye ederim.

قَالَ رَبِّ اِنِّى اَعُوذُ بِكَ اَنْ اَسْئَلَكَ مَا لَيْسَ لِى بِهِ عِلْمٌ وَاِلَّا تَغْفِرْ لِى وَتَرْحَمْنِى اَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٤٧﴾ Nuh dedi ki: Ey Rabbim! Ben senden hakkında bilgim olmayan şeyi istemekten sana sığınırım. Eğer beni bağışlamaz ve esirgemezsen, ben ziyana uğrayanlardan olurum!

قِيلَ يَا نُوحُ اهْبِطْ بِسَلَامٍ مِنَّا وَبَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَعَلٰى اُمَمٍ مِمَّنْ مَعَكَ وَاُمَمٌ سَنُمَتِّعُهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُمْ مِنَّا عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿٤٨﴾ "Ey Nuh" denildi. Sana ve seninle birlikte olan ümmetler üzerine bizden selam ve bereketlerle gemiden in. Daha birçok ümmetleri de ileride faydalandıracağız. Sonra Bizden onlara acı bir azap dokunacaktır.

تِلْكَ مِنْ اَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا اِلَيْكَ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا اَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هٰذَا فَاصْبِرْ اِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٩﴾ Resulüm! İşte bunlar sana vahyettiğimiz gayb haberlerindendir. Bundan önce onları ne sen biliyordun ne de kavmin. O halde sabret. Çünkü iyi sonuç sakınanlarındır.

Ey Nuh ile beraber gemiye bindirdiklerimizin soyundan gelenler! Hiç şüphesiz Nuh, şükür görevini yerine getiren bir kuldu. İsra, 17/3

Nûh'dan sonra nice kuşakları yok ettik. Kullarının günahlarından haberli ve gören olarak Rabbin yeter. İsra, 17/17

Ey Muhammed! Nûh'u da hatırla. Hani o daha önce dua etmişti de biz onun duasını kabul ederek, kendisini ve ailesini o büyük sıkıntıdan/tufandan kurtarmıştık.Enbiya, 21/76

Âyetlerimizi yalanlayanlara karşı ona yardım etmiştik. Şüphesiz onlar kötü bir toplumdu. Bu yüzden biz de onları topyekûn suda boğduk. Enbiya, 21/77

Andolsun biz, Nûh'u kendi kavmine peygamber olarak gönderdik de, "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin. Sizin O'ndan başka hiçbir ilâhınız yoktur. Allah'a karşı gelmekten hâlâ sakınmaz mısınız?" dedi. Mü'minun, 23/23

Kavminin önde gelen kâfirleri dediler ki; "Bu adam tıpkı sizin gibi bir insandır. Üzerinizde üstünlük kurmak istiyor. Eğer Allah dileseydi, bize bir melek gönderirdi. Onun söylediklerini eski atalarımızdan hiç duymamıştık." Mü'minun, 23/24

Bu adam bir deliden başka bir şey değildir. Bir süre için onu gözetim altında tutunuz. Mü'minun, 23/25

Nuh "Ya Rabbi, onların bu yalanlamaları karşısında bana yardım et" dedi. Mü'minun, 23/26

Bunun üzerine ona şöyle vahyettik: Gözetimimiz altında ve bildirdiğimiz şekilde gemiyi yap. Bizim emrimiz gelip de sular coşup yükselmeye başlayınca her cinsten birer çift ile, daha önce kendisi aleyhinde hüküm verilmiş olanların dışındaki aileni gemiye al. Zulmetmiş olanlar konusunda bana hiç yalvarma! Zira onlar kesinlikle boğulacaklardır. Mü'minun, 23/27

Sen, yanındakilerle birlikte gemiye yerleştiğinde: "Bizi zalimler topluluğundan kurtaran Allah'a hamdolsun" de. Mü'minun, 23/28

Ve de ki: Rabbim! Beni bereketli bir yere indir. Sen, iskân edenlerin en hayırlısısın. Mü'minun, 23/29

Bu olayda alınacak birçok dersler vardır. Biz Nuh'u ve soydaşlarını bu yolla sınavdan geçirmiş olduk. Mü'minun, 23/30

Nûh kavmini de, Peygamberleri yalanladıkları vakit suda boğduk. Onları insanlara bir ibret yaptık ve zalimlere elem dolu bir azap hazırladık. Furkan, 25/37

Nûh'un kavmi de peygamberlerini yalanladılar. O vakit, kardeşleri Nûh, onlara dedi: "inanmayacak mısınız? Şüphe yok, ben sizin için emin bir peygamberim. Allah'tan korkun ve bana itaat edin." Şuara, 26/105-108

"Ve bunun mukabilinde sizden bir ücret istemiyorum. Benim mükâfatım, ancak âlemlerin Rabbine aittir. Artık Allah'tan korkun ve bana itaat edin." Şuara, 26/109-110

Onlar şöyle cevap verdiler: Sana düşük seviyeli ayak takımı kimseler tâbi dururken, biz sana iman eder miyiz hiç! Şuara, 26/111

Nuh dedi ki; "Onların neler yaptıklarını ben bilemem. Onların hesabı ancak Rabbime aittir. Bir düşünseniz! Ben iman edenleri asla kovamam. Ben sadece açıkça uyaran bir elçiyim." Şuara, 26/ 112-113-114-115

Ey Nûh dediler, bu işten vazgeçmezsen seni mutlaka taşlarız. Nûh şöyle yakardı: "Rabbim, toplumum beni yalanladı." Onlar ile aramdaki meseleyi sen kesin çözüme bağla; beni ve yanımdaki müminleri kurtar." Şuara, 26/116-117-118

Bunun üzerine Nuh'u ve yanındakileri dolu bir gemiye bindirerek kurtardık. Sonra da geride kalanları suda boğduk. Şüphesiz bunda mutlak bir ibret vardır; öyle iken çoğu iman etmedi. Ve şüphesiz senin Rabbin, güçlü ve üstün olandır, esirgeyendir. Şuara, 26/119-120-121-122

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا نُوحًا اِلٰى قَوْمِهٖ فَلَبِثَ فٖيهِمْ اَلْفَ سَنَةٍ اِلَّا خَمْسٖينَ عَامًا فَاَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَB Biz Nuh'u, milletine peygamber olarak gönderdik. Dokuz yüz elli yıllık bir süre boyunca aralarında kaldı. Sonunda zalimliklerini inatla sürdürürlerken, Tufan'a yakalandılar. Ankebut, 29/14

فَاَنْجَيْنَاهُ وَاَصْحَابَ السَّفٖينَةِ وَجَعَلْنَاهَا اٰيَةً لِلْعَالَمٖينَ Fakat Biz Nuh'u ve gemidekileri kurtararak bu olayı bütün insanların ders alacakları bir mucize yaptık. Ankebut, 29/15

Ve andolsun ki Nûh, bize seslenmişti, biz de ne güzel şekilde cevap vermiştik. Onu ve ailesini o büyük sıkıntıdan kurtardık. Onun soyunu da devam ettirdik. Sonradan gelenler arasında ona güzel bir ad bıraktık. Âlemler içinde Nuh'a selâm olsun! İşte biz iyilik yapanları böyle mükâfatlandırırız. Zira o, bizim inanmış kullarımızdan idi. Saffat, 37/75…81. ayetler

Bundan önce Nûh milletini de yok ettik. Çünkü onlar, din ve ahlâk sınırlarını aşan bir milletti. Zariyat, 51/46

Daha önce Nûh milletini de yok edendir. Çünkü onlar, hem çok zâlim, hem çok azgın idiler. Necm, 53/52

Kendilerinden önce Nuh kavmi de yalanlamıştı; böylece kulumuz Nuh'u yalanladılar ve: "Delidir" dediler. O baskı altına alınıp engellenmişti. Kamer, 54/9

فَدَعَا رَبَّهُ اَنّى مَغْلُوبٌ فَانْتَصِرْ ﴿١٠﴾ Nuh da “Ey Rabbim! Ben yenilgiye uğradım, yardım et” diye dua etti.

فَفَتَحْنَا اَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُنْهَمِرٍ ﴿١١﴾ Biz de seller gibi akan bir su ile göğün kapılarını açıverdik.

وَفَجَّرْنَا الْاَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلٰى اَمْرٍ قَدْ قُدِرَ ﴿١٢﴾ Yeri de coşkun kaynaklar halinde fışkırttık. Her iki yönden gelen su belirlenen bir görevi yerine getirmek üzere birleşti.

وَحَمَلْنَاهُ عَلٰى ذَاتِ اَلْوَاحٍ وَدُسُرٍ ﴿١٣﴾ Onu çivilerle tutturulmuş tahtalardan yapılan bir gemiye bindirdik.

تَجْرِى بِاَعْيُنِنَا جَزَاءً لِمَنْ كَانَ كُفِرَ ﴿١٤﴾ Gözlerimizin önünde akıp gitti. İnkâr edilen Nuh'a bir ödül olarak.

وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا اٰيَةً فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿١٥﴾ Andolsun ki onu bir ibret olarak bıraktık, ibret alan yok mudur? Kamer,

Benim azâbım ve uyarılarım nasılmış? Kamer, 54/16

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْاٰنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ Andolsun biz, Kur'an'ı düşünüp öğüt almak için kolaylaştırdık. Var mı düşünüp öğüt alan? Kamer, 54/17

Andolsun, biz Nûh'u ve İbrahim'i peygamber olarak gönderdik. Peygamberliği ve kitabı onların soylarına da verdik. Onlardan kimi doğru yola ermiştir, ama içlerinden birçoğu da yoldan çıkmış kimselerdir. Hadid, 57/26

Allah, inkâr edenlere, Nûh'un karısı ile Lût'un karısını örnek gösterdi. Bu ikisi, kullarımızdan iki salih kişinin nikâhları altındaydılar. Kocalarına hainlik ettiler de kocaları, Allah'ın azabından hiçbir şeyi onlardan savamadı. Onlara, “Haydi, ateşe girenlerle beraber siz de girin!” denildi. Tahrim, 66/10

Kuşkusuz, sular kabarınca sizi gemide biz taşıdık. Öyle ki, onu sizlere bir ibret kılalım. Gerçeği belleyip kavrayabilen' kullar da onu belleyip kavrasın. Hakka, 69/11-12

Andolsun, biz Nûh'u ve İbrahim'i peygamber olarak gönderdik. Peygamberliği ve kitabı onların soylarına da verdik. Onlardan kimi doğru yola ermiştir, ama içlerinden birçoğu da günahkâr kimselerdir. Hadid, 57/26

Milletine can yakıcı bir azab gelmezden önce onları uyar diye Nuh'u milletine peygamber olarak gönderdik. Nuh, 71/1

O da şöyle dedi: Ey milletim! Şüphesiz ben, size gönderilmiş apaçık bir uyarıcıyım. Allah'a kulluk edin; ondan sakının ve bana itaat edin. Ki Allah günahlarınızı size bağışlasın ve sizi belli bir süreye kadar ertelesin; doğrusu Allah'ın belirttiği süre gelince geri bırakılmaz; keşki bilseniz. Nuh, 71/2-3-4

Nûh dedi ki: Ey Rabbim! Ben kavmimi gece gündüz imana davet ettim. Fakat benim davetim sadece onların kaçmalarını artırdı. Doğrusu ben senin onları bağışlaman için kendilerini her çağrışımda, parmaklarını kulaklarına tıkadılar, elbiselerine büründüler, direndiler, büyüklendikçe büyüklendiler. Sonra ben onları açıktan açığa da davet ettim. Sonra yine ben, açıktan duyuruda bulundum ve gizli gizli görüş- meler de yaptım ; Nuh, 71/5…9.

Dedim ki: Rabbinizden bağışlama dileyin; çünkü O, çok bağışlayıcıdır.' Üzerinize gökten bol yağmur yağdırsın. Sizi, mallar ve oğullarla desteklesin; sizşere bahçeler var etsin, ırmaklar akıtsın. Nuh, 71/10-11-12

Nuh dedi ki: Rabbim doğrusu bunlar bana isyan ettiler. Ve malı, çocuğu kendisine sadece zarar geti- ren kimseye uydular. Birbirinden büyük düzenler kurdular. Şöyle dediler: ‘Sakın ilâhlarınızı bırakmayın. Hele hele Vedd'i, Süvâ'ı, Yeğûs'u, Ye'ûk'u ve Nesr'i hiç bırakmayın.” Böylece birçoğunu saptırdılar; Rabbim! Sen bu zalimlerin sadece şaşkınlığını arttır. Nuh, 71/21-22-23-24

Onlar, günahları yüzünden suda boğuldular; ateşe sokuldular, kendilerine Allah'tan başka yardımcı bulamadılar. Nuh, 71/25

Ve Nûh, dedi ki: Rabbim, yeryüzünde kâfirlerden bir tek kişi bile bırakma. Şüphe yok ki onları bırakacak olursan kullarını yoldan çıkarırlar ve ancak gerçekten sapan ve iyiden iyiye kâfir olan evlâtlar yetiştirirler. Nuh, 71/26-27

رَبِّ اغْفِرْ لِى وَلِوَالِدَىَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِىَ مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ اِلَّا تَبَارًا Rabbim, beni, annemi, babamı, mümin olarak evime gireni, iman eden erkekleri ve iman eden kadınları bağışla. Zalim olanlara da yıkımdan başkasını arttırma! Nuh, 71/

Salih Peygamber Ve Semud/Hicr Kavmi;

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

وَاِلٰى ثَمُودَ اَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ هٰذِهِ نَاقَةُ اللّٰهِ لَكُمْ اٰيَةً فَذَرُوهَا تَاْكُلْ فِى اَرْضِ اللّٰهِ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَاْخُذَكُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿٧٣﴾ Semud kavmine de kardeşleri Sâlih'i gönderdik: Ey kavmim dedi, Allah'a kulluk edin, sizin O'ndan başka bir ilâhınız yoktur. Size Rabbinizden açık bir delil geldi. İşte şu, Allah'ın devesi, size bir

mucizedir; bırakın onu Allah'ın yeryüzünde yesin içsin, sakın ona bir kötülük etmeyin, yoksa sizi acı bir azap yakalar. A'raf, 7/73

وَاذْكُرُوا اِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّاَكُمْ فِى الْاَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ الْجِبَالَ بُيُوتًا فَاذْكُرُوا اٰلَاءَ اللّٰهِ وَلَا تَعْثَوْا فِى الْاَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٧٤﴾ Hatırlayın ki sizi Âd kavminden sonra hükümdar etti ve yeryüzüne yerleştirdi, ovalarında köşkler kuruyor, dağlarında, kayaları yontup evler yapıyorsunuz. Allah'ın nimetlerini anın ve yeryüzünde bozgunculuk etmeyin. A'raf, 7/74

قَالَ الْمَلَاُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِمَنْ اٰمَنَ مِنْهُمْ اَتَعْلَمُونَ اَنَّ صَالِحًا مُرْسَلٌ مِنْ رَبِّهِ قَالُوا اِنَّا بِمَا اُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿٧٥﴾ Kavminin ileri gelenlerinden olup iman etmeyi kibirlerine yediremeyenler, âciz sayıp hor gördükleri kimselerden ona iman etmiş olanlara, siz Sâlih'i, Rabbinden gönderilmiş mi biliyorsunuz dediler. Onlar da biz dediler, onun vasıtasıyla gönderilenlere inandık. A'raf, 7/75

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا اِنَّا بِالَّذِى اٰمَنْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٧٦﴾ Kendini beğenmişler de onlara 'Biz sizin inandığınızı inkâr ediyor, reddediyoruz' dediler. A'raf, 7/76

فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ اَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يَا صَالِحُ ائْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا اِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧٧﴾ Derken o dişi deveyi ayaklarını keserek öldürdüler ve Rablerinin emrinden dışarı çıktılar da: Ey Salih! Eğer sen gerçekten peygamberlerdensen bizi tehdit ettiğin azabı bize getir, dediler. A'raf, 7/77

فَاَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَاَصْبَحُوا فِى دَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿٧٨﴾ Bunun üzerine onları o korkunç sarsıntı/deprem yakaladı da yurtlarında diz üstü dona kaldılar. A'raf, 7/78

فَتَوَلّٰى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ اَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَةَ رَبِّى وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلٰكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّاصِحِينَ ﴿٧٩﴾ Gördüğü müthiş manzara karşısında Salih, yüzünü üzüntü ile öteye çevirip "Ey halkım!" dedi, "Ben size Rabbimin buyruklarını tebliğ ettim, sizin iyiliğinize çalıştım, size öğütler verdim. Lâkin siz, iyiliğinizi isteyip öğüt verenleri bir türlü sevmediniz gitti!" A'raf, 7/79

وَاِلٰى ثَمُودَ اَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ هُوَ اَنْشَاَكُمْ مِنَ الْاَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تُوبُوا اِلَيْهِ اِنَّ رَبِّى قَرِيبٌ مُجِيبٌ ﴿٦١﴾ Semud kavmine de kardeşleri Sâlih'i gönderdik. Dedi ki: Ey kavmim! Allah'a kulluk edin. Sizin O'ndan başka tanrınız yoktur. O sizi topraktan yarattı, sizi orada yaşattı. O halde O'ndan mağfiret isteyin; sonra da O'na tövbe edin. Çünkü Rabbim kullarına çok yakındır, dualarını kabul edendir. Hud, 11/61

قَالُوا يَا صَالِحُ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هٰذَا اَتَنْهٰينَا اَنْ نَعْبُدَ مَا يَعْبُدُ اٰبَاؤُنَا وَاِنَّنَا لَفِى شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَا اِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿٦٢﴾ Dediler ki: "Ey Sâlih, sen bundan önce bizim aramızda ümit beslenen kişi idin. Şimdi atalarımızın taptıklarına tapmaktan bizi men mi ediyorsun? Biz senin bizi çağırdığın şeyden şüphe içindeyiz, kuşkulanıyoruz!" Hud, 11/62

قَالَ يَا قَوْمِ اَرَاَيْتُمْ اِنْ كُنْتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّى وَاٰتٰينِى مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ يَنْصُرُنِى مِنَ اللّٰهِ اِنْ عَصَيْتُهُ فَمَا تَزِيدُونَنِى غَيْرَ تَخْسِيرٍ ﴿٦٣﴾ Ey halkım, baksanıza, eğer ben Rabbimden gelen açık bir belgeye dayanıyorsam, O bana kendi katından bir rahmet bağışladı ise, emrine karşı geldiğim taktirde beni O'ndan kim kurtaracak? Sizin bana zararımı arttırmaktan başka hiç bir katkınız olamaz. Hud, 11/63

وَيَا قَوْمِ هٰذِهِ نَاقَةُ اللّٰهِ لَكُمْ اٰيَةً فَذَرُوهَا تَاْكُلْ فِى اَرْضِ اللّٰهِ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَاْخُذَكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ ﴿٦٤﴾ Ey kavmim, işte şu Allah'ın dişi devesi size bir mucizedir; bırakın onu, Allah'ın toprağında yayılsın ve ona kötü bir maksatla el sürmeyin. Yoksa sizi yakın bir azap yakalar! dedi. Hud, 11/64

فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِى دَارِكُمْ ثَلٰثَةَ اَيَّامٍ ذٰلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ مَكْذُوبٍ ﴿٦٥﴾ Onu, ayaklarını kesip öldürdüler. Sâlih de yurdunuzda üç gün daha yaşayıp geçinin dedi, bu, yalanlanmayacak bir tehdittir. Hud, 11/65

فَلَمَّا جَاءَ اَمْرُنَا نَجَّيْنَا صَالِحًا وَالَّذِينَ اٰمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَمِنْ خِزْىِ يَوْمِئِذٍ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِىُّ الْعَزِيزُ ﴿٦٦﴾ Emrimiz geldiği zaman, tarafımızdan bir rahmetle Salih'i ve onunla birlikte iman edenleri o günün aşağılatıcı azabından kurtardık. Doğrusu senin Rabbin, güçlü olandır, aziz olandır. Hud, 11/66

وَاَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةُ فَاَصْبَحُوا فِى دِيَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿٦٧﴾ O zalimleri, korkunç bir ses yakalayıverdi de oldukları yerde çöküp kaldılar. Hud, 11/67

كَاَنْ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا اَلَا اِنَّ ثَمُودَا كَفَرُوا رَبَّهُمْ اَلَا بُعْدًا لِثَمُودَ ﴿٦٨﴾ Sanki az önce o evlerde yaşayanlar onlar değildi. Semud, gerçekten de Rablerine küfretmişlerdi. Bak işte nasıl yok olup gittiler. Hud, 11/68

وَلَقَدْ كَذَّبَ اَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسَلِينَ ﴿٨٠﴾ Andolsun, Hicr halkı da peygamberleri yalanlamıştı. Hicr, 15/80

وَاٰتَيْنَاهُمْ اٰيَاتِنَا فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٨١﴾ Onlara delil ve mucizelerimizi verdik, ama onlar bu delillerden yüz çevirdiler. Hicr, 15/81

وَكَانُوا يَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا اٰمِنِينَ ﴿٨٢﴾ Onlar dağları oyup güvenli köşkler yapıyorlardı. Hicr, 15/82

فَاَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ ﴿٨٣﴾ Derken, sabah vaktinde, onları o dayanılmaz çığlık yakalayıverdi. Hicr, 15/83

فَمَا اَغْنٰى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٤﴾ Oydukları köşkler hiçbir işlerine yaramadı. Hicr, 15/84

Ad'ı, Semud'u, Ress halkını ve bunlar arasında birçok nesilleri yok ettik. Furkan, 25/38

Semud kavmi de Peygamberleri yalanladı. Hani kardeşleri Salih, onlara şöyle demişti: Allah'a karşı gelmekten sakınmaz mısınız? Ben size gönderilmiş güvenilir bir peygamberim. Öyle ise Allah'a karşı gelmekten sakının ve bana itaat edin! Buna karşılık sizden hiçbir ücret istemiyorum. Benim ücretim ancak âlemlerin Rabbi olan Allah'a aittir. Şuara, 26/141 …145. ayetler.

Şu bulunduğunuz yerde, bağlar ve bahçelerde, pınarlar başında, ekinler içinde, gönül çekici salkım hurmalıklarda güven içinde kendi halinize bırakılacağınızı mı sanıyorsunuz? Böyle düşündüğünüz için mi dağlarda ince bir sanat eseri lüks villalar yontuyorsunuz? Şuara, 26/146-147-148-149

Artık Allah'a karşı gelmekten sakının da bana itaat edin. Sakın işi gücü dünyada fesat çıkarıp nizamı bozmak olan, düzeltme için ise hiç bir gayretleri bulunmayan o haddi aşanların isteklerine uymayın. Şuara, 26/150-152

قَالُوا اِنَّمَا اَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿١٥٣﴾ "Sen" dediler, "bir sihire kapılmış birisin. Şuara, 26/153

مَا اَنْتَ اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا فَاْتِ بِاٰيَةٍ اِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٥٤﴾ Hem bize hiçbir üstünlüğün yok, bizim gibi bir insansın. Yok eğer böyle değil de, iddianda doğru isen mucize göster bize!" Şuara, 26/154

قَالَ هٰذِهِ نَاقَةٌ لَهَا شِرْبٌ وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَعْلُومٍ ﴿١٥٥﴾ Dedi ki: "İşte bu bir dişi devedir. Bunun için belli bir günde bir su içme hakkı vardır, sizin için de malum bir günde bir su içme hakkı vardır. Şuara, 26/155

وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَاْخُذَكُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥٦﴾ Ve buna bir kötülük ile dokunmayın, sizi hemen pek büyük bir günün azabı yakalar." Şuara, 26/156

فَعَقَرُوهَا فَاَصْبَحُوا نَادِمِينَ ﴿١٥٧﴾ Derken onu kestiler. Fakat hemen pişman oldular. Şuara, 26/157

فَاَخَذَهُمُ الْعَذَابُ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَةً وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٥٨﴾ Arkasından azab, yakalarına yapıştı. Kuşku yok ki, bu olaydan alınacak dersler vardır. Onların çoğunluğu inanmamış kimselerdi. Şuara, 26/158

وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٥٩﴾ Rabbin, işte O, mutlak galip ve engin merhamet sahibidir. Şuara, 26/159

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا اِلٰى ثَمُودَ اَخَاهُمْ صَالِحًا اَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ فَاِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٥﴾ Bir vakit Biz Semud halkına da, yalnız Allah'a ibadet edin diye çağrıda bulunmak için kardeşleri Salih'i gönderdik. O zaman onlar, birbiriyle çekişen, birbirine düşmanlık eden iki fırkaya ayrılmışlardı. Neml, 27/45

قَالَ يَا قَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٦﴾ "Ey halkım!" dedi, "İyiliği bırakıp da neden kötülüğün çarçabuk gelmesini istiyorsunuz. Niçin, merhametine nail olmak ümidiyle Allah'tan af dilemiyorsunuz?" Neml, 27/46

قَالُوا اطَّيَّرْنَا بِكَ وَبِمَنْ مَعَكَ قَالَ طَائِرُكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ ﴿٤٧﴾ "Biz" dediler, "senin ve sana bağlı olanların yüzünden uğursuzluğa uğradık."Salih: "Uğursuzluk dediğiniz şey Allah katında takdir edilmiştir. Doğrusu siz imtihana tutulan bir toplumsunuz." diye cevap verdi. Neml, 27/47

وَكَانَ فِى الْمَدِينَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِى الْاَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿٤٨﴾ Şehirde dokuz çete vardı ki bunlar ülkede hep bozgunculuk çıkarıyor, dirlik düzenlik bırakmıyorlardı. Neml, 27/48

قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللّٰهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَاَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ اَهْلِهِ وَاِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٤٩﴾ Allah'a and içerek birbirlerine şöyle dediler: Gece ona ve ailesine baskın yapalım. Sonra da velisine: "Biz Sâlih ailesinin yok edilişi sırasında orada değildik, inanın ki doğru söylüyoruz" diyelim. Neml, 27/49

وَمَكَرُوا مَكْرًا وَمَكَرْنَا مَكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٠﴾ Onlar böyle bir tuzak kurdular. Biz de onlara bir tuzak kurduk ve onların planlarını altüst ettik. Neml, 27/50

فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ اَنَّا دَمَّرْنَاهُمْ وَقَوْمَهُمْ اَجْمَعِينَ ﴿٥١﴾ Şimdi bak bakalım, onların tuzaklarının sonu nice oldu? Biz onları ve soydaşlarını hep birlikte yok ettik. Neml, 27/51

فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةً بِمَا ظَلَمُوا اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥٢﴾ İşte enkaz yığınına dönüşmüş evleri! Sebep zalimlikleridir. Allah'ın değişmez yasasını bilenlerin bu olaydan alacakları dersler vardır. Neml, 27/52

وَاَنْجَيْنَا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٥٣﴾ İman edip Allah'a karşı gelmekten sakınanları ise kurtardık. Neml, 27/53

Âd ve Semûd'u da yok ettik. Gerçekten onların oturduğu yerlerin kalıntıları açık ve ortadadır. Şeytan, onlara amellerini süslemişti de böylece onları doğru yoldan alıkoymuştu. Halbuki kendileri gözü açık kimselerdi. Ankebut, 29/38

Karun'u, Firavun'u, Hâmân'ı da öyle yaptık. Yemin olsun, Mûsa onlara açık seçik kanıtlarla geldiği halde, yeryüzünde büyüklük tasladılar. Ama öne geçemezlerdi. Ankebut, 29/39

Nitekim, onlardan her birini günahı sebebiyle cezalandırdık. Kiminin üzerine taşlar savuran rüzgâr- lar gönderdik, kimini korkunç bir ses yakaladı, kimini yerin dibine geçirdik, kimini de suda boğduk. Allah onlara zulmetmiyor, asıl onlar kendilerine zulmediyorlardı. Ankebut, 29/40

Semûd'a gelince onlara doğru yolu gösterdik, ama onlar körlüğü doğru yola tercih ettiler. Böylece yapmakta oldukları kötülükler yüzünden alçaltıcı azabın yıldırımı onları çarptı. İnananları ve Allah’a karşı gelmekten sakınanları kurtardık. Fussilet, 41/17-18

Onlardan önce Nûh halkı, Ashab-ı Ress, Semûd, Âd, Firavun halkları. Lût’un hemşerileri, Ashab-ı Eyke ve Tübba’ halkı da hakkı yalanladılar. Evet onların hepsi peygamberleri yalancı saydılar da tehdidimi hak ettiler ve azaba çarptırıldılar. Kaf, 50/12-13-14

Semûd ahalisinde de böyle alınacak ibretler vardır. Onlara da "Bir süre hayattan zevk alın bakalım!" denilmişti. Zariyat, 51/43

Onlar ise azgınlık gösterip, Rablarının emrinin dışına çıkmışlardı. Bu yüzden bakıp dururken yıldırım onları yakalayıvermişti. Artık ayağa kalkmaya güç getiremediler, yardım da göremediler. Zariyat, 51/44-45

Şüphesiz O, önce gelen Âd kavmini ve Semûd kavmini hiçbir iz bırakmayacak şekilde yok etti. Necm, 53/50-51

s ﴿٢٣﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ Semûd kavmi de Peygamberlerini yalancı saydılar Kamer, 54/23

﴿٢٤﴾ فَقَالُوا اَبَشَرًا مِنَّا وَاحِدًا نَتَّبِعُهُ اِنَّا اِذًا لَفٖى ضَلَالٍ وَسُعُرٍ "Yani biz," dediler, "içimizden bir adamın peşinden mi gideceğiz? Böyle yaparsak doğrusu sapıtmış ve çıldırmış oluruz! Kamer, 54/24

﴿٢٥﴾ ءَاُلْقِىَ الذِّكْرُ عَلَيْهِ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ اَشِرٌ Ne o, yani bu kitap, içimizden ona mı verildi? Hiç de öyle değil, bilakis o, yalancının, şımarığın tekidir Kamer, 54/25

﴿٢٦﴾ سَيَعْلَمُونَ غَدًا مَنِ الْكَذَّابُ الْاَشِرُ Yarın onlar, yalancı kim, şımarık kim bilecekler. Kamer, 54/26

﴿٢٧﴾ اِنَّا مُرْسِلُوا النَّاقَةِ فِتْنَةً لَهُمْ فَارْتَقِبْهُمْ وَاصْطَبِرْ Salih’e şöyle demiştik: “Şüphesiz biz, onlara bir imtihan olmak üzere, o dişi deveyi göndereceğiz. Şimdi onları gözetle ve sabret.” Kamer, 54/27

Ve haber ver onlara, su, aralarında paylaştırılmıştır, her kes nöbetinde hazır olur, su alır. Derken arkadaşlarını çağırdılar, o da bıçağını kapıp 'hayvanı ayağından biçip yere devirdi.' Kamer, 54/28-29

﴿٣٠﴾ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابٖى وَنُذُرِ Ama azâbım ve uyarılarım nasıl oldu? Kamer, 54/30

﴿٣١﴾ اِنَّا اَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا كَهَشٖيمِ الْمُحْتَظِرِ Biz onlara bir sayha, müthiş bir ses gönderdik, davar ağılındaki kuru ot ve çırpı gibi oldular. Kamer, 54/31

﴿٤﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ وَعَادٌ بِالْقَارِعَةِ Semûd ve Âd, yürekleri hoplatan o felaketi yalan saymışlardı. Hakka, 69/4

﴿٥﴾ فَاَمَّا ثَمُودُ فَاُهْلِكُوا بِالطَّاغِيَةِ Semûd kavmi korkunç bir sesle yok edildi. Hakka, 69/5

﴿٦﴾ وَاَمَّا عَادٌ فَاُهْلِكُوا بِرٖيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ Ve ama Âd, müthiş bir ses çıkaran, yıkıp götüren, silip süpüren soğuk bir kasırgayla yok edildi. Hakka, 69/6

﴿٧﴾ سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَانِيَةَ اَيَّامٍ حُسُومًا فَتَرَى الْقَوْمَ فٖيهَا صَرْعٰى كَاَنَّهُمْ اَعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ Allah o kasırgayı üzerlerine yedi gece, sekiz gün kesintisiz olarak salıverdi. Öyle ki sen, o halkı içi boş hurma kütükleri gibi yerlere serilmiş görürdün. Hakka, 69/7

﴿٨﴾ فَهَلْ تَرٰى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ Şimdi onlardan geri kalan bir şey görüyor musun? Hakka, 69/8

Ey Muhammed! Rabbinin, (Hûd’un kavmi) Âd’e, şehirler içinde benzeri kurulmamış olan, sütunlarla dolu İrem’e, vadide kayaları oyan (Salih’in kavmi) Semûd’a, kazıklar/piramitler sahibi Firavun’a ne yaptığını görmedin mi? Fecr, 89/6…10. ayetler.

Bunlar şehirlerde azgınlık eden ve oralarda pek çok bozgunculuk çıkaran kimselerdi. Fecr, 89/11-12

Artık Rabbin de onların üzerlerine bir azap kamçısı saldırdı. Şüphe yok ki, Rabbin görüp gözetmektedir. Fecr, 89/13-14

Semud kavmi azgınlığı yüzünden Allah'ın elçisini yalanladı. Onların en bedbahtı deveyi kesmek için atıldığında, Allah'ın Resulü onlara: “Allah'ın devesine ve onun su hakkına dokunmayın!” dedi. Ama onlar, onu yalanladılar ve deveyi kestiler. Bunun üzerine Rableri günahları sebebiyle onlara büyük bir felâket gönderdi de hepsini helâk etti. Allah, bunun sonucundan korkacak değil ya! Şems, 91/11…15. Ayetler.

Süleyman Peygamber Sebe Kavmi Ve Belkıs:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِبِسْمِ

Biz, Nuh’a ve ondan sonra gelen peygamberlere vahyettiğimiz gibi, sana da vahyettik. İbrahim’e, İsmail’e, İshak’a, Yakub’a, torunlarına, İsa’ya, Eyyüb’e, Yûnus’a, Hârûn’a ve Süleyman’a da vahyetmiş- tik. Davûd’a da Zebûr vermiştik. Nisa, 4/163

Biz ona İshak’ı ve Yakub’u armağan ettik. Hepsini hidayete erdirdik. Daha önce Nûh’u da hidayete erdirmiştik. Zürriyetinden Davud’u, Süleyman’ı, Eyyub’u, Yûsuf’u, Musa’yı ve Hârûn’u da. İyilik yapan- ları işte böyle mükâfatlandırırız. En’âm, 6/84

وَدَاوُدَ وَسُلَيْمٰنَ اِذْ يَحْكُمَانِ فِى الْحَرْثِ اِذْ نَفَشَتْ فِيهِ غَنَمُ الْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ ﴿٧٨﴾ Davud'la Süleyman da an, hani bir topluğun koyunları, geceleyin birisinin tarlasına yayılmış, harap etmişti de bu hususta hüküm vermişlerdi ve biz de hükümlerine tanık olmuştuk. Enbiya, 21/78

فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمٰنَ وَكُلًّا اٰتَيْنَا حُكْمًا وَعِلْمًا وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ وَكُنَّا فَاعِلِينَ ﴿٧٩﴾ Biz çözüm getiren hükmü Süleyman'a bildirdik. Bununla beraber, her birine bir hüküm ve bir ilim verdik. Dağları ve kuşları Davud' un emrine verdik. Allah'ı noksanlıklardan tenzih etme konusunda dağları ve kuşları Davud'a boyun eğdirdik. Biz dilediğimiz her şeyi yapma kudretine sahibiz. Enbiya, 21/79

وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَكُمْ لِتُحْصِنَكُمْ مِنْ بَاْسِكُمْ فَهَلْ اَنْتُمْ شَاكِرُونَ ﴿٨٠﴾ Ona, sizi savaşta korumak için zırh yapma sanatını öğrettik, artık şükreder misiniz? Enbiya, 21/80

وَلِسُلَيْمٰنَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِى بِاَمْرِهِ اِلَى الْاَرْضِ الَّتِى بَارَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَالِمِينَ ﴿٨١﴾ Şiddetle esen rüzgarları da Süleyman'ın emrine verdik. Rüzgar onun emriyle, bereketli kıldığımız yere doğru eserdi. Biz her şeyi biliriz. Enbiya, 21/ 81

وَمِنَ الشَّيَاطِينِ مَنْ يَغُوصُونَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ ذٰلِكَ وَكُنَّا لَهُمْ حَافِظِينَ ﴿٨٢﴾ Kendisi için dalgıçlık ve daha başka işler yapan bazı şeytânları da emrine vermiştik. Biz onları onun emrinde tutuyorduk. Enbiya, 21/82

Neml, 27/15…44. ayetler.

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا دَاوُدَ وَسُلَيْمٰنَ عِلْمًا وَقَالَا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِى فَضَّلَنَا عَلٰى كَثِيرٍ مِنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥﴾ Andolsun, Davud'a ve Süleyman'a bir ilim verdik: "Bizi inanmış kullarından birçoğuna göre üstün kılan Allah'a hamdolsun." dediler.

وَوَرِثَ سُلَيْمٰنُ دَاوُدَ وَقَالَ يَا اَيُّهَا النَّاسُ عُلِّمْنَا مَنْطِقَ الطَّيْرِ وَاُوتِينَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ اِنَّ هٰذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾ Süleyman, Davud'a varis oldu ve, "Ey insanlar, bize kuş dili öğretildi ve bize her şey verildi. Bu, apaçık bir lütuftur" dedi.

وَحُشِرَ لِسُلَيْمٰنَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿١٧﴾ Günün birinde, Süleyman'ın cinlerden, insanlardan ve kuşlardan oluşan orduları toplanmış olup, birlikte, düzenli olarak kendisi tarafından sevk ediliyordu.

حَتّٰى اِذَا اَتَوْا عَلٰى وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَا اَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسَاكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمٰنُ وَجُنُودُهُ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٨﴾ Nihayet Karınca vadisine geldikleri zaman, bir karınca: Ey karıncalar! Yuvalarınıza girin; Süleyman ve ordusu farkına varmadan sizi ezmesin! dedi.

فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِنْ قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ اَوْزِعْنِى اَنْ اَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِى اَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلٰى وَالِدَيَّ وَاَنْ اَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضٰيهُ وَاَدْخِلْنِى بِرَحْمَتِكَ فِى عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ﴿١٩﴾ Süleyman onun sözünden dolayı gülümsedi ve dedi ki: Ey Rabbim! bana ve anamla babama verdiğin nimete şükretmemi ve benim hoşnut olacağın hayırlı iyi işler yapmamı sağla. Rahmetinle, beni iyi kulların arasına kat.

وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَالِىَ لَا اَرَى الْهُدْهُدَ اَمْ كَانَ مِنَ الْغَائِبِينَ ﴿٢٠﴾ Süleyman, kuşlara göz atıp yokladı ve şöyle dedi: "Hüdhüd'ü niçin göremiyorum? *(bir kuş)* Yoksa kayıplara mı karıştı?"

لَاُعَذِّبَنَّهُ عَذَابًا شَدِيدًا اَوْ لَاَذْبَحَنَّهُ اَوْ لَيَاْتِيَنِّى بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٢١﴾ "Kuvvetli ve geçerli bir mazeret ortaya koymadığı takdirde, onu şiddetli bir şekilde cezalandıracağım yahut boynunu keseceğim."

فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ اَحَطْتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِ وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَاٍ بِنَبَاٍ يَقِينٍ ﴿٢٢﴾ Hüdhüd çok geçmeden çıkagelerek dedi ki: «Senin bilmediğin bir şeyi öğrendim, sana Saba'dan çok önemli bir haber getirdim.»

اِنِّى وَجَدْتُ امْرَاَةً تَمْلِكُهُمْ وَاُوتِيَتْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾ Ben o yörenin halkını yöneten bir kadınla karşılaştım. Allah ona her şeyi vermiş, görkemli bir tahtı var.

وَجَدْتُهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ اَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٢٤﴾ Ne var ki onun da halkının da Allah'ı bırakıp güneşe ibadet ettiklerini gördüm. Anlaşılan, şeytan yaptıkları bu kötü işleri kendilerine güzel göstermiş ve onları yoldan çıkarmış, bu yüzden de hak yolu bulamıyorlar.

اَلَّا يَسْجُدُوا لِلّٰهِ الَّذِى يُخْرِجُ الْخَبْءَ فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿٢٥﴾ Oysa göklerde ve yerde gizli olan her şeyi açığa çıkaran, sizin gizlediğinizi ve açıkladıklarınızı da bilen Allah'a secde etmeleri gerekmez mi? ***(Secde Ayeti)***

اَللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿٢٦﴾ Oysaki O büyük Arş'ın sahibi olan Allah'tan başka ilah tapılacak yoktur.

قَالَ سَنَنْظُرُ اَصَدَقْتَ اَمْ كُنْتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾ Süleyman, Hüdhüd'e dedi ki; "Göreceğiz bakalım, doğru mu söylüyorsun yoksa yalancının biri misin?"

اِذْهَبْ بِكِتَابِى هٰذَا فَاَلْقِهْ اِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّ عَنْهُمْ فَانْظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾ "Şu mektubu götürüp onlara at. Sonra onlardan uzaklaş da bak bakalım, nasıl davranacaklar."

قَالَتْ يَا اَيُّهَا الْمَلَؤُا اِنِّى اُلْقِىَ اِلَيَّ كِتَابٌ كَرِيمٌ ﴿٢٩﴾ (Süleyman'ın mektubunu alan Sebe melikesi,) "Beyler, ulular! Bana çok önemli bir mektup bırakıldı" dedi.

اِنَّهُ مِنْ سُلَيْمٰنَ وَاِنَّهُ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ﴿٣٠﴾ Mektup, Süleyman'dan geliyor, Rahman ve Rahim olan Allah'ın adı ile başlıyor.

اَلَّا تَعْلُوا عَلَيَّ وَاْتُونِى مُسْلِمِينَ ﴿٣١﴾ Bana baş kaldırmayın, teslimiyet gösterip bana gelin, diye yazmaktadır.

قَالَتْ يَا اَيُّهَا الْمَلَؤُا اَفْتُونِى فِى اَمْرِى مَا كُنْتُ قَاطِعَةً اَمْرًا حَتّٰى تَشْهَدُونِ ﴿٣٢﴾ "Ey ileri gelenler, dedi, bu işimde bana bir fikir verin; ben, siz olmadıkça hiçbir işi kesip atmam."

قَالُوا نَحْنُ اُولُوا قُوَّةٍ وَاُولُوا بَاْسٍ شَدِيدٍ وَالْاَمْرُ اِلَيْكِ فَانْظُرِى مَاذَا تَاْمُرِينَ ﴿٣٣﴾ Dediler ki: "Biz güçlüyüz, yaman savaşçılarız ama karar senindir. Ne emir buyurursan onu yaparız"

قَالَتْ اِنَّ الْمُلُوكَ اِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً اَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا اَعِزَّةَ اَهْلِهَا اَذِلَّةً وَكَذٰلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٣٤﴾ Kraliçe dedi ki; Hükümdarlar bir ülkeye ayak bastıklarında oranın düzenini alt üst ederler ve halkının seçkinlerini hor ve itibarsız duruma düşürürler. Onlar hep böyle yaparlar.

وَاِنّى مُرْسِلَةٌ اِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنَاظِرَةٌ بِمَ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ ﴿٣٥﴾ Onlara bir armağan göndereyim de bakalım elçiler, dönüp ne cevap getirecekler?

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمٰنَ قَالَ اَتُمِدُّونَنِ بِمَالٍ فَمَا اٰتٰينِ ىَ اللّٰهُ خَيْرٌ مِمَّا اٰتٰيكُمْ بَلْ اَنْتُمْ بِهَدِيَّتِكُمْ تَفْرَحُونَ ﴿٣٦﴾ Elçiler, Süleyman'a gelince Süleyman, bana dedi, mal göndererek yardım mı ediyorsunuz? Allah'ın bana verdikleri, sizin getirdikle- rinizden daha da hayırlı, fakat siz, armağanınızla sevinir, övünürsünüz.

اِرْجِعْ اِلَيْهِمْ فَلَنَاْتِيَنَّهُمْ بِجُنُودٍ لَا قِبَلَ لَهُمْ بِهَا وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ مِنْهَا اَذِلَّةً وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿٣٧﴾ Şimdi efendilerine dön. Yemin ederim ki, karşı koyamayacakları kadar güçlü bir ordu ile üzerlerine yürürüz. Ve onurlarını çiğneyerek burunlarını yere sürte sürte onları yurtlarından çıkarırız.

قَالَ يَا اَيُّهَا الْمَلَؤُا اَيُّكُمْ يَاْتِينِى بِعَرْشِهَا قَبْلَ اَنْ يَاْتُونِى مُسْلِمِينَ ﴿٣٨﴾ Süleyman, “Ey ileri gelenler! Onlar bana teslim olmadan önce hanginiz bana onun tahtını getirebilir?”

قَالَ عِفْرِيتٌ مِنَ الْجِنِّ اَنَا اٰتِيكَ بِهِ قَبْلَ اَنْ تَقُومَ مِنْ مَقَامِكَ وَاِنّى عَلَيْهِ لَقَوِىٌّ اَمِينٌ ﴿٣٩﴾ Cinlerden bir ifrit: Sen makamından kalkmadan ben onu sana getiririm. Gerçekten bu işe gücüm yeter ve bana güvenebilirsiniz, dedi.

قَالَ الَّذِى عِنْدَهُ عِلْمٌ مِنَ الْكِتَابِ اَنَا اٰتِيكَ بِهِ قَبْلَ اَنْ يَرْتَدَّ اِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَمَّا رَاٰهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ قَالَ هٰذَا مِنْ فَضْلِ رَبّى لِيَبْلُوَنِى ءَاَشْكُرُ اَمْ اَكْفُرُ وَمَنْ شَكَرَ فَاِنَّمَا
يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ رَبّى غَنِىٌّ كَرِيمٌ ﴿٤٠﴾ Kitaptan bilgisi olan biri, “Ben onu, gözünü kapayıp açmadan önce sana getiririm” dedi. Ve der demez de Süleyman tahtı önünde konmuş olarak gördü. Ve şöyle dedi; “Bu, şükür mü, yoksa nankörlük mü edeceğim diye beni denemek için, Rabbimin bana bir lütfüdür. Kim şükrederse ancak kendisi için şükretmiş olur. Kim de nankörlük ederse bilsin ki Rabbim her bakımdan sınırsız zengindir, cömerttir.”

قَالَ نَكِّرُوا لَهَا عَرْشَهَا نَنْظُرْ اَتَهْتَدِى اَمْ تَكُونُ مِنَ الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٤١﴾ Sonra yanındakilere dönerek “Tahtı kraliçenin tanımayacağı şekilde değiştirin! Bakalım onu tanıyabilecek mi, yoksa tanımayacak mı?” dedi.

فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ اَهٰكَذَا عَرْشُكِ قَالَتْ كَاَنَّهُ هُوَ وَاُوتِينَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ ﴿٤٢﴾ Kraliçe Belkıs gelince kendisine: “Bu senin tahtın mıdır?” diye soruldu. O da dedi ki; “Sanki odur. Zaten bu mucizeden önce bize bilgi verilmiş ve biz senin çağrına boyun eğmeye hazırlanmıştık.”

وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اِنَّهَا كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ كَافِرِينَ﴿٤٣﴾ O'nu, Allah'ı bir yana bırakarak taptığı putlar doğru yola girmekten alıkoymuştu. Çünkü kâfir toplumun bir üyesi idi.

قِيلَ لَهَا ادْخُلِى الصَّرْحَ فَلَمَّا رَاَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً وَكَشَفَتْ عَنْ سَاقَيْهَا قَالَ اِنَّهُ صَرْحٌ مُمَرَّدٌ مِنْ قَوَارِيرَ قَالَتْ رَبِّ اِنّى ظَلَمْتُ نَفْسى وَاَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمٰنَ لِلّٰهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿٤٤﴾ Ona: Köşke gir! dendi. Melike o camdan döşemeyi görünce derin bir su sandı ve eteğini yukarı çekti. Süleyman: Bu, billûrdan yapılmış, şeffaf bir zemindir, dedi. Melike dedi ki: Rabbim! Ben gerçekten kendime yazık etmişim. Süleyman'la beraber âlemlerin Rabbi olan Allah'a teslim oldum.

Sebe, 34/12…21. ayetler.

وَلِسُلَيْمٰنَ الرّيحَ غُدُوُّهَا شَهْرٌ وَرَوَاحُهَا شَهْرٌ وَاَسَلْنَا لَهُ عَيْنَ الْقِطْرِ وَمِنَ الْجِنِّ مَنْ يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِاِذْنِ رَبِّهِ وَمَنْ يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ اَمْرِنَا نُذِقْهُ مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿١٢﴾

Sabah gidişi bir aylık mesafe, akşam dönüşü yine bir aylık mesafe olan rüzgârı da Süley- man'ın emrine verdik ve onun için erimiş bakırı kaynağından sel gibi akıttık. Rabbinin izniyle cinlerden bir kısmı, onun önünde çalışırdı. Onlardan kim emrimizden sapsa, ona alevli azabı tattırırdık.

يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَحَارِيبَ وَتَمَاثِيلَ وَجِفَانٍ كَالْجَوَابِ وَقُدُورٍ رَاسِيَاتٍ اِعْمَلُوا اٰلَ دَاوُدَ شُكْرًا وَقَلِيلٌ مِنْ عِبَادِىَ الشَّكُورُ ﴿١٣﴾ Onlar, Süleyman'a, isteğine göre kaleler, heykeller, havuz büyüklüğünde çanaklar ve yerinden sökülmeyen kazanlar yaparlardı. Ey Davud ailesi, şükredin. Kullarımdan şükredenler azdır.

فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلٰى مَوْتِهِ اِلَّا دَابَّةُ الْاَرْضِ تَاْكُلُ مِنْسَاَتَهُ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ الْجِنُّ اَنْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لَبِثُوا فِى الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿١٤﴾

Süleyman'ın ölümüne hükmettiğimiz zaman, onun öldüğünü, ancak değneğini yiyen bir ağaç kurdu gösterdi. Sonunda yere yıkılınca anlaşıldı ki cinler gaybı bilselerdi, o küçük düşürücü azap içinde kalmazlardı.

لَقَدْ كَانَ لِسَبَاٍ فِى مَسْكَنِهِمْ اٰيَةٌ جَنَّتَانِ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ كُلُوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ بَلْدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبٌّ غَفُورٌ ﴿١٥﴾ Andolsun, Sebe’ halkı için kendi yurtlarında bir ibret vardı: Biri sağda biri solda iki bahçe bulunuyordu. Onlara şöyle denilmişti: “Rabbinizin rızkından yiyin ve O’na şükredin. Beldeniz güzel bir belde, Rabbiniz de çok bağışlayıcı bir Rabdir.

فَاَعْرَضُوا فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ ذَوَاتَىْ اُكُلٍ خَمْطٍ وَاَثْلٍ وَشَيْءٍ مِنْ سِدْرٍ قَليلٍ ﴿١٦﴾ Fakat onlar bu buyruğa sırt çevirdiler. Bu yüzden üzerlerine Arim selini göndererek o verimli ovalarını dikenli, kuru çalılıklı ve az sayıda sedir ağaçlı iki çorak ovaya dönüştürdük.

ذٰلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِمَا كَفَرُوا وَهَلْ نُجَازى اِلَّا الْكَفُورَ ﴿١٧﴾ Nimetlere karşı nankörlük etmeleri sebebiyle onları işte böyle cezalandırdık. Biz ancak nankörleri cezalandırırız.

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتى بَارَكْنَا فيهَا قُرًى ظَاهِرَةً وَقَدَّرْنَا فيهَا السَّيْرَ سيرُوا فيهَا لَيَالِىَ وَاَيَّامًا اٰمِنينَ ﴿١٨﴾ Sebe' halkı ile kutsal kentler arasına âdeta birbirine bitişik nice şehirler kurduk. Ve o şehirlere gidip gelmeyi kolay bir hâle getirmiştik; Oralarda geceleri, gündüzleri korkusuzca gezin dolaşın, dedik.

فَقَالُوا رَبَّنَا بَاعِدْ بَيْنَ اَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا اَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ اَحَاديثَ وَمَزَّقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ اِنَّ فى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿١٩﴾ Bunun üzerine: Ey Rabbimiz! Aralarında yolculuk yaptığımız şehirlerin arasını uzaklaştır, dediler ve kendilerine yazık ettiler. Biz de onları, ibret hikâyeleri haline getirdik ve hepsini darmadağın ettik. İşte bunda, gereğince sabreden, yeterince şükreden herkes için elbette ibretler vardır.

وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ اِبْليسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ اِلَّا فَريقًا مِنَ الْمُؤْمِنينَ ﴿٢٠﴾ Şeytan, onlara ilişkin beklentisini gerçekleştirmiş ve bir grup mümin dışında hepsi ona uymuştu.

وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ اِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يُؤْمِنُ بِالْاٰخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا فى شَكٍّ وَرَبُّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ حَفيظٌ ﴿٢١﴾ Oysa onun, kendilerine karşı hiç bir zorlayıcı gücü yoktu ancak biz ahirete iman edeni, ondan kuşku içinde olandan ayırt etmek için ona bu imkânı verdik. Senin Rabbin, her şeyin üzerinde gözetici, koruyucu olandır.

Sad, 38/30…40. Ayetler.

وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمٰنَ نِعْمَ الْعَبْدُ اِنَّهُ اَوَّابٌ ﴿٣٠﴾ Biz Davud'a Süleyman'ı hediye ettik. Süleyman ne güzel kuldu! Doğrusu O daima Allah'a yönelirdi.

اِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِىِّ الصَّافِنَاتُ الْجِيَادُ ﴿٣١﴾ Hani ona bir akşamüstü, üçayağının üstünde duran ve ön ayaklar- ından birini büküp tırnağını yere dayayan çalımlı ve safkan koşu atları sunulmuştu.

فَقَالَ اِنّى اَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبّى حَتّٰى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ﴿٣٢﴾ "Ben güzel olan her şeyi severim, çünkü Rabbimi bana hatırlatır!" derdi; Atlar koşup toz perdesi arkasından kayboldular.

رُدُّوهَا عَلَىَّ فَطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْاَعْنَاقِ ﴿٣٣﴾ "Onları bana geri getirin" dedi. Atlar gelince de bacaklarını ve boyunlarını okşamaya başladı.

وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمٰنَ وَاَلْقَيْنَا عَلٰى كُرْسِيِّهِ جَسَدًا ثُمَّ اَنَابَ ﴿٣٤﴾ Andolsun, biz Süleyman'ı imtihan ettik. Onu tahtının üstünde oturan bir ceset haline getirdik. Nice günlerden sonra o, yine eski haline döndü.

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لى وَهَبْ لى مُلْكًا لَا يَنْبَغى لِاَحَدٍ مِنْ بَعْدى اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٣٥﴾ "Rabbim, beni bağışla ve benden sonra hiç kimseye nasip olmayan bir mülkü bana armağan et. Şüphesiz Sen, karşılıksız armağan edensin."

36-Biz de armağan olarak rüzgârı onun buyruğuna verdik. Rüzgâr, onun emriyle dilediği yere hafif hafif eserdi.

37-Bina ustalarını ve dalgıçlık yapan şeytanları da emrine verdik.

38-Demir zincirlere bağlı diğer yaratıkları da onun emrine verdik.

39-"İşte bunlar bizim ihsanımızdır. Artık sen de istediğine hesapsızca ver yahut verme" dedik.

40-Doğrusu onun, bizim yanımızda yüksek bir makamı ve güzel bir geleceği vardır.

Şuayb Peygamber Ve Medyen/Eyke/Ress Kavmi:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحيمِ

وَاِلٰى مَدْيَنَ اَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَاَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْميزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ اَشْيَاءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا فِى الْاَرْضِ بَعْدَ اِصْلَاحِهَا ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنينَ ﴿٨٥﴾ Medyen halkına da kardeşleri Şuayb'ı peygamber olarak gönderdik. Dedi ki: "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin. Sizin için O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. Rabbinizden size açık bir delil gelmiştir. Artık ölçüyü ve tartıyı tam yapın. İnsanların mallarını eksiltmeyin. Düzene sokulduktan sonra yeryüzünde bozgunculuk etmeyin. İnananlar iseniz bunlar sizin için hayırlıdır." A'raf, 7/85

وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ عَنْ سَبيلِ اللّٰهِ مَنْ اٰمَنَ بِهِ وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا وَاذْكُرُوا اِذْ كُنْتُمْ قَليلًا فَكَثَّرَكُمْ وَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدينَ ﴿٨٦﴾

"Her yol üstünde oturup da tehdit savurarak inananları Allah yolundan çevirmeyin. Yolun çarpığını isteyip durmayın. Hatırlayın ki, siz az idiniz, O sizi çoğalttı. Nasılmış bozguncuların sonu! A'raf, 7/86

وَاِنْ كَانَ طَائِفَةٌ مِنْكُمْ اٰمَنُوا بِالَّذى اُرْسِلْتُ بِه وَطَائِفَةٌ لَمْ يُؤْمِنُوا فَاصْبِرُوا حَتّٰى يَحْكُمَ اللّٰهُ بَيْنَنَا وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمينَ ﴿٨٧﴾ Eğer içinizden bir gurup benimle gönderilene inanır, bir gurup da inanmazsa, Allah aranızda hükmedinceye kadar bekleyin. O hâkimlerin en iyisidir. A'raf, 7/87

قَالَ الْمَلَاُ الَّذٖينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهٖ لَنُخْرِجَنَّكَ يَا شُعَيْبُ وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا مَعَكَ مِنْ قَرْيَتِنَا اَوْ لَتَعُودُنَّ فٖى مِلَّتِنَا قَالَ اَوَلَوْ كُنَّا كَارِهٖينَ ﴿٨٨﴾ Kavminden ileri gelen kibirliler dediler ki: “Ey Şuayb! Seni ve seninle beraber inananları memleketimizden kesinlikle çıkaracağız veya dinimize döneceksiniz” Şuayb: İstemesek de mi? dedi. A’raf, 7/88

قَدِ افْتَرَيْنَا عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اِنْ عُدْنَا فٖى مِلَّتِكُمْ بَعْدَ اِذْ نَجّٰينَا اللّٰهُ مِنْهَا وَمَا يَكُونُ لَنَا اَنْ نَعُودَ فٖيهَا اِلَّا اَنْ يَشَاءَ اللّٰهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى اللّٰهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَاَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحٖينَ ﴿٨٩﴾ Allah bizi ondan kurtardıktan sonra tekrar sizin dininize dönersek Allah'a karşı yalan uydurmuş oluruz. Rabbimiz Allah dilemiş başka, yoksa ona geri dönmemiz bizim için olacak şey değildir. Rabbimizin ilmi her şeyi kuşatmıştır. Biz sadece Allah'a dayanırız. Rabbimiz! Bizimle kavmimiz arasında adaletle hükmet! Sen hükmedenlerin en hayırlısısın. A’raf, 7/89

وَقَالَ الْمَلَاُ الَّذٖينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهٖ لَئِنِ اتَّبَعْتُمْ شُعَيْبًا اِنَّكُمْ اِذًا لَخَاسِرُونَ ﴿٩٠﴾ Kavminden ileri gelen kâfirler dediler ki: Eğer Şuayb'e uyarsanız o takdirde siz mutlaka ziyana uğrarsınız. A’raf, 7/90

فَاَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَاَصْبَحُوا فٖى دَارِهِمْ جَاثِمٖينَ ﴿٩١﴾ Derken o şiddetli deprem onları yakalayıverdi de yurtlarında diz üstü donakaldılar. A’raf, 7/91

اَلَّذٖينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَاَنْ لَمْ يَغْنَوْا فٖيهَا اَلَّذٖينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَانُوا هُمُ الْخَاسِرٖينَ ﴿٩٢﴾ Şuayb'ı yalanlayanlar sanki yurtlarında hiç oturmamış gibiydiler. Asıl ziyana uğrayanlar Şuayb'ı yalanlayanların kendileridir. A’raf, 7/92

فَتَوَلّٰى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ اَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَاتِ رَبّٖى وَنَصَحْتُ لَكُمْ فَكَيْفَ اٰسٰى عَلٰى قَوْمٍ كَافِرٖينَ ﴿٩٣﴾ Şuayb onlardan yüz çevirdi ve dedi ki: “Ey kavmim! Ben size Rabbimin gönderdiği gerçekleri duyurdum ve size öğüt verdim. Artık kâfir bir kavme nasıl acırım!” A’raf, 7/93

Medyen'e de kardeşleri Şuayb'ı gönderdik. Dedi ki: Ey kavmim! Allah'a kulluk edin! Sizin için ondan başka tanrı yoktur. Ölçüyü ve tartıyı eksik yapmayın. Zira ben sizi hayır ve bolluk içinde görüyorum. Ve ben, gerçekten sizin için kuşatıcı bir günün azabından korkuyorum. Hud, 11/84

Ve ey kavmim! Ölçüyü ve tartıyı adaletle yapın; insanlara eşyalarını eksik vermeyin; yeryüzünde bozguncular olarak dolaşmayın. Hud, 11/88

“Eğer inanan kimselerseniz Allah’ın bıraktığı helâl kazanç sizin için daha hayırlıdır. Ben sizin başınızda bir bekçi değilim.” Hud, 11/86

Dediler ki: “Ey Şuayb! Babalarımızın taptığını yahut mallarımız hakkında dilediğimizi yapmayı terk etmemizi sana namazın mı emrediyor. Oysa sen gerçekten yumuşak huylu ve aklı başında bir adamsın.” Hud, 11/87

Şuayb, şöyle dedi: “Ey kavmim! Söyleyin bakayım, ya ben Rabbimden gelen açık bir delil üzere isem ve katından bana güzel bir rızık vermişse!. Ben size yasakladığımı kendim yapmak istemiyorum. Ben sadece gücüm yettiğince düzeltmek istiyorum. Başarım ancak Allah’ın yardımı iledir. Ben sadece O’na tevekkül ettim ve sadece O’na yöneliyorum.” Hud, 11/88

“Ey Kavmim! Bana karşı olan düşmanlığınız, Nûh kavminin veya Hûd kavminin yahut Salih kavminin başına gelenin benzeri gibi bir felaketi sakın sizin de başınıza getirmesin. Ve unutmayın ki Lût kavmi sizden uzak değildir.” Hud, 11/89

“Rabbinizden bağışlanma dileyin, sonra O’na tövbe edin. Şüphesiz Rabbim çok merhametlidir, çok sevendir.” Hud, 11/90

Dediler ki: Ey Şuayb! Söylediklerinin çoğunu anlamıyoruz ve içimizde seni cidden zayıf görüyoruz! Eğer kabilen olmasa, seni mutlaka taşlayarak öldürürüz. Sen bizden üstün değilsin. Hud, 11/91

Şuayb, şöyle dedi: “Ey kavmim! Benim kabilem sizce Allah’tan daha itibarlı mı ki, O’na sırt çevirdiniz. Şüphesiz Rabbim sizin yaptıklarınızı kuşatmıştır.” Hud, 11/92

“Ey Kavmim! Elinizden geleni yapın. Şüphesiz ben de yapacağım. Rezil edici azabın kime geleceğini ve kimin yalancı olduğunu yakında bileceksiniz. Gözleyin. Şüphesiz ben de sizinle beraber gözlüyorum.” Hud, 11/93

Azap emrimiz gelince, Şuayb’ı ve onunla birlikte iman edenleri, katımızdan bir rahmetle kurtardık. Zulmedenleri ise o korkunç ses yakaladı da yurtlarında diz üstü çöke kaldılar. Hud, 11/94

Sanki orada hiç yaşamamışlardı. Biliniz ki Semud kavmi Allah’ın rahmetinden uzaklaştığı gibi Medyen halkı da uzaklaştı. Hud, 11/85

Eyke halkı da gerçekten zalim kimselerdi. Onlardan da intikam aldık. İkisi de belirgin bir anayol üzerinde idiler. Hicr, 15/78-79

Eyke halkı da peygamberleri yalanladı. Şuara, 26/176

Hani Şuayb, onlara şöyle demişti: “Allah’a karşı gelmekten sakınmaz mısınız?Şüphesiz ben size gönderilmiş güvenilir bir peygamberim. Artık, Allah’a karşı gelmekten sakının ve bana itaat edin.” Şuara, 26/177-178-179

“Buna karşılık sizden hiçbir ücret istemiyorum. Benim ücretim ancak âlemlerin Rabbi olan Allah’a aittir. Ölçeği tam ölçün de hak yiyenlerden olmayın, Doğru terazi ile tartın.” Şuara, 26/180-181-182

"İnsanların eşyasını değerden düşürüp eksiltmeyin ve yeryüzünde bozguncular olarak karışıklık çıkarmayın. Sizi ve önceki nesilleri yaratan Allah'tan korkun." Şuara, 26/183-184

Onlar şöyle dediler: "Sen, olsa olsa iyice büyülenmiş birisin! Sen sadece bizim gibi bir insansın. Biz senin yalancılardan olduğunu sanıyoruz. Eğer doğru söyleyenlerden isen, haydi gökten üzerimize bir parça düşür." Şuara, 26/185-186-187

Şuâyb onlara: "Rabbim yapa geldiğinizi çok iyi bilir" dedi. Sonunda onu yalanladılar, böylece onları o gölgelik gününün azabı yakaladı. Gerçekten o, büyük bir günün azabıydı. Şuara, 26/188-189

Şüphesiz bunda bir ibret vardır. Onların çoğu ise iman etmiş değillerdir. Şüphesiz senin Rabbin, mutlak güç sahibi ve çok merhametli olandır. Şuara, 26/190-191

Medyen'e de kardeşleri Şuayb'ı peygamber olarak gönderdik. Şuayb, "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin. Ahiret gününe ümit besleyin ve yeryüzünde bozgunculuk yaparak karışıklık çıkarmayın" dedi. Ankebut, 29/36

Buna karşı onu yalanladılar. O sebeple onları şiddetli bir sarsıntı yakalayıverdi, derken kendi yurtlarında dizüstü çöküp kaldılar. Ankebut, 29/37

Yahya Peygamber

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِبِسْمِ

Zekeriya'yı, Yahya'yı, İsa'yı ve İlyas'ı da doğru yola ilettik. Hepsi de iyilerdendi. En'âm, 6/85

Al-i İmran, 3/38…41. Ayetler

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ قَالَ رَبِّ هَبْ ل۪ي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً اِنَّكَ سَم۪يعُ الدُّعَاءِ ﴿٣٨﴾ Orada Rabbine dua etti; 'Ey Rabbim, bana kendi tarafından temiz bir soy bağışla, hiç kuşkusuz sen duaları işitensin' dedi.

فَنَادَتْهُ الْمَلٰٓئِكَةُ وَهُوَ قَٓائِمٌ يُصَلّ۪ي فِي الْمِحْرَابِ اَنَّ اللّٰهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيٰى مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ مِنَ اللّٰهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِنَ الصَّالِح۪ينَ ﴿٣٩﴾ Zekeriya durmuş namaz kılarken melekler ona şöyle nida ettiler: Allah sana, kendisi tarafından gelen bir Kelime'yi tasdik edici, efendi, iffetli ve sâlihlerden bir peygamber olarak Yahya'yı müjdeler.

قَالَ رَبِّ اَنّٰى يَكُونُ ل۪ي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَامْرَاَت۪ي عَاقِرٌ قَالَ كَذٰلِكَ اللّٰهُ يَفْعَلُ مَا يَشَٓاءُ ﴿٤٠﴾ Zekeriya, "Ey Rabbim! Bana ihtiyarlık gelip çatmış iken ve karım da kısır iken benim nasıl çocuğum olabilir?" dedi. Allah, "Öyledir, ama Allah dilediğini yapar" dedi.

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ ل۪ٓي اٰيَةً قَالَ اٰيَتُكَ اَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلٰثَةَ اَيَّامٍ اِلَّا رَمْزًا وَاذْكُرْ رَبَّكَ كَث۪يرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْاِبْكَارِ ﴿٤١﴾ Zekeriya 'Rabbim, bana bunun belirtisini göster' dedi. Allah ona şöyle buyurdu; 'Senin belirtin üç gün boyunca, işaretleşme dışında insanlarla konuşmamandır. Rabbinin adını çokça an ve sabah akşam O'nu noksanlıktan tenzih et.

Meryem, 19/2…15. ayetler.

ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا ﴿٢﴾ Bu ayetlerde Rabbinin, kulu Zekeriya'ya yönelik rahmeti anlatılıyor.

اِذْ نَادٰى رَبَّهُ نِدَٓاءً خَفِيًّا ﴿٣﴾ Hani o, Rabbine gizli bir sesle yalvarmıştı.

قَالَ رَبِّ اِنّ۪ي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنّ۪ي وَاشْتَعَلَ الرَّاْسُ شَيْبًا وَلَمْ اَكُنْ بِدُعَٓائِكَ رَبِّ شَقِيًّا ﴿٤﴾ Ve demişti ki; Ey Rabbim, kemiklerim yıprandı, yaşlılık alevi başımı sardı. Şimdiye kadar sana dua edip de mutsuz olduğum hiç olmadı.

وَاِنّ۪ي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَٓائ۪ي وَكَانَتِ امْرَاَت۪ي عَاقِرًا فَهَبْ ل۪ي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا ﴿٥﴾ Doğrusu ben, benden sonra yerime geçecek yakınlarımdan yana endişeliyim. Eşim de kısırdır. Bana kendi katından bir oğul bağışla.

يَرِثُن۪ي وَيَرِثُ مِنْ اٰلِ يَعْقُوبَ وَاجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا ﴿٦﴾ Bana ve Yakup oğullarına mirasçı olsun. Rabbim onu razı olaca- ğın bir kimse kıl.

يَا زَكَرِيَّٓا اِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ اسْمُهُ يَحْيٰى لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا ﴿٧﴾ Allah dedi ki; "Ya Zekeriya, sana Yahya adında bir oğul müjdeliyoruz. Bu adı daha önce hiç kimseye vermemiştik."

قَالَ رَبِّ اَنّٰى يَكُونُ ل۪ي غُلَامٌ وَكَانَتِ امْرَاَت۪ي عَاقِرًا وَقَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا ﴿٨﴾ Zekeriya: Rabbim! Dedi, karım kısır olduğu, ben de ihtiyarlığın son sınırına vardığım halde, benim nasıl **oğlum** olabilir?

قَالَ كَذٰلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَقَدْ خَلَقْتُكَ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْـًٔا ﴿٩﴾ Allah dedi ki; Rabbin için bu iş kolaydır, bundan önce seni de, sen hiçbir şey değilken yaratmamış mıydım?

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ ل۪ٓي اٰيَةً قَالَ اٰيَتُكَ اَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلٰثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ﴿١٠﴾ "Rabbim, bana bir işaret ver!" dedi. "Senin işaretin, ardı ardınca üç gün üç gece insanlarla konuşmamandır." buyurdu.

فَخَرَجَ عَلٰى قَوْمِه۪ مِنَ الْمِحْرَابِ فَاَوْحٰٓى اِلَيْهِمْ اَنْ سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿١١﴾ Bunun üzerine Zekeriya, mabetten kavminin karşısına çıkarak onlara: "Sabah akşam tesbihte bulunun" diye işaret verdi.

يَا يَحْيٰى خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَاٰتَيْنَاهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا ﴿١٢﴾ Ey Yahya, kitabı kuvvetle tut! Dedik ve daha çocukken ona hikmet verdik.

وَحَنَانًا مِنْ لَدُنَّا وَزَكٰوةً وَكَانَ تَقِيًّا ﴿١٣﴾ Tarafımızdan ona kalp yumuşaklığı ve temizlik de verdik. O, çok sakınan bir kimse idi.

وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا ﴿١٤﴾ Ana-babasına çok iyi davranırdı; o, isyankâr bir zorba değildi.

وَسَلَامٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا ﴿١٥﴾ Doğduğu gün, öleceği gün ve tekrar diriltileceği gün ona selâm olsun.

Zekeriya'yı da hatırla. Hani O Rabbi'ne "Ya Rabbi, beni tek, evlatsız bırakma, gerçi en hayırlı mirasçı sensin, her şey sonunda sana kalacaktır" diye seslendi. Biz de duasını kabul ettik de kendisine Yahya'yı verdik ve onun için eşini çocuk doğurmaya elverişli hale getirdik…Enbiya, 21/89-90

Yakup Peygamber:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

وَوَصّٰى بِهَا اِبْرٰهِيمُ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ يَا بَنِيَّ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰى لَكُمُ الدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ اِلَّا وَاَنْتُمْ مُسْلِمُونَ İbrahim, bunu kendi oğullarına da vasiyet etti, Yakub da öyle: "Oğullarım! Allah, din olarak size İslam'ı seçti. Siz de ancak Müslümanlar olarak ölün" dedi. Bakara, 2/132.

اَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ اِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ اِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِى قَالُوا نَعْبُدُ اِلٰهَكَ وَاِلٰهَ اٰبَائِكَ اِبْرٰهِيمَ وَاِسْمٰعِيلَ وَاِسْحٰقَ اِلٰهًا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ
Yoksa siz, Yakub'un ölüm anında, orada şahitler miydiniz? O, oğullarına: "Benden sonra kime ibadet edeceksiniz?" dediğinde, onlar: "Senin ilahına ve ataların İbrahim, İsmail ve İshak'ın ilahı olan tek bir ilaha ibadet edeceğiz; bizler ona teslim olduk" demişlerdi. Bakara, 2/133.

Biz, Nûh'a ve ondan sonra gelen peygamberlere vahyettiğimiz gibi, sana da vahyettik. İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a, torunlarına, İsa'ya, Eyyüb'e, Yûnus'a, Hârûn'a ve Süleyman'a da vahyetmiştik. Davûd'a da Zebûr vermiştik. Nisa, 4/163

وَوَهَبْنَا لَهُ اِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا هَدَيْنَا وَنُوحًا هَدَيْنَا مِنْ قَبْلُ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهٖ دَاوُدَ وَسُلَيْمٰنَ وَاَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسٰى وَهٰرُونَ وَكَذٰلِكَ نَجْزِى الْمُحْسِنِينَ Biz İbrahim'e İshak'ı ve Yakub'u armağan ettik. Hepsini hidayete erdirdik. Daha önce Nûh'u da hidayete erdirmiştik. Zürriyetinden Davud'u, Süleyman'ı, Eyyub'u, Yusuf'u, Musa'yı ve Hârûn'u da. İyilik yapanları işte böyle ödüllendiririz. En'âm, 6/84

Andolsun, elçilerimiz İbrahim'e müjde ile geldikleri zaman; "Selam" dediler. O da: "Selam" dedi ve hemen gecikmeden kızartılmış bir buzağı getirdi. Hicr, 11/69

Ellerinin ona uzanmadığını görünce İbrahim durumdan hoşlanmadı ve içine bir tür korku düştü. Dediler ki: "Korkma. Biz Lût kavmine gönderildik." Hicr, 11/70

Karısı ayaktaydı, bunun üzerine güldü. Biz ona İshak'ı, İshak'ın arkasından da Yakub'u müjdeledik. Hicr, 11/71

"Vay bana" dedi kadın. "Ben kocamış bir kadın iken ve şu kocam da bir ihtiyar iken doğuracak mıyım? Gerçekten bu, şaşırtıcı bir şey!" Hicr, 11/72

Melekler, "Allah'ın emrine mi şaşıyorsun? Allah'ın rahmeti ve bereketi size olsun ey ev halkı! Şüphesiz O, övülmeye lâyıktır, şanı yücedir." dediler. Hicr, 11/73

Onlara İbrahim'in misafirlerinden de haber ver. Hicr, 15/51

Hani misafirler İbrahim'in yanına girmiş ve "Selâm" demişlerdi. O da, "Gerçekten biz sizden korkuyoruz" demişti. Hicr, 15/52

Onlar, "Korkma, biz sana bilgin bir oğul müjdeliyoruz" dediler. Hicr, 15/53

Dedi ki: "Bana ihtiyarlık gelip çökmüşken mi müjdeliyorsunuz? Beni ne ile müjdelemektesiniz?" Hicr, 15/54

"Biz sana gerçeği müjdeledik. Sakın ümitsizlerden olma" dediler. Hicr, 15/55

İbrahim, onları da onların taptıklarını da terk edince, ona İshak ile Yakub'u bağışladık ve her birini peygamber yaptık. Meryem, 19/49

Onlara rahmetimizden pay verdik. Her dilde saygı ile anılmalarını sağladık. Meryem, 19/50

Üstelik İbrahim'e, İshak'ı ve fazladan bir bağış olarak Yakub'u lütfettik ve hepsini de salih kimseler yaptık. Enbiya, 21/72

Onları emrimiz uyarınca insanları doğru yola ileten önderler yaptık. Onlara yararlı işler yapmayı, namaz kılmayı, zekât vermeyi vahyettik. Onlar bize kulluk eden kimselerdi. Enbiya, 21/73

İbrahim'e İshak'ı ve Yakub'u armağan ettik. O'nun soyuna peygamberlik ve kitap sunduk. O'nu dünyada ödüllendirdiğimiz gibi hiç kuşkusuz ahirette de iyi kullarımız arasındadır. Ankebut, 29/27

وَاذْكُرْ عِبَادَنَا اِبْرٰهِيمَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ اُولِى الْاَيْدِى وَالْاَبْصَارِ ﴿٤٥﴾ Ey Muhammed! Güçlü ve anlayışlı olan kullarımız İbrahim, İshak ve Yakub'u da an.

اِنَّا اَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى الدَّارِ ﴿٤٦﴾ Biz onları Ahiret yurdunu düşünen, gönülden bağlı kullar yaptık.

وَاِنَّهُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْاَخْيَارِ ﴿٤٧﴾ Onlar bizim yanımızda seçkin ve hayırlı kimselerdir. Sad, 38/45-46-47

Yunus Peygamber

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Biz, Nûh'a ve ondan sonra gelen peygamberlere vahyettiğimiz gibi, sana da vahyettik. İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a, torunlarına, İsa'ya, Eyyüb'e, Yûnus'a, Hârûn'a ve Süleyman'a da vahyetmiştik. Davud'a da Zebûr vermiştik. Nisa, 4/163

İsmail'i, Elyasa'ı, Yûnus'u ve Lût'u da doğru yola erdirmiştik. Her birini âlemlere üstün kılmıştık. En'âm, 6/86

وَذَا النُّونِ اِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ اَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادٰى فِى الظُّلُمَاتِ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ سُبْحَانَكَ اِنّ۪ى كُنْتُ مِنَ الظَّالِم۪ينَ Zünnûn'u/Yunus'u da an. O öfkeli bir halde geçip gitmişti; bizim kendisini asla sıkıştırmayacağımızı zannetmişti. Nihayet karanlıklar içinde: "Senden başka hiçbir tanrı yoktur. Seni tenzih ederim. Gerçekten ben zalimlerden oldum!" diye niyaz etti. Enbiya, 21/87

Bunun üzerine duasını kabul ederek kendisini içine düştüğü sıkıntıdan kurtardık. İşte müminleri böyle kurtarırız. Enbiya, 21/88

Saffat, 37/139…148. ayetler.

وَاِنَّ يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَل۪ينَ ﴿١٣٩﴾ Şüphesiz Yûnus da peygamberlerdendi.

اِذْ اَبَقَ اِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿١٤٠﴾ Hani o kaçıp yüklü gemiye binmişti.

فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَض۪ينَ ﴿١٤١﴾ Gemide olanlar arasında kura çekilmişti de kaybedenlerden olmuştu.

فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ وَهُوَ مُل۪يمٌ ﴿١٤٢﴾ Yunus kendini kınayıp dururken onu bir balık yuttu.

فَلَوْلَا اَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّح۪ينَ ﴿١٤٣﴾ Eğer Allah'ı tesbih edenlerden olmasaydı.

لَلَبِثَ ف۪ى بَطْنِه۪ اِلٰى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٤٤﴾ İnsanların yeniden dirileceği güne kadar balığın karnında kalırdı.

فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَق۪يمٌ ﴿١٤٥﴾ Biz de onu halsiz bir durumda ağaçsız çıplak bir sahile attık.

وَاَنْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِنْ يَقْط۪ينٍ ﴿١٤٦﴾ Üstüne kabak türünden geniş yapraklı bir nebat bitirdik.

وَاَرْسَلْنَاهُ اِلٰى مِائَةِ اَلْفٍ اَوْ يَز۪يدُونَ ﴿١٤٧﴾ Onu yüz bin insan ya da daha çok kişiye peygamber olarak gönderdik.

فَاٰمَنُوا فَمَتَّعْنَاهُمْ اِلٰى ح۪ينٍ ﴿١٤٨﴾ Sonunda ona iman ettiler, Biz de onları bir süreye kadar yaşattık.

فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ اِذْ نَادٰى وَهُوَ مَكْظُومٌ ﴿٤٨﴾ Sen Rabbinin hükmünü sabırla bekle. Balık sahibi Yunus gibi olma, o pek üzgün olarak Rabbine seslenmişti. Kalem, 68/48

لَوْلَا اَنْ تَدَارَكَهُ نِعْمَةٌ مِنْ رَبِّه۪ لَنُبِذَ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ ﴿٤٩﴾ Şayet Rabbinden ona bir nimet yetişmemiş olsaydı o, mutlaka, kınanacak bir halde çırılçıplak ıssız bir sahile atılacaktı. Kalem, 68/49

فَاجْتَبٰيهُ رَبُّهُ فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِح۪ينَ ﴿٥٠﴾ Fakat Rabbi O'nun duasını kabul etti de onu salih insanlardan yaptı. Kalem, 68/50

Yusuf Peygamber:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Yusuf Suresi, 12/3…102. Ayetler

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ اَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ هٰذَا الْقُرْاٰنَ وَاِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِه۪ لَمِنَ الْغَافِل۪ينَ ﴿٣﴾ Biz bu Kur'an'ı sana vahyederek, hikâyelerin en güzelini anlatıyoruz. Oysaki sen, bundan önce bunlardan tamamen habersizdin.

اِذْ قَالَ يُوسُفُ لِاَب۪يهِ يَا اَبَتِ اِنّ۪ى رَاَيْتُ اَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَاَيْتُهُمْ ل۪ى سَاجِد۪ينَ ﴿٤﴾ Yusuf babasına şöyle demişti: "Babacığım, ben rüyada on bir yıldızla, Güneş'i ve Ay'ı gördüm; onları bana secde ediyorlar gördüm."

قَالَ يَا بُنَيَّ لَا تَقْصُصْ رُؤْيَاكَ عَلٰى اِخْوَتِكَ فَيَك۪يدُوا لَكَ كَيْدًا اِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْاِنْسَانِ عَدُوٌّ مُب۪ينٌ ﴿٥﴾ "Yavrucuğum, dedi, rüyanı kardeşlerine anlatma; sonra sana bir oyun oynarlar. Hiç kuşkusuz şeytan, insan için açık bir düşmandır."

وَكَذٰلِكَ يَجْتَب۪يكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَاْو۪يلِ الْاَحَاد۪يثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلٰى اٰلِ يَعْقُوبَ كَمَا اَتَمَّهَا عَلٰى اَبَوَيْكَ مِنْ قَبْلُ اِبْرٰه۪يمَ وَاِسْحٰقَ اِنَّ رَبَّكَ عَل۪يمٌ حَك۪يمٌ ﴿٦﴾ İşte böyle! Rabbin seni seçip yüceltecek, olayların ve sözleri yorumlamayı öğretecek ve hem senin hem Yakub soyunun üzerinde nimetini tamamlayacaktır. Tıpkı bundan önce ataların İbrahim ve İshak üzerine o nimeti tamamladığı gibi. Şu kesin ki, senin Rabbin Âlim'dir, Hakim'dir.

لَقَدْ كَانَ ف۪ى يُوسُفَ وَاِخْوَتِه۪ اٰيَاتٌ لِلسَّائِل۪ينَ ﴿٧﴾ Yemin olsun ki, Yusuf ve kardeşlerinde istek ve arayış içinde olanlar için ibretler/işaretler vardır.

اِذْ قَالُوا لَيُوسُفُ وَاَخُوهُ اَحَبُّ اِلٰى اَب۪ينَا مِنَّا وَنَحْنُ عُصْبَةٌ اِنَّ اَبَانَا لَف۪ى ضَلَالٍ مُب۪ينٍ ﴿٨﴾ O vakit onlar şöyle demişlerdi: "Yusuf ve kardeşi, babamıza bizden daha sevimli, bu bir gerçek. Ama biz de birbirini her hal ve şartta destekleyen bir ekibiz. Şu da kuşkusuz ki, bizim babamız, inkâr edilemez bir şaşkınlık içindedir."

اُقْتُلُوا يُوسُفَ اَوِ اطْرَحُوهُ اَرْضًا يَخْلُ لَكُمْ وَجْهُ اَبِيكُمْ وَتَكُونُوا مِنْ بَعْدِهِ قَوْمًا صَالِحِينَ ﴿٩﴾ Yusuf'u öldürün, ya da bir yere atın ki, babanızın sevgisi size kalsın. sonra tevbe edip sâlih bir kavim olursunuz.

قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَاَلْقُوهُ فِى غَيَابَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطْهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ اِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿١٠﴾ İçlerinden söz alan biri şöyle konuştu: "Yusuf'u öldürmeyin. Onu bir kuyunun dibine bırakın; gelip geçen kafilelerden biri onu bulup alır. Yapacaksanız böyle yapın!"

11. Dediler ki: "Ey babamız, ne oluyor da Yusuf konusunda bize güvenmiyorsun. Oysaki biz ona hep öğüt vermekteyiz."

12. "Yarın onu bizimle gönder, gezip oynasın. Kuşkun olmasın biz onu çok güzel korur, gözetiriz."

13. Dedi ki: "Onu götürmeniz beni çok çok üzer. Ve korkarım ki siz ondan habersiz bir haldeyken onu kurt yer."

14. Dediler ki: "Vallahi biz böylesine dayanışma içinde bir ekipken onu kurt yerse, o takdirde biz hüsrana uğrayan kişiler oluruz."

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَاَجْمَعُوا اَنْ يَجْعَلُوهُ فِى غَيَابَتِ الْجُبِّ وَاَوْحَيْنَا اِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِاَمْرِهِمْ هٰذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٥﴾ Onu götürüp kuyunun dibine koymaya karar verdiklerinde biz de ona şöyle vahyettik: Yemin olsun ki sen onlara, şu yaptıklarını hiç farkında olmayacakları bir sırada haber vereceksin."

16. Akşamdan sonra babalarına geldiler; ağlıyorlardı.

17. "Ey babamız, dediler, gittik, yarışıyorduk; Yusuf'u eşyamızın yanında bırakmıştık, kurt onu yemiş. Şimdi biz doğru da söylesek sen bize inanmayacaksın."

18. Yusuf'un gömleği üstüne sahte bir kan çalmışlardı, getirdiler. Babaları dedi ki: "İş, söylediğiniz gibi değil. Nefisleriniz sizi aldatıp bir işe itmiş. Artık bana düşen, güzelce sabretmek. Anlattıklarınıza karşı yalnız Allah'tan yardım istenir."

وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَاَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَاَدْلٰى دَلْوَهُ قَالَ يَا بُشْرٰى هٰذَا غُلَامٌ وَاَسَرُّوهُ بِضَاعَةً وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ Bir yolcu kafilesi gelmişti. Sucularını gönderdiler. O da kovasını sarkıttı. "Müjde! Bu bir oğlan!" diye haykırdı. Ticaret maksadıyla onu sakladılar. Allah ne yaptıklarını çok iyi biliyordu.

وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا فِيهِ مِنَ الزَّاهِدِينَ ﴿٢٠﴾ Onu basit bir karşılıkla, birkaç paraya sattılar. Onlar, ona değer vermeyen kişilerdi.

وَقَالَ الَّذِى اشْتَرٰيهُ مِنْ مِصْرَ لِامْرَاَتِهِ اَكْرِمِى مَثْوٰيهُ عَسٰى اَنْ يَنْفَعَنَا اَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَكَذٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِى الْاَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَاْوِيلِ الْاَحَادِيثِ وَاللّٰهُ 3 غَالِبٌ
عَلٰى اَمْرِهِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾ Onu satın alan Mısırlı, karısına şöyle dedi: "Ona iyi bak, kendisine güzel bir yer hazırla. Bize yararı dokunabilir. Belki de evlat ediniriz onu." İşte bu şekilde biz Yusuf'a yeryüzünde imkân verip o toprağa yerleştirdik ki, ona olayların/haberlerin yorumunu öğretelim. Allah, kendi emrine yine kendisi hükmeder. Ama insanların çokları bilmiyorlar.

وَلَمَّا بَلَغَ اَشُدَّهُ اٰتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذٰلِكَ نَجْزِى الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٢﴾ Yusuf gerekli olgunluğa ulaşınca ona hükmetme yeteneği ve ilim verdik. Güzel düşünüp güzel davrananları biz işte böyle ödüllendiririz.

وَرَاوَدَتْهُ الَّتِى هُوَ فِى بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِهِ وَغَلَّقَتِ الْاَبْوَابَ وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللّٰهِ اِنَّهُ رَبِّى اَحْسَنَ مَثْوَاىَ اِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾ Yusuf'un, evinde kaldığı kadın, onun nefsinden gönlünü tatmin etmek istedi. Kapıları kilitledi, "Hadi gel!" dedi. Yusuf: "Allah'a sığınırım, Rabbim beni güzel bir barınağa kavuşturmuştur. Zalimler iflah etmez." dedi.

وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِ وَهَمَّ بِهَا لَوْلَا اَنْ رَاٰ بُرْهَانَ رَبِّهِ كَذٰلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ اِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ ﴿٢٤﴾ Yemin olsun, kadın onu arzulamıştı. Eğer Rabbinin gerçeğe dikkat çeken delilini görmeseydi, o da onu arzulamıştı. Biz böylece ondan, kötülüğü ve fuhşu uzak tutuyorduk. Çünkü o, bizim samimi/seçkin kullarımızdandı.

وَاسْتَبَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصَهُ مِنْ دُبُرٍ وَاَلْفَيَا سَيِّدَهَا لَدَا الْبَابِ قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ اَرَادَ بِاَهْلِكَ سُوءًا اِلَّا اَنْ يُسْجَنَ اَوْ عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿٢٥﴾ İkisi birden kapıya koştular. Kadın onun gömleğini arkadan yırttı. Kapının yanında kadının beyi ile yüzyüze geldiler. Kadın seslendi: "Senin ailene kötülük düşünenin cezası nedir; hapsedilmek mi, acıklı bir işkence mi?"

قَالَ هِىَ رَاوَدَتْنِى عَنْ نَفْسِى وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ اَهْلِهَا اِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٢٦﴾ Yusuf dedi ki: "O, gönlünü eğlendirmek için beni kullanmak istedi." Kadının ailesinden bir tanık da şu yolda tanıklık etti: "Eğer erkeğin gömleği önden yırtılmışsa kadın doğru söylüyor, bu durumda erkek yalancılardandır.

وَاِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٧﴾ Eğer erkeğin gömleği arkadan yırtılmışsa kadın yalan söylemiştir. Bu durumda erkek, doğru sözlülerdendir."

فَلَمَّا رَاٰ قَمِيصَهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ قَالَ اِنَّهُ مِنْ كَيْدِكُنَّ اِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾ Gömleğin arkadan yırtılmış olduğunu görünce şöyle konuştu: "Bu sizin tuzaklarınızdandır. Sizin tuzaklarınız gerçekten çok yamandır."

يُوسُفُ اَعْرِضْ عَنْ هٰذَا وَاسْتَغْفِرِى لِذَنْبِكِ اِنَّكِ كُنْتِ مِنَ الْخَاطِئِينَ ﴿٢٩﴾ "Yusuf, sakın bundan bahsetme! Kadın, sen de günahının affını dile! Sen, gerçekten günahkârlardan oldun."

وَقَالَ نِسْوَةٌ فِى الْمَدٖينَةِ امْرَاَتُ الْعَزٖيزِ تُرَاوِدُ فَتٰيهَا عَنْ نَفْسِهٖ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا اِنَّا لَنَرٰيهَا فٖى ضَلَالٍ مُبٖينٍ ﴿٣٠﴾ Şehirde bazı kadınlar şöyle konuştular: "Aziz'in karısı, genç uşağının nefsinden gönlünü eğlendirmek istemiş. Aşktan yüreğinin zarı delinmiş. Öyle anlıyoruz ki, kadın tam bir çılgınlığa düşmüş."

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ اَرْسَلَتْ اِلَيْهِنَّ وَاَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَاً وَاٰتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِنْهُنَّ سِكّٖينًا وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا رَاَيْنَهُ اَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ اَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلّٰهِ مَا هٰذَا بَشَرًا اِنْ هٰذَا اِلَّا مَلَكٌ كَرٖيمٌ ﴿٣١﴾ Kadın onların oyunlarını işitince, onlara haber gönderdi. Kendilerine, yaslanarak yiyebilecekleri bir sofra hazırladı ve her birine bir bıçak verdi. Yusuf'a: "Karşılarına çık!" dedi. Nihayet Yusuf'u görünce onu öylesine yücelttiler ki, kendilerinin ellerini kestiler. Şöyle dediler: "Aman Allah'ım! Bu bir insan değil; asil bir melek bu!"

قَالَتْ فَذٰلِكُنَّ الَّذٖى لُمْتُنَّنٖى فٖيهِ وَلَقَدْ رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهٖ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِنْ لَمْ يَفْعَلْ مَا اٰمُرُهُ لَيُسْجَنَنَّ وَلَيَكُونًا مِنَ الصَّاغِرٖينَ ﴿٣٢﴾ Kadın dedi ki: "İşte budur o, hakkında beni kınadığınız. Vallahi, ben onunla gönlümü eğlendirmek istedim de o masum bir tavırla bundan çekindi. Ama eğer kendisine emrettiğimi yapmazsa yemin ediyorum hapse tıkılacak ve horlananlardan olacaktır."

قَالَ رَبِّ السِّجْنُ اَحَبُّ اِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنٖى اِلَيْهِ وَاِلَّا تَصْرِفْ عَنّٖى كَيْدَهُنَّ اَصْبُ اِلَيْهِنَّ وَاَكُنْ مِنَ الْجَاهِلٖينَ ﴿٣٣﴾ Yusuf dedi: "Rabbim! Zindan benim için bunların beni çağırdığı şeyden daha sevimlidir. Eğer onların oyununu benden uzak tutmazsan onlara meyleder de cahillerden olurum."

34. Rabbi onun duasını kabul etti de kadınların tuzaklarını ondan uzaklaştırdı. Her şeyi duyar O, her şeyi bilir.

35. Bunca delili gördükten sonra bile Yusuf'u bir süreye kadar zindana atmaya karar verdiler.

36. Onunla birlikte zindana iki genç daha girmişti. Biri dedi ki: "Rüyada, şarap sıkıyordum." Öteki de şöyle dedi: "Ben de, başımın üstünde ekmek taşıyorum, kuşlar ondan yiyor. Bunun yorumunu bize bildir. Biz senin, güzel düşünüp güzel davrananlardan olduğun kanısındayız."

37. Yusuf dedi ki: "yiyeceğiniz herhangi bir yemek size gelmeden önce onun yorumunu ikinize mutlaka bildiririm." Bu, Rabbimin bana öğrettiği şeylerdendir. Ben, Allah'a inanmayan ve ahireti de tamamen inkâr eden bir toplumun milletini terk ettim."

38. "Ve atalarım İbrahim'in, İshak'ın Yakub'un milletine uydum. Bizim herhangi bir şeyi Allah'a ortak tutmamız söz konusu olamaz. İşte bu, Allah'ın bize ve diğer insanlara bir lütfudur. Ama insanların çokları şükretmiyorlar."

39. "Ey benim zindan arkadaşlarım! Parçalara bölünüp fırkalaşmış rabler mi daha hayırlıdır, Vâhid ve Kahhâr/Tek ve Kahredici olan Allah mı?"

40. "O'nun yanında nelere kulluk ediyorsunuz? Sadece bir takım isimlere ki, bu isimleri siz ve atalarınız koymuştur. Allah, Onlar hakkında hiçbir kanıt indirmemiştir. Hüküm yalnız Allah'ındır. O, yalnızca kendisine kulluk etmenizi emretti. İşte en doğru din budur. Ama insanların çokları bilmiyorlar."

41. "Ey benim zindan arkadaşlarım! Rüyanıza gelince: biriniz efendisine şarap sunacak, diğeri ise asılacak ve kuşlar başından yiyecektir. Yorumunu sorduğunuz iş böylece kesinleşmiştir

42. Yusuf o iki kişiden, kurtulacağını düşündüğüne şöyle dedi: "Efendinin yanında beni an." Ama şeytan o adama, efendi edindiği kişiye hatırlatmayı unutturdu. Böylece Yusuf yıllarca zindanda kaldı.

وَقَالَ الْمَلِكُ اِنّٖى اَرٰى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَاْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعَ سُنْبُلَاتٍ خُضْرٍ وَاُخَرَ يَابِسَاتٍ يَا اَيُّهَا الْمَلَاُ اَفْتُونٖى فٖى رُءْيَاىَ اِنْ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُونَ ﴿٤٣﴾
Kral dedi ki: "Düşümde yedi semiz inek görüyorum. Bunları yedi cılız inek yiyor. Ayrıca yedi yeşil başak, yedi de kuru başak görüyorum. Ey bendelerim! Eğer rüya tabir ediyorsanız, bu rüyam hakkında bana bir fetva verin."

قَالُوا اَضْغَاثُ اَحْلَامٍ وَمَا نَحْنُ بِتَاْوٖيلِ الْاَحْلَامِ بِعَالِمٖينَ ﴿٤٤﴾ Dediler ki: "Bunlar, demet demet hayallerden ibarettir. Biz, hayal ve kuruntuların yorumunu bilenler değiliz."

وَقَالَ الَّذٖى نَجَا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ اُمَّةٍ اَنَا اُنَبِّئُكُمْ بِتَاْوٖيلِهٖ فَاَرْسِلُونِ ﴿٤٥﴾ O ikiden kurtulmuş olanı nice zamandan sonra hatırladı da dedi ki: «Ben size o rüyanın tabirini haber veririm, hemen beni gönderin.»

يُوسُفُ اَيُّهَا الصِّدّٖيقُ اَفْتِنَا فٖى سَبْعِ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَاْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعِ سُنْبُلَاتٍ خُضْرٍ وَاُخَرَ يَابِسَاتٍ لَعَلّٖى اَرْجِعُ اِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٤٦﴾ "Yusuf, ey özü-sözü doğru insan! Şu rüyayı yorumla bize. Yedi semiz inek var, yedi cılız inek bunları yiyor; yedi yeşil başak, bir yedi tane de kuru başak. Umarım buradan insanların yanına giderim, onlar da öğrenirler."

قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنٖينَ دَاَبًا فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فٖى سُنْبُلِهٖ اِلَّا قَلٖيلًا مِمَّا تَاْكُلُونَ ﴿٤٧﴾ Yusuf dedi: "Alışılageldiği şekliyle yedi yıl ekin ekeceksiniz. Biçtiklerinizden yiyecek kadar az bir miktar alır, gerisini başağında bırakırsınız."

ثُمَّ يَاْتٖى مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَاْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ اِلَّا قَلٖيلًا مِمَّا تُحْصِنُونَ ﴿٤٨﴾ "Bunun ardından yedi kurak yıl gelecek. Bu yıllar, saklayabile- ceğiniz bir miktar ekin hariç, önceden biriktirdiklerinizi yiyip tüketecek."

ثُمَّ يَاْتٖى مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ عَامٌ فٖيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفٖيهِ يَعْصِرُونَ ﴿٤٩﴾ "Bunun arkasından bir yıl gelecek ki, halk onda bol yağmura kavuşup rahat edecek; meyve suyu sıkıp süt sağacaklar."

وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِى بِهِ فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ اِلٰى رَبِّكَ فَسْـَٔلْهُ مَا بَالُ النِّسْوَةِ الّٰتِى قَطَّعْنَ اَيْدِيَهُنَّ اِنَّ رَبِّى بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ ﴿٥٠﴾ Kral: "Bu yorumu yapanı bana getirin!" dedi. Elçi kendisine gelince, Yusuf dedi ki: " Rab edindiğin kişiye dön de sor bakalım, o ellerini kesen kadınların derdi neydi? Rabbim, o kadınların hilelerini çok iyi bilmektedir."

قَالَ مَا خَطْبُكُنَّ اِذْ رَاوَدْتُنَّ يُوسُفَ عَنْ نَفْسِهِ قُلْنَ حَاشَ لِلّٰهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوءٍ قَالَتِ امْرَاَتُ الْعَزِيزِ الْـٰٔنَ حَصْحَصَ الْحَقُّ اَنَا رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ وَاِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٥١﴾ Kral dedi: "Yusuf'un nefsinden murat almak istediğinizde, derdiniz ne idi?" Dediler ki: "Allah şahit, biz onun hiçbir kötülüğünü bilmiyoruz." Aziz'in karısı dedi ki: "İşte şimdi gerçek ortaya çıktı. Ben onunla gönül eğlendirmek istemiştim. O, özü-sözü doğru insanlardandı."

ذٰلِكَ لِيَعْلَمَ اَنِّى لَمْ اَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَاَنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِى كَيْدَ الْخَائِنِينَ ﴿٥٢﴾ "Gerçeği söylüyorum ki, Yusuf, gıyabında ona hainlik etmediğimi, Allah'ın, hainlerin tuzağını başarıya ulaştırmayacağını bilsin."

وَمَا اُبَرِّئُ نَفْسِى اِنَّ النَّفْسَ لَاَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ اِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّى اِنَّ رَبِّى غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥٣﴾ "Ben nefsimi temize çıkarmam. Çünkü nefis, Rabbimin merhamet ettiği durumlar hariç, olanca gücüyle kötülüğü emreder. Ama Rabbim çok affedici, çok esirgeyicidir.

وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِى بِهِ اَسْتَخْلِصْهُ لِنَفْسِى فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ اِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ اَمِينٌ ﴿٥٤﴾ Kral dedi ki: "Onu bana getirin, kendime özel dost edineyim." Yusuf'la konuşunca da şöyle dedi: "Artık bugün yanımızda mevkii olan, güvenilir bir dostsun."

قَالَ اجْعَلْنِى عَلٰى خَزَائِنِ الْاَرْضِ اِنِّى حَفِيظٌ عَلِيمٌ ﴿٥٥﴾ Yusuf dedi ki: "Beni ülke hazinelerine bakan yap. Ben iyi bir koruyucuyum; bilgiliyim."

وَكَذٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِى الْاَرْضِ يَتَبَوَّاُ مِنْهَا حَيْثُ يَشَاءُ نُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَشَاءُ وَلَا نُضِيعُ اَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٦﴾ Böylece Biz Yusuf'a yeryüzünde imkân ve mevki verdik. Ülkede, istediği yerde konaklayabiliyordu. Biz dilediğimiz kimseye rahmetimizi ulaştırırız; güzel düşünüp güzel davrananların ödülünü yitirmeyiz.

57. İman edip takvaya sarılanlar için ahiretteki ödül elbette daha değerlidir.

58. Nihayet Yusuf'un kardeşleri çıkageldiler; Yusuf'un yanına girdiler, o onları tanıdı. Ama onlar onu tanıyamıyorlardı.

59. Yûsuf, onların yüklerini hazırlatınca dedi ki: “Sizin baba bir kardeşinizi de bana getirin. Görmüyor musunuz, ölçeği tam dolduruyorum ve ben misafir ağırlayanların en iyisiyim.”

60. Eğer onu bana getirmezseniz, artık benim yanımda size zahire yok ve bana da yaklaşmayım

61. Dediler: "Onu babasından isteyip getirmeye çalışacağız, herhalde bunu yapacağız da."

62. Yusuf muhafızlarına dedi ki: "Onların sermayelerini yüklerinin içine koyun. Bakarsın ailelerine döndüklerinde onu fark eder de tekrar gelirler."

63. Babalarına döndüklerinde dediler ki: "Ey babamız! Erzak bize yasaklandı. Şimdi kardeşimizi bizimle gönder ki, erzak alabilelim. Biz onu gerçekten iyi koruyacağız."

64. Dedi: " Daha önce kardeşi için güvendiğim gibi yine güveneyim size, değil mi? koruyucu olarak Allah'tır en hayırlı olan. Merhamet edenlerin en merhametlisi de O'dur."

65. Yüklerini açtıklarında sermayelerini buldular; onlara geri verilmişti. "Ey babamız, dediler, daha ne istiyoruz! İşte sermayemiz, bize geri verilmiş. Ailemize yeniden yiyecek alırız. Kardeşimizi koruruz. Bir deve yükü zahire de ilave ederiz. Zaten şu aldığımız az bir miktardır."

66. Yakub dedi: "Hepinizin çepeçevre kuşatılması müstesna, onu bana mutlaka getireceğinize dair Allah'tan bir garanti vermedikçe, onu sizinle asla göndermem." Kardeşler ona garanti verince şöyle dedi: "Şu söylediğinize Allah Vekîl'dir."

67. Yakub şunu da söyledi: "Oğullarım, bir tek kapıdan girmeyin, ayrı ayrı kapılardan girin. Gerçi ben, Allah'ın takdir ettiği bir şeyi sizden savamam, hüküm yalnız Allah'ındır. Yalnız O'na dayandım ben, yalnız O'na güvenip dayansın tevekkül sahipleri."

68. Babalarının emrettiği yerlerden kente girdiklerinde, bu onlardan Allah'ın herhangi bir takdirini uzak tutmamıştı; sadece Yakub'un içindeki bir isteği gerçekleştirmişti. Yakub, bizim ona öğretmemizden dolayı bilgi sahibi idi. Ama halkın çoğu bunu bilmezdi.

وَلَمَّا دَخَلُوا عَلٰى يُوسُفَ اٰوٰى اِلَيْهِ اَخَاهُ قَالَ اِنِّى اَنَا اَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾ Yusuf'un yanına girdikleri zaman, o, kardeşini bağrına bastı; "Ben" dedi. "Senin gerçekten kardeşinim. Artık onların yaptıklarına üzülme."

Kardeşler Yusuf'un yanına girdikle- rinde, Yusuf öz kardeşini yanına çekip dedi: "haberin olsun ben senin kardeşinim. Onların yapıp ettiklerine üzülme."

70. Yusuf, kardeşlerinin yüklerini hazırlatırken su kabını öz kardeşinin yükü içinde koydu. Sonra bir ünleyici şöyle haykırdı: "Ey kafile, siz herhalde hırsızlık ettiniz!"

71. Onlara dönüp şöyle dediler: "Ne kaybettiniz?"

72. Dediler: "Kralın su tasını kaybettik. Onu getirene bir deve yükü ödül var. Kefili benim."

73. Kardeşler dediler: "Vallahi, siz de iyi biliyorsunuz ki, biz bu toprağa bozgunculuk yapmak için gelmedik, hırsız da değiliz biz."

74. Sordular: "Eğer yalan söylüyorsanız, hırsızlığı yapanın cezası nedir?"

75. Kardeşler dedi: "Cezası şu: Çalınan mal kimin yükünde çıkarsa yükün sahibi çalınan mala karşılık olacaktır. Biz zalimleri böyle cezalandırıyoruz."

76. Bunun üzerine Yusuf öz kardeşinin heybesinden önce, öteki kardeşlerin heybelerini aramaya başladı. Nihayet su kabını, öz kardeşinin heybesinden çıkardı. Yusuf'a böyle bir tuzak öğretmiştik. Yoksa Yusuf, Allah'ın dilemesi dışında, kralın dinine göre öz kardeşini alamazdı. Dilediklerimizi derece derece yükseltiriz biz. Her bilgi sahibinin üstünde bir başka bilen vardır.

77. Kardeşler dediler ki: "Bu çaldıysa, bundan önce de onun kardeşi çalmıştı." Yusuf bunu içinde sakladı, onlara açıklamadı. Şöyle düşündü; "Kötü bir konumdasınız. O sizin dilinize doladığınız şeyi Allah daha iyi biliyor."

78. Kardeşler dediler ki: "Ey vezir! Bunun ihtiyar bir babası var. Onun yerine bizden birini alıkoy. Senin iyilikseverlerden olduğuna inanıyoruz."

79. "Ne, dedi Yusuf, Allah korusun. Eşyamızı yükünde bulduğumuz adamdan başkasını tutamayız. Öyle bir şey yaparsak zalimlerden oluruz."

80. Yusuf'tan ümidi kesince bir kenara çekilip tartışmaya başladılar. Büyükleri dedi ki: "Babanızın sizden Allah adına garanti aldığını, daha önce Yusuf'a yaptığınız haksızlığı bilmez misiniz? Babam bana izin verinceye yahut da Allah hakkımda hükmedinceye kadar bu ülkeden ayrılmayacağım. Yargıçların en hayırlısıdır O."

81. Babanıza dönüp şöyle deyin: "Ey babamız, oğlun hırsızlık etti. Biz sadece bildiğimize tanıklık ettik. Biz gaybı bilenler değiliz."

82. "İçinde bulunduğumuz kente, beraberinde döndüğümüz kervana sor. Biz gerçeğin ta kendisini söylüyoruz."

83. Yakub dedi ki: "Hayır, öyle değil, nefisleriniz sizi yine bir işe itmiş. Bana düşen yine güzel bir sabra sarılmak. Bakarsın Allah onların hepsini bana getirir. Çünkü Âlim ve Hakîm olan O'dur."

84. Ve yüzünü onlardan öteye döndürdü de şöyle inledi: "Ey Yusuf'a duyduğum gam, neredesin!" Ve kederden gözlerine ak düştü. Durmadan acısını içine atıyordu.

85. Dediler ki: "Hâlâ Yusuf'u anıp duruyorsun. Sonunda ya kederinden eriyeceksin yahut da helâk olup gideceksin."

86. Dedi ki: "Ben, içimi doldurup taşan özlemimi, kederimi Allah'a arz ederim. Ve Allah'ın yardımıyla sizin bilmediğiniz şeyleri bilirim."

87. "Ey oğullarım! Gidin, artık Yusuf'u ve kardeşini bulmak için dikkat kesilin. Allah'ın rahmetin- den de ümit kesmeyin; çünkü Allah'ın rahmetinde de, küfre sapanlar topluluğundan başkası ümit kesmez."

88. Tekrar Yusuf'un yanına girdiklerinde şöyle dediler: "Ey Vezir! Bize de ailemize de zorluk dokundu. Önemsiz bir sermaye ile geldik. Sen bize tam ölçü zahire ver, bize sadaka vermiş ol. Allah, karşılıksız verenleri ödüllendirir."

89. Dedi: "O cahil zamanınızda Yusuf'a ve kardeşine ne yaptığınızı biliyorsunuz, değil mi?"

90. Dediler ki: "Sen, yoksa sen Yusuf musun?" "Evet, dedi, ben Yusuf'um. İşte şu da kardeşim. Allah bize lütufta bulundu. Kim Allah'tan korkar, sabrederse Allah güzel düşünüp güzel davrananların ödülünü yitirmez."

91. Dediler: "Vallahi, Allah seni bizden üstün kıldı. Doğrusu biz de büyük suç işlemiştik."

92. Yusuf: “Bugün size kınama yok. Allah sizi bağışlasın. O, merhametlilerin en merhametlisidir.

اِذْهَبُوا بِقَمِيصِى هٰذَا فَاَلْقُوهُ عَلٰى وَجْهِ اَبِى يَاْتِ بَصِيرًا وَاْتُونِى بِاَهْلِكُمْ اَجْمَعِينَ ﴿٩٣﴾ "Şu gömleğimi götürün, babamın yüzü üstüne koyun ki, gözü görür hale gelsin. Ve sonra da bütün ailenizle toplanıp bana gelin."

وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعِيرُ قَالَ اَبُوهُمْ اِنِّى لَاَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ لَوْلَا اَنْ تُفَنِّدُونِ ﴿٩٤﴾ Kervan oradan ayrılanca, babaları şöyle seslendi: "Yemin olsun, ben Yusuf'un kokusunu duyuyorum! Umarım bana bunaklık isnat etmezsiniz."

قَالُوا تَاللّٰهِ اِنَّكَ لَفِى ضَلَالِكَ الْقَدِيمِ ﴿٩٥﴾ Dediler: "Vallahi, sen hâlâ o eski sapıklığında diretiyorsun!"

فَلَمَّا اَنْ جَاءَ الْبَشِيرُ اَلْقٰيهُ عَلٰى وَجْهِهِ فَارْتَدَّ بَصِيرًا قَالَ اَلَمْ اَقُلْ لَكُمْ اِنِّى اَعْلَمُ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ Müjdeci gelip gömleği yüzünün üstüne bırakınca, gözü derhal görür hale geldi. Yakub: "Ben size demedim mi? Allah'ın izniyle sizin bilmedikle-rinizi bilirim." diye konuştu.

قَالُوا يَا اَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا اِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ ﴿٩٧﴾ Oğulları dediler: "Ey babamız! Günahlarımızın affını dile. Gerçekten biz hata işledik."

قَالَ سَوْفَ اَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّى اِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٩٨﴾ Dedi: "Rabbimden sizin için af dileyeceğim. Çok affedicidir O, çok merhametlidir!"

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلٰى يُوسُفَ اٰوٰى اِلَيْهِ اَبَوَيْهِ وَقَالَ ادْخُلُوا مِصْرَ اِنْ شَاءَ اللّٰهُ اٰمِنِينَ ﴿٩٩﴾ Nihayet, Yusuf'un huzuruna vardıklarında Yusuf, ana-babasına sarılıp kucakladı. Ve şöyle dedi: "Girin Mısır'a, Allah dilerse emniyet ve güven içinde olacaksınız."

وَرَفَعَ اَبَوَيْهِ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ سُجَّدًا وَقَالَ يَا اَبَتِ هٰذَا تَأْوِيلُ رُؤْيَايَ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَعَلَهَا رَبِّى حَقًّا وَقَدْ اَحْسَنَ بِى اِذْ اَخْرَجَنِى مِنَ السِّجْنِ وَجَاءَ بِكُمْ مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ اَنْ نَزَغَ الشَّيْطَانُ بَيْنِى وَبَيْنَ اِخْوَتِى اِنَّ رَبِّى لَطِيفٌ لِمَا يَشَاءُ اِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿١٠٠﴾ Ana-babasını tahtın üstüne çıkardı. Hepsi, Yusuf'un önünde secde eder gibi eğildiler. Yusuf dedi: "Babacığım, işte bu, benim önceden gördüğüm rüyanın yorumudur. Rabbim onu gerçekleştirdi. O, bana çok güzel lütuflarda bulundu, şeytan, benimle kardeşlerim arasını bozduktan sora, O beni zindandan çıkardı. Sizi de çölden getirdi. Rabbim, dilediği şeyde çok ince lütuflar sergiliyor. Alim olan O'dur, Hakîm olan O'dur."

رَبِّ قَدْ اٰتَيْتَنِى مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِى مِنْ تَأْوِيلِ الْاَحَادِيثِ فَاطِرَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اَنْتَ وَلِيِّ فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ تَوَفَّنِى مُسْلِمًا وَاَلْحِقْنِى بِالصَّالِحِينَ ﴿١٠١﴾ "Rabbim, sen bana mülk ve saltanattan bir nasip verdin. Olayların ve düşlerin yorumundan bana bir ilim öğrettin/olayların ve düşlerin yorumu konusunda beni eğittin. Ey gökleri ve yeri yaratan! Benim dünyada da ahirette de Velim sensin! Beni Müslüman olarak öldür ve beni dürüst ve erdemli kullar arasına kat!"

ذٰلِكَ مِنْ اَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ اِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ اَجْمَعُوا اَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمْكُرُونَ ﴿١٠٢﴾ İşte bunlar, sana vahyettiğimiz gayb haberlerindendir. Onlar birlikte karar verip tuzak kurarlarken sen yanlarında değildin.

Zekeriya Peygamber:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Zekeriya'yı, Yahya'yı, İsa'yı ve İlyas'ı da doğru yola ilettik. Hepsi de iyilerdendi. En'âm, 6/85

Al-i İmran, 3/37…41. ayetler.

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَاَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا قَالَ يَا مَرْيَمُ اَنّٰى لَكِ هٰذَا قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٧﴾ Bunun üzerine Rabbi onu/Meryemi güzel bir şekilde kabul buyurdu ve onu güzel bir şekilde yetiştirdi. Zekeriya'yı da onun bakımıyla görevlendirdi. Zekeriya, onun bulunduğu bölmeye her girişinde yanında bir yiyecek bulurdu. "Meryem! Bu sana nereden geldi?" derdi. O da "Bu, Allah katından" diye cevap verirdi. Zira Allah, dilediğine hesapsız rızık verir.

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ قَالَ رَبِّ هَبْ لِى مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً اِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٣٨﴾ Orada Rabbine dua etti; 'Ey Rabbim, bana kendi tarafından temiz bir soy bağışla, hiç kuşkusuz sen duaları işitensin' dedi.

فَنَادَتْهُ الْمَلٰئِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّى فِى الْمِحْرَابِ اَنَّ اللّٰهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيٰى مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ مِنَ اللّٰهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٣٩﴾ Zekeriya durmuş namaz kılarken melekler ona şöyle nida ettiler: Allah sana, kendisi tarafından gelen bir Kelime'yi tasdik edici, efendi, iffetli ve sâlihlerden bir peygamber olarak Yahya'yı müjdeler.

قَالَ رَبِّ اَنّٰى يَكُونُ لِى غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِىَ الْكِبَرُ وَامْرَاَتِى عَاقِرٌ قَالَ كَذٰلِكَ اللّٰهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿٤٠﴾ Zekeriya, "Ey Rabbim! Bana ihtiyarlık gelip çatmış iken ve karım da kısır iken benim nasıl çocuğum olabilir?" dedi. Allah, "Öyledir, ama Allah dilediğini yapar" dedi.

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِى اٰيَةً قَالَ اٰيَتُكَ اَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلٰثَةَ اَيَّامٍ اِلَّا رَمْزًا وَاذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْاِبْكَارِ ﴿٤١﴾ Zekeriya 'Rabbim, bana bunun belirtisini göster' dedi. Allah ona şöyle buyurdu; 'Senin belirtin üç gün boyunca, işaretleşme dışında insanlarla konuşmamandır. Rabbinin adını çokça an ve sabah akşam O'nu noksanlıktan tenzih et :

Meryem, 19/2…11. ayetler.

ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا ﴿٢﴾ Bu ayetlerde Rabbinin, kulu Zekeriya'yı rahmetle anmasıdır.

اِذْ نَادٰى رَبَّهُ نِدَاءً خَفِيًّا ﴿٣﴾ Hani o, Rabbine gizli bir sesle yalvarmıştı.

قَالَ رَبِّ اِنِّى وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّى وَاشْتَعَلَ الرَّاْسُ شَيْبًا وَلَمْ اَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا ﴿٤﴾ Ve demişti ki; Ey Rabbim, kemiklerim yıprandı, yaşlılık alevi başımı sardı. Şimdiye kadar sana dua edip de mutsuz olduğum hiç olmadı.

وَاِنِّى خِفْتُ الْمَوَالِىَ مِنْ وَرَائِى وَكَانَتِ امْرَاَتِى عَاقِرًا فَهَبْ لِى مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا ﴿٥﴾ Doğrusu ben, benden sonra yerime geçecek yakınlarımdan yana endişeliyim. Eşim de kısırdır. Bana kendi katından bir oğul bağışla.

يَرِثُنِى وَيَرِثُ مِنْ اٰلِ يَعْقُوبَ وَاجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا ﴿٦﴾ Bana ve Yakup oğullarına mirasçı olsun. Rabbim onu razı olacağın bir kimse kıl.

يَا زَكَرِيَّا اِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ اسْمُهُ يَحْيٰى لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا ﴿٧﴾ Allah dedi ki; "Ya Zekeriya, sana Yahya adında bir oğul müjdeliyoruz. Bu adı daha önce hiç kimseye vermemiştik."

قَالَ رَبِّ اَنّٰى يَكُونُ لِى غُلَامٌ وَكَانَتِ امْرَاَتِى عَاقِرًا وَقَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا ﴿٨﴾ Zekeriya: Rabbim! dedi, karım kısır olduğu, ben de ihtiyarlığın son sınırına vardığım halde, benim nasıl oğlum olabilir?

قَالَ كَذٰلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَىَّ هَيِّنٌ وَقَدْ خَلَقْتُكَ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْئًا ﴿٩﴾ Allah dedi ki; Rabbin için bu iş kolaydır, bundan önce seni de, sen hiçbir şey değilken yaratmamış mıydım?

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِى اٰيَةً قَالَ اٰيَتُكَ اَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلٰثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ﴿١٠﴾ Rabbim, bana bir işaret ver! dedi. "Senin işaretin, ardı ardınca üç gün üç gece insanlarla konuşmamandır." buyurdu.

فَخَرَجَ عَلٰى قَوْمِهٖ مِنَ الْمِحْرَابِ فَاَوْحٰى اِلَيْهِمْ اَنْ سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿١١﴾ Bunun üzerine Zekeriya, mabetten kavminin karşısına çıkarak onlara: “Sabah akşam tesbihte bulunun” diye işaret verdi.

Zekeriya'yı da hatırla. Hani O Rabbi’ne “Ya Rabbi, beni tek, evlatsız bırakma, gerçi en hayırlı mirasçı sensin, her şey sonunda sana kalacaktır” diye seslendi. Enbiya, 21/89

Biz de duasını kabul ettik de kendisine Yahya'yı verdik ve onun için eşini çocuk doğurmaya elverişli hale getirdik… Enbiya, 21/90

Zülkifl Peygamber:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

İsmail’i, İdris’i ve Zülkifl’i de hatırla. Bunların hepsi sabredenlerdendi. Bunları da rahmetimizin içine aldık. Çünkü onlar gerçekten iyi kimselerdendirler. Enbiya, 21/85-86

İsmail, el-Yesa’ ve Zülkifl’i de an. Onların her biri iyi kimselerdi. Sad, 38/48

KUR’AN’DA BAHSİ GEÇEN DİĞER KİŞİLER

Ashab-I Kehf/Ashab-I Rakîm:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Kehf: *Geniş mağaraya denir.*

Rakîm: *Uykuya dalanların bulunduğu köyün adı. Bir rivayette de uykuda kalanların adlarının yazılı bulunduğu kitabın ismidir.*

Kehf Suresi, 18/9…26 ayetleri.

اَمْ حَسِبْتَ اَنَّ اَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ اٰيَاتِنَا عَجَبًا ﴿٩﴾ Resulüm! Yoksa sen, bizim âyetlerimizden Ashâb-ı Kehf ve Ashâb-ı Rakîm'in durumlarını şaşırtıcı mı buldun?

اِذْ اَوَى الْفِتْيَةُ اِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا اٰتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ اَمْرِنَا رَشَدًا ﴿١٠﴾ Hani o zaman o yiğit gençler, mağaraya sığınmışlardı da Rabbimiz demişlerdi, katından bir rahmet bağışla ve şu işimizde bize çıkış yolu göster.

فَضَرَبْنَا عَلٰى اٰذَانِهِمْ فِى الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا ﴿١١﴾ Bunun üzerine mağarada onları uykuya daldırdık. Nice yıllar öylece kaldılar.

ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ اَىُّ الْحِزْبَيْنِ اَحْصٰى لِمَا لَبِثُوا اَمَدًا ﴿١٢﴾ Sonra iki gruptan hangisinin kaldıkları müddeti daha iyi hesap ettiğini belirtmek için onları uyandırdık.

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَاَهُمْ بِالْحَقِّ اِنَّهُمْ فِتْيَةٌ اٰمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى ﴿١٣﴾ Biz sana onların hikâyelerini doğru olarak anlatıyoruz. Onlar Râbb'lerine inanmış, bir grup gençti; onların hidayet bilincini arttırmıştık.

وَرَبَطْنَا عَلٰى قُلُوبِهِمْ اِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ لَنْ نَدْعُوَا مِنْ دُونِهٖ اِلٰهًا لَقَدْ قُلْنَا اِذًا شَطَطًا ﴿١٤﴾ Kalplerini pekiştirip sağlamlaştırdık. Hani, kâfirlerin karşısına dikilip şöyle demişlerdi; “Bizim Rabbimiz, göklerin ve yerin Rabbi’dir; O'ndan başkasına yalvarmayız, yoksa saçmalamış oluruz.”

هٰؤُلَاءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهٖ اٰلِهَةً لَوْلَا يَاْتُونَ عَلَيْهِمْ بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا ﴿١٥﴾ Şu bizim halkımız, Allah'ı bir yana bırakarak çeşitli ilahlar edindiler, onların gerçekten ilah olduklarına ilişkin kesin delil göstermeleri gerekmez mi? Allah'a karşı yalan uydurandan daha zalim kim olabilir?

وَاِذِ اعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ اِلَّا اللّٰهَ فَاْوُا اِلَى الْكَهْفِ يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهٖ وَيُهَيِّئْ لَكُمْ مِنْ اَمْرِكُمْ مِرْفَقًا ﴿١٦﴾ İçlerinden biri dedi ki; "Madem ki siz onlardan ve onların Allah'ın dışında tapmakta oldukları varlıklardan uzaklaştınız, o halde mağaraya sığının ki, Rabbiniz size rahmetini yaysın ve işinizde sizin için fayda ve kolaylık sağlasın."

وَتَرَى الشَّمْسَ اِذَا طَلَعَتْ تَزَاوَرُ عَنْ كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَاِذَا غَرَبَتْ تَقْرِضُهُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ فِى فَجْوَةٍ مِنْهُ ذٰلِكَ مِنْ اٰيَاتِ اللّٰهِ مَنْ يَهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ﴿١٧﴾ Orada olsaydın görecektin ki, doğan güneşin ışınları mağaralarının sağına sapıyor, batan güneşin ışınları ise sol tarafa kayıyordu.Mağara tabanının geniş bir alanına dağılmış olarak uyudukları halde güneşten rahatsız olmuyorlardı. Bu olay, Allah'ın mucizelerinden biridir. Allah kimi doğru yola iletirse, o doğru yolu bulur. O kimi saptırırsa sen ona, doğru yola iletici bir önder bulamazsın.

وَتَحْسَبُهُمْ اَيْقَاظًا وَهُمْ رُقُودٌ وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ وَكَلْبُهُمْ بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَلَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُعْبًا ﴿١٨﴾

Onları görseydin, uyanık sanırdın; oysa uyuyorlardı. Biz onları gâh sağ yanlarına, gâh sol yanlarına çeviriyorduk. Köpekleri de ön ayaklarını mağaranın eşiğine dayamıştı. Eğer karşılarına çıksan hemen geri dönüp kaçardın, için korku ile dolardı.

وَكَذٰلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِيَتَسَاءَلُوا بَيْنَهُمْ قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا اَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا رَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ فَابْعَثُوا اَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هٰذِهٖ اِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرْ اَيُّهَا اَزْكٰى طَعَامًا فَلْيَاْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ اَحَدًا ﴿١٩﴾ Sonra da günün birinde onları uyandırdık. Uyanınca birbirlerine soru sormaya başladılar. İçlerinden biri arkadaşlarına “Burada ne zamandır uyuyoruz?” dedi. Arkadaşları “Bir gün ya da daha az bir süre” dediler. Arkasından dediler ki; “Ne zamandan beri burada olduğumuzu Allah hepiniz-

den iyi bilir. Şimdi siz, içinizden birini şu gümüş parayla şehre gönderin de, baksın, hangi yiyecek daha temiz ise size ondan yiyecek getirsin. Ama çok dikkatli davransın, sakın kimseye sizden bahsetmesin.

اِنَّهُمْ اِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ اَوْ يُعِيدُوكُمْ فِى مِلَّتِهِمْ وَلَنْ تُفْلِحُوا اِذًا اَبَدًا ﴿٢٠﴾ Çünkü onlar sizi ellerine geçirirlerse ya taşlayarak öldürürler yahut da sizi kendi dinlerine döndürürler. O takdirde bir daha asla kurtulamazsınız."

وَكَذٰلِكَ اَعْثَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا اَنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَاَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا اِذْ يَتَنَازَعُونَ بَيْنَهُمْ اَمْرَهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا عَلَيْهِمْ بُنْيَانًا رَبُّهُمْ اَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلٰى اَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا ﴿٢١﴾ Böylece insanları onlar hakkında bilgilendirdik ki, Allah'ın vaadinin hak, kıyamet saatinin de kuşkusuz olduğunu bilsinler. Onlar, aralarında mağarada uyuyanları tartışıyorlardı. Bazıları: "Onların anısına bir bina yapın, biz gerçek durumlarını anlayamadık, Rableri onları daha iyi bilir." derken, görüşleri ağır basanlar ise: "Mutlaka onların yanı başlarına bir mescid yapacağız." dediler.

سَيَقُولُونَ ثَلٰثَةٌ رَابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُلْ رَبّى اَعْلَمُ بِعِدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ اِلَّا قَلِيلٌ فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ اِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ اَحَدًا ﴿٢٢﴾ Ey Muhammed! Bazıları bilmedikleri şey hakkında atıp tutarak: kimileri "Onlar üç kişi idi, dördüncüleri köpekleridir", kimileri "beş kişi idiler, altıncıları köpekleridir" diyeceklerdir. Bu sözler karanlığa taş atmaktır. Kimileri de "yedi kişi idiler, sekizincileri köpekleridir" diyeceklerdir. De ki; "Onların sayısını hepimizden iyi Rabbim bilir." Onlar hakkında derine dalan bir tartışmaya girme ve bu olay konusunda hiç kimseye bir şey sorma.

وَلَا تَقُولَنَّ لِشَاىْءٍ اِنّى فَاعِلٌ ذٰلِكَ غَدًا ﴿٢٣﴾ Hiçbir iş hakkında "Bunu yarın yapacağım" deme.

اِلَّا اَنْ يَشَاءَ اللّٰهُ وَاذْكُرْ رَبَّكَ اِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسٰى اَنْ يَهْدِيَنِ رَبّى لِاَقْرَبَ مِنْ هٰذَا رَشَدًا ﴿٢٤﴾ Ancak "İnşaallah/Allah dilerse yapa- cağım" de. Unuttuğun zaman da Rabbini an ve "Rabbimin beni bundan daha doğru olana ulaştırır" de.

وَلَبِثُوا فِى كَهْفِهِمْ ثَلٰثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا ﴿٢٥﴾ Ve bazıları, onların mağaralarında üçyüz yıl kaldığını ileri sürüyor ve kimileri de bu sayıya dokuz yıl daha ekliyorlar.

قُلِ اللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اَبْصِرْ بِهِ وَاَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِىٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِى حُكْمِهِ اَحَدًا ﴿٢٦﴾ De ki: "Onların orada ne kadar kaldığını en iyi Allah bilir. Göklerin ve yerin gizli gerçekleri yalnızca O'nun elindedir; O ne eşsiz bir görücü, ne eşsiz bir işiticidir! Onların O'ndan başka koruyucusu, kayırıcısı yoktur; çünkü O hükmünde kimseyi kendine ortak etmez."

Habil-Kabil/Âdem'in İki Oğlu:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Maide, 5/27…31. ayetler.

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ ابْنَىْ اٰدَمَ بِالْحَقِّ اِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ اَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْاٰخَرِ قَالَ لَاَقْتُلَنَّكَ قَالَ اِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللّٰهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٢٧﴾ Onlara Adem'in iki oğlunun gerçeğe dayalı hikayesini anlat. Hani ikisi birer kurban sunmuşlardı da birinin kurbanı kabul edilmiş öbürününki kabul edilmemişti. Kurbanı kabul edilmeyen kardeşine "yemin ederim ki seni öldüreceğim" deyince öbür kardeş şöyle dedi; Allah, ancak korkup sakınanlardan kabul eder.

لَئِنْ بَسَطْتَ اِلَىَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنى مَا اَنَا بِبَاسِطٍ يَدِىَ اِلَيْكَ لِاَقْتُلَكَ اِنّى اَخَافُ اللّٰهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٨﴾ Andolsun ki sen, öldürmek için bana elini uzatsan bile ben sana, el uzatacak değilim. Ben, âlemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım.

اِنّى اُرِيدُ اَنْ تَبُوءَ بِاِثْمى وَاِثْمِكَ فَتَكُونَ مِنْ اَصْحَابِ النَّارِ وَذٰلِكَ جَزٰؤُا الظَّالِمِينَ ﴿٢٩﴾ Ben istiyorum ki, sen, hem benim günahımı hem de kendi günahını yüklenip ateşe atılacaklardan olasın; zalimlerin cezası işte budur.

فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ اَخِيهِ فَقَتَلَهُ فَاَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٣٠﴾ Nihayet nefsi onu, kardeşini öldürmeye itti ve onu öldürdü: bu yüzden de kaybedenlerden oldu.

فَبَعَثَ اللّٰهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِى الْاَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُوَارى سَوْاَةَ اَخِيهِ قَالَ يَا وَيْلَتٰى اَعَجَزْتُ اَنْ اَكُونَ مِثْلَ هٰذَا الْغُرَابِ فَاُوَارِىَ سَوْاَةَ اَخى فَاَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ ﴿٣١﴾
Derken Allah, kardeşinin cesedini nasıl gömeceğini ona göstermek için yeri eşeleyen bir karga gönderdi. (Katil kardeş) "Yazıklar olsun bana! Şu karga kadar da olamadım mı ki, kardeşimin cesedini gömeyim" dedi ve ettiğine yananlardan oldu.

Hârut-Mârut:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيَاطِينُ عَلٰى مُلْكِ سُلَيْمٰنَ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمٰنُ وَلٰكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ وَمَا اُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ اَحَدٍ حَتّٰى يَقُولَا اِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ وَمَا هُمْ بِضَارّينَ بِهِ مِنْ اَحَدٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرٰيهُ مَا لَهُ فِى الْاٰخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ اَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ Süleyman'ın hükümranlığı hakkında onlar, şeytanların uydurup söylediklerine tâbi oldular. Oysaki Süleyman büyü yapıp kâfir olmadı. Lâkin şeytanlar kâfir oldular. Çünkü insanlara sihri ve Babil'de Hârut ile Mârut isimli iki meleğe indirileni öğretiyorlardı. Halbuki o iki melek, herkese: Biz ancak imtihan için gönderildik, sakın yanlış inanıp da kâfir olmayasınız, demeden hiç kimseye (sihir ilmini) öğretmezlerdi. Onlar, o iki melekten, karı ile koca arasını açacak şeyleri öğreniyorlardı. Oysa büyücüler, Allah'ın izni olmadan hiç kimseye zarar veremezler. Onlar, kendilerine fayda vereni değil de

zarar vereni öğrenirler. Sihri satın alanların ahiretten nasibi olmadığını çok iyi bilmektedirler. Karşılığında kendilerini sattıkları şey ne kötüdür! Keşke bunu anlasalardı! Bakara, 2/102

Hızır:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

Kehf, 18/60…82. ayetler.

60-Hani Musa, genç arkadaşına: "Hiçbir güç beni durduramaz, ya iki denizin birleştiği yere varırım, ya da yıllarca yol yürürüm" demişti.

61-İki denizin birleştiği yere vardıklarında yanlarındaki balığı bir kenarda unuttular, o da bir yeraltı deliğinden kayarak denize kaçtı.

62-İki denizin birleştiği yeri geçtiklerinde Musa, genç arkadaşına, «Azığımızı getir bakalım, gerçekten bu yolculuğumuzda çok yorgun düştük» dedi.

93-Genç arkadaşı Musa'ya "Bak sen! Kayalığa vardığımızda balığı unutmuştum, bana onu hatırlatmayı unutturan mutlaka şeytandır, balık şaşırtıcı bir şekilde canlanarak denize kaçtı" dedi.

64-Musa; "Bizim aradığımız da buydu zaten" dedi. Hemen geldikleri yoldan kendi izlerini sürerek geri döndüler.

65-Derken, katımızdan kendisine bir rahmet verdiğimiz ve tarafımızdan kendisine bir ilim öğrettiğimiz kullarımızdan bir kulu buldular.

66-Musa; "Sana öğretilen bu ilimden bana da bir şeyler öğretmen için sana arkadaş olabilir miyim?" dedi.

67-"Doğrusu" dedi, "sen benimle beraberliğe sabredemezsin.

68-«İçyüzünü kavrayamadığın şeye nasıl sabredeceksin?»

69-"İnşallah" dedi Musa, "beni sabırlı bulacaksın ve senin hiç bir işine karışmayacağım."

70-O kulumuz, Musa'ya dedi ki; «Eğer benimle birlikte geleceksen yapacağım hiçbir iş hakkında bana soru sorma, benim sana o konuda açıklama yapmamı bekle.»

71-Böylece yola koyuldular. Bir süre sonra bir gemiye bindiler. O kulumuz bu gemide bir delik açtı. Musa ona, "İçindekileri boğmak için mi gemiyi deldin? Gerçekten çok kötü bir iş yaptın" dedi.

72-O kul; Ben sana, benimle beraberliğe sabredemezsin, demedim mi? Dedi.

73-Musa; "Unutkanlığım yüzünden beni azarlama ve bilginden yararlanma konusunda bana zorluk çıkarma" dedi.

74-Yine yürüdüler. Nihayet bir erkek çocuğa rastladıklarında o zat hemen onu öldürdü. Musa dedi ki: Tertemiz bir canı, bir can karşılığı olmaksızın öldürdün ha! Gerçekten sen fena bir şey yaptın!

75-O kulumuz Musa'ya; "Ben sana benimle beraber olmaya katlanamazsın dememiş miydim?" dedi.

76-Musa "Bundan sonra sana bir şey soracak olursam, artık benimle arkadaşlık etme. Doğrusu, bu son özür dileyişim" dedi.

77-Yine yola koyuldular. Nihayet bir şehir halkına varıp onlardan yiyecek istediler. Halk onları konuk etmek istemedi. Derken orada yıkılmaya yüz tutmuş bir duvar gördüler. O kulumuz hemen o duvarı tamir etti. Musa, "İsteseydin bu iş için bir ücret alırdın" dedi.

78-İşte dedi, seninle ayrılmamızın vakti geldi. Şimdi sana hakkında sabırsızlık gösterdiğin o meselelerin içyüzlerini tek tek bildireceğim:

79-Gemiden başlayalım. O gemi, yoksul deniz işçilerinin malı idi. Onda bir kusur meydana getirmek istedim. Çünkü o gemiyi, rastladığı her sağlam gemiye zorla el koyan bir hükümdar takip ediyordu.

80-Oğlan çocuğuna gelince, onun ana babası mümin kimselerdi. Çocuğun onları azgınlık ve inkâra sürüklemesinden korktuk.

81-İstedik ki, Rab'leri onlara o delikanlıdan daha temiz ve daha iyiliksever bir evlat bağışlasın.

82-Duvara gelince, şehirde iki yetim çocuğundu; altında da onlara ait bir hazine vardı; babaları ise iyi bir kimseydi. Rabbin istedi ki, o iki çocuk güçlü çağlarına erişsinler ve Rabbinden bir rahmet olarak hazinelerini çıkarsınlar. Ben bütün bunları kendiliğimden yapmadım. İşte, hakkında sabredemediğin şeylerin iç yüzü budur.

Talut-Calut:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

Bakara, 2/247…252. ayetler.

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ اِنَّ اللّٰهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا قَالُوا اَنّٰى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ اَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِنَ الْمَالِ قَالَ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰيهُ عَلَيْكُمْ
وَزَادَهُ بَسْطَةً فِى الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ وَاللّٰهُ يُؤْتٖى مُلْكَهُ مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلٖيمٌ ﴿٢٤٧﴾ Peygamberleri onlara; Allah size hükümdar olarak Talut'u gönderdi' deyince, 'O bize nasıl hükümdar olabilir? Hükümdarlık bize ondan daha çok yakışır. Çünkü ona bol servet verilmiş, değildir' dediler. Peygamberleri onlara; Allah onu hükümdar olarak seçerek başınıza getirdi,

Ona bilgi ve vücud gücü bakımından üstünlük bağışladı' dedi. Allah mülkünü/egemenlik yetkisini dilediğine verir, Allah'ın lütfü geniştir ve O, her şeyi bilir.

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ اِنَّ اٰيَةَ مُلْكِهِ اَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِمَّا تَرَكَ اٰلُ مُوسٰى وَاٰلُ هٰرُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلٰئِكَةُ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَةً لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٤٨﴾ Peygamberleri onlara: Haberiniz olsun, onun hükümdarlığının alameti, içinde sizlere Rabbından bir rahatlık ve Musa ile Harun ailesinin bıraktıklarından bir kısmı bulunan bir sandığın gelmesi olacaktır. Onu melekler getirecektir. Eğer inanan kişilerseniz, elbette size bunda kesin bir delil vardır. demişti.

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ اِنَّ اللّٰهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّى وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ فَاِنَّهُ مِنِّى اِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرِبُوا مِنْهُ اِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ اَنَّهُمْ مُلَاقُوا اللّٰهِ كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِاِذْنِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٢٤٩﴾ Talut orduyla birlikte ayrılıp, çıktığı vakit dedi ki: “Allah sizi bir ırmakla imtihan edecektir. Kim ondan içerse benden değildir. Kim de ondan tatmazsa şüphesiz ki bendendir. Yalnız eliyle bir avuç alanlar başka.” Derken onlardan birazı müstesna olmak üzere hepsi de ondan içiverdiler. Talut ve beraberindeki müminler ırmağı geçtikleri vakit dediler ki: “Nice az bir topluluk Allah’ın izniyle pek çok fırkaları mağlup etmişlerdir. Allah sabredenlerle beraberdir.”

وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا رَبَّنَا اَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ اَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٥٠﴾ Câlût ve ordusuyla karşılaştıklarında şöyle yakardılar: "Ey Rabb'imiz, üzerimize sabır yağdır. Ayaklarımızı yere sağlam bastır. Ve küfre sapanlara karşı bize yardım et."

فَهَزَمُوهُمْ بِاِذْنِ اللّٰهِ وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ وَاٰتٰيهُ اللّٰهُ الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللّٰهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْاَرْضُ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٢٥١﴾ Sonunda Allah'ın izniyle onları yendiler. Davud da Câlût'u öldürdü. Allah ona hükümdarlık ve hikmet verdi, dilediği ilimlerden ona öğretti. Eğer Allah'ın insanlardan bir kısmını diğerleriyle savması olmasaydı elbette yeryüzü altüst olurdu. Lâkin Allah bütün insanlığa karşı lütuf ve kerem sahibidir.

تِلْكَ اٰيَاتُ اللّٰهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَاِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٥٢﴾ İşte bunlar Allah’ın âyetleridir. Biz onları sana hak olarak okuyoruz. Şüphesiz sen, Allah tarafından gönderilmiş peygamberlerdensin.

Lokman Ve Oğlu:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Lokman, 31/12…19. ayetler.

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا لُقْمٰنَ الْحِكْمَةَ اَنِ اشْكُرْ لِلّٰهِ وَمَنْ يَشْكُرْ فَاِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿١٢﴾ Andolsun ki, biz Lokman'a hikmet verdik. «Allah'a şükret» dedik, kim şükrederse kendisi için şükreder. Kim nankörlük ederse bilsin ki, Allah zengindir, övülmeye lâyık olandır.

وَاِذْ قَالَ لُقْمٰنُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللّٰهِ اِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴿١٣﴾ Hani Lokman, oğluna öğüt vererek şöyle demişti: “Yavrum! Allah’a ortak koşma! Çünkü ortak koşmak elbette büyük bir zulümdür.”

وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ اُمُّهُ وَهْنًا عَلٰى وَهْنٍ وَفِصَالُهُ فِى عَامَيْنِ اَنِ اشْكُرْ لِى وَلِوَالِدَيْكَ اِلَيَّ الْمَصِيرُ ﴿١٤﴾ Biz insana, ana babasına iyi davranmasını tavsiye etmişizdir. Çünkü anası onu nice sıkıntılara katlanarak taşımıştır. Sütten ayrılması da iki yıl içinde olur. Bu nedenle önce Bana, sonra da ana-babana şükret diye tavsiyede bulunmuşuzdur. Dönüş ancak banadır.

وَاِنْ جَاهَدَاكَ عَلٰى اَنْ تُشْرِكَ بِى مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبْهُمَا فِى الدُّنْيَا مَعْرُوفًا وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ اَنَابَ اِلَيَّ ثُمَّ اِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَاُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾ Eğer onlar seni, hakkında bilgin olmayan bir şeyi bana ortak koşman için zorlarlarsa, onlara itaat etme. Onlarla dünyada iyi geçin. Bana yönelenlerin yoluna uy. Sonunda dönüşünüz ancak banadır. O zaman size, yapmış olduklarınızı haber veririm.

يَا بُنَيَّ اِنَّهَا اِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِى صَخْرَةٍ اَوْ فِى السَّمٰوَاتِ اَوْ فِى الْاَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿١٦﴾ Yavrucuğum! Yaptığın iş/iyilik veya kötülük, bir hardal tanesi ağırlığında bile olsa ve bu, bir kayanın içinde veya gök- lerde yahut yerin derinliklerinde bulunsa, yine de Allah onu senin karşına getirir. Doğrusu Allah, en ince işleri görüp bilmektedir ve her şeyden haberdardır.

يَا بُنَيَّ اَقِمِ الصَّلٰوةَ وَاْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَاصْبِرْ عَلٰى مَا اَصَابَكَ اِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُورِ ﴿١٧﴾ “Yavrum! Namazı dosdoğru kıl. İyiliği emret. Kötülükten alıkoy. Başına gelen musibetlere karşı sabırlı ol. Çünkü bunlar kesin olarak emredilmiş işlerdendir.”

وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِى الْاَرْضِ مَرَحًا اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿١٨﴾ Küçümseyerek insanlardan yüz çevirme ve yeryüzünde böbürlenerek yürüme. Zira Allah, kendini beğenmiş övünüp duran kimseleri asla sevmez.

وَاقْصِدْ فِى مَشْيِكَ وَاغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ اِنَّ اَنْكَرَ الْاَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ ﴿١٩﴾ "Yürüyüşünde doğal ol, sesini alçalt. Şu bir gerçek ki, seslerin en çirkini eşeklerin sesidir."

Üzeyir:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَوْ كَالَّذ۪ى مَرَّ عَلٰى قَرْيَةٍ وَهِىَ خَاوِيَةٌ عَلٰى عُرُوشِهَا قَالَ اَنّٰى يُحْي۪ى هٰذِهِ اللّٰهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَاَمَاتَهُ اللّٰهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ قَالَ كَمْ لَبِثْتَ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا اَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَلْ ٧
لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانْظُرْ اِلٰى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ وَانْظُرْ اِلٰى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ اٰيَةً لِلنَّاسِ وَانْظُرْ اِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنْشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ اَعْلَمُ اَنَّ
اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ Yahut görmedin mi o kimseyi ki, evlerinin duvarları çatıları üzerine çökmüş/alt üst olmuş bir kasabaya uğradı; “Ölümünden sonra Allah bunları nasıl diriltir acaba!” dedi. Bunun üzerine Allah onu öldürüp yüz sene bıraktı; sonra tekrar diriltti. Ne kadar kaldın? dedi. “Bir gün yahut daha az” dedi. Allah ona: Hayır, yüz sene kaldın. Yiyeceğine ve içeceğine bak, henüz bozulmamıştır. Eşeğine de bak. Seni insanlara bir ibret kılalım diye (yüz sene ölü tuttuk, sonra tekrar diriltik). Şimdi sen kemiklere bak, onları nasıl düzenliyor, sonra ona nasıl et giydiriyoruz, dedi. Durum kendisince anlaşılınca: Şimdi iyice biliyorum ki, Allah her şeye kadirdir, dedi. Bakara, 2/259

Zülkarneyn:

Kehf, 18/83…98. ayetler.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنْ ذِى الْقَرْنَيْنِ قُلْ سَاَتْلُوا عَلَيْكُمْ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٨٣﴾ Resulüm! Sana Zülkarneyn hakkında soru sorarlar. De ki: Size ondan bir hatıra okuyacağım.

اِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِى الْاَرْضِ وَاٰتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا ﴿٨٤﴾ Biz onu yeryüzünde egemen kıldık ve her amaca ulaştıracak sebebi buyruğuna sunduk.

فَاَتْبَعَ سَبَبًا ﴿٨٥﴾ O da bir sebebe sarılarak yola koyuldu.

حَتّٰى اِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ ف۪ى عَيْنٍ حَمِئَةٍ وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا قُلْنَا يَا ذَا الْقَرْنَيْنِ اِمَّا اَنْ تُعَذِّبَ وَاِمَّا اَنْ تَتَّخِذَ ف۪يهِمْ حُسْنًا ﴿٨٦﴾ Nihayet güneşin battığı yere varınca, onu kara bir balçıkta batar buldu. Orada bir kavme rastladı. Bunun üzerine biz: Ey Zülkarneyn! Onla- ra ya azap edecek veya haklarında iyilik etme yolunu seçeceksin, dedik.

قَالَ اَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ اِلٰى رَبِّه۪ فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا نُكْرًا ﴿٨٧﴾ Zülkarneyn o topluma dedi ki; “Aranızdaki zalimleri cezaya çarptıracağız. Onlar, ilerde Rab’lerinin huzuruna vardıklarında eşi görülmemiş, ağır bir azaba uğrayacaklardır.

وَاَمَّا مَنْ اٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ جَزَاءً الْحُسْنٰى وَسَنَقُولُ لَهُ مِنْ اَمْرِنَا يُسْرًا ﴿٨٨﴾ İman edip iyi ameller işleyenlere gelince onları, ödüllerin en güzeli beklemektedir. Böylelerine kolay işler buyuracağız.

ثُمَّ اَتْبَعَ سَبَبًا ﴿٨٩﴾ Sonra Zülkarneyn yine bir yol tuttu.

حَتّٰى اِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلٰى قَوْمٍ لَمْ نَجْعَلْ لَهُمْ مِنْ دُونِهَا سِتْرًا ﴿٩٠﴾ Sonunda güneşin doğduğu yere varınca güneşi, öyle bir toplumun üzerine doğarken buldu ki, bu adamlar ile güneşin ışınları arasında hiçbir engel, hiçbir ev veya elbise gibi bir barınak koymamıştık.

كَذٰلِكَ وَقَدْ اَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ﴿٩١﴾ İşte Zülkarneyn'in kudret ve saltanatı böyleydi. Ve biz onun yanında olan her şeyi bilgimizle kuşatmıştık.

ثُمَّ اَتْبَعَ سَبَبًا ﴿٩٢﴾ Sonra gene bir yol tuttu.

حَتّٰى اِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا ﴿٩٣﴾ Nihayet iki dağ arasına ulaştığında onların önünde, hemen hiçbir sözü anlamayan bir kavim buldu.

قَالُوا يَا ذَا الْقَرْنَيْنِ اِنَّ يَاْجُوجَ وَمَاْجُوجَ مُفْسِدُونَ فِى الْاَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلٰى اَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ﴿٩٤﴾ Ey Zülkarneyn, dediler, Ye’cüc ve Me’cüc bu ülkede bozgunculuk yapıyorlar. Bizimle onların arasına bir set yapman için sana vergi verelim mi?

قَالَ مَا مَكَّنّ۪ى ف۪يهِ رَبّ۪ى خَيْرٌ فَاَع۪ينُون۪ى بِقُوَّةٍ اَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ﴿٩٥﴾ Dedi ki: “Rabbimin bana vermiş olduğu servet ve saltanat, sizin vereceğiniz şeyden daha hayırlıdır. Siz bana kuvvetinizle destek olun da, sizinle onlar arasına aşılmaz bir engel yapayım.”

اٰتُون۪ى زُبَرَ الْحَد۪يدِ حَتّٰى اِذَا سَاوٰى بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ انْفُخُوا حَتّٰى اِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ اٰتُون۪ى اُفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْرًا ﴿٩٦﴾ “Bana, demir kütleleri getirin.” Nihayet dağın iki yanı arasını aynı seviyeye getirince “Üfleyin/körükleyin!” dedi. Artık onu kor haline sokunca: “Getirin bana, üzerine bir miktar erimiş bakır dökeyim" dedi.

فَمَا اسْطَاعُوا اَنْ يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَاعُوا لَهُ نَقْبًا ﴿٩٧﴾ Ye'cüc ile Me'cüc, bu setin ne üzerinden aşabildiler ve ne de bir yerinde delik açabildiler.

قَالَ هٰذَا رَحْمَةٌ مِنْ رَبّ۪ى فَاِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبّ۪ى جَعَلَهُ دَكَّاءَ وَكَانَ وَعْدُ رَبّ۪ى حَقًّا ﴿٩٨﴾ Zülkarneyn “Bu set, Rabbimin rahmetidir. Fakat Rabbimin belirlediği an gelince onu yerle bir eder. Hiç kuşkusuz Rabbimin sözü gerçektir” dedi.

PUT

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهِيمُ لِاَبِيهِ اٰزَرَ اَتَتَّخِذُ اَصْنَامًا اٰلِهَةً اِنِّى اَرٰيكَ وَقَوْمَكَ فِى ضَلَالٍ مُبِينٍ Hani İbrahim, babası Azer'e; "Sen **putları** ilahlar mı ediniyorsun? Doğrusu, ben seni ve kavmini apaçık bir sapıklık içinde görüyorum." En'am, 6/74

وَجَاوَزْنَا بِبَنِى اِسْرَائِلَ الْبَحْرَ فَاَتَوْا عَلٰى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ عَلٰى اَصْنَامٍ لَهُمْ قَالُوا يَا مُوسَى اجْعَلْ لَنَا اِلٰهًا كَمَا لَهُمْ اٰلِهَةٌ قَالَ اِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ İsrail oğullarını denizden geçirdik. Derken kendilerine ait **Putları** olan rastladılar. Musa'ya dediler ki: "Ey Musa, onların ilahları gibi, sen de bize bir ilah yap." O: "Siz gerçekten cahillik etmekte olan bir kavimsiniz" dedi. Araf, 7/138

وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا الْبَلَدَ اٰمِنًا وَاجْنُبْنِى وَبَنِىَّ اَنْ نَعْبُدَ الْاَصْنَامَ Hani İbrahim şöyle demişti: "Bu şehri güvenli kıl, beni ve çocuklarımı **putlara** kulluk etmekten uzak tut." İbrahim, 14/35

فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْاَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ... Öyleyse iğrenç bir pislik olan **putlardan** kaçının, yalan söz söylemekten de kaçının. Hac, 22/30

اِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اَوْثَانًا وَتَخْلُقُونَ اِفْكًا اِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِنْدَ اللّٰهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا لَهُ اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

"Siz yalnızca Allah'tan başka birtakım **putlara** tapıyor ve birtakım yalanlar uyduruyorsunuz. Gerçek şu ki, sizin Allah'tan başka taptıklarınız, size rızık vermeye güç yetiremezler; öyleyse rızkı Allah'ın Katında arayın, O'na kulluk edin ve O'na şükredin. Siz O'na döndürüleceksiniz." Ankebut, 29/17

PİŞMANLIK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

فَبَعَثَ اللّٰهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِى الْاَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُوَارِى سَوْاَةَ اَخِيهِ قَالَ يَا وَيْلَتٰى اَعَجَزْتُ اَنْ اَكُونَ مِثْلَ هٰذَا الْغُرَابِ فَاُوَارِىَ سَوْاَةَ اَخِى فَاَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ

Derken, Allah, ona, yeri eşeleyerek kardeşinin cesedini nasıl gömeceğini gösteren bir karga gönderdi. "Bana yazıklar olsun" dedi. "Şu karga kadar olup da kardeşimin cesedini gömmekten aciz miyim?" Artık o, **pişman** olmuştu. Maide, 5/31

فَتَرَى الَّذِينَ فِى قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسَارِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ نَخْشٰى اَنْ تُصِيبَنَا دَائِرَةٌ فَعَسَى اللّٰهُ اَنْ يَاْتِىَ بِالْفَتْحِ اَوْ اَمْرٍ مِنْ عِنْدِهِ فَيُصْبِحُوا عَلٰى مَا اَسَرُّوا فِى اَنْفُسِهِمْ

نَادِمِينَ Kalblerinde hastalık bulunanların: «Bize bir felaket gelmesinden korkuyoruz» diyerek, onların arasına koşuştuklarını görürsün. Umulur ki Allah, bir zafer ihsan eder veya katından bir emir getirir de içlerinde gizlediklerine **pişman** olurlar. Maide, 5/52

وَلَوْ اَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِى الْاَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهِ وَاَسَرُّوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَاَوُا الْعَذَابَ وَقُضِىَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ Zulüm yapmış herkes tüm yeryüzüne sahip olsaydı, azabı gördükleri zaman hepsi içten içe **pişmanlık** duyarak kendisini kurtarmak için onu feda ederdi; fakat aralarında hüküm adalet ile imza edilmiştir, hiçbirine zulmedilmez! Yunus, 10/54

RAHİM

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِاَنْفُسِهِنَّ ثَلٰثَةَ قُرُوءٍ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ اَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللّٰهُ فِى اَرْحَامِهِنَّ... Boşanmış kadınlar kendi kendilerine üç 'ay hali ve temizlenme süresi' beklerler. Eğer Allah'a ve ahiret gününe inanıyorlarsa Allah'ın **rahimlerinde** yarattığını saklamaları onlara helal olmaz…Bakara, 2/228

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اِنْ كُنْتُمْ فِى رَيْبٍ مِنَ الْبَعْثِ فَاِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُضْغَةٍ مُخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِنُبَيِّنَ لَكُمْ وَنُقِرُّ فِى الْاَرْحَامِ مَا ...

نَشَاءُ اِلٰى اَجَلٍ مُسَمًّى Ey insanlar, eğer dirilişten yana bir kuşku içindeyseniz, Biz sizi topraktan yarattık, sonra bir damla sudan, sonra bir alak'tan/embriyo, sonra yaratılış biçimi belli belirsiz bir çiğnem et parçasından; size kudretimizi açıkça göstermek için. Dilediğimizi, adı konulmuş bir süreye kadar **rahimlerde** tutuyoruz... Hac, 22/5

اِنَّ اللّٰهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِى الْاَرْحَامِ وَمَا تَدْرِى نَفْسٌ مَاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِى نَفْسٌ بِاَىِّ اَرْضٍ تَمُوتُ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

Kıyamet saatinin bilgisi, şüphesiz Allah'ın Katındadır. Yağmuru yağdırır; **rahimlerde** olanı bilir. Hiç kimse, yarın ne kazanacağını bilmez. Hiç kimse de, hangi yerde öleceğini bilmez. Hiç şüphesiz Allah bilendir, haberdardır. Lokman, 31/34

RAHİP

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

لَتَجِدَنَّ اَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ اٰمَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ اَشْرَكُوا وَلَتَجِدَنَّ اَقْرَبَهُمْ مَوَدَّةً لِلَّذِينَ اٰمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا اِنَّا نَصَارٰى ذٰلِكَ بِاَنَّ مِنْهُمْ قِسِّيسِينَ وَرُهْبَانًا وَاَنَّهُمْ لَا

يَسْتَكْبِرُونَ İman edenlere karşı düşmanlık yönünden insanların en şiddetlisi Yahudiler ve Allah'a ortak koşanlardır. Ve yine iman edenlere sevgi bakımından en yakın olarak da: «Biz Hıristiyanlarız» diyenleri bulursun. Çünkü onların içlerinde keşişler ve **rahipler** vardır. Onlar büyüklük taslamazlar. Maide, 5/82

اِتَّخَذُوا اَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ اَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا اُمِرُوا اِلَّا لِيَعْبُدُوا اِلٰهًا وَاحِدًا لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ Yahudiler Allah'ı bırakıp hahamlarını, Hıristiyanlar ise Allah'ı bırakıp **rahiplerini** ve Meryem oğlu İsa'yı ilah edindiler. Oysa, bunlar da ancak, bir olan Allah'a ibadet etmekle emrolunmuşlardır. O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. O, onların ortak koştukları her şeyden uzaktır. Tevbe, 9/31

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِنَّ كَثِيرًا مِنَ الْاَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لَيَاْكُلُونَ اَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يُنْفِقُونَهَا فِى سَبِيلِ

اللّٰهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ اَلِيمٍ Ey iman edenler! Hahamlardan ve **rahiplerden** birçoğu, insanların mallarını haksız yollarla

yiyorlar ve Allah'ın yolundan alıkoyuyorlar. Altın ve gümüşü biriktirip gizleyerek onları Allah yolunda harcamayanları elem dolu bir azapla müjdele. Tevbe, 9/34

RAHMET

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

مَا يَوَدُّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِك۪ينَ اَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَاللّٰهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِه۪ مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظ۪يمِ Kitap Ehlinden olan kafirler ve müşrikler, Rabbinizden üzerinize bir hayrın indirilmesini arzu etmezler. Allah ise, dilediğine **rahmetini** tahsis eder. Allah çok büyük lütuf ve iyilik sahibidir. Bakara, 2/105

يَا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلٰى اَلْحُرُّ بِالْحُرِّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَالْاُنْثٰى بِالْاُنْثٰى فَمَنْ عُفِيَ لَهُ مِنْ اَخ۪يهِ شَيْءٌ فَاتِّبَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ وَاَدَاءٌ اِلَيْهِ بِاِحْسَانٍ ذٰلِكَ تَخْف۪يفٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ فَمَنِ اعْتَدٰى بَعْدَ ذٰلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ اَل۪يمٌ Ey iman edenler! Öldürülenler hakkında size kısas farz kılındı. Hüre karşı hür, köleye karşı köle, kadına karşı kadın kısas edilir. Ancak öldüren kimse, kardeşi/öldürülenin vârisi tarafından affedilirse, aklın ve dinin gereklerine uygun yol izlemek ve güzellikle diyet ödemek gerekir. Bu, Rabbinizden bir hafifletme ve **rahmettir.** Bundan sonra tecavüzde bulunana elem dolu bir azap vardır. Bakara, 2/178

اِنَّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَالَّذ۪ينَ هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ اُولٰئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَح۪يمٌ İman edenler, hicret edenler ve Allah yolunda savaşanlar; işte onlar, Allah'ın **rahmetini** umabilirler. Allah bağışlayandır, esirgeyendir. Bakara, 2/218

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ اِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَّابُ Ey Rabbimiz! Bizi doğruya ve güzele yönelttikten sonra kalplerimizi kaydırma ve bize katından bir **rahmet** bağışla.Şüphesiz Sen bol ihsan sahibisin. Ali İmran, 3/8

رَبَّنَا اِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ ف۪يهِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُخْلِفُ الْم۪يعَادَ Rabbimiz! Gelmesinde şüphe edilmeyen bir günde, insanları mutlaka toplayacak olan sensin. Allah asla sözünden dönmez. Ali İmran, 3/9

يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِه۪ مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظ۪يمِ O, **rahmetini** dilediğine tahsis eder. Allah çok büyük iyilik, nimet ve yardım sahibidir. Ali İmran, 3/74

وَلَئِنْ قُتِلْتُمْ ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ اَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللّٰهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ Andolsun, eğer Allah yolunda öldürülür ya da ölürseniz, Allah'ın bağışlanma ve **rahmeti,** onların tüm topladıklarından daha hayırlıdır. Ali İmran, 3/157

فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللّٰهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَل۪يظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ... Allah'ın **rahmeti** sayesinde sen onlara karşı yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı yürekli olsaydın onlar çevrenden dağılır giderlerdi…Ali İmran, 3/159

...وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ اِلَّا قَل۪يلًا ...Allah'ın üzerinizdeki nimet ve **rahmeti** olmasaydı, azınız hariç herhalde şeytana uymuştunuz. Nisa, 4/83

فَاَمَّا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَاعْتَصَمُوا بِه۪ فَسَيُدْخِلُهُمْ ف۪ي رَحْمَةٍ مِنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْد۪يهِمْ اِلَيْهِ صِرَاطًا مُسْتَق۪يمًا Allah'a iman edip ona sımsıkı sarılanları ise Allah, kendisinden bir **rahmet** ve lütfa kavuşturacak ve onları kendisine varan doğru bir yola iletecektir. Nisa, 4/175

قُلْ لِمَنْ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ قُلْ لِلّٰهِ كَتَبَ عَلٰى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ لَا رَيْبَ ف۪يهِ اَلَّذ۪ينَ خَسِرُوا اَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ De ki: "Göklerde ve yerde olanlar kimindir?" De ki: "Allah'ındır." O, **rahmeti** Kendine farz kıldı. Andolsun sizi mutlaka kıyamet gününe toplayacak. Bunda hiç şüphe yok. Kendilerini ziyana uğratanlar var ya, işte onlar inanmazlar. En'am, 6/12

وَاِذَا جَاءَكَ الَّذ۪ينَ يُؤْمِنُونَ بِاٰيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلٰى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ اَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِه۪ وَاَصْلَحَ فَاَنَّهُ غَفُورٌ رَح۪يمٌ
Bizim ayetlerimize iman edenler sana geldiklerinde, onlara de ki: "Selam olsun size. Rabbiniz **rahmeti** Kendi üzerine farz kıldı ki, sizden kim, bilmeyerek bir kötülük yapar, sonra ardından tövbe edip de kendini ıslah ederse, bilsin ki Allah çok bağışlayan, çok esirgeyendir. En'am, 6/54

وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ اِنْ يَشَاْ يُذْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ كَمَا اَنْشَاَكُمْ مِنْ ذُرِّيَّةِ قَوْمٍ اٰخَر۪ينَ Rabbin her bakımdan sınırsız zengindir, **rahmet** sahibidir. Sizi başka bir kavmin soyundan getirdiği gibi, dilerse sizi yok eder ve sizden sonra da yerinize dilediğini getirir. En'am, 6/133

وَلَقَدْ جِئْنَاهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلٰى عِلْمٍ هُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ Gerçekten onlara, bilgiye göre açıkladığımız, inanan bir toplum için yol gösterici ve **rahmet** olan bir kitap getirdik. Araf, 7/52

وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْاَرْضِ بَعْدَ اِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا اِنَّ رَحْمَتَ اللّٰهِ قَر۪يبٌ مِنَ الْمُحْسِن۪ينَ Düzene konulmasından sonra yeryüzünde bozgunculuk çıkarmayın; O'na korkarak ve umut taşıyarak dua edin. Doğrusu Allah'ın **rahmeti** iyilik yapanlara pek yakındır. Araf, 7/56

وَهُوَ الَّذ۪ي يُرْسِلُ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِه۪ حَتّٰى اِذَا اَقَلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا سُقْنَاهُ لِبَلَدٍ مَيِّتٍ فَاَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ فَاَخْرَجْنَا بِه۪ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ كَذٰلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتٰى لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ **Rahmetinin** önünde rüzgarları bir müjde olarak gönderen O'dur. Bunlar ağırca bulutları kaldırıp yüklendiğinde, onları ölmüş bir şehre sürükleyiveririz ve bununla oraya su indiririz de böylelikle bütün ürünlerden çıkarırız. İşte Biz, ölüleri de böyle diriltip, çıkarırız. Ki ibret alasınız. Araf, 7/57

وَاكْتُبْ لَنَا فِى هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِى الْاٰخِرَةِ اِنَّا هُدْنَا اِلَيْكَ قَالَ عَذَابِى اُصِيبُ بِهِ مَنْ اَشَاءُ وَرَحْمَتِى وَسِعَتْ كُلَّ شَىْءٍ فَسَاَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ
وَالَّذِينَ هُمْ بِاٰيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ Bize bu dünyada da, ahirette de iyilik yaz, şüphesiz ki biz Sana yöneldik. Dedi ki: "Azabımı dilediğime isabet ettiririm, **rahmetim** ise herşeyi kuşatmıştır; onu korkup sakınanlara, zekâtı verenlere ve Bizim ayetlerimize iman edenlere yazacağım." Araf, 7/156

وَاكْتُبْ لَنَا فِى هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِى الْاٰخِرَةِ اِنَّا هُدْنَا اِلَيْكَ قَالَ عَذَابِى اُصِيبُ بِهِ مَنْ اَشَاءُ وَرَحْمَتِى وَسِعَتْ كُلَّ شَىْءٍ فَسَاَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ
وَالَّذِينَ هُمْ بِاٰيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ Sen onlara bir ayet getirmediğin zaman «Derleyip toplasaydın ya!» derler. De ki: «Ben ancak Rabbimden bana ne vahyolunuyorsa ona uyarım! Bütünüyle bu Kur'an Rabbinizden gelen kalp gözlerinizi açacak delillerdir. İman edecek bir kavim için hidayet ve **rahmettir.** Araf, 7/203

يَا اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِمَا فِى الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ Ey insanlar, Rabbinizden size bir öğüt, sinelerde olana bir şifa ve mü'minler için bir hidayet ve **rahmet** geldi. Yunus, 10/57

وَلَئِنْ اَذَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ اِنَّهُ لَيَئُوسٌ كَفُورٌ Andolsun, Biz insana tarafımızdan bir **rahmet** tattırıp sonra bunu kendisinden çekip alsak, kuşkusuz o, umudunu kesmiş bir nankördür. Hud, 11/9

وَلَا تَايْـَٔسُوا مِنْ رَوْحِ اللّٰهِ اِنَّهُ لَا يَايْـَٔسُ مِنْ رَوْحِ اللّٰهِ اِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ ... Allah'ın **rahmetinden** ümit kesmeyin. Çünkü kâfirler topluluğundan başkası Allah'ın rahmetinden ümit kesmez. Yusuf, 12/87

قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَحْمَةِ رَبِّهِ اِلَّا الضَّالُّونَ Dedi ki: **Rabbinin rahmetinden**, sapıklardan başka kim ümit keser? Hicr, 15/56

وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِكُلِّ شَىْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرٰى لِلْمُسْلِمِينَ...Biz Kitab'ı sana, her şeyin açıklayıcısı, Müslümanlara bir hidayet, bir **rahmet** ve bir müjde olarak indirdik. Nahl, 16/89

وَمَا اَرْسَلْنَاكَ اِلَّا رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ **Biz seni âlemlere rahmet olarak gönderdik.** Enbiya, 21/107

وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَاَنَّ اللّٰهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ Eğer Allah'ın sizin üzerinizde nimeti ve **rahmeti** olmasaydı ve Allah gerçekten tövbeleri kabul eden hüküm ve hikmet sahibi olmasaydı haliniz nice olurdu? Nur, 24/10

وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِى مَا اَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ Eğer Allah'ın dünyada ve ahirette sizin üzerinizde bol nimeti ve **rahmeti** olmasaydı, dedikodu yüzünden size büyük bir azap dokunurdu. Nur, 24/14

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَاِنَّهُ يَاْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكٰى مِنْكُمْ مِنْ اَحَدٍ
اَبَدًا وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يُزَكِّى مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ Ey iman edenler! Şeytanın adımlarına uymayın. Kim şeytanın adımlarına uyarsa, bilsin ki o hayâsızlığı ve kötülüğü emreder. Eğer Allah'ın size lütfu, **rahmet** ve merhameti olma saydı, sizden hiçbiriniz asla temize çıkamazdı. Fakat Allah, dilediği kimseyi tertemiz kılar. Allah, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir. Nur, 24/21

وَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَاَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ Dosdoğru namazı kılın, zekatı verin ve elçiye itaat edin. Umulur ki, **rahmete** kavuşturulmuş olursunuz. Nur, 24/56

فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِنْ قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ اَوْزِعْنِى اَنْ اَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِى اَنْعَمْتَ عَلَىَّ وَعَلٰى وَالِدَىَّ وَاَنْ اَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضٰيهُ وَاَدْخِلْنِى بِرَحْمَتِكَ فِى عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ
Süleyman karıncanın bu sözü üzerine tebessüm edip güldü ve dedi ki: "Rabbim, bana, anne ve babama verdiğin nimete şükretmemi ve benim, hoşnut olacağın hayırlı bir iş yapmamı sağla Beni **rahmetinle** salih kulların arasına kat." Neml, 27/19

وَاِنَّهُ لَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ Gerçekten o/Kur'an, müminler için bir hidayet ve bir **rahmettir.** Neml, 27/ 77

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَلِقَائِهِ اُولٰئِكَ يَئِسُوا مِنْ رَحْمَتِى وَاُولٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ Allah'ın ayetlerini ve O'na kavuşmayı inkar edenler var ya işte onlar, Benim **rahmetimden** umut kesmişlerdir. Acı azap onlarındır. Ankebut, 29/23

وَاِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ مُنِيبِينَ اِلَيْهِ ثُمَّ اِذَا اَذَاقَهُمْ مِنْهُ رَحْمَةً اِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ İnsanlara bir zarar dokunduğu zaman, Rablerine yönelerek O'na dua ederler. Sonra Allah, onlara kendinden bir **rahmet** tattırınca da, bir bakarsın ki içlerinden bir grup, Rablerine ortak koşuyorlar. Rum, 30/33

وَاِذَا اَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَاِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدِيهِمْ اِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ Biz insanlara bir **rahmet** tattırdığımız zaman, onunla sevinirler; kendi ellerinin takdim ettiği dolayısıyla onlara bir kötülük isabet ettiğinde, hemen umutsuzluğa kapılırlar. Rum, 30/36

فَانْظُرْ اِلٰى اٰثَارِ رَحْمَتِ اللّٰهِ كَيْفَ يُحْيِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا اِنَّ ذٰلِكَ لَمُحْيِ الْمَوْتٰى وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ Şimdi Allah'ın **rahmetinin** eserlerine bak; ölümünden sonra yeryüzünü nasıl diriltmektedir? Şüphesiz O, ölüleri de gerçekten diriltecektir. O, her şeye güç yetirendir. Rum, 30/50

قُلْ مَنْ ذَا الَّذِى يَعْصِمُكُمْ مِنَ اللّٰهِ اِنْ اَرَادَ بِكُمْ سُوءًا اَوْ اَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا De ki: "Eğer Allah size bir kötülük dilese, sizi Allah'tan koruyacak kimdir? Yahut size bir **rahmet** dilese, buna engel olacak kimdir?" Onlar kendilerine Allah'tan başka hiçbir dost ve hiçbir yardımcı bulamazlar. Ahzab, 33/17

مَا يَفْتَحِ اللّٰهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا وَمَا يُمْسِكْ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ Allah'ın insanlara açtığı **bir rahmeti** hiç kimse alıkoyamaz. O'nun alıkoyduğunu da O'nun dışında hiç kimse salamaz. O üstün iradelidir ve her işi yerinde yapar. Fatır, 35/2

اَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ اٰنَاءَ الَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْاٰخِرَةَ وَيَرْجُوا رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِى الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ اِنَّمَا يَتَذَكَّرُ اُولُوا الْاَلْبَابِ Yoksa geceleyin secde ederek ve kıyamda durarak ibadet eden, ahiretten çekinen ve Rabbinin **rahmetini** dileyen kimse o inkârcı gibi midir? Resulüm! De ki: Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Doğrusu ancak akıl sahipleri bunları hakkıyla düşünür. Zümer, 39/9

وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللّٰهُ قُلْ اَفَرَاَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اِنْ اَرَادَنِىَ اللّٰهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ اَوْ اَرَادَنِى بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ قُلْ حَسْبِىَ اللّٰهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ Ey Muhammed! Andolsun ki, onlara, “Gökleri ve yeri yaratan kimdir?” diye sorsan; “Allah'dır” derler. De ki: “Öyleyse bana bildirin; Allah bana zarar vermek isterse, Allah'ı bırakıp da taptıklarınız, O'nun verdiği zararı giderebilir mi? Yahut bana bir **rahmet** dilerse, O'nun rahmetini önleyebilir mi?” De ki: “Allah bana yeter. Dayananlar O'na dayanır.” Zümer, 39/38

قُلْ يَا عِبَادِىَ الَّذِينَ اَسْرَفُوا عَلٰى اَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا اِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ De ki: Ey kendilerine kötülük edip, aşırı giden kullarım! **Allah'ın rahmetinden umudunuzu kesmeyin.** Allah bütün günahları bağışlar. Çünkü O çok bağışlayan, çok esirgeyendir. Zümer, 39/53

فَاِنْ اَعْرَضُوا فَمَا اَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا اِنْ عَلَيْكَ اِلَّا الْبَلَاغُ وَاِنَّا اِذَا اَذَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهَا وَاِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدِيهِمْ فَاِنَّ الْاِنْسَانَ كَفُورٌ Eğer yüz çevirirlerse, bilesin ki biz seni onların üzerine bekçi göndermedik. Sana düşen sadece duyurmaktır. Biz insana katımızdan bir **rahmet** tattırdığımız zaman ona sevinir. Ama elleriyle yaptıkları yüzünden başlarına bir kötülük gelirse, işte o zaman insan pek nankördür! Şura, 42/48

هٰذَا بَصَائِرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ Bu Kur'an insanların kalb gözünü açan bir nur, kesin bilgi edinmek isteyen bir toplum için de yol gösterici ve **rahmettir.** Casiye, 45/20

يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِى رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ اَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا اَلِيمًا Dilediğini Kendi **rahmetine** sokar. Zalimlere ise, onlar için acı bir azap hazırlamıştır. İnsan, 76/31

RAMAZAN AYI

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِى اُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْاٰنُ هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدٰى وَالْفُرْقَانِ... **Ramazan ayı**, insanlara yol gösterici, doğrunun ve doğruyu eğriden ayırmanın açık delilleri olarak Kur'an'ın indirildiği aydır… Bakara, 2/185

RİYA

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تُبْطِلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْاَذٰى كَالَّذِى يُنْفِقُ مَالَهُ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَاَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ عَلٰى شَيْءٍ مِمَّا كَسَبُوا وَاللّٰهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ Ey iman edenler! Allah’a ve ahiret gününe inanmadığı hâlde insanlara **gösteriş olsun** diye malını harcayan kimse gibi, sadakalarınızı başa kakmak ve gönül kırmak suretiyle boşa çıkarmayın. Böylesinin durumu, sağanak halindeki bir yağmura tutulunca, çır çıplak kalan toprakla örtülü bir kayaya benzer. Bunlar yaptıkları iyilikten hiçbir şey elde edemezler. Allah kâfir topluluğu doğru yola iletmez. Bakara, 2/264

وَمَا اَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ اَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ اَنْصَارٍ Allah yolunda her ne harcar veya her ne adarsanız, şüphesiz **Allah onu bilir**. Zalimlerin yardımcıları yoktur. Bakara, 2/270

وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا Bunlar, mallarını insanlara **gösteriş için harcayan,** Allah’a ve ahiret gününe de inanmayan kimselerdir. Şeytan kimin arkadaşı olursa, o ne kötü arkadaştır. Nisa, 4/38

RIZIK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَالَّذِينَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَاللّٰهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ İnkâr edenlere dünya hayatı süslü gösterildi. Onlar iman edenlerle alay etmektedirler. Allah’a karşı gelmekten sakınanlar ise, kıyamet günü bunların üstündedir. Allah, dilediğine hesapsız **rızık** verir. Bakara, 2/212

مَنْ ذَا الَّذِى يُقْرِضُ اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ اَضْعَافًا كَثِيرَةً وَاللّٰهُ يَقْبِضُ وَيَبْسُطُ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ Kimdir o ki Allah'a güzel bir surette borç versin de Allah onu, o kimseye fazlasıyla ve kat kat ödemesin? Allah **rızkı** kısar da, açar da. Hep O'na döndürüleceksiniz. Bakara, 2/245

تُولِجُ الَّيْلَ فِى النَّهَارِ وَتُولِجُ النَّهَارَ فِى الَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَىَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَىِّ وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ Geceyi gündüze katar, gündüzü de geceye katarsın. Ölüden diriyi çıkarır, diriden de ölüyü çıkarırsın. Dilediğine de sayısız **rızık** verirsin. Al-i İmran, 3/27

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ اَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْاَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللّٰهُ فَقُلْ اَفَلَا تَتَّقُونَ De ki: "Sizi göğün ve yerin ürünleriyle **rızıklandıran** kimdir? Yahut kimdir, işitme ve görme yetisi üzerinde mutlak egemen olan? Kimdir, ölüden diriyi, diriden de ölüyü çıkaran? Yine kimdir var olan her şeyi sevk ve idare ederek çekip çeviren?" Şüphesiz, diyecekler ki: "Elbette Allah!" O hâlde, Allah'a karşı gelmekten sakınmayacak mısınız?" Yunus, 10/31

اِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ اِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا Şüphesiz Rabbin dilediğine **rızkı** bolca, dilediğine de ölçülü, verir. Ve kullarının durumunu bütün açıklığıyla görerek haberdar olan da O'dur. İsra, 17/30

اَللّٰهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَفَرِحُوا بِالْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا فِي الْاٰخِرَةِ اِلَّا مَتَاعٌ Allah dilediğine **rızkını** bollaştırır da daraltır da. Onlar dünya hayatıyla şımardılar. Oysa ahiretin yanında dünya hayatı, geçici bir faydadan başka bir şey değildir. Ra'd, 13/26

وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ Ve yine orada hem sizin için, hem de **rızkı** size bağlı olmayan öteki bütün canlılar için besin kaynakları yarattık. Hicr, 15/20

وَاِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنَزِّلُهُ اِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ Hiçbir şey yoktur ki, **kaynağı** Bizim katımızda olmasın; Ama biz onu ancak kusursuz ölçüde ve uyumda indiririz. Hicr, 15/21

وَاللّٰهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلٰى بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا الَّذِينَ فُضِّلُوا بِرَادّ۪ي رِزْقِهِمْ عَلٰى مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ اَفَبِنِعْمَةِ اللّٰهِ يَجْحَدُونَ Allah **rızık** alanında bir bölümünüzü diğerlerinizden üstün kıldı. Üstün konumdakiler rızıklarını, buyrukları altındaki yoksullarla paylaşmıyorlar ki, herkes eşit geçim düzeyine kavuşsun. Allah'ın nimetlerini inkar mı ediyorlar? Nahl, 16/71

وَأْمُرْ اَهْلَكَ بِالصَّلٰوةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا لَا نَسْـَٔلُكَ رِزْقًا نَحْنُ نَرْزُقُكَ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوٰى Ey Muhammed, yakınlarına namaz kılmayı emret, kendin de onu sürekli olarak kıl. Senden geçim peşinde koşmanı istemiyoruz. Biz geçimini sağlarız. Mutlu son, kötülüklerden sakınanların olacaktır. Ta-Ha, 20/132

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ ثُمَّ قُتِلُوا اَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللّٰهُ رِزْقًا حَسَنًا وَاِنَّ اللّٰهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ Allah yolunda hicret edip sonra öldürülen yahut ölenleri hiç şüphesiz Allah güzel bir **rızıkla** rızıklandıracaktır. Şüphesiz Allah, evet O, rızık verenlerin en hayırlısıdır. Hac, 22/58

اَمْ تَسْـَٔلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَاجُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ Resulüm! Yoksa sen onlardan bir karşılık mı istiyorsun? Rabbinin vereceği daha hayırlıdır. O, **rızık** verenlerin en hayırlısıdır. Mü'minun, 23/72

فَخَرَجَ عَلٰى قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا يَا لَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَا اُوتِيَ قَارُونُ اِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ Kârûn, ziyneti ve görkemi içerisinde kavminin karşısına çıktı. Dünya hayatını arzu edenler, "Keşke Kârûn'a verilen servet gibi bizim de servetimiz olsaydı. Şüphesiz o büyük bir servet sahibidir" dediler. Kasas, 28/79

فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْاَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنْتَصِرِينَ Ve sonunda onu da, sarayını da yerin dibine batırdık: öyle ki, Allah'a karşı hiçbir şey, hiç kimse onun yardımına yetişmedi; pek tabii, kendi kendine yardım edebilecek durumda da değildi. Kasas, 28/81

وَاَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا مَكَانَهُ بِالْاَمْسِ يَقُولُونَ وَيْكَاَنَّ اللّٰهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَوْلَا اَنْ مَنَّ اللّٰهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا وَيْكَاَنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ

Ve daha dün onun yerinde olmak isteyenler: "Vah bize!" dediler, "Demek ki, kullarından dilediğine **rızkı** geniş tutan, dilediğine de ölçülü, idareli veren Allah'mış! Ya Allah bize lütfetmemiş olsaydı, hiç şüphe yok, bizi de yerin dibine geçirirdi. Demek, hakkı inkar edenler iflah olmazmış!" Kasas, 28/82

اِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اَوْثَانًا وَتَخْلُقُونَ اِفْكًا اِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِنْدَ اللّٰهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا لَهُ اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

Sizler Allah'ı bir yana bırakarak birtakım putlara tapıyor, düzmece iddialar ortaya atıyorsunuz. Allah'ı bir yana bırakarak taptığınız putlar size **rızık** veremezler. Rızkınızı Allah katında arayınız, O'na kulluk ediniz, O'na şükrediniz, O'nun huzuruna döndürüleceksiniz. Ankebut, 29/17

وَكَاَيِّنْ مِنْ دَابَّةٍ لَا تَحْمِلُ رِزْقَهَا اَللّٰهُ يَرْزُقُهَا وَاِيَّاكُمْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ Nice hayvanlar var ki, **rızıklarını** sağlamaya güçleri yetmez. Onların ve sizin rızkınızı Allah sağlar. O her şeyi işitir, her şeyi bilir. Ankebut, 29/60

اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ Görmediler mi, Allah dilediğine **rızkı** genişletiyor da, daraltıyor da. Şüphesiz inanan bir toplum için bunda ibretler vardır. Rum, 30/37

اَللّٰهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَفْعَلُ مِنْ ذٰلِكُمْ مِنْ شَيْءٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ Sizi yaratan, sonra **rızıklandıran**, sonra öldüren daha sonra da dirilten Allah'dır. O'na koştuğunuz ortaklarınızdan böyle bir şey yapan var mıdır? Allah onların ortak koştuklarından münezzehtir ve yücedir. Rum, 30/40

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ قُلِ اللّٰهُ وَاِنَّا اَوْ اِيَّاكُمْ لَعَلٰى هُدًى اَوْ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ De ki: "Göklerden ve yerden geçiminizi sağlayan kimdir?" De ki: Allah! O halde biz veya siz, ikimizden biri, ya doğru yol üzerinde veya açık bir sapıklık içindedir. Sebe, 34/24

قُلْ اِنَّ رَبّى يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ وَمَا اَنْفَقْتُمْ مِنْ شَیْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ De ki: "Rabbim, kullarından dilediğine **bol rızık** verir, dilediğine az ve başkaları için ne harcarsanız yerini daima doldurur: çünkü O**, rızık verenlerin en hayırlısıdır**". Sebe, 34/39

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرُ اللّٰهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَاَنّٰى تُؤْفَكُونَ Ey insanlar! Allah'ın size bağışladığı nimetleri hatırlayın! Gökten ve yerden sizi **rızıklandıran** Allah'ın dışında bir başka yaratıcı var mı? O'ndan başka ilah yoktur. Öyleyse nasıl olur da çevriliyorsunuz? Fatır, 35/3

اَللّٰهُ الَّذى جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَصَوَّرَكُمْ فَاَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللّٰهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ Yeri sizin için yerleşim alanı, göğü de bir bina kılan, size şekil verip de şeklinizi güzel yapan ve sizi temiz besinlerle **rızıklandırandır.**İşte sizin Rabbinizdir. Âlemlerin Rabbi Allah, yücelerden yücedir. Mümin, 40/64

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ اِنَّهُ بِكُلِّ شَیْءٍ عَلِيمٌ Göklerin ve yerin anahtarları O'nundur; O, dilediğine bol **rızık** verir, dilediğine az. Çünkü O her şeyi bilendir. Şura, 42/12

اَللّٰهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْقَوِىُّ الْعَزِيزُ Allah, kullarına çok lütufkârdır, dilediğini **rızıklandırır.** O, kuvvetlidir, mutlak güç sahibidir. Şura, 42/19

وَلَوْ بَسَطَ اللّٰهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِى الْاَرْضِ وَلٰكِنْ يُنَزِّلُ بِقَدَرٍ مَا يَشَاءُ اِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ Allah kullarının tümüne **rızıklarını** bol verseydi, yeryüzünde azarlardı. Fakat O, dilediği ölçüde indirir. Şüphesiz O, kullarından hakkıyla haberdardır ve onları hakkıyla görendir. Şura, 42/27

اَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَعِيشَتَهُمْ فِى الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سُخْرِيًّا وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ Rabbinin rahmetini onlar mı paylaştırıyorlar? Dünya hayatında onların **geçimliliklerini** Biz taksim ettik; birbirlerine iş gördürmeleri için kimini ötekine derecelerle üstün kıldık. Rabbinin rahmeti, onların toplayıp yığdıklarından daha hayırlıdır. Zuhruf, 43/32

وَفِى السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ **Rızkınız** da, size vadedilen şeyler de göktedir. Zariyat, 51/22

اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ **Rızık** veren ve sarsılmaz güç ve kuvvet sahibi ancak Allah'tır. Zariyat, 51/58

اَمَّنْ هٰذَا الَّذى يَرْزُقُكُمْ اِنْ اَمْسَكَ رِزْقَهُ بَلْ لَجُّوا فِى عُتُوٍّ وَنُفُورٍ Allah size verdiği **rızkı** kesiverse, size rızık verebilecek olan kimdir? Hayır, onlar azgınlık ve nefrette direnip durmaktadırlar. Mülk, 67/21

RUH

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ اَمْرِ رَبّى وَمَا اُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ اِلَّا قَلِيلًا Ey Muhammed! Sana **ruhtan** soruyorlar. De ki: “Ruh Rabbimin bildiği bir iştir ve size bu konuda çok az bilgi verilmiştir.” İsra, 17/85

وَالَّتى اَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا وَجَعَلْنَاهَا وَابْنَهَا اٰيَةً لِلْعَالَمِينَ İffet ve namusunu koruyan o kadını/Meryem'i de an ki, biz ona **ruhumuzdan** üfledik; kendisini ve oğlunu âlemlere açık bir mucize yaptık. Enbiya, 21/91

ثُمَّ سَوّٰيهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوحِهِ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْـِٔدَةَ قَليلًا مَا تَشْكُرُونَ Sonra onu şekillendirip **ruhundan** üfledi. Sizin için işitme, görme ve idrak duygularını yarattı. Ne kadar az şükrediyorsunuz! Secde, 32/9

تَعْرُجُ الْمَلٰئِكَةُ وَالرُّوحُ اِلَيْهِ فى يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسينَ اَلْفَ سَنَةٍ Melekler ve **Ruh** O’na süresi elli bin yıl olan bir günde yükselir. Meraiç, 70/4

تَنَزَّلُ الْمَلٰئِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِاِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ اَمْرٍ Melekler ve **Ruh** o gecede, Rablerinin izniyle her türlü iş için iner de iner. Kadir, 97/4

RUHBANLIK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلٰى اٰثَارِهِمْ بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَاٰتَيْنَاهُ الْاِنْجيلَ وَجَعَلْنَا فى قُلُوبِ الَّذينَ اتَّبَعُوهُ رَاْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ اِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللّٰهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَاٰتَيْنَا الَّذينَ اٰمَنُوا مِنْهُمْ اَجْرَهُمْ وَكَثيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ Sonra bunların izinden ardı ardına peygamberlerimizi gönderdik. Meryem oğlu İsa'yı da arkalarından gönderdik, ona İncil'i verdik; ona uyanların kalplerine şefkat ve merhamet vermiştik. **Uydurdukları ruhbanlığa gelince,** onu Biz yazmadık. Fakat kendileri Allah rızasını kazanmak için yaptılar. Ama buna da gereği gibi uymadılar. Biz de onlardan iman edenlere mükâfatlarını verdik. İçlerinden çoğu da yoldan çıkmışlardır. Hadid, 57/27

RÜŞVET

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

وَلَا تَاْكُلُوا اَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَتُدْلُوا بِهَا اِلَى الْحُكَّامِ لِتَاْكُلُوا فَريقًا مِنْ اَمْوَالِ النَّاسِ بِالْاِثْمِ وَاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ Aranızda birbirinizin mallarını haksız yere yemeyin. İnsanların mallarından bir kısmını bile bile günaha girerek yemek için onları hâkimlere **rüşvet** olarak vermeyin. Bakara, 2/188

RÜZGÂR

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

إِنَّ فِى خَلْقِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِى تَجْرِى فِى الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيَاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ Şüphesiz, göklerin ve yerin yaratılmasında, gece ile gündüzün art arda gelişinde, insanlara yararlı şeyler ile denizde yüzen gemilerde, Allah' ın yağdırdığı ve kendisiyle yeryüzünü ölümünden sonra dirilttiği suda, her canlıyı orada üretip yaymasında, **rüzgârları** estirmesinde, gökle yer arasında boyun eğdirilmiş bulutları evirip çevirmesinde düşünen bir topluluk için gerçekten ayetler vardır. Bakara, 2/164

وَهُوَ الَّذِى يُرْسِلُ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَىْ رَحْمَتِهِ حَتّٰى اِذَا اَقَلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا سُقْنَاهُ لِبَلَدٍ مَيِّتٍ فَاَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ فَاَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ كَذٰلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتٰى لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ Rahmetinin önünde müjdeci olarak **rüzgarları** gönderen O'dur. O rüzgarlar, yağmur yüklü bulutları yüklenince, onu kurak bir memlekete gönderir, sonra onunla yağmur yağdırır ve onunla her çeşit ürünü yetiştiririz. İşte Biz, ölüleri de böyle diriltiriz. Gerekir ki düşünür, ibret alırsınız. Araf, 7/57

مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ اَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِى يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلٰى شَىْءٍ ذٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ Rablerini inkâr edenlerin durumu tıpkı fırtınalı bir günde **rüzgarın** şiddetle savurduğu bir küle benzer. Kazandıklarından hiçbir şeyi elde edemezler. İşte asıl uzak sapıklık budur. İbrahim, 14/18

وَاَرْسَلْنَا الرِّيَاحَ لَوَاقِحَ فَاَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاَسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا اَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ **Rüzgârları** da aşılayıcı olarak gönderdik. Sonra gökten su indirerek sizi onunla suladık. Onu toplayıp depolayan da siz değilsiniz. Hicr, 15/22

وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ اَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْاَرْضِ فَاَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيَاحُ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ مُقْتَدِرًا Onlara dünya hayatının bir örneğini şöyle ver: Dünya hayatı; gökten indirdiğimiz yağmur gibidir ki, onun sebebiyle yeryüzünün bitkileri boy verip birbirine karışırlar. Fakat bütün bu canlılık sonunda **rüzgârın** savurduğu kuru bir çer çöpe döner. Allah, her şey üzerinde kudret sahibidir. Kehf, 18/45

وَلِسُلَيْمٰنَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِى بِاَمْرِهِ اِلَى الْاَرْضِ الَّتِى بَارَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَىْءٍ عَالِمِينَ Şiddetle esen **rüzgarları** da Süleyman'ın hizmetine sunmuştuk. Rüzgar onun emriyle, bereketlendirdiğimiz yere doğru eserdi. Biz, her şeyi hakkıyla biliriz. Enbiya, 21/81

وَهُوَ الَّذِى اَرْسَلَ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَىْ رَحْمَتِهِ وَاَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا **Rüzgârları** rahmetinin önünde müjdeci olarak gönderen O'dur. Furkan, 25/48

وَمِنْ اٰيَاتِهِ اَنْ يُرْسِلَ الرِّيَاحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِيُذِيقَكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَلِتَجْرِىَ الْفُلْكُ بِاَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ **Rüzgârları** müjdeciler olarak göndermesi, size rahmetini tattırması, buyruğu ile gemilerin yürümesi, böylece nimetlerinden faydalanmanız O'nun varlığının delillerindendir. Belki şükredersiniz. Rum, 30/46

اَللّٰهُ الَّذِى يُرْسِلُ الرِّيَاحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَيَبْسُطُهُ فِى السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُهُ كِسَفًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ فَاِذَا اَصَابَ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ اِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ Allah O'dur ki, **rüzgârları** gönderir, bunlar da bulutu kaldırır. Derken, Allah onu gökte dilediği gibi yayar ve parça parça eder; nihayet arasından yağmurun çıktığını görürsün. Allah dilediği kullarına yağmuru nasip edince, onlar seviniverirler. Rum, 30/48

وَاللّٰهُ الَّذِى اَرْسَلَ الرِّيَاحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَسُقْنَاهُ اِلٰى بَلَدٍ مَيِّتٍ فَاَحْيَيْنَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا كَذٰلِكَ النُّشُورُ Allah, **rüzgârları** gönderendir. Onlar da bulutları hareket ettirir. Biz de bulutları ölü bir toprağa sürer ve onunla ölümünden sonra yer yüzünü diriltiriz. İşte ölümden sonra diriliş de böyledir. Fatır, 35/9

اِنْ يَشَاْ يُسْكِنِ الرِّيحَ فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلٰى ظَهْرِهِ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ O, dilerse **rüzgârı** durdurur da onlar denizin üstünde durakalırlar. Elbette bunda çok sabreden, çok şükreden herkes için ibretler vardır. Şura, 42/33

وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيَاحِ اٰيَاتٌ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ Gecenin ve gündüzün değişmesinde, Allâh'ın gökten rızık indirip onunla ölümünden sonra yeri diriltmesinde, **rüzgârları** estirmesinde düşünen bir toplum için ibretler vardır. Casiye, 45/5

وَفِى عَادٍ اِذْ اَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ Âd halkında da alınacak dersler vardır. Onlara da ortalığı kasıp kavuran köklerini kurutan **bir kasırga** gönderdik. Zariyat, 51/41

اَمْ اَمِنْتُمْ مَنْ فِى السَّمَاءِ اَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ Yahut göktekinin, üzerinize taş yağdıran bir **kasırga** göndermeyeceğinden mi emin oldunuz? O zaman, uyarım nasılmış bileceksiniz! Mülk, 67/17

SABIR

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلٰوةِ وَاِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ اِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ **Sabır** ve namaz ile Allah'tan yardım isteyin. Şüphesiz bun- lar, Allah'a saygıdan kalbi ürperenler dışında herkese zor ve ağır gelen bir görevdir. Bakara, 2/45

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلٰوةِ اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصَّابِرِينَ Ey iman edenler! **Sabır** ve namaz ile Allah'tan yardım isteyin. Çünkü Allah muhakkak sabredenlerle beraberdir. Bakara, 2/153

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِنَ الْاَمْوَالِ وَالْاَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ Andolsun Biz, biraz korku, biraz açlık ve mallardan, canlardan ve ürünlerden eksiltmekle sizi den dayeceğiz. **Sabır** gösterenleri müjdele. Bakara, 2/155

وَلٰكِنَّ الْبِرَّ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَالْمَلٰئِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّنَ وَاٰتَى الْمَالَ عَلٰى حُبِّهِ ذَوِى الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِى الرِّقَابِ
... وَاَقَامَ الصَّلٰوةَ وَاٰتَى الزَّكٰوةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ اِذَا عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ فِى الْبَاْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَاْسِ اُولٰئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ Asıl iyilik, o kimsenin yaptığıdır ki, Allah'a, ahiret gününe, meleklere, kitaplara, peygamberlere inanır. Allah'ın rızasını gözeterek yakınlara, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışlara, dilenenlere ve kölelere sevdiği maldan harcar, namaz kılar, zekât verir. Antlaşma yaptığı zaman sözlerini yerine getirir. Sıkıntı, hastalık ve savaş zamanlarında **sabreder**. İşte doğru olanlar, bu vasıfları taşıyanlardır. Bakara, 2/177

اَلصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْاَسْحَارِ **Sabredenler**, özü-sözü doğru olanlardır, ilahî huzurda duranlardır, mallarını Allah yolunda harcayanlar ve seherlerde bağışlanma dileyenlerdir. Al-i İmran, 3/17

اِنْ تَمْسَسْكُمْ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَاِنْ تُصِبْكُمْ سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِهَا وَاِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْـًٔا اِنَّ اللّٰهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ Size bir iyilik dokunursa, bu onları üzer. Başınıza bir kötülük gelse, ona sevinirler. Eğer **sabırlı** olur, Allah'a karşı gelmekten sakınırsanız onların hileleri size hiçbir zarar vermez. Çünkü Allah onların işlediklerini kuşatmıştır. Al-i İmran, 3/120

بَلٰى اِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَاْتُوكُمْ مِنْ فَوْرِهِمْ هٰذَا يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ اٰلَافٍ مِنَ الْمَلٰئِكَةِ مُسَوِّمِينَ Düşmanlarınız, hemen şu anda üstünüze gelseler bile, eğer siz **sabreder** ve Allah'a karşı gelmekten sakınırsanız, Rabbiniz sizi, üzerlerine nişan vurulmuş beş bin melekle destekler. Al-i İmran, 3/125

وَكَاَيِّنْ مِنْ نَبِيٍّ قَاتَلَ مَعَهُ رِبِّيُّونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا اَصَابَهُمْ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُوا وَاللّٰهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ Nice peygamber var ki, çok sayıda taraftarı kendisi ile birlikte savaştı. Bunlar Allah yolunda başlarına gelenlerden dolayı gevşemediler, yılmadılar ve boyun eğmediler. Allah **sabırlıları** sever. Al-i İmran, 3/146

لَتُبْلَوُنَّ فِى اَمْوَالِكُمْ وَاَنْفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ اَشْرَكُوا اَذًى كَثِيرًا وَاِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَاِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُورِ
Andolsun, mallarınız ve canlarınız konusunda imtihana çekileceksiniz. Sizden önce kendilerine kitap verilenlerden ve Allah'a ortak koşanlardan üzücü birçok söz işiteceksiniz. Ama **sabreder**, Allah'a karşı gelmekten sakınırsanız işte bunlar, yapmağa değer işlerdendir. Al-i İmran, 3/186

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ Ey iman edenler! **Sabredin.** ve sabırda yarışın, savaşa hazırlıklı olun. Allah'a karşı gelmekten sakının ki kurtuluşa eresiniz. Al-i İmran, 3/200

وَاَطِيعُوا اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصَّابِرِينَ Allah'a ve Resul'üne itaat edin ve birbirinizle çekişmeyin. Sonra gevşersiniz ve gücünüz, devletiniz elden gider. **Sabırlı** olun. Çünkü Allah sabredenlerle beraberdir. Enfâl, 8/46

يَا اَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ اِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عِشْرُونَ صَابِرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَاِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا اَلْفًا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ
Ey Peygamber! Müminleri savaşa teşvik et. Eğer içinizde **sabırlı** yirmi kişi bulunursa iki yüz kişiye galip gelirler. Eğer içinizde sabırlı yüz kişi bulunursa, inkar edenlerden bin kişiye galip gelirler. Çünkü onlar anlamayan bir kavimdir. Enfâl, 8/65

اَلْئٰنَ خَفَّفَ اللّٰهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ اَنَّ فِيكُمْ ضَعْفًا فَاِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَاِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ اَلْفٌ يَغْلِبُوا اَلْفَيْنِ بِاِذْنِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ مَعَ الصَّابِرِينَ
Şimdi ise Allah yükünüzü hafifletti ve sizde muhakkak bir zaaf olduğunu bildi. Eğer içinizde **sabır**lı yüz kişi olursa iki yüz kişiye galip gelirler. Eğer içinizde sabırlı bin kişi olursa, Allah'ın izniyle iki bin kişiye galip gelirler. Allah sabredenlerle beraberdir. Enfâl, 8/66

وَلَئِنْ اَذَقْنَاهُ نَعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَّاءَ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنِّى اِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ Ona, bir sıkıntıdan sonra bir nimet tattırırsak, "Artık benden bütün kötülükler silinip gitti." der, mutlaka böbürlenir ve şımarır. اِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ اُولٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَاَجْرٌ كَبِيرٌ Zorluk ve sıkıntılara **sabredip** güzel iş yapanlar hiç böyle midir. İşte onlar için bir bağış ve büyük ödül vardır. Hud, 11/10-11

وَاصْبِرْ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يُضِيعُ اَجْرَ الْمُحْسِنِينَ **Sabret;** çünkü Allah, iyi davranışları ödülsüz bırakmaz. Hud, 11/115

وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرَؤُنَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ اُولٰئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ İnananlar, Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak amacı ile **sabrederler,** namazı kılarlar, kendilerine verdiğimiz rızıktan gizlice ve açıkça hayır yolunda harcarlar, kötülüğü iyilikle savarlar. İşte geçici dünyanın ardından gelecek olan mutlu akıbet onları bekliyor. Ra'd, 13/22

مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ بَاقٍ وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا اَجْرَهُمْ بِاَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ Sizin yanınızdaki tükenir, fakat Allah'ın katındaki kalıcıdır, süreklidir. Biz **sabredenleri**, yaptıklarının en iyisiyle ödüllendireceğiz. Nahl, 16/96

وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ اِلَّا بِاللّٰهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِى ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ **Sabret**, sabretmeyi ancak Allah'ın yardımı ile başarabilirsin; onlar için üzülme, çevirdikleri ve kurdukları tuzaklar sakın canını sıkmasın. Nahl, 16/127

رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا Allah göklerin, yerin ve bu ikisi arasındakilerin Rabbidir. Şu halde, O'na ibadet et ve O'na ibadet etmede **sabırlı** ol. Hiç, O'nun adını taşıyan bir başkasını biliyor musun? Meryem, 19/65

اَلَّذِينَ اِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِرِينَ عَلٰى مَا اَصَابَهُمْ وَالْمُقِيمِى الصَّلٰوةِ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ Onlar ki, yanlarında Allah'ın adı anıldığında kalpleri ürperir, başlarına gelen belalara karşı **sabrederler**, namaz kılar ve kendilerine verdiğimiz rızıkların bir bölümünü Allah yolunda harcarlar. Hac, 22/35

وَاِذْ قَالَ لُقْمٰنُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَىَّ لَا تُشْرِكْ بِاللّٰهِ اِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ "Yavrum! Namazı dosdoğru kıl. İyiliği emret. Kötülükten alıkoy. Başına gelen bela ve musibetlere karşı **sabırlı** ol. Çünkü bunlar kesin olarak emredilmiş işlerdendir." Lokman, 31/17

قُلْ يَا عِبَادِ الَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ لِلَّذِينَ اَحْسَنُوا فِى هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَاَرْضُ اللّٰهِ وَاسِعَةٌ اِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ اَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ De ki: "Ey iman eden kullarım, Rabbinizden sakının. Bu dünyada iyilik edenler için bir iyilik vardır. Allah'ın arz'ı geniştir. Ancak **sabredenlere** mükâfatları hesapsız ödenecektir." Zümer, 39/10

اِنَّ الْاِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا Şüphesiz insan çok hırslı ve **sabır**sız olarak yaratılmıştır. Mearic, 70/19

لَا اُقْسِمُ بِهٰذَا الْبَلَدِ ﴿١﴾ Yoo, and içerim bu kente,

وَاَنْتَ حِلٌّ بِهٰذَا الْبَلَدِ ﴿٢﴾ Ki sen bu kentte oturmaktasın.

وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدَ ﴿٣﴾ Babaya ve doğan çocuğa da yemin olsun ki,

لَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ فِى كَبَدٍ ﴿٤﴾ Biz insanı, **imtihan ve çile yüklü** bir hayata gönderdik.

اَيَحْسَبُ اَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ اَحَدٌ ﴿٥﴾ İnsanoğlu, kendisine kimsenin güç yetiremeyeceğini mi sanıyor?

يَقُولُ اَهْلَكْتُ مَالًا لُبَدًا ﴿٦﴾ "Yığınla mal harcadım" diyor..

اَيَحْسَبُ اَنْ لَمْ يَرَهُ اَحَدٌ ﴿٧﴾ Kendisini kimsenin görmediğini mi sanıyor?

اَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ ﴿٨﴾ Biz ona iki göz,

وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ﴿٩﴾ Bir dil ve iki dudak vermedik mi?

وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ ﴿١٠﴾ Ona iki yolu/ doğru ve eğriyi göstermedik mi?

فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ﴿١١﴾ Fakat o, **o sarp yokuşu** denemedi.

وَمَا اَدْرٰيكَ مَا الْعَقَبَةُ ﴿١٢﴾ O sarp yokuş nedir bilir misin?

فَكُّ رَقَبَةٍ ﴿١٣﴾ Köle azat etmek,

اَوْ اِطْعَامٌ فِى يَوْمٍ ذِى مَسْغَبَةٍ ﴿١٤﴾ Veya açlığın kol gezdiği günlerde,

يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ﴿١٥﴾ Yakını olan bir yetimi,

اَوْ مِسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ ﴿١٦﴾ Yahut aç ve açıkta kalmış boynu bükük bir yoksulu doyurmaktır.

ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ ﴿١٧﴾ Ve imana ermişlerden ve birbirine **sabrı** ve merhameti tavsiye edenlerden olmaktır.

اُولٰئِكَ اَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿١٨﴾ İşte onlar Ahiret mutluluğuna erenlerdir. Beled, 90/1…18

وَالْعَصْرِ ﴿١﴾ Zamana yemin ederim ki,

اِنَّ الْاِنْسَانَ لَفِى خُسْرٍ ﴿٢﴾ İnsan gerçekten ziyan içindedir.

اِلَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ﴿٣﴾ Ancak iman edenler, iyi işler yapanlar, birbirlerine hakkı ve **sabrı** öğütleyenler bunun dışındadır. Asr, 103/1-2-3

SADAKA/ALLAH YOLUNDA HARCAMAK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلْ مَا اَنْفَقْتُمْ مِنْ خَيْرٍ فَلِلْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبِينَ وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ بِهِ عَلِيمٌ Sana Allah yolunda ne harcayacaklarını soruyorlar. De ki: Maldan harcadığınız şey, ebeveyn, yakınlar, yetimler, fakirler ve yolcular için olmalıdır. Şüphesiz Allah yapacağınız her hayrı bilir. Bakara, 2/215

اَلَّذِينَ يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمْ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ ثُمَّ لَا يُتْبِعُونَ مَا اَنْفَقُوا مَنًّا وَلَا اَذًى لَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٦٢﴾ Mallarını Allah yolunda **harcayan**, sonra da harcadıklarının peşinden bunları başa kakmayan ve gönül incitmeyenlerin, Rab'leri katında mükâfatları vardır. Onlar için korku yoktur. Onlar üzülmeyeceklerdir de.

قَوْلٌ مَعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِنْ صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَا اَذًى وَاللّٰهُ غَنِىٌّ حَلِيمٌ ﴿٢٦٣﴾ Güzel söz ve bağışlama, **arkasından incitme gelen sadakadan daha iyidir**. Allah zengindir, acelesi de yoktur.

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تُبْطِلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْاَذٰى كَالَّذِى يُنْفِقُ مَالَهُ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَاَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ عَلٰى شَىْءٍ مِمَّا كَسَبُوا وَاللّٰهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٢٦٤﴾ Ey iman edenler! Allah'a ve ahiret gününe inanmadığı

halde malını **gösteriş için harcayan** kimse gibi, başa kakmak ve incitmek suretiyle, yaptığınız hayırlarınızı boşa çıkarmayın. Böylesinin durumu, üzerinde biraz toprak bulunan düz kayaya benzer ki, sağanak bir yağmur isabet etmiş de onu çıplak pürüzsüz kaya haline getirivermiştir. Bunlar kazandıklarından hiçbir şeye sahip olamazlar. Allah, kâfirleri doğru yola iletmez.

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللّٰهِ وَتَثْبِيتًا مِنْ اَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ اَصَابَهَا وَابِلٌ فَاٰتَتْ اُكُلَهَا ضِعْفَيْنِ فَاِنْ لَمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطَلٌّ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٦٥﴾ Allah'ın rızasını kollamak ve ruhlarındaki imanı kökleştirmek için mallarını harcayanların durumu ise, bir tepedeki güzel bir bahçenin haline benzer. Bir bahçe ki ona bol yağmur yağar, meyvelerini iki kat verir. Bol yağmur düşmese de hafif bir yağmur, bir çisenti de yetişir. Allah ne yaparsanız hepsini görür.

اَيَوَدُّ اَحَدُكُمْ اَنْ تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِنْ نَخِيلٍ وَاَعْنَابٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَاَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ ضُعَفَاءُ فَاَصَابَهَا اِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٦٦﴾ Sizden biriniz arzu eder mi ki, hurma ve üzüm ağaçlarıyla dolu, arasından sular akan ve kendisi için orada her çeşit meyve bulunan bir bahçesi olsun da, bakıma muhtaç çoluk çocuğu varken kendisine ihtiyarlık gelip çatsın, bahçeye de içinde ateş bulunan bir kasırga isabet ederek yakıp kül etsin! İşte düşünüp anlayasınız diye Allah size âyetleri açıklar.

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا اَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْاَرْضِ وَلَا تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ بِاٰخِذِيهِ اِلَّا اَنْ تُغْمِضُوا فِيهِ وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ غَنِىٌّ حَمِيدٌ ﴿٢٦٧﴾ Ey iman edenler, kazandıklarınızın temiz ve kaliteli olanları ile sizin için topraktan yetiştirdiklerimizden **sadaka** verin, sakın kendiniz gönül hoşluğuyla almayacağınız, adi ve kalitesi bozuk şeyleri vermeye kalkışmayın. İyi bilin ki Allah'ın hiçbir şeye ihtiyacı yoktur, övülmek O'na mahsustur. Bakara, 2/262…267

وَمَا اَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ اَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ اَنْصَارٍ ﴿٢٧٠﴾ Allah yolunda her ne **harcar** veya her ne adarsanız, şüphesiz Allah onu bilir. Zulmedenlerin yardımcıları yoktur.

اِنْ تُبْدُوا الصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِىَ وَاِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِنْ سَيِّاٰتِكُمْ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٧١﴾ Eğer **sadakaları** açıktan verirseniz bu güzeldir. Ama onları kimse görmeden gizlice fakirlere verirseniz bu sizin için daha hayırlıdır ve bir kısım günahlarınızın silinmesine vesile olur. Allah yaptıklarınızdan haberdardır.

لَيْسَ عَلَيْكَ هُدٰيهُمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَهْدِى مَنْ يَشَاءُ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلِاَنْفُسِكُمْ وَمَا تُنْفِقُونَ اِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللّٰهِ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ اِلَيْكُمْ وَاَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٢﴾ Onları hidayete erdirmek sana ait değildir. Fakat Allah, dilediğini hidayete erdirir. Hayır olarak ne harcarsanız, kendiniz içindir. Zaten siz ancak Allah'ın rızasını kazanmak için harcarsınız. Hayır olarak her ne harcarsanız hiç hakkınız yenmeden karşılığı size tastamam ödenir.

لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ اُحْصِرُوا فِى سَبِيلِ اللّٰهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِى الْاَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ اَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمٰيهُمْ لَا يَسْـَٔلُونَ النَّاسَ اِلْحَافًا وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٢٧٣﴾ **Sadakalarınızı** kendilerini Allah yoluna adamış, bu sebeple yer yüzünde kazanç için dolaşamayan fakirler için olsun. Bilmeyen kimseler, iffetlerinden dolayı onları zengin zanneder. Sen onları simalarından tanırsın. Çünkü onlar yüzsüzlük ederek istemezler. Yaptığınız her hayrı Allah kesinlikle bilir.

اَلَّذِينَ يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمْ بِالَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٤﴾ Mallarını gece-gündüz, gizli-açık Allah yolunda **harcayanların** mükâfatı Allah katında verilecektir. Onlar için bir korku söz konusu değildir ve onlar üzülmezler de. Bakara, 2/270…274. Ayetler.

يَمْحَقُ اللّٰهُ الرِّبٰوا وَيُرْبِى الصَّدَقَاتِ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ اَثِيمٍ Allah faizi tüketir, **sadakaları ise bereketlendirir.** Allah küfürde ve günahta ısrar eden hiç kimseyi sevmez. Bakara, 2/276

وَاِنْ كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ اِلٰى مَيْسَرَةٍ وَاَنْ تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ Eğer borçlu, darlık içinde ise, ona ödemek için kolaylık sağlayın. Eğer borcu **sadaka olarak sayarsanız** sizin için daha hayırlıdır. Bakara, 2/280

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتّٰى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَىْءٍ فَاِنَّ اللّٰهَ بِهِ عَلِيمٌ Sevdiğiniz şeylerden **Allah yolunda harcamadıkça** asla iyiliğe eremezsiniz. Ne harcarsanız Allah onu bilir. Al-i İmran, 3/92

اَلَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِى السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ O Allah'tan hakkıyla korkanlar bollukta ve darlıkta **Allah yolunda harcarlar,** öfkelerini yenerler, insanları affederler. Allah da, böyle iyi davrananları sever. Al-i İmran, 3/134

وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا ﴿٣٨﴾ Bu inkâr edenler başkalarına gösteriş olsun diye **sadaka** verirler, Allah'a ve ahiret gününe inanmazlar. Yoldaşı şeytan olanın ne kötü yoldaşı vardır! Nisâ, 4/38

وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَاَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللّٰهُ وَكَانَ اللّٰهُ بِهِمْ عَلِيمًا ﴿٣٩﴾ Bunlar, Allah'a ve ahiret gününe iman etselerdi ve Allah'ın verdiği rızıktan **gösterişsiz** olarak harcasalardı, kendilerine ne zarar gelirdi? Allah, onları en iyi bilendir. Nisâ, 4/39

وَمَا مَنَعَهُمْ اَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَاتُهُمْ اِلَّا اَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللّٰهِ وَبِرَسُولِهِ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلٰوةَ اِلَّا وَهُمْ كُسَالٰى وَلَا يُنْفِقُونَ اِلَّا وَهُمْ كَارِهُونَ Onların **Sadakalarının** kabul edilmesine engel olan şudur: Onlar Allah'a ve elçisine karşı nankörlük ettiler; namaza da üşene üşene gelirler ve istemeye istemeye sadaka verirler. Tövbe, 9/54

اَلَّذٖينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعٖينَ مِنَ الْمُؤْمِنٖينَ فِى الصَّدَقَاتِ وَالَّذٖينَ لَا يَجِدُونَ اِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللّٰهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلٖيمٌ **Sadaka/**zekât vermekte gönülden davranan müminlere dil uzatan ve ancak ellerinden geldiği kadar verebilenlerle alay eden kimselere bu davranışlarının cezasını Allah verir. Onlara can yakıcı bir azap vardır. Tövbe, 9/79

خُذْ مِنْ اَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكّٖيهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ اِنَّ صَلٰوتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللّٰهُ سَمٖيعٌ عَلٖيمٌ Onların mallarının bir bölümünü zekât/**sadaka** olarak al ve bu yolla onları temizle, günahlardan arındır. Onlara dua et, çünkü senin duan onlara gönül huzuru sağlar. Allah her şeyi işitir ve bilir. Tövbe, 9/103

اَلَمْ يَعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهٖ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَاَنَّ اللّٰهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحٖيمُ Allah'ın, kullarının tövbesini kabul edeceğini, **sadakaları/**zekâtlarını geri çevirmeyeceğini ve Allah'ın tövbeyi çok kabul eden ve pek esirgeyen olduğunu hâla bilmezler mi? Tövbe, 9/104

...وَالْمُتَصَدِّقٖينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ...**Sadaka** veren erkekler ve sadaka veren kadınlar اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَاَجْرًا عَظٖيمًا... İşte Allah, bunlar için bir mağfiret ve büyük bir mükâfat hazırlamıştır. Ahzab, 33/35

اِنَّ الْمُصَّدِّقٖينَ وَالْمُصَّدِّقَاتِ وَاَقْرَضُوا اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَاعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ اَجْرٌ كَرٖيمٌ **Sadaka** veren erkeklere ve sadaka veren kadınlara ve böylece Allah'a güzel bir ödünç verenlere, verdiklerinin karşılığı kat kat ödenir ve onlara değerli bir mükâfat vardır. Hadid, 57/18

يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا اِذَا نَاجَيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَىْ نَجْوٰيكُمْ صَدَقَةً ذٰلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ وَاَطْهَرُ فَاِنْ لَمْ تَجِدُوا فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ Ey iman edenler! Peygamber ile gizli bir şey konuşacağınız zaman bu konuşmanızdan önce bir **sadaka** veriniz. Bu sizin için daha hayırlı ve daha temizdir. Şayet bir şey bulamazsanız, bilin ki Allah bağışlayandır, esirgeyendir. Mücadele, 58/12

وَاَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَأْتِىَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا اَخَّرْتَنٖى اِلٰى اَجَلٍ قَرٖيبٍ فَاَصَّدَّقَ وَاَكُنْ مِنَ الصَّالِحٖينَ Herhangi birinize ölüm gelip de: “Ey Rabbim! Beni yakın bir süreye kadar geciktirsen de **sadaka** verip iyilerden olsam” Demeden önce, size verdiğimiz rızıktan **harcayın.** Münafikun, 63/10

وَسَيُجَنَّبُهَا الْاَتْقٰى ﴿١٧﴾ Allah’a karşı gelmekten çok sakınan ateşten uzak tutulur.

اَلَّذٖى يُؤْتٖى مَالَهُ يَتَزَكّٰى ﴿١٨﴾ O ki, Allah yolunda malını verir, temizlenir.

وَمَا لِاَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزٰى ﴿١٩﴾ O yaptığı iyiliği bir karşılık görmek için yapmaz.

اِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْاَعْلٰى ﴿٢٠﴾ O ancak yüce Rabbinin hoşnutluğunu gözeterek yapar.

وَلَسَوْفَ يَرْضٰى ﴿٢١﴾ Elbette kendisi de ileride hoşnut olacaktır. Leyl, 92/17…21. Ayetler.

SADIK/SADAKAT

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَاَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَاءُ وَاَهْلَكْنَا الْمُسْرِفٖينَ Sonra onlara verdiğimiz söze **sadık** kaldık, böylece onları ve dilediğimizi kurtardık da ölçüsüz davrananları yıkıma uğrattık. Enbiya, 21/9

لِيَجْزِىَ اللّٰهُ الصَّادِقٖينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقٖينَ اِنْ شَاءَ اَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُورًا رَحٖيمًا Çünkü Allah **sadakat** gösterenleri sadakatleri sebebiyle ödüllendirir ve münafıkları da dilerse cezalandırır, dilerse tövbelerini kabul eder. Allah, bağışlayıcıdır, merhametlidir. Ahzab, 33/24

...وَالصَّادِقٖينَ وَالصَّادِقَاتِ**... Sadık** olan erkeklere ve sadık olan kadınlar...اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَاَجْرًا عَظٖيمًا... Allah onlara bir bağışlanma ve büyük bir ödül hazırlamıştır. Ahzab, 33/35

اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذٖينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهٖ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ اُولٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ Mü'min olanlar, ancak o kimselerdir ki, onlar, Allah'a ve Resulü’ne iman ettiler, sonra hiçbir kuşkuya kapılmadan Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla mücadele ettiler. İşte onlar, **sadıkların** ta kendileridir. Hucurat, 49/15

لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرٖينَ الَّذٖينَ اُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَاَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُونَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ اُولٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ Sözü edilen o mallar, göçmen yoksullar içindir. Onlar ki, yurtlarından ve mallarından yoksun bırakılmışlardır; Allah'ın lütuf ve rızasını ararlar; Allah'a ve resulüne yardım ederler. İşte **sadık** olanlar bunlardır. Haşr, 59/8

SAĞ-SOL

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ اُنَاسٍ بِاِمَامِهِمْ فَمَنْ اُوتِىَ كِتَابَهُ بِيَمٖينِهٖ فَاُولٰئِكَ يَقْرَؤُنَ كِتَابَهُمْ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتٖيلًا Bütün insanları kendi önderleriyle birlikte çağıracağımız günü hatırla. O gün her kime kitabı **sağından** verilirse, işte onlar kitaplarını güven içinde okurlar ve kıl kadar haksızlığa uğratılmazlar. İsra, 17/71

وَكُنْتُمْ اَزْوَاجًا ثَلٰثَةً ﴿٧﴾ O kıyamet günü sizler de üç sınıfa ayrılırsınız:

فَاَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا اَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿٨﴾ **Sağdakiler**/ahiret mutluluğuna erenler, ne mutlu o sağdakilere!

وَاَصْحَابُ الْمَشْئَمَةِ مَا اَصْحَابُ الْمَشْئَمَةِ ﴿٩﴾ **Soldakiler**/kötülüğe batanlara, ne bahtsızdırlar onlar!

وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ ﴿١٠﴾ Ve bir de ileri geçenler var ki herkesi geçmişlerdir. Vakıa, 56/7-8-9-10

وَاَصْحَابُ الْيَمٖينِ مَا اَصْحَابُ الْيَمٖينِ ﴿٢٧﴾ **Sağdakiler**, ne mutlu o sağdakilere!

فِى سِدْرٍ مَخْضُودٍ ﴿٢٨﴾ Dikensiz kirazlar,

وَطَلْحٍ مَنْضُودٍ ﴿٢٩﴾ Salkım salkım muzlar,

وَظِلٍّ مَمْدُودٍ ﴿٣٠﴾ Yayılmış sürekli bir gölge,

وَمَاءٍ مَسْكُوبٍ ﴿٣١﴾ Çağlayan bir su başında,

وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ ﴿٣٢﴾ Çeşitli meyveler içinde,

لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ ﴿٣٣﴾ Hiç tükenmeyen ve yasaklanmayan,

وَفُرُشٍ مَرْفُوعَةٍ ﴿٣٤﴾ Ve yüksek döşekler üzerindedirler. Vakıa, 56/27…34. Ayetler.

وَاَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا اَصْحَابُ الشِّمَالِ ﴿٤١﴾ **Soldakiler**; ne yazık o soldakilere!

فِى سَمُومٍ وَحَمِيمٍ ﴿٤٢﴾ Onlar, iliklere işleyen bir ateş ve bir kaynar su içindedirler.

وَظِلٍّ مِنْ يَحْمُومٍ ﴿٤٣﴾ Ve kapkara dumandan bir gölge içindedirler.

لَا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ ﴿٤٤﴾ Ne serin ve ne de yararlı,

اِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذٰلِكَ مُتْرَفِينَ ﴿٤٥﴾ Çünkü onlar vaktiyle varlık içinde azıtmışlardı.

وَكَانُوا يُصِرُّونَ عَلَى الْحِنْثِ الْعَظِيمِ ﴿٤٦﴾ O en büyük günahta ısrar ederlerdi.

وَكَانُوا يَقُولُونَ اَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا ءَاِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿٤٧﴾ Ve şöyle derlerdi: "Ölünce mi, toprak ve kemik haline gelince mi, sahi o zaman mı yeniden diriltileceğiz?" Vakıa, 56/42…47. ayetler.

يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفٰى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ ﴿١٨﴾ O gün hesap için huzura alınırsınız. Hiçbir sırrınız gizli kalmaz.

فَاَمَّا مَنْ اُوتِىَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ هَاؤُمُ اقْرَؤُا كِتَابِيَهْ ﴿١٩﴾ Kitabı **sağ tarafından** verilen der ki: Alın, kitabımı okuyun;

اِنِّى ظَنَنْتُ اَنِّى مُلَاقٍ حِسَابِيَهْ ﴿٢٠﴾ Doğrusu ben, hesabımla karşılaşacağımı zaten biliyordum,

فَهُوَ فِى عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿٢١﴾ Artık o, hoşnut bir yaşama içindedir.

فِى جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿٢٢﴾ Yüksek bir cennette. Hakka, 69/19…22. ayetler.

وَاَمَّا مَنْ اُوتِىَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِى لَمْ اُوتَ كِتَابِيَهْ ﴿٢٥﴾ Kitabı **sol tarafından** verilen de der ki; Keşke kitabım bana verilmemiş olsa idi.

وَلَمْ اَدْرِ مَا حِسَابِيَهْ ﴿٢٦﴾ Hesabımın da ne olduğunu bilmeseydim,

يَا لَيْتَهَا كَانَتِ الْقَاضِيَةَ ﴿٢٧﴾ Keşke o ölüm hayatımı kesip bitirmiş olsa idi.

مَا اَغْنٰى عَنِّى مَالِيَهْ ﴿٢٨﴾ Malım bana bir yarar sağlamadı.

هَلَكَ عَنِّى سُلْطَانِيَهْ ﴿٢٩﴾ Güç ve kudretim yok olup gitti.

خُذُوهُ فَغُلُّوهُ ﴿٣٠﴾ Onu yakalayıp bağlayın.

ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ ﴿٣١﴾ Sonra atın onu ateşe! Hakka, 69/25…31. ayetler.

فَاَمَّا مَنْ اُوتِىَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ ﴿٧﴾ Kimin kitabı **sağ eline** verilirse,

فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا ﴿٨﴾ Hesabı kolayca görülür.

وَيَنْقَلِبُ اِلٰى اَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿٩﴾ Ve ailesine sevinç içinde döner.

وَاَمَّا مَنْ اُوتِىَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ ﴿١٠﴾ Fakat kime ki, kitabı **arkası** tarafından verilir,

فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا ﴿١١﴾ “Yetiş ey ölüm” çağırır.

وَيَصْلٰى سَعِيرًا ﴿١٢﴾ Ve bir alevli ateşe yaslanacaktır. İnşikak, 84/7…12. Ayetler.

ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ ﴿١٧﴾ Sonra iman edenlerden, birbirlerine sabrı tavsiye edenlerden ve birbirlerine acımayı öğütleyenlerden olmaktır.

اُولٰئِكَ اَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿١٨﴾ İşte bunlar **sağ tarafta** yerlerini alanlar.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِنَا هُمْ اَصْحَابُ الْمَشْئَمَةِ ﴿١٩﴾ Âyetlerimizi inkâr edenler ise onlar **soldakilerdir.**

عَلَيْهِمْ نَارٌ مُؤْصَدَةٌ ﴿٢٠﴾ Cezaları, kapıları üzerlerine sımsıkı kapatılmış bir ateştir. Beled, 90/17…20. Ayetler.

SANAT

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِىَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ صُنْعَ اللّٰهِ الَّذِى اَتْقَنَ كُلَّ شَىْءٍ اِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ Sen dağları görürsün de, yerinde sabit sanırsın. Oysa onlar bulutun yürümesi gibi yürümektedirler. Bu, her şeyi sapasağlam yapan Allah' ın **sanatıdır.** Şüphesiz ki O, yaptıklarınızdan tamamıyla haberlidir. Neml, 27/88

SAPIK/SAPIKLIK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

أُولٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدٰى فَمَا رَبِحَتْ تِجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ İşte onlar/münafıklar, hidayet karşılığında **sapıklığı** satın aldılar da, ticaretleri kâr etmedi, doğru yolu da bulamadılar. Bakara, 2/16

أُولٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدٰى وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِ فَمَا اَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ Onlar, hidayete karşılık **sapıklığı,** bağışlanma- ya karşılık azabı satın almışlardır. Ateşe karşı ne kadar dayanıklıdırlar! Bakara, 2/175

اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ اِيمَانِهِمْ ثُمَّ ازْدَادُوا كُفْرًا لَنْ تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ وَاُولٰئِكَ هُمُ الضَّالُّونَ İman ettikten sonra inkâr edip, inkârlarını artıranların tevbeleri kabul edilmeyecektir. Onlar **sapıkların** ta kendileridir. Ali İmran, 3/90

اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغْفِرُ اَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا Şüphesiz Allah, kendisine ortak koşulmasını bağışlamaz. Bunun dışındaki günahları, dilediği kimseler için bağışlar. Allah'a ortak koşan, kuşkusuz, derin bir **sapıklığa** düşmüştür. Nisa, 4/116

...وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللّٰهِ وَمَلٰئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا Kim Allah'ı, meleklerini, kitaplarını, peygamberlerini ve ahiret gününü inkâr ederse, derin bir **sapıklığa** düşmüş olur. Nisa, 4/136

اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ قَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعِيدًا Şüphesiz, inkâr edenler ve Allah yolundan alıkoyanlar gerçekten derin bir **sapıklıkla** sapmışlardır. Nisa, 4/167

فَرِيقًا هَدٰى وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ اِنَّهُمُ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ اَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَيَحْسَبُونَ اَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ Allah, bir kısmını doğru yola iletti, bir kısmı da **sapıklığı** hak ettiler. Çünkü onlar, Allah'ı bırakıp şeytanları dost edindiler. Bir de kendilerini doğru yolda sanırlar. Araf, 7/30

وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ اِذْ هَدٰيهُمْ حَتّٰى يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ اِنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ Allah bir milleti doğru yola çıkardıktan sonra ne gibi şeylerden sakınmaları gerektiğini açıklamadıkça onları doğru yoldan **saptıracak** değildir. Şüphesiz ki Allah her şeyi yeterince bilendir. Tevbe, 9/115

فَذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ اِلَّا الضَّلَالُ فَاَنّٰى تُصْرَفُونَ İşte O, sizin gerçek Rabbiniz olan Allah'tır. Haktan sonra sadece **sapıklık** vardır. O halde nasıl sırt çeviriyorsunuz. Yunus, 10/32

اَلَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلَى الْاٰخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا اُولٰئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ Onlar, dünyayı âhirete tercih ederler, Allâh'ın yoluna engel olur ve o yolu eğri ve dolambaçlı göstermeye çalışırlar. İşte bunlar derin bir **sapıklık** içindedirler. İbrahim, 14/3

مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ اَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلٰى شَيْءٍ ذٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ Rablerini inkâr edenlerin amelleri, fırtınalı bir günde rüzgârın tarumar ettiği küle benzer. Kazandıklarından hiçbir şey elde edemezler. İşte bu, dönüşü olmayan **sapıklığın** ta kendisidir. İbrahim, 14/18

وَمَنْ كَانَ فِي هٰذِهِ اَعْمٰى فَهُوَ فِي الْاٰخِرَةِ اَعْمٰى وَاَضَلُّ سَبِيلًا Kim de bu dünyada gerçeği/hakkı görüp kabul etmeyecek şekilde kör olursa, artık o, ahirette de kördür ve yolunu da tam **sapıtmıştır,** şaşırmış gitmiştir. İsra, 17/72

اَسْمِعْ بِهِمْ وَاَبْصِرْ يَوْمَ يَاْتُونَنَا لٰكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ Bizim karşımıza çıkacakları o Gün, gerçeği nasıl da apaçık işitecek ve görecekler! Ne var ki, o zalimler apaçık bir **sapıklık i**çindedirler. Meryem, 19/38

يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَضُرُّهُ وَمَا لَا يَنْفَعُهُ ذٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ O, Allah'ı bırakır da kendine ne zarar, ne de fayda veren şeylere tapar. Bu da **derin sapıklığın** ta kendisidir. Hac, 22/12

وَمَا اَنْتَ بِهَادِي الْعُمْيِ عَنْ ضَلَالَتِهِمْ اِنْ تُسْمِعُ اِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِاٰيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ Sen körleri **sapıplıktan** çevirip doğru yola yöneltemezsin; Ayetlerimi ancak inanıp da teslim olmuşlara duyurabilirsin. Neml, 27/81

فَاِنْ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ اَنَّمَا يَتَّبِعُونَ اَهْوَاءَهُمْ وَمَنْ اَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوٰيهُ بِغَيْرِ هُدًى مِنَ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ Eğer senin davetini kabul etmezlerse, bilmiş ol ki, onlar sadece heveslerine uyarlar. Allah'tan doğruyu gösterir belge olmaksızın sadece kendi hevesine uyan kimseden daha **sapık** ve şaşkın kim vardır? Şüphesiz ki Allah zalim bir milleti doğru yola iletmez. Kasas, 28/50

وَمَا اَنْتَ بِهَادِ الْعُمْيِ عَنْ ضَلَالَتِهِمْ اِنْ تُسْمِعُ اِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِاٰيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ Sen kendi **sapıklıkları** içindeki körleri doğru yola iletemezsin. Sen ancak ayetlerimize inanan Müslüman'lara duyurabilirsin. Rum, 30/53

هٰذَا خَلْقُ اللّٰهِ فَاَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ بَلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ İşte bu gördükleriniz, Allah'ın yarattıklarıdır. Haydi, Allah'ı bırakıp da taptıklarınızın yarattığı bir şey bana gösterin! Hayır, zalimler açık bir **sapıklık** içindedirler. Lokman, 31/11

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ اِذَا قَضَى اللّٰهُ وَرَسُولُهُ اَمْرًا اَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ اَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا Allah ve Peygamberi bir iş, bir mesele hakkında hüküm verdiğinde, artık hiç bir mü'min erkeğe ve kadına kendi iş ve meselelerinde istediklerini seçme hakkı yoktur. Kim Allah ve Peygamberine karşı gelirse, gerçekten o, açık bir **sapıklıkla sapıtmış** olur. Ahzab, 33/36

اَفَمَنْ شَرَحَ اللّٰهُ صَدْرَهُ لِلْاِسْلَامِ فَهُوَ عَلٰى نُورٍ مِنْ رَبِّهِ فَوَيْلٌ لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِنْ ذِكْرِ اللّٰهِ اُولٰئِكَ فٖى ضَلَالٍ مُبٖينٍ Allah kimin gönlünü İslâm'a açmışsa o, Rabbinden bir nûr üzerinde değil midir? Allah'ı anmak hususunda kalpleri katılaşmış olanlara yazıklar olsun! İşte bunlar apaçık **bir sapıklık** içindedirler. Zümer, 39/22

يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذٖينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ اَنَّهَا الْحَقُّ اَلَا اِنَّ الَّذٖينَ يُمَارُونَ فِى السَّاعَةِ لَفٖى ضَلَالٍ بَعٖيدٍ Kıyamet Saatine inanmayanlar, onun çabucak gelmesini isterler. Oysaki imana ermiş olanlar ondan korkarlar ve onun gerçek olduğunu bilirler. Kıyamet konusunda tartışanlar, derin bir sapıklık içindedirler. Şura, 42/18

اَفَاَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ اَوْ تَهْدِى الْعُمْىَ وَمَنْ كَانَ فٖى ضَلَالٍ مُبٖينٍ Sağırlara sen mi duyuracaksın; yahut körleri ve apaçık bir **sapıklık** içinde olanları sen mi doğru yola ileteceksin? Zuhruf, 43/40

وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِىَ اللّٰهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِى الْاَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهٖ اَوْلِيَاءُ اُولٰئِكَ فٖى ضَلَالٍ مُبٖينٍ Kim Allah'ın davetçisine uymazsa, bilsin ki, yeryüzünde Allah'ı aciz bırakacak değildir. Onun Allah'tan başka dostları da yoktur. Onlar apaçık bir **sapıklık** içindedirler. Ahkaf, 46/32

هُوَ الَّذٖى بَعَثَ فِى الْاُمِّيّٖنَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ اٰيَاتِهٖ وَيُزَكّٖيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَاِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفٖى ضَلَالٍ مُبٖينٍ O Allah ki kendi içlerinden bir peygamber göndermiştir; onlara âyetlerini okumaktadır ve onları tertemiz bir hale getirmektedir ve onlara kitabı ve şer-î hükümlerin hikmetlerini öğretmektedir ve bundan önce onlar, elbette apaçık bir **sapıklık** içindeydiler. Cum'a, 62/2

SARHOŞLUK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلٰوةَ وَاَنْتُمْ سُكَارٰى حَتّٰى تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا Ey iman edenler! **Sarhoş** iken namaz kılmaya kalkışmayın, ne dediğinizi bilinceye kadar bekleyin. Bir de -yolcu olmanız dışındacünüp iken/cinsel ilişkiden sonra yıkanıncaya kadar namaza yaklaşmayın. Nisa, 4/43

وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخٖيلِ وَالْاَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ Hurma ağaçlarının meyvelerinden ve üzümlerden hem **sarhoşluk** veren içki ve hem de güzel rızık edinirsiniz. Şüphesiz bunda aklını kullanan bir millet için ibret, öğüt ve belge vardır. Nahl, 16/67

يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا اَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَارٰى وَمَا هُمْ بِسُكَارٰى وَلٰكِنَّ عَذَابَ اللّٰهِ شَدٖيدٌ O kıyamet gününde çocuk emziren kadınlar çocuklarını terk ederler. Hamile kadınlar çocuklarını düşürürler, insanları **sarhoş** gibi görürsün, oysa sarhoş değildirler. Ama Allah'ın azabı çok çetin ve şiddetlidir. Hac, 22/2

وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذٰلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحٖيدُ **Ölüm sarhoşluğu** gerçekten geldiğinde, “Ey insan! İşte bu senin öteden beri kaçtığın şeydir.” denir. Kaf, 50/19

SECDE

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُنْ مِنَ السَّاجِدٖينَ O halde hamd/övgü ile Rabbinin yüceliğini ifade et, ve secde edenlerden ol! Hicr, 15/98

وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ **Bitkiler ve ağaçlar secde ederler.** Rahman, 55/6

SECDE AYETLERİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

اِنَّ الَّذٖينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهٖ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ Şüphesiz Rabbinin katında bulunanlar, ona kulluk etmekten çekinmezler ve onu noksan sıfatlardan tenzih ederler ve yalnız ona **secde** ederler. A’raf, 7/206

وَلِلّٰهِ يَسْجُدُ مَنْ فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلَالُهُمْ بِالْغُدُوِّ وَالْاٰصَالِ Göklerde ve yerde var olan her şey ve herkes gölgeleriyle birlikte isteyerek ya da zorunlu olarak **Allah'a secde ederler**. Ra’d, 13/15

وَلِلّٰهِ يَسْجُدُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلٰئِكَةُ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ Göklerde ve yerde bulunan bütün canlılar ve melekler, büyüklük taslamadan, **Allah'a secde ederler**. Nahl, 16/49

قُلْ اٰمِنُوا بِهٖ اَوْ لَا تُؤْمِنُوا اِنَّ الَّذٖينَ اُوتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهٖ اِذَا يُتْلٰى عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْاَذْقَانِ سُجَّدًا De ki; “Siz bu Kur'an'a ister inanın, ister inanmayın, o bundan önce kendilerine bilgi verilenlere okunduğunda, onlar yüzleri üzerine **secdeye** kapanırlar.” İsra, 17/107

اُولٰئِكَ الَّذٖينَ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيّٖنَ مِنْ ذُرِّيَّةِ اٰدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَّةِ اِبْرٰهٖيمَ وَاِسْرَائٖلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا اِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيَاتُ الرَّحْمٰنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَبُكِيًّا Bunlar nimete erdirdiği kimselerdir. Bunların kimi Âdem soyundan, kimi Nuh ile birlikte gemiye bindirdiklerimizin soyundan, kimi de İbrahim ile İsrail'in soyundan gelen peygamberler ile doğru yola ilettiğimiz seçkin müminlerdir. Bunlar rahmeti bol Allah'ın ayetleri kendilerine okunduğunda **ağlayarak secdeye** kapanırlardı. Meryem, 19/58

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِى السَّمٰوَاتِ وَمَنْ فِى الْاَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ وَكَثٖيرٌ مِنَ النَّاسِ وَكَثٖيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنْ يُهِنِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُكْرِمٍ اِنَّ اللّٰهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ Görmedin mi ki şüphesiz, göklerde ve yerde olanlar, güneş, ay, yıldızlar, ağaç-

lar, hayvanlar ve insanların birçoğu **Allah'a secde etmektedir**. Birçoğunun üzerine de azap hak olmuştur. Allah, kimi alçaltırsa ona saygınlık kazandıracak hiçbir kimse yoktur. Şüphesiz Allah, dilediğini yapar. Hac, 22/18

وَاِذَا قٖيلَ لَهُمُ اسْجُدُوا لِلرَّحْمٰنِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمٰنُ اَنَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا Onlara: "**Rahman'a secde edin!**" denildiğinde: "Rahman da ne imiş! Bize emrediyorsun diye secde mi edeceğiz?" dediler ve bu davet onları imandan büsbütün uzaklaştırdı. Furkan, 25/60

اَلَّا يَسْجُدُوا لِلّٰهِ الَّذٖى يُخْرِجُ الْخَبْءَ فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ Şeytanın amacı, onları göklerdeki ve yer yüzündeki gizli şeyleri meydana çıkaran gerek saklı tuttukları ve gerekse açığa vurdukları tüm duygularını bilen **Allah'a secde** etmelerini engellemektir. Neml, 27/25

اِنَّمَا يُؤْمِنُ بِاٰيَاتِنَا الَّذٖينَ اِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ Bizim âyetlerimize ancak, kendilerine bu âyetlerle öğüt verildiği zaman **secdeye kapananlar**, kibirlenmeksizin Rablerine hamd ederek tespih edenler inanırlar. Secde, 32/15

قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعْجَتِكَ اِلٰى نِعَاجِهٖ وَاِنَّ كَثٖيرًا مِنَ الْخُلَطَاءِ لَيَبْغٖى بَعْضُهُمْ عَلٰى بَعْضٍ اِلَّا الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلٖيلٌ مَا هُمْ وَظَنَّ دَاوُدُ اَنَّمَا فَتَنَّاهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا وَاَنَابَ Davud: Andolsun ki, senin koyununu kendi koyunlarına katmak istemekle sana haksızlıkta bulunmuştur. Doğrusu ortakçıların çoğu, birbirlerinin haklarına tecavüz ederler. Yalnız iman edip de iyi işler yapanlar müstesna. Bunlar da ne kadar az! dedi. Dâvud, kendisini denediğimizi sandı ve Rabbinden mağfiret dileyerek eğilip **secdeye kapandı**, tövbe edip Allah'a yöneldi. Sad, 38/24 secde

وَمِنْ اٰيَاتِهِ الَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلّٰهِ الَّذٖى خَلَقَهُنَّ اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاهُ تَعْبُدُونَ Gece, gündüz, güneş ve ay Allah'ın varlığının delillerindendir. Güneşe ve aya secde etmeyin. Eğer gerçekten Allah'a kulluk ediyorsanız, onları yaratan **Allah'a secde edin**. Fussilet, 41/37

فَاسْجُدُوا لِلّٰهِ وَاعْبُدُوا Hemen, **Allah'a secde edin** ve yalnızca O'na kulluk edin. Necm, 53/62

وَاِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْاٰنُ لَا يَسْجُدُونَ Ve onlara Kur'an okunduğu zaman **secde** etmezler. İnşikak, 84/21

كَلَّا لَا تُطِعْهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ Hayır; sakın onu dinleme! Yalnızca **Allah'a secde et ve yaklaş**! Alak, 96/19

(Kur'an'ı Kerimde toplam 14 adet secde ayeti vardır.)

SELAM

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

وَاِذَا حُيّٖيتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِاَحْسَنَ مِنْهَا اَوْ رُدُّوهَا اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ حَسٖيبًا Bir **selam** aldığınızda daha güzel bir selam ile karşılık verin veya benzeri ile. Şüphesiz Allah her şeyin hesabını tutmaktadır. Nisa, 4/86

وَاِذَا جَاءَكَ الَّذٖينَ يُؤْمِنُونَ بِاٰيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلٰى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ اَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهٖ وَاَصْلَحَ فَاَنَّهُ غَفُورٌ رَحٖيمٌ
Ayetlerimize inananlar sana geldikleri zaman onlara şöyle söyle: "**Selam olsun size!** Rabbiniz rahmet ve merhameti kendisine ilke edinmiştir. Sizden her kim bilmeyerek bir kötülük işleyip de sonra arkasından tövbe eder, kendini düzeltirse, muhakkak ki O, bağışlayan, esirgeyendir" En'âm, 6/54

يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتّٰى تَسْتَأْنِسُوا وَتُسَلِّمُوا عَلٰى اَهْلِهَا ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ Ey İman edenler! Kendi evlerinizin dışındaki evlere izin alıp halkına **selam** vermeden girmeyiniz. Böyle davranmak sizin için daha hayırlıdır. Ola ki düşünür sebebini anlarsınız. Nur, 24/27

فَاِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلٰى اَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ مُبَارَكَةً طَيِّبَةً كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ .... . Ama bu evlerden herhangi birine her girdiğinizde Allah katından bolluk, bereket ve esenlik dileyerek birbirinize **mutlaka selam verin**. İşte Allah, size ayetleri böyle açıklamaktadır, umulur ki aklınızı kullanırsınız. Nur, 24/61

SEVGİ/SAYGI

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

وَاِنَّ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَمَا اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ وَمَا اُنْزِلَ اِلَيْهِمْ خَاشِعٖينَ لِلّٰهِ لَا يَشْتَرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ ثَمَنًا قَلٖيلًا اُولٰئِكَ لَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ اِنَّ اللّٰهَ سَرٖيعُ الْحِسَابِ Kitap ehlinden öyleleri var ki, Allah'a, size indirilene ve kendilerine indirilene, Allah'a **derinden saygı** duyarak inanırlar. Allah'ın âyetlerini az bir değere satmazlar. İşte onların, Rableri katında mükâfatları vardır. Şüphesiz Allah, hesabı çabuk görendir Ali İmran, 3/199

يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا لَا تُحِلُّوا شَعَائِرَ اللّٰهِ وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَائِدَ وَلَا اٰمّٖينَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنْ رَبِّهِمْ وَرِضْوَانًا... Ey iman edenler, Allah'ın nişanelerine/Hac adetlerine, haram olan aya, hediye olan kurbanlığa, gerdanlıklar takılan hayvanlara, Rablerinden bol nimet ve rıza talep ederek Beyt-i Haram'a gelenlere sakın **saygısızlık etmeyin**… Maide, 5/2

وَالَّذٖينَ يَصِلُونَ مَا اَمَرَ اللّٰهُ بِهٖ اَنْ يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ Onlar ki, Allah'ın gözetilmesini emrettiği hakları gözetirler. Rablerinden içleri **saygı ile titrer**, kötü hesaptan korkarlar. Ra'd, 13/21

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيٰى وَاَصْلَحْنَا لَهُ زَوْجَهُ اِنَّهُمْ كَانُوا يُسَارِعُونَ فِى الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ Onun duasını kabul ettik, eşini de doğum yapacak duruma getirerek Yahya'yı armağan ettik,. Gerçekten onlar hayırlarda yarışırlardı, umarak ve korkarak Bize dua ederlerdi. Bize **derin saygı** gösterirlerdi. Enbiya, 21/90

اِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ Onlar, Rablerine olan **saygıdan** dolayı titreyenler. Mü'minun, 23/57

لِتُؤْمِنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَاَصِيلًا Allah'a ve Resulüne iman edesiniz, ona destek olup **saygı** gösteresiniz ve Allah'ı da sabah akşam tesbih ve tenzih edesiniz diye peygamber gönderdik. Fetih, 48/9

اَلَمْ يَاْنِ لِلَّذِينَ اٰمَنُوا اَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللّٰهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْاَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ İman edenlerin Allah'ı anma ve O'ndan inen Kur'an sebebiyle kalplerinin **saygıyla** ürpermesi zamanı daha gelmedi mi? Onlar daha önce kendilerine kitap verilenler gibi olmasınlar. Onların üzerinden uzun zaman geçti de kalpleri katılaştı. Onlardan bir çoğu yoldan çıkmış kimselerdir. Hadid, 57/16

لَوْ اَنْزَلْنَا هٰذَا الْقُرْاٰنَ عَلٰى جَبَلٍ لَرَاَيْتَهُ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِنْ خَشْيَةِ اللّٰهِ وَتِلْكَ الْاَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ Şayet Biz bu Kur'an'ı bir dağın üzerine indirmiş olsaydık, andolsun onu Allah korkusundan saygı ile baş eğmiş, parça parça olmuş görürdün. İşte Biz, belki düşünürler diye, insanlara böyle örnekler veririz. **Haşr, 59/21**

SIĞINMA

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اٰمَنَ الرَّسُولُ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَمَلٰئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَاِلَيْكَ الْمَصِيرُ Peygamber, Rabbi tarafından kendisine indirilene iman etti, müminler de. Her biri Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine iman ettiler. "Allah'ın peygamberlerinden hiçbiri arasında ayırım yapmayız. İşittik, itaat ettik. Ey Rabbimiz, affına sığındık! Dönüş sanadır" dediler. Bakara, 2/286

لَا يُكَلِّفُ اللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا اِنْ نَسِينَا اَوْ اَخْطَاْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا اِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا اَنْتَ مَوْلٰينَا فَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ Allah hiç kimseye kapasitesini aşacak bir yükümlülük yüklemez. Herkesin kazandığı iyilik kendi yararına ve işlediği kötülük de kendi zararınadır. Ey Rabbimiz, eğer unutacak ya da yanılacak olursak bizi sorumlu tutma. Ey Rabbimiz, bizden öncekilere yüklemiş olduğun gibi bize de ağır yük yükleme. Ey Rabbimiz, bize gücümüzün yetmeyeceği yükü taşıtma, bizi affet, günahlarımızı bağışla, bize merhamet eyle, sen Mevlasızsın bizim. Kâfirlere karşı yardım et bize. Bakara, 2/286

وَاِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ اِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ Eğer şeytandan bir kışkırtma seni dürterse, hemen **Allah'a sığın.** Şüphesiz O, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir. A'raf, 7/200

فَاِذَا قَرَاْتَ الْقُرْاٰنَ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ Kur'an'ı okuduğun zaman, o kovulup taşlanmış **şeytandan Allah'a sığın!** Nahl, 16/98

وَقُلْ رَبِّ اَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ De ki: Rabbim! **Şeytanların kışkırtmalarından sana sığınırım!** وَاَعُوذُ بِكَ رَبِّ اَنْ يَحْضُرُونِ Onların yanımda bulunmalarından da **sana sığınırım**, Rabbim! Mü'minun, 23/97-98

اِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِى اٰيَاتِ اللّٰهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ اَتٰيهُمْ اِنْ فِى صُدُورِهِمْ اِلَّا كِبْرٌ مَا هُمْ بِبَالِغِيهِ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ اِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ Allah'ın ayetlerini hiçbir bilgi ve kanıtları olmadan sorgulayanlara gelince; onların içinde asla ulaşamayacakları kendini beğenmişlik duygusu vardır. Öyleyse sen **Allah'a sığın** çünkü her şeyi işiten, her şeyi gören yalnız O'dur! Mümin, 40/56

وَاِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ اِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ Eğer şeytandan gelen kötü bir düşünce seni dürtecek olursa, hemen **Allah'a sığın.** Çünkü O, işiten, bilendir. Fussilet, 41/36

قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿١﴾ De ki: De ki: **Sığınırım** karanlığı yarıp ışıtan sabahın Rabbine.

مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾ Yarattığı şeylerin şerrinden,

وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ اِذَا وَقَبَ ﴿٣﴾ Karanlığı çöküp bastığı zaman gecenin şerrinden,

وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِى الْعُقَدِ ﴿٤﴾ Düğümlere üfürüp büyü yapan üfürükçülerin şerrinden

وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ اِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾ Ve kıskandığında kıskanç kişinin şerrinden. Felak, 113/1…5. ayetler.

قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿١﴾ Sığınırım insanların Rabbine,

مَلِكِ النَّاسِ ﴿٢﴾ İnsanların sahibine,

اِلٰهِ النَّاسِ ﴿٣﴾ İnsanların İlâhına,

مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿٤﴾ O sinsi şeytanın şerrinden,

اَلَّذِى يُوَسْوِسُ فِى صُدُورِ النَّاسِ ﴿٥﴾ Ki o insanların kalplerine vesvese verir. (Öyle bir şeytan ki,)

مِنَ الْجِنَّةِ وَ النَّاسِ ﴿٦﴾ O şeytan, cinlerden de olur, insanlardan da. Nas, 114/1…6. ayetler.

SIKINTI

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بِطَانَةً مِنْ دُونِكُمْ لَا يَاْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ... Ey iman edenler, sizden olmayanları sırdaş edinmeyin. Size kötülük ve zarar vermeye çalışırlar, sizin **sıkıntıya** düşmenizi isterler…Ali İmran, 3/118

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتّٰى يُحَكِّمُوكَ فٖيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فٖى اَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلٖيمًا Hayır öyle değil; Rabbine andolsun, aralarında çekiştikleri şeylerde seni hakem kılıp sonra senin verdiğin hükme, içlerinde hiçbir **sıkıntı** duymaksızın, tam bir teslimiyetle teslim olmadıkça, iman etmiş olmazlar. Nisa, 4/65

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا اِلٰى اُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ فَاَخَذْنَاهُمْ بِالْبَاْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ Andolsun, senden önceki ümmetlere de peygamberler gönderdik ama dinlemediler. Biz de onları yalvarıp yakarsınlar diye darlık ve **sıkıntı** ile yakalayıp cezalandırdık. En'am, 6/42

قُلِ اللّٰهُ يُنَجّٖيكُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ اَنْتُمْ تُشْرِكُونَ De ki: "Onlardan/karanın ve denizin karanlıklarından ve her türlü **sıkıntıdan** sizi Allah kurtarmaktadır. Sonra siz yine yine de şirk koşmaktasınız." .En'am, 6/64

فَمَنْ يُرِدِ اللّٰهُ اَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْاِسْلَامِ وَمَنْ يُرِدْ اَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَاَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِى السَّمَاءِ كَذٰلِكَ يَجْعَلُ اللّٰهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذٖينَ لَا يُؤْمِنُونَ Allah, kimi hidayete erdirmek isterse, onun göğsünü İslam'a açar; kimi saptırmak isterse, onun göğsünü, sanki göğe yükseliyormuş gibi dar ve **sıkıntılı** kılar. Allah inanmayanları işte böyle rezil eder. En'am, 6/125

وَمَا اَرْسَلْنَا فٖى قَرْيَةٍ مِنْ نَبِيٍّ اِلَّا اَخَذْنَا اَهْلَهَا بِالْبَاْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَضَّرَّعُونَ Biz hangi ülkeye bir peygamber gönderdiysek, onun halkını yalvarıp yakarsınlar diye mutlaka yoksulluk ve **sıkıntıyla** sıkmışızdır. Araf, 7/94

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ اَنْفُسِكُمْ عَزٖيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرٖيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنٖينَ رَؤُفٌ رَحٖيمٌ Andolsun, size kendi içinizden öyle bir peygamber gelmiştir ki, sizin **sıkıntıya** düşmeniz ona çok ağır gelir. O, size çok düşkün, müminlere karşı da çok şefkatli ve merhametlidir. Tevbe, 9/128

وَلَئِنْ اَذَقْنَاهُ نَعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَّاءَ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنّٖى اِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ Ama kendisine dokunan bir **sıkıntıdan** sonra, ona bir nimet tattırsak, kuşkusuz; "Kötülükler benden gidiverdi" der. Çünkü o, şımarıktır, böbürlenendir. Hud, 11/10

وَمَنْ اَعْرَضَ عَنْ ذِكْرٖى فَاِنَّ لَهُ مَعٖيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اَعْمٰى "Kim de Benim zikrimden yüz çevirirse, artık onun için **sıkıntılı** bir geçim vardır ve Biz onu kıyamet günü kör olarak diriltiriz." Ta-ha, 20/124

اَمَّنْ يُجٖيبُ الْمُضْطَرَّ اِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْاَرْضِ ءَاِلٰهٌ مَعَ اللّٰهِ قَلٖيلًا مَا تَذَكَّرُونَ Ya da **sıkıntı** ve ihtiyaç içinde olana, kendisine dua ettiği zaman karşılık veren, kötülüğü açıp gideren ve sizi yeryüzünün halifeleri kılan mı? Allah ile beraber başka bir ilah mı? Ne kadar da az öğüt alıp düşünüyorsunuz. Neml, 27/62

SIR/SIRDAŞ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بِطَانَةً مِنْ دُونِكُمْ لَا يَاْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ... Ey iman edenler, sizden olmayanları **sırdaş** edinmeyin. Size kötülük ve zarar vermeye çalışırlar, sizin **sıkıntıya** düşmenizi isterler…Ali İmran, 3/118

اَمْ يَحْسَبُونَ اَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوٰيهُمْ بَلٰى وَرُسُلُنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ Yoksa onlar, **sırlarını** ve gizli konuşmalarını işitmediğimizi mi sanıyorlar? Hayır, öyle değil; yanlarındaki elçilerimiz yazmaktadırlar. Zuhruf, 43/80

يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ Bütün **sırların** ortaya döküleceği o kıyamet gününü hatırla, Tarık, 86/9

SORUMLULUK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

لَا يُكَلِّفُ اللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا اِنْ نَسٖينَا اَوْ اَخْطَاْنَا... Allah hiç kimseye kapasitesini aşacak bir **yükümlülük yüklemez.** Herkesin kazandığı iyilik kendi yararına ve işlediği kötülük de kendi zararınadır. Ey Rabbimiz, eğer unutacak ya da yanılacak olursak bizi **sorumlu** tutma… Bakara, 2/286

فَقَاتِلْ فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ لَا تُكَلَّفُ اِلَّا نَفْسَكَ وَحَرِّضِ الْمُؤْمِنٖينَ عَسَى اللّٰهُ اَنْ يَكُفَّ بَاْسَ الَّذٖينَ كَفَرُوا وَاللّٰهُ اَشَدُّ بَاْسًا وَاَشَدُّ تَنْكٖيلًا Allah yolunda savaş. Kendinden başkasından **sorumlu** değilsin. İnananları da teşvik et. Umulur ki Allah, küfre sapanların gücünü kırar. Allah, kuvvetçe daha üstün, cezalandırmada daha güçlüdür. Nisa, 4/84

وَمَنْ يَكْسِبْ اِثْمًا فَاِنَّمَا يَكْسِبُهُ عَلٰى نَفْسِهٖ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٖيمًا حَكٖيمًا Kim bir suç işlerse o suçu kendi aleyhine kazanmıştır, zararı kendine ve Allah, her şeyi bilir, hüküm ve hikmet sahibidir. Nisa, 4/111

يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا عَلَيْكُمْ اَنْفُسَكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ اِذَا اهْتَدَيْتُمْ اِلَى اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْ جَمٖيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ Ey imana edenler! Siz yalnız **kendinizden sorumlusunuz**: Sapkınlığa düşenler, eğer doğru yolda iseniz, size hiçbir zarar veremezler. Hepinizin dönüşü Allaha olacaktır: Ve o zaman Allah, size hayatta yapmış olduğunuz her şeyi bildirecektir. Maide, 5/105

...وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فٖيهِ تَخْتَلِفُونَ Herkes günahı yalnız kendi aleyhine kazanır. **Hiçbir günahkâr başka bir günahkârın günahı ile sorumlu tutulmaz**. Sonra dönüşünüz ancak Rabbinizedir. O size, ihtilaf etmekte olduğunuz şeyleri haber verecektir. En'âm, 6/164

وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا اُولٰئِكَ اَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ İman edip iyi ameller işleyenlere gelince; **Biz hiç kimseye gücünün yeteceğinden fazla yük yüklemeyiz.** Onlar orada ebedi olarak kalmak üzere cennetliktirler. A'raf, 7/42

قُلْ يَا اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنِ اهْتَدٰى فَاِنَّمَا يَهْتَدِى لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا اَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ De ki: Ey insanlar, gerçekten de Rabbinizden hak ve hakikat gelmiştir size. Artık kim doğru yola giderse faydası kendisinedir ve kim saparsa zararı kendine. **Ben sizden sorumlu değilim**. Yunus, 10/108

مَنِ اهْتَدٰى فَاِنَّمَا يَهْتَدِى لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتّٰى نَبْعَثَ رَسُولًا Kim doğru yola gelirse kendi iyiliği için gelir. Kim de saparsa ancak kendi aleyhine sapar. **Hiçbir günahkar başkasının günah yükünü çekmez.** Biz bir Peygamber göndermedikçe, hiç kimseye azab edecek değiliz. İsra, 17/15

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ اِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ اُولٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْؤُلًا Hakkında bilgin olmayan şeyin ardına düşme; çünkü kulak, göz ve kalb, bunların hepsi ondan **sorumludur**. İsra, 17/36

ذٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ يَدَاكَ وَاَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ O gün ona "Bu ceza, vaktiyle **kendi ellerinle işlediğin** günahların karşılığıdır; Allah kullarına asla haksızlık etmez" denecektir. Hac, 22/10

وَلَا نُكَلِّفُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ **Biz herkese taşıyabileceği kadar yük yükleriz.** Bizim katımızda, gerçeği söyleyen bir kitap vardır. Onlara asla haksızlık edilmez. Mü'minun, 23/62

اَفَحَسِبْتُمْ اَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَاَنَّكُمْ اِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ Yoksa siz, Bizim sizi, boş yere yarattığımızı ve Bize döndürülmeyeceğinizi mi sandınız? Mü'minun, 23/115

اَحَسِبَ النَّاسُ اَنْ يُتْرَكُوا اَنْ يَقُولُوا اٰمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ İnsanlar, sadece "İnandık!" demeleriyle bırakılacaklarını ve **sınava** çekilmeyeceklerini mi sanıyorlar? Ankebut, 29/2

اَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ اَنْ يَسْبِقُونَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ Yoksa kötülük işleyenler bizim elimizden kurtulabileceklerini mi sanıyorlar? Ne kadar yanlış düşünüyorlar? Ankebut, 29/4

مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِاَنْفُسِهِمْ يَمْهَدُونَ Her kim inkar ederse, inkarı kendi aleyhinedir; kim de iyi işler yaparsa onlar kendileri için rahat bir yer hazırlamış olurlar. Rum, 30/44

وَلَقَدْ كَانُوا عَاهَدُوا اللّٰهَ مِنْ قَبْلُ لَا يُوَلُّونَ الْاَدْبَارَ وَكَانَ عَهْدُ اللّٰهِ مَسْؤُلًا Oysa arkalarına dönüp kaçmayacaklarına dair Allah 'a söz vermişlerdi. **Allah'a verilen sözden sorumluydular**. Ahzab, 33/15

اِنَّا عَرَضْنَا الْاَمَانَةَ عَلَى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَالْجِبَالِ فَاَبَيْنَ اَنْ يَحْمِلْنَهَا وَاَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْاِنْسَانُ اِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا Biz emaneti, göklere, yere ve dağlara teklif ettik de onlar bunu yüklenmekten çekindiler, **sorumluluğundan** korktular. Onu insan yüklendi. Doğrusu o çok zalim, çok cahildir. Ahzab, 33/72

قُلْ لَا تُسْئَلُونَ عَمَّا اَجْرَمْنَا وَلَا نُسْئَلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ De ki: "Bizim işlediğimiz suçlardan siz **sorumlu** tutulmazsınız. Sizin işlediklerinizden de biz sorumlu tutulmayız." Sebe, 34/25

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى وَاِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ اِلٰى حِمْلِهَا لَا يُحْمَلْ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبٰى اِنَّمَا تُنْذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَمَنْ تَزَكّٰى فَاِنَّمَا يَتَزَكّٰى لِنَفْسِهِ وَاِلَى اللّٰهِ الْمَصِيرُ **Hiç kimse başkasının günahını yüklenmez.** Eğer günah yükü ağır bir kimse, yükünün sırtından alınmasını istese, en yakını bile yükünün en küçük bölümünü kendi sırtına almaz. Sen sadece görmeden Rab'lerinden korkanları ve namaz kılanları uyarabilirsin. Kim kötülüklerden arınırsa kendi yararına arınmış olur. Sonunda Allah'a dönülecektir. Fatır, 35/18

اِنْ تَكْفُرُوا فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضٰى لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَاِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ اِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ Eğer inkâr ederseniz bilin ki, Allah sizin imanınıza muhtaç değildir. Fakat kulları için küfre razı olmaz. Eğer şükrederseniz sizden hoşnut olur. **Hiçbir günahkâr, diğerinin günahını çekmez.** Sonra dönüşünüz Rabbi'nizedir. O yaptıklarınızı haber verir. O, kalplerde olanı bilir. Zümer, 39/7

لَوْ اَنْزَلْنَا هٰذَا الْقُرْاٰنَ عَلٰى جَبَلٍ لَرَاَيْتَهُ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِنْ خَشْيَةِ اللّٰهِ وَتِلْكَ الْاَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ Eğer biz bu Kur'an'ı bir dağa indirseydik, muhakkak ki onu, Allah korkusundan baş eğerek, parça parça olmuş görürdün. Bu misalleri insanlara düşünsünler diye veriyoruz. Haşr, 59/21

... لَا يُكَلِّفُ اللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا مَا اٰتٰيهَا سَيَجْعَلُ اللّٰهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا **Allah hiç kimseyi kendisine verdiğinden başkasıyla sorumlu tutmaz.** Allah bir zorluğun arkasından bir kolaylık yapar. Talak, 65/7

كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ **Herkes tutumunun ve davranışlarının tutsağıdır.** Müddesir, 74/38

اَيَحْسَبُ الْاِنْسَانُ اَنْ يُتْرَكَ سُدًى **İnsan, kendisinin başıboş bırakılacağını mı zanneder.** Kıyame, 75/36

SÛR

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

... وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ... **Sûr'a** üflendiği gün de mülk/hükümranlık O'nundur… En'âm, 6/73

وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِى بَعْضٍ وَنُفِخَ فِى الصُّورِ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا O gün biz insan yığınlarını önce dalgalanmaya bırakırız. Sonra **Sur'a** üflenince hepsini bir araya toplarız. Kehf, 18/99

يَوْمَ يُنْفَخُ فِى الصُّورِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًا O günde **Sûr'a** üflenir ve biz o zaman günahkârları, gözleri gömgök bir halde mahşerde toplarız. Ta-Ha, 20/102

فَاِذَا نُفِخَ فِى الصُّورِ فَلَا اَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ **Sûr'a** üflendiği zaman artık aralarında akrabalık bağları kalmamıştır; birbirlerini de arayıp sormazlar. Mü'minun, 23/101

وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِى الصُّورِ فَفَزِعَ مَنْ فِى السَّمٰوَاتِ وَمَنْ فِى الْاَرْضِ اِلَّا مَنْ شَاءَ اللّٰهُ وَكُلٌّ اَتَوْهُ دَاخِرِينَ **Sûr'a** üflendiği gün, Allah'ın diledikleri dışında kalan göklerdeki ve yeryüzündeki herkes dehşete kapılır. Herkes boyun eğerek O'nun huzuruna gelir. Neml, 27/87

وَنُفِخَ فِى الصُّورِ فَاِذَا هُمْ مِنَ الْاَجْدَاثِ اِلٰى رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ Nihayet **Sûr'a** üfürülecek. Bir de bakarsın ki onlar kabirlerinden kalkıp koşarak Rablerine giderler. Yasin, 36/51

قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا هٰذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمٰنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ Şöyle derler: "Vay başımıza gelene! Kim bizi diriltip mezarımızdan çıkardı? Bu, Rahman'ın vadettiği şey midirdir? Desene Peygamberler doğru söylemişler." Yasin, 36/52

اِنْ كَانَتْ اِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَاِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ Bütün olan korkunç bir sesten ibarettir. Bunun üzerine onların hemen hepsi huzurumuzda hazır bulunurlar. Yasin, 36/53

وَنُفِخَ فِى الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِى السَّمٰوَاتِ وَمَنْ فِى الْاَرْضِ اِلَّا مَنْ شَاءَ اللّٰهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ اُخْرٰى فَاِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ **Sûr'a** üflenmiştir; Allah'ın dilediği kimseler dışında göklerde kim var, yerde kim varsa çarpılıp yere yıkılmıştır. Sonra **sura** bir daha üflenmiştir. İşte hepsi ayağa kalkmış bakıyorlar. Zümer, 39/68

وَنُفِخَ فِى الصُّورِ ذٰلِكَ يَوْمُ الْوَعِيدِ **Sûr'a** üfürülür. İşte bu da tehdit edilen azabın günüdür. Kaf, 50/20

يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذٰلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ O gün insanlar hakka çağıran o **korkunç sesi**/kalk borusunun sesini işiteceklerdir. İşte bu, kabirlerden çıkış günüdür. Kaf, 50/42

فَاِذَا نُفِخَ فِى الصُّورِ نَفْخَةٌ وَاحِدَةٌ ﴿١٣﴾ Artık **Sur'a** bir defa üflendiği,

وَحُمِلَتِ الْاَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً ﴿١٤﴾ Yeryüzündeki dağlar kaldırılıp birbirine çarptırıldığında,

فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١٥﴾ İşte o gün, olan olmuştur/kıyamet kopmuştur. Hakka, 69/13-14-15

فَاِذَا نُقِرَ فِى النَّاقُورِ **Sûr'a** üfürüldüğü zaman var ya; فَذٰلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ İşte o gün çetin bir gündür. Müddesir, 74/8-9

يَوْمَ يُنْفَخُ فِى الصُّورِ فَتَاْتُونَ اَفْوَاجًا ﴿١٨﴾ **Sûr'a** üfürüldüğü gün, bölükler halinde geleceksiniz.

وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ اَبْوَابًا ﴿١٩﴾ Gök de açılmış artık kapı kapı oluvermiştir.

وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ﴿٢٠﴾ Dağlar da yürütülmüş de, bir serap olmuştur. Nebe, 78/18-19-20

ŞAHİTLİK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

a) Allah'ın Şahitliği:

مَا اَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ وَمَا اَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ وَاَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفٰى بِاللّٰهِ شَهِيدًا Sana gelen iyilik Allah'tandır. Başına gelen kötülük ise bil ki kendi nefsindendir. Seni insanlara elçi gönderdik. **Şahit olarak da Allah yeter**. Nisâ, 4/79

لٰكِنِ اللّٰهُ يَشْهَدُ بِمَا اَنْزَلَ اِلَيْكَ اَنْزَلَهُ بِعِلْمِهِ وَالْمَلٰئِكَةُ يَشْهَدُونَ وَكَفٰى بِاللّٰهِ شَهِيدًا Fakat Allah, sana indirdiğini kendi ilmiyle indirmiş olduğuna **şahitlik** eder. Melekler de buna şahitlik eder. Şahit olarak Allah yeter. Nisâ, 4/166

قُلْ اَىُّ شَيْءٍ اَكْبَرُ شَهَادَةً قُلِ اللّٰهُ شَهِيدٌ بَيْنِى وَبَيْنَكُمْ وَاُوحِىَ اِلَىَّ هٰذَا الْقُرْاٰنُ لِاُنْذِرَكُمْ بِهِ وَمَنْ بَلَغَ اَئِنَّكُمْ لَتَشْهَدُونَ اَنَّ مَعَ اللّٰهِ اٰلِهَةً اُخْرٰى قُلْ لَا اَشْهَدُ قُلْ اِنَّمَا هُوَ اِلٰهٌ وَاحِدٌ وَاِنَّنِى بَرِىءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ De ki; **"En büyük şahit kimdir?"** De ki; "Benimle sizin aranızda Allah şahittir. Bu Kur'an, gerek sizi gerekse ulaştığı herkesi uyarayım diye bana vahyedildi, sizler Allah ile birlikte başka ilâhlar olduğuna mı şahadet ediyorsunuz?" De ki; "Ben buna şahadet etmem; De ki; "O tek bir ilahtır ve ben sizin O'na koştuğunuz ortaklardan uzağım" En'am, 6/19

قُلْ كَفٰى بِاللّٰهِ شَهِيدًا بَيْنِى وَبَيْنَكُمْ اِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا De ki: Benimle sizin aranızda gerçek **şahit olarak Allah yeter**. Zira O, kullarını hakikaten bilip görmektedir. İsrâ, 17/96

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ اَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شُهَدَاءُ اِلَّا اَنْفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ اَحَدِهِمْ اَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللّٰهِ اِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٦﴾ Eşlerini zinayla suçlayan erkek, kendisinden başka şahidi yoksa; bu erkeklerden her biri doğru söylediklerine dair dört kere **Allah'ı şahit** tutsunlar.

وَالْخَامِسَةُ اَنَّ لَعْنَتَ اللّٰهِ عَلَيْهِ اِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٧﴾ Beşincide, eğer yalancılardansa, "Allah'ın laneti üzerime olsun" diye yemin etsin.

وَيَدْرَؤُا عَنْهَا الْعَذَابَ اَنْ تَشْهَدَ اَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللّٰهِ اِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٨﴾ Ve suçlanan kadın; kocasının yalan söylediğine dair Allah'ı dört defa **şahit tutması** bu suça verilecek cezayı ortadan kaldırır. Nûr, 24/6-7-8

قُلْ كَفٰى بِاللّٰهِ بَيْنٖى وَبَيْنَكُمْ شَهٖيدًا... De ki: Benimle sizin aranızda **şahit olarak** Allah yeter... Ankebut, 29/52

سَنُرٖيهِمْ اٰيَاتِنَا فِى الْاٰفَاقِ وَفٖى اَنْفُسِهِمْ حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ اَنَّهُ الْحَقُّ اَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ اَنَّهُ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ شَهٖيدٌ Varlığımızın delillerini, kâinattaki uçsuz bucaksız ufuklarda ve kendi nefislerinde onlara göstereceğiz ki, o Kur'anın gerçek olduğu onlara iyice belli olsun. **Rabbinin her şeye şahit olması, yetmez mi?** Fussilet, 41/53

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللّٰهُ جَمٖيعًا فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا اَحْصٰيهُ اللّٰهُ وَنَسُوهُ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ شَهٖيدٌ Allah'ın onları hep birden diriltip yaptıklarını kendilerine haber vereceği günü hatırla. Allah onları sayıp kaydetmiş, onlar ise yapıp ettiklerini unutmuşlardır. **Allah her şeye şahittir.** Mücadele, 58/6

اَلَّذٖى لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ شَهٖيدٌ O Allah ki, göklerin ve yerin mülkü/yönetimi kendisine aittir.Ve **Allah her şeye şahittir.** Bürûc, 85/9

b)Peygamberin şahitliği:

فَكَيْفَ اِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ بِشَهٖيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلٰى هٰؤُلَاءِ شَهٖيدًا Her bir ümmetten bir **şahit** getirdiğimiz ve **seni de onlara şahit olarak** gösterdiğimiz zaman halleri nice olacak! Nisâ, 4/41

وَاِنْ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ اِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهٖ قَبْلَ مَوْتِهٖ وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهٖيدًا Kitap ehlinden hiçbir kimse yoktur ki, ölmeden önce ona/İsa'ya iman etmiş olmasın. Kıyamet gününde **o,** onlara **şahitlik** edecektir. Nisâ, 4/159

يَا اَيُّهَا النَّبِىُّ اِنَّا اَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذٖيرًا Ey Peygamber! Biz seni hakikaten **bir şahit**, bir müjdeleyici ve bir uyarıcı olarak gönderdik. Ahzab, 33/45

اِنَّا اَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذٖيرًا Şüphesiz Biz seni, **şahit,** müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik. Fetih, 48/8

c) Aza ve organların şahitliği:

يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ اَلْسِنَتُهُمْ وَاَيْدٖيهِمْ وَاَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ O gün dilleri, elleri ve ayakları, yapmış olduklarından dolayı aleyhlerinde **şahitlik** edecektir. Nûr, 24/24

اَلْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلٰى اَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا اَيْدٖيهِمْ وَتَشْهَدُ اَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ O gün onların ağızlarını mühürleriz; yaptıklarını bize elleri anlatır, ayakları da **şahitlik** eder. Yasin, 36/65

حَتّٰى اِذَا مَا جَاؤُهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَاَبْصَارُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ Nihayet oraya/cehenneme geldikleri zaman kulakları, gözleri ve derileri, işledikleri şeye karşı onların **aleyhine şahitlik** edecektir. Fussilet, 41/20

وَقَالُوا لِجُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا اَنْطَقَنَا اللّٰهُ الَّذٖى اَنْطَقَ كُلَّ شَىْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ Derilerine: "Niçin aleyhimizde şahitlik ettiniz?" deyince onlar: "Bizi konuşturan, her şeyi konuşturan Allah'tır. Zaten sizi ilkin yaratan O'dur. Ve sizler dönüp O'nun huzurunda toplanacaksınız. Fussilet, 41/21

وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَتِرُونَ اَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا اَبْصَارُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلٰكِنْ ظَنَنْتُمْ اَنَّ اللّٰهَ لَا يَعْلَمُ كَثٖيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ Siz ne kulaklarınızın, ne gözlerinizin, ne de derilerinizin **aleyhinize şahitlik** etmesinden sakınmıyordunuz ve yaptıklarınızdan çoğunu Allah'ın bilmeyeceğini sanıyordunuz. Fussilet, 41/22

d) Kulların şahitliği:

وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللّٰهِ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُو...Allah tarafından kendisine bildirilmiş bir **şahitliği gizleyenden daha zalim kim olabilir?** Allah yaptıklarınızdan gafil değildir. Bakara, 2/140

... فَاِنْ كَانَ الَّذٖى عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفٖيهًا اَوْ ضَعٖيفًا اَوْ لَا يَسْتَطٖيعُ اَنْ يُمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِ وَاسْتَشْهِدُوا شَهٖيدَيْنِ مِنْ رِجَالِكُمْ ...Şayet borçlu aklı ermeyen veya aklı zayıf veya kendisi söyleyip yazdıramayacak durumda ise, velisi adaletle yazdırsın. Erkeklerinizden **iki de şahit** bulundurun. Bakara, 2/282

... وَاَشْهِدُوا اِذَا تَبَايَعْتُمْ ...Genellikle alışveriş yaptığınızda **şahit tutun…** Bakara, 2/282

...وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَاِنَّهُ اٰثِمٌ قَلْبُهُ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلٖيمٌ **Şahitlik yaptığınızda** bildiklerinizi gizlemeyin. Kim onu gizlerse, bilsin ki onun kalbi günahkârdır. Allah yapmakta olduklarınızı bilir. Bakara, 2/283

... فَاِذَا دَفَعْتُمْ اِلَيْهِمْ اَمْوَالَهُمْ فَاَشْهِدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفٰى بِاللّٰهِ حَسٖيبًا...Yetimin mallarını kendilerine verdiğiniz zaman yanlarında **şahit** bulundurun. Hesap sorucu olarak da Allah yeter. Nisâ, 4/6

وَالّٰتٖى يَاْتٖينَ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِسَائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ اَرْبَعَةً مِنْكُمْ... Kadınlarınızdan fahişelik/fuhuş yapanlara karşı aranızdan **dört şahit getirin**… Nisâ, 4/15

يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا كُونُوا قَوَّامٖينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلّٰهِ وَلَوْ عَلٰى اَنْفُسِكُمْ اَوِ الْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبٖينَ اِنْ يَكُنْ غَنِيًّا اَوْ فَقٖيرًا فَاللّٰهُ اَوْلٰى بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوٰى اَنْ تَعْدِلُوا وَاِنْ تَلْوُا اَوْ تُعْرِضُوا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبٖيرًا Ey iman edenler! Kendiniz, ana babanız ve en yakınlarınızın aleyhine de olsa, Allah için **şahitlik yaparak** adaleti titizlikle ayakta tutan kimseler olun. **Şahitlik** ettikleriniz zengin veya fakir de olsalar adaletten ayrılmayın. Çünkü Allah ikisine de sizlerden daha yakındır. Öyle ise adaleti yerine getirme-

de nefsinize uymayın. Eğer **şahitlik** ederken gerçeği çarpıtırsanız veya **şahitlik** etmekten kaçınırsanız bilin ki şüphesiz Allah, yaptıklarınızdan hakkıyla haberli olandır. Nisâ, 4/135

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلّٰهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ... Ey iman edenler! Allah için hakkı ayakta tutan, **adaletle şahitlik eden kimseler olun**… Maide, 5/8

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنِكُمْ اِذَا حَضَرَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ اَوْ اٰخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ اِنْ اَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ فِى الْاَرْضِ فَاَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةُ الْمَوْتِ تَحْبِسُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلٰوةِ فَيُقْسِمَانِ بِاللّٰهِ اِنِ ارْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِى بِهِ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبٰى وَلَا نَكْتُمُ شَهَادَةَ اللّٰهِ اِنَّا اِذًا لَمِنَ الْاٰثِمِينَ Ey iman edenler! Birinize ölüm gelip çatınca vasiyet esnasında içinizden iki adalet sahibi kişi aranızda **şahitlik** etsin. Yahut seferde iken başınıza ölüm musibeti gelmişse sizden olmayan, başka iki kişi şahit olsun. Eğer şüpheye düşerseniz o iki şahidi namazdan sonra alı korsunuz; “Bu vasiyet karşılığında hiçbir şeyi satın almayacağız, akrabanız da olsa; Allah için yaptığımız şahitliği gizlemeyeceğiz, aksini yaparsak bu takdirde biz elbette günahkârlardan oluruz” diye Allah üzerine yemin ederler. Maide, 5/106

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ اَلَمْ يَاْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ اٰيَاتِى وَيُنْذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا قَالُوا شَهِدْنَا عَلٰى اَنْفُسِنَا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلٰى اَنْفُسِهِمْ اَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ Ey insanlar ve cinler, İçinizden size âyetlerimi anlatan ve bu günle karşılaşacağınıza dair sizi uyaran peygamberler gelmedi mi? Derler ki: “Kendi aleyhimize **şahitlik** ederiz.” İşte böyle; dünya hayatı onları aldattı ve kâfir olduklarına dair kendi aleyhlerine şahitlik ettiler. En'am, 6/130

وَاِذْ اَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِى اٰدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَاَشْهَدَهُمْ عَلٰى اَنْفُسِهِمْ اَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلٰى شَهِدْنَا اَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اِنَّا كُنَّا عَنْ هٰذَا غَافِلِينَ Allah kıyamet günü “bizim bundan haberimiz yoktu.” diyemeyesiniz diye, Ademoğullarının bellerinden onların soylarını dışarı aldı ve “Ben sizin Rabbiniz değil miyim?” diyerek kendilerini birbirine **şahit** tutmuştu da onlar da “**Evet şahidiz**” demişlerdi. A'raf, 7/172

وَاَوْفُوا بِعَهْدِ اللّٰهِ اِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَنْقُضُوا الْاَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللّٰهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ Antlaşma yaptığınız zaman, Allah'ın ahdini yerine getirin ve Allah'ı üzerinize **şahit tutarak,** pekiştirdikten sonra yeminleri bozmayın. Şüphesiz Allah, yapacağınız şeyleri pek iyi bilir. Nahl, 16/91

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَاْتُوا بِاَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً اَبَدًا وَاُولٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ Namuslu kadınlara zina suçunu bulaştırıp, sonra bunu ispat için dört **şahit** getiremeyenlere seksener sopa vurun ve artık onların **şahitliğini hiçbir zaman kabul etmeyin.** Onlar tamamen günahkârdırlar. Nûr, 24/4

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ... İnananlar **yalan yere şahitlik etmezler**…Furkan, 25/72

اِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ اٰمَنُوا فِى الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ الْاَشْهَادُ Elbette Biz, peygamberlerimize ve inananlara dünya hayatında ve şahitlerin **şahitlik** edecekleri günde yardım ederiz. Mümin, 40/51

وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ O gün her can yanında bir sürücü ve **şahitle** beraber gelir. Kaf, 50/21

...وَاَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلّٰهِ ذٰلِكُمْ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللّٰهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا **Şahitliği Allah için yapın.** İşte bu, Allah'a ve ahiret gününe inananlara verilen öğüttür. Kim Allah'tan korkarsa, Allah ona bir çıkış yolu ihsan eder. Talâk, 65/2

ŞEHİTLER Ve GAZİLER

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ اَمْوَاتٌ بَلْ اَحْيَاءٌ وَلٰكِنْ لَا تَشْعُرُونَ **Allah yolunda öldürülenlere “ölüler” demeyin.** Hayır onlar diridirler, lâkin siz anlayamazsınız. Bakara, 2/154

وَلَئِنْ قُتِلْتُمْ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ اَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللّٰهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ Eğer Allah yolunda **öldürülür ya da ölürseniz**, şunu bilin ki, Allah'ın mağfireti ve rahmeti onların dünya ve ahiret için topladıkları bütün şeylerden daha hayırlıdır. Al-i İmran, 3/157

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِى سَبِيلِ اللّٰهِ اَمْوَاتًا بَلْ اَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ **Allah yolunda öldürülenleri sakın ölü zannetme!** Bilakis onlar hayatta olup, Rab'lerinin katında yaşarlar, rızıklanırlar. Al-i İmran, 3/169

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ اَنِّى لَا اُضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِنْكُمْ مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَاُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَاُوذُوا فِى سَبِيلِى وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَاُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَاُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ ثَوَابًا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ Rableri onların dualarını kabul buyurdu ve dedi ki;“Ben, erkek olsun, kadın olsun, sizden hiçbir çalışanın amelini zayi etmeyeceğim. Sizler birbirinizdensiniz. Hicret edenler, yurtlarından çıkarılanlar, yolumda eziyet görenler, savaşanlar ve **öldürülenlerin** de andolsun, günahlarını elbette örteceğim. Allah katından bir ödül olarak onları içinden ırmaklar akan cennetlere koyacağım. Ödülün en güzeli Allah katındadır.” Al-i İmran, 3/195

وَمَنْ يُطِعِ اللّٰهَ وَالرَّسُولَ فَاُولٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ اُولٰئِكَ رَفِيقًا Kim Allah'a ve Resul’e itaat ederse işte onlar, Allah'ın kendilerine lütuflarda bulunduğu peygamberler, sadıklar, **şehitler** ve salih kişilerle beraberdir. Bunlar ne güzel arkadaştır! Nisa, 4/69

فَلْيُقَاتِلْ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا بِالْاٰخِرَةِ وَمَنْ يُقَاتِلْ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ فَيُقْتَلْ اَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ اَجْرًا عَظِيمًا O hâlde, dünya hayatını ahiret hayatı karşılığında satanlar, Allah yolunda savaşsınlar. Kim Allah yolunda savaşır da **öldürülür veya galip gelirse,** biz ona büyük bir mükâfat vereceğiz. Nisa, 4/74

لَا يَسْتَوِى الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ اُولِى الضَّرَرِ وَالْمُجَاهِدُونَ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللّٰهُ الْمُجَاهِدِينَ بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَكُلًّا وَعَدَ اللّٰهُ الْحُسْنٰى وَفَضَّلَ اللّٰهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ اَجْرًا عَظِيمًا Müminlerden -özür sahibi olanlar dışında- oturanlarla malları ve canlarıyle Allah yolunda savaşanlar bir olmaz. Allah, malları ve canları ile cihad edenleri, derece bakımından oturanlardan üstün kıldı. Gerçi Allah hepsine de güzellik/cennet vadetmiştir; ama Allah yolunda savaşanları, çok büyük bir ödülle, oturanlardan üstün kılmıştır. Nisa, 4/95

اِنَّ اللّٰهَ اشْتَرٰى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اَنْفُسَهُمْ وَاَمْوَالَهُمْ بِاَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِى التَّوْرٰيةِ وَالْاِنْجِيلِ وَالْقُرْاٰنِ وَمَنْ اَوْفٰى بِعَهْدِهِ مِنَ اللّٰهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذِى بَايَعْتُمْ بِهِ وَذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ Şüphesiz Allah, müminlerden canlarını ve mallarını, kendilerine vereceği cennet karşılığında satın almıştır. Artık, onlar Allah yolunda savaşırlar, **öldürürler ve ölürler**. Allah, bunu Tevrat'ta, İncil'de ve Kur'an'da kesin olarak vadetmiştir. Kimdir sözünü Allah 'tan daha iyi yerine getiren? O hâlde, yapmış olduğunuz bu alışverişten dolayı sevinin. İşte asıl bu büyük başarıdır. Tövbe, 9/111

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِى سَبِيلِ اللّٰهِ ثُمَّ قُتِلُوا اَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللّٰهُ رِزْقًا حَسَنًا وَاِنَّ اللّٰهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ Allah yolunda yurtlarından göç ettikten sonra öldürülenlere ya da **ölenlere** gelince Allah onlara rızıkların en güzelini sunacaktır. Hiç kuşkusuz Allah rızık sunanların en hayırlısıdır. Hac, 22/58

وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِى سَبِيلِ اللّٰهِ فَلَنْ يُضِلَّ اَعْمَالَهُمْ ﴿٤﴾...**Allah, yolunda öldürülenlerin** amellerini asla boşa çıkarmayacaktır.

سَيَهْدِيهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ ﴿٥﴾ Allah onları doğru yola iletecek ve durumlarını düzeltecektir.

وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمْ ﴿٦﴾ Onları, kendilerine tanımladığı cennete sokacaktır. Muhammed, 47/4-5-6

ŞERİAT/YOL

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

وَاَنْزَلْنَا اِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ وَلَا تَتَّبِعْ اَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ لَجَعَلَكُمْ اُمَّةً وَاحِدَةً وَلٰكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ فِى مَا اٰتٰيكُمْ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ اِلَى اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ Sana da kendinden önceki kitapları tasdik edici ve onlara şahit olan Kur'an'ı indirdik. Allah'ın indirdiği ile aralarında hükmet; gerçek olan sana gelmiş bulunduğuna göre onların heveslerine uyma! **Her biriniz için bir şeriat, bir yol tayin ettik**; eğer Allah dileseydi sizi bir tek ümmet yapardı, fakat bu, verdikleriyle sizi denemesi içindir; o halde iyiliklere koşun, hepinizin dönüşü Allah'adır. O ayrılığa düştüğünüz şeyleri size bildirecektir. Maide, 5/48

لِكُلِّ اُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ فَلَا يُنَازِعُنَّكَ فِى الْاَمْرِ وَادْعُ اِلٰى رَبِّكَ اِنَّكَ لَعَلٰى هُدًى مُسْتَقِيمٍ Biz her ümmete **bir ibadet tarzı** belirledik. Öyleyse, yerine getirmeleri gereken iş hususunda seninle tartışmasınlar. Sen insanları Rabbinin yoluna davet et! Çünkü sen gerçekten hakka götüren dosdoğru bir yolun üzerindesin. Hac, 22/67

شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصّٰى بِهِ نُوحًا وَالَّذِى اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ اِبْرٰهِيمَ وَمُوسٰى وَعِيسٰى اَنْ اَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ اِلَيْهِ اَللّٰهُ يَجْتَبِى اِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِى اِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ "Dini dosdoğru ayakta tutun ve onda ayrılığa düşmeyin" diye Nuh'a tavsiye ettiğini, sana vahyettiğimizi, İbrahim'e, Musa'ya ve İsa'ya tavsiye ettiğimizi Allah size de din kıldı. Fakat kendilerini çağırdığın **bu kurallar**, Allah'a ortak koşanlara ağır geldi. Allah dilediğini kendisine peygamber seçer ve kendisine yöneleni de doğru yola iletir. Şura, 42/13

اَمْ لَهُمْ شُرَكٰٓؤُا شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَاْذَنْ بِهِ اللّٰهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَقُضِىَ بَيْنَهُمْ وَاِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ Yoksa onların, Allah' ın izin vermediği bir dini yol edinecek ortakları mı var? Eğer azabı erteleme sözü olmasaydı, derhal aralarında hüküm verilirdi. Şüphesiz zalimler için can yakıcı bir azap vardır. Şura, 42/21

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلٰى شَرِيعَةٍ مِنَ الْاَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ اَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ Sonra da seni din konusunda **bir şeriat sahibi kıldık.** Sen ona uy; bilmeyenlerin isteklerine uyma. Casiye, 45/18

ŞEYTAN

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

a) Şeytan, Tağut, İblis:

يَا اَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِى الْاَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ اِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ Ey insanlar! Yeryüzündeki şeylerin helâl ve temiz olanlarından yiyin! **Şeytanın** izinden gitmeyin. Çünkü o sizin için apaçık bir düşmandır.

اِنَّمَا يَاْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَاَنْ تَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ O, size ancak kötülüğü, hayâsızlığı ve Allah'a karşı bilmediğiniz şeyleri söylemenizi emreder. Bakara, 2/168-169

لَا اِكْرَاهَ فِى الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَىِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللّٰهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقٰى لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ Dinde zorlama yoktur. Doğruluk ile sapıklık birbirinden kesinlikle ayrılmıştır. Kim **Tağut'u/şeytanı** reddederek Allah'a

inanırsa kopması söz konusu olmayan, sapasağlam bir kulpa yapışmıştır. Hiç kuşkusuz Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir. Bakara, 2/256

اَللّٰهُ وَلِيُّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِ وَالَّذ۪ينَ كَفَرُوا اَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ اِلَى الظُّلُمَاتِ اُولٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ ف۪يهَا خَالِدُونَ
Allah müminlerin dostudur. Onları karanlıklardan aydınlığa çıkarır. Kâfirlerin dostu ise **Tagut'tur**. O da onları aydınlıktan çıkararak karanlıklara sokarlar. Onlar, orada ebedi olarak Cehennemliktirler. Bakara, 2/257

...وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَر۪ينًا فَسَاءَ قَر۪ينًا Şeytan kime arkadaş olursa, artık o kişi, arkadaşların en kötüsünü arkadaş edinmiş demektir. Nisa, 4/38

اَلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا يُقَاتِلُونَ ف۪ى سَب۪يلِ اللّٰهِ وَالَّذ۪ينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ ف۪ى سَب۪يلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا اَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ اِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَع۪يفًا Müminler Allah yolunda, kâfirlerse **Tağut** uğrunda savaşırlar. O halde şeytanın dostlarıyla savaşınız. Çünkü şeytanın hilesi düzeni zayıftır. Nisa, 4/76

اِنْ يَدْعُونَ مِنْ دُونِه۪ٓ اِلَّا اِنَاثًا وَاِنْ يَدْعُونَ اِلَّا شَيْطَانًا مَر۪يدًا Onlar, Allah'ı bırakıp ancak dişil nesnelere tapıyorlar. Oysaki böylece azgın bir **şeytan**a tapmaktadırlar. Nisâ, 4/117

لَعَنَهُ اللّٰهُ وَقَالَ لَاَتَّخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَص۪يبًا مَفْرُوضًا Allah, **şeytanı** lanetledi. Ve o da şöyle dedi: "Andolsun, kulların- dan, sayıları belirlenmiş olanları kendime uşak edineceğim. Nisâ, 4/118

وَلَاُضِلَّنَّهُمْ وَلَاُمَنِّيَنَّهُمْ وَلَاٰمُرَنَّهُمْ فَلَيُبَتِّكُنَّ اٰذَانَ الْاَنْعَامِ وَلَاٰمُرَنَّهُمْ فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ اللّٰهِ وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِنْ دُونِ اللّٰهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُب۪ينًا Onları doğru yoldan saptıracağım, olmaz isteklere sürükleyeceğim, putlara adadıkları hayvanların kulaklarını kemselerini, Allah'ın yarattığını bozmalarını emredeceğim. Allah'ı bırakıp Şeytan'ı kendisine dost edinen, apaçık bir zarara düşmüş, ziyana uğramıştır. Nisâ, 4/119

يَعِدُهُمْ وَيُمَنّ۪يهِمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ اِلَّا غُرُورًا **Şeytan** onlara söz verir ve onları ümitlendirir; oysaki şeytanın onlara söz vermesi aldatmacadan başka bir şey değildir. Nisâ, 4/120

قُلْ هَلْ اُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِنْ ذٰلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللّٰهِ مَنْ لَعَنَهُ اللّٰهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمُ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَاز۪يرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ اُولٰئِكَ شَرٌّ مَكَانًا وَاَضَلُّ عَنْ سَوَاءِ السَّب۪يلِ
De ki: Allah katında cezaya çarptırılma bakımından bunlardan daha kötüsünü size haber vereyim mi? Allah, kimlere lanet etmiş ve gazabına uğratmışsa; kimlerden maymunlar, domuzlar ve **şeytana** tapanlar yapmışsa, işte bunlar daha kötüdür ve doğru yoldan daha çok sapmışlardır." Maide, 5/60

وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيَاط۪ينَ الْاِنْسِ وَالْجِنِّ يُوح۪ى بَعْضُهُمْ اِلٰى بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُورًا وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ Böylece biz insan ve cin **şeytanları** her peygambere düşman kıldık. Bunlar birbirlerini aldatmak için yaldızlı sözler söylerler. Eğer Rabbin dileseydi, bunları yapamazlardı. Öyle ise onları düzmekte oldukları yalan ve asılsız uydurmalarıyla başbaşa bırak. En'am, 6/112

وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللّٰهِ عَلَيْهِ وَاِنَّهُ لَفِسْقٌ وَاِنَّ الشَّيَاط۪ينَ لَيُوحُونَ اِلٰٓى اَوْلِيَائِهِمْ لِيُجَادِلُوكُمْ وَاِنْ اَطَعْتُمُوهُمْ اِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ Üzerine Allah'ın adı anılmadan kesilen hayvanlardan yemeyin. Kuşkusuz bu büyük günahtır. Gerçekten **şeytanlar** dostlarına, sizinle mücadele etmeleri için telkinde bulunurlar. Eğer onlara uyarsanız şüphesiz siz de Allah'a ortak koşanlar olursunuz. En'am, 6/121

...كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ اِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُب۪ينٌ Allah'ın size rızık olarak verdiğinden yiyin de **şeytanın** adımlarına uymayın. Çünkü o, sizin için apaçık bir düşmandır. En'am, 6/142

يَا بَن۪ٓى اٰدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا اَخْرَجَ اَبَوَيْكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْاٰتِهِمَا اِنَّهُ يَرٰيكُمْ هُوَ وَقَب۪يلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ اِنَّا جَعَلْنَا
الشَّيَاط۪ينَ اَوْلِيَاءَ لِلَّذ۪ينَ لَا يُؤْمِنُونَ Ey Âdemoğulları, **şeytan** ana-babanızı elbiselerinden soyup cinselliklerinin farkına vardırarak cennetten çıkardığı gibi sizleri de ayartıp tuzağa düşürmesin. Şeytan ve yandaşları sizleri, sizin kendilerini göremeyeceğiniz yönden görürler. Biz şeytanları, inanmayanlara dost yaptık. Araf, 7/27

فَر۪يقًا هَدٰى وَفَر۪يقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ اِنَّهُمُ اتَّخَذُوا الشَّيَاط۪ينَ اَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَيَحْسَبُونَ اَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ Allah kimine hidayet verdi, kimi de sapıklığı hak etti. Çünkü onlar, Allah'ı bırakıp **şeytanları** dost edinmişlerdi. Birde kendilerini gerçekten doğru yolda sanırlardı. Araf, 7/30

وَاِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ اِنَّهُ سَم۪يعٌ عَل۪يمٌ Ne zaman **şeytandan** kötü bir düşünce seni dürtüklerse, Allah'a sığın; çünkü O, işitendir, bilendir. Araf, 7/200

اِنَّ الَّذ۪ينَ اتَّقَوْا اِذَا مَسَّهُمْ طَٓائِفٌ مِنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَاِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ Şüphe yok ki Allah'a karşı gelmekten sakınanlar, kendilerine **şeytandan** bir vesvese geldiği zaman iyice düşünürler ve anında Allah'ı hatırlarlar da hemen gözlerini açarlar. Araf, 7/201

وَاِخْوَانُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِى الْغَيِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ **Şeytanlara** kardeş olanlara gelince, **şeytanlar** onları sürekli azgınlığa iterler, sonra da yakalarını bırakmazlar. Araf, 7/202

تَاللّٰهِ لَقَدْ اَرْسَلْنَا اِلٰٓى اُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ اَعْمَالَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ Andolsun ki, senden önceki ümmetlere peygamberler gönderdik. Fakat **şeytan** o günkü insanlara işlerini güzel gösterdi. O, bugün de onların dostudur ve onlar için elem dolu bir azap vardır. Nahl, 16/63

فَاِذَا قَرَاْتَ الْقُرْاٰنَ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ Kur'an okuduğun zaman, kovulmuş **şeytandan** Allah'a sığın.

اِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَلٰى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ Gerçek şu ki; **şeytanın**, inanan ve yalnız Rablerine güvenen kimseler üzerinde bir bir hâkimiyeti yoktur. Nahl, 16/98-99

اِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا اِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا Saçıp savuranlar **şeytanların** kardeşleridir. Şeytan ise Rabbine karşı çok nankörlük etmiştir. İsrâ, 17/27

وَقُلْ لِعِبَادِى يَقُولُوا الَّتِى هِىَ اَحْسَنُ اِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزَغُ بَيْنَهُمْ اِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْاِنْسَانِ عَدُوًّا مُبِينًا Kullarıma söyle, sözün en güzelini söylesinler. Çünkü **Şeytan** insanların aralarını açmak için her zaman fırsat kollamaktadır. Şeytan gerçekten de insanın açık düşmanıdır! İsrâ, 17/53

اَلَمْ تَرَ اَنَّا اَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَؤُزُّهُمْ اَزًّا Kâfirlerin/inkâr edenlerin üzerine günaha ve azgınlığa tahrik eden **şeytanları** gönderdiğimizi görmedin mi? Meryem, 19/83

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِى اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَرِيدٍ İnsanlardan kimi vardır ki, hiçbir bilgisi olmadığı halde Allah hakkında tartışmaya girer ve her azgın **şeytanın** tuzağına düşer. Hac, 22/3

وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِىٍّ اِلَّا اِذَا تَمَنّٰى اَلْقَى الشَّيْطَانُ فِى اُمْنِيَّتِهِ فَيَنْسَخُ اللّٰهُ مَا يُلْقِى الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكِمُ اللّٰهُ اٰيَاتِهِ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ Biz senden önce bir resul ve bir nebi göndermedik ki, o bir şey yapmak arzu ettiğinde, **şeytan** onun arzularına şüpheler karıştırmasın. Bunun üzerine Allah **şeytanın** karıştırdığı şüpheyi derhal giderir. Sonra da Allah, ayetlerini güçlendirir. Allah, bilendir, hikmet sahibidir. Hac, 22/52

لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِى الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ وَاِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِى شِقَاقٍ بَعِيدٍ Allah **şeytanın** verdiği bu vesveseyi, kalplerinde hastalık bulunanlar ile kalpleri katı olanlara bir imtihan vesilesi kılmak için böyle yapar. Hiç şüphesiz ki o zalimler derin bir ayrılık içindedirler. Hac, 22/53

وَقُلْ رَبِّ اَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ Ve de ki: Rabbim! **Şeytanların** kışkırtmalarından sana sığınırım!

وَاَعُوذُ بِكَ رَبِّ اَنْ يَحْضُرُونِ Onların yanıma gelmelerinden de sana sığınırım Rabbim. Mü'minun, 23/97-98

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَاِنَّهُ يَاْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكٰى مِنْكُمْ مِنْ اَحَدٍ اَبَدًا وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يُزَكِّى مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ Ey iman edenler! **Şeytanın** adımlarına uymayın. Kim **şeytanın** adımlarına uyarsa, bilsin ki o hayâsızlığı ve kötülüğü emreder. Eğer Allah' ın size lütfü ve merhameti olmasaydı sizden hiçbiriniz asla temize çıkamazdı. Fakat Allah, dilediği kimseyi tertemiz kılar. Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir. Nûr, 24/21

هَلْ اُنَبِّئُكُمْ عَلٰى مَنْ تَنَزَّلُ الشَّيَاطِينُ **Şeytanların** kimin üzerine indiğini size haber vereyim mi? Şuara, 26/221

تَنَزَّلُ عَلٰى كُلِّ اَفَّاكٍ اَثِيمٍ Onlar, her günahkar yalancıya inerler. Şuara, 26/222

يُلْقُونَ السَّمْعَ وَاَكْثَرُهُمْ كَاذِبُونَ Onlar, şeytanlara kulak verirler ve onların çoğu yalancıdır. Şuara, 26/223

وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ بِاللّٰهِ الْغَرُورُ ...O aldatıcı **şeytan** Allah hakkında sizi aldatmasın. Lokman, 31/33

وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ اِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ اِلَّا فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ Gerçekten **İblis'in,** insanlar hakkındaki tahminini doğru çıktı. İnanan bir gurubun dışında hepsi ona uydular. Sebe, 34/20

وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ اِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يُؤْمِنُ بِالْاٰخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا فِى شَكٍّ وَرَبُّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ Oysaki **İblis'in** onlar üzerinde hiçbir zorlayıcı gücü yoktu. Ancak Biz, ahirete inananları, kuşku içinde olanlardan ayırt edelim diye ona bu fırsatı verdik. Senin Rabbin, her şeyin üzerinde gözetici ve koruyucudur. Sebe, 34/21

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ بِاللّٰهِ الْغَرُورُ Ey insanlar, Allah'ın verdiği söz gerçektir. Sakın dünya hayatı sizi aldatmasın, sakın **şeytan,** sizi Allah'ın affına güvendirerek aldatmasın. Fatır, 35/5

اِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا اِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ اَصْحَابِ السَّعِيرِ Şeytan sizin düşmanınızdır. Öyleyse siz de onu düşman kabul edin. O kendi taraftarlarını, cehennemlik olmaya davet eder. Fatır, 35/6

وَاِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ اِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ Eğer **şeytandan** gelen kötü bir düşünce seni dürtecek olursa, hemen Allah'a sığın, şüphesiz yalnız O, her şeyi işiten, her şeyi bilendir! Fussilet, 41/36

وَمَنْ يَعْشُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمٰنِ نُقَيِّضْ لَهُ شَيْطَانًا فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ Kim Rahman'ın zikrini/Kur'ân'ını göz ardı ederse, Biz de yanından hiç ayrılmayan bir **şeytanı** ona arkadaş ederiz. Zuhruf, 43/36

وَاِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ اَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ Şüphesiz bu **şeytan**lar onları doğru yoldan saptırırlar. Onlar ise doğru yolda olduklarını sanırlar. Zuhruf, 43/37

اِنَّمَا النَّجْوٰى مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزُنَ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَلَيْسَ بِضَارِّهِمْ شَيْـًٔا اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ O gizli konuşmalar **şeytanların** işidir. Oysa **şeytan**, Allah'ın izni olmadıkça, müminlere hiçbir zarar verecek değildir. Öyle ise müminler ancak Allah'a tevekkül etsinler/Allah'a güvensinler. Mücadele, 58/10

اِسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَاَنْسٰيهُمْ ذِكْرَ اللّٰهِ اُولٰئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ اَلَا اِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ **Şeytan** onları etkisi altına aldı da kendilerine Allah'ı anmayı unutturdu. İşte onlar şeytanın yandaşlarıdır. İyi bilin ki şeytanın yandaşları hep kayıptadırlar. Mücadele, 58/19

كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ اِذْ قَالَ لِلْاِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ اِنِّى بَرِىءٌ مِنْكَ اِنِّى اَخَافُ اللّٰهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ Münafıkların/ikiyüzlülerin durumu tıpkı **şeytanın** durumu gibidir. Çünkü şeytan insana “İnkâr et” der. İnsan inkâr edince de: “Ben senden uzağım, çünkü ben âlemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım,” der. Haşr, 59/16

قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿١﴾ Sığınırım insanların Rabbine,

مَلِكِ النَّاسِ ﴿٢﴾ İnsanların sahibine,

اِلٰهِ النَّاسِ ﴿٣﴾ İnsanların İlâhına,

مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿٤﴾ O sinsi **şeytanın şerrinden,**

اَلَّذِى يُوَسْوِسُ فِى صُدُورِ النَّاسِ ﴿٥﴾ Ki o insanların kalplerine vesvese verir. (Öyle bir şeytan ki,)

مِنَ الْجِنَّةِ وَ النَّاسِ ﴿٦﴾ O şeytan, cinlerden de olur, insanlardan da. Nas, 114/1…6. ayetler.

ŞİFA

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يَا اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِمَا فِى الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ Ey insanlar! İşte size Rabbinizden bir öğüt, kalplere **bir şifa** ve inananlar için yol gösterici bir rehber ve rahmet geldi. Yunus, 10/57

وَاِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ "Hastalandığım zaman bana **şifa** veren O'dur;" Şuara, 26/80

ثُمَّ كُلِى مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِى سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ اَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (Arı'ya hitaben) Sonra meyvelerin tümünden ye, böylece Rabbinin sana kolaylaştırdığı yollarda yürü, uçuver. Onların karınlarından türlü renklerde şerbetler çıkar, onda insanlar için bir **şifa** vardır. Şüphe- siz düşünen bir topluluk için gerçekten bunda bir ayet vardır. Nahl, 16/69

وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْاٰنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ اِلَّا خَسَارًا Biz Kur'an'dan, müminler için **şifa** ve rahmet olacak şeyler indiriyoruz. Zalimlerin ise Kur'an, ancak zararını artırır. İsra, 17/82

... هُوَ لِلَّذِينَ اٰمَنُوا هُدًى وَشِفَاءٌ ... O Kur'an, iman edenler için bir hidayet ve bir **şifadır…** Fussilet, 41/44

ŞİMŞEK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَوْ كَصَيِّبٍ مِنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ يَجْعَلُونَ اَصَابِعَهُمْ فِى اٰذَانِهِمْ مِنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ وَاللّٰهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ Yahut onların/ inkârcıların durumu, gökten yoğun karanlıklar içinde gök gürültüsü ve **şimşekle** sağanak hâlinde boşanan yağmura tutulmuş kimselerin durumu gibidir. Ölüm korkusuyla, yıldırım seslerinden parmaklarını ku laklarına tıkarlar. Oysa Allah, kâfirleri çepeçevre kuşatmıştır. Bakara, 2/19

يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ اَبْصَارَهُمْ كُلَّمَا اَضَاءَ لَهُمْ مَشَوْا فِيهِ وَاِذَا اَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَاَبْصَارِهِمْ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ **Çakan şimşek** neredeyse gözlerini kapıverecek; önlerini her aydınlattığında biraz yürürler, üzerlerine karanlık basıverince de kalakalırlar. Allah dileseydi, işitmelerini de görmelerini de gideriverirdi. Şüphesiz Allah, herşeye güç yetirendir. Bakara, 2/20

هُوَ الَّذِى يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ Size korku ve ümit içinde **şimşeği** gösteren ve yağmur yüklü bulutları meydana getiren O'dur. Ra'd, 13/12

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُزْجِى سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ يَجْعَلُهُ رُكَامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ عَنْ مَنْ يَشَاءُ يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِ يَذْهَبُ بِالْاَبْصَارِ Görmez misin ki Allah, bulutları sevk eder. Sonra, onları kaynaştırıp üst üste yığar. Nihayet yağmurun, onların arasından yağdığını görürsün. Gökten içinde dolu bulunan dağlar gibi bulutlar indiriverir, onu dilediğine isabet ettirir de, dilediğinde ondan korur. **Şimşeğinin** parıltısı neredeyse gözleri kamaştırıp götürüverecektir. Nur, 24/43

وَمِنْ اٰيَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُحْيِى بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ Size bir korku ve umut arasında **şimşeği** göstermesi, gökten su indirerek ölümünden sonra yeri diriltmesi de, O'nun ayetle- rindendir. Şüphesiz bunda, aklını kullanabilecek bir kavim için gerçekten ayetler vardır. Rum, 30/24

ŞİRK/ALLAH'A ORTAK KOŞMAK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَاَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلّٰهِ اَنْدَادًا وَاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ O, sizin için yeryüzünü döşedi ve gökyüzünü de bina etti. Gökten su indirip onunla size rızık olsun diye ürünler yetiştirdi. Öyleyse, bile bile **Allah'a ortaklar koşmayın.** Bakara, 2/22

مَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ اَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَاللّٰهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ Ne Kitab ehlinden inkâr edenler ve ne de **Allah'a ortak** koşanlar, Rabbinizden size bir iyilik gelmesini isterler. Oysa Allah rahmetini dilediğine tahsis eder. Allah, büyük lütuf sahibidir. Bakara, 2/105

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللّٰهِ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا اَشَدُّ حُبًّا لِلّٰهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا اِذْ يَرَوْنَ الْعَذَابَ اَنَّ الْقُوَّةَ لِلّٰهِ جَمِيعًا وَاَنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ İnsanlardan kimi de Allah'tan başka şeyleri **O'na ortak** tutuyorlar da onları, Allah'ı sever gibi severler. Oysa iman edenlerin Allah sevgisi daha kuvvetlidir. O ortak koşanlar azaba uğrayacakları zaman, bütün kuvvetin Allah'ın olduğunu ve Allah'ın azabının pek şiddetli olduğunu bir bilselerdi. Bakara, 2/165

وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتّٰى يُؤْمِنَّ... İman etmedikleri sürece **Allah'a ortak** koşan kadınlarla evlenmeyin… Bakara, 2/221

وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتّٰى يُؤْمِنُوا... İman etmedikleri sürece Allah'a **ortak** koşan erkeklerle, kadınlarınızı evlendirmeyin … Bakara, 2/221

قُلْ يَا اَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا اِلٰى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ اَلَّا نَعْبُدَ اِلَّا اللّٰهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْـًٔا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا اَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللّٰهِ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِاَنَّا مُسْلِمُونَ De ki: "Ey kitap ehli! Bizimle sizin aranızda ortak bir söze gelin: Yalnız Allah'a ibadet edelim. O'na hiçbir şeyi **ortak** koşmayalım. Allah'ı bırakıp da kimimiz kimimizi ilah edinmesin." Eğer onlar yine yüz çevirirlerse, deyin ki: "Şahit olun, biz Müslümanlarız." Al-i İmran, 3/64

سَنُلْقِى فِى قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَا اَشْرَكُوا بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَاْوٰيهُمُ النَّارُ وَبِئْسَ مَثْوَى الظَّالِمِينَ Hakkında kesin bir kanıt indirmediği şeyleri **Allah'a ortak** koştuklarından dolayı; inkâr edenlerin kalplerine korku salacağız. Barınakları da cehennemdir. Zalimlerin kalacakları yer ne kötüdür. Al-i İmran, 3/151

وَاعْبُدُوا اللّٰهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْـًٔا... Allah'a ibadet edin ve O'na hiçbir şeyi **ortak koşmayın…** Nisâ, 4/36

اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغْفِرُ اَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدِ افْتَرٰى اِثْمًا عَظِيمًا Şüphesiz Allah, kendisine **ortak koşulmasını** asla bağışlamaz**.** Bunun dışında kalan günahları ise dilediği kimseler için bağışlar. **Allah'a şirk koşan kimse**, şüphesiz büyük bir günah işleyerek iftira etmiş olur. Nisâ, 4/48

اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغْفِرُ اَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا Şüphesiz Allah kendisine **ortak koşulmasını** bağışlamaz. Bunun dışındaki günahları, dilediği kimseler için bağışlar. Allah'a **ortak** koşan, kuşkusuz, derin bir sapıklığa düşmüştür. Nisâ, 4/116

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَا بَنِى اِسْرَائِلَ اعْبُدُوا اللّٰهَ رَبِّى وَرَبَّكُمْ اِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللّٰهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَاْوٰيهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ اَنْصَارٍ Andolsun, "Allah, Meryem oğlu Mesih'tir" diyenler kesinlikle kafir oldu. Oysa Mesih şöyle demişti: "Ey İsrail oğulları! Yalnız, benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a kulluk edin. Kim **Allah'a ortak** koşarsa artık Allah ona cenneti muhakkak haram kılmıştır. Onun barınağı da ateştir. Zalimler için hiçbir yardımcı yoktur." Maide, 5/72

لَتَجِدَنَّ اَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ اٰمَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ اَشْرَكُوا... Yemin olsun ki; İman edenlere en şiddetli düşman olarak Yahudileri ile Allah'a **ortak** koşanları görürsün. … Maide, 5/82

قُلِ اللّٰهُ يُنَجِّيكُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ اَنْتُمْ تُشْرِكُونَ De ki: "Onlardan/denizdeki tehlikelerden ve her türlü sıkıntıdan sizi Allah kurtarır. Ama siz yine de **O'na ortak** koşuyorsunuz." En'am, 6/64

وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَادٰى كَمَا خَلَقْنَاكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُمْ مَا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ وَمَا نَرٰى مَعَكُمْ شُفَعَاءَكُمُ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ اَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكٰؤُا لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ Andolsun, sizi ilk defa yarattığımız gibi teker teker bize geldiniz. Size verdiğimiz dünyalık nimetleri de arkanızda bıraktınız. Hani **Allah'ın ortakları** olduğunu zannettiğiniz şefaatçileriniz nerede? Yanınızda görmüyoruz? Artık aranızdaki bağlar tamamen kopmuş ve Allah'ın ortağı olduklarını iddia ettikleriniz sizi yüzüstü bırakıp gitmiştir. En'am, 6/94

وَجَعَلُوا لِلّٰهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ وَخَرَقُوا لَهُ بَنِينَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا يَصِفُونَ Bir de cinleri Allah'a birtakım **ortaklar** yaptılar. Oysa onları O yarattı. Bilgisizce Allah'a oğullar ve kızlar da uydurdular. O, onların ileri sürdüğü vasıflardan uzaktır, yücedir. En'am, 6/100

اِتَّبِعْ مَا اُوحِىَ اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ وَاَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ Ey Muhammed! Sen, Rabbinden sana vahyedilene uy. Ondan başka hiçbir ilah yoktur. **Allah'a ortak** koşanlardan yüz çevir. En'am, 6/106

وَلَا تَاْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللّٰهِ عَلَيْهِ وَاِنَّهُ لَفِسْقٌ وَاِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ اِلٰى اَوْلِيَائِهِمْ لِيُجَادِلُوكُمْ وَاِنْ اَطَعْتُمُوهُمْ اِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ Üzerine Allah'ın adı anılmadan kesilen hayvanlardan yemeyin. Kuşkusuz bu büyük günahtır. Gerçekten şeytanlar dostlarına, sizinle mücadele etmeleri için telkinde bulunurlar. Eğer onlara uyarsanız şüphesiz siz de **Allah'a ortak koşanlar** olursunuz. En'am, 6/121

وَكَذٰلِكَ زَيَّنَ لِكَثِيرٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ قَتْلَ اَوْلَادِهِمْ شُرَكَاؤُهُمْ لِيُرْدُوهُمْ وَلِيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ Bunun gibi ortakları, **Allah'a ortak koşanlardan çoğuna** kız çocuklarını öldürmeyi hoş gösterdi ki, hem kendilerini mahvet-

sinler hem de dinlerini karıştırıp bozsunlar! Allah dileseydi bunu yapamazlardı. Öyle ise onları uydurdukları ile baş başa bırak! En'am, 6/137

سَيَقُولُ الَّذِينَ اَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللّٰهُ مَا اَشْرَكْنَا وَلَا اٰبَاؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ شَيْءٍ كَذٰلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتّٰى ذَاقُوا بَاْسَنَا قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا اِنْ تَتَّبِعُونَ اِلَّا الظَّنَّ وَاِنْ اَنْتُمْ اِلَّا تَخْرُصُونَ **Allah'a ortak** koşanlar diyecekler ki: “Eğer Allah dileseydi, ne biz ve atalarımız O'na **ortak koşar** ve ne de bu şeyi yasaklardık.” Onlardan öncekilerde bu şekilde peygamberlerini yalanladılar da azabımızın acısını tattılar. Onlara de ki; “Bu konuda önümüze koyacağınız bir bildiği bir kanıtınız var mı? Siz sadece sanının, yakıştırmaların peşinden gidiyorsunuz, sırf tahminlere dayanıyorsunuz. En’am, 6/148

قُلْ اِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَالْاِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَاَنْ تُشْرِكُوا بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَاَنْ تَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ De ki: "Rabbim ancak, açık ve gizli çirkin işleri, günahı, haksız saldırıyı, hakkında hiçbir delil indirmediği herhangi bir şeyi **Allah'a ortak** koşmanızı ve Allah'a karşı bilmediğiniz şeyleri söylemenizi haram kılmıştır." Araf, 7/33

... اَنَّ اللّٰهَ بَرِيءٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ ...Allah ve Resulü **müşriklerden** uzaktır… Tövbe, 9/3

مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ اَنْ يَعْمُرُوا مَسَاجِدَ اللّٰهِ شَاهِدِينَ عَلٰى اَنْفُسِهِمْ بِالْكُفْرِ اُولٰئِكَ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ وَفِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ **Allah'a ortak** koşanların, inkârlarına bizzat kendileri şahitlik edip dururken, Allah'ın mescitlerini imar etmeleri düşünülemez. Onların bütün amelleri boşa gitmiştir. Onlar ateşte ebedî kalacaklardır. Tövbe, 9/17

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هٰذَا... Ey iman edenler! **Allah'a ortak** koşanlar ancak bir pislikten ibarettir. Artık bu yıllarından sonra, Mescid-i Haram'a yaklaşmasınlar…Tövbe, 9/28

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا اَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا اُولِي قُرْبٰى مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ اَنَّهُمْ اَصْحَابُ الْجَحِيمِ Cehennem ehli oldukları açıkça kendilerine belli olduktan sonra, yakınları da olsalar **Allah'a ortak** koşanlar için af dilemek ne Peygambere yaraşır ne de müminlere. Tövbe, 9/113

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هٰؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللّٰهِ قُلْ اَتُنَبِّئُونَ اللّٰهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمٰوَاتِ وَلَا فِي الْاَرْضِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ Allah'ı bırakıp, kendilerine ne zarar, ne de fayda verebilecek şeylere tapıyorlar ve "İşte bunlar Allah katında bizim şefaatçılarımızdır" diyorlar. De ki: "Siz, Allah'a göklerde ve yerde O’nun bilmediği bir şeyi mi haber veriyorsunuz! O, onların **ortak** koştukları şeylerden uzaktır, yücedir." Yûnus, 10/18

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ اَشْرَكُوا مَكَانَكُمْ اَنْتُمْ وَشُرَكَاؤُكُمْ فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ وَقَالَ شُرَكَاؤُهُمْ مَا كُنْتُمْ اِيَّانَا تَعْبُدُونَ O gün insanların hepsini bir araya toplarız da sonra bize ortak koşanlara, “Siz ve koştuğunuz **ortaklar** olduğunuz yerde kalınız” deriz. Sonra onları birbirinden ayırırız. O zaman bize ortak koşulan putlar, ortak koşanlara şöyle derler: “Siz bize tapmıyordunuz.” Yûnus, 10/28

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ قُلِ اللّٰهُ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ فَاَنّٰى تُؤْفَكُونَ De ki; “Allah'a **ortak koştuğunuz** putlar içinde, yaratma olayını ilk başta gerçekleştiren ve sonra tekrarlayan var mı?” De ki; “Allah yaratma olayını ilk başta gerçekleştirir, sonra da onu tekrarlar. Doğrudan nasıl saptırılıyorsunuz?” Yûnus, 10/34

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَهْدِي اِلَى الْحَقِّ قُلِ اللّٰهُ يَهْدِي لِلْحَقِّ اَفَمَنْ يَهْدِي اِلَى الْحَقِّ اَحَقُّ اَنْ يُتَّبَعَ اَمَّنْ لَا يَهِدِّي اِلَّا اَنْ يُهْدٰى فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ De ki: Allah'a koştuğunuz **ortaklarınızdan** gerçeğe eriştiren var mıdır? De ki: Allah, gerçeği gösterir. Gerçeği gösteren mi uyulmaya daha layıktır; yoksa birisi yol göstermezse, doğruya ulaşamayan mı? Ne oluyor size? Nasıl hüküm veriyorsunuz? Yûnus, 10/35

وَاَنْ اَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ Bana hanîf/Allah’ın birliğini tanıyıcı olarak yüzünü dine çevir Sakın **Allah'a ortak** koşanlardan olma diye emredildi. Yûnus, 10/104

... قُلْ اِنَّمَا اُمِرْتُ اَنْ اَعْبُدَ اللّٰهَ وَلَا اُشْرِكَ بِهِ اِلَيْهِ اَدْعُوا وَاِلَيْهِ مَاٰبِ De ki: "Ben ancak Allah'a kulluk etmek ve **O'na ortak** koşmamakla emrolundum. Ben yalnız O'na çağırıyorum ve dönüşüm de yalnız O'nadır." Ra’d, 13/36

خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ تَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ Allah, gökleri ve yeri hak ve hikmete uygun olarak yarattı. O, müşriklerin **ortak** koştukları şeylerden yücedir. Nahl, 16/3

اِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ Şeytanın hâkimiyeti, Sadece onu dost edinenler ve **Allah'a ortak** koşanlar üzerindedir. Nahl, 16/100

... فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ اَحَدًا Kim Rabbine kavuşmayı umuyorsa yararlı bir iş yapsın ve Rabbine ibadette kimseyi **ortak** koşmasın." Kehf, 18/110

حُنَفَاءَ لِلّٰهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَكَاَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ اَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحِيقٍ Allah'ın birliğini onaylayan kimseler olunuz, O'na ortak koşmayınız. Kim Allah'a **ortak koşarsa** sanki gökten yere düşmüş de kuşlara yem olmuş ya da rüzgâr tarafından sürüklenerek ıssız bir köşeye atılmış gibi olur. Hac, 22/31

وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَاِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ اِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ Kim, hakkında hiçbir delili olmadığı hâlde Allah ile birlikte başka bir **ilâha taparsa**, onun hesabı ancak Rabbi katındadır. Şüphesiz inkâr edenler asla kurtuluşa eremezler. Mü’minun, 23/117

اَلزَّانِى لَا يَنْكِحُ اِلَّا زَانِيَةً اَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا اِلَّا زَانٍ اَوْ مُشْرِكٌ وَحُرِّمَ ذٰلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ Zina eden erkek ancak, zina eden veya Allah'a **ortak** koşan bir kadınla evlenir. Zina eden bir kadın da ancak zina eden veya Allah'a **ortak** koşan bir erkek evlenir. Bunlar müminlere haramdır. Nûr, 24/3

وَلَا يَصُدُّنَّكَ عَنْ اٰيَاتِ اللّٰهِ بَعْدَ اِذْ اُنْزِلَتْ اِلَيْكَ وَادْعُ اِلٰى رَبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ Allah’ın âyetleri sana indirildikten sonra, sakın seni o ayetlerden çevirmesinler. Rabbine çağır ve sakın Allah’a **ortak koşanlardan** olma! Kasas, 28/87

وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَاِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِى مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا اِلَىَّ مَرْجِعُكُمْ فَاُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ Biz, insana, ana babasına iyi davranmasını tavsiye etmişizdir. Eğer onlar seni, hakkında bilgin olmayan bir şeyi bana **ortak koşman** için zorlarlarsa, onlara itaat etme. Dönüşünüz ancak banadır. O zaman size yapmış olduklarınızı haber vereceğim. Ankebut, 29/8

قُلْ سِيرُوا فِى الْاَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ De ki: "Yeryüzünde dolaşın da önceki milletlerin sonlarının nasıl olduğuna bir bakın." Onların çoğu **müşriklerdi.** Rum, 30/42

وَاِذْ قَالَ لُقْمٰنُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَىَّ لَا تُشْرِكْ بِاللّٰهِ اِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ Hani Lokman oğluna öğüt vererek şöyle demişti: "Yavrum! **Allah'a ortak** koşma! Çünkü ortak koşmak elbette **büyük bir zulümdür**." Lokman, 31/13

وَاِنْ جَاهَدَاكَ عَلٰى اَنْ تُشْرِكَ بِى مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبْهُمَا فِى الدُّنْيَا مَعْرُوفًا وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ اَنَابَ اِلَىَّ ثُمَّ اِلَىَّ مَرْجِعُكُمْ فَاُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ "Eğer, hakkında hiçbir bilgi sahibi olmadığın bir şeyi **Bana ortak koşman** için seni zorlarlarsa onlara itaat etme. Fakat dünyada onlarla iyi geçin. Bana yönelenlerin yoluna uy. Sonra dönüşünüz ancak banadır. Ben de size yapmakta olduğunuz şeyleri haber vereceğim." Lokman, 31/15

قُلْ اَرَاَيْتُمْ شُرَكَاءَكُمُ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اَرُونِى مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْاَرْضِ اَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِى السَّمٰوَاتِ اَمْ اٰتَيْنَاهُمْ كِتَابًا فَهُمْ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِنْهُ بَلْ اِنْ يَعِدُ الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا اِلَّا غُرُورًا De ki: "Allah'ı bırakıp da taptığınız **ortaklarınızı** gördünüz mü? Gösterin bana, onlar yerden ne yaratmışlardır?" Yoksa onların göklerde bir ortaklıkları mı var? Yoksa kendilerine bir kitap verdik de, o kitaptan, açık bir delile mi sahip bulunuyorlar? Hayır, zalimler birbirlerine aldatmadan başka hiçbir şey vaat etmezler. Fâtır, 35/40

وَلَقَدْ اُوحِىَ اِلَيْكَ وَاِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ اَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ Andolsun, sana ve senden önceki peygamberlere şöyle bildirildi: “Eğer Allah’a **ortak koşarsan** elbette emeklerin boşa çıkar ve elbette ziyana uğrayanlardan olursun.” Zümer, 39/65

وَمَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْاَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَالسَّمٰوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ Onlar Allah'ı hakkıyla tanıyıp bilemediler. Kıyamet günü bütün yeryüzü O'nun tasarrufundadır. Gökler O'nun kudret eliyle dürülmüş olacaktır. O, onların **ortak** koştuklarından uzaktır, yücedir. Zümer, 39/67

ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ اَيْنَ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ Onlara, "Allah'ı bırakıp da **ortak** koştuklarınız nerede?" Mümin, 40/73

مِنْ دُونِ اللّٰهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَلْ لَمْ نَكُنْ نَدْعُوا مِنْ قَبْلُ شَيْئًا كَذٰلِكَ يُضِلُّ اللّٰهُ الْكَافِرِينَ Onlar da: “Bizi bırakıp kayboldular. Hayır, demek ki biz hiçbir şeye tapar değilmişiz.” İşte Allah, kâfirleri böyle şaşırtır. Mümin, 40/74

قُلْ اِنَّمَا اَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحٰى اِلَىَّ اَنَّمَا اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ فَاسْتَقِيمُوا اِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوهُ وَوَيْلٌ لِلْمُشْرِكِينَ De ki: "Ben de ancak sizin gibi bir insanım. Fakat bana ilâhınızın yalnızca bir tek ilâh olduğu vahyediliyor. Artık O'na yönelin ve O'ndan bağışlanma dileyin. **Allah'a ortak koşanların vay haline!"** Fussilet, 41/6

اِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِنْ اَكْمَامِهَا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ اُنْثٰى وَلَا تَضَعُ اِلَّا بِعِلْمِهِ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ اَيْنَ شُرَكَائِى قَالُوا اٰذَنَّاكَ مَا مِنَّا مِنْ شَهِيدٍ Kıyametin ne zaman kopacağına ilişkin bilgi O'na havale edilir. Allah'ın bilgisi dışında hiçbir ürün kabuğundan çıkmaz, hiçbir dişi gebe kalmaz ve doğurmaz. Allah, "**Nerede bana ortak koştuklarınız?"** diye seslendiği gün şöyle derler: "Sana arz ederiz ki, içimizden onları gören hiçbir kimse yok." Fussilet, 41/47

هُوَ اللّٰهُ الَّذِى لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ اَلْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللّٰهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ O, öyle bir Allah'tır ki, kendisinden başka hiçbir tanrı yoktur. O, mülkün sahibi, her türlü eksiklikten uzak, barış ve esenliğin kaynağı, güvenlik veren, gözetip koruyan, mutlak güç sahibi, düzeltip ıslah eden ve dilediğini yaptıran ve büyüklükte eşsiz ve benzeri olmayan Allah'tır. Allah, onların **ortak** koştuklarından uzaktır. Haşr, 59/23

هُوَ الَّذِى اَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدٰى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ **Müşrikler istemeseler** de dinini bütün dinlere üstün kılmak için Peygamberini hidayet ve hak ile gönderen O'dur. Saf, 61/9

ŞÜKÜR

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ مِنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ Ölümünüzün ardından sizi dirilttik ki **şükredesiniz.** Bakara, 2/56

فَاذْكُرُونِى اَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِى وَلَا تَكْفُرُونِ Öyle ise siz Beni anın ki Ben de sizi anayım. **Bana şükredin**; sakın Bana nankörlük etmeyin! Bakara, 2/152

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاهُ تَعْبُدُونَ Ey iman edenler! Size verdiğimiz rızıkların temiz olanlarından yeyin, eğer siz yalnız Allah'a kulluk ediyorsanız **O'na şükredin.** Bakara, 2/172

إِنَّ اللّٰهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ... Şüphesiz ki Allah, insanlara karşı lütufkârdır. Lâkin insanların çoğu Allah’a **şükretmez.** Bakara, 2/243

فَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ... Allah'tan sakının ki **O'na şükretmiş olasınız.** Âl-i İmran, 3/123

وَسَيَجْزِى اللّٰهُ الشَّاكِرِينَ... Allah, **şükredenleri** mükâfatlandıracaktır. Âl-i İmran, 3/144

مَا يَفْعَلُ اللّٰهُ بِعَذَابِكُمْ اِنْ شَكَرْتُمْ وَاٰمَنْتُمْ وَكَانَ اللّٰهُ شَاكِرًا عَلِيمًا Eğer siz iman eder ve **şükrederseniz,** Allah size neden azap etsin! Allah şükre karşılık veren ve her şeyi bilendir. Nisâ, 4/147

وَلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِى الْاَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ Doğrusu biz sizi yeryüzüne yerleştirdik ve orada size geçim vasıtaları verdik. Ne kadar da **az şükrediyorsunuz!** A'raf, 7/10

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِاِذْنِ رَبِّهِ وَالَّذِى خَبُثَ لَا يَخْرُجُ اِلَّا نَكِدًا كَذٰلِكَ نُصَرِّفُ الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ Toprağı verimli güzel memleketin bitkisi, Rabbinin izniyle yeşerip çıkar; kötü olandan ise yararsız bitkiden başka bir şey çıkmaz. İşte biz, **şükreden** bir toplum için âyetleri böyle açıklarız. A'raf, 7/58

وَهُوَ الَّذِى سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَاْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَاخِرَ فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ O, taze et yemeniz ve takınacağınız süs eşyası çıkarmanız için denizi sizin hizmetinize verendir. Gemilerin orada suyu yara yara gittiğini görürsün. Bütün bunlar O'nun cömertliğinden bir pay ararsınız ve nimetine **şükretmeniz** içindir. Nahl, 16/14

وَاللّٰهُ اَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ اُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ Siz, hiçbir şey bilmezken sizi analarınızın karnından çıkardı; **şükredesiniz diye** size kulaklar, gözler ve kalpler verdi. Nahl, 16/78

كَذٰلِكَ سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ... Şükredesiniz diye hayvanları da böylece sizin hizmetinize verdik. Hac, 22/36

فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاهُ تَعْبُدُونَ Allah'ın size verdiği rızıktan helâl ve temiz olarak yiyin. Eğer gerçekten yalnız Allah'a kulluk ediyorsanız, O’nun nimetine **şükredin.** Nahl, 16/114

وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَكُمْ لِتُحْصِنَكُمْ مِنْ بَاْسِكُمْ فَهَلْ اَنْتُمْ شَاكِرُونَ Davud’a, savaş sıkıntılarınızdan sizi koruması için zırh yapmayı öğrettik. Artık **şükredecek misiniz?** Enbiya, 21/80

وَهُوَ الَّذِى اَنْشَاَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ O, sizin için kulakları, gözleri ve gönülleri yaratandır. Ne de az **şükrediyorsunuz!** Mü’minun, 23/78

وَهُوَ الَّذِى جَعَلَ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِمَنْ اَرَادَ اَنْ يَذَّكَّرَ اَوْ اَرَادَ شُكُورًا İbret almak veya **şükretmek** isteyen kimseler için gece ile gündüzü birbiri ardınca getiren de O'dur. Furkan, 25/62

فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِنْ قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ اَوْزِعْنِى اَنْ اَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِى اَنْعَمْتَ عَلَىَّ وَعَلٰى وَالِدَىَّ وَاَنْ اَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضٰيهُ وَاَدْخِلْنِى بِرَحْمَتِكَ فِى عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ
Süleyman karıncanın sözünden dolayı gülümsedi ve dedi ki: “Ey Rabbim! Bana, anne ve babama verdiğin nimete **şükretmemi** ve benim hoşnut olacağın iyi işler yapmamı sağla. Rahmetinle, beni iyi kulların arasına kat. Neml, 27/19

وَمَنْ شَكَرَ فَاِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ رَبِّى غَنِىٌّ كَرِيمٌ... Kim **şükrederse kendisi için şükretmiş olur**. Nankörlük eden de bilsin ki, yüce Allah'ın hiçbir şeye ihtiyacı yoktur ve bağışı karşılıksızdır.” dedi. Neml, 27/40

وَاِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ Şüphesiz Rabbin, insanlara karşı lütuf sahibidir. Fakat insanların çoğu **şükretmezler.** Neml, 27/73

وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ Allah dinlenmeniz için geceyi ve verdiği rızkı aramanız için gündüzü yaratmıştır. Bunlar O'nun rahmetidir. Belki artık **şükredersiniz.** Kasas, 28/73

وَمِنْ اٰيَاتِهِ اَنْ يُرْسِلَ الرِّيَاحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِيُذِيقَكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَلِتَجْرِىَ الْفُلْكُ بِاَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ Size rahmetinden tattırsın, emriyle gemiler yüzsün, cömertlik, ihsan ve kereminden nasibinizi arayasınız ve **şükredesiniz** diye hayat ve bereket müjdecileri olarak rüzgârları göndermesi de Allah'ın varlık ve kudretinin delillerindendir. Rum, 30/46

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا لُقْمٰنَ الْحِكْمَةَ اَنِ اشْكُرْ لِلّٰهِ وَمَنْ يَشْكُرْ فَاِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِىٌّ حَمِيدٌ Doğrusu Biz Lokman’a, **“Allah’a şükret!”** diye ilim ve anlayış verdik. Kim Allah’a şükrederse, ancak kendisi için şükreder. Nankörlük eden de bilsin ki, Allah hiçbir şeye muhtaç değildir, her türlü övgüye lâyıktır. Lokman, 31/12

وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ اُمُّهُ وَهْنًا عَلٰى وَهْنٍ وَفِصَالُهُ فِى عَامَيْنِ اَنِ اشْكُرْ لِى وَلِوَالِدَيْكَ اِلَىَّ الْمَصِيرُ Biz insana, ana-babasına iyi davranmasını tavsiye etmişizdir. Çünkü anası onu nice sıkıntılara katlanarak taşımıştır. Sütten ayrılması da iki yıl içinde olur. İşte bunun için önce Bana, sonra da ana-babana **şükret** diye tavsiyede bulunmuşuzdur. Dönüş ancak banadır. Lokman, 31/14

اَلَمْ تَرَ اَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِى فِى الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللّٰهِ لِيُرِيَكُمْ مِنْ اٰيَاتِهِ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ Size varlığının delillerini göstermesi için, Allah'ın lütfüyle/koyduğu fizik kanunlarıyla gemilerin denizde nasıl yüzdüğünü görmedin mi? Şüphesiz bunda, çok sabreden, **çok şükreden** herkes için dersler vardır. Lokman, 31/31

ثُمَّ سَوّٰيهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوحِهِ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْـِٔدَةَ قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ Sonra onu şekillendirip ona ruhundan üfledi. Ve sizin için kulaklar, gözler, kalpler yarattı. Ne kadar az **şükrediyorsunuz!** Secde, 32/9

وَقَلِيلٌ مِنْ عِبَادِىَ الشَّكُورُ ...Şükredin. **Kullarımdan şükreden azdır!** Sebe, 34/13

وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبُ اَفَلَا يَشْكُرُونَ Hayvanlarda onlar için nice faydalar ve içilecek sütler vardır. Hâla **şükretmezler mi?** Yasin, 36/73

اِنْ تَكْفُرُوا فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِىٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضٰى لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَاِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ Eğer inkâr ederseniz bilin ki Allah'ın, sizin imanınıza ihtiyacı yoktur. Fakat kulları için küfre razı olmaz. Ve eğer **şükrederseniz sizden hoşnut olur** Zümer, 39/7

اَللّٰهُ الَّذِى جَعَلَ لَكُمُ الَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا اِنَّ اللّٰهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ İçinde dinlenesiniz diye geceyi, görmeniz için de gündüzü yaratan Allah'tır. Şüphesiz Allah, insanlara karşı lütufkârdır. Fakat insanların **çoğu şükretmezler.** Mümin, 40/61

...وَمَنْ يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْنًا اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ شَكُورٌ ...Kim bir iyilik işlerse onun sevabını fazlasıyla veririz. Şüphesiz Allah bağışlayan, **şükrün karşılığını verendir**. Şûra, 42/23

اَللّٰهُ الَّذِى سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِىَ الْفُلْكُ فِيهِ بِاَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ O Allah ki, denizi hazırlayıp sizin hizmetinize verdi. Hem O'nun koyduğu fizik kanunları gereği denizde gemiler hareket etsin, hem de ihtiyaç duyduğunuz şeyleri elde edebilesiniz diye. Umulur ki **şükredersiniz.** Casiye, 45/12

وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ اِحْسَانًا حَمَلَتْهُ اُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمْلُهُ وَفِصَالُهُ ثَلٰثُونَ شَهْرًا حَتّٰى اِذَا بَلَغَ اَشُدَّهُ وَبَلَغَ اَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ اَوْزِعْنِى اَنْ اَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِى اَنْعَمْتَ عَلَىَّ وَعَلٰى وَالِدَىَّ وَاَنْ اَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضٰيهُ وَاَصْلِحْ لِى فِى ذُرِّيَّتِى اِنِّى تُبْتُ اِلَيْكَ وَاِنِّى مِنَ الْمُسْلِمِينَ Biz insana, ana-babasına iyilik etmesini tavsiye ettik. Annesi onu zahmetle taşıdı ve zahmetle doğurdu. Taşınması ile sütten kesilmesi, otuz ay sürer. Nihayet insan, güçlü çağına erip kırk yaşına varınca der ki: Rabbim! Bana ve ana-babama verdiğin nimete **şükretmemi** ve benim razı olacağın yararlı iş yapmamı sağla. Benim için de neslim için de iyiliği devam ettir. Doğrusu Sana yöneldim Rabbim, ve elbette ki ben Sana teslim olanlardanım. Ahkaf, 46/15

لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ اُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ Dileseydik onu/yağdırdığımız yağmuru tuzlu yapardık. **Şükretmeniz** gerekmez mi? Vakıa, 56/70

وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ اَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ Allah'ın verdiği rızka O'nu yalanlayarak mı **şükrediyorsunuz?** Vâkıa, 56/82

قُلْ هُوَ الَّذِى اَنْشَاَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْـِٔدَةَ قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ De ki: Sizi yaratan, size işitme duyusu, gözler ve kalpler veren O'dur. **Ne az şükrediyorsunuz!** Mülk, 67/23

اِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ اِمَّا شَاكِرًا وَاِمَّا كَفُورًا Şüphesiz biz insana doğru yolu gösterdik. **İster şükredici olsun ister nankör.** İnsan, 76/3

TEMİZ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

...وَلَهُمْ فِيهَا اَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ...Onlar için cennette **tertemiz eşler de vardır.** Ve onlar orada ebedî kalıcılardır. Bakara, 2/25

وَاٰتُوا الْيَتَامٰى اَمْوَالَهُمْ وَلَا تَتَبَدَّلُوا الْخَبِيثَ بِالطَّيِّبِ وَلَا تَاْكُلُوا اَمْوَالَهُمْ اِلٰى اَمْوَالِكُمْ اِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا Yetimlere mallarını verin, **temizi** pis olanla değişmeyin, onların mallarını kendi mallarınıza katarak kendi malınızmış gibi yemeyin; çünkü bu, büyük bir günahtır. Nisâ, 4/2

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِينَ يُزَكُّونَ اَنْفُسَهُمْ بَلِ اللّٰهُ يُزَكِّى مَنْ يَشَاءُ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا Kendilerini temize çıkaranlara ne dersin! Hayır, **Allah dilediğini temize çıkarır** ve hiç kimse kıl payı kadar haksızlık görmez. Nisâ, 4/49

فَبِظُلْمٍ مِنَ الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَاتٍ اُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ كَثِيرًا Yaptıkları zulümler ve birçok insanı Allah yolundan alıkoymaları yüzünden daha önce kendilerine helal kılınmış **tertemiz** şeyleri, Yahudilere haram kıldık. Nisâ, 4/160

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتِ مَا اَحَلَّ اللّٰهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ Ey iman edenler! Allah'ın size helâl kıldığı iyi ve **temiz** şeyleri siz kendinize haram kılmayın ve sınırı aşmayın. Allah sınırı aşanları sevmez. Maide, 5/87

قُلْ لَا يَسْتَوِى الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ اَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللّٰهَ يَا اُولِى الْاَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ De ki: **Pis ile temiz bir olmaz,** pis olanın çokluğu tuhafına gitse bile. O halde, ey akıl ve gönül sahipleri! Allah'tan korkun ki kurtuluşa erebilesiniz. Maide, 5/100

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ اَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذٰلِكَ اَزْكٰى لَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ Mümin erkeklere söyle: Bakışlarını yere indirsinler. Irzlarını/cinsel organlarını korusunlar. Bu onlar için daha **temiz** bir davranıştır. Kuşkusuz, Allah, yapmakta olduklarınızdan haberdardır. Nûr, 24/30

TEMİZLİK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

b)Ruhsal temizlik:

لَقَدْ مَنَّ اللّٰهُ عَلَى الْمُؤْمِنٖينَ اِذْ بَعَثَ فٖيهِمْ رَسُولًا مِنْ اَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ اٰيَاتِهٖ وَيُزَكّٖيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَاِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفٖى ضَلَالٍ مُبٖينٍ
Allah, müminlere kendi özlerinden bir peygamber göndermekle onlara karşı lütufta bulundu. Bu peygamber onlara Allah'ın ayetlerini okuyor, onları **temizliyor**, kendilerine kitabı ve hikmeti öğretiyor. Oysa onlar daha önce açık bir sapıklık içinde idiler. Âl-i İmran, 3/164

فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعٖيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَاَيْدٖيكُمْ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا... Su bulamamışsanız o zaman **temiz bir toprakla** teyemmüm edin: Yüzlerinize ve ellerinize sürün. Allah çok affedici ve bağışlayıcıdır. Nisâ, 4/43

خُذْ مِنْ اَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكّٖيهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ اِنَّ صَلٰوتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللّٰهُ سَمٖيعٌ عَلٖيمٌ Onların mallarından sadaka/zekât al; bununla onları günahlardan **temizlersin,** onları arıtıp yüceltirsin. Ve onlar için dua et. Çünkü senin duan onları yatıştırır. Allah işitendir, bilendir. Tövbe, 9/103

وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُطَّهِّرٖينَ ...Allah, **temizlenip** arınanları sever. Tövbe, 9/108

وَمَنْ تَزَكّٰى فَاِنَّمَا يَتَزَكّٰى لِنَفْسِهٖ وَاِلَى اللّٰهِ الْمَصٖيرُ **Kim temizlenirse o, kendisi için temizlenmiş olur.** Dönüş Allah'adır. Fatır, 35/18

فَلَا اُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ ﴿٧٥﴾ Hayır! Yıldızların yerlerine yemin ederim ki,

وَاِنَّهُ لَقَسَمٌ لَوْ تَعْلَمُونَ عَظٖيمٌ ﴿٧٦﴾ Eğer bilirseniz gerçekten büyük bir yemindir.

اِنَّهُ لَقُرْاٰنٌ كَرٖيمٌ ﴿٧٧﴾ Bu kitap, pek değerli, şerefli bir Kur’ân’dır.

فٖى كِتَابٍ مَكْنُونٍ ﴿٧٨﴾ Titizlikle saklanan bir Kitap'tadır.

لَا يَمَسُّهُ اِلَّا الْمُطَهَّرُونَ ﴿٧٩﴾ Ona, **temizlenip** arınmış olanlardan başkası dokunamaz. Vakıa, 56/75…79. Ayetler.

قَدْ اَفْلَحَ مَنْ تَزَكّٰى Doğrusu, **temizlenip** arınan kurtuluşa ermiştir. A'la, 87/14

وَالشَّمْسِ وَضُحٰيهَا ﴿١﴾ وَالْقَمَرِ اِذَا تَلٰيهَا ﴿٢﴾ وَالنَّهَارِ اِذَا جَلّٰيهَا ﴿٣﴾ وَالَّيْلِ اِذَا يَغْشٰيهَا ﴿٤﴾ وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنٰيهَا ﴿٥﴾ وَالْاَرْضِ وَمَا طَحٰيهَا ﴿٦﴾ وَنَفْسٍ وَمَا سَوّٰيهَا ﴿٧﴾ فَاَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوٰيهَا ﴿٨﴾ Güneşe ve kuşluk vaktindeki aydınlığına, güneşi takip ettiğinde aya, onu açığa çıkarttığında gündüze, onu örttüğünde geceye, gökyüzüne ve onu bina edene, yere ve onu yapıp döşeyene, nefse ve ona birtakım kabiliyetler verip de iyilik ve kötülüklerini ilham edene yemin ederim ki,

قَدْ اَفْلَحَ مَنْ زَكّٰيهَا ﴿٩﴾ **Nefsini kötülüklerden arındıran kurtuluşa ermiş,**

وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسّٰيهَا ﴿١٠﴾ Onu kötülüklere gömen de ziyan etmiştir. Şems, 91/ 1…10 ayetler.

وَسَيُجَنَّبُهَا الْاَتْقٰى ﴿١٧﴾ اَلَّذٖى يُؤْتٖى مَالَهُ يَتَزَكّٰى ﴿١٨﴾ Allah’a karşı gelmekten çok sakınan ve kendini **temizlemek** için Allah yolunda mal harcayan ise cehennemden uzak tutulur. Leyl, 92/17-18

c) Fiziksel temizlik:

وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْمَحٖيضِ قُلْ هُوَ اَذًى فَاعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِى الْمَحٖيضِ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتّٰى يَطْهُرْنَ فَاِذَا تَطَهَّرْنَ فَاْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ اَمَرَكُمُ اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ التَّوَّابٖينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرٖينَ Sana kadınların ay halini sorarlar. De ki: O, bir rahatsızlıktır. Bu sebeple ay halinde olan kadınlardan **temizleninceye** kadar uzak durun. Temizlendikleri vakit, Allah'ın size emrettiği yerden onlara yaklaşın. Şunu iyi bilin ki, Allah tövbe edenleri de sever, **temizlenenleri de** sever. Bakara, 2/222

يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا اِذَا قُمْتُمْ اِلَى الصَّلٰوةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَاَيْدِيَكُمْ اِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُؤُسِكُمْ وَاَرْجُلَكُمْ اِلَى الْكَعْبَيْنِ وَاِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا وَاِنْ كُنْتُمْ مَرْضٰى اَوْ عَلٰى سَفَرٍ اَوْ جَاءَ اَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ اَوْ لٰمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعٖيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَاَيْدٖيكُمْ مِنْهُ مَا يُرٖيدُ اللّٰهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلٰكِنْ يُرٖيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ Ey iman edenler! Namaza kalktığınız zaman yüzünüzü, ellerinizi ve dirseklere kadar kollarınızı yıkayın. Başınızı meshedin ve topuğa kadar her iki ayaklarınızı da. Veya yıkayın. Eğer boy abdestini gerektiren bir halde iseniz banyo yapıp kendinizi **temizleyin.** Ama eğer hasta iseniz veya seyahatteyseniz ya da tuvalet ihtiyacınızı gidermişseniz yahut bir kadınla birlikte olmuşsanız buna karşın su bulamıyorsanız, o zaman, temiz toprağa ellerinizi sürün ve onunla yüzünüzü ve kollarınızı hafifçe ovun/teyemmüm edin Allah, size zorluk çıkarmak istemez. Allah sizi **temizlemek** ve üzerinizdeki nimetini tamamlamak ister. Umulur ki şükredersiniz. Maide, 5/6

d)Kıyafet temizliği:

يَا اَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ﴿١﴾ قُمْ فَاَنْذِرْ ﴿٢﴾ وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ﴿٣﴾ Ey örtüye bürünüp örtünen! Ayağa kalk ve insanları uyar. Rabbinin büyüklüğünü an.

وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ ﴿٤﴾ **Elbiseni tertemiz tut.** Müddesir, 74/1-2-3-4

e)Yiyeceklerin temizliği:

يَا اَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِى الْاَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا... Ey insanlar! Yeryüzünde bulunanların **helâl ve temiz** olanlarından yiyin… 2/168

يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاهُ تَعْبُدُونَ Ey iman edenler! Size verdiğimiz rızıkların **temiz olanlarından yeyin,** eğer siz yalnız Allah'a kulluk ediyorsanız O'na şükredin. Bakara, 2/172

...اَلْيَوْمَ اُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ Bugün size **temiz** ve iyi şeyler helâl kılınmıştır. Kendilerine kitap verilenlerin/Yahudi, Hıristiyanların yiyeceği size helâldir, sizin yiyeceğiniz de onlara helâldir. … Maide, 5/5

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ اَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللّٰهِ هُمْ يَكْفُرُونَ Allah size kendi nefislerinizden eşler yarattı, eşlerinizden de sizin için oğullar ve torunlar yarattı ve **sizi temiz gıdalarla** rızıklandırdı/besledi Onlar hâla bâtıla/geçersiz inanıp Allah'ın nimetine nankörlük mü ediyorlar? Nahl, 16/72

لِنُحْيِيَ بِهِ بَلْدَةً مَيْتًا وَنُسْقِيَهُ مِمَّا خَلَقْنَا اَنْعَامًا وَاَنَاسِيَّ كَثِيرًا Rüzgârları rahmetinin önünde müjdeci olarak gönderen O'dur. Biz, ölü toprağa can vermek, yarattığımız nice hayvanlara ve insanlara su vermek için gökten **tertemiz su indirdik.** Furkan, 25/49

اَللّٰهُ الَّذِى جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَصَوَّرَكُمْ فَاَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللّٰهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ Yeri sizin için yerleşim alanı, göğü de bir bina kılan, size şekil verip de şeklinizi güzel yapan ve sizi **temiz besinlerle rızıklandıran** Allah'tır. İşte Rabbiniz Allah, Âlemlerin Rabbi Allah, ne yücedir. Mümin, 40/64

f)Kâbe'nin/yaşanan yerlerin temizliği:

...وَعَهِدْنَا اِلٰى اِبْرٰهِيمَ وَاِسْمٰعِيلَ اَنْ طَهِّرَا بَيْتِىَ لِلطَّائِفِينَ وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ İbrahim ve İsmail'e: Tavaf edenler, ibadete kapananlar, rükû ve secde edenler için **Evim'i temiz tutun**, diye emretmiştik. Bakara, 2/125

وَاِذْ بَوَّاْنَا لِاِبْرٰهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ اَنْ لَا تُشْرِكْ بِى شَيْئًا وَطَهِّرْ بَيْتِىَ لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ Bir zamanlar İbrahim'e Kâbe'nin yerini hazırlatmış ve ona; "Bana hiçbir şeyi ortak koşma; evimi, tavaf edenler, namaz kılanlar, rükû ve secde edenler için **temizle**" diye belirlemiştik. Hac, 22/26

TESBİH

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ Şüphesiz Rabbin katındaki melekler O'na ibadet etmekten büyüklenmezler. O'nu **tesbih** ederler ve yalnız O'na secde ederler. Araf, 7/206 *(Secde Ayeti)*

...وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلٰئِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ Gök gürlemesi O'na hamd ederek **tesbih** eder. Melekler de O'nun heybetinden dolayı **tesbih** ederler… Ra'd, 13/13

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ O halde Rabbini hamd ile **tesbih** et ve secde edenlerden ol. Hicr, 15/98

تُسَبِّحُ لَهُ السَّمٰوَاتُ السَّبْعُ وَالْاَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَاِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلٰكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ اِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا Yedi kat gök, yer ve bunların içindeki varlıkların tümü O'nu **tesbih** ederler, noksanlıklardan uzak olduğunu dile getirirler. Evrendeki her varlık, O'nu överek tespih eder, fakat siz bu varlıkların tespihlerini anlayamazsınız. Hiç kuşkusuz O, kullarına karşı yumuşaktır, affedicidir. İsrâ, 17/44

فَاصْبِرْ عَلٰى مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا وَمِنْ اٰنَائِ الَّيْلِ فَسَبِّحْ وَاَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضٰى O halde, onların söylediklerine sabret ve güneşin doğuşundan ve batışından önce **Rabbini hamd ile tesbih et.** Gece vakitlerinde ve gündüzün uçlarında da **tespih** et ki hoşnut olasın Ta Ha, 20/130

وَلَهُ مَنْ فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ Göklerde ve yerde kimler varsa O'na aittir. O'nun huzurunda bulunanlar, O'na ibadet hususunda kibirlenmezler ve yorulmazlar. Enbiya, 21/19

يُسَبِّحُونَ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ Hiç ara vermeksizin gece gündüz **tesbih** ederler. Enbiya, 21/20

...وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ وَكُنَّا فَاعِلِينَ Davud ile birlikte, Allah'ı **tesbih** etmeleri için dağları ve kuşları onun emrine verdik. Bunları yapan Bizdik. Enbiya, 21/79

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُسَبِّحُ لَهُ مَنْ فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَالطَّيْرُ صَافَّاتٍ كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ Göklerdeki ve yerdekilerin tümü ve havada süzülen kuşların/uçakların Allah'ı **tesbih** ettiğini görmez misin? Her biri duasını ve tesbihini kesin olarak bilir. Allah onların yapmakta olduğu şeyleri hakkıyla bilendir. Nûr, 24/41

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِى لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ وَكَفٰى بِهِ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا Sen, ölümsüz ve daima diri olan Allah'a güvenip dayan ve O'nu hamd ile **tesbih** et. Kullarının günahlarını O'nun bilmesi yeter. Furkan, 25/58

فَسُبْحَانَ اللّٰهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ Öyle ise akşama girdiğinizde, sabaha kavuştuğunuzda, Allah'ı **tesbih** edin. Rum, 30/17

وَلَهُ الْحَمْدُ فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ Göklerde ve yerde hamd O'na mahsustur. Gündüzün sonunda ve öğle vaktine girdiğinizde Allah'ı **tespih** edin. Rum, 30/18

اِنَّمَا يُؤْمِنُ بِاٰيَاتِنَا الَّذِينَ اِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ Bizim âyetlerimize ancak, kendilerine bu âyetlerle öğüt verildiği zaman secdeye kapanan, kibirlenmeksizin Rablerine hamd ederek **tesbih edenler** inanırlar. Secde, 32/15 *(Secde Ayeti)*

وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَاَصِيلًا Allah'ı sabah akşam **tesbih** edin. Ahzab, 33/42

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا دَاوُدَ مِنَّا فَضْلًا يَا جِبَالُ اَوِّبِى مَعَهُ وَالطَّيْرَ وَاَلَنَّا لَهُ الْحَدِيدَ Andolsun, Davud'a tarafımızdan bir lütuf verdik. “Ey dağlar ve kuşlar! Onunla beraber tesbih edin” dedik. Ona demiri yumuşattık. Sebe, 34/10

فَلَوْلَا اَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ Eğer o/Yunus, Allah'ı **tesbih** edip yüceltenlerden olmasaydı, لَلَبِثَ فِى بَطْنِهِ اِلٰى يَوْمِ يُبْعَثُونَ İnsanların diriltileceği güne kadar balığın karnında kalırdı. Saffat, 37/144

اِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعَشِىِّ وَالْاِشْرَاقِ Biz, dağları Davud’un emrine vermiştik. Akşam sabah onunla beraber **tesbih** ederlerdi. وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً كُلٌّ لَهُ اَوَّابٌ Kuşları da toplu olarak onun emrine vermiştik. Hepsi de ona uyarak zikir ve **tesbih** ederlerdi. Sad, 38/18-19

وَتَرَى الْمَلٰئِكَةَ حَافِّينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِىَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ Melekleri de, Rablerini hamd ile **tesbih** edip yücelterek Arş'ın etrafını kuşatmış halde görürsün. Artık kulların arasında adaletle hüküm verilmiş ve "Hamd âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur" denilmiştir. Zümer, 39/75

اَلَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ Arş'ı taşıyanlar ve onun çevresinde bulunanlar melekler Rablerini hamd ederek **tesbih ederler**, Mümin, 40/7

فَاصْبِرْ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعَشِىِّ وَالْاِبْكَارِ Ey Muhammed! Sabret. Allah'ın vadi şüphesiz gerçektir. Günahının bağışlanmasını iste. Akşam-sabah Rabbini hamd ederek **tespih et.** Mümin, 40/55

فَاِنِ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِالَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْئَمُونَ Eğer onlar büyüklük taslarlarsa, bilsinler ki Rabbinin yanında bulunanlar, gece gündüz hiç usanmadan onu **tesbih** ederler. Fussilet, 41/38

تَكَادُ السَّمٰوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ وَالْمَلٰئِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِى الْاَرْضِ اَلَا اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ Neredeyse yukarılarından gökler çatlayacak! Melekler de Rablerini hamd ile tesbih ediyorlar ve yerdekiler için mağfiret diliyorlar. İyi bilin ki Allah çok bağışlayan, çok esirgeyendir. Şûrâ, 42/5

فَاصْبِرْ عَلٰى مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ O halde onların söylediklerine sabret ve güneşin doğuşundan önce de, batışından önce de Rabbini hamd ederek **tespih et.** Kaf, 50/39

وَمِنَ الَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَاَدْبَارَ السُّجُودِ Gecenin bir kısmında ve secdelerin ardından da onu **tespih** et. Kaf, 50/40

وَمِنَ الَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَاِدْبَارَ النُّجُومِ Gecenin bir kısmında ve yıldızların batışı sırasında **O'nu tespih** et. Tur, 52/49

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ Öyleyse ulu Rabbini ismiyle **tesbih** et. Vakıa, 56/96

سَبَّحَ لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ Göklerdeki ve yerdeki her şey Allah'ı **tespih** etmektedir. O, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir. Hadid, 57/1

سَبَّحَ لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ Göklerde bulunanlar ve yerde olanlar tümü Allah’ı **tesbîh** etmektedir O, Aziz’dir, hikmet sahibidir. Haşr, 59/1

هُوَ اللّٰهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْاَسْمَاءُ الْحُسْنٰى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ O, yaratan, yoktan var eden, şekil veren Allah'tır. Güzel isimler O'nundur. Göklerdeki ve yerdeki her şey O'nu **tesbih** eder. O, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir. Haşr, 59/24

يُسَبِّحُ لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ Göklerdeki ve yerdeki her şey, mülkün sahibi, mukaddes, mutlak güç sahibi, hüküm ve hikmet sahibi olan Allah'ı **tespih eder.** Cum’a, 62/1

وَمِنَ الَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا Gecenin bir kısmında ona secde et; geceleyin de onu uzun uzadıya **tespih** et. İnsan, 76/26

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ اِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا Artık, Rabbine hamd ederek **tesbih** et ve yargılanma dile. Şüphe yok ki O, bütün tövbeleri kabul eder. Nasr, 110/3

TESLİMİYET

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بَلٰى مَنْ اَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلّٰهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ اَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ Hayır! Kim samimi olarak kendisini Allah'a **tertemiz teslim** ederse, işte onun Rabbi katında mükafatı vardır. Onlara bir korku yoktur ve onlar mahzun da olmayacaklardır. Bakara, 2/112

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا اُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ وَاَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا اِنَّكَ اَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ “Rabbimiz! Bizi sana **teslim olmuş** kimseler kıl. Soyumuzdan da sana teslim olmuş bir ümmet kıl. Bize ibadetin yer ve ilkelerini gös- ter. Tövbemizi kabul et. Çünkü sen, tövbeleri çok kabul eden, çok merhametli olansın.” Bakara, 2/128

قُولُوا اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَمَا اُنْزِلَ اِلَيْنَا وَمَا اُنْزِلَ اِلٰى اِبْرٰهِيمَ وَاِسْمٰعِيلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ وَالْاَسْبَاطِ وَمَا اُوتِىَ مُوسٰى وَعِيسٰى وَمَا اُوتِىَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ Onlara deyin ki; Biz Allah'a, bize indirilene, İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a ve torunlarına indirilene; Musa'ya ve İsa'ya verilene ve diğer peygamberlere Rableri tarafından verilene inanırız. Onlar arasında ayırım yapmayız. Biz Allah'a **teslim olanlarız**. Bakara, 2/136

فَاِنْ حَاجُّوكَ فَقُلْ اَسْلَمْتُ وَجْهِىَ لِلّٰهِ وَمَنِ اتَّبَعَنِ وَقُلْ لِلَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ وَالْاُمِّيّٖنَ ءَاَسْلَمْتُمْ فَاِنْ اَسْلَمُوا فَقَدِ اهْتَدَوْا وَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ وَاللّٰهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ Eğer seninle tartışmaya kalkışırlarsa de ki; “Ben bana uyanlar ile birlikte tüm varlığım ile Allah 'a **teslim oldum**.” Kendilerine kitap verilenler ile kitapsız müşriklere ”Siz de teslim oldunuz mü?” diye sor. Eğer teslim olurlarsa doğru yola girmiş olurlar. Eğer sırt dönerlerse sana düşen sadece duyurmaktır. Allah kullarını hakkıyla görür. Al-i İmran, 3/20

اَفَغَيْرَ دِينِ اللّٰهِ يَبْغُونَ وَلَهُ اَسْلَمَ مَنْ فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَاِلَيْهِ يُرْجَعُونَ Yoksa onlar Allah'ın dininden başka bir din mi arıyorlar? Oysa göklerde ve yerde bulunanların tümü ister istemez O'na **teslim** olmuşlardır ve O'nun huzuruna döndürüleceklerdir. Al-i İmran, 3/83

وَمَنْ اَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ اَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلّٰهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ اِبْرٰهِيمَ حَنِيفًا وَاتَّخَذَ اللّٰهُ اِبْرٰهِيمَ خَلِيلًا Kimin dini, iyilik yaparak kendini Allah’a **teslim** eden ve hakka yönelen İbrahim’in dinine tabi olan kimsenin dininden daha güzeldir? Allah, İbrahim’i dost edindi. Nisa, 4/125

قُلْ اِنَّ صَلَاتِى وَنُسُكِى وَمَحْيَاىَ وَمَمَاتِى لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ De ki: Benim namazım, ibadetlerim ve diriliğim ve ölümüm âlemlerin Rabbi olan Allah içindir. En’âm, 6/162

وَمَنْ يُسْلِمْ وَجْهَهُ اِلَى اللّٰهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقٰى وَاِلَى اللّٰهِ عَاقِبَةُ الْاُمُورِ Kim iyilik yaparak kendini Allah’a **teslim** ederse, şüphesiz en sağlam kulpa tutunmuştur. İşlerin sonu ancak Allah’a varır. Lokman, 31/22

وَاَنِيبُوا اِلٰى رَبِّكُمْ وَاَسْلِمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَاْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنْصَرُونَ Azap size gelmeden önce Rabbinize dönün ve O’na **teslim** olun. Sonra size yardım edilmez. Zümer, 39/54

قُلْ اِنِّى نُهِيتُ اَنْ اَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ لَمَّا جَاءَنِىَ الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّى وَاُمِرْتُ اَنْ اُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ De ki: “Rabbimden bana apaçık deliller gelince, Allah’ı bırakıp da taptıklarınıza tapmam bana yasaklandı ve bana, âlemlerin Rabbine **teslim** olmam emredildi.” Mümin, 40/66

TEVAZU

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَعِبَادُ الرَّحْمٰنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْاَرْضِ هَوْنًا وَاِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا Rahman’ın has kulları, yeryüzünde **tevazu ile yürürler** ve kendini bilmez kimseler onlara laf attığında incitmeksizin "Selam!" deyip geçerler. Furkan, 25/63

وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِى الْاَرْضِ مَرَحًا اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ Küçümseyerek insanlardan yüz çevirme ve yeryüzünde böbürlenerek/çalımlı yürüme. Zira Allah, kendini beğenmiş övünüp duran kimseleri asla sevmez. Lokman, 31/18

وَاقْصِدْ فِى مَشْيِكَ وَاغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ اِنَّ اَنْكَرَ الْاَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ “Yürüyüşünde tabiî ol. Sesini alçalt. Çünkü seslerin en çirkini, şüphesiz eşeklerin sesidir!” Lokman, 31/19

TEVEKKÜL/ALLAH’A GÜVENMEK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ...Müminler yalnız ve ancak Allah’a **tevekkül etsinler**/güvenip dayansınlar. Al-i İmran, 3/122

فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللّٰهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِى الْاَمْرِ فَاِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ Allah'tan gelen merhamet sayesinde onlara yumuşak davrandın. Eğer sert, katı kalpli biri olsaydın, kuşkusuz çevrenden uzaklaşırlardı. Onları bağışla, kendileri için Allah'tan af dile, yapacağın işler hakkında onların görüşlerini al, ama karar verince artık Allah'a **tevekkül et/**güvenip dayan. Hiç kuşkusuz Allah kendisine güvenenleri sever. Al-i İmran, 3/159

اِنْ يَنْصُرْكُمُ اللّٰهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَاِنْ يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِى يَنْصُرُكُمْ مِنْ بَعْدِهِ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ Eğer Allah size yardım ederse sizi hiç kimse yenemez. Fakat eğer sizi yüzüstü bırakırsa O'ndan başka size kim yardım edebilir? Müminler sadece Allah'a **güvenip dayansınlar**. Al-i İmran, 3/160

وَلِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَكِيلًا Göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. **Vekil olarak** Allah yeter. Nisa, 4/132

اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ اِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَاِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ اٰيَاتُهُ زَادَتْهُمْ اِيمَانًا وَعَلٰى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ Gerçek müminler ancak o müminlerdir ki, Allah anıldığı zaman yürekleri ürperir, ayetleri okunduğu zaman imanlarını arttırır. Ve bunlar yalnızca Rablerine **tevekkül** ederler. Enfâl, 8/2

وَاِنْ جَنَحُوا لِلسَّلْمِ فَاجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ اِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ Ama eğer onlar barıştan yana eğilim gösterirlerse, sen de barıştan yana ol ve Allah’a **tevekkül et**/güven. Çünkü O, gerçekten her şeyi işiten, her şeyin aslını bilendir! Enfâl, 8/61

قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا اِلَّا مَا كَتَبَ اللّٰهُ لَنَا هُوَ مَوْلٰينَا وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ De ki: "Allah'ın bizim için yazdıkları dışında, bize kesinlikle hiç bir şey isabet etmez. O bizim mevlamızdır. Ve müminler yalnızca Allah'a tevekkül etmelidirler." Tövbe, 9/51

فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ Yüz çevirirlerse de ki: Allah bana yeter. O'ndan başka ilâh yoktur. Ben sadece O'na **güvenip dayanırım**. O yüce Arş'ın sahibidir. Tövbe, 9/129

اِنّ۪ي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللّٰهِ رَبّ۪ي وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ دَٓابَّةٍ اِلَّا هُوَ اٰخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا اِنَّ رَبّ۪ي عَلٰى صِرَاطٍ مُسْتَق۪يمٍ Ben gerçekten, benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a **tevekkül** ettim. O'nun Yeryüzünde, alnından yakalayıp denetlemediği/yönetip idare etmediği hiç bir canlı yoktur. Benim Rabbim, hiç şüphe yok ki, dosdoğru yoldadır. Hud, 11/56

وَلِلّٰهِ غَيْبُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاِلَيْهِ يُرْجَعُ الْاَمْرُ كُلُّهُ فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ Göklerin ve yerin gizli bilgileri Allah'a aittir. Tüm iş ve oluş O'na döndürülür. O halde O'na kulluk et, O'na **tevekkül** et/**dayanıp güven!** Rabbin, yapmakta olduklarınızdan habersiz değildir. Hud,11/123

... وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ Müminler ancak Allah'a **güvenip dayansınlar**." İbrahim, 14/11

اِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَلٰى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ Gerçek şu ki: İman edip de yalnız Rablerine **güvenip dayanlar** üzerinde şeytanın hiç bir etki ve hâkimiyeti yoktur. Nahl, 16/99

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذ۪ي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِه۪ وَكَفٰى بِه۪ بِذُنُوبِ عِبَادِه۪ خَب۪يرًا Sen ölümsüz ve diri olan Rabbi'ne **dayanıp güven**. O'nu överek her türlü eksik noksanlıktan tenzih et. Kullarının günahlarından O'nun haberli olması yeterlidir. Furkan, 25/58

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَز۪يزِ الرَّح۪يمِ Sen O mutlak galip ve engin merhamet sahibine **güvenip dayan**. Şuara, 26/217

وَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَك۪يلًا Sadece Allah'a **dayanıp güven.** Koruyucu olarak Allah yeter. Ahzab, 33/3

وَلَا تُطِعِ الْكَافِر۪ينَ وَالْمُنَافِق۪ينَ وَدَعْ اَذٰيهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَك۪يلًا Allah'a **güven!** Vekil olarak Allah yeter/hiç kimse Allah kadar güven verici olamaz. Ahzab, 33/48

اِنَّمَا النَّجْوٰى مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزُنَ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَلَيْسَ بِضَٓارِّهِمْ شَيْـًٔا اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ Gizli konuşmalar şeytandandır. Bu, iman edenleri üzmek içindir. Oysa şeytan, Allah'ın izni olmadıkça, müminlere hiçbir zarar veremez. Müminler Allah'a **dayanıp güvensinler.** Mücadele, 58/10

...وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ فَهُوَ حَسْبُهُ... Kim Allah'a **dayanıp güvenirse** Allah ona yeter. Talak, 65/3

TÖVBE

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

فَتَلَقّٰى اٰدَمُ مِنْ رَبِّه۪ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ اِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّح۪يمُ Âdem, Rabbinden bir takım ilhamlar aldı ve derhal **tövbe** etti. Çünkü Allah tövbeleri kabul eden ve merhameti bol olandır. Bakara, 2/37

...اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ التَّوَّاب۪ينَ... Şüphesiz Allah çok **tövbe edenleri sever.** Bakara, 2/222

اِنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا بَعْدَ ا۪يمَانِهِمْ ثُمَّ ازْدَادُوا كُفْرًا لَنْ تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الضَّٓالُّونَ Şüphesiz iman ettikten sonra inkâr eden, sonra da inkârını inatla sürdürenlerin **tövbeleri asla kabul edilmeyecektir.** İşte onlar sapıkların ta kendileridir. Al-i İmran, 3/90

اِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللّٰهِ لِلَّذ۪ينَ يَعْمَلُونَ السُّٓوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَر۪يبٍ فَاُو۬لٰٓئِكَ يَتُوبُ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللّٰهُ عَل۪يمًا حَك۪يمًا Allah'ın kabul edeceği **tövbe**, ancak bilmeden kötülük edip de sonra tez elden tövbe edenlerin tövbesidir. İşte Allah bunların tövbesini kabul eder; Allah her şeyi bilendir, hikmet sahibidir. Nisâ, 4/17

وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذ۪ينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّـَٔاتِ حَتّٰٓى اِذَا حَضَرَ اَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ اِنّ۪ي تُبْتُ الْـٰٔنَ وَلَا الَّذ۪ينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ اُو۬لٰٓئِكَ اَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا اَل۪يمًا Yoksa kötülükleri yapıp yapıp da ölüm gelip çatınca “Ben şimdi tövbe ettim” diyenlerin **tövbesi, tövbe** değildir. Kâfir olarak ölenlerin tövbesi de yoktur. Onlar için acı bir azap hazırladık. Nisâ, 4/18

فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِه۪ وَاَصْلَحَ فَاِنَّ اللّٰهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَح۪يمٌ Her kim de işlediği suçun arkasından **hemen tövbe** edip durumunu düzeltirse kuşkusuz, Allah onun **tövbesini** kabul eder. Şüphesiz Allah çok bağışla- yandır, çok merhamet edendir. Maide, 5/39

...اَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُٓوءًا بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِه۪ وَاَصْلَحَ فَاَنَّهُ غَفُورٌ رَح۪يمٌ Sizden kim cahillikle bir suç işler, sonra peşinden **tövbe** eder, kendini düzeltirse bilmiş olun ki O, çok bağışlayan, çok merhamet edendir." En'am, 6/54

وَالَّذ۪ينَ عَمِلُوا السَّيِّـَٔاتِ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِهَا وَاٰمَنُوا اِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَح۪يمٌ Kötülükleri işleyip de sonra ardından **tövbe** edenler ile imanları da sebat edenlere gelince şüphe yok ki, Rabbin ondan tövbeden sonra elbette çok bağışlayan, çok merhamet edendir. Araf, 7/153

...وَيَتُوبُ اللّٰهُ عَلٰى مَنْ يَشَٓاءُ... Allah dilediğine **tövbe** nasip eder... Tövbe, 9/15

اَلَمْ يَعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِه۪ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَاَنَّ اللّٰهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّح۪يمُ Bilmediler mi ki, kullarından **tövbeyi** kabul eden, sadakaları alan Allah'tır. Ve Allah, tevbeyi çok kabul eden, çok esirgeyendir. Tövbe, 9/104

وَاَنِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا اِلَيْهِ يُمَتِّعْكُمْ مَتَاعًا حَسَنًا اِلٰى اَجَلٍ مُسَمًّى وَيُؤْتِ كُلَّ ذ۪ي فَضْلٍ فَضْلَهُ وَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنّ۪ي اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَب۪يرٍ
Rabbinizden bağışlanma dileyin, sonra da **O'na tövbe edin ki** sizi belirlenmiş bir süreye/ömrünüzün sonuna kadar güzel bir şekilde yararlandırsın ve her farklı derece sahibine hak ettiği ödülü versin.

فَاسْتَقِمْ كَمَا اُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا اِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَص۪يرٌ Öyle ise emrolunduğun gibi dosdoğru ol. Beraberindeki **tövbe** edenler de dosdoğru olsunlar. Hak ve adalet ölçülerini aşmayın. Şüphesiz O yaptıklarınızı hakkıyla görür. Hud, 11/112

ثُمَّ اِنَّ رَبَّكَ لِلَّذ۪ينَ عَمِلُوا السُّٓوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ وَاَصْلَحُوا اِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَح۪يمٌ Sonra şüphesiz Rabbin, cahillik sebebiyle kötülük yapan, sonra da ardından **tövbe edip** durumunu düzeltenlerden yanadır. Şüphesiz Rabbin bundan sonra da elbette çok bağışlayandır, çok merhamet edendir. bağışlayacaktır. Nahl, 16/119

رَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِمَا ف۪ي نُفُوسِكُمْ اِنْ تَكُونُوا صَالِح۪ينَ فَاِنَّهُ كَانَ لِلْاَوَّاب۪ينَ غَفُورًا Rabbiniz içinizde olanı en iyi bilendir. Eğer siz iyi kişiler olursanız, şunu bilin ki Allah **tövbeye** yönelenleri çok bağışlayandır. İsrâ, 17/25

وَاِنّ۪ي لَغَفَّارٌ لِمَنْ تَابَ وَاٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدٰى "Şüphe yok ki Ben, **tövbe** edip inanan ve hayırlı ve güzel işler yapan sonra da doğru yol üzere devam eden kimse için son derece affediciyim." Ta Ha, 20/82

وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَاَنَّ اللّٰهَ تَوَّابٌ حَك۪يمٌ Allah'ın size lütfu ve merhameti olmasaydı ve Allah **tövbeleri** kabul eden, hüküm ve hikmet sahibi olmasaydı haliniz nice olurdu? Nûr, 24/10

اِلَّا مَنْ تَابَ وَاٰمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَاُو۬لٰٓئِكَ يُبَدِّلُ اللّٰهُ سَيِّـَٔاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَح۪يمًا Ancak **tövbe** edip de inanan ve hayırlı ve güzel işler işleyenler var ya. Allah işte onların **kötülüklerini iyiliklere çevirir.** Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir. Furkan, 25/70

وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَاِنَّهُ يَتُوبُ اِلَى اللّٰهِ مَتَابًا Kim de **tövbe** eder ve hayırlı ve güzel işler yaparsa işte o, Allah'a, **tövbe**si kabul edilmiş olarak döner. Furkan, 25/71

لِيُعَذِّبَ اللّٰهُ الْمُنَافِق۪ينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِك۪ينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللّٰهُ عَلَى الْمُؤْمِن۪ينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَح۪يمًا Allah, münafık erkeklere ve münafık kadınlara, Allah'a ortak koşan erkeklere ve Allah'a ortak koşan kadınlara azap etmek; mümin erkeklerin ve mümin kadınların da **tövbelerini** kabul etmek için insana emaneti yüklemiştir. Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir. Ahzab, 33/73

وَهُوَ الَّذ۪ي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِه۪ وَيَعْفُوا عَنِ السَّيِّـَٔاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ O, kullarından **tövbeyi** kabul eden, kötülükleri bağışlayan ve yaptıklarınızı bilendir. Şûrâ, 42/25

وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ... Kim de **tövbe** etmezse, onlar zalimlerin ta kendileridir. Hucurât, 49/11

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا تُوبُٓوا اِلَى اللّٰهِ تَوْبَةً نَصُوحًا عَسٰى رَبُّكُمْ اَنْ يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّـَٔاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُمْ جَنَّاتٍ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ... Ey iman edenler! Allah'a içtenlikle **tövbe** edin. Umulur ki Rabbiniz sizin kötülüklerinizi örter. Peygamberi ve Onunla birlikte iman edenleri utandırmayacağı günde Allah sizi, içlerinden ırmaklar akan cennetlere sokar. …Tahrim, 66/8

UNUTMAK/UNUTULMAK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ اَنْفُسَكُمْ وَاَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ اَفَلَا تَعْقِلُونَ (Ey bilginler!) Sizler Kitab'ı okuduğunuz halde, insanlara iyiliği emredip kendinizi **unutuyor musunuz?** Aklınızı kullanmıyor musunuz? Bakara, 2/44

لَا يُكَلِّفُ اللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا اِنْ نَس۪ينَا اَوْ اَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا اِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِه۪ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا اَنْتَ مَوْلٰينَا فَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِر۪ينَ Allah her şahsı, ancak gücünün yettiği ölçüde mükellef kılar. Herkesin kazandığı hayır kendine, yapacağı şer de kendinedir. Rabbimiz! **Unutursak** ve ya hataya düşersek bizi sorumlu tutma. Ey Rabbimiz! Bizden öncekilere yüklediğin gibi bize de ağır bir yük yükleme. Ey Rabbimiz! Bize gücümüzün yetmediği işler de yükleme! Bizi affet! Bizi bağışla! Bakara, 2/286

Ey iman edenler! Allah'ın size olan nimetini unutmayın; hani bir topluluk size el uzatmaya yeltenmişti de Allah, onların ellerini sizden çekmişti. Allah'tan korkun ve müminler yalnızca Allah'a güvensinler. Maide, 5/11.

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِه۪ٓ اَنْجَيْنَا الَّذ۪ينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّٓوءِ وَاَخَذْنَا الَّذ۪ينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَ۪ٔيسٍ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ Onlar kendilerine yapılan uyarıları **unutunca,** biz de kötülükten men edenleri kurtardık, zulmedenleri de yapmakta oldukları kötülüklerden ötürü şiddetli bir azap ile yakaladık. A'raf, 7/165

اَلْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ اَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللّٰهَ فَنَسِيَهُمْ اِنَّ الْمُنَافِق۪ينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ Münafık erkekler ve münafık kadınlar birbirleri ne benzerler. Onlar kötülüğü emreder, iyilikten alıkor ve cimrilik ederler. Onlar **Allah'ı unuttular. Allah da onları unuttu!** Çünkü münafıklar fâsıkların kendileridir. Tevbe, 9/67

اِلَّٓا اَنْ يَشَٓاءَ اللّٰهُ وَاذْكُرْ رَبَّكَ اِذَا نَس۪يتَ وَقُلْ عَسٰٓى اَنْ يَهْدِيَنِ رَبّ۪ي لِاَقْرَبَ مِنْ هٰذَا رَشَدًا Ancak Allah dilerse yapacağım de. **Unuttuğun** zaman Allah'ı an ve "Umarım Rabbim beni, doğruya daha yakın olana eriştirir."de. Kehf, 18/24

وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِاٰيَاتِ رَبِّه۪ فَاَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ اِنَّا جَعَلْنَا عَلٰى قُلُوبِهِمْ اَكِنَّةً اَنْ يَفْقَهُوهُ وَف۪ٓي اٰذَانِهِمْ وَقْرًا وَاِنْ تَدْعُهُمْ اِلَى الْهُدٰى فَلَنْ يَهْتَدُٓوا اِذًا اَبَدًا Kendisine Rabbinin âyetleri hatırlatılıp da ona sırt çevirenden, kendi elleriyle yaptıklarını **unutandan** daha

zalim kim vardır! Biz onların kalplerine, Kur'anı anlamalarına engel olan bir ağırlık, kulaklarına da sağırlık verdik. Sen onları hidayete/doğru yola çağırsan da artık ebediyen hidayete eremeyeceklerdir. Kehf, 18/57

وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا …Senin Rabbin unutkan değildir. Meryem, 19/64

قَالَ كَذٰلِكَ اَتَتْكَ اٰيَاتُنَا فَنَسِيتَهَا وَكَذٰلِكَ الْيَوْمَ تُنْسٰى Allah buyurur ki: İşte böyle. Çünkü sana âyetlerimiz geldi; ama sen onları **unuttun.** Bugün de aynı şekilde sen **unutuluyorsun!** Taha, 20/126

قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا كَانَ يَنْبَغِى لَنَا اَنْ نَتَّخِذَ مِنْ دُونِكَ مِنْ اَوْلِيَاءَ وَلٰكِنْ مَتَّعْتَهُمْ وَاٰبَاءَهُمْ حَتّٰى نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا Onlar: Seni tenzih ederiz. Seni bırakıp da başka dostlar edinmek bize yaraşmaz; fakat sen onlara ve atalarına o kadar bol nimet verdin ki, sonunda **Seni anmayı unuttular** ve helâki hak eden bir kavim oldular, derler. Furkan, 25/18

وَابْتَغِ فِيمَا اٰتٰيكَ اللّٰهُ الدَّارَ الْاٰخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا ... Allah'ın sana verdiğinden ahiret yurdunu iste; ama dünyadan da nasibini **unutma…** Kasas, 28/77

فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا اِنَّا نَسِينَاكُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ Bu güne kavuşmayı **unutmanızın** cezasını şimdi tadın bakalım! Doğrusu **Biz de sizi unuttuk;** yaptıklarınızdan ötürü ebedî azabı tadın! Secde, 32/14

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِىَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِ الْعِظَامَ وَهِىَ رَمِيمٌ İnsan kendi yaratılışını **unutarak** "Şu çürümüş kemikleri kim diriltecek?" diye Bize karşı misal getirmeye kalkışıyor. Yasin, 36/78

اِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ . …Doğrusu Allah'ın yolundan sapanlara, hesap gününü **unutmalarına** karşılık çetin bir azap vardır. Sad, 38/26

وَاِذَا مَسَّ الْاِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا اِلَيْهِ ثُمَّ اِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِنْهُ نَسِىَ مَا كَانَ يَدْعُوا اِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ ... İnsanın başına bir sıkıntı gelince, Rabbine yönelerek O'na yalvarır. Sonra Allah kendisinden ona bir nimet verince, önceden yalvarmış olduğunu unutur… Zümer, 39/8

وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنْسٰيكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا وَمَاْوٰيكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَاصِرِينَ Denilir ki: Bu güne kavuşacağınızı unuttuğunuz gibi biz de bugün sizi unuturuz. Yeriniz ateştir, yardımcılarınız da yoktur! Casiye, 45/34

اِسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَاَنْسٰيهُمْ ذِكْرَ اللّٰهِ اُولٰئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ اَلَا اِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ Şeytan onları etkisi altına aldı da kendilerine Allah'ı anmayı **unutturdu.** İşte onlar şeytanın yandaşlarıdır. İyi bilin ki şeytanın yandaşları hep kayıptadırlar. Mücadele, 58/19

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللّٰهَ فَاَنْسٰيهُمْ اَنْفُسَهُمْ اُولٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ Allah'ı **unutan** ve bu nedenle Allah'ın da onlara kendilerini **unutturduğu** kimseler gibi olmayın. Onlar yoldan çıkan kimselerdir. Haşr, 59/19

UYKU

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

اَللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ اَلْحَىُّ الْقَيُّومُ لَا تَاْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِى يَشْفَعُ عِنْدَهُ اِلَّا بِاِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ اِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَلَا يَؤُدُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur. O daima Hayy/diri, tüm varlığa hayat verendir.O, Kayyum'dur/var olan her şeyi varlığıyla ayakta tutan ve yönetendir. O'nu ne gaflet basar, **ne de uyku.**Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. İzni olmadan huzurunda şefaat edecek kimdir? O, kullarının yaptıklarını ve yapacaklarını bilir. Onlar ise, O'nun dilediği kadarından başka ilminden hiç bir şey kavrayamazlar.O'nun kürsisi/yönetim merkezi, bütün gökleri ve yeri kapsamıştır.Onların her ikisini de koruyup gözetmek ve yönetmek O'na bir ağır gelmez. O çok yücedir, çok büyüktür.*(Ayetel Kürsi)* Bakara, 2/255

فَضَرَبْنَا عَلٰى اٰذَانِهِمْ فِى الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا Böylece mağarada yıllar yılı onların kulaklarına perde koyduk/derin bir **uyku** verdik. Kehf, 18/11

وَتَحْسَبُهُمْ اَيْقَاظًا وَهُمْ رُقُودٌ وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ وَكَلْبُهُمْ بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَلَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُعْبًا

Uykuda oldukları halde sen onları uyanık sanırdın. Biz onları sağ yana ve sol yana çeviriyorduk. Köpekleri de iki kolunu uzatmış yatıyordu. Onları görmüş olsaydın, geri dönüp onlardan kaçardın, onlardan içini korku kaplardı. Kehf, 18/18

وَهُوَ الَّذِى جَعَلَ لَكُمُ الَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا O, geceyi sizin için bir örtü, **uykuyu** bir dinlenme ve gündüzü de çalışma zamanı kılandır. Furkan, 25/47

قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا هٰذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمٰنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ Eyvahlar bize! Derler. Bizi kim **uyuduğumuz** yerden kaldırdı? İşte Rahmân'ın vadettiği şey budur. Demek peygamberler doğru söylemiş!" Yasin, 36/52

اَللّٰهُ يَتَوَفَّى الْاَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِى لَمْ تَمُتْ فِى مَنَامِهَا Allah, canları ölüm saati gelince alır; ölmeyeni de **uykusunda** bir tür ölüme sokar… Zümer, 39/42

وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا **Uykunuzu** bir dinlenme sebebi yaptık. Nebe', 78/9

ÜMİT/ÜMİTSİZLİK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِبِسْمِ

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ اَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتّٰى اِذَا فَرِحُوا بِمَا اُوتُوا اَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَاِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ Kendilerine yapılan uyarıları unuttuklarında, (indirmiş olduğumuz sıkıntı ve musibetleri kaldırıp) üzerlerine her şeyin kapılarını açtık. Nihayet kendilerine verilenler yüzünden şımardıkları zaman onları ansızın yakaladık, birdenbire **bütün ümitlerini** yitirdiler. En'am,6/44

وَلَئِنْ اَذَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ اِنَّهُ لَيَـُٔوسٌ كَفُورٌ Eğer insana tarafımızdan bir rahmet tattırır da sonra bunu ondan çekip alırsak, tamamen **ümitsiz** ve nankör olur. Hud, 11/9

... وَلَا تَايْـَٔسُوا مِنْ رَوْحِ اللّٰهِ اِنَّهُ لَا يَايْـَٔسُ مِنْ رَوْحِ اللّٰهِ اِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ Allah'ın rahmetinden **ümit kesmeyin**. Çünkü kâfirler topluluğundan başkası Allah'ın rahmetinden ümit kesmez. Yusuf, 12/87

هُوَ الَّذٖى يُرٖيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ O, size korku ve **ümit** içinde şimşeği gösteren ve yağmur dolu ağır bulutları meydana getirendir. Ra'd, 13/12

قَالُوا بَشَّرْنَاكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْقَانِطٖينَ Sana gerçeği müjdeledik, sakın ümitsizliğe düşenlerden olma! dediler. قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَحْمَةِ رَبِّهٖ اِلَّا الضَّٓالُّونَ Dedi ki: Rabbinin rahmetinden, sapıklardan başka kim **ümit** keser? Hicr, 15/55-56

وَاِذَا اَنْعَمْنَا عَلَى الْاِنْسَانِ اَعْرَضَ وَنَاٰ بِجَانِبِهٖ وَاِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَؤُسًا İnsana bir nimet verdiğimizde sırt çevirir ve yan çizer; ona bir şer dokunduğu zaman da hemen **ümitsizliğe** kapılır. İsra, 17/83

وَالَّذٖينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَلِقَائِهٖٓ اُولٰٓئِكَ يَئِسُوا مِنْ رَحْمَتٖى وَاُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلٖيمٌ Allah'ın âyetlerini ve O'na kavuşmayı inkâr edenler var ya; işte onlar Benim rahmetimden **ümitlerini** kesmişlerdir ve onlar için acıklı bir azap vardır. Ankebut, 29/23

وَاِذَا اَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَاِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدٖيهِمْ اِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ Biz insanlara bir rahmet tattırdığımız zaman, onunla sevinirler; kendi ellerinin takdim ettiği dolayısıyla onlara bir kötülük isabet ettiğinde, hemen **ümitsizliğe** kapılırlar. Rum, 30/36

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذٖينَ اَسْرَفُوا عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمٖيعًا اِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحٖيمُ De ki: " Ey kendi nefislerine kötülük etmede ileri giden kullarım! Allah'ın rahmetinden **ümit** kesmeyin. Şüphesiz Allah, bütün günahları bağışlar. Çünkü O, bağışlayandır, esirgeyendir." Zümer, 39/53

لَا يَسْـَٔمُ الْاِنْسَانُ مِنْ دُعَٓاءِ الْخَيْرِ وَاِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَؤُسٌ قَنُوطٌ İnsan hayır istemekten usanmaz. Fakat kendisine bir kötülük dokunursa hemen **ümitsizliğe** düşer, üzülüverir. Fussilet, 41/49

يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَئِسُوا مِنَ الْاٰخِرَةِ كَمَا يَئِسَ الْكُفَّارُ مِنْ اَصْحَابِ الْقُبُورِ Ey iman edenler! Allah'ın gazap ettiği bir kavmi dost edinmeyin. Zira onlar, kâfirlerin kabirlerdekilerden/onların dirilmesinden **ümit kestikleri** gibi ahiretten ümit kesmişlerdir. Mümtehine, 60/13

ÜSTÜNLÜK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلٰى بَعْضٍ... Peygamberlerden bazısını bazısına **üstün** ettik…Bakara, 2/253

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَاَنْتُمُ الْاَعْلَوْنَ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنٖينَ Gevşemeyin, üzülmeyin; eğer gerçekten iman etmişseniz en **üstün** olan sizlersiniz. Ali İmran, 3/139

وَهُوَ الَّذٖى جَعَلَكُمْ خَلَٓائِفَ الْاَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ Sizi yeryüzünün halifeleri yapan, size verdiği şeylerde, sizi denemek için, kiminizi kiminizden derecelerle **üstün** kılan O'dur. En'am, 6/165

اَلَّذٖينَ اٰمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ اَعْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللّٰهِ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْفَٓائِزُونَ İman edip hicret eden ve Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla cihad eden kimselerin mertebeleri, Allah katında daha **üstündür**. İşte onlar, başarıya erenlerin ta kendileridir. Tevbe, 9/20

اُنْظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلٰى بَعْضٍ وَلَلْاٰخِرَةُ اَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَاَكْبَرُ تَفْضٖيلًا Onlardan kimini kimine nasıl **üstün** tuttuğumuzu gör. Muhakkak ahiret dereceler bakımından ve üstünlük bakımından da daha büyüktür. İsra, 17/21

فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُٓوا اِلَى السَّلْمِ وَاَنْتُمُ الْاَعْلَوْنَ وَاللّٰهُ مَعَكُمْ وَلَنْ يَتِرَكُمْ اَعْمَالَكُمْ **Üstün** durumda iken gevşeyip barışa çağırmayın. Allah sizinle beraberdir. O amellerinizi asla eksiltmeyecektir**.** Muhammed, 47/35

هُوَ الَّذٖٓى اَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدٰى وَدٖينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدّٖينِ كُلِّهٖ وَكَفٰى بِاللّٰهِ شَهٖيدًا O Resulünü hidâyet ve hak dinle gönderdi. Ki bu dini diğer bütün dinlere üstün kılsın. Buna şahit olarak Allah yeter. Feth, 48/28

يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَاُنْثٰى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَٓائِلَ لِتَعَارَفُوا اِنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ اَتْقٰيكُمْ اِنَّ اللّٰهَ عَلٖيمٌ خَبٖيرٌ Ey insanlar, gerçekten, Biz sizi bir erkek ve bir dişiden yarattık ve birbirinizle tanışmanız için sizi halklar ve kabilelere ayırdık. Şüphesiz, Allah Katında sizin en **üstün** olanınız, ırk ya da soyca değil takvaca en ileride olanınızdır. Şüphesiz Allah, bilendir, haber alandır. Hucurat, 49/13

هُوَ الَّذٖٓى اَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدٰى وَدٖينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدّٖينِ كُلِّهٖ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ O Allah ki, müşrikler hoşlanmasa da, dinini bütün dinlere **üstün** kılmak için peygamberini hidayet ve hak din ile gönderdi. Saff, 61/9

VASİYET

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

كُتِبَ عَلَيْكُمْ اِذَا حَضَرَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ اِنْ تَرَكَ خَيْرًا اَلْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَب۪ينَ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّق۪ينَ Herhangi birinize ölüm yaklaştığında, eğer arkasında yeterli bir servet bırakıyorsa, ebeveynine ve diğer yakın akrabalarına uygun şekilde **vasiyette bulunmak size farz kılındı**: Bu, Allah'tan korkan/sorumluluk bilincine sahip olanlar için bir yükümlülüktür. Bakara, 2/180

فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَاِنَّمَا اِثْمُهُ عَلَى الَّذ۪ينَ يُبَدِّلُونَهُ اِنَّ اللّٰهَ سَم۪يعٌ عَل۪يمٌ Her kim ölmüş bir insanın vasiyetini işittikten sonra **vasiyeti** değiştirirse, günahı ancak onu değiştirenlerin boynunadır. Şüphesiz Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir. Bakara, 2/181

فَمَنْ خَافَ مِنْ مُوصٍ جَنَفًا اَوْ اِثْمًا فَاَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَا اِثْمَ عَلَيْهِ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَح۪يمٌ Ama her kim **vasiyet** edenin bir yanlışlık yapmasından veya bir günaha girmesinden endişe eder de iki tarafın arasını düzeltirse ona günah yoktur. Doğrusu Allah çok affedicidir, rahmet kaynağıdır. Bakara, 2/182

وَالَّذ۪ينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ اَزْوَاجًا وَصِيَّةً لِاَزْوَاجِهِمْ مَتَاعًا اِلَى الْحَوْلِ غَيْرَ اِخْرَاجٍ فَاِنْ خَرَجْنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ ف۪ي مَا فَعَلْنَ ف۪ي اَنْفُسِهِنَّ مِنْ مَعْرُوفٍ وَاللّٰهُ عَز۪يزٌ حَك۪يمٌ Eğer içinizden biri ölür ve arkasında kadınlar bırakırsa, dul eşlerine, evini terk etmeksizin bir yıllık geçimlerini **vasiyet** etsin. Bununla birlikte eğer kendileri çıkarlarsa, kendi haklarında yaptıkları yasal bir hareketten dolayı size bir sorumluluk yoktur. Allah çok üstündür, çok güçlüdür ve hikmet sahibidir. Bakara, 2/240

يَا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنِكُمْ اِذَا حَضَرَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ ح۪ينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ ... Ey iman edenler! Ölüm size yaklaştığında ve **vasiyette** bulunmak üzereyken yapacaklarınız için şahitler bulundurun… Maide, 5/106

فَاِنْ عُثِرَ عَلٰى اَنَّهُمَا اسْتَحَقَّا اِثْمًا فَاٰخَرَانِ يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذ۪ينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْاَوْلَيَانِ فَيُقْسِمَانِ بِاللّٰهِ لَشَهَادَتُنَا اَحَقُّ مِنْ شَهَادَتِهِمَا وَمَا اعْتَدَيْنَا اِنَّا اِذًا لَمِنَ الظَّالِم۪ينَ Ama sonradan bu **iki şahidin** bu günahı işledikleri ortaya çıkarsa, bu iki kişi tarafından hakları gasp edilenler arasından başka iki kişi onların yerini alacak ve Allah adına şöyle yemin edecekler: "Bizim şahitliğimiz öteki iki kişinin şahitliğinden daha doğrudur ve biz hak ve adalet sınırlarını aşmadık yoksa zalimler arasına girmiş olurduk!" Maide, 5/107

ذٰلِكَ اَدْنٰى اَنْ يَاْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلٰى وَجْهِهَا اَوْ يَخَافُوا اَنْ تُرَدَّ اَيْمَانٌ بَعْدَ اَيْمَانِهِمْ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاسْمَعُوا وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِق۪ينَ İşte bu yol, şahitliklerini gerektiği gibi yapmaları, yahut yeminlerinden sonra yeminlerinin kabul edilmemesinden korkmaları için en iyi yoldur. Öyleyse Allah'tan korkun ve O'na kulak verin: Zira Allah sapkın bir halka doğru yolu göstermez. Maide, 5/108

VEKİL

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اَلَّذ۪ينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ اِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ ا۪يمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللّٰهُ وَنِعْمَ الْوَك۪يلُ Onlar öyle kimselerdir ki, halk kendilerine, "İnsanlar size karşı ordu toplamışlar, onlardan korkun" dediklerinde, bu söz onların imanını artırdı ve "Allah bize yeter, **O ne güzel vekildir**!" dediler. Ali İmran, 3/173

وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَاِذَا بَرَزُوا مِنْ عِنْدِكَ بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ غَيْرَ الَّذ۪ي تَقُولُ وَاللّٰهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّتُونَ فَاَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَك۪يلًا Sana; "tamam, kabul" derler. Ama yanından çıktıkları zaman, onlardan bir grup, karanlıklarda senin söylediğinin tersini kurarlar. Allah, karanlıklarda kurduklarını yazıyor. Sen de onlardan yüz çevir ve Allah'a güvenip dayan. **Vekil olarak** Allah yeter. Nisa, 4/81

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَك۪يلًا Göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. **Vekil** olarak Allah yeter. Nisa, 4/132

ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ وَك۪يلٌ İşte Rabbiniz Allah budur. O'ndan başka İlah yoktur. Herşeyin Yaratıcısı'dır, öyleyse O'na kulluk edin. O, herşeyin üstünde bir **vekildir.** En'am, 6/102

وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ مَا اَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَف۪يظًا وَمَا اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَك۪يلٍ Eğer Allah dileseydi onlar şirk koşmazdı. Biz seni onlar üzerinde bir gözetleyici kılmadık; sen onlar üzerinde bir **vekil** değilsin. En'am, 6/107

قُلْ يَا اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنِ اهْتَدٰى فَاِنَّمَا يَهْتَد۪ي لِنَفْسِه۪ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا اَنَا عَلَيْكُمْ بِوَك۪يلٍ De ki: "Ey insanlar, şüphesiz size Rabbinizden hak/Kur'an gelmiştir. kim doğru yola giderse faydası kendisinedir ve kim saparsa zararı kendine Ben sizin üzerinizde bir **vekil** değilim." Yunus, 10/108

فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحٰى اِلَيْكَ وَضَائِقٌ بِه۪ صَدْرُكَ اَنْ يَقُولُوا لَوْلَا اُنْزِلَ عَلَيْهِ كَنْزٌ اَوْ جَاءَ مَعَهُ مَلَكٌ اِنَّمَا اَنْتَ نَذ۪يرٌ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ وَك۪يلٌ Şimdi onların: "Ona bir hazine indirilmeli veya onunla birlikte bir melek gelmeli değil miydi?" demeleri nedeniyle göğsün daralıp sana vahyolunanlardan bir kısmını terk mi edeceksin? Sen yalnızca bir uyarıcısın. Allah her şeye **vekildir.** Hud, 11/12

اَفَاَمِنْتُمْ اَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ اَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا Peki, karada sizi yerin dibine geçirmeyeceğinden, yahut üzerinize taşlar savuran kasırga göndermeyeceğinden, emin misiniz? Sonra kendinize bu belalardan kurtaracak bir **vekil de** bulamazsınız. İsra, 17/68

اَرَاَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ اِلٰهَهُ هَوٰيهُ اَفَاَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا Kendi istek ve tutkularını ilah edineni gördün mü? Şimdi ona karşı sen mi **vekil** olacaksın? Furkan, 25/43

وَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَكِيلًا Allah'a tevekkül et/güvenip dayan; **vekil olarak** Allah yeter. Ahzab, 33/3

اَللّٰهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ Allah, her şeyin yaratıcısıdır. O, her şeye **vekildir.** Zümer, 39/62

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ اَوْلِيَاءَ اللّٰهُ حَفِيظٌ عَلَيْهِمْ وَمَا اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ Allah'tan başka dostlar edinenlere gelince, Allah onları daima gözetlemektedir. Sen onlara **vekil** değilsin. Şura, 42/6

رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا Allah, Doğunun ve batının Rabbidir. O'ndan başka İlah yoktur. Şu halde yalnızca **O'nu vekil tut.** Müzzemmil, 73/9

VESVESE/KURUNTU

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَلَاُضِلَّنَّهُمْ وَلَاُمَنِّيَنَّهُمْ وَلَاٰمُرَنَّهُمْ فَلَيُبَتِّكُنَّ اٰذَانَ الْاَنْعَامِ وَلَاٰمُرَنَّهُمْ فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ اللّٰهِ وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِنْ دُونِ اللّٰهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُبِينًا Onları ne olursa olsun şaşırtıp saptıracağım, en olmadık **kuruntulara** düşüreceğim ve onlara davarların kulaklarını kesmelerini emredeceğim ve Allah'ın yarattıklarını değiştirmelerini emredeceğim." Kim Allah'ı bırakıp da şeytanı dost/veli edinirse, kuşkusuz o, apaçık bir hüsrana uğramıştır. Nisa, 4/119

يَعِدُهُمْ وَيُمَنِّيهِمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ اِلَّا غُرُورًا Şeytan onlara vaatler ediyor, onları en olmadık **kuruntulara** düşürüyor. Oysa şeytan, onlara bir aldanıştan başka bir şey vadetmez. Nisa, 4/120

فَوَسْوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُرِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْاٰتِهِمَا وَقَالَ مَا نَهٰيكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هٰذِهِ الشَّجَرَةِ اِلَّا اَنْ تَكُونَا مَلَكَيْنِ اَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ Derken şeytan, birbirine kapalı ayıp yerlerini kendilerine göstermek için onlara **vesvese** verdi ve: “Rabbiniz size bu ağacı sırf melek olursunuz veya cennette ebedî kalanlardan olursunuz diye yasakladı” dedi. Araf Suresi, 7/20

اِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا اِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَاِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ Şüphe yok ki Allah'a karşı gelmekten sakınanlar, kendilerine şeytandan bir **vesvese** dokunduğu zaman iyice düşünürler/derhal Allah'ı hatırlarlar da sonra hemen gözlerini açarlar. Araf Suresi, 7/201

فَوَسْوَسَ اِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَا اٰدَمُ هَلْ اَدُلُّكَ عَلٰى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَا يَبْلٰى Sonunda şeytan ona **vesvese** verdi; dedi ki: "Sana sonsuzluk ağacını ve yok olmayacak bir mülkü haber vereyim mi?" Ta-ha, 20/120

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ اَقْرَبُ اِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ Yemin olsun ki, insanı biz yarattık. Nefsinin ona neler fısıldadığını da biz biliriz. Biz ona, şah damarından daha yakınız. . Kaf, 50/16

اَلَّذِى يُوَسْوِسُ فِى صُدُورِ النَّاسِ Ki o şeytan, insanların göğüslerine **vesvese** verir. Nas, 114/5

VİCDAN

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

فَرَجَعُوا اِلٰى اَنْفُسِهِمْ فَقَالُوا اِنَّكُمْ اَنْتُمُ الظَّالِمُونَ (Hz. İbrahimi kırılan put için sorguya çekmeleri sonucu) Bunun üzerine kendi **vicdanlarına** başvurdular da; "Gerçek şu ki, zalim olanlar biziz" dediler. Enbiya, 21/64

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا اَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ (Mucizelerin Allah tarafından olduğunu) **Vicdanları** kabul ettiği halde, zulüm ve büyüklenme dolayısıyla bunları inkar ettiler. Artık sen, bozguncuların nasıl bir sona uğratıldıklarına bir bak. Neml, 27/14

YAĞMUR

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَاَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلّٰهِ اَنْدَادًا وَاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ Yeri sizin için döşek, göğü de bina yapan, gökten **su indirip** onunla size rızık olarak çeşitli ürünler çıkaran O'dur. Öyleyse siz de bile bile Allah'a ortaklar koşmayın. Bakara, 2/22

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تُبْطِلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْاَذٰى كَالَّذِى يُنْفِقُ مَالَهُ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَاَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ عَلٰى شَيْءٍ مِمَّا كَسَبُوا وَاللّٰهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ Ey iman edenler! Allah'a ve ahiret gününe inanmadığı hâlde insanlara gösteriş olsun diye malını harcayan kimse gibi, sadakalarınızı başa kakmak ve gönül kırmak suretiyle boşa çıkarmayın. Böylesinin durumu, üzerinde biraz toprak bulunan ve maruz kaldığı şiddetli **yağmurun** kendisini çıplak bıraktığı bir kayanın durumu gibidir. Onlar kazandıklarından hiçbir şey elde edemezler. Allah, kâfirler topluluğunu hidayete erdirmez. Bakara, 2/264

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللّٰهِ وَتَثْبِيتًا مِنْ اَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ اَصَابَهَا وَابِلٌ فَاٰتَتْ اُكُلَهَا ضِعْفَيْنِ فَاِنْ لَمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطَلٌّ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ Allah'ın rızasını kazanmak ve ruhlarındaki cömertliği kuvvetlendirmek için mallarını hayra sarf edenle-

rin durumu, bir tepede kurulmuş güzel bir bahçeye benzer ki, üzerine bol yağmur yağmış da iki kat ürün vermiştir. Bol yağmur yağmasa bile bir çisenti düşer.Allah, yaptıklarınızı görendir. Bakara, 2/265

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُزْجِى سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ يَجْعَلُهُ رُكَامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ عَنْ مَنْ يَشَاءُ يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِ يَذْهَبُ بِالْاَبْصَارِ Görmedin mi ki, Allah bulutları sürmekte, sonra aralarını birleştirmekte, sonra da onları üst üste yığmaktadır; böylece, **yağmurun** bunların arasından akıp çıktığını görürsün. O, gökten, dağlar büyüklüğünde bulutlardan dolu indirir. Artık onu dilediğine isabet ettirir; dilediğinden de onu uzak tutar; bu bulutların şimşeğinin parıltısı neredeyse gözleri alır! Nur, 24/43

وَلَقَدْ اَتَوْا عَلَى الْقَرْيَةِ الَّتِى اُمْطِرَتْ مَطَرَ السَّوْءِ اَفَلَمْ يَكُونُوا يَرَوْنَهَا بَلْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ نُشُورًا Andolsun, onlar, üstüne **felaket yağmuru** yağdırılmış olan o ülkeye uğramışlardır; yine de onu görmüyorlar mıydı? Hayır, görmesine görüyorlardı amma, onlar dirilmeyi ummuyorlardı. Furkan, 25/40

اَللّٰهُ الَّذِى يُرْسِلُ الرِّيَاحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَيَبْسُطُهُ فِى السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُهُ كِسَفًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ فَاِذَا اَصَابَ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ اِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ Allah, rüzgârları gönderendir. Onlar da bulutları harekete geçirir. Allah, onları dilediği gibi yayar ve yoğunlaştırır. Nihayet aralarından **yağmurun** çıktığını görürsün. Onu kullarından dilediğinin üzerine yağdırıp onları sevince boğar. Rum, 30/48

...وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِى الْاَرْحَامِ... **Yağmuru** yağdıran ve rahimlerdekini bilen O'dur... Lokman, 31/34

وَهُوَ الَّذِى يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ O, insanlar umutlarını kestikten sonra **yağmuru** indiren, rahmetini her tarafa yayandır. O, dost olandır, övülmeye lâyık olandır. Şura, 42/28

فَلَمَّا رَاَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ اَوْدِيَتِهِمْ قَالُوا هٰذَا عَارِضٌ مُمْطِرُنَا بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ اَلِيمٌ O azabı vadilerine doğru yayılan bir bulut olarak gördüklerinde, “Bu, bize **yağmur** getiren bir buluttur” dediler. Hûd, “Hayır, o sizin acele gelmesini istediğiniz şeydir. İçinde elem dolu azabın bulunduğu bir rüzgârdır” dedi. Ahkaf, 46/24

اِعْلَمُوا اَنَّمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَزِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِى الْاَمْوَالِ وَالْاَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ اَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرٰيهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَامًا وَفِى الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا اِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ Bilin ki, Dünya hayatı oyun ve eğlenceden, süsten, aranızda övünme ve böbürlenme aracı olmaktan, mal ve evlâdı çoğaltma yarışından ibarettir. Bu, ekini ziraatçıların hoşuna giden **yağmura** benzer. Sonra da onu sararmış görürsün. Sonra da çer-çöp haline gelir. Ahirette şiddetli azâb ve Allah'tan bol bağışlama ve hoşnutluk vardır. Dünya hayatı ise, aldatıcı bir yararlanma ve geçimlikten ibarettir. Hadid, 57/20

YASAK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّجِيمِ

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدَوْا مِنْكُمْ فِى السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ Andolsun, sizden cumartesi günü **yasağı** çiğne- yenleri elbette biliyorsunuz. İşte Biz, onlara: "Aşağılık maymunlar olun" dedik. Bakara, 2/65

Size **yasaklanan** büyük günahlardan kaçınırsanız, sizin kusurlarınızı örteriz ve sizi 'onurlu/üstün' bir makama sokarız. Nisa, 3/31

يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلٰئِكَةَ لَا بُشْرٰى يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ حِجْرًا مَحْجُورًا Melekleri gördükleri gün, işte o gün suçlulara müjde yoktur ve onlar; Size sevinmek **yasaktır, yasak!** derler. Furkan, 25/22

YECÜC VE MECÜC

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّجِيمِ

قَالُوا يَا ذَا الْقَرْنَيْنِ اِنَّ يَاْجُوجَ وَمَاْجُوجَ مُفْسِدُونَ فِى الْاَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلٰى اَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا Dediler ki: "Ey Zu'l-Karneyn, gerçekten **Ye’cüc ve Me’cüc,** yeryüzünde bozgunculuk çıkarıyorlar, bizimle onlar arasında bir sed inşa etmen için sana vergi verelim mi?" Kehf, 18/94

حَتّٰى اِذَا فُتِحَتْ يَاْجُوجُ وَمَاْجُوجُ وَهُمْ مِنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ **Ye’cüc ve Me’cüc’un** sedleri açıldığında, onlar her bir tepeden akın ederler; Enbiya, 21/96

YERYÜZÜ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّجِيمِ

اَلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَاَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلّٰهِ اَنْدَادًا وَاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ O, sizin için **yeryüzünü döşedi ve gökyüzünü de tavan halinde bina etti.** Gökten su indirip onunla size rızık olsun diye ürünler yetiştirdi. Öyleyse, bile bile Allah’a eş koşmayın. Bakara, 2/22

هُوَ الَّذِى خَلَقَ لَكُمْ مَا فِى الْاَرْضِ جَمِيعًا... O Allah ki, yeryüzündekilerin tümünü sizin için yarattı… Bakara, 2/29

وَاِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰئِكَةِ اِنِّى جَاعِلٌ فِى الْاَرْضِ خَلِيفَةً Hani Rabbin meleklere: "Muhakkak Ben, **yeryüzünde** bir halife var edeceğim" demişti… Bakara, 2/30

فَاَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَاَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِى الْاَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ اِلٰى حِينٍ Fakat şeytan, oradan ikisinin ayağını kaydırdı ve böylece onları içinde bulundukları durumdan çıkardı. Biz de: "Şeytan ile birbirinize düşman olarak inin, sizin için **yeryüzünde** belli bir vakte kadar bir yerleşim ve nasip vardır" dedik. Bakara, 2/36

بَدِيعُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاِذَا قَضٰى اَمْرًا فَاِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ **Gökleri ve yeryüzünü** eşsiz ve örneksiz yaratan O'dur. O, bir işin olmasını diledi mi ona ancak “ol” der, o da hemen olur/oluş sürecine girer. Bakara, 2/117

يَا اَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِى الْاَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ اِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ Ey insanlar, **yeryüzünde** olan şeylerden helal ve temiz olarak yiyin, şeytanın adımlarını izlemeyin. O, sizin için apaçık bir düşmandır. Bakara, 2/168

قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِى الْاَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ Sizden önce nice milletler gelip geçmiştir. **Yeryüzünde** gezip dolaşın da yalanlayanların uğradıkları sonuç nasıl oldu bir görün. Ali İmran, 3/137

قُلْ سِيرُوا فِى الْاَرْضِ ثُمَّ انْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ De ki: "**Yeryüzünde** gezip dolaşın, Peygamberi yalanlayanların sonu nasıl oldu, bir görün." En'am, 6/11

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِى الْاَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ اِلَّا اُمَمٌ اَمْثَالُكُمْ مَا فَرَّطْنَا فِى الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ اِلٰى رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ **Yeryüzünde** hiçbir canlı veya iki kanadıyla uçan hiçbir kuş yoktur ki, sizin gibi bir topluluk olmasınlar. Biz kitapta hiçbir şeyi noksan bırakmadık, sonra onlar Rablerine toplanacaklardır. En'am, 6/38

وَهُوَ الَّذِى جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْاَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَبْلُوَكُمْ فِى مَا اٰتٰيكُمْ اِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَاِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ Sizi **yeryüzünün** halifeleri yapan, size verdiği şeylerde, sizi denemek için, kiminizi kiminizden derecelerle üstün kılan O'dur. Şüphesiz Rabbin, cezası çabuk olandır ve O, bağışlayan, esirgeyendir. En'am, 6/165

وَلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِى الْاَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ Andolsun, size **yeryüzünde** imkân ve iktidar verdik. Sizin için orada birçok geçim imkânları da yarattık. Ama siz ne kadar az şükrediyorsunuz! Araf, 7/10

وَلَا تُفْسِدُوا فِى الْاَرْضِ بَعْدَ اِصْلَاحِهَا... **Yeryüzünde** dirlik, düzen sağlandıktan sonra bozgunculuk çıkarmayınız…Araf, 7/56

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَاٰمَنَ مَنْ فِى الْاَرْضِ كُلُّهُمْ جَمِيعًا اَفَاَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتّٰى يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ Rabbin dileseydi, **yeryüzünde** bulunanların hepsi topyekûn iman ederlerdi. Böyle iken sen mi mümin olsunlar diye, insanları zorlayacaksın? Yunus, 10/99

وَفِى الْاَرْضِ قِطَعٌ مُتَجَاوِرَاتٌ **Yeryüzünde** birbirine yakın kıtalar vardır… Ra'd, 13/4

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِى الْاَرْضِ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِى كِتَابٍ مُبِينٍ **Yeryüzünde** rızkı Allah'a ait olmayan hiçbir canlı yoktur. O, onların karar kıldıkları yerleri de, emaneten durdukları yerleri de bilir. Onların hepsi apaçık bir kitaptadır. Hud, 11/6

اُولٰئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِى الْاَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ اَوْلِيَاءَ يُضَاعَفُ لَهُمُ الْعَذَابُ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ السَّمْعَ وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ Bunlar, **yeryüzünde** Allah'ı aciz bırakacak değildir ve bunların Allah'tan başka velileri yoktur. Azap onlar için kat kat artırılır. Bunlar gerçeği işitmeye güç yetirmezlerdi ve görmezlerdi de. Hud, 11/ 20

وَهُوَ الَّذِى مَدَّ الْاَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ وَاَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشِى الَّيْلَ النَّهَارَ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ **O yeri** yaydı, dayayıp döşedi. Orada sarsılmaz dağlar ve nehirler var etti. Bütün ürünleri, bütün bitkileri çift olarak yarattı. O geceyi gündüzün üzerine örter. Kuşkusuz bunlar da düşünen kimseler için ibret dersleri vardır. Ra'd, 13/3

وَالْاَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَاَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَاَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ Ve **yeryüzünü** de döşeyip yaydık, üzerine yerinden oynatılmaz sabit dağlar yerleştirdik. Ve onda her şeyden ölçüsü belirlenmiş bir şekilde büyüyüp yetişmesini sağladık. Hicr, 15/19

وَلَا تَمْشِ فِى الْاَرْضِ مَرَحًا اِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْاَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا **Yeryüzünde** böbürlenerek yürüme; çünkü sen ağırlığınla ne yeri yarabilirsin, ne dağlara boyca ulaşabilirsin. İsra, 17/37

قُلْ لَوْ كَانَ فِى الْاَرْضِ مَلٰئِكَةٌ يَمْشُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا Eğer yeryüzünde yerleşmiş gezip dolaşan melekler olsaydı, elbette onlara gökten, peygamber olarak bir melek gönderirdik. İsra, 17/95

وَجَعَلْنَا فِى الْاَرْضِ رَوَاسِيَ اَنْ تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ Sarsılmayasınız diye yeryüzüne sabit dağlar yerleştirdik ve yol bulabilesiniz diye ondan geçitler, yollar meydana getirdik. Enbiya, 21/31

وَتَرَى الْاَرْضَ هَامِدَةً فَاِذَا اَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَاَنْبَتَتْ مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ... **Yeryüzünü** ölü/kupkuru olarak görürsünüz ama Biz ona su indirdiğimiz de harekete geçer, kabarır ve her çeşit bitkiden çift çift yetiştirir. Hac, 22/5

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِى الْاَرْضِ وَمَاْوٰيهُمُ النَّارُ وَلَبِئْسَ الْمَصِيرُ İnkar edenlerin, **yeryüzünde** Allah'ı aciz bırakacaklarını sanma. Onların son barınma yerleri ateştir. Ne kötü bir dönüştür o. Nur, 24/57

قُلْ سِيرُوا فِى الْاَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ De ki: «Hele bir yeryüzünde gezin de, günahkarların sonu nice oldu, bir bakın!» Neml, 27/69

اَلَمْ تَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَاَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِى اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ **Allah, göklerde ve yerde bulunanları emrinize** açık ve gizli olarak nimetlerini bol bol verdiğini görmediniz mi? Yine de insanlardan bazıları ne bilgisi ne yol göstereni ne de aydınlatıcı bir Kitab'ı olmadan Allah hakkında tartışır. Lokman, 31/20

وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِى الْاَرْضِ مَرَحًا اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ İnsanları küçümseyip yüz çevirme! **Yeryüzünde** böbürlenerek yürüme! Allah, kendini beğenmiş övünen kimseyi sevmez. Lokman, 31/18

اَوَلَمْ يَسِيرُوا فِى الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوا اَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ فِى السَّمٰوَاتِ وَلَا فِى الْاَرْضِ اِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا Onlar **yeryüzünü** gezip daha önceki yoldaşlarının karşılaştıkları acı sonu görmezler mi? Oysa onlar kendilerinden daha güçlü idiler. Göklerde ve yeryüzünde Allah ile başa çıkabilecek hiçbir güç yoktur. Hiç kuşkusuz O her şeyi bilir ve gücü her şeye yeter. Fatır, 35/ 44

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا ذٰلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ Biz gökyüzünü, **yeryüzünü** ve ikisi arasında bulunan şeyleri boşuna yaratmadık, inkâr edenler, (kâinatın boş bir tesadüf eseri olduğunu söylerler) bu onların zannıdır. Vay ateşe uğrayacak inkârcıların haline. Sad, 38/27

اَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِى الْاَرْضِ اَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ Yoksa biz, iman edip de iyi işler yapanları, **yeryüzünde** bozgunculuk yapanlar gibi mi tutacağız? Veya Allah'tan korkanları yoldan çıkanlar gibi mi sayacağız? Sad, 38/28

اَوَ لَمْ يَسِيرُوا فِى الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا هُمْ اَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَاٰثَارًا فِى الْاَرْضِ فَاَخَذَهُمُ اللّٰهُ بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَاقٍ Onlar **yeryüzünde** dolaşıp, kendilerinden öncekilerin sonlarının nasıl olduğuna bakmadılar mı? Onlar kuvvet ve yeryüzündeki eserleri bakımından kendilerinden daha üstün idiler. Fakat Allah, onları günahları yüzünden yakaladı. Onları Allah'ın azabından koruyan da olmadı. Mü'min, 40/21

اَللّٰهُ الَّذِى جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَصَوَّرَكُمْ فَاَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللّٰهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ **Yeryüzünü** sizin için yerleşim alanı, göğü de bir bina kılan, size şekil verip de şeklinizi güzel yapan ve sizi temiz besinlerle besleyen Allah'tır. İşte Allah, sizin Rabbinizdir. Âlemlerin Rabbi Allah, yücelerden yücedir. Mü'min, 40/ 64

قُلْ اَئِنَّكُمْ لَتَكْفُرُونَ بِالَّذِى خَلَقَ الْاَرْضَ فِى يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُ اَنْدَادًا ذٰلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ De ki: “Siz mi **yeri** iki günde/iki evrede yaratanı inkâr ediyor ve O’na ortaklar koşuyorsunuz? O, âlemlerin Rabbidir.” Fussilet, 41/9

وَسَخَّرَ لَكُمْ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ جَمِيعًا مِنْهُ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ **Gökte olanları, yerde olanları, hepsini sizin emrinize vermiştir.** Doğrusu bunlarda, düşünen kimseler için dersler vardır. Casiye, 45/13

مَا خَلَقْنَا السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا اِلَّا بِالْحَقِّ وَاَجَلٍ مُسَمًّى وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا اُنْذِرُوا مُعْرِضُونَ Biz, **gökleri, yeri** ve onlar arasındaki her şeyi ancak hak olarak/bir anlam ve amaç üzere ve belirli bir süre için yarattık. Ama inkâr edenler, kendilerine tebliğ edilen uyarıdan yüz çevirirler. Kaf, 46/3

وَالْاَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَاَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِىَ وَاَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ **Yeryüzünü** de yayıp döşedik ve sabit dağlar yerleştirdik. Orada her türden iç açıcı her çeşit güzel bitkiler yetiştirdik. Kaf, 50/7

وَالْاَرْضَ وَضَعَهَا لِلْاَنَامِ ﴿١٠﴾ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْاَكْمَامِ ﴿١١﴾ وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ ﴿١٢﴾ فَبِاَىِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٣﴾ **Allah, yeryüzünü canlılar için yaratmıştır.** Orada türlü türlü meyveler, salkımlı hurma ağaçları var. Yine orada yapraklı taneler, hoş kokulu bitkiler var. Öyleyse, Rabbinizin hangi nimet ve kudretini inkâr edebilirsiniz? Rahman, 55/10-11-12-13

مَا اَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِى الْاَرْضِ وَلَا فِى اَنْفُسِكُمْ اِلَّا فِى كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ اَنْ نَبْرَاَهَا اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيرٌ **Yeryüzünde** ve kendilerinizde meydana gelen bir musibet/kaza, bela, doğa felaketleri yoktur ki, Biz onu uygulamaya koymadan önce bir Kitapta yazılı olmasın. Bu ayrıntılı planlama Allah için kolay bir iştir. Hadid, 57/22

اَللّٰهُ الَّذِى خَلَقَ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ وَمِنَ الْاَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْاَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَاَنَّ اللّٰهَ قَدْ اَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا Allah, üstünüzde **yedi kat göğü** ve altınızda da **yedi kat yeri yaratandır.** O’nun emir ve iradesi/**yönetim denetim ve kontrolü** bu ikisi arasında etkin bir şekilde devam eder ki böylece Allah'ın her şeye güç yetirdiğini ve gerçekten Allah'ın ilmiyle her şeyi sarıp kuşattığını bilip öğrenesiniz. Talak, 65/12

هُوَ الَّذِى جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ ذَلُولًا فَامْشُوا فِى مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ وَاِلَيْهِ النُّشُورُ **O, yeryüzünü sizin ayaklarınızın altına serendir.** Haydi onun üzerinde yürüyün ve Allah’ın rızkından yiyin. Dönüş ancak O’nadır. Mülk, 67/15

اَلَمْ نَجْعَلِ الْاَرْضَ كِفَاتًا ﴿٢٥﴾ اَحْيَاءً وَاَمْوَاتًا ﴿٢٦﴾ وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوَاسِىَ شَامِخَاتٍ وَاَسْقَيْنَاكُمْ مَاءً فُرَاتًا ﴿٢٧﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٨﴾ Biz, **yeryüzünü** dirilere ve ölülere toplanma yeri yapmadık mı? Orada sabit yüce dağlar yaratmadık mı, size tatlı bir su içirmedik mi? Bütün bu nimetleri inkâr edenlerin o gün vay haline! Mürselat, 77/25-26-27-28

وَالْاَرْضَ بَعْدَ ذٰلِكَ دَحٰيهَا ﴿٣٠﴾ اَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعٰيهَا ﴿٣١﴾ وَالْجِبَالَ اَرْسٰيهَا ﴿٣٢﴾ مَتَاعًا لَكُمْ وَلِاَنْعَامِكُمْ ﴿٣٣﴾ Ondan sonra da **yerküreyi döşedi**. Kendiniz ve hayvanlarınız için bir faydalanma olmak üzere, yerden suyunu ve otlağını çıkardı ve dağları sağlam bir şekilde yerleştirdi. Naziat, 79/30-31-32-33

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ﴿١١﴾ وَالْاَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ﴿١٢﴾ Andolsun o dönüş sahibi olan **semaya**. Ve çatlayıp yarılan **yeryüzüne.** Tarık, 86/11-12

YALAN

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّج۪يمِ

فِى قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللّٰهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ Kalplerinde ikiyüzlülükten kaynaklanan bir hastalık vardır. Allah da onların hastalıklarını artırmıştır. Söyledikleri **yalana** karşılık da onlara elem dolu bir azap vardır. Bakara, 2/10

فَمَنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ فَاُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ Artık bundan sonra Allah'a karşı kim **yalan** uydurursa, işte onlar zalimlerin ta kendileridir. Al-i İmran, 3/94

وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِاٰيَاتِه۪ اِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ Allah'a karşı **yalan** uydurandan, ya da onun âyetlerini **yalanlayandan** daha zalimdir? Şüphesiz ki, zalimler kurtuluşa eremez. En'am, 6/21

فَاَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا ف۪ى قُلُوبِهِمْ اِلٰى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَا اَخْلَفُوا اللّٰهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ Allah'a verdikleri sözü tutmadıkları ve yalan söyledikleri için O da onların kalplerine, kendisiyle karşılaşacakları güne kadar sürecek bir anlaşmazlık soktu. Tövbe, 9/77

قَدْ خَسِرَ الَّذ۪ينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ ال... ...Allah'a kavuşmayı **yalan** sayanlar ziyana uğramış ve doğru yolu bulamamışlardır. Yûnus, 10/45

قُلْ اِنَّ الَّذ۪ينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ De ki: "Allah hakkında **yalan** uyduranlar asla kurtuluşa eremezler." Yûnus, 10/69

اِنَّمَا يَفْتَرِى الْكَذِبَ الَّذ۪ينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَاُولٰئِكَ هُمُ الْكَاذِبُونَ **Yalanı**, ancak Allah'ın âyetlerine inanmayanlar uydurur. İşte onlar, **yalancıların** ta kendileridir. Nahl, 16/105

وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ اَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هٰذَا حَلَالٌ وَهٰذَا حَرَامٌ لِتَفْتَرُوا عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ اِنَّ الَّذ۪ينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ Kendi dillerinizin yalan yanlış nitelendirmesiyle uydurduğunuz yalanı Allah'a mal ederek "Şu helâldir, Şu haramdır" demeyin. Şüphesiz, Allah'a karşı **yalan** uyduranlar, kurtuluşa eremezler. Nahl, 16/116

... اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْد۪ى مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ Allah **yalancı** ve nankör olanları doğru yola iletmez. Zümer, 39/3

وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ تَرَى الَّذ۪ينَ كَذَبُوا عَلَى اللّٰهِ وُجُوهُهُمْ مُسْوَدَّةٌ اَلَيْسَ ف۪ى جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْمُتَكَبِّر۪ينَ Uydurduğu şeyleri Allah'a mal edip O'nun adına yalan söyleyen kimselerin kıyamet günü yüzlerinin kapkara kesildiğini görürsün. Allah'a karşı böyle kibirli davrananlar, büyüklük taslayanlar için cehennemde yer mi yok? Zümer, 39/60

اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْد۪ى مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ ...Şüphesiz Allah, **aşırı giden, yalancılık eden** kimseyi doğru yola eriştirmez." Mümin, 40/28

وَيْلٌ لِكُلِّ اَفَّاكٍ اَث۪يمٍ Her günahkâr **yalancının** vay haline! Câsiye, 45/7

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذ۪ينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ مَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ Allah'ın kendilerine gazap ettiği bir topluluğu dost edinenleri görmez misin? Onlar ne sizdendirler, ne de onlardan. Onlar bile bile **yalan** yere yemin ederler. Mücadele, 58/14

وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعٰى اِلَى الْاِسْلَامِ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الظَّالِم۪ينَ İslam'a davet olunduğu halde Allah'a karşı **yalan** uydurandan daha zalim kimdir? Allah, zalimler topluluğunu hidayete erdirmez. Saf, 61/7

وَذَرْن۪ى وَالْمُكَذِّب۪ينَ اُولِى النَّعْمَةِ وَمَهِّلْهُمْ قَل۪يلًا Nimet içinde yüzen o **yalanlayıcıları** Bana bırak ve onlara biraz mühlet ver. Müzzemmil, 73/11

YALANLAMA

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّج۪يمِ

قُلْ س۪يرُوا فِى الْاَرْضِ ثُمَّ انْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّب۪ينَ De ki: "Yeryüzünde gezin dolaşın da Peygamberleri **yalanlayanların** sonu nasıl olmuş bir görün." En'am, 6/11

قَدْ خَسِرَ الَّذ۪ينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللّٰهِ... Allah'ın huzuruna çıkmayı **yalanlayanlar** gerçekten mahvolmuşlardır … En'am, 6/31

وَالَّذ۪ينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا صُمٌّ وَبُكْمٌ فِى الظُّلُمَاتِ... Bizim ayetlerimizi **yalanlayanlar** karanlıklar içinde bocalayan sağırlar ve dilsizlerdir... En'am, 6/39

فَاِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا يُرَدُّ بَاْسُهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِم۪ينَ Eğer onlar seni **yalanlarlarsa** de ki; "Rabbim, son- suz rahmet sahibidir. Ama O'nun günahkârlara yönelik azabını hiç kimse geri çeviremez." En'am, 6/147

وَالَّذ۪ينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا اُولٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ ف۪يهَا خَالِدُونَ Ayetlerimizi **yalanlayıp** ve onlara uymayı kibirlerine yediremeyenler ise, orada ebedi kalmak üzere cehennemliktirler. Araf, 7/36

اِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ اَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتّٰى يَلِجَ الْجَمَلُ فِى سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذٰلِكَ نَجْزِى الْمُجْرِمِينَ Ayetlerimizi **yalanlayanlar** ve onlara uymayı kibirlerine yediremeyenler var ya, gök yüzü kapıları yüzlerine açılmaz ve deve, iğne deliğinden geçmedikçe cennete giremezler. Biz ağır suçluları işte böyle cezalandırırız. Araf, 7/40

وَلَوْ اَنَّ اَهْلَ الْقُرٰى اٰمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ وَلٰكِنْ كَذَّبُوا فَاَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ Eğer o ülkelerin halkları iman edip kötülüklerden sakınsalardı, göğün ve yerin bereket kapılarını yüzlerine açardık. Fakat **yalanladılar**, biz de onları işlediklerinin cezasına çarptırdık. Araf, 7/96

سَاَصْرِفُ عَنْ اٰيَاتِىَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِى الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَاِنْ يَرَوْا كُلَّ اٰيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا وَاِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَاِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الْغَىِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ Yeryüzünde haksız yere büyüklük taslayanları ayetlerimi gereği gibi anlamaktan uzaklaştıracağım. Onlar görecekleri hiçbir ayete inanmazlar, doğru yolu görseler de o yola girmezler, fakat sapık yolu görünce hemen ona koyulurlar. Evet, bu böyle! Çünkü onlar ayetlerimizi **yalanlamayı** âdet haline getirmiş ve umursamamışlardı. Araf, 7/146

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْاٰخِرَةِ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ هَلْ يُجْزَوْنَ اِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ Ayetlerimizi ve ahiret hesaplaşmasını **yalanlayanların,** tüm yapıp ettikleri boşa gitmiştir. Görecekleri ceza işlediklerinin karşılığından başka bir şey mi olacak ki. Araf, 7/147

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلٰكِنَّهُ اَخْلَدَ اِلَى الْاَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوٰيهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ اِنْ تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ اَوْ تَتْرُكْهُ يَلْهَثْ ذٰلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ Eğer dileseydik bu ayetler aracılığı ile onun düzeyini yükseltirdik, fakat o yere saplandı kaldı. Onun durumu üstüne varsan da, kendi haline bıraksan da dilini sarkıtıp hırlayarak soluyan köpeğin durumu gibidir. İşte ayetlerimizi **yalanlayanların** durumu budur. Bu hikâyeyi onlara anlat, ola ki, üzerinde düşünürler. Araf, 7/176

سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمُ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَاَنْفُسَهُمْ كَانُوا يَظْلِمُونَ Ayetlerimizi **yalanlayarak** ancak kendilerine yazık eden bir toplumun durumu ne kötüdür! Araf, 7/177

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ Ayetlerimizi **yalanlayanları,** hiç bilemeyecekleri bir yerden ağır ağır çöküşe götüreceğiz. Araf, 7/182

وَاِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ لِى عَمَلِى وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ اَنْتُمْ بَرِيؤُنَ مِمَّا اَعْمَلُ وَاَنَا بَرِىءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ Eğer seni **yalanlamakta** ısrar ederlerse de ki: "Benim yaptığım bana ait, sizin yaptığınız da size! Benim yaptıklarımla sizin, sizin yaptıklarınızla da benim ilişiğim yoktur." Yûnus, 10/41

وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ فَتَكُونَ مِنَ الْخَاسِرِينَ Sakın Allah'ın ayetlerini **yalanlayanlardan** da olma! Yoksa zarara uğrayanlardan olursun. Yûnus, 10/95

فَسِيرُوا فِى الْاَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ...Şimdi yeryüzünde dolaşın da peygamberleri **yalanlayanların** sonunun ne olduğunu bir görün. Nahl, 16/36

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا فَاُولٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ İnkâr edip ayetlerimizi **yalanlamış** olanlara gelince, onlar için de alçaltıcı bir azap vardır. Hac, 22/57

بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ وَاَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا Hayır, onlar Kıyameti de **yalanladılar**. Biz ise o Kıyameti **yalanlayanlara** çılgın bir cehennem ateşi olarak hazırlamışızdır. Furkan, 25/11

قُلْ مَا يَعْبَؤُا بِكُمْ رَبِّى لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا De ki; "Eğer duanız olmasa Rabbim size ne diye değer versin? Ama siz Allah'ın ayetlerini **yalanladığınız** için azap yakanızı hiç bırakmayacak." Furkan, 25/77

وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ اَلَيْسَ فِى جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْكَافِرِينَ Allah' hakkında yalan düzenden ya da gerçeği **yalanlayandan** daha zalim kim olabilir? Kâfirlere cehennemde yer mi yok! Ankebut, 29/68

فَوَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ Vay haline o Gün hakikati **yalanlayanların**. Tur, 52/11

فَبِاَىِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ **O halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?** Rahman, 55/13-16-18-21-23-25-28-30-32-34-36-38-40-42-45-47-49-51- 53-55-57-59-61-63-65-67-69-71-73-75-77

لَيْسَ لِوَقْعَتِهَا كَاذِبَةٌ Kıyamet koptuğunda, artık onu **yalanlayacak** kimse olmayacaktır. Vakıa, 56/2

وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ اَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ Allah'ın verdiği rızka O'nu **yalanlayarak mı** şükrediyorsunuz? Vâkıa, 56/82

فَذَرْنِى وَمَنْ يُكَذِّبُ بِهٰذَا الْحَدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ O halde sen Kur'ân'ı **yalan sayanı** Bana bırak! Biz onları, bilmedikleri, farkına varmadıkları bir yerden, yavaş yavaş azaba yaklaştırıyoruz. Kalem, 68/44

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ O gün (Peygamber'i ve ahireti) **yalan sayanların vay haline!** Mürselat, 77/15-19-24-28-34-37-40-45-47-49

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٠﴾ Vay haline! O gün **yalanlayanların**

اَلَّذِينَ يُكَذِّبُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿١١﴾ Ki onlar, din gününü yalanladılar.

وَمَا يُكَذِّبُ بِهٖٓ اِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ اَثٖيمٍۙ ﴿١٢﴾ Onu ancak sınırı aşan ve günaha düşkün olanlar yalanlar.

اِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِ اٰيَاتُنَا قَالَ اَسَاطٖيرُ الْاَوَّلٖينَۜ ﴿١٣﴾ Böyle birine âyetlerimiz okununca "Eskilerin masalları" der. Mutaffifin, 83/10 ile 13. ayetler.

YARDIM/YARDIMLAŞMA

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعٖينُ Yalnız sana ibadet ederiz ve yalnız senden **yardım** dileriz. Fatiha, 1/5

وَاسْتَعٖينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلٰوةِ وَاِنَّهَا لَكَبٖيرَةٌ اِلَّا عَلَى الْخَاشِعٖينَ Sabrederek ve namaz kılarak **Allah'tan yardım dileyin**. Şüphesiz namaz, Allah'a derinden saygı duyanlardan başkasına ağır gelir. Bakara, 2/45

وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزٖى نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْـًٔا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ Ve hiçbir insanın ötekine en ufak bir yararının dokunmayacağı, hiç kimseden şefaatin kabul edilmeyeceği, kimseden fidye alınmayacağı ve hiç kimsenin **yardım** görmeyeceği Günden korkun. Bakara, 2/48

اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصٖيرٍ Bilmez misin ki, göklerin ve yerin hükümranlığı Allah'ındır. Sizin için Allah'tan başka ne bir dost, ne de bir **yardımcı** vardır. Bakara, 2/107

يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا اسْتَعٖينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلٰوةِ اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصَّابِرٖينَ Ey iman edenler! Sabrederek ve namaz kılarak Allah'tan **yardım** dileyin. Şüphe yok ki, Allah sabredenlerle beraberdir. Bakara, 2/153

وَمَا لِلظَّالِمٖينَ مِنْ اَنْصَارٍ ...Zalimler için asla bir **yardımcı** yoktur. Bakara, 2/270

فَاَمَّا الَّذٖينَ كَفَرُوا فَاُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدٖيدًا فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرٖينَ "İnkâr edenlere gelince, onlara dünyada da, ahirette de şiddetli bir şekilde azab edeceğim. Onların hiç **yardımcıları** da olmayacaktır." Al-i İmran, 3/56

اِنَّ الَّذٖينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ اَحَدِهِمْ مِلْءُ الْاَرْضِ ذَهَبًا وَلَوِ افْتَدٰى بِهٖ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلٖيمٌ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرٖينَ Gerçeği inkâr ederek küfre sapmış olarak ölenlere gelince, onlar kendini kurtarmak için dünya dolusu altın verse de asla kabul edilmeyecektir. Onlar için acı bir azap vardır. Hiçbir **yardımcıları** olmayacaktır. Al-i İmran, 3/91

بَلِ اللّٰهُ مَوْلٰيكُمْ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرٖينَ Sizin Mevlâ'nız Allah'tır ve O, **yardımcıların** en hayırlısıdır. Al-i İmran, 3/150

وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَلِيًّا وَكَفٰى بِاللّٰهِ نَصٖيرًا ...Allah, dost olarak yeter. **Allah, yardımcı olarak da yeter**. Nisa, 4/45

وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوٰى وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ شَدٖيدُ الْعِقَابِ ...İyilik etmek ve fenalıktan sakınmak hususunda birbirinizle **yardımlaşın,** günah işlemek ve haddi aşmak üzerinde yardımlaşmayın. Allah'dan korkun, çünkü Allah'ın azabı çok şiddetlidir. Maide, 5/2

وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوٰى وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ شَدٖيدُ الْعِقَابِ... İyilik ve takva/Allah'a karşı gelmekten sakınma üzere **yardımlaşın.** Ama günah ve düşmanlık üzere **yardımlaşmayın.** Allah'a karşı gelmekten sakının. Çünkü Allah'ın cezası çok şiddetlidir. Maide, 5/8

وَالَّذٖينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهٖ لَا يَسْتَطٖيعُونَ نَصْرَكُمْ وَلَا اَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ Allah'tan başka taptıklarınızın ise size **yardım** etmeğe güçleri yetmez. Onlar kendilerine de yardım edemezler. A'raf, 7/197

وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصٖيرٍ ...Sizin Allah'tan başka ne bir dost, ne de bir **yardımcı.** Tövbe, 9/116

وَلَا تَرْكَنُوا اِلَى الَّذٖينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ اَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنْصَرُونَ Sakın zalimlere eğilim, yakınlık göstermeyiniz. Yoksa cehennem ateşi yakalar sizi; O zaman Allah'dan başka bir dostunuz, bir dayanağınız olmadığı gibi. O'nun **yardımını da** göremezsiniz. Hud, 11/113

وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ اِلَّا بِاللّٰهِ... Sabret, sabretmeyi ancak Allah'ın **yardımı** ile başarabilirsin… Nahl, 16/127

وَقُلْ رَبِّ اَدْخِلْنٖى مُدْخَلَ صِدْقٍ وَاَخْرِجْنٖى مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ لٖى مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَانًا نَصٖيرًا De ki; Rabbim! Gireceğim yere dürüstlükle girmemi sağla; çıkacağım yerden de dürüstlükle çıkmamı sağla. Bana tarafından, hakkıyla **yardım** edici bir kuvvet ver. İsra, 17/80

وَلَيَنْصُرَنَّ اللّٰهُ مَنْ يَنْصُرُهُ اِنَّ اللّٰهَ لَقَوِىٌّ عَزٖيزٌ... Şüphesiz ki Allah, kendi dinine **yardım** edene mutlaka yardım eder. Şüphesiz ki Allah, çok kuvvetlidir, mutlak güç sahibidir. Hac, 22/40

وَمَا لِلظَّالِمٖينَ مِنْ نَصٖيرٍ... Zalimler için hiçbir **yardımcı** yoktur. Hac, 22/71

فَاَقٖيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللّٰهِ هُوَ مَوْلٰيكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلٰى وَنِعْمَ النَّصٖيرُ... Artık namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin ve Allah'a sarılın. O, sizin sahibinizdir. O, ne güzel sahip, ne güzel **yardımcıdır!** Hac, 22/78

بَلِ اتَّبَعَ الَّذٖينَ ظَلَمُوا اَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ فَمَنْ يَهْدٖى مَنْ اَضَلَّ اللّٰهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرٖينَ Gel gör ki haksızlık edenler, bilgisizce kötü arzularına uydular. Allah'ın saptırdığını kim doğru yola eriştirebilir? Onlar için herhangi bir **yardımcı** yoktur. Rum, 30/29

فَمَا لِلظَّالِمٖينَ مِنْ نَصٖيرٍ... Zalimler için hiçbir **yardımcı** yoktur." Fatır, 35/37

وَاَنِيبُوا اِلٰى رَبِّكُمْ وَاَسْلِمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَاْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنْصَرُونَ Azap size gelmeden önce Rabbinize dönün ve O'na teslim olun. **Sonra size yardım edilmez.** Zümer, 39/54

وَمَا اَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِى الْاَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ Yeryüzünde O'nu âciz bırakamazsınız. Sizin için Allah'tan başka hiçbir dost ve **yardımcınız** yoktur. Şura, 42/31

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِنْ تَنْصُرُوا اللّٰهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ اَقْدَامَكُمْ Ey iman edenler! Eğer siz Allah'a yardım ederseniz **O da size yardım eder** ve ayaklarınızı sağlam bastırır. Muhammed, 47/7

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا كُونُوا اَنْصَارَ اللّٰهِ Ey iman edenler! **Allah'ın yardımcıları olun!**...Saf, 61/14

YEMİN

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَلَا تَجْعَلُوا اللّٰهَ عُرْضَةً لِاَيْمَانِكُمْ اَنْ تَبَرُّوا وَتَتَّقُوا وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ Sakın Allah adına yaptığınız **yeminler,** iyilik etmeye, günahlardan sakınmaya ve insanların arasını bulmaya engel teşkil etmesin. Hiç şüphesiz Allah işiten ve bilendir. Bakara, 2/224

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللّٰهُ بِاللَّغْوِ فِى اَيْمَانِكُمْ وَلٰكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ وَاللّٰهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ Allah sizi **kasıtsız yeminlerinizden sorumlu tutmaz.** Lâkin kasıtlı yaptığınız yeminlerinizden dolayı sizi sorumlu tutar. Allah çok affedicidir ve çok yumuşak davranır. Bakara, 2/225

لِلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ تَرَبُّصُ اَرْبَعَةِ اَشْهُرٍ فَاِنْ فَاؤُ فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ Kadınlarına cinsel yönden yaklaşmamaya **yemin edenler** dört ay beklerler. Eğer bu müddet içinde kadınlarına dönerlerse, şüphe siz Allah çokça bağışlayan ve esirgeyendir. Bakara, 2/226

وَاِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَاِنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ Eğer **yemin edenler** yeminlerinden dönmeyip kadınlarını boşamaya karar verirlerse ayrılırlar. Biliniz ki, Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir. Bakara, 2/227

اِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللّٰهِ وَاَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا اُولٰئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِى الْاٰخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللّٰهُ وَلَا يَنْظُرُ اِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ Allah'a karşı verdikleri sözü ve **yeminlerini az bir bedelle değiştirenlere gelince**, işte bunların ahirette bir payı yoktur. Kıyamet günü Allah onlarla konuşmayacak, onlara bakmayacak ve onları temize çıkarmayacaktır. Onlar için acı bir azap vardır. Âl-i İmran, 3/77

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللّٰهُ بِاللَّغْوِ فِى اَيْمَانِكُمْ وَلٰكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْاَيْمَانَ فَكَفَّارَتُهُ اِطْعَامُ عَشَرَةِ مَسَاكِينَ مِنْ اَوْسَطِ مَا تُطْعِمُونَ اَهْلِيكُمْ اَوْ كِسْوَتُهُمْ اَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلٰثَةِ اَيَّامٍ ذٰلِكَ كَفَّارَةُ اَيْمَانِكُمْ اِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا اَيْمَانَكُمْ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ Allah, kasıtsız olarak **ağzınızdan çıkıveren yeminlerinizden** dolayı sizi sorumlu tutmaz, fakat **bilerek yaptığınız yeminlerden dolayı sizi sorumlu tutar.** Bunun da kefareti, ailenize yedirdiğiniz yemeğin orta hallisinden on fakire yedirmek veya giydirmek ya da bir köle azat etmektir. Bunları yapmaya gücü yetmeyen üç gün oruç tutmalıdır. Yemin ettiğinizde yeminlerinizin kefareti işte budur. **Yeminlerinizi koruyun**. Allah size ayetlerini açıklıyor; umulur ki şükredersiniz! Maide, 5/89

وَاِنْ نَكَثُوا اَيْمَانَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا فِى دِينِكُمْ فَقَاتِلُوا اَئِمَّةَ الْكُفْرِ اِنَّهُمْ لَا اَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ Eğer onlarla antlaşma yaptıktan sonra antlarını bozarlar da dininize dil uzatırlarsa kâfirlerin elebaşları ile savaşınız. Çünkü onlar için **yeminin** bir anlamı yoktur. Belki can korkusu ile saldırılarına son verirler. Tövbe, 9/12

وَاَوْفُوا بِعَهْدِ اللّٰهِ اِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَنْقُضُوا الْاَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللّٰهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ Antlaşma yaptığınızda, Allah'a verdiğiniz söze saygı gösterin. Bağlayıp pekiştirdikten sonra **yeminlerinizi** bozmayın. Çünkü kendinize Allah'ı kefil yapmış durumdasınız. Allah, yaptıklarınızı biliyor. Nahl, 16/91

...تَتَّخِذُونَ اَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ اَنْ تَكُونَ اُمَّةٌ هِىَ اَرْبٰى مِنْ اُمَّةٍ اِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللّٰهُ بِهِ وَلَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ Taraflardan biri diğerinden daha kalabalık, daha güçlüdür diye **yeminlerinizi** birbirinize karşı hile aracı olarak kullanmayınız. Çünkü Allah sizi bu yolla sınavdan geçirir. Nahl, 16/92

وَلَا تَتَّخِذُوا اَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُوا السُّوءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ Birbirinizi aldatmak için **yemin** etmeyin. Eğer böyle yaparsanız, yere sağlamca basan ayak birden katıverir. Böylece Allah yolundan saptığınız için azabı tadarsınız. Ayrıca ahirette de büyük bir azaba çarpılırsınız. Nahl, 16/94

وَيَدْرَؤُا عَنْهَا الْعَذَابَ اَنْ تَشْهَدَ اَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللّٰهِ اِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ Kadının, kocasının yalan söylediğine dair dört defa **Allah adına yemin** ve şahitlik etmesi, kendisinden cezayı kaldırır. Nûr, 24/8

وَلَا يَاْتَلِ اُولُوا الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ اَنْ يُؤْتُوا اُولِى الْقُرْبٰى وَالْمَسَاكِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا اَلَا تُحِبُّونَ اَنْ يَغْفِرَ اللّٰهُ لَكُمْ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ Aranızdaki erdemli ve varlıklı kimseler; yakınlarına, yoksullara ve Allah yolunda yurtlarından göç edenlere yardım etmeyeceklerine dair **yemin etmesinler**. Allah sizi affetsin istemez misiniz? Allah affedicidir, merhametlidir. Nûr, 24/22

اِتَّخَذُوا اَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ Onlar **yeminlerini** kalkan yapıp insanları Allah'ın dininden alıkoydular. Allah'ın yoluna engel oldular. Onlara küçük düşürücü azap vardır. Mücadele, 58/16

اِتَّخَذُوا اَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ اِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ O ikiyüzlüler, **yeminlerini** kalkan yaptılar ve böylece insanları Allah'ın yolundan çevirdiler. Gerçekten onların yaptıkları şey ne kötüdür! Münafikun, 63/2

قَدْ فَرَضَ اللّٰهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ اَيْمَانِكُمْ وَاللّٰهُ مَوْلٰيكُمْ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ Allah size **yeminlerinizi** kefaretle geri almanızı meşru/helal kılmıştır. Allah sizin dostunuzdur. O her şeyi bilir ve her yaptığı yerindedir. Tahrim, 66/2

وَلَا تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ مَهِينٍ Şunların hiçbirine itaat etme: **Yemin edip duran**, aşağılık. Kalem, 68/10

YETİMLER

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَاٰتَى الْمَالَ عَلٰى حُبِّهٖ ذَوِى الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِى الرِّقَابِ...Sevdiği malını yakınlara, **yetimlere,** yoksullara, yolda kalmışlara, dilencilere ve köle ve esirlere verir… Bakara, 2/177

يَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلْ مَا اَنْفَقْتُمْ مِنْ خَيْرٍ فَلِلْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبِينَ وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ بِهٖ عَلِيمٌ Sana Allah yolunda ne harcayacaklarını soruyorlar. De ki: Vereceğiniz nafaka, ana, baba, en yakınlar, **yetim** ve öksüzler, yoksullar ve yolda kalmışlar içindir. Hayır olarak ne yaparsanız, gerçekten Allah onu hakkıyla bilir." Bakara, 2/215

فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْيَتَامٰى قُلْ اِصْلَاحٌ لَهُمْ خَيْرٌ وَاِنْ تُخَالِطُوهُمْ فَاِخْوَانُكُمْ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ لَاَعْنَتَكُمْ اِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ Sana Dünya ve ahiret hakkında ve **yetimler hakkında soruyorlar.** De ki: Onları iyi yetiştirmek yüz üstü bırakmaktan daha hayırlıdır. Eğer onlarla birlikte yaşarsanız, unutmayın ki onlar sizin kardeşlerinizdir. Allah, işleri bozanla düzelteni bilir. Eğer Allah dileseydi, sizi de zahmet ve meşakkate sokardı. Çünkü Allah güçlüdür, hakîmdir. Bakara, 2/220

وَاٰتُوا الْيَتَامٰى اَمْوَالَهُمْ وَلَا تَتَبَدَّلُوا الْخَبِيثَ بِالطَّيِّبِ وَلَا تَاْكُلُوا اَمْوَالَهُمْ اِلٰى اَمْوَالِكُمْ اِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا **Yetimlere mallarını verin** ve iyisinin yerine kötüsünü koyup değiştirmeyin ve onların mallarını, kendi mallarınıza katıp yemeyin; çünkü bu, pek büyük bir suçtur. Nisa, 4/2

وَابْتَلُوا الْيَتَامٰى حَتّٰى اِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَاِنْ اٰنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا اِلَيْهِمْ اَمْوَالَهُمْ وَلَا تَاْكُلُوهَا اِسْرَافًا وَبِدَارًا اَنْ يَكْبَرُوا وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَاْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَاِذَا دَفَعْتُمْ اِلَيْهِمْ اَمْوَالَهُمْ فَاَشْهِدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفٰى بِاللّٰهِ حَسِيبًا **Evlilik çağına gelinceye kadar yetimleri gözetip deneyin,** eğer onlarda akılca bir olgunlaşma görürseniz hemen mallarını kendilerine verin. Büyüyecekler de geri alacaklar diye o malları israf ile ve tez elden yemeyin. Zengin olan veli iffetli olmaya çalışsın, yoksul olan da ihtiyaç ve emeğine uygun olarak yesin. Mallarını kendilerine verdiğinizde yanlarında şahit bulundurun. Hesap sorucu olarak da Allah yeter. Nisa, 4/6

وَاِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ اُولُوا الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينُ فَارْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا Mirasın bölüştürülmesi sırasında uzak akrabalar, **yetimler** ve muhtaçlar hazır bulunduklarında, onlara geçinmeleri için bir kısmını ayırın ve on larla nazik bir şekilde konuşun. Nisa, 4/8

وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكُوا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعَافًا خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللّٰهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا Geriye eli ermez, gücü yetmez çocuklar bıraktıkları takdirde "halleri ne olur" diye korkanlar **yetimlere de** haksızlık etmekten korkup titresinler; Allah'tan sakınsınlar ve doğru söz söylesinler. Nisa, 4/9

اِنَّ الَّذِينَ يَاْكُلُونَ اَمْوَالَ الْيَتَامٰى ظُلْمًا اِنَّمَا يَاْكُلُونَ فِى بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا **Yetimlerin** mallarını haksızca yiyenler, sadece karınlarını ateşle doldurmuş olurlar. Çünkü onlar yakıcı bir ateşe mahkum olacaklar. Nisa, 4/10

وَاعْبُدُوا اللّٰهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهٖ شَيْـًٔا وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَبِذِى الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِى الْقُرْبٰى وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنْبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا Allah'a ibadet edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana-babaya, akrabaya, **yetimlere**, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yakın arkadaşa, yolcuya, ellerinizin altında bulunanlara/köle, cariye, hizmetçi ve benzerlerine iyi davranın; Allah kendini beğenen ve daima böbürlenip duran kimseyi sevmez. Nisa, 4/36

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ اِلَّا بِالَّتِى هِىَ اَحْسَنُ... "**Yetimin malına,** o erginlik çağına erişinceye kadar malını en güzel bir şekilde koruyup çoğaltmak maksadı dışında yaklaşmayın… En'âm, 6/152

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ اِلَّا بِالَّتِى هِىَ اَحْسَنُ حَتّٰى يَبْلُغَ اَشُدَّهُ وَاَوْفُوا بِالْعَهْدِ اِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْـُٔولًا **Yetimin malına,** kendisi erginlik çağına varıncaya kadar, onu değerlendirmek amacı dışında sakın yaklaşmayın. Verdiğiniz her sözü yerine getirin, çünkü verdiğiniz sözden mutlaka sorguya çekileceksiniz! İsra, 17/34

فَاَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ Öyle ise, sakın **yetimi** güçsüz bulup hakkını yeme, onu üzüp kahretme. Duha, 93/9

اَرَاَيْتَ الَّذِى يُكَذِّبُ بِالدِّينِ Dini yalanlayanı gördün mü? Maun, 107/1

فَذٰلِكَ الَّذِى يَدُعُّ الْيَتِيمَ **Yetimi itip kakan işte odur**. Maun, 107/2

YILDIZLAR

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَهُوَ الَّذٖى جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فٖى ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ قَدْ فَصَّلْنَا الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ O, kara ve denizin karanlıklarında kendileri ile yol bulasınız diye sizin için **yıldızları** yaratandır. Gerçekten biz, bilen bir toplum için âyetleri geniş geniş açıkladık. En'am, 6/97.

... وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِاَمْرِهٖ اَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْاَمْرُ تَبَارَكَ اللّٰهُ رَبُّ الْعَالَمٖينَ Güneşi, ayı ve **yıldızları** emrine boyun eğmiş durumda yaratan Allah'tır. Bilesiniz ki, yaratmak da emretmek de O'na mahsustur. Alemlerin Rabbi Allah ne yücedir! A'raf, 7/54

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِى السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرٖينَ Andolsun, Biz gökte birtakım **yıldız sistemleri** yarattık ve seyredenler için onları görüş mesafesin getirdik. Hicr, 15/16

وَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِاَمْرِهٖ اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ Ve sizin için gece ile gündüzü, Güneş ile Ay'ı ve **yıldızları** belli kanunlarına bağlayıp, sizin hizmetinize verdi. Doğrusu bunda aklını kullanan bir millet için nice öğütler, ibretlerde belgeler vardır. Nahl, 16/12

وَعَلَامَاتٍ وَبِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ Daha nice işaretler yarattı. İnsanlar geceleyin de Allah'ın yarattığı **yıldızlarla** yönlerini bulurlar. Nahl, 16/16

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِى السَّمٰوَاتِ وَمَنْ فِى الْاَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ وَكَثٖيرٌ مِنَ النَّاسِ وَكَثٖيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنْ يُهِنِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُكْرِمٍ اِنَّ اللّٰهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ Göklerdeki ve yerdeki tüm varlıkların, güneşin, ayın, yıldızların, dağların, ağaçların, **hayvanların** ve çok sayıda insanın Allah'a secde ettiklerini, O'nun buyruğuna boyun eğdiklerini görmüyor musun? Çoğu insan da azaba çarpılmayı hak etmiştir. Allah'ın alçalttığı kimseye hiç kimse onur ve saygınlık kazandıramaz. Hiç şüphesiz Allah dilediğini yapar. Hac, 22/18 *(Secde Ayeti)*

اِنَّا زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِزٖينَةٍ الْكَوَاكِبِ Biz yakın göğü, **yıldızlarla** süsledik. Saffat, 37/6

وَمِنَ الَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَاِدْبَارَ النُّجُومِ Gecenin bir kısmında ve **yıldızların** batışından sonra O'nu tesbih et. Tur, 52/49

فَلَا اُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ **Hayır!** Yıldızların **yerlerine yemin ederim ki,** Vakıa, 56/75

وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابٖيحَ... Yemin olsun ki Biz yakın göğü **yıldızlarla** donatıp süsledik …Mülk, 67/5

فَاِذَا النُّجُومُ طُمِسَتْ **Yıldızların** ışığı söndürüldüğü zaman, Mürselat, 77/8

وَاِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ **Yıldızlar** döküldüğü zaman. İnfitar, 82/2

YOKSUL

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

... وَذِى الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكٖينِ ... …Yakınlara, yetimlere, **yoksullara** iyilik edeceksiniz… Bakara, 2/83

...وَاٰتَى الْمَالَ عَلٰى حُبِّهٖ ذَوِى الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكٖينَ وَابْنَ السَّبٖيلِ وَالسَّائِلٖينَ وَفِى الرِّقَابِ... Sevdiği malını yakınlara, yetimlere, **yoksullara,** yolda kalmışlara, dilencilere ve köle ve esirlere verir… Bakara, 2/177

اَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرٖيضًا اَوْ عَلٰى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ اَيَّامٍ اُخَرَ وَعَلَى الَّذٖينَ يُطٖيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكٖينٍ**...** Oruç, sayılı günlerdedir. Sizden kim hasta, ya da yolculukta olursa, tutamadığı günler sayısınca başka günlerde tutar. Oruca gücü yetmeyenler ise bir **yoksul** doyumu fidye verir… Bakara, 2/184

يَسْئَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلْ مَا اَنْفَقْتُمْ مِنْ خَيْرٍ فَلِلْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبٖينَ وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكٖينِ وَابْنِ السَّبٖيلِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ بِهٖ عَلٖيمٌ Sana Allah yolunda ne harcayacaklarını soruyorlar. De ki: “Hayır olarak ne harcarsanız o, ana-baba, akraba, yetimler, **yoksullara** ve yolda kalmışlar içindir. Hayır olarak ne yaparsanız, gerçekten Allah onu hakkıyla bilir.” Bakara, 2/215

وَاِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ اُولُوا الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكٖينُ فَارْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا Miras paylaşımı sırasında akrabalar, yetimler öksüzler, **yoksullar** hazır bulunurlarsa, onlara da bir şey verin ve onlara güzelce sözler söyleyerek gönüllerini alın. Nisa, 4/8

وَاعْبُدُوا اللّٰهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهٖ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَبِذِى الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكٖينِ وَالْجَارِ ذِى الْقُرْبٰى وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنْبِ وَابْنِ السَّبٖيلِ وَمَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا Allah’a ibadet edin ve ona hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana babaya, akrabaya, yetimlere, **yoksullara**, yakın komşuya, uzak komşuya, yanınızdaki arkadaşa, yolcuya, elinizin altındakilere/yanınızda çalışan işçilere iyilik edin. Şüphesiz Allah, kibirlenen ve övünen kimseleri sevmez. Nisa, 4/36

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللّٰهُ بِاللَّغْوِ فٖى اَيْمَانِكُمْ وَلٰكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْاَيْمَانَ فَكَفَّارَتُهُ اِطْعَامُ عَشَرَةِ مَسَاكٖينَ مِنْ اَوْسَطِ مَا تُطْعِمُونَ اَهْلٖيكُمْ اَوْ كِسْوَتُهُمْ اَوْ تَحْرٖيرُ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلٰثَةِ اَيَّامٍ ذٰلِكَ كَفَّارَةُ اَيْمَانِكُمْ اِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا اَيْمَانَكُمْ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيَاتِهٖ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ Allah, kasıtsız olarak ağzınızdan çıkıveren yeminlerinizden dolayı sizi sorumlu tutmaz, fakat bilerek yaptığınız yeminlerden dolayı sizi sorumlu tutar. Bunun da kefareti, ailenize yedirdiğiniz yemeğin orta hallisinden on **yoksulu** yedirmek veya giydirmek ya da bir köle azat etmektir. Bunları yapmaya gücü yetmeyen üç gün oruç tutmalıdır. Yemin ettiğinizde yeminlerinizin kefareti işte budur. Yeminlerinizi koruyun. Allah size ayetlerini açıklıyor; umulur ki şükredersiniz! Maide, 5/89

وَاٰتِ ذَا الْقُرْبٰى حَقَّهُ وَالْمِسْكٖينَ وَابْنَ السَّبٖيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذٖيرًا Akrabaya hakkını ver, **yoksula** ve yolda kalmışa da. İsraf ederek saçıp savurma. İsra, 17/26

وَلَا تَحَاضُّونَ عَلٰى طَعَامِ الْمِسْكٖينِ **Yoksulu** yedirmek için birbirinizi teşvik etmiyorsunuz. Fecr, 89/18

YOLCU

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

...وَاٰتَى الْمَالَ عَلٰى حُبِّهٖ ذَوِى الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكٖينَ وَابْنَ السَّبٖيلِ وَالسَّٓائِلٖينَ وَفِى الرِّقَابِ... Sevdiği malını yakınlara, yetimlere, yoksullara, **yolda kalmışlara,** dilencilere ve köle ve esirlere verir… Bakara, 2/177

اَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرٖيضًا اَوْ عَلٰى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ اَيَّامٍ اُخَرَ وَعَلَى الَّذٖينَ يُطٖيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكٖينٍ... Oruç, sayılı günlerdedir. Sizden kim hasta, ya da **yolculukta olursa**, tutamadığı günler sayısınca başka günlerde tutar. Oruca gücü yetmeyenler ise bir yoksul doyumu fidye verir… Bakara, 2/184

يَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلْ مَا اَنْفَقْتُمْ مِنْ خَيْرٍ فَلِلْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبٖينَ وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكٖينِ وَابْنِ السَّبٖيلِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ بِهٖ عَلٖيمٌ Sana Allah yolunda ne harcayacaklarını soruyorlar. De ki: “Hayır olarak ne harcarsanız o, ana-baba, akraba, yetimler, yoksullara ve **yolda kalmışlar** içindir. Hayır olarak ne yaparsanız, gerçekten Allah onu hakkıyla bilir.” Bakara, 2/215

يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلٰوةَ وَاَنْتُمْ سُكَارٰى حَتّٰى تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا اِلَّا عَابِرٖى سَبٖيلٍ حَتّٰى تَغْتَسِلُوا وَاِنْ كُنْتُمْ مَرْضٰى اَوْ عَلٰى سَفَرٍ اَوْ جَٓاءَ اَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَٓائِطِ اَوْ لٰمَسْتُمُ النِّسَٓاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَٓاءً فَتَيَمَّمُوا صَعٖيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَاَيْدٖيكُمْ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا Ey iman edenler! Sarhoşken, ne söylediğinizi bilinceye kadar, bir de cünüpken **-yolcu olmanız müstesna-** gusül yapmadıkça namaza yaklaşmayın. Eğer hasta veya **yolculukta iseniz** yahut herhangi biriniz tuvalet ihtiyacını gidermişse veya kadınlara yaklaşmışsanız ve bu durumlarda su bulamamışsanız pak bir toprağa teyemmüm edin, yüzlerinize ve ellerinize sürün. Şüphesiz ki Allah, çok affedici, çok bağışlayıcıdır. Nisa, 4/43

يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُٓوا اِذَا قُمْتُمْ اِلَى الصَّلٰوةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَاَيْدِيَكُمْ اِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُؤُ۫سِكُمْ وَاَرْجُلَكُمْ اِلَى الْكَعْبَيْنِ وَاِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا وَاِنْ كُنْتُمْ مَرْضٰى اَوْ عَلٰى سَفَرٍ اَوْ جَٓاءَ اَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَٓائِطِ اَوْ لٰمَسْتُمُ النِّسَٓاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَٓاءً فَتَيَمَّمُوا صَعٖيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَاَيْدٖيكُمْ مِنْهُ مَا يُرٖيدُ اللّٰهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلٰكِنْ يُرٖيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ Ey iman edenler! Namaza kalktığınız zaman yüzünüzü, ellerinizi ve dirseklere kadar kollarınızı yıkayın. Başınızı meshedin ve topuğa kadar her iki ayaklarınızı da. Veya yıkayın. Eğer boy abdestini gerektiren bir halde iseniz banyo yapıp kendinizi temizleyin. Ama eğer hasta iseniz *(su olsa bile)* veya **seyahatteyseniz** ya da tuvalet ihtiyacınızı gidermişseniz yahut bir kadınla birlikte olmuşsanız buna karşın su bulamıyorsanız, o zaman, temiz toprağa ellerinizi sürün ve onunla yüzünüzü ve kollarınızı hafifçe ovun/teyemmüm edin Allah, size zorluk çıkarmak istemez. Allah sizi arındırmak ve üzerinizdeki nimetini tamamlamak ister. Umulur ki şükredersiniz. Maide, 5/6

يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنِكُمْ اِذَا حَضَرَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ حٖينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ اَوْ اٰخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ اِنْ اَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ فِى الْاَرْضِ فَاَصَابَتْكُمْ مُصٖيبَةُ الْمَوْتِ تَحْبِسُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلٰوةِ فَيُقْسِمَانِ بِاللّٰهِ اِنِ ارْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرٖى بِهٖ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبٰى وَلَا نَكْتُمُ شَهَادَةَ اللّٰهِ اِنَّٓا اِذًا لَمِنَ الْاٰثِمٖينَ Ey imana edenler! Ölüm size yaklaştığında ve vasiyette bulunmak üzereyken yapacaklarınız için şahitler bulundurun: Kendi aranızdan iki dürüst kişi, yahut; eğer evinizden uzakta, **seyahatte** iken ölüm işaretleri baş göstermişse namazdan sonra, misafir olduğunuz topluluktan iki kişiyi alıkoyun; eğer içinize bir şüphe düşerse her birini Allaha şöyle yemin ettirin:"Bu sözümüzü, yakın bir akrabanın hatırı için olsa da hiçbir bedel karşılığında satmayacağız; ve Allah’ın huzurunda şahit olduğumuz hiçbir şeyi gizlemeyeceğiz, yoksa günahkarlar arasına gireriz". Maide, 5/106

وَاعْلَمُٓوا اَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَاَنَّ لِلّٰهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِى الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكٖينِ وَابْنِ السَّبٖيلِ... Bilin ki, 'ganimet olarak ele geçirdiğiniz' şeylerin beşte biri, muhakkak Allah'ın, Resulün, yakınların, yetimlerin, yoksulların ve **yolcunundur** … Enfal, 8/41

ZAMAN/ZAMANIN GÖRECELİĞİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

...وَاِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَاَلْفِ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ Rabbinin Katında bir gün, sizin saydığınız **bin yıl** gibidir**.** Hac, 22/47

يُدَبِّرُ الْاَمْرَ مِنَ السَّمَٓاءِ اِلَى الْاَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ اِلَيْهِ فٖى يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُٓ اَلْفَ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ Gökten yere kadar bütün işleri Allah yürütür. Sonra bu işler, süresi sizin hesabınızla **bin yıl olan** bir günde O’na yükselir. Secde, 32/5

وَقَالُوا مَا هِيَ اِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَٓا اِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ بِذٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ اِنْ هُمْ اِلَّا يَظُنُّونَ Dediler ki: Hayat ancak bu dünyada yaşadığımızdır. Yaşarız ve ölürüz. Bizi ancak **zaman** yok eder. Bu hususta onların hiçbir bilgisi de yoktur. Onlar sadece zanlarına göre hüküm veriyorlar. Casiye, 45/24

تَعْرُجُ الْمَلٰٓئِكَةُ وَالرُّوحُ اِلَيْهِ فٖى يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسٖينَ اَلْفَ سَنَةٍ Melekler ve Ruh/Cebrail O’na, süresi **elli bin yıl** olan bir günde çıkabilmektedir. Mearic, 70/4

هَلْ اَتٰى عَلَى الْاِنْسَانِ حٖينٌ مِنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْـًٔا مَذْكُورًا Gerçekten insan üzerine zaman olarak öyle bir süre geçti ki o anılmaya değer bir şey bile değildi. İnsan, 76/1

وَالْعَصْرِ Zamana yemin olsun ki, اِنَّ الْاِنْسَانَ لَفى خُسْرٍ İnsan gerçekten ziyandadır. Asr, 103/1-2

ZAN

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَحَسِبُوا اَلَّا تَكُونَ فِتْنَةٌ فَعَمُوا وَصَمُّوا ثُمَّ تَابَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَمُّوا كَثِيرٌ مِنْهُمْ وَاللّٰهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ Peygamberleri yalanlayıp öldürmeleri sonrasında başlarına bir zarar bir felaket gelmeyeceğini **zannettiler.** Gözleri kör ve kulakları sağır oldu. Sonra Allah tövbelerini kabul etti, fakat arkasından çoğu yine kör ve sağır oldu. Hiç şüphesiz Allah onların ne yaptıklarını görüyor. Maide, 5/71

وَاِنْ تُطِعْ اَكْثَرَ مَنْ فِى الْاَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ اِنْ يَتَّبِعُونَ اِلَّا الظَّنَّ وَاِنْ هُمْ اِلَّا يَخْرُصُونَ Eğer yeryüzündekilerin çoğuna uyarsan seni Allah yolundan saptırırlar. Onlar ancak **zanna** uyarlar ve onlar ancak zan ve tahminle yalan söylerler. En'am, 6/116

سَيَقُولُ الَّذِينَ اَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللّٰهُ مَا اَشْرَكْنَا وَلَا اٰبَاؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ شَيْءٍ كَذٰلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتّٰى ذَاقُوا بَاْسَنَا قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا اِنْ تَتَّبِعُونَ اِلَّا الظَّنَّ وَاِنْ اَنْتُمْ اِلَّا تَخْرُصُونَ Ortak koşanlar diyecekler ki; “Eğer Allah dileseydi, ne biz ve atalarımız O'na ortak koşar ve ne de bu şeyi yasaklardık.” Onlardan öncekilerde bu şekilde peygamberlerini yalanladılar da azabımızın acısını tattılar. Onlara de ki; “Bunun böyle olduğuna dair önümüze koyacağınız bir bildiri bir kanıtınız var mı? Siz ancak **zanna** uymaktasınız ve siz ancak **zan ve tahminle** yalan söylüyorsunuz.” En'am, 6/148

وَمَا يَتَّبِعُ اَكْثَرُهُمْ اِلَّا ظَنًّا اِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِى مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا اِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ Onların çoğu sadece **zanna** uymaktadırlar. Oysa **zan,** gerçeğin yerini tutamaz. Gerçekten Allah onların yaptıklarını bütünüyle bilmektedir. Yunus, 10/36

اَلَا اِنَّ لِلّٰهِ مَنْ فِى السَّمٰوَاتِ وَمَنْ فِى الْاَرْضِ وَمَا يَتَّبِعُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ شُرَكَاءَ اِنْ يَتَّبِعُونَ اِلَّا الظَّنَّ وَاِنْ هُمْ اِلَّا يَخْرُصُونَ İyi bilin ki, göklerde ve yerde ne varsa yalnız Allah'ındır. O halde Allah'tan başkasına tapanlar neyin ardına düşüyorlar! Onlar, **zandan** başka bir şeyin ardına düşmüyorlar ve onlar sadece yalan söylüyorlar. Yunus, 10/66

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ اِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ اُولٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْؤُلًا Hakkında kesin bilgi sahibi olmadığın şeyin peşine düşme. Çünkü kulak, göz ve kalp, bunların her biri yaptıklarından sorumludurlar. İsra, 17/36

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا ذٰلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ Göğü, yeri ve ikisi arasındakileri biz boş yere yaratmadık. Bu yaratılanların boş yere yaratıldığı iddiası, inkâr edenlerin **zannıdır.** Vay o inkâr edenlerin ateşteki haline! Sad, 38/27

وَذٰلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِى ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ اَرْدٰيكُمْ فَاَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ Rabbiniz hakkında beslediğiniz **zan** var ya, işte sizi o mahvetti ve ziyana uğrayanlardan oldunuz. Fussilet, 41/23

وَقَالُوا مَا هِىَ اِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا اِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ بِذٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ اِنْ هُمْ اِلَّا يَظُنُّونَ Dediler ki: Hayat ancak bu dünyada yaşadığımızdır. Yaşarız ve ölürüz. Bizi ancak zaman yok eder. Bu hususta onların hiçbir bilgisi de yoktur. Onlar sadece **zanlarına** göre hüküm veriyorlar. Casiye, 45/24

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِنَ الظَّنِّ اِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ اِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا Ey iman edenler! **Zannın** birçoğundan sakının. Çünkü zannın bir kısmı günahtır… Hucurat, 49/12

وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ اِنْ يَتَّبِعُونَ اِلَّا الظَّنَّ وَاِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِى مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا Onların melekler hakkında hiçbir bilgileri yoktur. Onlar sadece **zanna** uyuyorlar. Şüphesiz zan, gerçeğin yanında hiçbir şey ifade etmez. Necm, 53/28

يَحْسَبُ اَنَّ مَالَهُ اَخْلَدَهُ Malının kendisini ölümsüzleştireceğini **zannedene** yazıklar olsun. Hümeze, 104/3

ZALİM

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ Hiç şüphesiz, Allah **zalimleri** bilir. Bakara, 2/95

وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللّٰهِ اَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ... Allah'ın mescitlerinde O'nun adının anılmasına engel olan ve onların harap olmasına çalışandan **daha zalim kim vardır**!... Bakara, 2/114

...وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللّٰهِ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ Allah tarafından kendisine ulaşan bir gerçeği gizleyen kimseden **daha zalim kim olabilir**? Allah, yaptıklarınızdan habersiz değildir. Bakara, 2/140

... وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللّٰهِ فَاُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ Kim Allah'ın sınırlarını aşarsa işte onlar **zalimlerdir**. Bakara, 2/229

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَاْتِىَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفَاعَةٌ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ Ey iman edenler! Hiç bir alışverişin, hiçbir dostluğun ve hiçbir şefaatin olmadığı kıyamet günü gelmeden önce, size verdiğimiz rızıktan hayır yolunda harcayın. **Gerçekleri inkâr edenler elbette zalimlerdir.** Bakara, 2/254

...وَاللّٰهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ Allah **zalim** kimseleri hidayete/doğru yola iletmez. Bakara, 2/258

وَمَا اَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ اَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ اَنْصَارٍ Yaptığınız her harcamayı ve adadığınız her adağı muhakkak Allah bilir. **Zalimler için hiç yardımcı yoktur.** Bakara, 2/270

وَاَمَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ اُجُورَهُمْ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ Allah iman edip iyi davranışlarda bulunanların ödüllerini eksiksiz verecektir. Allah **zalimleri** sevmez. Âl-i İmran, 3/57

... وَاللّٰهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ Allah **zalimleri** doğru yola iletmez. Âl-i İmran, 3/86

فَمَنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ فَاُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ Artık bundan sonra Her kim Allah'a karşı yalan uydur- ursa, işte bunlar, **zalimlerin** ta kendisidirler. Âl-i İmran, 3/94

...وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ Kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse, işte onlar **zalimlerdir.** Maide, 5/45

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارٰى اَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَاِنَّهُ مِنْهُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ Ey iman edenler! Yahudi ve Hıristiyanları dost edinmeyin. Onlar bir birlerinin dostlarıdırlar. Sizden kim onları dost edinir-se, kuşkusuz o da onlardandır. Allah, **zalimler** topluluğunu doğruya iletmez. Maide, 5/51

وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِاٰيَاتِهِ اِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ Yalan sözlerle Allah'a iftira edenden veya O'nun âyetlerini yalanlayandan daha zalim kimdir! Şüphe yok ki, **zalimler** kurtuluşa ermezler! En'am, 6/21

وَاِذَا رَاَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِى اٰيَاتِنَا فَاَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتّٰى يَخُوضُوا فِى حَدِيثٍ غَيْرِهِ وَاِمَّا يُنْسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرٰى مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ Ayetlerimiz hakkında ileri geri konuşmaya dalanları gördüğünde, onlar başka bir söze geçinceye kadar onlardan uzak dur. Eğer şeytan sana unutturursa, hatırladıktan sonra artık o **zalimler** topluluğu ile oturma. En'am, 6/68

وَكَذٰلِكَ نُوَلِّى بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ İşte böylece işledikleri günahlardan ötürü **zalimlerin** bir kısmını diğerlerinin peşine takarız. En'am, 6/129

...اِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ Gerçek şu ki, **zalimler iflah olmazlar**. En'am, 6/135

...فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا لِيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ Bilgisizce insanları saptırmak için Allah'a karşı yalan uydurandan daha **zalim** kimdir! Elbet Allah o **zalimler** topluluğunu doğru yola iletmez. En'am, 6/144

...فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِاٰيَاتِهِ Allah'a iftira eden ya da O'nun âyetlerini yalanlayandan **daha zalim kimdir!**... A'raf, 7/37

لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ وَكَذٰلِكَ نَجْزِى الظَّالِمِينَ Onlar için cehennem ateşinden döşekler, üstlerine de ateşten örtüler vardır. **İşte zalimleri böyle cezalandırırız!** A'raf, 7/41

...اِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ Şüphesiz ki **zalimler için** elem verici bir azap vardır. İbrahim, 14/22

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا اٰبَاءَكُمْ وَاِخْوَانَكُمْ اَوْلِيَاءَ اِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْاِيمَانِ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَاُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ Ey iman edenler! Eğer küfrü imana tercih ediyorlarsa, babalarınızı ve kardeşlerinizi bile veli edinmeyin. Sizden kim onları dost edinirse, işte onlar **zalimlerin** ta kendileridir. Tövbe, 9/23

...وَلَا تَرْكَنُوا اِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ Sakın **zalimlere** eğilim, yakınlık göstermeyiniz. Yoksa cehennem ateşi sizi de yakalar… Hud, 11/113

يُثَبِّتُ اللّٰهُ الَّذِينَ اٰمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِى الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَفِى الْاٰخِرَةِ وَيُضِلُّ اللّٰهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللّٰهُ مَا يَشَاءُ Allah; sağlam sözle iman edenleri hem dünya hayatında hem de ahirette sapasağlam tutar. **Zalimleri** ise saptırır**.** Allah dilediğini yapar. İbrahim, 14/27

وَاٰتٰيكُمْ مِنْ كُلِّ مَا سَاَلْتُمُوهُ وَاِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللّٰهِ لَا تُحْصُوهَا اِنَّ الْاِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ O size istediğiniz her şeyden verdi. Allah- 'ın nimetini sayacak olsanız sayamazsınız. Doğrusu insan çok **zalim,** çok nankördür! İbrahim, 14/34

وَلَا تَحْسَبَنَّ اللّٰهَ غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ اِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الْاَبْصَارُ Allah'ı **zalimlerin** yaptıklarından habersiz sanma! Ancak, Allah onları cezalandırmayı, korkudan gözlerin dışarı fırlayacağı bir güne erteliyor. İbrahim, 14/42

وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْاٰنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ اِلَّا خَسَارًا Biz, Kur'an'la öyle bir şey indiriyoruz ki o, müminler için şifa ve rahmettir; **zalimlerin** ise yalnızca ziyanını artırır. İsrâ, 17/82

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللّٰهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلٰكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ اِلٰى اَجَلٍ مُسَمًّى فَاِذَا جَاءَ اَجَلُهُمْ لَا يَسْتَاْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ Eğer Allah, insanların **zalimce** davranışlarından ötürü hemen yakasına yapışsa yeryüzünde bir tek canlıyı sağ bırakmazdı. Fakat o insanlara belirli bir sürenin sonuna kadar mühlet tanır. Süreleri dolunca onu, ne bir an erteleyebilirler ve ne de öne alabilirler. Nahl, 16/61

...اِنَّا اَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا اَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَاِنْ يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِى الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا **Biz, zalimlere** öyle bir cehennem hazırladık ki, onun duvarları kendilerini çepe çevre kuşatmıştır. Susuzluktan imdat dileyecek olsalar imdatlarına, erimiş maden gibi yüzleri haşlayan bir su ile cevap verilir. Ne fena bir içecek ve ne kötü bir kalma yeri! Kehf, 18/29

وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِاٰيَاتِ رَبِّهِ فَاَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِىَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ اِنَّا جَعَلْنَا عَلٰى قُلُوبِهِمْ اَكِنَّةً اَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِى اٰذَانِهِمْ وَقْرًا وَاِنْ تَدْعُهُمْ اِلَى الْهُدٰى فَلَنْ يَهْتَدُوا اِذًا اَبَدًا Allah'ın ayetleri kendisine hatırlatıldığı halde, onlara sırt çevirenden ve işlediği kötülükleri hiç hatırına getirmeyenden **daha zalim kim olabilir?** Biz onların kalplerini, Kur'anı anlamalarına engel oluşturacak biçimde

perdeledik ve kulaklarını sağırlaştırdık. Bu yüzden sen onları doğru yola çağırsan da doğru yola gelmezler. Kehf, 18/57

اَسْمِعْ بِهِمْ وَاَبْصِرْ يَوْمَ يَاْتُونَنَا لٰكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فٖى ضَلَالٍ مُبٖينٍ Bize gelecekleri gün, neler işitecekler, neler görecekler! Fakat, ne çare ki **zalimler** bugün apaçık bir sapıklık içinde olacaklar. Meryem, 19/38

وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ فَاِذَا هِىَ شَاخِصَةٌ اَبْصَارُ الَّذٖينَ كَفَرُوا يَا وَيْلَنَا قَدْ كُنَّا فٖى غَفْلَةٍ مِنْ هٰذَا بَلْ كُنَّا ظَالِمٖينَ Ve vadedilen gerçek/ölüm, kıyamet yaklaşınca, birden, inkâr edenlerin gözleri donakalır! Ve derler ki "Yazıklar olsun bize! Gerçekten biz, bu durumdan habersizmişiz; hatta biz **zalim** kimselermişiz." Enbiya, 21/97

فَاَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ غُثَاءً فَبُعْدًا لِلْقَوْمِ الظَّالِمٖينَ Derken korkunç bir ses onları yakalayıverdi Adalet yerini buldu. Onları sel süprüntüsüne çevirdik. **Zalimler** topluluğunun canı cehenneme! Mü'minun, 23/41

وَيَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلٰى يَدَيْهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنٖى اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبٖيلًا O gün her **zalim** pişmanlıktan parmaklarını ısırarak şöyle der; "Keşki Peygamber'in yoldaşı olsaydım." Furkan, 25/27

وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرٰى حَتّٰى يَبْعَثَ فٖى اُمِّهَا رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْهِمْ اٰيَاتِنَا وَمَا كُنَّا مُهْلِكِى الْقُرٰى اِلَّا وَاَهْلُهَا ظَالِمُونَ Senin Rabbin, ayetlerini okuyan bir peygamberi onların ana yerleşim merkezlerine göndermedikçe o şehri yıkıma uğratacak değildir. Zaten Biz ancak halkı **zalim** olan ülkeleri yerle bir etmişizdir. Kasas, 28/59

بَلْ هُوَ اٰيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فٖى صُدُورِ الَّذٖينَ اُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ بِاٰيَاتِنَا اِلَّا الظَّالِمُونَ Aslında Kur'an, kendilerine bilgi verilenlerin içlerine sinen açık ayetlerden, inandırıcı kanıtlardan oluşmuştur. Bizim ayetlerimizi inkâr edenler, sadece inatçı **zalimlerdir**. Ankebut, 29/49

هٰذَا خَلْقُ اللّٰهِ فَاَرُونٖى مَاذَا خَلَقَ الَّذٖينَ مِنْ دُونِهٖ بَلِ الظَّالِمُونَ فٖى ضَلَالٍ مُبٖينٍ İşte bunlar, Allah'ın yaratmasıdır. Gösterin bana, O'ndan başka edindiğiniz tanrılar ne yarattı? Hayır **zalimler,** açık bir sapıklık içindedirler**.** Lokman, 31/11

اِنَّا عَرَضْنَا الْاَمَانَةَ عَلَى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَالْجِبَالِ فَاَبَيْنَ اَنْ يَحْمِلْنَهَا وَاَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْاِنْسَانُ اِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا Biz emaneti/akıl ve iradeyi/sorumluluğu ya da Kur'anı göklere, yere ve dağlara teklif ettik de onlar bunu yüklenmekten korkup çekindiler, Onu insan yüklendi. Doğrusu o çok **zalim,** çok cahildir**.** Ahzab, 33/72

وَاَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْاٰزِفَةِ اِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَاظِمٖينَ مَا لِلظَّالِمٖينَ مِنْ حَمٖيمٍ وَلَا شَفٖيعٍ يُطَاعُ Ey Muhammed! Onları yüreklerin ağza geleceği, tasadan yutkunacakları yaklaşan Kıyamet günü ile uyar. **Zalimlerin** ne dostu ne de sözü dinlenecek şefaatçisi olur. Mümin, 40/18

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمٖينَ مَعْذِرَتُهُمْ وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ O gün **zalimlerin** ileri sürdükleri özürleri, kendilerine hiçbir fayda sağlamaz. Artık lânet de onlarındır, kötü yurt da onlarındır! Mümin, 40/52

اِنَّهُمْ لَنْ يُغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا وَاِنَّ الظَّالِمٖينَ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَاللّٰهُ وَلِىُّ الْمُتَّقٖينَ Çünkü onlar, Allah'tan sana gelecek hiçbir şeyi geri çeviremezler. **Zalimler** birbirlerinin dostlarıdır. Allah ise Kendisinden korkup sakınanların dostu ve sahip çıkanıdır. Câsiye, 45/19

وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَاُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ...Kim de tövbe etmezse işte **onlar zalimlerdir**. Hucurat, 49/11

يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فٖى رَحْمَتِهٖ وَالظَّالِمٖينَ اَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا اَلٖيمًا O, dilediğini rahmetine dahil eder. **Zalimlere gelince,** onlar için elem verici bir azap hazırlamıştır. İnsan, 76/31

ZEKÂT

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

وَاَقٖيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعٖينَ Namazı kılın, **zekâtı verin.** Rükû edenlerle birlikte siz de rükû edin. Bakara, 2/43

وَاِذْ اَخَذْنَا مٖيثَاقَ بَنٖى اِسْرَائٖيلَ لَا تَعْبُدُونَ اِلَّا اللّٰهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَذِى الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكٖينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَاَقٖيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ اِلَّا قَلٖيلًا مِنْكُمْ وَاَنْتُمْ مُعْرِضُونَ Hani, biz İsrail Oğulları'ndan, "Allah'tan başkasına ibadet etmeyeceksiniz, anne babaya, yakınlara, yetimlere, yoksullara iyilik edeceksiniz,herkese güzel sözler söyleyeceksiniz, namazı kılacaksınız, **zekâtı** vereceksiniz" diye söz almıştık. Sonra pek azınız hariç, yüz çevirerek sözünüzden döndünüz. Bakara, 2/83

وَاَقٖيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَمَا تُقَدِّمُوا لِاَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصٖيرٌ Namazı dosdoğru kılın, **zekâtı verin.** Kendiniz için önceden yaptığınız her iyiliği Allah katında mutlaka bulacaksınız: Unutmayın ki Allah işlediklerinizi çok iyi görüp bilir. Bakara, 2/110

لَيْسَ الْبِرَّ اَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلٰكِنَّ الْبِرَّ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَالْمَلٰئِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيّٖنَ وَاٰتَى الْمَالَ عَلٰى حُبِّهٖ ذَوِى الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكٖينَ وَابْنَ السَّبٖيلِ وَالسَّائِلٖينَ وَفِى الرِّقَابِ وَاَقَامَ الصَّلٰوةَ وَاٰتَى الزَّكٰوةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ اِذَا عَاهَدُوا وَالصَّابِرٖينَ فِى الْبَاْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحٖينَ الْبَاْسِ اُولٰئِكَ الَّذٖينَ صَدَقُوا وَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ İyilik, yüzlerinizi doğu ve batı yönüne döndürmeniz değildir. Asıl iyilik, Allah'a, ahiret gününe, meleklere, kitaplara ve peygamberlere iman eden; sevdiği maldan yakınlara, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışa, isteyip dilenene ve kölelere özgürlükleri için veren; namazı dosdoğru kılan, **zekâtı veren** ve söz verdikleri zaman sözlerini yerine getirenler ile zorda, hastalıkta ve savaşın kızıştığı zamanlarda direnip sabredenlerin tutum ve davranışıdır. İşte bunlar, doğru olanlar ve Allah'tan korkup sakınanlar. Bakara, 2/177

إِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتَوُا الزَّكٰوةَ لَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ Şüphesiz iman edip salih ameller işleyen, namazı dosdoğru kılan ve **zekâtı** verenlerin mükafatları Rableri katındadır. Onlara korku yoktur. Onlar mahzun da olmayacaklardır. Bakara, 2/277

...وَالْمُقِيمِينَ الصَّلٰوةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ اُولٰئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ اَجْرًا عَظِيمًا O namazı kılanlar, **zekâtı verenler,** Allah'a ve ahiret gününe inananlar var ya, işte onlara büyük bir mükâfat vereceğiz. Nisa, 4/162

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللّٰهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ Sizin dostunuz ancak Allah'tır, Resulüdür ve Allah'ın emirlerine boyun eğerek namazı kılan, **zekâtı veren** müminlerdir. Maide, 5/55

...وَرَحْمَتِى وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ فَسَاَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِاٰيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ Rahmetim ise her şeyi kapsamıştır. Rahmetimi, bana karşı gelmekten sakınanlara, **zekâtı verenlere** ve ayetlerimize inananlara pay olarak ayıracağım. A'raf, 7/156

فَاِنْ تَابُوا وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتَوُا الزَّكٰوةَ فَاِخْوَانُكُمْ فِى الدِّينِ وَنُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ Fakat tövbe edip, namazı kılar ve **zekâtı** verirlerse, tevbe ederler, namazı kılarlar, zekâtı verirlerse, din kardeşleriniz olurlar. Biz âyetleri, anlayacak bir kavme açıklarız. Bilen bir kavme ayetleri işte açıklarız. Tövbe, 9/11

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللّٰهِ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَاَقَامَ الصَّلٰوةَ وَاٰتَى الزَّكٰوةَ وَلَمْ يَخْشَ اِلَّا اللّٰهَ فَعَسٰى اُولٰئِكَ اَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ Allah'ın mescitlerini, ancak Allah'a ve ahiret gününe inanan, namazı kılan, **zekâtı** veren ve Allah'tan başkasından korkmayan kimseler imar eder. İşte onların doğru yolu bulanlardan olmaları umulur. Tövbe, 9/18

إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسَاكِينِ وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِى الرِّقَابِ وَالْغَارِمِينَ وَفِى سَبِيلِ اللّٰهِ وَابْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِنَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ Sadakalar/**zekâtlar** ancak, yoksullara, düşkünlere, zekât toplayan memurlara, gönülleri İslâm'a ısındırılacak olanlara, hürriyetlerini satın almaya çalışan kölelere, borçlulara, Allah yolunda olana, yolda kalana mahsustur. Allah pek iyi bilendir, hikmet sahibidir. Tövbe, 9/60

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَاْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ... Mümin erkekler ve mümin kadınlar birbirlerinin dostlarıdır. İyiliği emreder, kötülükten alıkoyarlar. Namazı dosdoğru kılar, **zekâtı verirler...** Tövbe, 9/71

اَلَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِى الصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ اِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللّٰهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ Sadaka/**zekât** vermekte gönülden davranan müminlere dil uzatan ve ancak ellerinden geldiği kadar verebilenlerle alay eden kimselere bu davranışlarının cezasını Allah verir. Onlara can yakıcı bir azap vardır. Tövbe, 9/79

خُذْ مِنْ اَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ اِنَّ صَلٰوتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ Onların mallarının bir bölümünü **zekât**/sadaka olarak al ve bu yolla onları temizle, günahlardan arındır. Onlara dua et, çünkü senin duan onlara gönül huzuru sağlar. Allah her şeyi işitir ve bilir. Tövbe, 9/103

اَلَمْ يَعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَاْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَاَنَّ اللّٰهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ Allah'ın, kullarının tövbesini kabul edeceğini, sadakaları/**zekâtlarını** geri çevirmeyeceğini ve Allah'ın tövbeyi çok kabul eden ve pek esirgeyen olduğunu hâla bilmezler mi? Tövbe, 9/104

وَجَعَلَنِى مُبَارَكًا اَيْنَ مَا كُنْتُ وَاَوْصَانِى بِالصَّلٰوةِ وَالزَّكٰوةِ مَا دُمْتُ حَيًّا İsa "Nerede olursam olayım beni kutlu ve erdemli kıldı ve bana yaşadığım sürece namazı ve **zekâtı emretti."** Meryem, 19/31

...وَكَانَ يَاْمُرُ اَهْلَهُ بِالصَّلٰوةِ وَالزَّكٰوةِ İsmail ailesine namaz ve **zekâtı** emrederdi. …Meryem, 19/55

...فَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللّٰهِ هُوَ مَوْلٰيكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلٰى وَنِعْمَ النَّصِيرُ Dosdoğru namazı kılın, **zekâtı verin** ve Allah'a sarılın, O sizin biricik Mevla'nızdır. O, ne güzel Mevla ve ne güzel yardımcıdır. Hac, 22/78

رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَاِقَامِ الصَّلٰوةِ وَاِيتَاءِ الزَّكٰوةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْاَبْصَارُ Nice insanlar vardır ki, ne bir ticaret, ne de bir alışveriş, kendilerini Allah'ı anmaktan, namaz kılmaktan ve **zekât** vermekten alı koymaz. Onlar, kalplerin ve gözlerin allak bullak olduğu bir günden korkarlar. Nur, 24/37

وَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَاَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ Namazı dosdoğru kılın, **zekâtı verin**, Resul'e itaat edin ki size merhamet edilsin. Nur, 24/56

اَلَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ Kur'an, namazı dosdoğru kılan, **zekâtı veren** ve ahirete de kesin olarak inanan müminler için bir hidayet rehberi ve bir müjdedir. Neml, 27/3

وَمَا اٰتَيْتُمْ مِنْ رِبًا لِيَرْبُوَا فِى اَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرْبُوا عِنْدَ اللّٰهِ وَمَا اٰتَيْتُمْ مِنْ زَكٰوةٍ تُرِيدُونَ وَجْهَ اللّٰهِ فَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُضْعِفُونَ İnsanların malları sayesinde artsın diye faizle verdikleriniz/para ya da mal görünüşte fazlalaşsa bile Allah katında artmaz. Allah'ın rızasını isteyerek verdiğiniz **zekâtlar** böyle değildir. İşte Allah'ın rızasını dileyerek verdiklerinizin ödülleri size kat kat artmış olarak geri dönecektir. Rum, 30/39

اَلَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ İşte onlar/müminler, namaz kılarlar, **zekât verirler**, ahirete de kesin olarak inanırlar. Lokman, 31/4

فَاقْرَؤُا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ وَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَاَقْرِضُوا اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا وَمَا تُقَدِّمُوا لِاَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللّٰهِ هُوَ خَيْرًا وَاَعْظَمَ اَجْرًا وَاسْتَغْفِرُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ...Kur'an'dan kolayınıza geleni okuyun. Namazı dosdoğru kılın, **zekât verin** ve böylece Allah'a güzel bir borç verin. Kendiniz için önceden ne iyilik gönderirseniz, onu Allah katında daha üstün bir iyilik ve daha büyük mükâfat olarak bulursunuz. Allah'tan bağışlama dileyin. Şüphesiz Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir. Müzzemmil, 73/20

وَمَا اُمِرُوا اِلَّا لِيَعْبُدُوا اللّٰهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُوا الزَّكٰوةَ وَذٰلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ Onlara/müminlere, ancak dini Allah'a has kılarak, hakka yönelen kimseler olarak O'na kulluk etmeleri, namazı kılmaları ve **zekât**ı vermeleri emredilmişti. İşte bu dosdoğru dindir. Beyyine, 98/5

ZİKİR/ALLAH'I ANMAK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

a)Kur'an olarak Zikir:

ذٰلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْاٰيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ Sana bildirdiğimiz her şeyi, âyetlerinden ve hikmet dolu bir **Zikir'den** okuyoruz. Âl-i İmran, 3/58

اَوَعَجِبْتُمْ اَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلٰى رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنْذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ Kötülüklerden sakınasınız ve bu sayede merhamete eresiniz diye sizi uyarmak için içinizden biri aracılığı ile Rabbinizden size bir **Zikir** gelmiş olması tuhafınıza mı gitti? A'raf, 7/ 63

اَوَعَجِبْتُمْ اَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلٰى رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنْذِرَكُمْ Sizi uyarmak üzere içinizden biri aracılığı ile Rabbiniz tarafından size **Zikir** gelmesine şaştınız mı?... A'raf, 7/69

وَقَالُوا يَا اَيُّهَا الَّذِى نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ اِنَّكَ لَمَجْنُونٌ Şöyle dediler: "Ey Kendisine o **Zikir** indirilen! Sen gerçekten tam bir delisin." Hicr, 15/6

اِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَاِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ Hiç şüphe yok ki, **Zikri** Biz indirdik, elbette onu yine Biz koruyacağız. Hicr, 15/9

وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ اِلَّا رِجَالًا نُوحِى اِلَيْهِمْ فَسْـَٔلُوا اَهْلَ الذِّكْرِ اِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ Senden önceki peygamberlerimiz de vahiy indirdiğimiz erkek birer insandı. Eğer bilmiyorsanız, daha önce kendilerine **Zikir** verilenlere sorunuz. Nahl, 16/43

بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَاَنْزَلْنَا اِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ اِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ Biz o peygamberleri mucizelerle ve kitaplarla gönderdik. Sana da bu **Zikir'i** indirdik ki, insanlara indirilen emir ve yasaları açık seçik bildiresin. Belki onlar da düşünürler. Nahl, 16/44

كَذٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ اَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ وَقَدْ اٰتَيْنَاكَ مِنْ لَدُنَّا ذِكْرًا Sana geçmişin haberlerinden bir kısmını böylece anlatıyoruz. Şüphe yok ki sana katımızdan öğüt içerikli bir **Zikir** verdik. Ta-Ha, 20/99

وَمَا اَرْسَلْنَا قَبْلَكَ اِلَّا رِجَالًا نُوحِى اِلَيْهِمْ فَسْـَٔلُوا اَهْلَ الذِّكْرِ اِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ Biz senden önce de kendilerine vahyettiğimiz erkekler dışında peygamber göndermedik. Eğer bilmiyorsanız, şu halde **Zikir** ehline sorun. Enbiyâ, 21/7

وَاِذَا رَاٰكَ الَّذِينَ كَفَرُوا اِنْ يَتَّخِذُونَكَ اِلَّا هُزُوًا اَهٰذَا الَّذِى يَذْكُرُ اٰلِهَتَكُمْ وَهُمْ بِذِكْرِ الرَّحْمٰنِ هُمْ كَافِرُونَ İnkâr edenler seni gördükleri zaman ancak alaya alırlar. "Bu mu ilâhlarınızı diline dolayan?" derler. Oysaki onlar Rahmân'ın **Zikrini** inkâr ediyorlar. Enbiya, 21/36

وَهٰذَا ذِكْرٌ مُبَارَكٌ اَنْزَلْنَاهُ اَفَاَنْتُمْ لَهُ مُنْكِرُونَ İşte bu Kur'an, tarafımızdan indirilmiş kutsal bir **Zikir'dir.** Siz onu inkâr mı ediyorsunuz? Enbiya, 21/50

اِنَّمَا تُنْذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِىَ الرَّحْمٰنَ بِالْغَيْبِ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَاَجْرٍ كَرِيمٍ Sen ancak **Zikre** uyan ve görmeden Rahman'dan korkan kimseyi uyarabilirsin. İşte öylesini bir bağışlanma ve güzel bir ödülle müjdele. Yâsin, 36/11

وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِى لَهُ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْاٰنٌ مُبِينٌ Biz o peygambere şiir öğretmedik. Şiir ona yakışmaz da. Ona vahyedilen, bir öğütten ve apaçık bir **Zikir'den** başka şey değildir. Yasin, 36/69

وَالصَّافَّاتِ صَفًّا ﴿١﴾ فَالزَّاجِرَاتِ زَجْرًا ﴿٢﴾ And olsun o saf bağlayıp duranlara. O sevk ve idare edenlere.

فَالتَّالِيَاتِ ذِكْرًا ﴿٣﴾ **Zikir** okuyanlara.

اِنَّ اِلٰهَكُمْ لَوَاحِدٌ ﴿٤﴾ Ki sizin İlâhınız kuşkusuz tektir." Saffat, 37/1-2-3-4

ص وَالْقُرْاٰنِ ذِى الذِّكْرِ Sâd. Öğüt veren **Zikir'e** and olsun. Sâd, 38/1

اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ Bu **Zikir,** ancak âlemler için bir öğüttür. Sâd, 38/87

اَللّٰهُ نَزَّلَ اَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُتَشَابِهًا مَثَانِىَ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ اِلٰى ذِكْرِ اللّٰهِ ذٰلِكَ هُدَى اللّٰهِ يَهْدِى بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ Allah sözlerin en güzelini, ayetleri, birbirine benzeyen ve yer yer tekrar eden bir **Zikir** olarak indirmiştir. Rab'lerinden korkanların bu Zikir'den derileri ürperir; sonra hem derileri hem de kalpleri Allah'ın zikriyle yumuşar. İşte bu Zikir, Allah'ın doğruluk rehberidir. Onunla dilediğini doğru yola iletir. Allah kimi de saptırırsa, onu doğru yola eriştirecek kimse bulunmaz. Zümer, 39/23

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ وَإِنَّهُ لَكِتَابٌ عَزِيزٌ **Zikir** kendilerine geldiğinde onu inkâr edenler, mutlaka cezalarını çekeceklerdir. O gerçekten çok değerli bir kitaptır. Fussilet, 41/41

اَفَنَضْرِبُ عَنْكُمُ الذِّكْرَ صَفْحًا اَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا مُسْرِفِينَ Siz, haddi aşan kimseler oldunuz diye, sizi **Zikir'le** uyarmaktan vaz mı geçelim? Zuhruf, 43/5

وَمَنْ يَعْشُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمٰنِ نُقَيِّضْ لَهُ شَيْطَانًا فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ Kim, Rahman'ın **Zikri'ni** görmezlikten gelirse, biz onun başına bir şeytan sararız. Artık o, onun ayrılmaz dostudur. Zuhruf, 43/36

وَاِنَّهُ لَذِكْرٌ لَكَ وَلِقَوْمِكَ وَسَوْفَ تُسْـَٔلُونَ Doğrusu **Zikir,** sana ve kavmine bir öğüttür. İleride ondan sorumlu tutulacaksınız. Zuhruf, 43/44

...يَا اُولِى الْاَلْبَابِ اَلَّذِينَ اٰمَنُوا قَدْ اَنْزَلَ اللّٰهُ اِلَيْكُمْ ذِكْرًا O halde, ey iman etmiş olan akıl sahipleri, Allah'a karşı gelmek- ten sakının! Allah, size bir **Zikir** indirdi. Talâk, 65/10

وَاِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِاَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ اِنَّهُ لَمَجْنُونٌ O inkâr edenler **Zikri** işittikleri zaman, neredeyse seni gözleriyle deviriverecekleridi. “Hiç şüphe yok o bir delidir” diyorlardı. Kalem, 68/51

وَمَا هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ Oysaki o **Zikir** âlemler için bir öğütten başka şey değildir. Kalem, 68/52

...وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا Kim Rabbinin **Zikrinden** yüz çevirirse onu gittikçe artıp duran bir azâba sokar. Cin, 72/17

اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ O/Kur'an, alemler için yalnızca bir zikirdir. Tekvir, 81/27

b) Namaz olarak Zikir:

فَاِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا اَوْ رُكْبَانًا فَاِذَا اَمِنْتُمْ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَمَا عَلَّمَكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ Korku ve endişe duyarsanız yürüyerek veya binit üzerinde kılın. Güvene kavuştuğunuzda bilmediğiniz şeyleri size öğrettiği şekilde Allah'ı **zikredin.** Bakara, 2/239

اِنَّنِى اَنَا اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنَا فَاعْبُدْنِى وَاَقِمِ الصَّلٰوةَ لِذِكْرِى Muhakkak ki ben, yalnızca ben Allah'ım. Benden başka ilâh yoktur. Bana kulluk et; B**eni anmak** için namaz kıl. Tâ-Hâ, 20/14

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِذَا نُودِىَ لِلصَّلٰوةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا اِلٰى ذِكْرِ اللّٰهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ Ey iman edenler! Cuma günü namaza çağırıldığınız zaman hemen **Allah'ı anmağa koşun** ve alış verişi bırakın. Eğer bilmiş olsanız elbette bu sizin için daha hayırlıdır. Cum'a, 62/9

c) Allah'ı anmak, hatırlamak şeklinde Zikir:

فَاذْكُرُونِى اَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِى وَلَا تَكْفُرُونِ Öyleyse, siz B**eni anın ki** Ben de sizi anayım. Bir de Bana şükredin, nankörlük etmeyin. Bakara, 2/152

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ فَاِذَا اَفَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ وَاذْكُرُوهُ كَمَا هَدٰيكُمْ وَاِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الضَّالِّينَ

Hac mevsiminde Rabbinizden rızık isteyerek ticaret yapmanız size günah değildir. Arafat'tan sel gibi inince Meşar-ı Haram'da **Allah'ı anın.** O sizi nasıl doğru yola iletti ise siz de **O'nu anın**. Zira O'nun yol göstermesinden önce, kuşkusuz, sapıklardan idiniz. Bakara, 2/199

...فَاِذَا قَضَيْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَذِكْرِكُمْ اٰبَاءَكُمْ اَوْ اَشَدَّ ذِكْرًا Hac ibadetlerinizi bitirince, babalarınızı andığınız gibi, hatta ondan daha kuvvetli bir şekilde **Allah'ı anın**… Bakara, 2/200

وَالَّذِينَ اِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً اَوْ ظَلَمُوا اَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللّٰهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ اِلَّا اللّٰهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلٰى مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ Yine onlar bir kötülük işlediklerinde ya da kendilerine zulmettiklerinde **Allah'ı hatırlayarak anarlar** ve hemen günahlarının affedilmesini dilerler. Günahları Allah'tan başka kim affedebilir? Onlar işledikleri günahlarda bile bile ısrar etmezler. Âl-i İmran, 3/135

اِنَّ فِى خَلْقِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَاٰيَاتٍ لِاُولِى الْاَلْبَابِ Gerçekten de göklerin ve yerlerin yaratılışında, geceyle gündüzün birbiri ardınca gelişinde temiz akıl sahiplerine ibret alacakları bir çok dersler vardır.

اَلَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللّٰهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِى خَلْقِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هٰذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ Onlar, Allah'ı ayaktayken, otururken ve yan üstü yatarken **Allah'ı anarlar** ve göklerle yerin yaratılışını düşünürler de Rabbimiz derler, “Sen bunları boş yere anlamsız ve amaçsız yaratmadın. Sen yücelikte sınırsızsın! Bizi ateşin azabından koru!" Âl-i İmran, 3/190-191

فَاِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلٰوةَ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِكُمْ فَاِذَا اطْمَاْنَنْتُمْ فَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ اِنَّ الصَّلٰوةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا O korkulu zamanda/savaş sırasında namazı bitirdikten sonra ayakta iken, otururken, yanlarınız üzere yatarken hep **Allah'ı anın.** Güvene kavuştunuz mu namazı tam olarak kılın. Çünkü namaz, müminlere belirli vakitlere bağlı olarak farz kılınmıştır. Nisâ, 4/103

اِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ اَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِى الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَعَنِ الصَّلٰوةِ فَهَلْ اَنْتُمْ مُنْتَهُونَ Şeytan, içki ve kumar yoluyla ancak aranıza düşmanlık ve kin sokmak, sizi **Allah'ı anmaktan** ve namazdan alıkoymak ister. Artık bunlardan vazgeçtiniz değil mi? Maide, 5/91

اِنَّ الَّذ۪ينَ اتَّقَوْا اِذَا مَسَّهُمْ طَٓائِفٌ مِنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَاِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ Allah'a karşı gelmekten sakınanlar, kendilerine şeytandan bir vesvese geldiğinde **Allah'ı anarlar,** Allah'ın emir ve yasaklarını hatırlayıp hemen gerçeği görürler. A'raf, 7/201

وَاذْكُرْ رَبَّكَ ف۪ي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخ۪يفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْاٰصَالِ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِل۪ينَ Rabbini içinden, yalvararak ve korkarak, yüksek olmayan bir sesle **sabah akşam an** ve sakın umursamaz kimselerden olma. A'raf, 7/205

اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذ۪ينَ اِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَاِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ اٰيَاتُهُ زَادَتْهُمْ ا۪يمَانًا وَعَلٰى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ İnanmış olanlar ancak o kimselerdir ki, **Allah anıldığında** yürekleri ürperir ve titrer. Kendilerine Allah'ın âyetleri okunduğunda imanlarını artıran ve yalnız Rablerine dayanıp güvenen kimselerdir. Enfâl, 8/2

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اِذَا لَق۪يتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا وَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَث۪يرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ Ey iman edenler! Herhangi bir savaş durumunda bir toplulukla karşılaştınız mı sıkı durun ve sürekli **Allah'ı anın ki** başarıya erişesiniz. Enfâl, 8/45

اَلْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ اَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللّٰهَ فَنَسِيَهُمْ اِنَّ الْمُنَافِق۪ينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ İkiyüzlü erkek ve kadınların hepsi birbirinin aynıdır; kötülüğü emrederler, iyiliği yasaklarlar, elleri sıkıdır, onlar **Allah'ı unuttu** Allah da onları unuttu. Onlar yoldan çıkmışların ta kendileridirler. Tövbe, 9/ 67

اَلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللّٰهِ اَلَا بِذِكْرِ اللّٰهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ Onlar iman etmişlerdir ve kalpleri **Allah'ı anmakla** huzura kavuşur. Haberiniz olsun ki, kalpler ancak Allah'ı anmakla huzura erebilir. Ra'd, 13/28

وَاذْكُرْ رَبَّكَ اِذَا نَس۪يتَ... ...**Unuttuğun zaman Allah'ı an** …Kehf, 18/24

وَلَا تُطِعْ مَنْ اَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوٰيهُ وَكَانَ اَمْرُهُ فُرُطًا ... **Adımızı anmayı** kalbine unutturduğumuz ve ihtiraslarına tutsak olarak her işte aşırı giden kimselerin arzularına uyma. Kehf, 18/ 28

وَمَنْ اَعْرَضَ عَنْ ذِكْر۪ي فَاِنَّ لَهُ مَع۪يشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اَعْمٰى Kim de **Beni anmaktan** yüz çevirirse bilsin ki onun dar bir geçimi olacak, ve biz onu kıyamet gününde kör olarak dirilteceğiz. Tâ-Hâ, 20/124

قُلْ مَنْ يَكْلَؤُكُمْ بِالَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الرَّحْمٰنِ بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ De ki: "Geceleyin veya gündüzün gelecek tehlike- lere karşı o Rahman'dan başka sizi kim koruyabilir?" Ama bunu bilip Kendisine yönelecekleri yerde, onlar Rab'lerini **anmaktan** yüz çevirmekteler. Enbiya, 21/42

اَلَّذ۪ينَ اِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِر۪ينَ عَلٰى مَٓا اَصَابَهُمْ وَالْمُق۪يمِي الصَّلٰوةِ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ Onlar öyle kimselerdir ki; **Allah anıldığı** zaman kalpleri titrer. Başlarına gelene sabrederler, namaz kılarlar ve kendilerine rızık olarak verdiğimiz şeylerden harcarlar." Hac, 22/35

رِجَالٌ لَا تُلْه۪يهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَاِقَامِ الصَّلٰوةِ وَا۪يتَٓاءِ الزَّكٰوةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ ف۪يهِ الْقُلُوبُ وَالْاَبْصَارُ Onlar, ne ticaret ne de alışverişin kendilerini **Allah'ı anmaktan,** namaz kılmaktan ve zekât vermekten alıkoymadığı insanlardır. Onlar, kalblerin ve gönüllerin allak bullak olduğu bir günden korkarlar. Nûr, 24/37

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ فَيَقُولُ ءَاَنْتُمْ اَضْلَلْتُمْ عِبَاد۪ي هٰٓؤُلَٓاءِ اَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّب۪يلَ O gün Rabbin onları ve Allah'tan başka taptıklarını toplar da der ki: "Şu kullarımı siz mi saptırdınız yoksa kendileri mi yoldan çıktılar?"

قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا كَانَ يَنْبَغ۪ي لَنَٓا اَنْ نَتَّخِذَ مِنْ دُونِكَ مِنْ اَوْلِيَٓاءَ وَلٰكِنْ مَتَّعْتَهُمْ وَاٰبَٓاءَهُمْ حَتّٰى نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا Onlar: "Seni tenzih ederiz, Seni bırakıp başka dostlar edinmek bize yakışmaz. Fakat sen onlara ve atalarına o kadar bol nimet verdin ki sonunda **Seni anmayı unuttular** ve mahvolmayı hak eden bir toplum oldular." Dediler. Furkan, 25/17-18

اُتْلُ مَٓا اُو۫حِيَ اِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَاَقِمِ الصَّلٰوةَ اِنَّ الصَّلٰوةَ تَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَٓاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللّٰهِ اَكْبَرُ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ Sana vahyedilen kitabı oku ve namazı dosdoğru kıl. Kuşkusuz namaz, çirkinliklerden ve kötülüklerden alı kor. **Allah'ı anmak** ise elbette ibadetlerin en büyüğüdür. Ankebut: 29/45

وَالذَّاكِر۪ينَ اللّٰهَ كَث۪يرًا وَالذَّاكِرَاتِ اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَاَجْرًا عَظ۪يمًا...**Allah'ı çok anan** erkekler ve kadınlar. İşte bunlar için Allah bir mağfiret ve büyük bir mükâfat hazırlamıştır. Ahzab, 33/35

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا اذْكُرُوا اللّٰهَ ذِكْرًا كَث۪يرًا Ey iman edenler! **Allah'ı çokça anın** Ahzab, 33/41

فَوَيْلٌ لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِنْ ذِكْرِ اللّٰهِ اُو۬لٰٓئِكَ ف۪ي ضَلَالٍ مُب۪ينٍ ... **Allah'ı anmak hususunda** kalbleri katılaşmış olanlara yazıklar olsun. İşte onlar açık bir sapıklık içindedirler. Zümer, 39/22

تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ الَّذ۪ينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَل۪ينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ اِلٰى ذِكْرِ اللّٰهِ ...…Rablerinden korkanların, bu kitabın etkisin- den tüyleri ürperir. **Allah'ı anmakla,** hem bedenleri hem de kalbleri ısınıp yumuşar..." Zümer, 39/23

وَمَنْ يَعْشُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمٰنِ نُقَيِّضْ لَهُ شَيْطَانًا فَهُوَ لَهُ قَر۪ينٌ Her kim Rahman olan **Allah'ı anmaktan** yüz çevirirse biz ona bir şeytan musallat ederiz. Artık o şeytan onun yakın dostudur. Zuhruf, 43/36

فَاَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلّٰى عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ اِلَّا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا...**Bizi anmaktan yüz çeviren** ve dünya hayatından başka bir şey istemeyen kimseden yüz verme. Necm, 53/29

اِسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَاَنْسٰيهُمْ ذِكْرَ اللّٰهِ... Şeytan onları etkisi altına aldı da, kendilerine **Allah'ı anmayı unutturdu**…Mücadele, 58/19

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللّٰهَ فَاَنْسٰيهُمْ اَنْفُسَهُمْ اُولٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ **Allah'ı unutan** ve bu yüzden Allah'ın da onlara kendilerini unutturduğu kimseler gibi olmayın. Onlar yoldan çıkan kimselerdir. Haşr, 59/19

فَاِذَا قُضِيَتِ الصَّلٰوةُ فَانْتَشِرُوا فِى الْاَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ وَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ Namaz bitince yeryüzüne dağılın Allah'ın lütfundan isteyin. **Allah'ı çok anın.** Umulur ki kurtuluşa erersiniz. Cum'a, 62/10

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ اَمْوَالُكُمْ وَلَا اَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ فَاُولٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ İman edenler! Mallarınız ve çocuklarınız sizi **Allah'ı anmaktan** alıkoymasın. Kim bunu yaparsa, işte onlar ziyandadır. Münafikun, 63/9

وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ اِلَيْهِ تَبْتِيلًا **Rabbinin adını an,** bütün varlığınla O'na yönel. Müzzemmil, 73/8

وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَاَصِيلًا Sabah akşam **Rabbinin ismini an.** İnsan, 76/25

Elbette kurtulmuştur temizlenen, **Rabbinin adını anıp**, O'na kulluk eden. A'lâ, 87/14-15

ZİNA/FUHUŞ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

a) Zina ve cezaları:

وَلَا تَقْرَبُوا الزِّنٰى اِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا **Zinaya yaklaşmayın.** Çünkü o, son derece çirkin ve çok kötü bir yoldur. İsra, 17/32

وَالّٰتِى يَاْتِينَ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِسَائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ اَرْبَعَةً مِنْكُمْ فَاِنْ شَهِدُوا فَاَمْسِكُوهُنَّ فِى الْبُيُوتِ حَتّٰى يَتَوَفّٰيهُنَّ الْمَوْتُ اَوْ يَجْعَلَ اللّٰهُ لَهُنَّ سَبِيلًا

Fahişelik yapan kadınlarınızın suçunun sabit olması için aleyhinde dört kişinin şahitlik etmesi gerekir. Eğer dört kişi aleyhte şahitlik edip suçu sabit olursa o kadınları, ölünceye kadar ya da Allah kendileri hakkında başka bir yol gösterinceye kadar evlerinizden dışarı salmayınız. Nisa, 4/15

اِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لُعِنُوا فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ Hiçbir şeyden haberi olmayan namuslu, inanmış kadınlara **zina** ile suçlayıp iftira edenler, dünyada ve ahirette lânetlenmişlerdir. Nûr, 24/23

وَالَّذَانِ يَاْتِيَانِهَا مِنْكُمْ فَاٰذُوهُمَا فَاِنْ تَابَا وَاَصْلَحَا فَاَعْرِضُوا عَنْهُمَا اِنَّ اللّٰهَ كَانَ تَوَّابًا رَحِيمًا Sizden **zina** suçu işleyen erkek ve kadın, her ikisini de cezalandırın; ama eğer ikisi de tövbe eder ve gidişatlarını düzeltirlerse, onları incitip kınamaktan vazgeçin. Çünkü Allah tövbeleri kabul edendir, rahmet kaynağıdır. Nisa, 4/16

وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا اَنْ يَنْكِحَ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ مِنْ فَتَيَاتِكُمُ الْمُؤْمِنَاتِ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِاِيمَانِكُمْ بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَانْكِحُوهُنَّ بِاِذْنِ اَهْلِهِنَّ وَاٰتُوهُنَّ اُجُورَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسَافِحَاتٍ وَلَا مُتَّخِذَاتِ اَخْدَانٍ فَاِذَا اُحْصِنَّ فَاِنْ اَتَيْنَ بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ ذٰلِكَ لِمَنْ خَشِىَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ وَاَنْ تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَكُمْ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ İçinizden, imanlı hür kadınlarla evlenmeye gücü yetmeyen kimse, sahip olduğunuz genç, mümin köle kızlarından biriyle evlensin. Allah sizin imanınızı daha iyi bilir. Hep birbirinizdensiniz. O halde onları, ailelerinin izniyle nikâhlayın. Gizli dost edinmeyerek, **zinadan** uzak kalarak, iffetli hanımlar olmaları şartıyla onların nikâh bedellerini örfe uygun bir biçimde verin. Evliliğe geçtikten sonra bir fuhuş yaparlarsa onlara, hür kadınlara uygulanan cezasının yarısı uygulanacaktır. Bu, köle ile evlenme yolu, günaha ve sıkıntıya girmekten korkanınız içindir. Sabretmeniz sizin için daha hayırlıdır. Allah çok affedici, çok merhametlidir. Nisa, 4/25

اَلزَّانِيَةُ وَالزَّانِى فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَاْخُذْكُمْ بِهِمَا رَاْفَةٌ فِى دِينِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَلْيَشْهَدْ عَذَابَهُمَا طَائِفَةٌ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

Zina eden kadın ve zina eden erkekten her birine yüzer değnek vurun. Ve eğer Allah'a ve Ahiret Günü'ne inanıyorsanız, onlara karşı duyduğunuz acıma, sizi Allah'ın bu yasasını uygulamaktan alıkoyma- sın ve inananlardan bir topluluk da onların cezalandırılmalarına şahit olsun. Nûr, 24/2

اَلزَّانِى لَا يَنْكِحُ اِلَّا زَانِيَةً اَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا اِلَّا زَانٍ اَوْ مُشْرِكٌ وَحُرِّمَ ذٰلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ **Zina** eden erkek, ancak zina eden ya da Allah'a ortak koşan bir kadınla evlenebilir. Zina eden kadınla da ancak zina eden ya da Allah'a ortak koşan bir erkek evlenebilir. Bu tür evlilikler müminlere yasaklanmıştır. Nûr, 24/3

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَاْتُوا بِاَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً اَبَدًا وَاُولٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ İffetli kadınlara **zina** etmekle suçladıktan sonra, bu konuda dört şahit gösteremeyenlere seksen sopa vurunuz ve artık onların şahitliklerini hiçbir şekilde kabul etmeyiniz. Onlar yoldan çıkmış kimselerdir. Nûr, 24/4

اِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ وَاَصْلَحُوا فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ Ancak tövbe edip bundan sonra ıslah olanlar müstesna. Çünkü Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir. Nûr, 24/5

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ اَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شُهَدَاءُ اِلَّا اَنْفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ اَحَدِهِمْ اَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللّٰهِ اِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٦﴾ Kendi eşlerini **zinayla** suçlayan ancak bunu kanıtlamak için kendilerinden başka şahitleri olmayan erkekler; doğru söylediklerine dair dört defa Allah'ı şahit tutarak yemin etsinler.

وَالْخَامِسَةُ اَنَّ لَعْنَتَ اللّٰهِ عَلَيْهِ اِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٧﴾ Beşinci defa da, eğer yalan söyleyenlerden ise Allah'ın lânetinin kendi üzerine olmasını dilemesidir.

وَيَدْرَؤُا عَنْهَا الْعَذَابَ اَنْ تَشْهَدَ اَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللّٰهِ اِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٨﴾ Buna karşın **zina** ile suçlanan kadın; kocasının bu suçlamasında yalancı olduğuna dair ayrı ayrı dört kere Allah adına yemin ve şahitlik etmesi.

وَالْخَامِسَةَ اَنَّ غَضَبَ اللّٰهِ عَلَيْهَا اِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٩﴾ Beşincide ise kocasının doğru söylemesi halinde, Allah'ın gazabının kendi üzerine çökmesini dilemesi kendisinden cezayı kaldırır. Nûr, 24/6-7-8-9

...وَلَا تُكْرِهُوا فَتَيَاتِكُمْ عَلَى الْبِغَاءِ اِنْ اَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِتَبْتَغُوا عَرَضَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَمَنْ يُكْرِهْهُنَّ فَاِنَّ اللّٰهَ مِنْ بَعْدِ اِكْرَاهِهِنَّ غَفُورٌ رَحِيمٌ Ve eğer evlenerek iffetlerini korumak istiyorlarsa, sakın, iğreti dünya hayatının basit menfaatini elde etmek için onları **fuhşa** zorlamayın. Kim onları buna zorlarsa, bilsin ki, maruz kaldıkları bu zorlanmadan ötürü, Allah onları acıyıp esirgeyecek ve bağışlayacaktır! Nûr, 24/33

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِى حَرَّمَ اللّٰهُ اِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ يَلْقَ اَثَامًا Yine onlar ki, Allah ile beraber başka bir tanrıya yalvarmazlar, Allah'ın haram kıldığı cana haksız yere kıymazlar ve **zina etmezler.** Bunları yapan, günahının cezasını bulur; Furkan, 25/68

b)Homoseksüellik: Lût kavminden örneklerle.

وَلُوطًا اِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ اَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾ Lût'u da Peygamber olarak gönderdik. Hani o kavmine şöyle demişti: "Sizden önce âlemlerden hiçbir kimsenin yapmadığı çirkin işi mi yapıyorsunuz?"

اِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ مُسْرِفُونَ ﴿٨١﴾ Hakikaten siz kadınları bırakıp, şehvetle erkeklere yaklaşıyorsunuz. Hayır, siz haddi aşan bir toplumsunuz."

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ اِلَّا اَنْ قَالُوا اَخْرِجُوهُمْ مِنْ قَرْيَتِكُمْ اِنَّهُمْ اُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٨٢﴾ Kavminin cevabı ise sadece, "Çıkarın bunları memleketinizden! Güya onlar kendilerini fazla temiz tutan insanlar!.." demek oldu.

فَاَنْجَيْنَاهُ وَاَهْلَهُ اِلَّا امْرَاَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٨٣﴾Onların üzerine müthiş bir yağmur/taş yağmuru yağdırdık.

وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٨٤﴾ Gör bakalım, günahkârların sonu nasıl oldu? A'raf, 7/80…84

وَاَنْجَيْنَا مُوسٰى وَمَنْ مَعَهُ اَجْمَعِينَ ﴿٦٥﴾Rabbinizin sizin için yarattığı eşleri bırakıyorsunuz da insanlar içinden erkeklere mi gidiyorsunuz?

ثُمَّ اَغْرَقْنَا الْاٰخَرِينَ ﴿٦٦﴾ Doğrusu siz insanlıktan çıkmış bir kavimsiniz!

اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَةً وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٦٧﴾ Ey Lût dediler, bu işten vazgeçmezsen seni mutlaka şehrimizden çıkarırız.

وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦٨﴾ Lut: "Sizin yaptığınız bu işten nefret ediyorum." Dedi.

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ اِبْرٰهِيمَ ﴿٦٩﴾ Ey Rabbim! Beni ve ailemi onların yaptıkları çirkin işten kurtar.

اِذْ قَالَ لِاَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٧٠﴾ Biz de onu ve ailesini tamamen kurtardık.

قَالُوا نَعْبُدُ اَصْنَامًا فَنَظَلُّ لَهَا عَاكِفِينَ ﴿٧١﴾ Geri kalanların içinde ailesinden yalınız bir koca karı vardı.

قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ اِذْ تَدْعُونَ ﴿٧٢﴾ Sonra da diğerlerini yerle bir edip yok ettik.

اَوْ يَنْفَعُونَكُمْ اَوْ يَضُرُّونَ ﴿٧٣﴾ Üzerlerine öyle bir yağmur yağdırdık ki bak ta gör; uyarılanların fakat yola gelmeyenlerin yağmuru ne de kötü! Şuara, 26/165…173. Ayetler.

ZORBA

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

فَمَا اٰمَنَ لِمُوسٰى اِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِنْ قَوْمِهِ عَلٰى خَوْفٍ مِنْ فِرْعَوْنَ وَمَلَائِهِمْ اَنْ يَفْتِنَهُمْ وَاِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِى الْاَرْضِ وَاِنَّهُ لَمِنَ الْمُسْرِفِينَ Firavun ve ileri gelenlerinin kötülük yapmaları korkusu ile kavminin küçük bir bölümünden başkası Mûsâ'ya iman etmedi. Çünkü Firavun, yeryüzünde büyüklenen bir **zorba** ve gerçekten ölçüyü taşıranlardandı. Yunus, 10/83

وَتِلْكَ عَادٌ جَحَدُوا بِاٰيَاتِ رَبِّهِمْ وَعَصَوْا رُسُلَهُ وَاتَّبَعُوا اَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ İşte Ad halkı: Rablerinin ayetlerini tanımayıp reddettiler. O'nun elçilerine isyan ettiler ve her **inatçı zorbanın** emri ardınca yürüdüler. Hud, 11/59

وَاسْتَفْتَحُوا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ Peygamberler zafer istediler. Sonunda her inatçı **zorba** bozguna uğrayıp yok oldu gitti. İbrahim, 14/15

كَذٰلِكَ يَطْبَعُ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ قَلْبِ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ Allah, her kibirli **zorbanın** kalbini böyle mühürler. Mü'min, 40/35

نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ فَذَكِّرْ بِالْقُرْاٰنِ مَنْ يَخَافُ وَعِيدِ Biz onların neler söylediklerini daha iyi biliriz. Sen onlar için bir **zorba** değilsin. Şu halde Benim tehdidimden korkanlara Kur'an ile öğüt ver. Kaf, 50/45

ZORLUK/ZORLAMA

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يُرِيدُ اللّٰهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ... ...Allah, size kolaylık diler, **zorluk** dilemez…Bakara, 2/185

...لَا اِكْرَاهَ فِى الدِّينِ Dinde **zorlama** ve baskı yoktur… Bakara, 2/256

...يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ اَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرْهًا Ey iman edenler, kadınlara **zorla** mirasçı olmaya kalkışmanız helal değildir… Nisa, 4/19

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَاٰمَنَ مَنْ فِى الْاَرْضِ كُلُّهُمْ جَميعًا اَفَاَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتّٰى يَكُونُوا مُؤْمِنينَ Eğer Rabbin dileseydi, yeryüzündekilerin tümü, iman ederdi. Öyleyse, onlar mü'min oluncaya kadar insanları sen mi **zorlayacaksın?** Yunus, 10/99

... وَمَا كَانَ لِىَ عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ اِلَّا اَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لى فَلَا تَلُومُونى وَلُومُوا اَنْفُسَكُمْ ... Şeytan; “Benim size karşı **zorlayıcı** bir gücüm yoktu, yalnızca sizi çağırdım, siz de bana itaat ettiniz. Öyleyse beni kınamayın, siz kedinizi kınayın.” İbrahim, 14/22

اِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذينَ اٰمَنُوا وَعَلٰى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ Gerçek şu ki, iman edenler ve Rablerine tevekkül edenler üzerinde şeytanın hiçbir **zorlayıcı gücü** yoktur. Nahl, 16/99

... وَلَا تُكْرِهُوا فَتَيَاتِكُمْ عَلَى الْبِغَاءِ اِنْ اَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِتَبْتَغُوا عَرَضَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَمَنْ يُكْرِهْهُنَّ فَاِنَّ اللّٰهَ مِنْ بَعْدِ اِكْرَاهِهِنَّ غَفُورٌ رَحيمٌ Ve eğer evlenerek iffetlerini korumak istiyorlarsa, sakın, iğreti dünya hayatının basit menfaatini elde etmek için onları **fuhşa** zorlamayın. Kim onları buna zorlarsa, bilsin ki, maruz kaldıkları bu zorlanmadan ötürü, Allah onları acıyıp esirgeyecek ve bağışlayacaktır! Nûr, 24/33

اَلْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمٰنِ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى الْكَافِرينَ عَسيرًا İşte o gün, gerçek mülk, Rahman olan Allah’ındır. İnkar edenler için oldukça **zorlu** bir gündür. Furkan, 25/26

وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ اُمُّهُ وَهْنًا عَلٰى وَهْنٍ وَفِصَالُهُ فى عَامَيْنِ اَنِ اشْكُرْ لى وَلِوَالِدَيْكَ اِلَىَّ الْمَصيرُ Biz insana anne ve babasına iyilikle davranmayı tavsiye ettik. Annesi onu, **zorluk üstüne zorlukla** karnında taşımıştır. Onun sütten kesilmesi iki yıl içindedir. Bana, anne ve babana şükret, dönüş yalnız Banadır." Lokman, 31/14

... كَذٰلِكَ يَطْبَعُ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ قَلْبِ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ İşte Allah, her kibirli, kendini beğenmiş **zorbanın** kalbini böyle mühürler." Mü'min, 40/35

وَكَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ اَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوا فِى الْبِلَادِ هَلْ مِنْ مَحيصٍ Biz onlardan önce, kendilerinden **daha zorlu** nice nesilleri helâk ettik de ülke ülke dolaşıp kaçacak delik aradılar. Kaçacak bir yer mi var? Kaf, 50/36

لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيْطِرٍ Sen onların üzerinde bir zorba değilsin. Gaşiye, 88/22

فَاِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا Demek ki, gerçekten **zorlukla** beraber kolaylık vardır. İnşirah, 94/5

اِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا Evet, şüphesiz zorluk ve sıkıntı ile beraber kolaylık vardır! İnşirah, 94/6

ZULÜM

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحيمِ

يَسْئَلُكَ اَهْلُ الْكِتَابِ اَنْ تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَقَدْ سَاَلُوا مُوسٰى اَكْبَرَ مِنْ ذٰلِكَ فَقَالُوا اَرِنَا اللّٰهَ جَهْرَةً Kitap ehli, senden, kendilerine gökten bir kitap indirmeni istiyorlar. Musa'dan bundan daha büyüğünü istemişler ve: “Allah'ı bize açıkça göster” demişlerdi. **Zulümleri sebebiyle hemen onları yıldırım çarptı**…Nisâ, 4/153

فَبِظُلْمٍ مِنَ الَّذينَ هَادُوا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَاتٍ اُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَنْ سَبيلِ اللّٰهِ كَثيرًا Yahudilerin **yaptıkları zulümden,** bir de çok kimseyi Allah yolundan çevirmelerinden, dolayı kendilerine daha önce helâl kılınmış bulunan temiz ve iyi şeyleri onlara haram kıldık Nisâ, 4/160

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلٰكِنْ ظَلَمُوا اَنْفُسَهُمْ فَمَا اَغْنَتْ عَنْهُمْ اٰلِهَتُهُمُ الَّتى يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ لَمَّا جَاءَ اَمْرُ رَبِّكَ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتْبيبٍ O şehirlerin halklarına biz **zulmetmedik,** tersine onlar kendilerine **zalimlik** ettiler. Allah'ın azaba ilişkin emri geldiğinde Allah dışında imdada çağırdıkları düzmece ilahları, hiçbir dertlerine deva olmadılar, yıkımlarını arttırmaktan başka hiçbir işlerine yaramadılar. Hud, 11/101

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا Her kim, mümin olarak iyi olan işler yapıp erdemli yaşarsa, artık o, ne **zulümden** ne de hakkının çiğnenmesinden korksun. Tâ-Hâ, 20/112

فَكَاَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ اَهْلَكْنَاهَا وَهِىَ ظَالِمَةٌ فَهِىَ خَاوِيَةٌ عَلٰى عُرُوشِهَا وَبِئْرٍ مُعَطَّلَةٍ وَقَصْرٍ مَشيدٍ Halkı **zulüm** ve haksızlıkta aşırıya giden nice şehirleri yok ettik, öyle ki, şimdi hepsinin yerinde yeller esiyor; çatıları çökmüş, kuyuları kurumuş, bir zamanlar göğe doğru yükselen sarayları şimdi yerle bir olmuş! Hac, 22/45

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا اَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدينَ Vicdanların kesinlikle doğru kabul ettiği halde, **zulüm** ve kibirlerinden dolayı bu gerçekleri çiğnediler ve küstahça burun kıvırarak inkâr ettiler. Gör bakalım, o bozguncuların sonu nice oldu? Neml, 27/14

فَكُلًّا اَخَذْنَا بِذَنْبِهِ فَمِنْهُمْ مَنْ اَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا وَمِنْهُمْ مَنْ اَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ مَنْ خَسَفْنَا بِهِ الْاَرْضَ وَمِنْهُمْ مَنْ اَغْرَقْنَا وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ Her birini teker teker suçüstü yakaladık. Kimini önünde taşlar savuran müthiş bir kasırgaya tuttuk, kimi korkunç bir gök gürültüsüne tutularak cansız yere düştü, kimini yerin dibine geçirdik, kimini de denizde boğduk. Allah'ın onlara **zulmetmedi, fakat onlar kendilerine zulmettiler.** Ankebut, 29/40

وَاِذْ قَالَ لُقْمٰنُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَىَّ لَا تُشْرِكْ بِاللّٰهِ اِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظيمٌ Lokman, oğluna öğüt vererek: Yavrucuğum! Allah'a ortak koşma! Doğrusu şirk, **büyük bir zulümdür**, demişti. Lokman, 31/13

... وَمَا اللّٰهُ يُريدُ ظُلْمًا لِلْعِبَادِ **Allah, kullarına asla zulmetmez.** Mümin, 40/31

اِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ فِى الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ اُولٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ Ancak insanlara **zulmedenlere** ve yeryüzünde haksız yere taşkınlık edenlere ceza vardır. İşte acıklı azap bunlaradır. Şûra, 42/42

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ Biz onlara **zulmetmedik**, fakat onların kendileri zalim kimselerdi. Zuhruf, 43/76

SONSÖZ

Böyle bir eseri hazırlamama izin veren Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun. Ki O, faildir, mevsuftur ve mevcuttur. Ve selâm olsun âlemlere rahmet olarak indirilen sevgili peygamberim Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem efendimize. Bütün peygamberlere, evliya ve şehitlere. Ehli beyt, âli âbâ, Kerbela şehitlerine.

Anneme, babama, kardeşlerime, eşime, çocuklarıma, torunlarıma ve bütün ölmüşlerime selam olsun.

Selam olsun bütün insanlara, bütün yaratılmışlara. Selam olsun on sekiz bin âleme ve içindekilere.

Selam olsun yaşama ve ölüme.

Rabbim, bana, anne ve babama verdiğin nimetlere şükretmemi, benim; hoşnut olacağın hayırlı bir iş yapmamı sağla. Bana verdiğin gibi soyuma da kurtuluş ver. Doğrusu sana yöneldim Rabbim. Ben, kendimi sana verenlerdenim.

Rabbimiz, gireceğim yere dürüstlükle girmemi sağla, çıkacağım yerden de dürüstlükle çıkmamı sağla. Bana tarafından hakkıyla yardım edici bir kuvvet ver. Sen kerimsin, rahimsin ve sabahı yarıp çıkartansın.

Rabbimiz, bizlere doğru yolu gösterdikten sonra kalplerimizi Hakk'tan saptırma. Kendi katından bize bir rahmet bağışla. Rahmet edenlerin hayırlısı sensin.

Ey mülkün sahibi olan Allah'ım. Sen mülkü dilediğine verirsin, dilediğinden çeker alırsın. Dilediğini aziz edersin, dilediğini de rezil edersin. Sen bizleri rezil etme. Bütün hayırlar sendendir. Sen, geceyi gündüzün içine katarsın, gündüzü de gecenin içine katarsın. Diriyi ölüden, ölüyü de diriden çıkartırsın. Dilediğini hesapsız olarak mükâfatlandırırsın. Sen bizleri de mükâfatlandır.

Rabbim sen bana, anne ve babama, eşime, çocuklarıma, akrabalarıma, dostlarıma ve bütün inananlara dünyada ve ahrette iyilik ver.

Allah'ım biliyorum ki En son gidiş sanadır.

Sensin güldüren ve ağlatan.

Sensin, sensin öldüren ve hayat veren.

Sen yarattın erkek ile dişi iki çifti, bir nutfenin rahimlere döküldüğü zaman.

Sana aittir ölülerin tekrar diriltilmeleri.

Sensin zengin eden fakir düşüren sen.

Sensin, sensin Şig'ra yıldızının sahibi sen. Sen bizleri bağışla, günahlarımızı ört.

Rabbimiz, bizlere sağlık, sıhhat, afiyet, huzur, sükûn ver. Sen bizleri ıslah et, sen bizleri yargıla. Çocuklarımızı hayırlı ve salih kıl. Onları kazalardan, belalardan, hastalıklardan ve nazardan koru. Onlara hayırlı istikametler, hayırlı rızıklar, hayırlı izdivaçlar ver.

Rabbim sen bizleri elden ayaktan düşürüp kimselere muhtaç etme. Kimselere ağırlığımız, yükümüz olmasın. Üç gün yatak dördüncü gün toprak olsun. Biz senden geldik yine sana döneceğiz. Sen bizlere hayırlı, sağlıklı, seni anmakla geçen uzun bir ömür, imanlı, kolay ve hoş bir ölüm ver. Ölüm korkusundan ve gaflet halindeki ölümden sana sığınırız.

Benim namazım, ibadetlerim, diriliğim ve ölümüm, âlemlerin Rabbi olan Allah içindir.

26/Ağustos/2012 Pazar. Saat: 08,59 Karşıyaka-İZMİR